Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1917-1917

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 5. JANUAR 1917 XLIV AARGANG

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENØRNS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

Til Medlemmerne i Københavns Afdeling!

I denne Uge udsendes der, i Anledning af den vedtagne »Overenskomst vedrørende Dyrtidshjælp til de typografiske Fag«, Lister, paa hvilke Medlemmerne skal notere de Oplysninger, som er nødvendige for Udregningen af det Beløb, som det enkelte Medlem har Krav paa at faa udbetalt af Fondet.

Medlemmet bærer selv Ansvaret for de paa Skemaet noterede Oplysninger; han maa derfor sikre sig ikke alene at blive noteret, men ogsaa, at det noterede er i nøje Overensstemmelse med de faktiske Forhold, thi kun herpaa bliver Udbetalingen baseret.

Der skal paa Listen kun noteres de paa Trykkeriet *arbejdende* Kolleger — altsaa *ikke* muligt sygemeldte.

En Enkemand, der har fortsat sin Husholdning ved Hjælp af en antagen Husholderske, eller muligt ved en voksen Datters Hjælp, noterer dette paa Listen, og vil kunne paaregne Hjælp for hende, som for en Hustru.

Mulige Tvivlstilfælde maa indleveres skriftligt til »Bestyrelsen for Bogtrykfagets Dyrtidsfond«, der da vil behandle disse; men der vil i alle Tilfælde blive krævet Beviser.

Checken vil fra Principalens Side blive udleveret til Personalets Tillidsmand, der derefter, samtidig med Ugelisten, videresender denne til »Bogtrykfagets Dyrtidsfond«. Tillidsmanden bedes paase og bærer Ansvaret for, at hver Liste er paaskrevet Bogtrykkeriets Navn og Adresse, saaledes at Fondets Tillidsmænd altid er klar over, om en Check er indgaaet eller ikke.

Tillidsmanden bedes hver Uge konstatere, at det af Principalen, pr. Check eller kontant, udbetalte Beløb, er Antallet af beskæftigede Arbejdere Gange 3 Kr. — *Udbetales Beløbet i Kontanter, maa Indbetaling til Fondet ske personligt, ikke pr. Post.*

— — —

Fredag den 5te Januar udbetales der Arbejderen i Bog- og Bladtrykkerier ganske det samme Beløb i *Ugeløn* som der er udbetalt ham (hende) i foregaaende Uge; thi den sidst vedtagne Dyrtidshjælp er en »**Overenskomst om yderligere Dyrtidshjælp for de typografiske Fag**«.

Ved Arbejde paa forlagt Arbejdstid sker der pr. 1. Januar en Ændring, idet den ene af de i August Maaned ved Dyrtidshjælpen erhvervede Kroner, overgaar som tarifmæssig Forhøjelse af Lønnen, hvorfor den naturligvis ogsaa skal medregnes ved Sammendragningen af Ugelønnen for den forlagte Arbejdstid.

Ekspl.: Før Nytaar:

Dagløn 39 Kr. + 1 Kr. = 40 Kr.
Natløn 39 » + Forlægning 12 Kr. 60 Øre = 51 Kr. 60 Ø.

Efter Nytaar (se Tarifen):

Dagløn 40 Kr.
Natløn 40 » + Forlægning 12 Kr. 60 Øre = 52 Kr. 60 Ø.

— — —

Da det jo ikke er noget ringe Mer-Arbejde, der ved Dyrtidshjælpen lægges paa Personalets Tillidsmænds Skuldre, og da samtlige Fagets Udøvere er interesserede i, at Apparatet virker saa akkurat og saa sikkert som overhovedet muligt, udtaler vi Haabet om, at det enkelte Medlem ved sikre og præcise Oplysninger, saavel som paa anden Maade, vil gøre sit til at lette Arbejdet i denne Sag.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Til samtlige Afdelinger er i Dag sendt et fra Arbejdsløshedsinspektoratet modtaget Cirkulære angaaende Dyrtidshjælpen til Arbejdsløshedsunderstøttelsen, hvori Inspektoratet gør opmærksom paa, at den ny Dyrtidslov, der er gældende fra 1. Januar 1917, giver Adgang til, at den i København og Frederiksberg gældende Ordning ogsaa kan indføres i Landets øvrige Byer.

Vi opfordrer samtlige vore Afdelinger til at tage Sagen op og ved Forhandling med de resp. Byers andre Arbejdsløshedskasser at søge gennemført en tilsvarende Ordning som den, der er gældende i København og Frederiksberg, hvor Dyrtidstillæget til Arbejdsløshedsunderstøttelsen og fortsat Hjælp efter at Arbejdsløshedsunderstøttelsen er midlertidigt standset, udbetales af Arbejdsløshedskassen (Lokalformanden eller Lokalkassereren).

København, den 3. Januar 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Aaret, der svandt.

MEDENS 1914 som det første Krigsaar kendetegnedes ved den største Arbejdsløshed, var der i 1915 en Bedring paa dette Omraade. Yderligere er der i det nu svundne Aar en betydelig Nedgang i de Arbejdsløses Tal, i København endog under Halvdelen af Antallet fra forrige Aar. Dette har naturligvis ikke været uden Betydning ved Forhandlingerne om Dyrtidsoverenskomsten i København og vil — om Bedringen forøvrigt holder sig — ogsaa være af Værdi, nu vi staar overfor Forhandlingerne om Provinstarifen.

For Provinstypografernes Vedkommende gennemførtes Dyrtidsforslaget saa sent som 1. November med den første Udbetaling Nytaarsaften. Overenskomsten her er i sit Princip afvigende fra den sidst gennemførte i København, selv om den skelner mellem Gifte og Ugifte; Børneantallet er uden Indflydelse paa Hjælpens Størrelse, men paa den anden Side er der heller ikke fastsat nogen Løngrænse. Baade fordi Hjælpens Størrelse er mindre, men ogsaa fordi Fordelingsmaaden i den københavnske er retfærdig mod dem, der trænger mest, staar Provins-Overenskomsten betydeligt under den, der sluttedes i København.

Naar det først saa sent paa Aaret lykkedes at faa en almindelig Ordning ude i Provinserne, saa skyldtes det den Kendsgerning, at mange flere Bogtrykkere og Bladudgivere derude paa et tidligere Tidspunkt af Dyrtiden indrømmede deres Arbejdere Hjælp, end Tilfældet var i København. Dette havde til Følge, at man fra Forbundets Side ønskede at vide, om ikke den frivillige Hjælp derude skulde blive saa almindelig, at det vilde være formaalstjenligt ikke at søge en Overenskomst gennemført. Vel var der mange Firmaer, der ydede endog en ret god Hjælp, men det viste sig, at alt for mange af vore Medlemmer dog var henvist til at slaa sig igennem med de mer end tarvelige Lønninger, der bydes mange Steder.

Man maatte ved en Forhandling have dette ændret. Arbejdsgiverne var mere karrige end vi havde ventet, og Forhandlingerne gik da i Staa paa et Tidspunkt, hvor Forholdene i vort Samfund netop krævede Lydhørhed og Forstaaelse fra alle Arbejdsgiveres Side. Vel har vi erkendt, og vil stadig gøre det, at der maaske navnlig ude i Provinsen *har* hersket alt andet end gode Forhold, men paa en Tid, hvor det begyndte at lysne lidt paa Arbejdsmarkedet, er det et Spørgsmaal, om ikke Bogtrykkerne og Bladudgiverne i egen Interesse burde have vist nogen større Imødekommenhed; de foretrak imidlertid, som bekendt, at stille sig afvisende overfor det lidet, der ved Forhandlingerne var bleven Parterne imellem og tvang os til at gaa til Hovedorganisationen om Assistance, for at faa et rimeligt — mer end rimeligt — Krav gennemført for vore Medlemmer.

Det er første Gang i Dansk Typograf-Forbunds Historie, at vi har maattet søge Hjælp udefra for at faa vore Lønforhold ordnede; det er bemærkelsesværdigt, at det er Provins-Arbejdsgivere, der foraarsagede dette.

Provins-Overenskomsten har en begrænset Varighed, den ophører paa et Tidspunkt, hvor maaske Dyrtiden fremtræder endnu mere grelt end i Øjeblikket og skal fornyes samtidig med en ny Tarifs Tilblivelse. Forhaabningerne hos vore Medlemmer hertil er store, og Viljen til at sætte noget ind paa et godt Resultat til Sommer, er ligeledes stor.

Bogtrykkerne og Bladudgiverne derude kan ikke være blinde for dette og maa heraf forstaa, at Hensynet til de mange Arbejdere i Faget maa være større end til den lille Bogtrykker, der efter Sigende hutler sig Tilværelsen igennem med en Aarsindtægt, der er lavere end Typografens. Mange af den Slags kan der vel ikke være, og de faa maa ikke være en Hindring for et anstændigt Løn-Niveau i Faget.

Den kommende Tid vil blive en travl Tid for vore Tillidsmænd og Funktionærer. Om kort Tid maa Forhandlingerne om Provinstarifen paabegyndes og vil lægge megen Beslag ikke alene paa vor Forretningsfører, men ogsaa paa Forbundsstyrelsens Medlemmer udefra. Midtvejs paa Sommeren skulde det ordinære Delegeretmøde gerne afholdes og vil ligeledes kræve et meget stort og omfattende Arbejde for Forretningsføreren og hans Medhjælper.

Viljen og Lysten til at tage fat er stor hos alle, der skal fremskaffe Resultaterne — derom maa ingen tvivle. Alle vore Forbundsmedlemmer maa forstaa, at det Aar, der nu er gaaet, har været vanskelig for vor Organisation og har krævet Agtpaagivenhed fra og stærkt personligt Arbejde for vore Tillidsmænd, men det Aar, vi nu gaar ind i, vil efter alt at dømme ikke give det hedengangne noget efter.

Det er vort Haab, at alle forstaar dette og roligt, overvejende tager sit Standpunkt til alle de Spørgsmaal, Aaret vil bringe til Afgørelse. Vi skal kende vor Organisations Betydning og dens Begrænsning; gør vi dette, tvivler vi ikke om, at 1917 vil bringe os et godt Stykke frem mod bedre Levevilkaar, om da ikke Krigen yderligere slaar Vunder, vi ikke nu kan overse eller vare os imod.

Dyrtidstillæg.

Den sidste Fredag før Jul blev der i Firmaet »Kristeligt Dagblad« uden Opfordring udbetalt Dyrtidstillæg til samtlige i Firmaet ansatte Typografer, Paalæggersker og Lærlinge. Til det faste Personale udbetaltes der en Uges Løn ekstra. Til flere Kolleger, der er antaget for kortere Tid, udbetaltes 10 Kr. ekstra. Det er 3. Gang Firmaet har udbetalt Dyrtidstillæg under Krigen.

Bogtrykker FR. LUMBYE, Kolding, udbetalte før Jul Dyrtidstillæget for Oktober Kvartal med betydeligt større Beløb end det af Organisationerne fastsatte, idet Gifte med Børn udbetaltes 50 Kr., Gifte uden Børn 40 Kr., Ugifte 20—30 Kr. Desuden fik Lærlinge udbetalt 20 Kr. og Hjælpearbejdere 10—20 Kr.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 8. December 1916. Til Dirigent valgtes H. P. ALB. JENSEN, til Sekretær: P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Det vedtoges at afholde Juletræsfest under de sædvanlige Former Mandag den 1. Januar 1917.

De Rejsendes Ekstraunderstøttelse, Kassererens Løn og Styrelsens Gratiale fastsattes som hidtil.

Med Akklamation genvalgtes H. P. BERGMANN som Kasserer og P. CHRISTIANSEN som Medlem af Styrelsen.

S. STEGGER-SØRENSEN frabad sig Genvalg til Styrelsen. — Ved skriftlig Afstemning valgtes OSCAR GULDBRANDSEN. Suppleant blev HOLGER HANSEN.

N. S. Bigum frabad sig Genvalg som Revisor. — Nyvalgt blev S. STEGGER-SØRENSEN; Suppleant: CHR. LEHMANN.

Et Forslag fra Styrelsen om Afholdelse af Karneval i Februar 1917 fremkaldte en Del Diskussion, men vedtoges med stor Majoritet.

Formanden bragte paa Styrelsens Vegne det afgaaede Styrelsesmedlem og den mangeaarige Revisor en Tak for deres gode Virksomhed i Foreningens Tjeneste. Hertil sluttede Forsamlingen sig.

Under Eventuel drøftedes paany Forhaabningerne til den kommende Tarif, og det viste sig atter, at denne Sag omfattes med en Interesse, der tør paaregne, at Ordene bliver omsat i sikker Handling og uden Vaklen i Geledderne.

Odense Lokalafdeling

holdt Fredag den 15. December ekstraordinær Generalforsamling. — Dirigent: P. WELBLUND.

Formanden, P. BONDESEN, aflagde Beretning om de behandlede Lokalspørgsmaal. Med Bogtrykkerne og Bladudgiverne havde der været forhandlet om Dyrtidshjælpen. Efter at der i Byen var foretaget en Prisforhøjelse af Tryksagerne og Abonnementet paa Dagbladene, maatte man anse Udsigterne for Dyrtidshjælpen som gode.

En tidligere Generalforsamling havde paalagt Styrelsen at forberede et Fællesmøde om Tarifen. Der forelaa nu Forslag om Afholdelse af et Møde Søndag den 14. Januar Kl. 10 Form. i Folkets Hus. Samtlige Lokalafdelinger i Fyns Stift indbydes. Forretningsføreren har lovet at komme til Stede.

Den forhøjede Arbejdsløshedsunderstøttelse, der under Dyrtiden er bevilget fra Ekstrakassen, havde fordret flere Pengemidler end Kassen efter Sandsynlighed havde Raadighed over i Fremtiden, hvorfor Styrelsen foreslog en Kontingentforhøjelse. Efter Redegørelse af Kassereren vedtoges, at Ekstrakassens Kontingent sættes 5 Øre op, altsaa til 20 Øre ugenligt.

Kassereren, C. O. MADSEN, genvalgtes med Akklamation for kommende Aar. Som Medlemmer af Styrelsen genvalgtes Maskinsætter CHR. E. PETERSEN og Trykker BACKHAUSEN. Som Revisor genvalgtes P. OLSEN.

Det overdroges Styrelsen at udarbejde Program for en Vinterfest for Medlemmerne og deres Damer. B.

Næstved Lokalafdeling

holdt Lørdag den 16. Decbr. ekstra Generalforsamling. Efter at Formanden, EM. PETERSEN, havde indledet, behandledes et af Bestyrelsen stillet Forslag om at forhøje Formandens Løn, saa denne ialt blev sat til 100 Kr. aarlig; vedtoges med den Ændring, at Summen sattes til 125 Kr. Et Forslag om at dele Formandsstillingen, fandt ikke Tilslutning.

Som Formand genvalgtes derefter EM. PETERSEN; Næstformand: C. JOHANSEN (»Soc.-Dem.«); til Bestyrelsen valgtes iøvrigt: H. KÜRSTEIN (»Venstrebladet«), med Ret til at supplere sig i Tilfælde af Forfald ved Natarbejde, E KANN (»Næstved Tidende«) og ALFRED PETERSEN (»Næstved Avis«).

Som Revisorer genvalgtes med Akklamation J. P. CHRISTENSEN og nyvalgtes CHR. DIDERIKSEN.

Som Repræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes FORMANDEN og L. CHRISTIANSEN.

C. JOHANSEN omtalte Restancerne, der for enkelte Medlemmer var drevet ret vidt; han stillede følgende Resolution, der anbefaledes fra fra flere Sider og sluttelig vedtoges:

»Grundet paa det overhaandtagende Restanceuvæsen for en Del Medlemmers Vedkommende, retter Generalforsamlingen en indtrængende Opfordring til disse om at indbetale deres Kontingent Uge for Uge. Saafremt denne Opfordring ikke frugter, bemyndiges Formanden til uden Skaansel at gøre Brug af Lovenes Paragraf om Udslettelse.«

Under samme Punkt vedtoges det at betragte et bortrejst Medlems Restance som et Laan af Hjælpekassen, der senere maa tilbagebetales af vedkommende unge Kollega.

Angaaende Stillingen til et tidligere Medlem, der var slettet for Kontingentrestance, forhandledes en Del, hvorefter det overlodes til Bestyrelsen at søge truffet en Ordning med Vedkommende, der stadig arbejder sammen med Forbundets Medlemmer, uden at disse har søgt at bringe ham til Forstaaelse af det uforsvarlige Forhold, han var kommet i.

Under »Eventuelt« blev der givet en Fremstilling af nogle uheldige Forhold paa »Venstrebladet«s Trykkeri, hvor man, efter i lang Tid at

have fundet sig i disse Forhold, nu havde søgt en tilfredsstillende Løsning, men stadig ikke fundet Forstaaelse fra Forretningens Side. Da saa Fredag Aften ikke alle Kolleger fik den fulde Løn udbetalt, erklærede Personalet, at hvis den resterende Løn ikke blev udbetalt senest Lørdag Morgen, vilde man nægte at optage Arbejdet. Da denne Fordring ikke var efterkommet ved Tidens Udløb, skete det ret usædvanlige, at man fik en rask lille Strejke, til Pengene et Par Timer efter blev udbetalt. Endvidere drøftedes en Maskinsætters Opsigelse samme Sted.

C. JOHANSEN omtalte Gennemførelsen af Dyrtidshjælpen ved de socialdemokratiske Blade.

MØLLER MADSEN foreslog, som Anerkendelse for Formandens Arbejde i den svundne Tid, at yde ham et Gratiale paa 25 Kr. at udbetale til Julen; Forslaget vedtoges med Akklamation.

Derefter hævede FORMANDEN Generalforsamlingen med en Tak til de mange fremmødte.

Nær og Fjærn.

Husk Medlemslisten. D'Herrer Inkassatorer anmodes indtrængende om snarest at indsende Medlemslisten i behørig udfyldt Stand, saaledes at Trykningen af den samlede Liste ikke forsinkes.

Skulde der være et eller andet Trykkeri, hvor vore Medlemmer *ikke* har modtaget Skemaet, bedes dette meddelt til Forbundskontoret.

Bogtrykkerforeningen har skiftet baade Formand og Sekretær, idet Hr. TRUELSEN har afløst Hr. GRÆBE som Formand, og Redaktør MAALØE Hr. Dr. MACKEPRANG som Sekretær.

Ledigt Legat. En Portion af Eibeschütz Legat er bleven ledig. Ansøgninger bedes i Løbet af 8 Dage indsendt til

FORRETNINGSUDVALGET.

Rundskuedagen og Stiftelsen. Journalistforbundets Bestyrelse har af Rundskuedagens Overskud betænkt Typografernes Stiftelse med 500 Kroner, at anvende til sine filantropiske Formaal.

Guldbryllup. Typograf PRIEME og Hustru, Boyesgade 5 B [3], kan Lørdag den 6. Januar fejre deres Guldbryllup. Vor gamle Kollega har i sin Tid arbejdet i over 20 Aar i »Dagbladet« og senere hos Græbe og Rom. Baade han og hans Hustru, der begge er 75 Aar, kan glæde sig ved et godt Helbred og følger med stor Interesse alt, hvad der rører sig indenfor vore Organisationer og ude i det politiske Liv.

Vi gratulerer.

Nytaarsaften fejrede Typ. Syge-Hjælpekasse sin aarlige Juletræsfest i Prins Wilhelms Palæ. Da Børnefesten i Aar kun var for Kassens Medlemmers Børn, var der ca. 200 Børn mindre end i Fjor, saa der var god Plads til at røre sig. Børnene morede sig som sædvanlig godt, og fik hver, trods Dyrtiden, en ekstrafin Pose Godter, Chokolade og en Bolle samt en Present.

Lotteriet gav følgende Resultat: Grønne Lodsedler: En stor Leddedukke, Nr. 91. Af røde Lodsedler blev følgende Numre udtrukne: 92 Et Par Damestøvler — 1405, 1715 Guldfyldepen — 1569 Barometer — 1411 Kaffestel — 1454 Barbermaskine — 1073 Herreparaply — 316, 927 Vinkelhage — 741 Postkort-Album — 138, 402, 878, 1255 1/4 Ks. Cigarer — 711, 727 Pincet — 411 Børste — 230 Et Par Stylter — 285, 574, 1330, 1833 En Aal — 202, 205, 1262 Tilretningskniv — 1062 Tegnebog og Lommebog — 360 Lommebog — 43, 127, 457, 466, 525, 527, 693, 701, 765, 820, 897, 993, 1015, 1083, 1139, 1242, 1317, 1360, 1421, 1429, 1433, 1486, 1488, 1627, 1693, 1740, 1763, 1841, 1863, 1922, 1937, 1995 Bøger — 252, 259, 415, 427, 461, 468, 640, 888, 1033, 1053, 1236, 1247, 1333, 1414, 1432, 1595, 1603, 1814, 1897 Æske-Post — 47, 218, 340, 521, 535, 570, 737, 744, 934, 1043, 1074, 1161, 1282, 1377, 1608, 1688, 1766, 1786, 1791, 1946, 1982, 1987 Vidunder-Pakke. — Gevinsterne bedes afhentede senest Lørdag den 20. Januar hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4]. Gevinster, der ikke er afhentede til nævnte Dato, tilfalder Foreningen.

Af Gaver modtog vi endvidere fra Bordings Bogtrykkeri (Victor Petersen): Forskellige Skriveartikler. — Hermed sluttes Listen med Tak til Alle for den udviste Opmærksomhed.

Regnskab vedrørende Julefesten bedes opgjort senest Lørdag den 13. Januar.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato stedfundne Optælling af Stemmesedler vedrørende Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten i København forefandtes følgende Resultat:

Der var afgivet ialt 1054 Stemmer, deraf faldt 658 St. paa JUL. SCHRØDER, 595 St. paa CARL NIELSEN, og 584 St. paa SIGVALD HELLBERG; derefter fik Th. Holmen 487 St., Harald Jensen 331 St., Christoffersen 253 St., W. Jacobsen 99 St., og Carl Schnor 96 St.

JUL. SCHRØDER, CARL NIELSEN og SIGVALD HELLBERG er saaledes valgt.

København, den 30. December 1916.

SØREN CHRISTENSEN. OLE RASMUSSEN. A. SØBY.
J. B. G. SØRENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Rigsdagstrykkeriet 97.20, Blædel & Co.s Pers. 31.50, En Del af B. Nielsens Pers. 10.00, Chr. Catos Pers. 11.00, C. Maylands Pers. 40.00, Chr. Birchs Pers. 2.50, Rasm. & Rughs Pers. 23.00, Ekspestr.s Pers. 15.50, P. Madsen 2.00, Hohlenbergs Pers. 11.00, Nationalbankens Seddeltr.s Pers. 15.25, Hertz Pers. 14.50, N. P. N. 5.00, Fr. Bagges kgl. Hofbogtr.s Pers. 18.50, Aamodts Pers. 28.65, Vilh. Hansens Pers. (6.—7. B.) 4.00, P. A. Nielsen (Prp. og Pers.) 9.00, Allers Etablissements Pers. (7.—8. B.) 15.30, Truelsens Pers. 52.00, Nationaltidendes Pers. (samtlige Afdelinger) 250.00, H. Meyers Pers. (3. B.) 9.75, Thieles Pers. (5. B.) 27.25, Langkjærs Pers. (8.—10. B.) 9.90, O. C. Olsen & Co.s Pers. 160.00, E. J. 1.00, Schultz Sættere (9. B.) 41.50, Harald Jensens Pers. 32.60, Ill. Familjeblads Pers. 8.00, Forlagstr. Sætterpers. (2. B.) 74.00, Backhausens Pers. 3.50, H. Meyer (Principal og Pers.) 12.50, Gudmundsens Pers. 5.00, O. C. Olsens Pers. (Rest) 5.00, Schultz' Sættere (Rest) 4.45. Tils. 1050.35. Ialt med det tidl. indk. 5638 Kr. 51 Øre.

København, den 3. Januar 1917. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Rønne Lokalafdeling 184.00. Vejle II: Hindborgs Paal. 3.50. Tilsammen 187.50. Ialt med det tidligere indkomne: 4305 Kr. 78 Øre.

København, den 3. Januar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Tak! For den store Sympati og Opmærksomhed, hvormed Venner, Arbejdskammerater og Kolleger med »Typograf-Tidende« i Spidsen »overfaldt« os i Anledning af vor lille Familje-Mindedag den 26. December, maa vi alligevel udtrykke vor inderligste Tak. At Dagen blev uventet uforglemmelig for os, skyldes ikke mindst de Hundreder af Kolleger, der fra nær og fjærn sendte os Hilsen.

VILH. WARTENBERG OG HUSTRU.

Hjærtelig Tak for udvist Deltagelse ved min kære Mands Begravelse. ADELAIDE OLSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C [1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6 1/2**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7 1/2—8 1/2. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. December: Struer 35.00. 18. December: Stubbekøbing 35.00. 20. December: Marstal 35.00.

København, den 3. Januar 1917.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

2. Januar: Frederikshavn 75.00. 3. Januar: Bogense 20.00.

København, den 3. Januar 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Roskilde: Typograf Willumsen, Skovbovængets Sideallé 8.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Henrik Wald. Meisner, udl. 30/12 16 hos Blædel & Co. (arb. s. St.), Medl. af Lærlingeafdel. Paal. Anna Kirstine Hansen, udl. 1907 hos Christtreu (Cohen), tidl. Medl. Paal. Emilie Andersen, Paal. Elvira Hartvig, Paal. Nina Hartvig, Paal. Kirstine Jensen (tidl. Medl.), Paal. Viktoria Møller, Paal. Frederikke Nielsen, Paal. Pauline Nygaard, Paal. Carla Petersen, Paal. Margrethe Petersen, Paal. Emmy Sørensen og Paal. Emma Ørum (alle i Nationalbanken). Hjælpearb. Henry Carl Leopold Wulff (Rosenberg).

Aalborg. Sætter Rudolf Sigurd Peter Olsen, udl. 1/1 17 hos Oluf Olufsen. Aarhus, Sætter Søren Hermann Eriksen, udl. 1/1 17 hos Jensen Sort, og Sætter Esther Boyesen Hald, udl. 1/1 17 hos Busch & Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1981 Kaj Andersen frs Udl. (arbl.). 101 Aug. Høyer fra Rejse (arbl.). 3378 Karl Styrbech Jensen fra Thisted (Militær). 2622 Chr. Petersen fra Nakskov (Hafnia).

Aalborg, 6854 Lorentz F. Jensen (arbl.). Nyborg, 6234 M. G. C. Rasmussen (C. Schønemann).

Fratraadte.

København: 3210 Poul Chr. Nielsen til Roskilde (arbl.).

Aarhus, 3419 Holger Lorentzen til Skanderborg i Pl. og 3992 Chr. Mortensen Møller

til Thisted i Pl. Assens, 3464 Thode Bruus til Odense (Militær). Ringsted, 4438 A. R. Kondal til Aarhus (syg). Slagelse, 3804 Anders Antonsen til Skive (arbl.). Svendborg, 3928 Marius Jensen til Odense i Pl. og 3481 Otto Chr. Flindt til Odense (Militær). Viborg, 2595 Jens Hansen paa Rejse.

Udmeldt.

København: 4607 Paal. Eleonora Nielsen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

Svendborg, 1271 Sofus J. Gornitska.

M.-K. afholder **ordinær Generalforsamling** *Søndag d. 21. Januar Kl. 10* paa **»Gimle«**, Grundtvigsvej 14, F.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, et Styrelsesmedlem og en Suppleant. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest* med *Fællesspisning* (Fiskerand med Champignons, Kalvefilét Jardinière, Øl og Snaps, Kaffe og Cognak).

For at kunne deltage, maa Medlemmerne tegne sig (*Navn* og *Arbejdssted* bedes opgivet) hos Formanden, WESTY HANSEN, Flensborggade 32⁴ B., senest Torsdag den 18. ds.

STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 6. Januar i Kaféen, Kultorvet 14.

Restancer fra 1916 bedes indbetalt for at Regnskabet kan blive opgjort.

STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Fredag den 5. Jan. Kl. 9: Sangøvelse: Alle bedes møde. (4a)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8½: Sangøvelse. (1a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Typograf søger

Plads som **Avissætter** nu eller senere. Nærmere ved Billet mrkt. »26« til Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,

vant til saavel Avis som Akcidens, søger Plads i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »18« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Typografia-Sætter

antages straks til **fast** Plads i mindre Bogtrykkeri i Provinsen. Billet mrkt. »19« modtager Ekspeditionskontoret.

En meget dygtig, selvstændig **Akcidens-Sætter,** søges til større københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrk. »*B. N. 43*« med Oplysning om Lønfordring og Kvalifikationer udbedes til **Wolffs Box**, Østergade 57, K. (23)

Rotationstrykker.

En dygtig Rotationstrykker til Avis kan faa en fast Plads i en større Provinsby. Bill. mrkt. »27« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Sætter-Trykker

søges. Begyndelsesløn 33 Kr. Billet mrkt. »28« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre Trykker

til Akcidens kan straks faa Plads i **Ringsted Folketidendes Bogtrykkeri.** (20)

Til at lede et københavnsk Sætteri søges dertil brugelig **dygtig Sætter,** godt kendt med Akcidenssats. Ansøgeren maa have administrative Evner og være godt anbefalet. Lønfordring ønskes opgivet i Billet mrk. »*B. N. 42*« til **Wolffs Box**, Østergade 57, K. (24)

Avis- og Akcidenssætter

fra Provinsen ønsker varig Plads snarest i København eller nærmeste Omegn. Billet mrkt. »22« med Oplysning om Løn bedes sendt til Ekspeditionskontoret snarest.

Ung Typograf,

som i flere Aar har arbejdet i Udlandet — væsentlig som Førstemand — ønsker Plads i Danmark fra Begyndelsen af Febr. Avis-, Akcidens- og Sætter-Trykker. Absolut ædruelig. Bedste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »25« modt. Ekspeditionskontoret.

En dygtig Akcidenssætter

og en **Trykker,** hurtig og paalidelig, kan straks faa godt fast Arbejde hos (21) **Lyhne, Nakskov.**

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (15)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.

Fremstillet af EMIL SELMAR.

Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.

Faas ved Henvendelse til **Thomsens Bogtrykkeri,** (330) Holstebro.

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (218)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 12. JANUAR 1917 XLIV AARGANG

Tarifmødet i Odense,

Søndag den 14. Januar 1917, Kl. 10 Formiddag, bringes i Erindring. Medlemmer af samtlige fynske Afdelinger er indbudt og forventes i stort Tal. Til Frokost à Kr. 1.75 kan tegnes ved Mødets Begyndelse. Efter Mødet (Kl. 4 Eftm.) holdes fælles Kaffebord, hvor udenbys Kolleger er Odense Afdelings Gæster, og Afdelingens Medlemmer bedes ogsaa her møde fuldtalligt. LOKALSTYRELSEN I ODENSE.

Bogtrykfagets Dyrtidsfond.

Tillidsmændene bedes erindre:

at Checken (Pengene) udleveres af Principalen Fredag Aften samtidig med Ugelønningernes Udbetaling,

at Checken (Pengene) bør indsendes pr. Omg. til »Bogtrykfagets Dyrtidsfond«, Gl. Kongevej 1 C.[1]. — Sker Indbetaling ved Kontanter, maa disse afleveres personlig Fredag eller Lørdag Aften 5½—7,

at Listen maa udfyldes saaledes at Fondets Tillidsmænd kan se, fra hvilket Firma Listen er indsendt samt af Kvitteringen for hvor mange Arbejdere og hvor stort Beløb ialt,

at Check (Penge) og Liste altid maa indleveres til Kontoret *samtidig;* hvis Liste indløber uden Check eller Check uden Liste, vil disse straks blive returnerede.

Da der endnu mangler Indsendelse fra enkelte Firmaer, bedes disses Tillidsmænd gøre Firmaet opmærksom paa, *at første Indbetaling skulde finde Sted Fredag den 5. Januar.*

Saafremt Indbetaling ikke er sket inden eller senest Tirsdag Aften, vil vedkommende Firma i det derefter først udkommende Numer af »Typ.-Tid.« blive offenliggjort som Restant.

Dyrtidstillæget i »Nationaltidende«.

Som det vil erindres, afsluttedes i November en Dyrtids-Overenskomst mellem Personalet i »Nationaltidende« og Firmaet C. Ferslew & Co., hvorved der ydedes et Dyrtidstillæg paa bl. a. 2 Kr. til de Arbejdere, der ikke berørtes af den almindelige Overenskomst, der sluttedes mellem Organisationerne i Avgust Maaned.

Under Forhandlingerne om den nu gældende Overenskomst mellem Organisationerne rejstes Spørgsmaalet om, hvorledes Forholdet i »Nationaltidende« skulde være i den kommende Tid. Man enedes da om at tilvejebringe en Mægling, eventuel med Overretsassessor POUL HANSEN som Opmand, for at faa en endelig Løsning.

Resultatet af denne Mægling er nedenstaaende:

C. Ferslew & Co. indbetaler de 3 Kroner pr. Arbejder efter Overenskomsten af 7. Decbr. 1916 ganske som alle andre Firmaer under Københavns Bogtrykkerforening.

Overenskomsten af November 1916 (C. Ferslew & Co.) staar kun for saa vidt ved Magt, at ingen af C. Ferslew & Co.s Arbejdere ved Overenskomsten af 7. Decbr. 1916 faar ringere ugenlig Indtægt end han har haft efter November-Overenskomsten.

Skulde Overenskomsten af 7. December 1916 bringes til Ophør inden Krigen er forbi, gælder ovennævnte November-Overenskomst atter fuldt ud fra det Tidspunkt, da Overenskomsten af 7. December 1916 er ophørt at virke.

Underskrevet:

POUL HANSEN. BERNH. SCHMIDT. C. GRÆBE.
CARL NIELSEN. M. TRUELSEN.

Lidt kortere fortalt betyder denne Overenskomst, at Firmaet foruden de 3 Kroner pr. Arbejder til Dyrtidsfonden, skal betale ca. 33 Kroner ugenlig til Fordeling blandt de Arbejdere, der efter Dyrtidsfondens Regler vil faa mindre end 2 Kroner i ugenlig Dyrtidshjælp.

»Ord, Ord, men ingen Mad«.

I Anledning af Hr. Fr. Nielsens Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 52 vil Undertegnede — trods den begrænsede Plads — gerne have Lov til at fremsætte et Par Bemærkninger. Først vil jeg sige, at de Ord af Hr. N.s Artikel, der her er sat som Overskrift, passer jo saa udmærket paa den af Hr. N. udfoldede journalistiske Virksomhed, der jo ogsaa finder velvillig Paaskønnelse i den antisocialistiske Presse. Hr. N. siger, at han intet har imod, at Arbejderne er politisk interesserede. »*Noget* kan der vel nok naas ad den Vej —«. Ja, jeg er nu af den Mening, at det havde set daarligt ud for Arbejderne i Danmark, særlig under den nuværende Situation, hvis de havde fulgt Fr. Nielsens og hans Meningsfællers Raad — havde ladet Politik være Politik og overladt det til Overklasserne at raade baade i Rigsdag og Kommuneraad. Medens Arbejdernes Løn jo ikke var blevet en eneste Øre højere, end Fagforeningerne var i Stand til at drive dem, saa vilde det sikkert have set ganske anderledes ud med Prisreguleringerne og de øvrige Dyrtidsforanstaltninger, hvis Arbejdernes Modstandere alene skulde have bestemt herom. Det antager jeg forøvrigt, at Hr. N. som Arbejdernes kommunale Tillidsmand er bekendt med. Jeg tror derfor, at Arbejdernes store Flertal er godt tilfreds med, at de har drevet socialdemokratisk Politik — i Stedet for at agere hos Antisocialisterne!

Hr. Nielsen er derfor ogsaa kun »imod, at Fagforeningerne i den Grad, som Tilfældet er, slaas sammen med et politisk Parti, saaledes at Fagforeningernes Aktionsevne hæmmes«. Ja, det er jo blevet et Dogme for Fr. N. og hans Meningsfæller, at Fagforeningerne hæmmes af det politiske Socialdemokrati; men kan de bevise deres Paastande. Nej, paa ingen Maade, og de gør dem heller ingen Ulejlighed dermed. Fr. N. har jo Ret i, at Fagforeninger og Socialdemokrati ikke har været ét alle Dage. Jeg véd ikke, om Fr. N. kan huske den Tid, da Højre- og Venstremænd udgjorde Flertallet i mange Fagforeninger; men hvis han kan det, saa véd han ogsaa, at dette ikke paa nogen Maade styrkede Fagforeningernes Aktionsevne — snarere udøvede det den modsatte Virkning, og naar disse Fagforeninger *den Gang* ofte kunde vinde nogle lette Sejre, saa skyldtes dette jo i høj Grad, at de stod overfor den enkelte Arbejdsgiver uden Organisation. Heller ikke tror jeg, at Fr. N. vil paastaa, at Højre- og Venstrebladene i al Almindelighed tog sig af disse Fagforeningers Lønkampe — det overlod de til »Social-Demokraten« og Socialdemokratiet.

Men efterhaanden som Arbejderne har lært, at det ikke er nok at have én Streng paa Buen — det bliver en daarlig Musik —, efterhaanden som de har faaet Forstaaelsen af, at det ikke er nok at organisere sig *fagligt*, men ogsaa *kooperativt* og *politisk* — ja, saa blev de ganske naturligt *Socialdemokrater;* men hvis vi alle, som Fr. N. og hans Meningsfæller gør det, yder Hovtjeneste hos dem, der nu og alle Dage har været Arbejdernes Modstandere, vilde vi være mere dumme, end det kunde tillades.

Selvfølgelig kunde Fr. N. jo ikke skrive en Artikel uden at ride sin Kæphest: De Samvirkende! Men naar han anvender de Ord, som staar over denne Artikel, i Forbindelse med Opnaaelsen af det beskedne Dyrtidstillæg, saa er den mildeste Forklaring den, at han ikke véd nogen Besked om det, han skriver om, og at det kun er hans Lyst til at raillere over De Samvirkende, der har faaet ham til at anvende dem. De passer forøvrigt saa ganske udmærket paa hans egen Virksomhed, men saa megen Selvkritik har han vel ikke, at han kan se det.

Hvad det angaar med den forestaaende Tarifrevision, saa er der jo ingen, der endnu véd, hvorledes denne vil forløbe, men skulde det blive nødvendigt, er der ingen Tvivl om, at Forbundsstyrelsen med største Tillid vil paakalde Assistance fra De Samvirkende, og Hr. N. kan være forvisset om, at Forbundsledelsen vil gøre sit Bedste for at fremskaffe et godt Resultat — selv om der ikke staar Soldater med skarpladte Geværer udenfor Forhandlingslokalet.

Rønne, den 30. December 1916. C. M. BLOMBERG.

Ved Aarsskiftet.

DET Krav, der fornuftigvis bør stilles til et »Dyttidstillæg«, er selvsagt et Tillæg til Lønnen, der holder Skridt med Fordyrelsen af Livsfornødenhederne. At dette *ikke* opnaaedes i Hovedstaden sidstleden — endsige for Provinsens Vedkommende, hvor Ordet »Dyrtidstillæg« har en noget nær ubestemmelig Klang — — *det* véd vi allesammen saare godt.

Og at der her *maa* og *skal* ske en gennemgribende Forandring, burde være indlysende for alle Medlemmer af »D. T.-F.«.

Det, der opnaaedes, er — i Forhold til, hvad der var Normen *før* Krigen — et ikke absolut vellykket Forsøg paa at afhjælpe *det værste Tryk* — og dette endda kun for København. For Provinsen var det hidtidige Udbytte — de 1 à 2 Kr. ugentlig — blodig Haan . . . med Tilføjelse af et Par meningsløse Bestemmelser (eventuelt Forbehold for enkelte Forretningers Vedkommende, der maatte mene ikke at kunne præstere denne Merudgift, og endnu ét: at *den* uforskammede Person, som f. Eks. paa Grund af Lønnens Utilstrækkelighed selv rystede Støvet af sine Fødder, erklæredes for »uberettiget« til dette saakaldte »Dyrtidstillæg«!« — D. v. s.: »Du *skal* være tilfreds!« — En nydelig Bestemmelse! Saa kompromitterende som vel muligt for dens Talsmænd. *Denne Bestemmelse er nederdrægtig og gemen!*

Og uvilkaarligt maa man spørge sig selv og alle Kolleger, om vi paa nogen Maade *kan* være bekendt at anerkende saadant?

Er *det* Kammertonen — da ser det sort ud med Finalen!

Mine Herrer Kolleger! *Hvor glide vi hen?*

Det, der bydes os, har en slaaende Lighed med den raa Elendighed; et halvt Skridt fra den bitre Nød — dér er det, vi for Øjeblikket befinder os. Og der er vel ingen, som med Krav paa fuld Tilregnelighed vil vove at paastaa, at Udsigterne lover os noget bedre? Dertil er der ingensomhelst Grund. Tværtimod: Man kan trygt bande paa, at det gaar den anden Vej — ad H . . . . til! Og hvis vi saasandt ikke, og det pludseligt, tager Skeen i den anden Haand, er det mere end sandsynligt, at vi snart er ved Endestationen.

Det, der er naaet i København, ser mistænkeligt ud efter Fattighjælp. Lad være, at ikke alle *i lige høj Grad trænger* til Forbedring af Lønnen — i Lønspørgsmaalet er og bliver dog *Arbejdet* den eneste sande Maalestok for den Løn, der skal udbetales. Og den Kommunisme, der ved den københavnske Overenskomst paatvinges vore enligtstillede Kolleger, overskrider i høj Grad Grænsen for, hvad man billigvis kan forlange af denne.

Hvad rager det den ugifte Per, at Poul har 6 Rollinger at skaffe Føden til? Naar Per betaler Skat til Stat og Kommune, har han forsaavidt gjort sin Borgerpligt. Det andet hører slet ikke ind under *Kollegialitets-Begrebet.* Og er selve Lederne af vor Organisation i den Grad i Vildrede m. H. t. »Kollegialiteten«, kan man ikke undres over, at det paa saa mange Steder ser sørgeligt ud med den. Der er andre og mere nærliggende Opgaver for den, der vil være en god Kollega.

Naar de ugifte Kolleger gaar med til dette, paatager de sig dermed Byrden af noget, som med Rette — i Tilfælde af, at Faget virkelig ikke *kan* brødføde sine Udøvere — bør paalignes *Stat og Kommune*, eftersom det er disse, der er stærkest interesseret i Samfundets Bevarelse, som jo atter er entydig med *alle* Borgeres Sundhed og Ydeevne. Lad i saa Fald Stat og Kommune træde til her, og gennem en rationel *Forvaltning* og radikal **Retspleje** drage Omsorg for Tilvejebringelsen af de fornødne Midler . . . . i Stedet for, at *Fagorganisationerne* gør deres ugifte Medlemmer til *Med*forsørgere af diverse Familjer indenfor Forbundet! Dette er dog en mildest talt *løjerlig* Manér at være »gift« paa.

Jeg er selv gift — paa den gammeldags Manér — og har fem smaa Munde at stoppe; og jeg tilstaar, at jeg, før jeg fik tænkt over Sagen, sang med paa den Melodi, at de Gifte *skulde* have Løvens Part. Men efter at have set lidt nøjere til, maa jeg indrømme, at det er noget Sludder. *Arbejdet ene og alene er Værdimaaleren for Arbejdslønnen — og for Dyrtidstillæget med, forsaavidt det udbetales af Principalerne.* Og da dette sidste er det naturligste, maa Kritiken rettes mod dette Hold.

Altsaa: *Om igen!*

Det *Tredobbelte* vilde være kommet Øjeblikkets Fordringer nærmere — uden at overskride Grænsen for det passende.

En god Gennemsnits-Agrar fortalte mig fornylig, at Arbejdslønnen paa Landet siden Krigens Begyndelse er gaaet 50 pCt. i Vejret. *50 pCt. er der Mening i!* Han »undskyldte« det med Mangelen paa Arbejdskraft. Men hvorledes ser det i Øjeblikket ud hos os? — Der er fuldtop at gøre — men ingenting at fortjene! *Men hvorfor arbejder vi da?*

Jeg har hidtil troet, at ethvert fornuftigt Arbejde — især, naar det var Erhverv — burde give et passende *Overskud; nu* kan der i det højeste være Tale om Underskud.

Og ser det saadan ud i København — hvorledes da først i Provinsen?!

Der er ikke nogen Slags sund Mening i dette Forhold. »*Kan*« der i Himlens Navn ikke ske noget før, da *maa* det ske ved den kommende Tarifrevision. Erfaringen har tydeligt nok vist os, at det ikke nytter at fare med Læmpe. Haardt imod Haardt! Der skal skarp Lud til skurvede Hoveder!

»En for alle, og alle for en!« bør være Løsenet. *Enighed*, mine Herrer! *Solidaritet!* Og selvfølgelig kan der i den nuværende Sagernes Stilling ikke være Tale om at binde sig for længere Tid. Det *kan* der absolut ikke! Det Forbehold m. H. t. Varighed, der er taget i den københavnske Overenskomst — 3 Maaneder — er det højst tænkelige Maksimum — — for *vort* Vedkommende.

Til Regulering af det stedse paany indtrædende Misforhold mellem Løn- og Eksistensbetingelser bør der efter mit Skøn vælges en Kommission af Medlemmer af begge Organisationer, som har til Opgave at holde Lønnen à jour med Levefoden, en *Løn-Regulerings-Kommission*, der selvfølgelig bør være udrustet med et mere vaagent Blik for Tidens Krav, og med større, *langt* større Handledygtighed og Initiativ, end den elskelige »Prisregulerings-Kommission« er i Besiddelse af.

Det er, hvad *Øjeblikket* kræver. Men hvem svarer for det *næste* Øjeblik.

Vaagn op! og lad det være nok med den Hunde-Moral, som i saa sørgelig Grad hersker blandt Medlemmerne af »D. T.-F.«!

Den er aldeles ikke tidssvarende.

Det samme gælder den Elasticitet, som Styrelsen viser i sine Forhandlinger med Arbejdskøbernes Repræsentanter.

Og gælder det for Hovedstadens Typografer, at de ikke burde tage imod deres sidste Overenskomst, da gælder det i langt højere Grad for Provinskollegerne i fuld Enighed at forkaste Skambud af den Sort, som »Dyrtidstillæget« her.

Og kom ikke her med *Papir*-Bestemmelser! De Forudsætninger, der gjaldt ved Tarifens Overenskomst, er ikke mere til. Det er fejgt og slyngelagtigt — ligegyldigt, fra hvilken Side det sker — at komme med Henvisninger til noget, som længst har overlevet sig selv.

De Levende har Livets Ret!

Aarhus, Nytaarsaften 1916. VIGGO NIELSEN.

Naar de københavnske Typografer med meget stort Flertal har ment at kunne tage mod deres Dyrtids-Overenskomst, saa tror vi Hr. Viggo Nielsen med Sindsro kan lade den passere. Han kan saa meget mere gøre det, som han selv i sin, paa stærke Overdrivelser rige Artikel erkender, at Provinsernes Dyrtids-Overenskomst staar under den københavnske. De københavnske Kolleger har taget Overenskomsten med sit Fordelingsprincip i Erkendelse af, at en udpræget Dyrtid berettiger til Foranstaltninger, man under almindelige Forhold ikke kan tillade; ved en Løn-Overenskomst skal man meget have sig frabedt

anden Betalingsmaade, end den hidtil eksisterende. Men det véd Hr. Viggo Nielsen meget godt, det har nemlig staaet her i Bladet.

I denne Del af sin Artikel er Hr. Nielsen langt ude i Overdrivelserne. Det skader Helhedsindtrykket og det er uheldigt, thi i Spørgsmaalet om, hvad der kan opnaas for Provinstypograferne til Sommer, skulde man ingen Steder have Indtrykket af, at vi giver os det lyriske eller fantastiske i Vold — vi skal have Benene paa Jorden, ellers dratter vi. RED.

Dyrtidstillæg.

Dyrtidstillæget i de socialdemokratiske Blade i Provinserne er fra 1. Januar forhøjet med 1 Kr. til 3 Kr. ugl. Det udbetales til saavel gifte som ugifte.

Maribo.

Da jeg modtog Formandsposten blev der bestemt pointeret, at det kun var Repræsentationen og den skriftlige Del af Arbejdet, som jeg skulde udføre.

Da Postvæsenet af gammel Vane stadig har afleveret Breve til Lokalformanden til P. Lindhardtsen, der igen har afleveret dem til mig til Besørgelse, var det Lindhardtsens Pligt at underrette Generalforsamlingen derom — hvilken Pligt er saa meget større, som kun Lindhardtsen og M. E. Rasmussen er tilbage af dem, som valgte mig til Formand. Beklageligt er det, at disse to skal have Jensen til at fortælle dem deres Mening og derved skabe Ufred i Lokalafdelingen.

Hvor letsindigt Typograferne hernede følger Jensen, fremgaar af deres Underskrifter paa hans Opsats — fordi han siger det. Thomsen var ikke til Generalforsamling, men alligevel kan han underskrive! Lindhardtsen — da jeg spurgte ham — kendte intet til hverken om det var Generalforsamlingsbeslutning eller om omtalte Medlem havde søgt ham, før han tiltraadte Plads. Det er kedeligt at faa den stukket ud igen, men som man saar, saa høster man. Hvor ivrig Jensen har været efter at faa »Beviser« mod mig og hvor lidt Underskriverne véd, hvad de skriver under paa, fremgaar af min »Udnævnelse« til Sekretær for den konservative Forening. Dette Arbejde er nemlig en Del af noget Privatarbejde, som af »Loll. Posten«s Redaktør er tilbudt og udføres af . . . . min Hustru!

Rødby-Aflæren kommer nok for en anden Gang.

JENS LONNING.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Holbæk II: Fiskeeksportør C. Tønnesen 10.00. Odense II: 2.00. Tilsammen 12.00. Ialt med det tidligere indkomne: 4317 Kr. 78 Øre.

København, den 9. Januar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Kvinderne i Stentrykkerierne.

Medlemsmøde

for samtlige Stentrykspaalæggersker afholdes førstk. Mandag den 15. ds. Kl. 8 i *Rømersgade 22*, 1. Sal til Gaden.

Eneste Punkt paa Dagsordenen: Dyrtidshjælpen.

D'Hrr. Inkassatorer, som endnu ikke har indsendt Medlemsfortegnelsen, bedes besørge dette pr. Omgaaende.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer betalt senest i Morgen Lørdag, da det ellers vil have Udslettelse til Følge. Alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes opgjort samtidig. — Se omstaaende Annonce.

Dødsfald. Vor Kollega, MARTIN HANSEN, Aalborg, døde Nytaarsdag paa Rigshospitalet. Hansen var født i Aalborg 16. Juni 1853 og udlært i det Beckske Bogtrykkeri i Aalborg 21. Novbr. 1872, arbejdede i korte Perioder i Thisted og Nykøbing Mors samt paa »Aalborg Stiftstidende« og i flere Aar hos Oluf Olufsen (»Nordjyllands Folkeblad«). For godt 25 Aar siden fik Hansen Ansættelse paa Tobaksfabrikant Obels Trykkeri, hvor han senere blev Trykkeribestyrer, i hvilken Stilling han blev hædret af Fabriken paa 25-Aars Jubilæumsdagen, da han satte stor Pris paa ham for hans rolige og noble Optræden.

Martin Hansen spillede ikke nogen Rolle i den faglige Bevægelse; men han viede sine Kræfter i Afholdssagens Tjeneste som ivrig Good Templar, dog uden nogen Sinde at være fanatisk.

Kollegerne vil mindes Martin Hansen som den gode, gemytlige Kollega, der ikke havde en Uven. H. var indtil for et Aar siden jævnlig Gæst ved den selskabelige Forenings Festiviteter, hvor han svang sig i Dansen som en tyveaarig, og en lille, vittig Tale var man altid sikker paa ved Bordet.

Martin Hansen var Aalborgs næstældste Typograf, hvad man dog ikke kunde se paa ham — og ej heller høre; thi han var ung af Sind — indtil for ca. et halvt Aars Tid siden, da en snigende Tarmsygdom begyndte at nedstemme den altid saa livsglade, joviale Mands lyse Syn paa Tilværelsen.

I ca. 3 Maaneder var M. H. syg og sengeliggende, tilsidst stødte en Lungebetændelse til, og han naaede lige at se det ny Aar bryde frem, før han gik bort. Den Afdøde efterlader sig Enke og en Datter, som er gift i Gentofte.

M. Hansen begravedes Søndag den 7. ds. fra Rudolfi Kirke i Aalborg under stor Deltagelse. I Spidsen for Ligtoget gik Typografernes Fane og derefter 11 Afholdsfaner. Lokalkassen satte en Sten paa Graven.

Det var en af Byens største Begravelser, og der vistes i det hele taget vor gamle Kollega stor Anerkendelse, Tak og Ære, som han i Sandhed fortjente. J. G.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Viborg: Maskinsætter A. Vilh. Jensen, Rosenstræde 6, 1. Opg., Stuen. Træff. Middag fra Kl. 12—12½ og Aften fra Kl. 6—7. Henvendelse paa Arbejdsstedet kan ikke finde Sted.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Januar: Stubbekøbing i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 23.00.

København, den 9. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

8. Januar: Haslev 35.00; Ribe 78.05; Stubbekøbing pr. Bl. 23.00. 9. Januar: Assens 117.00; Faaborg 57.00; Nyborg 100.15; Rudkøbing 147.00; Struer intet at indsende.

København, den 9. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Johs. Gutenberg Dahlqvist, udl. 5/1 17 hos Rom (arb. s. St.), overgaar fra Lærlingeafdel. Sætter Carl P. Chr. Jensen, udl. 1/11 1904 hos G. Petersen (Løvgreen), tidl. Medl. Paal. Alma Nielsen, udl. 14/10 14 hos Kruckow (Albert Petersen), tidl. Medl. Paal. Martha Hansine Mortensen, udl. 27/12 16 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Paal. Gusta Nielsen, udl. 22/2 1907 hos Kihl (arb. s. St.). Sætterlærling Robert Antonius Jørgen Nielsen (P. Hansen). Sætterlærl. Kai Hilmer August Jensen (Rom). Trykkerlærl. Georg Viktor Jørgensen (Jensen & Rønager). Hjælpearb. Edv. Daniel Frost (Egm. H. Petersen). Hjælpearb. Aage Hansen (Kruchow). 3036 Otto Larsens Hustru Kathrine Marie. 208 Peter Nielsens Hustru Laura Olivia. 3105 Peüliches Hustru Maren Kristine.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 638 N. Chr. Nielsen fra Næstved (arbl.). 3447 Carl Ahlmann Mortensen fra Nakskov (Militær). 6352 Aage Edv. Jensen fra Udl. (arbl.). 174 Chr. Baltzersen fra Odense (syg). 1271 Sofus Gornitzka fra Svendborg (arbl.). 4438 Arnold Kondal fra Aarhus (Truelsen).

Aalborg, 3467 Carl Ørnvold (Militær). Korsør, 3410 Th. Elniff (arbl.). Nyborg, 3668 Johs. J. A. Wolther (C. Schønemann). Nykøbing F., 3952 Carl Johan Hansen (arbl.). Odense, 3907 Erik Brandt Klixbüll (Odense Avis), 3928 Marius Jensen (Hagen & Sørensen), 3431 Holger Hansen (Odense Avis), 3464 Thode Bruus (Militær), 3481 Otto Chr. Flindt (Militær) og 1281a Jens Chr. Jørgensen (Odense Avis). Randers, 6824 H. C. Andersen (Ekspresstrykkeriet). Ribe, 6979 W. J. W. Andersen (Ribe Bogtrykkeri). Ringkøbing, 3462 Hans R. Jørgensen (Rasmussens Bogtrykkeri). Ringsted, 1706 Knud Kolbe (Folketidende). Roskilde, 3210 Poul Chr. Nielsen (arbl.) og 2116 Hans Rasmussen (Specialtrykkeriet). Silkeborg, 2569 Niels Jensen (Social-Demokraten). Skive, 3804 Anders Antonsen (arbl.) og 3427 Holger Christensen (arbl.). Slagelse, 3804 And. Antonsen (Sorø Amts Dagblad) og 3850 Axel Chr. Jensen (Høng Bogtrykkeri). Thisted, 3992 C. M. Møller i Pl. Viborg, 3438 Laurids P. Lauridsen (Militær), 3328 Claus Kai Aage Langhoff (Militær), 3957 Carl Ejnar Arthur Hansen (Militær) og 6854 Lorentz F. Jensen (Stiftstidende).

Fratraadte.

København: 3409 Anker Nielsen til Nakskov i Pl. 101 August Høyer til Skive i Pl. 1706 Knud Kolbe til Ringsted i Pl.

Aalborg, 6854 Lorentz F. Jensen til Viborg i Pl. Aarhus, 3320 Sv. Aage Hygum til Grenaa i Pl. Esbjerg, 3483 Oluf Eickhard paa Rejse. Kallundborg, 3484 Willy F. Gullberg til Bogense i Pl. Nakskov, 2622 Chr. Petersen til København i Pl. Odense, 3819 Ove Edmund Jensen paa Rejse, 3957 Carl E. A. Hansen til Viborg (Militær), 6234 M. G. Rasmussen til Nyborg i Pl. 3462 Hans R. Jørgensen til Ringkøbing i Pl., 3668 Johs. Jul. Wolther til Nyborg i Pl. og 174 Chr. Baltzersen til København (syg). Ringkøbing, 3328 C. K. A. Langhoff til Viborg (Militær) og 3438 L. Lauridsen til Viborg (Militær). Skive, 3804 Anders Antonsen til Slagelse i Pl. Slagelse, 2616 H. Rasmussen til Roskilde i Pl.

Udmeldt.

Randers, 4959 Alma Andersen (fratraadt Faget).

Annuleret Udslettelse.

Svendborg, 1271 Sofus J. Gornitzka (Restancen betalt).

Død.

Aarhus, 3319 Heinrich Brandes.

M.-K. afholder **ordinær Generalforsamling** *Søndag d. 21. Januar Kl. 10* paa **»Gimle«**, Grundtvigsvej 14, F.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, et Styrelsesmedlem og en Suppleant. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest* med *Fællesspisning* (Fiskerand med Champignons, Kalvefilét Jardinière, Øl og Snaps, Kaffe og Cognak).

For at kunne deltage, maa Medlemmerne tegne sig (*Navn* og *Arbejdssted* bedes opgivet) hos Formanden, WESTY HANSEN, Flensborggade 32⁴ B., senest Torsdag den 18. ds.

STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 19. Januar i Kaféen, Kultorvet 14.

Da Dagsordenen er af stor Vigtighed, er det enhver Medlems Pligt at møde.

STYRELSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning betalt **senest Lørdag den 13. ds.** Juletræs-Regnskabet bedes opgjort samtidig. KASSEREREN.

(15)

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8½ præcis** Sangøvelse. (1 a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,

kendt med Avis og Akcidens, søger Plads straks eller senere. Ugift. Militærfri. Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter

kan straks faa Plads. Absolut bedste Lærebetingelser. Eventuelt Adgang til at lære Trykning.

Emil Jacobsens Eftf., Hillerød.

(31)

D'Hrr. Redaktører!

En yngre Typograf med Lyst og Interesse for Journalistik og med Kendskab til Engelsk, Stenografi og alm. Kontorarbejde søger Plads paa et Redaktionskontor i Provinsen i Løbet af April eller Maj d. A. Billet mrkt. »30« modtager Ekspeditionskontoret.

Avis- og Akcidenssætter

fra Provinsen ønsker Pladsforandring. 30 Aar. Militærfri. Billet mrkt. »38« med Oplysning om Løn bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Yngre, ugift Typograf

kan faa Plads fra 20. Januar paa Svendborg Amts Dagblad. En, som eventuelt kan paatage sig Trykning, vil blive foretrukken. — Henv. til Fedder Hansen. (35)

Alsidig uddannet Trykker

i København, som i nogle Aar har ledet alt forefaldende Arbejde, søger fast Stilling. Fine Referencer og Anbefalinger som Faktor. Billetmrkt. »39« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Sætter-Trykker

til Akcidens kan faa god fast Plads i Jylland. Begyndelseslø̂n 32 Kr. Billet med Opgivelse af Alder og de Steder, hvor vedkommende har arbejdet, samt ledsaget af eventuelle Anbefalinger mrkt. »U. S. 31« bedes tilsendt *Wolffs Box*, Østergade 57. (33)

Monolinesætter,

absolut dygtig og velanbefalet, søger varig Plads straks eller senere. Billet mrkt. »34« modt. Ekspeditionskont.

En Typograf søger

Plads som **Avissætter** nu eller senere. Nærmere ved Billet mrkt. »26« til Ekspeditionskontoret.

En flink Sætter-Trykker

søges. Begyndelseslø̂n 33 Kr. Billet mrkt. »28« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

som i flere Aar har arbejdet i Udlandet — væsentlig som Førstemand — ønsker Plads i Danmark fra Begyndelsen af Febr. Avis-, Akcidens- og Sætter-Trykker. Absolut ædruelig. Bedste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »25« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykker

tilbydes absolut fast Plads. God Løn. Tiltrædelse 19. Januar. Billet med Lønfordring mrkt. »37« bedes tilsendt Ekspeditionskont.

Akcidenstrykker.

Dygtig Akcidenstrykker kan straks faa Plads i **Odense litografiske Anstalt.**

(36) J. C. ANDERSEN.

Trykker.

En yngre, helst militærfri Trykker kan faa Plads straks hos

(40) **P. Hansen, Aalborg.**

Monoline.

Nogle E-Matricer, Petit Antikva, ønskes til Købs.

Assens Amts Dagblad, Assens.

(32)

„Pjevs" Soirée. **Fredag den 19. Jan. Kl. 8 pr.** paa Enghavevejens Teater (den store Sal) opføres **»Pjevs« Nytaarsrevue 1917**, fuldstændig ny Revue i 4 Akter. I Revuen er indlagt en Sang af en *meget* bekendt Personlighed. — Efter Forestillingen Bal til Kl. 3 (stærkt forøget Orkester). Husk de billige Baltegn.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12 a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (13

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.

Fremstillet af EMIL SELMAR.

Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.

Faas ved Henvendelse til

Thomsens Bogtrykkeri, Holstebro.

(17)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.

(17)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 19. JANUAR 1917 XLIV AARGANG

Dyrtidsfonden.

1. Alle Indbetalinger sker under Adresse: Bogtrykfagets Dyrtidsfond, Gl. Kongevej 1 C[1].
2. Udbetalingerne sker fra Bogtrykkerforeningens Kontor ved Checks paa Revisionsbanken. Check'ene underskrives for Bogtrykfagets Dyrtidsfond af Vilh. C. Berg og Bernh. Schmidt.

Ved Indbetalingerne bemærkes:

3. Alle Arbejdere, som ikke har været beskæftiget hele Ugen, stilles lige med »Medhjælpsvis beskæftigede«, d. v. s., der udbetales dem personlig 50 Øre pr. beskæftiget Dag og indbetales *ikke* til Dyrtidsfonden for dem.
4. For *Faktorer*, om hvis Stilling som saadanne der kan rejses Tvivl, fordi de *i udstrakt Grad beskæftiges ved teknisk Arbejde*, bestemmes det, at de i hvert Fald skal have de 3 Kr. ugentlig som personligt Dyrtidstillæg, hvis Principalen ønsker dem holdt udenfor Dyrtidsfonden.
5. Det henstilles indtrængende, at Checks benyttes ved Indbetalingerne, selv ved smaa Beløb, da det er det mest praktiske.

Dyrtiden og Udlandets Typografer.

Schweiz.

Medens vi nu herhjemme har bragt Forhandlingerne om Dyrtidshjælpen til vore Medlemmer til en Afslutning med Resultat, er man i Udlandet endnu ikke alle Steder naaet saa langt. Fra romansk Schweiz meldes der os saaledes, at over 700 Kolleger fra November har været i Strejke for at opnaa en Lønforhøjelse, der er nødvendiggjort af den ogsaa dér herskende Dyrtid; man opgør Stigningen til 45 pCt. og kræver en Lønforhøjelse paa 15 pCt. Under Hensyn til, at hvert Lands Forbund for Tiden har nok at klare, anmoder man ikke om økonomisk Støtte til Strejken, men det internationale Sekretariat opfordrer indtrængende til at forhindre, at Typografer fra andre Lande rejser til Schweiz. De Byer, der særlig omfattes af Strejken, er Génève, Lausanne og Neuenburg.

Den sidste Meddelelse fra Schweiz gaar ud paa, at Forholdene i Lausanne er ordnede saaledes, at der udbetales et maanedligt Dyrtidstillæg til Typograferne paa 15 Francs og 12 Francs til Hjælpearbejderne.

Strejken fortsættes derimod i Génève og Neuenburg.

Sverig.

I Sverig har man i lange Tider beskæftiget sig med Dyrtidshjælpen, uden at man dog endnu har faaet nogen endelig Løsning.

Vort Broderforbund har i Skrivelse af 18. Oktober til de svenske Bogtrykkere begæret et gennemgaaende Dyrtidstillæg paa 20 pCt. til sine Medlemmer. Først den 13. December svarer Bogtrykkerne — afvisende. De gør først den Indvending, at en 20 pCt.s Forhøjelse for alle Arbejdere ikke vil være retfærdig mod dem, der tjener mindst, og som Følge deraf trænger mest, og dernæst meddeler de, at de vil indskrænke sig til at opfordre deres Medlemmer til at yde saa meget, som hver lyster.

Der har forøvrigt mellem de svenske Bogtrykkerorganisationer fundet en Sammenslutning Sted, og dennes Styrelse svarer Forbundet, at man har taget Spørgsmaalet om Dyrtidshjælp til Arbejderne op til Drøftelse, og man fordrer, for at et saadant kan gives paa overenskomstmæssig Maade, at Arbejderne indgaar paa at forlænge den ugenlige Arbejdstid fra 51 Timer til 54 Timer.

I Skrivelse af 21. Decbr. 1916 nægter de svenske Typografer at indgaa paa en Forhandling herom, idet de gør opmærksom paa, at en saadan Ordning sandsynligvis vilde gøre ca. 300 svenske Kolleger arbejdsløse. Hvis dette er forkert, og at der antagelig skulde blive tilført Faget en Del mere Arbejde, saaledes at alle, trods den forlængede Arbejdstid, kunde finde Beskæftigelse, betyder Bogtrykkernes Forslag, at de vilde spare en Del Overarbejdsbetaling, og ved Hjælp heraf muligvis betale Dyrtidshjælp til Typograferne.

Vort svenske Broderforbund spørger med Rette, om dette er mere retfærdigt end en 20 pCt.s Forhøjelse for alle Typograferne, og slaar fast, at de svenske Bogtrykkere har vist meget mindre Forstaaelse af, hvad Tiden kræver, end mange af deres udenlandske Kolleger.

Paa de forskellige Bog- og Bladtrykkerier er der forøvrigt, ligesom her hjemme, ydet Tillæg til Personalernes Lønninger, men det omfatter ikke alle og er naturligvis for ringe.

Dyrtids-Værdimærkerne

for Januar Maaned udleveres paa Grundlag af de Begæringer, som Medlemmerne har indleveret i December Maaned.

Der udleveres Mærker til et Beløb af *4 Kr. pr. Barn* (8 Mærker à 50 Øre), dog kun forsaavidt Barnet ikke er fyldt 14 Aar. Mærkerne udleveres paa Forbunds-Kontoret ved Henvendelse til Kasserer Laur. Jensen. *Nummer-Kortene medbringes!*

— — —

Vedrørende Udlevering af Mærker for Februar og Marts vil der senere udgaa Meddelelse.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag d. 17. December 1916 aarlig Generalforsamling i Rømersgade 22. Dirigent: P. NORDLUNDE. Sekretær: CARL J. CHRISTOFFERSEN.

1. CARL NIELSEN omtalte forskellige Ting, som var foregaaet i det forløbne Aar; der havde i Aar ikke været Landophold for Fribeboerne, men de havde i Stedet for faaet udbetalt et mindre Beløb. Fra Aktieselsk. Schultz' Bogtrykkerier havde man modtaget 200 Kr. Det var de høje Kokespriser, der var Skyld i det lille Overskud, men man havde nu truffet en Overenskomst med Beboerne, saa at man for det kommende Aar mente at komme lettere over det; henviste iøvrigt til den trykte Beretning og Regnskabet. — Efter et Par Udtalelser af ANTHON OLSEN og CARL CHRISTOFFERSEN godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt.

2. Bevilling af Midler. Styrelsen foreslog, at der bevilgedes de sædvanlige Beløb. Dette vedtoges.

3. Opstilling til Valg. Til Formand genopstilledes CARL NIELSEN. Til Styrelsesmedlemmer genopstilledes OSCAR JOHANSEN og H. C.

NIELSEN. Til Revisor: ALB. MICHELSEN. Til Revisorsuppleant: CARL J. CHRISTOFFERSEN.

Paa Forslag af NORDLUNDE vedtoges det at betragte de opstillede som valgte, hvis der ikke efter Offentliggørelse i »Typ.-Tid.« indkom Indsigelse herimod.

Generalforsamlingen hævet.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling paa Marcussens Hotel Lørdag den 6. Januar. Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at ønske Medlemmerne et glædeligt Nytaar, samt udtalte Haabet om, at det ny Aar maatte bringe den typografiske Stand bedre Kaar at leve under og at den kommende Tarif maatte blive til Gavn for os alle.

Det reviderede Hoved- og Lokalkasse-Regnskab fremlagdes derefter med en Balancesum af henholdsvis 134 Kr. og 15 Kr. 45 Øre, som godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes: Formand A. S. KJERGAARD, Næstformand V. HAÜSER, Revisorer V. LUCAS og M. LUND, Sekretær og Fanebærer A. HANSEN-MØLLER. Til Fællesorganisationen valgtes A. S. KJERGAARD og V. LUCAS.

Under Eventuelt valgtes V. LUCAS og A. S. KJERGAARD som Repræsentanter til Fællesmødet i Odense den 14. Januar med et Beløb af Lokalkassen paa 5 Kr. til hver plus Rejsegodtgørelse. Som Suppleanter valgtes V. HAÜSER og M. LUND.

Det vedtoges at forhøje Kontingentet til Lokalkassen med 5 Øre pr. Uge til 1. April.

Hermed sluttede Mødet, som var besøgt af samtlige Medlemmer.

A. M.

Randers Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 10. Januar. — FORMANDEN aabnede Mødet og gav forskellige Meddelelser, bl. a. om Dyrtidshjælpens Udbetaling paa de forskellige Trykkerier (Bogtrykker Ethelberg havde endnu intet ydet), og at der var modtaget Skrivelse fra Arbejdsløshedsinspektoratet ang. Dyrtidstillæg til Arbejdsløse, som man gennem Fællesbestyrelsen, sammen med de øvrige Arbejdsløshedskasser, haabede at kunne faa ordnet i Lighed med, hvad der er gennemført i København og paa Frederiksberg. Formanden aflagde endelig Beretning fra Fællesbestyrelsens Møde.

KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 905.94. Ordin. Kontingent 899.40, Rejseunderstøttelse 22.25, Understøttelse paa Stedet 71.25, Sygeunderstøttelse 56.00, Administrationstilskud 15.50, indsendt til Hovedkassen 730.00. Han gav derefter en Oversigt over Regnskabet for Aaret 1916, hvoraf det fremgik, at der i Aarets Løb til Hovedkassen er indsendt 2010 Kr.

Til Bestyrelsen valgtes BUCH i Stedet for Berg, der nægtede at modtage Genvalg. FORMANDEN genvalgtes med Akklamation. Til Revisor valgtes S. HANSEN i Stedet for N. K. Nielsen.

Derefter afholdtes Generalforsamling for Ekstrakassen. Regnskabet balancerede her med Kr. 505.60. Kassebeholdning 377.22. Til Sygebespisningen bevilgedes 30 Kr.

Som Repræsentanter til Teknisk Skole valgtes FORMANDEN, BERG og BUCH.

FORMANDEN takkede sluttelig Berg for hans Arbejde i Bestyrelsen, og BERG kvitterede med en Tak for Samarbejdet indenfor Bestyrelsen.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling paa Cyklehotellet. En Snes Medlemmer havde givet Møde. Dirigent: MØLLER-JENSEN.

Formanden, J. A. MATHIASSEN, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen sluttede med en Kassebeholdning af 15 Kr. og der indsendtes 647 Kr. 55 Øre. Regnskabet balancerede med 763 Kr. 55 Øre. Lokalkassen: Kassebeh. 167 Kr. 48 Øre. Ballance 229 Kr. 52 Øre. — Lokalkassens Kassebeh. 1. Jan. 1916: 183 Kr. 72 Øre, 31. Decbr. 1916: 167 Kr. 48 Øre. Aarsregnskabet balancerede med 743 Kr. 22 Øre. Til Juleuddelingen var indkommen 217 Kr. 25 Øre. — Derefter gav FORMANDEN Beretning for det forløbne Aar og berørte navnlig Lønforholdene; det var paa de fleste Trykkerier lykkedes at hæve Lønnen lidt.

Formanden for Fastelavnsfest-Udvalget gav et Skøn over, hvorledes Udvalget havde tænkt Festen arrangeret, og til Festen bevilgedes af Lokalkassen 50 Kr. Til Børnebespisningen bevilgedes 50 Kr. og til Svendehjemmet 15 Kr.

Til Bestyrelsen genvalgtes KARL SØRENSEN, VALD. PETERSEN og INGEMANN-HANSEN, og i Stedet for M. Johnsen, der bortrejser, valgtes JOHS. IBSEN. Til Revisorer genvalgtes enstemmig N. P. NIELSEN og MARTIN SCHJERN. Til Fanebærer valgtes CHARLES ANDERSEN og til Fanejunkere genvalgtes KARL SØRENSEN og H. C. PETERSEN; det vedtoges at yde Fanebæreren 2 Kr. hver Gang han »udkommanderes«. Som Kontrahenter til »Social-Demokraten« genvalgtes KARL SØRENSEN og VALD. PETERSEN.

Til et paatænkt Fagmøde i Fredericia vedtoges det at sende Formanden og lade ham disponere over mulige Udgifter, som de forskellige Byer maatte blive enige om at udrede til Mødets Afholdelse.

Under Eventuelt drøftedes nogle lokale Sager, hvorefter Mødet hævedes.

M. J.

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

I ODD-FELLOW-PALÆETS SAMTLIGE ELEGANTE LOKALER

LØRDAG DEN 17. FEBRUAR 1917, KL. 8

INDGANGEN AABNES KL. 7½

❄ ❄ ❄

PROGRAM:

I den store Sal fra Kl. 8—5:

KARNEVALSFEST

Prægtig o Sæsonens Begivenhed o Storslaaet

Musiken udføres af

Den kgl. Livgardes Musikkorps

under personlig Ledelse af dets Direktør Hr. VALD. NIELSEN, 30 Musici.

Alle Sæsonens nyeste o flotteste Danse.

4 Balinspektører. *12 Ordensmarskaller.*

Den kunstneriske Ledelse ved Jac. Brochorst.

Kl. ca. 9½: Skuespillerinde Frk. ASTRID KRAGH: **Ny humoristisk Monolog i Maske & Kostume!**

Kl. ca. 11: »FLOTWELL-TRUPPEN«: **Original musikalsk-eksentrisk Ensemble** (5 Personer).

I Mellemakterne, i Korridorer og Gange vil i Løbet af Aftenen og Natten være Optræden af forskellige morsomme Personligheder.

Kun kostumerede og maskerede maa opholde sig i Salen indtil Kl. 12.

Tilskuere kan efter Kl. 12 løse Baltegn Kr. 1.25.

I Kunstnerkabaretten

„MAKSIMALTORSKEN"

(den lille Sal)

vil følgende Kunstnerinder og Kunstnere medvirke:

1. **Og vi to skal træde Dansen** — —! ved Duettistparret MIMI & WILLIAM CAMPELL.
2. **Du Nordens stolte Kvinde** ved Operettedivaen Fru WILLI ZWICKI.
3. **Fra Musikens Overdrev** ved den MUSIKALSK-EKSENTRISKE FAMILIE »FLOTWELL-TRUP« (5 Personer).
4. **Er det for meget sagt** —? ved Skuespillerinde Frk. ASTRID KRAGH.
5. **Fra det mørke Afrika** —! ved Negerhumoristen Mr. WILLIAM CAMPELL.
6. **Dansen paa Helmerhus** ved LES ROSES fra »Riddersalen«.
7. **Lad os aldrig blive nedtrykte** ved Skuespiller ALFRED ARNBAK.
8. **Den danske Nattergal** ved Operettedivaen Fru WILLI ZWICKI.
9. **Den Ridder greb til Luthen** ved Skuespiller ALB. LUTHER.
10. **Sort paa Hvidt** ved MIMI OG WILLIAM CAMPELL.
11. **Lad os lige faa den sidste** ved Skuespiller VICTOR WULFF.

Ved Klaveret: Fru SCHIØLER-LINCK, Frk. CARRIE RAFF og Hr. VALEUR-LARSEN.

Den kunstneriske Ledelse ved JAC. BROCHORSTS Bureau.

(Saavel Tilskuere som Deltagere har gratis Adgang).

Fra Kl. 12—5: **Stort Familiebal.**

2 Balinspektører. *2 Ordensmarskaller.*

Typografernes Orkester ved Musikdirektør CHR. SCHMIDT.

BILLETPRISERNE: Deltagere 2 Kr. 50 Øre, Tilskuere 1 Kr. 25 Øre. Baltegn efter 12 koster Kr. 1.25. *Billetten skal bæres synligt. Kuponen saavel paa Deltager- som paa Tilskuerbilletter afleveres ved Indgangen.* Billetter faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet, og der sælges kun Billetter til Medlemmer.

BALBAAND sælges i Salene og ved begge Sider af den store Sal.

FESTUDVALGET.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar Generalforsamling paa »Landmandshotellet«. 17 Medlemmer havde givet Møde.

FORMANDEN aabnede Mødet med at byde Velkommen, og udtalte sin Glæde over, at Repræsentanter fra Skjern havde givet Møde; gav derefter Ordet til SEKRETÆREN, som oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes.

Derefter oplæstes Regnskaberne, som viste følgende Poster: Hovedkassen balancerede med 364 Kr., Kontingent 349 Kr., indsendt til Hovedkassen 244 Kr. 25 Øre. Ekstrakassens Balance var 124 Kr. 63 Øre. Udbetalt til 5 Rejsende 14 Kr., til Forplejning paa Svendehjemmet 16 Kr., til Juleuddelingen 30 Kr., indestaaende i Banken 79 Kr. 2 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes med Akklamation P. S. JENSEN (Formand), CHR. E PETERSEN (Næstformand) og JOH. A. PEDERSEN (Sekretær). Ligeledes genvalgtes til Revisorer: N. C. CHRISTENSEN og R. HANSEN med Akklamation.

Under Eventuelt gav FORMANDEN nogle Oplysninger om forskellige lokale Spørgsmaal, hvorefter Mødet hævedes. JOH. A. P.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Januar. Efter at GAARDSTED var valgt til Dirigent, forelagde FORMANDEN Regnskaberne: Hovedkassens Regnskab balancerede med 493 Kr. 80 Øre, Lokalkassens med 215 Kr. 12 Øre; begge godkendtes enst.

RASM. BINDSLEV genvalgtes med Akklamation til Formand, ligesom de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer alle genvalgtes. STABEHL og AGERSKOV genvalgtes til Revisorer, og til Repræsentanter ved »Soc.-Dem.« genvalgtes RUD. JENSEN og nyvalgtes S. ANDERSEN. RUD. JENSEN genvalgtes til Fanebærer. Som Repræsentant i Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes AGERSKOV.

Til Børnebespisningen bevilgedes 15 Kr. og til Folkebogsamlingen 5 Kr.

Næste Punkt angik Indstilling til Valg af Repræsentanter til Tarifforhandlingerne, men udgik efter Maskinsætternes Ønske.

Den kommende Tarif. Bestyrelsen foreslog følgende Resolution: »Idet Generalforsamlingen beklager, at der ikke opnaaedes et bedre Resultat af Forhandlingerne om Dyrtidshjælpen, retter den en indstændig Opfordring til Forbundsledelsen om ved kommende Tarifforhandlinger kraftigt at arbejde for Gennemførelsen af følgende: 1) De bestaaende Lønninger hæves med 20 à 25 pCt., 2) det nugældende Dyrtidstillæg forhøjes og 3) at Tarifen bliver af kort Varighed«. Efter en kort Diskussion vedtoges Resolutionen enstemmigt.

Under Eventuelt behandledes forsk. lokale Spørgsmaal. Faktor PETERSEN anbefalede saaledes at træde hjælpende til med Laan til eventuelle trængende Kolleger, for hvem det kneb at faa Skatten betalt, for derved at undgaa Slettelse af Valglisten, og FORMANDEN mente, at man nok fandt Udvej for saadan Hjælp. — Formanden fik, paa Forslag af CHR. NIELSEN, et »Gratiale« paa 20 Kr. — Sluttelig valgtes ØRVAD, S. ANDERSEN og ROB. LARSEN til at søge rejst Stemning for en efter Dyrtiden afpasset Vinterfest,

Generalforsamlingen var besøgt af ca. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer. ROB. —N.

Nær og Fjærn.

»Typografia« i Aalborg afholder — efter foreløbig Bestemmelse — sin store Fastelavns- og Kostumefest Lørdag den 24. Februar i Enighedslund. Gode Idéer modtages, men Bestyrelsen vil naturligvis anstrænge sig — som sædvanlig.

Typografernes Sangforening afholder sin 71. Aarsfest Søndag den 28. Januar Kl. 7 i Prins Wilhelms Palæ. Programmet byder paa Korsang under Ledelse af Kgl. Kapelmusikus AXEL GULDBRANDSEN, Sang af Operasangerinde Fru LILY LAMPRECHT og Violinsolo af Kgl. Kapelmusikus VILH. BARTHOLDY. — Efter Koncerten er der Bal til Kl. 3. — Program og Billetter faas hos Sangforeningens Medlemmer samt hos Inkassator Anton Jensen.

150 Aar gammel. Ja, det er naturligvis ikke en Kollega, der menes. Vi nøjes jo med noget mindre. Det var »Aalborg Stiftstidende«, der Nytaarsdag opnaaede denne respektable Alder. I den Anledning fordeltes 10,000 Kr. til Abonnenterne efter Lodtrækning — og Typograferne fik Dyrtidshjælpen udbetalt med 35 Kr. til de gifte og 25 Kr. til de ugifte. Abonnenterne fik oven i Købet et Jubilæumsnumer, der var godt skrevet og interessant. G.

Vor Forbundsfælle, Frøken KAREN MEYER, tidligere Maskinsætterske ved »Nationaltidende«, har for kort Tid siden overtaget en ældre Cigar- og Tobaksforretning i Torvegade Nr. 73. Frk. Meyer, som altid flittig har deltaget i Sammenkomsterne indenfor vort Fag og er godt kendt, glæder sig til at mange Kolleger vil gøre deres Indkøb af Cigarer og Tobakker samt Vin, Øl m. m. i den altid velforsynede Forretning.

Generalforsamling afholdes Tirsdag den 30. Januar Kl. 8 *i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.*

Dagsorden: 1. Protokollen og Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og Revisor. 4. Den selskabelige Sammenkomst i Marts. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Spørgsmaal uden Svar.

En kendt forhenværende Kollega sender følgende Spørgsmaal til Stiftelsens Formand:

I Dag har jeg faaet Stiftelsens Beretning, som jeg takker for. Der er noget i den, jeg staar fremmed overfor: Der er i hele sidste Aar kun kommet 5 nye Medlemmer til. Hvorfor indmelder de Unge sig ikke mere? Er det paa Grund af Dyrtiden, eller er der vedtagen en Lovparagraf, som forhindrer Typografer i at melde sig, før de har naaet en vis Alder, eller er Alderdomshjemmene saa fortrinlige nu, at de overflødiggør Stiftelser for Gamle? Eller hvad? Jeg holder mig jo tappert fra at blande mig i Ting, der ikke rager mig, men jeg er bleven nysgerrig, og hvis Du har Tid eller husker det, naar vi ses ved Lejlighed, saa sig mig det. B.

Vi lader Spørgsmaalene gaa videre. RED.

Vor hjerteligste Tak til Hovedbestyrelsen for »Dansk Typograf-Forbund«, Bestyrelsen for den københavnske Afdeling, Bestyrelsen for Stiftelserne, Enkekassens Bestyrelse samt alle de mange Kolleger for udvist Opmærksomhed paa vor Guldbryllupsdag den 6. Januar 1917.

L. PRIEME OG HUSTRU.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Holstebro II: 5.00. — Ialt med det tidligere indkomne: 4322 Kr. 78 Øre.

København, den 17. Januar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Odder: Typograf A. Linck, Villa »Cahne« Rørthvej, træffes hver Dag fra 7—8 Aften. Henvendelse paa Arbejdsstedet kan ikke finde Sted.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. Januar: Stubbekøbing 50.00. 12. Januar: Aalborg 500.00. 15. Januar: Nykøbing M. i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 20.00. 16. Januar: Kolding i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 647.55; Silkeborg i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 75.00; Skanderborg i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 35.00. 17. Januar: Marstal i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 33.50.

København, den 17. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

10. Januar: Løgstør 38.00. 12. Januar: Randers 730.00; Svendborg 325.00. 15. Januar: Holbæk 72.45; Nykøbing F. 216.30; Nykøbing M. pr. Bl. 20.00, kont. 89.15, ialt 109.15; Ringkøbing 244.25; Stege 66.00; Varde 116.75; Viborg 120.50. 16. Januar: Holstebro 114.50; Kolding pr. Bl. 647.55; Odder 127.65; Rønne 324.00; Silkeborg pr. Bl. 75.00, kont. 200.80, ialt 275.80; Skanderborg pr. Bl. 35.00; Thisted 200.00; Ringsted 136.15. 17. Januar: Køge 128.25; Marstal pr. Bl. 33.50; Herning 165.00, Skive 227.50.

København, den 17. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aksel Viggo Nielsen, udl. 1/1 17 hos Schultz (arb. s. St.). Sætter Knud Fr. Vilh. Selck, udl. 30/12 16 hos Schultz (arb. s. St.). Trykker Georg Chr. Meier, udl. 5/1 17 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Gerda Nancy Olsen, udl. 3/1 17 hos Furø (arb. s. St.).

Viborg, Sætter Axel Rost, udl. 1/1 17 hos Aug. Davidsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3427 Holger Christensen fra Skive (arbl.). 3881 Ludvig Hansen fra Aarhus (Cohen). 1187 Oscar Honou fra Rejse (arbl.). 4030 Aage Nielsen fra Næstved (arbl.)

Aarhus, 3992 Chr. M. Møller (arbl.). Haslev, 1271 Sofus J. Gornitzka (Torkildsen). Kolding, 3670 Jens Chr. V. Hansen (Kolding Avis) og 6427a Rasmus Fønss (Fr. Lumbye). Nakskov, 3409 Anker Nielsen (Øberg) og 3491 Oluf Larsen (Lyhne). Ribe, 6747 Julius Chr. Nielsen (Ribe Stiftstidende). Ringsted, 6129 Sofus G. Jensen (Folketidende). Skive, 101 Aug. Høyer (Skive Folkeblad). 4407 L. H. Axen (syg).

Fratraadte.

København: 4575 Ella Aarbøl til Odense (arbl.). 2146 Gerda Christiansen til Handels- og Kontormedhj. Fagforening. 3076 Svend E. Christensen til Skanderborg i Pl. 1271 Sophus Gornitzka til Haslev i Pl. 3154 Israel Kaplan til Stockholm i Pl.

Frederikshavn, 3363 Hj. Jakobsen til Hobro i Pl. Kolding, 6129 S. G. Jensen til Vejle (arbl.). Nakskov, 3447 Ahlmann Mortensen til Kbhvn. (Militær). Nyborg, 2615 C. J. Nielsen til Ribe i Pl. Ringsted, 3791 Ejner Spietz til Stege i Pl. Skive, 3427 Holger Christensen til København (arbl.). Thisted, 3992 Chr. Mortensen Møller til Aarhus (arbl.).

Udmeldt.

København: 2070 Paal. Emilie Kjeldsen (fratraadt Faget).

Døde.

København: 945 forhv. Faktor Peter F. V. Schmidt (Ligkassen). 925 V. E. E. Grøndahls Hustru Ruda Sophie Vilhelmine.

M.-K. afholder **ordinær Generalforsamling** *Søndag d. 21. Januar Kl. 10* paa **»Gimle«**, Grundtvigsvej 14, F.

Dagsorden: 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg af Formand, Næstformand, Kasserer, et Styrelsesmedlem og en Suppleant. 5. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen afholdes *Stiftelsesfest* med *Fællesspisning* (Fiskerand med Champignons, Kalvefilét Jardinière, Øl og Snaps, Kaffe og Cognak). STYRELSEN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 19. Januar i Kaféen, Kultorvet 14. Da Dagsordenen er af stor Vigtighed, er det enhver Medlems Pligt at møde.

STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8½ præcis** Sangøvelse. (1 b)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En dygtig Maskinsætter

(Linotype) kan straks faa stadigt Arbejde. Løn efter den tyske Tarif

Modersmaalet,
(43) Haderslev.

Typografia-Sætter

antages straks til **fast** Plads i mindre Bogtrykkeri i Provinsen. Billet mrkt. »19« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker

kan faa stadigt Arbejde.

Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri,
(45) Gothersgade 14.

To Typografer,

en **Sætter-Trykker**, der tillige maa være fortrolig med Paalægning, og en **Avissætter**, kan faa Plads paa **Dagbladet »Djursland«**, Grenaa. (42)

Ung, dygtig Sætter-Trykker

til Akcidens kan faa god fast Plads i Jylland. Begyndelsesløn 32 Kr. Billet med Opgivelse af Alder og de Steder, hvor vedkommende har arbejdet, samt ledsaget af eventuelle Anbefalinger mrkt. »U. S. 31« bedes tilsendt *Wolffs Box*, Østergade 57. (33)

Sætter-Trykker,

kendt med Avis og Akcidens, søger Plads straks eller senere. Ugift. Militærfri. Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter

kan straks faa Plads. Absolut bedste Lærebetingelser. Eventuelt Adgang til at lære Trykning.

Emil Jacobsens Eftf.,
(31) **Hillerød.**

Avis- og Akcidenssætter

fra Provinsen ønsker Pladsforandring. 30 Aar. Militærfri. Billet mrkt. »38« med Oplysning om Løn bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Monolinesætter,

absolut dygtig og velanbefalet, søger varig Plads straks eller senere. Billet mrkt. »34« modt. Ekspeditionskont.

En Monoline-Sætter

kan faa Plads fra Begyndelsen af Februar som Haand- og Maskinsætter, halvt af hver. Billet mrkt. »41« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En dygtig Typograf

kan straks faa Plads i **Gjøviks Blad, Gjøvik.** En der har Øvelse som Ombrækker vil blive foretrukket. Lønforlangende samt Opl. om tidligere Beskæftigelser, samt naar Pladsen kan tiltrædes, kan indsendes omgaaende.

(44) (Rek.)

En dygtig Sætter-Trykker

og 2 Avis-Sættere søges straks. God Løn gives. Billet mrkt. »47« indsendes til Ekspeditionskontoret.

En flink
Akcidenstrykker

kan faa Plads i **Th. Thrues Bogtrykkeri, Aarhus.** (48)

En Typograf søger

Plads som **Avissætter** nu eller senere. Nærmere ved Billet mrkt. »26« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

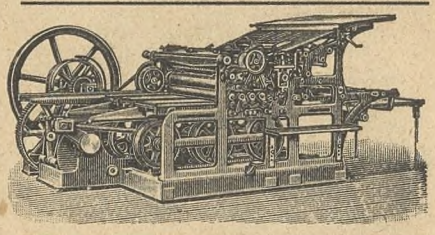

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

Gamle Dages Bogtrykkerforhold i Omrids.

Fremstillet af EMIL SELMAR.

Trykt paa imiteret Japan-Papir à 2.00 og paa Old-Stratford-Papir à 5.00.

Faas ved Henvendelse til

Thomsens Bogtrykkeri,
(17) Holstebro.

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederikksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

„Pjevs" Soirée. Det er i Aften, Fred. d. 19. Jan., at **»Pjevs« Nytaarsrevue** opføres paa Enghavevejens Teater (den store Sal). (46)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 26. JANUAR 1917 XLIV AARGANG

Til

Kvinderne i Stentrykkerierne.

Torsdag den 18. Januar afsluttedes Forhandlingerne med Dansk litografisk Principalforening med følgende Overenskomst:

Dags Dato er der mellem Dansk litografisk Principalforening og Dansk Typografforbund afsluttet følgende Overenskomst:

Den i Bogtrykfaget trufne Overenskomst om Dyrtidstillæg gælder for Stentrykfagets kvindelige Arbejdskraft (Elever undtagen) paa følgende Maade:

Dyrtidstillæget udbetales i samme Terminer og med samme Portionsstørrelse som i Bogtrykfaget.

Udbetalingen foretages af Principalerne (for Tiden 2 Kr. 60 Øre pr. kvdl. Arbejder og 65 Øre pr. Barn).

De Dyrtidstillæg, der var ydet før 1. Januar 1917, reguleres i Henhold til Overenskomsten, forsaavidt de er mindre end nærværende Overenskomst om Dyrtidstillæg.

Samtlige Regler i Bogtrykfagets Dyrtidsoverenskomst anvendes med de Ændringer, som følger af, at Principalerne selv udbetaler Dyrtidshjælpen.

København, den 18. Januar 1917.

For Dansk litografisk Principalforening:
CHR. CATO. P. CHR. JÆGER. C. ANDREASEN.

For Dansk Typograf-Forbund:
VIGGO CHRISTENSEN. H. CRONE. BERNH. SCHMIDT.

Som det vil ses, er der opnaaet ganske det samme som for Kvinderne i Bogtrykkerierne hvad Størrelsen af Dyrtidshjælpen angaar; Pengene udbetales derimod direkte til Kvinderne, og Paalæggerskerne bedes derfor selv paase og sørge for, at Udbetalingsterminerne overholdes.

Skulde det ske, at en Termin overskrides, bedes dette meddelt til Forbundskontoret, der da pr. Omgaaende vil gøre Principalen bekendt med, at saadant ikke bør ske.

Der er fra Forbundskontoret udsendt Meddelelse til Principaler udenfor Principalforeningen, og disse vil — saaledes gjort bekendt med Overenskomsten — have ganske den samme Pligt til Udbetaling af Dyrtidshjælp som hvis de var Medlemmer af denne Organisation.

Stævnet i Odense.

SOM det fjerde i Rækken af de Møder, hvor Typografer fra forskellige Dele af Landet har været samlede, afholdt Fyns Typografer Søndag den 14. Januar sin Sammenkomst for at drøfte den forestaaende Tarifrevision.

Alle de fynske Afdelinger var repræsenteret, deriblandt nogle særdeles fyldigt. Odense-Afdelingens Formand, P. BONDESEN, kunde da Kl. 10 Formiddag byde Velkommen til en Forsamling paa ca. 200 Kolleger. P. WELBLUND valgtes til Dirigent og Afdelingens Sekretær, JUHL, førte Protokollen.

I Diskussionen deltog en meget stor Del Kolleger; vi nævner CORFITZ MADSEN og L. CHR. NIELSEN, Svendborg, BONDESEN, EDV. JENSEN, P. OLSEN m. fl. Odense, KJÆRGAARD, Assens og JERLØV, Nyborg. Endvidere Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN og Red. CARL NIELSEN.

Som paa de tidligere afholdte Møder andre Steder, herskede der en stærk Enighed i Opfattelsen af, hvad man maatte kræve som Resultat af de tilstundende Forhandlinger og man drøftede indgaaende og sagligt, hvilke Muligheder der kan foreligge, om de eksisterende Forventninger skuffes. Fra alle Sider krævedes Minimallønnen, der mangfoldige Steder er den egenlige Løn, hævet saa meget, at en Familje kan leve af den uden Gæld og Næringssorg.

Ved 4-Tiden sluttede Mødet med Leveraab for Dansk Typograf-Forbund.

Ved et efterfølgende festligt Kaffebord herskede en ypperlig kammeratlig Stemning og holdtes mange Taler, der alle kredsede om Dagens Emne — Tarifen.

Sammenkomsten sluttede med Tak til og Leveraab for Odense-Afdelingen.

Valget til Tarifkommissionen.

Samtlige Monolinesættere i Næstved har paa et Møde Søndag den 14. ds. vedtaget at opstille vor Kollega KANN som Monolinernes Repræsentant i Tarifkommissionen. Kann er en Mand, der nyder ubegrænset Tillid her i Afdelingen; han er det samlede Personales Tillidsmand i Landets største Monoline-Virksomhed: »Næstved Tidende«. Vi beder i første Omgang Provinsernes Maskinsættere: *Stem paa Kann som Monolinernes Repræsentant!*

Næstved, 15. Januar 1917. E. B.:
THORV. SØRENSEN.

Dyrtiden og Udlandets Typografer.

Strejken i Schweiz afsluttedes ved Begyndelsen af Aaret. Der opnaaedes en Overenskomst, hvorefter Arbejdere med Lønninger mellem 30—58 Fr. faar 7—14 Fr. for gifte og 4—8 Fr. for ugifte i Dyrtidstillæg.

— — —

I Milano har Typograferne ogsaa maattet gaa til en Strejke for at opnaa Dyrtidstillæg. Den varede 14 Dage og der opnaaedes et Tillæg af 20 pCt. paa Lønninger op til 30 Lire, et progressivt faldende Tillæg paa Lønninger mellem 30—60 Lire og 5 pCt. paa Lønninger over 60 Lire.

Typografernes oprindelige Krav var 35 pCt.

— — —

I Kristiania fik vore Kolleger allerede i September en Dyrtidsoverenskomst, hvorefter Lønninger fra 25 Kroner og opefter faar et Tillæg paa fra 3—4 Kr. ugl. For saa vidt der i 1916 er indrømmet nogen Typograf Lønforhøjelse, trækkes dette dog fra i Tillæget, og for alle Nyantagne er Bogtrykkerne ikke forpligtede, men kan dog »under Konduite og Billighedshensyn« give saadanne et Tillæg af indtil Halvdelen af ovennævnte Satser.

Norsk »Typ. Medd.« siger i sine Kommentarer til denne Overenskomst, at kun Halvdelen af Kristiania Typografer vil faa nogen Nytte af denne Overenskomst og fastslaar, at der mellem Kollegerne hersker stor Misfornøjelse med dette Tillæg.

Et Par Spørgsmaal til Hr. Blomberg.

MENER Hr. Blomberg, at de københavnske Typografer havde opnaaet det Dyrtidstillæg, de nu *kan gøre Fordring paa*, hvis de havde forholdt sig rolige og overladt til »De Samvirkende« at forhandle med Mestrenes Hovedledelse?

Vil Hr. Blomberg benægte, at denne Dyrtidshjælp netop foreligger som et Resultat af de københavnske Kollegers faste Optræden og ved deres Nægtelse af alt Overarbejde?

Vil Hr. Blomberg paastaa, at Provinstypograferne med De Samvirkendes »Overenskomst« i Haanden kan **forlange** en eneste Øre i Dyrtidshjælp, men at denne Hjælp er afhængig af Principalernes gode Hjærte?

Tror Hr. Blomberg, at han — blot for at dække over De Samvirkendes Svaghed — gavner Provinstypografernes Sag ved den kommende Tarifrevision ved at tage den Slags »Resultater« i Forsvar?

Alle Hr. Blombergs *personlige* Udfald imod mig generer mig ikke. Kan det gavne og fornøje ham at ride en Tur paa disse gamle Travere, saa sid bare op! Men pas paa, at Bæsterne ikke styrter — de har jo maattet bære saa mangen en Lykkeridder før ham.

Køge, den 21. Januar 1917. FR. NIELSEN.

Fr. Nielsens Spørgsmaal til Blomberg røber Ukendskab til Forholdene, saaledes som de udviklede sig her i København under Dyrtidssituationen. Da Generalforsamlingen den 26. November paalagde Medlemmerne indtil videre ikke at udføre Overarbejde, forelaa der fra Bogtrykkerne Meddelelse om, at de ved et Fællesmøde, der var fastsat til Tirsdag den 28. November, vilde fremsætte et positivt Forslag til yderligere Dyrtidshjælp. Paa Grund af Generalforsamlingsbeslutningens Effektuering aflyste Bogtrykkerne dette Møde og indklagede Forbundet for Arbejdsgiverforeningen for Brud paa Tarifen og krævede os idømt Bøder og Erstatning. Med Bistand fra De samv. Fagforbund lykkedes det paa et Møde Onsdag at faa disse Vanskeligheder af Vejen, og for saa vidt Arbejdet i Sætterier og Trykkerier atter kunde gaa sin rolige Gang, skulde Forhandlingsmøde om Dyrtidshjælp afholdes Torsdag Formiddag. Fra Forbundets Side udsendtes straks Meddelelse til Medlemmerne herom, men da der ogsaa Onsdag Aften nægtedes Overarbejde, aflystes ogsaa dette Møde. Da det kunde formodes, at Forbundets Meddelelse til Medlemmerne om Arbejdets ordinære Gang, ikke rettidig var kommet ud paa alle Arbejdspladser, saaledes at dette var Skyld i, at man stadig nægtede at udføre Overarbejde, besluttedes Forhandlingsmødet fastsat til Torsdag Aften. Atter Torsdag Aften nægtede vore Medlemmer at arbejde udover den ordinære Tid, og Bogtrykkerne besluttede da ikke at ville deltage i noget Forhandlingsmøde før efter Søndag, til hvilken Dag Afdelingen atter havde indvarslet til Generalforsamling.

Da man saa her annulerede den første Generalforsamlingsbeslutning og Overarbejde atter udførtes fra og med Mandag den 4. December, blev Forhandlingsmødet fastsat til Tirsdag den 5. December, og man naaede her hurtigt det nu kendte Resultat.

Det er altsaa ikke, som Fr. Nielsen forudsætter, vor faste Holdning, der har fremskaffet Dyrtidshjælpen i København; vor Fastholden ved den første Generalforsamlingsbeslutning, udsatte derimod Spørgsmaalets Løsning en Uge.

Det er forunderligt, at der skal spildes flere Ord paa den Sag, da den dog har været refereret tydeligt og klart her i Bladet, med Offenliggørelse af de mellem Parterne vekslede Skrivelser.

Hvad Dyrtidstillæget i Provinserne angaar, da kan vi meddele Fr. Nielsen, at det med et Par ganske enkelte Undtagelser er gennemført over hele Landet, og om disse faa Undtagelser forhandles der for Tiden.

Vi erkender, at vi stod uforstaaende overfor den Stejlhed, hvormed Provinsprincipalerne nægtede i Tarifperioden at gaa ind paa en formelig Overenskomst om Dyrtidstillæg. Paa den anden Side forstaar vi ikke Værdien af Fr. Nielsens skarpe Sondring overfor de to Overenskomsters Form, thi i begge Tilfælde er de for saa vidt ydet af fri Vilje. I København som Overenskomst og i Provinserne som et Tilsagn, man havde forpligtet sig til loyalt at gennemføre, hvad man ogsaa har gjort.

Vi har tidligere, mer end en Gang, haft Lejlighed til at sige Fr. Nielsen, at han er en vanskelig Mand at diskutere med, thi naar man har dokumenteret hans Fejltagelser, Ensidigheder og Forvrængninger, saa gør han en svag Indrømmelse og kører videre med noget nyt. Han er begyndt denne Diskussion med Paastanden om, at de politiske Fagforeninger ikke evner noget til Gavn for deres Medlemmer i Modsætning til de upolitiske, og henviser her til Landarbejderne og Tjenestefolkene; da saa en Indsender fastslaar, at dette er noget Snak og at de opdukkende Organisationer paa Landet netop er i god Kontakt med de saakaldte politiske Fagforeninger og har faaet baade pekuniær og anden Hjælp fra selve det danske Socialdemokrati, tier han næste Gang helt om dette og giver sig til at bebrejde De samv. Fagforbund, at Provinsernes Dyrtidsoverenskomst ikke blev bedre; det var kun Ord, Ord, men ingen Mad.

Vi gjorde ham da opmærksom paa — hvad han jo meget godt vidste forud — at De samv. Fagforbunds Hjælp netop betød, at Dyrtidshjælpen blev større til Provinstypograferne end den vi selv kunde skaffe gennemført. Det blev mer end Ord, det blev Mad.

Saa taler han ikke mer om det! Nu er det Formen for Overenskomsten De samv. Fagforbund har været uheldig med, og nu er det, der er opnaaet i København, godt og tiltaler Fr. Nielsen særdeles meget, til Trods for det er opnaaet af en Organisation, der staar under de politiske Fagforeninger. Der kan altsaa dog udrettes noget selv i en Tid, hvor en Tarif endnu er gældende 4 Aar. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 6. Januar ordinær Generalforsamling. — Formanden, H. J. RASMUSSEN, bød Velkommen og ønskede glædeligt Nytaar, hvorefter SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsbogen, der godkendtes.

FORMANDEN aflagde Beretning og omtalte kort de vigtigste Begivenheder i det forløbne Aar. Derefter oplæstes de reviderede Regnskaber for Oktober Kvartal. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 180.15; til Hovedkassen var indsendt Kr. 100.15. Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 131.04; Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 95.61. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Bestyrelsen stillede Forslag om alm. Deltagelse i Odense-Mødet den 14. Januar, og det vedtoges at lade Privatkassen betale Billetten for Deltagerne.

Derefter skred man til Valg af Tillidsmænd. Formanden, H. J. RASMUSSEN, genvalgtes med Akklamation. Til Medlemmer af Styrelsen genvalgtes L. HANSEN med Akklamation, og i Stedet for P. J. POULSEN, der frabad sig Genvalg, nyvalgtes C. PELCK. Til Revisorer genvalgtes A. THOMSEN, og i Stedet for J. Larsen, der ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes P. J. POULSEN. Til Repræsentanter for »Soc.-Dem.« valgtes L. HANSEN og M. RASMUSSEN; Suppleant: C. JERLØV. Til Repræsentanter i Fællesforeningen valgtes FORMANDEN og A. THOMSEN.

Et nedsat Festudvalg fremkom med Forslag til en Fest. Forslaget vedtoges.

Under Eventuelt behandledes nogle lokale Spørgsmaal, bl. a. en Udmeldelse; og til Slut drøftedes Trykkeriforholdene i Nyborg Statsfængsel. —LSEN.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 10. Januar. — Form., C. V. JENSEN, bød Velkommen og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. L. CHR. NIELSEN valgtes til Dirigent og oplæste Dagsordenen.

FORMANDEN aflagde derefter Beretning for det forløbne Aar, som godkendtes.

Kassereren, SØREN JENSEN, oplæste Foreningens Regnskab, som balancerede med 456 Kr. 79 Øre; Kassebeholdningen var 6 Kr. 34 Øre. Privatkassen balancerede med 179 Kr. 73 Øre; Kassebeholdningen var 102 Kr. 38 Øre. — Regnskaberne godkendtes enst.

Til Juleuddelingen var indkommen 100 Kr. fra Medlemmer og Principaler, og der var uddelt ialt 96 Kr. til 4 Medlemmer og Enken efter et Medlem.

FORMANDEN oplyste, at der i Henhold til Lovenes § 3 i lang Tid var begaaet en Fejl ved Valget af Bestyrelsen. Dette Forhold kunde ændres ved, at der foretages Valg til hele Bestyrelsen. Til Efterretning.

Kassereren, S. JENSEN, søgte om Lønforhøjelse, men fik intet.

Valg. Formanden, C. V. JENSEN, genvalgtes med Akklamation. Til Næstformand genvalgtes M. P. NIELSEN, og med Akklamation genvalgtes S. JENSEN som Kasserer; til Styrelsesmedlem nyvalgtes CHARLES CASPERSEN, og til Sekretær genvalgtes N. P. JENSEN. Til Revisorer genvalgtes JOHS. NIELSEN og nyvalgtes SVEND HANSEN. Til Fanebærer genvalgtes P. W. JØRGENSEN. Som Repræsentanter til »Socialdemokraten« nyvalgtes M. P. NIELSEN og SØREN JENSEN.

Eventuelt. Til at bistaa ved Tarifforhandlingerne vedtoges at indstille N. P. JENSEN som »Monoline«-Sætter. — Fællesturen til Mødet i Odense drøftedes. — En Vinterfest overlodes det til Bestyrelsen at tage under Overvejelse.

Derefter hævedes Generalforsamlingen, som var besøgt af en Snes Medlemmer. N. P. J.

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt Fredag den 12. Januar Generalforsamling. FORMANDEN bød Velkommen og — efter at Sekretæren havde oplæst Forhandlingsprotokollen — gennemgik Regnskaberne. Saavel Forhandlingsprotokollen som Regnskaberne godkendtes.

Herefter toges fat paa Valg af Afdelingens Bestillingsmænd for kommende Aar: N. EBBESEN genv. til Formand, PAUL HALSE til Næstformand og Sekretær. Disse to tilligemed EJLER CHRISTENSEN danner Bestyrelsen. Til Revisorer valgtes EJLER CHRISTENSEN og OLE PETERSEN, og til Fanebærer genv. TH. FREDERIKSEN.

En Resolution affattedes saalydende:

»Ved de kommende Tarifforhandlinger henstiller Nykøbing M. Lokalafdeling, at de laveste Lønklasser slettes. Dersom dette ikke sker, fordrer vi at komme op i øverste Lønklasse. Endvidere udtaler Lokalafdelingen, at den ikke kan stemme for en Tarif, der ikke byder Medlemmerne en Minimalløn mindst paa 30 Kr. Ligeledes formener Afdelingen, at Lærlingeskalaen maa betydelig skærpes«.

Resolutionen vedtoges enstemmigt og Generalforsamlingen hævedes.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling. 14 Medlemmer var mødt.

Formanden, ALFRED HANSEN, aabnede Generalforsamlingen med at ønske Medlemmerne glædeligt Nytaar; idet han udtalte Haabet om, at Tarifen ved sin Fornyelse i det kommende Aar maatte blive god og tilfredsstillende.

Han oplæste derefter Forhandlingsprotokollen og fremlagde Regnskaberne for Oktober Kvartal. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med 659 Kr. 20 Øre og »Ekstrakassen«s med 67 Kr. 6 Øre. Saavel Forhandlingsprotokol som Regnskaber godkendtes.

Til Formand genvalgtes enstemmigt ALFRED HANSEN. Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes C. A. SCHMIDT, V. PHEIFFER, CARL LARSEN og JOHS. ANDERSEN. Til Revisorer: LUDV. FREDERIKSEN og P. LAURITZEN, og til Revisorsuppleant: SOFUS PETERSEN. Til Fanebærer og Reservefanebærer henholdsvis CARL LARSEN og LUDV. JENSEN. Til Repræsentant for Arbejdsløshedskassen i Merløse Kommune genvalgtes C. A. SCHMIDT; til Repræsentanter i De samv. Fagforeninger: ALFRED PETERSEN og N. P. POULSEN; til Repræsentant i »Folkets Hus«: ALFRED HANSEN, og til Repræsentant i Arbejdernes Fællesbageri: C. A. SCHMIDT.

Det vedtoges med 8 St. mod 4 at forhøje »Ekstrakassen«s Kontingent til 15 Øre ugentlig fra 1. Februar.

Til at arrangere en Fastelavnsfest, hvortil Medlemmerne af De samv. Fagforeninger indbydes, valgtes et Udvalg paa 4 Medlemmer: C. A. SCHMIDT, ALFRED PETERSEN, CHR. HANSEN og LUDV. JENSEN.

I Anledning af de forestaaende Tarifforhandlinger foreslog FORMANDEN med Tilslutning af Bestyrelsen følgende Udtalelse, der vedtoges enstemmigt:

»Med Henblik paa de forestaaende Forhandlinger om en ny Provinstarif retter Holbæk Lokalafdeling en indtrængende Opfordring til Forbundsstyrelsen om at sætte alt ind paa at søge følgende Krav gennemført:

1) En klækkelig Forhøjelse ikke alene af Minimallønningerne (derunder en forholdsmæssig Forhøjelse af Tusindbetalingen), men tillige af de bestaaende Lønninger, saaledes at der baade tages Hensyn til den for Øjeblikket herskende Dyrtid og til den altfor lave Løn, som Provinstypograferne har maattet arbejde for under den gældende Tarif.
2) En ensartet Lønskala for alle Landets Provinsbyer. For saa vidt dette ikke kan gennemføres, bør Holbæk absolut rykke op i højeste Lønklasse, da Levefoden her, særlig efter at Byen er bleven Garnisonsby, er mindst af samme Højde som i de større Byer.
3) En Forkortelse af Arbejdstiden, saaledes at denne overalt ikke bliver over 8 Timer.
4) En Forbedring af Lærlingeskalaen.
5) En tarifmæssig Sommerferie paa 8 Dage med fuld Udbetaling af Løn i Ferietiden.
6) Tarifmæssige Aftaler om Løn og Arbejdstid for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere.
7) Tarifens Varighed gøres saa kort som muligt.

Idet Lokalafdelingen fremsætter denne Opfordring, finder den Anledning til at understrege, at Hovedvægten bør lægges paa Gennemførelsen af en betydelig Lønforbedring, og at udtale det absolute Ønske, at Forbundsledelsen ikke her vil lade sig nøje med Almisser, men om fornødent gribe til ekstraordinære Foranstaltninger for at faa gennemført den haardt tiltrængte Forbedring af alle Lønninger.«

— — —

Under »Eventuelt« diskuteredes Lærlingeuddannelsen paa Trykkerierne i Holbæk. Da Forholdene, hvad Svendeprøverne beviste, var alt andet end gode paa nogle af Trykkerierne, overdroges det til Bestyrelsen at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Forhold og om muligt faa det ændret. *

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 13. Januar paa Haandværkerforeningen.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og bød de mødte Medlemmer Velkommen. Han udtalte Ønsket om, at det nye Aar maatte bringe Typograferne, særlig i Provinsen, bedre Vilkaar at leve under. Derefter valgtes FORMANDEN til Dirigent.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 235 Kr. 30 Øre, Lokalkassens med 49 Kr. 38 Øre. Regnskaberne godkendtes.

FORM. og P. PAGH aflagde Beretning fra Mødet i Holstebro.

Til Formand genvalgtes MORGENSTERN med 6 St., Andr. Larsen fik 4 St. og L. D. Christiansen 1 St. Til Medlem af Bestyrelsen genvalgtes L. D. CHRISTIANSEN med Akklamation; til Suppleant genvalgtes P. PAGH med Akklamation. Til Revisor genvalgtes ANDR. LARSEN, Suppleant: ANT. JENSEN. Til Skuemestre genvalgtes MAR. JENSEN og ANDR. LARSEN. Til Repræsentanter til »Soc.-Dem.« genvalgtes L. D. CHRISTIANSEN med 9 St. og valgtes LUDV. RASMUSSEN med 8 St., Ant. Jensen fik 4 St. Til Fanebærer valgtes W. JENSEN, Suppleant: P. PAGH.

Det vedtoges at afholde en Vinterfest. Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af: P. PAGH, ANDR. LARSEN, MORGENSTERN og WESTERGAARD.

Under Eventuelt vedtoges det at lade Kassen betale Husleje, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen. — 13 Medlemmer havde givet Møde. L. D. C.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar sin ordinære Generalforsamling.

Efter Regnskabernes Fremlæggelse og Godkendelse genvalgtes H. HANSEN til Formand.

Under »Eventuelt« var der en livlig Diskussion om den forestaaende Tarifrevision. Efter Udtalelserne fremgik det, at man absolut vilde stemme Nej til en Tarif, der ikke gav mindst 25 pCt. Lønforhøjelse. Endvidere forlangtes Indførelse af 8-Timers Arbejdsdag og eventuelt en Reduktion af Lærlingeantallet. P. J.

Generalforsamling afholdes Tirsdag den 30. Januar Kl. 8 *i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.*

Dagsorden: 1. Protokollen og Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og Revisor. 4. Den selskabelige Sammenkomst i Marts. 5. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Husk paa Søndag Sangforeningens Aarsfest i Prins Wilhelms Palæ. Koncerten begynder Kl. 7, for at Ballet kan begynde i god Tid, af Hensyn til de Deltagere, der ønsker at tage hjem med sidste Sporvogn. — Musik af et 8 Mands Orkester. — Program og Billetter faas hos Medlemmerne og Hr. Anton Jensen.

Stiftelsens Fribeboere er som sædvanlig Gæster ved Sangforeningens Aarsfest.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformænd.

Hjørring: Typograf Erik Holm, Toftegade 13 B. Træffes 12¼—1¼ og efter 8 Aften.

Odder: Typograf A. Linck bor Villa »Calme«, Rørthvej, ikke som i forrige Nr. anført »Cahne«.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Januar: Korsør i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 51.55. 18. Januar: Holbæk 100.00; Kallundborg i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 166.95. 19. Januar: Aarhus i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 500.00. 23. Januar: Helsingør i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 100.00; Horsens i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 100.00.

København, den 24. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

17. Januar: Maribo 104.25; Lyngby 69.50; Korsør pr. Bl. 51.55. 18. Januar: Aalborg 175.00; Grenaa 31.50; Kallundborg pr. Bl.

166.95. 19. Januar: Aarhus pr. Bl. 500.00, kont. 822.45, ialt 1322.45; Roskilde 141.25. 19. Januar: Hobro 109.75; Nakskov 142.15. 20. Januar: Brønderslev 76.25; Næstved 437.70; Odense 1297.90. 22. Januar: Hjørring 258.25; Slagelse 494.75; Vejle 372.50; Hillerød 127.00. 23. Januar: Helsingør pr. Bl. 100.00, kont. 152.25, ialt 252.25; Horsens pr. Bl. 100.00, kont. 217.85, ialt 317.85.

København, den 24. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Martin Richard Olsen, udl. 26/10 02 hos Trier (Rosenberg), tidl. Medl. Sætter Nicolaus Fr. Winkelmann, udl. 1/1 82 hos Oettinger (N. J. Nielsen & Co.), tidl. Medl. Paal. Karen Margrethe Andersen, udl. 15/1 17 hos Ch. Johansen (arb. s. St.). Paal. Oda Ketty Johansen, udl. 14/1 17 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Edith Johanne Christensen Gad, udl 19/1 17 hos Cohen (arbl.). Sætterlærl. Anton Nikolaj Fr. Lomborg (Mayland). Sætterlærl. Jørgen Rasmus Nielsen (C. C. Petersen).

Aarhus, Hjælpearb. C. Schultz, indtr. 1/1 1917 i Aarhus. Vejle. Paal. Margaritha Hagemann, indt. 22/1 1917 i Vejle.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Georg Hansen fra Bryggeriarb.-Forbund (Cohen). 3889 Laue Hjelmbjerg fra Rudkøbing (Chr. Sørensen). 6056 Lorenz Jensen fra Rønne (arbl.). 3830 Frederik Mikkelsen fra Odense (J. A. Hansen).

Aalborg, 4457 Oskar J. Jørgensen (C. W. Obels Trykkeri). Aarhus, 3908 Søren Sørensen (Jørgen Wind) og 3419 Holger P. Lorentzen (arbl.). Grenaa, 3320 Svend Aage Hygum (Djursland). Hjørring, 6702 Carl Jacobsen (Nordj. Dagblad). Hobro, 3363 Hjalmar Jacobsen (Hobro Avis). Kallundborg, 3369 Jørg. Chr. Lehrmann Madsen (Avisen). Nakskov, 4469 N. P. V. Andersen (Lyhne). Næstved, 6619 Svend Gustav Thomsen i Pl. Odder, 3366 Thorwald Kjær Jensen (E. Kjeldsen). Roskilde, 3836 Thorv. Andersen (Avisen). Slagelse, 3410 Theodor Elniff (Sorø Amtstidende) og 3332 Oluf Chr. Nielsen (Sorø Amts Dagblad). Svendborg, Hjælpearb. Niels Ejnar Jørgensen (overgaaet fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.). Vejle, 6129 Sofus Gustav Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 164 Henry Hansen til Silkeborg i Pl. 6056 Lorentz Jensen til Ringkøbing i Pl.

Aalborg, 3835 M. M. Christensen til Viborg (Militær). Aarhus, 1674 Knud Chr. Møller til Kbhvn. (arbl.). Haslev, 3836 Thorvald Andersen til Roskilde i Pl. Horsens, 3670 J. C. W. Hansen til Kolding i Pl. og 3366 Th. Kjær Jensen til Odder i Pl. Nyborg, 3466 K. Reinholdt Jensen til Odense (arbl.). Næstved, 3332 Oluf Chr. Nielsen til Slagelse i Pl. og 3491 Oluf Larsen til Nakskov i Pl. Odense, 3824 Henning Schnoor til Rønne (arbl.), 3830 Frederik Mikkelsen til Kbhvn. i Pl. 4307 Holger E. Eriksen til Aalborg i Pl. og 4070 S. A. Christensen til Slagelse i Pl. Randers, 4469 Vilh. Andersen til Nakskov i Pl. og 6824 H. C. Andersen til Aalborg i Pl. Roskilde, 3210 Poul Chr. Nielsen til Esbjerg i Pl. Rudkøbing, 3889 Lauritz Hjelmbjerg til Kbhvn. i Pl. Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen til Kbhvn. (arbl.) og 2569 Niels Jensen paa Rejse. Skanderborg, 6797 Carl Pagh Jensen, 3951 Carl Ludv. Krebs, 3673 Carl Lund, 3419 H. P. Lorentzen og 3076 Sv. Emil Christensen (alle paa Rejse). Slagelse, 3804 And. Antonsen paa Rejse. Vejle, 6129 Sofus Gustav Jensen til Ringsted i Pl. og 4394 M. Kirkegaard til Nyborg i Pl.

Udmeldte.

Næstved, 6808 H. P. Mølvig (Faktor). Randers, 4963 Harriet Mogensen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

Nykøbing F., 2599 Christian Schmidt (forsvunden).

Død.

Viborg, 6977 Edvin Petersen.

Gutenberg-Koret.

Ordinær Generalforsamling Fredag den 2. Februar efter Sangøvelsen.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Formand samt én Revisor. 4. Eventuelle Forslag. 5. Fri Diskussion.

Korets aarlige Koncert finder Sted 1. Paaskedag i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade. (4a)

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8½ præcis**: Koncertprøve. (1c)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Typograf søger

Plads som **Akcidenssætter** i København eller Provinsen. Billet mrkt. »54« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig

Akcidenstrykker,

fortrolig med alt forefaldende Arbejde, Illustrations- og Farvetryk, kan straks faa Plads i **Aarhus Stiftsbogtrykkeri.** (53)

En dygtig Sætter-Trykker

til Akcidens kan antages i fast Plads i **A. Grønnings Bogtrykkeri,** Odder. (50)

En flink

Akcidenstrykker

kan faa Plads i **Th. Thrues Bogtrykkeri, Aarhus.** (48)

Dygtig, erfaren Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med False- og Paalæggeapparat, søges straks paa Grund af Indkaldelse. Reflekterende bedes indsende Afskrift af Anbefalinger med Lønkrav til **Hejmdals Trykkeri,** Aabenraa, Nordslesvig. (52)

Trykker.

En ung Trykker søger fast Plads i København. Kendt med Rotary. Billet mrkt. »49« modtager Ekspeditionen.

En dygtig og paalidelig

Avissætter

kan straks faa Plads. Løn 28 Kr. **Vendsyssel Venstreblad,** Hjørring. (51)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (12a)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (17)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 2. FEBRUAR 1917 XLIV AARGANG

Dyrtidstillæget.

Da mangelfuld Udfyldning af en Del af de indsendte Lister har sinket Dyrtidsfondets Arbejde, vil Udbetalingen paa enkelte Trykkerier først kunne finde Sted Lørdag.

Hvad Marts Maaned betyder.

ARBEJDERNE har for en meget væsenlig Del Æren af, at der i Folketinget sidder et Flertal, hvortil det radikale Venstres Regering kan støtte sig, naar den ved Lov søger at træffe Foranstaltninger, der i nogen Grad kan mildne den frygtelige Dyrtid, vi lever i.

Men de Love, der i den Anledning er blevet til, er ikke alle blevne praktiserede ud i Livet paa samme Maade i de forskellige Kommuner; de Steder, hvor Arbejderne alene, eller sammen med enkelte særlig frisindede Mænd og Kvinder, har Flertal i Kommunens Raad, har man forstaaet at udnytte disse Love helt ud, derved er de blevne gode og nyttebringende for den fattige og mellemfattige Befolkning. I andre Kommuner, hvor Socialdemokraterne er i Mindretal, der har man holdt igen det mest mulige for at spare Velhaverne for højere Skatter.

Derfor er der ingen Tvivl om, at Arbejderklassen har haft meget væsentlige Fordele af at deltage ikke alene i de politiske Valg, hvorved de har sikret sig Indflydelse paa Lovgivningen, men ogsaa har haft stor økonomisk Fordel af at deltage i de kommunale Valg, og derigennem sikret sig Indflydelse paa, hvorledes Lovene, der vedrører den kommunale Forvaltning, praktiseres.

Forskellen paa Fortid og Nutid er iøjnefaldende i alle Forhold, der er underkastet kommunal Afgørelse, og det er ganske utvivlsomt, at alt vilde henligge i Fortidens Skikkelse, om vi ikke havde valgt Socialdemokrater ind i de kommunale Raad.

Et Blik paa Kommunernes Arbejds- og Lønvilkaar, paa Behandlingen af Alderdomsunderstøttede, Enker og Syge er tilstrækkeligt til at bibringe fornøden Overbevisning om Værdien af Arbejderklassens Deltagelse i de kommunale Valg. Og betragter vi den Tid, som er forløbet under den grufulde Krig, faar vi et endnu stærkere Vidnesbyrd om Værdien af en stærk socialdemokratisk Repræsentation. Mange Millioner Kroner er tilført Arbejderklassen som Dyrtidsforanstaltninger, men Tallene lærer os, at det var uhyre lidt, der ofredes, hvor Konservative og Moderate følte sig stærke; det var meget betydeligt hvad der ofredes, hvor Socialdemokratiet havde Styrke.

Arbejdernes Magt har ikke været saa afgørende, som det havde været ønskeligt; meget er ikke gennemført, fordi de saakaldte borgerlige Partier havde Magten, og navnlig ser vi Resultatet af denne Magtfordeling paa Boligomraadet. I de fleste af Landets Købstæder saa vel som i Hovedstaden og paa Frederiksberg har Grundejerne ved Hjælp af de borgerlige Partiers kommunale Repræsentanter faaet tilvejebragt den Bolignød, der skulde være Midlet til at forhøje Huslejen og dermed Grundejernes Indtægt. Socialdemokratiet har arbejdet for at faa Befolkningen forsynet med kommunale Boliger, naar Bankerne og Grundejerne holdt sig tilbage, men Antisocialisterne har forkastet saadanne Forslag, og nu ser vi Resultatet.

Der kan ikke være Tvivl om Arbejderklassens Interesse ved de Valg, der nu forestaar. Den Udvikling, som er foregaaet, maa ikke standses; hvad godt, der er skabt, skal bevares, og de Mangler, der er til Stede, skal afhjælpes. Overklassens Magtstilling har faaet sit Knæk, men ved Valget i Marts skal Magten helt flyttes; den skal erobres af det arbejdende Folk, af Socialdemokratiet.

Derfor er Marts Maaned en Opgørets Maaned. Alle, der kan se Betydningen af, at vi deltager saavel i Rigsdags- som i Kommunevalg, maa deltage i Agitationen for at faa flere af vore egne Repræsentanter ind i de kommunale Raad.

Men for at være sikret sin Valgret, skal vi ogsaa alle efterse Valglisterne, naar de nu ligger fremme til Eftersyn, saaledes at ingen, der møder for at stemme, modtages med den Besked, at han ikke findes paa Valglisten.

Dyrtiden og Udlandets Typografer.

I Finland er der ikke gennemført nogen samlet Overenskomst for Dyrtidstillæg, men ved en gennem Organisationen foretagen Henvendelse til de finske Bogtrykkere, har man paa en Del Steder opnaaet Tillæg til de eksisterende Lønninger, varierende fra 5 til 25 %, 10 til 15 % er dog det overvejende. I Wiborg bliver Tillæget udbetalt maanedsvis og andrager mellem 15 og 35 Mark.

Forøvrigt udløb Tarifen 1. Januar 1916, men paa Grund af de usikre Forhold turde det finske Forbund ikke indlade sig i nogen Lønstrid; de androg om en Lønforhøjelse, men fik et rent Afslag, og Bogtrykkerne krævede og gennemførte endda saadanne Ændringer i Løn- og Arbejdsforhold, at en Mængde Medlemmer af vort Broderforbund maa arbejde for ned mod Halvdelen af, hvad der er tarifmæssigt.

Nu forbereder imidlertid det finske Forbund en Forhandling med Arbejdsgiverne, og her vil man stille Forslag om Lønstigning paa 25 % overalt.

— — —

Tysk Bogtrykkerforening har besluttet at anbefale sine Medlemmer at udbetale Dyrtidstillæg til Arbejderne efter en bestemt Skala, saaledes at de lavest lønnede faar størst Tilskud; det beregnes maanedsvis, og andrager fra 5 til 17 Mark for Gifte og fra 3 til 14 Mark for Ugifte. Tillige beregnes 2 Mark pr. Maaned for hvert Barn under 14 Aar.

— — —

De ungarske Typografers Tarif udløb 1. Januar 1915 efter at den havde varet fra 1909; paa Grund af Krigen forlængedes den dog paa ubestemt Tid. Grundet paa de stærke Prisforhøjelser paa alle Livsfornødenheder krævede Typografernе imidlertid Forhandlinger om en ny, og den 1. Oktober sluttedes da en Overenskomst, der gav en Forhøjelse paa 3 Kroner til alle med en Løn af indtil 39 Kroner ugenlig; paa Lønninger herover 1 Krone. Fra 1. Oktober 1917 forhøjes alle Lønninger yderligere med 1 Krone. Overenskomsten gælder til 30. September 1918.

Karnevalet.

Som det vil være Kollegerne bekendt, er den københavnske Afdeling ved Højesterets Dom idømt en Bøde for Karnevalet i Fjor.

Denne Dom, der er kommen noget overraskende for os, fordi vi ikke er os bevidst at have begaaet noget forkert, men at vi stadig mener at have gjort, hvad der i det hele fra vor Side kan gøres for at hindre eller forstyrre Uvæsen ved eller under deres Afholdelse, maa være Typograferne en Lære om, at Handel med Billetterne ikke maa finde Sted.

Anton Jensen, der ogsaa i Aar har faaet overdraget Fordelingen af Billetterne til Trykkerierne, har absolut Paalæg om kun til hvert Trykkeri at levere et saa stort Antal, som der er arbejdende Medlemmer. Muligt resterende Billetter tilbageleveres.

Medlemmerne i Aarhus Lokalafdeling

erindres om Karnevalsfesten den 25. Februar, samtidig med at det henstilles til hver enkelt at være Agitator for en god Tilslutning. Da det er første Gang, Afdelingen arrangerer en saadan Fest i stor Stil, og da Styrelsen arbejder med Højtryk for at fremskaffe et tiltalende og tillige flot Program, bør Medlemmerne ogsaa love Venner og Bekendte en fornøjelig Aften.

Krigens Virkninger.

Den ellevte tyske Krigsstatistik er nu opgjort og omfatter Tiden indtil Oktober 1916. Indtil nævnte Tidspunkt er 49,869 eller 66,4 % af Forbundets Medlemmer indkaldt til Krigstjeneste. Af disse er 4512 eller 9,1 % faldet under Kamp eller afgaaet ved Døden paa Lazareth. Under normale Forhold skulde det tyske Forbund have haft et Medlemstal paa over 78,000, men har kun 30,700; af disse er 29,185 fuldt beskæftiget, 116 arbejdsløse, 22 paa forkortet Arbejdstid, 900 syge og over 800 er gaaet over i andre Fag.

Siden Krigens Begyndelse har Forbundet udbetalt 8,085,338 Mark i Understøttelse, hvoraf 1,576,641 Mark til de Indkaldtes Familjer.

— — —

I England og Skotland har man sat forskellige af de der eksisterende Tarifbestemmelser ud af Kraft, saaledes maa Sættere passe Trykmaskiner; Lærlinge anvendes ved Sættemaskiner. Korrekturlæsere som Sættere og Trykkere maa betjene saa mange Maskiner, som Forholdene maatte tillade.

— — —

I Tyskland har 1200 Trykkerier fuldstændig indstillet Virksomheden og 313 delvis.

Det er latterligt!!

HVAD er det, det er latterligt? spørger Læserne vel straks med et lille Smil.

Det, der her tænkes paa, er Typografernes Karneval, og mange vil maaske saa mene, at ved et Karneval skal der selvfølgelig være noget lattervækkende, ellers er det jo ikke noget Karneval. Det er rigtigt, og det er heller ikke det, jeg her tænker paa; nej, det drejer sig derimod om Salget af Billetterne. I Meddelelsen her i Bladet staar: »Billetterne faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet«. Den, der er Fader til disse Linjer, er selv Inkassator paa et ikke helt lille Trykkeri, og ved Meddelelsens Fremkomst lod jeg udsende et Cirkulære, hvorpaa Medlemmerne i Trykkeriet kunde tegne sig for det Antal Billetter, de ønskede. Hos Anton Jensen fik vi saa udleveret Billetterne — 1 Billet pr. Medlem —, hvilket lige er Halvdelen af det Antal Billetter, Personalet har ønsket. Resultatet er: Vrøvl for at faa de Billetter, man ikke kan faa; Vrøvl med Kollegerne over de Billetter, de ikke faar. Naar dette er lykkelig og vel overstaaet, begynder de enkelte Kollegers »Klapjagt« paa de Kolleger i Ledelsen, hvor der er Haab om at »kapre« endnu flere Billetter.

Det er latterligt!! W—M.

Det er nok muligt, men det er ikke desto mindre vanskeligt at finde en anden Maade at fordele omtalte Billetter paa, som i højere Grad tilfredsstiller alle.

I Anledning af Højesterets Dom, hvorved Afdelingen idømtes en Bøde, maa vi paa det bestemteste advare Medlemmerne mod at sælge Billetter til Fremmede. De udsætter baade Organisationen og sig selv for store Vanskeligheder. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 13. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, CHR. HANSEN, aflagde Beretning og Regnskab, som godkendtes. — Til Medlem af Bestyrelsen nyvalgtes JUL. NIELSEN, Folketidende, der ligeledes blev Fanebærer. — Der nedsattes et Udvalg til at arrangere en Sammenkomst.

Under Eventuelt drøftedes Tarifen og forskellige Trykkeriforhold. Generalforsamlingen var besøgt af 12—13 Medlemmer.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling, hvortil 21 Medlemmer havde givet Møde. Formanden, L. CHRISTENSEN, bød Velkommen, hvorefter Faktor J. M. JACOBSEN valgtes til Dirigent.

SEKRETÆREN oplæste Forhandlingsprotokollen og FORMANDEN fremlagde de reviderede Regnskaber; begge Dele godkendtes.

Angaaende Dyrtidstillæget førtes en længere Forhandling, da enkelte Bogtrykkere ikke havde udbetalt noget saadant til sit Personale; ligeledes omtaltes »Nordj. Dagbl.«, da nævnte Blad kun havde udbetalt 20 Kr. til gifte og 10 Kr. til ugifte Typografer. »Vends. Venstreblad« omtaltes for den mærkelige Maade, at de havde udbetalt Dyrtidshjælp til alle undtagen én Mand. Det overlodes til den ny Bestyrelse at søge at faa disse Forhold ordnede.

Det vedtoges, at saafremt der bliver afholdt Fagmøde i Aalborg, da af Lokalkassen at yde 2 Kr. pr. Medlem, som rejser dertil.

Derefter foretoges Valg. Til Formand valgtes, da L. Christensen nægtede at modtage Genvalg, ERIK HOLM, Næstformand TH. HANSEN og Sekretær AKSEL CHRISTENSEN. Revisorer blev BJØRN og J. M. JACOBSEN. Fanebærer: J. M. JACOBSEN. Fanejunkere: HOLM, BJØRN, B. M. PETERSEN og A. CHRISTENSEN.

Hermed hævedes Generalforsamlingen, og man gik over til den mere gemytlige Del, som fortsattes til langt ud paa Natten.

REINHOLDT.

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling i »Den nye Borger- & Haandværkerforening«. Formanden, FR. HOLM, bød de mødte 12 Medlemmer Velkommen og aflagde Beretning og Regnskab for det forløbne Kvartal. De reviderede Lokal- og Hovedkasseregnskaber balancerede med henholdsvis 162 Kr. 21 Øre og 273 Kr. Beretning og Regnskaber godkendtes. Kontingentet til Ekstrakassen forbliver uforandret.

Derefter foretoges de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes med Akklamation FR. HOLM. Til Bestyrelsen genvalgtes: M. A. LARSEN, A. CHR. SCHOU, VALD. NIELSEN og LAURITZ MADSEN. Til Revisorer genvalgtes LAUR. PEDERSEN og TH. IVERSEN. Som Fanebærer og Suppleant genvalgtes N. CHR. BEDSTED og LAUR. MADSEN. Repræsentanter til »Soc.-Dem.«: M. A. LARSEN og FR. HOLM. Repræsentant til Fællesbageriet: TH. IVERSEN.

Under Eventuelt førtes en Diskussion om at afholde en Festivitet i Anledning af Afdelingens 10-Aars Jubilæum, hvilket enstemmigt vedtoges. Paa Forslag af Formanden nedsattes et 4-Mands Udvalg til at arrangere det fornødne Festen vedrørende. Valgt blev: J. A. Møller, Fr. Holm, S. P. Abildgaard Jacobsen og Vald. Nielsen.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 14. Januar, Form. Kl. 10. FORMANDEN bød Medl. og specielt de ny tiltraadte Velkommen med Ønsket om et Glædeligt Nytaar. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Regnskabet fremlagdes af Formanden, LUDV. KRAGH; dette balancerede med 689 Kr., hvoraf dog 300 Kr. var modtaget til en afdød Kollega. Regnskabet godkendtes. — Privatkassens Regnskab, der balancerede med 190 Kr. 69 Øre, fremlagdes og godkendtes.

Valg af Tillidsmænd. Formand: LUDV. KRAGH, Næstformand ALBRECHT HANSEN, der tillige foreløbig maa fungere som Sekretær, tillige VILH. LÜCKOW, Maskinsætter PETERSEN og AAGE ROSENBERG. Som Revisorer genvalgtes CARL DUE og MAGNUS JENSEN. Til Fællesorganisationen: ROSENBERG og FORM. Som Fanebærer: KJØMEKE og Reserve A. JØRGENSEN. Til Kontrolkomiteen: KRAGH og Maskinsætter PETERSEN. Til Fællesbageriet: EINER RASMUSSEN.

FORMANDEN gjorde derefter opmærksom paa de ny Dyrtidsforanstaltninger, hvilke indgaaende drøftedes. Under dette Punkt drøftedes bl. a. Forholdene paa forsk. lokale Arbejdssteder m. H. t. Udbetalingen af Dyrtidshjælp.

Eventuelt: Spørgsmaalet om den aarlige Fastelavnsfest gav Anledning til en livlig Diskussion, hvilket resulterede i, at der nedsattes et Udvalg paa 4 Medl. til at foretage de fornødne Forarbejder. Følgende Medl. er i den Anledning sat i Aktivitet: Carl Due, Rosenberg, A. Jørgensen og Herman Jørgensen. — Efter at yderligere et Par Spørgsmaal var fremsat og besvaret af FORMANDEN, sluttedes Generalforsamlingen. P. A. H.

Maribo Lokalafdeling

afholdt Mandag den 15. Januar 1917 ordinær Generalforsamling paa »Folkets Hus«. Alle Medlemmer var mødt med Undtagelse af Jens Lonning, der, skønt han havde faaet en speciel Indbydelse og Generalforsamlingen var fastsat til Mandag (hans »Fridag«), dog ikke havde faaet Tid til at komme til Stede.

Formanden, P. LINDHARDTSEN, bød Velkommen. Regnskabet, der balancerede med 123 Kr., fremlagdes og godkendtes. Derefter foretoges Valg. P. LINDHARDTSEN ønskede at fratræde, men da alle udtalte en Anerkendelse af hans Virksomhed og opfordrede ham til at fortsætte, gik han ind paa at fungere et Aar endnu. Til Næstformand valgtes CHR. THOMSEN. Til Revisorer valgtes M. E. RASMUSSEN og V. RASMUSSEN og til Repræsentant for Fællesorganisationen V. RASMUSSEN.

Under Eventuelt omtalte P. LINDHARDTSEN Jens Lonning-Affæren, der var opstaaet som Følge af Vedtagelsen paa sidste Generalforsamling om at fritage ham for Formandshvervet. Jens Lonning havde i den Anledning begaaet sig med 2 Artikler i »Typ.-Tid.«, og paa den første blevet kraftigt imødegaaet i en Artikel, der var underskrevet af samtlige Kolleger i Maribo (naar undtages et Medlem, som aldrig har mødt til Generalforsamling). Hans anden Artikel fremkom i Nr. 2, og skønt dens Indhold er saa naivt, at ethvert Svar gennem Bladet vilde være latterligt, vil jeg dog fremhæve, at jeg ikke mener at have Pligt til at give Jens Lonning Oplysning om Ting, der er foregaaet for et Aars Tid siden, fordi han havde Brug for dem til en Artikel mod hele Afdelingen. Derfor tav jeg og derfor gik Jens Lonning i Vandet. Jeg vil foreslaa, at vi lader ham sejle i sin egen Sø. — CHR. THOMSEN: Jeg kan ikke forstaa, hvad Lonning mener med at jeg ikke skulde kunne underskrive, fordi jeg ikke var til Generalforsamling. Artiklen kritiserede Jens Lonnings hele Optræden som Formand, specielt i Rødby-Affæren, og hertil kan jeg fuldt ud slutte mig, hvorfor jeg underskrev. — M. A. JENSEN vilde overfor Jens Lonnings Beklagelse over, at han var udnævnt til Sekretær i den konservative Vælgerforening, gøre opmærksom paa, at dette skyldtes hans eget Praleri med det omtalte Arbejde. Vi kan vist trøstig overlade ham og hele hans »Affære« til Kollegernes Dom — han har jo selv villet Offentlighed, ellers havde han vel holdt sig hjemme. M. A. J.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 18. Januar. — FORMANDEN bød de mødte Medlemmer Velkommen, hvorefter Forbundets Regnskab oplæstes. Det udviste en Indtægt af 772 Kr. 20 Øre og en Udgift af 757 Kr. 20 Øre; Administrationstilskud 15 Kr.; indsendt til Hovedkassen 437 Kr. 70 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Lokalkassens Regnskab balancerede med 175 Kr. 94 Øre. Udgiften overstiger Indtægten med 23 Kr. 94 Øre. Indsat i Banken 94 Kr. Kassens Formue var ved Kvartalets Slutning 83 Kr. 84 Øre. Ogsaa dette Regnskab godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges gennem Forretningsudvalget at indstille vor ældre Kollega L. Olsen til Kontingentfrihed.

Monolinesætterne havde indsendt et Punkt til Dagsordenen, der lød: »Monolinesætterne anmoder Afdelingen om at indstille Kann til Valg som deres Repræsentant ved Tarifforhandlingerne«. Efter en længere Diskussion vedtoges det paa Opfordring fra E. JOHANSEN at lade Monolinesætterne opstille Kann som Repræsentant med Afdelingens Anbefaling.

Under Eventuelt gav FORMANDEN Oplysning om et Møde, Bestyrelsen havde haft med Bogtr. N. P. Christensens Personale angaaende Brandts Optagelse i Foreningen igen.

L. CHRISTIANSEN meddelte nogle Oplysninger angaaende Dyrtidshjælpens Udbetaling; der var et Par Tilfælde, hvor den ikke var falden, men efter en Konference var det nu gaaet i Orden. Han refererede ligeledes Mødet i Roskilde, hvilket affødte en længere Diskussion om forskellige Ting, bl. a. Lærlingespørgsmaalet og Lønspørgsmaalet.

Efter at forskellige lokale Sager var drøftede, sluttede FORMANDEN Generalforsamlingen med Tak til de mange, der var mødte.

ALF. P—.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Kvartals-Generalforsamling. FORMANDEN oplæste Regnskaberne, der for Forbundsregnskabets Vedkommende balancerede med 613.25. Kontingentindtægten havde udgjort 598.60, og de vigtigste Udgifter havde været: Rejseunderst. 16.00, Underst. paa Stedet 28.00, Sygeunderst. 162.00, indsendt til Hovedkassen 372.50.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 258 Kr. 22 Øre, hvoraf Juleindsamlingen havde udgjort 124.50.

Begge Regnskaber godkendtes.

Derefter førtes en Del Forhandling om den kommende Tarif. Man ventede at komme til at deltage i et Møde for Sydjylland angaaende denne Sag. J. P. SØRENSEN.

Nær og Fjærn.

Ærede Medlemmer af Københavns Afdeling, der har modtaget Brændsel paa Ratebetaling, men som *ikke* har betalt de vedtagne Afdrag, bedes snarest indbetale disse. STYRELSEN.

Dødsfald. Paal. LUDOVICA JØRGENSEN, der i de sidste 12 Aar har arbejdet hos Bording, er i Søndags død i sit Hjem af Nyrebetændelse. Den Afdøde, der blev 44 Aar, var kun lidt kendt udover en snævrere Kreds, thi hun hørte til dem, der flittigt og paapasseligt røgtede sin Gerning i Stilhed. — Hun begraves Lørdag den 3. Februar Kl. 11 fra Søndre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

»Pjevs« Soirée. Efter Opfordring fra flere Sider spiller »Pjevs« en ny Revu Fredag den 9. Februar, denne Gang endog med Assistance af Kunstnere fra det kgl. Teater. At slutte af den stærke Tilstrømning de sidste Gange, synes disse Forestillinger at slaa an. — Se iøvrigt Annoncen. X.

Finsk Typograf-Forbund har i Anledning af 20-Aars Dagen for sin Bestaaen udgivet et smukt Festnumer. Foruden en Oversigt over Virksomheden i disse 20 Aar, indeholder det en Mængde Artikler om Organisationsforhold og Fotografier af samtlige Afdelingers Bestyrelser og af Forbundets første Medlemmer. — Festnumret er skrevet baade paa finsk og svensk.

Navneforandring. 3651, Aage Andersen, har faaet Tilladelse til at føre Navnet Aunfelt.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Mandag den 5. Februar aabnes i *Kunstindustrimuseet*, Vester Boulevard Nr. 22 en Udstilling af **Svensk Bogkunst**, ordnet af den svenske *Förening för Bokhandtverk*, hvortil vore Medlemmer have forlods Adgang. Udstillingen indledes med Redegørelsen for de fremlagde Arbejder af Rigsbibliotekar Dr. I. COLLIJN og Disponent HÄGGSTRÖM fra Stockholm. Foredragene begynder *Kl. 7 præcis.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. Januar: Middelfart i Stedet for Oktober Kvartals Overskud 130.00. 30. Januar: Nyborg 100.00.

København, den 31. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

27. Januar: Fredericia 18.60. 29. Januar: Esbjerg 346.50; Middelfart pr. Bl. 130.00.

København, den 31. Januar 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Sofus G. M. Staahl Vejrsøe, udl. 28/1 17 hos Strandberg (arb. s. St.), overgaaet fra Lærlingeafdel. Paal. Ellen Frederikke Clarin, udl. 18/1 17 hos Har. Jensen (arb. s. St.). Hjælpearb. Harald Langballe (Schultz). Sætterlærl. Jørgen Holm Carlsen (Schultz). Sætterlærl. Victor Bernh. Bjørnum (Brockmann). Trykkerlærl. Frands Jens Holm Carlsen (Schultz). Trykkerlærl. Hans Otto Jespersen (Fjeldsøe).

Aalborg, Sætter Georg Birkemose, udl. 15/1 17 hos W. Burmester. Roskilde, Hjælpearb. Evald Regner Vald. Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3076 Svend E. Christensen fra Skanderborg (arbl.). 3951 C. L. Krebs fra Skanderborg (arbl.). Hjælpearb. Ejner Sofus Lund fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Harald Jensen). 1674 Knud Møller fra Aarhus (arbl.). Svensk Nr. 15651 Yrjø Salomaa fra Udl. (Cohen).

Aalborg, 6049 P. J. E. Petersen (Aalborg Venstrebl.) og 4307 H. E. Eriksen (P. Hansen). Aarhus, 3804 And. Antonsen (Demokraten). Bogense, 638 N. Chr. Nielsen (Bogense Avis). Esbjerg, 1285 A. M. Christiansen og 3210 Poul Chr. Nielsen (Centraltrykkeriet). Hjørring, 6930 Jens Bro Jensen (Vends. Venstrebl.), 3318 Th. Ch. K. Andersen (Nordjysk Dagblad) og 6390 Karl Julius Hansen (Nordjysk Dagblad). Nyborg, 4394 Mar. Kirkegaard (C. Schønemann). Randers, 1750 Edvard Ivarsson (Eksprestrykkeriet). Ringkøbing 6056 Lorenz Jensen (Amtsavisen). Slagelse, 2616 H. Rasmussen (arbl.). Stege, 6097 K. V. Sejrer (Møns Dagblad). Svendborg, 3791 Ejnar Spietz (Dagbladet). Vejle, 3673

Carl Lund (arbl.). Viborg, 3835 Martin Mar. Christensen (Militær). 3951 Carl Ludvig Krebs (Stiftstidende) og 3901 Niels Chr. Nielsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3951 C. L. Krebs til Viborg i Pl. 6930 Jens Bro Jensen til Hjørring i Pl. 3316 Emil V. Kock til Rudkøbing i Pl. 638 N. Chr. Nielsen til Bogense i Pl. 3768 Oluf Johs. Olsen til Ribe i Pl.

Aalborg, 1750 E. Ivarsson til Randers i Pl. Esbjerg, Orla W. Petersen til Viborg i Pl. Faaborg, 3492 Bernhard Hansen til Hjørring i Pl. Fredericia, 1285 Adolf Christiansen til Esbjerg (udenfor Faget). Hjørring, 3330 Jens Sofus Nielsen paa Rejse, 3911 Niels Chr. Nielsen til Viborg (arbl.). 3455 John Hugo Jørgensen paa Rejse og 3638 Will. O. C. Andersen paa Rejse. Kolding, 6097 K. V. Sejrer til Stege i Pl., 3670 J. Chr. Hansen paa Rejse og 6003 J. L. Hansen til Varde i Pl. Randers, 4457 Oskar Jørgensen til Aalborg i Pl. Ringsted, 3791 Ejner Spietz til Svendborg i Pl. og 3413 Marquardtsen paa Rejse. Roskilde, 2616 Hans Rasmussen til Slagelse i Pl. Slagelse, 2616 H. Rasmussen til Rudkøbing i Pl. og 4071 Sv. Aage Christensen til Storehedinge i Pl. Svendborg, 6049 P. Jørg. Enev. Petersen til Aalborg i Pl., 3369 Jørg. Chr. L. Madsen til Kallundborg i Pl., 3318 Thorkild C. K. Andersen til Hjørring i Pl. og 6390 Carl Julius Hansen til Hjørring i Pl. Vejle, 3349 Chr. von Qualen til Grenaa i Pl. Viborg, 6854 Lorentz F. Jensen paa Rejse.

Udmeldte.

København: 4687 Paal. Valborg Marken Petersen (anden Livsstilling).

Horsens, 4892 Karla Lindballe (fratraadt Faget). Vejle, 4945 Frida Carlsson (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance.

København: 1596 Bogtrykker Ernst Hugo Bruun og Hustru (Bruun & Co.).

Døde.

København: 1051 Bogtrykker Hans Marius Jensen (Syge- og Ligkassen). 928 Enke Hulda Hansen (Ligkassen). 2057 Paal. Ludovica Jørgensen.

Typografernes Sangforening.

Fredag intet Møde. Billetregnskab modtages Lørdag Kl. 7—9 hos Kassereren, N. Juel Jensen, Nikolajgade 19[8]. (1 d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig, erfaren Maskinmester,

fuldt fortrolig med Dobbeltpresse med False- og Paalæggeapparat, søges straks paa Grund af Indkaldelse. Reflekterende bedes indsende Afskrift af Anbefalinger med Lønkrav til

Hejmdals Trykkeri,
(52) Aabenraa, Nordslesvig.

En flink Avissætter,

helst gift, kan faa fast Plads paa **Midtfyns Dagblads Trykkeri i Ringe**, fra og med Lørdag den 10. Februar. Løn 25 Kr. (59)

En Sætter-Trykker,

helst ældre (kendt med Stereotypi) til Specialarbejde, kan straks faa fast, vellønnet Plads i

E. Kjeldsens Bogtrykkeri,
(61) Odder.

Sætter-Trykker.

En ung, intelligent Sætter-Trykker, der **har** Interesse for Rotationstrykning og Stereotypi, kan faa varig Plads ved et større Provinsblad. Nærmere Oplysninger ved Indlæggelse af Billet mrkt. »Sætter-Trykker 63« paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Maskinsætter
(**Linotype**)

søges straks til varigt Arbejde, event. er der Plads for en yngre flink Haandsætter, som vil lære ved Maskinen. **Modersmaalet,**
(56) Haderslev.

En Sætter-Trykker,

som vil deltage i alt forefaldende Arbejde i et lille Akcidens- og Bladtrykkeri, kan faa stadig Plads. Løn 30 Kr. ugentlig. Billet mrkt. »58« bedes snarest indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter-Trykker

eller **Trykker** kan faa Plads.

Ekspresstrykkeriet,
(55) Horsens.

En dygtig, yngre Trykker

antages straks.

De forenede Bogtrykkerier,
(60) Aarhus.

Lauge Petersens
Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper. *Leverandør til de største Bogtryk-, Litograf- og Reproduktionsanstalter.*

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

En **Dobbeltpresse**, med 2 Falseapparater, Motor og alt Tilbehør, sælges for 2500 Kr. Kan daglig ses i Virksomhed. Endvidere en brugt Enkeltpresse, flere Digler, 1 brugt Skærekniv m. m. Henvendelse til MARIUS DUUS, Aagade 26[3], Aalborg. (62)

„Pjevs" Soiré. Efter Opfordring næste Forestilling **Fredag den 9. Febr. Kl. 8 pr.** paa Engh avevejens Teater (den store Sal). Kgl. Kapelmusikus Wilh. Bartholdy, Operasangerinde Frk. Erna Olsen (det kgl. Teater), Koncertsanger Paul Eggers, Skuespiller Zangenberg, **„Pjevs" Fastelavnsrevue** m. m. Elegant Program. Bal til Kl. 3. Se Programmerne. (57)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier. Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN & *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 9. FEBRUAR 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 20. Februar, Kl. 8 Aften præcis

i Østerbros Teater, Ryesgade 106 (Festsalen).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Eventuelt indsendte Forslag.

STYRELSEN.

Hr. Nielsen fra Køge.

God Dag — Økseskaft.

NAAR man vil diskutere med Hr. Fr. Nielsen fra Køge maa man være belavet paa, at hvis man siger: God Dag! saa svarer han: Økseskaft! Og han har heller ikke fornægtet sin Natur denne Gang. Jeg blev derfor kun lidet forbavset, da han i Stedet for at svare paa mine Betragtninger angaaende Socialdemokratiet og Fagforeningerne, stiller mig nogle Spørgsmaal vedrørende den hos Principalerne gennemførte Ordning af Dyrtidshjælpen til Provinstypograferne og De Samv.s Medvirkning her. Hvad der her forbavser mig, er den uskrømtede Tilfredshed, Hr. Nielsen udtrykker overfor Dyrtidsoverenskomsten i København, medens jeg ikke nogensinde har set et saa voldsomt Sprog i »Typ.-Tid.«, som det Hr. Viggo Nielsen fra Aarhus fører *imod* denne Overenskomst.

Efter den udførlige Redegørelse, Red. har givet for de med Dyrtidshjælpen forbundne Forhold, kan jeg ganske forbigaa de to Spørgsmaal, der angaar Forholdene i København, og nøjes med at omtale Slutningen af Hr. Nielsens Artikel. I sit tredje Spørgsmaal giver han et stærkt Udtryk for den *Formalisme*, der besjæler ham; jeg maa her overfor hævde, at det er *Realiteterne*, det kommer an paa, og det *reelle* er, at *alle Danmarks Provinstypografer faar det lovede Dyrtidstillæg*. Saa kommer det jo ikke saa meget an paa *Formen*.

I sit fjerde Spørgsmaal vil Hr. Nielsen gerne give det Udseende af, at jeg har »forsvaret« Principalernes Karrighed ved Forhandlingerne om det beskedne Dyrtidstillæg, der hverken helt eller halvt giver Dækning for den ved Krigen skabte Dyrtid, og han mener endvidere, at dette »Forsvar« kan have skadet Provinstypografernes Sag ved den kommende Tarifrevision. Jeg har aldrig forsvaret det opnaaede Dyrtidstillæg (»Resultatet«), men jeg har tilladt mig at gøre opmærksom paa, at Hr. Nielsen havde Uret, naar han paa fuldstændig jesuitisk Manér angreb »De Samv.« for deres Medvirken ved Ordningen af dette Forhold, som han kaldte »Ord, Ord, men ingen Mad«. Sandheden var jo den, at denne Medvirken netop betød *mere Mad til Provinstypograferne*, og hvad det skulde kunne skade Provinstypografernes Sag ved Tarifrevisionen at gøre opmærksom herpaa, ja, det skal man vistnok være Fr. Nielsen fra Køge, for at kunne forstaa.

Jeg tillod mig endvidere at mene, at Hr. Nielsens Virksomhed i faglig Henseende for Arbejderne i Almindelighed og for Typograferne i Særdeleshed langt snarere kunde betegnes som »Ord, Ord, men ingen Mad«, og det er vel nærmest dette, han kalder for »personlige Udfald«. Det glæder mig for saa vidt, at disse Udfald ikke generer ham, som dette heller ikke var tilsigtet; men jeg kan dog ikke undlade at citere nedenstaaende, som findes i »De Samv.«s Beretning til Repræsentantskabsmødet i 1916, og som jeg mener afgiver et Bevis i den nævnte Retning. Her læses følgende:

»I et enkelt Tilfælde har Syndikalisterne været stillet overfor en praktisk Opgave. I Køge lykkedes det dem i sin Tid at sprænge den derværende »Arbejdsmændenes Fagforening« ud af Dansk Arbejdsmands-Forbund og dermed at danne en lokal syndikalistisk Fagbevægelse blandt de Køge Arbejdsmænd. De gjorde den Gang stort Væsen ud af den Ting, *den lokale Syndikalistfører* skrev Spalte op og Spalte ned derom baade i de syndikalistiske Publikationer og i den lokale borgerlige Presse, der naturligvis var ganske til Disposition i saa Henseende.

Ved et Fællesmøde den 23. Marts (1916) om Overenskomst-Forholdene i Oljeindustrien oplyste nu Arbejdsgiverne, at de for Fabriken i Køge havde sluttet Overenskomst paa 2 Aar mod at give en Timelønsforhøjelse af **2** Øre og et Dyrtidstillæg af **2** Kr. ugentlig.

Omtrent paa samme Tid afsluttede Dansk Arbejdsmandsforbund Overenskomst med Oljemøllen i Aarhus. Ogsaa her blev der givet et Dyrtidstillæg af **2** Kr. ugentlig; men Timelønsforhøjelsen, der opnaaedes, var **6** Øre for én Gruppe af Arbejdere, **7** Øre for Resten.«

Jeg antager ikke, at Hr. Nielsen vil paastaa, at de Køge Arbejdsmænd i dette Tilfælde har opnaaet mere Mad ved deres separatistiske Optræden — selv om de nok har faaet nogle store Ord om deres Frihed og Selvstændighed — end deres Kolleger i Dansk Arbejdsmandsforbund og dermed indenfor »De Samv.«. Og hvis det er Hr. Nielsens Mening, at Typograferne skal opnaa lignende Resultater ved at skille sig ud fra Samarbejdet med de øvrige Arbejdere, ja, saa tror jeg i al Fald, at Flertallet af Provinsens Typografer vil betakke sig.

Det er naturligvis formasteligt af mig at ville give Hr. Nielsen et godt Raad; men hvis jeg alligevel skulde vove det, saa skulde det være dette: Hvis De virkelig *ønskede* at gavne Provinstypografernes Sag — og derom har jeg jo ikke Lov til at tvivle —, saa lad i Fremtiden være med at fremstille deres Tillidsmænd som Folk, der kun har den Opgave at løbe om Hjørnet med dem og iøvrigt varetager Principalernes Interesser, for det tror De jo ikke selv paa, og det er Dem heller ikke muligt at faa Provinstypograferne til at tro det. Derfor skulde De indstille den Sport.

Rønne, den 4. Februar 1917. C. M. BLOMBERG.

Valg til Tarifkommissionen.

Paa Aarhus Lokalafdelings Generalforsamling den 18. Januar opstilledes *enstemmigt* Typograf JACOB JACOBSEN som Repræsentant for *Monoline*-Maskinsætterne til Tarifkommissionen. Han anbefaledes af samtlige Maskinsættere i Afdelingen (saavel Linotype- og Typograph- som Monoline-Maskinsættere), og for saa vidt Jacobsen bliver valgt, skal han nok vise sig værdig til den Tillid, Kollegerne ved hans Opstilling har tilkendegivet, og vil blive en udmærket Repræsentant for Maskinsætterne i det hele taget, idet han ikke alene er mangeaarig

Maskinsætter, men ogsaa en særdeles dygtig Organisations- og Forhandlingsmand. Der er derfor Anledning til paa det varmeste at anbefale Kollegerne Landet over, saavel Haandsættere som Maskinsættere, at stemme paa Jacobsen.

AROS.

En ny Klub.

Red. har modtaget følgende:

»Paa et den 25. Januar i Rømersgade 22 afholdt Møde stiftedes »*Københavns Trykker-Klub*«. Formaalet er ved Sammenkomster, Diskussion og faglige Foredrag at samle de københavnske Trykkere, og gennem Klubben søge at fremme Interessen, saavel faglig som organisatorisk.

Paa Mødet, hvor ca. 30 Trykkere var samlet, herskede der absolut Stemning for Sagen, og samtlige Deltagere indmeldtes alle i Klubben.

Ved en umiddelbart efter Mødet afholdt Generalforsamling valgtes til Formand ALFR. CHRISTENSEN (Bording) og til Kasserer HANS OLSEN (Schultz). Kontingentet er 35 Øre mdl.«.

— — —

Naar denne Klub er dannet uden at jeg eller den øvrige Ledelse er indbudt til eller underrettet om nævnte Møde, maa Grunden vel være den, at der er hengaaet saa lang Tid inden de paabegyndte Medlemsmøder fortsattes. D'Hrr. Stiftere har aabenbart ikke forstaaet hvilken vanskelig Situation vi har levet under ogsaa organisationsmæssig set, og har heller ikke tænkt paa, at Overarbejdet i lange Tider sidste Aar lagde sig hindrende i Vejen for Møders Afholdelse, naar det da ikke var Dyrtidsspørgsmaalet, Mødet gjaldt.

Der er ingen Mening i at lade vore Medlemmer betale et ekstra Kontingent for at faa afholdt Møder eller Foredrag, som vi vil arrangere ganske gratis, blot man vil gøre sig den Ulejlighed at lade os vide, hvad det er man ønsker. I denne Forbindelse henvises til omst. Kundgørelse om et af os forlængst forberedt Besøg paa A/S Drubins Farvefabrik, en Sag, Forholdene har hindret os i at realisere paa et tidligere Tidspunkt.

LAUR. JENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Grenaa Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 12. Januar. — Næstformanden, H. CHRISTENSEN, bød Velkommen, og valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Hovedkassens Regnskab, der balancerede med 133 Kr., samt Lokalkassens, der balancerede med 34 Kr., godkendtes.

Efter at der var udtalt en Tak for Næstformandens Arbejde i den Tid, Formanden havde været syg, valgtes H. CHRISTENSEN til Formand med Akklamation. Til Næstformand valgtes SOPHUS BLOCH; til Sekretær: THS. PEDERSEN; og til Revisorer: M. CHRISTENSEN og CH. MADSEN.

Som Grenaa Afdelings Krav til den nye Tarif vedtoges følgende Resolution enstemmigt:

1) »Lønnen forhøjes med 30 % og Tusindbetalingen derefter.
2) Lærlingeskalaen skærpes, og der føres stærkere Kontrol med Lærlænge-Uddannelsen.
3) Ensartet Lønskala gennemføres for alle Landets Provinsbyer.
4) Arbejdstiden nedsættes til 8 Timer.«

Hvorefter den velbesøgte Generalforsamling sluttede. T. P.

Varde Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Januar 1917 paa »Vestbanegaardshotellet«. — Formanden, N. OLESEN, bød Velkommen og oplæste Dagsordenen, der bestod af ikke mindre end 12 Punkter.

Sekretæren, J. CHRISTENSEN, oplæste Forhandlingsprotokollen fra de to sidste afholdte Generalforsamlinger; denne godkendtes enstemmigt.

Derefter fremlagde FORMANDEN Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab udviste en Balance af 148 Kr. 25 Øre, Ekstrakassens Regnskab en Balance af 70 Kr. 77 Øre og Forlystelseskassens Regnskab en Kassebeholdning af 24 Kr. 10 Øre; alle tre Regnskaber godkendtes enstemmigt.

FORMANDEN aflagde saa Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar, hvorunder han omtalte et Par Lærlingespørgsmaal paa to af Byens Trykkerier, men disse var nu ordnet, samt Beretning fra et Møde i Holstebro om den ny Tarif.

Derefter gik man over til Bestyrelsesvalget. Med Akklamation genvalgtes Formanden, N. OLESEN, Næstformanden, V. HOVEDSKOU, og Sekretæren, J. CHRISTENSEN. Ligeledes Genvalg med Akklamation Revisorerne: P. KJÆR og Red. H. BECH.

Dernæst aflagde J. CHRISTENSEN Beretning fra Fællesorganisationen.

Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes J. CHRISTENSEN.

Som Repræsentanter til Repræsentantskabet for »Varde Socialdemokrat« genvalgtes J. CHRISTENSEN og valgtes P. A. PEDERSEN.

Derefter aflagde et Udvalg til Udarbejdelse af Regler for en Forlystelseskasse i Afdelingen en Beretning, og disse Regler godkendtes.

Under »Eventuelt« drøftedes den ny Tarif, og følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Varde Lokalafdeling fordrer, at der ved de kommende Tarifforhandlinger særlig tages Sigte paa, at gennemføre følgende Hovedpunkter:

1) En betydelig Lønforhøjelse, der staar i Forhold til Livsfornødenhedernes Stigning,
2) at Klasseskellet mellem de forskellige Byer slettes,
3) at Tarifperioden ikke maa strække sig over mere end 2 Aar,
4) og at Arbejdstiden for alle Typografer sættes til 8 Timer.«

J. C.

Kallundborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 16. Januar. Formanden, LAUR. HANSEN, bød Velkommen, og ønskede Medlemmerne et glædeligt Nytaar.

FORMANDEN aflagde derpaa en kort Beretning om Lokalafdelingens Virksomhed i 1916, hvori han navnlig omtalte de Forhandlinger, der fra Bestyrelsens Side var ført med Bladene for at faa tilstaaet Dyrtidshjælp. »Folkebladet« havde siden Januar Maaned givet et ugentligt Dyrtidstillæg, medens »Avisen« i Marts Maaned havde givet sit gifte Personale en Uges ekstra Løn. »Dagbladet« havde derimod besvaret Henvendelsen derhen, at de i *1915* havde givet deres Personale et Gratiale (en ekstra Ugeløn), hvorfor de ikke kunde give yderligere. Efter at have omtalt Lokalafdelingens øvrige Virksomhed, sluttede Formanden Beretningen med at udtale Haabet om, at den nye Tarif vilde sætte os i Stand til at føre en mindre kummerlig Tilværelse end den, vi med de nuværende Lønninger er henvist til.

FORMANDEN oplæste derpaa Hovedkassens Regnskab, som balancerede med Kr. 826.95, og udviste følgende Poster: Kontingent 244.65, Tilskud fra Hovedkassen 567.30, Rejseunderstøttelse 7.00, Underst. paa Stedet 66.00, Sygeunderst. 172.00, Begravelseshjælp 400.00, indsendt til Hovedkassen (pr. Blanket) 166.95. — Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 62.84.

Derpaa foretoges Valg. Til Formand genvalgtes LAUR. HANSEN. Til Bestyrelsen genvalgtes SOFUS ANDERSEN, H. CHR. HANSEN, J. ROSENKVIST og ORLA PETERSEN (Suppleanter: N. P. NIELSEN og VALD. NIELSEN). Revisorerne CHR. HENRIKSEN og J. ROSENKVIST genvalgtes (Suppleant: NISSEN-PEDERSEN).

Efter at et Par Smaasager var afgjorte, vedtoges det sluttelig at afholde en selskabelig Sammenkomst Lørdag den 10. Februar, hvor Lokalkassen serverer gratis Kaffe. L. H.

Hobro Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 17. Januar. Formanden, NIORD OLSEN, bød Velkommen, specielt til de nye Medlemmer i Afdelingen, og aflagde Beretning og Regnskab. Hovedkassens Regnskab balancerede med 139 Kr., i Rejseunderstøttelse var udbetalt 11 Kr. 75 Øre, og til Hovedkassen var indsendt 109 Kr. 75 Øre. Lakalkassens Regnskab balancerede med 23 Kr. 27 Øre; i Rejseunderstøttelse var udbetalt 8 Kr. 75 Øre. Regnskab og Beretning godkendtes.

Til Formand genvalgtes med Akklamation NIORD OLSEN, og ligeledes genvalgtes Revisorerne: CHR. SCHRØDER og CHR. OLESEN.

Ang. den forestaaende Tarifrevision førtes nogen Diskussion, men man enedes om at lade den Sag bero til Fagmødet i Aalborg, der antagelig vil blive afholdt i den nærmeste Fremtid.

Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne til lidt selskabeligt Samvær, hvor der herskede den fornøjeligste Stemning. M—.

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 19. Januar en svagt besøgt Generalforsamling. Dirigent EDV. JENSEN. — FORMANDEN aflagde en kort Beretning. — KASSEREREN oplæste Regnskaberne, der godkendtes.

En Vinterfest vedtoges afholdt i Slutningen af Februar. Styrelsen arrangerer samme og haaber paa god Tilslutning fra Medlemmerne og deres Damer. B.

Maskinsætterklubben (M. K.)

afholdt ordinær Generalforsamling den 21. Januar paa »Gimle«. — FORMANDEN oplæste Beretning og Regnskab, som godkendtes. — Til Formand valgtes HAR. JENSEN; til Kasserer: E. MØLLER, og til Styrelsesmedlem: F. T. NIELSEN.

Efter Generalforsamlingen afholdtes den aarlige Stiftelsesfest under vanlige muntre Former. F. T. N.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Jærnbanehotellet« Lørdag den 20. Januar. En Snes Medlemmer var mødt. Dirigent: FRIIS.

Formanden, CHR. NIELSEN, bød Velkommen, hvorefter den afgaaede Formand, AXEL JENSEN, aflagde Beretning og Regnskabet. Hovedkassens Regnskab balancerede med 548 Kr., Privatkassens med 271 Kr. 91 Øre. Saavel Beretningen som Regnskaberne godkendtes.

CHR. NIELSEN bragte derefter den afgaaede Formand en Tak for hans Arbejde i de forløbne 3 Aar, hvortil Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig.

Dernæst oplæste SEKRETÆREN Protokollen, som vedtoges. Ligeledes vedtoges det at yde 10 Kr. til Socialdemokratiets Agitation ved det kommende Byraadsvalg.

Generalforsamlingen hævet. JOHN A. P.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 76,500.73, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 45,572.40
Kassebilag	- 1,014.11
Kontant Beholdning	- 1,152.22
Ialt	Kr. 76,500.73

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 932,444.74, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 245,142.50	
Fond til forts. Hjælp	- 6,913.98	
De øvrige Kasser	- 375,807.24	
		Kr. 627,863.72
Obligationer		- 178,832.00
Prioriteter		- 123,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 627.00
Kontant Beholdning		- 1,122.02
Ialt		Kr. 932,444.74

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 18,707.97, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 36.47
Kontant Beholdning	- 71.50
Ialt	Kr. 18,707.97

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete. — Revisionen har ligeledes besørget Rentetilskrivningen og konstateret Beholdningernes Tilstedeværelse.

København, den 5. Februar 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Oktober Kvartal 1916.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1916:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 43274.50	
Trykkernes do.	- 6606.43	
do. Ekstrakasse	- 1687.90	
do. Begravelseskasse	- 4283.58	
Kvindernes Privatkasse	- 864.12	
Lokalkassen	- 16158.36	
Det særlige Fond	- 2660.59	
		Kr. 75535.48
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden		- 18793.82
Sygekassen: Kontingent	Kr. 11584.60	
Refunderet Dyrtidshjælp	- 3598.96	
Tilskud fra Hovedkassen	- 590.33	
		- 15773.89
Hjælpekassen: Kontingent	Kr. 3593.95	
Rolfs Legat	- 52.50	
		- 3646.45
Begravelseskassen		- 3018.40
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr. 3759.60	
do. - halvtbetalende —	- 546.53	
Tilskud fra Sygekassen	- 450.00	
do. - Begravelseskassen	- 200.00	
Dyrtids- og fortsat Hjælp refunderet	- 7818.30	
Afdrag for Koks	- 4127.45	
Kommunal Understøttelse	- 16.80	
		- 16918.68
Sætternes Privatkasse		- 481.00
Trykkernes do.		- 213.21
do. Ekstrakasse		- 29.93
do. Begravelseskasse		- 121.62
Kvindernes Privatkasse		- 86.55
Det særlige Fond		- 5949.81
Balance		Kr. 140568.84

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderst. à 1.75 (11 Medl. i 48 Dg.)	Kr. 84.00	
do. à 1.25 (33 » i 373 »)	- 466.25	
Underst. p. St. à 2.00 (194 Mdl. i 3227 Dg.)	- 6454.00	
do. à 1.25 (18 Kv. i 390 »)	- 487.50	
do. à 1.00 (7 Kv. i 33 »)	- 33.00	
do. à 1.00 (4 Mdl. i 41 »)	- 41.00	
Barselshjælp à 2.00 (2 Kv. i 48 »)	- 96.00	
Omflytningsbidrag (16 Medl.)	- 202.00	
Rejsebeløb (8 Medl.)	- 59.40	
Indsendt til Hovedkassen	- 10870.67	
		Kr. 18793.82
Sygekassen:		
Pengehjælp (i Hjem 132 Md. og 37 Kv. Kr. 5794.00, paa Hosp. 24 Md. og 4 Kv.: Kr. 1583.95)	Kr. 7377.95	
Betalt Hospital	- 927.60	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	- 3250.76	
Speciallæge	- 630.00	
Vagthold etc.	- 30.35	
Barselhjælp (15 Børn)	- 225.00	
Porto	- 14.74	
Dyrtidshjælp	- 2635.37	
Administration	- 450.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 232.12	
		- 15773.89
Hjælpekassen (Pengehjælp)	Kr. 3502.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 144.45	
		- 3646.45
Begravelseskassen (3 Mænd og 1 Kvinde)	Kr. 890.00	
Medlemmers Børn (1)	- 30.00	
Administration	- 200.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 1898.40	
		- 3018.40
Lokalkassen i København:		
Lønninger	Kr. 1630.00	
Porto	- 108.11	
Tryksager	- 168.40	
Kontingentopkrævning og Budløn	- 692.00	
Møder, Lokale- og Husleje	- 528.57	
Brændsel, Belysning og Rengøring	- 122.91	
Telefon og Telegram	- 216.24	
Overført til Privatkasserne	- 612.36	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 4282.40	
Privatunderstøttelse	- 12.15	
Kont. for Styr., Bud, Bibl. og Ink. 27.—52. Uge	- 969.80	
Kontorsager	- 89.20	
Arbejderhøjskolen	- 80.00	
Refunderet for Koks	- 108.00	
Køb af Koks	- 7191.30	
Andre Udgifter	- 167.67	
		- 16979.11
Sætternes Privatkasse		- 441.00
Trykkernes do		- 688.84
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 0.00
Kvindernes Privatkasse		- 86.55
Det særlige Fond		- 5518.47
Beholdning den 31. December 1916:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 43314.50	
Trykkernes do.	- 6130.80	
do. Ekstrakasse	- 1717.83	
do. Begravelseskasse	- 4405.20	
Kvindernes Privatkasse	- 864.12	
Lokalkassen	- 16097.93	
Det særlige Fond	- 3091.93	
		- 75622.31
Balance		Kr. 140568.84

København, den 16. Januar 1917. LAUR. JENSEN.

Trykkerafdelingen i København

(Den typ. Trykkerforening).

Efter derom indhentet Tilladelse har Trykkerafdelingens Medlemmer *førstk. Søndag den 11. ds., Formiddag Kl. 10* Adgang til at bese **A/S Drubins nye Farvefabrik** paa Othilievej i Valby.

Man samles Kl. 9¾ præcis ved Linje 6's Stoppested ved Trekronergade. LAUR. JENSEN.

Fagmøde afholdes i Aalborg Søndag den 18. Marts Kl. 1. Til Stede kommer Viggo Christensen og Mortensen, Aarhus.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lokalformændene.

Lokalformanden i Aalborg modtager kun Rejsende paa Social-Demokratens Sætteri Kl. 4 Eftermd.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

2. Februar: København pr. Bl. 10,500.00, kont. 2645.64, ialt 13,145.64.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 6. Februar 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

København i Stedet for en Del af Oktober Kvartals Overskud 10,500.00.

København, den 6. Februar 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Henning Borck Kølle, udl. ½ 17 hos L. A. Jørgensen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Frithjof Walther, udl. 27/1 17 hos P. Hansen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Frida Elisabeth Nathansohn, udl. 25/11 16 i Aalborg. Paal. Edith Clara Annette Sørensen, udl. 2/2 17 hos Brockmann. Hjælpearb. Carl Mathias Norus Carlsen (Forlagstr.). Hjælpearb. Sophus Carl Jensen (Fyrtaarnet). Sætterlærl. Svend Aage Henri Nielsen (Christtreu). 1266 Sofus Em. Petersens Hustru Magna Hemma Rasmine.

Randers, Paal. Frida Mary Margrethe Sørensen, indtr. 30/1 1917.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 164 Henry Hansen fra Silkeborg (arbl.). 1078 Frantz O. L. Holm fra Amerika (arbl.). 3945 Ejner Rasmussen fra Silkeborg (arbl.). 3890 Aage J. G. Jensen fra Aarhus (arbl.).

Aarhus, 3320 Sven Aage Hygum (Demokraten). Brønderslev, 6854 Lorentz Fr. Jensen (Vendsyssel Folkeblad). Faaborg, 3743 Ludvig Petersen (Folketidende). Køge, 4071 Svend A. F. Christensen (Storehedinge i Pl.) og 2843 Aage Pedersen (Folkebladet). Odense, 1078 Oscar Holm (Lichtenberg) og 3745 Car. Steen Rasmussen (arbl.). Ribe, 3768 Oluf J. Olsen (Ribe Stifts Tidende). Roskilde, 1406 F. Bruun (Avisen). Rudkøbing, 2616 Hans Rasmussen (Langelands Avis) og 3316 Emil Victor Koch (Langelands Avis). Slagelse, 2616 H. Rasmussen (Sorø Amts Dagblad) og 4071 Sv. Aage F. Christensen (syg). Svendborg, 3928 Marius Jensen (Meyer). Varde, 6003 J. L. Hansen (Ribe Amtstid.).

Fratraadte.

København: 1406 Frithjof P. Bruun til Roskilde i Pl. 1048 Frantz O. L. Holm til Odense (arbl.). 3890 Aage J. G. Jensen til Kolding i Pl. 2843 Aage H. P. Pedersen til Køge i Pl. 3715 Otto Vilh. Petersen til Randers (arbl.). 3745 Carius Steen Rasmussen til Odense (arbl.). 738 Svend Søborg til Lyngby i Pl. 1055 Martin P. M. Søndergaard til Kolding i Pl.

Aarhus, 3890 Aage Jensen paa Rejse, 4386 N. P. Rasmussen til Odense (Militær) og 3637 Chr. Worm til København (arbl.). Kolding, 6114 M. L. Johnsen til Fredericia i Pl. Nyborg, 3590 Wilh. Ness til Hjørring i Pl. Odense, 3928 Marius Jensen til Svendborg i Pl. Ribe, 6979 W. J. W. Andersen til København (arbl.). Roskilde, 3439 Bjørn Bjørnbro til Næstved (Militær). Rudkøbing, 2616 Hans Rasmussen til Slagelse i Pl. Svendborg, 4388 Jens O. Spilcher til Odense i Pl. Varde, 6376 P. J. Kjær til København (Militær) og 6681 R. N. Hunderup til Viborg (Militær).

Udmeldt.

København: 2463 Paal. Carla Bendixen.

Udslettet med Restance.

Aarhus, 1509 William Mammen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Tirsdag den 27. Februar Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(15a) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 9: Sangøvelse. (1e)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Avissætter

(Afholdsmand), der staar i fast Plads, ønsker paa Grund af Forandring en varig Plads straks. Billet mrkt. »64« med Løntilbud modtager Ekspeditionskontoret.

En flink

Akcidenssætter,

ikke helt ukendt med Trykning, søger Plads snarest, helst i Jylland. Billet mrkt. »65« modtager Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

som har staaet i Lære i 3½ Aar, ønsker Plads i København straks eller senere. Billet mrkt. »Forbundter 67« modtager Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Typograph) kan faa **fast** og varig Plads med god Løn. **Morsø Avis,**

(71) Nykøbing M.

Dygtig Maskinsætter

(Linotype)

søges straks til varigt Arbejde, event. er der Plads for en yngre flink Haandsætter, som vil lære ved Maskinen. **Modersmaalet,**

(56) Haderslev.

Sætter-Forbundter

ønsker Plads i København. Billet mrkt. »66« modtager Ekspeditionskontoret.

En Maskintrykker

til Akcidens kan straks faa en god og varig Plads i **Folketidendes Bogtrykkeri i Ringsted.** (68)

Paalidelig Sætter-Trykker,

fortrolig med alt i et mindre Trykkeri forefaldende Arbejde, kan faa Plads i **Carl Güths Bogtrykkeri i Odense.** (70)

„Pjevs" Soiré afholdes i Aften paa Enghavevejens Teater (den store Sal) — trods Kulmangel og 10-Lukning. **Bal til Kl 3. — Husk det flotte Program.** (69)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning: *Valdemarsgade 42.* Telefon: **V 1437.** Vaskeri: *Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 16. FEBRUAR 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

I denne Uge udsendes til samtlige Provinsafdelinger **Stemmesedler til Valg af Brancherepræsentanter** til efter Lovenes § 44 at bistaa Forbundsstyrelsen ved de kommende Tarifforhandlinger.

Stemmesedlerne skal i hver enkelt Afdeling afleveres til *Lokalformanden* senest d. 11. Marts, hvorefter samtlige Stemmesedler af *Lokalformændene* skal indsendes til Forbundskontoret saa betids, at de er Kontoret i Hænde *senest d. 15. Marts.*

København, den 14. Febr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Tirsdag den 20. Februar, Kl. 8 Aften præcis

i Østerbros Teater, Ryesgade 106 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra Kontrahentmøderne. 4. Bidrag til Socialdemokratisk Forbunds Valgagitation. 5. Bevilling til Borups Højskole. 6. Bevilling til Socialdemokratisk Ungdomsforbund. 7. Eventuelt indsendte Forslag.

STYRELSEN.

Koksspørgsmaalet.

PAA en Søndag den 15. Oktober afholdt ekstraordinær Generalforsamling vedtoges det, *at* Afdelingen af sine Midler skulde afholde Udgiften til Laan for saadanne Medlemmer, som kunde ønske at købe Koks paa Ratebetaling.

Laanet skulde tilbagebetales paa nærmere angivet Maade og efter ganske bestemte Regler, og det vedtoges endvidere, at Laanet for det enkelte Medlem skulde begrænses til Købet af 10 hl.

Da det Forbrug af Koks, som Medlemmer paa denne Maade har anskaffet sig, vel forlængst er opbrugt, og da Vinteren jo endnu kan vare et Stykke Tid, har Styrelsen paa Opfordring, og i Overensstemmelse med Udtalelser paa ovennævnte Generalforsamling, henvendt sig til Arbejdernes Fællesorganisation for at undersøge om et lignende Arrangement endnu lod sig ordne.

Efter Henvendelsen kan vi meddele, at Koksprisen i Øjeblikket er 5 Kr. pr. hl.; men der er Sandsynlighed for, at Fagforeningsmedlemmer vil kunne erholde Koksene til en noget billigere Pris.

Medlemmerne vil under Henvisning hertil og efter samme Regler, som var gældende for tidligere Køb paa Ratebetaling, kunne erholde Laan til Indkøb af Koks.

Da Kokspriserne paa nærværende Tidspunkt er større end i Oktober-November Maaned, vil Ratesummens Størrelse selvsagt komme til at staa i Forhold hertil.

Det er ligeledes en Selvfølge, at Medlemmer, der endnu ikke har tilbagebetalt tidligere modtaget Laan — hvad enten det er personligt Laan i Arbejdsløshedstilfælde eller Restance paa tidligere modtaget Brændselslaan — ikke vil kunne optage nyt Laan, før den gamle Gæld er betalt.

Valgkrig.

KUN faa véd, hvad denne Krig betyder. — Færre gider forklare det uden Partihensyn.

Valgstemmerne — ɔ: Soldaterne — kæmper dér, hvor Officererne udkommanderer dem ved at vise dem som Sejrens Maal, hvad de ønsker at opnaa af Livet: for nogle dagligt Brød, for andre Hæder og Ære, Magt eller Hævn, for alle Lykke og Velstand.

Her er ingen Døde og Invalider.

Gennem Nederlagene opdrages vi til at sejre.

— — —

Det er Krigen i Fredstid, Krigen med aandelige Vaaben. Og Vaabnet er den lige og almindelige Stemmeret. Det kan føres blankt, og det kan plettes lige saa stygt som Sabel og Dolk. Men har vi først Vaabnet i Hænde, og lært at bruge det, er dermed Verden erobret for Fornuften og Menneskeheden. Synes Kampens Resultat end fjernt, kan det dog aldrig blive andet end et begrænset Tidsspørgsmaal naar det naas.

Den lige og almindelige Valgret har gjort Menneskene lige og givet alle det samme *Ansvar*. Den Lærde og den Uvidende, den Rige og den Fattige tæller lige meget.

I meget af det, der skal finde sin endelige Afgørelse i denne Krig: Omsorgen for det fælles Vel som for det enkelte Individ, er det ukultiverede Naturbarn en lige saa god Dommer som den forfinede skarpslebne Forstand. I andre Sager hører der maaske et Livs Studium og Erfaring til for blot at danne sig et Skøn over Tingen. Men Personlighederne vil vokse med Opgaverne.

Alt, hvad der skal erobres, bearbejdes og fordeles, forefindes allerede, i alt Fald som Stof, og ejes af Stater eller Enkeltmænd. Men disse Ejere vil ganske naturligt forsvare deres »Ejendom« til det yderste. Ikke al Tid af Magtsyge, oftere af de ædleste Motiver: Kærlighed til Familje eller Slægt; eller maaske de gennem deres Opdragelse er blevet vænnet til at betragte »Massen« som en Race af ringere Værdi, for hvis Ligeberettigelse de mangler Forstaaelsen, og som de maa værge sig mod med alle Midler: Ulvene er jo Brødre!

Valgkrigen er da en langt dyberegaaende Kamp end den, der nu raser i Evropa. Hvor Frisindet sejrer i Valgkampen vil Blodkrigen smelte som Dug for Solen. Valgkrigen føres for alles Vel, men først og sidst for dit eget. Derfor er det et langt større Vanvid at staa indolent i denne Kamp end at slaa nogle Millioner ned i hin.

Havde vi ikke i Tide forstaaet dette og brugt Valgretten som Nødværge, var sikkert de tre Fjerdedele af os nu fysisk ødelagt af Sult og Nød og deraf flydende Elendighed.

Lær at vurdere din egen Stemme under din Samvittigheds Ansvar og brug den ved enhver Lejlighed. Smaa Fremskridt giver efterhaanden store Resultater. Du har allerede Aladdinslampen i din Haand, — kender vel endnu ikke helt dens underfulde Magt, men Erfaringen vil lære dig at bruge den. Disse Motiver i de første Aarhundreder vil hedde Egoisme, men eftersom den modnes, vil Motiverne forandre Karakter og blive *uselviske*.

Lev forøvrigt dit Liv som Du vil, men Du har Pligt til at bære Sten til Fremtidens Bygning, brug din Stemmeret som Du finder det rigtigst, og allerede Du vil finde nogle Roser i Haven — men **brug den!** THORV. PETERSEN.

Tarifkommissionen.

I Anledning af, at der skal foretages Valg af Branche-Repræsentanter til Tarifkommissionen, henvendte Aalborg Maskinsætterklub sig straks, da Valget var udskrevet, til Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund med Forespørgsel, om Forretningsudvalget ikke i Stedet for alm. Afstemning blandt alle Forbundets Medlemmer kunde lade Branchens Udøvere foretage en Afstemning. Af Grunde, som ikke her nærmere skal defineres, kunde Forretningsudvalget ikke gaa ind herpaa, men i sit Svar gav Hr. Viggo Christensen os det Raad at gøre vort til, at der blev opstillet saa faa og samtidig saa gode Branche-repræsentanter for Maskinsætterne som muligt.

Da vi ikke var blinde for, at det vel i Øjeblikket var den eneste farbare Vej, udsendte vi under 8. Januar Cirkulære, ledsaget af Spørgeskema, til samtlige Maskinsættere i Provinsen.

Herpaa modtog vi Svar fra ca. $^3/_4$ af Provinsmaskinsætterne med det Resultat, at der blev foreslaaet tre Linotype-, tre Monoline- og én Typograph-Sætter. Disse Kandidater udsendte vi da sammen med Stemmeseddel, ligeledes til samtlige Maskinsættere i Provinsen.

Disse Stemmesedler kom tilbage i et Antal af 140 fra 25 Lokalafdelinger — saa godt som alle Provinsmaskinsættere — og Resultatet blev, at d'Hrr. JOHS. M. ANDERSEN, Holbæk, for »Typograph«, FERD. POULSEN, Odense, for »Monoline« og N. CHR. MATHIASEN, Aalborg, for »Linotype« fik de fleste Stemmer.

Disse Kolleger er altsaa paa Maskinsætternes Vegne opstillede som Kandidater til det endelige Valg, og da vi kender dem alle tre som paalidelige og dygtige Kolleger, vil vi anmode ikke alene Maskinsætterne, men ogsaa alle andre af Dansk Typograf-Forbunds Provinsmedlemmer om, ved den endelige Afstemning at stemme paa disse tre.

For Aalborg Maskinsætterklub:
RASMUS ANDERSEN,
Sekretær.

Typografernes Karneval aflyses!

DET lyder mærkværdigt, men er dog ikke desmindre Sandhed, og vi maa — naar Hensyn tages til det Ry vort Karneval har — have Lov til at betragte det som en historisk Begivenhed.

Verdenskrigen er altsaa Aarsag til, at vi i Aar ikke afholder noget Karneval.

— — —

I »Typ.-Tid.« for 20. Februar 1874 finder vi første Gang en Meddelelse om, at der holdes Maskerade i Vincents Lokaler (d. 23. Febr.). Der holdes derefter Karneval hvert Aar med Undtagelse af 1887 og 94. Da Festerne imidlertid ikke giver Overskud, der staar i Forhold til de Anstrengelser, som er forbundne med Arrangementet — i 10 Aar har Overskudsbeløbet, fraregnet 2 Aars Underskud, andraget 243 Kr. 63 Øre — ophører man med at afholde Festen.

I 1895 vedtager »Den typografiske Forening« og »Gutenberg-Koret« i Fællesskab og under Solidaritetsforpligtelser at genoptage Afholdelsen, og siden da har Typografernes Karneval kun givet Anledning til Glæde og Fornøjelse.

Fornøjelse for dem, der deltog i Festen og Glæde for Arrangørerne og dem, der skulde nyde godt, nemlig de Arbejdsløse.

I denne Forbindelse bør det nævnes, at sidste Aars Overskud, til Brug for det særlige Fond beløb sig til 3705 Kr. 87 Øre.

— — —

Altsaa Karnevalet *er* **aflyst**, men det afholdes igen, naar Samfundet kommer ind i sine rigtige Folder — forhaabentlig næste Aar.

Der boede en Herre i Køge!

HR. Redaktør! Tillad Undertegnede gennem vort Fagorgan at forespørge, om det ikke snart kunde være nok med de alenlange Diskussioner, som Hr. FR. NIELSEN i flere Aar har ført med andre »FR. NIELSEN«ER rundt om i Landet.

Det er trist at se, hvorledes »Typ.-Tid.« bliver læst rundt om paa Trykkerierne; man vender Bladet en Gang, men læser det sjældent. Forsiden og undertiden 2. Side beherskes ofte af Hr. Fr. Nielsen; Resten: Generalforsamlings-Referater, et Regnskab og Annoncer. Jeg — og mange med mig — har den Opfattelse, at Hr. N. mener sig berettiget til at fylde Halvdelen af Bladet, fordi han en Gang har været »Dumpe-Kandidat« (heldigvis) til Redaktør-Posten, og hans langtrukne Artikler interesserer sikkert kun Hr. N. og dem, han diskuterer med. Jeg kunde ønske at gøre Nr. N. opmærksom paa, at Bladet er for dyrt til ikke at blive læst, fordi en enkelt Mand i for høj Grad lægger Beslag paa dets Spalter.

I denne Uge bestaar Bladets Spidsartikel af et Svar til Hr. Fr. N. »Svaret« handler om Oljemøller, Arbejdsmænd i Køge, lokale Syndikalister, »De Samvirkende« og selvfølgelig om Fr. Nielsen, og denne Gang hedder Artiklen: »God Dag — Økseskaft« — næste Uge rimeligvis: »Farvel — Huggeblok«.

Og dette skulle virkelig kunde interessere alle Danmarks Typografer? Nej, jeg vil foreslaa, at Hr. N. faar et Blad for sig selv; det kunde jo f. Eks. hedde »*Fr. Nielsen-Tidende*« eller »*Køge Huskors*«, saa vilde der i »Typ.-Tid.« blive en Mængde Plads, som kunde anvendes for faglige Interesser.

Og endnu ét: D'Hrr. Skribenter burde ikke spilde deres Tid med ved Gennempløjning af Leksikon at samle fremmede Ord; de pynter ikke i en ubehjælpsom Stil.

København, 10. Februar 1917. N. P. CHRISTENSEN.

Folkeuniversitetsforeningens Studierække.

1. »*Russisk Kultur*« af Forfatter AAGE MEYER-BENEDICTSEN. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; d. 19. Februar og følgende 5 Mandage.
2. »*Om Jordens Indre og Ydre*« (med Lysbilleder) af Statsgeolog Dr. phil. VICT. MADSEN. Universitetsannekset, Studiestræde 6; 21. Februar og følgende 5 Onsdage.
3. »*Elektriciteten, dens Fabrikation og Salg*« (m. Eksperimenter og Lysbilleder) af Docent E. V. HOLSTEIN-RATHLOU. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade; Torsdag d. 22. Februar, Lørdag d. 3. Marts, Torsdagene 8., 15., 22. og 29. Marts.
4. »*Den nye Retsplejereform*« af Fuldm. i Justitsminist., cand. jur. L. N. HVIDT, Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; d. 23. Februar og følgende 5 Fredage.
5. »*Storindustriens Udvikling i England og Tyskland*« (med Lysbilleder) af Fuldm., cand. polit. HJ. GAMMELGAARD. Statens Ejendom, Ny Vestergade 11, o. G.; den 27. Februar og følgende 5 Tirsdage.

Medlemmer, der ønsker at deltage i et eller flere af ovennævnte Foredrag, maa omgaaende sende BERNH. SCHMIDT Meddelelse herom.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 18. Januar. Dirigent: VALD. HANSEN. Sekretær: JACOB JACOBSEN.

FORMANDEN bød Velkommen og udtalte, efter at have givet en kort Oversigt over det svundne Aar, Haabet om, at det nye Aar maatte være Typograferne gunstigt. Siden sidste Generalforsamling havde Døden berøvet os en Kollega, Heinrich Brandes. Kun et Par Maaneder havde han arbejdet som udlært Typograf, da Sygdommen — Tuberkulose — kastede ham paa Sygelejet. Han var en brav og flink Arbejder, der var afholdt af alle sine Arbejdskammerater. Fra 1. Januar var »Aarhus Amtstid.« gaaet over til at blive Morgenblad, en Forandring, der jo ikke var behagelig for Personalet. Den ny Lønoverenskomst for Natarbejdet var sanktioneret af Forretningsføreren. Til Slut opfordrede Form. Medlemmerne til at agitere kraftigt for det store Karneval, der skal afholdes i Februar Maaned.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste det reviderede Regnskab for Oktober Kvartal: Hovedposterne i Afdelingsregnskabet var følgende: Ord. Kont. Kr. 2296.20, modt. fra Hovedkassen 500.00, Balance 2796.20. Rejseunderst. 119.75, Underst. p. St. 566.75, Sygeunderst. 735.00, Administrationstilskud 52.25, inds. til Hovedkassen 1322.45, Balance 2796.20. Aarsregnskabets Balancesum Kr. 11,508.80. — Der har i Aarets Løb i Afdelingen været en kontant Omsætning paa 17,365 Kr. 23 Øre. — Lokalkassens Balancesum for Oktbr. Kv. Kr. 995.91. Paa Laanet i Hjælpekassen var afdraget 158.28, Rest 250.00. Tilskud til Juletræsfesten 293.00 mod 249.00 forrige Aar. — Til Juleuddelingen var fra Aarhus indsendt Kr. 486.50. — Hjælpekassens Balancesum for Oktbr. Kv. Kr. 7361.50.

Som Branchereprøsentanter til Tarifkommissionen vedtog Generalforsamlingen at indstille LUDVIG CHRISTENSEN (Trykker) og JACOB JACOBSEN (Maskins., Monoline).

Næste Punkt paa Dagsordenen var Kandidatopstilling til de forestaaende Byraadsvalg. FORMANDEN omtalte de fortvivlede Forhold, der herskede for Tiden, og anbefalede Medlemmerne at stemme paa Arbejderpartiets Kandidater, da dette var den eneste Maade, hvorpaa der kunde skaffes forbedrede Forhold. — N. MORTENSEN anbefalede stærkt Generalforsamlingen ved Indstillingen af Kandidater ogsaa at

opstille Folk, der er *Lejere*, og som i Boligspørgsmaalet kunde varetage Lejernes Interesser. Taleren nævnede Navnene paa 4 Lejere, som han vilde anbefale til Opstilling. — HAMMER støttede dette Forslag, der vedtoges.

Til Teknisk Skole bevilgedes de sædvanlige 20 Kr.

Det vedtoges at indstille en gammel Kollega, Chr. Adolph Rasmussen, til Kontingentfrihed. R., der altid har været en god Kollega, er nu en Del svækket i sin Arbejdsevne.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Fredag den 19. Januar ordinær Kvartals-Generalforsamling paa »Palæet«. Dirigent A. E. CHRISTENSEN.

Punkt 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet. Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15.00, ordinært Kontingent 640.35, Tilskud fra Hovedkassen 200.00. Udgift: Rejseunderstøttelse 73.25, Understøttelse paa Stedet 249.25, Sygeunderstøttelse 187.00, Administrationstilskud 13.00, indsendt til Hovedkassen 317.85, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15.00. Balancesum: 855.35.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 200 Kr. 17 Øre, og slutter med en Kassebeholdning af 89 Kr. 17 Øre.

Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Under Punkt 3 gav Formanden en Oversigt over Aaret 1916 indenfor Lokalafdelingen. Arbejdet var gaaet sin jævne, rolige Gang. Haabede, at de kommende Tarifforhandlinger maatte bringe et Resultat, som Medlemmerne kunde være tilfreds med.

Punkt 4. Skal Afdelingen gøre Brug af Lovenes § 44? — Det vedtoges, efter Udtalelser af CARL P. PEDERSEN og FORMANDEN, ikke at opstille nogen Branchereprøsentant.

Derefter gik man over til de forskellige Valg. Til Formand genvalgtes med Akklamation TH. JØRGENSEN. Til Medlemmer af Bestyrelsen genvalgtes Maskinmester JENSEN, A. E. CHRISTENSEN, J. CHR. JULIUSSEN, RICH. DUE, R. C. PEDERSEN og CHR. NIELSEN; Suppleanter: CH. FISCHER og H. P. HANSEN. Til Revisorer valgtes C. CHRISTOFFERSEN og EMIL NIELSEN; Suppleant: SONNENBORG. — Som Repræsentanter til »Horsens Social-Demokrat« genvalgtes Formanden, TH. JØRGENSEN, og J. CHR. JULIUSSEN; Suppleant: A. E. CHRISTENSEN. Til Fanebærer valgtes RICH. RASMUSSEN; Suppleant: C. CHRISTOFEERSEN.

Sluttelig vedtoges det at lade Bestyrelsens Medlemmer repræsentere Lokalafdelingen ved det kommende Møde i Fredericia. Ekstrakassen betaler Rejse til 3. Klasse.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det fremtidig at holde Afdelingens Møder paa »Palæet«. CHR. N.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 27. Januar. MAGNUS CHRISTENSEN dirigerede og CHRISTENSEN (»Ekspres«) var som sædvanlig Sekretær.

Efter at et Understøttelsesspørgsmaal var debatteret, vedtoges Beretning og Regnskab. — Efter Forslag fra Bestyrelsen vedtoges det at forhøje Formandens Løn fra 100 til 150 Kr., gældende ogsaa for 1916.

JOHAN GERDT genvalgtes enst. til Formand. Valg af Bestyrelse: Martin Sørensen (der havde siddet i Bestyrelsen flere Aar som et stærkt interesseret Medlem) maatte blive paa Valen, Samson var ogsaa paa Omvalg og H. C. Andersen ønskede sig fritaget. I deres Sted valgtes: Maskinsætterne JOHS. ANDERSEN, H. P. PETERSEN og MATHIESEN. Til Revisorer genvalgtes ESKILDSEN og ROB. NIELSEN. Til Bladrepræsentanter valgtes MAGNUS CHRISTENSEN og MART. SØRENSEN. Fanebærer: JENS SKOV genvalgtes, Stedfortræder JOHANSEN; Junkere: BALLERMANN og O. VEJLSTRUP; Peleton: NØRGAARD, SVENDSEN, MARTIN SØRENSEN og FERD. HANSEN.

Bevillinger: Teknisk Skole 25 Kr., Vælgerforeningerne i Aalborg 25 Kr., Beklædningshjælpen 10 Kr. Andr. fra Arbejdernes Aftenskole henlagdes.

Lokalkasse-Kontingentet blev som hidtil 20 Øre.

Branchereprøsentanter: Det overlodes Maskinsætterne at sørge for det fornødne; men Trykkerne indstiller M. P. ELBÆK (Trykker hos P. Hansen, Aalborg).

— — —

Derefter holdt »Typografia« Generalforsamling, der varede ligesaa mange Minuter som den anden Timer. Alt godkendtes. ROB. NIELSEN genvalgtes som Formand og JOHS. ANDERSEN nyvalgtes til Bestyrelsen. SAMSON og SØRENSEN (»Ekspres«) blev Revisorer.

Fastelavnsfesten holdes Lørdag den 24. Februar.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Den kommunale Dyrtidshjælp for Februar Maaned udleveres i Værdimærker paa Forbundskontoret førstkommende Uge.

Der udleveres ligesom i Januar Maaned 8 Værdimærker à 50 Øre for hvert Barn under 14 Aar, og efter samme Regler som tidligere.

Hjælpen udbetales paa Basis af de i Januar eller tidligere til Forbundskontoret indleverede Skemaer.

Nye Ansøgere maa afhente Skema til Udfyldning, og derefter indlevere disse til Kontoret før eventuel Udbetaling kan finde Sted.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Generalforsamlingen afholdes Mandag den 26. Februar Kl. 7½ præcis i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Trykkerafdelingens Medlemmer havde i Søndags i et Antal af ca. 100 benyttet den indhentede Tilladelse til at bese A/S DRUBINS nye, moderne indrettede Farvefabrik. Efter at LAUR. JENSEN havde budt Medl. Velkommen, holdt Hr. Dir. BING et instruktivt, populært Foredrag om Fremgangsmaaden ved Farvernes Fremstilling, hvorefter man i Hold besaa de forskellige Afdelinger under Chefernes Ledelse. Da man senere samledes paa Kontoret, bragte LAUR. JENSEN paa Medlemmernes Vegne Firmaet en hjærtelig Tak for den udviste Gæstfrihed, hvorefter man skiltes veltilfredse med den Belæring, man havde faaet ved det interessante Besøg.

Dødsfald. Et af Trykkerafdelingens yngre, trofaste Medlemmer, AAGE CHR. HOLM-PETERSEN hos Bagge, er den 9. ds. afgaaet ved Døden efter et kort Sygeleje af en Hjærtesygdom i en Alder af 41 Aar. Petersen havde lært hos Fr. Bagge, hvor han ogsaa det meste af Tiden har arbejdet og hvor han kun vandt sig Venner ved sin stille, beskedne Færd. Begravelsen sker Fredag Middag Kl. 2 fra Kapellet paa Holmens Kirkegaard.

— I Lørdags døde paa Kommunehospitalet et af Kvindeafdelingens gamle Medlemmer HEDVIG ANDERSEN. Paa Grund af en Nervelidelse arbejdede den Afdøde ikke ved Faget i de sidste Par Aar, men hun har fra sin tidligste Ungdom arbejdet paa Trykkeri, og var i mange Aar hos Aller, hvor hun sammen med de øvrige Kvinder, der den Gang arbejdede her, tog Initiativet til Dannelsen af »De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening«, og hun var saaledes en af vor Organisations første Medlemmer. Hedvig Andersen begravedes i Gaar paa Bispebjerg Kirkegaard, hvor Kvindernes Fane sænkedes over hendes Grav.

For udvist Deltagelse under Ludovika Jørgensens Sygdom og ved hendes Begravelse bringer vi herved alle, særlig F. E. Bordings Principal og Personale, en dybfølt Tak. DE EFTERLADTE.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Brehm er bortrejst fra 13/2—25/2, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. C. Rasmussen, Smallegade 42. Træffetid: 12—1, samt Fredag fra 6½—7½.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Frithjof Sigurd Hansen, udl. ½ 17 hos Geisler (arb. s. St.). Trykker Vilh. Chr. F. Hesselholdt, udl. 9/2 17 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Andrea Marie Camilla Larsen, udl. 5/2 17 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.). Hjælpearb. Ingeborg Laursen (Egm. H. Petersen). Hjælpearb. Rasmus Alf. Lindschouw Petersen (Aller). Trykkerlærl. Jens Aage Hedeholm Nicolaisen (Weiss).

Aarhus, Paal. Olga Kristine Jensen, indtr. 9/2 17 i Aarhus (tidl. Medl.). Hjørring, Sætter Alfred M. Christensen, udl. 1/11 1901 i Hjørring Amtstidende (tidl. Medl.). Nykøbing M., Leonhard Sophus Sørensen, udl. ½ 17 hos Georg Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1406 Frithjof Bruun fra Roskilde (arbl.). 296 Anders J. J. Carlsen fra Skive (arbl.). 1055 Martin Søndergaard fra Kolding (arbl.).

Aalborg, 6212 Laur. Chr. Pedersen (Aalborg Amtstidende). Fredericia, 3666 Hans A. Andersen (Ottesen). Hjørring, 3492 Bernhard Hansen (Vends. Venstreblad), 3590 Wilh. Neess (Nordj. Dagblad) og 3936 Wilh. P. Christiansen (Nordj. Dagblad). Holbæk, 3637 Chr. Worm (Eksprestrykkeriet). Horsens, 3410 Th. Elniff (Kloster). Nykøbing F., 296 Anders Jørgen Carlsen (Loll. Falst. Folketidende). Næstved, 3439 Bjørn Børge Bjørnbro (Militær). Randers, 3715 Otto Petersen

(Ethelberg). Ringkøbing, 3328 C. K. A. Langhoff (Dagbladet). Roskilde, 3819 Ove Edm. Jensen (Roskilde Tidende) og 3960 Johs. Carl Fr. Honoré (Militær). Svendborg, 4392 Marius Rasmussen (Meyer).

Fratraadte.

København: 6451 Johs. Christensen til Ringsted i Pl. 1353 William Hein til Udl. (arbl.). 3945 Ejner Rasmussen til Aarhus (arbl.). 296 Anders Carlsen til Nykøbing F. i Pl.

Aalborg, 3822 Christen Jensen til Herning. Aarhus, 3419 Holger Lorentzen til Hadsten i Pl. og 3992 Chr. M. Møller til Hadsten i Pl. Fredericia, 3960 Johs. Fr. Honoré til Roskilde (Militær). Randers, 3936 V. P. Christiansen til Hjørring i Pl. Ringkøbing, 6212 L. Chr. Pedersen til Aalborg i Pl. Roskilde, 1406 Frithj. P. Bruun til København (arbl.) og 3819 Ove Edm. Jensen paa Rejse. Skive, 4407 L. H. Axen paa Rejse. Slagelse, 4071 Sv. Aage F. Christensen til Korsør i Pl. og 3410 Theodor Elniff til Horsens i Pl. Thisted, 6154 Victor Jensen paa Rejse. Viborg, 3328 Claus Kai A. Langhoff til Ringkøbing i Pl.

Udmeldte.

København: 4695 Paal. Alma Hecht. 4900 Paal. Sigrid Pedersen. (Begge fratr. Faget).

Annuleret Udslettelse.

Aarhus, 1509 William Mammen (Restancen betalt).

Døde.

København: 1528 Trykker Aage Chr. Holm Petersen. 2006 fhv. Paal. Hedvig Andersen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Mandag den 26. Februar Kl. 7½ præcis i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(15 b) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (1f)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Flink Maskinsætter

(»Typograph«) kan faa Plads i Provinsby. Der betales over Minimalløn. En helst ugift og militærfri Sætter foretrækkes. Billet mrkt. »75« bedes indl. paa Ekspeditionskont.

Maskinsætter

(Linotype) søger Plads straks. Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

helst med Kendskab til Stereotypi kan straks faa Plads i **E. Kjeldsens Bogtrykkeri, Odder.** (77)

D'Hrr. Redaktører!

En yngre Typograf med Lyst og Interesse for Journalistik og med Kendskab til Engelsk, Stenografi og alm. Kontorarbejde søger Plads paa et Redaktionskontor i Provinsen i Løbet af April eller Maj d. A. Billet mrkt. »30« modtager Ekspeditionskontoret.

En yngre, dygtig Trykker,

der kan arbejde selvstændigt ved Hurtigpressen, søges straks af undertegnede Firma, hvor Vedkommende kan faa Lejlighed til at lære at behandle en Rotationsmaskine m. m.

Aktieselskabet Modersmaalet,

(76) Haderslev, Slesvig.

Flink ung Typograf

(23 Aar) søger Plads i Løbet af denne eller først i næste Maaned, helst som Avissætter. Billet mrkt. »73« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Sætter

søger Plads i *København* snarest. Kan arbejde som Sætter-Trykker paa et lille Bogtrykkeri. Billet mrkt. »74« modtager Ekspeditionskontoret.

En Avissætter

(Afholdsmand), der staar i fast Plads, ønsker paa Grund af Forandring en varig Plads straks. Billet mrkt. »64« med Løntilbud modtager Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Typograph) kan faa **fast** og varig Plads med god Løn. **Morsø Avis,**

(71) Nykøbing M.

Et i god Gang værende

Bogtrykkeri ønskes

til Købs. Kontant Udbetaling indtil 10,000 Kr. Billet mrkt. »72« med udf. Opl. modt. Ekspeditionskontoret.

Lauge Petersens

Damp- & Maskinvaskeri for Pudseklude.

Forretning:	Telefon:	Vaskeri:
Valdemarsgade 42.	**V 1437.**	*Frederiksstadsgade 11—13.*

Leverer renvaskede **Pudseklude** i Pakker à 10 kg, fri for Hægter, Maller og Knapper.

Leverandør til de største Bogtryk-, Litografi- og Reproduktionsanstalter.

Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (16)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings-kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(57) Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN & **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 23. FEBRUAR 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 19. Febr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Nordjysk Fagmøde

afholdes i Aalborg **Søndag den 18. Marts Kl. 1 præcis** i Klubben »Enigheden«, 2. Sal. Hertil indbydes specielt alle nordjyske Kolleger.

Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN og Hovedbestyrelsesmedlem N. MORTENSEN kommer til Stede.

Mødet forventes sluttet ved 4-Tiden, hvorefter der er gratis fælles Kaffebord for alle Mødets Deltagere.

Paa Aalborg Afdelings Vegne:
JOHAN GERDT.

Moderne svensk Boghaandværk.

KÆRE Ven og Kollega! Tak fordi Du mindede mig om at gaa ind og se den svenske Udstilling; jeg var vel næppe kommen derind, om ikke det lille Varsko ude fra Provinsen havde manet mig op.

Der var mange smukke Ting derinde, navnlig i Bogbind, men ogsaa i Bogtryk; det smukkeste var i Stil og Udførelse som vi kender det fra tyske og skandinaviske Fagskrifter. Maaske er den svenske »kunstförvant« lidt mere fransk paa Fingrene end den tyske og danske Kollega, men Aanden er alligevel det store Tysklands — og den har jo, forbavsende nok (og i Modsætning til Frankrigs og Englands), ikke mistet noget af sin Kraft og Skønhed under Krigen.

At fremhæve det ene for det andet af de udstillede Arbejder vilde være ganske urimeligt, saa meget mere som man jo kun faar de Sider af Arbejdet at se, der er synlige gennem Montrernes Glas, og kun i det Lys, de efter Beliggenheden i Lokalet kan opnaa. Men det er jo alt Udstillingsarbejdes Skæbne.

Og alligevel er der selvfølgeligt dejlige Ting at skue; f. Eks. i de Montrer, der omfatter *Föreningen for Bokhandtverks* Arbejder. To forskellige Indbindinger af en Faksimileudgave af Damianus à Goes' Lapplandsbog henrykker især Damer, fordi det er en Bog i Dukkeformat (mindre end 16°). Desværre forbliver dens indre, typografiske Udstyr en Hemmelighed, hvis man ikke kender det i Forvejen; det er der nemlig lukket for. Bindene er udført af Gustaf Hedberg. Ogsaa Carl den IX's Kalender og Magnus Olai Asteropherus' Middelalderkomedie Tisbe faar man Lyst til at betragte paa nærmere Haand; men alt i alt synes der ingen Grund til at føle sig beskæmmet paa vor egen Forening for Boghaandværks Vegne.

Iøvrigt udmærker Bröderna Lagerström, Stockholm, sig med meget fint Bog- og Akcidensarbejde, som her — samlet under et Loft — giver Anledning til et bedre Overblik end Nordisk Boktryckare-Konst's spredte Hefter. Ogsaa Kunstneren ARTHUR SJÖGRENS dristige Linjer og kraftige, men festligt samstemte Farver yder her et langt prægtigere Skue end et enkelt Heftes sparsomme Udvalg.

Almqvist & Wiksell i Upsala udstiller lidt fint Almanakarbejde og et Par smukt udførte Samlinger af »Vuggetryk« (Inkunabler) fra det kgl. Bibliotek i Stockholm.

Iøvrigt bør kun Økonomi med Papiret afholde fra en Omtale af de øvrige Udstilleres Arbejder paa Bogtrykkets Omraade.

Men her, som overalt, viser det sig, hvor langt mer populær Bogbinderens Virksomhed er. Hvilke kunstneriske Krav stilles der til dig og mig og nioghalvfems af hundrede Kolleger? Der spørges om, hvor mange Tusind Bogstaver vi kan sætte, om hvor lidt Makulatur vi kan trykke — og om hvor ringe en Løn vi kan gøre det for. Men om Du kan præstere et Stykke Arbejde i ren gotisk Stil, om jeg er kendt med Flerfarvetryk og typografisk Kunstreproduktion, det er Arbejdsgiveren saa aldeles ligegyldigt, for end ikke den rigeste Handelsmand har Tanke for at ofre af sit overflødige Guld paa Papir og Tryk. Saa kunde han da snarere tænke sig at forsyne Greven af Monte Christos Føljetonudgave med gyldent Snit og sætte den i blaat Maroquin. — Der stod et saadant velhavende Ægtepar derinde foran en opslaaet Bog, trykt paa haandgjort Papir, og jeg hørte hende sige: Det er da noget underligt Papir, den Bog er lavet af. — Ja, det er dette moderne, Du véd, saadan en Mellemting mellem Indpakningspapir og Avispapir.

Nej, Bogbindene interesserer og imponerer, og GUSTAF HEDBERG, Stockholm, der paa Udstillingen næsten er ene om at repræsentere Bogbinderiet i Sverig, har ogsaa noget ganske vidunderligt smukt at vise frem. Han synes at have haft nemt ved at gøre sin Samling elegant, den er paa svensk Vis tillige galant: alle Bindene omfatter — med faa franske Undtagelser — *danske* Værker. HIERONIMUS.

Koksspørgsmaalet.

SOM Medlemmerne vil have set i sidste Numer har Afdelingsstyrelsen vedtaget at genaabne for Salget af Koks paa Ratebetaling.

Styrelsen havde haabet, at det vilde være muligt at levere Koksene noget billigere end til den noterede Pris — 5 Kr. pr. hl. — men dette er ikke lykkedes.

Kommunen har dog gjort en Indrømmelse, idet arbejdsløse Medlemmer og Medlemmer med stor Familje igennem Fagforeningerne vil kunne faa Koksene for en Pris af 3 Kr. pr. hl.

For saa vidt Koksene aftages til Prisen 5 Kr. og paa Ratebetaling igennem Forbundet, vil de Medlemmer, der muligvis endnu ligger inde med de af Kommunen i Januar Maaned udleverede Rabat-Kuponer til Indkøb af Brændsel, kunne bruge disse som Medbetalingsmiddel.

Det anbefales Medlemmerne paa Trykkerierne at benytte samme Fremgangsmaade som anvendtes ved tidligere Køb paa Ratebetaling, da de paa daværende Tidspunkt oprettede Regler vil være gældende ogsaa for dette Salg.

Ingen Medlemmer, som endnu staar i Gæld til Forbundet, vil faa nye Laan før dette er betalt.

Det største Kvantum Koks, der kan aftages gennem Forbundet (Arbejdernes Fællesorganisation) er 10 hl., det mindste Kvantum, der vil kunne erholdes, er 4 hl.

Regnskab for Oktober Kvartal 1916.

	Indtægt														Udgift															
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	13	58	1165	20	»	»	»	»	»	»	65	»	1243	78	72	25	320	»	»	»	632	30	»	»	27	75	175	»	1227	30	16	48
Aarhus	»	»	2296	20	»	»	»	»	»	»	500	»	2796	20	119	75	566	75	»	»	735	»	»	»	52	25	1322	45	2796	20	»	»
Assens	15	»	119	»	»	»	»	»	»	»	»	»	134	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	117	»	119	»	15	»
Bogense	5	15	36	»	»	»	»	»	»	»	»	»	41	15	4	»	»	»	»	»	10	»	»	»	1	75	20	»	34	75	6	40
Brønderslev	15	»	78	»	»	»	»	»	»	»	»	»	93	»	»	«	»	»	»	»	»	»	»	»	1	75	76	25	78	»	15	»
Esbjerg	15	»	348	45	»	»	»	»	»	»	119	05	482	50	4	75	»	»	»	»	110	»	»	»	6	25	346	50	467	50	15	»
Faaborg	15	»	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	87	»	3	50	10	»	»	»	»	»	»	»	1	50	57	»	72	»	15	»
Fredericia	15	»	217	20	»	»	»	»	»	»	»	»	232	20	14	35	»	»	»	»	168	»	»	»	16	25	18	60	217	20	15	»
Frederikshavn	14	25	94	»	»	»	»	»	»	»	20	»	128	25	24	25	»	»	»	»	»	»	»	»	15	»	75	»	114	25	14	»
Grenaa	15	»	118	»	»	»	»	»	»	»	»	»	133	»	1	75	54	»	»	»	28	»	»	»	2	75	31	50	118	»	15	»
Haslev	10	»	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	49	»	1	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	35	»	36	75	12	25
Helsingør	15	»	249	»	»	»	»	»	»	»	150	»	414	»	32	75	104	»	»	»	»	»	»	»	10	»	252	25	399	»	15	»
Herning	12	30	223	»	»	»	»	»	»	»	»	»	235	30	13	«	40	»	»	»	»	»	»	»	4	25	165	»	222	25	13	05
Hillerød	19	50	280	75	»	»	»	»	»	»	300	»	600	25	43	75	344	»	»	»	64	»	»	»	6	50	127	»	585	25	15	»
Hjørring	15	»	416	»	»	»	»	»	»	»	»	»	431	»	15	50	58	»	»	»	76	»	»	»	8	25	258	25	416	»	15	»
Hobro	15	»	122	»	»	»	»	»	2	»	»	»	139	»	11	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	50	109	75	124	»	15	»
Holbæk	15	»	394	20	»	»	»	»	»	»	250	»	659	20	71	50	266	»	»	»	223	»	»	»	11	25	72	45	644	20	15	»
Holstebro	15	»	254	»	»	»	»	»	»	»	»	»	269	»	12	75	38	»	»	»	83	»	»	»	5	75	114	50	254	»	15	»
Horsens	15	»	649	35	»	»	»	»	»	»	200	»	855	35	73	25	249	25	»	»	187	»	»	»	13	»	317	85	840	35	15	»
Kallundborg	15	»	244	65	»	»	»	»	»	»	567	30	826	95	7	»	66	»	»	»	172	»	400	»	»	»	166	95	811	95	15	»
Kolding	15	»	748	55	»	»	»	»	»	»	»	»	763	55	47	25	26	»	»	»	14	»	»	»	13	75	647	55	748	55	15	»
Korsør	19	85	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	99	85	10	30	16	»	»	»	7	»	»	»	»	»	51	55	84	85	15	»
Køge	15	»	223	»	»	»	»	»	»	»	»	»	238	»	1	75	20	»	»	»	68	»	»	»	5	»	128	25	223	»	15	»
Lyngby	14	50	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	89	50	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	69	50	74	50	15	»
Løgstør	14	15	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	53	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	38	»	39	»	14	15
Maribo	15	»	108	»	»	»	»	»	»	»	»	»	123	»	1	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	104	25	108	»	15	»
Marstal	10	»	32	»	»	»	»	»	»	»	35	»	77	»	»	»	42	»	»	»	»	»	»	»	1	50	33	50	77	»	»	»
Middelfart	14	85	115	»	»	»	»	»	»	»	178	»	307	85	18	15	96	»	»	»	36	50	»	»	12	75	130	»	293	40	14	45
Nakskov	15	»	389	»	»	»	»	»	»	»	300	»	704	»	6	85	216	»	»	»	16	»	300	»	8	»	142	15	689	»	15	»
Nyborg	14	15	166	»	»	»	»	»	»	»	»	»	180	15	14	10	«	»	»	»	41	»	»	»	10	»	100	15	165	25	14	90
Nykøbing F.	15	»	421	»	»	»	»	»	»	»	50	»	486	»	11	20	232	»	»	»	3	»	»	»	8	50	216	30	471	»	15	»
Nykøbing M.	20	65	171	»	»	»	»	»	»	»	»	»	191	65	»	»	»	»	»	»	64	»	»	»	3	50	109	15	176	65	15	»
Næstved	15	»	748	20	»	»	»	»	9	»	»	»	772	20	3	50	259	»	»	»	42	»	»	»	15	»	437	70	757	20	15	»
Odder	15	»	131	40	»	»	»	»	»	»	»	»	146	40	1	75	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	127	65	131	40	15	»
Odense	»	»	1979	40	»	»	»	»	»	»	200	»	2179	40	42	50	398	»	»	»	401	»	»	»	40	»	1297	90	2179	40	»	»
Randers	6	54	899	40	»	»	»	»	»	»	»	»	905	94	22	25	71	25	»	»	56	»	»	»	15	50	730	»	895	»	10	94
Ribe	15	»	91	55	»	»	»	»	»	»	»	»	106	55	3	50	»	»	»	»	8	»	»	»	2	»	78	05	91	55	15	»
Ringkøbing	15	»	349	»	»	»	»	»	»	»	»	»	364	»	14	25	»	»	»	»	84	»	»	»	6	50	244	25	349	»	15	»
Ringsted	15	»	349	95	»	»	»	»	»	»	40	»	404	95	8	80	64	»	»	»	175	»	»	»	6	»	136	15	389	95	15	»
Roskilde	15	»	370	»	»	»	»	»	»	»	»	»	385	»	17	25	24	»	»	»	202	50	»	»	»	»	141	25	385	»	»	»
Rudkøbing	15	»	179	»	»	»	»	»	»	»	126	10	320	10	10	15	»	»	»	»	139	20	»	»	8	75	147	»	305	10	15	»
Rønne	15	39	462	80	»	»	»	»	»	»	»	»	478	19	»	»	82	»	»	»	48	»	»	»	10	»	324	»	464	»	14	19
Silkeborg	15	»	378	80	»	»	»	»	»	»	100	»	493	80	21	«	96	»	»	»	78	»	»	»	8	»	275	80	478	80	15	»
Skanderborg	16	75	113	»	»	»	»	»	»	»	80	»	209	75	9	»	154	»	»	»	»	»	»	»	2	50	35	»	200	50	9	25
Skive	15	»	258	»	»	»	»	»	»	»	»	»	273	»	10	»	16	»	»	»	»	»	»	»	4	50	227	50	258	»	15	»
Slagelse	15	»	533	»	»	»	»	»	»	»	»	»	548	»	12	25	26	»	»	»	»	»	«	»	»	»	494	75	533	»	15	»
Stege	15	80	65	20	»	»	»	»	»	»	»	»	81	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	66	»	66	»	15	»
Struer	»	»	57	»	»	»	»	»	»	»	35	»	92	»	»	»	»	»	»	»	82	»	»	»	1	25	»	»	83	25	8	75
Stubbekøbing	14	»	59	»	»	»	»	»	»	»	60	»	133	»	»	»	»	»	»	»	94	»	»	»	1	25	23	»	118	25	14	75
Svendborg	5	59	451	20	»	»	»	»	»	»	»	»	456	79	42	45	50	»	»	»	24	»	»	»	9	»	325	»	450	45	6	34
Thisted	10	30	243	»	»	»	»	»	»	»	»	»	253	30	4	25	»	»	»	»	26	»	»	»	9	50	200	»	239	75	13	55
Varde	6	25	142	»	»	»	»	»	»	»	»	»	148	25	13	50	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	116	75	133	25	15	«
Vejle	14	65	598	60	»	»	»	»	»	»	»	»	613	25	16	»	28	»	»	»	162	»	»	»	19	75	372	50	598	25	15	»
Viborg	15	»	261	»	»	»	»	»	»	»	79	50	355	50	71	»	42	»	»	»	101	»	»	»	6	»	120	50	340	50	15	»
	723	20	18695	05	»	»	»	»	11	»	3454	95	22884	20	965	35	4074	25	»	»	4460	50	700	»	426	25	11549	40	22175	75	708	45
København	»	»	36842	77	»	»	»	»	3799	46	590	33	41232	56	609	65	7313	50	»	»	18579	03	920	»	664	74	13145	64	41232	56	»	»
	723	20	55537	82	»	»	»	»	3810	46	4045	28	64116	76	1575	»	11387	75	»	»	23039	53	1620	»	1090	99	24695	04	63408	31	708	45

Tarifkommissionen.

Som Branche-Repræsentant til Tarifkommissionen har Aalborg Lokalafdeling indstillet Trykker M. P. ELBÆK.

Elbæk, der i en Aarrække har arbejdet hos Bogtr. P. Hansen, er kendt som en dygtig Fagmand med stor Indsigt i de forskellige Trykkeriforhold, og Aalborg Lokalafdeling anbefaler til Kolleger Landet over, at give ham deres Stemme til det forestaaende Valg.

AALBORG LOKALAFDELING.

Georg A. Bach

skal endnu en Gang nævnes i vort Blad, hvad vi ikke havde troet nødvendigt.

Han døde som bekendt for 14 Dage siden og begravedes i Fredags, vist uden særlig Deltagelse fra hans Kollegers Side. Men hans Kronikør i »Bogtrykkerbladet« fortæller en Historie, der lyder saaledes:

Under den store Smede-Strejke, hvor Bølgerne gik højt indenfor Fagforeningerne, afholdt Typograferne en Generalforsamling i den Hensigt at bidrage et betydeligt Beløb af Foreningens Midler til Smedenes Strejkefond. Bach, der var en fattig Typograf, men samtidig en ivrig Højremand, rejste paa Mødet en voldsom Opposition mod Forslaget, og kom derved i Konflikt med Forsamlingen. Han maatte tilsidst flygte ud af Vinduerne, da Dørene var spærrede af den ophidsede Forsamling, der gik over til Haandgribeligheder. Da Bach næste Morgen indfandt sig paa Arbejdspladsen, gav Kollegerne ham en saa bevæget Modtagelse, at han skyndsomst maatte forsvinde.

Udelukket fra Faget og berøvet sine Subsistensmidler o. s. v.

Historien er opdigtet! Georg A. Bach kan ikke gøres til Martyr paa den. Om han har været paa Den typografiske Forenings Generalforsamling hin Søndag i 1885, skal vi lade være usagt, men han har ikke forsøgt at gøre sig bemærket, end sige rejst voldsom Opposition mod at bevilge Penge til Smedeskruen, og har da heller ikke været udsat for den i Krøniken nævnte Behandling.

Han var den Gang lige saa lidt afholdt i sine Arbejdsfællers Kreds, som han blev det senere indenfor Bogtrykkerverdenen, men der er dog næppe nogen Typograf, der har søgt at besværliggøre det for ham at udnytte sin Profession.

Vi aner jo nok fra hvem Historien oprindelig stammer, men vi skal ikke, ved at komme ind herpaa, yderligere karakterisere Personens nu uskadeliggjorte mærkværdige Egenskaber.

Læs, tænk og døm.

ENDSKØNT jeg er af den Formening, at baade Blombergs og N. P. Christensens Angreb paa mig er af saadan Beskaffenhed, at de ikke fortjener noget Svar, vil jeg dog opholde mig et Øjeblik ved deres Morsomheder. Min Tavshed kunde jo ellers let blive misforstaaet.

Hvad Økseskaftet angaar, da vil jeg rolig overlade til tænkende Kolleger at afgøre, paa hvem dette passer bedst.

Det ledende Motiv i mine seneste Artikler har været at bevise, hvor elendig Provinstypograferne er lønnede, og hvor nødvendigt det er, at deres Livsvilkaar forbedres paa en eftertrykkelig Maade ved den nye Tarif. Jeg har her til Sammenligning henvist til, hvorledes de uorganiserede Tjenestefolk paa Landet har faaet deres Løn fordoblet i de senere Aar, og jeg har endvidere tilladt mig at kritisere det Dyrtidstillæg, som De samvirkende Fagforbund har skaffet os — et Dyrtidstillæg, som i Virkeligheden var mindre end hvad der ad privat Vej var opnaaet paa adskillige Arbejdspladser.

Dette giver saa Hr. Blomberg Anledning til at føre os over i Dansk Arbejdsmandsforbund, ind paa Oliemøllen i Køge, for til sidst at ende mellem de fæle Syndikalister. Det var nu *hans* Maade at besvare de fire til ham rettede Spørgsmaal paa — Spørgsmaal, som alle angik *Typografernes* Forhold.

Han faldt altsaa over sit eget Økseskaft!

Det skulde imidlertid været ham tilgivet, hvis han ikke i sin Ivrighed efter at komme mig til Livs havde fremført et Citat fra De Samv.s Beretning 1916, som gaar ud paa at vise, at det er gaaet de Køge Arbejdsmænd saa ilde, fordi de ikke mere er under Hr. Lyngsies faderlige Omsorg. Lønnen for Arbejdsmændene i Køge staar fuldt ud paa Højde med den Løn, som Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer faar, i enkelte Tilfælde er den endog større.

Men da det ikke er Arbejdsmændenes Medlemsblad, jeg skriver i, skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette Forhold; dog skal jeg meddele Hr Blomberg, at hvis han ønsker yderligere Oplysninger om Arbejdsmændenes Lønforhold her i Byen, er deres Formand rede til at give ham disse, hvis Blomberg henvender sig til ham derom.

Nej, det er ikke Arbejdsmændenes Forhold, der skal behandles her. Det er Typografernes. Og jeg vil da sige, at naar jeg i en af mine Artikler drog til Felts mod de Anonymus'er, der lejlighedsvis har stillet sig paa Arbejdsgivernes Side, da var det med god Grund. Vi husker sikkert alle den »Jyde«, der optraadte i »Typ.-Tid.« foran Afstemningen over den sidste Provinstarif. Han skrev nemlig følgende bemærkelsesværdige Ord:

»Det havde jeg ikke ventet, at den nye Tarif vilde give saa meget. Jeg havde snarere ventet, at vi maatte resignere og vente et Aar endnu. De mange Kolleger, jeg har talt med om dette vort Livsspørgsmaal, har næret samme Frygt. Og saa faar vi en Tarif, der giver *en Krone til næsten os alle.*«

Den Slags Udtalelser skulde vi helst være fri for til Sommer.

Jeg ser saa godt, hvad Hensigten er med mine Modstanderes Indlæg. De ønsker at aflede Opmærksomheden fra det, som er Hovedsagen i denne Diskussion — hvis man kan kalde den saadan — den nemlig, at det typografiske Fag, og specielt dets Udøvere i Provinsen, er i Færd med at synke ned til det daarligst lønnede Fag i Landet, og at der skal en særlig Kraftanstrængelse til for at undgaa dette.

Det gør mig egenlig ondt at se, at en Kollega — N. P. Christensen — under en saa alvorlig Situation kan staa frem og slaa til Lyd for at afskære mig Ordet i vort Fagblad, og forbyde mig at skrive om Forhold, der i høj Grad berører vore Livsinteresser. At andre blander ganske uvedkommende Ting ind i Forhandlingen, kan jeg dog ikke gøre for. Men formentlig vil Hr. Blomberg svare paa de N. P. Christensenske »Aandrigheder« — det er jo særlig ham, der maa føle sig ramt af disse.

Jeg skal indskrænke mig til — som et enkelt Bevis paa, at ikke alle Kollegerne deler Hr. Christensens Mening om Betydningen af min Deltagelse i Forhandlingen i »Typ.-Tid.« — at citere følgende, som jeg modtog i Gaar fra en københavnsk Kollega:

»Med Beklagelse ser jeg et Indlæg i »Typ.-Tid.« i Dag. Mon Manden véd, hvad han skriver? Det skal i hvert Fald siges Dem, at jeg er sammen med flere Kolleger, og vi er enige om: Den Dag, *De* ophører med *Deres* Stof, da »vender vi Bladet en Gang«, som saa smukt er sagt. Jeg — med mange andre her i Byen som i Provinsen — haaber, at vi hører fra Dem endnu oftere, da vi er enige om — selv om vi ikke paa alle Punkter sympatiserer med Dem — at Deres Indlæg, foruden at være velskrevne, har anderledes *Værd* end meget andet . . .«

Dermed overlader jeg *Køge Huskors* til Hr. N. P. Christensen og *Økseskaftet* til Hr. Blomberg.

Køge, den 18. Februar 1917. FR. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt i Tirsdags, den 20. Februar, sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling i Festsalen, Ryesgade 106. Den ikke særligt talrige Forsamling valgte N. P. ANDERSEN til Dirigent og JENS PANGEL til Sekretær.

Under Punkt 1, Beretning om Virksomheden, dvælede FORMANDEN særligt ved Koksspørgsmaalet. Som meddelt i »Typ.-Tid.« vilde Afdelingen yderligere yde Laan til, at Medlemmerne kunne købe Koks paa Ratebetaling, under Forudsætning af, at de ikke skyldte Afdrag fra forrige Levering. Man vilde kunne faa fra 4 til 10 hl., men Prisen blev desværre ikke under de 5 Kr. pr. hl., undtagen for Arbejdsløse og for Familjer med mange Børn, for hvilke det blev ca. 3 Kr. pr. hl. Dyrtidstillæget havde virket ret tilfredsstillende over det hele; for »Nationaltidende«s Vedkommende var Forholdene ordnede saaledes, at ingen Arbejder fik under de 2 Kr. pr. Uge, der allerede var tilstaaet, og for Stentrykpaalæggerskerne havde man opnaaet samme Dyrtidstillæg som for deres Kolleger i Bogtrykfaget (2 Kr. 60 Øre + 65 Øre for hvert Barn). Omtalte endvidere et Par Organisationsspørgsmaal, et Faktorovergreb, der var ordnet til det paagældende Personales Tilfredshed og med et almindeligt Løntillæg, samt endelig Karnevalets Aflysning, der bragte de Arbejdsløse et Tab paa en 3 à 4 Tusinde Kr. — Efter korte Bemærkninger fra enkelte af de tilstedeværende Medlemmers Side godkendtes Beretningen énstemmigt.

Under Punkt 2 forelagde LAUR. JENSEN det i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« offenliggjorte Regnskab, der ligeledes énstemmigt godkendtes.

I Haab om, at Wartenberg senere skulde komme til Stede, udsatte man Kontrahentberetningen og vedtog under Punkt 4 med alle de afgivne Stemmer mod 2 at yde et Bidrag paa 50 Øre for hvert heltbetalende og 25 Øre for hvert halvtbetalende Medlem til Socialdemokratisk Forbunds Valgagitation i Anledning af det forestaaende Valg til Borgerrepræsentationen i København og Kommunalbestyrelsen paa Frederiksberg. Forslaget anbefaledes paa Styrelsens Vegne af FORMANDEN samt af LAUR. JENSEN.

Til Borups Højskole (Punkt 5) anbefalede FORMANDEN, ligeledes paa Styrelsens Vegne, at yde 100 Kr. Det vedtoges med de afgivne Stemmer mod 1.

Med 18 Stemmer mod 12 vedtog man, under Punkt 6, at bevilge 50 Kr. til Socialdemokratisk Ungdomsforbund.

BERNH. SCHMIDT aflagde Beretning fra Kontrahentmøderne.

Dermed sluttede Generalforsamlingen allerede Kl. 9½.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa »Fremad« Torsdag den 25. Januar. FORMANDEN bød de mødte Velkommen, specielt et nyt Medlem, der var tiltraadt Afd., og oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 232 Kr. 20 Øre. Privatkassens Regnskab balancerede med 129 Kr. 47 Øre. Det vedtoges enstemmigt at nedsætte et Laan, der var ydet et Medlem — stor 30 Kr. — til 15 Kr. Regnskaberne godkendtes derefter enstemmigt.

FORMANDEN anmodede Medlemmerne om at indbetale Kontingentet noget mere præcis end hidtil, og det vedtoges i Tilslutning til dette at afholde Generalforsamling i de første 14 Dage i hvert Kvartal uden Hensyn til om Kontingentet var indbetalt.

Til Formand genvalgtes MAGNUS SØRENSEN med Akklamation. Til Revisorer genvalgtes BERNH. JOHANSEN og RICH. H. JØRGENSEN. Til Næstformand INGV. ARENT. Til at tiltræde Bestyrelsen valgtes VALD. PETERSEN og RICH. SØRENSEN. Til Sekretær H. P. MARCUSSEN. Til Kontrahenter ved »Soc.-Demokr.« genvalgtes FORM. og H. HONORÉ. Til Repræsentanter til »De samv. Fagforbund« valgtes FORM. og RICH. H. JØRGENSEN. Som Suppleant valgtes DEVOLD.

Det foresloges at afholde det paatænkte Tarifmøde her i Byen den 25. Marts. Overlodes til Bestyrelsen at træffe de fornødne Aftaler.

Under Eventuelt foreslog VALD. PETERSEN at lade afholde en selskabelig Sammenkomst i en nær Fremtid. Man drøftede med stigende Interesse Problemet: med eller uden Damer! Det overlodes Bestyrelsen at »forsøge« Festen arrangeret. — Derefter drøftedes nogle Sager om Stillingen paa de respektive Trykkerier.

Generalforsamlingen var besøgt af 12 Medlemmer. H. P.

Nær og Fjærn.

Typografernes Enkekasse afholder ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22 Søndag den 25. Februar Kl. 11. Dagsordenen er bekendtgjort i den til alle Medlemmer udsendte Regnskabsberetning.

Jubilæum. Torsdag den 1. Marts kan Bogtrykker i Hillerød A. J. ANDERSEN fejre saavel 25 Aarsdagen for Udløbet af Fagets Læretid som for Indtrædelsen i vor Organisation, af hvilken Jubilaren stadigt er Medlem.

Udgaaet fra Milo'ske Bogtrykkeri i Odense var A. i mange Aar en baade dygtig og brav Medarbejder og Kammerat i Odense Lokalforening, bl. a. ikke mindst i selskabelig Retning, hvor hans fyldige 2. Bas dannede en af Grundpillerne i det faglige Kor. — I Dalum Kommune var han ligeledes i en Aarrække en skattet Formand for Sogneraadet,

hvis Anliggender han fik Held (og Flertal) til at administrere efter udpræget demokratisk Princip.

Saa fik »Anders Dalum« pludselig Udlængsel — og nu sidder han saa paa 3. Aar som Bogtrykker i den lille, nordsjællandske By, til hvilken der paa Jubilæumsdagen sikkert vil flyve ham mangen venlig Tanke og Hilsen imøde fra fjærn og nær. CH.

Ove Edmund Jensen, Medlem 3819,, bedes afvikle sit Forhold med Odense Svendehjem.

For al udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars-Jubilæum som Sætter paa Aarhus Stiftsbogtr. d. 12. Febr. bringes herved min hjærteligste Tak.

Aarhus, den 13. Februar 1917. A. M. NIELSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:
Red. Erichsen, Nakskov, 36 Kr. (en Opsigelses-Ugeløn for en Typograf). Ialt med det tidligere indkomne Kr. 4358.78.

København, den 20. Februar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Februar: Kallundborg 100.00. 15. Februar Holbæk 100.00.

København, den 21. Februar 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Anna Marie Munch, udl. i Aarhus (Strandberg). Paal. Anna Johansen, udl. i Gr. Institut (Chr. Sørensen), tidl. Medl. Trykkerlærl. Adolf Ernst Wichmann (Blædel & Co.). 1961 Hans Olsens Hustru Ebba Johanne Emma.

Ringsted, Trykker Ove Sørensen, udl. 1/10 16 i Ekspresstrykkeriet, København.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1669 Oskar Christensen fra Udl. (arbl.). 4071 Svend Fielsøe-Christensen fra Slagelse (arbl.). 3320 Sven Aage Hygum fra Aarhus (arbl.). 1706 Knud Kolbe fra Ringsted (arbl.). 3144 Sophus Nielsen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Bording).

Aarhus, 561 Laur. Nielsen (arbl.) og 3590 Wilh. Neess (arbl.). Esbjerg, 3405 J. Aug. Hymøller (Vestj. Socialdem.) og 1285 Adolf Christiansen (Esbjerg Avis). Fredericia, 6114 M. L. Johnsen (Centraltrykkeriet) og 3673 Carl Lund (Centraltrykkeriet). Grenaa, 3969 Axel J. P. Lind (Djursland) og 3475 S. A. Rasmussen (Djursland). Helsingør, 1089 Ferdinand Cornelius Petersen (Helsingør Avis). Holbæk, 6583 Jens Vald. Johansen (arbl.) og 1130 Axel H. Christoffersen (Venstrebladet). Odense, 6151 Martin Madsen (Militær), 4386 Niels P. Rasmussen (Militær), 4388 Jens Otto Spilcker (Odense Avis), 6451 Johannes Christensen (Midtfyns Dagblad, Ringe) og 785 Anders Clemmensen (Midtfyns Dagbl., Ringe). Randers, 3992 Chr. Mortensen Møller (Hadsten i Pl.) og 3419 H. P. Lorentzen (Hadsten i Pl.). Ringsted, Ove Sørensen, (Folketidende). Rudkøbing, 3828 Carl Ludvig Riise (Langelands Avis). Vejle, 3406 Chr. Kejlstrup (Vejle Soc.-Dem.). Viborg, 6886 Henrik Victor Henriksen (Folkebladet).

Fratraadte.

København: 785 Anders Clemmensen til Ringe i Pl. 1130 Aksel H. Christoffersen til Holbæk i Pl. 3429 Emil Petersen til Helsingør i Pl.

Aarhus, 3320 Sven Aage Hygum til København (arbl.). Esbjerg, 6606 Lars Alfred Nielsen til Nykøbing M. i Pl. Faaborg, 3406 Chr. Keilstrup til Aarhus. Grenaa, 561 Lauritz Nielsen til Aarhus (arbl.). Holbæk, 6886 Victor Henriksen til Viborg i Pl. Odense, 3475 Svend Aug. Rasmussen til Grenaa i Pl., 3969 Axel Jacob P. Lind til Grenaa i Pl., 6583 Jens Vald. Johansen til Holbæk (arbl.) og 1281a Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Randers, 1199 P. H. Petersen paa Rejse og 3405 J. A. Hymøller til Esbjerg i Pl. Ringsted, 6565 E. Hansen til Næstved i Pl., 6129 S. G. Jensen paa Rejse, 6386 Jens Hansen paa Rejse og 1706 Knud J. Kolbe til København (arbl.). Roskilde, 3719 Hans Schytte til Kolding (Journalist). Skive, 296 A. J. Carlsen til Nykøbing F. i Pl. Vejle, 3673 Carl Lund til Fredericia i Pl.

Udmeldte.

Hobro, 6310 Chr. Thor Schrøder (Bogtrykker). Rønne, 4898 Asla Oliva Svendsen (fratraadt Faget).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Mandag den 26. Februar Kl. 7½ præcis i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(15 b) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (1 g)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker

kan faa varig Plads fra 12. Marts paa Grund af Militærindkaldelse.

(79) **Helsingør Centraltrykkeri.**

Akcidenssætter.

I et herværende middelstort Bogtrykkeri søges en yngre **dygtig** Akcidenssætter. Oplysninger, event. Anbefalinger, indlægges i Billet mrkt. »Akcidens 80« paa Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Typograph) kan faa **fast** og varig Plads med god Løn. **Morsø Avis,**

(71) Nykøbing M.

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

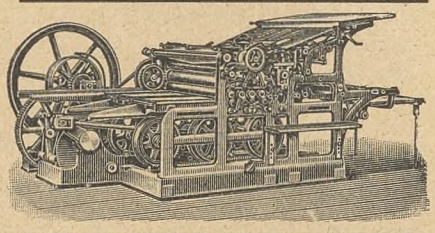

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla All. 28, S.

Faktor.

I et mellemstort, københavnsk Bogtrykkeri kan en dygtig Fagmand faa en vellønnet Stilling. — Vedkommende maa helst være Trykker.

Anbefalinger med Oplysning om tidligere Virksomhed indlægges i Billet mrkt. »Faktor 81« paa Ekspeditionskontoret.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 2. MARTS 1917 XLIV AARGANG

Dyrtidshjælpen.

Fra Dyrtidsfondens Administration er Anvisningerne paa de paagældende Beløb til Bogtrykkerierne afsendt saaledes, at Medlemmerne skal have Pengene udbetalt i Aften Fredag. Ligesom ved den første Udbetaling er Portionernes Størrelse ogsaa denne Gang ansat til 130 Øre.

Vi gør dog opmærksom paa, at de Personaler, for hvem der ikke rettidig er indsendt Lister og Chek, ikke kan forvente at faa Beløbene udbetalt før tidligst Lørdag.

Det er blevet os meddelt, at enkelte Bogtrykkere endnu ikke har udbetalt den første Hjælp, der forfaldt den 2. Februar. Da disse forlængst har faaet Anvisning paa det Beløb, de skulde bruge, er det vist heldigst for dem selv, om de snart indhenter det forsømte.

Medlemmer, der ikke Fredag eller Lørdag har faaet udbetalt deres tilgodehavende Beløb, bedes omgaaende meddele dette til Afdelingsformanden.

Læs, tænk og døm!

Fr. Nielsen, Køge, kan eller vil intet lære af, hvad andre mener om de Ting, han beskæftiger sig med; ogsaa i sin sidste Artikel giver han De samv. Fagforbund Ansvaret for, at Provinstypografernes Dyrtidstillæg blev for ringe, til Trods for at det her i Bladet *tre eller fire Gange er dokumenteret, at Provinstypograferne ved De samv. Fagforb.s Hjælp fik mere i Dyrtidshjælp, end vor egen Organisation kunde fremskaffe.*

Gang paa Gang har Fr. Nielsen fremsat Antydninger af, at Typografernes Tillidsmænd ikke har røgtet deres Hverv som saadan, men har gaaet Arbejdsgivernes Ærinde og har prædiket Taalmodighed for Medlemmerne; vi har mere end én Gang tilbagevist saadanne Insinuationer, men ikke desto mindre møder han i sin sidste Artikel atter op med en ny: Ved her i Bladet at imødegaa hans Uhyrligheder tilstræber baade Redaktionen og Indsendere (f. Eks. Blomberg) at aflede Opmærksomheden fra, at vort Fag er ved at blive et af de daarligst lønnede i Landet, og derved tilsigter man at hindre Typograferne i at foretage den særlige Kraftanstrængelse, der skal til for at undgaa dette.

Denne Hensigt er aabenlys for Fr. Nielsen.

Naar der ved Forhandling med Arbejdsgiverne er opnaaet et eller andet for Medlemmerne, og Organisationens Tillidsmænd eller andre anbefaler det til Vedtagelse, saa kan Fr. Nielsen ikke se andet, end at disse Formastelige gaar Arbejdsgivernes Ærinde. Saaledes ogsaa med en »Jyde«, der her i Bladet (Nr. 3, 1915) anbefaler at stemme Ja for Forlængelsen af Provinstarifen; han regnes for at staa paa Arbejdsgivernes Side, fordi han — modstræbende — gaar med til den opnaaede Krone. »En »Jyde« er forøvrigt i sin Artikel saa langt fra tilfreds med Forholdene, som Fr. Nielsen gerne vil give det Udseende af, men han tager alle de den Gang eksisterende daarlige Forhold med i sine Overvejelser, og saa kommer han til det Resultat, Fr. Nielsen ikke synes om, idet han siger: Strejke og »falde med Ære« har Arbejderne ikke Raad til.

Men en »Jyde«s Artikel fremkom da Forhandlingen om Tarif-Forlængelsen *var afsluttet* og Medlemmerne skulde træffe Afgørelsen; derimod skrev Fr. Nielsen *kort før Forhandlingerne med Arbejdsgiverne skulde paabegyndes,* en Artikel til Optagelse i »Typ.-Tid.«, hvori han paa sin sædvanlige, gode stilistiske Maade gjorde en Del kritiske Bemærkninger om Situationen i sin Helhed, *men sluttede med at mene, at Forholdene vel var saadan, at man ikke paa daværende Tidspunkt kunde vente at faa nogen Lønforhøjelse til Typograferne.* Redaktionen fandt sig — efter Konference med Medlemmer af Forretningsudvalget — beføjet til at sende Artiklen tilbage til Fr. Nielsen med den Bemærkning, at det ikke vilde være heldigt lige foran Mødet med Bogtrykkerne at publicere en saadan Opfattelse i vort Forbundsorgan. Nogle Dage efter kom den samme Artikel tilbage fra Fr. Nielsen med nogle Rettelser og en anden Slutning. Nu hed det: *Pas paa dem! sæt en stærk Vagt — med skarpe Patroner — ved de Forhandlendes Dør med den Besked: I slipper ikke igennem før I har forbedret vore Kaar.* (Se »Typ.-Tid.« Nr. 2, 1915.)

Forhandlingerne bragte som Resultat, at saa godt som alle Provinstypografer skulde have 1 Krone mer i Løn, og Tarifen forlængedes forøvrigt paa 2 Aar. Til Trods for, at Fr. Nielsen meget godt kendte Forholdenes Vanskeligheder og ikke havde ventet sig noget af Forhandlingerne, saa bekæmpede han dog Resultatet og anbefalede sine Kolleger at stemme Nej.

I en Artikel »Trange Tider« (Nr. 18, 1915) er Fr. Nielsen saaledes inde paa en Kritik af den forlængede Tarif og mener der opnaaedes for lidt. I Nr. 20 svarer vi bl. a.:

> »Vi har yderligere stærkt begrundet Tro paa, at ogsaa Fr. Nielsen i Begyndelsen af Januar mente, at Forholdene indenfor Faget var alt andet end til Lønforhøjelse.«

Han kunde ikke være uvidende om, hvad vi sigtede til — ellers havde han vel ogsaa spurgt derom — men Fr. Nielsen tav klogeligt stille. Nu angriber Fr. Nielsen en »Jyde« og insinuerer, at han den Gang stillede sig paa Arbejdsgivernes Side, fordi han anbefalede sine Kolleger at stemme for det, der opnaaedes ved Forhandling; Jyden gjorde det ganske ud *fra samme Betragtninger som de, Fr. Nielsen nærede og som denne ønskede publiceret* — **før Forhandlingerne**.

Uden at bruge nogen som helst stærke Ord om dette Forhold, kan vore Læsere dog vist se, at man med Rette har Lov til at nære Tvivl om Ægtheden af den Kritik, der — sjælden i Tide, men oftest i Utide — flyder fra Fr. Nielsens Pen.

N. P. Christensen spørger i forrige Numer, om det nu ikke snart kan være nok med de alenlange Diskussioner, der føres mellem Fr. Nielsen og andre, bl. disse ogsaa Redaktionen. Fr. Nielsen har jo for saa vidt svaret for sit Vedkommende, han vil aabenbart føle sig som Martyr, om han ikke fortsat faar Lov til at brede sig, saa meget han synes nødvendigt; men hermed er ogsaa Redaktionens Stilling givet, thi vi véd paa Forhaand, at Fr. Nielsen i Fremtiden som i Fortid og Nutid vil fortsætte med at mistænkeliggøre Forbundsledelsen og bruge »Typ.-Tid.« til Talerør for sine mer eller mindre separatistiske Tilbøjeligheder. Har man ikke Midler i Hænde til at forhindre dette, saa maa baade Redaktionen og Medlemmer, der tænker anderledes end Fr. Nielsen, ogsaa have Ret — og Pligt — til at imødegaa ham.

Vi deler ganske N. P. Christensens Opfattelse af, at Diskussioner af nævnte Art forhindrer »Typ.-Tid.« i at bringe Stof af forskellig faglig Interesse, men saalænge vore Love tillader, at selv den mindste Afdeling paa f. Eks. 4 Medlemmer, kan kræve optaget i Bladet hvad som helst der interesserer dem — eller en af dem —, maa vi regne med Stof, der muligvis ikke har almen Interesse.

Bestemmelsen i Lovenes § 52, 4. Stk., 2. Punkt, tager uden Tvivl Sigte paa saadanne Artikler eller andet, der kan belyse indreorganisatoriske Spørgsmaal, men har aabenbart oprindelig ikke haft til Hensigt at tvinge Artikler optaget, som vel nok kan siges at beskæftige sig med Typografernes Interesser, men i første Række dog er af polemiserende Art om Spørgsmaal, der ligger mer eller mindre langt borte fra vor Organisations egne Anliggender. Her maa det være den valgte Redaktør, der eventuelt i Forening med Forretningsudvalget er den bestemmende om Optagelse, og ikke nogle ganske faa Medlemmer uden Ansvar for Bladets Ledelse.

Men saalænge Medlemmerne selv ønsker nævnte Paragraf opretholdt i sin fulde Udstrækning, kan »Typ.-Tid.« ikke blive mere alsidig redigeret.

Vi har endvidere modtaget følgende:

Hr. Fr. Nielsen fra Køge er en vanskelig Herre at diskutere med. Han benytter de *uorganiserede* Landarbejdere for at vise, hvor elendigt Provinstypograferne er lønnede, og umiddelbart derefter bebrejder han mig, at jeg har fremført de Køge Oljemøllere som Bevis paa, hvortil den af Hr. Nielsen i mange Aar prædikede Seperatisme fører. Og saa siger han triumferende: »Det var nu *hans* Maade at besvare de fire til ham rettede Spørgsmaal paa« — skønt baade Redaktionen og jeg havde besvaret hans Spørgsmaal saa udførligt, at man næppe skulde have troet det nødvendigt overfor en saa opmærksom Læser af »Typ.-Tid.«, som Hr. Nielsen sikkert er.

Altsaa lader vi baade de uorganiserede Landarbejdere og Oljemøllerne i Køge ligge, og holder os udelukkende til det, som vedrører Typograferne i Almindelighed og Provinstypograferne i Særdeleshed, og Fr. Nielsen er fuldstændig paa Vildspor, hvis han tror, at jeg har ønsket at »aflede Opmærksomheden fra det, som er Hovedsagen«, nemlig, »*at det typografiske Fag, og specielt dets Udøvere i Provinsen,* **er i Færd med** *at synke ned til det daarligst lønnede Fag i Landet, og at der skal en særlig Kraftanstrængelse til for at undgaa dette.*« Om dette er jeg nemlig enig med Hr. N.; men jeg nærer nogen Frygt for, at Enigheden slipper op, naar denne Kraftanstrængelse skal foretages. Hr. Nielsen tror aabenbart, at for at naa et godt Resultat, saa er det nødvendigt, at han i størst mulig Udstrækning udspreder Mistillid til de Mænd og Institutioner, som skal fremskaffe Resultatet. Jeg har derimod den Tro, at sligt skader i allerhøjeste Grad, og at der kunde opnaas betydelig bedre Resultater, hvis Arbejdsgiverne havde Forstaaelsen af, at de Mænd, der forhandlede med dem paa Arbejdernes Vegne, havde *samtlige* Medlemmers Tillid. Nu maa Arbejdsgiverne jo nærmest faa Indtrykket af, naar de læser Hr. Nielsens Artikler, at Arbejdernes Tillidsmænd i Grunden gaar Arbejdsgivernes Ærinde. De kan ikke faa mig til at tro, at dette gavner Typografernes Interesser. Jeg mindes i saa Henseende en lille Artikel: »Pas paa dem« i »Typ.-Tid.« i Januar Maaned 1915 under Forhandlingerne i Aarhus. Principalerne var ikke saa lidt oplivede af denne Artikel, som Fr. Nielsens Navn stod under.

Jeg frygter derfor, at vi kommer til at undvære Fr. Nielsens Hjælp, naar Kraftanstrængelsen skal gøres, ligesom jeg ikke tror paa Nytten af en fortsat Diskussion med Fr. Nielsen.

Vi kommer næppe hinanden nærmere, thi han smutter stadig udenom de Punkter, der er ham ubehagelige; men jeg haaber dog, han vil indrømme, at skal vi naa det gode Resultat, som vi begge ønsker, og som jeg mener, det er en bydende Nødvendighed for os at naa, saa skal der *Enighed* og *Sammenhold* til, og ikke *Mistillid* og *Mistænkeliggørelse* — det gavner kun vore fælles Modstandere.

Rønne, den 25. Februar 1917. C. M. BLOMBERG.

Det gælder om —

— — ja, det gælder om **at gøre Vrøvl!** Naar nogen træder paa mine Ligtorne, skriger jeg; det hjælper som Regel. Naar nogen gør Vrøvl høres det, at ikke alt er, som det skal være. Tier man derimod stille til ethvert Overgreb og enhver Behandling, falder det ingen ind, at der er noget i Vejen. Derfor væk med Slavens Frygt og Dumhedens Beskedenhed; skrig! gør Vrøvl! — Den Handlende, der vil sælge sine Varer, er nødt til at reklamere for at gøre Folk opmærksom paa, hvad han har at sælge, ellers kommer der ingen for at købe. Den Arbejder, der trænger til at faa sine Kaar forbedret, maa sandelig meddele Arbejds*giveren*, at hans Løn er for lille, og gøre det paa en saadan Maade, at det ringer for dennes Øren. Den, hvis Samfundskaar er daarlige, maa *selv* arbejde paa at forbedre dem. Hvilken Interesse skulde andre have af, at gøre det? Vil de regerende ikke høre ham, maa han selv tage Tøjlerne i Hænde og *erobre* Magten.

Dette sker ved, at man *bruger sin Stemmeret — opfylder sin Vælgerpligt — tager sit Ansvar!*

Ad den Vej kan vi erobre vor Menneskeret!

Her gælder ikke Devisen: *Skynd dig langsomt!* Nej, her maa det lyde: Opsæt ikke i Morgen, hvad Du kan gøre i Dag:

Gaa ud og væk de sløve!
Gaa ud og stem!
Gør Vrøvl! THORV. PETERSEN.

Valget til Tarifkommissionen.

Som Repræsentant for Trykkerne til Tarifkommissionen har den herv. Trykkerklub og Lokalafdelingen vedtaget at indstille Trykker LUDV. CHRISTENSEN, og vi opfordrer Medlemmerne Landet over til at stemme paa ham.

Ludv. Christensen er ikke blot Formand for vor Trykkerklub, men han har altid været parat til at tale Provinstrykkernes Sag; han har bl. a. sin store Andel i det Tarifforslag, som Trykkerklubberne i Odense og Aarhus har indsendt til Tarifkommissionen.

Stem derfor paa

Ludv. Christensen, Aarhus.

Aarhus, 25. Februar 1917. For Trykkerklubben
B. CARLSEN.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Oktober Kvartal 1916.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1916	723.20	Rejseunderstøttelse ...	1,575.00
Ordin. Kontingent ...	55,537.82	Underst. p. St.	11,387.75
Andre Indtægter	3,810.46	Sygeunderstøttelse ...	23,039.53
Tilsk. fra Hovedkassen	4,045.28	Begravelseshjælp	1,620.00
		Andre Udgifter	1,090.99
		Inds. til Hovedkassen .	24,695.04
		Beholdn. 31. Dec. 1916	708.45
	64,116.76		64,116.76

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Okt. 1916	899,180.47	Tilskud til Afdelingerne	4045.28
Renter	15,364.99	Overfartsbilletter	57.25
Inds. fra Afdelingerne	24,695.04	Typograf-Tidende	1,944.35
Kommunetilsk. til B.A.	13,054.23	Tarifforhandlinger	722.82
Statstilskud til Fond til fortsat Hjælp	1,686.47	Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	755.20
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	850.64	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	253.38
Refunderede Telegr. .	3.70	Kontorartikler	69.55
Afdrag paa Prioritetsobligationer	3,250.00	Lønninger og Honorarer	1,807.50
		Rejseudgifter og Diæter	216.90
		Porto	105.55
		Telegram og Telefon .	151.33
		Tryksager	175.25
		Bladhold	12.34
		Bogbinder	47.50
		Forsk. Udgifter	51.73
		Legatunderstøttelse ...	385.00
		Nedskr. Obligationer .	3,250.00
		Beholdn. 31. Dec. 1916	944,034.61
	958,085.54		958,085.54

København, den 2. Februar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Trykkerafdelingen i Kjøbenhavn.

Regnskab for Aaret 1916.

Hovedkassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1916.	6606.05	Aars-Jubilæet....	567.84
Renter af Sparekassen	216.08	Pengehjælp	278.31
Renter af »Stjernen«.....	20.00	Maanedl. Underst.	115.00
Overført fra Lokalkassen	700.00	Formandshonorar	200.00
	936.08	Lokale og Møder	28.68
		Banneret	22.50
		Tryksager	60.00
		Fagskolen	50.00
		Fællesorganis. og Læsestue	83.00
		Folkeuniversitetsforeningen	6.00
			1411.33
		Beholdn. 31. Dec. 1916.	6130.80
Ialt..	7542.13	alt..	7542.13

Ekstrakassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1916.	1658.60	Beholdn. 31. Dec. 1916.	1717.83
Renter af Sparekassen ..	58.73		
Kontingent	0.50		
Ialt..	1717.83	Ialt..	1717.83

Begravelseskassen.

Indtægt		*Udgift*	
Beholdning 1. Jan. 1916.	4063.05	Begravelseshjælp til Georg Chr. Nielsen	100.00
Kontingent	230.70	Beholdn. 31. Dec. 1916.	4405.20
Restancer	67.20		
Renter af Sparekassen	144.25		
	442.15		
Ialt..	4505.20	Ialt..	4505.20

Status den 31. December 1916.

Hovedkassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	5630.80		
En Aktie i Bryggeriet »Stjernen«.....	500.00		
	6130.80	Formue 31. Dec. 1916..	6130.80

Ekstrakassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	1717.83	Formue 31. Dec. 1916..	1717.83

Begravelseskassen:

Aktiver		Passiver	
I Sparekassen	4405.20		
Udest. Restancer.....	116.40		
	4521.60	Formue 31. Dec. 1916..	4521.60

København, den 8. Februar 1917. LAUR. JENSEN.

Regnskaberne gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Underskud af Kr. 475.25, Ekstrakassen et Overskud af Kr. 59.23 og Begravelseskassen et Overskud af Kr. 342.15.

København, den 20. Februar 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Smaalig Arbejdsgiver.

I denne Tid, da »Typ.-Tid.« hver Uge bringer Meddelelser om forstaaende Principaler, der udbetaler en højere Dyrtidshjælp end den minimale, kan det sikkert interessere at høre lidt om en — heldigvis ret enestaaende — inhuman Arbejdsgiver.

T. Ethelberg, Randers, der trykker det radikale Blad »Randers Amtstidende«, har hidtil nægtet at udbetale Dyrtidshjælp. Da Personalet androg A/S. »Rand. Amtst.« om en mulig Støtte derfra, forhindrede Ethelberg, at Personalet fik den af A/S.s Bestyrelse bevilgede Pengehjælp.

Fredag den 12. Januar maatte Personalet da opsige Pladserne, og Ethelberg bekvemmede sig da til at udbetale de Penge, »Rand. Amtst.« havde bevilget Typograferne. Der arbejder f. T. 3 gifte Kolleger hos E., og vi ventede da hver 25 Kr. for Oktober-Kvartalet. Undertegnede kunde imidlertid ikke med Vielsesattest bevise at have været gift mere end 3 Uger i Oktbr. Kvartal, og Hr. E. fradrog da 9 Kr. af de 25, *skønt Bladets Forretningsfører var villig til at udbetale 25 Kr. med E.s Kvittering.*

Dette smukke Træk fortjener at kendes af de Kolleger, som mulig endnu ikke kender Officinet. Som Bevis paa de gode Forhold, da skal kun anføres, at Hr. E. nu kan glæde sig til at se det tyvende nye Ansigt i Løbet af et Aar, skønt hans hele Personale kun er — 7 Mand.

J. A. HYMØLLER.

Generalforsamlinger og Møder.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamling den 2. ds. Til Dirigent valgtes KIRSCHNER.

Formanden (JENS LARSEN) mindede særlig om Korets Deltagelse i Haandværkerfesten. Koret havde skiftet Dirigent, som efter alt at dømme var til Korets bedste.

Kassereren (NICOLAJ MØLLER) aflagde Regnskabet, som godkendtes.

Til Formand genvalgtes JENS LARSEN, som takkede for Valget og samtidig mindede om, at han i alt Fald havde lovet at virke til Korets 25-Aars Jubilæum, som finder Sted 1918. Til Revisor valgtes AD. SAMUELSEN i Stedet for Jynch.

Under Eventuelt vedtoges det at yde Kassereren et mindre halvaarligt Honorar, da Jubilæumskassen havde givet ham et forøget Arbejde. SCHM.

Lyngby Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 16. Januar sin ordinære Generalforsamling hos Formanden, der bød de tilstedeværende Velkommen.

Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN oplæste Hovedkassens og Lokalkassens Regnskaber, der begge godkendtes.

Herefter gik man til Valg af Bestyrelse. FORMANDEN genvalgtes for det kommende Aar. Til Sekretær valgtes ALFR. FAXEDAHL og til Revisorer genvalgtes ALFR. FAXEDAHL og nyvalgt blev GUNNER PETERSEN. A. F.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Der er endnu 57 Medlemmer, der ikke har betalt deres Gæld for det leverede Brændsel. Enkelte af disse har **intet** betalt. Restancerne bedes nu omgaaende indbetalt til Laur. Jensen.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Eksempel til Efterfølgelse! Andelsselskabet »Morsø Folkeblad«, Nykøbing M., har (uden Opfordring) meddelt Personalet, at det for dette og næste Kvartal vil udbetale de Gifte 50 Kr. og de Ugifte 20 Kr. hvert Kvartal i Dyrtidstillæg.

Den københavnske Afdelings Generalforsamling. I Referatet herfra sidste Numer staar: »med 18 St. mod 12 vedtoges det at yde 50 Kr. til »S. U. F.«. Vi er anmodet om at gøre opmærksom paa, at de 12 antagelig ikke stemte mod Tilskud til »S. U. F.«, men var mest stemt for kun at yde 25 Kr.

Guldbryllup. Et af vore gamle, trofaste Medlemmer Sætter TH. ANDERSEN i »Nat. Tid.« og Hustru fejrede i Mandags deres Guldbryllup.

Dødsfald. Atter er en Aalborg-Kollega gaaet bort, idet Trykker LUDVIG OLSSON døde Torsdag den 22. Februar paa Aalborg Kommunehospital, hvor han havde ligget en Uges Tid med stærk Blodspytning. Selv om han var stærk og kraftig af Udseende var hans Helbred dog svækket det sidste Aars Tid som Følge af en Hjertefejl.

Olsson udlærte 1. Oktober 1889 som Trykker paa Aalborg Stiftstidende, hvor han blev til Maj 1894, tog derefter til København, hvor han arbejdede og aftjente sin Værnepligt ved Garden. Han var ogsaa en lille Tur paa Valsen, bl. a. i Tyskland, arbejdede senere i Hjørring og Silkeborg, indtil han i November 1903 atter kom til Stiftstidende, hvor han blev til Sygdommen overmandede ham.

Ludvig Olsson, der var ugift, blev kun ca. 46 Aar gl.; han var godt kendt blandt Kolleger rundt om i Landet, hans kraftige, ret karakteristiske Skikkelse huskede man let.

Olsson var som Lærling den første Kasserer i den første socialistiske Ungdomsforening i Aalborg og var godt kendt inden for Arbejdernes Kreds — tjenstvillig og jovial, som han var, naar man bare tog ham paa rette Maade.

Men nu ses »den store Trykker«, som han ofte kaldtes, ikke mere paa Aalborg Gader. Søndag den 4. Marts sænkes Typografernes røde Fane over hans Grav. J. G.

— Et af vore unge Medlemmer, Sætter MAX FREDERIK LÜHMANN er i en Alder af 24 Aar afgaaet ved Døden af Tuberkulose. L. udlærte i Missionstrykkeriet 1. Januar 1913, men var allerede den Gang angrebet af Sygdommen, hvorfor han kun blev Medlem af faglig Afdeling. Dette var Aarsagen til, at Gutenbergbanneret ikke kom med til hans Begravelse, idet Styrelsen først efter denne fik Underretning om, at den unge sympatetiske Kollega var død.

Typografernes Sportsklub. Grundet paa Eksamen i Skolen paa Forchhammersvej, er der ingen Gymnastik Søndag den 4. Marts.

I norsk »Typografiske Meddelelser læses følgende Annonce: »*Ung gut*, 20 Aar, søker plats som rotationsassistent. Har været ca. 2 aar i rotation. Billet« osv.

Den ulykkelige Gut! Roterende i 2 Aar!

Vi beder herved enhver, som viste os Opmærksomhed ved vort Guldbryllup, modtage vor hjertelige Tak; særlig takker vi Klubben »Royal« for den smukke Opmærksomhed.

København, den 28. Februar 1917.

TH. ANDERSEN OG HUSTRU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Annuleret Medlemsbog.

Medlem Nr. 1281 Jens Chr. Jørgensen angiver at have tabt sin Medlemsbog i Aarhus. Skulde Bogen komme til Veje, bedes den straks indsendt til Forbundskontoret. Bogen annulleres herved.

København, den 27. Februar 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Grenaa: Typ. H. Christensen, Storegade 77. Træffes hver Aften fra 6½—8.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Leo Osvald Johansen, udl. 15/2 17 hos E. Kristensen (arb. s. St.). Paal. Louise Johannesen, udl. i Horten (Qvist). 2896 Anderbergs Hustru Jenny Johanne Nathalie.

Rønne: Paal. Edith Kirstine Mogensen, indtr. 17/2 17.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aarhus, 3368 Henry B. Jensen (arbl.) og 3406 Chr. Kejlstrup (arbl.). Herning, 3822 Christen Jensen (Herning Folkeblad) og 6714 Christian Michael Hansen (arbl.). Nykøbing F. 1611 Kai Johs. Nielsen (A/S Centraltrykkeriet) og 3413 Rich. P. Marquardtsen (arbl.). Nykøbing M., 6606 Lars Alfred Nielsen (Morsø Avis) og 2569 Niels Jensen (Morsø Folkeblad). Ribe, 6154 Victor Jensen (Ribe Bogtrykkeri).

Fratraadte.

København: 1674 Knud Chr. Møller til Aalborg i Pl. 4030 Henry Aage Nielsen til Ringsted i Pl. 1611 Kai Johs. Nielsen til Nykøbing F. i Pl.

Aarhus, 3914 Sv. Riisgaard Mortensen til Skive i Pl. og 3406 Chr. Kejlstrup til Vejle i Pl. Hjørring, 3590 Wilh. Neess til Aarhus (arbl.). Nykøbing M., 6994 Leonhard Sørensen til Skive i Pl. Odder, 3368 Henry Bernhard Jensen til Aarhus (arbl.).

Døde.

København: 2584 Sætter Max Fr. Lühmann.

Aalborg, 4420 Ludvig Olsson.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis:** Sangøvelse. (1 h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Sætter-Trykker,

der kan forestaa Arbejdet i et middelstort Bog- og Akcidenstrykkeri i Provinsen, kan fra April eller før faa en selvstændig og varig Plads.

Billet mrkt. »82« modtager Ekspeditionskontoret.

Hurtig, ung Typograf

søger Plads straks eller senere. Staar for Tiden i fast Plads, men kunne ønske Forandring. Anbefalinger haves. Billet mrkt. »84« sendes til Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker

eller en **Typograf**, der er fortrolig med Paalægning paa Hurtigpresse kan straks faa fast Plads paa **Dagbladet »Djursland«**, Grenaa.
(85)

Linotype-Maskinsætter

med 3 Aars Erfaring og prima Referencer søger Plads straks eller ca. 10. April. Militærfri. Kendt med engelske og tyske Modeller. Billet mrkt. »Hurtig 83« modtager Ekspeditionskontoret.

Lille Trykkeri ønskes

til Købs. Billet med Oplysninger mrkt. »86« tilsendes Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.
(14)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 9. MARTS 1917 XLIV AARGANG

Produktions-Indskrænkningerne.

Vi har alle i den senere Tid været opmærksomme paa de forskellige Foranstaltninger man fra offenlig Side mener nødvendige at foretage, for at Samfundet kan gaa nogenlunde frelst ud af den Situation, Manglen paa Kul har bragt os i.

Ved forskellige af disse Foranstaltninger er mange Mennesker blevet forhindret i at udnytte deres Erhverv enten helt eller delvis, uden at der endnu er noget om, at de saaledes ramte paa anden Maade fra Samfundets Side holdes skadesløse.

Indenfor Prisreguleringskommissionen har man nu ogsaa begyndt at beskæftige sig med mulige Indskrænkninger i Papirproduktionen.

Foranstaltninger af særlig rationel Art her, vil blive meget følelig indenfor vort Fag, der i Forvejen har lidt nok som Følge af de Forhold, Krigen har skabt. Medens en Mængde Industrivirksomheder — og ogsaa andre Erhverv — har haft en betydelig udvidet Virksomhed, med meget større Indtægter under Krigen end før denne, er det som bekendt helt anderledes indenfor Bog- og Bladvirksomhederne.

Det vil derfor være en Ulykke af uberegnelig Omfang, om man nu fra Statens Side søger at begrænse Virksomhederne indenfor Papirindustriens forskellige Brancher.

Vi haaber at rette Vedkommende er opmærksom herpaa.

Opgørets Dag.

Er I parate, Kolleger, til at gøre Eders Pligt paa Tirsdag? Har I betænkt, hvad det gælder, ogsaa I, der til daglig er saa »fine«, at I ikke kan være bekendt at holde »Soc.-Dem.«, men absolut for at finde Næring for Eders Aand og forfinede Smag maa abonnere paa »Politiken«, »København« eller et andet Kapitalistblad. Har I Modenhed nok til at gennemskue den forlorne Arbejderkærlighed, der gennemsyrer disse Blade ved Valgene samt deres Velgørenhedshumbug ved Juletid? Kan I se Realiteterne, der ligger til Grund for hvert Partis Politik?

Du »fine« Typograf og Du, der ikke mener at være saa fin, men derimod maaske mener, at Politik er noget, der ikke kommer Dig ved — I, der begge er ved økonomisk at synke ned til en Pariakaste, der forlængst er sejlet agterud af de fleste andre Arbejdere, tænk over, om I stadigvæk har Raad til at lade de kapitalistiske Partier regere i Kommunerne.

Har I Raad til, ved enten at stemme paa andre Partiers Lister eller ved at undlade at stemme, stadig at forhindre, at Socialdemokratiets Boligpolitik gennemføres? Har I Raad til stadig at lade Eder flaa af private Grundejere, der systematisk underforsyner Byerne med Boliger og derved skaber Betingelsen for at skrue Huslejen op i en ganske ublu Grad?

Har I Raad til at lade Eders Gamle og Syge lide under et karrigt Sparsommelighedssystem, og har I Raad til at lade Kommunernes Midler i stride Strømme flyde som Tilskud til Overklassens private Skoler, medens Kommunernes egne Skoler sættes paa Smalkost og der lægges de størst mulige Hindringer i Vejen for en Udvidelse af Undervisningsomraadet — Overklassens kloge Frygt for, at Arbejdernes Børn skal erhverve sig ligesaa gode Kundskaber som dem fra de bedre Hjem og konkurrere med dem paa den Arbejdsmark, der hidtil var forbeholdt Overklassen.

Har Du, Kollega, Raad til at lade Mester-Ringe brandskatte Dig ved Leverancerne til vor Fælleshusholdning: Kommunen, og har Du Raad til — som paa Frederiksberg — stadig at lade Dig velsigne med det »private Initiativs« Goder i Form af Gasværker m. m.

Mange andre Spørgsmaal kunde jeg have Lyst til at stille Dig, Kollega, men »Typ.-Tid.«s Plads er jo desværre stærkt begrænset. Men tænk over disse mine faa Spørgsmaal, og Du vil sikkert komme til samme Resultat som de fleste af dine Kolleger allerede er kommet til, nemlig at vi ikke har Raad til vedblivende at lade de borgerlige Partier misregere os, ligegyldig om disse Partier saa kalder sig Højre, Radikale, Antisocialister, Borgerlig Fællesgruppe eller noget helt andet.

Paa Socialdemokratiets Liste bør enhver stemme, som ikke føler sin Interesse knyttet udelukkende til dette ene: at bremse Underklassens Bestræbelser for at vinde frem og faa i hvert Fald nogen Del i Livets Goder.

Tænk fornuftigt over, hvor din Interesse ligger, og jeg er sikker paa, at Du ligesom jeg møder paa Tirsdag den 13. Marts og sætter dit Kryds ved Socialdemokratiets Liste. Og husk at tage din Hustru med, thi den Dag har hendes Stemme lige saa stor Vægt som din.

Har Du Raad til at blive hjemme? Nej, Du har ikke? Lad os da i Fællesskab sætte vore egne Folk til Styret og gøre op med dem, som har misregeret os nu gennem mange Aar.

A—N.

Statsbogtrykkeriet i Wien.

(Fra »Korr.« ved SPECTATOR.)

Om dette store Trykkeri — vel et af de største i Verden — vil følgende Data og Oplysninger muligvis interessere Dansk »Typ. Tid.«s Læsere:

Ved Begyndelsen af det 19. Aarhundrede var der 4 Trykkerier i Wien, der blev betroet Forfærdigelsen af Regeringens Tryksager. Paa Grund af forskellige Forhold besluttede Regeringen dog, det var i 1804, at opsige denne Ordning, og den 18. September samme Aar begyndte »Der k. k. Hof- und Staatsdruckerei« sin Virksomhed.

Trykkeriet blev indstalleret i et Franziskanerkloster paa Singerstrasze, der tilhørte Staten, og kom til at bestaa af to Afdelinger, nemlig en »Hemmelig Afdeling« og en »Offentlig Afdeling«. Den hemmelige Afdeling begyndte med 7 Presser, den offentlige med 12. Det varede dog ikke længe, før dette — selv efter vor Tids hjemlige Forhold — anse-

lige Antal Presser ikke forslog. Allerede i 1805 var Pressernes Antal steget til det dobbelte, og man beskæftigede over 100 Arbejdere. To Aar senere var dette Tal yderligere vokset stærkt.

Napoleonstidens Krige havde stor Indflydelse paa Statstrykkeriet. Allerede det første Aar Trykkeriet bestod blev man tvunget til at flytte den »Hemmelige Afdeling« til Pest. I 1809 blev det nødvendigt at flytte denne Afdeling til Ungarn til Byen Groszwardein. Ganske interessant er det at se, at allerede under disse Krige udrustede Statstrykkeriet et transportabelt Trykkeri til Fronten.

Trykkeriet arbejdede en halv Snes Aar, men der indtraadte da forskellige Forhold, der bevirkede nogen Stagnation. Heraf benyttede de private Bogtrykkere sig, og rettede en Henvendelse til Regeringen om at ophæve Bogtrykkeriet. Dette lykkedes dog ikke. Ved allerhøjeste Befaling af 21. Oktober 1814 blev dettes Forhold endelig ordnede, og en Kapital, stor 1½ Mill. Gylden, stillet til Raadighed til Udvidelse.

Tiden gik, og mange, teknisk set, virkelige smukke Tryksager udførtes i Statstrykkeriet; men det var stadig galt med den finansielle Side af Sagen, og mange Gange har man været ved at indstille det hele. I 1837 overtoges Ledelsen af en v. WOHLFARTH, og han havde Ordre til at skaffe Balance, hvilket naturligvis gik ud over »Kunsten«.

Men nu kom der ogsaa mere Gang i Forretningen. Flere Gange blev Trykkeriet udvidet, saaledes henlagdes Statens Stentrykkeri og Døvstummeanstaltens Trykkeri under Statstrykkeriets Ledelse.

Aaret 1836 maa nævnes i Trykkeriets Historie. Thi i dette Aar begyndte man at drive Maskinerne ved Damp, omend i meget beskedent Omfang.

Man begyndte med en lille engelsk Dampmaskine paa 3 Hestekræfter, og den skulde drive to Presser, der navnlig var beregnet paa de store Oplag. — Dampmaskinerne blev modtaget med blandede Følelser. Thi Følgen af deres Indførelse blev, at de to Tredjedele af Personalet blev afskediget, og i 1840 var der kun 40 Personer tilbage.

Samme Aar indtraadte et Systemskifte i Ledelsen. v. Wohlfarth trak sig tilbage, og den kendte ALVIS AUER overtog Ledelsen. Han havde i 11 Aar arbejdet som Sætter og Korrektør, og var anerkendt som en dygtig Fagmand. Hans Maal var at gøre Statstrykkeriet til en Mønsteranstalt for typografisk Arbejde.

Den første Betingelse herfor var, at Skrifterne, der var gamle og daarlige, blev fornyede, og at alle Sætterafdelingerne fik ensartet Materiale. Dette gennemførtes, og faa Aar efter var der ikke mindre end 165 Presser i Gang.

Auer søgte fremfor alt at knytte Videnskaben og Kunsten til Trykkeriet. Han paatog sig Arbejder, der tidligere, baade paa Grund af Sprog og dets egen Art, var blevet afvist, og for Virksomhedens Lærlinge organiserede han et Sprogkursus, hvor baade Fransk, Engelsk, Italiensk, Latin og orientalske Sprog stod paa Programmet.

Han gjorde sig fortjent ved at indføre en Mængde nye Metoder, og forskellige Opfindelser, der fik stor Betydning for Bogtrykkerfaget, skyldtes ham. Som Belønning optoges han i Aaret 1847 som Medlem af Videnskabernes Selskab i Wien.

Paa Verdensudstillingen 1851 og paa Pariser-Udstillingen 1855 erholdt Wiens Statstrykkeri højeste Udmærkelse. Trykkeriets hele Udvikling illustreres maaske bedst ved en lille Statistik over Personalets stadige Vækst.

1841.....	109	Personer
1845.....	245	—
1850.....	800	—
1860.....	1000	—

Foruden Trykkeriet i Wien ejede den østrigske Stat en hel Del mindre Forretninger rundt i Landet. Flere af disse bestod i flere Aartier, men blev lidt efter lidt ophævede. Nævnes skal Trykkeriet i Mailand, som var grundlagt 1805 af Franskmændene. Dette overtoges i Aaret 1815 og virkede i mange Aar. Ligeledes fandtes et Trykkeri i Lemberg. Det oprettedes i 1831, og først i 1870 ophævedes det. Alle disse mindre Trykkerier stod under Auers Ledelse. I denne Forbindelse skal nævnes, at Statstrykkeriet i Tidens Løb udsendte en hel Række Missionstrykkerier, saaledes et til Jerusalem.

— — —

Det er hævet over enhver Tvivl, at Auer har haft stor Betydning for Bogtrykkerkunsten. Det Maal, han havde sat sig, da han tiltraadte Ledelsen, det naaede han. Men trods denne Blomstringstid for Virksomheden var den financielle Status stadig alt andet end god. Dette, i Forbindelse med nogle daarlige Aar for Landet, bevirkede, at Regeringen i 1865 vedtog en gennemgribende Forandring, der bl. a. havde til Følge, at ca. 4—500 Arbejdere blev afskediget. Dette foraarsagede naturligvis ogsaa, at det kunstneriske Niveau blev sænket, og dette har vel nok været medvirkende til at Auer 1866 søgte og fik sin Afsked.

Ledelsen overtoges herefter af Redaktør, Dr. ANTON BECK, under hvis Ledelse Trykkeriet gik en ny Blomstring i Møde. Han indsaa straks, at Regeringens Optræden overfor Auers Ledelse var gal, og det lykkedes ham at faa de allerede trufne Spareforanstaltninger ophævede. Det Trykkeriet særlig beskæftigede sig med var Kreditpapirer og Posttryksager. Saadanne Arbejder udførtes for baade Persien, Serbien, Rumænien, Bulgarien og Grækenland.

Ved Siden af denne sin almindelige Virksomhed, har Statstrykkeriet, ved at paatage sig Oprettelsen af Trykkerier rundt i Verden, haft stor Betydning for vort Fags Udvikling. Nævnes skal: Det katolske Trykkeri i Schantung i Kina, det katolske Trykkeri i Seerd i Kurdistan (Sydasien), St. Salvatore Klosters Trykkeri i Jerusalem og Regeringstrykkeriet i Sarajewo.

— — —

I April 1892 tog Trykkeriet en ny, moderne Pragtbygning i Brug. Alle tekniske Hjælpemidler er her udnyttet. Der findes to mægtige Dampmaskiner og flere Reservemaskiner, som leverer Kraften til hele Etablissementet. Senere er naturligvis elektrisk Kraft og Lys ogsaa blevet indført. Antallet af Maskiner er nu ca. 300, og i Trykkeriet anvendes omkr. 200 Motorer.

Til Virksomheden er ogsaa knyttet et lille Museum. Hvad der særlig fanger Interessen her, er en lille Haandpresse, paa hvilken Kejser Joseph II, der interesserede sig meget for »Kunsten«, foretog sine Eksperimenter. — —

Trykkeriets Personale talte ved Krigens Udbrud ca. 2000 Personer, heraf 500 Sættere.

— — —

Paa Verdensudstillingen i Leipzig 1914 havde Statstrykkeriet en pragtfuld Afdeling. Den ovenfor omtalte Joseph II-Presse var opstillet her, saa muligvis har ogsaa nogle danske Kolleger haft Lejlighed til at se den.

Dyrtidsfonden.

Indbetalingerne til Dyrtidsfonden, der i de forløbne to Maaneder er foregaaet i høj Grad uregelmæssigt, bedes forceret saaledes, at Pengene (Checks) er Forbundskontoret i Hænde senest Lørdag Aften. Næste Udbetaling fra Fondet spænder over 5 Uger og Udbetalingerne skulde regelmæssigt finde Sted Onsdag den 4. April. Dette er imidlertid umuligt, hvis Tillidsmændene ikke sørger for, at Indbetalingerne er afsluttede senest Lørdag Aften.

Udarbejdelsen af Fordelings- og Navnelisterne skal — for at Udbetaling kan finde Sted til berammet Tid — kunne paabegynde Mandag Morgen og Udskrivning af Checks skal foregaa Tirsdag Formiddag; gaar denne Arbejdsplan i »Fisk«, vil Udbetalingen først finde Sted Lørdag den 7. April.

Nordisk Boktryckarekonst.

Vi erindrer vore Læsere om dette svenske Tidsskrift for Boghaandværk; det er udmærket alsidig redigeret, rigt illustreret med kyndig Belæring om de forskellige Fremstillingsmaader af Illustrationer. Januar-Hæftet indeholder bl. a. en Afhandling om moderne svensk Reklame, ledsaget af Prøver paa smukke og meget originale Tegninger og Plakater. Endvidere faar man i Januar-Hæftet en Skildring af svensk Bogtrykvaaben fra de ældste Tider og en Artikel om det svenske Typograf Forbunds 30-aarige Bestaaen, skrevet af vor kendte Kollega NIELS WESSEL, Redaktør af »Svensk Typ.-Tidende«.

Februar Hæftet er af særlig Interesse for os Danske, idet det indeholder en meget fin Biografi af vor Landsmand, KRISTIAN KONGSTAD, med en Omtale af hans betydeligste Arbejder og med en Mængde Illustrationer. I dette Hæfte er tillige Fortsættelse af L. CHR. NIELSENS Afhandling om »Haandværkerliv gennem flere Hundrede Aar«. Baade dette Afsnit og Artiklen om Kongstad er skrevet paa Dansk.

Endvidere smaa interessante Ting om »Tre- og Firfarvetryk« og om »Vignetter og Afdelingsrubriker«.

Vi anbefaler vore Læsere selv at gøre sig bekendt med dette helt moderne Tidsskrift; det koster 60 Øre pr. Hæfte eller 180 Øre Kvartalet og kan bestilles hos Universitetsboghandler Gad, Vimmelskaftet 32, København K.

40-Aars Jubilæum.

ONSDAG den 7. ds. fejrede Faktor NICOLAJ JACOBSEN 40-Aars Dagen for sin Ansættelse i Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri. Den typografiske Ungdom kender vel intet til Jubilaren, men for ikke saa mange Aar siden var han dog stærk aktiv indenfor vort Organisationsliv, hvor hans Virksomhed faldt i »Ny typografisk Forening«. Konservativ i hele sin Støbning var han en energisk Modstander af Sammenslutningen med de øvrige Fagforeninger, men var dog en ivrig Organisationsmand, der af sine Kolleger blev betroet adskillige Tillidshverv til økonomisk Ophjælpning af Faget. Fra 1887 og lige til 1909, hvor »Ny typ. Forening« opløstes, var han Medlem af dens Ledelse, men det var dog særlig som Redaktør af »Ny typ. Tidende« Jacobsen havde Betydning. Han har i den Periode været med i mangen bitter Strid, men naar det alligevel bar henimod Opløsning for den Organisation og det Blad, han saa smukt og dygtigt repræsenterede, skyldtes det en vaagnende Forstaaelse ogsaa hos ham om, at uden Enighed indenfor vore egne Rækker og Tilslutning til de øvrige Arbejdere, vilde vi ikke være i Stand til at løfte tilstrækkeligt. Det tjener Jacobsen til Ære, at han da saa bort fra alt det, der i Tidens Løb havde stillet sig hindrende for en Genforening af de typografiske Foreninger og resolut arbejdede med til en samlet Indmarsch i »Dansk Typ.-Forbund«.

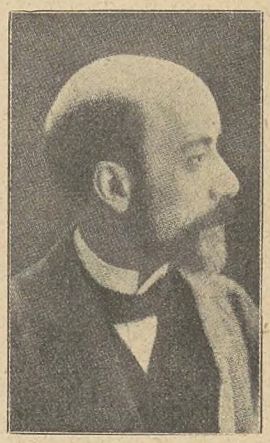

Jubilaren, der nu er 63 Aar, er i den Tid vort Fag ikke har lagt Beslag paa ham, stærkt optaget af sine Frimærkesamlinger; han er Næstformand i Philatelist-Klubben og er en Avtoritet herhjemme paa dette Omraade. Jacobsen er tillige en saare elskværdig Mand, der er afholdt af alle, han i sin store Virksomhed kommer i Berøring med. Baade Personale og Principal hædrede ham da ogsaa paa forskellig Maade paa Jubilæumsdagen. —N —D.

— — —

Vor kendte og afholdte Kollega, F. F. NIELSEN, har den 12. Marts i 40 Aar haft sin Beskæftigelse hos O. C. Olsen & Co. Han har i dette lange Tidsrum arbejdet med i alle de Dagblade, nævnte Firma har haft som Specialitet at samle, begyndte med »Dags-Avisen«s første Numer 1877 og er nu i 1917 ved »Hovedstaden«, dels som Sætter og dels som Faktor. I næste Maaned er det forøvrigt 50 Aar siden vor Kollega kom i Lære hos Qvist & Co.

F. F. Nielsen har gennem Aarene bevaret en usvækket Interesse for sin Fagforening og har ofte været sine Arbejdskammeraters Tillidsmand i til Tider vanskelige Sager. Paa sin Bopæl, Nørrebrogade 64, vil Nielsen paa sin Jubilæumsdag sikkert modtage mange Beviser paa den Agtelse, Fagfællerne nærer for ham.

Vi gratulerer.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte afholdt aarlig Generalforsamling den 25. Februar 1917. Til Dirigent valgtes OSCAR JOHANSEN, til Sekretær: C. E. BYNCK.

Formanden, ANTHON LARSEN, saa med Tilfredsstillelse paa Foreningens Stilling, men beklagede de mange Udslettelser paa Grund af Restance. Han vilde opfordre til at virke for Tilgang, idet han henviste til, at Kassen nu efter 25 Aars Virksomhed, foruden at have kunnet klare sine Forpligtelser, med et Medlemskontingent af kun 10 Øre om Ugen havde kunnet opspare en Kapital af over 50,000 Kr.

Kassereren, P. NORDLUNDE, fremlagde Regnskabet, som udviste et Aarsoverskud paa 3511 Kr. 97 Øre. Der var indkøbt for 4000 Kr. Obligationer i Københavns Kommunes 5 pCt.s Laan. De honorable Bidrag udgjorde 315 Kr.; en enkelt Bidragyder (Vort Land) var udgaaet. Paa Kassens Vegne bragte Kassereren de honorable Bidragydere en Tak for deres gode Støtte. I 1916 var Medlemstallet formindsket med 3 Medlemmer, men i Begyndelsen af 1917 var der som Erstatning tilkommet 3 nye.

N. CHR. CHRISTENSEN anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse, idet han udtalte sin Anerkendelse af Kassererens udmærkede Regnskabsførelse; ved et Par uanmeldte Kasseeftersyn havde Kassen stemmet paa en Prik.

Efter at JUUL SØRENSEN havde gjort en Henstilling om en Ompostering paa Regnskabet, hvilken blev besvaret af Kassereren, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Til Styrelsesmedlemmer genopstilledes CARL HANSEN og ANTHON LARSEN. Til Revisor opstilledes BYNCK, og til Revisorsuppleant: N. CHR. CHRISTENSEN.

KASSEREREN omtalte et uheldigt Forhold ved § 11, idet et Medlem, som udmelder sig af Forbundet og overgaar til at blive Bogtrykker, efter denne Paragraf slettes af Foreningen, som han har betalt til i mange Aar, hvilket han fandt var uretfærdigt.

OSCAR JOHANSEN gjorde gældende, at § 11 kun tager Sigte paa ukollegiale Forhold, og han mente derfor, at Paragrafen kunde fortolkes derhen, at det Medlem, som bliver Bogtrykker, ikke mere arbejder ved Faget som Typograf og saaledes vil kunne vedblive at være Medlem.

FORMANDEN fremførte det Forhold, om et Medlem, som blev slettet med Restance, efter at være bleven Bogtrykker eller gaaet over til anden Livsstilling, skulde kunne genoptages i Henhold til § 16.

Generalforsamlingen godkendte Oscar Johansens Fortolkning af § 11 og besvarede Formandens Forespørgsel bekræftende.

Det vedtoges, at saafremt der ikke efter en Meddelelse i »Typograf-Tidende« fremkom Indsigelse derimod, skulde de opstillede Funktionærer betragtes som valgte.

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholdt Generalforsamling Mandag den 26. Februar 1917. Dirigent: MARTIN JENSEN; Sekretær: A. E. HANSEN.

FORMANDEN aflagde Beretningen for Aaret 1916; saavel i Medlemsantal som i økonomisk Henseende var der Fremgang. Juletræsfesten var afholdt for Kassens egne Medlemmer, og endskønt at alle Udgifter dertil var steget ganske betydeligt, viste Festen dog Overskud. Kassen havde endvidere købt for 5000 Kr. Statsgældsbeviser. I ekstraordinær Understøttelse var udbetalt 60 Kr. til et Medlem, hvis Understøttelse var udløbet; det var Meningen man vilde vedblive dermed, hvor Hjælp tiltrængtes. — MARTIN JENSEN takkede Styrelsen for dens Omtanke med at skaffe Kassen Indtægter; Statsgældsbeviser var gode. — Beretningen godkendtes.

KASSEREREN aflagde Regnskabet og gjorde Rede for en Del Poster paa samme. Sygeligheden havde i Januar og Februar været ganske overordentlig stor. — MARTIN JENSEN indstillede paa Revisionens Vegne Regnskabet til Godkendelse, hvilket skete.

Til Kasserer genvalgtes ANDREASEN, og til Styrere genvalgtes JUUL-SØRENSEN og BLOM. Suppleant: PETERSEN, Bordings Trykkeri. — Til Revisor genvalgtes GEORG ANDERSEN; til Revisorsuppleant genvalgtes O. NIELSEN.

Udenfor Dagsordenen rettedes en Del Forespørgsler af KEMPEL-MADSEN, RINDING, STAHL og ANTON ANDERSEN, som FORMANDEN besvarede til Forespørgernes Tilfredshed. Generalforsamlingen hævet.

Dansk Typograf-Forbunds Kvindeafdeling.

Regnskab for Aaret 1916.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916		Kr. 831.13
Renter af Sparekasse	Kr. 32.99	
Overført fra Lokalkassen	- 327.25	
		- 360.24
		Kr. 1191.37

Udgift.

Formandshonorar	- 200.00	
Lokaleleje og Møder	- 20.50	
Banneret	- 30.60	
Fællesorganisationen	- 22.55	
Jubilæumsgaver	- 53.60	
		Kr. 327.25
Beholdning den 31. December 1916		- 864.12
		Kr. 1191.37

København, den 8. Februar 1917. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Det udviser et Overskud af Kr. 32.99.

København, den 20. Februar 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Mangeaarig Faktor i »Vort Land«, V FREMMING, er afgaaet ved Døden i en Alder af 68 Aar. Ved nævnte Blads Overgang til »Københavns Trykkeri blev vor gamle Kollega arbejdsløs, men var da allerede stærkt mærket af Sygdom. Den Afdøde, der var en stille og beskeden Mand, blev begravet i Onsdags.

— Ogsaa gamle JULIUS NIELSEN hos O. C. Olsen er afgaaet ved Døden i en Alder af 64 Aar; han har i sin Tid lært i Køge, men har haft sin Virksomhed i København fra sine ganske unge Dage. For mange Aar siden arbejdede han i »Social-Demokraten«, men har siden den Tid arbejdet forskellige Steder, dog mest hos O. C. Olsen & Co. Ligesom Fremming var ogsaa Nielsen en stille og tilbageholdende Mand.

Karnevalsbilletter, der endnu muligvis skulde findes paa Trykkerierne iblandt Personalerne, maa pr. Omg. afleveres til Inkassatorerne og af disse igen til Anton Jensen.

Billetter, der ikke bliver afleverede, maa betragtes som solgte, og Indbetaling for saadanne maa ske i Aften — Fredag — da Optælling af tilbageleverede Billetter vil finde Sted Lørdag den 10. ds.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Februar: Viborg 100.00. 1. Marts: Aalborg 300.00.

København, den 6. Marts 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Niels Elias Joachim Müller, udl. ¼ 07 i Slagelse (arbl.), tidl. Medl. Paal. Lydia Johanne Marie Mathiesen, udl. ⅔ 17 hos Gust. Jensen (arb. s. St.). Hjælpearb. Sander Johan Almbo (S. L. Møller). 125 Møllers Hustru Ingeborg Marie. 1950 Johan Nielsens Hustru Karen Agnethe.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3890 Aage Jensen fra Kolding (arbl.). 4466 Ejner Pedersen fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 1674 Knud Chr. Møller (Aalborg Stiftstidende). Aarhus, 3419 Holger Lorentzen (arbl.). Esbjerg, 3489 Oluf Eickhardt (arbl.) og 3412 H. Husted (arbl.). Holbæk, 164 Henry Hansen (Eksprestrykkeriet). Ringsted, 4030 Aage Nielsen (Folketidende). Skive, 6994 Leonhard Sørensen (Bøjle Hansen), 3368 Henry Bernh. Jensen (Skive Folkeblad), 3914 Svend Riisgaard Mortensen (Skive Folkeblad), 3473 A. V. T. Jensen Thisted (Skive Folkeblad) og 6620 K. E. Fischer (Bøjle Hansen). Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen (arbl.). Svendborg, 3475 Svend Aug. Rasmussen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3655 Einar A. Hald til Næstved i Pl. 164 Henry Hansen til Holbæk i Pl. 3320 Sven Hygum til Næstved i Pl.

Aarhus, 3368 Henry B. Nielsen til Skive i Pl. og 4466 Einer Pedersen til København (arbl.). Esbjerg, 3370 Will. Frandsen til Varde i Pl. Helsingør, 3429 Emil Petersen til Korsør i Pl. Holbæk, 6583 J. V. Johansen til Odense i Pl. og 6900 N. P. Poulsen til Holstebro i Pl. Kallundborg, 6258 M. Nissen-Pedersen til Nykøbing F. i Pl. Kolding, 6714 Chr. Michael Hansen til Herning (arbl.) og 3890 Aage J. G. Jensen til København (arbl.). Randers, 3419 H. P. Lorentzen til Aarhus (arbl.). Skive, 3663 Niels Peter Jensen til Holstebro i Pl. Svendborg, 3791 Ejner Spietz paa Rejse. Viborg, 3473 A. V. T. Jensen Thisted til Skive i Pl., 3901 N. Chr. Nielsen til Odense i Pl. og 6620 K. E. Fischer til Skive i Pl.

Udmeldte.

København: 1393 Thorlak Otto Gudmundsen (Bogtrykker). 4821 Emma Riel (fratraadt Faget).

Døde.

København: 992 fhv. Faktor Vald. Fremming (fagl. Afdeling). 270 Sætter Jul. H. Nielsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Paa Generalforsamlingen Søndag den 25. Februar 1917 blev ved Prøvevalget de efter Tur afgaaende Styrelsesmedlemmer d'Hrr. CARL HANSEN og ANTHON LARSEN, opstillede til Genvalg. Til Revisor opstilledes C. E. BYNCK, og til Revisorsuppleant N. C. CHRISTENSEN.

Generalforsamlingen vedtog, da der ikke er opstillet flere end der skal vælges, at undlade skriftlig Afstemning og betragte de foreslaaede Herrer som valgte, hvis der ikke fra nogen Side fremkommer Indsigelse.

(91) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (11)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Sætter,

vant til saavel Avis som Akcidens, søger Plads **straks** i København eller Provinsen. Billet mrkt. »88« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Linotype.

Flink Typograf, 24 Aar, ugift og militærfri, ønsker Plads paa et Sted, herhjemme eller i Udlandet, hvor der er Lejlighed til at lære Maskinsætning (Linotype). Billet mrkt. »89« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

dygtig, ædruelig og som kan paatage sig Illustrations- og Farvetryk, tillige maa der haves Kendskab til Kalkulering og maa være **rutineret Korrekturlæser**, kan faa Plads sidst i denne Maaned. En gift Mand vil blive foretrukket. Begyndelsesløn 28 Kr., vil hurtigt stige saafremt Pladsen bliver bestridt efter Ønske. **Rud. Pallesen**,

(90) Axelhus, Hillerød.

Ung Typograf

søger Arbejde straks. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

En øvet Linotype-Sætter

kan straks faa en god Plads paa herværende Forlagstrykkeri. Billet mrkt. »92« med nærmere Oplysninger modt. Ekspeditionskont.

En dygtig Sætter-Trykker, øvet i Digeltrykarbejde og kendt med Ombrydning af Maskinsats, kan straks faa en god Plads paa herværende Bogtrykkeri. Bill. mrkt. »93« med nærmere Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

kan straks faa en varig Plads ved Henvendelse til **Dagbladet »Nordjylland«, Aalborg**. (94)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 16. MARTS 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 25. Marts Kl. 11 Formiddag

i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40.

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Nordjysk Fagmøde

afholdes i Aalborg **Søndag den 18. Marts Kl. 1 præcis** i Klubben »Enigheden«, 2. Sal. Hertil indbydes specielt alle nordjyske Kolleger.

Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN og Hovedbestyrelsesmedlem N. MORTENSEN kommer til Stede.

Mødet forventes sluttet ved 4-Tiden, hvorefter der er gratis fælles Kaffebord for alle Mødets Deltagere.

Paa Aalborg Afdelings Vegne:
JOHAN GERDT.

Lige over Hovedet.

PAPIRFABRIKERNES svigtende Leveringsevne hænger i dette Øjeblik som en truende Sky over vort Fags Udøvere. Paa det Tidspunkt, da dette skrives, er det endnu ikke afgjort, hvorledes vore Trykkerier og da særlig de store papirslugende Dagblade vil komme igennem Krisen.

Det turde da ikke være af Vejen at pege paa, hvorledes netop de store Blade her i Landet i en papirkritisk Tid ødsler med det kostbare Materiale.

Uden at indskrænke Averteringen i synderlig Grad kunde en Del af vore Dagblade spare omkring en Ottendedel af den anvendte Papirmængde, dels ved at benytte *Nonpareille i Stedet for Petit til Annoncer*, navnlig Smaaannoncerne — for hvilke »B. T.« og Ferslews Blade da mulig maatte gaa over til Ordtakst, som »Politiken« alt har haft i nogle Aar —, og dels ved at *sætte Teksten kompres* i Stedet for som nu for en stor Del skudt, ligesom en Del Korpus- og Bourgeois-Sats uden Skade kunde sættes Petit — altsaa kompres Petit. Hvor vilde f. Eks. ikke »Politiken«s kedelige graa Tekstsider vinde ved at blive sat kompres — det vilde give Farve og Præg over Bladet, hvad det nu i høj Grad mangler.

Og Bladenes Overskrifter kunde udmærket anbringes paa noget mindre Plads. Fra fede Petit- til fede Mittelskrifter vilde være udmærkede Afløsere for de nu brugelige Tekst- og Dobbeltmittelskrifter, der giver et Blad et uroligt og plakatagtigt Udseende. Ogsaa paa Mellemslag og anden hvid Plads kunde der spares.

Naturligvis er det ikke absolut givet, at alle Blade saadan uden videre kan ændre deres Sats. Kompres Sats i Stedet for skudt vil de vel uden Varsel kunne gaa over til, og mindre Skrifter til Rubriker og Overskrifter vil heller ikke volde Vanskeligheder. Men næppe alle ligger inde med de fornødne Nonpareille-Matricer til at kunne forandre Annoncesatsen. I nogen Grad vil dog vore store Blade sikkert kunne gaa over til Nonpareillesats uden først at skulle anskaffe de for Tiden vanskeligt erholdelige nye Matricer.

Jeg har liggende for mig et Eksemplar af »Aftenpostens Landboblad«. Det er omtrent helt igennem sat kompres Petit, og det kan ikke nægtes, at Bladets Udseende er betydeligt smukkere end Dagbladenes, selv om dets Overskrifter kunde være mindre. Selvfølgelig skal et Dagblads Overskrifter være fede, sorte; det er ikke min Tanke at anbefale de engelske Dagblades lyse Overskrifter, der giver hele Bladet et altfor ensformigt, søvndyssende Præg, men de behøver ikke at være saa høje og store med en Masse hvid Plads om.

Hvis der ad de ovenfor berørte og maaske endnu flere Veje blev taget alvorlig fat paa at koncentrere Satsen, var det maaske muligt at vore Blade, uden synderlig Indskrænkning i Stofmængden, kunde vedblive at udgaa hver Dag i Ugen.

København, den 11. Marts 1917. TH. FENSBO.

Svigter Systemet?

Sandheden har ikke sit Hjem her paa Jorden; den vanker ukendt omkring mellem Menneskene. PASCAL.

NAAR jeg ser tilbage paa og gennemgaar de Midler, der er benyttede imod mig i den Hensigt at nedsætte mig i Kollegernes Agtelse, og derigennem at gøre mine Ord betydningsløse, møder mit Øje en hel Række fine Betegnelser, som: Splittelsesmand, Separatist, Syndikalist-Chauvinist, Højremand, Forræder og mange andre gode »danske« Ord, som man har slynget imod mig formastelige, der har vovet at have en anden Mening om Arbejdernes Kamp end den, der er raadende paa Bjærget.

Men af alt, hvad der er præsteret i den Retning, er der dog intet, der i Underfundighed kan sidestilles med, hvad der fortælles om mig i dette Blads Nr. 9.

I dette Æventyr søger man at bilde Kollegerne ind, at jeg i Begyndelsen af Januar 1915 — umiddelbart før Forhandlingerne om Provinstarifen — skulde have næret den Anskuelse, at Typograferne maatte resignere, da Forholdene var saadanne, at der ikke kunde tænkes paa nogen Lønforhøjelse.

Da man imidlertid ikke kan finde nogen offenlig Udtalelse af mig, hverken i Skrift eller Tale, sætter Æventyrfortælleren sig hen og laver den Historie om mig, at jeg skulde have skrevet en Artikel, hvori jeg gjorde slige Anskuelser gældende, men at denne Artikel blev tilbagesendt!

Jeg erklærer ved alt, hvad der er mig kært: **Der er ikke et sandt Ord i denne Fabel.**

Bevise, at en saadan Artikel *ikke* har været sendt til »Typ.-Tid.«, er naturligvis umuligt — og heri ligger nemlig det

underfundige —, men jeg kan dog ved at fremføre nogle Kendsgerninger gøre det klart for alle, at en saadan Meningsløshed *kan* jeg ikke have gjort mig skyldig i.

I »Typ.-Tid.«s Nr. 45 af 13. November 1914 skrev jeg en Artikel med Overskriften »Fagets Stedbørn«, hvori det bl. a. hedder:

»Vi maa gøre det klart for den nyvalgte Forbundsstyrelse — som for Resten ikke er ny — at Provinsianerne hverken kan eller vil arbejde for den Løn, der bydes Størstedelen af dem.

Og vi maa gøre det klart for d'Hrr. Arbejdsgivere, hvis de agter at benytte Krigssituationen til at holde os nede i Fattigdommens Elendighed, at dette simpelthen er en Forbrydelse, som vi vil sætte alt ind paa at forhindre.«

I »Typ.-Tid.«s Nr. 1 af 8. Januar 1915 — altsaa to Maaneder senere — skrev jeg Artiklen »Pas paa dem«, en ganske lille Opsats, der slutter saaledes:

»I slipper ikke igennem, før I har forbedret vore Kaar! Verdenskrigen er ingen Undskyldning. *Danmark har jo tjent store Penge ved denne Skændsel.* Derfor finder vi ingen Grund til at øve os yderligere i den ædle Sultekunst.«

Om denne Artikel skal det tilføjes, *at den aldrig har været længere eller kortere, at den aldrig har været forandret fra min Side, ej heller tilbagesendt fra Redaktionen.* (Rigtigt, men den Artikel, denne her kun er et Brudstykke af, har Fr. N. faaet tilbagesendt af den i Nr. 9 opgivne Grund. Red.)

I »Typ.-Tid.«s Nr. 4 af 28. Januar — altsaa 20 Dage senere — staar et Referat fra Slagelse-Mødet. Efter dette Referat udtalte jeg paa Mødet:

»Der er ingen, der paastaar, at Tiderne er gode. Men er de slette for Principalerne, er de det sandelig ogsaa for Typograferne. Aviserne kunde for Eksempel forhøje Abonnementsprisen for derigennem at faa forøgede Indtægter. Nu er der ingen, der taler om Støtten fra »De Samvirkende« som tidligere — dette er inkonsekvent. Den Artikel »En Jyde« skrev i »Typ.-Tid.«, burde aldrig været optaget i det Blad, alene af den Grund, at han skriver under Pseudonym. Og saa skriver han, at vi er forbavset over, at Bogtrykkerne vil give os — 1 Kr. (!) (Munterhed.) Dette er en *Selvopgivelsens og Eftergivenhedens Aand.* Taleren vilde stemme imod Tarifen.«

Man vil heraf se, at jeg baade *inden* Forhandlingerne paabegyndtes og *efter* at de var sluttede har staaet paa det samme Standpunkt: at vi skulde have en klækkelig Lønforbedring i 1915.

Og saa skulde jeg ind mellem disse Udtalelser have sendt »Typ.-Tid.« en Artikel, der gjorde den stik modsatte Anskuelse gældende — nej, det er der dog vist ingen, der tror paa!

Og hvorfor har man ikke slynget mig denne »Selvmodsigelse« i Ansigtet før nu? Efter de ovenfor citerede Udtalelser paa Slagelse-Mødet, hvor jeg taler om Selvopgivelsens og Eftergivenhedens Aand, havde der dog været god Grund til at fremkomme med »Afsløringen«.

Men naar dette ikke skete, var det af den simple Grund, at den Gang eksisterede Historien ikke. Den er først nu — da man føler sig renonce paa Argumenter — bleven undfanget i en eller anden opfindsom, men moralløs Hjærne.

Efter at have været Genstand for denne Infami, føler jeg ingen Forpligtelse til mere at imødegaa mine Modstanderes Insinuationer. De kan herefter skrive om min Person, hvad de lyster — det vil altsammen blive besvaret med *tavs Foragt.*

Der er imidlertid noget, der tyder paa, at Systemet er ved at svigte. De Midler, der hidtil er bragt i Anvendelse overfor Oppositionen, duer nu ikke mere. Der maa tages skarpere Forholdsregler. Læg Mærke til det, Kolleger! Nu vil man indskrænke Ytringsfriheden! Vi kan sikkert paa det kommende Delegeretmøde vente et Forslag der gaar ud paa at fratage Lokalafdelingerne og derigennem ogsaa den enkelte Retten til at skrive i vort Fagblad om Forhold, der vedrører vore Livsinteresser, men som ikke er velbehagelig for Ledelsen at diskutere. Vær derfor paa Vagt!

Men skulde det lykkes at faa indført prøjsisk Censur ved vort Fagblad, saaledes at bl. a. min Stemme maa forstumme, da er jeg overbevist om, at min Gerning ikke har været helt forgæves. Jeg er tilbøjelig til at tro — tilgiv mig, hvis det er ubeskedent — at *noget* af det Frø, jeg har saaet, har fæstet Rod, saa selv om jeg »gaar ud af Sagaen«, er der andre, der vil fortsætte.

Thi alle gode Tanker, de kan slet ikke dø,
før endnu bedre Tanker er spired af deres Frø.

Var det ikke saadan han skrev — I. P. Jacobsen.

Køge, den 11. Marts 1917. FR. NIELSEN.

Hr. FR. NIELSEN kan føle sig ganske rolig, der skal ikke fra Redaktionens Side blive gjort Forsøg paa prøjsisk Censur, hverken overfor ham eller nogen anden; men er Medlemmerne kede af de Fr. Nielsenske Diskussioner (jvfr. N. P. Christensens Artikel i Nr. 8) og kræver andet Stof i Bladet, maa der ske Forandringer i de Bestemmelser, der angaar Bladets redaktionelle Ledelse.

Vi har med aldrig svigtende Taalmodighed stadig søgt — og vi tror med godt Resultat — at belyse en Del af de mangfoldige Spørgsmaal, Fr. Nielsen i Tidens Løb har rejst, og tilbagevist de ikke faa baade halvt skjulte og helt aabne Beskyldninger, han har fremsat, snart mod vore egne Tillidsmænd og snart mod andre indenfor den faglige Sammenslutning, og vi skal ogsaa nok i Fremtiden analysere, hvad der maa komme fra hans Haand; vi har altid behandlet Fr. Nielsen honnet og loyalt — mere end han næsten har kunnet gøre Krav paa — det er derfor af psykologisk Interesse at se, hvorledes han jamrer sig, fordi vi nu har sat ham frem i den rette Belysning. Naar det ikke er sket tidligere, var det i Troen paa, at Fr. Nielsen selv maatte have faaet Forstaaelsen af, at der burde være blot *nogen* Overensstemmelse mellem det man tænker og mener om et bestemt Spørgsmaal og saa det, man skriver derom.

Hans »Underfundighed« og »Infami« gør nu en Gang ikke Sagen bedre for ham; det, der efter hans egen Opfattelse er umuligt og utroligt, at han skulde have skrevet og tilsendt »Typ. Tid.« og som han erklærer *»ved alt, hvad der er ham kært:* »Der er ikke et sandt Ord i denne Fabel« **er alligevel i Overensstemmelse med Virkeligheden og vidnefast.**

Fr. Nielsen har været klog nok til paa Forhaand at erklære sig tavs — med Foragt — overfor, hvad vi eventuelt havde at svare ham paa hans Erklæring. Vi havde anset det for endnu klogere, om han ikke havde fremsat den — saa havde vi troet han kun havde været glemsom. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Den typografiske Forening i Aalborg

afholdt den 24. Februar ordinær Generalforsamling, der indledes af FORMANDEN med nogle Mindeord over de to afdøde Medlemmer J. M. Hansen og Ludv. Olsson. — Første Punkt paa Dagsordenen var Regnskaberne. Sygekassen har i 1916 haft en Indtægt paa 3673 Kr. 22 Øre og en Udgift paa 3512 Kr. 91 Øre. I Kontingent er indkommen 1904 Kr. 25 Øre, Statstilskud 524 Kr., Kommunetilskud 129 Kr. og fra Tuberkulosegenforsikringen 24 Kr. 5 Øre. Paa Udgiftssiden er de største Poster: Sygepenge 1292 Kr. 85 Øre, Sygehus 258 Kr. 35 Øre, Læger 820 Kr. 83 Øre og Medicin 487 Kr. 75 Øre. Formuen var den 31. Decbr. 1916 3248 Kr. 59 Øre og Medlemsantallet 79 Mænd, 52 Kvinder. Begravelseskassen sluttede Aaret med en Formue paa 1346 Kr. 38 Øre, der fordeler sig saaledes: I Sparekassen 233 Kr. 7 Øre, udestaaende i Laan hos Medlemmerne 727 Kr. og Kassebeholdning 386 Kr. 31 Øre. Medlemsantallet var 84 Mænd, 52 Kvinder. »Aalborg Juletidende«s Overskud er fordelt med Halvdelen til hver Kasse. — Efter at Regnskaberne var godkendte og der var givet en kort Beretning om Virksomheden, gik man over til at behandle et indkommet Forslag om Formandens Løn. Efter forskellige Udtalelser vedtoges det enstemmigt at forhøje denne til 125 Kr. aarlig. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer (M. ARNDT og C. A. SAMSON) og Suppleanten (A. BALLERMANN) genvalgtes, medens CHR. SØRENSEN valgtes til Revisor i Stedet for N. A. Sørensen, der ikke ønskede Genvalg, men valgtes som Suppleant. Til Formand genvalgtes B. NIELSEN. — En Ændring i Sygekassens Vedtægter om, at denne Kasse fremtidig betaler den fornødne Attest for Indlæggelse paa Sanatorier, vedtoges. Ligeledes nødvendiggør de ny Love for Genforsikringen af Begravelseskasser nogle Ændringer i de lokale Kassers Ved-

tægter. — Et af Bestyrelsen stillet Forslag om mere faste Regler for den Understøttelse, der af Begravelseskassens Overskud kan ydes kvindelige Medlemmer under Sygdom, vedtoges. — En Henstilling fra »Sygekassernes Sundhedsblad« om at tegne Abonnement toges til Efterretning. — Under Eventuelt vedtoges det at yde 5 Kr. til en Krans til afdøde Ludv. Olssons Kiste som en Anerkendelse af det Arbejde, han har udrettet for »Aalborg Juletidende«. H. P. P.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 4. Marts paa Jernbanehotellet.

FORMANDEN bød velkommen, hvorefter man tog fat paa Dagsordenen.

Spørgsmaalet om Tarifen indlededes af Formanden, hvorefter der udspandt sig en lang Diskussion. Flere Medlemmer udtalte sig om 1000-Betalingen, Maskinsætterlønningerne, Lærlingeforholdet, Hjælpearbejderne, en kortere Tarifperiode, Fastsættelse af Sommerferie m. m. Navnlig om Lærlingeforholdet førtes en lang Diskussion, hvorunder det oplystes, at Socialdemokratisk Ungdomsforbunds Næstved-Afdeling havde nedsat et Udvalg, der skulde søge Lærlingelønningerne hævet.

Forbundsstyrelsesmedlem CHRISTIANSEN lovede at forelægge de forskellige Spørgsmaal i Forbundsledelsen.

Punkt 2. Et Medlems Forhold. Sagen drejede sig om et Medlems ukollegiale Optræden overfor sine Arbejdskammerater. Generalforsamlingen vedtog at tilstille vedkommende en meget skarp Misbilligelse.

Under Eventuelt gav FORMANDEN en Del Oplysninger om et Par lokale Sager, hvorefter han sluttede Generalforsamlingen med en Tak til de mange, der var mødt frem. ALF. P—.

Krigens Virkninger.

Et gyldent Aar for Tysklands Boghandlere. »Papierezeitung« meddeler, at Aaret 1916 har været ganske enestaaende for Boghandlerne. Kun faa Aar i Fredstid staar højere. Det er navnlig *smukke* og *billige* Bøger, der er blevet et stort Marked for.

— — —

Af de engelske Skriftstøbere, hvis Organisation tæller 1800 Medlemmer, er over 500 indkaldt til Hæren. Resten er fordelt til Virksomhederne Landet over, ligesom en Del af de gifte, som var blevet udtaget til Krigstjeneste, er blevet hjemsendte.

Medlemsmøde afholdes *Tirsdag d. 20. Marts Kl. 7½ pr.* i **Rømersgade 22** (2. Sal til Gaden) med følgende Dagsorden: 1. Opstilling til Afdelings-Styrelsen. 2. Diskussion om: Fastløn eller Beregning. 3. Materiale-Mangelen. 4. Sundhedsvedtægtens Overholdelse. 5. Lærlinge-Spørgsmaalet. (Disse Forslag kan eventuelt efter endt Diskussion vedtages oversendt til Afdelings-Generalforsamlingen.) 6. Eventuelt.

Selskabelig Sammenkomst

Lørdag d. 31. Marts i **Haandværkerforeningens Lokaler** (Kronprinsensgade 7).

PROGRAM:

Kl. 7—11: Dans.

Herimellem Optræden af:

1. Hr. Skuespiller FR. BUCH: Humoristiske Viser af eget Repetoire.
2. Frk. VALBORG WÖHLER: Bondeviser og Operettesange.
3. Hr. Skuespiller FR. BUCH: Humoristiske Viser og Historier.

Orkester (5 Mand) under Ledelse af Overhornblæser ved Garden, Hr. HANS LARSEN.

Adgangen er **gratis** for Medlemmer med Damer mod Forevisning af Medlemskort. BESTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerne. Forslag, der ønskes behandlet paa den ordinære aarlige Generalforsamling, som afholdes Søndag den 1. April Form. Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal, bedes senest den 20. ds. indsendt til LAUR. JENSEN.

Gutenberg-Korets Koncert med Bal finder Sted 1. Paaskedag Kl. 4—11 i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7. Det er Korets 24aarig Koncert. Assistansen er som sædvanlig udmærket, saaledes Hr. kgl. Operasanger *Lars Boe*, Visesangerske Fru *Ayoe Willumsen*, bekendt fra Riddersalen. Koret vil synge ældre og nyere a capella Sange af kendte Komponister, bl. a. den berømte Johan Strauss prægtige Sang-Vals, *Vin, Kvinder og Sang* — med Klaver-Ledsagelse. Billetter à 0,50 faas hos Hr. Ant. Jensen, samt Korets Medlemmer.

Bogtrykker Truelsen beder os oplyse, at det ikke er noget Medlem af Bogtrykkerforeningen der har forsømt rettidig at udbetale Dyrtidshjælp til sine Arbejdere. Vi skal gerne meddele, at det er to Bogtrykkere udenfor nævnte Organisation. Vi tilføjer til Beroligelse for Hr. Truelsen, at saasnart vor Organisation blev bekendt med Forholdet, blev det bragt i Orden.

Produktions-Indskrænkningerne. Ved Redaktionens Slutning forelaa der ikke noget nyt i de alvorlige Overvejelser om mulige Indskrænkninger i Papirindustrien.

Sætterafdelingen i København.

Regnskab for Aaret 1916.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916		Kr. 41691.03
Renter af Aktier	Kr. 40.00	
do. - Obligationer	- 1010.00	
do. - Sparekassen	- 573.47	
Overført fra Lokalkassen	- 882.68	
		- 2506.15
	Balance....	Kr. 44197.18

Udgift.

Fast Understøttelse	Kr. 65.00	
Formandshonorar	- 200.00	
Lokale	- 15.00	
Bannerne	- 60.00	
Porto	- 15.76	
Boksleje	- 19.90	
Landskontrahentmøde	- 24.00	
Fagskolen	- 100.00	
Fællesorganisation og Læsestue	- 321.00	
Folkeuniversitetsforeningen	- 25.00	
Teknisk Skole	- 20.00	
Andre Udgifter	- 17.02	
		Kr. 882.68
Beholdning den 31. December 1916		- 43314.50
	Balance....	Kr. 44197.18

Status pr. 31. Decbr. 1916.

Aktiver.

Beholdning den 31. Decbr. 1916:		
Obligationer à 3½ pCt.	Kr. 6000.00	
do. - 4 -	- 20000.00	
Sparekasse-Indskud	- 15524.92	
Aktier i »Stjernen«	- 1000.00	
Aktier i Arbejd.s Livsforsikringsselskab	- 462.00	
Kontant	- 327.58	
		Kr. 43314.50
Tilgodehavende Renter af Aktier i Arbejdernes Livsforsikringsselskab	Kr. 36.96	
16 Andele i Social-Demokraten	192.00	
Biblioteket	- 750.00	
		- 978.96
		Kr. 44293.46

Passiver.

Formue den 31. Decbr. 1916	Kr. 44293.46
	Kr. 44293.46

København, den 8. Februar 1917. LAUR. JENSEN.

Regnskabet gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; det udviser et Overskud for Aaret af Kr. 1623.47.

København, den 20. Februar 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

FORENING · FOR · BOGHAANDVÆRK ·

Søndag d. 18. Marts Kl. 2—5 afholdes Møde i **Kunstindustrimusæet**, Vester Boulevard 22. *Den svenske Bogudstilling er sidste Dag aaben.* — Kl. 4 afholdes Generalforsamling.

Min hjerteligste Tak til de mange, der hædrede mig ved mit 40-Aars Jubilæum, hvilket stedse vil bevares i min Erindring.

F. F. NIELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Arthur Christensen, udl. ⅓ 17 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Kaj Martin Nielsen (Egm. H. Petersen). Sætterlærl. Karl Eyolf Poulsen (Joh. Larsen).

Aalborg, Hjælpearb. Wilhelm Küttemann (overflyttet fra Tekstilarbejder-Forbundet). Randers, Sætter Bernhardt Jensen, udl. ¼ 17 i Hadsten Bogtrykkeri. Thisted, Sætter Peter Emil Christensen, udl. ¼ 17 i Thisted Amts Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1130 Axel Christoffersen fra Holbæk (arbl.). 6709 Joh. H. Date fra Næstved (Arling). 3316 Emil Kock fra Rudkøbing (arbl). 1611 Kai Johs. Nielsen fra Nykøbing F. (arbl.). 1429 Frantz J. Person fra Udlandet (arbl.). 1089 Cornelius Petersen fra Helsingør (arbl.). 2603 Søren Thomsen fra Udlandet (arbl.).

Aarhus, 3419 Holger Lorentzen (arbl.), 3881 Ludv. A. Hansen (Frederiksens Bogtr.) og 4466 Einer Petersen (arbl.). Haslev, 3890 Aage J. G. Jensen (Torkildsen). Helsingør, 3429 Emil Petersen (Helsingør Avis) og 6276 Chr. Andersen (»Nordsjælland«). Horsens, 561 L. A. Nielsen (Social-Demokraten) og 3419 H. P. Lorentzen (Social-Demokraten). Korsør, 1281 Jens Chr. Jørgensen (Korsør Avis). Køge, 3401 Laur. Vilh. Andersen (Folkebladet). Nyborg, 4392 Marius Rasmussen (arbl.). Nykøbing F., 6255 Martin Nissen Pedersen (Loll.-Falst. Stiftstid.). Næstved, 3655 Ejnar Andersen Hald i Plads og 3320 Sven Aage Hygum i Plads. Odense, 3901 Niels Chr. Nielsen (Odense Avis) og 6583 Jens Vald. Johansen (Andelsbogtrykkeriet). Svendborg, 6743 Lars Hvejsel (Social-Demokraten). Varde, 3370 William Frandsen (Varde Folkeblad).

Fratraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen til Køge i Plads. 2844 Victor L. Christensen til Udlandet i Plads. 3890 Aage Jensen til Haslev i Plads. 4466 Ejner Pedersen til Aarhus (arbl.). 1099 Axel M. Strøm til Thisted i Plads.

Aarhus, 561 Laur. Nielsen til Horsens i Plads og 3419 Holger Lorentzen til Horsens i Plads. Helsingør, 1089 Cornelius Petersen til København (arbl.) og 4490 Richard Nielsen til København (Militær). Holbæk, 1130 Axel Christoffersen til København (arbl.). Køge, 6229 C. A. Müller til Nykøbing F. i Plads. Nykøbing F., 1611 Kai Johs. Nielsen til København (arbl.) og 3697 Niels Henriksen til Randers (arbl.) Nykøbing M., 6983 Herman Alb. Horn til Viborg (arbl.). Næstved, 6709 Joh. Date til København i Plads. Svendborg, 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.).

Udslettet med Restance.

Næstved, 2805 O. V. A. Eckberg. Ringsted, 4312 Ove Sørensen.

Gutenberg-Koret.

Koncert og Bal afholdes 1. Paaskedag *Kl. 4—11* i Haandværkerforeningen, Kronprinsensgade 7. Assistance: Kgl. Operasanger LARS BOE og Visesangerske AYOE WILLUMSEN. — Koret vil bl. a. synge JOHAN STRAUSS' berømte Sangvals »*Vin, Kvinder og Sang*« med Klaver. — Billetter à 50 Øre faas hos Hr. A. Jensen samt hos Korets Medlemmer. — Kun et begrænset Antal Billetter trykkes. (4b)

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (1j)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

En yngre dygtig **Akcidenssætter**, der tillige maa kunne paatage sig Trykning, kan straks faa varig Plads i **Holbæk Ekspres-trykkeri.** (100)

Ung Typograf

med Kendskab til Typograph-Maskinen, og iøvrig fortrolig med alt forefaldende Arbejde i et Trykkeri, søger Plads straks — event. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker søges.

Dygtig Sætter-Trykker, der paa egen Haand kan forestaa Arbejdet her under Indkaldelse, kan fra April faa Arbejde i **Otterups Bogtrykkeri**. (97)

Dygtig Linotype-Sætter, god Maskinkender, søger Plads straks, helst i København. Billet mrkt. »95« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Som saadan søges en fast Plads straks, eventuelt som Bestyrer. Vedkommende er ædruelig og militærfri. Billet mrkt. »99« med Opgivelse af Løn bedes sendt Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

dygtig, ædruelig og som kan paatage sig Illustrations- og Farvetryk, tillige maa der haves Kendskab til Kalkulering og maa være **rutineret Korrekturlæser**, kan faa Plads sidst i denne Maaned. En gift Mand vil blive foretrukket. Begyndelseslø̂n 28 Kr., vil hurtigt stige saafremt Pladsen bliver bestridt efter Ønske. **Rud. Pallesen,**
(90) Axelhus, Hillerød.

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 23. MARTS 1917 XLIV AARGANG

Fagmøde i Fredericia

afholdes **Søndag den 25. Marts Kl. 3** i den folkelige Forsamlingsbygning i Fredericia.

Kollegerne i Midt- og det sydøstlige Jylland indbydes.

FORRETNINGSFØRERENOG KARL SØRENSEN, Kolding, kommer til Stede. FREDERICIA LOKALAFD.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 25. Marts Kl. 11 Formiddag

i Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Fagskolen. 4. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 5. Opstilling til Valg eller Valg af 4 Kontrahenter. 6. Valg af Generalforsamlingsrepræsentanter: a) til Bryggeriet »Stjernen«, b) til Livsforsikringsselskabet. 7. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. 8. Valg af Stemmeoptællere. 9. Eventuelt. STYRELSEN.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 1. April Kl. 11 præcis

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden

(Opgang indenfor Porten t. h.)

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 7. Sætter-Trykker Annoncer i »Typ.-Tid.«. 8. En Erstatningssag mod et Medlem. 9. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 10. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 11. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 2. April Kl. 8

i Forsamlingsbygningen, Rømersg. 22, 2. S. til Gaden

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Papirmangelen.

Et Par Bemærkninger til dette for vort Fag saare vigtige Spørgsmaal.

Opgaven maa vel være, at »holde den gaaende« for saa mange som muligt det længst mulige. Beskærer man Bladenes Annoncespalter, betyder det mindre Indtægt, indfører man tekniske Reformer, betyder det større Udgift — i begge Tilfælde Tab, som man sikkert for Øjeblikket helst skulde undgaa. Jeg vil derimod henlede Opmærksomheden paa Bladenes Tekstsider. Hvad skulde der være i Vejen for, at 6 eller 4 Sider Tekst i de store, moderne Blade blev »sammenskrevet« til at fylde henholdsvis 3 og 2 Sider. Blade, som endnu bruger de gamle Formater, kan skyde en Spalte ud og gøre disse kortere. Abonnenterne holdes à jour med de samme Begivenheder som hidtil, kun i mere koncentreret Form — en Form, de sikkert vil foretrække fremfor at give Afkald paa f. Eks. Mandagsnumeret. Og Bladene vil næppe miste en eneste Abonnent af den Grund. Ved en saadan Ordning vil der sikkert kunne spares en Masse Papir, som kan komme den øvrige Bogindustri til Gode. Endvidere vil det paa forskellig Maade medføre mindre Forbrug af Lys, Varme og Drivkraft.

Naar nu Bladenes Indtægtskilder ved en saadan Ordning ikke forringes, hvorimod Udgifterne formindskes, saa *kan og* **bør** *en saadan Indskrænkning være ledsaget med en Forpligtelse til, at der ikke af den Grund maa afskediges nogen i et Blad ansat Arbejder* — det være sig den tekniske, den redaktionelle eller den merkantile Afdeling. Vort Fag — hidtil et af de uheldigst stillede under den nuværende Situation — bør ikke lide yderligere, saalænge det ikke er absolut nødvendigt. *Og det er det ikke.* Alle tusindbetalte Sættere og alle linjebetalte Journalister faar hævet Akkordsatserne i Forhold til Indskrænkningerne; alle fastlønnede Arbejdere oppebærer deres én Gang fastsatte Løn.

Den eneste Ulykke, en saadan midlertidig Ordning kan afstedkomme, er den, at en Del Arbejdere maaske faar en forkortet Arbejdstid. Men var det nu saa galt?

JØRGEN ANDREASEN.

I en af de nærmeste Dage vil der i Rigsdagen blive forelagt Forslag til Lov om midlertidig Ophævelse af Papirtolden; den vil uden Tvivl blive vedtaget, endog meget hurtigt, og aabner da Mulighed for Indførsel af Papir baade fra Sverig og Tyskland. Herved skulde man da være over den største Vanskelighed. RED.

Ulykkesforsikringsloven.

Nu førstkommende 1. April træder den ny Ulykkesforsikringslov i Virksomhed; det kan da paaregne almen Interesse at faa lidt Kendskab til dens forskellige Bestemmelser. Vor fhv. Kollega, Folketingsmand L. D. RASMUSSEN, Odense, har haft megen Indflydelse paa Lovens Tilblivelse og var vort Partis Ordfører ved dens Behandling i Folketinget. Han giver i det følgende et Resumé over Lovens nye Bestemmelser og de Forandringer, den gamle Lov i det hele er undergaaet:

Lovens væsenligste Fremskridt.

Loven indeholder adskillige meget betydelige Fremskridt foruden at samle den spredte Lovgivning paa dette Omraade, og som et af de største Fremskridt maa først nævnes, at den medtager *alle* arbejdende Mennesker i vort Land uden Hensyn til, om Beskæftigelsen er mere eller mindre farlig og til,

om den paagældende Virksomhed drives som Erhverv. Derved ophæves den Meningsløshed, der skabtes af den bestaaende Lov, at mange Arbejdere bogstavelig ikke véd, om de skal være forsikrede i Henhold til Loven eller ikke.

Medens den nu bestaaende Lov omfatter ca. 450,000 Arbejdere, vil den ny Lov, der træder i Kraft 1. April 1917, komme til at omfatte ca. 800,000 Arbejdere; der drages altsaa ca. 350,000 Arbejdere — bl. a. Tyende i privat Husholdning, Handels- og Kontormedhjælperne og alle de i Haandværk og Industri, som den formentlige mindre Fare har stillet udenfor — ind under Loven og sikrer dem Hjælp mod Følgerne af Ulykkestilfælde, der er indtruffet under deres Arbejde.

Vi skal i det følgende nævne noget af

Lovens Indhold.

Der findes en Bestemmelse om, at »lige med Ulykkestilfælde regnes skadelig Paavirkning af højst nogle faa Dages Varighed, der skyldes Arbejdet eller de Forhold, hvorunder det foregaar, og som medfører Forringelse af Erhversevnen eller Død«. — Hvis eksempelvis en Fisker under sit Arbejde paa Havet ved Vintertid faar Støvlerne fyldte med Vand, men maa fortsætte Arbejdet maaske i Dagevis og som Følge heraf faar Koldbrand i Benene, regnes det som et Ulykkestilfælde, hvad det ikke bliver efter den gamle Lov.

Ulykkestilfælde, der sker som Følge af Forsøg paa Redning af Menneskeliv, Forebyggelse af Ulykker eller Afværgelse af større materielle eller kulturelle Tab, naar det sker i Sammenhæng med Beskæftigelsen, giver Ret til Erstatning.

Som hidtil kan det af Raadet fastsatte Beløb ikke senere forhøjes eller nedsættes, med mindre det i Løbet af *en Maaned* godtgøres for Raadet, at de Oplysninger, paa Grundlag af hvilke Afgørelsen er truffet, lider af væsenlige Mangler eller Urigtigheder — en ny Bestemmelse, som det praktiske Liv har vist Nødvendigheden af.

Der har været ført meget indgaaende Forhandlinger om det heldige og rigtige i, at Raadets forskellige Afgørelser skulde kunne indankes for Domstolene — efter at have været til Indenrigsministerens Paakendelse. Resultatet blev, at Afgørelser om, om en Virksomhed eller et Arbejdsforhold hører under Loven, hvem der er at anse som forsikringspligtig Arbejdsgiver og om en Person har Adgang til at tegne frivillig Forsikring i Medfør af Loven, kan indankes for Domstolen, medens Raadets skønsmæssige Afgørelser, om et anmeldt Tilfælde begrunder Krav efter Loven, om Størrelsen og Arten af Ydelser til den Tilskadekomne og om Tvivlsspørgsmaal vedrørende Dagpenge og Takst for Lægeattester ikke kan gøres til Genstand for Retsafgørelse.

Sikringen af Arbejdernes Erstatningskrav.

Medens det hidtil har været en frivillig Sag, om Arbejdsgiverne vilde tegne Forsikring for deres Arbejdere i anerkendte Forsikringsselskaber, eller om de selv vilde paatage sig Risikoen, gør Loven det nu til en Pligt for Arbejdsgiverne at afgive deres Risiko til et anerkendt Selskab, dog kan Indenrigsministeren — efter Indstilling af Arbejderforsikringsraadet — fritage Arbejdsgivere for at afgive deres Risiko mod at stille betryggende Sikkerhed. Ønsket om, at saadan Fritagelse kan finde Sted, fremkom fra A/S Burmeister & Wain, fordi man frygtede Ringdannelse eller Aftaler (om ensartet Præmie) indenfor Forsikringsverdenen, men denne Fritagelse kan i Følge Sagens Natur kun komme de kapitalstærke Arbejdsgivere til Gode, medens de mindre Arbejdsgivere maa tage Forholdene, som de er. — Bedst vilde det have været, om der var blevet etableret en Statsanstalt til Tegning af al Lovforsikring, men dette lod sig ikke gennemføre og maa derfor blive en Fremtidsopgave.

Der er iøvrigt truffet den fornuftige Ordning, at »naar et anerkendt Forsikringsselskab har overtaget en forsikringspligtig Arbejdsgivers Risiko, hæfter Selskabet, selv om der ved Forsikringsaftalen er gaaet ud fra urigtige Forudsætninger angaaende Forsikringsansvarets Art og Omfang«, hvilket vil medføre, at en Arbejdsgiver — selv om han ved pludselig Travlhed og dermed Forøgelse af sit Personale uden at have faaet det forsikret, eller Udførelsen af et Stykke Arbejde, der ligger udenfor den sædvanlige Art af hans Beskæftigelse — ikke pludselig staar med Ansvaret som Selvforsikrer.

Arbejderne er under alle Omstændigheder sikrede deres Erstatninger. Har en Arbejdsgiver ganske undladt at afgive sin Risiko, skal Erstatningen forskudsvis udredes af Arbejderforsikrings-Raadet, og Beløbet betales af de anerkendte Forsikringsselskaber, der maa tage det forholdsvise Tab, hvis den pligtforsømmende Arbejdsgiver eller hans Bo ikke kan betale.

(Forts.)

Løgn er ogsaa en Videnskab!

I sidste Numer af »Typograf-Tidende« læser jeg en Artikel af Fr. Nielsen, hvori han erklærer, ikke for Fremtiden vil svare paa Redaktionens og flere andres ondsindede Angreb og Insinuationer, lige meget hvad, der skrives om ham. Jeg kan saa godt forstaa Fr. N., at han har taget det Standpunkt, for der skal jo en vis Taalmodighed til at diskutere med d'Herrer.

Men heri er jeg alligevel ikke enig med Fr. N.; det vil jo være ensbetydende med, at han har forladt »Typ.-Tid.«s Spalter, og dermed vil en Del af Interessen for vort Fagblad være udelukket. Saalænge der ikke er flere end Hr. N. P. Christensen, der har protesteret mod Fr. N.s Diskussioner, er der ingen Fare for, at der skal ske nogen Forandring i den redaktionelle Ledelse af vort Fagblad. — Det manglede da ogsaa bare! Hvad skulde vel ellers vort Fagblad være til, hvis ikke Medlemmerne maatte have Lov til at fremkomme med, hvad de har paa Hjærtet, enten det saa angaar Ledelse eller andre Forhold vedrørende vor Organisation.

Hvorfor skriver ikke Hr. N. P. Christensen noget om det Faglige? Fr. Nielsen lægger jo ikke Beslag paa Bladets Spalter hver Uge, ja, der gaar endog Maaneder imellem, hver Gang han skriver en Artikel.

Hermed vil jeg sige Fr. N., om end vi ikke har samme Opfattelse med, hvad han har skrevet, Tak for det Frø, han *har* saaet, og det skal nok vise sig, at det har fæstet Rod.

— — —

I »Typ.-Tid.« Nr. 9 læste jeg en Redaktionsartikel(?) med følgende Overskrift: »Læs, tænk og døm«, og som selvfølgelig omhandlede Fr. N.s »Synder«. Længere nede i Artiklen læser jeg en Sætning, der begynder saaledes: »Nogle Dage efter kom *den samme* Artikel tilbage fra Fr. Nielsen med nogle Rettelser og en anden Slutning. Nu hed det: Pas paa dem! Sæt en stærk Vagt osv.

Da Fr. N. i »Typ.-Tid.« Nr. 11 gør Redaktionen opmærksom paa, at han i »Typ.-Tid.« Nr. 1 (ikke Nr. 2), skrev en lille Opsats, der aldrig har været længere og ikke forandret eller tilbagesendt, saa laver Redaktionen sin Paastand om. Saa hedder det: »*Rigtig, men den Artikel, denne her kun er et* **Brudstykke** *af, har Fr. N. faaet tilbagesendt af den i Nr. 9 opgivne Grund.*«

Ærede Kolleger! Naar vi nu holder disse to Redaktionsbemærkninger sammen, vil man se, at Redaktionen i »Typ.-Tid.« Nr. 9 benytter en Usandhed om Fr. Nielsen, naar den i det efterfølgende Numer af Fagbladet indrømmer, *at det kun var et Brudstykke af Fr. N.s Artikel af 1. Januar 1915, der blev tilbagesendt!*

Man fristes til at tro, at der er mere end *en* Person, der skriver de »berømmelige« Redaktionsartikler.

Kollegerne her i Køge kender Fr. N. saa godt, at vi er overbevist om, at han ikke har skrevet en Artikel af et Indhold, som af Redaktionen paastaaet.

Som sagt: Løgn er ogsaa en Videnskab, som kan benyttes naar de det kniber, men man skal helst kunne huske, hvad man har sagt eller skrevet fra den ene Gang til den anden.

Køge, den 18. Marts 1917. N. P. HANSEN.

Der er ikke om Fr. Nielsen benyttet nogen som helst Usandhed. De sidste Dage i December 1914 fik Redaktionen fra Fr. Nielsens Haand en Artikel, hvori han som sædvanlig gjorde en Del kritiske Bemærkninger om Situationen, men som meddelt sluttede med at mene, *at Forholdet vel var saadan, at man ikke paa daværende Tidspunkt kunde vente at faa nogen Lønforhøjelse til Typograferne.*

Om dette kan Fr. Nielsen til Nød sige, at han ikke erindrer at have skrevet noget saadant, men han kan ikke benægte det pure, thi vi kan som meddelt føre Vidner paa vor Paastands Rigtighed, og tillige dokumentere, at Forretningsudvalgsmedlemmer har drøftet Formaalstjenligheden af, at optage Fr. N.s Artikel lige forud for de Forhandlinger, der da skulde føres med Bogtrykkerne.

Naar Fr. Nielsen i Nr. 11 siger, at Artiklen af 8. Januar 1915 »aldrig har været længere eller kortere, at den aldrig har været forandret fra min (Fr. N.) Side, ej heller tilbagesendt fra Redaktionen«, saa er dette en i alle Maader meget skruet Udtalelse. Det er rigtigt, at den til 8. Januar 1915 indsendte Artikel ikke er sendt tilbage, den findes i Bladet, som af Fr. Nielsen skrevet; men forud for denne sendte han som af os paastaaet en Artikel, hvori han sluttede med det, han nu ikke vil vedkende sig. Den fik han tilbage med den Motivering, at den ikke var heldig foran en Forhandling. Nogle Dage derefter kom saa Artiklen af 8. Januar 1915, men med en Slutning, der ikke lignede den, han havde i den tilbagesendte.

Til N. P. Hansen skal vi kun sige, at han hverken for Overskriften til sin Artikel eller for dens Slutnings Skyld behøvede at ofre et 10-Øres Frimærke til Forsendelse; han kunde godt have sparet 5 Øre og ladet Brevet blive i Køge. RED.

Fagmødet i Aalborg

i Søndags var besøgt af godt og vel Hundrede Kolleger fra følgende Afdelinger: Aalborg, Frederikshavn, Hjørring, Brønderslev, Løgstør, Hobro og Randers.

JOH. GERDT bød paa Aalborg Lokalafdelings Vegne velkommen, hvorefter Forsamlingen valgte ham til Dirigent. Mødet paabegyndtes Kl. godt 1 og afbrødes Kl. 4 af en Invitation til Kaffebord fra de aalborgske Kolleger. Ved Kaffebordene fortsattes Forhandlingerne til Kl. 7, da Mødet hævedes med Hurraraab for Dansk Typograf-Forbund.

Forhandlingerne aabnedes af N. MORTENSEN, Aarhus, hvorefter Repræsentanter fra de forskellige Byer fremsatte deres Synspunkter og Ønsker overfor den kommende Tarifrevision. Af de mange Talere skal vi nævne: E. LARSEN, Randers, NIORD OLSEN, Hobro, OSCAR CHRISTENSEN, Frederikshavn, N. C. SØRENSEN, Brønderslev, PALLESEN, Løgstør, N. C. MATHIESEN, ELBÆK, M. CHRISTENSEN, MARTIN SØRENSEN, FRANDSEN og SØRENSEN KJELD, Aalborg, SANDHOLM, PETERSEN og HANSEN, Hjørring, men foruden de nævnte Kolleger var der adskillige andre, der deltog i Forhandlingerne.

Det fremgik af dette som af alle de forudgaaende Møder, at Provinsens Typografer i høj Grad lider under de lave Lønninger og Dyrtidstrykket, og Kravet om en klækkelig Lønforhøjelse paa 25—35 pCt. kom under stærk Tilslutning fra Forsamlingen til Orde fra de allerfleste Talere. Man pegede ligeledes paa Nødvendigheden af en kort Tarifperiode og paa Ønskeligheden af, at Lærlingeskalaen blev revideret og Arbejdstiden forkortet.

I et lille Foredrag udviklede FORRETNINGSFØRERENS sit Syn paa Forholdene, ligesom han og N. Mortensen deltog i Diskussionen.

Det internationale Sekretariat.

Sekretariatskommissionen, der, som bekendt, har sit Sæde i Stuttgart, har i Begyndelsen af 1917 taget Beslutning om det Bidrag, der vil være at udrede af de tilsluttede Forbund, efter at Regnskabet for 1916 er gjort op. Dette viste en Gæld fra 1915 paa 661 Mk. 75 Pf., Sekretærens Løn udgjorde 3900 Mk., Bidrag til Understøttelseskasser 382 Mk. 60 Pf., Vikariat for Sekretæren og Godtgørelse til Kommissionens Medlemmer 150 Mk., Kontorleje etc. 450 Mk., Trykningsomkostninger 575 Mk. 50 Pf., forskellige Anskaffelser til Kontoret 32 Mk. 84 Pf., Bogbinderomkostninger 4 Mk. 50 Pf., Porto 43 Mk. 80 Pf., andre Udgifter 8 Mk. 20 Pf., ialt 6209 Mk. 19 Pf. Forbundenes Bidrag inkl. Renter udgjorde 4892 Mk. 22 Pf. (Dansk Typograf-Forbund indsendte 308 Mk.), saaledes at Gælden den 31. December 1916 udgjorde 1316 Mk. 97 Pf. Det Bidrag, der anmodes om, er 8 Pf. pr. arbejdende Medlem. I 1916 indsendte 11 Forbund Bidrag, og Sekretariatskommissionen opfordrer Forbundene til ogsaa i Aar at indsende det udskrevne Bidrag, thi selv om Kommissionen ikke under Krigen er i Stand til at udføre noget stort Arbejde, vil det dog være af stor Betydning, at der ved Krigens Ophør er et centralt Sted, som kan indkalde de forskellige Forbund til en eventuel Forhandling om de fremtidige Forbindelser mellem de organiserede Typografer. Kommissionen meddeler endvidere, at det romanske Typografforbund fra Januar 1917 har sluttet sig sammen med det schweiziske Typograf-Forbund, hvis Hovedsæde er i Bern.

Nær og Fjærn.

De kommunale Dyrtidsmærker for Marts Maaned kan afhentes paa Forbundskontoret ved Henvendelse til Laur. Jensen.

Der udleveres denne Gang 8 Værdimærker à 50 Øre for hvert Barn under 14 Aar. Udleveringen sker paa Basis af de tidligere indleverede Skemaer og Numer-Kortene bedes medbragt.

Checks eller Penge til »Bogtrykfagets Dyrtidsfond« maa, for at Apparatet kan virke tilfredsstillende, indgaa mere bestemt end hidtil. Det *vil* blive umuligt at afslutte Regnskabet og foretage Udbetaling til den berammede Tid, hvis Lister og Penge ikke er Kontoret i Hænde senest Lørdag Aften. — I Følge Overenskomsten skal Check (Penge) udleveres til Tillidsmanden Fredag Aften samtidig med Ugelønningernes Udbetaling; sker dette, maa det være en Pligt for Tillidsmændene at tilflyde os dem pr. Omg.

Til Valget af Branchepræsentanter i Provinserne var afgivet 412 St., og Valgets Resultat er følgende: *Linotype:* N. C. MATHIESEN, Aalborg, er valgt med 293 St.; *Typograph:* JOH.S M. ANDERSEN, Holbæk, er valgt med 272 St.; *Monoline:* FERD. POULSEN, Odense, er valgt med 210 St.; derefter havde Jac. Jacobsen, Aarhus, 98 og N. P. Jensen, Svendborg, 36 St.; *Trykker:* LUDV. CHRISTENSEN, Aarhus, er valgt med 217 St.; M. P. Elbæk, Aalborg, havde 121 St.

25-Aars Jubilæum i Kallundborg. Den 1. April kan et af Kallundborg Lokalafdelings Medlemmer, Faktor CHR. HENRIKSEN, fejre 25-Aars Jubilæum. H., der er født i Køge 8. Maj 1872, kom efter at have taget Præliminæreksamen i Lære i »Østsjællands Folkeblad«s Trykkeri i Køge, hvor han efter at have udlært 1. April 1892 arbejdede indtil han i December 1907 overtog sin nuværende Stilling som Faktor ved »Kallundborg Folkeblad«. Henriksen har flere Gange været valgt til Lokalformand i Køge, og iøvrigt taget livlig Del i Arbejdernes Foreningsliv dér. I Kallundborg Lokalafdeling har H. været Revisor uafbrudt siden Januar 1911, og naar Afdelingen kalder til Møder eller Sammenkomster, hører han til dem, der sjældent udebliver. Saavel i Køge som i Kallundborg har Henriksen vundet sig mange Venner, og disse vil sikkert paa Jubilæumsdagen vide at sende ham deres Lykønskning. —N.

Typografernes Sportsklub. Grundet paa de ekstraordinære Forhold kan T. S. ikke afholde sin aarlige Opvisning, hvilket allerede er almindelig kendt, og da vi i de senere Aar har skabt os et trofast Publikum til denne Fest, har vi faaet forskellige Henvendelser om vi ikke vilde arrangere en selskabelig Sammenkomst med Bal. Vi har nu sikret os City Selskabslokaler Fredag den 6. April (Langfredag), hvor Ungdommen vil faa Lejlighed til at danse fra Kl. 4—11. Musiken dirigeres af Hr. Stabstrompeter HJALMAR KOEFOED.

Til denne Fest erholder saavel aktive som passive Medlemmer Billetter à 50 Øre; Ikke-Medlemmerne 1 Kr. (Billetterne ombyttes ved Indgangen med Baltegn). Det anbefales at sikre sig Billet i Tide, da der kun sælges et bestemt Antal. (Se omstaaende Annonce.)

STYRELSEN.

— Søndag den 25. ds. Kl. 11½ (Forchhammersvej 18) og Onsdag Aften den 28. ds. Kl. 9½ (Studenterforeningens Gymnastiksal) gives en Opvisning af det Hold, der Torsdag den 5. April skal kæmpe med »Hermes« i Gymnastikforbundets 2. Holds-Turnering. Medlemmer og Interesserede har gratis Adgang.

De svenske Typografers Dyrtidshjælp. Det er ikke muligt for vore svenske Kollegers Organisation at fremskaffe nogen kollektiv Aftale om Dyrtidshjælp. Som tidligere meddelt afviste de svenske Bogtrykkere Forhandling om et Forslag om 20 pCt. Lønforhøjelse. Personalevis søgte man saa, nogle Steder ved Pladsopsigelse, at fremskaffe Dyrtidshjælp, men Bogtrykkerne indklagede da Forbundet for Skiljedomstolen (fast Voldgiftsret), der erklærede de foretagne Opsigelser for maskerede Strejker og følgelig ulovlige. Nu søger vore svenske Kolleger ved Enkeltmands-Opsigelser at faa det særdeles nødvendige Dyrtidstillæg.

Forøvrigt er der naturligvis mange Bogtrykkere, der yder deres Personaler Dyrtidshjælp, og enkelte Bladvirksomheder er fuldt paa Højde med, hvad man fra Forbundets Side kræver.

Det svenske Postvæsen har som bekendt sit eget Trykkeri; hidtil har dette været i Malmø, men flyttes nu i Foraaret til Stockholm.

Sporvognsbilletter til Kristiania bliver trods Krigen stadig udført i Tyskland. Tyskerne trykker Billetterne billigere end de norske Bogtrykkere er i Stand til, da disse mangler Specialmaskiner for den Slags Arbejder.

Krigens Virkninger.

I Dresden, Leipzig og Chemnitz — Sachsens tre største Trykkeribyer — var ved Aarsskiftet følgende pCt. af Medlemmerne indkaldte: i Dresden, 72,93 pCt.; Leipzig, 67,71 og Chemnitz 62,78 pCt. Dette vil sige, at der i Dresden er 510 Medlemmer tilbage, i Leipzig 2204 og i Chemnitz 236.

— — —

Af saakaldte Krigsaviser — Blade, der skrives af Soldater og for Soldater — udgaar nu i Tyskland over 100.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Lyngby* **247**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Alma Oline Charlotte Hansen (Kruckow). Hjælpearb. Lars Chr. Jensen (Jantzen).

Aarhus, Sætter Osvald Jørgensen, udl. 12/3 17 hos Chr. Møller. Næstved, Sætter Knud Christiansen, udl. 1/4 17 i Næstved Tidende.

Tiltraadte.

København: 3651 Aage Aunfelt fra Næstved (arbl.). 3787 Kaj Hj. Lorentzen fra Udl. (arbl.). 4490 Poul Rich. Nielsen fra Helsingør (Militær).

Aarhus, 3914 Svend Riisgaard Mortensen (arbl.) og 3368 Henry B. Jensen (arbl.). Kallundborg, 638 Niels Chr. Nielsen (Kallundborg Avis). Nykøbing F., 6229 Carl Albert Müller (Laur. Jensen, Sakskøbing). Næstved, 3491 Oluf Larsen (arbl.). Randers, 3697 Niels Henriksen (arbl.). Viborg, 6983 Herm. Alb. Horn (arbl.).

Fratraadte.

København: 6564 H. Chr. Hansen til Nyborg i Pl. 3316 Emil V. Kock til Hjørring i Pl.

Aarhus, 3488 Harry Lindeneg til Aalborg (arbl.). Brønderslev, 6854 Lorentz F. Jensen til Hjørring i Pl. Fredericia, 3478 Chr. Andreas Andersen til Grenaa i Pl. Hobro, 6276 Chr. Andersen til Helsingør i Pl. Næstved, 3651 Aage Aunfeldt til København (arbl.). Rudkøbing, 3316 Emil Victor Kock til København (arbl.). Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen (overflyttet til Støberiarb.s Forb.).

Udmeldt.

Kallundborg, 3947 Thyra Sabina Olsen (fratraadt Faget).

Annuleret Udslettelse.

Næstved, 2805 O. V. A. Eckberg (Restancen betalt).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 119 (Julius Henrik Nielsen) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20², i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 18. Marts 1917.

(102) BESTYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (1 k)

T. C. C. Generalforsamling 15. April. (3)

ANNONCER

En dygtig Trykker,
øvet i Digelarbejde og med Kendskab til Trefarvetryk, kan straks faa Plads paa et herværende Forlagstrykkeri. Billet mrkt. »101« med nærmere Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter
antages i en Provinsforretning, hvor al Slags Arbejde forekommer. Pladsen kan tiltrædes i April Maaned. Billet mrkt. »104« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink og dygtig
Typograf,
kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads i Provinsen. Ca. 2 Aar i nuværende Plads. 28 Aar. Militærfri. Bill. mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker,
alsidig uddannet, som i ca. 4 Aar har haft Stilling som Faktor i København, søger fast Plads. Fine Anbef. og Refer. haves. Billet mrkt. »105« modt. Ekspeditionskontoret.

Typografernes Sportsklub
Fredag den 6. April 1917
(Langfredag)
Assemblée
i City Selskabslokaler
Citygade 23
Dans fra Kl. 4—11
Orkestret under Direktion af
Hr. Stabstrompeter HJ. KOEFOED
Billetter à 1 Kr. faas hos Klubbens Medlemmer samt hos Kassereren A. ANDREASEN, Vølundsgade 3[4] (2)

Husk
Gutenberg-Korets Koncert
1. Paaskedag Kl. 4—11
i Haandværkerforeningen.
Billetter faas hos Hr. A. JENSEN. (4 c)

»**Pjevs**« **Soiré** afholdes Skærtorsdag i **Figaro**, Vesterbrogade 32. Koncertsanger Unterschlak, Fru Joh. Fritz Petersen, Carl Fischer, Pjevs Foraarskabaret m. m. Nærmere i Ann. næste Nr. (106)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437*. Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

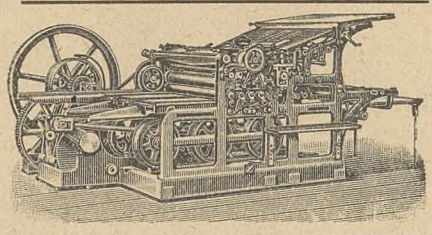

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 — KØBENHAVN DEN 30. MARTS 1917 — XLIV AARGANG

Den københavnske Sygekasse.

1792. — 1. April. — 1917.

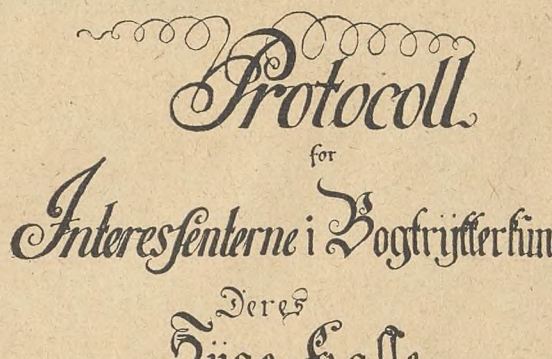

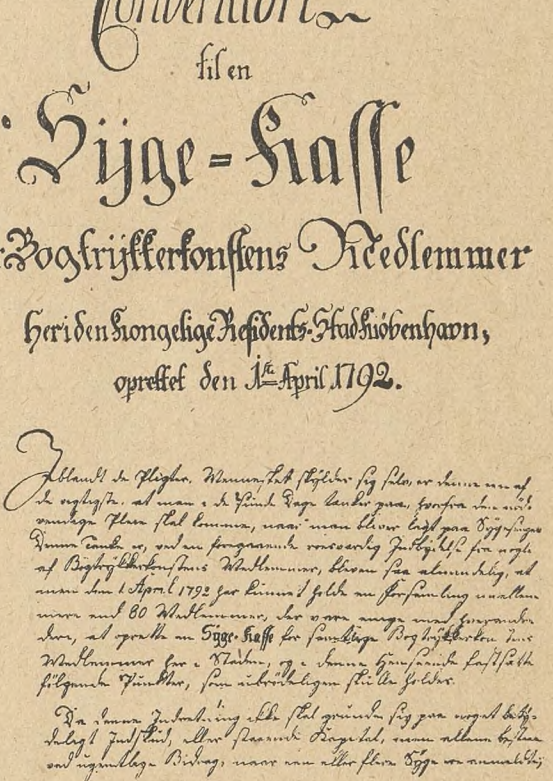

PAA Søndag, den 1. April, er det 125 Aar siden københavnske Typografer samledes for at stifte en Sygekasse. Vel eksisterede der alt forud en Sammenslutning af Typografer, idet man i 1754 havde oprettet en Ligkasse, der dog ikke helt havde samlet Fagets Udøvere indenfor sin Ramme. Sygekassen begyndte med 80 Medlemmer og dette Tal øgedes stærkt i de følgende Aar; i 1806 kunde man gaa til en Sammenslutning af Sygekassen og Ligkassen, og da var de fleste af Københavns Typografer indtegnet som Medlemmer.

Ovenstaaende har vi taget en Faksimile af Sygekassens først førte Protokols Titelblad og dens Indlednings-Side; hele Bogen (Folio) er godt bevaret, Papiret dog en Smule gulnet, og vidner om den Omhyggelighed og Akkuratesse, Sygekassens første Kasserer, Hr. BECKSTRØM, har udvist i sit Arbejde. Protokollen indeholder foruden Conventionens 24 Punkter, hvoraf vi nedenstaaende bringer et Par enkelte, en Medlemsfortegnelse med Til- og Afgang, fuldstændig Regnskabsførelse fra 1792 og til 1838 og er alt skrevet med gammeldansk paa den sirligste og tydeligste Maade, saa intet Tryk af samme Alder kunde staa bedre; det vidner om, at den eller de, der har udført dette, er gaaet til Værket med en Kærlighed til Opgaven, der ikke mere er almindelig. Bogen er værd at se og vil paa Kontoret beredvilligt blive vist enhver, der ytrer Ønske derom.

Conventionen indledes med følgende:

»Iblandt de Pligter, Mennesket skylder sig selv, er denne en af de vigtigste: at man i de sunde Dage tænker paa, hvorfra den nødvendige Pleje skal komme, naar man bliver lagt paa Sygesengen. Denne Tanke er — ved en foregaaende rosværdig Indbydelse fra nogle af Bogtrykkerkonstens Medlemmer — bleven saa almindelig, at man den 1. April 1792 har kunnet holde en Forsamling imellem mere end 80 Medlemmer, der var enige med hverandre deri, at oprette en Syge-Kasse for samtlige Bogtrykkerkonstens Medlemmer her i Staden, og i denne Henseende fastsætte følgende Punkter, som ubrødeligen skulle holdes.«

Punkt 1 fastsætter, at enhver Interessent skal erlægge »ikkun 12 Skilling Indskrivningspenge«, medens det i Punkt 2 hedder:

»Naar en af denne Kasses Interessentere bliver syg, saaledes at han ei kan arbeide, bekommer han ugentlig 2 Rdlr. d. Kouer. til Kurer og Pleie. Den Uge, hvori Sygdommen bliver anmeldt, nyder den Syge intet; men han maae have været en Uge og nogle Dage syg, førend han kan bekomme Sygepenge. Ligeledes maae en Interessent have været 14 Dage Medlem af Kassen, førend han kan fordre Sygepenge.«

Punkt 3 siger:

»Efter at en Interessents Sygdom skriftlig er anmeldt, og til Bevis derpaa er indsendt Doktor-Attest til Kassereren, bliver den tillukte Bøsse tilligemed en der oveni indlagt Sygeseddel sendt til næste Bogtrykkerie. I denne Seddel meldes den Syges Navn og Opholdssted, og tillige gives tilkiende, hvormeget Bidraget kan blive for enhver Interessent, samt paa hvad Tid Bøssen til ham igien maa være tilbagesendt. Bøssen tilligemed Sedlen sendes fra det ene Bogtrykkerie til det andet med deres eget Bud, indtil samme har været rundt; hvorpaa den fra det sidste Sted sendes tilbage til Kassereren. At Kassereren kan være vis paa, at Bøssen har været overalt, og at Vedkommende har faaet den fornødne Oplysning, maa i ethvert Bogtrykkerie antegnes paa Sygesedlen hvad Dag og Klokkeslet Bøssen blev afsendt, paa det ingen i Forsømmelses-Tilfælde skal undskylde sig med Uvidenhed. Pengene fra ethvert Bogtrykkerie indlægges i en Seddel, hvori Interessenternes Navne og den udgiørende Summa antegnes, og saaledes, enten omvunden eller med en Oblat forseglet, indstilles i Bøssen.«

I Punkt 4 anordnes, at »enhver Interessent maae betale sit Bidrag, som efter Formodning ei kan blive mindre en 4 Sk.«, og maa »uden mindste Vægring« betales naar »paafordres«.

De af vore Læsere, der forøvrigt maatte interessere sig for dette Sygekassens første Aktstykke, henviser vi til Victor Petersens »Danske Typografers Organisations-Historie« Side 28.

Sygekassens første Regnskab, der er ført fra Paaske til Michaeli, balancerer med 58 Rdlr. og 32 Skill. og viser et Overskud paa 26 Skill. Den første Protokol indeholder som meddelt Regnskaberne til 1838 og viser en stadig Fremgang i Medlemstal og stadig Opgang i Indtægt og Udgift; for 1838 er Balancen 2229 Rdlr. 89 Sk. med en Kassebeholdning paa 1400 Rdlr.

I Modsætning til Ligkassen, der i sine første Aar væsenlig ledede af Bogtrykkere, blev Sygekassens Administration og Ledelse helt i Typografernes Hænder, og indenfor dens Rammer toges Initiativet til de senere Organisationer, ogsaa den faglige.

Den videre Udvikling af Sygekassens Virksomhed er der ikke Plads til at beskæftige sig med her, det er jo nu blevet et stort Foretagende, der staar som Led i den Social-Forsorg, vort Land ikke er det fattigste i, og har igennem de mange Aar, der er gaaet siden hin 1. April 1792, udrettet meget til Lindring af den Nød, der opstaar, naar »Familjefaderen eller -moderen bliver lagt paa Sygesengen«.

Nutidens Typografer skylder Mændene fra 1754 og 1792 Tak for Initiativet, og som ringe Anerkendelse herfor vil vi i »Typograf-Tidende« mindes Dagen, da særlig ogsaa fordi man i 1892 havde glemt den.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Provinserne.

I Henhold til den med Principalorganisationerne trufne Ordning skal Dyrtidstillæget for Januar Kvartal saavel hos Medlemmer som Ikke-Medlemmer af Principalorganisationerne **udbetales Lørdag den 31. Marts med 25 Kr. til gifte og 12½ til ugifte Typografer.**

Typografer, der har arbejdet i en Forretning en Del af Januar Kvartal, skal have en forholdsvis Del af Beløbet, medmindre vedkommende selv har sagt sin Plads op.

Forsaavidt Beløbet noget Sted ikke maatte blive udbetalt, bedes det **omgaaende meddelt til**

FORRETNINGSUDVALGET.

I Kerteminde

maa Plads ikke modtages, forinden man har henvendt sig direkte til FORRETNINGSUDVALGET.

50-Aars Jubilæum.

NIELS HYLSBERG har den 3. April været beskæftiget 50 Aar i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Det hører til Sjældenhederne indenfor vort Fag og bør alene af den Grund nævnes, men det bør ogsaa nævnes fordi Jubilaren, der nu er 65 Aar, er en i sjælden Grad afholdt Mand blandt Kollegerne paa sin Arbejdsplads. Udover denne Kreds er Hylsberg ikke meget kendt mere, idet han er en stille og beskeden Mand, der søger at undgaa al Opmærksomhed og sikkert ogsaa er meget misfornøjet med at se sit Ungdomsportræt over disse Linjer.

Det faar nu ikke hjælpe.

Om Hylsberg kan siges, at han helt har ofret sig for sit Fag og saa sin Familje. Kun faa eller ingen vil kunne paatage sig saa vanskelige og store typografisk-tekniske Opgaver som han, og han har da ogsaa mer end én Gang modtaget Anerkendelse herfor. H. er meget sprogkyndig og er helt fortrolig med Værker paa orientalske Sprog, ligesom han er meget bevandret i Historie. Sjældent gaar nogen forgæves til ham med Spørgsmaal, og han vil da ogsaa gerne — paa sin stille og diskrete Maade — meddele sin Viden til andre.

Det er, som sagt, indenfor Lunos Personale han særlig er kendt, men har dog for Aar tilbage ogsaa bevæget sig noget i Organisationslivet, idet han i mange Aar var Sekretær i Stiftelsen. Hylsberg tilbringer meget gerne nogle gemytlige Timer sammen med Arbejdskammerater, naar en eller anden festlig Anledning er der, og her har han ofte aabenbaret endnu en Evne, der er stærkt udviklet, han har skrevet mangen udmærket Sang til Glæde baade for Kolleger og andre.

Men først og sidst er Niels Hylsberg Familjefaderen, der i Hjemmet nyder sine bedste Timer.

Vi sender ham vor bedste Hilsen og Lykønskning. —N.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 1. April Kl. 11 præcis

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden

(Opgang indenfor Porten t. h.)

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 7. Sætter-Trykker Annoncer i »Typ.-Tid.«. 8. En Erstatningssag mod et Medlem. 9. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 10. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 11. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær Generalforsamling

Mandag den 2. April Kl. 8

i Forsamlingsbygningen, Rømersg. 22, 2. S. til Gaden

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Valg af Tillidsmænd.

I Følge Afdelingens Love skal der rundt paa de forskellige Arbejdspladser her i København i April vælges Tillidsmænd; dette Valg, der kan have en endog meget stor Betydning for Arbejderne i Forretningen, bliver ofte — alt for ofte — behandlet med Ligegyldighed af Personalerne.

Ikke sjældent møder man det Fænomen, at der i en Forretning overhovedet ingen Tillidsmand findes, fordi ingen af de Kolleger, der

har været i Forretningen i længere Tid, vil have med denne Tillidspost at gøre — hvorfor? — — —

Ja, det betragtes som en Uriaspost; men dette er i alle Tilfælde Personalets Skyld, thi har man valgt en Kollega til denne Post, har *hele* Personalet Pligten til at støtte ham, naar han paa Personalets Vegne henvender sig til Firmaet enten for at paatale et eller andet, eller naar han som Tillidsmand søger at opnaa et eller andet Gode for sine Kolleger.

Hvor ofte bliver en Tillidsmands Arbejde ikke underkendt eller endog helt ødelagt, fordi han under Udøvelsen af sin Pligtgerning har Blikket rettet mod Helheden, og derfor er tvungen til at overse den enkeltes Særinteresser; og hvor ofte har Intriganter ikke heraf taget Initiativet til at paavirke snæversynede Kolleger til — ved Tiden for Nyvalg af Tillidsmænd — at takke den gamle, arbejdsdygtige og gode Tillidsmand med et — Spark.

Følgen heraf er bleven den før nævnte, at der overhovedet ikke er nogen Kollega, der vil have med dette Hverv at gøre, eller — noget der næsten er ligesaa galt — man vælger, lovlydige som man da heldigvis er, den Kollega, der blev antaget i Forretningen i forrige Uge, til Tillidsmand.

At dette sidste er galt, er soleklart; thi Principalen vil opfatte dette Valg saaledes, at den nye Kollega i hans Øjne kommer til at staa som et Menneske, der selv har tilbudt sig. Den første personelle Paatale han tillader sig, vil af Principalen blive taget som Kværulantur — thi hans gamle Personale har jo ikke hidtil gjort ham opmærksom paa, at der var noget i hans Forretning, der trængte til at blive rettet — og da Kværulanter ikke er morsomme at omgaas, bliver Manden afskediget; der er desværre ikke mere at bestille, og han er jo den sidst antagne.

Kollegaen, der ellers er en ædrueligt tænkende og alvorlig Natur, er i denne Principals Øjne stemplet som et uomgængeligt Menneske, og han vil ikke senere kunne gøre sig Haab om Arbejde paa denne Arbejdsplads; men hvem er det der har givet ham dette Stempel? — — Hans Tanker former sig til en Beslutning; for Fremtiden skal for mig den have Lov til at være Tillidsmand, som gider have med den Bestilling at gøre, for jeg vil ikke oftere paa den Glidebane!

Han er altsaa i Løbet af ganske kort Tid blevet ligesaa klog som de Kolleger, der har staaet i en Aarrække paa Arbejdsstedet, mener han: men er denne hans sidste Tanke rigtig — nej, og atter nej.

— — —

Naar et Personale skal vælge Tillidsmand, bør det *aldrig* vælge en Kollega, som først for nylig er antaget i Firmaet, Tillidsmanden bør vælges blandt den faste Del af Personalet, blandt Folk, som er kendt af saavel Personalet som af Principalen; thi dette giver i afgørende Situationer Garantien for, at Vedkommende vil blive hørt og respekteret fra begge Sider. Mangt et godt Resultat er bragt hjem paa Grundlag af et forstandigt Tillidsmandsvalg.

De intrigante Naturer vil have meget svært ved at faa Fodfæste, Organisationen mister ikke en Arbejdskraft, der muligt paa et senere Tidspunkt vil kunne fremskaffe gode Resultater, og den nyankomne Kollega bliver ikke paaklistret et Stempel, han ikke fortjener.

— — —

Tillidsmændene har navnlig i det sidste Kvartal udført et overordentligt stort og økonomisk nyttigt Stykke Arbejde, og — det gælder gennemgaaende dem alle — de har tilsyneladende gjort det med Lyst og Interesse.

Dyrtidsfondet har lagt Beslag paa en Masse af Tillidsmandens Tid, Apparatet skulde jo virke tilfredsstillende; i Forstaaelse heraf har han beflittet sig paa at forstaa dette, og at faa andre mindre forstaaende til at indse dette.

Vi skylder alle Tillidsmanden en Tak for hans Arbejde, er dette ikke saa godt, som det muligvis kunde eller skulde have været, saa husk — at det meget ofte netop er din egen Skyld!

— — —

Kort Tid efter at Kvartalsudbetalingen fra »Bogtrykfagets Dyrtidsfond« har fundet Sted, vil Tillidsmændene blive indkaldt til Møde, vi vil derfor sætte Pris paa, at de gamle Tillidsmænd, der nu er kendt med Systemet, fungerer i hvert Fald til dette Møde har været afholdt.

— — —

Til Slut kun dette — saafremt Personalerne ønsker at faa Dyrtidspengene udbetalt Onsdag den 4. April, skal Indbetalingerne være overstaaet senest Lørdag Aften. B. S.

Hvorhen Langfredag?

Til T. S.-Bal!

i City Selskabslokaler fra **Kl. 4—11.**

Billetter à 1.00 (Medlemmer 50 Øre) faas hos Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 [4]. (2 a)

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Tirsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Lørdag**. *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Søndag**.

Valget til Lokalstyrelsen.

Ved Bog- og Akcidenssætterklubbens Møde den 20. Marts vedtoges det at opstille følgende til Lokalstyrelsen, nemlig:

P. BERENDT (Schultz),
J. C. CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet) og
N. P. ANDERSEN (Nielsen & Lydiche).

Undertegnede tillader sig at rette en Opfordring til alle Bog- og Akcidenssættere om at stemme paa ovennævnte Kolleger.

Viggo Hansen (Bianco Luno). Robert Møller (Carl Aller).
C. Sonnenborg (Fr. Bagge). Chr. Clausen (Citytrykkeriet).
Chr. Kjergaard (L. Laursen). G. Hjermind.
H. Spetzler (Jørgensen, Magstræde). L. Arnholtz (Centraltrykkeriet).
M. E. Grouleff (J. Jørgensen & Co.). C. E. Bynck (Nielsen & Lydiche).
Ole Rasmussen (Hans Jørgensen). J. V. Green (Det grafiske Institut).
J. O. Petersen, C. Andersen (Schultz). Karl Hansen (H. Meyer).
N. M. Nielsen (J. P. Andr. Andersen).

Bog- og Akcidenssætterklubben

afholder **selskabelig Sammenkomst** *Lørdag den 31. Marts* i **Haandværkerforeningens Lokaler** (Kronprinsensgade 7).

PROGRAM:

Kl. 7—11: Dans.

Herimellem Optræden af:

1. Hr. Skuespiller FR. BUCH: Humoristiske Viser af eget Repetoire.
2. Frk. VALBORG WÖHLER: Bondeviser og Operettesange.
3. Hr. Skuespiller FR. BUCH: Humoristiske Viser og Historier.

Orkester (5 Mand) under Ledelse af Overhornblæser ved Garden, Hr. HANS LARSEN.

Adgangen er **gratis** for Medlemmer med Damer mod Forevisning af Medlemskort.

De nye Medlemmer erholde Medlemskort ved Henvendelse til Kassereren, som er til Stede ved Indgangen. BESTYRELSEN.

Nær og Fjærn.

»**Bogtrykfagets Dyrtidsfond**« meddeler, at Kvartalsudbetalingen *kun* kan finde Sted til berammet Tid (Onsdag den 4. ds.), hvis Penge (Check) er indgaaet fra samtlige Trykkerier *senest Lørdag Aften d. 31. ds.*

Til Maskinsætterklubbens Medlemmer. Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at Kontingentfrihed er gældende under Sygdom, Arbejdsløshed og Militærtjeneste, naar fornøden Underretning tilsendes Kassereren, E. Møller, »Kr. Dagblad«. STYRELSEN.

Typografernes Sportsklub. Til Ballet Langfredag den 6. April fra Kl. 4—11 i City Selskabslokaler er der kun faa Billetter tilbage. Restbeholdningen af Billetter sælges hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4].

Jubilæum. Fredag den 30. Marts kan Redaktør TH. HAAGENSEN, »Holstebro Avis«, fejre 25-Aars Jubilæum for sin Ansættelse ved Bladet. Th. Haagensen, der er født i Aarhus, lærte Typograffaget paa »Silkeborg Avis«, arbejdede derefter en Tid paa »Amtstidende« i Aalborg og hos Bachhausen i Aarhus, hvorefter han fik Ansættelse paa »Holstebro Avis«, hvor han siden har virket, dels som Typograf, i mange Aar som Faktor og i det sidste Aars Tid som Bladets Redaktør. Han hører med andre Ord til dem, der har gennemgaaet »Graderne«.

Haagensen vil sikkert paa Jubilæumsdagen blive Genstand for megen Opmærksomhed, da han ved sin altid elskværdige Optræden og sit vindende Væsen har skabt sig en stor Vennekreds. R.—E.

— Søndag den 1. April kan PETER NØRREGAARD, Kolding, fejre sit 25-Aars Jubilæum som Typograf. P. N., der arbejder paa »Kolding Avis«, hvor han har lært og senere har været beskæftiget i 18 Aar, er skattet blandt Kollegerne og vil sikkert modtage mange Hilsener paa Dagen.

Gutenberg-Korets Koncert. Som allerede tidligere meddelt møder »Gutenberg-Koret« til sin Koncert 1. Paaskedag med et særdeles lødigt Program. Navne som Operasanger Lars Boe og Ayoe Willumsen lover os en interessant Aften. Af Komponister til Korets Sangprogram kan nævnes: Weyse, Mendelssohn-Bartholdy, Glæser og Ludolf Nielsen. Koret ledes for første Gang af Hr. Organist Debois. Man maa sikre sig Billet i Tide, da alt meldes snart udsolgt.

Dødsfald. Et af Trykkerafdelingens ældste Medlemmer, AUGUSTINUS WILLIAMSEN, er i Søndags afgaaet ved Døden efter længere Tids Svagelighed. W. blev 76 Aar gammel og havde i 52 Aar arbejdet hos H. H. Thiele, i hvis Afdeling i Nationalbanken han var ansat indtil for et Par Aar siden, da Alderen gjorde sin Ret gældende og tvang den flittige og paalidelige Arbejder tilbage fra den ham betroede Stilling. Afdøde var alle Dage et godt Foreningsmedlem, der nærede megen Interesse for sit Fag og dets Fremgang og han var i en Del Aar med i Trykkerforeningens Ledelse, ligesom han i 1876 var Medstifter af denne og dens første Kasserer. W. udtraadte af Styrelsen i 1882. Begravelsen finder Sted paa Lørdag Kl. 2 fra det store Kapel paa Assistents Kirkegaard. Banneret kommer til Stede og Kollegerne opfordres til at følge den gamle Kollega, der aldrig svigtede ved nogen Kollegas Begravelse.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. Marts: Grenaa 60.00. 24. Marts: Nyborg 60.00. 26. Marts: Ribe 520.00.

København, den 28. Marts 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Erna Bertha Søderlund, udl. 18/3 17 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Paal. Mary Sørensen, udl. 11/3 17 hos Arn. Schmitz (arb. s. St.). Hjælpearb. Einer Johs. Lyster (Egm. H. Petersen). 1856 Ch. Møllers Hustru Anna Marie.

Holbæk, Sætter Peter Christian Larsen, tidl. Medlem. Nakskov, Sætter Olaf Poulsen, udl. 15/3 17 hos P. L. Erichsen. Varde, Paal. Jenny Petersen, indtr. 24/3 17 i Varde. Nykøbing F, Sætter Otto Martin Nicolai Pedersen, udl. 1/4 17 i Nykøbing Dagblad. Sætter Niels Theodor Carl Almdahl, udl. 1/4 17 i Nykøbing Dagblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 164 Henry Hansen fra Holbæk (arbl.). 1250 Axel Løvenborg Møller fra Udl. (arbl.)

Aalborg, 3488 Harry Lindeneg (arbl.). Aarhus, 3419 Holger Lorentzen (arbl.) og 3301 Carl Ingv. Kirkebeck (arbl.). Grenaa, 3478 Chr. Andersen (Djursland) og 3357 Frede Hansen (Grenaa Folketidende). Hjørring, 6854 Lorentz F. Jensen (Eksprestrykkeriet) og 3316 Emil Victor Kock (Hjørring Bogtrykkeri). Nakskov, 6906 Søren Pedersen (Nakskov Tidende) og 3413 R. Marquardtsen (Centraltrykkeriet). Nyborg, 6564 H. C. Hansen (C. Schønemann).

Fratraadte.

København: 4098 Engelbrecht Christensen til Næstved i Pl. 446 Niels E. J. Müller til Odense i Pl.

Aalborg, 3357 Frede Hansen til Grenaa i Pl. og 6906 Søren Pedersen til Nakskov i Pl. Aarhus, 3914 Sv. Risg. Mortensen til Randers i Pl. og 3368 Henry B. Jensen til Odense i Pl. Holbæk, 164 Henry Hansen til Kbhvn. (arbl.). Nakskov, 3491 O. Larsen til Næstved (arbl.). Nykøbing F., 3413 Richardt Marquardtsen til Nakskov i Pl. Skive, 3368 Henry Bernh. Jensen til Aarhus (arbl.), 3914 Svend Risg. Mortensen til Aarhus (arbl.) og 6620 K. E. Fischer paa Rejse. Svendborg, 6743 Lars Hvejsel til Odense (arbl.).

Døde.

København: 1724 Trykker Augustinus Williamsen. 394 Vilh. Jacobsens Hustru Borghild Anna.

Ribe, 6946 L. Larsen.

Gutenberg-Koret.

Paaske-Koncert med Bal i Haandværkerforeningen 1. Paaskedag Kl. 4—11. — Koret synger bl. a. den berømte Johan Strauss: »Vin, Kvinder og Sang«, Sangvals med Klaver-Akkompagnement. — Billetter à 50 Øre faas hos Hr. A. JENSEN samt paa Forbundskontoret. — *Absolut intet Billetsalg ved Indgangen.* (4d)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 119 (Julius Henrik Nielsen) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20[2], i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 18. Marts 1917.

(102) BESTYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (11)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En yngre Provinssætter

kan faa midlertidig Plads fra medio April. Blandet Avis og Akcidens. Afholdsmand foretrækkes. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

(Sætter) ønsker Plads enten i Provinserne eller i København. Har staaet 2 Aar i Akcidens. Billet mrkt. »111« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

En flink og dygtig

Typograf,

kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads i Provinsen. Ca. 2 Aar i nuværende Plads. 28 Aar. Militærfri. Bill. mrkt. »103« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Paa et stort Provinsdagblads Trykkeri vil der i nær Fremtid blive Plads for en Arbejdsleder.

Vedkommende skal foruden stor Arbejdsevne og udpræget Evne til at være **Leder** af en stor Virksomhed, have indgaaende Kendskab til **alle** Grene af denne: Arbejdet ved Sættemaskiner, Rotationspresse, Stereotypi, Akcidens osv.

For en **meget** dygtig Mand kan Stillingen — der til at begynde med kan lønnes med indtil 4000 Kr. aarligt — blive en udmærket god **Livsstilling**. Ansøgninger med **udførlige** Oplysninger om Ansøgeren samt ledsaget af Afskrift af eventuelle Anbefalinger bedes under mrkt. »**U 309**« sendt til *Wolffs Box, København K.* (114)

En ordentlig og ædruelig Typograf, kendt med Akcidensarbejde, kan faa varig Plads straks i en Provinsby. Billet mrkt. 6884 modtager Sylvester Hvids Bureau, Nygade 7, København K. (109)

En flink og ædruelig

Trykker,

vant til Akcidensarbejde, kan straks faa Plads hos **N. P. Christensen, Næstved.** (115)

Flink Trykker,

helst ældre, der kan stereotypere, kan faa vellønnet Plads straks i **E. Kjeldsens Bogtrykkeri, Odder.** (116)

En lille Hæftemaskine

(brugt) ønskes til Købs.

(108) **Ærø Avis, Marstal.**

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

»**Pjevs**« **Soiré** afholdes Skærtorsdag Eftermiddag Kl. **4** pr. i **Figaro**, Vesterbrogade 32. Koncertsanger Unterschlak, Fru Joh. Fritz Petersen (ved Klaveret Fru Jutta Jerndorff), Carl Fischer, Pjevs Foraarskabaret m. m. Efter Forestillingen Bal. Hele Figaros rutinerede Orkester. Billetten skal forevises ved Indgangen. Se Programmerne. (113)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

Trækkes den 18. og 19. April.

1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.**

(110)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 — KØBENHAVN DEN 4. APRIL 1917 — XLIV AARGANG

Ulykkesforsikringsloven.

Af Folketingsm. L. D. RASMUSSEN.

II.

Arbejdernes Erstatningsret.

Under Tilfældets Behandling.

FORSIKRINGSSELSKABET (Arbejdsgiveren) har Pligt til at yde Bandage, kunstige Lemmer, Briller og lignende Hjælpemidler, som, medens Sagen er under Raadets Behandling, af dette skønnes fornødne til at sikre Sygebehandlingens Resultater og formindske Ulykkestilfældets Følger eller nøjere bestemme Invaliditetens Grad. Hvis den Tilskadekomne er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, skal Selskabet (Arbejdsgiveren) afholde Udgifterne til *særlig Sygebehandling*, som det ikke paahviler Sygekassen at afholde i Henhold til dens Vedtægt. Understøttelse *til Sygebehandling*, der ydes af det Offenlige, medens Sagen er under Raadets Behandling, har ikke Fattighjælps Virkning for den understøttede.

Dagpengene.

Det hidtidige Princip, at der skal hengaa 13 Uger fra Ulykkestilfældet til Retten til Dagpenge indtræder, er bibeholdt, da det forudsættes, at de forskellige Arbejdere er Medlemmer af en Sygekasse. Men der er sket den Forbedring, at en Tilskadekommen, der er Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, har Ret til Dagpenge fra det Tidspunkt, da Ydelsen af Pengehjælp fra Sygekassen ophører. Hvis en Tilskadekommen har opbrugt sin Pengehjælp den Dag, Ulykkestilfældet indtræder, har han altsaa *straks* Ret til Dagpenge.

Dagpengehjælpen er $^2/_3$ af den Tilskadekomnes Dagløn, dog ikke over *3 Kr. daglig* — hidtil 2 Kr. daglig for Industriarbejdere og 1 Kr. 20 Øre for Landbrug, Skovbrug, Havebrug. Delvise Dagpenge ydes ikke. Hvis en Arbejdsgiver yder den Tilskadekomne fuldt Arbejdsvederlag, skønt Arbejdsevnen er væsenlig forringet, er han berettiget til for det paagældende Tidsrum at oppebære Tilskadekomnes Dagpenge. Udgør Dagpengene mere end Vederlaget, har Arbejderen Krav paa det overskydende Beløb.

Saa vidt muligt skal Ulykkestilfældets Følger efter bedste Skøn afgøres af Raadet, inden *et Aar* er gaaet. Kan Følgerne paa dette Tidspunkt ikke overskues, kan Raadet træffe en *midlertidig* Afgørelse, hvorefter Sagen kan genoptages inden *2 Aar* efter den første Afgørelse. Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan Raadet udsætte Afgørelsen, dog ikke ud over *1½ Aar* efter Ulykkestilfældets Indtræden, og *Dagpengeydelsen fortsættes da, indtil denne Afgørelse træffes*, for saa vidt Betingelserne iøvrigt er til Stede.

Invaliditetserstatningen.

Reglerne for Fastsættelsen af denne Erstatning er ret væsenlig forandret. Hidtil har Aarslønnen været ansat til mindst 300 Kr. og højst 800 Kr.; efter den ny Lov er det mindste 600 Kr. og det højeste 1200 Kr., men medens der hidtil har været regnet med 6 Gange Aarslønnen og heraf ydet i Forhold til den fastsatte Invaliditetsprocent, foregaar Udregningen efter den ny Lov saaledes:

Invaliditet:	Grundsum:
fra 5 til 15 pCt.	5 Gange Aarslønnen.
- 16 - 35 —	5 Gange Aarslønnen for de første 15 pCt. og 8 Gange for Resten.
- 36 - 60 —	6 Gange Aarslønnen for de første 30 pCt. og 10 Gange for Resten.
- 61 - 90 —	8 Gange Aarslønnen for de første 60 pCt. og 12 Gange for Resten.
- 91 - 100 —	8 Gange Aarslønnen for de første 60 pCt., 12 Gange for de næste 30 pCt. og 16 Gange for de sidste 10 pCt.

Denne Beregningsmaade, der blev foreslaaet og vedtaget i Landstinget, har til Følge, at Erstatningerne for de smaa Invaliditeter og de mindre Indtægter bliver noget mindre, end de hidtil har været med den gamle Lovs Beregningsmaade, medens paa den anden Side de større Invaliditeter faar en endog betydelig Forhøjelse.

Vi hidsætter Beregningen efter den ny Lov og Sammenligning med den hidtil gældende Lovs Invaliditetsberegning (vi medtager dog kun den gamle Lovs Maksimums-Aarsløn ved Sammenligningen):

Invaliditetsprocent.	Nugæld. Lov Aarsløn 800 Kr.	Den ny Lov. Aarsløn: 800 Kr.	1000 Kr.	1200 Kr.
5	240	200÷ 40	250	300
8	384	320÷ 64	400	480
10	480	400÷ 80	500	600
12	576	480÷ 96	600	720
15	720	600÷ 120	750	900
17	816	728÷ 88	910	1092
20	960	920÷ 40	1150	1380
22	1056	1048÷ 8	1310	1572
25	1200	1240+ 40	1550	1860
30	1440	1560+ 120	1950	2340
35	1680	1880+ 200	2350	2820
40	1920	2240+ 320	2800	3360
45	2160	2640+ 480	3300	3960
50	2400	3040+ 640	3800	4560
55	2640	3440+ 800	4300	5160
60	2880	3840+ 960	4800	5760
65	3120	4320+1200	5400	6480
70	3360	4800+1440	6000	7200
75	3600	5280+1680	6600	7920
80	3840	5760+1920	7200	8640
85	4080	6240+2160	7800	9360
90	4320	6720+2400	8400	10080
95	4560	7360+2800	9200	11040
100	4800	8000+3200	10000	12000

Der skal ved Fastsættelsen af Invaliditetsgraden tages Hensyn til særlige Færdigheder, der kræves i vedkommendes sædvanlige Erhverv — hvis f. Eks. en Typograf mister venstre Tommelfinger — samt til saadan forudbestaaende Forringelse af Erhversevnen, som maa antages at forværre Ulykkestilfældets Følger, derunder Mén af tidligere Ulykkestilfælde.

Erstatningen maa dog ikke overstige det Beløb, for hvilket man i Statsanstalten for Livsforsikring kan købe en Livrente, der svarer til den Procentdel af Aarslønnen, som Invaliditetsprocenten angiver, ligesom Livrentebetaling som Regel skal finde Sted, naar Invaliditeten er over 70 pCt. og Personen over 50 Aar.

Erstatning ved Dødsfald.

Erstatningen ved Dødsfald er forhøjet fra 4 Gange Aarslønnen til 5 Gange Aarslønnen — mindst 3000 og højst 6000 Kr. Erstatningen tilfalder dem, overfor hvem den Afdøde har Forsorgspligt eller Underholdsbidragspligt. Findes der ingen saadanne, kan Erstatningen helt eller delvis tilfalde andre, hvem Afdøde forsørgede, eller til hvis Forsørgelse han ydede Bidrag, da Ulykken skete. — Begravelseshjælpen er forhøjet til 120 Kr. i København—Frederiksberg, 100 Kr. i Købstæderne og 80 Kr. paa Landet. (Forts.)

50-Aars Jubilæum.

LØRDAG den 7. April kan vor gamle Kollega i »Nationaltidende« H. C. BIRCH fejre et meget sjældent Jubilæum, idet han paa denne Dag for 50 Aar siden ansattes i den Ferslewske Presse. — Birch er født den 2. April 1839, og fyldte saaledes for faa Dage siden 78 Aar — gennem disse mange Aar har »gamle Birch« altid forstaaet ved sin rolige og venlige Optræden og ved altid at være Organisationens og sine Kammeraters Mand at opnaa sine Kollegers Venskab og Agtelse. — Trods sin høje Alder varetager vor gamle Kollega stadig sin Plads, og hans glade Sind lyser altid op mellem Kammeraterne paa Arbejdspladsen. — Til Ære for ham, og som Tak for hans gode Kammeratskab, vil der Mandag den 9. April (2. Paaskedag) blive afholdt en Fest med Fællesspisning i »Havnekaféen«, hvor forskellige Opmærksomheder vil blive udvist den gamle Jubilar. —v—.

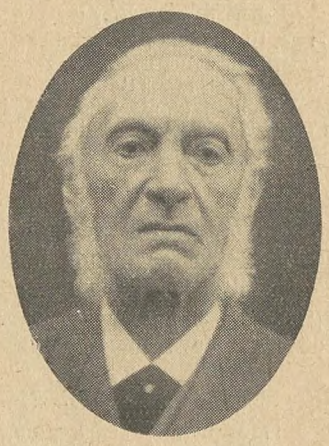

Bør en Arbejder skifte Plads?

DET vil afhænge af, hvem Spørgsmaalet bliver rettet til. De fleste Bogtrykkere vil vel mene, at en Arbejder maa være stabil i den Forretning, han en Gang er kommet i. Et saadant Svar vilde for saa vidt være naturligt, fordi Erfaringen viser, at en Bedrift altid har stor Fordel af, at Arbejderne bliver stadige paa Pladsen.

For Arbejderne er Spørgsmaalets Besvarelse ikke saa lige til, thi i al for mange Tilfælde har han ingen eller ringe Fordel af at blive gammel i Tjenesten. Vi véd jo alle, hvorledes det gaar til, naar en Arbejder begynder paa et Trykkeri og Lønnen skal fastsættes; da siger gerne Bogtrykkeren, at han ikke kan betale mere end 2, højst 3 Kroner over Minimallønnen, før han har set, hvad den ny Mand duer til. Hvis han bliver tilfreds med Arbejdet, da skal der nok blive Lønforhøjelse.

Som oftest tager Typograferne Pladsen paa disse Betingelser — i Tillid til Bogtrykkerens Ord, men bliver i al for mange Tilfælde sørgeligt skuffede. Naar nogen Tid er gaaet, søger han i Henhold til givne Løfter og Værdien af det præsterede, at faa hævet Lønnen, men mødes da som Regel med Udflugter og Undskyldninger, hvorfor det for Tiden ikke lader sig gøre at yde mere. Slaar nu Typografen sig til Ro med dette, kan han føle sig ganske overbevist om, at han det Sted aldrig naar nogen Løn, der ligger betydeligt over det minimale, og han har givet Bogtrykkeren Anvisning paa, hvorledes han i et følgende Tilfælde skal bære sig ad. Er han derimod straks parat med en Opsigelse, og til at søge sit Erhverv paa andre Trykkerier, bringer han Bogtrykkeren i den Situation, at han skulde se sig om efter anden Arbejdskraft, og der vil atter hengaa nogen Tid, inden den nye Mand er helt fortrolig med de særlige Forhold, der gør sig gældende netop paa den Arbejdsplads.

Jo flere Tilfælde Bogtrykkeren faar af den Slags, jo større Sandsynlighed er der for, at han Tid efter anden forstaar den Fordel han kan have ved at give den Løn, den nye Mand ønsker. For Arbejderne har det større Betydning end dette, at den enkelte ny Mand i Forretningen har en nogenlunde rimelig Løn, thi de Folk, der gennem en Række af Aar har staaet paa en saadan Arbejdsplads, og som er fuldt fortrolig med Husets Forhold, vil herigennem faa en Løftestang for sin Løn.

Den ny Mand, der kender sit eget Værd og handler derefter, kan saaledes give Anledning til at et stort Personale lidt efter lidt alle kommer op paa et højere Løntrin.

Har Bogtrykkerne Færden af, at hans Folk er bange for at skifte Arbejdsplads, skal han nok vide at benytte sig heraf, og kun i ganske faa Tilfælde give Lønforhøjelse. Han er ellers ikke blind for de mange Fordele han har ved at bevare et stabilt Personale; Arbejderne har et nøje Kendskab til Sætteriets eller Trykkeriets Arbejde, til Værktøj og Maskiner; enhver véd, hvorledes de forskellige faste Kunder vil have Arbejdet udført; alt gaar i højere Grad af sig selv, og Bogtrykkeren fritages i mangfoldige Tilfælde for Spørgsmaal angaaende Arbejdets Udførelse. Dette er ikke uden Betydning for en Forretnings gode Ledelse.

Dette til Overvejelse. Vi har ganske vist faaet Dyrtidstillæg, men Overenskomsten herom hindrer ikke den enkelte i at faa sit Arbejde bedre betalt nu, end før Dyrtiden eksisterede.

Og der er sandelig stor Grund til at røre paa sig det mest mulige. T. M.

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Fredag den 13. April Kl. 7½

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(Opgang indenfor Porten t. h.)

Dagsorden (Fortsættelse af den ord. Generalfors.): 1. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 2. Opstilling til Valg (event. Valg) af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 6. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Et Ord fra Nakskov.

DA det sker saa uhyre sjeldent, at vi i »Typ.-Tid.« ser et eneste Ord herovrefra, vil jeg derfor med Redaktørens Tilladelse skrive nogle Ord den kommende Tarif vedrørende — efter Evne.

Om nogen skulde antage, at Typograferne herovre ikke er interesseret i den faglige Bevægelse, er dette dog ikke Tilfældet; der findes sikkert ikke mange Byer, hvor Typograferne er saa aktive Deltagere som i Nakskov; det kan anføres, at det betragtes som en Sjældenhed, hvis vi ikke saa godt som fuldtalligt giver Møde, naar Formanden indvarsler til Generalforsamling eller lign.

Hvad nu den kommende Tarif angaar, skulde det i høj Grad glæde mig om det maatte lykkes dem, der skal varetage vore Interesser, at faa gennemført et Forslag til Tarif, som kunde blive til Gavn for os alle, specielt de lavestlønnede, der *haardest* har mærket Dyrtidens Tryk, og at den ny Tarif kan blive affattet saa klart, letfatteligt og tydeligt som muligt; thi det er jo en kendt Sag, at der findes Folk, som er saa naive og ikke *tør* gaa til Principalen, fordi de mener, at dette eller hint ikke er tydeligt nok anført i Tarifen.

Der blev ved Fagmødet i Nykøbing nævnt, at man burde se at komme bort fra de forskellige Lønskalaer; det tror jeg nu ikke lykkes, men hvis d'Hrr. vilde lægge sig i Selen for at faa Lønnen sat op efter følgende Skala, da tror jeg en Del Kolleger kunde slutte sig dertil. Byer af Størrelse som Stubbekøbing et Tillæg af 5 Kr., Nakskov 4 Kr., Aalborg 3 Kr.; vel at mærke maa personligt Løn- og Dyrtidstillæg ikke fradrages.

Med Hensyn til Maskinsættertarifen, burde det absolut forbydes at anvende Lærlinge til Oplæring som Maskinsættere, da disse som Rege

ikke lærer for meget paa et Avistrykkeri, og de arme Gutter bliver saamænd udnyttet nok endda; kun *udlærte* Typografer maa anvendes som Maskinsættere. Jeg anser det for givet, at Lønnen for Typografer, der uddannes til Maskinsættere, bliver sat betydelig op.

Hvad Lærlingespørgsmaalet angaar, bør det absolut forbydes at antage Lærlinge paa Avistrykkerier, hvor ikke mindst én Mand staar ved Akcidenser hele Aaret igennem, og højst én Lærling paa et Avistrykkeri. Det bør være Højden.

Med disse Linjer skal jeg hermed slutte, idet jeg haaber, at andre Kolleger vil uddybe det af mig fremførte, hvilket skulde glæde

EN IVRIG LÆSER AF »TYP.-TID.«.

Fagmødet i Fredericia

afholdtes Søndag den 25. Marts, Kl. 3 Eftermiddag, paa Forsamlingsbygningen »Fremad«. — Der var stor Tilslutning, idet der var mødt ca. 80 Repræsentanter fra Horsens, Vejle, Fredericia og Kolding. Fra Skanderborg og Silkeborg var ingen mødte, hvilket vel dels skyldtes den noget sene Meddelelse om Mødets Afholdelse og dels den indskrænkede Toggang, og som Følge deraf daarlige Forbindelse for disse to Byers Vedkommende. — Forretningsfører Viggo Christensen og Hovedbestyrelsesmedl. Karl Sørensen, Kolding, var kommen til Stede.

Formanden for Fredericia-Afdelingen, MAGNUS SØRENSEN, bød velkommen til de mødte og valgtes til Dirigent. Indenfor hver af de repræsenterede Afdelinger førte saa en Mand Ordet, for paa denne Maade at faa de forskellige Afdelingers Ønsker oplyste. Disse var — over en lav Sko taget — Kravet om en klækkelig Forhøjelse af Lønnen.

FORRETNINGSFØREREN redegjorte i al Korthed for Situationen, der i disse Tider skifter fra Uge til Uge. — I Diskussionen deltog ANDERSEN, Fredericia, JENS JULIUSSEN, Horsens, VALDEMAR PETERSEN, Kolding, SØRENSEN, Vejle, MAGNUS SØRENSEN, Fredericia, MATHIESEN, Kolding, ALFRED NIELSEN, Fredericia, der ønskede Forskellen mellem gift og ugift slettet med Hensyn til den ulige Udbetaling af Dyrtidstillæget, hvilket gav A. E. CHRISTENSEN, Horsens, Lejlighed til at pege paa, at de ugifte jo da *ogsaa kunde have »Forpligtelser« at skulle svare til*, BOESEN, Vejle og DEVOLD, Fredericia.

FORRETNINGSFØREREN og KARL SØRENSEN, Kolding, deltog i Diskussionen. — Kollegerne fra Vejle og Horsens skulde med 6½-Toget, hvilket havde til Følge, at Mødet blev noget afkortet, og Kl. ca. 5½ sluttede man med et kraftigt besvaret Leve for Dansk Typograf-Forbund.

Alle Mødets Deltagere var af Fredericia Lokalafdeling inviterede til et fælles Kaffebord. Stemningen her var god, men Tiden var saa vidt fremskreden, at man hurtigt maatte bryde op for at følge de Kolleger til Toget, der skulde nordpaa. H. P.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag Form. den 25. Marts. Den havde ikke lokket mere end godt et halvt Hundrede Mennesker ud til Enghavevejen.

Efter at man havde valgt JOHS. ERVIG til Dirigent og JENS PANGEL til Sekretær, indledede FORMANDEN Dagsordenens første Punkt, Beretningen, idet han særligt dvælede ved Tidens brændende Spørgsmaal: Papirmangelen, som truede med føleligt at ramme vort Fag, saa Indskrænkning af Arbejdstiden og Arbejdsløshed vilde komme til at hærge det. Sagen havde været i Udvalg og var nu havnet i Rigsdagen, og der syntes ikke længere at være nogen særlig Grund til Angst, idet der var Udsigt til at faa Papir fra Sverig og Tyskland. Iøvrigt var Arbejdsløsheden lidt mindre end normalt paa denne Aarstid; der var 44 Sættere, 1 Stereotypør, 1 Skriftstøber og 2 Hjælpearbejdere ledige. Af den rørlige Formue havde man besluttet at anbringe 2000 Kr. i en Ejendom her i Byen. Dyrtidsfonden havde virket tilfredsstillende. Indtægten havde været ca. 80,500 Kr. med en Balance pr. 1. Marts paa ca. 54,500 Kr. og et Overskud paa over 1800 Kr. Udbetalingen pr. 4. April vilde antagelig kunne ske i Portioner à 1 Kr. 37 Øre eller 1 Kr. 38 Øre; men Formanden vilde indstændig opfordre de tilstedeværende til at drage Omsorg for, at Indbetalingen altid skete saa punktlig som det var muligt. Medlemsantallet var i Følge den færdigtrykte Medlemsfortegnelse steget en Del, og udgjorde for Sætterafdelingens Vedkommende ialt 1627, nemlig 1036 Sættere, 228 Maskinsættere, 110 »Maskinmedhjælpere«, 60 Stereotypører, 8 Skriftstøbere, 6 Galvanoplastikere, 1 Nodestikker, 41 Hjælpearbejdere, 22 Principaler, 80 Faktorer og 35 tilhørende Livsstillinger udenfor Faget. Trykkerafdelingen talte 465 Medlemmer, Kvindeafdelingen 544. Hvortil endelig kommer de i Sygekassen værende Lærlinge og Hustruer.

I en paafølgende livlig Diskussion deltog flere af de tilstedeværende Medlemmer, hvorefter Beretningen enstemmigt godkendtes.

Punkt 2. Regnskabet, der forelagdes af LAUR. JENSEN, gav Anledning til nogle kritiske Bemærkninger om Biblioteket som ganske utidssvarende og uden Eksistensberettigelse — hvorefter Regnskabet ligeledes enstemmigt godkendtes.

Punkt 3. Det vedtoges efter nogen Diskussion som sædvanligt at yde 100 Kr. til Fagskolen for Boghaandværk.

Under Punkt 4 anbefalede FORMANDEN at genvælge de afgaaede Styrelsesmedlemmer, der alle havde udført et godt og fortjenstfuldt Stykke Arbejde.

VIGGO HANSEN (Luno) anbefalede paa 16 Medlemmers Vegne en Liste med følgende Kandidater: P. Berendt (Schultz), J. C. Christiansen (Centraltrykkeriet), N. P. Andersen (Nielsen & Lydiche). Yderligere foresloges Traugot Nielsen (Schultz), hvorefter den samlede Liste, som skal til Afstemning blandt Medlemmerne, kom til at indeholde følgende Navne: Anton Christensen (»Soc.-Dem.«), Harald Jensen (Forlagstr.), P. Berendt (Schultz), J. C. Christiansen (Centraltr.), Th. Holmen (»Soc.-Dem.«), N. P. Andersen (Nielsen & Lydiche), Traugot Nielsen (Schultz).

Til Kontrahenter (Punkt 5) valgte Generalforsamlingen WARTENBERG, BERNH. SCHMIDT, JOHS. ERVIG og VIGGO CHRISTENSEN N. P. ANDERSEN blev Suppleant.

Uden Afstemning genvalgtes under de følgende Punkter paa Dagsordenen, som Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«: GUNDORPH SØRENSEN og WARTENBERG, til Arbejdernes Livsforsikring: N. P. ANDERSEN, BERSCHE, ANTON JENSEN, MARTIN JENSEN, JULIUS RASMUSSEN, ACTON MØLLER, WARTENBERG; og endelig til Stemmeoptællere: SØREN CHRISTENSEN, DAHMS, ULRIK HANSEN, NICOLAJ MØLLER, PANGEL, AXEL PETERSEN, OLE RASMUSSEN, SØBY, GUNDORPH SØRENSEN, WENDELBO-RASMUSSEN.

I et lille velformet Foredrag og under Forsamlingens udelte Opmærksomhed aflagde GUNDORPH SØRENSEN en kortfattet Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, som uden Diskussion toges til Efterretning.

Under Dagsordenens sidste Punkt, Eventuelt, henstilledes det til Afdelingsstyrelsen at foranledige et Møde afholdt med Redaktøren af »Typ.-Tid.« og Frederik Nielsen, Køge, som indbudte Talere, eventuelt ved at sætte »Typograf-Tidende« som særlig Punkt paa Københavns-Afdelingens ordinære Generalforsamling i Maj.

WARTENBERG og AAGE OLSEN (Grafisk Institut) henstillede til Styrelsen at virke for et Dyrtidstillæg til de Arbejdsløse. Hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

Bogtrykfagets Dyrtidsfond. Med denne Uge glider Fondet over i et nyt Kvartal. Følgen deraf bliver, at der skal optages ny Fortegnelse over Antallet af Arbejdere paa de forskellige Arbejdspladser.

Det er vort Haab, at Listerne maa blive udfyldt saa korrekt som muligt, saaledes at Oplysningerne kan blive det faste Støttepunkt for Beregningerne i det kommende Kvartal.

Paa Listerne skal opføres *Alle*, for hvem der i denne Uge indbetales til Fondet; medens alle dem, der *kun* faar Betaling som medhjælpsvis beskæftigede, ikke maa noteres paa Listen.

Lister for *hele* Kvartalet er afsendt til Trykkerierne.

Valg af Styrelsesmedlemmer. Udsendelse af Stemmesedler vil, dels paa Grund af Paasken og dels fordi Optælling af afgivne Stemmesedler for samtlige tre Brancher af praktiske Grunde maa foretages samtidigt, først blive udsendt i næste Uge.

Som bekendt holdt Trykkerforeningen Generalforsamling Søndag den 1. April, medens Kvinderne afholdt deres Mandag den 2. April.

Tilføjelser til Medlemslisten. Middelfart: 6320 Fr. Madsen (S), 6327 M. L. Mortensen (M) og 6233 P. A. Petersen (F).

25-Aars Jubilæum. Søndag den 1. April fejrede en af Odense-Afdelingens Medlemmer, F. C. MADSEN, 25-Aarsdagen for sin Indtrædelse i Fagets og Forbundets Rækker. Jubilaren, der udlærtes fra Fr. Thillerups (nu »Fyns Tid.«s) Bogtrykkeri, arbejdede derefter i en Aarrække i Hagen & Sievertsens Etabl., indtil han i 1906 fik Ansættelse i Arbejderpartiets Bogtrykkeri (»Fyns Soc.-Dem.«). Madsen, der i Lokalafdelingen er kendt som en dygtig Arbejder og god Kammerat, var selvfølgelig Genstand for adskillig Opmærksomhed paa Jubilæumsdagen. Det faglige Sangkor bragte ham en Morgenhilsen og flere Deputationer overbragte Gaver og Lykønskninger.

Dødsfald. VILHELM LAURITZ HANSEN, der havde udlært som Sætter hos N. L. Christensen i 1911 og senere arbejdet en Tid hos Langkjær, er afgaaet ved Døden af Tuberkulose, som brød ud medens han var Soldat, og blev Grunden til hans Kassation. Han har med Mellemrum været syg siden og af og til ligget paa Hospitalet, hvor Sygdommen nu gjorde det af med ham. Han var en god og brav Kollega og begravedes i Søndags fra Kapellet paa Bispebjerg Kirkegaard.

— ANTON HERMAN HANSEN, der i mange Aar arbejdede som Sætter i »Berl. Tid.«, er afgaaet ved Døden af Koldbrand i Benene. Hansen, der nylig var holdt op at arbejde og som havde faaet en Fribolig i Typografernes Stiftelse, hvor han nu skulde have tilbragt sin Livsaften, fik desværre kun i saa kort Tid Lov til sammen med sin Hustru at nyde det lille, fredelige Hjems Hygge. H. var oprindelig fra Norge, men havde tilbragt den største Del af sit Liv her i Landet. Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Vestre Kirkegaard under megen Deltagelse.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Oktober Kvartalsregnskaber.

2. April: Frederikshavn pr. Bl. 26.00; Ribe intet at indsende.

København, den 2. April 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Marts: Middelfart 80.00. 2. April: Frederikshavn 26.00 i Stedet for Januar Kvartals Overskud.

København, den 2. April 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Louis Gudmundsen, udl. ¼ 17 hos Aug. Christensen (Th. Gudmundsen), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Einar Chr. Schou, udl. ¼ 17 i Nationaltr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Carl E. M. Sørensen, udl. ¼ 17 hos Christtreu (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Poul Scheibelein, udl. ¼ 17 hos Christtreu (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Sofie Nielsen, udl. hos O. C. Olsen (Degen), tidl. Medl. 3739 Einer E. Christensens Hustru Magda.

Nyborg, Sætter-Trykker Otto Charles Larsen Holst, udl. ¼ 17 i Nyborg Avis. Næstved, Trykker Niels Peter Brandt, udl. ¹⁴/₁₂ 1903 hos Høgfeldt, Svendborg (tidl. Medl.).

Tiltraadte.

København: 3640 Harald Christensen fra Aalborg (arbl.). 3833 Heinrich Jensen fra Hjørring (Militær). Norsk Nr. 4697 Paal. Wega Tandberg fra Udl. (arbl.). Hjælpearb. Carl Aksel Andersen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Aller).

Esbjerg, 3412 Hans Husted (Social-Demokraten). Nakskov, 3386 Charles Petersen (arbl.). Næstved, 3379 Chr. H. H. Sørensen i Pl. og 4098 Engelbrecht Christensen i Pl. Randers, 3914 Sv. Aage R. Mortensen (Chr. Nielsen).

Fratraadte.

København: 2605 Aage Jacobsen til Odense i Pl. 2779 Edgar Jørgensen til Odense i Pl. 1433 Arthur Vilh. Knudsen til Litografisk Forb. 3787 Kaj Hjalmar Lorentzen til Svendborg (arbl.). 3923 Svend Aage Picard til Holstebro i Pl.

Aalborg, 3640 Harald Christensen paa Rejse. Esbjerg, 6130 Thorvald Kassow og 3210 Poul Chr. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia, 3412 Hans Husted til Esbjerg (arbl.). Haslev, 3890 Aage J. G. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Hjørring, 3316 Emil Victor Kock til Kbhvn. (arbl.) og 3833 Heinrich Jensen til Kbhvn. (Militær). Randers, 3379 Hartvig Sørensen til Næstved i Pl. Silkeborg, 3301 C. J. Kirkebæk til Aarhus (arbl.).

Udmeldt.

Randers, 4966 Paal. Krista M. O. Sørensen (fratraadt Faget).

Døde.

København: 926 Sætter Anton Herm. Hansen. 1131 Vilh. Laur. Hansen.

Gutenberg-Koret.

Paaske-Koncert. — Alt udsolgt. (4e)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 119 (Julius Henrik Nielsen) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20², i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 18. Marts 1917.
(102) BESTYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag: Fodtur til Gentofte. Mødested: Tuborg Kl. 9. Frokost medbringes.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 27. April. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 m)

ANNONCER

En yngre Provinssætter

kan faa midlertidig Plads fra medio April. Blandet Avis og Akcidens. Afholdsmand foretrækkes. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

Paa et stort Provinsdagblads Trykkeri vil der i nær Fremtid blive Plads for en Arbejdsleder.

Vedkommende skal foruden stor Arbejdsevne og udpræget Evne til at være **Leder** af en stor Virksomhed, have indgaaende Kendskab til **alle** Grene af denne: Arbejdet ved Sættemaskiner, Rotationspresse, Stereotypi, Akcidens osv.

For en **meget** dygtig Mand kan Stillingen — der til at begynde med kan lønnes med indtil 4000 Kr. aarligt — blive en udmærket god **Livsstilling**. Ansøgninger med **udførlige** Oplysninger om Ansøgeren samt ledsaget af Afskrift af eventuelle Anbefalinger bedes under mrkt. »**U 309**« sendt til *Wolffs Box, København K.* (114)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

En lille Hæftemaskine

(brugt) ønskes til Købs.
(108) **Ærø Avis, Marstal.**

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

»Pjevs« Soiré. Det er i Morgen (Skærtorsdag) Kl. 4 pr., at Soiréen afholdes i **Figaro**, Vesterbrogade 32. Kom i god Tid. Efter Forestillingen Bal. (117)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 13. APRIL 1917 XLIV AARGANG

Trykkernes Underafdeling

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ordinær Generalforsamling

Fredag den 13. April Kl. 7½

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(Opgang indenfor Porten t. h.)

Dagsorden (Fortsættelse af den ord. Generalfors.): 1. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 2. Opstilling til Valg (event. Valg) af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 3. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Dyrtidsfonden.

BOGTRYKFAGETS Dyrtidsfond er nu gledet ind i 2det Kvartal af sin Tilværelse uden at de Forhold, der skabte Fondet, er blevet mildere.

For det afsluttede Kvartals Vedkommende kan det nu ses, at Fondet har svaret til de Forventninger, man nærede til det, og det har vist sig, at de Beregninger der dannede Grundlaget for dets Virksomhed, helt har holdt Stik. Som bekendt fastsattes Bogtrykkernes Bidrag til 3 Kr. ugentlig pr. Arbejder og Fondet skulde heraf yde Portioner af henholdsvis 1 Kr. 30 Øre og 65 Øre i Henhold til Fondets særlige Bestemmelser.

Som det vil erindres stilledes for tre Maaneder siden i Udsigt, at Portionens Størrelse ved den sidste Udbetaling i Kvartalet kunde blive noget mindre eller muligvis noget større; det har nu heldigvis vist sig, at man ogsaa paa dette Omraade har været paa den rigtige Side med Beregningen, idet det ved den sidste Udbetaling lykkedes at faa Portionens Størrelse fastsat til 140 Øre.

I de Bemærkninger, hvormed »Typ.-Tid.« i December Maaned ledsagede Forslaget, regnede vi med, at der af Bogtrykkerne skulde indbetales ca. 343,200 Kr. aarlig til Fonden, hvilket er 85,800 Kr. pr. Kvartal; for Januar Kvartals Vedkommende er indgaaet 87,841 Kr., der fordeler sig med 27,167 Kr. 50 Øre for Januar Maaned, 27,146 Kr. for Februar Maaned og med 33,527 Kr. 50 Øre for Marts Maaned med 5 Uger.

Udbetalingen fordeler sig med 25,729 Kr. 90 Øre i Januar, 26,409 Kr. 40 Øre i Februar og med 35,419 Kr. 30 Øre i Marts Maaned (5 Uger), hvilket samlet er 87,557 Kr. 60 Øre; ca. 280 Kr. er overført til næste Kvartal.

I Januar Maaned udbetaltes 19,792 Portioner og i Februar 20,309 Portioner samt i Marts Maaned 25,299½ Portioner, hvilke sidste som ovenfor meddelt var paa 140 Øre; tilsammen 65,400½. De til næste Kvartal overgaaede 280 Kr. kunde ikke fordeles, da det vilde blive under 1 Øre pr. Portion.

Portionantallet for de enkelte Medlemmer har vi ikke haft Lejlighed til at beskæftige os med, men vi vil maaske senere kunde offentliggøre nogle interessante Tal herom, men forøvrigt har de udbetalte Beløb naturligvis varieret stærkt, alt i Henhold til baade Indtægt og Familiens Størrelse. Maksimum er dog, saa vidt vi har set, 113 Kr. 10 Øre for Kvartalet, hvilket dog er et rent Undtagelsestilfælde; det er et Medlem med under 36 Kr. og med Hustru og 7 Børn.

— — —

Saavidt vi i det ene forløbne Kvartal har kunnet skønne, har Fonden blandt vore Medlemmer virket nogenlunde tilfredsstillende, og det kan da heller ikke nægtes, at det er ret antagelige Beløb der er kommet vore Medlemmer til Gode; at langt det overvejende Antal af Medlemmerne ikke har faaet Dækning for Prisstigningen, er ikke destomindre en Kendsgerning alle vil indrømme, men dette er forøvrigt vel heller ikke mulig ad privat Vej.

Der er al Grund til at yde de Kolleger, der som Personalernes Tillidsmænd har været Bindeleddet mellem disse, Bogtrykkeren og vort Kontor, al Anerkendelse for den Hurtighed, Akkuratesse og Interesse, hvormed de i Almindelighed er gaaet til det ikke alle Tider lige godt paaskønnede Arbejde, og vi beder dem alle ogsaa i den kommende Tid være Kontoret behjælpelig med at faa det hele til at glide let og hurtigt fra Haanden.

Om der paa et eller andet Punkt kan have ytret sig nogen Utilfredshed, beder vi Medlemmerne erindre, at det er et meget væsentlig Arbejde hvormed man har forøget FORMANDENS i Forvejen særdeles godt optagne Tid, og selv om han har haft stor og uundværlig Assistance af JENS PANGEL, er det dog muligt at en eller anden mindre Fejl kan være indløben.

Ulykkesforsikringsloven.

Af Folketingsm. L. D. RASMUSSEN.

(Sidste Artikel.)

III.

Undtagelser og retslig Stilling.

UNDTAGNE fra Forsikring er Tilsynshavende, Kontorpersonale o. l. i Industri, Haandværk, Handel, hvis Aarsløn er over 3000 Kr. (hidtil 2400 Kr.), i Søfarten enhver, hvis Vederlag i Penge for Tjeneste paa Skibet overstiger 2700 Kr. (hidtil 2400) og i Landbruget, naar Lønnen i Penge er over 2000 Kr. (hidtil 1500).

Undtagne fra Forsikrings*pligt* er de Personer, der uden at beskæftige Arbejdere, der er forsikringsberettigede efter denne Lovs øvrige Regler, i deres Husholdning eller ved personlig Tjenestegærning anvender Medhjælp af tilfældig og ganske forbigaaende Art.

Her er tænkt paa Arbejdere o. l., hvor der ved pludselig Sygdom i Hjemmet bliver ydet en hjælpende Haandsrækning; overfor denne tilfældige og ganske forbigaaende Medhjælp er der ingen Forsikringspligt; men bliver en Arbejder Enkemand og antager en Husholderske, skal han have denne forsikret og samtidig indtræder ogsaa Pligten overfor den eventuelle tilfældige Medhjælp. Ogsaa ved Antagelse af en Halvdagspige, Bydreng eller Bypige bliver der Forsikringspligt.

Ulykkestilfælde, der hidføres med Forsæt, udelukker naturligvis fra Erstatning, og ved Tilfælde, der skyldes grov Uagtsomhed eller Beruselse, kan Erstatningen nedsættes eller bort-

falde. Om »grov Uagtsomhed« og »Beruselse« har der været ført livlige Forhandlinger, og det har været Genstand for Afstemning i Folketinget, om begge Dele ikke burde fjærnes fra Loven, da det nødvendigvis maa fremkalde Tvivlstilfælde. Hvad er »grov Uagtsomhed« og hvad er »Beruselse«? Arbejderforsikrings-Raadet vil komme til at staa overfor adskillige vanskelige Afgørelser paa Grund af disse Undtagelsesbestemmelser.

Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdskøbere har ikke retslig Gyldighed, hvis de gaar ud paa, at nogen Bestemmelse i Loven ikke skal gælde, hvis pligtige Ydelser ikke skal beregnes efter Loven, eller hvis Arbejderen tilpligtes at betale nogen Del af den Forsikringspræmie, som Arbejdsgiveren skal udrede.

De Krav, som tilkommer en Forsikret efter Loven, kan ikke overdrages, pantsættes eller gøres til Genstand for Retsforfølgning til Kreditorers Fyldestgørelse.

Frivillig Forsikring og Statstilskud.

Til Slut skal vi nævne, at Loven giver Adgang til at tegne frivillig Forsikring for Arbejdsgivere under Industri-, Haandværk- og Handelsafdelingen, naar disse har en Aarsindtægt af indtil 1800 Kr. i København-Frederiksberg, 1500 Kr. i Købstæderne og 1200 Kr. paa Landet, samt for Brugere af Ejendomme i erhvervsmæssigt Landbrug, Skovbrug eller Havebrug, naar Ejendommen er sat i Ejendomsskyld til et Beløb af indtil 8000 Kr. (tidligere 6000 Kr.). Til disse frivillige Forsikringer yder Staten $^{2}/_{5}$ af Aarspræmien, ligesom den yder Halvdelen af det udredede Erstatningsbeløb under Fiskeriafdelingen og under Søfartsafdelingen, dog for denne Afdeling kun til Brugere af Skibe, som — bortset fra Motormaskineri til en Hjælpeskrue — alene bevæges ved Sejl og ikke benyttes til Lystsejlads.

Dødsfald.

AARHUS Afdeling har den 31. Marts mistet et af sine trofaste Medlemmer, idet vor Kollega S. GADE JØRGENSEN efter et halvt Aars tiltagende Sygdom (Tuberkulose) er afgaaet ved Døden paa Silkeborg Sanatorium i en Alder af 31 Aar, efterladende sig en dybtsørgende Hustru og et lille Barn.

S. Gade Jørgensen, som har lært Faget i »Hobro Avis«, har de sidste 6 Aar været beskæftiget her i Aarhus og har i den Tid stadig været en stærkt aktiv Deltager i Foreningslivet, bl. a. som Kasserer i Tiden fra 1. Januar til 31. December 1914.

Gade Jørgensens Kiste, prydet bl. a. af en smuk Krans fra Silkeborg Kollegerne, førtes pr. Landevej fra Silkeborg til Aarhus Onsdag den 4. ds. og modtoges udenfor Byen af en Del af Afdødes Venner og Kolleger. Begravelsen foregik Lørdag den 7., og Slægt og Venner samt en Del Typografer med vort smukke Gutenberg-Banner i Spidsen viste Afdøde den sidste Ære. —N.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt Generalforsamling Søndag den 1. April 1917. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Andragender. 4. Bevilling til Fagskolen. 5. Beretning fra Kontrahentforsamlingen og Bryggeriet »Stjernen«. 6. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 7. Sætter-Trykker-Annoncer i »Typ.-Tid.«. 8. En Erstatningssag mod et Medlem. 9. Opstilling til Valg af en Kontrahent og en Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen«. 10. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 11. Eventuelt.

Dirigent: SOFUS ANDERSEN.

Punkt 1. Form. LAUR. JENSEN omtalte kort Krigens Virkninger i vort Fag. Ordningen af Dyrtidens Afhjælpning var jo ikke helt som vi kunde ønske, men vi havde dog Grund til at være nogenlunde tilfredse med det opnaaede. Foreningen havde i Anledning af 40-Aars Jubilæet indbudt de 7 endnu levende Stiftere til en Frokost og ladet tage et Fotografi af dem. Et Eksemplar hænger nu paa Kontoret og det har været gengivet i »Typ.-Tid.«. Festen for alle Medlemmerne i »Harmonien« var ikke saa vellykket som ønskelig. De høje Priser for Maden forhindrede jo en stor Del Kolleger i at deltage. Festen havde iøvrigt talt ca. 400 Deltagere. Om den nye Trykkerklubs Start forundrede han sig over, at hverken han eller Styrelsen var indbudt. Den skal maaske være eksklusiv. Ventede i Dag Oplysninger om den. Fandt det rigtigst at arbejde i fuld Enighed indenfor Moderforeningen. Der var ingen Grund til at trække Penge til Klubkontingent fra Medlemmerne. Vilde iøvrigt ikke angribe Klubben, Erindrede Medlemmerne om at passe paa Lærlingeskalaens Overholdelse og sluttede Beretningen med at udtale nogle Mindeord om de 3 i det forløbne Aar afdøde Kolleger. Alle Medl. rejste sig. — ALFR. CHRISTENSEN anerkendte Dyrtidsforanstaltningerne for antagelige og takkede Formanden for hans store og gode Arbejde med Brændselsordningen. Ankede over Arrangementet af Jubilæumsfesten. De 7 gamle Kolleger havde sikkert fundet Festen hyggeligere, hvis den havde været arrangeret som i de gode gamle Dage for Trykkerne alene. Den ny Klub var ikke eksklusiv. Den var dannet for at gavne alle Kollegerne og understøtte Trykkerf. i Arbejdet herfor. Den vilde lære Trykkerne at tænke selv, saa de fik mere Interesse for deres Anliggender, og blandt andet kræve af Trykkerforeningens Styrelse, at den i nogen højere Grad end hidtil tog sig af Trykkeranliggender. Sætterafdelingens Formand var ikke den rette til i alle Tilfælde at træffe Afgørelse om vore Forhold. Gav nogle Oplysninger om Klubbens Opgave og Virksomhed. — ALFR. NIELSEN var ogsaa utilfreds med Styrelsens Arbejde for Tiden. Klubben bør hellere have Tak end Skam fordi den er villig til at gøre noget af det Arbejde, som Styrelsen nu altfor ofte skubber fra sig. Formanden var overlæsset med Arbejde, men de øvrige Styrelsesmedlemmer maatte ikke tro, at de var valgte ind i en Sovekupé. — Ogsaa OSC. HOLMFRED var blevet skuffet ved Festarrangementet. Man kunde jo vælge nogle af Klubbens Folk ind i Styrelsen, saa blev Utilfredsheden med den maaske noget formindsket. — JOHS. LARSEN erkendte, at Stiftelsesfesten ikke var saa hyggelig som ønskeligt. Det synes som Trykkerne nu er ved at vaagne og faa Interesse for Foreningen, hvilket var glædeligt. Lokalafdelingens Love var Skyld i, at Sætternes Formand afgjorde Trykkerforhold. Dette bør omforandres ved næste Delegeretmøde. — CARL JOH. CHRISTENSEN: Klubben er stiftet for at bringe Liv ind i Organisationen. Trykkerforhold maa afgøres af Trykkere og ikke af Kvinde- og Sætterrepræsentanter. Naar Folk er komne ind i Styrelsen, bliver de malede om. Rettede Bebrejdelser mod de, der opponerede mod Klubben. Den vil jo netop kun gavne og ophjælpe hele Standen. — AKSEL DAHL sluttede sig til Klubbens Formaal, men Formen var ikke som den burde være. — CARL CHRISTOFFERSEN: Trykkerne er selv Skyld i, at Styrelsen ikke er saa aktiv som ønskeligt. Hidtil har de ikke vist synderlig Interesse for deres Forening. Spurgte, om der var truffen nogen Ordning af det tidligere paatalte Rotationsforhold hos O. C. O. — LAUR. JENSEN: Den organisatoriske Udvikling er Aarsag i, at Lokalafdelingens Formand maa tage sig af Trykkerforhold. I »Typ.-Tid.« havde staaet Meddelelse om, at Trykkerne kan træffe ham (Laur. Jensen) paa Kontoret hver Torsdag Aften, naar de havde noget specielt paa Hjærte. Lokalafdelingsformanden skal ogsaa sættes ind i disse Sager, for at der ikke i ensartede Sager træffes lige saa mange forskellige Afgørelser som der findes Underafdelinger. Trykkernes Tarifbestemmelser for Kbhvn. var bedre end i de os omliggende Lande. Overholdes de ikke, er det Medlemmernes egne Fejl. — AKSEL FREDERIKSEN, WIDERIKSEN og CARL SCHMIDT hævdede Klubbens Eksistensberettigelse og gav Grunde herfor. — LUNDIN mente, at en Klub blandt Trykkerne ikke var saa eksistensberettiget, som Klubberne indenfor Sætterafdelingen.

Paa Grund af den fremrykkede Tid vedtoges det nu at udskyde Punkterne 6 og 9 til Behandling paa en Fortsættelse af Generalforsamlingen. Man kunde ikke i Dag komme gennem hele Dagsordenen. Særlig skulde Punkt 10 gøres færdig i Dag for at Valget kunde foretages i rette Tid. Samtidig vedtoges at fortsætte til Kl. 3.

Punkt 2. Regnskabet forelagdes af LAUR. JENSEN. Godkendtes enstemmigt.

Punkt 3. De sædvanlige Understøttelser bevilgedes.

Punkt 4. Til Fagskolen bevilgedes 50 Kr.

Punkt 7. En skriftlig Klage forelaa. FORMANDEN erkendte, at Optagelsen af denne Annonce var en Fejl; lovede at gøre Indsigelse overfor Eksp. imod Tendensen i Annoncen. — Generalforsamlingen vedtog følgende Protest: »Det henstilles til »Dansk Typograf-Forbund« som et bestemt Forlangende, at Eksp. af »Typ.-Tid.« absolut tilbageviser den Slags Annoncer, da de i allerhøjeste Grad skader de grafiske Fag.« (Annoncen var fra Pallesen, Hillerød. Optaget i Nr. 11 (90).)

Punkt 8. ALFR. CHRISTENSEN forelagde Sagen. — WIDERIKSEN mente, at den unge Kollega ikke var erstatningspligtig. — LAUR. JENSEN: Fejlen er, at den unge Mand gik ind paa at betale, før han havde talt med sin Forening. Lovede at gøre sit til, at vor Kollega intet kom til at betale. Det centrale i Sagen var, at den unge Mand havde faaet sine Penge igen. Beklagede, hvis der var gaaet for lang Tid, inden Sagen var taget under Behandling. — JOHS. LARSEN opfordrede Medlemmerne til aldrig selv at erkende Erstatningspligt, men straks lade det gaa til Organisationen. — CARL JOH. CHRISTENSEN: Der er taget altfor valent paa denne Sag fra Organisationens Side. — AKSEL FREDERIKSEN: Det er paa Gl. Kongevej, at Sagen er syltet. — VALD. CHRISTOFFERSEN forstod ikke, at Styrelsen havde spillet Klubben en saadan Trumf paa Haanden. Nu kunde Medlemmerne da se, at Klubben kan og vil gøre Gavn. Han var ikke Medlem af den, men ventede nu, at Trykkerne i Skarer vil melde sig ind. Havde Styrelsen straks taget sig energisk af denne Sag, saaledes som den burde, vilde den ikke have virket saa agitatorisk for Klubben, som den nu gør. — Generalforsamlingen vedtog, at Sagen skal tages op paany snarest.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1916

Lokalafdelingerne.

	Indtægt														Udgift																Kassebeholdning 31. Decbr. 1916	
	Kassebeholdn. 1. Januar 1916		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	16	13	4720	40	»	»	»	»	»	»	115	»	4851	53	268	75	1364	»	»	»	1806	30	»	»	111	»	1285	»	4835	05	16	48
Aarhus	»	»	8938	80	»	»	»	»	470	»	2100	»	11508	80	723	75	3041	25	»	»	2913	40	100	»	205	»	4525	40	11508	80	»	»
Assens	15	»	441	»	»	»	»	»	»	»	»	»	456	»	29	»	12	»	»	»	24	»	»	»	8	»	368	»	441	»	15	»
Bogense	8	55	154	»	»	»	»	»	»	»	»	»	162	55	15	15	8	»	»	»	10	»	»	»	3	»	120	»	156	15	6	40
Brønderslev	15	»	337	»	»	»	»	»	»	»	100	»	452	»	27	50	8	»	»	»	30	»	100	»	6	75	264	75	437	»	15	»
Esbjerg	15	»	1208	55	»	»	»	»	4	»	501	45	1729	»	22	»	301	50	»	»	460	»	»	»	25	»	905	50	1714	»	15	»
Faaborg	15	»	293	»	»	»	»	»	»	»	»	»	308	»	5	25	10	»	»	»	11	»	»	»	6	50	260	25	293	»	15	»
Fredericia	16	»	954	20	»	»	»	»	»	»	66	40	1036	60	68	10	122	»	»	»	375	»	»	»	64	50	392	»	1021	60	15	»
Frederikshavn	12	25	264	»	»	»	»	»	50	»	80	»	406	25	63	25	»	»	»	»	»	»	»	»	34	»	295	»	392	25	14	»
Grenaa	15	»	473	»	»	»	»	»	»	»	40	»	528	»	7	75	244	»	»	»	40	»	»	»	11	»	210	25	513	»	15	»
Haslev	»	»	78	»	»	»	»	»	»	»	»	»	78	»	1	75	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	60	»	65	75	12	25
Helsingør	15	»	979	»	»	»	»	»	»	»	725	»	1719	»	134	05	466	»	»	»	171	»	»	»	39	»	893	95	1704	»	15	»
Herning	12	05	882	»	»	»	»	»	»	»	»	»	894	05	45	«	104	»	»	»	38	»	»	»	17	»	677	»	881	»	13	05
Hillerød	15	»	1142	75	»	»	»	»	»	»	1000	»	2157	75	92	25	1272	»	»	»	445	»	»	»	28	25	305	25	2142	75	15	»
Hjørring	15	»	1712	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1727	»	55	»	226	»	»	»	246	»	»	»	31	50	1153	50	1712	»	15	»
Hobro	15	»	472	»	»	»	»	»	2	»	100	»	589	»	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10	»	522	»	574	»	15	»
Holbæk	15	»	1689	60	»	»	»	»	»	»	750	»	2454	60	156	50	784	»	»	»	899	»	»	»	63	75	536	35	2439	60	15	»
Holstebro	15	»	1104	»	»	»	»	»	14	»	»	»	1133	»	60	40	106	»	»	»	83	»	»	»	23	»	845	60	1118	»	15	»
Horsens	15	»	2539	65	»	»	»	»	»	»	1500	»	4054	65	217	50	1912	50	»	»	544	»	»	»	55	»	1310	65	4039	65	15	»
Kallundborg	15	»	1021	50	»	»	»	»	»	»	827	70	1864	20	72	»	244	»	»	»	572	»	400	»	20	»	541	20	1849	20	15	»
Kolding	15	»	2809	20	»	»	»	»	»	»	»	»	2824	20	147	50	742	»	»	»	261	»	»	»	55	75	1602	95	2809	20	15	»
Korsør	15	»	316	»	»	»	»	»	»	»	301	75	632	75	61	75	294	»	»	»	133	96	»	»	38	»	90	04	617	75	15	»
Køge	15	»	905	»	»	»	»	»	»	»	100	»	1020	»	28	25	392	»	»	»	82	»	»	»	19	25	483	50	1005	»	15	»
Lyngby	15	»	306	»	»	»	»	»	»	»	174	25	495	25	11	»	190	»	»	»	19	»	»	»	8	»	252	25	480	25	15	»
Løgstør	14	90	197	»	»	»	»	»	»	»	17	»	228	90	8	75	98	»	»	»	»	»	»	»	4	»	104	»	214	75	14	15
Maribo	15	»	409	»	»	»	»	»	»	»	»	»	424	»	15	«	30	»	»	»	40	»	»	»	8	»	316	»	409	»	15	»
Marstal	10	25	187	»	»	»	»	»	»	»	160	»	357	25	»	»	196	»	»	»	»	»	»	»	6	»	155	25	357	25	»	»
Middelfart	14	85	467	»	»	»	»	»	»	»	530	40	1012	25	127	65	204	»	»	»	230	»	»	»	51	75	384	40	997	80	14	45
Nakskov	15	»	1514	»	»	»	»	»	»	»	300	»	1829	»	40	05	606	»	»	»	286	»	300	»	30	50	551	45	1814	»	15	»
Nyborg	2	30	662	»	»	»	»	»	»	»	525	»	1189	30	42	25	142	»	»	»	255	»	500	»	40	»	195	15	1174	40	14	90
Nykøbing F.	15	»	1636	»	»	»	»	»	»	»	500	»	2151	»	48	95	566	»	»	»	160	»	400	»	34	75	926	30	2136	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	675	»	»	»	»	»	»	»	27	95	717	95	27	90	106	»	»	»	340	»	»	»	14	»	215	05	702	95	15	»
Næstved	15	»	2852	»	»	»	»	»	25	»	»	»	2892	»	140	»	471	»	»	»	1064	»	»	»	60	»	1142	»	2877	»	15	»
Odder	15	»	463	»	»	»	»	»	4	»	»	»	482	»	6	»	»	»	»	»	18	»	»	»	8	»	435	»	467	»	15	»
Odense	»	»	7760	40	»	»	»	»	10	»	700	»	8470	40	420	35	1304	»	»	»	1653	50	500	»	161	50	4431	05	8470	40	»	»
Randers	15	49	3381	40	»	»	5	»	5	»	50	»	3456	89	144	70	907	25	»	»	322	»	»	»	62	»	2010	»	3445	95	10	94
Ribe	15	»	388	20	»	»	»	»	»	»	»	»	403	20	21	50	»	»	»	»	10	»	»	»	9	»	347	70	388	20	15	»
Ringkøbing	15	»	1354	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1369	»	47	»	86	»	»	»	245	55	»	»	26	»	949	45	1354	»	15	»
Ringsted	15	»	1307	20	»	»	»	»	18	»	40	»	1380	20	53	05	94	»	»	»	245	»	»	»	24	»	949	15	1365	20	15	»
Roskilde	15	»	1408	40	»	»	»	»	»	»	100	»	1523	40	177	75	598	»	»	»	326	50	»	»	34	»	387	15	1523	40	»	»
Rudkøbing	15	»	755	»	»	»	»	»	»	»	126	10	896	10	34	90	50	»	»	»	188	20	»	»	35	»	573	»	881	10	15	»
Rønne	14	74	1824	20	»	»	»	»	»	»	»	»	1838	94	11	25	180	»	»	»	342	»	»	»	38	50	1253	»	1824	75	14	19
Silkeborg	15	»	1476	»	»	»	»	»	»	»	385	»	1876	»	42	25	340	»	»	»	630	»	»	»	32	»	816	75	1861	»	15	»
Skanderborg	14	50	450	»	»	»	»	»	»	»	210	»	674	50	42	50	408	»	»	»	»	»	»	»	9	75	205	»	665	25	9	25
Skive	15	»	970	»	»	»	»	»	»	»	»	»	985	»	38	15	88	»	»	»	75	50	»	»	18	»	750	35	970	»	15	»
Slagelse	15	»	2132	»	»	»	»	»	30	»	»	»	2177	»	85	25	276	»	»	»	183	»	50	»	45	25	1522	50	2162	»	15	»
Stege	15	60	265	40	»	»	»	»	»	»	77	»	358	»	»	»	»	»	»	»	57	»	»	»	»	»	286	»	343	»	15	»
Struer	»	»	57	»	»	»	»	»	»	»	35	»	92	»	»	»	»	»	»	»	82	»	»	»	1	25	»	»	83	25	8	75
Stubbekøbing	14	50	237	»	»	»	»	»	»	»	60	»	311	50	11	»	»	»	»	»	94	»	»	»	4	75	187	»	296	75	14	75
Svendborg	10	29	1668	40	»	»	»	»	14	»	»	»	1692	69	193	35	206	»	»	»	176	»	100	»	36	»	975	»	1686	35	6	34
Thisted	13	80	921	»	»	»	»	»	»	»	50	»	984	80	31	25	20	»	»	»	126	»	»	»	19	»	775	»	971	25	13	55
Varde	15	»	574	»	»	»	»	»	»	»	»	»	589	»	41	50	62	»	»	»	28	»	«	»	17	50	425	»	574	»	15	«
Vejle	9	75	2461	60	»	»	»	»	»	»	»	»	2471	35	68	75	430	»	»	»	711	10	»	»	79	»	1167	50	2456	35	15	»
Viborg	15	»	994	«	»	»	»	»	»	»	179	50	1188	50	188	25	210	»	»	»	189	»	»	»	23	25	563	»	1173	50	15	»
	710	95	73187	85	»	»	5	»	646	»	12554	50	87104	30	4464	75	19521	50	»	»	17241	01	2450	»	1820	»	40898	59	86395	85	708	45
København	»	»	132399	79	2	60	»	»	28161	67	17090	33	177654	39	3039	65	44708	50	»	»	78244	31	4980	»	4976	49	41705	44	177654	39	»	»
	710	95	205587	64	2	60	5	»	28807	67	29644	83	264758	69	7504	40	64230	»	»	»	95485	32	7430	»	6796	49	82604	03	264050	24	708	45

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916		Kr. 217943.24
Renter		- 9029.41
Kontingent af heltbetalende	Kr. 63627.20	
do. - halvtbetalende	- 6376.83	
		- 70004.03
Kontingent af Lærlinge		- 1074.00
Indskud		- 168.50
Refunderede Understøttelser		- 63.00
Statstilskud	Kr. 34275.15	
Kommunetilskud	- 17661.84	
		- 51936.99
Balance		Kr. 350219.17

Udgift.

Overført til Fond til fortsat Hjælp		Kr. 3422.39
Refunderet Kt. til Reservefonden for 12486 Militæruger (deraf 349 f. halvb.)		- 4309.03
Rejseunderstøttelse: 898 Dage à 1.75 til danske Rejsende	Kr. 1571.50	
3955 — à 1.25 til — —	- 4943.75	
337 — à 1.25 til udenl. —	- 421.25	
Overfartspenge i 106 Tilfælde	- 115.65	
Overfartsbilletter i 102 do.	- 540.75	
Rejsebeløb i 84 do.	- 452.25	
		- 8045.15
Understøttelse paa Stedet: 27613 Dage à 2.00	Kr. 55226.00	
96 - à 2.00 (Barselhj.)	- 192.00	
137 - à 1.50	- 205.50	
3149 - à 1.25	- 3936.25	
2090 - à 1.00	- 2090.00	
168 Omflytningsbidrag	- 2580.25	
		- 64230.00
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 3008.22	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 661.11	
Lønninger og Honorarer	- 4728.05	
Tryksager	- 357.75	
Kontorartikler	- 68.48	
Porto	- 176.35	
Telegram og Telefon	- 272.92	
Forskelligt	- 73.04	
		- 9345.92
Ialt Udgift		Kr. 89352.49
Beholdning den 31. Decbr. 1916		- 260866.68
Balance		Kr. 350219.17

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916		Kr. 305792.18
Renter		- 11690.34
Kontingent: 15866½ Ugebidrag à 65 Øre	Kr. 103132.25	
28138 — à 32½ Øre	- 9144.82	
3989 — à 22½ -	- 897.52	
		- 113174.59
Arbejdsløshedskassen ref. 12486 Militæruger (deraf 349 f. halvb.)		- 4309.03
Ekstrakontingent		- 2.60
Indskud		- 168.50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid		- 1470.95
Tilbagebetalte Rejselaan		- 5.00
Refunderet af Jydsk Morgenblads Konkursbo		- 462.00
Købt Københavns Kommune-Obligationer		- 139832.00
Balance		Kr. 576907.19

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen		Kr. 70004.03
Bidrag til Storkonflikten i Norge		- 3437.00
Tarifforhandlinger		- 731.62
Typograf-Tidendes Trykning	Kr. 5862.06	
Distribution	- 878.29	
Redaktionshonorar	- 300.00	
Ekspeditionshonorar	- 250.00	
		- 7290.35
Administrationsbidrag til De samvirkende Fagforbund	Kr. 1510.40	
Kontingent til forskellige Institutioner	- 35.20	
		- 1545.60
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 1002.78	
Lønninger og Honorarer	- 2498.05	
Husleje	- 400.00	
Brændsel	- 97.21	
Belysning	- 39.86	
Rengøring	- 124.05	
Kontorartikler	- 68.47	
Rejseudgifter og Diæter	- 2875.80	
Porto	- 180.45	
Tryksager	- 1135.60	
Telegram og Telefon	- 265.84	
Inventarfornyelse	- 2.10	
Bladhold	- 18.73	
Bogbinder	- 135.65	
Forskellige Udgifter	- 43.52	
		- 8888.11
Købt Københavns Kommune-Odligationer		- 108867.82
Ialt Udgift		Kr. 200764.53
Beholdning den 31. December 1916		- 376142.66
Balance		Kr. 576907.19

Fond til fortsat Hjælp under ekstraordinær Arbejdsløshed.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916	Kr. 2520.66
Renter	- 135.88
Overført fra Arbejdsløshedskassen	- 3422.39
Statstilskud	- 1686.47
Balance	Kr. 7765.40

Udgift.

Beholdning den 31. December 1916	Kr. 7765.40
Balance	Kr. 7765.40

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916: I Afdelingerne	Kr. 710.95	
I Hovedkassen	- 26684.71	
		Kr. 27395.66
Renter		- 1056.95
71250 Ugebidrag à 25 Øre	Kr. 17812.50	
3489 — à 12½ Øre	- 498.63	
		- 18311.13
Andre Indtægter i Afdelingerne		- 184.00
Balance		Kr. 46947.74

Udgift.

Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag	Kr. 15242.00	
— à 1 - - -	- 798.00	
110 Stkr. Lægeattester	- 134.50	
Understøttelse til Rejsende	- 1066.51	
		Kr. 17241.01
Beholdning den 31. December 1916: I Afdelingerne	Kr. 708.45	
I Hovedkassen	- 28998.28	
		- 29706.73
Balance		Kr. 46947.74

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1916		Kr. 94133.21
Renter		- 4370.09
71250 Ugebidrag à 10 Øre	Kr. 7125.00	
3989 do. à 5 Øre	- 199.45	
		- 7324.45
Indgaaet Gældsbevis fra Social-Demokraten		- 15000.00
Balance		Kr. 120827.75

Begravelseshjælp: 2 à 500, 2 à 400, 1 à 300, 1 à 50	Kr. 2150.00	
Do. ved Hustruers Død: 3 à 100 Kr.	- 300.00	
		Kr. 2450.00
Udlaant til Social-Demokraten		- 15000.00
Beholdning den 31. December 1916		- 103377.75
Balance		Kr. 120827.75

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1916	Kr. 5106.55
Renter	- 206.38
Balance	Kr. 5312.93

Bidrag til Fagskolen	Kr. 100.00
Beholdning den 31. December 1916	- 5212.93
Balance	Kr. 5312.93

Legatformuen i København.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1916:	
Rolfs Legat	Kr. 8000.00
Berlings —	- 6000.00
Cortnums —	- 6000.00
Eibeschütz' —	- 1000.00
	Kr. 21000.00
Renter i Aaret:	
Rolfs Legat	Kr. 280.00
Berlings —	- 210.00
Cortnums —	210.00
Eibeschütz' —	- 35.00
Schlesingers —	- 15.40
	750.40
Balance	Kr. 21750.40

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat, til Hjælpekassen for Aaret 1916	Kr. 105.00	
— — - Legatarer —	- 175.00	
Berlings — - — —	- 210.00	
Cortnums — - — —	- 210.00	
Eibeschütz' — - — —	- 35.00	
Schlesingers — - — —	- 15.40	
		Kr. 750.40
Beholdning den 31. Decbr. 1916:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	- 6000.00	
Cortnums —	- 6000.00	
Eibeschütz' —	- 1000.00	
		Kr. 21000.00
Balance		Kr. 21750.40

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1916	....	..	22342	47
Renter	....	..	949	44
Kontingent	....	..	41727	37
Statstilskud	....	..	12774	»
à Conto Læger og Hospital	....	..	4000	»
Refunderet Dyrtidshjælp fra Kbhvn. og Frbg.	....	..	10882	67
Balance	....	..	92675	95

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 539 Mænd i 10771 Dage à 2.00	21542	»		
— — 5 Kvinder i 140 — à 2.00	280	»		
— — 56 Mænd i 699 — à 0.75	524	25		
— — 180 Kvinder i 6542 — à 0.75	4905	50		
			27251	75
— p. Hospital til 78 Mænd i 2920 Dage à 1.40	4088	»		
— — 2 Kvinder i 70 — à 1.40	98	»		
— — 40 Kvinder i 2123 — à 0.75	1592	25		
— — 1 Mand i 19 — à 0.15	2	85		
			5781	10
Betalt Hospital for 1 Mand i 3 Dage à 1.00	3	»		
— — 93 Mænd i 2328 — à 0.60	1396	80		
— — 61 Kvinder i 1994 — à 0.60	1226	40		
— — 1 Kvinde i 62 — à 0.65	40	30		
— — 2 Kvinder i 63 — à 1.00	63	»		
— — 67 Børn i 2496 — à 0.30	748	80		
			3478	30
Lægehonorar og ekstra Lægehjælp	12135	92		
— Speciallæge	3753	49		
			15889	41
Vagthold etc.	144	63		
Barselhjælp	810	»		
Medicin til Arbejdsløse	18	50		
Dyrtidshjælp	10899	62		
			11872	75
Andre Udgifter:				
Budløn	50	»		
Porto	48	74		
Flyttebøger	5	»		
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	81	75		
Administration	1800	»		
			1985	49
Ialt Udgift	....	..	66258	80
Beholdning den 31. December 1916	....	..	26417	15
Balance Kr.	....	..	92675	95

Hjælpekassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1916	Kr. 4301.62
Renter	- 160.58
Kontingent	- 12963.45
Andre Indtægter	- 105.00
Balance	Kr. 17530.65

Udgift.	
Pengehjælp à 1 Kr. pr. Dag	Kr. 13971.00
Beholdning den 31. Decbr. 1916	- 3559.65
Balance	Kr. 17530.65

Begravelseskassen i København.

Indtægt.	
Beholdning den 1. Januar 1916	Kr. 101427.25
Renter	- 4034.21
Kontingent	- 11012.65
Balance	Kr. 116474.11

Udgift.		
Begravelseshjælp til Medlemmer	Kr. 4810.00	
— - Medlemmers Børn	- 170.00	
		Kr. 4980.00
Administration		- 800.00
Beholdning den 31. December 1916		- 110694.11
Balance		Kr. 116474.11

Hovedoversigt.

Indtægt.		Kr	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1916: I Afdelingerne	Kr. 710.95		
I Hovedkassen	- 801251.89		
		801962	84
Renter i Aaret		32383	68
Kontingent		205587	64
Ekstrakontingent		2	60
Indskud		337	»
Statstilskud til den københavnske Sygekasse	Kr. 12774.00		
— - Arbejdsløshedskassen	- 34275.15		
— - Fond for fortsat Hjælp	- 1686.47		
		48735	62
Kommunetilskud		17661	84
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.		1470	95
Tilbagebetalte Rejselaan		5	»
Refunderede Understøttelser		63	»
Refunderet af Jysk Morgenblads Konkursbo		462	»
Refunderet Dyrtidshjælp		10882	67
à Conto Læger og Hospital		4000	»
Andre Indtægter i Afdelingerne		289	»
Købt Københavns Kommune-Obligationer		139832	»
Indgaaet Gældsbevis fra Social-Demokraten		15000	»
Balance Kr.		1278675	84

Udgift.		Kr.	Ø.
Understøttelse paa Stedet, inkl. Omflytningsbidrag	Kr. 64230.00		
Rejseunderstøttelse	- 8045.15		
		72275	15
Bidrag til Storkonflikten i Norge		3437	»
Sygeunderstøttelse: Provinserne	Kr. 17241.01		
— København	- 64273.31		
— Hjælpekassen	- 13971.00		
		95485	32
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 2450.00		
— København	- 4980.00		
		7430	»
Legatunderstøttelser		750	40
Tarifforhandlinger		731	62
Typograf-Tidendes Udgivelse		7290	35
Forskellige Kontingenter		1627	35
Bidrag til Fagskolen		100	»
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 6661.00		
Lønninger og Honorarer	- 7226.10		
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 1322.23		
Kontorartikler	- 136.95		
Rejseudgifter og Diæter	- 2875.80		
Porto	- 405.54		
Tryksager	- 1493.35		
Telegram og Telefon	- 538.76		
Inventarfornyelse	- 2.10		
Bladhold	- 18.73		
Bogbinder	- 140.65		
Forsk. Udgifter	- 116.56		
		20937	77
Købt Københavns Kommune Obligationer		108867	82
Udlaant til Social-Demokraten		15000	»
Ialt Udgift		333932	78
Beholdning den 31. Decbr. 1916: I Afdelingerne	Kr. 708.45		
I Hovedkassen	- 944034.61		
		944743	06
Balance Kr.		1278675	84

Regnskab for Ejendommen i Randers.

Indtægt.

Saldo	Kr.	4.24
Indgaaet Husleje	-	412.50
Balance	Kr.	416.74

Udgift.

Husmandskreditforeningen	Kr.	165.00		
Hypotekforeningen	-	78.25		
Skatter	-	59.51		
Vandafgift	-	2.00		
			Kr.	304.76
Malerarbejde	Kr.	49.00		
Murerarbejde	-	16.50		
Tømrerarbejde	-	11.00		
Tapet	-	11.00		
Skorstensfejer	-	1.80		
			-	89.30
Porto			-	0.55
Lejekontrakter			-	0.30
Saldo			-	21.83
Balance			Kr.	416.74

Status for Ejendommen i Randers pr. 31. December 1916.

Aktiver.

Vurderet til Ejendomsskyld	Kr.	8000.00
Beholdning i Randers 31. December	-	21.83
Balance	Kr.	8021.83

Passiver.

Restgæld til 1. Prioritet (Husmandskreditforeningen)	Kr.	2951.43
do. - 2. do. (Jysk Hypotekforening)	-	1018.97
Laan hos Forbundet	-	285.00
Formue pr. 31. December	-	3766.43
Balance	Kr.	8021.83

Samlet Status pr. 31. December 1916.

Aktiver.

Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr. 227310.66		
Obligationer	- 139832.00		
Prioriteter	- 5000.00		
Gældsbevis fra Typ. Stiftelser	- 4000.00		
		Kr.	376142.66
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen		-	260866.68
Fond til forts. Hj. u. ekstraord. Arbejdsl.: I Sparekassen		-	7765.40
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr. 708.45		
- Hovedkassen	- 28998.28		
		-	29706.73
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr. 14877.75		
Prioriteter	- 88500.00		
		-	103377.75
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen		-	5212.93
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr. 25917.15		
Aktier i Vejlefjords Sanat.	- 500.00		
		-	26417.15
Hjælpekassen i København: I Sparekassen		-	3559.65
Begravelsesk. i København: I Sparekassen	Kr. 67194.11		
Kreditforenings-Obligationer	- 18000.00		
Prioriteter	- 25500.00		
		-	110694.11
Legatformuen: Kreditforenings-Obligationer		-	21000.00
Udestaaende Rejselaan	Kr. 356.00		
Annoncer i Typ.-Tid.	- 113.14		
Statstilskud for 1916 til Sygekassen	- 13152.20		
do. - April, Juli og Oktbr. Kv. til B. A.	- 25542.57		
Rest paa Kommunetilskud til B. A. for 1915—16 ca.	- 9500.00		
Kommunetilskud til B. A. for 3 Kvartaler 1916 ca.	- 16500,00		
Rest paa Laanet af Reservefonden til Finland	- 10557.98		
Renter af do. for Aarene 1914—15—16	- 1300.74		
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	- 4000.00		
Renter af Schlesingers Legat	- 15.40		
Laan til Ejendommen i Randers	- 285.00		
Ejendommen i Randers: Aktiva overstiger Passiva med	- 3766.43		
		-	85089.46
Balance		Kr.	1029832.52

Passiver.

Hospitalsophold for Oktober Kvartal 1916	Kr. 819.80		
Lægehonorar	- 5320.98		
		Kr.	6140.78
Formue den 31. Decbr. 1916		-	1923691.74
Balance		Kr.	1029832.52

København, den 15. Februar 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Beholdningerne efterset og fandtes at være til Stede.

København, den 27. Marts 1917. VICT. PETERSEN. LAUR. JENSEN. P. HANSEN. B. E. SCHMIDT. H. CRONE. CARL NIELSEN.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Lokalafdelingernes Indtægter og Udgifter i foranstaaende Regnskabsoversigt er sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen fordelte paa Special-Regnskaberne, der saa udførligt som muligt udviser hver enkelt Kasses Forhold i Aaret 1916, saa at enhver temmelig nøje kan følge disse. Den derpaa følgende Hovedoversigt er en Sammendragning af samtlige Special-Regnskaber, hvorved der gives et samlet Overblik over hele Forbundets financielle Virksomhed i Aaret. Endelig udviser Statusopgørelsen Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Arbejdsløshedskassen har haft et Overskud af Kr. 42,923.44; i Rejsehjælp er udbetalt Kr. 8,045.15, hvilket er Kr. 4,942.65 mindre end i 1915; til Understøttelse paa Stedet er udredet Kr. 64,230.00 mod Kr. 103,953.75 i 1915, altsaa en Mindreudgift af Kr. 39,723.75. Stats- og Kommunetilskud udgør tilsammen Kr. 51,936.99 eller Kr. 2,120.59 mindre end forrige Aar.

Reservefonden har haft en Indtægt af Kr. 271,115.01 og en Udgift af Kr. 200,764.53, hvilket giver et Overskud af Kr. 70,350.48. Kontingentet til Arbeidsløshedskassen betales gennem Reservefonden.

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne. Sygekassens Formuefremgang i 1916 har været Kr. 2,311.07 mod Kr. 3,197.08 i 1915. Begravelseskassens Formuefremgang er Kr. 9,244.54 mod Kr. 8,273.88 i 1915. Grundfondens Formuefremgang er Kr. 106.38 mod Kr. 108.65 i 1915.

Legatformuen i København har givet Kr. 750.40, hvilket Beløb igen er uddelt.

Den statsanerkendte Sygekasse i København har givet et Overskud af Kr. 4,074.68. Udgiften har været Kr. 66,258.80, hvoraf Pengehjælp i Hjemmet og paa Hospital andrager Kr. 36,511.15. Lægehonorarer Kr. 15,889.41. I Dyrtidshjælp er udbetalt Kr. 10,899.62, som er refunderet af Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Hjælpekassen i København udviser et Underskud af Kr. 741.97 mod et Overskud i 1915 af Kr. 1,717.92; i Pengehjælp er udbetalt Kr. 13,971.00 mod Kr. 11,151.00 i 1915.

Begravelseskassen i København har haft et Overskud af Kr. 9,266.86 mod Kr. 8,527.20 i 1915; i Begravelseshjælp er udbetalt Kr. 4,980.00 mod Kr. 5,027.75 i 1915.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed afspejles bedst ved Sammenligning af Status ved Aarets Begyndelse og Slutning. Den 31. December 1916 var Understøttelseskassernes samlede Formue *Kr. 1,023,691.74* mod Kr. 859,664.20 ved Aarets Begyndelse, hvilket giver en Formuefremgang af Kr. 164,027.54 (deraf Ejendommen i Randers Kr. 3,766.43, se dette Regnskab).

København, den 27. Marts 1917. ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

F. E. BØRDING, KØBENHAVN

Punkt 10. Til Valg af Styrelsesmedlemmer opstilledes: CARL HANSEN, JOHS. LARSEN, AKSEL FREDERIKSEN, WIDERIKSEN, P. AUG. PEDERSEN og SOFUS ANDERSEN. Som Stemmetællere valgtes: HUGO KNUDSEN og ALFR. CHRISTENSEN.

Til Trods for Vedtagelsen om at afbryde Forhandlingerne Kl. 3, var Klokken dog blevet 4, da Generalforsamlingens første Møde hævedes. P. AUG. P.

50-Aars Jubilæum

fejres Fredag den 13. April af Nyborg-Typografernes gamle, agtede Kollega CARL KRYGER, idet han den 13. April 1867 blev udlært i Fyns Stifts Bogtrykkeri i Odense. Efter at have arbejdet dels i Aarhus, Viborg og Odense, kom han i Aaret 1881 her til Nyborg — i de »gode«, gamle Dage, da man bød en gift Arbejder 12 Kr. i Ugeløn for 11 Timers dagligt og sundhedsfarligt Slid — hvor han siden da i 36 Aar har virket i »Nyborg Avis'« Tjeneste under Redaktørerne Blumensaadt, Brockdorff, Oppfer og nu N. Egebjerg. Kryger blev straks Medlem af Alm. dansk Typ.-Forbund i Aarhus og har siden da været et trofast Medlem af Organisationen, altid rede med en hjælpende Haand, naar der blev kaldt. Han har en kort Tid været Lokalformand, og selv om han i de senere Aar ikke har deltaget i Foreningslivet, har han dog, trods sine 70 Aar, været et interesseret Medlem, der forstaar at værdsætte Organisationens Betydning. Kryger virker endnu med usvækket Interesse og støt Paapasselighed paa Trykkeriet, og selv om han i mange Aar har maattet redet sin »Træhest«, er han endnu rask til Bens og tager gerne sin gamle 82aarige Hustru, der næsten er mere livlig og livslysten end ham — og det siger noget — under Armen til en længere Tur.

Kollegerne har i Dagens Anledning indbudt Jubilaren til en lille Aftenfestlighed, hvor der vil blive overrakt ham en Pengegave, ligesom der sikkert fra mange Sider vil blive vist ham Opmærksomhed.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Krigens Virkninger.

227 Millioner Kort for Livsfornødenheder er indtil de sidste Dage fremstillet i Bogtrykkerier i Berlin.

— — —

Den engelske Regering har paabudt, at Papirfabrikationen skal nedbringes til Halvdelen af det normale. I Kanada er man forøvrigt i Gang med at udvide sin Papirfremstilling, og man haaber i Løbet af kort Tid at kunne forøge denne med 30 %; det engelske Marked skal da ogsaa efter Krigen forsynes herfra, hvorved man helt vil udelukke det tyske og skandinaviske Papir.

— — —

Kollegerne i italiensk Svejts har hidtil brugt »Helvetische Typografia«, Organ for Typograferne i tysk Svejts, som Meddelelsesblad. Fra 1917 er man ophørt hermed og bruger nu Fagbladet for Typograforganisationerne i det franske Svejts, »Le Gutenberg«.

I de tyske Trykkerier har man hidtil ikke anvendt Kvinder som Medhjælpere ved Rotationsmaskiner; nu er der imidlertid truffet en Ordning mellem Organisationerne, hvorved saadant kan tillades.

— — —

Wolffs Bureau har i det sidst forløbne Regnskabsaar haft en Underbalance paa 170,669 Mk.

Til Trykkeriarbejderne.

Som det vil være Kollegerne bekendt, har alle Brancherne indenfor Dansk Typograf-Forbund dannet Klubber, og det vil dermed være fastslaaet, at de har deres store Betydning, men indenfor vor Branche har man det Særsyn, at kun en lille Del af Kollegerne har Forstaaelse heraf, og jeg vil derfor anmode dem, der endnu ikke er Medlemmer, om at indmelde sig i Klubben, idet jeg gør opmærksom paa, at vi foruden at varetage Medlemmernes faglige Interesser, ogsaa yder Hjælp i Sygdom og Arbejdsløshed.

Ærede Kolleger, som ønskes optagne, bedes henvende sig i Kaféen Kultorvet 14, Fredag den 13. April Kl. 8½.

Paa Klubbens Vegne
E. NILSSON.

Nær og Fjærn.

Saadan skal det være. I denne Tid, hvor Bogtrykkerne meget nødig rører ved Lønspørgsmaalet, er det oplivende at notere, at »Aalborg Venstreblad« (rad.) efter Opfordring fra Personalet har tilstaaet dette 2 Kr i ugenlig Lønforhøjelse, som omfatter alle.

Lokalformanden i Holbæk træffes fremtidig Hverdage fra Kl. 12 til 12¾ Middag og fra Kl. 6½ til 7½ Aften.

Fagskolen for Boghaandværk. Undervisningen, der paa Grund af Opvarmnings- og Belysningsvanskeligheder blev foreløbig indstillet fra den 11. Februar, er nu atter genoptaget. Elevernes Skolekort for Januar Kvartal gælder for April—Maj Maaned.

Rettelse til Medlemslisten. Medl. Nr. 6384 Hans Christiansen, der staar noteret som Haandsætter, meddeler, at dette ikke er rigtigt, og ønsker at dette rettes til *Maskinsætter.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Kassereren træffes i Dag, Fredag, Kl. 6½—8 i Stedet for i Morgen Lørdag. — Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer indbetalt i Dag.

Typografernes Sportsklub. Turneringskampen mellem Gymnastikforeningen »Hermes« og »Typografernes Sportsklub« finder Sted Søndag den 15. April Kl. 3 Eftm. i Studenterforeningens Gymnastiksal, Vester Boulevard 6. Billetter faas hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3[4] samt ved Indgangen.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Torsdag den 11. Januar 1917.

Formanden meddelte, at en Strid imellem Personale og Bestyrer i et herværende Bogtrykkeri ved hans Mellemkomst var bilagt. Til Efterretning. — Spørgsmaalet om Dyrtidshjælpens Ordning for Personalet i »Nationaltidende« havde været Genstand for Mægling, ved hvilken Overretsassessor Poul Hansen var bleven tilkaldt som Opmand. Mæglingen var resulteret i, at ingen i »Nationaltidende« beskæftiget Arbejder efter den afsluttede Overenskomst kunde faa *mindre* end 2 Kr. pr. Uge i Dyrtidstillæg. Til Efterretning. — En Divergens i Opfattelsen om Betaling for Overarbejdet i et herværende Blad var blevet besvaret afgørende af Formanden. Tiltraadtes. — Der var tilsendt vor Defensor for den ved Højesteret verserende Sag angaaende Karnevallet 1916 to forklarende Skrivelser. Bifaldtes. — Et Andragende fra »Social-Demokratisk Ungdomsforbund« henvistes til den førstkommende Afdelingsgeneralforsamling. — Et Andragende fra »Foreningen for konsekvente Antimilitarister« kunde ikke bevilges. — Formanden overbragte fra Wilh. Wartenberg og Hustru en Tak for den tilsendte Sølvbryllupshilsen. — Et Andragende om Laan kunde ikke bevilges. — En Kollega, der søger Uddannelse som Tegnelærer ved Stadens Tegnelærerkursus anmodede om Dispensation fra Tarifens Bestemmelser om Arbejdstiden. Dispensation bevilges. — Nogle Ansøgninger om hvilende Ret blev bevilgede. — Formanden meddelte, at den vedtagne Overenskomst om Dyrtidstillæg var i god Start, der var ikke sporet Uvilje nogen Steder; i nogle Tilfælde, hvor Indbetaling var udeblevet, var Aarsagen konstateret at være Misforstaaelse. Forhandlinger angaaende et tilsvarende Dytidstillæg for de i Stentrykkerierne beskæftigede Kvinder var paabegyndt, og der var Udsigt til en tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet. Der var tilsendt de udenfor Bogtrykkerforeningen staaende Bogtrykkere et Eksemplar af den indgaaede Overenskomst med Anmodning om Underskrift af samme. Der var indløbet Underskrift fra ca. 60 Bogtrykkere. Til Efterretning. — Protokollen oplæstes og godkendtes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

3. April: Bogense 30.00; Nyborg intet at indsende. 10. April: Rudkøbing 141.00; Varde 118.40.

København, den 11. April 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ole Marius Jeppesen, udl. ¼ 17 hos Fjeldsøe (arb. s. St.). Sætter Harald Victor Larsen, udl. 31/3 17 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Sætter Kaj Worm Jørgensen, udl. ¼ 17 i Fyrtaarnet (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Holger F. Dänhardt, udl. ¼ 17 hos Bording (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Svend Aage Jensen, udl. ¼ 17 hos Langkjær (arb. s. St.). Trykker Julian Georg Alexander de la Motte Heinisch, udl. ¼ 17 i Hafnia (arb. s. St.). Trykker Helge L. Chr. Nygaard, udl. 5/4 17 i Eksprestr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Edith Nielsen, udl. ¼ 17 i Fyrtaarnet (arb. s. St.). Hjælpearb. Louis Marius Nielsen (Berl. Tid.). Sætterlærling Paulus Efraim Schjølin (Rasmussen & Rugh).

Esbjerg, Sætter Lauritz Frederik Tobiesen, udl. 31/3 17 hos K. Rosendahl & Co. Nykøbing M., Sætter Ejnar Chr. Poulsen, udl. ¼ 17 i Morsø Folkeblad. Skive, Sætter Jens Peter Jensen, udl. ¼ 17 i Skive Folkeblad. Vejle, Paal. Mary Jørgine Jensen, indtraadt 29/3 17.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen fra Køge (arbl.). Tysk Nr. 2147 Hans Peter Hansen fra Rejse (arbl.). 101 August Høyer fra Rejse (arbl.). 3316 Emil Victor Kock fra Hjørring (arbl.). 1292 Carl Larsen fra Udl. (arbl.). 1033 Hugo Lüder fra Odense (arbl.). 2891 Aleks Løvgreen fra Udl. (arbl.). 6258 Frede Schou fra Roskilde (arbl.). 6979 J. W. Andersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3406 Chr. Kejlstrup (arbl.) og 4386 N. Rasmussen (Aarhus Stiftsbogtrykkeri). Esbjerg, 6930 Jens Bro Jensen (arbl.). Maribo, 2837 Thorkild Viktor Lund (arbl.). Nykøbing M., 4466 Einer Pedersen (Folkebladet). Odense, 3368 Henry B. Jensen (Andelsbogtrykkeriet), 446 Niels E. J. Müller (Andelsbogtrykkeriet), 2779 Edgar Jørgensen (Arbejderpartiets Bogtr.), 2605 Aage Jacobsen (Hagen & Sørensen) og 3787 Kai Hjalmar Lorentzen (Odense Avis). Roskilde, 3307 Berenth Sørensen (Militær). Viborg, 6293 Marius Andreas Larsen (Militær), 6300 Andr. Chr. Schou (Militær) og 3896 Jens Chr. Petersen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6979 J. W. Andersen til Kristiania (arbl.). 3651 Aage Aunfelt til Næstved (arbl.). 4071 Svend Fielsøe-Christensen til Helsingør i Pl. 2898 Edwin Carlo Thomsen til Udl. i Pl.

Aarhus, 3419 P. Holg. Lorentzen til Skive i Pl. Esbjerg, 3412 Hans Husted til Ringkøbing i Pl. Grenaa, 3349 Chr. von Qualen til Vejle (arbl.). Helsingør, 6276 Chr. Andersen til Aalborg (arbl.) og 3339 Christoffer Nielsen til Holbæk (arbl.). Holbæk, 3790 Søren Sørensen til Kolding (arbl.). Horsens, 3451 L. E. Jensen til København (Militær). Køge, 3401 L. V. Andersen til København (arbl.). Maribo, 3022 Ernst P. E. Andersen til Slagelse (Militær). Nyborg, 4392 Marius Rasmussen til Næstved i Pl. Nykøbing F., 3386 Charles Petersen til Nakskov (arbl.). Odense, 4386 Niels Peter Rasmussen til Aarhus i Pl., 3074 Otto Christiansen til København (Militær) og 1033 Hugo G. A. Lüder til København (arbl.). Ringkøbing, 6056 Lorenz Jensen paa Rejse. Ringsted, 6979 W. Andersen til København (arbl.). Roskilde, 3765 Carl Alfred Petersen til Ringsted (arbl.), 2837 Th. V. Lund til Rødby (arbl.) og 6258 Frede Schou til København (arbl.). Svendborg, 6039 P. Willemoes Jørgensen til København og 3317 Carl Chr. Andersen paa Rejse. Varde, 3826 Harald Larsen til København (Militær) og 3982 M. Schmidt Nielsen til København (Militær). Viborg, 3951 Carl Ludv. Krebs til Aarhus (arbl.) og 3959 Orla Vill. Petersen til København (Militær).

Udmeldte.

København: 4822 Paal. Eva Heramb (anden Livsstilling).

Horsens, 3949 Hjælpearb. N. O. F. Moss (fratraadt Faget).

Død.

Aarhus, 3573 S. Gade Jørgensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer bedes indbetalt i Dag Fredag. Ind- og Udbetaling sker i Dag **Fredag Kl. 6½—8** i Stedet for i Morgen Lørdag.

(15c) KASSEREREN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Kvartalsmøde afholdes Fredag d. 13. April Kl. 8½ i Kaféen, Kultorvet 14, hvor Indbetaling finder Sted. STYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Møde Fredag den 13. April Kl. 8. Billetregnskab. (4f)

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (1n)

T. C. C. Halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 15. April Kl. 11 i Nørre Central Café. Af Hensyn til Lokalet bedes Medlemmerne møde aldeles præcis.

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg (afg. Formanden, Frk. Thomsen og Revisor Johnsen). 5. Sommerens Ture. 6. Eventuelt.

Medlemmer, som ønsker nye Cykler, bedes snarest melde sig, da der er Udsigt til en yderligere Prisforhøjelse. (3a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En flink yngre Avissætter kan faa Plads **straks** paa *Ribe Stiftsbogtrykkeri, Ribe.* (118)

Flink Akcidenssætter kan faa (eventuel fast) Plads i Akcidenstrykkeri i jysk Købstad. Billet mrkt. Nr. »119« bedes snarest sendt til Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter, event. som Annonce- eller Avissætter, kunne ønske Plads. Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt Linotype-Sættemaskine, engelsk, er til Salg mod Kontant, naar Handel kan ske hurtigt. Billet mrkt. 7038 modtager *Sylvester Hvids Bureau, Nygade 7, København K.* (121)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri,** *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.
Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.
Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 20. APRIL 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det 7. ordinære Delegeretmøde afholdes den 30. og 31. Juli d. A. i København.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 38 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 30. Maj.

København, den 17. April 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

afholder sit 4. ordinære Delegeretmøde i København den 1. Avgust.

I Henhold til § 27 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Forslag maa være Forretningsudvalget i Hænde senest den 30. Maj.

København, den 17. April 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Omkring vor ny Tarif.

I snart 3 Aar har Krigen hærget Evropa og sammen med sin uadskillelige Følgesvend Dyrtiden skabt en for de krigsførende Landes Befolkning uudholdelig Tilstand, og for de faa nevtrale Landes Befolkning en meget vanskelig Tid, en Tid, som for hver Dag, der gaar, stadig føles tungere og tungere, og i særlig høj Grad selvfølgelig af Smaafolk og Folk af den saakaldte Middelstand.

Priserne paa alle Livsfornødenheder er steget til svimlende Højder, og Arbejdslønnen er jo desværre ikke nær naaet op paa forholdsmæssig Højde.

Alle Fagorganisationer herhjemme saavel som i andre Lande har naturligvis anstrengt sig for at faa Lønnen bragt op til i nogen Grad at kunne svare til Tiderne, men i disse Bestræbelser maa vi indenfor vort Fag med Skam erkende, at vi er sakket agter ud, og ikke — om man saa maa sige — har været paa Højde med Situationen.

Med store Forventninger har man derfor imødeset Tiden, da vor nuværende Tarif med dens *forskellige* Lønskalaer og Lærlingeparagrafer for stedse maa sige Verden Farvel, og en ny Tarif fødes med de forventede store Forbedringer i alle Retninger. Der er heller ingen Tvivl om, at hver eneste Typograf i Danmark sammen med vor ærede Styrelse gerne vil være med til at gøre et Stykke Arbejde for at naa det bedst mulige Resultat af de kommende Tarifforhandlinger. Dette fremgaar for Resten klart af vort Fagblads Referater fra Generalforsamlinger og Fagmøder.

Altsaa, Viljen er sikkert god nok.

Imidlertid synes det *for Øjeblikket*, som om en mørk og truende Sky er trukket sammen om os, og som, hvis den kommer til Udbrud i hele dens Omfang, vil blive det daarligst mulige Grundlag for vore Forhandlinger.

Den mørke Sky er de store Papirindskrænkninger og Papirfordyrelse, som forestaar.

Indskrænkninger og Fordyrelse af Papir i det Omfang, som der altsaa i Øjeblikket er Udsigt til, og paa det Tidspunkt begge Dele indtræffer — Juni eller Juli — vil jo naturligvis komme vore Tarifforhandlinger paa Tværs i allerhøjeste Grad. Alene Indskrænkningerne af Papirforbruget (ca. 40 pCt.) maa jo nødvendigvis medføre Arbejdsløshed; naar dertil kommer en saa stor Prisforhøjelse, at en Del Smaablade maaske helt maa indstilles, ligesom en Mængde Akcidensarbejde delvis maa forsvinde, har man al mulig Grund til at anstille mørke Betragtninger for Fremtiden.

— Ja, saadan synes i alt Fald mig Situationen at se ud i Øjeblikket, og selv om det ikke kommer til at gaa slet saa galt, er der ingen Tvivl om, at vi gaar en vanskelig Tid i Møde, og at vor Styrelse faar en yderst vanskelig Opgave at løse ved Forhandlingerne om vor ny Tarif, men selvfølgelig haaber vi, at de er Opgaven voksen og ønsker dem al mulig Held til at klare alle Skær og føre vor Stand frem til lysere og bedre Tider.

Grenaa, i April 1917. HAGEN CHRISTENSEN.

Papirproduktionens Nedsættelse med 40 pCt. vil antagelig blive opvejet ved den bebudede Indførsel af svensk og tysk Papir. At denne eventuelle Indførsel vil regulere Priserne paa vort hjemlige Papirmarked, er heller ikke udelukket.

RED.

Vore Finanser!

Af det i sidste Numer offentliggjorde Forbunds-Regnskab for 1916 er der det særdeles bemærkelsesværdige, at vore Kassers samlede Formue nu er *23,691 Kroner* **over en Million.**

Hvormange Arbejdere har 8 Timers ordinær Arbejdsdag?

GRUNDET paa en Forespørgsel af ovenstaaende Ordlyd til »Typ.-Tid.«, skal vi meddele følgende:

Siden 1911 er der ikke foretaget noget Sammendrag af Tal paa Arbejdere, der er naaet ned paa en Arbejdstid af 8 Timer daglig, men nævnte Aar stillede Tallene sig saaledes:

København	4262 Mænd	630 Kvinder
Provinserne	1737 —	5 —
Ialt...	5999 Mænd	635 Kvinder

Hertil kommer 178 Mænd og 138 Kvinder, der havde en endnu mindre Arbejdstid.

Det Antal Arbejdere, der siden 1911 har opnaaet 8 Timers ordinær Arbejdstid, er ganske forsvindende, vistnok kun nogle faa Hundrede; vi antager at godt 7000 organiserede Arbejdere er nede paa den ideelle Arbejdstid. Til Sammenligning hermed skal vi oplyse, at indenfor De samvirkende Fagforbund staar 131,889 Arbejdere, og i Organisationer, der ikke er tilmeldt Landsorganisationen, staar 41,179 Arbejdere. Kun ca. 4 pCt. af disse er da paa en Arbejdstid af 8 Timer og derunder.

Disse fordelte sig i 1911 over følgende Fag: Glasværksarbejdere, Bagere, Bogbindere (50), Bryggeriarbejdere, Kedel- og Maskinpassere, Litografer og Kemigrafer, Smede- og Maskinarbejdere (200), Typografer (2300), Gasværksarbejdere (1080), Kommunalarbejdere og forskellige Arbejdsmænd (600).

Elektrisk Ophedning af Sættemaskinens Smeltegryde.

DET turde for alle Bogtrykkerier, men særlig for alle Bladvirksomheder, som anvender Sættemaskiner, være glædeligt at erfare, at man nu er kommet saa langt, at man er i Stand til at anvende Elektricitet til Smeltning af Blyet i Maskingryden, og at man tillige kan gøre Forandringen meget billig og meget tilfredsstillende.

Paa Fischers Trykkeri i Münsingen, Kanton Bern i Svejts, er allerede tre Linotype-Maskiner i daglig Drift med elektrisk Ophedning.

Byen manglede Gas, og man eksperimenterede bl. a. med Benzin til Opvarmning, uden at dette dog var godt. I Sommeren 1915 satte imidlertid Firmaet sig i Forbindelse med Fabriken »Elektra« i Wädenswil, og her foretoges Forsøg for at opnaa Anvendelse af Elektricitet, hvilket som sagt nu er lykkedes.

Om Metoden, der er patenteret, oplyser »Helvetische Typografia« intet, men derimod oplyser Bladet, at Maskinerne har arbejdet syv Uger under Kontrol, og det viste sig, at der i denne Tid medgik for 49 Francs Strøm. Da havde Gryden været ophedet 10 Timer daglig — 1 Time før Arbejdets Begyndelse, 1½ Time Pavse og 7½ Arbejdstimer; altsaa var Omkostningen knapt 7 Francs pr. Uge. Den elektriske Kraft koster i Münsingen om Sommeren 8 og om Vinteren 10 Centimer pr. Kilowat-Time. Kraft-Udgiften for alle tre Maskiner beløber sig til 20 Francs ugenlig.

Vort svejtsiske Broderorgan forudser, at man inden lang Tid overalt gaar over til Anvendelse af Elektricitet til Smeltning, og hilser det med Glæde, da Forandringen ikke alene giver en mere regelmæssig Varme, der er lettere at regulere, men ogsaa fordi Forandringen i sanitær Henseende er et stort Fremskridt.

Forretningsudvalgsmøder.

Dels paa Grund af Travlhed paa Forbundskontoret og dels paa Grund af Pladsmangel har vi i den senere Tid ikke regelmæssig bragt Referater fra Forretningsudvalgets Møder.

For paa engang at blive a jour bringer vi nedenfor et kort Resumé af de vigtigste Sager i de ikke refererede Møder før Nytaar og sædvanligt Referat af Møderne i Januar Kvartal. Vi skal herefter bringe Referaterne paa sædvanlig Maade.

15. Juni. Arbejdsforholdene i Norge havde nu antaget Storstrejkens Karakter. Forholdene drøftedes, og Beslutning toges. — En med »Fyens Tid.« tilvejebragt Overenskomst godkendtes. — En Række forskellige andre Sager afgjordes. — Viggo Christensen delegeredes til de norske Kollegers Landsmøde i Kristiania.

8. Juli. Fortegnelse over de Firmaer udenfor Bogtrykkerorganisationerne, der indtil 1. Juli havde underskrevet Tarifen, forelaa. — Til den norske Storstrejke og til hjemlige Strejker var udskrevet ialt 4 Bidrag à 25 Øre for heltbet. og 12½ Øre for halvtbetalende. — I Fortsættelse af tidligere Forhandlinger, besluttedes det at benytte den gunstige Konjunktur til at købe for ca. 109,000 Kr. 4 % Københavns Kommuneobligationer.

27. Juli. Hovedkassereren meddeler, at de indkøbte Obligationer var indgaaet. For 108,867 Kr. 62 Øre var Obligationernes Paalydende 139,832 Kr.; den effektive Rente af Kapitalen bliver saaledes 5,14 %. — De samv. Fagf. meddeler, at det har henvendt sig til Ministeriet ang. en Reformering af Fængselsarbejdet. — Nogle Tarifspørgsmaal afgjordes. — I Stedet for P. Welblund valgtes P. Bondesen til Repræsentantskabet for D. s. F. — En Udvalgskendelse efter Sygekasselovens § 7 (om Bemidlethed) var afsagt i Forbundets Favør. — Der redegjordes for Dyrtidsforhandlingerne i København. Fællesmøde var fastsat til den kommende Tirsdag.

4. August. Resultatet af et Under-Udvalgs Arbejde i Dyrtidsspørgsmaalet for København forelaa. Lønningerne forh. med henh. 2 og 1 Kr. indtil Nytaar. Der forsøges en bedre Løsning for de kvindelige Hjælpearbejdere.

31. August. Under 17. Juli havde Lokalkassereren indsendt Regnskab over Huset i Randers. Lejesummen var forhøjet til 450 Kr. aarlig. — Forretningsføreren refererede forskellige Oplysninger ang. eventuelle Dyrtidsforhandlinger og om Besøg i forskellige Afdelinger. — Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde den 4. September. Nogle Tarifspørgsmaal, Organisationssager, m. v. afgjordes.

19. September. En Del Tarif- og Organisationsspørgsmaal afgjordes.

25. Oktober. Da Arnø forlader Randers, overdroges Husets Administration til den nyvalgte Formand K. Knudsen, der den 16. Oktober indsendte Regnskabet over Ejendommen for Juli Kvartal. — Efter at Forhandlingerne med Principalorganisationerne i Provinserne om et Dyrtidstillæg var bristede den 4. ds., var der sendt en Fremstilling til D. s. F., der havde foranlediget et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 31. Oktober, hvortil Provinsernes Forbundsstyrelsesmedlemmer giver Møde. — En lang Række Organisationsspørgsmaal fra forskellige Afdelinger afgjordes.

24. November. Forretningsføreren gav Oplysning om Besøg i forskellige Afdelinger og fremlagde en Del indsendte Resolutioner. — Statsbanerne havde forespurgt, hvad det kostede at faa Forbundet til at flytte April Flyttedag. Der var svaret, at det næppe var muligt at finde passende Lejlighed til den Tid, men at man gerne vilde undersøge Forholdene i den Henseende. — Forretningsføreren foreslaar, at der ved skriftlig Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer skaffes Forretningsudvalget Bemyndigelse til under 1. Januar at opsige Provinstarifen.

7. Decbr. Det af et Udvalg af Typografer og Bogtrykkere udarbejdet Forslag til Dyrtidstillæg for København forelaa. Det godkendtes enstemmigt.

20. December. Til Juleuddelingen var til i Dag indsamlet eller meddelt som indsamlet, men endnu ikke indgaaet: For København 4600 Kr., fra Provinserne 3900 Kr., i Beholdning fra forrige Aar 950 Kr. 12 Øre. Ialt 9450 Kr. Fra København er indkommet 340 Ansøgninger og fra Provinserne 235. Portionens Størrelse fastsattes til et Gennemsnitsbeløb af 15 Kr. 50 Øre. Det overlodes som sædvanlig Kontoret at foretage Fordelingen.

29. Decbr. Forslaget om Tarifens Opsigelse var enstemmig tiltraadt, hvorefter Opsigelsen var foretaget. — K. B. meddeler, at Foreningen har valgt Mart. Truelsen til Formand. — En Række Indstillinger fra forskellige Afdelinger behandledes og afgjordes. — Til Dyrtidsfondets Bestyrelse valgtes Bernh. Schmidt og Carl Nielsen.

Mandag den 29. Januar 1917.

1. Forskellige Hilsener i Anledning af Aarsskiftet var indløbet.

2. Fra 14 Afdelinger var indløbet Meddelelse om, at Dyrtidstillæget ikke var udbetalt i Overensstemmelse med Principalorganisationernes Tilsagn om Dyrtidsordningen. — Ved Forhandlinger var de allerfleste Sager bragt ud af Verden. I et Par Tilfælde udenfor Principalorganisationerne maatte man gaa til Pladsopsigelse for at faa en Løsning. I 4 tilbageværende Tilfælde bemyndigedes Forretningsføreren til fortsatte Forhandlinger.

3. I de socialdemokratiske Blade var Dyrtidstillæget ydet med 2 Kr. ugl. til alle Arbejdere. Efter at det københavnske Dyrtidstillæg var vedtaget, forhøjedes Beløbet til 3 Kr. ugl. — Paa given Foranledning blev det oplyst, at Ordningen for de socialdemokratiske Blade ogsaa omfatter Hjælpearbejdere.

4 og 5. Tarifunderskrifter forelaa fra Bogtrykker Grønning, Odder, og Bogtrykker Knudsen, Løgstør.

6 og 7. Nyborg og Holbæk Afdelinger indsender Tarif-Resolutioner.

8. Der var med en Maaneds Varsel indkaldt Forslag til Valg af Branchereprasentanter.

9. En Skrivelse fra Aalborg Maskinsætterklub ang. ovenomtalte Valg besvaredes.

10. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening forelaa en Skrivelse ang. en Bogtrykker i Københavns Nærhed. — Man vil forhandle med K. B. og Provinsorganisationerne om Sagen.

11. Ved et Fællesmøde med Dansk lit. Principalforening den 18. Januar var der sluttet Overenskomst om, at Bogtrykfagets Dyrtidsordning for Københavns Vedkommende bliver gældende for de kvindelige Paalæggersker i Stentrykkerierne med den Ordning, at Principalerne selv foretager Udbetalingen med det samme Antal Portioner og med samme Størrelse som i Bogtrykfaget. — Overenskomsten tiltraadtes.

12. Lokalformanden i Odense havde fremsendt forskellige Oplysninger, der toges til Efterretning.

13. Fra Lokalformanden i Randers var modtaget Regnskab over Ejendommen i Randers.

14. En Henvendelse fra Holstebro besvaredes.

15, 16 og 17. Nogle Sager behandledes.

18. Ansøgningerne om den ledige Portion af Eibeschütz Legat sendes til Kbhv. Afd.s Indstilling.

19. En Anmodning om Optagelse behandledes.

20. En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes.

21. En Skrivelse toges til Efterretning.

22. Der gaves Meddelelse om Fagmødet i Odense den 14. Januar.

23. Forretningsføreren refererede Resultatet af et Besøg i Esbjerg.

24. En Dispensationssag afgjordes.

25 Efter Indstilling af en Afdeling gaves der en ældre Kollega Kontingentfrihed.

26. En Laanesag behandledes.

27. Der gaves Meddelelse om en bilagt Konflikt i København.

28. Der gaves forskellige Oplysninger om Posebogtrykkerierne i København.

Tirsdag den 20. Februar 1917.

1, 2 og 3. Forretningsføreren meddelte Resultatet af de tilbageværende Dyrtidssager. 2 Firmaer havde endnu ikke betalt. I det ene Tilfælde klages til Dansk Provinsbogtrykkerforening og i det andet Tilfælde standses Arbejdet.

4. Et Formandsspørgsmaal drøftedes, og Beslutning toges.

5. En Kontrakt godkendtes.

6. En skriftlig Arbejdsordning godkendtes.

7. De indkaldte Forslag til Valget af Branchereprasentanter forelaa.

8. Et Cirkulære fra D. s. F. toges til Efterretning.

9. En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes.

10 og 11. Efter Indstilling fra de resp. Lokalafdelinger ydedes to gamle Kolleger Kontingentfrihed.

12. En Anmodning efter Lovenes § 23 afgjordes.

13. Den ledige Portion af Eibeschütz Legat bortgaves efter Afdelingsstyrelsens Indstilling.

14. Cirkulære forelaa fra det intern. Sekretariat, som skildrede Forholdene og opfordrede til at betale 8 Øre pr. Medlem. — Beløbet afsendes.

15. Spørgsmaalet om Tidspunktet for det forestaaende Delegeretmøde drøftedes.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 2. April. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Eventuelt.

Dirigent: HILDORA MOURITZEN, og Sekretær: A. GRAM-PETERSEN.

1. FORMANDEN: Det forløbne Aar var præget af Dyrtiden og de Foranstaltninger til Afhjælpning af denne, der var trufne. Ved den første Overenskomst, der blev truffet med Bogtrykkerne, var den Hjælp, der blev budt Kvinderne, skandaløs lille. Ved den sidste Overenskomst er der derimod taget fuldt Hensyn til Kvinderne, idet Hjælpen ydes efter ganske samme Skala som til Mændene. Den mindste Understøttelse, der er ydet Kvinder i Kvartalet, beløber sig til 34 Kr. 80 Øre, men der er selvsagt en Del, som har faaet ikke saa ganske lidt mere. Man er vel ikke herved ude over Trykket af Dyrtiden, men indrømmes maa det dog, at det er en betydelig Hjælp. For Kvinderne i Stentrykkerierne havde man ved Forhandling med Principalorganisationen faaet en Overenskomst, der sikrer disse Kvinder den samme Hjælp, som der ydes i Bogtrykkerierne. Kun at Hjælpen udbetales direkte af Principalen i Stedet for at indgaa i et Fond. Kun fra en Virksomhed udenfor Principalorganisationen havde man faaet Meddelelse om, at Hjælpen ikke var udbetalt i sin fulde Størrelse. Det drejede sig her om 2 Kvinder, og den ene forlod Arbejdspladsen, medens den anden meldte sig ind i Kv. Arbejderforb., hvor hun lønnes og udbetales Hjælp i Henhold til den der gældende Overenskomst. Vi har i Aaret kun haft megen ringe Arbejdsløshed, hvad der sikkert har sin Grund i, at Kvinderne søger over i de under Krigen opblomstrende Eksportforretninger, hvor Lønnen er større end i Bog- og Stentrykfaget. Den ringe Arbejdsløshed har bevirket, at Lønnen for Kvinderne er blevet hævet for en meget stor Parts Vedkommende, uden at man dog i Øjeblikket har noget Tal til Belysning af Forholdet. Gav derefter Meddelelse om forskellige Trykkeriforhold, der havde været til Behandling i Løbet af Aaret. — Efter at Frk. CRONE havde besvaret forskellige Forespørgsler, godkendtes Beretningen enstemmigt.

2. Frk. CRONE oplæste Regnskabet, der ligeledes godkendtes.

3. Følgende Medlemmer opstilledes til Valg. De afgaaende: AMALIE GRAM-PETERSEN og AMALIE PETERSEN, og endvidere AUGUSTA HOLMBECH og OLGA LØVGREEN.

Under Punkt 4 tog ingen Ordet.

Nær og Fjærn.

Rettelser til Medlemslisten. For at undgaa mulige Ubehageligheder er vi anmodet om at meddele, at Medlem Nr. 150 Alex. Rasmussen *ikke*, som anført, er Maskinmedhjælper, men *Maskinsætter*.

Medl. Nr. 2659, L. V. Rolff, Faktor hos Egm. H. Petersen samt 2518 Joh. Butty er ved Forglemmelse ikke optaget paa Fortegnelsen.

Under H. H. Thiele mangler 1330 P. C. Samuelsen, Hj.

»Enkekassen«s Kontor er lukket førstk. Søndag.

Nordisk Boktryckare-Konsts Martshæfte er udkommet og indeholder bl. a. Fortsættelse af L. Chr. Nielsens »Haandværkerliv gennem flere Hundrede Aar«, tillige en for Maskinsættere meget læseværdig Afhandling om »Linotypetekniske-Frågor«. Endvidere lidt om praktisk Kasseinddeling og Dagspressens Illustrationer.

Revolutionens Virkninger. Typograferne i Finland har faaet 40 pCt. i Dyrtidstillæg. Før Revolutionen vilde Principalerne kun indrømme 15 pCt.

Ved Aarsskiftet kunde man i »Korr.« finde en hel Del store Annoncer, som var udstyret særligt smukt. Det var Lokalforeningerne i Tysklands store Byer, der paa denne Maade ønskede de indkaldte Medlemmer — »unsere feldgrauen Kollegar« — et lykkeligt Nytaar.

Afstemningsresultater.

Sætternes Afdeling.

Ved den Dags Dato foretagne Afstemning angaaende Valg af 5 Styrelsesmedlemmer til Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling, repræsenterende *Sætternes Underafdeling*, viste Optællingen af afgivne Stemmesedler følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 688 Stemmesedler, deraf 3 blanke og én ugyldig.

Til Styrelsesmedlemmer valgtes:

P. BERENDT	med	592 Stemmer
HARALD JENSEN	»	558 —
J. C. CHRISTIANSEN	»	544 —
ANTON CHRISTENSEN	»	436 —
N. P. ANDERSEN	»	431 —

Derefter havde Th. Holmen 389 og Traugot Nielsen 251 St.

København, den 12. April 1917.

SØREN CHRISTENSEN. TH. DAHMS. ULRIK HANSEN. A. SØBY. NIC. MØLLER. JENS PANGEL. AXEL PETERSEN. OLE RASMUSSEN. WENDELBO-RASMUSSEN. GUND. SØRENSEN.

Trykkerafdelingen i København.

Den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling gav følgende Resultat: Der var afgivet ialt 277 Stemmesedler, hvoraf 1 ugyldig.

Valgt blev JOHANNES LARSEN med 180 Stemmer og P. AUG. PETERSEN med 128, derefter havde Axel Frederiksen 85 Stemmer, Chr. Widriksen 80, Carl Hansen 57 og Sophus Andersen 15 Stemmer.

HUGO KNUDSEN. ALFR. CHRISTENSEN.

Kvindeafdelingen.

Den Dags Dato stedfundne Optælling af Stemmesedler til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer viste følgende Resultat:

AMALIE GRAM-PETERSEN genvalgtes med 136 Stemmer, AUGUSTA HOLMBECH valgtes med 111 Stemmer. Derefter havde Amalie Petersen 96 og Olga Løvgreen 53 Stemmer.

Der var ialt afgivet 202 gyldige Stemmesedler.

København, den 12. April 1917.

HENRIETTE CRONE. HILDORA MOURITZEN.

Min hjærteligste Tak til alle unge og ældre Kolleger, der ved forskellige Opmærksomheder glædede mig paa min Jubilæumsdag.

En særlig Tak til Klubben »Royal« for den smukke og uforglemmelige Fest 2. Paaskedag. H. C. BIRCH.

Modtag min bedste Tak for al udvist Opmærksomhed ved mit 50-aarige Svendejubilæum. C. KRYGER, Nyborg.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

14. April: Haslev 40.00; Svendborg 300.00. 16. April: Herning 100.00; Løgstør 28.00; Nykøbing M. intet at indsende; Randers 543.29; Roskilde 239.25; Silkeborg pr. Bl. 50.00, kont. 220.55, ialt 270.55; Slagelse 276.50. 17. April: Assens 100.75; Grenaa 4.25; Hillerød 97.00; Hjørring 329.50.

København, den 17. April 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. April: Ribe 25.00. 16. April: Silkeborg i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 50.00.

København, den 17. April 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Georg Axel Brandrup. udl. ¼ 17 hos Th. Gudmundsen (arb. s. St.). Sætter William Jessen, udl. ¹⁰/₄ 17 hos Kiersgaard (arb. s. St.). Sætter Christen Emil Nielsen, udl. ¹/₄ 17 hos Trier (arb. s. St.). Sætter Rasmus Peter Steffensen, udl. ¹/₄ 17 hos Aage Hansen (arb. s. St.). Trykker Alfred Carlberg, udl. ¹/₄ 17 hos H. Meyer (arb. s. St.). Paal. Hedvig Sofie Nielsen, udl. ⁴/₁₀ 14 hos Teller (arb. s. St.). Paal. Gertrud Augusta Johanne Grimm, udl. ¹⁴/₄ 17 hos Fraenkel (arb. s. St.). 289 Chr. L. Bergs Hustru Oda Ida Marchen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel

Tiltraadte.

København: 3984 Niels Michael Esbensen fra Silkeborg (Militær). 3655 Einar A. Hald fra Næstved (S. L. Møller). 3451 Laur. Ejler Jensen fra Horsens (Militær). 6688 Carl A. P. Jørgensen (Militær). 6039 P. Willemoes-Jørgensen fra Svendborg (arbl.). 3951 Carl Ludv. Krebs fra Rejse (arbl.). 3955 Axel Gerh. Nielsen fra Hjørring (Militær). 3429 Peter Emil Petersen fra Helsingør (Aage Hansen). 1199 Peter H. Petersen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, Hjælpearb. Jens Clemmesen (overflyttet fra Cementarb.), 6854 Lorentz F. Jensen (arbl.), 6276 Chr. Andersen (arbl.) og 3819 Ove E. Jensen (syg). Aarhus, 561 Laur. Nielsen (arbl.) og 6130 Th. Kassow (Jydsk Centraltrykkeri). Helsingør, 4071 Svend Aage

Christensen (»Nordsjælland«) og V. d. d. B. 2147 Hans Peter Hansen (»Nordsjælland«). Hjørring, 6021 Hans Fr. Petersen (Vends. Venstreblad). Holbæk, 3339 Kristoffer Nielsen (arbl.). Kolding, 3790 Søren Sørensen (V. Schæffer). Nakskov, 3386 Charles Petersen (arbl.). Skive, 3411 H. P. Lorentzen (Skive Folkeblad). Slagelse, 3498 Jens Sørensen (Militær), 3022 Ernst Andersen (Militær) og 3767 Joh. Jacobsen (arbl.). Svendborg, 3342 Søren Chr. Jensen (Meyer) og 3651 Aage Aunfelt (Dagbladet).

Fratraadte.

Tysk Nr. 2147 Hans P. Hansen til Helsingør i Pl. 3767 Johannes Jacobsen til Slagelse (arbl.). 443 Fritz Fr. Johansen paa Rejse. 1199 Peter H. Petersen til Rudkøbing i Pl.

Aalborg, 6276 Chr. Andersen til Hjørring i Pl. Aarhus, 4445 Otto Poulsen til Hjørring i Pl. Assens, 3916 Hans L. Jensen til Ribe i Pl. Helsingør, 4071 Svend Aage Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 3429 Peter Emil Petersen til Kbhvn. i Pl. Hjørring, 6930 Jens Bro Jensen til Esbjerg (arbl.), 3955 Axel Gerhard Nielsen til Kbhvn. (Militær), 6854 Lorentz F. Jensen til Aalborg (arbl.) og 6702 C. S. C. Jacobsen paa Rejse. Horsens, 561 L. A. Nielsen til Aarhus (arbl.). Kolding, 3719 Hans Schytte til Randers i Pl., 3498 J. Sørensen til Slagelse (Militær). Løgstør, 3342 Søren Chr. Jensen til Svendborg i Pl. Nakskov, 4469 N. P. Andersen til Næstved i Pl. Nyborg, Otto Holst til Skelskør i Pl. Nykøbing F., 6021 Hans Fr. Petersen til Hjørring i Pl. Randers, 3697 Niels Henriksen til Holstebro i Pl. og 3914 Sv. Ad. R. Mortensen til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg, 3984 N. M. Esbensen til Kbhvn. (Militær). Skive, 6293 M. A. Larsen til Viborg (arbl.) og 6300 A. Chr. Schou til Viborg (Militær). Slagelse, 3495 G. R. Krog til Sorø (arbl.).

Udmeldt.

København: 535 Sætter Axel Olsen (anden Livsstilling).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Søndag den 22. ds. er Kassererkontoret lukket. P. NORDLUNDE, Kasserer,
(122) Elmegade 20 2.

Typografernes Sangforening.

Fredag **Kl. 8 præcis**: Sangøvelse. (10)

T. C. C. Førstk. Søndag ingen Tur. Søndag den 29. April: Tur fra Sct. Hans Torv Kl. 10. — Husk snart at bestille Cykler, da Priserne stiger. (3b)

ANNONCER

Pladsen som Avissætter
paa Ribe Stiftsbogtrykkeri er besat. (124)

Provins-Bogtrykkeri
ønskes til Købs. Udførlige Oplysninger udbedes under Billet mrkt. »123« til Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,
dygtig, kan faa Plads i Tønsberg, Norge. — 45—48 Kr. ugentlig. Henvendelse til Anvisningskontoret.

Faktorplads.
En dygtig og energisk Mand, der har Lyst og Evner til en Faktorstilling, kan faa Plads paa »**Silkeborg Venstreblad**«. (128)

En dygtig Sætter-Trykker,
Avis og Akcidens, søges, grundet paa Indkaldelse, straks. Løn 30 Kr. For en dygtig Mand er Pladsen fast.
(127) **Nordjysk Dagblad**, Hjørring.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Som Svar paa Forespørgsler meddeles, at **Allers illustrerede Konversations-Leksikon med Fremmedordbog** — ialt 7 stærkt indbundne Bind med Læderryg og Læderhjørner — indtil videre leveres mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kroner maanedlig**, og at **hele Værket leveres ved første Afdrag.** — Bestillinger modtages af ANTON JENSEN, THINGVALLA ALLÉ 28, KØBENHAVN S. (126)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 27. APRIL 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Afdelingsledelserne!

Foranlediget af den ny Ulykkesforsikringslov og efter Modtagelsen af et Cirkulære fra Forsikringsraadet ang. Forsikringspligtens Omfang for Fagforeninger, vedtog Forbundsstyrelsen paa sit Møde i Søndags, at søge tegnet en Forsikring, der dækker Forbundets og *samtiaig dets Afdelingers* Risiko i Henhold til Loven.

Lokalafdelingerne behøver derfor ikke selv at tegne Forsikring. Forsaavidt nogen Afdeling allerede maatte have gjort det, bedes det omgaaende meddelt Forretningsføreren.

København, den 25. April 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

1. Maj.

De københavnske Afdelinger af Dansk Typograf-Forbund deltager som sædvanlig i 1. Maj-Demonstrationen paa Tirsdag. Angaaende Mødetid og Sted se »Social-Demokraten«.

STYRELSERNE.

Se stort.

OPPOSITION er af det gode. Oppositionen indenfor vort Forbund, der paa forskellig Maade kommer til Orde, ogsaa i vort Blad, har sin Berettigelse deri, at Medlemmerne blev for søvnige og ligegyldige, om de ikke af nogle kraftige, oppositionelle Ord en Gang imellem blev vakt til Eftertanke om deres egne Sager.

Opponentens Maal maa være at hæve Standen saa højt som muligt, til saa gode Kaar som muligt; det kan i Sandhed nok tiltrænges. Er den saadan — selv maaske med lidt Overdrivelse — er den af det Gode, ogsaa for Ledelsen, thi denne fritages for et Vækkelsesarbejde, der ogsaa kan have nogle ubehagelige Sider.

Vi i vort Fag, der før var forude, er sakket bagud; det maa staa klart for enhver, der vil lukke Øjnene op.

Tænk blot paa, at i H. t. Tarifen har man Lov til at arbejde for 24—25 Kr. om Ugen, *at* der er *gifte* Folk i deres bedste Alder, der arbejder for den Betaling — — ja, der er endog *velhavende* Forretninger, der byder sine Arbejdere en saadan Betaling.

Men hvis vi skal opnaa at faa en god Tarif for Provinsen ved de kommende Forhandlinger, maa vi *alle* staa sammen om vore Førere. Naar Førerne gaar til Tarifforhandlingerne, da skal det være med Bevidstheden om, at de som Rygstød har *alle* Danmarks Typografer. En Fører er altid udsat for Kritik, og vi kritiserer ogsaa vore; men naar det gælder noget større, maa vi kaste alle *Smaating* til Side og staa fast i sluttet Kreds om dem, som skal føre vor Sag frem.

Aldrig er Danmarks Typografer gaaet til Tarifforhandlinger under saa uheldige Forhold som denne Gang; derfor gælder det nu mere end nogensinde at kaste Smaaligheden til Side og slutte Kreds.

Næstved, i Marts 1917. JACOB.

Et meget sjældent Jubilæum

(1857—1917)

kan Tirsdag den 1. Maj fejres af vor gamle, afholdte Kollega JACOB SØFELDT i Odense, idet han den 1. Maj 1857 traadte i Lære paa Fyns Stiftsbogtrykkeri og siden uafbrudt har arbejdet her i det lange Tidsrum af 60 Aar. — Han har hele Tiden været medvirkende ved Fremstillingen af »Fyns Stiftstidende«, først under forlængst afdøde Bogtrykker Morten Christian Hempel, derefter under afdøde Etatsraad J. C. Dreyer (1862—1897), og i de sidste 20 Aar under sin nuværende Principal, Redaktør M. C. H. Dreyer. I mange Aar var han Ombryder og saaledes »første Sprøjte«, indtil Pladsen for faa Aar siden under hans Fraværelse paa Grund af en forbigaaende Sygdom gik over til en »yngre Kraft«, men til Trods for sine 75 Aar er han den Dag i Dag en rask og paalidelig Sætter, der gør udmærket Fyldest paa sit gamle Arbejdssted. — Siden han i 1857 traadte i »Fyns Stiftstidende«s Tjeneste, har han set dette Blad udvikle sig fra en lille Avis paa 4 trespaltede Kvartsider, men dog — hvad der den Gang var enestaaende — trykt paa Hurtigpresse, til den anselige Størrelse af 8—16 Sider, hvori Bladet nu fremtræder, trykt paa Rotationspresse, — ja, der er Forskel paa Fortid og Nutid: Typografien har gennemgaaet en rivende Udvikling!

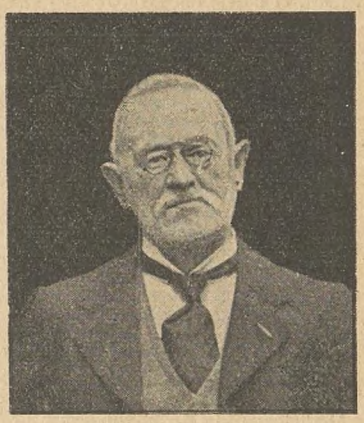

Ved sit 50-Aars Jubilæum i 1907 blev han udnævnt til Dannebrogsmand.

Jubilaren kan glæde sig ved et usædvanligt godt Helbred, og er meget afholdt saavel af sin Principal som af sine Kolleger, der i ham ser et lysende Eksempel paa godt Humør og aldrig svigtende Livslyst.

Han vil sikkert i Dagens Anledning modtage mange Beviser paa Agtelse, ikke blot fra sine Kolleger, men ogsaa fra den store Kreds af Byens Borgere, hvori han i Tidens Løb har bevæget sig.

Den 12. tyske Krigsstatistik.

DENNE Statistik er optaget den 31. December 1916. Tallene i Parentes er de tilsvarende fra Statistiken for 30. September 1916.

Indkaldte var 53,004 (49,869), heraf Gifte 27,094 (25,876). Her findes en Stigning, der hovedsagelig falder paa de Gifte. Dette kan maaske tydes derhen, at det nu hovedsagelig er de ældre Aargange, der kaldes til Skyttegraven.

Ogsaa Antallet af Faldne viser en beklagelig Stigning, nemlig fra 4512 den 30. September til 4927 den 31. December, altsaa en Stigning paa over 400 i Løbet af 3 Maaneder; i Procent angivet andrager dette Tal 9,8.

Antallet af Kolleger, der ikke er indkaldte, er 28,807 (29,998). Af disse var 27,490 (29,185) fuldt beskæftiget. I andre Fag arbejdede 779 (813). Arbejdsløse var 108 (116). Indskrænket Arbejdstid havde 29 (22). Sygemeldt 695 (900).

Af Understøttelser udbetaltes i Tidsrummet Avgust 1914—Decbr. 1916: Arbejdsløshedsunderstøttelser 3,374,595 Mk., andre Understøttelser 6,859,286 Mk., Familieunderstøttelser 1,893,940.

Hvorledes Indkaldelserne faldt, lige fra Krigens Begyndelse til nu, viser følgende Oversigt:

	Medlemmer	Tilvækst
Indtil Midten af Avgust	11,519	—
— 31. December 1914...	22,314	10,795
— — 1915...	41,611	19,297
— — 1916...	53,004	11,393

I Aaret 1916 faldt Indkaldelserne saaledes:

Januar Kvartal	1,120	Medlemmer.
April —	4,409	—
Juli —	2,729	—
Oktober —	3,135	—

Med Udgangen af 1916 har ialt 70,4 pCt. af vore tyske Kolleger maattet lyde Indkaldelsesordren. Ved Udgangen af 1916 fandtes imidlertid kun 58,92 pCt under Vaaben, idet Resten var hjemsendt, eller af særlige Grunde fritaget for Tjenesten.

— — —

Det er med dyb Vemod vi herhjemme — hvert Kvartal — optager denne meget triste Statistik. Den vidner om de Trængselstider, som Verdens Arbejdere oplever, og vi kan ikke undlade nu, da Dusinet er fuldt, at udtale det Haab, at det er en af de sidste i Rækken. SP.

Bladsætterklubben

afholder **ordinær Generalforsamling** *Fredag den 4. Maj Kl. 12* hos Baltzer, Frederiksborggade 32.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, Kasserer, 2 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Revisorer. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

25-Aars Jubilæum.

1. Maj er det 25 Aar siden, to af Holbæk Lokalafdelings Medlemmer: Trykker O. V. MOURITZEN, »Holbæk Amts Avis«, og Redaktør S. CHR. GROVE, »Holbæk Amts Social-Demokr.«, indtraadte i Typografernes Organisation, idet de begge fik udlært og optoges som Medlemmer af Dansk typografisk Forening 1. Maj 1892.

O. V. MOURITZEN, der er født i Randers, udlærtes i »Holbæk Amts Avis«s Trykkeri, og her har han med Undtagelse af nogle korte Tidsrum, hvorunder han arbejdede i København, Nyborg og Randers, siden haft Plads som Typograf. Selv om Mouritzen aldrig har hørt til de særlig fremtrædende Kolleger, har han dog i Aarenes Løb siddet inde med forskellige Tillidsposter indenfor de holbækske Typografers Organisation. Fra 1. Juli 1900 til 1. Juli 1901 var han saaledes Formand for Lokalafdelingen, og da der i sin Tid i Holbæk ved Siden af Lokalafdelingen bestod en Typografernes Fagforening, var han i et Par Perioder Formand for denne Sammenslutning, der bl. a. havde til Opgave at samle de Typografer, som ønskede at tilhøre den lokale Fællesorganisation.

S. CHR. GROVE stammer fra Silkeborg, hvor han lærte Typografien i H. S. Sørensens Bogtrykkeri. Efter Læretiden arbejdede han som Typograf i Silkeborg, Aarhus, Frederikshavn, Kristiania, Roskilde, Ringkøbing og Esbjerg. Han gik imidlertid ret snart over i Journalistiken, og var derefter i adskillige Aar Medarbejder ved »Vestjyllands Soc.-Dem.«, dels i Esbjerg og dels i Varde. Fra Esbjerg kom Grove i 1912 til Holbæk, hvor han siden har været Lokalredaktør ved »Holbæk Amts Soc.-Dem.«. Indenfor Typografernes Organisation var han i et Tidsrum Lokalformand i Esbjerg.

Paa 25-Aarsdagen vil Kollegerne ønske de to Jubilarer Held og Lykke i Fremtiden. A. H.

— — —

Maskinsætter EMANUEL KANN kan den 1. Maj fejre 25 Aars Jubilæum for sin Ansættelse i »Næstved Tidende«s Sætteri, idet han denne Dato 1892 kom i Lære paa ovennævnte Sætteri.

E. Kann har siden uafbrudt her haft sit Virkefelt, først som Beregningssætter og i de sidste 9 Aar som Monoline-Sætter.

Jubilaren, der altid har omfattet sin faglige Organisation med megen Interesse, vil sikkert paa denne Dag blive mindet af de mange Kolleger, der i Aarenes Løb har arbejdet paa »Næstved Tidende«.

Foruden at Kann sidder i den lokale Styrelse er han tillige Personalets Tillidsmand.

Derfor vor Lykønskning paa Jubilæumsdagen. P. C.

— — —

Tirsdag den 1. Maj kan en af Odense-Afdelingens Typografer, VIKTOR PETERSEN, fejre 25-Aarsdagen for Udløbet af Læretiden. Petersen udlærte hos Hagen & Sievertsen, Odense, og har uafbrudt arbejdet her siden, hvor han ved sin rolige og bramfri Adfærd sikkert kun har vundet sig Venner blandt alle de Kolleger han i Aarenes Løb har arbejdet sammen med, og mange af disse vil sikkert paa Jubilæumsdagen sende Jubilaren en Hilsen.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 27. Marts.

1. Hovedkassereren havde fremsendt det reviderede Regnskab for Aaret 1916 samt Regnskaberne for samme Aar til Sygekasseinspektoratet for den københavnske Sygekasse og Forbundets to Begravelseskasser. — Kassebogen blev revideret og gjort op.

Beholdningen den 31/12 1916 var.....		Kr. 944,034.61
I den forløbne Del af 1917 overstiger Udgiften Indtægten med		» 10,420.36
hvorefter Beholdn. i Kassebogen den 27/3 1917 bliver.		Kr. 933,614.25
Hertil kommer Beh. i Juleudd.....		» 1,653.90
samt Beh. i Frivillig Inds.....		» 116.80
Pr. 27. Marts 1917 ialt		Kr. 935,384.95

hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes:

I *Sparekasserne*:		
Arbejdsløshedskassen.....	Kr. 260,366.68	
do., Fond t. fortsat Hjælp »	7,765.40	
De øvrige Kasser..... »	363,965.29	
		Kr. 632,097.37
I Obligationer.....		» 178,832.00
I Prioriteter		» 123,000.00
I Aktier og Depositum (D. F. D.).....		» 1,000.00
I Kassebilag		» 282.00
Kontant		» 173.58
Ialt		Kr. 935,384.95

Udenfor Beholdningen forefandtes: 1) Haandfaaet Pant fra Typ. Stiftelse i Obligationer 5000 Kr., 2) Gældsbevis fra Jørgen Petersen, 3) Gældsbevis fra Finsk Typograf-Forbund.

Status pr. 31/12 1916 udviser: Aktiva 1,029,832 Kr. 52 Øre og Passiva 6140 Kr. 78 Øre, hvorefter Formuen udgør *1,023,691 Kr. 74 Ø.*

2, 3 og 4. Der forelaa Meddelelser ang. Forhandlingerne om de tilbageværende Dyrtidssager.

5. Resultatet af Valget af Brancherepræsentanter i Provinserne meddeltes.

6. Det vedtoges at indkalde Forbundsstyrelsens Provinsrepræsentanter til forberedende Tarifmøde den 20. og 21. April. Sidstnævnte Dag deltager de valgte Brancherepræsentanter. — Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde den 22. April med Dagsorden: Provinstarifen og det forestaaende Delegeretmøde. — Det vedtoges at foreslaa Forbundsstyrelsen, at Delegeretmødet afholdes d. 30. og 31. Juli samt 1. Avgust.

7. Forretningsføreren redegjorde for nogle Forhandlinger, han havde ført.

8. Fra Holbæk Lokalafdeling forelaa Anmodning om en Dispensation, der ikke kunde bevilges.

9. En Dispensationssag afgjordes.

10. Det vedtoges at tegne Ulykkesforsikring i Henh. til den ny Lov.

11. I Henhold til Tilbud vedtoges det at lade Brandassurancen for Ejendommen i Randers forhøje med 30 %.

12. En Anmodning om Optagelse besvaredes.

13. En Anmodning fra Revisorerne bevilgedes.

14. En Klublov godkendtes.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt den 13. April Fortsættelse af den ord. Generalforsamling. Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentfors. og Br. »Stjernen«. 2. Opstilling til Valg (event. Valg) af en Kontrahent og en Repr. til Bryggeriet »Stjernen«. 3. Vort Fags Overgang til Fabriksdrift. 4. Eventuelt.

Pkt. 1. JOHS. LARSEN omtalte først Købet af »Soc.-Dem.«s Naboejendom. Udvidelse finder Sted efter Krigen. Derefter skænkede han de enkelte Møder i Kontrahentfors. en meget udførlig Omtale. — CARL SCHMIDT havde ventet, at Skruebrækker-Annoncers Optagelse i »Soc.-Dem.« var blevet omtalt og kritiseret. Kontrahenten gav et Svar, der fandtes tilfredsstillende. — RIIS ankede over de mange Optagelser i Bladet af Artikler fra »Vorwärts« og andre tyske Blade. — LAUR. JENSEN erkendte, at det kunde synes som om »Soc.-Dem.« er mere tyskvenlig end strengt nødvendigt, men fra Red.s Side hævdes, at det er nødvendigt som Modvægt mod Kapitalistbladenes enten udprægede engelskvenlige eller mere krigsgale Artikler. — Fra »Stjernen« aflagde SØRENSEN Beretning. Omtalte forskellige Vanskeligheder, der gør sig gældende under de nuværende unormale Forhold, saa at Øltilvirkningen har givet et Underskud, men dette var blevet opvejet af et eklatant Overskud fra Mineralvandsfabrikationen. Ved Maltning er der indvundet noget over 43,000 Kr. Agiterede energisk for at Arbejderne — ogsaa Typograferne — i langt større Grad end hidtil drikker det Øl, som tilvirkes i deres egne Virksomheder, og ikke privatkapitalistiske Produkter. Begge Beretninger godkendtes enst.

Pkt. 2. Paa Forslag af FORMANDEN genvalgtes de afgaaende Repræsentanter JOHS. LARSEN som Kontrahent og CHR. SØRENSEN som Repræsentant for »Stjernen«.

Pkt. 3. AKSEL DAHL indledede og skildrede hvorledes vort Fag gradvis er gaaet over til at virke fabriksmæssigt. Teknikens Udvikling har været stærkt hjælpende hertil. Nu gaar man ud paa at uddanne Eleverne til at presse mest muligt ud af Maskinerne, Kvaliteten for-

ringes og Fagets Udøvere mister Kærligheden til Arbejdet. Interessen for Dygtiggørelse af hvert enkelt Individ forsvinder, og dette reflekterer i Forholdet overfor Organisationen. Kun naar en mangelfuldt uddannet Kollega er uheldig med et Stykke Arbejde, husker han paa sin Forening; saa maa den hjælpe ham ud af Kniben. Organisationerne maa forstaa, at der bør gøres et Arbejde fra deres Side for at bibringe Fagenes Udøvere Kundskaber baade i faglig og aandelig Retning ved Undervisnings- og Foredragsaftener. Derved fremelskes Kollegialitet og Solidaritet. Vi maa naa dertil, at vi faar oprettet en vis skolemæssig Undervisning (faglig) for saavel ældre som yngre. Ingen er for gamle til at lære noget. — CARL JOH. CHRISTENSEN gav sin fulde Tilslutning, men paapegede at der allerede for 3 Aar siden var slaaet til Lyd herfor. — ALFR. CHRISTENSEN: Det gælder om at gøre Trykkerne til selvbevidste tænkende Mennesker. Gjorde opmærksom paa, at man ikke kan blive en dygtig Fagmand alene ved at høre Foredrag. Kollegerne maa føle det som en Pligt at hjælpe enhver Lærling paa Trykkerierne til den bedst mulige Uddannelse. — LAUR. JENSEN: En Trykker maa ikke lade sig pulsere frem, saa han udsætter sig for Legemsbeskadigelse. Lærlingenes Uddannelse bør være saaledes, at den virkelig kan rekruttere vort Fag, og ikke som det nu er: billigste Arbejdskraft. Tanken skal føres op og frem til vor Ledelse, og vi maa løfte i Flok for at gavne vort Fag og vor Organisation.

BERNH. SCHMIDT fik Ordet og skildrede i træffende Ord hvorledes det i Nutiden for Principalen gælder om hurtigt at faa anbragt Lærlingene ved en Maskine og derved bruge dem som billigste Arbejdskraft uden Hensyntagen til om Faget bliver lært, saa den unge Svend kan siges at være rustet til at tage Kampen for Tilværelsen op. Kom derved ind paa Omtale af den Erstatningssag, hvorom findes refereret i Nr. 15, og benyttede Lejligheden til, ved at fremlægge Papirer med Datoer, at bevise, at han ikke havde syltet Sagen. Fandt at denne Sag var en sørgelig, men træffende Illustration til Fagets Overgang til Fabriksdrift. — AKSEL FREDERIKSEN paastod at Bernh. Schmidts Datoer var urigtige. Han var selv i Besiddelse af Papirer med andre Datoer, hvis Rigtighed var attesteret med samme Underskrifter. Bebrejdede Formanden at dette Punkt ikke var sat først paa Dagsordenen, thi nu da Schmidt havde fremstillet Sagen fra sit Synspunkt, var Tiden saa langt fremrykket, at vi, der har en anden Mening, ikke kan faa Lov at udtale os. Efter et varmt personligt Ordskifte mellem Taleren og Bernh. Schmidt vedtog Generalforsamlingen følgende Forslag af Laur. Jensen:

Styrelsen opfordres til at tage det af Dahl rejste Spørgsmaal op til Overvejelse, med Tilkaldelse af Aksel Dahl og Alfr. Christensen.

Pkt. 4 udgik, da Kl. var over 11 og Lysene blev slukkede.

P. AUG. P.

Randers Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 12. April ordinær Generalforsamling. FORMANDEN omtalte, at der med Andersen-Løvstrøm fra Aalborg som Taler havde været afholdt et Møde ang. Fagundervisningen, som man venter at kunne paabegynde til Efteraaret. — KASSEREREN oplæste Regnskabet, der balancerede med 913 Kr. 94 Ø. Til Hovedkassen er indsendt 543 Kr. 29 Øre. Forskellige Forhold ang. Overarbejde drøftedes. Som Repræsentanter til »Socialdemokraten« genvalgtes ALFRED ANDERSEN og R. MALMSTRØM. Lokalkassens Regnskab balancerede med 565 Kr. 57 Ø. og sluttede med en Kassebeholdning paa 403 Kr. 89 Ø.

Rønne Lokalafdeling

holdt Generalforsamling Lørdag d. 14. April. Efter at Regnskaberne var godkendt, og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, S. PARKSØE og HANS NIELSEN, var genvalgt, drøftede man den kommende Tarifrevision. — Medlem af Hovedbestyrelsen C. M. BLOMBERG indledede Diskussionen, hvori flere Medlemmer deltog. — Sluttelig vedtog man enst. at slutte sig til de fra anden Side fremsatte Krav om en klækkelig Lønforhøjelse, om en Tarif for Hjælpearbejdere samt vedtage at søge Bornholm optaget i 1. Lønklasse.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 14. April ord. Generalforsamling paa Kafé »National«. — Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen og valgtes til Dirigent. Forelagde dernæst Regnskaberne: Hovedkassens balancerede med Kr. 458.80, indsendt Kr. 270.55, deraf pr. Bl. Kr. 50.00; Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 112.05, Formue Kr. 33.17; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Pkt. 2. Forbundets Syge- Begravelseskasse. Bestyrelsen var enedes om at fremsætte Ønske om at faa ændret Paragrafen i Begravelseskassen, der omhandler Hjælpens Ydelse til udtrædende Medlemmer derhen, at ogsaa andre end udtrædende paa Grund af Invaliditet kunne bibeholde sin Medlemsret; der udtaltes Tilslutning til Ønsket, og det overlodes Bestyrelsen til den Tid at udarbejde Ændring til bemeldte Paragraf til Behandling paa Delegeretmødet. — Derefter drøftedes Lærlingeforholdene, specielt paa »Venstrebladet«, hvor der herskede mildest talt slette Tilstande for Lærlingene; vedkommende Personale var ikke repræsenteret, hvorfor Bestyrelsen bemyndigedes til at indkalde dette til et Møde for mulig ad den Vej at faa tilvejebragt Materiale, saa man med Virkning kan foretage noget til Forbedring af dette Forhold.

Under Eventuelt ankede RUD. JENSEN over, at mange Rejsende — efter at have hævet deres Understøttelse — gik rundt paa Trykkerierne og »fægtede«; en kort Diskussion om dette Forhold tilkendegav, at det mest virkningsfulde Middel til Imødegaaelse af [illegible] var kategorisk at nægte at give »Geschænk«. — Derefter sluttede [illegible]neralforsamlingen, der kun var besøgt af en halv Snes Medlemmer. R. L.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. April sin ordinære Generalforsamling paa »du Nord«. 16 Medlemmer var kommen til Stede. — Til Dirigent valgtes CARL HANSEN. Protokollen og Regnskaberne oplæstes og godkendtes. Lokalkassen balancerede med 130 Kr. 19 Øre og havde et Underskud paa 9 Kr. 20 Øre. Forbundsregnskabet balancerede med 408 Kr. og der var en Kassebeholdning paa 15 Kr. ved Kvartalets Slutning. — De samv. Fagforbund havde sendt en Skrivelse og opfordret til at deltage i 1. Maj-Demonstrationen. Det overlodes til Bestyrelsen at lade en Liste cirkulere for at faa oplyst, hvor mange Medlemmer der kunde faa fri til at deltage i Demonstrationen, og saafremt det kunde lade sig gøre da at deltage med Fanen. — En Sag ang. Lærlingeforholdene paa Hjørring Bogtrykkeri blev omtalt. — Bestyrelsen foreslog at forhøje Kontingentet til 1 Kr. 25 Øre ugentlig i April Kvartal, hvilket vedtoges. — Bestyrelsen foreslog ligeledes at indsende et Andragende til Byraadet om at faa et Medlem af Afdelingen indmeldt som Skuemester i Svendeprøvekommissionen, da det konstateredes paa Generalforsamlingen, hvilket Humbug det var, naar kun Mestrene havde Ret til at bedømme Lærlingene. Saafremt Tilladelsen blev givet, valgte Afdelingen Elbert Hansen til at være Skuemester for vor Afdeling.

REINHOLDT.

Grenaa Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling 14. April. — Formanden, H. CHRISTENSEN, bød Velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter han oplæste Dagsordenen.

1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes.
2. Hovedkassens Regnskab, der balancerede med 216 Kr., og Lokalkassens, hvis Balance var paa 36 Kr., godkendtes.
3. Eventuelt. Herunder var bl. a. de daarlige Lønforhold til Behandling. Afdelingen vedtog, at anmode de herværende Blade om en haardt tiltrængt Lønforhøjelse. T. P.

Typografernes Cykleklub

afholdt den 15. April sin halvaarlige Generalforsamling. — Beretning og Regnskab aflagdes og godkendtes, og Sommerens Ture drøftedes, særlig Pinseturen: Roskilde-Bramsnæsvig-Ledreborg. — Til Formand valgtes Næstformand Hr. MARTIN LARSEN i Stedet for Hr. Ostermann, som nedlagde sit Mandat ved Efteraarsgeneralforsamlingen, til Næstformand: VALD. MADSEN, og til Styrelsesmedlem: GODTFRED NIELSEN.

F. M.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Onsdag den 31. Januar.

Fra Arbejdernes Fællesorganisation forelaa Meddelelse om, at der fortsat i Januar, Februar og Marts Maaned vilde blive udbetalt Dyrtidshjælp fra Københavns Kommune. Til Efterretning. — Et Par Kolleger, som havde tiltraadt ledende Stillinger i et herværende Bladtrykkeri, anmodede om Tilladelse til at indgaa paa Kontraktsforhold med Firmaet. Det vedtoges at indstille Forholdet til Godkendelse for Forretningsudvalget. — En Uoverensstemmelse mellem Faktor og Kvinderne i et herværende Stentrykkeri var efter Forhandling blevet udjævnet. Tiltraadtes. — Der var til Direktoratet for Arbejds- og Fabrikstilsynet sendt en Klage over en paabegyndt Bygningsændring, der vilde have daarlige hygiejniske Følger. Til Efterretning. — Fra Fællesrepræsentationen for »De Unges Idræt« havde Formanden modtaget Regnskab og Love, samt Anmodning om økonomisk Støtte. Det vedtoges at yde 10 Kr. — En Anmodning om Refusion af en Speciallægeregning bevilgedes. — En Forespørgsel om et Tarifforhold var besvaret af Formanden. Bifaldtes. — Et Medlem var af Anvisningskontoret sendt til Plads i Provinsen, der var udbetalt ham Penge for Rejsedagene; men han meddelte Dagen efter at han skulde være tiltraadt Pladsen, at han ikke alene ikke havde tiltraadt denne, men at han havde forbrugt det modtagne Rejsebeløb, og derefter uden at anmelde dette var tiltraadt Plads her i Byen. For disse Forseelser tildeltes der ham 1/2 Aars Karantæne. — Nogle Forespørgsler om Optagelse i Forbundet blev besvaret med Nej. — En Kollega anmodede om Dispensation fra Tarifens Bestemmelse om Minimallønnen. Efter at Personalet var spurgt, blev Dispensationen givet. — Forstander Borup, der har til Hensigt at rejse en Bygning til Brug for en Højskole, som skal bære hans Navn, havde henvendt sig til forskellige Organisationer med Anmodning om pekuniær og — navnlig — moralsk Støtte. Styrelsen vedtog at anbefale den ordinære Kvartalsgeneralforsamling, at yde denne ved at tegne Afdelingen for et Beløb af 100 Kr. — En Henvendelse fra Arbejdernes Fællesorganisation henvistes til Generalforsamlingen. — En Meddelelse fra Socialdemokratisk Forbund toges til Efterretning. — Det vedtoges at indstille Trykker C. E. Christensen til den ledigblevne Portion af Eibeschütz's Legat. — Efter nogen Diskussion vedtoges det at genaabne for Salget af Koks paa Ratebetaling. Det vedtoges endvidere i samme Forhold som tidligere at bevilge Koks til de Arbejdsløse. — Protokollen oplæses og godkendtes.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

18. April: Korsør 68.95; Odder 102.20; Rønne 204.00. 19. April: Holstebro 171.25. 21. April: Faaborg 47.50; Kallundborg pr. Bl. 50.00, kont. 69.60, ialt 119.60; Køge pr. Bl. 63.00, kont. 50.00, ialt 113.00; Nakskov 283.55; Ringsted pr. Bl. 25.00, kont. 220.75, ialt 245.75. 23. April: Aarhus pr. Bl. 698.85; Brønderslev 82.00; Fredericia 225.15; Holbæk 77.55; Maribo 112.50; Nykøbing F. pr. Bl. 50.00, kont. 264.80, ialt 314.80; Ringkøbing 219.00; Skive 71.30; Stege 67.00; Vejle 350.00. 24. April: Esbjerg pr. Bl. 85.50; Hobro 75.00; Næstved 504.35.

København, den 24. April 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. April: Kallundborg 50.00; Køge 63.00; Ringsted 25.00. 23. April: Aarhus 698.85; Nykøbing F. 50.00. 24. April: Esbjerg 85.50. (Alle i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud.)

København, den 24. April 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Poul Reinhold Møller, udl. 21/4 17 i Frbg. Bogtr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Svend Aage Thybro, udl. 6/4 17 hos Truelsen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Chr. Hjalmar Christiansen, udl. 8/6 98 i Kr. Dagblad (arb. s. St.).

Aalborg, Sætter Søren Sigvald Jensen, udl. 10/4 17 i Aalborg Amtstidende. Esbjerg, Sætter Gustav Fast, udl. 1/4 12 i Witten. Maribo, Sætter Hans Adolf Valdemar Christoffersen, udl. 1/4 17 hos Dein. Nykøbing F., Sætter Svend Aage Jensen, udl. 1/5 17 i Loll. Falst. Stiftstidende. Randers, Paal. Olga Johanne Christine Hansen, indtr. 16/4 17. Ringkøbing, Sætter Jens Mourids Isager, udl. 1/3 17 i Høyers Bogtrykkeri. Slagelse, Paal. Agnes Else Marie Larsen, indtr. 16/4 17. Viborg, Sætter Valdemar Nielsen, udl. 1/4 17 i Viborg Stiftstidende.

Tiltraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen fra Køge (arbl.). 4071 Svend Fielsøe-Christensen fra Helsingør (arbl.). 443 Fritz Johansen fra Rejse (arbl.). 3462 Hans R. Jørgensen fra Odense (Militær). 1509 William Mammen fra Rejse (S. L. Møller). 3914 Svend Riisgaard Mortensen fra Rejse (arbl.). 3959 Orla William Petersen fra Viborg (Militær).

Horsens, 3747 Alfr. Andersen (Kloster). Nakskov, 4354 Otto Hansen. Næstved, 1005 Hans Carl Chr. Andreasen i Pl. Odense, 3462 Hans R. Jørgensen (arbl.). Randers, 3719 Hans Schytte (Randers Amtstidende). Ribe, 3916 Hans Ludvig Jensen (Ribe Stiftstid.). Ringkøbing, 3412 Hans Husted (Amtsavisen). Silkeborg, 561 L. A. Nielsen (Social-Demokraten). Slagelse, 6093 Otto Ch. Larsen Holst (Skelskør). Svendborg, 3666 Hans Anton Andersen (Behrends).

Fratraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen til Køge i Pl. 1005 Hans Carl Chr. Andreasen til Næstved i Pl. 1384 Kaj Aage Hansen til Udl. 1187 Oskar Honoré paa Rejse. 2557 Hedvig Thomsen til Handels- og Kontormedhjælper-Foreningen. 2882 Joh. Fr. Chr. Weiss til Kolding (arbl.).

Aarhus, 1509 W. Mammen til Kbh. (arbl.). Fredericia, 3666 Anton Andersen til Svendborg i Pl. Nakskov, 3386 Ch. Petersen til Kalundborg i Pl. Odense, 446 Niels E. J. Müller til Amerika, 6462 Carl E. Hansen til Ringkøbing i Pl. og 3462 Hans R. Jørgensen til København (Militær). Ribe, 6154 Victor Jensen (paa Rejse). Ringkøbing, 3462 Hans R. Jørgensen til Odense (arbl.). Silkeborg, 3737 Sigvald Michaelsen til Viborg (arbl.).

Annuleret Optagelse.

Næstved, Trykker Niels Peter Brandt (Optagelsen sket paa Grund af fejlagtige Oplysninger).

KØBENHAVNS TRYKKER-KLUB afholder *Torsdag den 3. Maj Kl. 7½* **Møde** i Dansk Arb.-Loge, Blegdamsvej 26.

Alle københavnske Trykkere indbydes. (130)

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 7½ ordinær Generalforsamling i Prins Vilh. Palæ. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Kasserer og Næstformand. 4. Eventuelt. — Derefter Kaffebord, Pokaluddeling m. m. (1 p)

T. C. C. Søndag: Sct. Hans Torv Kl. 10. (3 c)

ANNONCER

Faktorplads.

En dygtig og energisk Mand, der har Lyst og Evner til en Faktorstilling, kan faa Plads paa »**Silkeborg Venstreblad**«. (128)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

»**Pjevs**« **Soiré.** Iaften har »Pjevs« Benefice paa Enghavevejens Teater (den store Sal) Kl. **7** pr. Optræden af Koncertsanger Henry Jensen, kgl. Kapelmusikus Joh. Fini Henriques, ny original Foraarskabaret »Den er der Knas i«. Efter Forestillingen Bal. (131)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

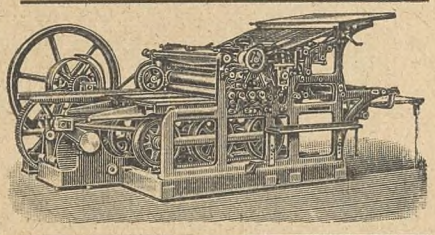

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— **Dansk Arbejde.** —

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 5. MAJ 1917 XLIV AARGANG

Tillidsmandsmøde

afholdes

Tirsdag Aften den 8. Maj Kl. 7½ i

Forsamlingsbygningen, Enghavevej 40.

(Sidelokalerne.)

Samtlige Personaler bedes repræsenteret. STYRELSEN.

Den kommende Løn-Tarif.

NU, da vi staar umiddelbart overfor Tarif-Skittet, kunde det sikkert være af Interesse at vende Blikket tilbage paa den Tid eller rettere paa den Tarifperiode, som er forløbet siden 1909, da vor nuværende Tarif fødtes til Verden, og se, hvorledes denne har virket. At den ikke skabte Vejen til Guldgruberne, var vel nok de fleste den Gang klar over, og særlig da ikke i de Aar, Verdenskrigens Fakkel har kastet sit røde Flammeskær over Evropa og dermed delvis lammet vor Industri og standset vore Indførseler fra Udlandet. Den har da ogsaa — særlig i Krigsaarene — skabt megen Utilfredshed blandt Fagets Udøvere og den har med sine meget sparsomme økonomiske Forbedringer givet Husmødrene mangen en svær Opgave, som til Tider har været vanskelig at finde Løsning paa; de har trods Spekulationer døjet meget ondt med at faa de faa Kroner, som Tarifen stillede til deres Raadighed, til at dække for det mest nødvendige til Livets Ophold. Tiderne forandrer sig Dag for Dag og bringer stadig større og større Stigninger paa alle Livsfornødenheder og Klæder, men trods det, har vi været tvunget til at leve under en Tarif, som gennem hele Perioden har været uforandret med en Undtagelse nær; det var »da vi fik Kronen«, og som byder en udlært Typograf en Minimumsløn paa 25 Kr. med et saa latterligt Dyrtidstillæg som 96 1/7 Øre; det er med milde Vendinger en *Sulte-Tarif*, der her har været budt det grafiske Fag, sløjere end noget andet Fags, og vi er stærkt paa Retur og vil snart, hvis vi ikke nu samler os sammen og slaar et Dommedagsslag for mere ideelle Lønforhold, komme til at danne Bagtroppen i den organiserede Arbejderhær. Der har dog været nogle humane Arbejdsgivere, som af egen fri Vilje har fundet sig foranlediget til at række sin Arbejder en hjælpende Haand og derved reddet ham og Familien fra Fattigvæsenet; men det er kun faa. Der er uendelig mange inhumane Forretninger, som ikke ofrer en Tanke paa, om deres Arbejdere kan eksistere eller ej, det er rene Pengepugere, som kun tænker paa at skrabe til sig, medens vi andre gaar i Trædemøllen for et næsten usynligt Minimum af Godtgørelse.

Det maa og *skal* nu være Slut med vor Taalmodighed; til 1. Juli maa vi gennemføre en Tarif, der byder os mindst 35 pCt.s Forhøjelse af de nu eksisterende Minimumslønninger, og dette maa ske uden Hensyntagen til de Forretninger, som ynder at beklage sig med, at de ikke ser sig i Stand til at betale efter en saa høj Lønsats, da de i saa Fald ser sig nødsaget til at indstille Driften; det er i de aller fleste Tilfælde kun en Maskering for at kunne komme uden om Forhøjelsen. Det kan ikke nytte, vi lægger en saa abnorm Afvisning til Grund for en forbedret Tarif, thi saa bliver den ringere end dens Forgænger, og det er baglængs Marsch. Nej, vi vil fremad mod Maalet, som vi har sat os, og som kræver indført Reformer, der staar paa Højde med Tidens Udvikling, saa hjælper kun de skarpeste Midler; hvad vi ikke kan opnaa ad Forhandlingens Vej, maa og skal opnaas gennem en Lønkamp, selv om denne kommer til at vare Uger. Kommer det til at knibe med Finanserne, saa lad os ikke afskrække deraf, men tag paa Høstarbejde, saa skal vi nok faa lært de Herrer, hvad vor Arbejdskraft er værd og hvad den betyder for dem.

De Krav, som stilles, og de Røster, som lyder fra vore Husmødre, er saa berettigede og nødvendige, at vi ikke længere kan forsvare at sidde dem overhørige, og maa forpligte os til ikke at give vore Stemmer bort for en Tarif, som ikke byder os mindst de omtalte 35 pCt.s Tillæg.

Grenaa i April 1917. CHR. E. MADSEN.

Fra Norge.

EN *Paasketur* til Typografernes Rekonvalescentshjem, saaledes lød Programmet for Typografernes »blege Ansigter«, der havde besluttet at tage en Tur derop for at indaande den friske Fjeldluft og faa Kinderne brunet af Solen. Jeg hørte til de lykkelige, der skulde med.

Med Jærnbanen tog vi afsted til Grua, en Station, der ligger ca. 60 Kilometer fra Kristiania. Toget gik stadig op ad Bakke til vi naaede Bestemmelsesstedet, hvor vi fik vore Ski udleverede, thi uden saadanne havde man ondt ved at naa frem til Hjemmet, idet Sneen laa over 1 Meter høj paa Vejen. Naar man ikke er vant til at have Ski paa, falder det svært at bevæge sig, og det varede derfor heller ikke længe, før Nordmændene, der er vant til Sporten, var ude af Sigte, og vi 4 danske Typer var sakkede bagud. Ved at følge Sporene i Sneen, kunne vi dog følge Nordmændene, og efter et Par Timers Gang, stadig opad Fjeldet, naaede vi da endelig Hjemmet, en stor 3-Etages Villa, herligt beliggende paa et af de højeste Fjelde og omgivet af Skov.

Her skulde vi altsaa bo i de 5 Paaskedage, langt borte fra de kedelige, mørke Trykkerier, og ude i den herlige Natur, der er saa vidunderlig skøn her oppe i Norge.

Den næste Dag spændte vi atter Skiene paa og for ud i Skoven, der var saa blændende hvid, at man maatte have Snebriller paa for ikke at faa Øjnene blændede. Ned gik det med Lynets Fart ad de stejle Bakker ind mellem Træerne, svingende til højre og venstre for at gaa fri af disse. Nordmændene kalder det »fint Terræn«, medens jeg nærmest er forbavset over at være sluppet derfra med hele Lemmer. Vi var som sagt 4 danske Kolleger, og vi kappedes om at falde paa Halen til stor Moro for Nordmændene, der løber paa Ski lige fra de bliver født, og som derfor er saa meget mere øvede end vi, der i vort flade Sletteland kun sjælden har Lejlighed til at øve os i denne ædle Sport.

Opholdet paa Hjemmet kostede 5 Kr. pr. Døgn med fuld Pension og med 1. Klasses Mad. Til Middag fik vi 3 Retter, og saa meget vi kunde spise, hvilket var noget andet end i Kristiania, hvor vi i dobbelt Forstand maatte føre en Kamp for Føden. Der er jo nemlig ingen Arbejder-Pensionater, men man er henvist til Spiseforretninger, hvor Maden er baade daarlig og dyr. Det var derfor en sand Vederkvægelse, at man paa Typografernes eget Hjem for en rimelig Pris kunde faa baade god og rigelig Mad, uden hvilken Helten som bekendt ikke dur.

Hvad Nordmændene angaar, saa er de i det daglige Liv, hvad vi Danske vilde kalde kedelige, men naar de kommer ud i deres Lands frie Natur, undergaar de den største Forvandling og viser sig som de mest udmærkede Selskabsmennesker, man kan ønske sig.

Paa Hjemmet var der Klavér, og andre Instrumenter havde vi selv med, saa naar vi var hjemme, morede vi os med Sang, Musik og Dans. Det var Liv og glade Dage til langt ud paa Natten. Trods de strenge Forbudslove kunde vi knibe os en lille Kognak eller Wisky, som der var flere, der havde med, og Øl kunde man købe paa Hjemmet. Man maa nu ikke tro, at det var nogen overdreven Nydelse af Spiritus, som var Grunden til Lystigheden, nej, tværtimod var man meget maadeholdne, og ikke en eneste gik over Stregen. Nej, Grunden til Glæden var først og fremmest den, at man i 5 Dage var fri for disse »velsignede« Forbudslove, og disse Dage svandt derfor altfor hurtigt.

Da de var forbi, forlod vi 35 Deltagere Hjemmet med ca. 100 Kilo mere i samlet Vægt end da vi kom.

Særlig Damerne var stærkt brunede af Solen.

Et Skaar i vor Glæde var det dog, at en af Damerne, kort før vi naaede ned til Grua Station, kom til Skade, idet hun faldt og paadrog sig et Brud paa det ene Ben, et Uheld, der naturligvis berørte os alle pinligt.

Var dette Uheld ikke sket, vilde vi 4 Danske have været enige om, at vi aldrig havde tilbragt en saa dejlig Paaskeferie som denne. For dette har vi særlig Grund til at takke Hjemmets Bestyrerinde, Fru Larsen, der var som en Moder for os, og som stadig passede paa, at vi fik, hvad vi trængte til. Hun fik da ogsaa et kraftigt Hurra, da vi rejste.

Men ogsaa de norske Typografer fortjener Tak, fordi de ved at rejse og opretholde Hjemmet har skabt Betingelser for et Friluftsliv, der søger sin Lige andre Steder, og ikke mindst hjemme i Danmark.

Kristiania, den 15. April 1917. J. H.

Forbundsstyrelsen

afholdt Møde Søndag den 22. April paa Kontoret.

1. **Provinstarifen.**

FORRETNINGSFØREREN udtalte sig udførligt om den foreliggende Situation, hvorefter han indgaaende gennemgik det af Provinsens Forbundsstyrelsesmedlemmer og de valgte Branchereprasentanter udarbejdede Forslag til Ændringer i den bestaaende Tarif. Alle Lønbestemmelserne var sat in blanko, idet man først vilde fremsætte Lønkravene, naar man havde en Oversigt over, hvilken Imødekommenhed man fik paa Specialbestemmelserne.

— Efter en længere Diskussion vedtog den samlede Forbundsstyrelse Forslaget, og Forretningsføreren bemyndigedes til at videresende det til de to Principalorganisationer.

2. **Det forestaaende Delegeretmøde.**

FORRETNINGSFØREREN udtalte Ønsket om at det maatte lykkes at faa Mødets Varighed begrænset til højst 3 Dage. Det sidste Delegeretmøde havde overladt Forbundsstyrelsen og Forretningsudvalget nogle Sager til Løsning og Undersøgelse, men de ekstraordinære Forhold har hindret det. Han henstillede, at der paa Delegeretmødet aflægges en Beretning om disse Forslag.

P. BERENDT vilde fastholde sit Forslag om det private Reservefond.

FORRETNINGSFØREREN: Berendt kan stille sit Forslag som Mindretal, men Tiden er ikke inde til Kontingentforhøjelse.

— Det overlodes Forretningsudvalget at udarbejde disse Beretninger.

3. **Ulykkesforsikring for Forbundets Afdelinger.**

Det vedtoges at søge en Ulykkesforsikring tegnet, der tillige dækkede Afdelingernes Risiko i Henhold til den ny Lov om Ulykkesforsikring.

Fagmødet i Bramminge

Søndag den 15. April havde samlet ca. 30 Kolleger fra Sydvestjylland (Byerne Varde, Esbjerg og Ribe).

Efter at Typ. OLUF OLSEN, Ribe, havde budt Velkommen, valgtes Bogtrykker ALFRED JOCHUMSEN, Vamdrup, til Dirigent.

Fra Varde indledede OLSEN, fra Esbjerg EICKHARDT og fra Ribe OLUF OLSEN. I den derefter følgende Diskussion deltog JUL. NIELSEN, Ribe, THORUP, Esbjerg, HENRIKSEN, Esbjerg, CHRISTIANSEN, Esbjerg, VIKTOR JENSEN, Ribe, PEDERSEN, Varde, samt Indlederne.

Hovedbestyrelsesmedlem CARL SØRENSEN, Kolding, klarlagde i et længere Foredrag Situationen saaledes som den er i Øjeblikket, hvorefter Diskussionen atter tog Fart.

Mødet, der sluttede med Leveraab for Dansk Typograf-Forbund, vedtog følgende Resolution:

»Typografstævnet i Bramminge, der repræsenterer Byerne Ribe, Bramminge, Esbjerg og Varde udtaler:

at den kommende Tarif maa byde saadanne Fordele, at de kommer til at staa i rimeligt Forhold til Prisstigningen paa Livsfornødenhederne,

at Arbejdstiden indskrænkes til 8 Timer for alle Fagets Udøvere,

at Lærlingeskalaen reduceres saaledes, at den kommer til at staa i rimeligt Forhold til den nødvendige Tilgang til Faget,

at Tarifperioden kun bliver 1 Aar, højst 2 Aar,

at Tarifen kommer til at udløbe 1. Oktober og ikke 1. Juli,

at 1. Maj bliver hel Fridag uden nogen Afkortning i Lønnen.«

Johan Gerdt, Aalborg,

kunde den 1. Maj have holdt 25-Aars Jubilæum, idet han udlærtes 1. Maj 1892 hos P. Hansen. Efter en Del Arbejdsløshed det første Par Aar, under hvilke han valsede i Tyskland og Norge, kom Gerdt, der er en akkurat og proper Sætter, til Stiftstidende, hvor han var i 18 Aar, indtil han overgik til Social-Demokratens Sætteri.

Som Lærling var han med til at stifte den første Soc. Ungdomsforening i Aalborg, hvis bærende Kraft han hele Tiden var. Senere stiftede han Bogbindernes Fagforening i Aalborg. I 5—6 Aar var han Formand for »Soc.-Dem.«s Kontrolkomite i Bladets vanskeligste Periode, hvor der stilledes store Krav til hans Forhandlingsevne og Konduite, og han arbejdede ivrigt paa, at Bladet fik eget Trykkeri. Samtidig sad Gerdt i Forbundets Hovedbestyrelse. Han har været i Bestyrelsen for Soc. Vælgerforening og har nu i en Aarrække siddet i Bestyrelsen for Haandværkssvendenes Rejseforening, ligesom han er i Bestyrelsen for Byens største Forbrugsforening.

Selvfølgelig har der ogsaa været Bud efter vor Kollega til kommunale Hverv; men han har sagt Nej.

Der er ingen af Aalborgs Afdelings Medlemmer, der har en saa lang og omfattende Arbejdsperiode i Foreningslivet at se tilbage paa. Gerdt skulde derfor ogsaa synes selvskreven til atter at være det nordlige Jyllands Repræsentant i Hovedbestyrelsen, hvortil han dumpede sidst, fordi Aalborg-Kollegerne ikke gad stemme — ikke fordi man nærede Uvilje mod G. Tværtimod sætter man stor Pris paa ham for hans Tjenstvillighed og Velvilje.

Som Lokalformand har han været meget virksom, særlig som Arbejdsanviser, hvilket han interesserer sig meget for. Det første Dyrtidstillæg fik han gennemført. Ligeledes fik han en for Medlemmerne lettere Form for Sygesedlerne ordnet.

Johan Gerdt (der er en gemytlig Kollega, som bl. a. fører godt an ved vore Forlystelser), er dog ikke egentlig populær i dette Ords alm. Forstand; thi han søger ikke Popularitet, og han er ikke bange for at sige sin Mening og en uomstødelig Sandhed ogsaa til sine egne; han er en Hader af store Ord og forloren Radikalisme. Som Lokalformand har han efterhaanden vundet sig Respekt hos de forskellige Mennesker, han har med at gøre.

I den Smule Fritid, J. G. har, dyrker han bl. a. Journalistik, og »Soc.-Dem.«s Læsere sætter stor Pris paa hans Kauserier, der ofte kan maale sig med det bedste paa dette Omraade.

Hertil kan føjes, at Gerdts Hustru er et meget virksomt Medlem af den kommunale Hjælpekasses Bestyrelse, i Bestyrelsen for Soc. Vælgerforening og Kredsbestyrelsen samt et Par andre Hverv.

Man forstaar, at Lokalformandens Hjem er et Sted, hvor Tiden ikke drives hen, og at der stilles store Krav paa mere end et Omraade. Hr. og Fru Gerdt er da ogsaa godt og fordelagtig kendt ud over Byen.

Da Johan Gerdt, der gaar i sit 45. Aar, ikke er Ynder af Jubilæer, kommer denne Omtale først nu; for mange af Afdelingens Medlemmer har den vist Nyhedens Interesse.

Vi ønsker, at Johan Gerdt, der ikke altid har været stærk af Helbred, endnu i mange Aar maa virke i Foreningens Tjeneste. A.+B.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

afholdt ord. kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 14. April paa Haandværkerforeningen.

Den fung. Formand, LUDVIG RASMUSSEN, aabnede Generalforsamlingen og valgtes til Dirigent. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 246 Kr. 5 Ø. og Lokalkassens med 51 Kr. 58 Ø. Regnskaberne godkendtes. — L. D. CHRSTIANSEN aflagde Beretning fra Repræsentantmødet i »Hern. Soc.-Dem.« — ANDR. LARSEN aflagde Beretning fra Festudvalget. Festen er paa Grund af de daarlige Belysningsforhold udsat til et senere Tidspunkt. — ANDR. LARSEN stillede Forslag om en Sommerudflugt. Der nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer. Valgt blev Andr. Larsen, Ant. Larsen og G. Jensen, Suppl. L. D. Christiansen og Ludv. Rasmussen. Det vedtoges med 6 St. mod 1 at bevilge 10 Kr. til Sommerudflugten. — Det vedtoges at Kassen skulde betale Husleje, hvorefter Dir. sluttede Generalforsamlingen. 12 af Afdelingens 20 Medl. havde givet Møde. L. D. C.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Søndag den 15. April. Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen og var valgt til Dirigent, gik man over til Dagsordenens første Punkt, Protokollen, som oplæstes og godkendtes. I Tilslutning til Protokollen omtalte Formanden forskellige lokale Spørgsmaal og dvælede særlig ved det Arbejde, der er paabegyndt indenfor Lokalbestyrelsen for at faa en Typograf ind som Skuemester ved Aflæggelsen af Svendeprøver, hvilket Arbejde Generalforsamlingen gav sin kraftigste Tilslutning. — Punkt 2. Regnskaberne aflagdes af Formanden; Hovedkassens Regnskab balancerede med 535 Kr. og Privatkassens med 154 Kr. 79 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Punkt 3: Majdemonstrationen. Herunder anbefalede Formanden de tilstedeværende Medlemmer at møde frem til Fællesorganisationens Generalforsamling og stemme eventuelle Forslag om Demonstration ned, hvilket vedtoges. — Punkt 4. Andragende om Tilskud til

Valgagitationen. Bestyrelsens Forslag om at yde 10 Kr. vedtoges. — Under Dagsordenens sidste Punkt, Eventuelt, slog SØREN NIELSEN, til Lyd for en Fodtur Kristi Himmelfartsdag, hvilket Formanden lovede Bestyrelsen skulde have sin Opmærksomhed henvendt paa. — Hermed sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 9 — ni — Medlemmer.

JOHS. A. P.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Gæstgivergaarden »Sjælland« den 15. April. — Formanden, JUHL, aabnede Generalforsamlingen og H. C. HANSEN valgtes til Dirigent.

FORMANDEN oplæste Forbundsregnskabet, der balancerede med 288 Kr., og der var indsendt til Hovedkassen 97 Kr.; Lokalkassens Regnskab balancerede med 210 Kr. 45 Øre, og den kontante Formue var 169 Kr. 53 Øre.

Punkt 3. Maskeraderegnskabet. FORMANDEN oplæste Regnskabet, der udviste et Overskud af 174 Kr. 5 Øre. Regnskabet godkendtes.

Punkt 4. Andragende fra Haandværkssvendenes Syge- og Rejseforening i Hillerød om Tilskud. 10 Kr. bevilgedes.

Punkt 5. Andragende fra Fællesorganisationen i Hillerød om Tilskud til Valgagitationen. 15 Kr. bevilgedes.

Punkt 6. Majdemonstrationen. Det vedtoges *ikke* at deltage i Majdemonstrationen.

Punkt 7. Eventuelt. Der rettedes forskellige Spørgsmaal til Bestyrelsen om Skærtorsdagsfesten. FORMANDEN forklarede Bestyrelsens Synspunkter, hvorfor den traditionelle Skærtorsdagsfest *ikke* var afholdt i Aar. — Sluttelig valgtes Bestyrelsen til at arrangere en Skovtur til Sommer.

Generalforsamlingen var besøgt af 11 Medlemmer J. C.

Skive Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 17. April i Den ny Borger- og Haandværkerforening.

Formanden, F. HOLM, bød Velkommen, specielt til et nyudlært Medlem, og oplæste Regnskaberne, der begge godkendtes.

En Lærling søgte at blive udlært et halvt Aar før Tiden, men Lokalafdelingen vedtog at nægte dette.

Ligeledes vedtog Generalforsamlingen at nægte et tidligere Medlem Optagelse, da vedkommende er 62 Aar og under offentlig Forsorg.

Der var mødt 16 Medlemmer. F.—M.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling d. 20. April. — Til Dirigent valgtes CHR. LEHMANN; til Sekretær: P. CHRISTIANSEN.

FORMANDEN mindedes vor afdøde Kollega S. Gade Jørgensen.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

KASSEREREN oplæste det reviderede Regnskab, som udviste følgende Hovedposter: Ord. Kontingent 2221.60, modtaget fra Hovedkassen 500.00, Udgift til Rejsende 75.50, Understøttelse paa Stedet 706.00, Sygeunderstøttelse 1189.00, Administrationstilskud 52.25, indsendt til Hovedkassen 698.85. Balancesum 2721.60. — Lokalkassens Regnskab balancerede med 1106.38. Forsk. Passiva udgør 194.50. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

MARTHIN PEDERSEN aflagde Beretning fra »Demokraten«s Repræsentantskabsmøde og fra Fællesbestyrelsens Møder.

Det vedtoges som sædvanlig at deltage i Demonstrationstoget den 1. Maj. — Spørgsmaalet om en Sommerudflugt overlodes til Styrelsens Afgørelse. — Pengebevilling paa 15 Kr. og paa 50 Kr. vedtoges enstemmigt.

Som Bannerbærer valgtes AAGE ANDERSEN, »Aarhus Stiftstid.«, og som Suppleant: AAGE PETERSEN, »Reklametrykkeriet«. — Som Repræsentant til »Demokraten« genvalgtes MARTHIN PEDERSEN, og nyvalgtes S. STEGGER SØRENSEN. — Som Repræsentanter i Arbejdernes Produktionsforening genvalgtes CHR. LEHMANN og AAGE PETERSEN. — Til Arbejdernes Detail Forbrugsforening nyvalgtes HARTMANN.

— — —

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Hjælpekassen*. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste Regnskabet, hvis Balancesum udviste Kr. 7181.17. — Tilgode hos Lokalkassen Kr. 125.00. — Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Fredericia Lokalafdeling

afholdt Fredag d. 20. April ordinær Generalforsamling paa »Fremad«.

FORMANDEN bød de mødte Velkommen, specielt 2 nye Medlemmer, der nylig var tiltraadt Afdelingen.

P. HØJ valgtes til Dirigent og oplæste Dagsordenen.

Punkt 1. Regnskaberne oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2. Beretning fra Tarifmødet i Fredericia. FORMANDEN aflagde en kort Beretning desangaaende; han haabede, at de mødte Kolleger var rejst hjem med et godt Udbytte af Mødets Forløb, beklagede Mødets Kortvarighed, men dette var maaske godt for noget, da ellers Veltalenheden let kunde være bleven for stor.

Punkt 3. Forhøjelse af Kontingentet. Bestyrelsen havde holdt Møde og der vedtaget at henstille til Medlemmerne at indbetale 1 Kr. ekstra i Kontingent til Bestridelse af Udgifterne ved Tarifmødets Afholdelse. Efter nogen Diskussion, hvori deltog FORMANDEN, VALDEMAR PETERSEN, ALF. NIELSEN, MARCUSSEN, vedtoges det at opkræve 75 Øre 2 Uger i Træk.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Spørgsmaal af lokal Interesse.

Derefter sluttede DIRIGENTEN Generalforsamlingen, der var ret godt besøgt. H. P.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. April ordinær Generalforsamling. Det var en lille rask Generalforsamling, der var færdig paa en god halv Times Tid.

FORMANDEN bød Velkommen og rettede en særlig Velkomsthilsen til den Nyudlærte, Christiansen, der for første Gang var til Stede, hvorefter Regnskabet fremlagdes; det udviste en Indtægt af 758 Kr. 60 Øre og en Udgift paa 743 Kr. 60 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt af 150 Kr. 40 Øre. Indtægten overskrider Udgiften med 57 Kr. 90 Øre, paa Sparekassebog indestod 107 Kr. 78 Øre. Foren.s Formue ved Kvartalets Slutning var 165 Kr. 68 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Efter at en lokal Sag var drøftet, sluttede FORMANDEN den velbesøgte Generalforsamling med Tak til dem, der var mødte.

35 Medlemmer var til Stede. ALF. P.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. April Generalforsamling paa »Landmandshotellet«. — Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen, oplæstes Regnskaberne, der viste følgende: Hovedkassen balancerede med 367 Kr. Der var udbetalt i Rejseunderstøttelse 10 Kr. 50 Øre, Understøttelse paa Stedet 98 Kr., indsendt til Hovedkassen 219 Kr. Ekstrakassen balancerede med 135 Kr. 21 Øre. Forplejning til 3 Rejsende 6 Kr., indestaaende i Ringkøbing Landbobank 79 Kr. 9 Øre. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 22 Kr. 9 Øre. — Begge Regnskaberne godkendtes.

Fra socialdemokratisk Agitationsudvalg forelaa Skrivelse om at yde Bidrag af Ekstrakassen til Agitationsarbejdet. Det vedtoges ikke at yde noget Bidrag; derimod at sende en Liste rundt paa Trykkerierne til til Tegning af frivilligt Bidrag.

Det vedtoges at henvende sig til de forskellige Arbejdssteder for at faa fri til at deltage i Majdemonstrationen.

Følgende Resolution, stillet af S. SCHULTZ, vedtoges med 4 St. Ingen imod:

»Under Hensyn til den foreliggende Situation, Trafikvanskeligheder osv., og da man ikke skønner, at der er nogen særlig Grund til i Aar at afholde Delegeretmøde, samt da et eventuelt Delegeretmødes Resultater ikke, saa vidt ses, kan siges at svare til eventuelle Udgifter, henstilles det til Forbundsstyrelsen at søge Delegeretmødet udsat indtil videre.«

Under Eventuelt oplyste FORMANDEN, at Lemvig Filial-Afdeling var flyttet fra Ringkøbing ind under Struer-Afdelingen.

Det vedtoges at overlade til Bestyrelsen at sørge for, at Lønnen paa de forskellige Trykkerier udbetales om Fredagen i Stedet for som nu om Lørdagen.

Det vedtoges med 5 St. for og 2 imod at afholde en Sommer-Udflugt. Der nedsattes et 3-Mandsudvalg, bestaaende af E. Bune, Chr. E. Pedersen og Johs. A. Pedersen.

Til Kontrahenter til »Social-Demokraten« valgtes P. S. JENSEN og CHR. E. PEDERSEN.

Der bevilgedes 15 Kr. af Ekstra-Kassen til Afholdelse af Udgifterne ved Karnevalet — der ikke blev til noget.

Derefter sluttede FORMANDEN Generalforsamlingen, der var ret godt besøgt. JOHS. A. P.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelse. A/S. »Herning Avis« har — uden Opfordring — forhøjet Lønnen for 3 fastlønnede Sættere med 1 Kr. pr. Uge.

Rettelse. I forrige Nr. staar under nye Medlemmer Chr. Hjalmar Christiansen (Krist. Dagblad) ved en Fejl som udl. 8/6 98; skal være 16/4 17.

Jubilæum. Vor Kollega SALOMON JENSEN, Odense, holdt 1. Maj 25-Aars Jubilæum som Sætter. Jubilaren udlærtes 1892 paa »Morsø Folkeblad«, og kom siden til Odense, hvor han har virket i en længere Aarrække paa forskellige Steder.

Paa Jubilæumsdagen blev der ovverrakt Jubilaren en Gave fra Kolleger i Odense, og hans Arbejdskammerater samledes om Morgenen i hans Hjem og hyldede ham med Taler og Sang. Paa Arbejdspladsen var der paa hans Plads pyntet med en Flagdekoration og Blomster.

Salomon Jensen er en afholdt og agtet Kollega med et godt Humør og i det Hele en god Arbejdskammerat.

Han arbejder paa Andelsbogtrykkeriet, hvor han har virket en halv Snes Aar. +

Ved Aarsskiftet havde vort tyske Broderforbund kun 0,1 pCt. ledig Arbejdskraft.

Enhver, des viste mig Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum, takkes paa det hjerteligste. SALOMON JENSEN.

Andelsbogtrykkeriet i Odense.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

25. April: Kolding 512.85; Thisted 125.00. 26. April: Helsingør pr. Bl. 100.00, kont. 68.25, ialt 168.25. 27. April: Lyngby 64.00. 30. April: Aalborg pr. Bl. 100.00, kont. 150.00, ialt 250.00; Odense 1394.05; Struer pr. Bl. 60.00; Viborg pr. Bl. 31.10.

København, den 30. April 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. April: Helsingør i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 100.00. 30. April: Aalborg i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 100.00; Struer i Stedet for Januar Kvartals Overskud 60.00; Viborg i Stedet for Januar Kvartals Overskud 31.10; Esbjerg 60.00.

København, den 30. April 1917.
Forretningsudvalget.

Flyttet Lokalformand.

Odense: P. Bondesens Adresse er nu: Dronningensgade 81[1]. Telefon 3039.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aage Friedrich Christiansen, udl. 16/4 17 hos Ihrich (arb. s. St.). Sætter Vald. Jørgensen, udl. 14/4 17 hos Cohen. Sætter Einar Kuntze Larsen, udl. 13/4 17 hos Bagge (arb. s. St.). Paal. Astrid Caroline Gunhild Eriksen, udl. 25/4 17 hos Axelholm (arb. s. St.). Paal. Iris Viola Nielsen, udl. 18/4 07 hos Hohlenberg (Laursen), tidl. Medl. Paal. Viola Anna M. M. Nielsen, udl. 10/2 17 hos J. P. Jensen (arb. s. St.). 151 Jacobsens Hustru Stella Johanne.

Aarhus, Sætter Tage Hansen, udl. 1/5 17 hos Bogtr. Sort, og Sætter Harald Jensen, udl. 1/5 17 i Demokraten. Middelfart, Sætter Harald Knub Offersen, udl. 30/4 17 i Middelfart Venstreblad. Odense, Sætter Karlo Alfred Jørgensen, udl. 1/5 17 i Fyns Stiftstid. Randers, Sætter Søren Haulberg Christensen, udl. 16/4 17 hos Rye (Randers Dagbl.), Paal. Marie Laursen, indtr. 24/4 17, og Sætter Jens Randrup, udl. 20/4 17 hos Elmenhoff. Rønne, Sætter Carl André Andersen, udl. 20/4 17 i Bornholms Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2605 Aage Jacobsen fra Odense (arbl.). 6056 Lorenz Jensen fra Rejse (arbl.). 4030 Aage Nielsen fra Ringsted (arbl.).

Kallundborg, 3386 Charles Leo Petersen (Kallundborg Avis). Kolding, 6154 Victor Jensen (Fr. Lumbye) og 2882 J. Chr. Weiss (arbl.). Maribo, 6039 Peter Willemoes Jørgensen (arbl.). Ringsted, 4071 Svend Christensen (Folketidende). Ringkøbing, 6462 Carl Emil Hansen (Rasmussen) og 3349 Chr. von Qualen (Rasmussen). Thisted, 3365 Otto Hans Hansen i Pl. Viborg, 3737 Sigv. Michaelsen (Stiftstidende).

Fratraadte.

København: 4071 Svend Fielsøe Christensen til Ringsted i Pl. 6039 P. Willemoes Jørgensen til Maribo (arbl.). 3127 Axel E. Nielsson til Udl. i Pl.

Holbæk, 3637 Chr. Worm paa Rejse. Korsør, 6594 Ingv. Feierskov til Give (Bogtrykker). Odense, 2605 Aage Jacobsen til København (arbl.). Randers, 3336 A. M. Pedersen til Aalborg (arbl.). Ringsted, 4030 Aage Nielsen til København i Pl. Struer, 3681 P. M. Weye til Skive i Pl. Viborg, 3896 Jens Chr. Pedersen til Udl. i Pl.

Døde.

København: 339 Stereotypør Niels Chr. Madsen. 2729 Hjælpearb. Adolph Ferdinand Hansen.

Gutenberg-Koret.

Herreturen finder Sted Kr. Himmelfartsdag til Klampenborg og Springforbi (Frokost). Tid og Mødested bekendtgøres næste Numer. Korets Sanglokale er: Café Milano, Bülowsvej 48. (4g)

T. C. C. Søndag: Flaskekroen—Glostrup (v. Glyptoteket Kl. 10).

Indmeldelser modtages af Formanden, MARTIN LARSEN, Frederiksborggade 31[3] K., og Kassereren, J. UHRBRAND, Ægirsgade 18[3] L., der tillige udsteder Udleveringssedler paa nye Cykler — samt af Styrelsens øvrige Medlemmer. (3d)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En dygtig Sætter-Trykker

kan — grundet paa Indkaldelse — faa **fast** Plads. Løn 30 Kr. Bill. mrkt. »132« sendes til Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.
Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

Som Svar paa Forespørgsler meddeles, at **Allers illustrerede Konversations-Leksikon med Fremmedordbog** — ialt 7 stærkt indbundne Bind med Læderryg og Læderhjørner — indtil videre leveres mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kroner maanedlig**, og at **hele Værket leveres ved første Afdrag.** — Bestillinger modtages af ANTON JENSEN, THINGVALLA ALLÉ 28, KØBENHAVN S. (126)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 11. MAJ 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)
afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 20. Maj Kl. 11 Form.

i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22 (den store Sal).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen afholdes et Møde, til hvilket Redaktør Carl Nielsen og Frederik Nielsen, Køge, er indbudt. Emnet bekendtgøres i næste Nr. af Typ.-Tid. STYRELSEN.

Situationens Slagord.

JACOB har fundet Ordet, som passer til Situationen: *Se stort!* Saadan lød hans Raad til os forleden i dette Blad.

Og jeg giver ham Ret. Se stort. Det er netop det, vi skal, naar vi nu om kort Tid skal tage Stilling til den nye Tarif her ude i Provinserne.

I denne Tid, hvor en Tønde Guld knapt er saa meget værd som en Tønde Kartofler, nytter det ikke at regne med Smaapenge.

Lad os haabe, at ogsaa vore Førere vil lytte til Jacobs gode Raad og se stort paa det under Forhandlingerne med Principalerne.

Gør de det, og møder de med en Overenskomst, der staar i rimeligt Forhold til Stigningen paa Livsfornødenhederne, da kan de være overbeviste om, at de ikke vil komme til at savne den fornødne Tillid fra Medlemmernes Side.

Der stod fornylig i »Typ.-Tid.«, at vort Forbund ejede over en Million Kroner. Hvad Nød er der da, selv om Forhandlingerne skulde briste.

Med en Million og De samvirkende Fagforbunds henved to Hundrede Tusinde Medlemmer i Ryggen — behøver vi da at frygte?

Thi De samvirkende Fagforbund maa vi da endelig ikke glemme ved en Lejlighed som denne. Det er jo bleven fremhævet saa tidt, hvilken uhyre Nytte vi Typografer har af at staa i De Samvirkende. Hidtil har denne Nytte ganske vist mest bestaaet deri, at vi hvert Aar har maattet yde vor Tribut til denne Institution i Form af klingende Mønt i Stedet for selv at opspare disse Summer. Men naar vi har gjort det, har det naturligvis været, fordi vi har ventet at faa dem tilbage ved Lejlighed.

Timen nærmer sig, hvor det skal vise sig, om Talen om De Samvirkendes Støtte har noget paa sig — for Typografernes Vedkommende.

Men som sagt: Det gælder om at se stort paa det.

Ja, Jacob var storartet, da han fandt Situationens Slagord.

— — —

Da jeg er klar over, at Redaktøren vil forsyne disse Linjer med en af sine bekendte »Haler«, og da jeg ikke véd, hvad han kan finde paa at skrive, vil jeg blot gøre opmærksom paa — hvad der fremtidig bliver en Nødvendighed fra min Side — at ovenstaaende ikke har været mig tilbagesendt for at blive skrevet om!

Køge, den 6. Maj 1917. FR. NIELSEN.

Lærlingebestemmelserne.

MED Hensyn til vore Lærlingebestemmelser, saa hører disse ikke hjemme i vor Tid, idet de er saa langt borte fra Idealerne, at det er knapt nok man kan øjne disse; de bør derfor, ligesom Lønspørgsmaalet, underkastes en kritisk Revision eller erstattes af hel nye og for vor Tid mere ideelle. Som de nu er indrettet, virker de som en Bremseklods paa Organisationsmaskineriet i Stedet for, som sikkert har været tiltænkt, at de skulde virke som en Kraftkilde paa dette, der kunde føre det fremad til bedre Ekistensforhold; de virker demoraliserende, baade for Lærlingene og for Fagets Udøvere, i Stedet for at de skulle tjene begge Parter, særlig Lærlingen, som en Rettesnor til at gaa efter, saa han derved blev i Stand til at tvinge Læremesteren til at give ham en saa vidtrækkende faglig Uddannelse, som Tiden krævede, og for at sætte en Stopper for al den Misbrug, som Lærlingen nu er Genstand for.

Som en Følge af, at denne Rettesnor mangler, faar Læremesteren frit Spillerum med Hensyn til Lærlingens Anvendelse, og denne underkastes uendelig mange Steder et for ham pinagtigt Udbytningssystem, idet han bliver sat til at udføre Overarbejde for en langt billigere Pris, end den voksne Arbejders.

Vor Tarif er saa elastisk paa alle de Omraader, hvor der tværtimod absolut kræves bestemte og klare Former; der staar saaledes: »Lærlingen skal det sidste Aar af Læretiden *saavidt muligt* anvendes ved Bog- og Akcidensarbejde«; dette saavidt muligt gør, at denne Passus' Virkning bliver lig Nul. En saadan Vending maa absolut kræves fjernet af en Tarif, som skal være egnet til at give faste Holdepunkter ved Tvistigheder eller lignende for den, som er den underkastet. Den betyder jo en Dispensation til Læremesteren, som man kan være ganske forvisset om, bliver anvendt i udstrakt Grad. Paa de Trykkerier, hvor der ikke er Betingelser til Stede for Uddannelsen af en Lærling, skulde disse tvinges til at holde denne paa en Fagskole det sidste Aar, og selvfølgelig udrede Udgifterne derved.

Kammerater Landet over, rejs Eder og lad os slaa et Dommedagsslag for vore Krav og for Gennemførelsen af en Tarif, der staar fuldt paa Højde med Tidens Udvikling, og som i Fremtiden byder os betydelige forbedrede Forhold at leve under. Med et Held og Lykke til vor Styrelse og Haabet om de bedste Resultater med Hensyn til vor nye Tarif vil jeg slutte for denne Gang.

Grenaa, i April 1917. CH. E. MADSEN.

Københavnerbrev.

EN norsk Kollega, EDV. MØRK, var i Marts Maaned paa Studierejse her til København. Da han kom hjem skrev han følgende i »Typografiske Meddelelser«:

Danskerne er stolt af Kjøbenhavn og kjøbenhavnerne selv skryter bestandig av sin by. De benævner den altid som »Nordens Hovedstad«. Og denne betegnelse kan de jo ogsaa ha ret til at benytte, thi Kjøbenhavn er betydelig større end nogen anden av Skandinaviens hovedstæder.

Kjøbenhavn er en storby i europæisk maalestok, og med sine mange store, brede boulevarder, de flotte forretninger og det livlige gateliv, virker den imponerende og tiltrækkende. At komme fra Kristiania til Kjøbenhavn er som at komme fra et cowboy-nybygge til civilisationen, dannelsen og livet.

Og Kjøbenhavn er en glad by. Betegnelsen »de glade kjøbenhavnere« gjælder alle samfundsklasser, og har jeg sjelden truffet saa elskværdige, vittige fagfæller som kollegerne dernede. De er pratsomme og elskværdige, og kan de i samtalens løp rive av en brander, saa gjør de det mere end gjerne.

Jeg kom forleden op til et av de største trykkerier her i staden for at besøke trykkerne, men kunde ikke finde veien til maskinsalen i det store kompleks. Spurte da en kollega hvor det var. »Jo, gaa tredje sal.«

»Tredje sal?«

»Ja, gaa ret op trappen, saa ser De det straks. Der staar en ølkasse utenfor!«

Efter at ha gaat rundt i maskinsalen og beskuet »dyrene«, kom jeg til en maskine hvor der trykkes trefarvetryk. Trykkeren bandte og kløde sig i hodet. Han fik ikke registret til at passe.

»Naa,« sa jeg, »hvad er det iveien?«

»Jo, paalæggersken har været paa dans inat, og nu er hun søvnig og har hodet fuldt av papir«, svarte han.

»Hodet fuldt av papir?«

»Ja, ser du ikke hun har poser under øinene.«

— — —

Revolutionens Virkninger.

Om Typografernes Indsats i den store russiske Revolution meddeler »Svensk Typograftidning« nu: Den 9. Marts nedlagde alle Bladpersonalerne Arbejdet, og Petrograd var i 3 Dage uden nogen som helst trykte Meddelelser om Begivenhederne. Efter Samraad mellem nogle Journalister, Typografer og Arbejder- og Soldater-Raadet udkom den 12. Marts et Blad, »Iswestija«, der tryktes i et Oplag saa stort, at mange Maskiner forskellige Steder i Byen maatte i Gang med Trykningen. Uddelingen af dette Blad var gratis. Herefter udgav Arbejder- og Soldater-Raadet hver Dag Meddelelser om Revolutionens Gang.

Den 18. Marts begyndte de oprindelige Blade at udkomme sædvanligt, men de reaktionære havde skiftet Standpunkt. Forud for Revolutionen var Typografernes Forening forbudt, men mellem den 10.—15. Marts genoprettedes den, og en af dens første Beslutninger var, ikke at genoptage Arbejdet i Blade, der vilde modsætte sig Revolutions-Bevægelsens heldige Forløb. Det lykkedes ligeledes vore Kolleger at gennemføre 8-Timers Dagen og absolut Søndags-Frihed.

Afskaffelsen af Censuren og Indførelsen af Pressefriheden, som proklameredes af den provisoriske Regering, har foranlediget Fremkomsten af en Del nye Blade, de fleste af disse har et socialistisk Præg.

Nye Oplysninger om Kineserne og Bogtrykkerkunsten.

At Kineserne har kendt Bogtrykkerkunsten længe før Gutenberg, er længst slaaet fast. Derimod vidste man, indtil for ganske kort Tid siden, ikke, om de til deres Arbejde havde benyttet løse Typer, eller om de, ved at trykke de gamle kinesiske Skrifttegn ned i Voks, paa denne Maade havde dannet store Plader, paa hvilke der saa blev trykt.

Men nye Forskninger har nu bragt Lys over dette — hidtil dunkle — Punkt. Man har nemlig fundet en gammel Tekst fra det 11. Aarhundrede, og i denne staar bl. a. følgende: »Bi-sching benyttede Ler, i hvilket han udskar Skrifttegnene meget fint. Hvert Tegn udgjorde en Type. Over Ilden blev de hærdede. Han klæbede dernæst Typerne fast paa en plan Flade med Kalk, Voks eller lignende.« — Af dette lille Uddrag fremgaar, at Kineserne virkelig kendte og anvendte løse Typer. Disse Lertyper skal have holdt sig til omkring Aar 1280, og først mod Slutningen af det 16. Aarhundrede hørte man atter om Trykning med løse Typer. Der er altsaa ikke mere Tvivl om, at man i Kina kendte denne Form for Trykning allerede i det 11. Aarhundrede; en anden Ting er det, at den vist aldrig fik nogen egentlig Betydning. Trykning paa udskaarne Træplader, der kendtes i Kina allerede Aar 593, stod stadig i Forgrunden. Det første Aftryk paa Træplader som er fremstillet i Evropa, stammer fra 1423; her var Kina 1000 Aar forud for os. Men ogsaa med de løse Typer kom gamle »Bi-sching Gutenberg« 350 Aar før os.

Dødsfald.

J. W. Jensen fra »Nationaltidende« er afgaaet ved Døden i en Alder af 63 Aar. I ca. 15 Aar havde Afdøde været paa ovennævnte Arbejdsplads, men var i tidligere Tid gennem en lang Række Aar beskæftiget i »Adresseavisen«. Han var en blandt Københavns Typografer meget kendt Fagfælle og har navnlig i 80'erne og 90'erne deltaget stærkt i vort Organisationsliv; i et Par Perioder var han saaledes Medlem af »Ny typografisk Forening«s Styrelse og repræsenterede denne Forening ved Delegeretmødet i Aarhus, hvor det forberedende Arbejde for en Sammenslutning mellem de københavnske Sætterforeninger lagdes. Ved denne Lejlighed viste J. W. Jensen, der valgtes ind i det om nævnte Spørgsmaal nedsatte Udvalg, stor Forstaaelse for en endelig Løsning, og det skyldes ikke mindst ham, der ogsaa paa anden Maade virkede hen til en Genforening, at denne endelig kom i Stand. Ogsaa indenfor Sygekassen var den Afdøde i sin Tid en virksom Mand og var gentagne Gange Ordfører for oppositionelle Medlemmer, saaledes da Sygekassen i 1898 søgte Statsanerkendelse.

J. W. Jensen var en afholdt Mand i de Kredse, hvor han færdedes, jovial og gemytlig og gerne deltagende i Kollegers selskabelige Sammenkomster. Paa sin Arbejdsplads var han afholdt af alle Kammeraterne og kun syg i 14 Dage kom hans Død overraskende ogsaa for dem.

Hans Bisættetse finder Sted paa Søndag Kl. 1 i Krematoriet paa Bispebjerg.

Som den sidste Hilsen fra Kammeraterne vil Gutenbergbanneret blive sænket over hans Kiste.

— — —

Sætteren William Victor Nielsen, der var udlært hos B. Nielsen i 1912, er i Mandags i en Alder af 24 Aar afgaaet ved Døden af Tuberkulose efter et Par Aars Sygdom. Afdøde, der sidst arbejdede hos Hamburger & Lange, var en elskværdig og flink ung Mand og en god Kollega. Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen.

Forlagsvirksomheden under Krigen.

Efter den Opgørelse, der findes i det franske Fagskrift »*Le Droit de Auteur*« over Krigens Indflydelse paa Forlagsvirksomheden i de krigsførende og neutrale Lande, har de *franske* Forlæggere lidt mest. I 1906 udkom 8726 Værker. I 1913 var dette Tal steget til 11,266, men Krigen bevirkede, at det atter sank, i 1914 til 8511 og i 1915 helt ned til 3897. I *England* er Nedgangen paa dette Omraade ubetydelig, og det samme er Tilfældet i *Italien*. Derimod har *Tyskland* en mægtig Nedgang at opvise. I 1913 udkom ca. 36000 Værker. Allerede i 1914 sank dette Tal til 30000, og i 1915 gik det yderligere ned til 24000.

Svejts og *Danmark* er de eneste Lande, hvor Antallet af udkomne Bøger er steget under Krigen. I Svejts udkom 1914 1500 Bøger, i 1915 1700. For Danmark findes besynderlig nok ingen Tal nævnt. Vi stiller os derfor lidt tvivlende, thi Typograferne har i hvert Fald ikke mærket noget til en saadan Stigning.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 14. April paa »Hotel Assens«. — Formanden, A. S. Kjergaard, bød Velkommen, hvorefter de reviderede Hoved- og Lokalkasse-Regnskaber fremlagdes med en Balancesum paa henholdsvis 119 Kr. og 28 Kr. 90 Øre, som godkendtes.

Under Eventuelt forelaa en Del lokale Sager til Efterretning, hvorefter Mødet sluttede. A. H. M.

Viborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 25. April. Formanden refererede en Del mindre lokale Sager og deres Forløb, hvorpaa han fremlagde Regnskabet, der balancerede med 454 Kr. Det godkendtes.

Man behandlede derefter Spørgsmaalet om Lærlinges Anvendelse i Avistrykkerier. Der var Enighed om det meget beklagelige i, at Avistrykkerier havde Lov at antage et saa stort Antal Lærlinge, og man var lige saa enige om at henstille til hvert enkelt Personale at paase, at Lærlinge ikke anvendtes til Montering af Maskinsats eller anvendtes til Søndags- eller andet Overarbejde.

Som Medlem af Socialdemokratens Repræsentantskab valgtes Formanden. Under Eventuelt behandledes forskellige lokale Sager.

Derefter holdt Ekstrakassen Generalforsamling. Regnskabet fremlagdes. Det balancerede med 137 Kr. 98 Øre og godkendtes. — Foranlediget af, at flere Rejsende hjemsøger Kollegerne paa Trykkerierne efter at have hævet Understøttelse af Ekstrakassen, vedtoges det paany at indskærpe, at denne Understøttelse i saadanne Tilfælde fremtidig uvægerlig inddrages for disse Kollegers Vedkommende, og iøvrigt herskede der ret stor Enighed om, at man paa Trykkerierne bør nægte at give Geskænk, men henvise alle Rejsende til Formanden.

Efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttede den af 15 Medlemmer besøgte Generalforsamling. B.

Odense Lokalafdeling

afholdt Fredag den 27. April ordinær Generalforsamling. — Dirigent: Welblund.

Under Beretningen omtalte Formanden, Bondesen, hvilke Vanskeligheder man i Afdelingen havde haft med at faa Dyrtidstillæget udbetalt. I flere Tilfælde havde Forretningsføreren maattet tilkaldes for at hjælpe til den rette Forstaaelse af Overenskomsten angaaende dette Tillæg. I andre Byer var det gaaet anderledes let. — Ligeledes fik man nogle Oplysninger om Forbundsstyrelsens Møde til Forberedelse af Forhandlinger om en ny Provinstarif, og Repræsentantskabsmødet i De samv. Fagforbund blev kort refereret.

Derefter oplæste Formanden et Resumé af den i Afdelingen optagne Statistik over Lønsatserne. Gennemsnitsgrundlønnen i Byen er ikke steget i Aarets Løb, og de personlige Tillæg har været ganske unormalt faa. Ved de i Dagbladene indførte Søndagsnumre havde ganske vist en Del Typografer opnaaet nogen ekstra Indtægt, men Ar-

bejdernes Villighed til at ofre deres Helligdagsfred i Forretningernes Tjeneste burde ikke hindre en Stigning af vedkommendes Grundløn.

Kassereren, C. O. MADSEN, oplæste Afdelingens reviderede Regnskab for Januar Kvartal, Ekstrakassens for samme Tidsrum og Indsamlingen til Samaritanen. Alle Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Majdemonstrationen, der i Byen former sig som Fest i Folkets Hus med Taler af vore Kolleger Chr. Andersen og Edv. Jensen, blev bragt i Medlemmernes Erindring.

Afdelingens aarlige Tur Kristi Himmelfartsdag blev af Generalforsamlingen rettet mod Stige Kro. Vel motiveret af Dyrtiden vil Deltagerne i Aar selv medbringe Frokosten, som man gjorde paa den første Stigetur for 25 Aar siden. Man tør haabe paa stor Deltagelse i Vaarturen, og vente gode Sange til Frokostbordet og det paafølgende Kaffebord. B.

Typografernes Sangforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling Fredag den 27. April. Til Dirigent valgtes LAUR. JENSEN, til Sekretær L. OLESEN. — Formanden, N. NIELSEN, aflagde Beretning om Virksomheden, og omtalte Halvaaret som et af de mærkeligste i Sangforeningens Historie; men trods Forbud, Dyrtid og tidlig Lukning havde Sæsonen været tilfredsstillende. Til Fordel for et Medlem var afholdt en Koncert, der havde givet en Indtægt af 100 Kr. Aarsfesten var forløbet godt og i økonomisk Henseende bedre end ventet. — Paaskefesten var begunstiget af smukt Vejr, og Humøret var adskillige Grader højere end Temperaturen. — Beretningen godkendtes. — Kassereren, N. JUEL JENSEN, fremlagde det reviderede Regnskab, som udviste et Overskud af ca. 200 Kr. — De tilstedeværende Medlemmer var enige om at komplimentere den ny Kasserer for det smukke Regnskab, der enstemmigt godkendtes — Kassereren og Næstformanden, SOPH. ANDERSEN, genvalgtes med Akklamation. — Under Eventuelt fremkom ARN. LARSEN med Forslag om at afholde et Assemblé, hvilket Styrelsen lovede at tage under Overvejelse. — ALB. AUENER gav derefter nogle Oplysninger om den kommende Sangfest i København 1918, hvor det var paatænkt at afholde en stor Friluftskoncert og en Kirkekoncert i Frue Kirke. — Efter at endnu et Par Talere havde haft Ordet, sluttede Generalforsamlingen. Derefter afholdtes en lille Festlighed med Punschesold og Uddeling af Pokaler til to af de flittigste Sangere, samt med en Opmærksomhed til C. E. BYNCK, der hyldedes for 40 Aars trofast Virksomhed i Sangforeningen. L. O.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling 28. April. — Lokalkassens Kassebeholdning var gaaet ned fra 536 Kr. til 360 Kr. Bl. a. kostede Fagmødet 94 Kr., men Mødet var jo ogsaa vellykket. Juletræet kostede 42 Kr. Til Vælgerforeningerne var ydet 25 Kr., og til Teknisk Skole 25 Kr. Alle Lærlinge har besøgt Fagklassen og gaaet til Dansk, og der var Tilfredshed baade hos dem og Læreren, Hr. Andersen Løvstrøm. — Til Gravstene og Krans var gaaet 56 Kr. — Regnskabet viste, at de Rejsende uden Understøttelse fik større Understøttelse end dem med Understøttelse, og dette maatte vi bort fra. — Formanden vilde i udstrakt Grad bruge Svendehjemmets Spise- og Logiskort, hvilket bifaldtes.

Et Andragende fra Socialdemokratisk Ungdomsforening henlagdes.

Da der ikke skulde være nogen Majprocession, vedtoges ikke at søge nogen almindelig halv Fridag. — Et Par Trykkerier fik dog fri; derved blev der Tid til at lægge Kartofler i Kolonihaver — og det var en meget fornuftig »Demonstration«.

MATHIESEN aflagde Beretning fra Branchemødet i København, hvilket ikke tristede Talelysten synderlig.

Et Spørgsmaal om Overarbejde fra et Trykkeri affødte en lille varm Debat, som sluttede med, at de Anklagede blev erklæret fri at være; men man vil dog have sin Opmærksomhed henvendt paa Forholdet.

Lørdag afholdes ekstra Generalforsamling med Dagsorden. Lovændringer.

— — —

I den »lille« Sygekasse vedtoges at forhøje Kontingentet til Begravelseskassen fra 5 til 10 Øre, og Hjælpen fra 100 til 250 Kr.

Det er en god lille Kasse! J. G.

Horsens Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 2. Maj ordinær kvartaarlig Generalforsamling hos Vium Christensen, Graven. — Dirigent: A. E. CHRISTENSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Regnskabet, der balancerede med 753 Kr. 55 Øre udviste følgende: Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15.00, ordinært Kontingent 638 Kr. 55 Øre, Tilskud fra Hovedkassen 100.00. Udgift: Rejseunderstøttelse 11.50, Understøttelse paa Stedet 108.00, Sygeunderstøttelse 218.00, Administrationstilskud 13.00, indsendt til Hovedkassen 388.05, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15.00.

Ekstrakassens Regnskab balancerede med 199 Kr. 52 Øre og sluttede med en Kassebeholdning af 61 Kr. 32 Øre.

Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Derefter gav FORMANDEN nogle Oplysninger fra sidste Hovedbestyrelsesmøde.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det aldeles enstemmigt at indstille Lokalafdelingens Ældste, Hr. L. P. LARSEN, som kontingentfrit Medlem.

Under »Eventuelt« drøftedes forskellige lokale Spørgsmaal.

CHR. N.

Bladsætterklubben

afholdt Generalforsamling Fredag den 4. Maj. — Som Formand genvalgtes TH. HOLMEN (Soc.-Dem.), Kasserer: E. H. RASMUSSEN (Pol.), Styrelsesmedlemmer: CARL SCHNOOR (Kbhvn.), ULRIK HANSEN (Natt.), ANTH. PETERSEN (Berl. Tid.) og M. SØNDERGAARD (O. C. Olsen).

Under Eventuelt vedtoges det efter en længere Diskussion at rette en Henvendelse til Brancheklubberne under Sætterafdelingen i København, om Forhandling angaaende forholdsvis Repræsentation til det forestaaende Delegeretmøde.

Nær og Fjærn.

40 Aar. Den 1. Maj var det 40 Aar siden, at Typograf SENIUS LARSEN begyndte at arbejde paa »Frederikshavns Avis«, hvor han siden, kun afbrudt af Soldatertiden, har været beskæftiget. Jubilaren har tidligere gennem mange Aar været Lokalformand i Frederikshavn, der jo er Grænseby for rejsende Kolleger til og fra Norge og Sverige, og Antallet af Rejsende, der i hans Formandstid har mødt hos ham for at faa deres Bog paategnet og hæve Understøttelse, overstiger langt Tusinde. — Jubilaren blev paa forskellig Maade fejret paa Mærkedagen, bl. a. fik han af Kollegerne overrakt en Pengegave med Tak for godt Samarbejde. O. C.

Jubilæum. Den 1. Maj 1892 kom SØREN ANDERSEN i Lære i »Morsø Folkeblad«s Bogtrykkeri. Efter udstaaet Læretid vedblev han at være beskæftiget paa Lærestedet, og Andersen kan altsaa nu holde 25-Aars Jubilæum i »Morsø Folkeblad«s Tjeneste. Andersen, der er et godt Medlem af vor Forening, har ved sin venlige og altid elskværdige Optræden vundet sig sine Kammeraters Venskab.

Andersen modtog i Dagens Anledning Gaver saavel fra Forretningen som fra Personalet.

Gutenbergkoret afholder Fredag den 18. ds., Kl. 7½, *Folkekoncert* i Forsamlingsbygningens store Sal paa Enghavevej 40. Meget righoldig Assistance. Entre 25 Øre. Billetter faas hos Korets Medlemmer.

En mærkværdig Avis udkommer i Grüningen, en lille svejtsisk By med 1200 Indbyggere. Det er Byens eneste Blad og er Organ for baade de konservative, liberale og socialdemokratiske Partier. Bladet er seksidet; Side 1 og 2 disponerer de liberale over, de konservative har Side 3 og Socialdemokraterne breder sig paa Side 4. Paa de to sidste Sider ligger de to sidstnævnte Partier stadig i Haarene paa hinanden.

Da næste Numer af Typ.-Tid. skal trykkes paa Onsdag, bedes alt Stof, som ønskes i dette Numer, indsendt til Redaktionen senest **Søndag.** *Foreningsmeddelelser til Ekspeditionen senest* **Mandag.**

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 16. Februar.

Formanden henledte Opmærksomheden paa, at han administrativt — som Følge af den af Indenrigsministeriet udsendte Bekendtgørelse — havde foretaget, hvad der maatte anses for at være nødvendigt ved Aflysningen af Karnevalet. Bifaldtes. — Igennem to Forhandlinger var det lykkedes at komme til en Forstaaelse om Arbejdsforholdene hos Firmaet A/S Schouw & Co., Rantzausgade. Paa Forbundets Vegne var Lokalformanden mødt som Repræsentant, medens Firmaet var repræsenteret af Direktør Hornsyld. Tarif og Dyrtidsoverenskomst var blevne underskrevne. Til Efterretning. — Angaaende den mellem Dansk litografisk Principalforening og Dansk Typograf-Forbund den 18. Januar d. A. afsluttede Overenskomst om Dyrtidstillæg til Kvinder i Stentrykkerier, og som sikrer disse Kvinder samme Tillæg, som de i Bogtrykkerierne beskæftigede, var Meddelelse udsendt til de Principaler, der ikke stod som Medlemmer af Principalorganisationen. Med Undtagelse af Carl Lunds Fabriker havde samtlige Principaler anerkendt Overenskomsten. Der forhandledes imidlertid videre med Carl Lunds Fabriker. Godkendtes. — Københavns Understøttelsesforening havde tilsendt os Aarsberetning for 1915—16. Til Efterretning. — Den nyoprettede »Papirposearbejdernes Fagforening« havde tilsendt os den med Papirposefabrikanterne afsluttede Overenskomst. Til Efterretning. — En Forespørgsel, om en Kollega, der havde opbrugt sin Sygeunderstøttelse, men som fortsat var syg, kunde erholde Arbejdsløshedsunderstøttelse, var af Formanden besvaret benægtende. Bifaldtes. — Det meddeltes at 251 Medlemmer havde købt Koks paa Ratebetaling, af disse havde 120 betalt Gælden, medens 131 Medlemmer tilsammen endnu skyldte 1195 Kr. 50 Øre. Til Efterretning. — Et Par Maskinsættere forespurgte, hvilken Betaling, der kunde forlanges for udført Overarbejde paa Natholdet. Der henvistes til Maskinsættertarifens § 80. — Et igennem Københavns Bogtrykkerforening rejst Krav om Erstatning for en Maskinskade, var besvaret af Formanden. Bifaldtes. — Nogle Anmodningen om hvilende Ret. Bevilgedes. — Protokollen oplæst og godkendt.

For udvist Opmærksomhed ved mit 25-aarige Jubilæum takkes hjerteligst. VICTOR PETERSEN, Odense.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

2. Maj: Middelfart pr. Bl. 74.00, kont. 50.00, ialt 124.00. 8. Maj: Horsens pr. Bl. 200.00, kont. 188.05, ialt 388.05. 9. Maj: København pr. Bl. 5000.00, kont. 776.77, ialt 5776.77.

I Dag mangler Marstal, Skanderborg og Stubbekøbing.

København, den 9. Maj 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Maj: Middelfart i Stedet for Januar Kvartals Overskud 74.00. 3. Maj: Holbæk 150.00. 8. Maj: Horsens i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 200.00. 9. Maj: København i Stedet for en Del af Januar Kvartals Overskud 5000.00.

København, den 9. Maj 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Karl Bernh. Hansen, udl. 27/4 17 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Poul Eigil Schnipper, udl. 28/4 17 (Industritr.). Sætter Kaj Hans Albert Züling udl. 1/5 17 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.). Trykker Niels Kristian Bruun, udl. 28/4 17 hos Jarmer (arb. s. St.). Paal. Vera Angele Hansen, udl. 3/5 17 hos Rasmussen & Olsen (arb. s. St.). Paal. Ingeborg Marie Jensen, udl. 1/5 17 hos C. Christensen (arb. s. St.). Paal. Meta Østrup Madsen, udl. 26/4 17 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.). 2000 Carlsens Hustru Hulda Georgine. 2542 Adolf B. Petersens Hustru Gudrid.

Aalborg, Sætter Elisabeth Spolum, udl. 1/5 17 hos Hestbech. Brønderslev, Sætter Alfred Hoffmann, udl. 1/5 17 i Vendsyssel Folkeblad. Hobro, Sætter Sander Nielsen, udl. 1/5 17 i Ekspestrykkeriet. Kolding, Sætter Peter Balthazar Jensen, udl. 1/5 17 i Kolding Folkeblad, og Trykker Poul Sjodt, udl. 1/5 17 hos Sjodt & Weiss. Nakskov, Sætter Axel Vilhelm Petersen, udl. 1/5 17 hos Larsen. Næstved, Hjælpearb. Jens C. N. Holck, indtr. 27/4 17, og Sætter Robert Emil Lauritzen, udl. 1/5 17 i Venstrebladet. Odense, Sætter Jens Carl Nielsen, udl. 1/5 17 hos P. Søndergaard, og Sætter Christian Valdemar Hans Rasmussen, udl. 3/5 17 i Fyns Tidende. Randers, Sætter Olaf Juul Kisum, udl. 1/5 17 i Randers Venstreblad. Ribe, Sætter Gudrun Nielsen, udl. 21/4 17 i Ribe Bogtrykkeri. Ringsted, Sætter Jens Kristian Bergstrøm, udl. 1/5 17 i Ringsted Folketidende. Slagelse, Sætter Valdemar Olaf Rasmussen, udl. 1/5 17 i Social Demokraten, og Sætter Aage Emil Svendsen, udl. 1/5 17 i Sorø Amtstidende. Silkeborg, Sætter Frede M. Bune Jensen, udl. 1/5 17 i Silkeborg Avis, og Trykker Leif Langvad, udl. 1/5 17 hos Johansen & Jørgensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Martin William Ellefsen fra Papirindustriarb.-Forb. (Aller). 6564 H. C. Hansen fra Nyborg (arbl.). 1384 Kaj Aage Hansen fra Udl. (Cohen). 3210 Poul Nielsen fra Esbjerg (arbl.). 3990 Niels Chr. Petersen fra Hjørring (Militær).

Aalborg, 3336 Anthon M. Pedersen (arbl.) og 6352 Aage Edv. Jensen (Obel). Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.) og 4466 Ejner Petersen (arbl.). Hjørring, 6276 Chr. Andersen (Hjørring Bogtrykkeri) og 4445 Otto Poulsen (Ekspestrykkeriet). Kolding, 6714 Chr. Michael Hansen (Fr. Lumbye). Nykøbing F., 3749 Oscar Petersen (arbl.). Nykøbing M., 3436 Johannes Christensen (Morsø Folkebl.). Randers, sv. 13593 Gustaf W. Andersen (udenfor Faget). Skive, 3681 P. M. Weye (L. Pedersen). Svendborg, 3911 Algreen Rasmussen (arbl.). Thisted, 6275 Henrik Ubbesen (arbl.). Vejle, 6594 Ingv. Feierskov (Bogtrykker i Give).

Fratraadte.

København: 3213 Abe Gordon til Udl. 3226 Knud Carsten Jacobsen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 6352 Aage Edv. Jensen til Aalborg i Pl. 6275 Henrik Ubbesen til Thisted (arbl.).

Aalborg, 3857 S. W. Neess til Aarhus (Militær). Aarhus, 3749 C. O. J. Petersen til Nykøbing F. (arbl.). Herning, 6714 Chr. Mikael Hansen til Kolding i Pl. Hjørring, 3990 Niels Chr. Petersen til København (Militær). Horsens, 3365 O. H. P. Hansen til Thisted i Pl. Kolding, 6154 Victor Jensen paa Rejse. Nakskov, 2549 Karl Lyhne til Ringkøbing og 3911 Algreen Rasmussen til Svendborg (arbl.). Nyborg, 6564 H. C. Hansen til København (arbl.). Nykøbing M., 2569 Niels Jensen paa Rejse. Odense, 1078 Osc. L. Holm til København (arbl.).

Udmeldt.

Næstved, 3372 Niels Peter Rasmussen (fratraadt Faget).

Døde.

København: 1481 William Victor Nielsen. 1243 Sætter Johs. Vilh. Jensen.

Gutenberg-Koret.

Herretur Kr. Himmelfartsdag. Mødested: Nørrebros Jærnbanestation Kl. 10[20]. (4 h)

T. C. C. 13. Maj: Skodsborg Skovløberhus v. Viadukten (Sct. Hans Torv Kl. 10). — Kr. Himmelfartsdag: Ballerup (Nørrebros Runddel Kl. 10). (3 e)

ANNONCER

En Monoline-Sættemaskine

er til Salg eller Bytte med en Typograph-Sættemaskine (ny eller brugt). Billet mrkt. »134«, med Opgivelse af Pris paa Typograph-Maskinen, indlægges paa Ekspeditionskont.

En ikke helt ung, selvstændig arbejdende

Akcidens-Sætter-Trykker,

med Interesse for Faget, kan faa fast Plads i stor Provinsby. Billet mrkt. »Fast Plads 133« med alle Oplysn., Alder, Militærfri og Lønfordringer modt. Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 18. MAJ 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det 7. ordinære Delegeretmøde afholdes den 30. og 31. Juli d. A. i København.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 38 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 30. Maj.

København, den 16. Maj 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

afholder sit 4. ordinære Delegeretmøde i København den 1. Avgust.

I Henhold til § 27 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Forslag maa være Forretningsudvalget i Hænde senest den 30. Maj.

København, den 16. Maj 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 20. Maj Kl. 11 Form.

i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Gennemgang og Behandling af de til Delegeretmødet indsendte Forslag. 5. Eventuelle indsendte Forslag.

Forslag til Delegeretmødet skal være indsendt til Afdelingsstyrelsen senest Lørdag Aften (den 19. ds.).

Efter Generalforsamlingen afholdes samme Sted et Diskussionsmøde. Emne: *Arbejderinteresser.*

Typograf Fr. Nielsen, Køge, og Redaktør Carl Nielsen har lovet at komme til Stede. STYRELSEN.

Provins-Typografernes Krav.

TARIFREVISIONEN for Provins-Typograferne er det Spørgsmaal, der nu længe har og stadigt stærkere interesserer os alle mest. Det har en Interesse ud over det, der ellers er almindeligt ved en Tarifrevision, thi ingensinde før har en Revision af Lønforholdene i *stærkt opadgaaende Retning* været paakrævet saa meget som i indeværende Tid, og tillige skal denne Revision foregaa under Forhold, der ikke er de gunstigste for vort Fag, thi andre og meget væsentlige Mer-Udgifter lægges til Driften baade af Bog- og Avisarbejde. Det faar nu alligevel ikke nogen afgørende Betydning for vort Forbund under de kommende Forhandlinger med Arbejdsgiverne, *thi det maa kræves*, at Fagets Udøvere bliver stillet saaledes økonomisk, at de er i Stand til at kunne leve blot nogenlunde anstændigt, og for at de kan det, maa det meget store Flertal af vore Medlemmer ude i Provinserne *have en betydelig Lønstigning.*

Dette maa staa Provinsernes Bogtrykkere og Bladudgivere klart. Ingen Vej udenom.

I rette Tid maa de drage Omsorg for — om det er fornødent — at foretage Skridt til en Regulering af deres Drifters Indtægter, saaledes at disse kommer i et saa passende Forhold til de stadig stigende Udgifter, at de alle er i Stand til at kunne honorere de Arbejdere, deres Virksomheder ikke kan undvære, i en saadan Udstrækning, at disse kan opfylde Dyrtidens Krav til selv en meget tarvelig Husholdning, *hvad de ikke kan nu.*

Der er paa en Række Møder, hvor de fleste af vore Medlemmer har haft Lejlighed til at udtale sig, og ligeledes her i Bladet fra adskillige Medlemmers Side, gjort opmærksom paa, at rundt om i saa godt som alle Fag er der i de sidste Par Aar foretaget saadanne Løn-Revisioner, at disse Fags Udøvere meget væsenligt er blevet i Stand til at modstaa Tidens økonomiske Tryk, og at de alle er løbet forud for vort Fags Medlemmer. Om dette sidste helt passer, har vi ikke haft Lejlighed til at undersøge til Bunds, men en Kendsgerning, man ikke kan komme udenom, er, at Typograferne ikke mere staar blandt de bedst lønnede Arbejdere.

Dette maa forandres.

For et Aar siden meddelte vi nogle Oplysninger fra »De samvirkende Fagforbund«s Aarsberetning om de Lønstigninger, der i 1915 havde fundet Sted indenfor nævnte Organisations Omraade, og heraf fremgik det, at en Mængde Fag, bl. a. flere Arbejdsmandsgrupper, havde faaet deres Ugelønninger hævet med 3—4—5 Kroner, og hertil føjedes Dyrtidstillæg af forskellige Størrelser, varierende fra 1—2—3—4 Kroner ugenlig. Den samlede Merløn, der i 1915 indvandtes, ansloges lavt regnet til 12 Millioner Kroner for 80,000 Arbejdere.

I 1916 har 50 Organisationer været i Forhandling, og der er for 105,721 Medlemmer opnaaet Fordele af forskellig Art og Størrelse. Vi mangler endnu et samlet Tal for, hvad der er opnaaet, men i De samv. Fagforbunds Aarsberetning for 1916 er der Tabeller, som angiver hvad hver enkelt Fag har opnaaet ved sin Lønbevægelse, og heraf fremgaar det, at for Provins-Arbejdere ligger Lønstigningen overvejende paa mellem 3—4—5—6 Kroner ugenlig, men bevæger sig naturligvis lige fra 1 Krone til op imod en halv Snes Kroner ugenlig, foruden at der til en Mængde Fag desforuden er indrømmet særlige Dyrtidstillæg. I akkordlønnede Fag er Forhøjelserne lige fra 5 pCt. til over 50 pCt., men Gennemsnittet er aabenbart omkring 15—20 pCt. Hertil maa endvidere føjes, at Arbejdstiden er blevet nedsat for 1692 Arbejdere med ialt 15,399 Timer pr. Uge.

Af dette maa det fremgaa, at Provinsens Arbejdsgivere i vort Fag *maa strække sig betydeligt mere, end hvad der er Sædvane ved Tarif-Revisioner.*

Provinstarifen skulde som bekendt være revideret og fornyet for længe siden, men blev med 1 Krones Forhøjelse forlænget til Juli 1917. Denne Krone, plus det meget spartanske Dyrtidstillæg, der er udbetalt i Aar, er den eneste Stigning i Lønningerne indenfor Faget siden Krigen og den frygtelige Dyrtid kom; alene af den Grund, uden Hensyn til

om man i andre Fag har faaet mere eller mindre end os, maa vi kræve nu at komme over den Nødstilstand, mange af vore Medlemmer befinder sig i.

Tarifforlængelsen 1915 var skabt af de overordentlig vanskelige Forhold paa daværende Tid, og var nærmest at betragte som et Offer fra Typografernes Side; den meget beskedne Dyrtidsløsning har ikke ændret dette Forhold nævneværdigt.

Nu maa vi da mene, at der har været Tid nok baade for Bogtrykkerne og Bladudgiverne til at rette sig op og foretage de nødvendige Dispositioner med alt foreliggende for Øje, og derfor maa deres Organisationer ogsaa være paa det Rene med, at det eneste Hensyn Typograferne nu maa tage, er Hensynet til dem selv og deres Familjer.

FORANLEDIGET ved Københavns Kommunes Paabud om, at alt Gasforbrug fra og med Onsdag den 16. ds. skal ophøre i Formiddagstimerne fra Kl. 8—11, er »Københavns Bogtrykkerforening« og »Dansk Typograf-Forbund«s københavnske Afdeling enedes om følgende Arbejdsordning vedrørende Maskinsætterne:

1) Hvor der arbejdes med et enkelt Hold, begynder Arbejdet ved Sættemaskinerne i Tiden mellem Kl. 11 og 12½ Form. Hvis Arbejdets Paabegyndelse først finder Sted Kl. 12½, saaledes, at der ikke kan sluttes før Kl. 9 Aften, vil der tarifmæssig være at betale et Tillæg paa Maskinsætternes Løn af 5 pCt. af Minimallønnen.

2) Hvor der arbejdes med 2 eller flere Hold, vil det være at indrette saaledes, at første Hold Maskinsættere møder til Arbejde fra Kl. 5—8 Morgen. Derefter møder Sætterne igen til Arbejde mellem Kl. 12 og 12½ for at fortsætte normalt efter Arbejdsstedets hidtidige Sædvane.

Ved denne sidste Ordning vil de 2 Morgentimer fra Kl. 5—7 være at betale med et Tillæg af 50 pCt., medens den øvrige Arbejdstid vil være at betale som sædvanlig uden noget Tillæg.

Tarifen.

NU da der er saa megen Tale om den forestaaende Tarifrevision, kunde jeg have Lyst til at foreslaa, at vi enten helt stryger den sidste Linje i § 21, »Regelmæssig daglig Overarbejde maa ikke finde Sted«, eller ogsaa faa den omtalte Bestemmelse betydelig skærpet.

Det er nemlig saadan, at der paa overordentlig mange Trykkerier rundt om i Landet finder regelmæssigt, dagligt Overarbejde Sted, ofte baade 2 og 3 Timer og mere om Dagen.

Vi kan jo ikke med fornøden Kraft overfor vore Arbejdsgivere hævde vore andre Fordringer, naar vi selv *ikke* overholder vor vedtagne Tarif. Og flere af vore Lokalafdelinger synes at være ganske blinde for denne Uting.

Iøvrigt kunde der maaske blive Arbejde for et større Antal Arbejdere, om vi tog denne Bestemmelse lidt mere bogstaveligt, hvad der nok kunde tiltrænges i disse Tider. N. N.

Forretningsudvalgsmøder.

Lørdag den 5. Maj 1917.

1. I Anledning af Artiklen i »Typ.-Tid.« om den københavnske Sygekasses 125-Aarsdag, havde Sygekasseinspektøren og Dr. Johnsson fremsendt Lykønskning.

2. Efter at der havde været truet med Arbejdsstandsning, havde »Kjerteminde Avis« udbetalt Dyrtidstillæg for Oktober og Januar Kvartaler.

3. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening var indløbet Svar paa en Klage over et Firma i Odense, der havde nægtet at udbetale Dyrtidstillæg. — Man afventer Sagens videre Forløb.

4 og 5. 2 Dyrtidssager var gaaet i Orden efter Henvendelse fra Organisationen.

6. Den 14. April havde Lokalformanden i Randers indsendt Regnskab over Ejendommen, der toges til Efterretning. Der var korresponderet om eventuelt Salg.

7. Randers indsender nogle Ændringsforslag, der var henviste til Tarifkommissionen.

8 og 9. Rønne og Kallundborg indsender Resolutioner ang. Tarifrevisionen.

10. Fra Dansk Provinsbogtrykkerforening forelaa Klage over, at en Afdeling under Trusel om Blokade havde nægtet et Firma at faa Arbejdskraft under 30 Kr. ugl. I en indsendt Erklæring benægter Afdelingen Klagens Rigtighed og fremsender Redegørelse over Forholdene paa det nævnte Bogtrykkeri. Der var svaret i Overensstemmelse hermed. Nogle yderligere vekslede Skrivelser refereredes.

11. Fra Bergens Afdeling forelaa en Skrivelse, der toges til Efterretning.

12. Nogle Spørgsmaal ang. den skandinaviske Konference drøftedes.

13. En Dispensationssag afgjordes.

14. Holbæk Lokalafdeling indstiller efter Lovenes § 10 b et tidligere Medlem, der har været en Aarrække i Udlandet, til Optagelse. — Tiltraadtes.

15. Ringsted Afdeling indstiller et Medlem til hvilende Medlemsret efter Lovens § 23 d. — Tiltraadtes.

16. En Indstilling fra Grenaa Afdeling behandledes og Beslutning toges.

17. En af Københavns Afdeling indstillet Dispensationssag tiltraadtes.

18. Fra den københavnske Trykkerafdeling var indløbet Protest mod en i »Typ.-Tid.« optaget Annonce om en Sætter-Trykker. — Man kan ikke censurere Annoncer, naar der tilbydes tarifmæssig Betaling.

19. En fra Odense Afdeling indstillet Dispensationssag afgjordes.

20. Ringkøbing Afdeling har vedtaget en Resolution om at udsætte Delegeretmødet i Betragtning af de foreliggende Forhold. — Forinden videre foretoges, vil man afvente, om yderligere Ønsker i den Retning fremkommer.

Dyrtidsfondet.

Paa et, Fredag den 11. ds., i Dyrtidsfondet afholdt Styrelsesmøde vedtoges det at indrømme Arbejdere, der paa Grund af lovligt Forfald har maattet udeblive 1—2 Dage fra Arbejdspladsen, Retten til at indbetale til Fondet det, der fra Principalens Side maatte mangle i en fuld Uges Bidrag, saaledes, at han derved ogsaa for en saadan Uge kan sikre sig det Antal Portioner, som hans Løn og Familjeforhold giver ham Retten til.

Krigens Virkninger.

Krigen har som tidligere meddelt foraarsaget, at Tysk Typograf-Forbund har givet Tilladelse til, at Kvinder anvendes paa Felter, hvor de ikke tidligere har været beskæftiget; der er saaledes beskæftiget 339 Kvinder som Hjælpearbejdere i Trykkerier, og 60 som Stereotypi-Assistenter. Endvidere er der nu beskæftiget 929 Kvinder som Haandsættere og 306 som Maskinsættere.

— — —

Et Vers. En tysk Digter har skrevet følgende Vers — der paa Baggrund af vor Tids Begivenheder — kan gøre Regning paa vor Interesse. Vi gengiver det paa Tysk, de fleste Kollegger kan alligevel faa Udbytte deraf:

Gott grüsz die Kunst! Nicht Krupp von Essen,
Der grosze Stahlkanonenheld,
Nein, Gutenberg mit seinen Pressen
Befreit vom Druck durch Druck die Welt.

Nær og Fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag har en meget righoldig Dagsorden, thi foruden de sædvanlige Sager, der er til Behandling, skal indsendte Forslag til det kommende Delegeretmøde behandles. Efter Generalforsamlingen vil der blive en Diskussion mellem Redaktør Carl Nielsen og Fr. Nielsen, Køge, om den her i Bladet mellem d'Hrr. opstaaede Kontrovers.

Sommerferie. Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri (Direktør I. C. Petersen) har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. — Ferien begynder første Uge i Juni.

— A/S »Aarhus Amtstidende« har i Aar tilstaaet sit Personale 14 Dages Ferie. De foregaaende Aar har det kun været 1½ Uge.

Dyrtidstillæg. I Anledning af sit 25-Aars Jubilæum som Redaktør af »Fyns Stiftstidende« den 11. Maj, har Redaktør M. C. H. DREYER, Odense, givet sit samlede Personale et ekstra Dyrtidstillæg, hvilket var meget velkomment og modtoges med Taknemlighed.

Gutenberg-Korets averterede Folkekoncert paa Fredag den 18. ds. er paa Grund af usikre Forhold, skabt af de sidste Lukkebestemmelser, udsat indtil videre.

Dødsfald. Et af vore unge Medlemmer, Trykker VILHELM GAMMELGAARD NIELSEN, er død 21 Aar gammel af Tuberkulose. Han udlærte hos Langkjær 1. April 1914, og arbejdede der til han blev syg i Foraaret 1915. Siden da har han ligget syg dels paa Hospital og dels hjemme, indtil Døden nu har befriet ham for hans Lidelse. Begravelsen sker paa Søndag Kl. 1¼ fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard.

Ny Fremstillingsmaade af Papir. Som bekendt foregaar Fabrikationen af Papir ved en vis Tilberedning af Plantestof, tilsat Cellulose; ved Forsøg, foretagne i Tyskland, kan Papiret nu fremstilles uden Cellulosetilsætning. Man mener at have godtgjort, at Papirets Egenskaber for Trykning er bedre end det hidtil anvendte.

Forøvrigt skulde Tyskland ved denne Opfindelse i Fremtiden kunne skaffe sig billigere Papir og være uafhængig af Udlandet.

Om Trykfejl — dette uudtømmelige Emne — fortæller »Thüringer Waldpost« følgende: Den, som opholder sig over Trykfejl, maa lægge sig paa Sinde, at Trykfejl er Fejltagelser, som ikke opdages af Sætter eller Korrektør, men kun af den opmærksomme Læser. Saaledes som hele Folkeslag maa døje for en Regerings Fejltagelser, maa Redaktøren døje for Trykfejlene i sit Blad, endskønt han ikke har begaaet dem. Og det endda dobbelt. Thi først ærgrer han sig over Fejlene, og derpaa volder de mange skarpsindige Læsere, der gør Vrøvl, ham Ærgrelser. Trykfejlene er ganske uundgaaelige, hvor et Arbejde skal udføres paa forceret Maade. De hører til som Rust til Jærn og Bundfald til Vin, kun med den Forskel, at ikke en Sjæl før Trykningen véd, om de vil fremkomme eller ikke. Saalænge der bliver spillet og sunget, vil der fremkomme falske Toner; saalænge der bliver skrevet og trykt, vil der fremkomme Skrive- og Trykfejl. Et gammelt Ordsprog kan med en lille Ændring anvendes her: Giv ikke saa nøje Agt paa alle Fejl, thi aldrig er et Blad — og den som skriver det, den som sætter det, den som trykker det og den som læser det — fuldstændig fri for Fejl.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Januar Kvartal 1917.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1917:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	43314.50	
Trykkernes do.	-	6130.80	
do. Ekstrakasse	-	1717.83	
do. Begravelseskasse	-	4405.20	
Kvindernes Privatkasse	-	864.12	
Lokalkassen	-	16097.93	
Det særlige Fond	-	3091.93	
			Kr. 75622.31
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Kontingent m. m.	Kr.	17514.71	
Tilskud fra Hovedkassen	-	1000.00	
			- 18514.71
Sygekassen: Kontingent	Kr.	10569.45	
Tilskud fra Hovedkassen	-	8500.00	
Refunderet Dyrtidshjælp til Syge	-	4002.29	
			- 23071.74
Hjælpekassen: Kontingent	Kr.	3293.20	
Underskud i Kvartalet	-	1763.80	
			- 5057.00
Begravelseskassen			- 2811.05
Lokalkassen i København:			
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr.	3480.35	
do. - halvtbetalende —	-	680.21	
Tilskud fra Sygekassen	-	450.00	
do. - Begravelseskassen	-	200.00	
do. - Forbundet	-	1099.50	
Renter af Sparekassen	-	309.10	
Koksafdrag	-	4487.25	
Renter fra Boligforeningen	-	32.00	
Refunderet Dyrtids- og fortsat Hjælp	-	5478.85	
			- 16217.26
Sætternes Privatkasse			- 814.28
Trykkernes do.			- 0.00
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 36.10
Kvindernes Privatkasse			- 17.08
Det særlige Fond			- 90.78
Balance			Kr. 142252.31

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:			
Rejseunderst. à 1.75 (11 Medl. i 49 Dg.)	Kr.	85.75	
do. à 1.25 (41 » i 671 »)	-	838.75	
Underst. p. St. à 2.00 (208 Mdl. i 4615 Dg.)	-	9230.00	
do. à 1.25 (20 Kv. i 871 »)	-	1088.75	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 11 »)	-	13.75	
do. à 1.00 (21 Kv. i 398 »)	-	398.00	
do. à 1.00 (4 Mdl. i 104 »)	-	104.00	
Barselshjælp à 2.00 (1 Kv. i 24 »)	-	48.00	
Omflytningsbidrag (18 Medl.)	-	122.00	
Rejsebeløb (11 Medl.)	-	59.00	
Tilskud til Lokalkassen	-	1099.50	
Indsendt til Hovedkassen	-	5427.21	
			Kr. 18514.71
Sygekassen:			
Pengehjælp (i Hjem 348 Md. og 91 Kv. Kr. 9318.00, paa Hosp. 38 Md. og 13 Kv.: Kr. 1831.45)	Kr.	11149.45	
Betalt Hospital	-	876.20	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	-	3363.79	
Speciallæge	-	1988.94	
Vagthold etc.	-	40.51	
Barselhjælp (12 Børn)	-	180.00	
Porto	-	16.34	
Dyrtidshjælp til Syge	-	4011.95	
Administration	-	450.00	
Andre Udgifter	-	72.25	
Indsendt til Hovedkassen	-	922.31	
			- 23071.74
Hjælpekassen (Pengehjælp)			- 5057.00
Begravelseskassen (7 Mænd og 4 Kvinder)	Kr.	2380.00	
Medlemmers Børn (2)	-	40.00	
Administration	-	200.00	
Indsendt til Hovedkassen	-	191.05	
			- 2811.05
Lokalkassen i København:			
Lønninger	Kr.	1464.02	
Porto	-	75.66	
Tryksager	-	351.96	
Kontingentopkrævning og Budløn	-	514.57	
Møder, Lokale- og Husleje	-	356.74	
Brændsel, Belysning og Rengøring	-	117.88	
Telefon og Telegram	-	84.55	
Overført til Privatkasserne	-	0.00	
Dyrtids- og fortsat Hjælp til Arbl.	-	5478.85	
Kontorsager	-	96.69	
Koks til Medlemmerne	-	3786.20	
Udgifter ved Dyrtidsfonden	-	337.40	
Valgfonden i Følge Generalforsamlings-Beslutning	-	1142.00	
Socialdemokratisk Ungdomsforbund	-	50.00	
Boserups Minde	-	25.00	
De Unges Idræt	-	10.00	
Andre Udgifter	-	107.33	
			- 13998.85
Sætternes Privatkasse			- 102.75
Trykkernes do			- 289.06
do. Ekstrakasse			- 0.00
do. Begravelseskasse			- 200.00
Kvindernes Privatkasse			- 69.50
Det særlige Fond			- 1056.10
Beholdning den 31. Marts 1917:			
Sætternes Privatkasse	Kr.	44026.03	
Trykkernes do.	-	5841.74	
do. Ekstrakasse	-	1717.83	
do. Begravelseskasse	-	4241.30	
Kvindernes Privatkasse	-	811.70	
Lokalkassen	-	18316.34	
Det særlige Fond	-	2126.61	
			- 77081.55
Balance			Kr. 142252.31

København, den 29. April 1917. LAUR. JENSEN.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ingvar Vald. Chr. Jensen, udl. 1/5 17 hos Hertz (arb. s. St.). Paal. Flora Sørensen, udl. 13/4 08 hos H. Erbs (Weile & Sønner), tidl. Medl. Hjælpearb. Carl Olsen (Politiken).

Aalborg, Sætter Victor Bjørnbak Jensen, udl. 1/5 17 i Eksprestrykkeriet. Odense, Trykker Marius Reippuert Jørgensen, udl 15/5 17 hos Hagen & Sivertsen. Vejle, Sætter Aage Nielsen, udl. 1/5 17 i Vejle Amts Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6564 H. C. Hansen fra Nyborg (arbl.). 1048 Oscar Leo Holm fra Odense (arbl.). 3826 Harald Larsen fra Varde (Militær). 3982 Marinus Schmidt Nielsen fra Varde (Militær). 3749 Carl Oscar Jul. Petersen fra Nykøbing F. (arbl.). Hjælpearb. Einar E. Skjoldnæs fra Dansk Arbejdsmands-Forbund (S. L. Møller).

Nykøbing M., 4465 Charles Jensen (Folkebladet).

Fratraadte.

København: 6733 Magnus O. Christensen til Horsens (arbl.).

Aalborg, 3336 Anthon M. Pedersen paa Rejse, 3819 Ove E. Jensen paa Rejse og 6325 P. Munck paa Rejse. Holbæk, 3806 Laur. Tingleff til Kallundborg i Pl. Nykøbing M., 4466 Ejner Pedersen til Aarhus (arbl.). Slagelse, 3767 Johs. Jacobsen til Korsør i Pl.

Død.

København: 1828 Trykker Vilh. Gammelgaard-Nielsen.

T. C. C. 20. Maj (Klubbens Fødselsdag): Springforbi Skovløberhus (Sct. Hans Torv Kl. 10). — Medl. bedes snarest tegne sig til Pinseturen. (3 f)

ANNONCER

Sætter-Trykker,
alsidig uddannet, søger fast Plads. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »135« med Opgivelse af Løn bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter
med 16 Aars Praksis søger Plads straks. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

Flink yngre Linotypesætter
kan faa Plads i en mindre By paa Sjælland. Billet mrkt. »137« modtager Ekspeditionskontoret.

En Monoline-Sættemaskine
er til Salg eller Bytte med en Typograph-Sættemaskine (ny eller brugt). Billet mrkt. »134«, med Opgivelse af Pris paa Typograph-Maskinen, indlægges paa Ekspeditionskont.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Som Svar paa Forespørgsler meddeles, at **Allers illustrerede Konversations-Leksikon med Fremmedordbog** — ialt 7 stærkt indbundne Bind med Læderryg og Læderhjørner — indtil videre leveres mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kroner maanedlig**, og at **hele Værket leveres ved første Afdrag.** — Bestillinger modtages af ANTON JENSEN, THINGVALLA ALLÉ 28, KØBENHAVN S. (126)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 25. MAJ 1917 XLIV AARGANG

Delegeretmødet.

Forslag, som ønskes behandlet paa Delegeretmødet, maa være Forretningsudvalget i Hænde senest *Onsdag d. 30. Maj.*

Den kommende Tid!

NAAR man staar overfor en vigtig Opgave, er det som om man dobbelt maa tage sig sammen for at faa noget Udbytte ud deraf. Saaledes er det nu, vi staar overfor en ny Tarif; da gælder det om at alle samarbejder, for at man kan faa saa meget ud af Situationen som muligt. Man har set, at der har været afholdt Møder baade her og der, og man har ogsaa set, at der er bleven stillet den ene Fordring efter den anden, baade med Hensyn til Lønnen, Lærlingespørgsmaalet, 8-Timers Arbejdsdag og meget andet. Nu er det jo Hovedbestyrelsens Opgave at se at frugtbargøre disse Fordringer paa bedste Maade, og naar den Dag saa kommer, da det hele ligger fiks og færdigt, saa er det Medlemmernes Tur til at sige Ja eller Nej til det, som foreligger. For ca. 8 Aar siden rejste Hovedbestyrelsesmedlemmerne rundt for at agitere for, at Tarifen den Gang skulde blive vedtaget, og vi véd jo alle, hvor godt de skilte dem fra deres Opgave, idet Tarifen blev vedtaget.

Man maa med Forundring mange Gange spørge, hvorledes saadanne Ting kan lade sig gøre, men Svaret ligger jo lige ved Haanden. Man har jo nok en Organisation, og man vælger en Gang imellem en Repræsentant til Delegeretmøde, og saa har man ment, at man har gjort sin Pligt.

Men det er som om den Aand er ved at forsvinde, Medlemmerne er kommet til den Overbevisning, at det bliver vel ikke godt før de selv tager en Haand med, og det har saa igen resulteret i, at vi har afholdt Møder rundt omkring i Landet, og tilrettelagt dem saaledes, at alle Afdelinger kunde blive repræsenteret, hvor man saa har drøftet, hvad der skulde gøres.

Det forekommer mig, at det er Vejen vi skal gaa, for da er det først, at vi faar noget godt ud af vor Organisation, og ikke som før, at man har siddet rundt omkring i smaa Afdelinger og ikke har vidst noget om, hvorledes andre Kolleger tænkte om Situationen.

Vi har nu afholdt Møder for at fordre, men naar den Dag kommer, da Tarifen foreligger, saa er der endnu mere Grund til Afholdelse af saadanne Møder, for da har vi et fast Holdepunkt at arbejde for. Det gælder da om, at vi alle er enige om at foretage det, som skal ske, enten det nu skal være at vedtage eller forkaste. Det er jo et stort Ansvar, og da gælder det jo om, at vi alle véd, hvad vi vil og hvad vi kan.

— — —

Der har været skrevet en Del angaaende den nye Tarif i vort Fagblad, mange gode Ting, som der er Grund til for os alle at tænke nøje over. T. Eks. hvem har ikke læst Ch. E. Madsens Artikel i Nr. 19 angaaende Lærlingespørgsmaalet; dette Spørgsmaal er et af de vigtigste for vor Organisation, og der maa vel komme en Dag, da vi alle vil faa Øjnene op derfor, og alle som en forlange vore Lærlingebestemmelser revideret; det er bedst for os, men det er af endnu større Betydning for Lærlingene selv.

Man skal som Fr. Nielsen, Køge, skrev, se stort paa det, men det er som Fr. Nielsen ikke selv kan dette. Denne Gang skriver han ikke saa meget, men der aander en Bitterhed igennem det hele, ligesom om han føler sig forurettet paa en eller anden Maade. Det er ikke den Slags, som gavner vor Sag.

Nej, Fr. Nielsen, sørg for selv at »**Se stort**«, saa kan det være, at vi faar noget mere ud af det, for nu er det, det gælder, at vi alle staar last og brast sammen; nu er Tiden inde, hvor vi er modne til at forlange noget; nu har vi jo savnet tilstrækkeligt længe nok. Og skulde det saa ske, at vi kommer ud i en Konflikt, ja saa vil det vise sig, hvad De samv. Fagforbund er værd, men vent til den Tid med Bitterheden; svigter den, da tænker jeg jo nok, at vi kan blive enige om, at det da er paa Tiden at komme ud deraf, men heller ikke før.

Varde, i Maj 1917. P. A. PETERSEN.

Valget af Hovedbestyrelse m. m.

TIDEN nærmer sig, da vi atter skal have Delegeretmøde i vort Forbund. De forskellige Afdelinger vil i denne Maaned udforme og indsende Forslag til Forandringer i vore Love, og jeg vil i den Anledning tillade mig at fremsætte nogle Tanker, som jeg har drøftet med forskellige Kolleger, og som jeg mener fortjener Overvejelse blandt vore Medlemmer.

I Vedtægten for Arbejdsløshedskassen § 29 hedder det: »Efter forudgaaende Indstilling af Afdelingerne i det paagældende Landomraade vælges ved skriftlig Afstemning efter hvert Delegeretmøde 3 Repræsentanter for Jylland, 1 for Fyn« osv.

Det kan jo ikke nægtes, at denne Ordning (den skriftlige Afstemning) hviler paa den almindelige Valgrets Grundlag, og Ordningen skulde vel som Følge deraf være noget nær Idealet; men Praksis viser — synes jeg — det modsatte.

I mange Forbund foregaar disse Valg paa Delegeretmøderne, og jeg har endnu ikke hørt Udtalelser om, at disse Forbund følger reaktionære Linjer. Jeg skal i det følgende fremsætte de Grunde, hvorfor jeg mener, at vort Forbund burde forlade den nuværende Valgmaade og gaa over til at vælge Forbundsstyrelsen paa Delegeretmøderne.

Naar Kollegerne i en Afdeling mener, at de i deres Midte har en Mand, som de kunde ønske at have i Forbundsstyrelsen, bliver hans Kandidatur vedtaget og indsendt til Forretningsudvalget, og dette udsender saa Listen med de foreslaaede til Afstemning. Naar disse Stemmesedler uddeles paa Trykkerierne, hører man *næsten altid* følgende Udtalelse: »Hvem skal jeg stemme paa — jeg kender jo ingen af de foreslaaede«, undtagen naturligvis hvis en Kollega fra den stedlige Afdeling er mellem Kandidaterne. I sidste Tilfælde er det meget almindeligt, at der kun skrives det ene Navn, som Afdelingen har ført frem, for paa den Maade at søge at sikre hans Valg. Samtidig stemmes der saa — skal vi sige i Blinde — paa de foreslaaede fra andre Landsdele.

Kunde man ikke tænke sig, at der i en mindre Afdeling findes en Mand, som egnede sig ypperligt til det omtalte Tillidshverv, og det sker ogsaa undertiden, at en saadan vælges, men det sker gerne ved en eller anden Tilfældighed. Saa vidt jeg husker skyldes Karl Sørensens Valg en saadan, idet Kollegerne i Aalborg ikke i tilstrækkeligt Tal stemte paa Hr. Gerdt, der i forrige Periode sad i Hovedbestyrelsen.

I den Afdeling, jeg tidligere tilhørte, opstilledes tre Gange (dog ikke ved forrige Valg) en Mand, som af Afdelingen blev anset for særdeles godt kvalificeret. Skønt Kollegerne gennemgaaende kun skrev hans Navn for paagældende Landsdels Vedkommende, og Afdelingen var ret stor, opnaaede han dog ikke Valg, men havde dog et stigende Stemmetal. Afdelingen (Randers) ligger mellem to større Afdelinger (Aalborg og Aarhus), og det var (den Gang) disse, som »løb af« med Mandaterne. Jeg tør naturligvis ikke paastaa og kan heller ikke bevise, at Randersmanden var mere kvalificeret end de to »heldige« Kolleger. Men at de største Afdelinger har et Forspring overfor de mindre, naar Trafiken med kun at skrive det ene Navn gennemføres, vil vist enhver Kollega indrømme.

Blev Lovene derimod ændrede derhen, at Delegeretmødet vælger Forbundsstyrelsen, kunde de Delegerede fra hvert af de paagældende Landomraader samles hver for sig og ved almindelig Stemmeflertal udpege, hvem de ønsker sig repræsenteret af. For Jyllands Vedkommende kunde det da ogsaa tænkes, at det ene Mandat kunde tilfalde Vestkysten, der kun tæller smaa Afdelinger, ligesom det vel heller ikke altid var givet, at Odense for Fyns Vedkommende fik et Hovedbestyrelsesmedlem.

Endnu en Fordel synes der at være ved at vælge paa Delegeretmøde, idet man selvfølgelig maa forudsætte, at Mænd, der af Afdelingerne anses kvalificerede til Tillidshverv, repræsenterer disse paa dette vort vigtigste Stævne, ogsaa har Betingelse for at samle Interessen om sig paa denne Plads, og de, som skal afgive Stemmerne, har Lejlighed til at lære Manden nærmere at kende. Naar Repræsentanterne fra de forskellige Landsdele saa hver for sig var enige, kunde en Indstilling ske til det samlede Møde, og dette foretog saa de endelige Valg.

Det kan godt være, at denne min Tanke vil falde nogle for Brystet; men tænk over og drøft Sagen hver i sin Kreds. Mit Motiv er kun dette: at faa Dygtighederne frem, uanset om de bor i en større eller mindre By. Og det mener jeg vil bedst ske paa den af mig skitserede Maade.

— — —

I det praktiske Arbejde, jeg har haft med at gøre i Forbundslivet, er et Par andre Ting, jeg samtidig kunde have Lyst til at berøre. Det forekommer mig, at der i mange af vore Lokalafdelinger læsses for meget Arbejde over paa en enkelt Mand (Formanden). Han skal være lydhør for eventuelle Klager, paatale Overgreb, føre Korrespondancen for Afdelingen, modtage de Rejsende, opkræve Kontingent, føre Regnskab, udfærdige Indberetninger, ligesom han ved Nytaarstid har en Del Ekstraarbejde ved Udarbejdelse af Medlemslister o. s. fr.

Disse Arbejder burde — i hvert Fald for Afdelinger paa over 10—15 Medlemmer — lovmæssig deles, saaledes at der i disse vælges baade Formand og Kasserer.

For mig staar det saaledes, at en Deling af Formandsposten vil virke heldig paa mere end en Maade. At der skulde vise sig Vanskelighed ved at faa begge Tillidsposter besat, kan jeg ikke tænke. Tværtimod vil Ændringen i visse Tilfælde fremme de enkeltes Interesse for Foreningslivet. Ikke selvfølgelig at tale om, at der bliver ligesom noget mere Kontrol med Afdelingernes Sager, særlig Pengesager. Selv om ikke mange har høstet saa stor Erfaring paa dette Omraade som jeg, tror jeg nok, at de fleste vil indrømme, at Kontrollen med Afdelingernes Pengesager ikke let kan blive for stor. Og jeg drister mig næsten til at udtale, at Bedrageriet i Randers — efter den Maade, hvorpaa det var udført — næppe var opdaget endnu, hvis Posten som Formand og Kasserer ikke var delt.

— — —

Til Slut vil jeg pege paa, at vi mangler en Kontrol med vor Kontingentbetaling. Vi har intet Kvitteringssystem, saa Medlemmet kan bevise, at han har betalt sit Kontingent. Her maa ogsaa reformeres. I Randers blev i sin Tid indført Kontingentkort, som afstempledes, og disse Kort blev konfereret med Kassebogen af Revisorerne.

Om dette System kan kaldes ideelt tror jeg ikke, da Systemet svigter for de ganske smaa Trykkeriers Vedkommende. Men noget i den Retning maa vi have indført. Mærkesystemet, som andre Forbund bruger, er dog vist for stort et Apparat.

Sluttelig maa jeg beklage, at disse Tanker fremkommer saa sent. Tankerne har jeg næret i lange Tider, men først nu har jeg taget mig sammen og faaet dem nedskrevet. Men bedre sent end aldrig.

Esbjerg, den 19. Maj 1917. A. C. ARNØ.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

Det var ikke noget overvældende stort Antal Kolleger, der i Søndags havde trodset det fine Sommervejr; den store Sal i Rømersgade var paa det bedst besøgte Tidspunkt kun godt halvt fuld, og til Generalforsamlingen knyttede sig endda noget saa sensationelt som Diskussionsmødet om Arbejderinteresser, til hvilket FR. NIELSEN i Køge og »Typ.-Tid.«s Redaktør, CARL NIELSEN, havde givet Tilsagn om at komme til Stede.

Dagsordenen for Generalforsamlingen var: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Gennemgang og Behandling af de til Delegeretmødet indsendte Forslag. 5. Eventuelle indsendte Forslag.

Til Dirigent valgtes JUL. SCHRØDER; til Sekretær: JENS PANGEL.

Under Dagsordenens første Punkt aflagde Formanden, BERNH. SCHMIDT, en kortfattet Beretning, under hvilken han særlig dvælede ved det sørgelige Tidens Tegn, at der i Aar var dobbelt saa mange arbejdsledige i Faget som forrige Aar ved denne Tid, og der var desværre Udsigt til endnu mere Arbejdsløshed. En Del mindre Sager af ikke uvæsentlig Betydning var ordnet rent administrativt og havde fundet en ret tilfredsstillende Løsning; kun i et Par enkelte Tilfælde havde man maatte indsende Klager til K. B.

Efter nogen Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Herefter oplæste LAUR. JENSEN det reviderede og i »Typ.-Tid.« offentliggjorde Regnskab, der uden Omtale enstemmigt godkendtes.

Under Punkt 3 anbefalede FORMANDEN at genvælge Anton Christensen til Næstformand, hvilket skete med alle de afgivne Stemmer mod 5.

Under Punkt 4 forelagde FORMANDEN de til Afdelingen indsendte Forslag til Delegeretmødet, nemlig:

1) Forslag fra Chr. Clausen om Tilføjelse til Forbundslovenes § 29.
2) Forslag fra Berendt om Ændring af Forbundslovenes § 29.
3) Forslag fra Berendt om Tilføjelse til Forbundslovenes § 12, 2. Stk.
4. Forslag fra Berendt om Tilføjelse til Forbundslovenes § 35, 1. Stk.
5) Forslag fra S. Henriksen (S. L. Møller) om Protest mod Loven om Tvangsudskrivning af Arbejdskraft til Skovning.
6) Forslag fra Johs. Ervig om Organisering af Lærlingene.
7) Forslag fra Spetzler om Ændringer i forskellige Paragrafer i Forbundslovene samt om Ændring af Arbejdsløshedskasselovens § 8.

Forretningsføreren, VIGGO CHRISTENSEN, henstillede, at man denne Gang, da der i en saa ekstraordinær Situation var vigtige Sager at tage vare, saa vidt muligt i Tiden indtil Delegeretmødet undgik Diskussionen i Spørgsmaalet om De samvirkende Fagforbund, og overlod det til Behandling paa selve Delegeretmødet. Vi overbeviser dog ikke hinanden, og vi har Brug for Tiden til Drøftelse af langt vigtigere Ting.

Der udspandt sig herefter en lang, til Tider ret livlig Diskussion, hvorefter man ved Afstemning vedtog at lade de af Berendt stillede Forslag samt Johs. Ervigs Forslag om Lærlingesagen indgaa til Behandling paa Delegeretmødet. Derimod forkastedes det af Chr. Clausen stillede Forslag (11 Stemmer mod 9) samt S. Henriksens Forslag (med alle Stemmer mod 1). Endvidere blev der paa Formandens Henstilling givet Bestyrelsen Bemyndigelse til under Samraad med Spetzler at lade det af hans Forslag, der kunde bruges, nyde Fremme til Behandling paa Delegeretmødet.

Endelig gav Generalforsamlingen Styrelsen Bemyndigelse til at lade eventuelt senere indkomne Forslag af mindre væsentlig Betydning indgaa til Behandling paa Delegeretmødet, men hvis Forslag af mere vidtrækkende Betydning skulde indkomme, da at lade disse forelægge paa en ekstraordinær Generalforsamling.

Da der intet forelaa til Behandling under Eventuelt hævedes Generalforsamlingen.

Diskussionsmødet om Arbejderinteresser.

Mødet aabnedes af BERNH. SCHMIDT, der paa Københavns-Afdelingens Vegne hilste de særligt indbudte, Fr. Nielsen, Køge, og »Typ.-Tid.«s Redaktør, Carl Nielsen, København, Velkommen.

Til Dirigent valgtes JUL. SCHRØDER; til Sekretær: JENS PANGEL.

Redaktør CARL NIELSEN fik Ordet som første Taler: Det var jo ikke for at høre nogen Diskussion om Arbejderinteresser i al Almindelighed, at man havde foranlediget dette Møde, men for at faa at vide, om det var rigtigt, at Fr. Nielsen havde faaet en Artikel sendt tilbage, fordi den var mere moderat end paa daværende Tidspunkt tilraadeligt, saaledes som jeg har skrevet i »Typ.-Tid.«. Jeg kan hertil kun sige, at hvad jeg har skrevet, staar jeg ved, for det passer til Punkt og Prikke.

I December Maaned 1914 indsendte Fr. Nielsen til den daværende Redaktør, Jul. Schrøder, en Artikel, i hvilken han klagede over de daarlige Tider og de elendige Forhold, under hvilke Typograferne levede, men som sluttede med en Udtalelse om, at det jo ikke nu var Tiden til at komme med Lønkrav. Artiklen blev efter et Forretningsudvalgsmøde forelagt Medlemmer af dette, og, da den mentes at ville skade de indledede Tarifforhandlinger, fordi den var for moderat, sendt tilbage til Fr. Nielsen. Saa kom der 8 Dage efter en Artikel, som havde baade Næb og Klør. Saaledes er min Fremstilling. Rigtigheden har Fr. Nielsen bestridt; men Jul. Schrøder og Forretningsføreren er her til Stede og vil afgive Erklæring om, hvad de erindrer i Sagen.

FR. NIELSEN, som modtoges med Bifald af Forsamlingen, udtalte en Tak til de københavnske Kolleger, fordi man havde indbudt ham til dette Møde. Han var kun kommen for at rense sig mod de Beskyldninger, der var rettet imod ham fra Carl Nielsen. Jeg kan ikke alene ikke godkende den Fremstilling, der er givet her, men vil føje til, at den er pinende gal fra Ende til anden. Artiklen kan ikke være mig tilbagesendt, da den aldrig er skreven. Først skulde det have været i Januar 1915, saa rykker man Tidspunktet tilbage til Slutningen af December 1914. Men den Artikel, der stod i det første Numer af »Typ.-Tid.« i Januar 1915 har aldrig været anderledes, hverken længere eller kortere, og har aldrig været tilbagesendt. Nej, her er Carl Nielsen paa gyngende Grund, og han véd ikke, hvad han skriver om. Artiklen, der hentydes til, hedder »Pas paa dem«. Fr. Nielsen læser Artiklen op og erklærer endnu en Gang, at den aldrig har haft anden Form. Noget Bevis for, at jeg ikke har indsendt og senere faaet tilbagesendt en Ar-

tikel, kan jeg selvfølgeligt ikke give. Men jeg *kan* ikke have skrevet en Artikel som den, jeg beskyldes for, det beviser dog hele min tidligere skriftlige Virksomhed, og det maa være en Idiot, der ikke kan forstaa det. Fr. Nielsen henviser nu til forskellige Artikler og Udtalelser, i hvilke han altid har slaaet til Lyd for en Forbedring af Provinstypografernes Kaar, og spørger, om da nogen herefter fortsat kan tro, at han har skrevet en Artikel som den, han beskyldes for. Og hvorfor kommer man først nu med denne Beskyldning? Nej, det er en Historie, der er lavet senere. En Artikel som den var gaaet i Bladet som varmt Brød i en Student — endda paa Forsiden med skudt Korpus.

Der klages over, at jeg fylder Bladet med uvedkommende Stof, men er ikke Fag- og Lønspørgsmaal »Typ.-Tid.« vedkommende, og i alle mine Artikler stræber jeg at skaffe Arbejderne, specielt Typograferne, bedre Livsvilkaar. Hvad jeg har sagt er den enkle og lige Sandhed, og jeg er forbavset over, at man har fundet det nødvendigt at bruge slige Midler imod mig, og jeg benægter pure, hvad man beskylder mig for.

JUL. SCHRØDER: Jeg er ikke Part i Sagen; man har ønsket at fremføre mig som Vidne, og skønt jeg ikke føler mig forpligtet til det, vil jeg dog nu, efter at Fr. Nielsen har haft Ordet, sige hvad jeg i denne Sag kan ønske og mener at burde sige. Jeg fik fra Fr. Nielsen en Artikel, hvis Indhold var af en noget mere sagtmodig Art end hans Artikler ellers plejede at være. Slutningen omhandlede de kommende Tarifforhandlinger og var efter min Mening lidt for vage. Jeg forelagde da Artiklen for nogle af de Repræsentanter, der skulde i Forhandling med Provinsbogtrykkerne, og de var af samme Mening som jeg, hvorefter Artiklen blev sendt tilbage til Fr. Nielsen med en Anmodning om, at han vilde gøre den lidt mere radikal. Derefter modtog jeg den skarpere Artikel. Jeg blev meget forbavset, da jeg saa, at dette var fremdraget i »Typ.-Tid.«.

VIGGO CHRISTENSEN: Det er pinligt at skulle behandle en Sag af denne Art her, og jeg kan kun gøre det, saaledes som jeg erindrer det. Det var ikke nogen Tilfældighed, at Artiklen var bleven forelagt Forretningsudvalget; thi efter Lovene skal nemlig Bladet redigeres i Overensstemmelse med Ledelsen under Tarifforhandlinger. Taleren erindrede, at Schrøder efter et Forretningsudvalgsmøde havde forelagt Artiklen, og at det af alle henstilledes til Schrøder at foranledige Artiklen gjort mere radikal. Fr. Nielsens Paastand er usand og hele Forretningsudvalget vil kunne aflægge Ed derpaa.

CARL NIELSEN: Det bliver hvert enkelt Medlems Sag at danne sig en Mening om, hvem der har Ret: Fr. Nielsen eller Schrøder, Viggo Christensen og jeg. Jeg erindrer, at vi morede os over, at Fr. Nielsen var bleven moderat. Men hvorfor har Fr. Nielsen ikke protesteret, da Spørgsmaalet allerede i Maj 1915 blev fremdraget i »Typ.-Tid.«? Fr. Nielsen har spillet et Dobbeltspil ved selv at nære saadanne moderate Meninger og saa samtidigt angribe andre, fordi de ud fra samme Meninger anbefalede Tarifen til Vedtagelse. Jeg erkender, at hvad der betros en Redaktør, bør selvsagt være en Hemmelighed, men den der, som Fr. Nielsen, hele sit Liv ikke har bestilt andet end at kritisere Ledelsen, ham har man ogsaa Ret til at vise frem som den Jesuit, han virkelig er. Han har med sin Benægtelse vøvet sig meget langt ud, og det har Typograferne Landet over god Forstaaelse af.

BERENDT takkede Fr. Nielsen og Carl Nielsen fordi de var kommen til Stede. Beklagede, at man ikke havde nedskrevet noget af, hvad der havde staaet i Slutningen af den omhandlede Artikel; men overfor Forretningsførerens Udsagn her turde Taleren ikke give Fr. Nielsen Ret.

JUL. SCHRØDER havde ikke den Gang anet, at den omtalte Slutning i Artiklen skulde blive til en stor Sag paa en Københavns-Generalforsamling flere Aar efter.

WARTENBERG: Hvorfor har man ikke ført noget til Protokols om den foreliggende Sag den Gang? Taleren vidste, at Fr. Nielsen hele Livet havde skrevet ud fra et radikalt, retlinjet Synspunkt, derfor forbavsede Schrøders Fremstilling ham.

CARL NIELSEN oplæser Brudstykker af den Artikel fra Maj 1915, i hvilken Beskyldningen første Gang foreholdes Fr. Nielsen.

WARTENBERG: Det forstaar jeg ikke. Fr. Nielsen maa altsaa have glemt det; han er jo ellers kendt som et fint og kultiveret Menneske, hvem mange Kolleger Landet over er taknemlig for hans udmærkede Artikler.

FR. NIELSEN: Jeg fortryder nu, at jeg ikke den Gang skred ind. Men jeg kan ikke svare paa alle de Haler, Redaktøren sætter til mine Artikler. Iøvrigt kan de tre Herrer vidne fra nu og til Dommedag — det bliver alligevel sandt, hvad jeg siger. (Uro.) Hvilke Motiver skulde jeg have til en saadan Artikel? Det er Usandhed, at jeg har skrevet en Artikel med det paastaaede Indhold. Jeg mindes kun at have faaet to Artikler tilbage i min Tid — og det var fra »Solidaritet«.

CARL NIELSEN: Fr. Nielsen svarede dog paa min »Hale«, men ikke med en Linje spurgte han om, hvad jeg sigtede til med min Beskyldning.

JUL. SCHRØDER: Benægter Fr. Nielsen bestemt at have faaet tilbage og rettet en Artikel paa min Anmodning?

FR. NIELTEN benægter det.

JUL. SCHRØDER: Erindrer Fr. Nielsen ikke, at der sammen med Artiklen, han sendte mig tilbage i ændret Skikkelse, tillige var en privat Skrivelse til mig?

FR. NIELSEN benægter det.

JUL. SCHRØDER: Ja, saa er al Diskussion overflødig.

CARL J. CHRISTENSEN: For os er det umuligt at tage Stilling til de to Parter. Vi kan vel være Fr. Nielsen taknemlig for hans Artikler her i Bladet, men vi kan ikke være Dommere. Jeg anser ham for at være en retskaffen Mand, men synes han staar lidt svagt i denne Sag. Er det ikke at gøre en Flue til en Elefant, at kalde til Møde for en saadan Uoverensstemmelses Skyld.

Paa dette Tidspunkt forlangtes der Afslutning med de indtegnede Talere, hvilket vedtoges med 40 Stemmer mod 33.

HARALD JENSEN: Vi kan umuligt dømme Parterne imellem; lad os tage Mødet til Efterretning.

MICHAELSEN: Jeg har altid med megen Interesse læst Fr. Nielsens Artikler. Men jeg har ikke Spor af Grund til at tro, at Schrøder, Carl Nielsen og Viggo Christensen taler Usandhed — jeg tror de taler sandt, og jeg vil efter dette nødig se Fr. Nielsen som Redaktør af »Typ.-Tid.«. Jeg tror, Fr. Nielsen har Uret, og at vi bør lade ham rejse hjem med sin svigtende Hukommelse.

CARL NIELSEN: Fr. Nielsen har ikke faaet flere Haler paa sine Artikler end han har indsendt Artikler. Og Haler skal han altid faa, saalænge jeg har med Bladet at gøre og jeg finder det nødvendigt. Jeg er glad ved, at vi fik dette Møde arrangeret, fordi jeg indsaa, at en Diskussion i »Typ.-Tid.« ikke vilde føre til Maalet. Nu har Forsamlingen hørt Fr. Nielsens Udtalelser og Schrøders, Viggo Christensens og mine Udtalelser, og saa maa hver især danne sig sin Mening om, hvem der har Ret, den ene eller de tre.

Efter Bemærkninger af SCHRØDER og BERENDT faar FR. NIELSEN Ordet endnu en Gang og oplæser Brudstykker af en Artikel i »Typ.-Tid.«, Maj 1915. Jeg skriver altid min Mening og kan ikke have skrevet den Artikel, jeg beskyldes for. Selv om man her hører Udsagn af tre mod én, kan det vel nok tænkes, at den ene har Ret.

Herefter afsluttede JUL. SCHRØDER Diskussionen med paa Københavns-Afdelingens Vegne at rette en Tak til de to indbudte Talere.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Viggo Christensen er af den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen indstillet som Kandidat til Borgmestervalget, der skal finde Sted i næste Maaned. Vi er i den Anledning i Stand til at meddele, at selv om han bliver valgt, vil han naturligvis fuldføre den paabegyndte Tarifrevision og med de nødvendige Lempelser lede Arbejdet til hans Efterfølger kan blive valgt efter det indkaldte Delegeretmøde.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub. Den ord. Generalforsamling afholdes Søndag den 3. Juni Kl. 11, Pileallé 16.

I Lighed med tidligere Aar nydes den medbragte Frokost efter Generalforsamlingen; Klubben sørger for Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak. — Mød alle. STYRELSEN.

»Enkekassen«. Angaaende Kontortiden i Sommermaanederne henvises til omstaaende Annonce.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingentet til denne Kasse for April Kvartal samt eventuelle Restancer bedes i Løbet af denne Maaned eller først i Juni Maaned betalt til Hr. Anton Jensen. Medlemmer, der endnu ikke har betalt til Kassen for 1916 og som ikke er Militære, betragtes som udtraadte af Begravelseskassen.

STYRELSEN.

Jubilæum. I Mandags fejrede vor Kollega Trykker GUSTAV SCHMIDT hos Aamodt 25-Aarsdagen for sin Ansættelte i Trykkeriet. I den Anledning blev der fra forskellige Sider vist vor udmærkede Kollega megen Opmærksomhed; fra Firmaets Chefer fik han saaledes et Sølvbæger med en Pose Penge, ligesom han fra Personalet modtog en Pengegave. Fra forskellige Sider indløb ogsaa Blomster og Telegrammer. Om Eftermiddagen lod Firmaet ham køre i Bil hjem til Valby, hvorfra vor nu 65-aarige Kollega daglig spadserer den lange Vej frem og tilbage til og fra Arbejdsstedet paa Kongens Nytorv.

Dødsfald. Vor gamle Kollega MARIUS NIELSEN, som i mange Aar arbejdede hos Jordan, er afgaaet ved Døden, 65 Aar gammel, paa Alm. Hospital. Da der ingen Paarørende meldte sig for at besørge Begravelsen, foretoges denne paa Forbundets Foranstaltning i Lørdags fra Kapellet paa Bispebjerg Kirkegaard.

Indenfor vor Organisation var den Afdøde ikke nogen særlig kendt Mand; i mange Aar har han ikke været ved Faget og hans Organisationsarbejde faldt nærmest i de yngre Aar indenfor de politiske Foreninger. Han var for 20—30 Aar siden saaledes Formand for 9. Kreds socialdemokratiske Vælgerforening. Marius Nielsen var sine sidste Leveaar en glemt Mand.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Januar Kvartalsregnskaber.

16. Maj: Stubbekøbing 28.00; Skanderborg 110.00. 18. Maj: Marstal 30.00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 22. Maj 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Maj: Hjørring 50.00.

København, den 22. Maj 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Vald. Kristoffer Jensen, udl. 6/5 17 i Citytr. (arb. s. St.). Sætter Adolph Juliussen, udl. 5/5 17 i Missionstr. (arb. s. St.). Trykker Vald. Louis Laubert Frederiksen, udl. 1/5 17 hos Appel (**arbl.**). Trykker Aksel Johs. Larsen, udl. 4/5 17 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Paal. Agnes Holte, udl. 8/2 13 hos Alfred Christensen (Bruun & Co.), tidl. Medl.

Aarhus, Paal. Andrea Petersen, indtr. 18/5 17. Hillerød, Sætter Edv. Vald. Hansen, udl. 1/5 17 i Nordsj. Venstreblad. Marstal, Sætter Martin Christian Marcussen, udl. 1/5 17 i Ærø Folkeblad. Nakskov, Sætter Rudolf Louis Nielsen, udl. 1/5 17 i Nakskov Tid. Odder, Trykker N. P. Brandt, udl. 14/12 03 hos Høgfeldt, Svendborg (tidl. Medl.). Vejle, Paal. Clara Hansen, indtr. 20/5 17, og Paal. Ingeborg Hansen, indtr. 20/5 17.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3336 Anthon M. Pedersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 561 Laur. Nielsen (Demokraten), 6739 J. P. Fischer (arbl.) og 3320 Sven Aage Hygum (arbl.). Grenaa, 6702 Carl S. Chr. Jacobsen (Djursland). Haslev, 3495 Gudmund R. Krog (Torkildsen). Hjørring, 3490 P. Sigvardsen Bleeg (Nordjysk Dagblad). Horsens, 6733 M. O. Christensen (arbl.). Kallundborg, 3806 Lauritz Tingleff (Kallundborg Folkeblad). Korsør, 3767 Johannes Jacobsen (Korsør Avis). Odense, 1611 Kai Johs. Nielsen (Thillerup). Randers, 3379 Hartvig Sørensen (arbl.). Ringkøbing, 2549 Karl Lyhne (Rasmussens Bogtr.). Vejle, 3349 Chr. von Qualen (arbl.) og 3802 S. C. Christensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 1611 Kaj Johs. Nielsen til Odense i Pl. 3210 Poul Chr. Nielsen til Roskilde (arbl.).

Aarhus, 3857 Soph. Wilh. Neess (Militær) og 3908 Søren Sørensen til Holstebro (arbl.). Grenaa, 3969 A. J. P. Lind til Middelfart (arbl.). Horsens, 3946 J. P. Nielsen paa Rejse. Korsør, 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse. Køge, 3490 Sigvardsen Bleeg til Hjørring i Pl. Nykøbing F., 3749 Oscar Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Næstved, 3320 Sven Aage Hygum til Aarhus (arbl.) og 3379 Chr. Hartvig Sørensen til Randers (arbl.). Odense, 3935 Karl Viggo Jensen til Faaborg i Pl. Randers, sv. 13593 G. W. Andersson paa Rejse. Ringkøbing, 3349 Chr. von Qualen til Vejle (arbl.). Silkeborg, 561 L. A. Nielsen til Aarhus i Pl. Struer, 3486 Edv. Johs. Munch til Odense (Militær). Vejle, 3449 Ludv. Schmidt til Herning i Pl. Viborg, 3737 Sigvald Michaelsen til Herning i Pl.

Udmeldte.

København: 2488 Paal. Cecilie Jørgensen (anden Livsstilling).

Randers, 4971 Frida Sørensen (fratraadt Faget).

Død.

København: 1075 Marius Nicoaj Nielsen (Medl. af Begravelseskassen).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Form. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

(140) P. NORDLUNDE, Kasserer, Elmegade 20[2].

T. C. C. 27.—28. Maj: Pinsetur. Allégade-Krydset **Kl. 7.** — Husk Brødkort og Lygten. (3 g)

ANNONCER

Sætter-Trykker,

alsidig uddannet, ønsker en fast Plads paa Sjælland. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »146« med Opgivelse af Løn bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En dygtig og velanbefalet Akcidenssætter kan snarest faa Plads paa et Provins-Akcidenstrykkeri. Billet mrkt. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Avissætter

kan straks faa Plads.

Modersmaalets Trykkeri,
(141) Haderslev.

Paa Grund af Indkaldelse kan en **flink Avissætter** faa Plads straks paa **Ribe Stifts Bogtrykkeri**, Ribe. (148)

En yngre Trykker,

kendt med alt forefaldende Akcidensarbejde og vant til at arbejde selvstændigt, søger en god fast Plads i Jylland (Horsens eller Aarhus) til Efteraaret. Billet mrkt. »147« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Ung, dygtig Typograf,

absolut ædruelig, kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bog- og Akcidenstrykkeri, søger Plads paa Sjælland, helst i København. Nærmere Oplysninger ved at indsende Bill. mrkt. »143« til Ekspeditionskontoret.

En ung Trykker

søger Plads i København. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig, helst militærfri

Trykker

kan grundet paa Militærindkaldelse faa **fast** Plads snarest. Billet mrkt. »149« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Trykkeri ønskes til Købs.

Et mindre, men godt Trykkeri ønskes til Købs, enten straks eller senere af solid Køber. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Torsdag d. 31. Maj Kl. 7½
i Café du Prop
(Haven og Havesalen)
Fuglevangsvej 14
(ved Ørstedsvej)
Sammenkomst og Medlemspræsentation.
(139)

Bogtrykkeri ønskes til Købs.

Et mindre Akcidenstrykkeri (godt Materiel) ønskes til Købs snarest. Alle Oplysninger samt nøjagtigste Pris bedes opgivet i Billet mrkt. »*Akcidenser*«, der modtages af **Buchtrups Annonce-Bureau, Aarhus.** (142)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

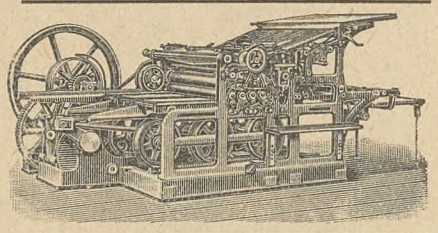

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (125)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lange Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1917 XLIV AARGANG

Kollegialitet og Solidaritet.

En vis »Jacob« fra Næstved talte i Nr. 17 af »Typ.-Tid.« nogle Ord til Gunst for Oppositionens Princip — at sige *den* Opposition, som har Ærinde: den skarpe Luds Ærinde til de skurvede Hoveder. I saa Henseende kan jeg ikke nægte »Jacob« min Anerkendelse.

Han siger andet og mere, som jeg ikke skal komme ind paa; thi det vedrører i mindre Grad, hvad jeg har at sige, og kunde derfor bringe mig paa Afveje i det følgende.

Der er næppe noget overdrevent i den Formodning, at alle Læsere af »Typ.-Tid.« paa deres Vej gennem den Suppedas, som, noget tvetydigt, kaldes »*Livet*« — her naturligvis med specielt Henblik paa dets Ytringsform indenfor »vore« kinesiske Mure, men forøvrigt med Adresse til *hele* den organiserede Arbejderstand — vil have lagt Mærke til *to* Slags »Interesser«, som vi kan kalde *Sær*-Interesser og *Fælles*-Interesser; i lige Maade, at den førstnævnte Sort har en afgjort Tilbøjelighed til at hævde sig paa Bekostning af den sidste. I det daglige Leben falder det ingen ind at forundre sig derover; men ved nærmere Eftersyn og navnlig Eftertanke kan det ofte nok se mildest talt forunderligt ud, hvad Snæversyn og Lavpandethed og kynisk Egoisme i Forening kan afstedkomme i Anliggender, hvor — skulde man synes — der var Bud efter al den Kollegialitet og Solidaritet, som de paagældende Individer i Øjeblikket kunde opdrive.

Som oftest er det jo saa, at den enkeltes »teoretiske Standpunkt«, især samfundsmæssigt, næsten direkte er et Produkt af hans praktiske Livsstilling — i Stedet for, hvad der vilde være mere gavnligt og rimeligt, at det er Teorierne — »Idealerne« —, der er bestemmende for Praksis. En Vekselvirkning mellem disse to Retninger, men med Eftertrykket paa den sidste, turde være det attraaværdige. Det modsatte heraf er imidlertid den dominerende Grundregel.

Endnu en Faktor maa her nævnes — sidst, men ikke mindst: Fejgheden! Den jammerlige, ynkelige, elendige, lurvede Fejghed, som kendetegner og brændemærker adskillige, ja adskillige indenfor vore Rækker! Og at denne Fejghed kan give og har givet sig ganske barokke Udslag, er noget, som desværre alle »Typ.-Tid.«s Læsere er velunderrettet om.

Ansigt til Ansigt med en optrækkende Konflikt (som maaske kan »afværges« — men paa *hvilke* Vilkaar?!); Ansigt til Ansigt med en Situation, siger jeg, hvor det først og fremmest kommer an paa at staa sammen, fast og solidarisk, i *enig* Kamp for at naa det mest mulige af vor Menneskeret . . . i et saadant Øjeblik kunde det vel være betimeligt at holde et lille Hærskue, at se lidt nøjere paa de Tropper, hvis Troskab og Fasthed, hvis høje moralske Kvaliteter — »Pligtfølelse« og den Slags — skulde være os en Borgen for et godt Udfald.

»Vi er kun noget i Kraft af vor Organisation«, siger det almindelige Eksemplar af »Kollegialiteten«, efter at han et Øjeblik har mandet sig op til at knytte Næven i Bukselommen; og hovedrystende og haabløst sukkende sjasker han i næste Øjeblik hen til Sættekassen, hvor han forbliver sin beskikkede Tid — plus 5 Minutter — med hængende Øren og do. Hale. Saaledes ser den enkelte meget ofte ud. Stundom vaagner han maaske til Bevidsthed om, at han er en »klassebevidst Arbejder«, sjældnere at han endog er et *Menneske!*

Kan hænde det times ham, at han redder sig over paa en liden grøn Ø, at lykkelige Omstændigheder forbedrer hans Kaar saaledes, at han i Sammenligning med tidligere og med det, andre af hans Fæller maa nøjes med, kan betragte sig som hjulpen. Naa ja, saa har han jo ikke noget at klage over, nu kan han fede sig — saa længe det varer; lad saa »de andre« om Resten! Videre strækker hans »Menneskelighed« sig ikke. Medmenneskene sender han, maaske, af og til en venlig Tanke, et venligt Ord endog, ja til Tider — naar det strængt taget vanskeligt kan undgaas — ofrer han ogsaa sin Skærv paa Broderkærlighedens Alter. Nej, har han først fundet sin Plads, er alt godt og vel. Hvor fattigt!

Men, mine højtærede og haardtelskede Kolleger! det er *først* godt, naar hver især har fundet sin Plads. For at dette kan ske, maa ogsaa hver enkelt vækkes til Bevidsthed om sin Ret og sin Pligt mod sig selv og mod sine Fæller, indenfor den Ramme, hvor »Omstændighederne« én Gang har plantet ham, og indenfor den større Ramme, som kaldes Staten. Er han naaet dertil, vil han bagved Organisationen — denne Livsbetingelse for de Smaa — faa Øje paa *Organisatoren* — *den* enkelte, hvis Klarsyn, Handledygtighed og Offervilje gør ham til det bevidste Centrum, der bestemmer Bevægelsens Aand og Retning. Han vil da forstaa sine Pligter som Led i Organisationen og som Medlem af Samfundet; han vil forstaa at udvide og begrænse sig, hvor det gøres behov; han vil med andre Ord kunne være *en god Kollega.*

Naar noget gaar skævt for os i organisatorisk Henseende, skyldes det oftest de *svage* Kolleger iblandt os; de *bevidst daarlige* er der heldigvis ikke saa mange af.

Det bliver i næste Omgang *Provinskollegerne*, der skal holde for; det er *deres* Kollegialitet og Solidaritet, der maa staa sin Prøve — eller falde! — Glem det ikke!

Aarhus, 29. April 1917. VIGGO NIELSEN.

Dyrtidsforanstaltningerne.

I Smedeforbundets Organ, »Jærn- og Metalarbejderen«, skrives følgende læseværdige Artikel:

Siden Krigen i Avgust 1914 begyndte sin ødelæggende Virksomhed og bragte Forstyrrelse i Produktions- og Samfærdselsforholdene ogsaa for de ikke krigsførende Landes Vedkommende, har her i Danmark en Række forskellige Love dels afløst, dels suppleret hverandre med det Formaal at raade Bod paa de af Krigen affødte Tilstande.

Saavel disse Loves Indhold som den Maade, hvorpaa de er førte ud i Livet, har, hvad enten Lovene har været af regulerende eller understøttende Art, været af den største Interesse for Arbejderne, fordi disse i næsten alle Forhold rammes haardest af Krigens Virkninger. Men medens almindelige regulerende Foranstaltninger sædvanlig har Bud til hele Befolkningen, vil derimod Foranstaltninger, der tager Sigte paa Afhjælpning af opstaaede Nødstilstande, selvsagt kun omfatte den ubemidlede Del af Befolkningen, hvad Ydelserne angaar, og det er derfor naturligt, at Arbejderne og deres Organisationer specielt tages med paa Raad, naar disse Foranstaltninger skal iværksættes.

Det er da ogsaa for længst erkendt, at de af Arbejderne oprettede Understøttelseskasser er Institutioner, som bedre end andre er i Stand til at overtage Fordelingen af de ved omhandlede Lov bevilgede Midler, og allerede i 1909, under Loven om fortsat Hjælp, blev dette af en Række Kommuner overdraget Arbejdsløshedskasserne, hvilken Fremgangsmaade fortsattes under Loven af April 1910, efter at førstnævnte Lov var ophørt at eksistere.

Den 2. Oktober 1914, altsaa 2 Maaneder efter Krigens Udbrud, vedtoges en Lov, der tog Sigte paa at understøtte den direkte af Krigen opstaaede Arbejdsløshed. Konstateringen af Krigen som Aarsag var lagt i Hænderne paa Hjælpekasserne, der til Vejledning bl. a. kunde rette Henvendelser til den Arbejdsgiver, der sidst havde beskæftiget den Paagældende, men iøvrigt skete ogsaa her Udbetalingerne til Arbejdsløshedskassemedlemmer efter den ordinære Understøttelses Ophør

i stor Udstrækning gennem Kasserne. Der var imidlertid en meget iøjnefaldende Hage ved Ordningen, nemlig at Arbejdsløshedskassernes Medlemmer, saalænge den ordinære Understøttelse ikke var opbrugt, kun kunde oppebære denne, medens uorganiserede Arbejdere straks kunde faa den af Hjælpekasserne fastsatte Ydelse, der ved Tillæg for Børn og ved Huslejehjælp i mange Tilfælde oversteg Kassernes ordinære Understøttelse betydelig, saaledes at det kom til at virke som en Straf at være Medlem af en Arbejdsløshedskasse.

Ved Loven af December 1915 vedrørende Dyrtiden blev der ogsaa taget Hensyn til dette Forhold, saaledes at Personer, der havde Adgang til at være Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser og Sygekasser, men ikke var det, ikke maatte stilles gunstigere end Kassernes Medlemmer, og ved Siden heraf blev det fastslaaet, at Københavns og Frederiksberg Kommuner kunde overdrage Udbetalingen af den bevilgede Hjælp til andre Institutioner end Hjælpekasser og Københavns Undetstøttelsesforening, hvilken sidste i København træder i Stedet for en kommunal Hjælpekasse. Her overtog Arbejdsløshedskasserne og Sygekasserne da ogsaa Udbetalingerne af Dyrtidshjælpen for deres Medlemmer, hvilken androg 30 pCt. til den ordinære Understøttelse, dog mindst 50 Øres Tillæg pr. Dag. For Arbejdsløshedskassernes Vedkommende fortsattes Udbetalingen gennem disse, ogsaa efter den ordinære Understøttelses Ophør, medens for Sygekassernes Vedkommende den fortsatte Hjælp og Tillæget til denne ydedes gennem Kommunen efter de herom almindeligt gældende Regler.

Ved Lovens Udløb den 1. November 1916 forlængedes den til 1. Januar 1917, da en i December 1916 vedtagen Lov traadte i Kraft. Denne, der altsaa endnu er gældende, er i det væsentligste af samme Indhold som den foregaaende Lov, men Retten til at lade andre end Hjælpekasserne foretage Udbetalinger er nu udvidet til alle Kommuner. Saavidt vides har kun ganske enkelte Kommuner udenfor København og Frederiksberg benyttet sig heraf, medens Resten har foretrukket at lade Hjælpekasserne sørge for Dyrtidshjælpens Administration, maaske dog nærmest af den Grund, at man nu havde indarbejdet den Ordning og fordi Loven og de dermed i Forbindelse staaende Reglers Vedtagelse skete saa sent, at Kommunerne allerede havde truffet deres Afgørelser, inden Reglerne, der først kunde fastsættes, da Loven var vedtaget, kunde være dem i Hænde.

Om selve disse Regler, der kun tager Sigte paa at udjævne Pengenes mindre Værd som Følge af Prisstigningen, gælder, at de altsaa fastsætter procentvise Tilskud til den vedtægtsmæssige Understøttelse, saaledes at Tilskudene er højst ved den største Understøttelse, medens de nedefter dog er begrænsede til 50 Øre pr. Dag, hvad der altsaa for en vedtægtsmæssig Understøttelse af en Krone daglig betyder 50 pCt. i Tillæg. Denne Form maa være den rette, naar det gælder om at imødegaa en Dyrtid, fordi Understøttelserne derved reguleres henimod at have samme Værd som de havde, før Krigen og dens Prisstigninger indfandt sig, og det har været Dyrtiden og ikke specielt en omfattende Arbejdsløshed, der skulde modvirkes.

Krigens sidste Vendepunkt, der har indskrænket Tilførslerne til et Punkt langt under Behovet, i visse Tilfælde helt, har nu kaldt Arbejdsløshedens Spøgelse frem, selv om der endnu ikke i sin Helhed kan regnes med ukendt store Tal, ja ikke en Gang med et ordinært Gennemsnitstal af Arbejdsløse. Men i adskillige Fag, deriblandt ogsaa den store Arbejdsmandsgruppe, er der allerede en betydelig Arbejdsløshed, og hvis Tilførselsforholdene ikke bedres, er det kun et begrænset Tidsspørgsmaal, hvornaar andre Fag vil rammes af en meget stor Arbejdsløshed. Enkelte, t. Eks. Formerne, har allerede et betydeligt Antal Arbejdsløse at opvise.

Fra Arbejdernes Repræsentanter indenfor de lovgivende Faktorer har der derfor ganske naturligt været udfoldet stærke Bestræbelser for at faa truffet Foranstaltninger til at yde Hjælp under en omfattende Arbejdsløshed, ligesom De samvirkende Fagforbund ved Forhandlinger med Arbejdsgiverne har søgt at finde en Ordning, der kunde bidrage til at tage Stødet af ved en indtræffende Krise. Desuden har saavel de faglige Organisationer som Arbejdsløshedskasserne, sidstnævnte gennem Arbejdsløshedsnævnet, anvendt deres Indflydelse paa at faa Lovgivningen gennemført i den for Arbejderne bedst mulige Form. En af de Love, der tager direkte Sigte paa Understøttelse af Arbejdsløshed, er Loven om ekstra Spiritusbeskatning, hvorved der paaregnes at blive 8 à 9 Millioner Kroner til Raadighed for forannævnte Øjemed, og der arbejdes for Tiden stærkt paa at faa udformet de nærmere Enkeltheder herom,

Fra forskellige Sider, hvor direkte Paabud har bevirket Standsninger eller stærke Indskrænkninger i Erhvervene, er der af Arbejderne rejst Krav om Erstatning for den derved hidførte Arbejdsløshed, medens der for den Arbejdsløshed, der skyldes den almindelige Krigssituation, er rejst Krav om, at der fra det Offentlige ydes en Hjælp, der baade imødegaar Dyrtiden og den Trang, der opstaar som Følge af hyppig eller langvarig Arbejdsløshed; ogsaa hvor denne bestaar i stærkt indskrænket Arbejdstid. At man fra Kassernes Side vil søge i videst muligt Omfang at knytte denne Hjælp til de gældende Understøttelsessatser, saaledes at Princippet »Hjælp til Selvhjælp« ikke forrykkes, eller med andre Ord, at Arbejdernes Selvhjælpsbestræbelser faar den fornødne Anerkendelse og Støtte, vil efter den foranstaaende Udvikling være ganske naturligt, og det er at haabe, næst efter at der ingen Brug maatte blive derfor, at Forberedelserne til at imødegaa den truende Krise maa blive fremmede saa hurtigt, at Virkningerne, naar den indfinder sig, maa blive saa lidt følelige som muligt.

Ikke ganske det samme.

TILLAD mig at fremkomme med et Par Bemærkninger til Referatet fra Mødet i København den 20. Maj.

Jeg skal ikke komme ind paa Referatets Tendens. Om Mødet er fremstillet som en Sejr eller et Nederlag, er for mig ret ligegyldigt. *Den Sag er nemlig ikke sluttet med dette Møde*, hvad den nærmeste Fremtid nok skal vise.

Der staar imidlertid i Referatet et Par Urigtigheder, som jeg ikke kan lade gaa upaatalte hen.

I Referatet hedder det: »Men jeg *kan* ikke have skrevet en Artikel som den, jeg beskyldes for, det beviser dog hele min skriftlige Virksomhed, *og det maa være en Idiot, der ikke kan forstaa det.*«

Dette er forkert. Jeg udtalte: *Hvis* jeg havde skrevet en Artikel som den paastaaede, *maatte* **jeg** *jo være Idiot.*

Senere hedder det: »Jeg mindes kun at have faaet to Artikler tilbage i min Tid — *og det var fra »Solidaritet«.*«

Mine Ord paa dette Punkt lød omtrent saaledes: Jeg har kun faaet to Artikler tilbage fra »Typ.-Tid.«, *og dem sendte jeg derefter til »Solidaritet«*, hvad jeg blev angrebet for paa sidste Delegeretmøde.

Som man vil se, er det ikke ganske det samme. Fra »Solidaritet« har jeg skam aldrig faaet nogen Artikel tilbagesendt. Det er nemlig et meget frisindet Blad. FR. NIELSEN.

Endvidere har vi modtaget følgende:

I Referatet fra Københavns Afdelings Generalforsamling i sidste Nr. er indløbet en Fejl. Der staar:

JUL. SCHRØDER: Erindrer Fr. Nielsen ikke, at der sammen med Artiklen, han sendte mig tilbage i ændret Skikkelse osv.

Ordene: *tilbage i ændret Skikkelse* har jeg ikke brugt.

JUL. SCHRØDER.

Fra Island.

EN herværende islandsk Kollega tilskriver os følgende, der fremgaar af de sidst ankomne islandske Blade:

»Typograferne i Reykjavik, Islands Hovedstad, har under Verdenskrigen to Gange opnaaet en Forhøjelse af deres Lønninger. For godt et Aars Tid siden blev alle Lønninger forhøjet med 5 Kroner pr. Uge, og nu har de faaet en Forhøjelse af 55 pCt. Den almindelige Ugeløn er nu Kr. 38.75—43.75.

Man skulde nu tro, at de islandske Bogtrykkere, naar de kan gaa ind paa en saa betydelig Forhøjelse af Arbejdslønnen, ikke følte Krigens Tryk i samme Grad som deres danske Kolleger. Men det modsatte er snarere Tilfældet. Alle Artikler, der bruges i deres Virksomheder, fra den mindste til den største, maa importeres fra Udlandet, og det har i lang Tid været meget vanskeligt at fremskaffe de nødvendige Forsyninger; Priserne er derfor steget i endnu højere Grad end her i Landet; som et Eksempel kan nævnes, at Papirpriserne fra noget før Krigen er steget til det femdobbelte.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. Maj ekstra Generalforsamling med Lovændringer paa Dagsordenen. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde alle, specielt det nye Medlem og de tilstedeværende Sorø-Kolleger, Velkommen.

Efter Valg af Dirigent og Sekretær blev der stillet forskellige Ændringsforslag. Det vedtoges bl. a. med 6 St. mod 1 at kræve Dansk Typograf-Forbund udmeldt af »De Samvirkende«. Desuden vedtoges at ændre § 14 og 37.

Under Eventuelt drøftedes den kommende Løn-Tarif. Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Ringsted Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 12. Maj 1917, opfordrer Forbundsstyrelsen til at arbejde for en Tarif, der byder en klækkelig Forhøjelse af de bestaaende Lønninger, *mindst 35 pCt.*, samt arbejde for en Revision af Lærlingeskalaen.«

Generalforsamlingen var godt besøgt.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 19. Maj. Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, bevilgedes et Beløb til en syg Kollega.

Man gik derefter over til Behandling af Forslag til Lovændringer, hvorunder det vedtoges at indsende følgende af Bestyrelsen stillede: § 14, 4. Stk. foreslaas at lyde saaledes: Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Afdelingen træffer selv Afgørelsen. I § 39, 1. Stk., ændres $^2/_3$ til almindelig Stemmeflerhed. § 41. Efter første Punktum indsættes: Valget for Provinserne foregaar distriktsvis, saaledes at hvert Distrikt vælger sine Repræsentanter.

Det er jo næsten en Selvfølge, at kun faa Medlemmer havde ulejliget sig til Generalforsamlingen, trods det, at vore Forbundslove var paa Dagsordenen. VIKAR.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet Lørdag den 19. Maj. 24 Medlemmer havde givet Møde. Af Forslag til Delegeretmødet var der kun indkommet ét: »Henstilling om et Medlems Fritagelse for Resten af sin Gæld«. Det vedtoges efter en længere Diskussion med 17 Stemmer (ingen stemte imod) at indsende Henstillingen til Delegeretmødet.

Punkt 2: »Forslag om Ydelse af 50 Øre mere til Rejsendes Nattelogi«. Det vedtoges enstemmigt at forhøje Understøttelsen til 1 Kr. 50 Øre, indtil Bestyrelsen atter kunde anvise de Rejsende Nattelogi.

Eventuelt: Paa Forslag af J. P. CHRISTENSEN vedtoges det at lade Bestyrelsen arrangere en Fodtur (»Herretur«) og ansøge de forskellige Trykkerier om Frihed hele Grundlovsdagen, og da fastsætte Turen til denne Dag. — Derefter hævedes Generalforsamlingen. ALF. P.

Aalborg Lokalafdeling.

Paa et Bestyrelsesmøde den 21. Maj forelagde Formanden, JOHAN GERDT, en Del Ændringer til Lovene, som hele Bestyrelsen vedtog at indstille til en Generalforsamlings Godkendelse.

Generalforsamlingen afholdtes Lørdag den 26. Maj, og her vedtoges den halve Snes ikke just »revolutionære« Ændringer efter en kort Debat.

106 Medlemmer »glimrede« ved deres Fraværelse — men det var jo ogsaa Pinselørdag, og hvem tænker saa paa Lovændringer.

Loven bliver vel for Resten lige god — eller lige daarlig, om der var mødt en Snes pinseglade Kolleger ud over de 5 trofaste, der gjorde det hele færdig paa en halv Time. G.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 23. Maj en godt besøgt ekstraordinær Generalforsamling.

Formanden, WM. VILLUMSEN, bød Velkommen og redegjorde for Dagsordenens vigtigste Punkter: Delegeretmødet og den kommende Tarifrevision. Navnlig det sidste Punkt gav Anledning til livlige Meningstilkendegivelser fra Medlemmernes Side, og Forhandlingen resulterede i Vedtagelsen af følgende Resolution:

»Roskilde Lokalafdelings ekstraordinære Generalforsamling, indvarslet med Hensyn til Tarifrevisionen under den trykkende Dyrtid, opfordrer vore Repræsentanter til at gøre det klart, at en Stigning af Lønsatserne paa $33^1/_3$ pCt. maa fastholdes for at en Tarif skal have Udsigt til Vedtagelse. At Tusindbetalingen maa svare forholdsvis til de nye Lønsatser er en Selvfølge.

Dette er de absolut nødvendige Krav, der maa sættes i Forgrunden. Angaaende eventuelle Forbedringer i de øvrige Tarifbestemmelser, f. Eks. Lærlingeskalaens Revision og Arbejdstidens Nedsættelse til 8 Timer, forventer vi tilbørlig Hensyntagen fra vore Repræsentanter.«

Under Eventuelt redegjorde FORMANDEN for en Divergens, der var opstaaet paa »Roskilde Dagblad«, hvis Redaktør havde nægtet at udbetale Dyrtidstillæg til to Kolleger, der medhjælpsvis havde været beskæftigede ved Bladet. Sagen er nu indgivet til Forretningsudvalget.

Efter at endnu et Par lokale Spørgsmaal var drøftede, sluttede Generalforsamlingen. WM.

Nær og Fjærn.

Provinstarifen. Vort Forbunds Forhandlingsudvalg holder Møde i Dag Fredag i Odense. I samme By afholdes Lørdag og Søndag de første Fællesmøder med Bladudgiver- og Bogtrykkerorganisationens Udvalg.

Billetter til Zoologisk Have à 35 Øre og til Tivoli à 40 Øre faas hos Anton Jensen og hos Laur. Jensen paa Forbundskontoret.

Sommerferie. Krohns Bogtrykkeri, Knippelsbrogade 6, har i Aar uden Opfordring tilstaaet den Del af Personalet, der har arbejdet et Aar i Forretningen, 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Det øvrige Personale 3 Dage.

En af Jul. Schrøder indsendt Artikel maa udgaa til næste Nr.

Opmærksomheden henledes paa omstaaende Annonce fra Badeanstalten »Svanholm«.

Typografernes Sportsklub. Svømmesæsonen begynder Søndag den 3. Juni paa Badeanstalten »Helgoland«, med gratis Undervisning under Ledelse af Hr. Gymnastiklærer Axel Storm. — Enhver Kollega, der ikke kan svømme, har her den bedste Lejlighed til at lære det, og dem, der kan svømme, kan faa videre Uddannelse i denne herlige Sport; thi der er absolut ingen Fornøjelse ved at komme i Søbad, naar man ikke kan svømme. — Indmeldelser modtages og alle Oplysninger gives af Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4]. (Se omst. Annonce.)

Dødsfald. I en Alder af 53 Aar er vor Kollega ALFRED PETER NIELSEN, der i sin Tid udlærte som Sætter i Græbes Bogtrykkeri, den 25. Maj afgaaet ved Døden af Tuberkulose paa Almindeligt Hospital. Nielsen har arbejdet den meste Tid i Tyskland, og kom først hertil, da han var syg og uarbejdsdygtig.

Hans Begravelse sker i Morgen Lørdag Kl. $1^1/_4$ fra det søndre Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard.

Stigeturen jubilerer. Odense Kollegers aarlige Fodtur paa Kristi Himmelfartsdag havde i Aar en særlig festlig Karakter, idet man fejrede Turens 25. Udfoldelse. Over 80 Deltagere samledes i den minderige Kros Sal, hvis Loftsbjælker næsten løftedes af Feststemning. Paa Grund af Dyrtiden havde man selv medbragt sin Frokost, men »Klemmerne« gled flinkt, mens straalende Sol blinkede over Odense Fjord og lysende Vid og Humør spillede over Selskabet.

Ved Bordet holdt Formanden en historisk Tale om Turens Oprindelse og Forløb gennem Tiderne. Han sluttede med at udnævne Turens trofaste Støtte og fejrede Sanger, LAURITZ SCHOU, til Æresgæst ved de næste 25 Aars Udflugter og overrakte Schou et Sølvbæger med Indskrift, som et Minde om Jubilæumsfesten.

Fem muntre, meget originale Sange og mange Taler satte Tonerne højt, saa Samværet blev vellykket — i høj Grad. B.

Brev henligger til Carl Hansen fra Bull, Kristiania.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Viggo Christensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 72,550.99, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 42,456.97
Kassebilag	- 306.85
Kontant Beholdning	- 1,025.17
	Ialt Kr. 72,550.99

og hos Hr. Viggo Christensen var Beholdningen Kr. 942,480.50, som fordeltes paa følgende Maade:

Sparekassen:		
Arbejdsløshedsk.	Kr. 260,366.68	
Fond til forts. Hjælp	- 7,765.43	
De øvrige Kasser	- 370,798.11	
		Kr. 638,930.22
Obligationer		- 178,832.00
Prioriteter		- 123,000.00
Depositum (D. F. D. S.) og Aktier		- 1,000.00
Kassebilag		- 569.50
Kontant Beholdning		- 148.78
		Ialt Kr. 942,480.50

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 21,133.25, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 2,321.39
Kassebilag	- 85.00
Kontant Beholdning	- 126.86
	Ialt Kr. 21,133.25

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 22. Maj 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Tak til samtlige Kolleger i Odense Lokalafdeling, som glædede — og overraskede — mig paa den 25. »Vaartur«, til hvis fremtidige ideelle og velykkede Forløb jeg føjer mine bedste Ønsker.

Med koll. Hilsen
L. P. SCHOU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Biblioteket er aabent hver Mandag og Torsdag fra 7½—8½. Gratis Bogudlaan

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

24. Maj: Esbjerg 60.00. 30. Maj: Ribe 50.00.

København, den 30. Maj 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Kristian Gam, udl. 11/5 17 hos Luno (arb. s. St.). Sætter Aug. Viggo Oluf Larsen, udl. 9/15 17 hos Cohen (J. Jørgensen & Co.). Sætter Aage Carl Vilh. Nebelung, udl. 5/5 17 hos Cohen (arb. s. St.). Trykker Martin Alfred Hansen, udl. 15/12 75 i Odense (Krohn), tidl. Medl.

Hjørring, Sætter Jens Christian Larsen Sørensen, udl. 1/6 17 i Nordjysk Dagbl. Odense, Sætter Charles Carl Frederik Peter Conradsen, udl. 25/5 17 hos Milo. Holbæk, Sætter Carl Johannes Jensen, udl. 20/5 17 i Holbæk Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3946 Jørgen Peter Nielsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 3847 Karl Kristiansen (Militær). Aarhus, 3358 Fr. Leo Wiberg (Militær), 6243 Sander Nielsen (Duplex) og 3419 Holger Lorentzen (arbl.). Herning, 3737 Sigv. Michaelsen (Herning Folkeblad) og 3449 Ludv. Schmidt (Herning Folkeblad). Holbæk, 3764 Niels L. Sørensen (arbl.). Middelfart, 3969 A. J. P. Lind (arbl.) Næstved, 6154 Victor Jensen (syg). Odense, 3317 Carl Chr. Andersen (Eksprestrykkeriet) og 3473 A. V. F. Jensen Thisted (Militær). Roskilde, 3210 Poul Chr. Nielsen (arbl.). Svendborg, 3899 M. P. W. Abrahamsen (Høgfeldt).

Fratraadte.

København: 3336 Anthon Pedersen til Aalborg (arbl.). 3749 C. Oscar J. Petersen paa Rejse. 3429 Peter Emil Petersen til Helsingør (arbl.). 684 Yrjó Salomaa til Udl.

Brønderslev, 3847 Karl Kristjansen til Aalborg (Militær). Herning, 3434 Peder Vestergaard til Aarhus (Militær) og 3338 Sofus M. Sørensen til Aarhus (Militær). Hjørring, 3848 Asger E. Petersen til Odense (Militær). Middelfart, 3969 A. J. P. Lind til Odense (Militær). Nakskov, 3899 M. Abrahamsen til Svendborg i Pl. Næstved, 4392 Marius Rasmussen til Nyborg (arbl.). Odense, 6506 H. Nielsen Schnegelberg til Aarhus i Pl. og 3317 Carl Chr. Andersen paa Rejse. Svendborg, 3911 Algreen Rasmussen til Odense i Pl. og 3931 Sigfr. J. Høgfeldt til Odense (Militær).

Udmeldt.

Aalborg, 1966 V. Andersen Løvstrøm.

Død.

Aarhus, 3741 Emil Schou.

Typografernes Sangforening.

Lørdag **Kl. 8 pr.**: Pilealléen 16. (1 r)

T. S. **Svømning** hver Søndag Morgen paa Badeanstalten »Helgoland« (Strandvejen). *Damerne:* Kl. 8—9 (Sportsbassinet). *Herrerne:* Kl. 9—10 (Kommune-Afdel.). Nye Kort faas hos Kassereren.

Gymnastik hver Onsdag Aften i Studenterforeningens Gymnastiksal. *Damerne:* Kl. 7—8 og *Herrerne:* Kl. 8—9½.

(2 b) STYRELSEN.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

Den ord. Generalforsamling afholdes Søndag den 3. Juni Kl. 11, Pilealléé 16.

I Lighed med tidligere Aar nydes den medbragte Frokost efter Generalforsamlingen; Klubben sørger for Snaps og Øl samt Kaffe og Cognak.

Mød alle. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Juni, Juli og Avgust er Kontortiden om Søndagen Kl. 9—10 Form. Onsdag som sædvanlig Kl. 12—1½. Indmeldelse af nye Medlemmer modtages.

(140) P. NORDLUNDE, Kasserer, Elmegade 20 [2].

T. C. C. 3. Juni: Maglebjerg. Sct. Hans Torv **Kl. 9**. (3 h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En yngre Trykker,

helst en, der er kendt med Rotation og Stereotypi, eller en, som ønsker at lære det, kan i Løbet af kort Tid faa Plads paa et Blad- og Akcidenstrykkeri paa Øerne. Billet mrkt. »151« bedes indlagt paa Ekspeditionskont.

Flink, yngre

Linotype-Sætter

med indgaaende Kendskab til Maskinen søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Typograf,

absolut ædruelig, kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bog- og Akcidenstrykkeri, søger Plads paa Sjælland, helst i København. Nærmere Oplysninger ved at indsende Bill. mrkt. »143« til Ekspeditionskontoret.

Trykkeri ønskes til Købs.

Et mindre, men godt Trykkeri ønskes til Købs, enten straks eller senere af solid Køber. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Badeanstalten

„Svanholm"

Kalkbrænderimolen

Den reneste Luft!

Det friskeste Vand!

Foreningsmedlemmer erholder Sæsonkort for 6 Kr. Børn under 14 Aar 3 Kr.

Hver Morgen og Aften gratis Vejledning i Bjergning og Livredning.

Nærmeste Sporvogn Lin. 3 og 9. Letteste Adgang fra Enden af Aarhusgade.

OSWALD JENSEN,

Sekretær i Dansk Svømme- og Livrednings-Forbund.

(152)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 8. JUNI 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Optagelsesblanketterne for Hjælpearbejderne bedes indsendt saa betids, at de er Forretningsudvalget i Hænde senest den 25. ds. De vil da samlet blive optaget pr. 1. Juli d. A.

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 6. Juni. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Tarifrevisionen i Provinserne.

Et Forslag til en 2-aarig Løsning.

EFTER maanedlange Forberedelser mødtes Typografernes Repræsentanter Fredag den 1. Juni i Odense til en Raadslagning, forinden de næste Dags Formiddag paabegyndte Forhandlingerne med de to Provins-Principalorganisationers Bestyrelser.

Den 2. Juni Kl. 10 Fmd. tog man fat paa Fællesforhandlingerne, og efter en lang Dags intensivt Arbejde var man naaet til Klarhed over, at der kun var to Veje at vælge: **enten en 2-aarig Forlængelse af den bestaaende Tarif med visse Lønforhøjelser eller en ordinær Tarifrevision paa et længere Aaremaal, mindst 4 à 5 Aar.**

Fra alle Sider indenfor Typografernes Repræsentanters Kreds fandt man det **uforsvarligt** under de nuværende usikre Forhold at binde Organisationen paa *et længere Aaremaal.* Man valgte derfor at sætte Kræfterne ind paa at faa en Løsning paa kortere Sigt, **højst 2 Aar**, *selv om denne derved vilde blive noget ringere, end den Ordning, der kunde fremskaffes paa et længere Aaremaal.*

Det var imidlertid ingen let Opgave at gennemføre dette Program, thi dels havde Bogtrykkerne ikke megen Lyst til at yde Lønforhøjelse til Lønninger, der laa oppe i trediverne og derover, dels havde de de største Vanskeligheder med overhovedet at forhøje de mindste Lønninger, der navnlig findes i de smaa Byer og de smaa Forretninger. Dernæst hævdede de meget bestemt, at de til Gengæld for Forhøjelserne maatte have en Tarif paa et længere Aaremaal.

Endelig pegede Principalerne paa, at de for Tiden havde saadanne Vanskeligheder med **Papir**, **Drivkraft** og **Belysning**, at de med den største Bekymring saa Efteraaret i Møde og var forberedte paa, at Bedrifterne senest til den Tid maatte lægges om, saaledes at Arbejdet kunde udføres alene ved Dagslys og Aviserne søges færdige saa tidligt, at de ogsaa kunde blive læst ved Dagslyset. Under saadanne Forhold var Lysten til at gaa i Gang med gennemgribende Lønforbedringer ikke stor, omend man erkendte, at Typograferne var vanskeligt stillede.

Overfor saadanne Bemærkninger hævdede vore Repræsentanter, at Typografernes Stilling var saa fortvivlet, *at en klækkelig Lønforhøjelse maatte gennemføres.* Selv om Vanskelighederne med Papir, Gas og Elektricitet var haandgribelige Kendsgerninger, var der dog en Mulighed for, at disse Forhold kunde bedres.

Vi henviste til, at Principalerne maatte forhøje Priserne paa deres Varer, saaledes at de blev i Stand til at betale en ordentlig Arbejdsløn. Heroverfor erklærede Bladudgiverne, at de alt var i Gang med saadanne Forhøjelser, men at de havde en Grænse, der ikke kunde overskrides, og at man derigennem end ikke havde Forventninger om at faa dækket den vældige Prisstigning paa Papir og Drivkraft.

Gennem de den 3. Juni fortsatte Forhandlinger enedes man fra alle Sider om at lade Specialbestemmelserne ligge og alene søge at tilvejebringe en for 2 Aar gældende Lønforhøjelse. Sent ud paa Aftenen var man efter indgaaende og besværlige Forhandlinger naaet til Enighed om at indstille følgende Forslag til Organisationernes Godkendelse:

Dags Dato er der ved et Fællesmøde i Odense mellem Repræsentanter for Bladudgiverorganisationen i Provinserne, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund truffet følgende Overenskomst under Forbehold af de respektive Organisationers Tiltrædelse:

Den bestaaende »Minimaltarif for Arbejdere i Bogtrykkerierne i Danmarks Provinser« forlænges i 2 Aar, saaledes at den tidligst kan opsiges med $^1/_2$ Aars Varsel til 1. Juli 1919, paa følgende Vilkaar:

1. Samtlige faste Lønninger og Tarifens Minimallønninger hæves fra 1. Juli 1917 med 2 Kr. ugentlig. Beregningssættere ydes ligeledes 2 Kr. ugentlig.
2. Fra samme Dato udbetales der yderligere et ugentligt Dyrtidstillæg paa 3 Kr. til gifte og 1 Kr. 50 Øre til ugifte Typografer. Dyrtidstillæget medtages ikke ved Beregning af Godtgørelse for Overarbejde eller Forskydning af Arbejdstiden.

   Samtidig bortfalder den af $^{31}/_{10}$ 1916 trufne Ordning ang. Dyrtidstillæg.

   Til Belysning af Overenskomstens Virkning anføres følgende Eksempler: En gift Sætter i Odense, der arbejder for 26 Kr. ugentlig, skal herefter have 28 Kr. i Ugeløn plus 3 Kr. i Dyrtidstillæg; en ugift Sætter, der arbejder samme Sted og for samme Løn, skal have 28 Kr. i Ugeløn plus 1 Kr. 50 Øre i Dyrtidstillæg.

   En Beregningssætter, der alle Ugens Hverdage arbejder paa Beregning, skal have sin paa Beregning tjente Løn plus 2 Kr. samt henholdsvis 3 Kr. eller 1

Kr. 50 Øre ugentlig i Dyrtidstillæg, alt eftersom han er gift eller ugift.

3. Inden 1. Oktober d. A. optager Repræsentanter for de ovennævnte Parter Forhandling om en Tarif for Hjælpearbejderne i Provinserne.
4. De nævnte Organisationer tiltræder Norm for Regler for Behandling af faglig Strid, dog med den Ændring, at den i Normen omtalte Voldgiftsret bliver den i Tarifen hidtil gældende.
5. Hver enkelt Organisation skal senest den 24. Juni Kl. 3 Eftermiddag paa et imellem Parterne senere aftalt Sted have afgivet Svar paa, om den tiltræder nærværende Overenskomst.

Odense, den 3. Juni 1917.

For Dansk Provins Bogtrykkerforening:

P. HANSEN. P. BUSCH. POUL SØNDERGAARD.

For Bladudgiverorganisationen i Provinserne:

JOH. JENSEN. S. W. NIELSEN.

For Dansk Typograf-Forbund:

VIGGO CHRISTENSEN. N. MORTENSEN, Aarhus. LUDV. KRAGH, Nakskov.

KARL SØRENSEN, Kolding. P. BONDESEN, Odense. L. CHRISTIANSEN, Næstved.

TH. JØRGENSEN, Horsens. JOHS. M. ANDERSEN, Holbæk.

N. CHR. MATHIESEN, Aalborg. LUDV. CHRISTENSEN, Aarhus. FERD. POULSEN, Odense.

H. CRONE. C. M. BLOMBERG, Rønne.

Forslaget gaar altsaa ud paa, at den nuværende Tarif forlænges i **2 Aar** mod at **alle bestaaende Lønninger** fra 1. Juli d. A. hæves med *5 Kr. ugl. for gifte* og *3 Kr. 50 Øre for ugifte*, samtidig med at det Dyrtidstilsagn, som fremkom den 31. Oktober i Arbejdsgiverforeningen, og som kun gennem vanskelige Forhandlinger omkring paa Arbejdspladserne er blevet gennemført, bortfalder. Forhøjelsen fordeles saaledes, at de 2 Kr. forhøjer Minimallønnen paa *alle Satser* og samtidig *helt igennem* forhøjer *alle bestaaende Ugelønninger* med 2 Kr. Dernæst betales ugentlig i Dyrtidstillæg 3 Kr. til gifte og 1½ Kr. til ugifte. Godtgørelse for Overarbejde, Forskydning af Arbejdstiden og Natarbejde beregnes af den med 2 Kr. forhøjede Ugeløn, medens Dyrtidstillæget her lades ude af Betragtning.

For øvrigt vil den paa Papiret staaende, med 2 Kr. forhøjede, Minimalløn ingen praktisk Betydning faa i de kommende to Aar, **idet ingen Kollega vil kunne komme til at arbejde for den**. For Bog- og Akcidensarbejde er Minimallønnen for Tiden 26 Kr. i alle Byer, og efter 1. Juli bliver den 28 Kr., **men en gift Sætter skal mindst have 31 Kr. ugl.** (nemlig 28 Kr. plus 3 Kr. i Dyrtidstillæg) og en **ugift Typograf mindst 29 Kr. 50 Øre** (28 Kr. plus 1 Kr. 50 Øre i Dyrtidstillæg), og ganske det samme er Tilfældet ved Bladarbejde, blot med den Forskel, at Mindstelønnen her i 2. Lønklasse bliver 1 og i 3. Lønklasse 2 Kr. lavere. **Alle** Lønninger **over** Minimallønnen forhøjes ganske paa samme Maade som disse. En gift Sætter, der f. Eks. har 36 Kr. i Ugeløn, skal saaledes fra 1. Juli have 41 Kr., nemlig en Forhøjelse af Ugelønnen paa 2 Kr. plus 3 Kr. i Dyrtidstillæg.

For Beregningsarbejderne opstod der nogle Vanskeligheder, idet Bogtrykkerne rejste en hæftig Modstand mod at hæve Tusindbetalingen i samme Forhold som Fastlønnen. Fra vor Side blev det krævet, at Tusindbetalingen ikke alene maatte hæves i samme Forhold, men at yderligere noget af den Misvækst, der var sket ved de foregaaende to Tarifrevisioner, maatte udlignes. Da der ingen anden Udvej var, enedes man sluttelig om at give Beregningssætterne ganske det samme Tillæg til deres Løn som de fastlønnede fik, hvorved Forholdet som Helhed ikke forrykkes. En gift Beregningssætter faar herefter, hvad enten han paa Beregning har tjent 24, 26, 28, 30, 32 Kr. eller mere 2 Kr. plus 3 Kr. i Dyrtidstillæg; den ugifte ganske paa samme Maade, men kun 1 Kr. 50 Øre i Dyrtidstillæg.

Med Hensyn til **Hjælpearbejderne** er Spørgsmaalet om en Tarif ikke opgivet. Tværtimod. *Principalerne har faktisk opgivet Modstanden paa dette Spørgsmaal.* For saa vidt det virkelig lykkes i et blot nogenlunde respektabelt Omfang at organisere Hjælpearbejderne, **maa en Tarif for dem anses for sikret til Efteraaret.** Kun hvis Faget i det hele til den Tid ligger i de sværeste Driftsvanskeligheder, kan der være Tale om en yderligere Udskydelse. Den, der forstandigt forstaar at vurdere Situationen, vil indse, at den her trufne Afgørelse i Hjælpearbejderspørgsmaalet er den, der rummer de bedste Muligheder saavel for Typograferne som for Hjælpearbejderne. Derfor maa Arbejdet for at organisere den sidste Rest af Hjælpearbejderne fortsættes uforandret, og det skal nok bære god Frugt,

Paa et andet Omraade har Principalerne positivt opgivet en aarelang Modstand, nemlig vedrørende Normen for **Regler for Behandling af faglig Strid**, som vi i 1909 og 1915 ønskede knyttet til Tarifen, fordi den giver Parterne Ret til med kort Frist at forlange Forhandling paa Stedet om ethvert foreliggende Spørgsmaal. De er nu med en uvæsentlig Ændring tiltraadt, og de kommende Aar skal nok bevise Nytten deraf.

— Der kan fornuftigvis rejses mange Indvendinger mod det foreliggende Forslag, som mod enhver Ordning, der ved Forhandling træffes mellem to Parter. Der kan saaledes peges paa, at af de henh. 5 og 3½ Kr., har man i tre Kvartaler haft omtrent henholdsvis to og en Krone. Det er for saa vidt rigtigt, som vi paa Grundlag af en meget utilfredsstillende Ordning, forbundet med et meget intensivt Arbejde, har hivet Pengene i Land omtrent alle Steder, men vi har næsten alle Steder faaet at vide, at det var en *frivillig Ydelse*, og Forhandlingerne derom paa Arbejdsstederne har været præget deraf og været meget ubehagelig. Efter Forslaget er Ordningen **en uafviselig Ret for hele Perioden**, en Forhøjelse, som selv Principalerne erkender, at de ingensinde fremtidigt slipper bort fra.

Dernæst kan der peges paa det uensartede Tillæg for gifte og ugifte, og det kan gøres med Rette. Men Staten, Kommunerne og mange Organisationer har gjort det samme. Det er et Forhold, som kun er **foreløbigt** og nøje knyttet til Dyrtiden, hvor naturligvis de gifte, Familieforsørgerne, rammes haardest.

— Naar man som Helhed skal vurdere det foreliggende Resultat, er der næppe nogen af Forhandlingsudvalget eller af Ledelsen iøvrigt, der har den Opfattelse, at det er egnet til at skabe Tilfredshed blandt Medlemmerne. Dertil har Dyrtiden været for langvarig og uhyggelig en Gæst omkring i Typografernes Hjem. Derimod har **hver eneste en** af Forhandlingsudvalget, der bestod af Provinsernes 7 Forbundsstyrelsesmedlemmer fra de forskellige Egne af Landet samt 4 Brancherepræsentanter, valgte af Medlemmerne, og Frk. Crone, der af Forretningsudvalget var delegeret til Forhandlingerne af Hensyn til Hjælpearbejderspørgsmaalet, samt endelig Forretningsføreren, **under Hensyn til alle foreliggende Omstændigheder** anset den foreslaaede **2-aarige** Løsning som **forsvarlig.**

Forslaget forelagdes i Mandags Aftes ved et Møde af Forbundsstyrelsen i København, hvortil Forhandlingsudvalget var rejst og de københavnske Medlemmer telegrafisk tilsagt. Efter nogen Forhandling tiltraadte Forbundsstyrelsen **enstemmigt** Forslaget.

Efter en ganske nøgtern Vurdering af Forholdene fremlægges Forslaget saaledes med ganske **enstemmig Tilslutning** saavel fra Forhandlingsudvalget som fra Forbundsstyrelsen. Denne Omstændighed bør ikke overses, idet Medlemmerne bør gaa ud fra, at med den **alsidige Sammensæt-**

ning, som Forhandlingsudvalget havde, vilde en saadan ikke være naaet, medmindre Forhandlingerne og Forholdene iøvrigt havde bibragt Deltagerne i Forhandlingen den faste Overbevisning, **at der intet mere var at opnaa** og at Løsningen **efter Omstændighederne er forsvarlig og tilraadelig**. Af Forhandlingsudvalgets 13 Medlemmer var de 11 fra de forskellige Dele af Landet, og de lever og virker alle under de samme Forhold som de arbejdende Medlemmer iøvrigt. De 4 af dem var end ikke Medlemmer af Ledelsen, men valgte som Brancherepræsentanter, men deltog i Arbejdet ganske som Ledelsen, og deres Indstilling og Anbefaling er ganske som Ledelsens.

Forholdet er imidlertid ogsaa ganske simpelt saaledes, at der **ikke uden Anvendelse af Magt** er større Lønforforhøjelse at naa i denne Omgang og selv i saa Fald *ikke uden at binde Organisationen i en Aarrække.* Hvorvidt Forholdene animerer til at forsøge en Strejke, overlader vi roligt til **Medlemmernes egen Dom**. De kender fra hver enkelt Arbejdsplads Vanskelighederne med Papir, Belysning og Drivkraft, og kan selv skønne over, hvorvidt en Arbejdsstandsning vil være velkommen af Principalerne eller ej.

Paa Grundlag af disse Betragtninger indstiller Forhandlingsudvalget og Forbundsstyrelsen det foreliggende Forslag til Vedtagelse. Stemmesedler vil senere blive udsendt.

Regnskab for Januar Kvartal 1917.

	Indtægt														Udgift																Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	16	48	1154	80	»	»	»	»	»	»	800	»	1971	28	31	»	320	»	»	»	524	»	800	»	27	75	250	»	1952	75	18	53
Aarhus	»	»	2221	60	»	»	»	»	»	»	500	»	2721	60	75	50	706	»	»	»	1189	»	»	»	52	25	698	85	2721	60	»	»
Assens	15	»	104	»	»	»	»	»	»	»	»	»	119	»	1	25	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	100	75	104	»	15	»
Bogense	6	40	44	»	»	»	»	»	»	»	»	»	50	40	5	15	6	»	»	»	»	»	»	»	»	75	30	»	41	90	8	50
Brønderslev	15	»	85	»	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»	1	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	75	82	»	85	»	15	»
Esbjerg	15	»	314	»	»	»	»	»	»	»	»	»	329	»	16	25	206	»	»	»	»	»	»	»	6	25	85	50	314	»	15	»
Faaborg	15	»	64	»	»	»	»	»	»	»	»	»	79	»	5	»	10	»	»	»	»	»	»	»	1	50	47	50	64	»	15	»
Fredericia	15	»	275	»	»	»	»	»	»	»	»	»	290	»	11	60	»	»	»	»	23	»	»	»	15	25	225	15	275	»	15	»
Frederikshavn	14	»	80	»	»	»	»	»	»	»	»	»	94	»	38	25	»	»	»	»	»	»	»	»	15	»	26	»	79	25	14	75
Grenaa	15	»	141	»	»	»	»	»	»	»	60	»	216	»	»	»	6	»	»	»	188	»	»	»	2	75	4	25	201	»	15	»
Haslev	12	25	41	»	»	»	»	»	»	»	»	»	53	25	3	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	43	75	9	50
Helsingør	15	»	256	»	»	»	»	»	»	»	100	»	371	»	8	75	148	»	»	»	21	»	»	»	10	»	168	25	356	»	15	»
Herning	13	05	233	»	»	»	»	»	»	»	»	»	246	05	2	50	74	»	»	»	52	»	»	»	4	25	100	»	232	75	13	30
Hillerød	15	»	273	»	»	»	»	»	»	»	»	»	288	»	2	50	»	»	»	»	166	»	»	»	7	50	97	»	273	»	15	»
Hjørring	15	»	393	»	»	»	»	»	»	»	»	»	408	»	14	50	22	»	»	»	18	»	»	»	9	»	329	50	393	»	15	»
Hobro	15	»	122	»	»	»	»	»	»	»	»	»	137	»	16	50	28	»	»	»	»	»	»	»	3	»	75	»	122	50	14	50
Holbæk	15	»	407	80	»	»	»	»	»	»	200	»	622	80	2	50	386	»	»	»	108	»	»	»	33	75	77	55	607	80	15	»
Holstebro	15	»	267	»	»	»	»	»	»	»	»	»	282	»	6	»	66	»	»	»	18	»	»	»	5	75	171	25	267	»	15	»
Horsens	15	»	638	55	»	»	»	»	»	»	100	»	753	55	11	50	108	»	»	»	218	»	»	»	13	»	388	05	738	55	15	»
Kallundborg	15	»	227	65	»	»	»	»	»	»	266	95	509	60	21	»	4	»	»	»	340	»	»	»	10	»	119	60	494	60	15	»
Kolding	15	»	727	55	»	»	»	»	»	»	647	55	1390	10	5	50	20	»	»	»	823	»	»	»	13	75	512	85	1375	10	15	»
Korsør	15	»	81	»	»	»	»	»	»	»	51	55	147	55	6	10	32	»	»	»	11	»	»	»	14	50	68	95	132	55	15	»
Køge	15	»	222	»	»	»	»	»	»	»	»	»	237	»	8	»	96	»	»	»	»	»	»	»	5	»	113	»	222	»	15	»
Lyngby	15	»	77	»	»	»	»	»	»	»	»	»	92	»	»	»	»	»	»	»	11	»	»	»	2	»	64	»	77	»	15	»
Løgstør	14	15	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	53	15	9	10	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	28	»	38	10	15	05
Maribo	15	»	117	»	»	»	»	»	»	»	»	»	132	»	2	50	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	112	50	117	»	15	»
Marstal	»	»	34	»	»	»	»	»	»	»	33	50	67	50	»	»	34	»	»	»	»	»	»	»	1	50	30	»	65	50	2	»
Middelfart	14	45	117	»	»	»	»	»	»	»	210	»	341	45	8	40	»	»	»	»	182	»	»	»	12	75	124	»	327	15	14	30
Nakskov	15	»	403	»	»	»	»	»	»	»	»	»	418	»	11	45	100	»	»	»	»	»	»	»	8	»	283	55	403	»	15	»
Nyborg	14	90	167	»	»	»	»	»	»	»	160	»	341	90	20	25	200	»	»	»	103	»	»	»	10	»	»	»	333	25	8	65
Nykøbing F.	15	»	435	»	»	»	»	»	»	»	»	»	450	»	15	70	66	»	»	»	30	»	»	»	8	50	314	80	435	»	15	»
Nykøbing M.	15	»	173	»	»	»	»	»	»	»	20	»	208	»	10	80	»	»	»	»	182	»	»	»	3	50	»	»	196	30	11	70
Næstved	15	»	730	60	»	»	»	»	13	»	»	»	758	60	7	25	74	»	»	»	143	»	»	»	15	»	504	35	743	60	15	»
Odder	15	»	130	20	»	»	»	»	»	»	»	»	145	20	»	»	»	»	»	»	26	»	»	»	2	»	102	20	130	20	15	»
Odense	»	»	1987	80	»	»	»	»	»	»	»	»	1987	80	68	75	104	»	»	»	381	»	»	»	40	»	1394	05	1987	80	»	»
Randers	10	94	903	»	»	»	»	»	»	»	»	»	913	94	28	50	76	»	»	»	231	40	»	»	19	75	543	29	898	94	15	»
Ribe	15	»	105	15	»	»	»	»	»	»	520	»	640	15	3	50	»	»	»	»	128	»	500	»	2	50	»	»	634	»	6	15
Ringkøbing	15	»	352	»	»	»	»	»	»	»	»	»	367	»	10	50	98	»	»	»	18	»	»	»	6	50	219	»	352	»	15	»
Ringsted	15	»	344	75	»	»	»	»	»	»	»	»	359	75	65	»	12	»	»	»	16	»	»	»	6	»	245	75	344	75	15	»
Roskilde	»	»	381	»	»	»	»	»	»	»	»	»	381	»	49	75	52	»	»	»	40	»	»	»	»	»	239	25	381	»	»	»
Rudkøbing	15	»	179	»	»	»	»	»	»	»	»	»	194	»	11	25	»	»	»	»	18	»	»	»	8	75	141	»	179	»	15	»
Rønne	14	19	447	»	»	»	»	»	»	»	»	»	461	19	»	»	12	»	»	»	220	»	»	»	10	»	204	»	446	»	15	19
Silkeborg	15	»	368	80	»	»	»	»	»	»	75	»	458	80	1	25	20	»	»	»	144	»	»	»	8	»	270	55	443	80	15	»
Skanderborg	9	25	115	»	»	»	»	»	»	»	35	»	159	25	8	»	»	»	»	»	16	»	»	»	2	25	110	»	136	25	23	»
Skive	15	»	275	»	»	»	»	»	»	»	»	»	290	»	37	20	»	»	»	»	162	»	»	»	4	50	71	30	275	»	15	»
Slagelse	15	»	520	»	»	»	»	»	»	»	»	»	535	»	16	»	56	»	»	»	147	»	»	»	24	50	276	50	520	»	15	»
Stege	15	»	67	20	»	»	»	»	»	»	»	»	82	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	67	»	67	»	15	20
Struer	8	75	65	»	»	»	»	»	»	»	»	»	73	75	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	60	»	64	25	9	50
Stubbekøbing	14	75	52	»	»	»	»	»	»	»	73	»	139	75	»	»	»	»	»	»	96	»	»	»	1	25	28	»	125	25	14	50
Svendborg	6	34	423	20	»	»	»	»	50	»	»	»	479	54	28	65	26	»	»	»	107	»	»	»	8	50	300	»	470	15	9	39
Thisted	13	55	231	»	»	»	»	»	»	»	»	»	244	55	7	25	»	»	»	»	»	»	100	»	»	»	125	»	232	25	12	30
Varde	15	»	142	40	»	»	»	»	»	»	»	»	157	40	7	»	»	»	»	»	14	»	»	»	3	»	118	40	142	40	15	»
Vejle	15	»	576	40	»	»	»	»	»	»	»	»	591	40	12	75	28	»	»	»	167	»	»	»	18	75	350	»	576	50	14	90
Viborg	15	»	284	»	»	»	»	»	55	»	100	»	454	»	14	15	142	»	»	»	44	»	200	»	7	75	31	10	439	»	15	»
	708	45	18615	45	»	»	»	»	118	»	3952	55	23394	45	752	30	3338	»	»	»	6325	40	1600	»	494	25	10168	59	22678	54	715	91
København	»	»	34046	41	»	»	»	»	4144	29	10500	»	48690	70	983	50	11004	50	»	»	26669	59	2420	»	1836	34	5776	77	48690	70	»	»
	708	45	52661	86	»	»	»	»	4262	29	14452	55	72085	15	1735	80	14342	50	»	»	32994	99	4020	»	2330	59	15945	36	71369	24	715	91

Nær og Fjærn.

Møder om Tarifen. Vi kan oplyse, at der i Esbjerg er nedsat et Udvalg til Forberedelse af et Møde for Kollegerne i Vest- og Sydjyllands Byer. Dagen er ikke fastsat, men det bliver antagelig Søndag den 17. Juni.

Forskelligt indsendt Stof maa stadig vente, og de ærede Indsendere — deriblandt ogsaa Køge Lokalafdeling — maa have Taalmodighed til et følgende Numer.

Til Efterfølgelse! A/S. »Holbæk Amts Avis« har efter Anmodning tilstaaet sine gifte Typografer hver 75 Kr. i Tilskud til Indkøb af Brændsel.

Brev henligger til J. C. Jørgensen fra Rekrut Jørgensen, Slagelse.

Biblioteket. Alle udlaante Bøger bedes afleverede Mandag den 11. Juni Kl. 7½—8½. BIBLIOTEKAREN.

Sommerferie. Firmaet Quist & Komp. (Hr. Cand. phil. E. Levison) har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— A/S. »Sorø Amtstidende« (Forretningsbestyrer Anderschou) giver i Aar som forrige Aar 14 Dages Ferie til sine Typografer.

Til Trykkerne. Ved et Møde, Trykkerafdelingens Styrelse Onsdag Aften havde med Direktionen for Teknologisk Institut, enedes man om i en nær Fremtid at planlægge følgende 3 Foredrag: 1. *Om Papir* (med Besøg paa en Papirfabrik). 2. *Om Farver.* 3. *Om Farvetryk.* Foredragene tænkes afholdt i Teknologisk Institut og nærmere Meddelelse vil senere fremkomme. L. J.

Dødsfald. I Fredags døde en af vore yngre Kolleger, ALBERT CHR. JENSEN, kun 29 Aar gammel. Den afdøde, der var gift og havde flere Børn, faldt efter et kun kort Sygeleje som et Offer for Tuberkulosen. Han udlærte hos Chr. Cato, hvorefter han har arbejdet flere forskellige Steder, senest hos Axelholm. Han var et flinkt elskværdigt Menneske, der var afholdt af sine Kolleger. Begravelsen fandt Sted Grundlovsdagen paa Vestre Kirkegaard.

— AUGUST HØYER døde i Lørdags paa Øresundshospitalet i København; det var Lunge- og Strubetuberkulose der gjorde Ende paa hans Liv. August Høyer blev 40 Aar gammel og var født i Sorø, men udlærtes i Varde 1899. Han har arbejdet i en Del forskellige Byer, i de senere Aar dog mest i København og har opholdt sig en Del paa Rejse ogsaa i Udlandet. Vor afdøde Kollega var en af Sygdom og Arbejdsløshed haardt ramt Mand og følte det vist stærkere, end de fleste anede. Han var et begavet Menneske, hvis utvivlsomt gode Evner aldrig naaedes udnyttet. — August Høyer begraves Fredag den 8. ds. fra Vestre Kirkegaards søndre Kapel.

Om mit Referat.

Hr. Redaktør!

Naar FR. NIELSEN, Køge, og JUL. SCHRØDER, København, i Typ.-Tid. for i Dag gør Indsigelse mod et Par Linjer i Referatet af Mødet i København den 20. Maj, tager jeg naturligvis disse Indsigelser til Efterretning og lader dem tilføre Protokollatet som Udtryk for, hvad de paagældende Kolleger har *villet* sige, idet jeg — bestemt tilbagevisende Fr. Nielsens halvskjulte Insinuation om Referatets »Tendens« — maa fastholde at have opfattet deres Udtalelser, saaledes som de er refereret.

København, 1. Juni 1917. JENS PANGEL.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Axel Hansen, udl. ¹/₆ 17 i Hafnia (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætterlærling Willy Henrik Lønberg Carlsen (Nielsen & Lydiche).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 27 Chr. Nielsen fra Rejse (arbl.). Svensk Nr. 16915 Karl Palm fra Helsingborg (Weiss). 2862 Jens Chr. Andersen fra Udl. (Bogtrykker).

Aalborg, 3336 Anthon M. Pedersen (arbl.) Haslev, 6930 Jens B. E. Jensen (Torkildsen). Holbæk, 3806 Laur. Tingleff (Eksprestrykkeriet). Kallundborg, 3764 Niels Lomholt Sørensen (Folkebladet). Middelfart, 6089 H. P. M. Hansen (Avisen). Nyborg, 4392 Marius Rasmussen (arbl.). Odense, 3486 Edv. Johs. Munch (Militær), 3848 Asger S. E. Petersen (Militær), 3931 S. Jørgen Høgfeldt (Militær), 3969 Axel J. P. Lind (Militær), 6234 M. G. C. Rasmussen (Lichtenberg) og 3911 Algreen Rasmussen (Thillerup). Ribe, 3802 S. K. Kristensen (Ribe Stifts Tidende). Skive, sv. 13593 G. W. Andersson (Skive Folkeblad) og 3312 Ejner Ludvig Fledelius (Skive Folkeblad). Vejle, 3673 Carl Lund (arbl.).

Fratraadte.

København: 3401 Vilh. Andersen til Køge i Pl. 3977 Carl Frost-Larsen til Aalborg (Militær). 4094 Gerh. G. Westerberg til Amerika.

Aalborg, 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Esbjerg, 6930 Jens Bro Jensen til Haslev i Pl. Haslev, 3495 Gudmund R. Krog til Ringsted (arbl.). Holbæk, 6880 Tolver Christensen til Silkeborg i Pl. og 3764 Niels L. Sørensen til Kallundborg i Pl. Kallundborg, 3806 Charles Leo Tingleff til Holbæk i Pl. Middelfart, 3994 A. Andersen til Udl. Nyborg, 6234 M. G. C. Rasmussen til Odense i Pl. og 4394 M. Kirkegaard til Vejle (arbl.). Nykøbing F., 3846 Magnus Hansen til Rødby i Pl. Ringkøbing, 3412 Hans Husted til Odense (Militær) og 3965 A. H. Hansen til Herning i Pl. Skive, 3473 A. V. T. Jensen Thisted til Viborg (arbl.), 3358 Leo Wiborg til Aarhus (Militær) og 3411 H. P. Lorentzen til Aarhus (arbl.). Thisted, 3365 Otto Hans Peter Hansen til Horsens i Pl. Varde, 6003 J. L. Hansen paa Rejse. Vejle, 3802 S. K. Kristensen til Ribe i Pl.

Udmeldte.

København: 2174 Paal. Flora Sørensen (fratraadt Faget). 2862 Jens Chr. Andersen (Bogtrykker).

Udslettet med Restance.

Haslev, 1271 Sofus J. Gornitzka.

Døde.

København: 101 Sætter Aug. Høyer. 2667 Sætter Albert Chr. Jensen.

Aarhus, 3544 A. L. Hey.

Typografernes Sangforening.

Lørdag **Kl. 8 pr.**: Pilealléen 16. (1 s)

T. C. C. 10. Juni: Farum. Nørrebros Runddel **Kl. 9.** (3 h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En yngre typografisk uddannet Mand

med et dannet Væsen og gode Skolekundskaber kan faa Plads paa et Redaktionskontor paa Sjælland, hvor han ved Siden af nogle Timers dagligt Arbejde i et pænere Akcidenstrykkeri kan faa Lejlighed til at uddanne sig i Journalistik og almindeligt Kontorarbejde. Fotografi ønskes vedlagt og skal blive returneret. Uden gode Anbefalinger reflekteres ikke. Porto til Fotografiets Tilbagesendelse bedes vedlagt. Billet mrkt. »153« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 — KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1917 — XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

I KØBENHAVN

DEN 30. OG 31. JULI 1917

I FORSAMLINGSBYGNINGEN, ENGHAVEVEJ 40

I Henhold til Medlemsantallet har Afdelingerne Ret til at vælge følgende Antal Repræsentanter:

Aalborg	5	Kolding	3	Randers	4
Aarhus	9	Korsør	1	Ribe	1
Assens	1	København	57	Ringkøbing	1
Bogense	1	DerafSætternes Underafdeling	35	Ringsted	2
Brønderslev	1	Trykkernes do.	10	Roskilde	2
Esbjerg	2	Kvindernes do.	12	Rudkøbing	1
Faaborg	1	Køge	1	Rønne	2
Fredericia	1	Lyngby	1	Silkeborg	2
Frederikshavn	1	Løgstør	1	Skanderborg	1
Grenaa	1	Maribo	1	Skive	1
Haslev	1	Marstal	1	Slagelse	2
Helsingør	1	Middelfart	1	Stege	1
Herning	1	Nakskov	2	Struer	1
Hillerød	2	Nyborg	1	Stubbekøbing	1
Hjørring	2	Nykøbing F.	2	Svendborg	2
Hobro	1	Nykøbing M.	1	Thisted	1
Holbæk	2	Næstved	3	Varde	1
Holstebro	1	Odder	1	Vejle	3
Horsens	3	Odense	8	Viborg	2
Kallundborg	1			Ialt	154

FORRETNINGSUDVALGET

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

AFHOLDER

DELEGERETMØDE

I KØBENHAVN DEN 1. AVGUST 1917

I FORSAMLINGSBYGNINGEN, ENGHAVEVEJ 40

umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde.

I Henhold til Medlemsantallet pr. 31. Marts har Afdelingerne Ret til at vælge et Antal Delegerede som foran nævnt.

HOVEDBESTYRELSEN

Dansk Typograf-Forbund.

Stemmesedler

angaaende Provinstarifen udsendes sidst i indeværende Uge til samtlige Provins-Afdelinger.

Stemmesedlerne skal være afleveret til Lokalformanden senest **Fredag Formiddag Kl. 10** den 22. Juni. Lokalformanden maa derefter afsende samtlige Stemmesedler **senest** Fredag Eftermiddag, saaledes at Stemmesedlerne kan være Forbundskontoret i Hænde **senest Lørdag Aften Kl. 8.**

Senere indkomne Stemmesedler kan ikke betragtes som gyldig afgivne, og Lokalformændenes Opmærksomhed henledes paa, at Postgangen for Tiden er langsommere end under normale Forhold.

København, den 13. Juni 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Indlæg om Tarif-Forslaget.

I.

Med større Længsel end i Dag har vi næppe nogensinde ventet Typ.-Tid., og ganske sikkert er det, at med større Skuffelse har Provins-Typograferne aldrig lagt Typ.-Tid. bort.

For 1½ Aar siden var Minimallønnen i de større Provinsbyer 24 Kr., efter det foreliggende Forslag vil den i de kommende 2 Aar blive 28 eller 16 pCt. højere, medens Livsfornødenhederne i disse Aar viser en Stigning paa over 100 pCt. i Gennemsnit. Altsaa: Den Vare, man i 1916 kunde købe for 1 Kr., koster nu mindst 2 Kr., og vi faar 1 Kr. 16 Øre at betale med. Kommentar overflødig.

Undskyld! Jeg glemte det foreløbige Dyrtids-»Tillæg«, som vi ganske vist havde i Forvejen. De ugifte Kolleger faar dog 50 Øre mere end før. (Uha!). Tro dog ikke, at det i alle Tilfælde vilde betyde Gevinst for de gifte Typografer at faa højere Dyrtidshjælp. Ved Antagelse af ny Arbejdskraft vil Principalerne naturligvis foretrække ugifte, der jo er i 2. Klasse. — Hvorfor ikke gennemføre Tyskernes Kvalitetsbestemmelser med Prima, 1., 2. og 3. Klasse?

Ved første Øjekast skuffes man da umaadeligt, men Haabet vækkes paany, thi man tænker uvilkaarligt: *Dette Forslag kan Provinstypograferne ikke vedtage.* Tørvearbejderne tjener i denne Tid 12 Kr. pr. Dag — altsaa mindst dobbelt saa meget som »Kunstens« Sønner.

I Vinter var man mange Uger om at enes om det daværende Dyrtidsforslag, denne Gang er man bleven færdige paa én Dag — saa glade har Principalerne været for Forslaget.

Kollega! *Stem det ned og gaa paa Tørvearbejde!*

Randers, 8. Juni 1917. V. FRANDSEN.

II.

Kolleger! Endskønt vi anser det for en Selvfølge, at det udsendte Forslag til Overenskomst mellem Typografer og Principaler i Provinserne vil blive forkastet med stort Flertal, vil vi dog ikke undlade at rette en indtrængende Opfordring til Jer om at give dette Forslag den Skæbne, det fortjener, nemlig *en absolut Afvisning.*

Det kan jo se meget overbevisende ud, naar Forhandlingsudvalget indstiller Forslaget til Vedtagelse og erklærer det for *tilraadeligt og forsvarligt*, fordi der ikke kan naas mere uden Anvendelse af Magt.

Men hvorfra véd Udvalget det?

Fordi Principalernes Repræsentanter paa nærværende Tidspunkt erklærer, at de ikke vil gaa videre uden Kamp, er det

derfor givet, at dette vil blive Tilfældet, naar man fra den Side mærker, det er Alvor med vore Krav?

Vi tror det ikke.

Og naar vi ikke tror det, har det sin Grund i, at *vi véd, at der indenfor Principalernes Kreds* findes mange, der erkender, at en større Lønforbedring for Typograferne er absolut nødvendig, og at de var forberedte paa at gaa til en Forhøjelse, **der gav os mere end det udsendte Forslag indeholder**.

Nej, en Lønforhøjelse paa 2 Kr. plus 1½—3 Kr. i Dyrtidstillæg, som vi allerede har i Forvejen vel de allerfleste Steder, *er ikke forsvarlige* under de nuværende Forhold, hvor Livsfornødenhederne er i stadig Stigen. Vi kan ikke *forsvare* overfor vore Familier at modtage dette smaalige Tilbud. Husk paa den fortvivlede Kamp, vore Hustruer nu har ført i aarevis for at faa de fattige Husholdningspenge til at strække til, saa vi blot kunde faa det allernødtørftigste til Livets Ophold. Kan vi *forsvare* at de skal fortsætte denne nedbrydende Kamp?

Vi véd, at I vil svare Nej?

Og naar vi ser hen til, at alle de andre Krav, vi kunde ønske gennemførte — Kravene om Arbejdstidens Forkortelse, Forandring i Lærlingeskalaen, Fastsættelse af en bestemt Sommerferie osv. — er skudte ud i en uvis Fremtid, vil dog vist de fleste indrømme, at den tilbudte Tokrone er for intet at regne.

Et meget graverende Punkt i den foreslaaede Overenskomst er det ogsaa, *at Tusindbetalingen ikke stiger* i Forhold til Fastlønnen. Thi selv om der ydes Beregningssætterne et Tillæg i Lighed med de fastlønnede, er Sagen jo dermed ingenlunde klaret. Vil det ikke faa ubehagelige Følger ogsaa for de fastlønnede, at Tusindbetalingen stadig sættes for lavt? Vi spørger kun — en nærmere Forklaring her er overflødig.

Til Sammenligning med det foreliggende Forslag skal vi anføre nogle Eksempler paa, hvad andre Fag har formaaet at at gennemføre i den seneste Tid.

Arbejderne paa de mekaniske Fodtøjsreparationsværksteder har — ganske vist ved Strejke — opnaaet en Overenskomst, der sikrer Akkordarbejdere en *Mindsteløn* af *34 Kr.* om Ugen og de fastlønnede en Ugeløn af *37 Kr.*

Slagteriarbejderne har faaet forhøjet deres Ugeløn med *8 Kroner*. De »syndikalistiske« Arbejdmænd i Køge har formaaet at hæve deres Løn under Krigen med *33 pCt.*, og det er jo ingen Hemmelighed, at Arbejdsmænd i al Almindelighed nu for Tiden ikke bryder sig om at arbejde, naar han ikke kan tjene mindst 6 Kroner om Dagen.

Og saa skulde Typograferne, der har ofret 5 Aar af deres Liv paa at lære Faget, tage mod et Forslag, der byder en Minimalløn paa 27 plus 1½ Kr. i Dyrtidshjælp om Ugen!

Vi kan simpelthen ikke være det bekendt.

Nej, vi maa paa det bestemteste fastholde vort Krav om *en Forhøjelse (ikke Dyrtidshjælp) for alle — baade gifte og ugifte — der svarer til 33 pCt. af Mindstelønnen*, med andre Ord: **Mindst 8 Kr. om Ugen**.

Og vi tvivler ikke om, at dette Krav kan gennemføres *uden Strejke* nu, da Bladene er gaaede til en almindelig Prisforhøjelse.

Kolleger! Timen er kommen, da det gælder at kræve Ret ved Livets Bord. Ogsaa vi har Krav paa at leve en menneskeværdig Tilværelse. Nu har vi ventet og haabet længe nok — paa »næste Gang«. Derfor ingen Slinger i Valsen, men lad os alle raabe et tusindstemmigt **Nej**!

9. Juni 1917. KØGE LOKALAFDELING.

III.

Fra d'Hrr. Repræsentanter, der den 1. Juni samledes i Odense, foreligger der jo allerede nu et *Forslag*, som desværre ikke bliver lige vel modtaget alle Steder, men naar man tager de *absolut ekstraordinære* Forhold i Betragtning, synes jeg, at man maa sige, at vore Repræsentanter har opnaaet et godt Resultat. Det kan dog ikke bestrides, at det er bedre at tage mod 5 Kr. i to Aar, end at blive ført ud i en Lønkamp — i Øjeblikket.

Ved den ekstraordinære Generalforsamling her i Nakskov Lokalafdeling i Lørdags gav Formanden, Ludv. Kragh, et kort, men klart Resumé over de førte Forhandlinger, og sluttede med at anbefale at stemme for det foreliggende Forslag, idet han betonede, at det var absolut det bedst mulige, hvad der kunde naas i Øjeblikket. Maskinsætter Pedersen imødegik Formanden og mente, at der burde gives de *lavest* lønnede et større Løntillæg, eventuelt paa Bekostning af de *bedst* lønnede; men svar nu, ærede Kollega, vilde Du være blevet tilfreds, om der havde foreligget et Forslag, som kun havde budt et Tillæg af f. Eks. 2 Kr. over Lønninger af 38 Kr.; jeg tror det ikke. I Betragtning af de ekstraordinære Forhold vi lever under i Øjeblikket, tror jeg, at enhver Kollega gør klogt i at stemme *Ja* for den 2-aarige Tarifs Vedtagelse.

Med disse Linjer skal jeg slutte med at anbefale ærede Kolleger — ogsaa i Nakskov — at stemme **Ja** for det foreliggende Tilbud. Thi vi har jo *ikke Raad* til at sige *Nej* til de 5 Kr.s Paalæg i to Aar — naar man tænker paa de Tider, vi lever i.

Nakskov, den 10. Juni 1917. EINAR RASMUSSEN.

IV.

Ærede Kolleger!

Paa en ekstraordinær Generalforsamling Lørdag d. 9. Juni, besøgt af saa godt som alle Afdelingens Medlemmer, vedtoges det fuldstændig *enstemmigt* at henvende os til Kolleger i samtlige Provinsafdelinger med Opfordring til at stemme **Nej** til det Forslag til en 2-aarig Løsning af Tarif-Spørgsmaalet, som der er opnaaet en saa rørende Enighed om mellem Typografernes Repræsentanter.

Forslaget gaar jo i Korthed ud paa, at alle gifte Typografer faar 3 Kr. og ugifte 2 Kr. 50 Øre mere, end vi har haft i de sidste 3 Kvartaler. Alle øvrige vigtige Spørgsmaal, som burde løses ved en Tarif-Revision, f. Eks. det vigtige Lærlinge-Spørgsmaal, Arbejdstidens Forkortelse etc., skrinlægges atter i 2 lange Aar.

Vi er enige med vore Repræsentanter, der virkelig har haft Mod nok til at stille os dette Forslag, i, at det under de herskende Forhold kunde være formaalstjenligt at koncentrere Bestræbelserne om det, at faa en Løsning paa kortere Sigt, højst 2 Aar, selv om denne derved vilde blive *noget ringere* end den Ordning, der kunde fremskaffes paa længere Aaremaal. Men hermed hører Enigheden op. Vi maa naturligvis forlange, at den reelle Forhøjelse af Lønnen (om den kaldes Dyrtidstillæg eller ikke, kan være ret ligegyldigt, Pengene er lige gode, og naar et saadant Dyrtidstillæg forlanges inddraget igen, kan vi jo snakkes ved med de Herrer Principaler) bliver saa stor, at den staar i et blot nogenlunde rimeligt Forhold til den enorme Prisstigning paa alle Nødvendighedsartikler. Det er tidt nok ved statistisk Materiale godtgjort, at Prisstigningen udgør 50—100 pCt., ja derover. Saa maa et 25 pCt.s Tillæg, som fra mange Sider er krævet som det mindste, man kunde modtage, siges at være endog *meget beskedent*.

Da Tarifen sidste Gang udløb, lod vi os lokke til at akceptere den med — én Krones Tillæg. Og vi har alle i de forløbne 2 Aar maattet bøde haardt for denne eksempelløse Eftergivenhed. Tarifen opfattes jo af mangfoldige Principaler ikke blot som en Minimums- men som en *Maksimums*-Tarif, og gives der hist og her en Krone eller to mere, synes Principalen, at han er morderlig kulant (at han derimod forlanger Præstationen sat op, saa den gaar noget over den opnaaede Løn, betragtes i Almindelighed som en Selvfølge). Lad os nu sige Stop — lad os nu *forlange* en Løn, der blot nogenlunde kan holde Armodens uhyggelige Spøgelse fra Døren, og som ikke tvinger Kolleger til at ty til Hjælpekasser eller anden offentlig Hjælp. Skal det lykkes, maa vi have ganske anderledes Tillæg end den Fedtskilling, der her tilbydes.

Stem dette Forslag ned. Gør det saa eftertrykkeligt, at baade vore egne Repræsentanter og d'Hrr. Principaler faar en Følelse af, at den typografiske Stand i Provinsen er saa udpint af de forløbne 2 Aars frygtelige Tilstande, at Selvopholdelsesdriften tvinger os til at nægte atter at gaa to Aar — der efter al Sandsynlighed bliver værre end de forløbne — i Møde under saadanne Forhold, som de foreslaaede Lønninger byder os. Lad os give hinanden Haandslag paa, at nu staar vi fast som en urokkelig Mur, Skulder ved Skulder, og ingen Magt skal forhindre os i nu at tilkæmpe os en Løn, der gør det muligt at føre en menneskelig Tilværelse.

Stem **Nej** *til dette Forslag.*

Med kollegial Hilsen

VIBORG LOKALAFDELING.

V.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 9. Juni. — Efter at FORMANDEN havde budt Velkommen og udtalt sin Glæde over, at saa mange Kolleger var kommen til Stede, valgtes STELLAGER til Dirigent.

Eneste Sag paa Dagsordenen var Tarifforslaget. En Række Talere havde Ordet, og der blev kun udtalt Misfornøjelse med det opnaaede Resultat. Særlig fremhævedes det farlige og uholdbare i, at Fastlønnen hæves, uden samtidig at lade Tusindbetalingen følge i Forhold hertil.

Efter at der fra flere Sider var udtalt Misfornøjelse med dette Forhold, vedtoges nedenstaaende Resolution og Generalforsamlingen sluttede i Haabet om, at samtlige Kolleger Landet over vil stemme *imod* Tarifforslaget. JOHS. A. P.

Slagelse Lokalafdelings Medlemmer, samlet til Møde i et Antal af 30 for at drøfte den udsendte Tarif-Overenskomst, udtaler sin Tilfredshed med, at det er lykkedes at faa Bogtrykkerne til at gaa med til en Forhandling i en nær Fremtid om en Tarif for Hjælpearbejderne, men man maa paa det *allerskarpeste protestere mod den daarlige Løsning*, som man er kommet til for Typografernes Vedkommende, idet vi absolut ikke kan gaa med til:

1) *at* der kun gives en reel Lønforhøjelse af 2 Kr., medens Resten (3 Kr.) ydes som Dyrtidstillæg,
2) *at* der tarifmæssigt paa ugifte Kolleger heftes Betegnelsen: Billigste Arbejdskraft, og
3) *at* der ikke røres ved Beregningssatserne, men faktisk skal arbejdes videre paa de gamle, uretfærdige og ved denne Overenskomst rent ud meningsløse Beregningssatser,

hvorfor man paa det mest indtrængende beder Kollegerne Landet over nøje betænke, hvor en saadan Overenskomstform nu og i Fremtiden vil føre os hen.

Vi anmoder derfor Kollegerne om sammen med os paa Stemmesedlen at tilraabe d'Hrr., som har lavet denne Overenskomst, et tordnende **Nej!**

VI.

Holbæk Lokalafdeling

afholdt Søndag den 10. Juni ekstraordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«.

Formanden, ALFRED HANSEN, aabnede Mødet og udtalte en Beklagelse af, at den foreliggende Sag: Overenskomsten om en Forlængelse af Provinstarifen paa 2 Aar, ikke kunde faa Medlemmerne til at møde i større Tal, end Tilfældet var. (Der var paa dette Tidspunkt mødt 14—15 af Afdelingens 38 Medlemmer.)

JOHS. M. ANDERSEN, der som Brancherepræsentant havde deltaget i Forhandlingerne i Odense, gav en Fremstilling af disse Forhandlingers Gang. Resultatet var bleven, at der var sluttet en Overenskomst paa 2 Aar, gaaende ud paa, at alle bestaaende Lønninger fik et Tillæg af 2 Kr. ugentlig, og at der ydedes et ugentligt Dyrtidstillæg af 3 Kr. og $1^1/_2$ Kr. henholdsvis til gifte og ugifte Typografer. Han havde under de foreliggende Forhold ment det forsvarligt at gaa med til denne Ordning og anbefalede Medlemmerne at slutte sig hertil.

C. A. SCHMIDT var misfornøjet med Overenskomsten og anbefalede at stemme imod for at faa optaget regulære Tarifforhandlinger. Typografernе havde i de senere Aar været skandaløst behandlede, og nu, da der var en Lejlighed, maatte der tages Oprejsning.

VALD. JØRGENSEN vilde ligeledes foretrække at faa en virkelig Tarifrevision og anbefalede indtrængende at stemme imod Overenskomsten.

JOHS. M. ANDERSEN gjorde opmærksom paa, at ved en ny Tarif vilde vi kun faa et Tillæg til Minimallønningerne, medens der nu blev et Tillæg paa *alle* Lønninger.

ALFRED HANSEN var ikke særlig tilfreds med det foreliggende Forslag, men troede ikke, man vilde være bedre tjent med en ny Tarif, som sikkert vilde blive 4-aarig. Han anbefalede derfor under Hensyn til den foreliggende Situation at stemme for Overenskomsten.

Efter at endnu flere Medlemmer havde haft Ordet for at tale for og imod det foreliggende Forslag, stillede C. A. SCHMIDT følgende Resolution:

»Generalforsamlingen anbefaler Provinstypograferne Landet over at stemme imod den foreliggende Overenskomst, da vi mener, at der ydes for lidt, og at der kan opnaas mere ved en fortsat Forhandling.«

Resolutionen forkastedes med 9 St. mod 8.

VII.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Fredag den 8. Juni ekstraordinær Generalforsamling. $^4/_5$ af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde.

Dagsorden: Tarifrevisionen.

Det fremsendte Forslag var Genstand for indgaaende Kritik fra alle Sider. Navnlig var man utilfreds med, at Minimallønnen ikke havde faaet en forholdsvis større Forhøjelse end de øvrige Lønninger, ligesom man ønskede Tusindbetalingen — Arbejdets Værdimaaler — sat op.

Der vedtoges følgende Resolution, som det besluttedes at udsende til samtlige Afdelinger:

»Roskilde Lokalafdelings Generalforsamling den 8. Juni 1917 udtaler sin Harme over det fremsatte Forslag til ny Tarif og **opfordrer Kollegerne Landet over til at nedstemme Forslaget**, idet vi udtaler som vore absolutte Krav:

Tarifen maa fremtræde som et klart Udtryk for Arbejdsvilkaarene i Faget, og vi finder, at det fremsatte Forslag gaar udenom det virkelige Kærnepunkt: Tusindbetalingens og Minimallønningernes Forhøjelse.

Tusindbetalingen maa — som vort Arbejdes Værdimaaler — til enhver Tid være i Overensstemmelse med den Bevægelse i Minimallønningerne, som Udviklingen medfører.

Som Følge deraf maa vi anse det forelagte Grundlag for uantageligt. Minimallønningerne er for den foreslaaede Tarifperiode altfor lav, idet der maa kræves en Forhøjelse af $33^1/_3$ pCt. for i nogen Maade at opveje den Forringelse i vore Levevilkaar, som er indtraadt og sandsynligvis vil vedvare i det foreslaaede Tidsrum.

Vi kan ikke modtage det forelagte Forslag ogsaa af den Grund, at vi stilles betydeligt ringere som Fag i Forhold til Arbejdere uden fagligt Uddannelse. Og der kan ikke forekastes os, at Bogtrykkerne ikke — i Lighed med de øvrige Næringsdrivende — er i Stand til at udligne vore Krav gennem højere Priser.

Vi sammentrænge vore Krav i:

1) Minimallønningernes Forhøjelse med $33^1/_3$ pCt.;
2) Tusindbetalingens Regulering i Overensstemmelse dermed;
3) samtlige Lønninger, der ikke berøres af ovenstaaende, faar et passende Tillæg;
4) tilbørlig Hensyntagen til Kravene om Arbejdstidens Forkortelse og Lærlingeskalaens Revision;
5) Tarifens Varighed bør højst være to Aar.

Derfor Kolleger! **Stem mod det forelagte Tarifforslag** og vær med at give vore Krav Vægt overfor vore Tillidsmænd.«

— — —

Sluttelig drøftede man Spørgsmaalet om at faa Hjælpearbejderne organiseret. WM.

VIII.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt i Lørdags Aftes en godt besøgt Generalforsamling, hvor man beskæftigede sig med det foreliggende Forslag til Forlængelse af Tarifen. Man vedtog at indbyde til et stort Fagmøde Søndag den 17. Juni og endvidere vedtoges følgende Resolution:

»Aalborg-Afdelingen vedtager at udtale, at den ikke finder, at den Tarif, som nu er indstillet til Godkendelse, byder saa tilstrækkelige Fordele for Provinstypograferne, at vi kan stemme for den, og anbefaler Typograferne Landet over til at stemme Nej ved Afstemningen.«

IX.

Grenaa Lokalafdeling

afholdt Møde Torsdag den 7. Juni. Af Afdelingens 11 Medlemmer var mødt 8. — Hovedbestyrelsesmedlem, Typ. C. M. BLOMBERG, Rønne, var kommet til Stede og gav en Oversigt over de stedfundne Tarifforhandlinger. Man var blevet enige om at forlænge Tarifen i 2 Aar mod en ugentlig Lønforhøjelse af 2 Kr. og et Dyrtidstillæg af 3 Kr. for Gifte og $1^1/_2$ Kr. for Ugifte. Samtidig bortfalder det hidtil ydede Dyrtidstillæg. Blomberg anbefalede indtrængende Medlemmerne at stemme for denne Forlængelse af Tarifen, selv om det ogsaa kun var lidt, der var opnaaet.

Der var paa Mødet aldeles Enstemmighed om, at man *ikke kunde* gaa med til denne Forlængelse mod en saa lille Lønforhøjelse. De Forventninger, man havde stillet til Tarif-Revisionen med Hensyn til Løn, maa opfyldes.

Der blev fra alle Sider hævdet, at Dyrtiden nu virkede saa trykkende paa vort Fag, at der *maatte* og *skulde* en klækkelig Lønforhøjelse til. Klagesangen om de daarlige Tider for Bogtrykkerne kan der ikke tages Hensyn til mere; nu har *vi* lidt nok derunder.

Grenaa Afdeling opfordrer herigennem Kollegerne Landet over til at stemme imod denne Overenskomst. Vil Bogtrykkerne ikke godvillig give os en ordentlig Løn, nuvel, lad os saa bruge Magt. Lad os *strejke!* Og det skal gøres saa grundigt, at *alle* vore Modstander-Blade standses, hvad der vel kun naas ved, at vi sørger for, at *Lærlingene*, i hvert Fald de ældste, *ogsaa strejker!*

Hellere en Kamp end et saa lurvet Løntillæg, som det der nu bliver budt os! THS. PEDERSEN.

X.

Ringkøbing Lokalafdeling

holdt Lørdag den 9. Juni ekstraordinær Generalforsamling i Anledning af det nye Tarifforslag og en Indbydelse til at deltage i et Fagmøde i Esbjerg Søndag den 17. ds., hvor den nye Tarif vilde blive drøftet. Paa Generalforsamlingen havde en Del Talere Ordet, alle udtalende, at det var et meget sløjt Resultat, der var opnaaet. Der var hverken rørt ved Arbejdstiden eller Lærlingespørgsmaalet. Stemningen var omtrent helt imod at vedtage Tarifen.

Det vedtoges at bevilge 50 Kr. af Ekstrakassen til alle dem, der vilde deltage i Turen til Esbjerg.

JOHS. A. P.

XI.

Odense Lokalafdeling

holdt Søndag den 10. Juni ekstraordinær Generalforsamling i Folkets Hus. — Dirigent: WELBLUND. — FORMANDEN refererede Tarifforslagets Tilblivelse, fremhævede derunder de usædvanlige Forhold, der havde præget Forløbet, og sluttede med at anbefale Forslaget til Vedtagelse naar Stemmesedlen skal skrives.

En Række Talere tog derpaa Forslaget under Behandling. Om end Tilfredshed med det opnaaede Resultat ikke var fremherskende, kunde dog ej heller nogen udpræget Lyst til Kuldkastelse siges at karakterisere de forskellige Udtalelser.

— — —

De foranstaaende Indlæg viser, at Typograferne er tro imod Traditionen. Der er aldrig fremsat et Tarifforslag, uden at de følgende Numre af Typ.-Tid. har givet Genlyd af Kampgny. Saadan er nu Livets Gang hos Typograferne.

Der er dog denne Gang en **ganske paafaldende Mangel paa Loyalitet i Gengivelsen af det, der faktisk foreligger.**

Af de Modstander-Indsendere, der positivt omtaler Overenskomstforslagets Indhold, refererer kun Viborg Afdeling Indholdet korrekt og loyalt. De øvrige Modstandere omtaler Forslaget paa en saa misvisende Maade, at de næppe gavner den Sag, de forfægter.

Naar V. FRANDSEN, Randers, saaledes skriver, at Minimallønnen i de største Byer i de kommende 2 Aar bliver 28 Kr., **da er dette ikke korrekt**. Som vi paaviste i forrige Nr., og som enhver Kollega vil kunne læse af Overenskomsten, vil den **mindste Løn**, der i de kommende 2 Aar kan arbejdes for i *de største Byer*, være **31 Kr. ugl. for gifte** og **29 Kr. 50 Øre for ugifte**. V. Frandsens Henvisning til Tørvearbejdet har næppe megen praktisk Betydning, thi det varer saa forbistret kort en Tid.

Dernæst gør de fleste Indsendere sig skyldige i en fuldkommen Misforstaaelse med Hensyn til

Tusindbetalingen.

Naar Beregningssætternes Løn hæves med *ganske det samme Tillæg til Lønnen som de fastlønnede faar*, skal der en vis Fripostighed til at paastaa, at der er sket en Forskydning i Akkordbetalingen. Vi har netop denne Gang **modsat** os en fortsat Misvækst mellem Beregning og Fastløn, og da den ordinære Vej ikke var fremkommelig, har vi taget Lønningen som et ganske **ensartet Tillæg** til saavel Fastløn som Akkord. Med det ensartede Tillæg af 2 Kr. til alle Beregningssættere kan der kun peges paa det Forhold, at den Sætter, der har en *meget stor* Præstationsevne, vilde have faaet noget mere end 2 Kr. ved et efter 2 Kr. udregnet Tillæg til Tusindprisen, men til Gengæld vilde de Sættere, der havde en mindre Præstationsevne, faa noget mindre ud deraf. Nu faar *alle* et ensartet Tillæg.

De Kolleger, der ellers er saa skarpsindige med Hensyn til at finde virkelige eller formentlige Skavanker ved Tarifforslaget, synes ganske **at have overset den væsentlige Forhøjelse af Værdien af Arbejdet, som netop Tillægene paa den foreslaaede Maade giver.**

Et Par praktiske Eksempler vil formentlig bedst belyse denne Side af Sagen.

En Beregningssætter, der *gennemsnitlig* præsterer 65,000 Bogstaver pr. Uge, der vistnok maa anses for en ret rimelig *Gennemsnitspræstation Aaret rundt*, erholder herfor *gennemsnitlig* 26 Kr. ugl., hvis Tusindprisen er *40 Øre*. Efter det foreliggende Forslag, vil den **mindste Pris**, der i de kommende 2 Aar kan ydes for dette Arbejde, være **31 Kr.** til en gift Kollega og **29.50** til en ugift. Men dermed vil **Tusindprisen, Værdimaaleren**, ikke være *40 Øre*, men henh. **ca. 48 Øre**, og **ca. 46**, alt efter som det er en gift eller ugift Kollega.

Saaledes er de *faktiske* Forhold, og denne **Værdi** vil man ingen Sinde slippe bort fra, naar Satserne om 2 Aar skal omlægges.

Ganske paa samme Maade er **Værdien af de fastlønnede Sætteres Arbejde steget**, forsaavidt man fra Firmaernes Side vil kræve Præstation af dem, idet der ikke kan kræves forøget Præstation af dem paa Grundlag af Ugelønnens Stigning paa 2 Kr., da Beregningssætternes samtidig stiger med 2 Kr., ligesom der naturligvis ikke kan kræves forøget Præstation for Dyrtidstillæget.

Varigheden.

Vi er ganske overbeviste om, at i hvert Fald de tænksomme Kolleger vil have lagt Mærke til, at **ikke en** af Modstander-Artiklerne omtaler *Varighedsspørgsmaalet*. Har man paa dette Punkt villet gardere sig? *Thi det ligger dog saa nær, at vi, der i Forvejen ikke er synderlig stærke overfor Spørgsmaalet om Varigheden,* **maa købe enhver yderligere Indrømmelse med en længere Varighed. Og det kan Kollegerne ikke være tjent med.**

Kan der naas mere uden Strejke?

De af Provinskollegerne valgte Forbundsstyrelsesmedlemmer, de valgte Brancherepræsentanter samt Forretningsudvalgets Repræsentanter, **der alle tilsammen har deltaget i Forhandlingerne med Principalerne**, mener Nej. Køge Lokalafdeling, af hvilke **ikke et Medlem** har deltaget i Forhandlingerne, mener Jo. Medlemmerne maa her selv afgøre, **hvilke af de to Parter, der har de bedste Forudsætninger for at kunne bedømme Situationen rigtigt.** Som Regel plejer det jo dog at være saadan, at de, der har været ved Fronten, har bedre Betingelser for at vurdere Situationen rigtigt, end de, der hyggeligt og bekvemt afgør Krigen derhjemme i den lille Stue.

Bør vi forsøge at vinde mere ved en Strejke?

Det Spørgsmaal maa Medlemmerne selv afgøre. De ved, at ligesaavel som en Strejke kan vindes, kan den ogsaa tabes. Og en Strejke i vort Fag vil erfaringsmæssig blive af lang Varighed. Ledelsen synes ikke, at de forhaandenværende Forhold frister til en Strejke med en tvivlsom Fordel som Gevinst. De vanskelige Forhold med **Papir** og **Drivkraft** frister sandelig heller ikke dertil. Det kunde tænkes, at vore Modparter havde lidt for megen Interesse i at lukke Butikkerne en lille Tid.

De forhandlendes Enighed.

Vi er som alle Kolleger klare over, at det foreliggende Forslag ikke er i Stand til at afbøde Dyrtidens Tryk hos Typograferne, ejheller i Stand til at skabe Tilfredshed i Rækkerne. Det er derimod et **sikkert Fremskridt**, som det under de herskende **ekstraordinære Forhold i vort Fag** kan forsvares at anbefale Medlemmerne at antage.

Vi peger endnu engang paa, at **hele Forhandlingsudvalget**, der med Undtagelse af Forretningsføreren og Frk.

Crone, *alle bestaar af arbejdende Kolleger, med enstemmig Tilslutning af Forbundsstyrelsen* anbefaler Kollegerne at stemme **Ja** for Forslaget.

Naar dette er Tilfældet, vil Kollegerne forstaa, at der hos dem, der har forhandlet, er en **fast Overbevisning** om, at der ikke vil vindes noget ved en Forkastelse. Tværtimod er der Fare for, *at den endelige Løsning kan blive ringere derved, at den træffer en Ordning for længere Tid end to Aar.*

Vi anbefaler derfor indtrængende Kollegerne at stemme **Ja** for det udsendte Forslag.

Bogtrykfagets Dyrtidsfond.

IGENNEM 5 Maaneders Virksomhed har Fondet løst sin Opgave i Overensstemmelse med de overenskomstmæssige Regler og — saa vidt man kan bedømme — i det hele og store til Tilfredshed for dem, der lider mest under Dyrtidens Tryk.

Der har af og til været nogen Forsinkelse i Tilsendelsen af de ugentlige Bidrag, i nogle Tilfælde har det været hændelige Aarsager, i andre rent Sløseri, der har bevirket Sinkelsen; men som Helhed har ogsaa Fondets Ledelse været tilfredse, fordi man, paa faa Undtagelser nær, fra Arbejdspladsernes Side har sørget for, at Indsendelserne har været i Orden paa det Tidspunkt, da Udbetaling skulde finde Sted.

Desværre kan Fondet dog notere et Tilfælde, hvor en Mand har ladet sig friste af de betroede Midler, og da Fristelsen naturligvis er størst naar det er Kontanter, der udleveres til Indbetaling, har Dyrtidsfondets Bestyrelse set sig nødsaget til at vedtage og offentliggøre medfølgende:

Opfordring!

D'Herrer Bogtrykkere opfordres indtrængende til, ved den ugentlige Indbetaling til Dyrtidsfonden, **ikke** *at benytte Kontanter*, men stedse

indbetale ved Checks,

udstedt til »Bogtrykfagets Dyrtidsfond« og helst afkrydset til Bank eller Bankier.

De kontante Penge kan friste til Misbrug; desværre er et enkelt, alvorligt Tilfælde allerede konstateret.

DYRTIDSFONDETS BESTYRELSE.

Løsenet for Tillidsmændene bør være: »Send Pengene til Dyrtidsfondet i samme Time Du modtager dem af Firmaet.«

Fagmøde i Esbjerg.

SOM kort meddelt i sidste Numer af Typ.-Tid. har Lokalafdelingen i Esbjerg taget Initiativet til Afholdelse af et Fagmøde, paa hvilket det udsendte Tarifforslag vil kunne faa en alsidig Drøftelse. Dette Spørgsmaal, der for Provinstypograferne er det vigtigste af alle, diskuteres i disse Dage ivrigt Mand og Mand imellem, og ret naturligt kan det i denne Forbindelse være interressant at høre, hvad Kollegerne uden for ens egen lille »Andedam« mener om Tarifforslaget. Det nedsatte Udvalg har til Mødet, der afholdes paa **Paladshotellet i Esbjerg Søndag den 17. Juni Kl. 1,** indbudt to Hovedbestyrelsesmedlemmer, d'Hrr. TH. JØRGENSEN, Horsens, og KARL SØRENSEN, Kolding, der begge har givet Tilsagn om deres Nærværelse, og man haaber nu paa, at saa mange Typografer som muligt vil komme til Stede og deltage i Forhandlingerne. Altsaa:

Til Fagmøde i Esbjerg Søndag d. 17. Juni.

Esbjerg, 11. Juni. UDVALGET.

Ogsaa i Aalborg afholdes førstkommende Søndag Fagmøde, hvortil Medlemmerne fra hele Nordjylland indbydes. Hvor Mødet afholdes kan vi ikke oplyse, men vi antager der sendes Indbydelse direkte til de forskellige Byer.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til unge Typografer og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Det bedes oplyst, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursusset koster 20 Kr., der fradrages tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelse i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt de Ansøgende. Det formodes, at Kursuset vil begynde omkring 1. August.

Aalborg i Maj 1917. P. HANSEN, Maren Turisgade 5.

Nær og Fjærn.

Paa Odense Lokalafdelings Generalforsamling i Søndags blev Forretningsfører Viggo Christensens forestaaende Fratrædelse kortelig nævnt. Forsamlingen vedtog at sende telegrafisk Lykønskning til Viggo Christensen i Anledning af Udnævnelsen til Borgmester i København. Lokalafdelingen havde gerne set, at Welblund, der var foreslaaet sidste Gang, ved Skiftet nu maatte blive opstillet igen, men forskellige store Hindringer umuliggjorde W.s Kandidatur, hvorfor denne Tanke stoppes i Farten.

JUUL forelagde paa Styrelsens Vegne et Forslag om Familieudflugt til Højby Kro Søndag den 24. Juni. Turen fik en god Modtagelse og faar vel siden en do. Deltagelse.

Under Eventuelt rettede P. OLSEN et skarpt Angreb paa Lokalstyrelsen og hævdede, at denne »neddyssede Medlemmernes Interesse for Foreningssagerne«.

Ordene gjorde et dybt Indtryk paa de anklagede, der forsøgte et Forsvar.

Paa næste Generalforsamling skal der opstilles Kandidater til Delegeretmødet! B.

Sommerferie. Centraltrykkeriet (Hr. Chr. Ferslew) giver i Lighed med tidligere Aar hele sit Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

Dødsfald. Atter er et af vore Medlemmer hos Aller afgaaet ved Døden, idet vor Inkassator JOHAN GEORG ANDERSEN den 10. Juni er død af Mavekræft, 43 Aar gammel. Andersen udlærte i Hobro og har senere arbejdet i Viborg. De sidste 10 Aar har han haft Plads hos Carl Aller. Afdøde, der var en god Kollega og en udmærket Familiefader, efterlader sig Enke og flere ukonfirmerede Børn. Begravelsen sker i Morgen Lørdag Kl. 2 fra Vestre Kirkegaards søndre Kapel.

De mange Kolleger fra Provins som Hovedstad, der i Anledning af Borgmestervalget har givet mig Beviser for Sympati og Venskab, takker jeg ved nærværende paa det hjærteligste.

København, den 12. Juli 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Juni: Esbjerg 75.00.

København, den 12. Juni 1917.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Bentzon er bortrejst i 12 Dage fra den 14. ds. Vikar: Dr. Veng, Vesterbrogade 28. Træffes til sædvanlig Tid.

Ny Medlemmer.

København: Henry Karl Kr. Kirschner, udl. 1/6 17 hos Græbe (arb. s. St.). Paal. Gerda Bruhn, udl. 15/7 11 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.), tidl. Medl. Sætterlærling Karl Hansen (Chr. Elton). Sætter Arthur Sofus Sørensen, udl. 2/6 17 hos P. Andr. Andersen (arb. s. St.).

Aarhus, Trykker Aage Vilhelm Mikkelsen, udl. 18/6 17 i De foren. Bogtr. Roskilde, Sætter Thorvald Petersen, udl. 8/6 17 i Roskilde Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6930 Jens Bro E. Jensen fra Haslev (arbl.). 6982 Aage Mar. Johansen fra Aalborg (Militær). 1611 Kaj Johs. Nielsen fra Odense (arbl.). 3930 Regnar E. Vestergaard fra Aalborg (Militær).

Aalborg, Carl Frost Larsen (Militær). Aarhus, 3749 C. O. J. Petersen (Th. Thrues Bogtr.) og 6506 H. Nielsen Schnegelsberg (Chr. Møllers Bogtr.). Faaborg, 3935 Karl Viggo Jensen (Alstrøm). Grenaa, 6030 Thorvald Kassow (Grenaa Folketidende). Herning, 3965 Andr. Holg. Hansen (Herning Folkeblad). Horsens, 3365 O. H. P. Hansen (Social-Demokraten). Kallundborg, 6154 Victor Jensen (Dagbladet). Korsør, 3383 Sigfred Johannes Nielsen (Korsør Avis). Maribo, 3846 E. M. J. Hansen (Rødby Avis). Odense, 3412 Hans Husted (Militær). Silkeborg, 6880 Tolver Christensen (Silkeborg Venstreblad) og 3896 J. C. Petersen (Soc.-Dem.).

Fratraadte.

København: 887 Otto Andersen paa Rejse. 4061 Carlo H. H. Jensen til Aalborg i Pl. 6930 Jens Bro E. Jensen til Udl. i Pl. 3095 Kaj Ingolf Nielsen paa Rejse. 3946 Jørgen P. Nielsen paa Rejse.

Aalborg, 3930 R. Vestergaard til København (Militær) og 6982 A. M. Johansen til København (Militær). Aarhus, 6130 Th. Kassow til Grenaa i Pl. Haslev, 6930 Jens B. E. Jensen til København (arbl.). Herning, 3337 Hans Axelsen til København (Militær). Horsens, 6089 H. P. M. Hansen til Middelfart i Pl. og 6734 G. S. Christensen til Holstebro i Pl. Nyborg, 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl. Odense, 1611 Kai Johs. Nielsen til København (arbl.) og 6358 Jens Carl Nielsen til Nyborg i Pl. Ribe, 3916 Hans Ludv. Jensen til Odense (Militær). Roskilde, Thorv. Andersen til Rudkøbing i Pl. Slagelse, 3850 Axel Chr. Jensen til Vejle (arbl.).

Udmeldt.

København: 2132 Paal. Karen Jørgensen (anden Livsstilling).

Annuleret Udslettelse.

Haslev, 1271 Sofus J. Gornitzka (Restancen betalt).

Døde.

København: 1146 Sætter Johan Georg Andersen. 998 Hans Muncks Hustru Johanne Marie Agnethe.

Aarhus, 3607 Johan Petersen.

Typografernes Sangforening.

Søndag den 24. Juni: Udflugt til Skodsborg — Holte. Nærmere i næste Numer af »Typ.-Tid.« (1 A)

T. C. C. 17. Juni: **Maglebjerg**. St. Hans Torv Kl. 9. (3 i)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung rask Sætter,

Akcidens og Avis, søger Plads straks. Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskont.

En Maskinsætter

(Typograph) kan straks faa Plads paa »*Svendborg Amts Dagblad*«, Svendborg. Nuv. Løn 34 Kr. (156)

Brugbar Skrift

(Titel- og Brød-) købes. Skriftlig Tilbud til C. N. SØRENSEN, *Østerbrogade 82.* (154)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 22. JUNI 1917 XLIV AARGANG

Forbundsstyrelsen

samles Søndag Morgen til Møde i København for at drøfte Forslagene til Delegeretmødet og for at opgøre Resultatet af Afstemningen om Tarif-Forslaget.

Bogtrykkerne og Bladudgiverne holder ligeledes Møde paa Søndag i København for at tage Stilling til Tarifen. Udveksling af Meddelelse om de forskellige Afstemninger vil finde Sted Kl. 2.

Resultatet fra begge Sider vil om Eftermiddagen blive meddelt Ritzaus Bureau.

Loyalitet.

I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« besværer Ledelsen sig over, at forskellige Indsendere har vist »en ganske paafaldende Mangel paa Loyalitet«, og særlig er mine smaa Bemærkninger falden for Brystet. Det er imidlertid rigtigt, at efter det foreliggende Forslag bliver højeste Minimalløn 28 Kr. + Dyrtidstillæg, og dette sidste har jeg udtrykkelig nævnt i min Artikel, idet jeg skrev: »Undskyld! Jeg glemte det foreløbige Dyrtidstillæg, som vi ganske vist havde i Forvejen. De ugifte Kolleger faar dog 50 Øre mere end før.« Det mest mærkværdige ved min Artikel er dog, at et 1-Tal — repræsenterende 10 Aar — ganske stille er forsvundet — formodentlig af Loyalitet. Det var min Hensigt at pege paa, at den nuværende Minimalløn kun er 2 Kr. højere end Minimallønnen var for 11½ (ikke 1½) Aar siden. 1. Januar 1906 traadte en ny Tarif i Kraft, og den bød 24 Kr. til større Provinsbyer. Endvidere havde jeg sammenlignet Priserne i 1906 (ikke 1916) med de nuværende. Selv om vedk. Korrektør mulig ikke er særlig vel bevandret i Provinsforhold, maa han dog vide, at Lønnen for 1½ Aar siden var 26 — for 11½ Aar siden 24 Kr.

Bemærkningen med Hensyn til Tørvearbejdet røber desværre ogsaa kun Vedkommendes totale Mangel paa Kendskab til Provins-Forhold, thi enhver Provins-Skoledreng véd, at Tørvearbejde almindeligvis varer hele Sommeren, og under de nuværende ekstraordinære Forhold vil det selvfølgelig blive fortsat saa længe Vejret blot er nogenlunde taaleligt — altsaa meget længere end en eventuel Strejke vil vare. Det er vanskeligt at forstaa, at den Slags Bemærkninger er særlig loyale, navnlig naar de fremsættes paa et Tidspunkt, da et Svar vil komme efter den første Afstemning. Jeg tror, mange vil finde det loyalt, om »Typ.-Tid.« havde aabnet sine Spalter for Indsendere for eller imod Forslaget, uden at Ledelsen havde tilføjet Kommentar — navnlig da vi i forrige Nr. fik saa grundig Oplysning om Forslagets gode Sider.

Naar man endvidere skriver, at de forskellige Indsendere ikke positivt har omtalt Overenskomstens Indhold, maa jeg for mit Vedkommende sige, at jeg havde sammentrængt min Artikel til det mindst mulige, thi skulde vi alle brede os ligesaa positivt som Forretningsudvalget (eller Red.?), maatte »Typ.-Tid.«s Størrelse jo mangedobles.

En noget mærkelig Form for Loyalitet viser sig ogsaa i Bemærkningen i sidste Nr. om, at »en Strejke i vort Fag vil *erfaringsmæssigt* blive af lang Varighed.« Det er jo ganske usandt. Vi har aldrig haft nogen Strejke under Forhold som de nuværende. Siden Typograferne blev egentlig organiserede, har vi kun i 1908 haft en Arbejdsstandsning paa 10 Dage, som slet ikke vedrørte vore Interesser, men Litografer og Stentrykkere. *En Kamp for at forbedre vore Lønvilkaar har vi aldrig ført.*

Rent humoristisk virker det, naar man læser, at Modstanderne mulig har Interesse af at lukke Butikkerne. Enhver er dog sikkert klar over, at de forskellige Trykkerier ikke er filantropiske Institutioner; har Indehaverne Interesse af at lukke, ja saa lukker man naturligvis, naar d'Hrr. finder det praktisk, ganske uden Hensyn til det Tidspunkt, vor Tarif udløber. Forøvrigt er Bladene under Forhold, hvor hver Dag kan bringe Bud om store Omvæltninger, absolut interesserede i at fortsætte.

Man er glad over, at ikke en af Modstander-Indsenderne har nævnt Varigheden. Det er vanskeligt at se ind i Fremtiden, men Sandsynligheden taler dog for, at Dyrtiden i Løbet af ganske faa Aar vil mildnes, og paa det nuværende Tidspunkt kunde jeg derfor tænke mig, at man kunde tage mod en Tarif paa lidt længere Tid, naar den bød en virkelig Forbedring. Som Forslaget nu lyder, skal vi jo igen om 2 Aar kriges om de 3 eller 1½ Kr. i Dyrtidstillæg, thi den virkelige Minimal er jo kun 26—27—28 Kr. Med Hensyn til Tusindbetalingen er det vel rigtigt, at de 2 Kr. er et reelt Tillæg til alle, men det sørgelige er jo, at vi ogsaa paa dette Punkt har meget at indhente. Vi har fra Afdelingen her stillet Forslag om, at Tusind-Betalingen hæves med 2 Øre for hver Kr., der tillægges Fastlønnen — et ganske andet Forslag end det foreliggende. Morsom er den »positive« Udtalelse om, at de, der har været ved Fronten, véd bedst Besked. Kan man tale om Front, naar der ingen Krig er? Den, der sidder med den lille Løn hjemme i Stuen, kan udmærket afgøre, om han vil vove en Kamp for at forbedre sine Kaar. Om Resultatet af en eventuel Kamp kan den ene ikke have mere begrundet Mening end den anden.

Randers, 17. Juni 1917. V. FRANDSEN.

Dyrtidsfonden.

Som en af de københavnske Tillldsmænd, der desværre hver Uge maa modtage Indbetalingen til Dyrtidsfonden i Kontanter og viderebesørge denne, vil jeg gerne have Lov til at yde min største Protest mod den Anmodning, der rettes til Principalerne i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« om at undgaa at give Typograferne rede Penge, for at de ikke skal falde for Fristelsen til at bruge dem. Det er en Haan mod Fagets Udøvere og en Desavouering af dets betroede Tillidsmænd, virkende saa yderlig grelt set paa Baggrund af, at den kommer fra vore egne. Typograferne bør ikke betros fremmede Midler — et smukt Billede for Arbejdsgiverne i Almindelighed til Brug ved dens Bedømmelse af Arbejdernes Værd.

Forøvrigt forekommer det mig at ville være baade hensynsfuldt og praktisk, om Foreningen arrangerede sig med sit Bud, saaledes at han, der ugentlig skal besøge alle Trykkerier, modtager de kontant indbetalte Beløb. Det vilde være en mangedoblet Besparelse af Tid og Kræfter. N. TH. S.

Den ærede Indsender tager ganske fejl naar han mener. at der i Fondens Regler for Indbetaling er søgt eller tilsigtet nogen Fornærmelse mod de mange Inkassatorer, der er medvirkende til, at Fonden i det hele virker hurtigst muligt. Naar man har valgt at anbefale Bogtrykkerne at anvende Checks som Betalingsmiddel, er det væsenligt fordi det almindeligvis er den hurtigste Betalingsmaade. idet de Firmaer, der har Bankforbindelse (og det er praktisk talt alle), til enhver Tid kan udfylde en Check og betale med den i Stedet for med Kontanter, der ikke alle Tider er disponible. Naar Fonden opfordrer til øjeblikkelig Indbetaling baade af Checks og eventuelt kontante Beløb, har det sin eneste Aarsag i, at det for Kontoret er om at gøre hurtigst muligt at faa alle Indbetalinger à jour, for at man hurtigst kan faa udarbejdet Lister over Udbetalingerne; den mindste Forsinkelse — navnlig den sidste Uge i Maaneden — kan som bekendt foraarsage, at Medlemmerne ikke rettidig faar Dyrtidshjælpen udbetalt. Af samme Aarsag vil Forslaget om at lade Foreningens Inkassator besørge Opkrævningen, ikke kunne realiseres; den Fremgangsmaade vilde i for høj Grad sinke Fondens Ekspedithed.

Valg af Delegerede.

Vi har modtaget følgende:

Da det hidtidige Liste-Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet, hvorved hver Branche selv kunde opstille og vælge sine Delegerede, er bortfaldet, har Bestyrelserne for samtlige Klubber indenfor Sætterafdelingen vedtaget at foreslaa de respektive Klubber, at der paa den forestaaende Generalforsamling i Afdelingen foretages en Fællesopstilling af Kandidater, for derved vedblivende at søge sikret hver Branche det Antal Delegerede, som den forholdsvis er berettiget til.

Efter en forholdsmæssig Beregning tilfalder der:

Bog- og Akcidenssætterne 18 Delegerede.
Bladsætterne 7 Delegerede.
Maskinsætterne 7 Delegerede.
Trykkeriarbejderne 2 Delegerede.
Stereotypørerne 1 Delegeret.

Ialt 35 Delegerede.

Hver Branche for sig opstiller sine Kandidater paa et Møde, til hvilket ogsaa andre indenfor Branchen end Klubbernes Medlemmer har Adgang.

De saaledes opstillede 35 Kandidater anbefales og støttes ved et Opraab underskrevet af samtlige Klubber.

I Henhold til ovenstaaende afholder

Trykkeriarbejdernes Brancheklub

Møde Fredag den 29. Juni Kl. 8½ i Rømersgade 22, den lille Sal.

Bog- og Akcidenssætterklubben

Lørdag den 30. Juni Kl. 7½ i Rømersgade 22, den lille Sal.

Bladsætterklubben

Søndag den 1. Juli, Kl. 11 Form., Rømersgade 22, den lille Sal.

Maskinsætterklubben

Søndag den 1. Juli, Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Til samtlige Møder er Dagsordenen:

1. Forslag til Beslutning.
2. Behandling af Forslag til Delegeretmødet.
3. Opstilling af Delegerede.

Til Møderne har alle indenfor Branchen beskæftigede Adgang uden Hensyn til om de er Medlemmer af den paagældende Klub.

For Stereotypørernes Vedkommende vil Meddelelse om Møde senere fremkomme.

Generalforsamlinger og Møder.

Holstebro Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 24. Maj paa »Landmandshotellet«. — Anledningen til Generalforsamlingen var Delegeretmødets Afholdelse.

Formanden, J. C. JEPPESEN, bød Medlemmerne Velkommen. Til Ordstyrer valgres POULSEN. — Angaaende Mødets Afholdelse udspandt der sig en længere Diskussion, i hvilken deltog JEPPESEN, POULSEN, ROSENKILDE og flere. — Det vedtoges omtrent enstemmigt at stemme for Mødets Afholdelse.

Næste Punkt var Lovændringer; her forhandledes særlig om Lærlingeskalaen, men da denne nærmest hører hjemme under Tarifen, vedtoges intet bestemt. — Ligeledes havde flere Medlemmer Ordet ang. Begravelseskassen; der ankedes over, at der hengik for mange Aar, inden man var berettiget til 500 Kr. — Nogen Lovændring vedtoges dog ikke. — Den sædvanlige Sommerudflugt til Toftum Bakker foretages Søndag den 3. Juni.

Under Eventuelt fik Bestyrelsen Bemyndigelse til ved Lejlighed at lade afholde en eller anden Festivitet til Fordel for Ekstrakassen. — Herefter sluttede Ordstyreren Generalforsamlingen med en Tak til de mødte Medlemmer og med Haab om et godt Udfald af vor nye Tarif, der særlig her af os Holstebroboere imødeses med stor Spænding.

Generalforsamlingen var besøgt af 15 af Afdelingens 21 Medlemmer.

H.—G.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 25. Maj paa Socialdemokratisk Ungdomshjem. — Formanden, EICKHARDT, aabnede Generalforsamlingen og valgtes til Dirigent. Paa Dagsordenen stod følgende Punkter: 1) Forslag til Delegeretmødet. 2) Valg af Delegerede. 3) Eventuelt. — Det vedtoges at indsende følgende af ARNØ fremsatte Ændringsforslag til Lovene:

§ 3. Efter første Punktum: »Dog skal Lokalafdelinger, der tæller over 15 Medlemmer, vælge en særlig Kasserer og en Bestyrelse osv.«

Efter § 3 som ny Paragraf: »Efter Delegeretmødets Vedtagelse indføres et Kvitteringssystem, saaledes at hvert Medlem erholder en Kvittering for indbetalt Kontingent.«

Til Delegerede valgtes EICKHARDT og THORUP.

Under Eventuelt forelaa en Indbydelse fra en Nabo-Afdeling til en Sommerudflugt. — Et Udvalg nedsattes til at ordne det fornødne.

Endvidere blev et Møde fastsat mellem de ved sidste Generalforsamling valgte Medlemmer til at gøre det forberedende Arbejde ved et paatænkt Fagmøde, som agtes afholdt her i Esbjerg saasnart den kommende Tarif forelaa til eventuel Afstemning.

Derefter sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 18 Medl.

H. P. CHR.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt en ekstraordinær Generalforsamling paa »du Nord« Fredag d. 25. Maj. — FORMANDEN fremlagde paa Bestyrelsens Vegne et Forslag til Delegeretmødet, hvorefter § 123 skulde være saalydende: »Disse Beløb kan dog efter Lokalafdelingens Indstilling af Forretningsudvalget forhøjes indtil det halve af det Beløb Medlemmerne i Følge § 118 er berettiget til.« — Dette Forslag vedtoges enstemmig.

Derefter behandledes nogle nye Regler for Understøttelse af Lokalkassen, hvorefter der under Eventuelt bevilgedes 50 Øre pr. mødt Medlem som »Lokaleleje«.

13 Medlemmer var kommen til Stede.

A. E. R. C.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 15. Juni paa »Hejmdal«. — Dirigent: EMIL NIELSEN.

Formanden, TH. JØRGENSEN, aabnede Mødet med at byde den talrige Forsamling Velkommen, og holdt derefter et længere Foredrag om de afsluttede Tarifforhandlinger. Udtalte som sin Overbevisning, at der absolut ikke ad Forhandlingens Vej kunde opnaas større Forbedring end den opnaaede.

J. CHR. JULIUSSEN, som gentagne Gange havde Ordet, kunde ikke stemme for det opnaaede Resultat. Fandt, at de lavestlønnede skulde have et ganske anderledes Tillæg, ligesom Tusindbetalingen skulde hæves ganske betydelig.

A. E. CHRISTENSEN kunde ikke stemme for Forslaget, specielt fordi det satte Skel mellem Gifte og Ugifte.

Endvidere deltog i Diskussionen EMIL NIELSEN, LINDBALLE, TH. LASSEN, CARL PETERSEN og SONNENBORG. — Sluttelig stillede A. E. CHRISTENSEN Forslag om at foretage en Afstemning om Spørgsmaalet. Der afgaves 27 Stemmer, af hvilke 6 stemte *for*, 21 *imod* Forslaget.

Derefter foretoges Valg af Delegerede. Følgende valgtes: J. CHR. JULIUSSEN, A. E. CHRISTENSEN og CHARLES FISCHER.

Suppleant: Maskinmester JENSEN.

CHR.—N.

Assens Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 16. Juni ekstraordinær Generalforsamling paa »Marcussens Hotel«, hvor samtlige Medlemmer havde givet Møde.

Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Velkommen, hvorefter han oplæste nogle tilsendte Resolutioner fra Byer, som ikke havde naaet at faa Referater i »Typ.-Tid.«.

Derefter udspandt der sig en livlig Diskussion for og imod Forslaget. Stemningen var overvejende imod dette. — FORMANDEN vilde gøre Medlemmerne opmærksom paa, hvad en Nedstemning kunne have til Følge, og hvad det i Tiden eventuelt kunne medføre. — V. HAUSER og V. LUCAS vilde anbefale at stemme imod Forslaget. — A. MØLLER kunne slutte sig hertil med den Motivering, at det fremsatte Forslag ikke kunde betragtes som Tarifrevision, men en Udsættelse af Tarifen i 2 Aar med et Dyrtidstillæg paa 3 Kr., og mente ikke, at det kunde anbefales at stemme for det.

Da Mødet var afholdt saa sent, vilde man ikke afsende nogen Resolution, men vilde give Udtryk for Afdelingens Ønsker i følgende Vedtagelse:

1) At Mindstelønnen faar en *klækkelig Forhøjelse.*
2) Tusindbetalingens Regulering i Overensstemmelse dermed.
3) Tarifens Varighed bør højst være *to Aar.*

Sluttelig udtalte FORMANDEN Ønsket om, »at hvis Forslaget blev stemt ned, *det da maatte blive med overvejende Majoritet.*« A. H. M.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Juni med Tarifen som første Punkt paa Dagsordenen. Af Afdelingens 39 Medlemmer havde 20 givet Møde.

Formanden, H. J. J. HANSEN, som valgtes til Dirigent, bød Velkommen og indledede med at anbefale Medlemmerne at stemme for det foreliggende Tarifforslag, og henviste til de vanskelige Forhold, hvorunder mange, særlig de mindre Trykkerier, maatte arbejde.

MAR. PEDERSEN: Det er ofte de smaa Forretningers egen Skyld, at de klarer sig daarligt, mange Gange er de en slem Konkurrent til de større Forretninger. Vi kan ikke blive ved at holde os selv nede for at skulle tage Hensyn til de smaa Forretninger. Jeg anbefaler derfor at stemme Nej.

Efter at flere Talere havde haft Ordet, hvorunder Stemningen overvejende gik i Retning af Misfornøjelse med den ny Tarif, fremkom

JUHNGR. NIELSSON med følgende Resolution, der vedtoges med 11 St. mod 7 (2 stemte ikke):

»Nykøbing F. Lokalafdeling, forsamlet til ekstraordinær Generalforsamling den 16. Juni, foreslaar, at det foreliggende Tarifforslag ikke kan vedtages, da Løntillæget ikke svarer til den kritiske Tid, vi befinder os i, og der intet er behandlet om øvrige Punkter, bl. a. Beregningssatserne og Lærlingespørgsmaalet, og anbefaler at stemme Nej.«

Efter at et Par Spørgsmaal var behandlet under »Eventuelt« hævedes Generalforsamlingen. H. J.

Silkeborg Lokalafdeling

drøftede ved en ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 16. ds. det udsendte Tarifforslag. Alle var enige om, at det var uantageligt. Karakteristisk var bl. a. en Udtalelse om en herværende Bogtrykker og Redaktør, der indtager en ledende Stilling blandt Arbejdsgiverne; der blev gjort opmærksom paa, at han i sit Blads Kommentarer til Byraadets Forhandlinger ang. Dyrtiden gentagne Gange har henvist Arbejderne til deres respektive Arbejdsgivere, naar det gjaldt om at faa mere at leve for; nu er han med til at byde de grafiske Arbejdere en Tarif, der — om den bliver vedtaget — uvægerlig vil tvinge mange Familieforsørgere til i denne Dyrtid at gaa til Hjælpekassen om Hjælp. Den til Afdelingerne udsendte Resolution **imod** Tarifforslaget vedtoges fuldstændig enstemmigt. ROB.—N.

Vejle Lokalafdeling

holdt Lørdag den 16. Juni ekstraordinær Generalforsamling. — FORMANDEN bød Velkommen og omtalte en Skrivelse fra Forretningsføreren ang. Hjælpearbejdernes Organisation, og refererede sin Korrespondance med Forretningsføreren i den Anledning. Her i Byen var de kvindelige Hjælpearbejdere forlængst organiserede; tilbage stod et Par mandlige Arbejdere, hvis Beskæftigelse imidlertid var af en saadan Beskaffenhed, at de ikke mentes at høre hjemme i Organisationen. Dernæst var den Sag sluttet.

Det, der havde foranlediget Generalforsamlingen afholdt, var det foreliggende Tarifforslag, hvilket man derefter tog fat paa.

JOHS. SCHMIDT valgtes til Dirigent. — Der fulgte en lang og kraftig og til Tider meget livlig Diskussion, som samlede sig i den Afstemning, der til Slut blev foretaget og som viste, at af Lokalafdelingens mødte mandlige Medlemmer var 4 for Tarifforslaget og 18 imod.

JOHS. S.

Randers Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Juni. Der var mødt et usædvanligt stort Antal Medlemmer. Dagsorden: Tarifen. Der vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Randers Lokalafdelings Generalforsamling d. 16. Juni udtaler enstemmigt, at den finder det foreliggende Forslag til en ny Tarif ganske uantageligt og opfordrer Tarifkommissionen til hurtigst at udarbejde nyt Forslag.

Lokalafdelingen henviser iøvrigt til den af os i November Maaned vedtagne Resolution og maa ligeledes paa det bestemteste fastholde Kravet om, at en Tarif for Hjælpearbejderne gennemføres samtidig.«

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 17. Juni. — Til Dirigent valgtes VALD. HANSEN, til Sekretær P. CHIRSTIANSEN.

FORMANDEN bød Velkommen. Siden vi sidst var samlede til Generalforsamling har Døden atter gjort Høst blandt vore Kolleger — den unge Emil Schou, Jyllandsposten«, og de ældre Kolleger A. L. Hey og Johan Petersen, »Aarh. Stiftstid.« Ved Slutningsudtalelsen: »Æret være deres Minde« rejste Forsamlingen sig.

Dernæst oplæstes Forhandlingsbogen, som godkendtes. Formanden oplæste et Telegram fra Randers og Løbesedler fra Svendborg, Silkeborg og Skive — alt indeholdende motiverede Anbefalinger til Forkastelse af det foreliggende Tarifforslag.

Det vedtoges at bibeholde Formandens Løn som hidtil.

Som Formand genvalgtes MARTHIN PEDERSEN med Akklamation. Som Medlemmer til Styrelsen genvalgtes N. MORTENSEN, H. P. ALB. JENSEN og AAGE FALCK, Suppleant HOLGER HANSEN. Til Revisor genvalgtes C. P. ROSTGAARD, som Suppleant valgtes O. V. HANSEN.

Det vedtoges af Hensyn til Morgenbladenes Personaler fremtidig fortrinsvis at afholde Generalforsamlingen Søndag Formiddag.

Dernæst behandledes Forslaget om en 2-aarig Forlængelse af den nuværende Tarif.

FORMANDEN udtalte, at det var denne vigtige Sag, der var den væsentligste Aarsag til vort Møde i Dag. Det gjaldt her om roligt og lidenskabsløst at udveksle Tanker og Meninger og i sidste Instans efter bedste Overbevisning at afgive sit Votum.

N. MORTENSEN refererede de førte Tarifforhandlinger og knyttede (under forskellige Afbrydelser) mange anbefalende Ord til det foreliggende Forslag, som efter saavel hans som de øvrige Repræsentanters Mening var det meste der ad fredelig Vej kunde naas under Hensyntagen til den foreliggende Situation, og han vilde anbefale Medlemmerne at stemme Ja til Forslaget.

Brancherepræsentant LUDV. CHRISTENSEN talte i Tilslutning til Mortensen. I Debatten deltog iøvrigt FORMANDEN, P. CHRISTIANSEN, SIG. ALF. JØRGENSEN, CHR. KRÜGER, P. THORSEN, ALBINUS JENSEN, A. ANTONSEN, ALFR. MEIER og MORTENSEN.

Det vedtoges med aldeles overvejende Majoritet af sende det faglige Møde i Esbjerg en telegrafisk Hilsen, hvis Indhold blev følgende:

Typograferne, Paladshotellet,
Esbjerg.

Aarhus Afdelings Generalforsamling i Dag hilser det typografiske Fagmøde i Esbjerg og anbefaler at forkaste det foreliggende Tarifforslag, samtidig med at vort Forbund fremsætter Krav om Optagelse af nye Forhandlinger med Henblik paa i højere Grad at hæve de svage Lønninger og at faa Tusindprisen stillet i tuldt ud tilsvarende Forhold.

Med et Leve for et godt Sammenhold og Kammeratskab indenfor Dansk Typograf-Forbund sluttede Mødet, som var besøgt af ca. 150 Medlemmer.

Nær og Fjærn.

Valg af Delegerede til Delegeretmødet finder Sted paa en ekstra Generalforsamling, der afholdes Søndag den 8. Juli i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Sætterne skal vælge 35 Delegerede. — Se Avertering næste Uge.

Brændselsspørgsmaalet. Paa et af Fællesorganisationen indkaldt Møde Torsdag den 14. Juni, ved hvilket Formænd og Kasserere for Fagforeningerne i København havde givet Møde, vedtoges det at organisere Brændselsspørgsmaalet paa den Maade, at Fællesorganisationen lod trykke Mærker, hver lydende paa 1 Kr., samt dertil lod indrette Samlebøger, i hvilke nævnte Mærker klæbes op. Naar Bogen indeholder Mærker repræsenterende en saa stor Værdi, som han ønsker at sikre sig Brændsel for, indleveres denne til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, hvorfra Brændselet leveres.

Materialet for dette Arrangement menes at kunne være færdigt til 1. Juli, saaledes at Medlemmerne ved Henvendelse paa Fagforeningernes Kontorer vil kunne faa udleveret Samlebøger, og derefter ved kontant Køb hver Uge kan sikre sig Brændselsmærker for et saa stort Beløb, som den enkelte kunne ønske.

Sommerferie. Personalet i Hertz's Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Firmaet H. H. Thiele (Søren Wedege) har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet Personalet en Uges Ferie med fuld Løn.

— Personalet i H. Meyers Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

— Kgl. Hof-Bogtrykker Fr. Bagges Personale har i Lighed med foregaaende Aar faaet 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Firmaet Spuhr & Siebuhr har tilstaaet sit Personale en halv Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— C. Johansens Personale har i Lighed med tidligere Aar faaet tilstaaet 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— Kristensen & Mikkelsen har i Lighed med sidste Aar — uden Opfordring — tilstaaet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Ugeløn.

— A/S. I. H. Schultz Personale har atter i Aar faaet den sædvanlige Sommerferie.

— Nykøbing F.: »Loll.-Falst.s Folketidende«, har uden Opfordring tilstaaet deres Personale 1½ Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen; tidligere havde Personalet 1 Uges Ferie. — »Loll.-Falst.s Stiftstidende« har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet deres Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. — A/S Centraltrykkeriet har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet deres Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. — Ferierne er begyndt.

Dødsfald. Et af vore gamle Medlemmer, Sætter THEODOR SØRENSEN, der i mange Aar har arbejdet hos Schultz, er pludselig afgaaet ved Døden. Afdøde, der blev 74 Aar, var ikke Medlem af Syge- og Begravelseskassen, hvorfor Forbundet først efter Begravelsen fik Meddelelse om Dødsfaldet, saa at Fanen ikke kunde komme til Stede. Sørensen var en god Kollega, der var afholdt af alle med hvem han kom i Berøring.

— Sætter EJNAR FREDERIK DUE, der ogsaa sidst arbejdede hos Schultz, er efter et Par Aars Sindssygdom afgaaet ved Døden paa Sct. Hans Hospital, 36 Aar gammel. Due efterlader sig Hustru og Børn. Ang. Begravelsen henvises til Dagspressen.

— Fhv. Trykker NIELS CHR. HANSEN, der sidst arbejdede hos I. Cohen, er i en Alder af 54 Aar, efter 8 Aars Sygdom, afgaaet ved Døden af Lungebetændelse. Begravelsen sker Lørdag Kl. 2 fra nordre Kapel paa Fasankirkegaarden.

Kasseeftersyn.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	45,000.00
I Sparekassebeholdning	6,518.18
Kontant	275.59

hvilket er i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 17. Juni 1917.

C. E. BYNCK. E. HAMMER.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Juni: Ribe 30.00.

København, den 19. Juni 1917.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Trier er bortrejst fra 23/6—2/7, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Kattrup Lassen, St. Kongensgade 83. — Træffetid: 12½—1½ og Fredag Aften 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Axel Ejnar Juul Stjernebye Jensen, udl. 1/6 17 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Gerda Henriette Margrethe Larsen, udl. 4/6 17 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Johan Th. Andersen (O. C. Olsen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 887 Otto Andersen fra Rejse (arbl.). 3095 Kaj Ingolf Nielsen fra Rejse (arbl.). 6234 M. G. C. Rasmussen fra Odense (S. L. Møller).

Brønderslev, 6039 P. Willemoes Jørgensen (Vendsyssel Folkeblad). Horsens, 3946 J. P. Nielsen (arbl.). Odense, 4394 Marius Kirkegaard (Lichtenberg) og 4392 Marius Rasmussen (Stiftstidende). Randers, 3998 N. Gustav Petersen (Venstrebladet), Roskilde, 3439 Bj. B. Bjørnbro (Roskilde Tidende). Rudkøbing, 3836 Thorvald Andersen (Centraltrykkeriet). Skive, 6293 M. A. Larsen (Skive Folkeblad) og 6300 A. Chr. Schou (Skive Folkeblad). Svendborg, 6039 P. Willemoes Jørgensen (arbl.) og 1440 Knud Frederiksen (Svendborg Amts Dagblad). Viborg, 3966 Hans Chr. Berg (Møllers Bogtr.).

Fratraadte.

København: 4099 Henry O. V. Andersen til Næstved i Pl. 1406 Frithjof P. Bruun til Udl. i Pl. 1440 Knud Frederiksen til Svendborg i Pl. 2605 Aage Jacobsen til Udl. i Pl. 1949 Anton Hansen til Udl. i Pl. 3233 A. F. Løngaard til Dansk Arbejdsmands-Forb.

Maribo, 6039 P. W. Jørgensen til Svendborg (arbl.). Odense, 3911 Algreen Rasmussen paa Rejse, 3486 Edv. Joh. Munch til Struer (arbl.), 6234 M. G. C. Rasmussen til København i Pl. og 4394 Marius Kirkegaard til Holbæk i Pl. Ringsted, 3765 Alfr. Petersen til Hillerød (arbl.). Skive, 6294 Chr. Mortensen til Viborg (Militær). Stege, 3441 Herluf Christensen til Vordingborg (Militær). Svendborg, 3948 Carl Gustav Madsen til København (Militær) og 6039 P. Willemoes Jørgensen til Brønderslev i Pl. Viborg, 6293 Marius Andr. Larsen til Skive i Pl. og 6300 Andr. Chr. Schou til Skive i Pl.

Udmeldt.

København: 4600 Paal. Marie Christiansen (anden Livsstilling).

Døde.

København: 894 Sætter Ejnar Fr. Due. 1332 Sætter Theodor Sørensen. 1790 Trykker Niels Chr. Hansen.

Udslettet med Restance.

København: 2774 Bogtr. Ole Arling.

Typografernes Sangforening.

Søndag Kl. 10 Afgang fra Østerbros Station til Skodsborg, hvor Deltagerne samles. Madkurv medbringes. Efter Frokosten spadseres til Holte.

Bemærk: I Aften **Fredag Kl. 8** Møde i Pileallé 16, hvor **alle** Medl. indtrængende bedes møde, da det muligvis vil blive nødvendigt at foretage Ændringer i Turens Program. (1 u)

T. C. C. 24. Juni: Vedbæk. Sct. Hans Torv Kl. 9.

1. Juli: Køge—Lellinge. (3 h)

Familiesammenkomst

Mandag d. 25. Juni fra Kl. 6 i **du Prop**, Fuglevangsv. 14 (Haven). — Madkurve kan medbringes. (157)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En yngre Trykker

(militærfri), kendt med saavel Akcidens som Avis, **søger Plads** i Midten af Juli. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskont.

En Maskinsætter

(Typograph) kan straks faa Plads paa »*Svendborg Amts Dagblad*«, Svendborg. Nuv. Løn 34 Kr. (156)

Stilling

som Driftsleder eller Faktor i en større Provinsby søges i Løbet af Sommeren af yngre Fagmand med mange Aars selvstændig Praksis. Billet mrkt. »Stilling 6745« modtager **Nordisk Annoncebureau, København.** (158)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II, (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Forenings kontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN HAMBURG.

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 29. JUNI 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Trykkerafdeling i København

(Den typ. Trykkerforening)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

førstkommende Mandag den 2. Juli, Aften Kl. 7½ pr.

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling til Valg af Delegerede. 3. Valg af 2 Medlemmer til Optælling af Stemmesedler. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindeafdelingen

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

førstkommende Mandag den 2. Juli Kl. 8

i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22, 1. Sal.

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling til Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet.

Medlemmerne bedes give talrigt Møde. STYRELSEN.

Angaaende Valg af Delegerede

afholdes følgende Møder:

Trykkeriarbejdernes Brancheklub

Fredag den 29. Juni Kl. 8½ i Rømersgade 22, den lille Sal,

Bog- og Akcidenssætterklubben

Lørdag den 30. Juni Kl. 7½ i Rømersgade 22, den lille Sal.

Bladsætterklubben

Søndag den 1. Juli Kl. 11 Form., Rømersgade 22, den lille Sal.

Maskinsætterklubben

Søndag den 1. Juli Kl. 11 Form., Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Stereotypørernes Klub

Søndag den 1. Juli Kl. 11½, Pileallé 16.

Til samtlige Møder er Dagsordenen:

1. Forslag til Beslutning.
2. Behandling af Forslag til Delegeretmødet.
3. Opstilling af Delegerede.

Til Møderne har alle indenfor Branchen beskæftigede Adgang uden Hensyn til om de er Medlemmer af den paagældende Klub.

Situationen.

RESULTATET af Afstemningen over Tarif-Forslaget blev som bekendt, at dette forkastedes med overvældende Majoritet, idet der af 1452 afgivne Stemmer var 1133 Nej- og kun 283 Ja-Stemmer, medens 36 Medlemmer opgav »Stemmer ikke«. Af Provins-Afdelingernes ca. 1700 Medlemmer har ca. 85 pCt. deltaget i Afstemningen.

Paa Forbundsstyrelsens Møde

i Søndags drøftedes den indtraadte Situation meget udførligt og forskellige Beslutninger toges forinden Meddelelse om Resultatet blev afgivet til Provinsens Bogtrykkere og Bladudgivere.

Til at afgive denne Meddelelse valgtes VICTOR PETERSEN og VIGGO CHRISTENSEN, der tillige fik til Opgave at undersøge Muligheden for en fornyet Forhandling om Tarifen. Ved denne Sammenkomst afgaves Meddelelserne om Afstemningerne og det viste sig, at baade Bogtrykkerne og Bladudgiverne havde vedtaget Forslaget.

For at undersøge Mulighederne for en fredelig Løsning af den opstaaede Konflikt, enedes man om uopholdelig at afholde et Møde mellem Repræsentanter for Parterne.

Et Forhandlingsmøde

blev fastsat til om Eftermiddagen Kl. 4 og heri deltog fra vor Side foruden de ovenfor nævnte tillige MORTENSEN, Aarhus, TH. JØRGENSEN, Horsens og CHRISTIANSEN, Næstved.

Man drøftede paa dette Møde den foreliggende Situation, og vore Repræsentanter fremholdt Umuligheden af at gennemføre noget Forslag, der ikke indeholdt en betydelig Forbedring fra det forkastede, idet man navnlig pegede paa Nødvendigheden af at hæve de mindste Lønninger yderligere.

Fra Arbejdsgivernes Side *kom der ikke til at foreligge noget Tilbud.* Disse fremhævede meget stærkt Vanskelighederne ved netop at imødekomme Forbundets Krav for de daarligst lønnede, idet disse overvejende var beskæftigede i saadanne Virksomheder, hvor Betalingsævnen var ringest, og at Vanskelighederne i den Henseende var lige for begge Parter.

Efter at Situationen saaledes i Almindelighed var drøftet, skiltes man og nyt Møde fastsattes til

Mandag Formiddag Kl. 10.

Paa dette var vort Forbund repræsenteret ved de samme som ved Søndagsmødet med Undtagelse af Th. Jørgensen, der grundet paa vigtigt Møde i Horsens var nødsaget til at rejse hjem; i hans Sted deltog KARL SØRENSEN, Kolding.

Bogtrykkernes og Bladudgivernes Bestyrelser havde da drøftet et af Forbundets Repræsentanter fremsat Forslag og meddelte nu, at de ikke kunde akceptere det, ligesom de heller ikke ønskede at stille Ændringer til det eller til at fremsætte noget andet Forslag til Løsning af Konflikten.

Som Følge heraf var Forhandlingerne hurtigt tilendebragte og man skiltes **uden at noget nyt Møde fastsattes.**

Forretningsudvalget har herefter i en Skrivelse til »De samvirkende Fagforbund« stillet Anmodning om Tilladelse til at

fremsætte første Strejkevarsel

overfor Bogtrykker- og Bladudgiverorganisationerne i Provinserne samt overfor de Virksomheder i København, der forsyner nævnte Organisationers Medlemmer med Stereotypi.

I Skrivelse fra »De samvirkende Fagforbund« blev nævnte Anmodning givet, *og Torsdag Formiddag modtog Arbejdsgiverforeningen Strejkevarslet.*

Andet Strejkevarsel kan eventuelt afgives tidligst Torsdag den 5. Juli.

— Den Situation, der hermed er skabt, er saaledes meget alvorlig, men vi har dog endnu ikke opgivet Haabet om Muligheden for en for begge Parter tilfredsstillende Løsning. Den nærmeste Tid vil vise, om dette ganske vist ringe Haab vil kunne opfyldes.

Fra Forretningsudvalget vil der efterhaanden som Situationen udvikler sig, fremkomme **Instrukser om, hvorledes Medlemmerne maa forholde sig, og det maa være ethvert Medlems Pligt i alle Enkeltheder at efterkomme de givne Instrukser.**

Sætterafdelingen

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 8. Juli Kl. 10½ pr.

i Forsamlingsbygningen (Enghavevej) den store Sal.

Foreløbig Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. STYRELSEN.

Naar Forventningerne er spændte —

DET er ganske naturligt, at det gærer og bryder saavel i de gamle som de unge Sind, naar der i spændt Forventning ses paa Interesser, som har mere end Nuets flygtige Betydning.

Og naar den typografiske Stand nu staar foran en Revision af den Overenskomst, som skal fastsætte Levebetingelserne for den enkelte indenfor et kortere eller længere Tidsrum, er det selvsagt, at Forventningerne er spændte.

Vi er alle klar over, at Trangen til en endog ret betydelig Højnelse af vort Lønniveau er nødvendigt, saafremt enhver især af os paa en fuldt ud hæderlig Maade skal kunne klare Forpligtelserne under de forrykte Forhold, hvori vi for Tiden lever og mulig i en uoverskuelig Fremtid skal gøre Forsøg paa at eksistere.

Det gælder ikke for en, men for os alle, at vi i de sidst forløbne 3 Aar kun har kunnet vegetere.

Vi har maattet spinke og spare og næsten til Latterlighed tigget og bedt om at faa en Smule Dyrtidstillæg til vor efter Forholdene for de allerfleste højst uanstændige Løn, og som vi véd, blev der ved den Lejlighed fra flere Principalers Side nærmest vist os en Haan, som staar i skærende Modstrid til de Lovprisninger, der hidtil har været udbredt, fordi vort Fag Gang paa Gang paa fredelig Vis har kunnet opnaa Overenskomst med Mestrene. Men de Blinde er forhaabenlig blevne seende.

Enhver af os, der har betragtet det som en Æressag at klare enhver sit, har i den forløbne Tid slidt Trævl for Trævl uden at øjne nogen Udsigt til Nyanskaffelser, og Garderobe og Linnedskab giver snart os den samme Idé om Pyntelighed som Kællingen, der vendte Særken Juleaften. — —

Det gærer og bryder — maaske ikke mindst i de unges Sind, thi *Fremtiden* tilhører jo Ungdommen.

Ikke saa underligt i og for sig, at de unge — Typograflærlingene — her i Byen er enedes om at forespørge vor Afdelingsformand, hvorledes deres Stilling burde være at betragte under en eventuel Konflikt i det typografiske Fag.

De unge har vel ikke fuldt ud fattet Betydningen af deres kontraktbundne Stilling, og set derudfra bør deres Spørgsmaal sikkert betragtes, selv om enkelte maaske hellere ser det i Latterlighedens Belysning.

Men ret betænkt er der ingen Grund til særlige Reflektioner, og de unge Mennesker *har* faaet deres Spørgsmaal besvaret, ganske kort og knapt, men til fuld Forstaaelse.

Lærlingene bør naturligvis ikke paa nogen som helst Maade forsøge at være udenfor det Kontraktsforhold, hvortil de er bundne, men i et og alt paa sædvanemæssig Maade udføre det Arbejde, der bliver dem paalagt, naar det ikke overstiger Evner eller Kræfter.

I Lærlingeloven er fastsat Lærlingenes Arbejdstid i Alderen indtil det 18. Aar, og yderligere har Fabrikinspektoratet forlangt, at det enkelte Arbejdssted i Arbejdslokalerne har ophængt specificeret Tidsangivelse for Lærlingenes Arbejdstid.

At Lærlingene under en ekstraordinær Situation skal være villige til at bryde saadanne Tidsbestemmelser, bør der ikke være nogen Undtagelseslov for, og sker der Forlangender til dem om forlænget Arbejdstid, bør de, naar de loyalt i øvrige Punkter overholder deres Kontrakt, høfligt anmode om, at den for dem hidtil fastsatte Arbejdstid respekteres.

Den unge Iver er god og prisværdig, naar den ikke er blind og virker skadelig, og da lignende Spørgsmaal, som er rejst her i Aarhus, mulig ogsaa rejses andre Steder, kan ovenanførte maaske betragtes som et fælles Svar.

Det er iøvrigt ganske naturligt, at de unge med Liv og Sjæl følger de Bevægelser, der finder Sted indenfor det Fag, de tilhører. De er vel saa godt som alle udgaaede fra Arbejderhjem og har haft rig Lejlighed til at deltage i den Kamp, deres Forældre har maattet føre for at friste Tilværelsen.

Det selvfølgeligste Krav blandt alle Krav er Forlangendet om at tjene en Løn, der nogenlunde staar i Forhold til Livsfornødenhedernes Pris og i Forhold til en respektabel Arbejdsydelse, og for disse Krav bør andre Hensyn sættes i anden Række.

At henleve sit Liv i maskinmæssigt Slid og endda have Bekymringer for Udkommet, er jordbunden Tilværelse, som undertrykker et ellers frejdigt Livssyn og godt Humør.

Ingen tænker paa Krig for Krigens Skyld; men Nødværgeretten staar over Love og Forskrifter, og Provinsens Typografer har de sidst forløbne Aar gennemgaaet en Skole, der bedre end mange Forelæsninger har klargjort, at de staar i Krebsens Tegn.

Aarhus, i Maj 1917. P. CHRISTIANSEN.

Efter Afstemningen.

PROVINSTYPOGRAFERNE har med forstaaende Alvor sagt deres Mening om det tilbudte Forslag til Forlængelse af Tarifen. Og den er ikke til at tage fejl af.

Det er i alt Fald ikke en *tilfældig Stemning*, der denne Gang har givet sig Udslag. Og det blev heller ikke et »sig selv lig«, som vi spydigt er bleven tillagt. Nej, det er en gennem flere Aar tiltagende underbygget fast Beslutsomhed om, at Provinsianerne har været udset til at være Stedbørn indenfor den økonomiske Fagbevægelse.

De spredte Afdelinger har desuden været belejlige i Taktiken til at spilles ud mod hverandre. Og den ene Afdeling har ikke stolet paa den anden med Hensyn til en fast og enstemmig Aktion. Dette Forhold har det heldige Greb med Afholdelse af de store Fagmøder forskellige Steder i Provinserne afhjulpen. Herigennem havde mindre Afdelinger hos de store fundet den samme Forstaaelse og det samme Grundsyn, som var til Huse hjemme paa deres eget lille Omraade.

Nu er Traadene knyttede og *Fællesviljen* er den 4/5 *Majoritet* mod det urimelige lille Tillæg til Lønnen. Det nyttede altsaa ikke, at der regnedes med, at de bedrelønnede, hvis man kan tale saaledes om dem, der har 33—34 Kr. i Løn, skulde hjælpe Forslaget igennem. Det er netop det velgørende ved Afstemningen, at de saakaldte bedrelønnede denne Gang kammeratlig har set *nedefter* og følt, at det var *deres Pligt* at faa de lavestlønnede betydeligt opefter.

Principalerne har intet at bebrejde vore Tillidsmænd. De har gjort deres Pligt og søgt *det* vedtaget, de har sat deres Navn under.

Men naar Medlemmerne Aar for Aar og Dag for Dag stadig har maattet slaa af paa Livsfornødenhederne, saa bliver al Veltalenhed som Vand paa en Gaas.

To Ting er der fuldstændig Enighed om, nemlig at faa *mindst* 33 pCt. Tillæg til de *laveste* Lønninger — maaske faldende lidt opefter i Skalaerne — og at Overenskomsten ikke skal være længere end 2 Aar.

Vi ser gamle traditionelle Forhold forvandles i Løbet af faa Dage. Og i Løbet af en Maaned — maaske to — kan hele Verdenstilstanden være forrykket. Det vilde da være Daarskab for Provinsianerne at binde sig til noget som helst længere end i alt Fald to Aar, ja allerhelst maaske kun et.

Det maa da ogsaa anses for utænkeligt, at Principalerne for deres Vedkommende kan have nogen som helst Fordel af

et længere Tidsrum, da Forholdenes Forvandling ikke mindst vedrører dem.

Under det forestaaende gælder det da om at holde enigt fast paa disse *to Kærnepunkter*:

Mindst 33 pCt.s Forhøjelse paa de laveste Lønninger og ingen Forbindende *udover* 2 Aar.

Nu gælder det først og fremmest om, at Lønningerne klækkeligt forhøjes og ikke at binde sig paa for langt Sigt. Og for at opnaa et ordentligt Resultat i den Retning, skal der ikke kastes flere Spørgsmaal ind i Forhandlingerne, da det kun tjener til en hel Del taktiske Komplikationer, der vil skade det ønskede Løntillæg.

Altsaa: *Hold fast ved en klækkelig Lønforhøjelse og Varighed paa højst to Aar!*

Selv ved 33 pCt.s Forhøjelse opnaas der jo langt fra Dækning for Dyrtiden. Men det vil dog i de allerfleste Tilfælde, *der*, hvor der ikke findes hærgende Sygdom eller lignende Forhold, kunde fritage Provinstypograferne for den demoraliserende Vej til Hjælpekassen. Denne Ydmygelse er det vor Agt at gøre alt for at blive fritaget for.

Her skal ikke i Øjeblikket nævnes ansete, store Blade, der i deres Spalter har givet Arbejderne Anvisning paa at kræve Lønforhøjelse i Stedet for at gaa til Hjælpekasserne. Nu bliver der Lejlighed til at lade Gærning følge Ordene.

Anvisningen er i hvert Fald fulgt med Forsikring om, at vi er enig med disse Blade i, at *det er den Vej, vi skal.*

KJ—D.

Fagmødet i Aalborg

afholdtes Lørdag den 17. Juni i »Enighedslund« Kl. 9½. — Der var mødt Kolleger fra Frederikshavn, Hjørring og Brønderslev. Ialt var henved 100 Kolleger til Stede.

Formanden, JOHAN GERDT, bød Velkommen, særlig Karl Sørensen, Kolding, der i sidste Øjeblik var sendt her op for at faa de »Klø«, som vi nu havde Lyst og Trang til at give.

Derefter gaves Ordet til KARL SØRENSEN, der tydeligt og klart fremsatte sin og Hovedledelsens Syn paa hele Situationen, og opfordrede til at stemme for Tarifen.

FORMANDEN meddelte herefter, at Lokalafdelingen vilde give en »Genstand«, der serveredes udenfor paa Verandaen — og i Løbet af et Par Sekunder var Salen tømt.

Efter et Kvarters Forløb ringede Formanden sammen igen, og en interessant Diskussion begyndte — og den var varm! 14—15 Talere, bl. a. fra de vendsysselske Byer, havde Ordet, jævnlig afbrudt af Hør!

KARL SØRENSEN havde gentagende Ordet og lyste bl. a. efter Realiteter i Oppositionens Angreb, hvilke han ogsaa fik. Han maatte forøvrigt klare sig selv — ikke én rakte ham en hjælpende Haand!

SØRENSEN KJELD havde stillet en Resolution, der kræver en skalavis Forhøjelse af Lønnen, og en Varighed paa 2 Aar. Denne vedtoges enstemmigt. Klokken var da 2.

FORMANDEN, der var valgt til Dirigent, sluttede det livlige Møde og udtalte bl. a., at vi ikke stemte Nej, fordi vi *vilde* Kamp; men vi var heller ikke bange for den, og maatte tage Konsekvenserne heraf.

— Efter Opfordring sendte Lokalformanden en telegrafisk Hilsen til Fagmødet i Esbjerg, hvorfra straks indløb Genhilsen. — Fra Randers var der til Mødet indløbet telegrafisk Hilsen. G.

Hjælpearbejderne i Aalborg

var af Lokalstyrelsen indbudt til Møde Onsdag den 20. Juni. Kun 11 (Halvdelen) var mødt.

Efter at man var bænket om lidt læskende, bød Lokalformanden Velkommen og omtalte Organisationens Nytte, og beviste, at Dansk Typograf-Forbund var en god Understøttelsesforening for et lavt Kontingent.

Et Par af de tilstedeværende 9 Damer havde Ordet, og de krævede, at der skulde arbejdes paa, at ogsaa de øvrige Trykkeriarbejdersker kom med. Den værste Anstødssten var forøvrigt, at de skulde skaffe Lægeattest; de 8 var nemlig Medlemmer af en statsanerkendt Sygekasse.

Til Slut indtegnedes dog 10 Medlemmer — og vi byder dem Velkommen i vor Kreds og haaber, at de vil være os behjælpelig med at faa de øvrige Hjælpearbejdersker ind under Organisationen.

Afstemningsresultat.

Lokalafdeling	Ja	Nej	Stemmer ikke	Ialt
Aalborg	7	83	4	94
Aarhus	21	158	1	180
Assens	»	5	»	5
Bogense	»	3	»	3
Brønderslev	»	7	»	7
Esbjerg	»	22	»	22
Faaborg	2	4	»	6
Fredericia	»	18	»	18
Frederikshavn	»	6	»	6
Grenaa	»	10	»	10
Haslev	»	4	»	4
Helsingør	2	17	»	19
Herning	»	15	4	19
Hillerød	»	21	»	21
Hjørring	6	24	»	30
Hobro	2	6	»	8
Holbæk	12	21	»	33
Holstebro	2	19	»	21
Horsens	13	30	4	47
Kallundborg	1	17	1	19
Kolding	13	37	3	53
Korsør	2	4	»	6
Køge	»	17	»	17
Lyngby	2	3	»	5
Løgstør	»	2	»	2
Maribo	7	1	»	8
Marstal	»	4	»	4
Middelfart	3	8	1	12
Nakskov	21	9	»	30
Nyborg	»	15	»	15
Nykøbing F.	17	15	2	34
Nykøbing M.	»	11	1	12
Næstved	30	22	2	54
Odder	4	4	»	8
Odense	82	64	5	151
Randers	5	71	2	78
Ribe	»	9	»	9
Ringkøbing	2	18	»	20
Ringsted	5	18	1	24
Roskilde	»	28	»	28
Rudkøbing	1	12	1	14
Rønne	2	35	»	37
Silkeborg	2	28	»	30
Skanderborg	2	4	1	7
Skive	»	20	»	20
Slagelse	4	38	»	42
Stege	1	4	»	5
Struer	»	6	»	6
Stubbekøbing	»	5	»	5
Svendborg	2	31	»	33
Thisted	»	19	»	19
Varde	»	11	»	11
Vejle	8	47	3	58
Viborg	»	23	»	23
Ialt	283	1133	36	1452

København, den 26. Juni 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Fagmødet i Esbjerg

Søndag den 17. Juni havde vundet stor Tilslutning fra hele Vestkysten, ligesom der var mange Deltagere fra Fredericia og Kolding.

Endvidere var fremmødt Hovedbestyrelsesmedlem TH. JØRGENSEN, Horsens, der paa Forbundsstyrelsens Vegne gjorde Rede for de førte Tarifforhandlinger.

Mødet, der ledede af N. V. THORUP, Esbjerg, var helt igennem præget af en ypperlig kollegial Stemning, og om Spørgsmaalet, der blev behandlet — Forslaget til en ny Løntarif — var der kun én Mening: at det burde forkastes ved Landsafstemningen.

Saa enstemmig var Mødets Opfattelse af Tarifforslaget, at ingen af de ca. 22 Deltagere i Diskussionen, d'Hrr. MAGNUS SØRENSEN, ALFR. NIELSEN, MARIUS JOHNSEN, Fredericia; TH. FØNS, JOHS. IBSEN, Kolding; JEPSEN, Holstebro; P. S. JENSEN, S. SCHULTZ, Ringkøbing; P. A. PETERSEN, Varde; L. EICKHARDT, ARNØ, THORUP, Esbjerg; OLUF OLSEN, Ribe; L. D. CHRISTIANSEN, Herning; JOCKUMSEN, Wamdrup m. fl., ikke havde et anbefalende Ord for det.

Til Mødet indløb telegrafiske Hilsener fra Aalborg, Randers og Aarhus, og paa disse Steder var man af samme Opfattelse som Fagmødet i Esbjerg.

Forinden Fagmødet sluttedes vedtog man at udtale sin Tilslutning til de Krav, Aarhus Afdeling havde fremsat i sit Telegram (gengivet i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«).

THORUP takkede Th. Jørgensen fordi han var kommen til Stede og udbragte sluttelig et med taktfaste og begejstrede Hurraer besvaret Leve for Dansk Typograf-Forbund.

Derefter var der et festligt Samvær, hvor man udtrykte sin Glæde over dét vellykkede Møde og over at have faaet Lejlighed til at besøge Esbjerg, der havde forbavset Deltagerne ved sit friske Præg og storstadsagtige Udseende. Alt i alt en vellykket Dag, som længe vil mindes blandt Kollegerne. N. V. TH.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 16. Juni. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen og valgtes til Dirigent.

Dagsorden: Tarifen. Efter at FORMANDEN havde indledet med en Omtale af de forskellige Cirkulærer, der var modtaget til Cirkulation, og anbefalet at stemme for Forslaget, gav Hovedbestyrelsesmedlem CHRISTIANSEN et klart Resumé af de førte Forhandlinger i Odense. — KÜRSTEIN kunde godt forstaa de forskellige »Skrig« i »Typ.-Tid.«; det var for lidt, man bød de lavestlønnede; han vilde anbefale at stemme mod Forslaget. — Flere Medlemmer havde Ordet for at udtale sig, dels for og dels mod Forslaget. — Der førtes en Diskussion mellem JENSEN, PETERSEN og JOHANSEN angaaende de lavestlønnede og om det var forkasteligt ikke at stemme. — Sluttelig anbefalede CHRISTIANSEN alle at bruge deres Stemmeseddel, enten det var for eller imod Forslaget; men han vilde endnu en Gang anbefale at stemme for Forslaget. — Ca. 40 Medlemmer var til Stede. ALF. P.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 16. Juni ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Phønix« i Thisted i Anledning af det foreliggende Tarifforslag. Omtrent alle Medlemmer var mødte. Paa Mødet faldt der mange Udtalelser, som tydelig viste, at der herskede stærk Modvilje mod Tarifforslaget og man vedtog da ogsaa enstemmigt at stemme Forslaget ned. En Tarif, der ikke byder nogenlunde Vilkaar, og det gør det foreliggende langt fra, var man absolut utilbøjelig til at antage. W. H. P.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

DET VII. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted den 30. og 31. Juli 1917 i Folkets Hus, Enghavevej 40, København.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Godkendelse af Virksomheden siden sidst afholdte Delegeretmøde.

III. Lovændringer.

§ 3.

5. *Stk.* ændres til: »Hjælpearbejdere betaler halvt Kontingent til Lokalkassen, dog ikke under 5 Øre.« *Aalborg.*

Efter *1. Punktum, 1. Stykke*: Dog skal Lokalafdelinger, der tæller over 15 Medlemmer, vælge en særlig Kasserer, og en Bestyrelse o. s. v.

Ny Paragraf:

Efter § 3: Efter Delegeretmødets Vedtagelse indføres et Kvitteringssystem, saaledes at hvert Medlem erholder en Kvittering for indbetalt Kontingent. *Esbjerg.*

1. Stk. »en Gang aarlig« ændres til »hvert Halvaar.« *Svendborg.*

§ 7.

2. *Stk. tilføjes*: Revisorerne har tillige Pligt til ved uanmeldt Kasseeftersyn at forvisse sig om, at Kassebeholdning og Bilag er tilstede. *Svendborg.*

§ 10.

Stykke a): Som Medlem af Afdelingen kan optages ny udlærte mandlige og kvindelige Typografer (jvfr. § 65), som har staaet 5 Aar i Lære.

Stykke b): Nyudlærte, som (ved Forretningsophævelse eller lign.) kun har staaet mindst 4 Aar i Lære, kan optages. Nyudlærte skal betale Kontingent den første Lørdag efter Udlæringsdagen og tillige være Medlem af Arbejdsløshedskassen. *Aarhus.*

a) Som Medlem af Afdelingen kan optages ny udlærte mandlige og kvindelige Typografer (jfr. § 65), som har staaet fem Aar i Lære og aflagt en Svendeprøve, der er godkendt af en af Dansk Typograf-Forbund nedsat Landskommission. (Resten uforandret.) *Rønne.*

§ 12.

Tilføjelse: — forsaavidt § 35 ikke kræves bragt i Anvendelse. *Aarhus.*

§ 13.

1. Stk. tilføjes (efter tidligere Rettigheder): »I saadant Tilfælde betales i Bøde 1 Kr., som tilfalder Lokalkassen.« *Aalborg.*

§ 14.

Bortfalder Sætningen »og ved Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer«. *Ringsted.*

4. *Stk.* ændres: Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Afdelingen træffer selv Afgørelsen. *Slagelse.*

§ 19.

3. Linje (efter Arbejdsanvisningskontoret): »i Provinsen til Lokalkassereren.« *Aalborg.*

Ny § mellem § 24 og 25.

Medlemmer, som i Løbet af 5 sammenhængende Aar ikke har haft mindst 26 Ugers Arbejde i eller udenfor Faget, fortaber dermed deres Medlemsret og slettes som erhvervsumulige. Sygeperioder medregnes ikke, men erstattes med et tilsvarende Antal Uger umiddelbart forud for de 5 Aar.

Saadanne slettede Medlemmer kan genoptages som ny Medlemmer, naar de atter faar Arbejde ved Faget, men de kan ikke faa Medlemsbog (Kvitteringsbog) udleveret, førend de i Løbet af et Aar har arbejdet 26 Uger ved Faget.

Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan Forbundsstyrelsen dispensere fra Bestemmelserne i nærværende Paragraf. *Forbundsstyrelsen.*

Optages tillige i Arbejdsløshedskassens Love som ny § mellem § 9 og 10, og »Forbundsstyrelsen« rettes til »Repræsentantskabet«.

§ 29.

Dansk Typografforbund udmeldes af »De samv. Fagforbund«.

Motivering: Vi formener, at »De samvirkende« har for stor Myndighed overfor de enkelte Forbund, saaledes at en fortsat Forbliven i »De samvirkende« *kan* komme til at virke hæmmende paa Gennemførelsen af Krav, som »Dansk Typograf-Forbund« kunde ønske at sætte Kraft ind paa at faa gennemførte. *Kallundborg.*

1. *Stk. udgaar* og erstattes med: Alle Konfliktsbidrag til andre Fag udskrives af Forbundsstyrelsen, eventuelt ved Landsafstemning (jvfr. § 35). *København* (P. Berendt).

Paragrafen udgaar. I Stedet: Dansk Typograf-Forbund udtræder af »De samv. Fagforbund«. *Ringsted.*

§ 35.

Almindelig Afstemning blandt Medlemmerne foretages, naar Forretningsudvalget eller Forbundsstyrelsen maatte finde det nødvendigt, eller naar 100 Medlemmer forlanger det (jvfr. § 39). *Aarhus.*

Hvor ikke Loven foreskriver nogen bestemt Afgørelse, foretages der almindelig Afstemning blandt Medlemmerne, naar Forretningsudvalget eller Forbundsstyrelsen maatte finde det nødvendigt eller naar 100 Medlemmer forlanger det. (Jfr. § 39.) *Forbundsstyrelsen.*

Fjerde Linje tilføjes (efter samt) *skal foretages.*
Motivering:
Vi anser denne Paragraf for uden Betydning for Medlemmerne — hvad ogsaa er tilstrækkelig bevist — saalænge den har den nuværende Ordlyd. *Kallundborg.*

Almindelig Afstemning *kan* foretages, naar Forretningsudvalget eller Forbundsstyrelsen maatte finde det nødvendigt.
Almindelig Afstemning *skal* foretages, naar 100 Medlemmer forlanger det. Denne Bestemmelse gælder ogsaa overfor alle de af Forbundsstyrelsen og Forretningsudvalget trufne Afgørelser, hvorom der opstaar Meningsforskel. Begæring om alm. Afstemning skal i saa Tilfælde indsendes inden en Maaneds Forløb. *Køge.*

§ 37.

2. Stk. 2. Linje (efter en Delegeret for hver): »paabegyndt« (25 Medlemmer).
6. Stk. (efter Dampskib): »fuld« (Godtgørelse).
Aalborg.

Sidste Stykke: I tredie sidste Linje udgaar Ordene: *i administrative Sager.* *Køge* og *Ringsted.*

§ 39.

I 1. Stk. ændres $^2/_3$ af de afgivne Stemmer til: almindelig Stemmeflerhed. *Slagelse.*

§ 41.

Efter første Punktum indskydes: Valget for Provinserne foregaar distriktsvis, saaledes at hvert Distrikt vælger sine Repræsentanter. *Slagelse.*

§ 57.

5. og 8. Linje ændres »14 Aar« til »15 Aar«.
København (K. Spetzler).

Maksimalgrænserne stryges i begge Tilfælde. *Randers.*

§ 61.

Tilføjelse: »efter at have været til Erklæring i vedk. Afdeling. *Aalborg.*

Provinsernes Sygekasse.

§ 106.

Forsaavidt Forslaget til § 112 vedtages, foreslaas som Følge heraf en Ændring i nærværende Paragraf. *Kallundborg.*

§ 107.

Enhver, der som understøttelsesberettiget melder sig til Optagelse i Foreningen, afgiver paa Tro og Love en Erklæring om ikke at lide af nogen kronisk eller uhelbredelig Sygdom. Dog er Lokalstyrelsen i Tvivlstilfælde berettiget til at forlange Lægeattest, der i saa Tilfælde betales af Foreningen. Lokalformanden indsender osv. *Randers.*

§ 108.

I 3. Linie udgaar Ordene »inden 2 Dage«.
2. Stk. tilføjes: »I Stedet for Sygeattester kan ogsaa anvendes Afskrift af Attest fra anden Sygekasse, hvoraf vedk. er Medlem; denne Afskrift skal indeholde de Oplysninger, som Dansk Typograf-Forbunds Sygeattest kræver.«
Aalborg.

Efter »Sygeattester« i ovenstaaende Forslag indsættes: »efter Forhandling med Forretningsudvalget«.
Forbundsstyrelsen.

§ 112.

Understøttelsen forhøjes til 3 Kr. pr. Dag. Hjælpearbejdere 1 Kr. 50 Øre. *Kallundborg.*
I 9. Linie udgaar Ordet »Herefter« og i Stedet indsættes: »Efter denne Bestemmelse« kan ingen o.s.v.
Forbundsstyrelsen.

§ 114.

I første Stykke udgaar Ordene »naar Lægen finder det nødvendigt«.
3. Stk. (foran mulige Overskud) *indsættes* »Desuden erholder den syge 1 Kr. ugentlig plus« (det mulige Overskud).
Tilføjelse: Al Sygehusophold ydes uden Hensyn til, om Udgiften overstiger 2 Kr. pr. Dag.« *Aalborg.*

§ 116.

Naar et ugift Medlem behandles paa Sygehus for offentlig Regning, bortfalder Sygehjælpen. Naar en epidemisk Sygdom er taget under offentlig Behandling, bortfalder Sygehjælpen ligeledes for gifte Medlemmer, hvis det syge Medlems Husstand forsørges af det offentlige. *Forbundsstyrelsen.*
Ny §: Medlemmer, som i mindst 15 Aar har bidraget til alle Forbundets Kasser, kan — ved Overgang til Erhverv udenfor Bogtrykfaget — blive staaende som nydende Medlemmer af Provinsernes Sygekasse mod at betale det til denne Kasse fastsatte Kontingent. *Silkeborg.*

Begravelseskassen.

§ 123.

Tilføjes som selvstændig Sætning: »Disse Beløb kan dog efter Lokalafdelingens Indstilling af Forretningsudvalget forhøjes indtil det halve af det Beløb, Medlemmet iflg. § 118 er berettiget til.« *Hjørring.*
Ny §: Medlemmer, som i mindst 15 Aar har bidraget til alle Forbundets Kasser, kan — ved Overgang til Erhverv udenfor Bogtrykfaget — bevare de i Begravelseskassen erhvervede Rettigheder mod at svare det til denne Kasse fastsatte Kontingent. *Silkeborg.*

IV. Forskellige Forslag.

Delegeretmødet paalægger Forretningsudvalget at undersøge Muligheden for Oprettelsen af en Fond, hvoraf Medlemmerne, naar Arbejdsevnen svigter, kunne faa en fast maanedlig Understøttelse.
Motivering: Vi have tænkt os, at et saadant Fond vilde kunne gøre noget til, at ældre Medlemmer kunne faa en mere sorgfri Alderdom, idet de da ikke vilde være henvist til alene at skulde opholde Livet ved den Understøttelse, som gives af Kommunen. *Kallundborg.*

Provins-Medlemsfortegnelsen udarbejdes trykkerivis som for Medlemmerne i København. *Nyborg.*

Typograf F. O. Leideckers Gæld til Dansk Typograf-Forbund *eftergives* ham fra 1. August d. A. at regne.
Næstved.

»Delegeretmødet opfordrer Forbundsstyrelsen til inden næste Delegeretmøde at fremskaffe statistiske Oplysninger og fremsætte Forslag om en Nødhjælpsfond for syge og trængende Medlemmer af Forbundet.« *Svendborg.*

Maskinsætterskole.

Paa Delegeretmødet i 1914 vedtoges det at paalægge Forbundsstyrelsen at undersøge Betingelserne for Oprettelse af en Maskinsætterskole.
Paa Grund af de ganske ekstraordinære Forhold, der har hersket lige siden Delegeretmødet, har det været Forbundsstyrelsen umuligt at kunne foretage nogen Undersøgelse paa et Grundlag, der havde Udsigt til at kunne holde blot en Maaned.
Under Hensyn hertil foreslaar man Delegeretmødet at tage Meddelelsen herom til Efterretning. *Forbundsstyrelsen.*

Forslag til Beslutning.

Idet Delegeretmødet under Hensyn til de bestaaende Lærlingeforhold anerkender Nødvendigheden af Lærlingenes Organisering, paalægger det Forbundsledelsen snarest at søge oprettet Lærlingeorganisationer i Tilslutning til Forbundet for derved at opnaa en Bedring af Lærevilkaarene og fra første Færd knytte Lærlingene til Fagets Interesser. Organisationerne bør indgaa som selvstændige Underafdelinger i Lokalforenin-

gerne, ligesom Forbundsorganet bør tilstilles disse Underafdelingers Medlemmer.

Delegeretmødet bemyndiger iøvrigt Forbundsledelsen til at fastsætte de nærmere lovmæssige Bestemmelser, Kontingent osv., idet det betoner, at det bør gøres muligt for Lærlingene at tiltræde Organisationen straks fra Læretidens Begyndelse.

København (Johs. Ervig).

Lærlingespørgsmaalet.

Delegeretmødet i 1914 paalagde Forbundsstyrelsen at arbejde for

1) Organisation af Fagets Lærlinge,
2) at have Opmærksomheden henvendt paa Svendeprøverne og Reglerne for Svendeprøvers Aflæggelse for offentlig Kommission.

Forbundsstyrelsen gør i den Anledning opmærksom paa, at Indenrigsministeriet forlængst har bebudet Fremsættelse af et Forslag til Revision af den bestaaende Lærlingelov, og at det er Forbundsstyrelsens Agt, saasnart et saadant Forslag fremlægges, at søge at faa den størst mulige Indflydelse paa Forslagets Behandling i Rigsdagen. I Henhold hertil foreslaar man Delegeretmødet at vedtage følgende Beslutning:

Det paalægges Forbundsstyrelsen i Forbindelse med den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe at virke for, at den kommende Revision af Lærlingeloven giver de bedst mulige Garantier for Lærlingenes forsvarlige Uddannelse, og ensartede Regler for Svendeprøvers Aflæggelse, ligesom man bestemt maa kræve, at Lærlingeloven ikke lægger Fagorganisationerne Hindringer i Vejen for at øve Indflydelse paa Lærlingenes Løn- og Arbejdsvilkaar. *Forbundsstyrelsen.*

Privat Reservefond.

Delegeretmødet i 1914 vedtog en Beslutning, hvorefter det paalagdes Forbundsstyrelsen at fremkomme med Forslag til Oprettelse af et privat Reservefond i Lighed med det svenske.

Til Oplysning om det svenske »Garantifond« aftrykker vi nedenstaaende Fondets Love:

§ 1. Garantifondens ändamål är att tillförsäkra medlemmarna understöd vid tillfälle av allmän konflikt inom yrket.

§ 2. Avgifterna till fonden, som äro obligatoriska för alla förbundets medlemmar och erläggas samtidigt med förbundsavgifterna, utgå med 50 öre i veckan för helt betalande och 25 öre för halvt betalande medlem.

§ 3. Medlem, vilken på grund av medgivande i Svenska Typografförbundets stadgar är befriad från avgifter till förbundet, är även befriad från avgifters erläggande till fonden.

Ävenså kan medlem, vilken på grund av hög ålder eller andra omständigheter fått sin arbetsförmåga nedsatt och vars genomsnittsinkomst till följd därav väsentligt understiger den på platsen gällande minimilönen, på av avdelningsstyrelse tillstyrkt ansökan av förbundsstyrelsen befrias från skyldigheten att erlägga avgifter till fonden, såvida han tillhört förbundet i minst 10 år.

§ 4. Varje medlem skall hava motbok, vari gjorda insättningar kvitteras.

§ 5. Fonden har sitt säte i Stockholm och står under förbundsstyrelsens förvaltning och ansvar.

§ 6. Fondens medel skola av förbundsstyrelsen placeras i av k. m:t godkänd bankinrättning eller, efter samråd med revisorerna och kontrollnämndens ordförande och med dessas medgifvande, mot betryggande säkerhet på sådant sätt, att desamma äro disponibla, minst en tiondedel åt gången, efter 8 dagars uppsägning.

§ 7. Räntan å medlems i fonden innestående medel erlägges som avgift till förbundets reservfond.

§ 8. Förbundsstyrelsen fastställer i samråd med revisorerna och kontrollnämndens ordförande det belopp, som vid allmän konflikt, för varje vecka skall utgå i understöd till medlemmarna.

§ 9. *a.* Medlem äger, om han därom gör framställning inom en månad efter avslutad allmän lönerörelse, uppbära av sina i garantifonden innestående medel det belopp som överstiger 200 kr.

b. Vid utträde ur förbundet äger medlem utfå sina i fonden insatta medel tre månader efter det att det kollektivavtal mellan Svenska Typografförbundet och Svenska Boktryckareföreningen, under vars giltighetstid utträdet erhållits, upphört att gälla. Under särskilda omständigheter kan dock förbundsstyrelsen, på avdelingsstyrelses tillstyrkan, medgiva att beloppet utbetalas tidigare än vad ovan stadgats, därest utträdande medlem därom inkommer med motiverad anhållan.

c. Vid medlems död utbetalas medeln till hans anhöriga.

d. Därest avdelnings- eller förbundsstyrelsen så anser nödigt skall anhörig eller annan rättsinnehavare styrka rätten att utbekomma medeln.

e. Utträdande medlem kan icke utbekomma sitt tillgodohavande i fonden, förrän han erlagt ev. skuld till förbund och (eller) avdelning.

f. Medlem, som uteslutes ur förbundet på grund av bestämmelserna i §§ 4 *b* och 43 *a* förbundets stadgar, går förlustig sina i fonden insatta medel, vilka i så fall tillfalla förbundet. Samma gäller ock förutvarande medlem, som enligt § 6 reservfondens stadgar skulle ha blivit utesluten ur förbundet, därest han fortfarande tillhört detsamma, ifall sådan omständighet inträffar innan hans i fonden innestående medel blivit till honom utbetalda.

Som det heraf vil ses, adskiller det svenske Garantifond sig kun fra det danske Reservefond derved, at Kontingentet er betydeligt højere og at der i visse givne Tilfælde kan finde Udbetaling Sted. Medlemmerne faar ved Kontingentbetalingen et særskilt Mærke til Kontrol; ellers er Midlerne anbragte ganske som Forbundets øvrige, og der finder ikke Opgørelse Sted paa hvert enkelt Medlems Konto.

Det bemærkes dog, at Administrationsudgifterne (derunder Typ. Tid.) udredes af det danske Reservefond, medens de tilsvarende Udgifter i Sverige udredes af det egentlige Forbundskontingent.

— Forbundsstyrelsen, med Undtagelse af P. Berendt, er af den Anskuelse, at de vanskelige Tider, vi befinder os i, ikke gør det rimeligt for Tiden at rejse Spørgsmaalet om en betydelig Kontingentforhøjelse, hvorfor man indstiller til Delegeretmødet at vedtage at lade Spørgsmaalet udgaa af Dagsordenen indtil videre.

Et Mindretal (P. Berendt) deler ikke denne Opfattelse, men stiller følgende Forslag:

Forslag til Regler for en privat Reservefond under »Dansk Typ.-Forbund«:

§ 1. Fondens Formaal er at sikre Medlemmerne Understøttelse under Lønkonflikter indenfor Faget.

Fonden er at betragte som Supplement til Hoved-Reservefonden.

§ 2. Kontingentet, som er obligatorisk for alle Forbundets Medlemmer, er 50 Øre for helt- og 25 Øre for halvtbetalende Medlemmer.

Naar det indbetalte Beløb er henholdsvis 200 og 100 Kr. ophører Indbetalingen.

Ethvert Medlem har dog Ret til at forøge sin Konto ved yderligere Indbetaling. Det indbetalte Beløb udover 200 og 100 Kr. disponerer Medlemmet frit over i Tilfælde af Konflikt.

Indbetalingen paabegyndes atter, naar Beløbet paa Grund af Udbetaling er under henholdsvis 200 og 100 Kr.

§ 3. Under Militærtjeneste, Sygdom og Arbejdsløshed er Medlemmerne kontingentfri. Indtil Fonden selv er i Stand til

ved Hjælp af Renterne at udrede Kontingent for de ovenfor nævnte Medlemmer, betales dette af Hoved-Reservefonden.

Naar Fondens Renter efterhaanden overstiger Udgifterne indsættes Beløbet paa en særlig Sparekassebog.

Om Anvendelsen af dette Beløb udarbejder Forbundsstyrelsen i hvert enkelt Tilfælde Regler, der udsendes til almindelig Afstemning. Dette gælder dog ikke Udgifter til Fondens Administration.

§ 4. Det indkomne Kontingent indsættes paa en særlig Sparekassebog og fordeles hvert paa hvert enkelt Medlems egen Sparekassebog. Disse opbevares af Forbundet. Hver Sparekassebog faar vedkommende Medlems Navn, men en særlig Paategning, saaledes at der kun kan hæves paa Bogen ved skriftligt Bevis fra hvert Medlem.

§ 5. Fonden har sit Sæde i København og staar under Forbundsstyrelsens Forvaltning, Administration og Ansvar.

Under indtrædende Konflikter udarbejder Forbundsstyrelsen Regler for Udbetalingen. Disse skal godkendes af Medlemmerne. Det samme gælder, naar Indbetaling atter nødvendiggøres efter en Lønkonflikt.

Ved mindre Konflikter (enkelte Trykkerier ell. lign.) træder Fonden dog ikke i Virksomhed. Hvert enkelt Tilfælde kan dog indberettes for Forbundsstyrelsen, der i disse Tilfælde træffer endelig Afgørelse.

§ 6. Det indbetalte Beløb udbetales:

a. Ved Dødsfald.

b. Ved Fratrædelse fra Faget, dog først efter 2 (1?) Aars Forløb.

Retten til Beløbet bortfalder:

a. Naar Udslettelse af Dansk Typograf-Forbund finder Sted; dog gælder dette ikke, hvis Vedkommende atter optages efter de i Lovene foreskrevne Regler.

b. Naar Udmeldelse finder Sted, men Vedkommende fortsat arbejder ved Faget (indenfor Forbundets Omraade).

Forbundsstyrelsens Flertal skal med Hensyn til det af P. Berendt stillede Forslag bemærke, at Gennemførelsen af Forslaget i den foreslaaede Skikkelse vil medføre en saadan Forøgelse af Administrationsudgifterne, at det er praktisk uigennemførligt. Forbundet maa nemlig i Tilfælde af Forslagets Vedtagelse indrette sit hele Regnskabs- og Kontrolsystem ganske som i en Sparekasse. *Forbundsstyrelsen.*

V. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

VI. Fastsættelse af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

DET IV. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Folkets Hus, Enghavevej 40, København.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Beretning om Virksomheden og om Regnskabet.

III. Lovændringer.

§ 8.

Et Medlem er berettiget til:

1. 90 Dages Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre pr. Dag (heri indbefattet Søn- og Helligdage) efter at have svaret skyldigt Bidrag for de sidste 52 Uger og i 26 Uger (jvfr. § 9, 4. Stk.) at have arbejdet ved Faget.

2. 90 Dages Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have været Medlem i 52 Uger og have arbejdet ved Faget i 52 sammenlagte Uger, hvoraf de sidste 26 Uger her i Landet, selv om der i de mellemliggende Perioder er hævet Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre (eller paa Rejse 1 Kr. 25 Øre).

3. 140 Dages Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have arbejdet ved Faget og bidraget i de sidste 52 Uger uden mellem Ugebidragene at have nydt Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre pr. Dag (eller paa Rejse 1 Kr. 25 Øre).

4. Naar et Medlem har betalt 200 Ugebidrag uden mellem disse at have nydt Understøttelse, er det berettiget til 2 Kr. pr. Dag i 160 Dage aarlig.

De Medlemmer, som have erhvervet Ret til Understøttelse, kan ogsaa hæve denne paa Rejse med følgende Udbetaling pr. Dag: for 1. 1 Kr. 25 Øre, for 2., 3. og 4. 1 Kr. 75 Øre pr. Dag, for alle Satsers Vedkommende plus Overfartspenge eller -Billet efter de derom gældende Regler, dog saaledes, at det samlede Beløb ikke maa overstige henholdsvis 90, 140 og 160 Dages Understøttelse à 2 Kr. i et løbende Aar.

Hjælpearbejdere o. s. v. *Repræsentantskabet.*

Samtlige Understøttelser forhøjes med 35 %
Nyborg.

Samtlige Understøttelser forhøjes med 25 %.
Randers.

§ 9.

3. Stk. 3 Linie udgaar Ordene »paa Stedet«.
Repræsentantskabet.

§ 10.

2 Stk. 4. Linie udgaar Ordet »Rejsehjælp«, i Stedet indsættes »Underst. à 1 Kr. 50 Øre.« *Repræsentantskabet.*

Tilføjelse til § 18.

Ved Regnskabsaarets Udgang gælder de ordinære Restancefrister ikke, idet *alt Kontingent skal være indbetalt inden Aarsregnskabets Afslutning.* Er dette ikke sket, udslettes de paagældende. En Undtagelse herfra kan dog tillades, forsaavidt angaar syge og arbejdsløse Medlemmer uden Ret til Understøttelse. *Repræsentantskabet.*

Særligt Forslag.

Arbejdsløshedskasseloven tilføjes en Forklaring med Eksempler til Vejledning saavel for Medlemmerne som Lokalkasserne.
Aalborg.

IV. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

V. Fastsættelse af Lønninger og de Delegeredes Diæter.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerne. Husk Generalforsamlingen paa Mandag Aften Kl. 7½ i Rømersgade 22, Festsalen. STYRELSEN.

Næstved Lokalafdeling foretog Grundlovsdagen en Fodtur til Holmegaards Glasværk og Mose. — Deltagerne (ca. 40) afmarscherede Kl. 6¼ fra Næstved, og under Musik og Sang naaede man Holmegaard Kl. 7½; der var nu bleven god Appetit til Frokosten, hvorfor den indtoges straks efter Ankomsten. Efter at have set Tørvegravningsarbejdet, besaa man under kyndig Vejledning den interessante Glasindustri. — Man samledes derefter i Glasværkets Marketenteri til fælles Kaffebord, hvor en i Dagens Anledning forfattet Sang blev sunget og flere Talere havde Ordet. To af »vore egne« Solosangere gav et Par Numre til bedste, for hvilke de høstede stærkt Bifald. Ved 12-Tiden afmarscheredes med »Sektioner og Sving« til Næstved.

Alt i alt en herlig Dag, og det var et almindeligt Ønske, at noget lignende skulde gentages ad Aare.

Brev henligger til Gudum Thinius Nielsen, Aalborg.

Dødsfald. Den 5. Juni afgik en af Aarhus ældre Typografer, ADAM LUDVIG HEY, ved Døden paa Amtssygehuset i en Alder af 63 Aar. Hey maatte 1. Februar forlade sin Arbejdsplads. Hans Arbejdskammerater havde længe været klar over, hvor det bar hen med ham, og Døden kom slet ikke som nogen Overraskelse.

Hey, der var født i Flækkefjord i Norge, rejste som Dreng til Danmark og kom i Lære i »Frederikshavn Avis« hos den gamle Vogelius. Efter Læretidens Udløb rejste han til Aarhus, hvor han arbejdede som

ung Svend paa forskellige Trykkerier, indtil han omsider havnede i »Aarhus Stiftstidende«, hvor han i Resten af sin Tid har staaet som en solid, paalidelig og hurtig Avissætter. Som Menneske og Kollega var han brav og elskværdig at arbejde sammen med.

Hey var med til at stifte Jyllands typografiske Forening, og lave dens første Love. I Foreningslivet tog han i de senere Aar ikke Del; hvilket sikkert skyldtes, at han boede i en Nabokommune.

Han begravedes under stor Deltagelse Søndag den 10. Juni paa nordre Kirkegaard, hvor Gutenbergbanneret sænkedes over hans Grav.

— Den 11. Juni mistede atter Aarhus Afdeling et af sine ældre Medlemmer, idet JOHAN PETERSEN afgik ved Døden efter kun et Par Dages Sygeleje. Den 9. Juni blev han pludselig syg paa sin Arbejdsplads og maatte forlade denne. Dagen efter fik han Hjerne-Apopleksi, og maatte køres paa Kommunehospitalet, hvor han, efter at have ligget et Døgn hen i bevidstløs Tilstand, afgik ved Døden, 57 Aar gl.

Johan Petersen arbejdede ligeledes i »Aarhus Stiftstidende«, og var en dygtig og akkurat Avissætter. Han var en rask Svend at arbejde sammen med, ligesom han var en udmærket Selskabsmand udenfor Trykkeriet.

Han efterlader sig Enke og 3 voksne Døtre, hvoraf den ældste desværre for Tiden opholder sig paa et Sanatorium for Brystsyge.

Petersen begravedes under stor Deltagelse Søndag den 17. Juni paa nordre Kirkegaard, hvor Gutenberg-Banneret var til Stede og sænkedes over hans Grav. B.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. d'Auchamp er bortrejst i 14 Dage fra den 5. Juli, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Fru H. Møller, Gl. Kongevej 178 A. Træffes Hverdage fra 1—2.

Dr. Eschricht er bortrejst fra 29. Juni til 22. Juli. Vikar: Dr. Christens, Nørrebrogade 184, der træffes Hverdage 12—1. Fredag 6—7.

Dr. Fischer-Nielsen er bortrejst fra 30. Juni til 11. August. Vikar: Dr. Harsløff, Brønshøj Apotek. Træffetid: 12—1 og Onsdag Aften 6—7.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Alvilda Theodora Kornelia Bendixen, udl. 24/6 17 hos Langkjær (arb. s. St.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3638 William O. C. Andersen fra Aalborg (Militær). 3948 Karl Gust. Madsen fra Svendborg (Militær).

Aalborg, 4061 Carlo H. H. Jensen (Jul. Nielsen) og 4305 Otto Hansen (P. Hansen). Holbæk, 4394 M. Kirkegaard (Amtstidende). Køge, 3401 L. V. Andersen (Folkebladet). Nyborg, 3891 H. A. Johs. Frederiksen (arbl). Struer, 3486 Edv. Joh. Munch (arbl.).

Fratraadte.

København: 4305 Otto Hansen til Aalborg i Pl. 3316 Emil V. Kock til Haslev i Pl.

Helsingør: 3429 Peter Emil Petersen til Næstved i Pl. Nakskov, 3413 R. Marquardsen paa Rejse og 3988 N. G. Petersen til Randers (arbl.). Nykøbing M., 3436 Johannes Christensen til Nykøbing S. (Journalist).

Typografernes Sangforening.

Næste Møde i Pilealléen Lørdag den **7. Juli** (med Damer). (1 v)

T. C. C. 1. Juli: Køge—Lellinge. Allégadekrydset **Kl. 7.** — Husk Lygten. (3 l)

Medlemsmøde

Lørdag den 30. Juni Kl. 7½ i Haandværkerforeningens Lokaler, Kronprinsensgade 7.

Alle bør møde.

ANNONCER

I et Provinsbogtrykkeri, hvor alle alm. forefaldende Akcidensarbejder laves, søges en **ung Typograf**, der sammen med Ejeren, som er faglært, vil udføre Gerningen. Eventuelt vil en Forbundter, der ønsker at sætte sig ind i Akcidenstekniken kunne faa Pladsen. Mekanisk Kraft haves. Billet mrkt. »162« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En Maskinsætter

(Typograph) kan straks faa Plads paa »*Svendborg Amts Dagblad*«, Svendborg. Nuv. Løn 34 Kr. + Tillæg efter den nye Tarif fra 1. Juli. (156)

En yngre Trykker

(militærfri), kendt med saavel Akcidens som Avis, **søger Plads** i Midten af Juli. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskont.

Til d'Hrr. socialdemokratiske Redaktører!

Ung ædruelig Typograf, militærfri, med Lyst og Anlæg for Journalistisk, søger Plads som Medarbejder ved et af de socialdemokratiske Provinsblade. Vedkommende har gennem flere Aar deltaget i Partiarbejdet som Agitator, og er saaledes godt inde i vore politiske Forhold. Har en Del Kendskab til Tysk. Billet mrkt. »6758 Journalist« bedes indlagt til *Nordisk Annoncebureau, Købmagergade 38, København.* (160)

Mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs eller i Forpagtning. Billet mrkt. »6781 Bogtrykkeri« modtager **Nordisk Annoncebureau, Købmagerg. 38.** (161)

Brugt Skrift.

Et større Parti brugbar Skrift, bestaaende af 2 Kasser Petit, 2 Kasser Korpus samt alle Mellemgrader lige op til 12 Cicero er til Salg. Fraktur og tysk Højde. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufornikiede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

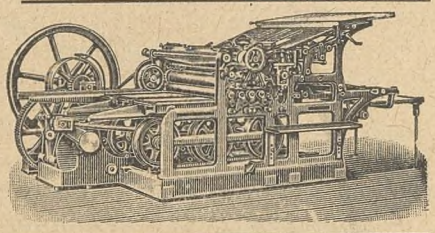

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri,** *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 7. JULI 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa givet Foranledning gøres Medlemmerne opmærksom paa, at **Overarbejde kun maa udføres i sædvanligt Omfang.**

I Tilfælde, hvor man ved Hjælp af Overarbejde søger at skabe »Lager« med Henblik paa en eventuel Strejke, **maa saadant Overarbejde nægtes.**

København, den 5. Juli 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Sætterafdelingen

(Sættere, Stereotypører og mdl. Trykkeriarb.)

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Søndag den 8. Juli Kl. 10½ pr.

i Forsamlingsbygningen (Enghavevej) den store Sal.

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. 3. Ophævelse af vort Bibliotek.

STYRELSEN.

Situationen.

Vi har ventet det længst mulige med Udsendelse af nærværende Numer, fordi vi ønsker at give vore Medlemmer de senest mulige Meddelelser om, hvorledes Begivenhederne udvikler sig i den for vor Organisation saa alvorlige Situation, Tarifskiftet har bragt os i.

Som meddelt i sidste Numer blev der forrige Søndag og Mandag afholdt Møde mellem Repræsentanter for vort Forbund og for de to Principalorganisationer; disse Møder resulterede jo ikke i noget fælles Forslag til Løsning af Konflikten, idet Principalerne i Realiteten erklærede ikke at kunne strække sig videre, navnlig med Henblik paa de smaa Virksomheder.

Forhandlingerne i de to Dage endte som bekendt med, at Parterne skiltes uden at nyt Møde blev aftalt.

Imidlertid var der for vort Forbunds Ledelse at tage under Overvejelse, hvad der fra vor Side nu maatte ske; og i god Forstaaelse med alle Forbundsstyrelsens Medlemmer, og som en selvfølgelig Konsekvens af Afstemningen over Tarif-Forslaget, foranledigedes første Strejkevarsel tilstillet Principalorganisationerne, og dette efterfulgtes paa regelmæssig Maade af andet Varsel, udstedt af De samvirkende Fagforbund, og var i Arbejdsgiverorganisationens Hænder i Torsdags Morges; efter dette sidste Varsel kan en eventuel Strejke effektueres tidligst Fredag den 13. Juli om Morgenen.

Under denne Udvikling foranledigede Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening Indkaldelse til Møde Torsdag, og paa dette var Parterne repræsenterede ved deres respektive Ledelser, vort Forbund ved samtlige Provinsstyrelsesmedlemmer samt ved Forretningsudvalgets Medlemmer; Hovedorganisationerne var repræsenterede af CARL F. MADSEN for De samv. Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen af Direktør HAUBERG, Bogtrykker LANGKJÆR samt af Kontorchef AGGERHOLM.

Paa dette Møde motiverede VIGGO CHRISTENSEN det Forslag, der var tilstillet Principalerne, ligesom han stærkt understregede Betydningen af den Afstemning, der havde forkastet det udarbejdede Forslag til Overenskomst.

For Principalerne var JOHS. JENSEN, Fredericia, Ordfører, og han fremhævede alle de Vanskeligheder, der for Tiden er forbunden med at drive Bogtrykkeri- og Bladvirksomheder, Vanskeligheder, vore Medlemmer jo ikke staar ukendt overfor. I den paafølgende Debat deltog Medlemmer fra begge Sider, og selv om denne ikke fra nogen Side lod antyde nogen Forsonlighed, blev man dog enige om at undersøge, om der var Muligheder til Stede, for ved en fornyet Partsforhandling at komme til et Resultat, der kunde blive Grundlag for en Løsning.

Efter et Par Timers Diskussion nedsattes et Udvalg, der kom til at bestaa af Principalerne JOHS. JENSEN, Fredericia, P. HANSEN, Aalborg, SØNDERGAARD, Odense, og Red. NIELSEN, Aarhus, samt fra vort Forbund VICTOR PETERSEN, VIGGO CHRISTENSEN, NIELS MORTENSEN og TH. JØRGENSEN.

Dette Underudvalg forhandlede hele Eftermiddagen til ud paa Aftenen, uden at man kom en Løsning nærmere, hvorefter Mødet afbrødes og et nyt fastsattes til Fredag Form. Kl. 10.

— Det er saaledes paa nærværende Tidspunkt umuligt at sige noget om, hvorledes Situationen kan udvikle sig, og Medlemmerne maa derfor være forberedt paa alle Konsekvenser.

Vi har naturligvis stadig Haabet om, at det maa lykkes ved Forhandlingerne at naa et saadant Resultat, at en Kamp under de herskende vanskelige Forhold kan undgaas.

Paa den anden Side hævder Principalerne fortsat, at det vil være dem umuligt med de stedse stigende Vanskeligheder i vort Fag at strække sig videre, end man alt har gjort ved Odenseforslaget.

Lykkes det ikke at bryde denne Modstand hos Principalerne, vil Konsekvensen være, at den varslede Arbejdsstandsning er uundgaaelig. De fornødne Meddelelser vil udgaa, saa snart der til den ene eller den anden Side foreligger et Resultat.

Brændselsspørgsmaalet.

TYP.-TID. Nr. 25 indeholdt en Meddelelse om et af Fællesorganisationen afholdt Møde, ved hvilket det vedtoges at organisere Brændselssalget paa den Maade, at Medlemmerne igennem Fagorganisationerne kunde købe Mærker til Opklæbning i en dertil indrettet Bog.

Materialet for dette Arrangement er nu i Orden saaledes, at Medlemmer, der ønsker det, fra førstkommende *Mandag* kan faa udleveret Bog og købe Mærker. Bogen skal i alle Tilfælde udleveres paa Forbundskontoret, og det er en Selvfølge, at saadanne Medlemmer, som endnu staar i Restance med Betaling af tidligere leveret Brændsel, ikke vil faa udleveret Bog eller Mærker før denne Restance er betalt.

Alt Salg af Mærker sker kun pr. Kontant.

Det anbefales Personalerne at rekvirere Bøgerne trykkerivis ved en til Kontoret indsendt Liste, indeholdende Navn og Numer paa dem, der ønsker Bøgerne; disse vil da blive udfyldt og ligge færdig til Afhentning. — Husk paa Listen at anføre Firmaets Navn.

Forbundsstyrelsesmødet den 24. Juni

beskæftigede sig med Delegeretmødets Dagsorden, idet man gennemgik de forskellige Forslag til Lovændringer, og tog Stilling til disse og ligeledes til de særlige Forslag, der var indkommet fra de forskellige Afdelinger. Endvidere tiltraadte Forbundsstyrelsen forskellige Forslag, der var stillet af Forretningsudvalget.

Resultatet af Afstemningen over Forslag til en Provinstarif forelaa, og den herved skabte Situation gennemdiskuteredes meget udførligt. Forskellige Beslutninger toges enstemmigt, og Forretningsudvalget bemyndigedes til at foranledige første og anden Strejkevarsel afgivet i det Omfang, Situationen maatte kræve.

Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

UNDER Forudsætning af, at der i Aar som tidligere af vedkommende Ministerium stilles et Beløb til Raadighed for Foreningen til unge Typografer og ældre Lærlinges Videreuddannelse ved Fagskolen i København, opfordres herved unge Sættere og Sætterlærlinge i det sidste Læreaar til snarest at indsende Begæring om at komme i Betragtning ved Beløbets Uddeling. Begæringen maa være ledsaget af

1. Anbefaling fra Principalen, hvis Ansøgeren er udlært, eller Attest fra Læremesteren om, hvorlænge Vedkommende har været i Lære, i Fald Ansøgeren endnu er Lærling.
2. Oplysning om, hvorlænge vedkommende har været beskæftiget ved Akcidensarbejde.
3. Det bedes oplyst, om Ansøgeren selv eller ved Paarørendes Hjælp evner at betale for sit Ophold under Kursustiden, der sædvanligt varer 2 Maaneder.

Selve Kursusset koster 20 Kr., der fradrages tilstaaede Understøttelse.

Ansøgning om Understøttelse maa snarest indsendes til undertegnede Formand for Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

Da Skolen i Reglen har Plads til flere Elever, end Understøttelse i Almindelighed kan tildeles, opfordres de, der selv evner at udrede Udgifterne ved Opholdet, til ogsaa at søge Optagelse i Kursuset.

Nærmere Underretning om Tiden for Kursusets Begyndelse vil blive meddelt de Ansøgende. Det formodes, at Kursuset vil begynde omkring 1. August.

Aalborg i Juni 1917.

P. HANSEN,
Maren Turisgade 5.

Island—Danmark.

I »Typ.-Tid.«s Nr. 22 findes en lille Artikel fra en herværende islandsk Kollega, der handler om Reykjaviks Typografers Lønforhøjelser under Dyrtiden.

Naar man læser denne Artikel, kommer man uvilkaarligt til at tænke paa de bevægede Møder sidste Efteraar, hvor Københavns Typografer under meget stor Deltagelse drøftede deres Lønforhold under Dyrtiden. Alle vore store Anstrengelser resulterede som bekendt i et Tillæg af *3 Kr.* pr. Uge, fordelt efter Alimentationsprincipet. Jeg skal ikke i »Typ.-Tid.«s knapt tilmaalte Plads komme ind paa en Kritik af dette System, det vil der nok blive Lejlighed til senere; derimod vil jeg paapege, at for over 1 Aar siden (altsaa betydelig før vi fik vore 3 Kroners Tillæg) opnaaede Reykjaviks Typografer et Løntillæg af *5 Kr.* pr. Uge. Det var allerede en ret betydelig Forskel i Islændernes Favør.

Men nu kommer Rosinen i Pølseenden. Nu for nylig har Islænderne faaet hævet Lønningerne med *55 pCt.* Samtidig med, at jeg lykønsker Islænderne til denne klækkelige Lønforhøjelse (den staar i god Forhold til Livsfornødenhedernes Fordyrelse), tager jeg min Hat af for de islandske Kolleger og deres Styrelse, der har formaaet at gennemføre den. At de har kunnet gennemføre denne Forhøjelse ad fredelig Vej, viser, at de islandske Bogtrykkere er i Besiddelse af betydelig mere social Forstaaelse end deres københavnske Kolleger, der kun har kunnet strække sig til de omtalte 3 Kr.

I Øjeblikket er vort Forbund optaget af at skaffe Provinskollegerne en anstændig Tarif (jeg haaber noget i Retning af 50 pCt.), dernæst staar Delegeretmødet for Døren, som ogsaa fra Ledelsens Side kræver et betydeligt Forarbejde. Men skulde Krigen og Dyrtiden vedvare, hvad der desværre er al Udsigt til, møder vi frem til Efteraaret og forlanger vore *50 pCt.* Naar vore islandske Kolleger har kunnet gennemføre det, kan vi vel ogsaa; og naar Islands Bogtrykkere har kunnet yde et saadant Løntillæg, trods de store Vanskeligheder, de har haft at kæmpe med for overhovedet at holde Bedrifterne i Gang, maa vore vel ogsaa kunne gøre det.

JAC. M.

Privatkassernes Understøttelser

har været Emnet for mange Diskussioner rundt omkring i Afdelingerne, og alle Steder er det blevet fremhævet, hvor meningsløst det var Aar efter Aar at give Understøttelse til de permanent arbejdsløse Rejsende, som betragtede Privatkasserne som værende til for deres Skyld.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 25. Juni i Hjørring Afdeling drøftedes dette Spørgsmaal meget indgaaende, og fra flere Sider fremsattes Forslag om at nægte Understøttelse til saadanne Rejsende, som satte Privatkassernes Understøttelse højere end Arbejde. Der behandledes derefter et fremsat Forslag til »*Regler for Understøttelse af Privatkassen til rejsende Typografer*«. Forslaget, der blev vedtaget, lyder i sin Helhed saaledes:

1.

Ingen rejsende Typograf af Dansk Typ.-Forb. eller gensidig Forening kan i Følge Lokalafdelingens Love erholde Understøttelse med mindre Mellemrum end 3 Maaneder.

2.

Understøttelsen fastsættes til 1 Kr. 25 Øre pr. Dag for Rejsende uden Understøttelse og ydes saaledes: Rejsende, der kommer fra Aalborg, 2 Dages Understøttelse, fra Brønderslev eller Frederikshavn 1 Dag og fra Thisted 4 Dage.

Desuden kan der til Rejsende, som vil overnatte her i Byen, ydes et Kort, der giver Ret til Natlogi og Morgenkaffe paa Svendehjemmet.

3.

Rejsende med Understøttelse kan, forsaavidt de vil overnatte, ydes et Kort til Natlogi og Morgenkaffe.

4.

Naar en Rejsende uden Understøttelse i Løbet af et Aar 3 Gange har modtaget Understøttelse af Privatkassen, uden i Mellemtiden at have arbejdet og betalt Kontingent til Forbundet i mindst 13 Uger, bortfalder Understøttelsen, og der maa kun ydes Vedkommende Kort til Natlogi og Morgenkaffe. Først efter at Vedkommende har arbejdet og betalt Kontingent i mindst 13 Uger, kan der atter ydes de i Punkt 2 nævnte Understøttelser.

5.

De forannævnte Understøttelser kan i enkelte Tilfælde overskrides, naar Bestyrelsen finder særlig Anledning dertil.

6.

Henvendelse paa Trykkerierne er ikke tilladt, og de Rejsende henvises til Lokalformanden.

7.

Disse Regler træder i Kraft straks; dog bestemmes, at Punkt 4 har tilbagevirkende Kraft saaledes, at Rejsende, der tidligere har nydt Understøttelse 3 Gange i Løbet af de tre sidste Kvartaler, falder ind under disse Bestemmelser.

Hjørring, 25. Maj 1917.

— — —

Med disse Regler har Hjørring Afdeling for sit Vedkommende sat en Bom for den meningsløse Ordning, de fleste Privatkasser har, at rejsende Typografer i en længere Aarrække uindskrænket kan hæve Understøttelse, uden at gøre sig nogen Anstrengelse for at blive understøttelsesberettiget af Forbundet.

Samtidig er Understøttelsen til andre Rejsende, saavel med som uden Understøttelse, forandret saaledes, at der nu ekstra ydes dem Kort til Svendehjemmet; en Forandring, der ikke i de senere Aar har været benyttet her i Afdelingen. Denne sidste Foranstaltning vil sikkert blive hilst med Glæde af de Rejsende, den kommer til at berøre; at det sker paa Bekostning af »Privatkassernes Adoptivbørn«, er der vist ikke mange, som beklager.

Hjørring, 28. Maj 1917. —K.

Cykleklubbens Pinsetur

var begunstiget af smukt Sommervejr og forløb paa bedste Maade. I et Antal af 38 Deltagere, Damer og Herrer, startedes Kl. 7¼ Pinsemorgen fra Krydset ved Allégade. Turen gik over Roskilde til Lindenborg Kro, hvor man spiste sin medbragte Mad og hvilede et Par Timers Tid; derfra tilbagelagdes den sidste Mils Vej let og hurtigt forbi Rygaard med de smukke Haveanlæg og gennem Skov til Endemaalet for Pinseturen, nemlig Færgekroen ved Bramsnæsbugt. Her tilbragte Klubben nogle Timer og nød den smukke Udsigt til forskellige skovklædte Kyster og Pynter ved Bugter, hvorefter man brød op og kørte mod Syd, forbi et Par Landsbyer, op til Tølløse Hotel, hvor den forudbestilte Kotelet blev sat til Livs, og senere efter Kaffebordet underholdt man sig med Musik og Sang af nogle af Klubbens Medlemmer samt en lille Dans. Deltagerne var indlogerede dels paa Hotellet og dels i Byen. — 2. Pinsedag fortsattes Turen med Besøg i Aastrup Slotshave, som ligger smukt i en Dal, omgivet af Bakker og Skove, kun ¼ Mil Nord for Tølløse. Efter at have tilbagelagt de noget bakkede og anstrengende Veje herfra Øst paa, naaede Klubben Herthadalen ved Lejre, hvor man atter forsynede sig fra Spisekamret paa Cyklerne, forinden man tilsidst aflagde Besøg paa Ledreborg og nød

de smukke Udsigter i den store Slotspark. Saa gik Turen endelig over Roskilde, hvor man holdt det sidste Hvil, og hjem til København.

For de kommende Sommersøndage er følgende Ture planlagte:

Juli 8.	Trepilelaagen	St. Hans Torv.	Kl. 9
— 15.	Rudeskov—Vedbæk	St. Hans Torv	- 9
— 22.	Hillerød	St. Hans Torv	- 8
— 29.	Nærum Skovløberhus	St. Hans Torv	9
Aug. 5.	Jægerkroen	Ved Glyptoteket	- 9
— 12.	Lille Værløse—Søndersø	Nørrebros Rundd.	- 9
— 19.	Søllerød	St. Hans Torv	- 9
— 26.	Maalev	Nørrebros Rundd.	- 9
Sept. 2.	Jægersborg—Ermelunden	St. Hans Torv	10
— 9.	Ørholm	St. Hans Torv	- 10
— 16.	Gentofte	St. Hans Torv	- 10
— 23.	Kirke Værløse (Nøddetur)	Nørrebros Rundd.	- 10
— 30.	Herlev	Nørrebros Rundd.	- 10

Styrelsen kan foretage Forandringer i Programmet.

Indmeldelser modtages af Formanden, MARTIN LARSEN, Frederiksborggade 31 3, K., og Kassereren, J. UHRBRAND, Ægirsgade 18 3, L., der tillige udsteder Udleveringssedler paa nye Cykler, samt af Styrelsens øvrige Medlemmer.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 2. Juli i Rømersgade 22. — Til Dirigent valgtes CARL J. CHRISTENSEN. Til Sekretær: O. LUNDIN.

1. Forslag til Delegeretmødet. — FORMANDEN gennemgik Forslagene og knyttede nogle forklarende Bemærkninger til de foreslaaede Lovændringer. Oplyste, at Forbundsstyrelsen henstillede, at Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samv. Fagforbund blev udskudt til senere og mere normale Tider end de nuværende. Omtalte udførligt Forslagene om Lærlingeforholdene og det af Berendt stillede Forslag om Opretrelse af et privat Reservefond.

Den paafølgende Diskussion drejede sig i det væsentligste om Udmeldelsen, Lærlingespørgsmaalet og det foreslaaede Kvitteringssystem. ALFRED CHRISTENSEN ønskede meget et saadant System gennemført, og haabede, at Delegeretmødet maatte finde en Ordning. Havde ikke megen Tiltro til Svendeprøvens Betydning. — DAHL anbefalede at beholde Svendeprøverne. Han fandt Ervigs Forslag om Lærlingeorganisationer heldigt. — CARL CHRISTOFFERSEN mente, at Lærlingene skulde have Dagundervisning paa Fagskolen. — SOPHUS ANDERSEN talte energisk for Udmeldelse. — Iøvrigt deltog KNUDSEN, JOH. LARSEN, BERGENHOLZ, BRUUNCK, O. NIELSEN og til Slut FORMANDEN i Diskussionen.

2. Opstilling af Delegerede. — Følgende Kolleger foresloges: JOH. LARSEN, P. AUG. PETERSEN, MICHELSEN, CARL CHRISTOFFERSEN, ALFR. CHRISTENSEN, HANS OLSEN, AKSEL DAHL, O. LUNDIN, HUGO KNUDSEN, OLUF NIELSEN, CARL J. CHRISTENSEN, AKSEL FREDERIKSEN, CARL BERG, SOPHUS ANDERSEN og CARL HANSEN.

Det vedtoges at opstille de foreslaaede i alfabetisk Orden.

3. Valg af Stemmeoptællere. — CARL MADSEN, TVERSKOV, FREDERIK JENSEN og CARL JENSEN valgtes.

4. Eventuelt. — FORMANDEN omtalte nogle Forhandlinger med Teknologisk Institut angaaende nogle Foredrag om Papir og Farver med paafølgende Besøg paa Fabrikker. De vilde antagelig blive holdt i September. — JOH. LARSEN bad om Bemyndigelse til at protestere imod et Medlems Deltagelse i Forbundsstyrelsens Møder. — FORMANDEN omtalte til Slut Forhandlingerne om Provinstarifen.

Derefter hævedes den sparsomt besøgte Generalforsamling.

Odense Lokalafdeling afholdt Søndag den 1. Juli Form. Kl. 10 ekstra Generalforsamling i »National«. — Dirigent: FR. LARSEN.

Punkt 1 var: Tarifforslagets Forkastelse og den derved skabte Situation. — Indledet af FORMANDEN udspandt der sig en interessant Forhandling om Afstemningen og de mange Motiver, man havde haft for sin Stilling hertil. Men alle var enige om, at naar man nu fordrede en fast og fælles Optræden, der muligt resulterer i en Strejke, saa var Sammenholdet fuldstændigt, og Viljen til at gennemføre en god Tarif stærk.

Næste Sag var: Valg af 8 Delegerede til Mødet i København Juli—Avgust. — Valgt blev: C. O. MADSEN, EDV. JENSEN, A. JUUL, WELBLUND, FR. LARSEN, P. OLSEN, JOHS. CHRISTENSEN og KLIXBÜLL. Suppleanter: CHR. E. PETERSEN og JUL. NIELSEN.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 100 Medlemmer. — Diskussionen var meget livlig og blev paahørt i stor Ro og med Opmærksomhed. Visse »Strømpile« peger mod et »Systemskifte«, naar de store Fællessager er fra Haanden. B.

Nær og Fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag i Sætterafdelingen har, foruden Valg af Delegerede paa sin Dagsorden, tillige Forslag til Beslutning om *Ophævelse af Biblioteket.*

Dyrtidsfondens sidste Udbetaling i April Kvartal finder Sted i Dag og er 140 Øre pr. Portion ugenlig for **5 Uger**.

Sommerfest. Efter Forlydende vil der ikke i Aar blive afholdt nogen egenlig Stiftelsesfest i den københavnske Sætterafdeling, derimod er der planlagt en Aftenfest for alle Afdelingers Medlemmer med Familje i Forbindelse med Delegeretmødet. Nærmere Meddelelser herom vil fremkomme med det første.

Provins-Afdelingernes Delegerede, der maatte ønske deres Logiophold ordnet gennem Organisationen, maa snarest tilskrive Bernh. Schmidt herom. Priserne varierer mellem Kr. 1.75 og 2.50 uden Morgendrik.

Lokalformændene maa til Forretningsudvalget omgaaende indsende Meddelelse om hvilke Kolleger de forskellige Afdelinger har valgt som Repræsentanter til Delegeretmødet.

Brev henligger til J. C. Jørgensen fra Rekrut Jørgensen, Slagelse.

Herning Lokalafdeling drøftede ved en ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 15. Juni det udsendte Tarifforslag. Alle var enige om, at det var uantageligt. Det vedtoges med 13 St. at stemme Nej. 4 Stemmesedler var blanke, ingen stemte for Forslaget. — Det vedtoges at yde L. D. Christiansen 6 Kr. til Rejseudgifter til Mødet i Esbjerg.

17 af Afdelingens 19 Medlemmer havde givet Møde. L. D. C.

Sommerferie. Personalet i P. A. Nielsens Bogtrykkeri har i Aar faaet den aarlige Ferie forhøjet til 8 Arbejdsdage med fuld Udbetaling af Løn.

— I Lighed med tidligere Aar er der atter i Aar tilstaaet det samlede Personale i »Kristeligt Dagblad«s Trykkeri en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er begyndt.

— Chr. Bachhausens Bogtrykkeri giver i Lighed med tidligere Aar hele sit Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Firmaet Hamburger & Lange, Krystalgade 7, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale Sommerferie henholdsvis 3 Dage og 1 Uge med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Stubbekøbing: Redaktør Føns har som sædvanlig tilstaaet sit Personale 4 Dages Ferie op til en Søndag med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Svendborg: »Svendborg Amtstidende«s Personale har i Aar, ligesom tidligere Aar, faaet Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

— A/S. »Assens Amts Dagblad« (ved Redaktør Gustav Vejle) har i Lighed med tidligere Aar uden Opfordring tilstaaet hele sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Lønnen. Ferien har taget sin Begyndelse. A. H. M.

— Andelsselskabet »Vendsyssel Folkeblad«, Brønderslev, giver — i Lighed med foregaaende Aar — hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund.

Januar Kvartal 1917.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1917	708.45	Rejseunderstøttelse ...	1,735.80
Ordin. Kontingent ...	52,661.86	Underst. p. St.	14,342.50
Andre Indtægter	4,262.29	Sygeunderstøttelse ...	32,994.99
Tilsk. fra Hovedkassen	14,452.55	Begravelseshjælp	4,020.00
		Andre Udgifter	2,330.59
		Inds. til Hovedkassen .	15,945.36
		Beholdn. 31. Marts 1917	715.91
	72,085.15		72,085.15

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Jan. 1917	944,034.61	Tilskud til Afdelingerne	14,452.55
Renter	2,760.32	Overfartsbilletter	90.25
Inds. fra Afdelingerne	15,945.36	Typograf-Tidende	2,086.12
Kommunetilsk. til B.A.	5,933.23	Administrationsbidr. til Det internat. Sekr...	182.91
Refunderet Porto ...	2.85	Forsk. Kontingenter..	10.20
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	107.54	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	301.00
Inds. fra Ejendommen i Randers	100.00	Kontorartikler	72.30
		Lønninger og Honorarer	1,535.00
		Rejseudgifter og Diæter	385.56
		Porto	114.94
		Telegram og Telefon .	145.20
		Tryksager	1,227.50
		Bladhold	2.32
		Bogbinder	14.50
		Forsk. Udgifter	97.87
		Beholdn. 31. Marts 1917	948,165.69
	968,883.91		968,883.91

København, den 23. Maj 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

2. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 65.00. 4. Juli: Løgstør 27.00.

København, den 4. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovtormelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. Juni: Aarhus 1000.00. 2. Juli: Frederikshavn i Stedet for April Kvartals Overskud 65.00. 4. Juli: Struer 56.00.

København, den 4. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. Erik Larsen er bortrejst fra 6/7—31/7, i hvilken Tid hans Praksis besørges af Dr. Bøcher, Torvegade 19. Træffes fra 1—2 og Onsdag fra 6—7, og af Dr. Lange, Knippelsbrogade 1[3]. Træffes 1—2.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Edvin Jensen, udl. 15/4 17 hos Chr. Johansen (arb. s. St.). Paal. Edith N. M. C. Petersen, udl. 1/7 17 hos Løvgreen (arb. s. St.). Trykkerlærl. Henry Christoffersen (L. A. Jørgensen).

Aalborg, Paal. Emma Vestergaard, Ida Butler og Laura Carlsen. Aarhus, Paal. Ebba Hansen, Marie Jensen, Sofie Jønsson, Caroline Laursen, Karen Olivia Jensen og Astrid Larson. Esbjerg, Hjælpearb. Harald Jørgensen og Paal. Sofie Kjergaard. Hobro, Paal. Elfrida Hansen. Holbæk, Paal. Olga Sørensen. Kallundborg, Hjælpearb. Anders Christensen og Alfred Risum. Kolding, Paal. Hilda Marie Gundersen, Inger Sørensen, Johanne Sørensen, Marie Madsen, Margrethe Olsen, Elisabeth Larsen, Emma Stengaard, Charlotte Lund, Osvalda Frederiksen, Ingrid Marie Andersen, Elisabeth Sørensen, Minna Friemann, Stella Lander og Petra Petersen. Nyborg, Paal. Mary Nielsen, Marie Nielsen, Rosalie Jørgensen, Marie Louise Jørgensen, Eva Petersen, Anna Gregersen, Mary Petersen, Anna Jensen, Mathilde Blohm og Marie Holmberg. Nykøbing F., Paal. Marie Nielsen, Gurli Petersen, Dagmar Petersen, Ehardine Michaelsen og Dagmar Sophie Christiansen, Hjælpearb. J. Rasmussen, Hans Peter Johansen Schou og Anders Viggo J. Søderberg. Odder, Paal. Agnes Petersen og Olga Hansen. Odense, Hjælpearb. Frederik Marius Jeppesen. Randers, Paal. Elisa Jensen. Ringkøbing, Paal. Mariane Petersen. Rønne, Hjælpearb. Tinny Petra Anine Holm. Slagelse, Paal. Andrea Christensen, Camilla Nicolaisen, Elvine Kristiansen, Marense E. Larsen og Vilhelmine Rasmussen. Svendborg, Paal. Vilhelmine Jensen. Thisted, Paal. Frieda Olivia Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4098 Engelbrecht Christensen fra Næstved (arbl.). 6089 H. P. M. Hansen fra Middelfart (arbl.).

Frederikshavn, 6854 Lorentz F. Jensen (Skagen Bogtrykkeri). Haslev, 3316 Emil V. Kock (Torkildsen). Holbæk, 3764 L. Lomholt Sørensen (arbl.). Næstved, 3429 Peter Emil Petersen i Pl. og 3371 Holger Frederiksen (arbl.). Silkeborg, 3804 Anders Antonsen (Social-Demokr.). Svendborg, 3666 Hans Anton Andersen (arbl.), 3360 L. C. Fr. Nielsen (arbl.) og 3911 Algreen Rasmussen (arbl.).

Fratraadte.

København, 2671 Otto Ebert Jensen til Udl. 6234 M. G. C. Rasmussen til Hjørring i Pl.

Esbjerg, 6841 Elias Borch til Varde i Pl. Faaborg, 3935 Karl Viggo Jensen til Odense (arbl.). Fredericia, 3673 Carl Lund til Vejle i Pl. Hobro, 6196 J. Chr. Olesen til Middelfart i Pl. Kallundborg, 3764 Niels Lomholt Sørensen til Holbæk (arbl.). Kolding, 4483 R. Wachter til Vejle (arbl.). Næstved, 4098 Engelbrecht Christensen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 3371 Holger Frederiksen til Næstved (arbl.). Stubbekøbing, 6053 Johs. Bertelsen til Herning i Pl.

Udmeldte.

København: 2189 Paal. Carla Lundberg. 2042 Paal. Mary Iska Nielsen. 2365 Paal. Mary Nielsen. (Alle fratraadt Faget.)

Nykøbing M., 3436 Johannes Christensen. Randers, 4962 Kristen Linde (fratr. Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag **Kl. 8 præcis**: Famijeaften i Pilealléen 16. (1 x)

T. C. C. 8. Juli: Trepilelaagen. St. Hans Torv. (3 m)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter,

8 Aars Praksis, særdeles godt kendt med saavel tysk som engelsk System, søger Plads. — Prima Anbefalinger. — Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

I et Provinsbogtrykkeri, hvor alle alm. forefaldende Akcidensarbejder laves, søges en **ung Typograf**, der sammen med Ejeren, som er faglært, vil udføre Gerningen. Eventuelt vil en Forbundter, der ønsker at sætte sig ind i Akcidenstekniken kunne faa Pladsen. Mekanisk Kraft haves. Billet mrkt. »162« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: Carl Nielsen, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: Viggo Christensen, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 14. JULI 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Provinserne.

Som telegrafisk meddelt Torsdag Eftermiddag er det til Afstemning udsendte Forslag til en 2-aarig Tarif vedtaget af saavel Typografer som Principaler. For vort Vedkommende skete Vedtagelsen med 946 Ja mod 489 Nej, 2 svarede »Stemmer ikke«.

Den første Udbetaling efter den ny Tarif er formentlig sket i Aftes. *Tarifen har tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli d. A.*

I Forretninger, der ikke tilhører nogen af de to Principalorganisationer, maa Personalerne kræve, at Betaling fra 1. Juli d. A. sker efter den mellem Organisationerne trufne Overenskomst. *Gennem Lokalformændene vil disse Forretninger senere faa tilstillet Blanket til Tarif-Underskrift.*

I Fald nogen Forretning nægter at betale efter den vedtagne Tarif, maa det **gennem Lokalformanden uopholdelig indberettes til Forbundskontoret.**

København, den 12. Juli 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Tarif-Overenskomsten vedtaget.

Strejken undgaaet.

MED 946 Ja mod 489 Nej har Provinstypograferne vedtaget det sidst udarbejdede Forslag til en to-aarig Overenskomst med Provins-Bogtrykkernes og Bladudgivernes Organisationer. Nævnte Organisationers Medlemmer har ligeledes vedtaget Forslaget, og hermed er da den varslede Strejke aflyst.

Ved de Forhandlinger, der med Principalorganisationerne paabegyndtes samme Dag som Odense-Forslaget var forkastet, fremsatte Forbundsstyrelsen følgende Forslag: 1) Minimallønningerne og Tusindbetalingen som i København. 2) De bestaaende Lønninger hæves paa følgende Maade: Til og med 26 Kr. forhøjes med 8 Kr., fra 27—28 med 7 Kr., fra 29—30 med 6 Kr., fra 31—32 med 5 Kr., fra 33 Kr. og derover med 4 Kr. 3) Det nuværende Dyrtidstillæg bibeholdes. 4) Varighed 2 Aar.

Paa dette Grundlag sprængtes Forhandlingerne den følgende Dag, idet Principalerne erklærede ikke at kunne akceptere Forslaget og ikke agtede at stille Ændringer dertil, hvilket de dog ved de senere Forhandlinger nødsagedes til alligevel.

Fremskridtet fra Odense-Forslaget er, at Lønstigningen forandres paa alle Satser fra 2 Kr. til 3 Kr., og at Dyrtidstillæget for de, der hidtil har haft henholdsvis 24—25—26 Kr. i ugenlig Løn, bliver 4 Kr. ugenlig; gamle Lønninger fra og med 27 Kr. til og med 35 Kr. bevarer de 3 Kr. i Dyrtidstillæg Odense-Forslaget tilsikrede dem, medens de Kolleger, der indtil nu har haft 36 Kr. ugenlig og derover, kun faar 2 Kr. i Dyrtidstillæg, men til Gengæld faar den manglende Krone lagt over paa selve Lønnen. Tager vi Forskellen mellem den nu tiltraadte Overenskomst og de hidtil gældende Lønninger, med den i 9 Maaneder udbetalte Dyrtidshjælp, er Stigningen følgende: Lønninger paa 24—25—26 Kr. og med 2 Kr. i Dyrtidshjælp bliver nu 27—28—29 Kr. + 4 Kr. i Dyrtidstillæg, eller en Stigning paa 5 Kr.; Lønninger fra og med 27 Kr. og til og med 35 Kr. har faaet en Stigning paa 4 Kr., og alle Lønninger derover en Stigning paa 3 Kr.

Alle Ugifte *over 25 Aar* er stillet ganske paa samme Maade som de øvrige Arbejdere, og for deres Vedkommende er Stigningen i samlet Løn noget større, eftersom de hidtil i Dyrtidstillæg kun har faaet udbetalt 1 Kr. ugenlig; de Ugifte *under 25 Aar* har ogsaa opnaaet mere i Dyrtidstillæg end de hidtil har haft, idet de kun skal have 1 Kr. mindre *paa de forskellige Satser* end de øvrige Kolleger, altsaa henholdsvis 3, 2 og 1 Kr. ugenlig.

En Sammenligning med de nu opnaaede Lønforhold og de, der eksisterede før Juli 1915, viser, at de lavestlønnede Typografer har haft en Stigning paa 8 Kr., Lønninger, der den Gang var mellem 27 og 32 Kr., 7 Kr., Lønninger mellem 32 og 35 en Stigning paa 6 Kr. og alle øvrige en samlet Stigning paa 5 Kr.

Overenskomsten har afskaffet Byerne af tredie Lønklasse og rykket tre af disse Byer op i første, Resten i anden samt rykket 12 Byer fra anden og op i første Lønklasse. Endvidere er der ved Overenskomsten, i Modsætning til Odense-Forslaget, sket Forandring med Tusindbetalingen, idet den nu *i alle Byer* er for Fraktur 42 Øre og for Antikva 44 Øre; herefter faar Beregningssætterne nu 4 Øre mere pr. Tusind Bogstaver, forsaavidt de arbejder i Byer, der hidtil har været i første Lønklasse, 5 Øre mere i Byer, der hidtil har tilhørt anden Lønklasse, og 6 Øre mere for Byer, der har staaet i den nu afskaffede tredie Lønklasse. Overvejende Værk- og Akcidensarbejde udbetales med 1 Øre mere pr. Tusind Bogstaver.

Dette er en meget betydelig Forbedring fra de hidtil eksisterende Forhold, thi ikke alene faar Beregningssætterne i de smaa Byer deres Arbejde bedre betalt, men overalt i Byerne er Værdimaaleren for fastlønnet Arbejde rykket opefter.

Hjælpearbejder-Spørgsmaalet er løst i Henhold til Odense-Forslaget saaledes, at der inden 1. Oktober skal optages en Forhandling om deres Lønforhold.

Bestemmelsen om, at Principalerne har underordnet sig Normen for Regler for Behandling af faglig Strid, vil, anvendt paa rette Maade, kunde faa god Virkning.

I det Cirkulære, hvormed Forretningsudvalget udsendte Tarifforslaget til Afstemning, var desværre indløbet en beklagelig Fejl, som det om Onsdagen var nødvendigt at rette ved et Telegram til samtlige Afdelinger. Da der kun var levnet kort Tid til Afstemningen og man ikke havde villet give Principalerne længere Tid til Forberedelse af en Strejke, havde man søgt at være saa udførlig og udtømmende i sine Kommentarer som muligt. For at lette Oversigten havde man udarbejdet en Tabel over Tarifens Virkninger paa Fastlønnen, og desværre var det netop denne Tabel, der var fejl og derfor blev vildledende. Overenskomstens Punkt 3 siger ganske udtrykkeligt, at Dyrtidstillæget lægges paa den forhøjede Løn, medens man i Tabellen helt igennem havde regnet med de

bestaaende Lønninger. Derved var i Hastværket Opmærksomheden unddraget fra, at en bestaaende Løn paa f. Eks. 27 Kr., ifølge Tarifforslaget blev til 30 Kr., hvorved Dyrtidstillæget blev 3 Kr., medens man i Tabellen havde regnet med 4 Kr. Paa denne Maade var 6 af Tabellens Satser blevet 1 Kr. for høj.

Først Tirsdag Aften kom Principalorganisationens Indsigelse os i Hænde, og allerede Onsdag Morgen laa der fra adskillige Afdelinger Forespørgsler angaaende Uoverensstemmelsen. Den blev som sagt rettet telegrafisk, saaledes at alle Medlemmer blev gjort bekendt med den og saaledes at der blev givet Adgang til at stemme om for de Kolleger, der i den Anledning ønskede at ændre deres Afstemning. Det synes imidlertid som om praktisk talt alle Afdelinger hurtigt har opfattet Situationen, og kun i to Afdelinger vides Spørgsmaalet at have affødt Vanskeligheder.

Det var en meget beklagelig Fejl, der her skete. Den kan kun undskyldes med det meget forcerede og intensive Arbejde, der i de nævnte Dage blev paalagt de forhandlende Kolleger.

— — —

Overenskomsten er i al væsenligt en Forbedring fra Odense-Forslaget, og er i højere Grad en betydelig Forbedring fra de nuværende Lønforhold, der, som Levefoden har forandret sig, laa skandaløst lavt. Men til Trods for Stigningen kan man ingenlunde fra nogen Side paastaa, at Typograferne har været for fordringsfulde i deres Krav, thi Lønforholdene er endnu ikke komne saa højt op, at de dækker de enorme Stigninger, der er paa alt det, vi daglig skal købe til vore Husholdninger; imidlertid kan vi heller ikke lade ude fra vore Overvejelser til Bedømmelse af dette Forhold, at vort Fag har været væsenlig trykket af stigende Priser paa de fleste af de Ting, der anvendes til Fremstilling af Bøger og Blade, og — navnlig i Krigens første Tid — samtidig haft en stærk Nedgang i Annoncer til Bladene og en Indskrænkning af Tryksager i Almindelighed. Dette har omtrent rettet sig, og baade Bogtrykkerne og Bladudgiverne har nu lært at sætte en højere Pris paa Arbejdet — og fortsætter vel nok hermed, saaledes at de snart har skabt fuld Dækning for deres Merudgifter. Det havde derfor været rimeligt og paakrævet, om de under Forhandlingerne i Odense havde strakt sig saa vidt i deres Indrømmelser til vore Medlemmer, at disse ikke havde behøvet at forkaste et Forslag for at fremtvinge et andet, der dog alligevel ikke yder i Overmaal til nogen. Det er muligt, at Bogtrykkerne og Bladudgiverne regner med, at de har handlet klogt i deres Tilbageholdenheds-Taktik, men vi er ikke overbeviste om, at den Taktik er den rigtige, thi den giver med god Grund os Ret til at anvende den modsatte Fremgangsmaade, hvilket meget nemt kan have til Følge, at Tarifskifte i Fremtiden vil give begge Parter Vanskeligheder, vi hidtil har været forskaanet for.

Den Overenskomst, Principalerne nu har skrevet under paa, kunde de ligesaa godt under Forhandlingerne i Odense have givet deres Tilslutning til, under rigtig Erkendelse af, at Tiden kræver betydelig mere, end hvad man tidligere har ydet ved nye Tarifer. Vel kan de paastaa, at vore Medlemmer, ved at forkaste det første Forslag, har tvunget dem til at yde mere end de evner, og deres Ordfører under Forhandlingerne sagde da ogsaa paa det sidste Møde i Lørdags, at Overenskomstens Lønbestemmelser ikke maatte være Udtryk for, hvad de havde Raad til at betale, men kun Udtryk for, hvad de gerne undte Typograferne. Vi skal gøre Vold paa os selv for at tro, at dette er rigtigt, thi vi kan ikke med vor bedste Vilje tænke os, at hverken Bogtrykkerne eller Bladudgiverne driver deres Virksomheder af Filantropi, eller at de arbejder uden at have et saadant Overskud, at de selv kan eksistere endog meget bedre end deres Arbejdere.

Medlemmerne har kun Grund til at være tilfreds med Resultatet af Tarif-Bevægelsen og med deres egen Holdning under denne. Den stærke Meningstilkendegivelse, der fejede Odense-Forslaget væk, blev under de nye Forhandlinger benyttet med Kraft og gjorde Principalerne meget mere lydhøre for de Krav, de før ikke vilde saa meget som tale om. Den Tilslutning Typograferne har givet det andet Forslag, viser det Maadehold, de er i Besiddelse af, og vi tror, de helt har bedømt de forskellige Situationer rigtigt.

Vi staar nu lige foran Forbundets Delegeretmøde og her vil blive Lejlighed til at drøfte de nu tilbagelagte Begivenheder indenfor vore egne Døre og til at bedømme det Arbejde, der er gjort.

Provins-Afdelingernes Delegerede,

der maatte ønske deres Logiforhold ordnet gennem Organisationen, maa *snarest* tilskrive Bernh. Schmidt herom.

Saa snart Meddelelse er tilgaaet Københavns Afdeling, vil der herfra blive afsendt Brev, indeholdende Oplysninger om Adressen for den enkeltes Logi, samt Meddelelse om Prisen for dette.

Priserne varierer mellem Kr. 1.75 og 2.50 uden Morgendrik.

Afstemningsresultat.

Lokalafdeling	Ja	Nej	Stemmer ikke	Ialt
Aalborg	65	22	»	87
Aarhus	57	124	2	183
Assens	5	2	»	7
Bogense	2	»	»	2
Brønderslev	8	»	»	8
Esbjerg	5	18	»	23
Faaborg	5	»	»	5
Fredericia	18	»	»	18
Frederikshavn	3	4	»	7
Grenaa	8	»	»	8
Haslev	4	»	»	4
Helsingør	12	6	»	18
Herning	11	8	»	19
Hillerød	4	19	»	23
Hjørring	22	8	»	30
Hobro	5	2	»	7
Holbæk	24	10	»	34
Holstebro	4	16	»	20
Horsens	48	3	»	51
Kallundborg	10	9	»	19
Kolding	44	11	»	55
Korsør	7	»	»	7
Køge	2	13	»	15
Lyngby	3	2	»	5
Løgstør	2	»	»	2
Maribo	9	»	»	9
Marstal	4	»	»	4
Middelfart	11	»	»	11
Nakskov	26	»	»	26
Nyborg	11	13	»	24
Nykøbing F.	28	1	»	29
Nykøbing M.	10	3	»	13
Næstved	51	»	»	51
Odder	8	1	»	9
Odense	142	8	»	150
Randers	51	23	»	74
Ribe	7	1	»	8
Ringkøbing	21	»	»	21
Ringsted	10	12	»	22
Roskilde	14	14	»	28
Rudkøbing	5	6	»	11
Rønne	17	20	»	37
Silkeborg	6	23	»	29
Skanderborg	6	»	»	6
Skive	6	14	»	20
Slagelse	20	17	»	37
Stege	5	1	»	6
Struer	4	1	»	5
Stubbekøbing	4	»	»	4
Svendborg	20	18	»	38
Thisted	13	5	»	18
Varde	12	»	»	12
Vejle	37	20	»	57
Viborg	10	11	»	21
Ialt	946	489	2	1437

København, den 13. Juli 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Sætterafdelingen i København.

Stemmesedler til Valg af Delegerede for København er udsendt.

Der stemmes ifølge Lovene ved *skriftlig* Afstemning, og denne skal være afsluttet *Lørdag Aften Kl. 6.*

Optælling af Stemmesedler finder Sted Lørdag Aften Kl. 7, til hvilken Tid Stemmetællerne bedes give Møde paa Forbundskontoret.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling afholdt i Søndags, den 8. Juli, ekstraordinær Generalforsamling i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej.

Dagsordenen var: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. 3. Ophævelse af vort Bibliotek.

Den ikke særligt talrige Forsamling valgte P. BERENDT til Dirigent og JENS PANGEL til Sekretær, hvorefter den fungerende Formand, ANTON CHRISTENSEN, under Dagsordenens første Punkt henstillede, at man undlod yderligere Drøftelse af de paa en tidligere Generalforsamling til Indsendelse godkendte Forslag til Delegeretmødet; hvilken Henstilling toges til Følge.

Punkt 2. Paa samtlige de under Sætterafdelingen hørende Brancheklubbers Vegne forelagde og anbefalede BERENDT derefter en Liste, indeholdende Navne paa 35 Kandidater til Delegeretmødet samt paa 4 Suppleanter. Efter nogen Diskussion enedes man om at lade de saaledes opstillede Kandidater gaa til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne.

Punkt 3. Den fungerende Formand forelagde og anbefalede paa Styrelsens Vegne Forslaget om at ophæve Biblioteket. Det har haft sin Berettigelse, sin Mission, men Tiden er løbet fra det. Vi har aldrig haft Raad til at skaffe de ny Bøger, end ikke de sidste af de ny, og Kommunen har paa langt mere fyldestgørende Maade løst denne Opgave, saa vi kan med rolig Samvittighed ophæve Biblioteket, og skænke Bøgerne f. Eks. til Arbejdernes Fællesorganisation.

Efter en livlig Diskussion, under hvilken alle udtalte sig for Bibliotekets Ophævelse, vedtoges Forslaget med alle afgivne Stemmer mod 1. Mere delte var Meningerne om, hvem der skulde have Bøgerne; men ved Afstemning blev det paalagt Styrelsen at træffe Bestemmelse i saa Henseende, kun ønskede man, at den rent faglige og typografisk-teknisk Literatur tilbageholdtes og overgik til Arkivet.

Efter at den fungerende Formand til Slut havde givet nogle Meddelelser angaaende Kokesmærkerne, hævedes Generalforsamlingen.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 2. Juli. — Dirigent: A. GRAM-PETERSEN, Sekretær: AUGUSTA HOLMBECH.

1. Forslagene til Delegeretmødet. — FORMANDEN gennemgik Forslagene, der paa faa Undtagelser nær ikke var af stor gennemgribende Betydning. I Debatten deltog MARIE OTTO, MARIE ELLINGSEN, A. GRAM-PETERSEN og CAROLINE ANDERSEN. Særlig Forslaget om den private Reservefond gav Anledning til en Del Diskussion.

2. Opstilling af Delegerede. — Følgende Kolleger blev bragt i Forslag: Caroline Andersen, Elvira Bergenholz, Anna Christiansen, Mathilde Diderichsen, Marie Ellingsen, Henriette Frandsen, Marie Geischirt, Emmy Hansen, Hedvig Hermansen, Augusta Holmbech, Emilie Jansen, Emilie Jørgensen, Olga Løvgreen, Ketty Nielsen, Marie Otto, Amalie Petersen og Valborg Rasmussen.

Det vedtoges at sende alle de foreslaaede ud til skriftlig Afstemning og at foretage Opstillingen i alfabetisk Orden.

Generalforsamlingen hævedes.

Slagelse Lokalafdeling afholdt ordinær Generalforsamling den 7. Juli paa Jærnbanehotellet. — Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis 560 Kr. 20 Øre og 189 Kr. 71 Øre, fremlagdes og godkendtes. — Til Delegerede valgtes CHR. NIELSEN og H. A. HANSEN med ALWART som Suppleant. Sluttelig vekslede nogle Bemærkninger om den foreliggende Situation, hvorefter Generalforsamlingen, der var besøgt af en halv Snes Medlemmer, sluttedes. J. A. P.

Nær og Fjærn.

Rettelse til den udsendte Liste over Kandidater til Delegeretmødet: Valdemar Hansen, »*Nationaltidende*« — fejlt noteret som Nationaltrykkeriet.

Sommerfesten vi omtalte i sidste Numer, er nu fastsat til Tirsdag den 31. Juli og vil blive afholdt i Carlsberg-Pavillonens store Have, Strandvej 20. Festen vil tage sin Begyndelse allerede Kl. 5 Eftermiddag. Festudvalget, der forbereder en Del Overraskelser af forskellig Art, forventer at Kollegerne den Dag tager direkte fra Arbejde derud for at møde Familien, der er taget forud med Madkurven.

Koksbøgerne, der er bestilte paa Liste hertil Kontoret, kan en af de nærmeste Dage afhentes samlede for hvert Trykkeri. Værdimærker kan købes mod kontant Betaling à 1 Kr. pr. Stk. direkte paa Kassererkontoret samt fra næste Uge hos Hr. Anton Jensen. Mærkerne afstemples herfra og det anbefales Inkassatorerne forud at indsamle Beløbene hos Medlemmerne, saa at de samlet kan indkøbe det Antal Mærker, der ønskes i den paagældende Uge. *De Medlemmer*, der endnu ikke har betalt de tidligere leverede Koks, anmodes om uopholdelig at gøre dette, da de ellers ikke kan erholde Koksbøger. STYRELSEN.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer indbetalt senest Lørdag d. 14. Juli Kl. 7—9.

Sommerferie. Bogtrykker Anton Nielsen, St. Kongensgade 12, har — uden Opfordring — givet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— A/S. Chr. Birchs Bogtrykkeri giver i Lighed med tidligere Aar 3 Dages Sommerferie.

Afstemningsresultater.

Kvindeafdelingen.

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling ang. Valg af 12 Repræsentanter til Delegeretmødet, var der ialt afgivet 135 gyldige og 1 ugyldig Stemmeseddel.

Valgte blev: AUGUSTA HOLMBECH 115 St., AMALIE PETERSEN 111 St., OLGA LØVGREEN 109 St., CAROLINE ANDERSEN 108 St., KETTY NIELSEN 104 St., ELVIRA BERGENHOLZ 98 St., EMILIE JANSEN 92 St., MARIE OTTO 91 St., MARIE ELLINGSEN 86 St., EMMY HANSEN 81 St., VALBORG RASMUSSEN 80 St. og ANNA CHRISTIANSEN 78 St.

Derefter havde Hedvig Hermansen 73 St., Mathilde Diderichsen 72 St., Emilie Jørgensen 67 St., Marie Geischirt 58 St. og Henriette Frandsen 47 St.

København, den 6. Juli 1917.

HILDORA MOURITZEN. HENRIETTE CRONE.

Trykkerafdelingen i København.

Den af os foretagne Optælling af Stemmesedler angaaende Valg af Delegerede gav følgende Resultat: Der var afgivet ialt 223 Stemmesedler, hvoraf 1 ugyldig.

Til Delegerede valgtes: CARL J. CHRISTOFFERSEN med 178 St., JOHS. LARSEN med 177 St., ALBERT MICHELSEN med 171 St., PETER AUG. PETERSEN med 166 St., ALFRED CHRISTENSEN med 160 St., CARL BERG med 149 St., HANS OLSEN med 148 St., AXEL DAHL med 143 St., AXEL FREDERIKSEN med 133 St. og CARL HANSEN med 126 St.

Derefter havde Sophus Andersen 108 St., Carl Johan Christensen 102 St., Lundin 82 St., Hugo Knudsen 75 St., Oluf H. Nielsen 72 St.

København, den 10. Juli 1917.

LAUR. JENSEN. CARL JENSEN. FREDERIK JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Brandt, Vanløse, er bortrejst fra 9/7 i ca. 4 Uger. Vikar i Dr. Brandts Bopæl.

Dr. Dyhre er bortrejst i ca. 3 Uger fra 18. ds. Vikar: Dr. Lerbech, Amagerbrogade 102.

Dr. Neumann er bortrejst til 5. Avgust. Vikar: Dr. Parsberg, Nørrebrogade 34.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. Juli: Hillerød 200.00. 10. Juli: Silkeborg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 75.00. 11. Juli: Slagelse 400.00; Hobro i Stedet for April Kvartals Overskud 65.50.

København, den 11. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

6. Juli: Haslev 40.00. 9. Juli: Hillerød 22.70; Ringkøbing 275.00; Slagelse 365.70; Stege 64.00; Varde 133.45. 10. Juli: Nyborg 31.00; Silkeborg pr. Bl. 75.00, kont. 138.15, ialt 213.15. 11. Juli: Fredericia 167.05; Hobro pr. Bl. 65.50.

København, den 11. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Ellen Marie Henriette Betty Andersen, udl. 8/7 17 hos Egm. Petersen (arb. s. St.). Hjælpearb. Axel Carl Jacobsen (Schultz).

Aarhus, Paal. Axel Haüser og Paal. Agnes Jensen. Esbjerg, Paal. Anna Jensen, Paal. Agnes Møller og Paal. Anna Margrethe Westh. Kallundborg, Sætter Karl Harry Carlsen, udl. 1/7 17 i Kallundborg Dagblad. Randers, Paal. Gerda Marie Brix. Roskilde, Sætter Sofus Petersen, udl. 1/7 17 i Roskilde Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6172 Juhngreen Nilsson fra Nykøbing F. i Pl. hos Cato. 2605 Aage Jacobsen fra Udl. (arbl.). 3368 Henry Bernhard Jensen fra Rejse (arbl.). 1686 Henry Mortensen fra Militær (udenfor Faget).

Aalborg, 6632 Viggo Jacobsen (Jul. Nielsen). Aarhus, 6130 Th. Kassow (arbl.) og 3842 Ejner Hansen (arbl.). Brønderslev, 3492 Bernhardt Hansen (andet Erhverv). Herning, 6053 Johs. Bertelsen (Herning ny Bogtrykkeri). Hjørring, 6234 M. G. C. Rasmussen (Vends. Venstreblad) og 2569 Niels Jensen (arbl.). Holstebro, 3422 N. Chr. Christensen (Holstebro Dagblad). Kolding, 6196 Christian Olsen (arbl.), 3486 Edv. Johs. Munch (Centraltrykkeriet, Vejen) og 3666 Hans Anton Andersen (Avisen). Nyborg, 6583 J. Vald. Johansen (arbl.). Odense, 3935 Karl Viggo Jensen (arbl.) og 4461 Chr. Martin Petersen (Thillerup). Roskilde, 2595 Jens Hansen (syg). Silkeborg, 3455 Hugo Jørgensen (arbl.). Vejle, 4483 Rudolph Wachter (arbl.) og 3673 Carl Lund (Folkebladet).

Fratraadte.

København, 1005 Martha Henriette Andersen til Næstved (Sygekassen). 2484 Wega Tandberg til Norge.

Aalborg, 6854 Lorentz F. Jensen til Frederikshavn (Skagen) i Pl., 3335 Krogsgaard Jespersen til Aars i Pl., 6754 Bjørnbak Jensen til Næstved i Pl. og 1280 Einar A. Petersen til Odense i Pl. Grenaa, 6130 Th. Kassow til Aarhus. Hjørring, 3492 Bernhard Hansen til Brønderslev og 6632 Viggo Jacobsen til Aalborg i Pl. Kolding, 6196 Christian Olsen til Svendborg i Pl. Middelfart, 6089 H. P. M. Hansen til Kbhvn. (arbl.). Nyborg, 3891 H. A. Johs. Frederiksen til Lyngby i Pl. Nykøbing F., 6172 Juhngreen Nilsson til Kbhvn. i Pl. Odense, 3891 Hans A. Frederiksen til Nyborg (arbl.), 3368 Henry B. Jensen paa Rejse, 3787 Kai Hjalmar Lorentzen til Svendborg (arbl.) og 6583 Jens Vald. Johansen til Nyborg (arbl.). Randers, 3842 Ejner Hansen til Aarhus (arbl.). Svendborg, 3666 Hans Anton Andersen til Kolding i Pl.

Udmeldte.

Grenaa, 6337 Oluf Theodor Jensen (Faktor). Odder, 6263 Agnus A. A. Grønning (Bogtrykker).

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Alle Restancer bedes indbetalt senest Lørdag den 14. Juli Kl. 7—9. KASSEREREN. (15 d)

T. C. C. 15. Juli: Rudeskov—Vedbæk. St. Hans Torv Kl. 9.

Søndag den 22. Juli: **Hillerød**. St. Hans Torv Kl. **8 pr.** (3 n)

ANNONCER

Linotypesætter,

8 Aars Praksis, særdeles godt kendt med saavel tysk som engelsk System, søger Plads. — Prima Anbefalinger. — Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

2 Sættere, kendt baade med Akcidens- og Værkarbejde, søger Plads straks med Løntilbud. Billet mrkt. »166« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

Ung Linotype-Sætter med 6 Aars Erfaring ønsker Pladsforandring. Kendt med alle forekommende Satsarbejder. Gode Sprogkundskaber. Helst Dagarbejde.

Billet mrkt. »Maskinsætter *H. 284*« til **Wolffs Box, Østergade 57, K.** (170)

Linotypesætter,

9 Aar ved Maskinen, kendt med alle Modeller, søger Plads snarest. Ledig paa Grund af Indskrænkninger. Billet mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

1 Hurtigpresse,

brugt, men i god Stand, med Cylinderfarveværk og en aldeles ny Motor, samt to Haand-Diegler er til Salg straks pr. kontant.

Billet mrkt. »Kontant« modtager Ekspeditionskontoret.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN, (168) Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K.

Bogtrykkeri ønskes

til Købs straks. Billet mrkt. »167« med nærmere Oplysninger tilsendes Ekspeditionskont.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 20. JULI 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ekstra Generalforsamling

Mandag den 23. Juli Kl. 7 Aften

i Forsamlingsbygningen, Enghavevej (Sidelokalerne).

Dagsorden: Bevilling af Midler i Anledning af det forestaaende Delegeretmøde.

Efter Generalforsamlingen afholdes et Fællesmøde for samtlige Københavns Afdelings Delegerede. STYRELSEN.

Brændselsspørgsmaalet.

Udleveringen af »Mærkebøger« samt Salget af Mærker igennem Fagforeningen har fremkaldt Spørgsmaalet om ogsaa ugifte kunde sikre sig Brændsel. I den Anledning har vi afsendt følgende Forespørgsel til *Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning A/S*:

Kan ogsaa ugifte, der ikke har selvstændig Husholdning, faa Koks? — og i saa Fald kan dette leveres i samme Kvantum?

Paa Forespørgslen har vi modtaget følgende Svar:

Dansk Typ.-Forbunds Københavns Afdeling.

Deres Forespørgsel af 11. ds. har vi modtaget, og skal vi i den Anledning meddele Dem, at Kommunens Tilbud om 6 Hkt. Koks pr. Familje ikke gælder Logerende. Hvorledes Spørgsmaalet om disse endelig bliver, véd vi endnu ikke, men det vil formentlig blive saaledes, at de Logerende i hvert enkelt Tilfælde skal ansøge om at faa leveret et Kvantum Koks. A. F. B. A/S.

Carl Nielsen — Fr. Nielsen.*

I.

PAA en Generalforsamling, som Køge-Afdelingen afholdt den 25. Maj 1917, vedtoges det at foranledige en nærmere Undersøgelse i Sagen mellem Carl Nielsen og Fr. Nielsen. Da denne sidste ønskede en Udtalelse om Lokalafdelingens Stilling til Sagen, mente Afdelingen ikke at kunne udtale sig, forinden en saadan Undersøgelse havde fundet Sted. Der stod jo tre agtede Mænds tilsyneladende enstemmige Udsagn mod vor agtede Formands Forklaring.

Til at fremskaffe nærmere Oplysninger i Sagen valgtes derefter Emil Stecher, som paatog sig Hvervet, og som nedenfor giver en Fremstilling af Resultatet.

Lokalafdelingen vedtog paa et senere Møde at henstille til Carl Nielsen at vige Pladsen som Redaktør, saa længe Sagen behandles i Bladet, da han i høj Grad er Parthaver i denne.

KØGE LOKALAFDELING.

II.

Da det blev mig overdraget at søge nærmere Oplysninger for at faa Klarhed i Sagen mellem Carl Nielsen og Fr. Nielsen, anmodede jeg Vilh. Wartenberg om at foranledige en Sammenkomst mellem mig og Jul. Schrøder. Jeg mente nemlig, at jeg bedst kunde faa de ønskede Oplysninger af ham. Jeg bad samtidig Wartenberg være til Stede som Vidne. Sammenkomsten fandt Sted Pinsedag i København, og her rettede jeg bl. a. følgende Spørgsmaal til Hr. Schrøder:

»Hentydede De i Deres Beskyldning mod Fr. Nielsen til Artiklen »Pas paa dem« eller til Artiklen »Fagets Stedbørn«?«

Herpaa svarede Schrøder: »Jeg kan ikke fastholde bestemt, hvilken af disse Artikler det var, men hælder mest til den Anskuelse, at det var Artiklen »Fagets Stedbørn«.«

Det næste Spørgsmaal lød: »De udtalte paa Mødet i København, at De havde et privat Brev fra Fr. Nielsen, og at dette var sendt Dem sammen med den rettede Artikel, vil De udlevere mig dette Brev, eller en Kopi deraf, da det mulig kan have Betydning?«

Dette nægtede Hr. Schrøder, men da jeg meddelte ham, at Køge Lokalafdeling ønskede at komme i Besiddelse af dette Brev, og Fr. Nielsen intet havde imod, at det blev udleveret, udtalte han:

»Ja, Sagen er den, at da jeg kom hjem og vilde tage Brevet frem, viste det sig, at det ikke var til Stede.« Dog udtalte Schrøder senere i Samtalen, at han maaske alligevel kunde finde det ved en nærmere Undersøgelse.

Derpaa bemærkede jeg, at han naturligvis ikke kunde udlevere, hvad han ikke havde, men om han ikke kunde erindre noget af Indholdet, og det blev saa fastslaaet, at det Brev, han havde hentydet til, var et Brev, hvori Fr. Nielsen forespurgte om Styrelsens Stilling til hans eventuelle Valg til Redaktør af »Typ.-Tid.« EMIL STECHER.

III.

Til ovenstaaende Redegørelse skal jeg foreløbig bemærke:

Mine Modstandere har jo hele Tiden hævdet, at den Artikel, som jeg skulde have forandret i radikal Retning efter Jul. Schrøders Anmodning, var Artiklen »Pas paa dem«, som jeg skrev i Januar 1915. Det lyder nærmest komisk at paastaa dette, eftersom denne Artikel kun er en Opfordring til Provinstypograferne om at passe paa, at vore Styrelsesmedlemmer ikke forlader Forhandlingerne med Principalerne, før de har opnaaet saadanne Forbedringer, at det er muligt for os at leve en menneskelig Tilværelse.

Altsaa: Jul. Schrøder kunde først modtage den omtalte Artikel efter at den var bleven forandret saaledes, at den indeholdt en *skarp Advarsel til Styrelsen*. Men det var naturligvis for at komme i Overensstemmelse med det Krav, som Viggo Christensen understregede paa Mødet, at Bladet skal redigeres i Overensstemmelse med Ledelsen under Tarifforhandlingerne!!

Jul. Schrøder rettede meget højtideligt det Spørgsmaal til mig paa Mødet om jeg ikke erindrede, at jeg sammen med den omtalte Artikel havde sendt ham en privat Skrivelse. Hertil svarede jeg — naturligvis — Nej. Mit Nej gjaldt den opdigtede forandrede Artikels Sammenblanding med den private Skrivelse. Derimod gjaldt min Benægtelse ikke den private Skrivelse, thi det er rigtigt, at jeg har sendt Jul. S. en saadan.

Jeg hævder overfor Jul. S., at naar han ikke havde den private Skrivelse med paa Mødet, og naar han senere erklærer, at han ikke vil udlevere den — at den skulde være forsvundet, lyder lidt mystisk —, da er Grunden den, *at denne Skrivelse indeholder Oplysninger, som vilde godtgøre, at de Herrer har aflagt falsk Forklaring paa Mødet.*

Da Jul. Schrøder har faaet Færten af, hvor det bærer hen, har han allerede begyndt et Tilbagetog. Han er paa det rene med, at man er gaaet i Vandet ved at vælge Artiklen »Pas paa dem« som den Artikel, jeg skulde have forandret. Derfor lod han overfor Wartenberg og Stecher skinne igennem, at han var tilbøjelig til at tro, at det var en anden — »Fagets Stedbørn«, som fremkom et Par Maaneder tidligere. Og derfor fremkommer hans Rettelse til Referatet.

Imidlertid er der et Par kedelige Omstændigheder ved dette Tilbagetog. Da jeg paa Mødet forelagde de Herrer Artiklen »Fagets Stedbørn« med den Bemærkning, at *den* havde jeg haft hjemme til Forandring, men vel at mærke *paa mit eget Forlangende og af ganske andre Grunde end af de Herrer paastaaet*, hvilket jeg nærmere dokumenterede — da afviste baade Carl Nielsen og Jul. Schrøder pure, at det var denne Artikel, de hentydede til. Alene af denne Grund er Vejen for Hr. Schrøders Tilbagetog spærret.

Men der er tillige den Ubehagelighed ved den Manøvre, at Jul. S. — foruden at han løber fra sine Udtalelser paa Mødet — lader Carl Nielsen i Stikken, thi han hænger uhjælpelig paa »Pas paa«-Artiklen!

* Nærværende tre Indlæg er af Køge Lokalafdeling krævet optaget i Bladet. Som det ses af Dateringen har de, grundet paa Tarif-Situationen, maattet vente længe paa Plads, men det er med Køge-Afdelingens Formands Billigelse.

Afdelingens Henstilling til Redaktøren har været forelagt Forretningsudvalget, der ikke ønskede Henstillingen imødekommet.

Jeg fastslaar følgende Kendsgerninger: Først paastaar Carl Nielsen, at det var i Januar 1915, at jeg havde skrevet den opdigtede Artikel. Da mine Beviser driver ham fra dette Tidspunkt, rykker han tilbage til December 1914. Og nu synes hans bedste Vidne at vakle og er tilbøjelig til at rykke endnu et Par Maaneder længere tilbage!

Og for Fuldstændighedens Skyld skal jeg endvidere nævne, at først erklærede Carl Nielsen, at det var paa et Forretningsudvalgsmøde, at den paagældende Artikel var behandlet. Da Wartenberg paa Mødet foreholdt ham, at man i saa Fald burde have ført det til Protokols, udtalte Carl Nielsen, at det *ikke* var noget Forretningsudvalgsmøde, men derimod et privat Møde umiddelbart før Forhandlingerne med Principalerne skulde paabegyndes i Aarhus.

Jeg er tilbøjelig til at mene, at alle disse Uoverensstemmelser og vaklende Forklaringer vil aabne Øjnene paa de Kolleger, som hidtil har troet paa Historien, saa de vil indse, at det hele kun er — hvad jeg har hævdet Gang paa Gang og fremdeles hævder — et ondsindet Æventyr, som er lavet for at komme mig til Livs, fordi jeg ved min *berettigede* Kritik og Paavisning af de elendige Forhold, hvorunder Typograferne i Provinsen lever, er bleven ubehagelig for de Herrer Førere.

I Anledning af Jul. Schrøders Rettelse til Referatet, beder jeg Kolleger, som overværede Mødet i København, og som vil give mig Ret i min Fremstilling med Hensyn til Jul. Schrøders Udtalelser, sende mig deres Adresse.

Køge, den 2. Juni 1917. FR. NIELSEN.

Til Overvejelse!

TIDEN nærmer sig, da Dansk Typograf-Forbund atter skal have en ny Forretningsfører, men endnu har der ikke i »Typ.-Tid.« været nævnt nogen Kollega, som man har tænkt sig som Viggo Christensens Efterfølger. Jeg vil gerne henlede Kollegernes Opmærksomhed paa en Mand, som jeg tror vil kunne varetage denne for vort Forbund saa vigtige Post. Det er Formanden for Lokalafdelingen i Holbæk, Hr. Alfred Hansen; han er en rolig og besindig Mand, der i fuldeste Maal nyder sine Kollegers og Medborgeres Tillid og Agtelse; foruden at han i en Aarrække har været Formand for Holbæk-Afdelingen, er han Formand for den socialdemokratiske Kredsorganisation i Holbæk Amt, Formand for Arbejdernes Foredragsvirksomhed, Næstformand i Arbejdernes Syge- og Begravelseskasse, der tæller over 2000 Medlemmer, har i den forløbne Valgperiode været Medlem af Ligningskommissionen, og blev endelig ved Byraadsvalget i Marts valgt ind i Holbæk Byraad som Nr. 2 paa Arbejderpartiets Liste. Dette er kun nogle af de vigtigste Tillidsposter, Alfred Hansen beklæder, men det viser tydeligt, at han er en Mand, der har sine Fag- og Klassefællers uinskrænkede Tillid, og skulde det vise sig, at Kollegerne vil sætte ham paa den ansvarsfulde Post som Forretningsfører for Dansk Typograf-Forbund, da vil han heller ikke skuffe den Tillid, Kollegerne derved viste ham.

Jeg har med disse faa Ord blot villet henlede Delegeretmødets Opmærksomhed paa en Mand, som Forbundet kan være tjent med at vælge til Viggo Christensens Efterfølger, og skulde det være mig — og sikkert mange andre — en Glæde, om det kunde bidrage til at sætte Alfr. Hansens Valg igennem. —N.

Generalforsamlinger og Møder.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 7. Juli paa »Landmandshotellet«. — Formanden, P. S. JENSEN, bød Velkommen og fremlagde Regnskaberne, der godkendtes.

RUD. HANSEN overtog derefter Dirigenthvervet og foreslog, at man i Stedet for at gennemgaa alle Forslagene til Delegeretmødet, overlod til den, der blev valgt, at tage Stilling til Forslagene paa Delegeretmødet, hvilket vedtoges.

P. S. JENSEN valgtes derefter enstemmig til at repræsentere Afdelingen paa Delegeretmødet.

Efter at endnu en Del Sager var behandlet, sluttede DIRIGENTEN Generalforsamlingen med en Tak til de mødte, hvorefter der var en Times selskabelig Samvær, hvor Samtalen selvfølgelig drejede sig om, hvad de kommende Dage vilde bringe Provinstypograferne.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 7. Juli sin ordinære Generalforsamling. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Velkommen, specielt det nyudlærte Medlem, Kr. Sørensen. — Til Dirigent valgtes Faktor JACOBSEN.

Protokollen oplæstes af TH. HANSEN og godkendtes. — Regnskaberne oplæstes af FORMANDEN og godkendtes ligeledes. — Som Repræsentant til »Hjørring Social-Demokrat« i Stedet for Viggo Jacobsen, der er bortrejst, valgtes TH. HANSEN.

Til Delegerede blev foreslaaet: FORMANDEN, TH. HANSEN, AKSEL CHRISTENSEN og Faktor JACOBSEN. Der blev foretaget skriftlig Afstemning, og Stemmerne faldt saaledes: Formanden 15, Th. Hansen 13, Aksel Christensen 4 og Faktor Jacobsen 2 St. Da Afdelingen kun har Ret til at sende 2 Delegerede, saa blev det vedtaget at lade de 2 sidstnævnte være Suppleanter.

Derefter foretoges Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. Til Næstformand genvalgtes TH. HANSEN, og til Sekretær i Stedet for Aksel Christensen, der nægtede at modtage Genvalg, valgtes CHR. ANDERSEN. Til Revisor i Stedet for Bjørn, der afgik efter Lodtrækning, og som nægtede at modtage Genvalg, valgtes AXEL SVENDSEN med Akklamation.

Under Eventuelt fremlagdes Regnskabet fra en afholdt Fest; dette udviste et Underskud paa 5 Kr., hvilket paa Forslag af BJØRN bevilgedes af Lokalkassen. Til »Lokaleleje« bevilgedes 50 Øre pr. mødt Medlem.

Hermed hævede DIRIGENTEN den af 18 Medlemmer besøgte Generalforsamling, hvorefter man samledes om et fælles Kaffebord, hvor de forskellige Forslag til Delegeretmødet blev gennemgaaet og drøftet.

REINHOLDT.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 7. Juli. 1. Dagsordenen for Delegeretmødet blev gennemgaaet og forskellige Medlemmer tog Stilling til de forskellige Tilføjelser i Lovene. — 2. Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet. Formanden, EM. PETERSEN meddelte, at han ikke kunde tage mod Valg. Valgt blev KANN, J. P. CHRISTENSEN og J. P. HANSEN; Suppleanter: CHR. JOHANSEN og KÜRSTEIN. — 29 Medlemmer var til Stede. Protokollen oplæstes og godkendtes. ALF. P.

— — —

Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag d. 10. Juli. 1. Regnskabet. FORMANDEN oplæste Hovedkassens Regnskab, der udviste en Indtægt af 803 Kr. 20 Øre og en Udgift paa 788 Kr. 20 Øre. Lokalkassens Regnskab udviste en Indtægt paa 162 Kr. 20 Øre; Indtægten overstiger Udgiften med 3 Kr. 36 Øre; indsat paa Sparekassebog 57 Kr. Formue ved Kvartalets Slutning 166 Kr. 25 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — 2. Tarifforslaget. L. CHRISTIANSEN refererede de førte Forhandlinger fra Møderne i København, som Medlemmerne nu maatte være tilfredse med. — FORMANDEN takkede Christiansen for de udførlige Oplysninger, og føjede en Tak til Styrelsen for dens gode Arbejde. — JENSEN-PETERSEN udtalte sin Tilfredshed med det foreliggende Forslag, og takkede ligeledes for det store Arbejde, der her var gjort. — Efter at forskellige Smaating var drøftet under Eventuelt, sluttede den velbesøgte Generalforsamling.

ALF. P.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Gæstgivergaarden »Sjælland«, Søndag den 8. Juli. — Formanden, JUHL, bød de mødte Velkommen og udtalte sin Glæde over det store Antal Kolleger, der var kommen til Generalforsamlingen.

JUL. NOMMESEN valgtes til Dirigent og gav Ordet til FORMANDEN, der oplæste Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet balancerede med 302 Kr. 20 Øre, indsendt til Hovedkassen 22 Kr. 70 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 205 Kr. 93 Øre, og der indestaar i Sparekassen 134 Kr. 53 Øre. Regnskaberne godkendtes.

Punkt 2. Ændringsforslagene til Lovene. — FORMANDEN satte de forskellige indkomne Forslag under Diskussion; i denne deltog CHR. PETERSEN og SCHMIDT.

Punkt 3. Valg af Delegerede. — Formanden, P. JUHL, og Sekretæren, C. JUL. CHRISTENSEN, valgtes med Akklamation. Suppleanter: J. LARSEN og C. FREDERIKSEN.

Punkt 4. Meddelelse fra Formanden om et Lærlingeforhold. — FORMANDEN meddelte, at Forholdet ved Forretningsførerens Medvirkning var bragt i Orden, og en Kollega var kommen i Arbejde.

Punkt 5. Skovturen. — FORMANDEN redegjorde for Bestyrelsens Forslag om et Tilskud fra Lokalkassen paa 3 Kr. pr. deltagende Medlem. — JUL. NOMMESEN foreslog at vente med Skovturen, til vi fik set, hvad det blev til med den varslede Strejke den 13. Juli. — JACOB LARSEN støttede dette Forslag. — Forslaget vedtoges om de 3 Kr. pr. deltagende Medlem og om at vente til efter den 13. Juli.

Punkt 6. Eventuelt. — VALD. PETERSEN klagede over, at Sekretæren ikke indsendte Referaterne af Generalforsamlingerne til »Typ.-Tid.« hver Gang. — SEKRETÆREN lovede at skrive hver Gang, der var behandlet Sager af Vigtighed.

Under Generalforsamlingen var et nyt Medlem af Forbundet kommen til Stede, og FORMANDEN bød ham hjærtelig Velkommen.

Generalforsamlingen var besøgt af 20 Medlemmer. J. C.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Søndag den 8. Juli. — Som Dirigent valgtes VALDEMAR HANSEN, som Sekretær P. CHRISTIANSEN.

FORMANDEN omtalte, at Paalæggerskerne, da Dyrtidstillæget var bortfaldet fra 1. Juli, til Principalerne havde stillet Forlangende om højere Løn, og at Resultatet var blevet, at Lønninger indtil 16 Kr. var tillagt 2 Kr. ugl. og at Lønninger fra 16 Kr. og opefter var tillagt 1 Kr. ugl. — Fra vort Hovedbestyrelsesmedlem, N. Mortensen, som for Tiden deltager i Tarifforhandlingerne i København, bragte Formanden Generalforsamlingen en Hilsen.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Punkt 2 paa Dagsordenen var »Situationen«, hvorom der imidlertid intet var at meddele udover, hvad der gennem Ritzaus Bureau var tilgaaet Dagbladene.

Derefter gennemgik Formanden paa Styrelsens Vegne de forskellige Lovændringer og Forslag til Delegeretmødet, og knyttede nogle faa Bemærkninger til forskellige af disse.

ERLANDSEN mente, at der — i alt Fald fra hans Side — var ganske det samme som tidligere at gøre gældende m. H. t. § 29, men at det vel nok vilde være rigtigst, at der lige i Øjeblikket var nogen Ro om denne Paragraf.

Denne Udtalelse hilste Formanden med stor Glæde, forsaavidt som han deri turde se et Fingerpeg om, at Helhedens Interesser stod over den enkeltes eller de enkeltes særlige Ønsker. Det var jo netop i Kraft af vort Sammenhold, at vi skulde kunne udrette noget til Gavn for os alle. — Ogsaa Forslaget om den private Reservefond diskuteredes mellem Formanden og Erlandsen.

Derefter foretoges Valg af Delegerede.

Foruden Hovedbestyrelsesmedlem N. MORTENSEN valgtes følgende som Repræsentanter for Aarhus Lokalafdeling: MARTHIN PEDERSEN, H. P. BERGMANN, P. CHRISTIANSEN, H. P. ALB. JENSEN, O. GULDBRANDSEN, AAGE FACH, S. STEGGER SØRENSEN, VALDEMAR HANSEN og Paalæggerske Frk. BJØRNHOLDT. — Suppleanter blev LUDV. CHRISTENSEN og A. ERLANDSEN.

Dirigenten sluttede derefter Mødet med at udtale de bedste Ønsker om Held og Lykke for vor Organisations Arbejde.

Et Leve for Dansk Dansk Typograf-Forbund besvaredes med begejstrede Hurra.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Mandag den 9. Juli 1917 paa Kafé »National« ordinær Generalforsamling. Formanden, RASM. BINDSLEV, bød Velkommen, og efter at ØVAD var valgt til Dirigent, forelagdes Regnskaberne: Hovedkassens balancerede med Kr. 435.40, indsendt Kr. 213.15; Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 74.97, Formue Kr. 32.35; Regnskaberne godkendtes enstemmig. — Ingen ønskede Ordet til næste Punkt: De foreslaaede Lovændringer. — RASM. BINDSLEV og HAUG valgtes til Delegerede. — Fra de efter Tarifforslagets Forkastelse genoptagne Forhandlinger havde man fra Horsens indhentet telefoniske Oplysninger, som forelagdes af GAARDSTED; Oplysningerne var ikke helt fyldestgørende, men man diskuterede dem under frie Former, og det var ikke just Lovord, der faldt om hele den foreliggende Tarif Situation. Generalforsamlingen var talrigt besøgt. Rob.—n.

Vejle Lokalafdeling.

Under de nu afsluttede spændende Dage indtraf det enestaaende Tilfælde, at Vejle Afdeling holdt Møder tre Aftener i Træk.

Første Generalforsamling fandt Sted Tirsdag den 10. Juli. Her forelaa det Forslag, der var fremstaaet af de nye Forhandlinger. Det diskuteredes indgaaende og længe med Udtalelser baade for og imod. Men Diskussionen gav dog det Indtryk, at der var nogenlunde Tilfredshed med de Forbedringer, dette ændrede Forslag bød.

Dagen efter, den 11. Juli, konstateredes den kedelige Omstændighed, at 6 af Lønsatserne var angivet 1 Kr. for høje. I den Anledning blev der atter rejst en Diskussion, som viste, at flere af Medlemmerne nu havde ændret deres Standpunkt. Og Resultatet blev, at nogle Stemmesedler kasseredes, for at de paagældende Medlemmer ved en ny Afstemning kunde give Udtryk for dette forandrede Syn.

Den 12. Juli holdtes det tredje Møde, der samtidig blev ordinær Generalforsamling.

FORMANDEN indledede med at bekendtgøre Resultatet af Afstemningen over Tarifen. Derefter fremlagde han de reviderede Regnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med 623 Kr. 30 Øre; Privatkassens med 81 Kr. 38 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Dagsordenens næste Punkt var Valg af Repræsentanter til Delegeretmødet. Valgt blev: J. P. SØRENSEN, JOHS. SCHMIDT og ST. BOESEN, med M. FREDERIKSEN og VALD. JESPERSEN som Suppleanter.

Til Slut udtalte FORMANDEN Glæde over, at Tarifen nu var vedtaget og at Resultatet var naaet ad fredelig Vej. Man kunde vel ikke kalde den ny Tarif tilfredsstillende, men dog saa antagelig, at Kollegerne med de opnaaede Forbedringer nu kunde føre en taalelig Tilværelse. Til sidst motiverede Formanden et Leve for Dansk Typograf-Forbund. JOHS. S.

Nær og Fjærn.

Brændselshjælp. A/S. »Holbæks Amts Venstreblad« og A/S. »Holbæk Amtstidende« har som Hjælp til Indkøb af Brændsel ydet de gifte Typografer og Paalæggerskerne et Beløb af *100 Kr. hver.*

Provins-Delegerede, som ønsker Logi gennem Organisationen, maa senest til Tirsdag Middag have givet Bernh. Schmidt Meddelelse derom, samt Oplysning om, naar de kommer til Byen. Der vil da omgaaende blive sendt Meddelelse tilbage til hver enkelt om, hvor han skal bo.

Lønforhøjelse. A/S. »Herning Avis« har forhøjet Lønnen for Lærlingene med 1 Kr. om Ugen i de første 4 Aar og 2 Kr. om Ugen i det 5. Aar. Dyrtidstillæg som hidtil.

Dødsfald. Forrige Fredag døde en af mange Kolleger Landet over kendt Kollega, N. P. ANDERSEN, kun 42 Aar gl. Afdøde tiltraadte i Fjor i April Maaned Plads paa »Sorø Amts Dagblad« i Slagelse, hvor han arbejdede indtil en Lungetuberkulose i Begyndelsen af indeværende Aar kastede ham paa det Sygeleje, hvorfra han ikke mere skulde rejse sig. Dette Offer for Tuberkulosen er dobbelt trist, fordi Andersen efterlader sig Hustru og 6 ukonfirmerede Børn, hvoraf det yngste kun er 3 Mdr. gl. Andersens Baare førtes Fredag Aften til Banen for at transporteres til Odense, hvor han begravedes i Onsdag, og hvor Odense-Afdelingens Banner sænkedes over den afdøde Kollegas sidste Hvilested.

Sommerferie. Samtlige Trykkerier i Holbæk har — i Lighed med tidligere Aar — tilstaaet deres Trykkeripersonaler 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen. Ferien er begyndt,

— »Herning Folkeblad« har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

— A/S. »Herning Avis« har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med en Udbetaling af 25 Kr. Ferien er begyndt.

— Dagbladet »Djursland« (Edm. Lønskov), Grenaa, har givet sit Personale hver 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— J. A. Hansens Bogtrykkeri, Sværtegade 3, har — uden Opfordring — i Lighed med tidligere Aar givet hele sit Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— Personalet i A/S. Ihrichs Bogtrykkeri har erholdt 8 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Personalet i Nordisk Bogtrykkeri (Ludv. Jørgensen) har uden Opfordring faaet tilstaaet 8 Dages Sommerferie.

— Det faste Personale i C. Th. Thomsens Bogtrykkeri har i Aar opnaaet 6 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling. Lærlingene faar 4 Dage.

— Hele Forlagstrykkeriets Personale har i Aar faaet tilstillet 8 Dages Sommerferie med Udbetaling af fuld Løn.

— Personalet i Skou & Madsens Bogtrykkeri har — i Lighed med tidligere Aar — faaet tilstaaet eu Uges Sommerferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Aktieselsk. Rasmussen & Olsens Bogtr. har tilstaaet Personalet, saavel Typografer som Paalæggersker og Lærlinge, 1/2 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn. Ferien er begyndt.

— Firmaet J. Jørgensen & Co. (Indehaver: Hr. Cand. polyt. Ivar Jantzen) giver i Aar, ligesom tidligere Aar, en Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn til dem af Personalet, der har været i Aar i Forretningen.

— Personalet i Fyrtaarnets Bogtrykkeri har i Lighed med forrige Aar faaet 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn. Ferien er begyndt.

— Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer) giver i Aar sit Personale 3 Dages Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Ferien er begyndt.

— A/S. P. Andr. Andersen (Møller & Landschultz) har i Lighed med forrige Aar givet Personalet 3 Dages Ferie. Endvidere gav Firmaet Paaskelørdag og hele Grundlovsdagen Personalet fri med Udbetaling af Løn.

— Firmaet Jensen & Rønager har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

Afstemningsresultat.

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler var ialt afgivet 326 Stemmer, heraf var 4 blanke samt 1 ugyldig.

Af de afgivne Stemmer faldt

292	paa	Vilh. Wartenberg	244	paa	Schnoor
270	»	N. P. Andersen	243	»	J. Michaelsen
266	»	Rundberg	241	»	Axel Petersen
265	»	Har. Jensen	241	»	Niels Vandborg
263	»	Søby	240	»	Arleth
260	»	Jul. Schrøder	240	»	Th. Jensen
258	»	Niels Nielsen	238	»	Magnus Søndergaard
257	»	Robert Møller	237	»	Ernst Christiansen
256	»	Viggo Hansen	237	»	Th. Holmen
254	»	Johs. Ervig	234	»	J. P. Carl Jensen
253	»	Sigv. Hellberg	234	»	Nilsson
253	»	Jens Ove Petersen	233	»	Anton Petersen
250	»	Bynck	233	»	E. H. Rasmussen
248	»	Anton Christensen	231	»	Sigv. Kristensen
248	»	J. C. Christiansen	231	»	V. Møller
246	»	Chr. Clausen	227	»	Th. Dahms
244	»	Ulrik Hansen	227	»	J. Rasmussen
244	»	Ole Rasmussen			

Disse er saaledes valgt som Delegerede. Som Suppleanter valgtes: Weisse, Carl Christensen, Vald. Hansen og Traugott-Nielsen.

København, d. 14. Juli 1917.

SØREN CHRISTENSEN. TH. DAHMS. ULRIK HANSEN.
NIC. MØLLER. AXEL PETERSEN.
OLE RASMUSSEN. A. SØBY. GUNDORPH-SØRENSEN.

For al udvist Hjælpsomhed og Deltagelse ved min Mands Død og Begravelse bringes Odense- og Slagelse-Typograferne min bedste Tak.

PAULINE ANDERSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Juli: Ribe 50.00. 13. Juli: Horsens i Stedet for April Kvartals Overskud 181.90; Rudkøbing i Stedet for April Kvartals Overskud 78.00. 14. April: Nykøbing M. i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 20.00; Ringsted i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 25.00. 16. Juli: Kolding i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 100.00.

København, den 17. Juli 1917.
Forretningsudvalget.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

9. Juli: Stege 64.00. 11. Juli: Holstebro 275.25; Næstved 460.57; Randers 432.45; Ribe intet at indsende; Roskilde 125.20; Svendborg 260.00. 13. Juli: Assens 71.25; Horsens pr. Bl. 181.90; Nakskov 25.30; Rudkøbing pr. Bl. 78.00; Thisted 200.00. 14. Juli: Nykøbing M. pr. Bl. 20.00, kont. 122.70, ialt 142.70; Ringsted pr. Bl. 25.00, kont. 50.70, ialt 75.70; Vejle 363.00; Rønne 167.00. 16. Juli: Grenaa 138.00; Kolding 617.55; Køge 154.25; Maribo 11.00; Nykøbing F. 315.55; Odder 96.30. 17. Juli: Herning 12.00; Kallundborg 140.65; Korsør 60.90; Struer intet at indsende.

København, den 17. Juli 1917.
Forretningsudvalget.

Lægerne.

Dr. E. Hall er bortrejst fra 14. Juli til 27. Aug., i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Karl Bierring, der træffes i Dr. Halls Bopæl. Hverdage 12—2, samt Fredag 6—7.

Dr. Paulin er bortrejst i 3 Uger fra 17. Juli, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Windeløv, der træffes i Dr. Paulins Bopæl.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Jensine Petrea Hansen, udl. 14/7 17 hos Strandberg (arb. s. St). Paal. Astrid Nielsen (Jensen & Rønager), tidl. Medl. 1359 Hjælpearb. Ejlert Hilarius Langwagen (Nationalbanken), overg. til heltbet. Medl. Sætterlærl. Svend Nepomuk Ystrøm (Nielsen & Lydiche). 1967 Henry Møllers Hustru Andrea Margrethe.

Holbæk, Paal. Poula Nielsen. Holstebro, Paal. Anna Ida Nielsen. Varde, Dusine Pedersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1406 Frithjof P. Bruun fra Udl. (arbl.). 1187 Oskar Honoré fra Rejse (arbl.). 3316 Emil V. Kock fra Haslev (arbl.). 4466 Einar Pedersen fra Aarhus (arbl.). Hjælpearb. Henry Rasmussen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Nielsen & Lydiche).

Fredericia, 6733 M. O. Christensen (Soc.-Dem.). Odense, 1280 Einar Axel Petersen (Lichtenberg) og 1090 Axel M. Strøm (arbl.). Svendborg, 3887 Kaj Hj. Lorentzen (arbl.) og 6196 Chr. Olsen (Dagbladet).

Fratraadte.

København: 3771 G. Hjermind paa Rejse. 3368 Henry B. Jensen paa Rejse. 1429 Frantz J. Person til Udl. i Pl. Haslev, 3316 Emil V. Kock til Kbhvn. (arbl.). Odense, 1099 Axel M. Strøm til Kbhvn. (arbl.). Roskilde, 2595 Jens Hansen paa Rejse. Struer, 3486 Edv. Joh. Munch til Vejen i Pl.

Udmeldte.

Odense, 4575 Ella Martha Aarbøll. Slagelse, Elvine Kristiansen (andet Erhverv).

Udslettet med Restance.

Maribo, 3846 Edv. Magnus J. Hansen.

Døde.

København: 1230 Bogtrykker Jens Chr. V. Herdahl (Medl. af Ligkassen).

Slagelse, 6443 Niels Peter Andersen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub.

Den ny Kasserers Adresse er: Fr. Kluge, Fredensgade 13[1] S. Træffes ogsaa hver Lørdag Aften efter Kl. 7½ i Vognmagerg. 37[1] S. Endvidere modtages Kontingent paa Bestyrelsesmødet Tirsdag Aften den 24. ds. fra Kl. 6—8. KASSEREREN.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 27. Juli Kl. 8½ i Kaféen Peter Fabers Minde, St. Kannikestr. 15.

Dagsordenen vil blive bekendtgjort paa Mødet. STYRELSEN.

T. C. C. 22. Juli: Hillerød. St. Hans Torv Kl. **8 præcis**. Husk Lygten (30)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

Monoline eller Linotype, kan antages paa **Ærø Folkeblad** til Betjening af en ny, moderne Linotype-Dobbeltdækker. For en flink (helst gift), paalidelig og ædruelig Mand er Pladsen fast. Henvendelse til Redaktør H. C. ANDERSEN, Marstal. (175)

En Sætter-Trykker

søger Plads snarest, eventuelt som **Avissætter**. Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »172« modtager Ekspeditionskontoret.

Paa Grund af Indkaldelse kan en flink **Sætter-Trykker** faa Plads i to Maaneder fra 9. August paa **Ølandenes Dagblads Bogtrykkeri**, Rudkøbing. (174)

Sætter-Trykker,

der er kendt med Rotary-Paalæggerapparat, kan straks faa Plads ved Provinsblad. Billet mrkt. »176« med nærmere Oplysninger modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Som saadan ønskes en fast Plads i Nord- eller Midtsjælland. Gode Anbefalinger haves. Militærfri. Billet mrkt. »Fast 173« med Løntilbud bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**
— **Telefon 8062.** —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437*. Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei *Etablirt 1833*

FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 27. JULI 1917 XLIV AARGANG

Vort Delegeretmøde!

VORT Forbunds syvende Delegeretmøde aabnes paa Mandag og atter skal vi i Fællesskab søge at lægge vor kommende Virksomhed saaledes, at den bliver til størst Gavn for vort Forbunds mange Medlemmer.

Ved de tidligere Møder har vi søgt at fuldkommengøre vor Organisation det mest mulige og stadig stræbt efter at dens Virken var paa Højde med, hvad Tiden krævede; ved Forandringer af Lovene hist og her, ved Beslutninger af forskellig Art, er der søgt ændret, hvad de sidst forløbne tre Aar har aabenbaret af ufuldkomment og fejlt. Vi har til Stadighed bygget de foretagne Forandringer paa de Erfaringer, Organisationen har høstet i det Arbejde, der er udført — og saaledes vel ogsaa denne Gang.

Den siden Odense-Delegeretmødet forløbne Tid har jo været rig paa selv store og mange Begivenheder, ogsaa indenfor vort Fags Organisation; for det nærmeste fremtidige Arbejde vil meget være lært heraf uden at Delegeretmødet dog vil kunne afstikke nogen bestemt Bane for, hvorledes vort Fag og vor Organisation skal manøvrere i den kommende Tid, dertil kender vi for lidt til, hvad Fremtiden endnu har af Overraskelser til os.

De Kolleger, der deltog i Mødet for tre Aar siden i Odense, vil endnu meget friskt erindre sig den ængstelige Uvished, der var over os alle, og med hvilke bange Anelser vi alle begav os hjem, lidet vidende, hvad vi og vor Organisation gik ind til; kun én Ting var der fuld Forstaaelse af, og det var, at vort Sammenhold i vor Organisation nu maatte hjælpe os over de Vanskeligheder, hver enkelt vilde faa at kæmpe med.

Og heri tog vi ikke fejl. Krigen har faaet en Længde, ingen nok saa forudseende herhjemme kunde ane noget om, og i sine Virkninger slaaet saadanne Skaar, at vort hele Samfund maa anstrænge sig for at bøde paa de værste Ulemper. Den enkelte faglige Organisation magter ikke alene at holde Sult og Nød borte fra sine Medlemmers Døre, men i Samvirken med de øvrige faglige og politiske Organisationer er der med Held arbejdet hen til, at Kommuner og Stat har ydet regulerende Hjælp til de fleste af dem, Krigen ikke bragte Fordel. Ved Siden heraf har vort Forbund haft en rig Periode paa Arbejdet for at regulere Lønnen for vore Medlemmer, og selv om dette kan bedømmes forskelligt, saa er der dog paa dette Omraade opnaaet Fordele, der ikke er saa helt smaa.

Alt dette vil Repræsentanterne faa Lejlighed til at bedømme og tage Stilling til, og de vil alle møde med ærlig Vilje til, ved de faa Dages Samvær at bringe det mest gavnlige tilveje for Organisationen og dens Medlemmer.

De tre Krigsaar, der nu er gaaet, har vist os, at et Samfund uden Sammenhold og Samarbejde i alle Grene, giver Medlemmer, der lider Nød. Vi vil i vort eget Forbund ved Delegeretmødet styrke Samvirksomheden og Sammenholdet mellem dets enkelte Medlemmer det mest mulige, saa har vi intet at bebrejde os eller vor Organisation, om Tiden endnu maatte bringe flere Ulykker over os.

Hermed byder vi vore Medlemmers Repræsentanter Velkommen og til Lykke med Arbejdet.

Sommersammenkomsten.

SOM tidligere i »Typ.-Tid.« nævnt afholdes der i Anledning af Delegeretmødet en Sammenkomst Tirsdag Aften fra Kl. 5—11, ved hvilken Afdelingens Medlemmer med Damer har Adgang.

Festen holdes i Carlsbergpavillonens Have, Strandvej 20, der er forbeholdt Forbundets Medlemmer og til hvilken der *kun* gives Adgang ved Adgangskort à 50 Øre.

Arrangementet er tænkt ordnet saaledes:

Adgang til Haven, der i Dagens Anledning vil blive festligt dekoreret, aabnes Kl. 5.

Madkurve kan medbringes. Medlemmer, der ikke ønsker at medbringe Maden, kan ved Køb af Kort à 1.50 sikre sig 5 Stk. Smørrebrød samt en Bajer. Maden fortæres i den forreste Del af Haven.

Kl. 7 inviteres Deltagerne i Festen til fælles Kaffebord og her vil Taler og Sange veksle indtil Selskabet Kl. 8 rejser sig for at spadsere op i den bageste Del af Haven, hvor Gutenberg-Koret fra en Tribune vil underholde Publikum ved nogle af sine smukke Sange. Fra samme Sted vil Københavnernes lille Kæledægge, Frederik Buch, paa sin sædvanlige gemytlige Maade, more Selskabet.

Samtidig aabnes Adgangen til Dansesalen hvor saavel unge som gamle vil have Adgang til at danse til Kl. 10¾.

Kl. ca. 10 samles Selskabet igen i Baghaven ved en lille — af Dyrtiden præget — Punschebolle.

Festen slutter Kl. 10¾.

Adgangskort og Program for Festen kan kun købes paa Fagforeningens Kontor, og der vil *absolut* ikke blive givet Adgang for Medlemmer, der ikke i Forvejen har forsynet sig hermed. — Spisekort købes samme Sted, og Salget lukkes for begge Dele Mandag Aften Kl. 6. FESTKOMITEEN.

Hastværk er Lastværk.

DENNE gamle og dog evigunge Sandhed kan passende anvendes om det sidst udsendte og nu vedtagne Forslag til en to aarig Overenskomst for Provinstypograferne. Af de Overenskomster, der i den sidste Snes Aar er afsluttet, har dog ingen i den Grad som den nuværende baaret Præg af at være Hastværksarbejde. Og hvorfor?

Fordi man, Traditionen tro, har ventet til det sidste Øjeblik med at optage Forhandlingerne. Hvorfor skal der altid ventes til de sidste Uger i Overenskomstperioden, naar der dog for begge Parter er et halvt Aars Opsigelsesfrist? Man opnaar jo absolut intet ved denne Udsættelse udover den Géne, det er for Medlemmerne i Løbet af faa Dage at skulle sætte sig ind i et til Tider ret indviklet Forslags forskellige Bestemmelser. Vil det ikke være Overvejelse værd, om man ved kommende Tarifforhandlinger begyndte noget før og derved gav dem, hvem Overenskomsten angaar, fornøden Tid til at drøfte og overveje de foreliggende Forslag. Thi det viser sig jo, at Forslag i Realiteten ikke altid betyder det, som det ved et hastigt Gennemsyn kan se ud til.

Dette har jo netop vist sig ved det sidst udsendte Forslag. Efter tre—fire Dages Forhandlinger opnaar man endelig Enighed om et Forslag, der pr. ekspres sendes ud til Medlemmerne, der lige saa ekspres skal afgive deres Stemme. I fuldstændig rigtig Erkendelse af, at det ikke var saa let i Løbet af den korte Tid, der var til Forslagets Bedømmelse, at sætte sig ind i dets forskellige Enkeltheder, havde man fra vore Repræsentanters Side medgivet Forslaget en orienterende Forklaring, og denne har man jo selvfølgelig udarbejdet ud fra de Beregninger, man fra vore Repræsentanters Side har gjort over Forslagets praktiske Virkninger. For saa vidt var alt saare vel, og Ledelsen vilde sikkert have høstet megen Anerkendelse for den praktiske og let over-

skuelige Redegørelse, *hvis* der ikke havde været den kedelige Fejl ved den, *at den var udarbejdet ud fra ganske* **fejlagtige Beregninger over Virkningerne af det vedtagne Forslag.**

Thi dette er jo den uomstødelige Kendsgerning. Der er her ikke Tale om »en beklagelig Fejltagelse« eller Trykfejl o. desl. Det, der her er sket, er, *at vore Repræsentanter, efter at have udarbejdet og forhandlet sig til Rette om et Forslag, ikke har været i Stand til at bedømme dets praktiske Virkninger*, altsaa har vedtaget det og anbefalet det til Medlemmernes Vedtagelse, *uden at kende det.* Man skulde forsværge, at noget saadant kunde ske. Og Forbavselsen bliver ikke mindre, naar man erindrer, med hvilken Overlegenhed man fra Forretningsudvalgets Side behandlede de Indlæg, der fremkom *imod* det første Tarifforslag. De fleste erindrer sikkert Vendingen om »dem, der bekvemt sidder hjemme i den lille Stue og afgør Kampen« i Modsætning til dem, der »har været ved Fronten og derfor havde ganske anderledes Betingelser for at bedømme Sagerne«. Jeg for mit Vedkommende mindes, med hvilken Foragt og Overlegenhed et Medlem af vor Hovedbestyrelse ved et nordjysk Fagmøde betegnede de fremsendte Opfordringer til at stemme det første Tarifforslag ned som elendigt »Makværk«, som man burde skamme sig over. Jeg gad for Resten hilse paa det paagældende Hovedbestyrelsesmedlem igen efter den sidste Fadæse; der var saavist Anledning til at anvende Ordet *Makværk* endnu en Gang, men det vilde jo rigtignok faa en anden Adresse.

Det er forstaaeligt, om de menige Medlemmer under disse Forhold mister Troen paa vore nuværende Repræsentanters Evner til at føre Forhandlinger paa vore Vegne. Men forøvrigt faar Medlemmerne jo inden længe Lejlighed til at bedømme d'Hrr.s Virksomhed. Utænkeligt er det vel ikke, at denne Bedømmelse falder ud til Fordel for et »*Systemskifte*«. Adskillige af vore Ledere kunde sikkert have godt af at komme lidt ned paa Jorden igen.

Hobro, 14. Juli 1917. MARIUS ANDERSEN.

Delegeretmødet.

Til Delegeretmødet, der afholdes i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej Mandag den 30., Tirsdag den 31. Juli samt Onsdag den 1. Avgust, kan Medlemmer, der ikke er valgt som Delegeret, faa Adgang ved Adgangskort, der afhentes paa Kontoret, Gl. Kongevej 1 C 1. — *Mødet aabnes alle Dage Kl. 10.*

Den ny Forretningsfører.

MAA jeg i Tilslutning til »—n«'s lille Indlæg i sidste Numer af »Typ.-Tid.« gøre et Par Bemærkninger.

Jeg finder det meget betimeligt, at man forud for Delegeretmødet bringer mulige Kandidatemner paa Tale, kedeligt blot, at Tiden er saa fremrykket.

Skønt det kan synes noget mærkeligt, at Holbæk for tredie Gang vil levere Forretningsfører, er jeg dog ganske enig med »—n« i hans Fremstilling af og Anbefaling for Alfred Hansen; men jeg vil gerne benytte Lejligheden til at understrege, at det at være overdraget en Række Tillidshverv jo ikke er ensbetydende med, at Vedkommende er en virkelig Dygtighed.

Men det gælder om Alfred Hansen, at han overalt med hele sin Grundighed og store Arbejdsevne har kastet sig over de forskellige Opgaver, og det er en let Sag at paavise hans Virksomhed paa de forskellige Omraader; det er for ham et Samvittighedsspørgsmaal at fylde sin Plads fuldtud.

Hans Arbejde som Afdelingens Formand har alle Dage været almindelig paaskønnet, og der er ingen Tvivl om, at Byraadet i ham har faaet tilført en betydelig Arbejdskraft, som vi her i Byen nødig vil undvære.

Imidlertid er Hovedhensynet i denne Forbindelse at faa valgt den bedst mulige Mand til Forretningsfører, og jeg tror Alfred Hansen har mange Betingelser for paa fyldestgørende Maade at beklæde denne Plads.

Delegeretmødet vil sikkert handle klogt ved at indstille Alfred Hansen til Posten som Forretningsfører.

Holbæk, den 22. Juli 1917. JOHS. M. ANDERSEN.

Vor Fremtid.

Af Delegeretmødets Dagsorden.

DET er sagt, at Danmark er det Land, hvor den almene Oplysning og Kultur staar højest, og uden Forbindelse hermed er det vel næppe, naar man har fremhævet den danske Arbejderbevægelse som en af de bedst udviklede og organiserede, i mangt og meget et Mønster for andre Lande. Men ligesom det er sikkert, at Danmark ikke mere indtager Førerstillingen paa det kulturelle Omraade, saaledes er det ogsaa givet, at den danske Arbejderbevægelse, fagligt og politisk, paa visse Omraader er bagefter andre Landes og har adskilligt at lære.

Jeg tænker her særligt paa den forbavsende ringe Interesse, vi i Almindelighed viser vor Fremtid. Ikke vor Fremtid i egen Person, men vor Fremtid personificeret i den næste Generation, Ungdommen, *Lærlingene.* Det synes som om den danske Arbejderbevægelses Ledere først interesserer sig for Ungdommen i det Øjeblik, naar den træder ind i de Voksnes Rækker: den politiske naar den Unge bliver *Vælger*, og den faglige naar den Unge bliver *Svend.*

— Der klages saa ofte over manglende faglig og politisk Interesse — med et Ord: Samfundsinteresse — hos de unge (og mange ældre) Arbejdere. Monstro den manglende Interesse ikke overvejende skyldes, at man har forsømt at *vække* den. Den Nyudlærte gaar ind i Fagforeningen. Hvorfor? Er det fordi han erkender Fagbevægelsens Betydning, Maal og Midler? Fordi han brænder af Begejstring over at være med i Kampen for Arbejderklassens Frigørelse? Fordi han kender denne Kamps Oprindelse og skiftende Former?

Ak nej! Han gaar ind i Rækkerne, fordi de andre gør det, fordi det at staa udenfor vilde vanskeliggøre hans Stilling, og fordi han venter sig sine Fordele deraf. Men om nogen *Forstaaelse* af Arbejdernes Stilling i Samfundet, af Klassekampen og sin egen Stilling dertil er der i de fleste Tilfælde ikke Tale.

Jeg gør mig næppe skyldig i nogen Overdrivelse, naar jeg leder den noksom beklagede Sløvhed og Sløjhed tilbage til dette Forhold.

Og derfor bør Forholdet ændres. Vor Kælighed til Ungdommen (Lærlingen) bør ikke længere være af den platoniske — eller rettere: egoistiske — Art som hidtil. Thi naar Typograferne hidtil har beskæftiget sig med Lærlingespørgsmaalet, saa har det jo egentlig mere været for deres egen end for Lærlingenes Skyld. *Lærlingeskalaen* er praktisk talt det eneste synlige Udslag af vor Interesse for Lærlingene, og det er endda et Interesseudslag, der, set fra Arbejderbevægelsens og ikke fra et enkelt Fags Synspunkt, er af saare tvivlsom Værdi. Ikke engang paa de Punkter, der er af største Interesse for Lærlingen selv, Løn og Arbejdstid, har vi formaaet — eller forsøgt — at skabe bedre Forhold, langt mindre da paa alle de øvrige Felter, hvor Lærlingeforholdet trænger til en Revision.

Her at paapege disse Felter turde være unødvendigt; de kendes af alle, der blot tænker tilbage paa deres egen Læretid eller selv har Børn i Lære. Spørgsmaalet er dette, paa hvilken Maade man hurtigst og bedst afhjælper de daarlige Lærlingeforhold, og her har Delegeretmødet i 1914 allerede vist Vejen, idet de paalagde Forbundsstyrelsen at arbejde for *Organisation af Fagets Lærlinge.*

Lærlingeorganisationer er ikke noget nyt. Allerede i flere Aar har der eksisteret saadanne i forskellige Byer, og de bestaaende Foreninger har ved Nytaarstid dannet et Landsforbund. Dette viser en glædelig Interesse hos Lærlingene selv, og disse Foreninger vil ikke mindst kunne bidrage til at skabe den i denne Artikels Begyndelse omtalte manglende Forstaaelse. Derimod turde det være mere tvivlsomt, hvorvidt de vil være i Stand til at bedre de almindelige Lærlingeforhold i væsentlig Grad, fordi de dertil savner den organisatoriske Magt, som er nødvendig i Forholdet overfor Arbejdsgiverne.

Men de bestaaende Fagorganisationer er i Besiddelse af denne Magt og Myndighed. *De* vil ved Forhandlinger med Arbejdsgiverne være i Stand til at gennemføre *overenskomstmæssige* Forbedringer i Lærlingeforholdet, baade med Hensyn til Løn, Arbejdstid, Læretid, Uddannelse, Lærlingeantal osv. Erkender man dette, saa følger ogsaa heraf, at det vil være bedst, naar Lærlingeforeningerne indgaar som et Led i Fagorganisationerne. De vil der blive en naturlig Forskole for den senere Deltagelse i Organisationslivet.

Socialdemokratisk Ungdomsforbund, der nu i 10 Aar har beskæftiget sig med Kravet om forbedrede Lærlingeforhold, vedtog paa sin Kongres i Aalborg, Paasken 1917, bl. a. følgende Udtalelse:

»Staaende overfor de nuværende Lærlingeforholds uholdbare Tilstande, hvor Uddannelsen er overladt den private Kapital, erkender Kongressen Nødvendigheden af Lærlingenes Organisering og udtaler som sin Opfattelse, at denne bør ske i Tilslutning til de bestaaende Fagorganisationer, saaledes at disse gennem særlige Afdelinger aabner Lærlingene Adgang til Organisationen straks fra Læretidens Begyndelse.

Kongressen retter derfor en energisk Opfordring til Danmarks Fagforbund og Fagforeninger om at tage denne Tanke op til Drøftelse og Beslutning, og tilsiger Socialdemokratisk Ungdomsforbunds Støtte til Gennemførelse af Beslutninger i nævnte Retning.«

Denne Udtalelse, der senere er tiltraadt af Lærlingeforbundet, henviser altsaa Spørgsmaalet om Lærlingenes Organisering til Fagorganisationerne som de eneste, der kan løse det *rationelt.* Vort Forbunds sidste Delegeretmøde har, som omtalt, allerede godkendt og anvist den samme Vej, og det er da i Konsekvens heraf, at Københavns-Afdelingen til det kommende Delegeretmøde stiller Forslag om at føre Tanken ud i Livet. I de forløbne tre Aar er der intet gjort ved Sagen, og jeg erkender, at de ved Krigen skabte Forhold i nogen Grad kan tjene som Undskyldning derfor, men hverken Krigen eller den bebudede Revision af Lærlingeloven kan forhindre os i nu at gøre *de forberedende Arbejder*, der er nødvendigt, saaledes at vi, naar Forholdene atter tillader det, staar parat til at omsætte Tanken i Praksis.

Det er dette, der er tilsigtet ved det omtalte Forslag, og det er mit Haab, at Delegeretmødet ikke denne Gang vil lade det blive ved Ord eller Beslutninger, der skyder Spørgsmaalet ud i en uvis Fremtid.

Og vedtager Delegeretmødet Forslaget, da er det min sikre Tro, at vi gennem Lærlingeafdelingerne vil faa et Led i Organisationen, der vil blive af overordentlig Betydning for denne og derigennem for hele Arbejderbevægelsen. Gennem Lærlingeafdelingerne skal skabes den

Aand og Forstaaelse, der er den vigtigste Betingelse for en sejrrig Bevægelse, gennem dem skal vor Fremtids Interesser plejes og varetages, og gennem dem skal endelig *det* svage Punkt, der ved *Interessestridighed* med Arbejdsgiverne hæmmer vor Aktionsævne, borttages.

København, i Juli 1917. JOHS. ERVIG.

Svar til Fr. Nielsen.

I.

ENDSKØNDT jeg formoder, at det store Flertal af »Typ.-Tid.«s Læsere snart har faaet nok af at beskæftige sig med Fr. Nielsen i Køge og hans Bedrifter, vil jeg dog bede de af dem, som har læst Indlægene i sidste Numer, ogsaa betænke mit Svar nogen Opmærksomhed, da det sikkert bliver mit eneste Indlæg i denne Sag.

Hr. Stechers Beretning om vor »Sammenkomst« er nogenlunde rigtig; men jeg nødsages dog til at knytte et Par korrigerende Bemærkninger dertil.

Jeg nøjedes ikke med at »hælde« til den Anskuelse, at det var »Fagets Stedbørn«, Sagen drejer sig om; men udtalte gentagne Gange, at det var min *bestemte Overbevisning*. Ja, jeg udtalte endda en Gang i en bestemt Tone: Tag De den Artikel med til Køge og henled Fr. Nielsens Opmærksomhed paa dens Slutning! — Jeg antager Hr. Stecher vil indrømme dette.

Hr. Stecher og Hr. Wartenberg vilde imidlertid intet høre herom, det *kunde* efter deres Mening ikke være »Fagets Stedbørn«, og da det naturligvis var mig ret ligegyldigt, hvad de mente om den Ting, lod jeg dem tilsidst beholde deres Mening.

Dernæst undlader Hr. Stecher at meddele, at jeg stillede det Forslag: »Naar Fr. Nielsen ikke vil gaa til de borgerlige Domstole med Sagen (hvad maaske ogsaa af flere Grunde kunde være uheldigt), lad os saa søge nedsat en Art *faglig Æresret*, bestaaende af *uvillige og upartiske* Mænd; *den* skal jeg være villig til at give alle de Oplysninger, som nu — 2½ *Aar efter* — staar til min Raadighed«

Hr. Stecher var ikke uvillig til at gaa ind paa Tanken, og da jeg saa Fr. Nielsens Notits om, at »Sagen endnu ikke var sluttet«, troede jeg, man havde sluttet sig til denne efter min Formening fornuftige Løsning paa Sagen. Men dette har Fr. Nielsen altsaa ikke villet.

— — —

Det er med største Ulyst, jeg har givet mig i Lag med denne Affære. Den har aldeles ikke interesseret mig, og Fr. Nielsen er mig saa ligegyldig, at jeg ikke begriber, hvorfor *han* skulde »have været mig ubehagelig«. Jeg er desuden aldeles ikke *Fører*, og ønsker ikke at blive det. Det er der nok snarere en lille ærgærrig Herre nede i Køge, der *stræber* efter.

Man vil forgæves søge efter en Motivering for, at jeg skulde afgive *falsk* Forklaring, og Deltagerne paa sidstnævnte Generalforsamling vil ogsaa vide, at jeg udtalte mig saa *kortfattet* og saa *lempeligt* for Fr. Nielsen, som det var mig muligt. Men *lyve* mig fra en Viden, som jeg er i Besiddelse af, *vil jeg ikke*, om saa Fr. Nielsen i al sin jammerlige Umandighed og samtlige hans Tilhængere dænger mig til med aldrig saa meget Smuds.

Det er rigtigt, at jeg ikke paa Generalforsamlingen kunde nævne Titlen paa den Artikel, det drejede sig om; men Fr. Nielsens Artikler har aldrig gjort saa dybt Indtryk paa mig, at jeg har lært Titler eller Indhold udenad. Da Fr. Nielsen rakte mig nogle tætskrevne Blade, kiggede jeg blot efter Slutningen — jeg var nemlig endnu naiv nok til at tro, at hans Benægtelse bundede i Glemsomhed. Da en saadan Slutning ikke fandtes, kastede jeg kun et Blik paa de beskrevne Blade og sagde: Det er ikke den.

Ja, selv den klogeste kan blive Offer for *Bondefangerfif!*

Fredag den 25. Maj (altsaa inden Mødet med Hr. Stecher) indfandt jeg mig imidlertid paa Forbundskontoret, hvor jeg undersøgte de Artikler af Fr. Nielsen, der fandtes i Aargangen 1914—15, og da jeg havde læst »Fagets Stedbørn«, udtalte jeg straks til Bernh. Schmidt: *Her er Artiklen!*

Bernh. Schmidt vil kunne bevidne, at jeg hverken »vaklede« eller »hældede«, og det gjorde jeg heller ikke 1. Pinsedag.

Fr. Nielsens Optræden brlnger mig imidlertid til at lade alle Hensyn falde, og jeg skal da her meddele forskellige Oplysninger, som jeg ellers ikke vilde have fremkommet med.

Da Fr. Nielsen vilde være Samlingskandidat.

»Hvis jeg havde skrevet en Artikel, som den paastaaede, maatte jeg jo være Idiot!« Saaledes udtalte Fr. Nielsen sig paa Mødet i København den 20. Maj, og hans Tilhængere applauderede.

Aa nej, hvad han ellers monne være. *Idiot* var han ikke. Der er tvertimod god Sammenhæng mellem nævnte Artikel og de øvrige Krumspring, der i Efteraaret 1914 blev gjort for at sikre hans Valg til Redaktør.

Paa Generalforsamlingen i Københavns Afdeling den 23. Avgust 1914, hvor Undertegnede blev opstillet som Formand for Afdelingen, kom en af Fr. Nielsens mest intime Venner hen og fortalte mig, at han nu, da jeg blev Formand og ikke mere kunde være Redaktør, vilde se at faa Fr. Nielsen, Køge, valgt til denne Post, og spurgte mig om min Mening herom. Jeg kunde intet Svar give herpaa, bl. a. fordi jeg jo endnu ikke var valgt. Men jeg forundrede mig noget over, at man netop henvendte sig til mig herom.

Min Forundring blev endnu større, da jeg nogle Dage efter fandt vedkommende Kollega som Underskriver paa et Opraab *for* mit Valg, og jeg erindrer, at det vakte en Del Opstandelse blandt Kollegerne. Han stod mig i Anskuelse ret fjernt, og han havde dels i »Solidaritet«, dels i »Typ.-Tid.« (sidstnævnte Sted i broderlig Forening med Fr. Nielsen) dænget mig til efter alle Kunstens Regler.

Nogle Uger efter — da Valget var overstaaet — modtog jeg fra ham en Artikel under Mærket »A+B.«, som findes i Bladet den 18. September 1914.

Artiklen begynder med nogle særdeles elskværdige Ord om den afgaaende Redaktør (Undertegnede), og slutter med at opfordre Kollegerne til at samle sig om Fr. Nielsens Kandidatur. Jeg følte mig helt underlig ved denne uvante Elskværdighed, og spekulerede noget over, hvad Grunden vel kunde være dertil. At det ikke var Kærlighed til mig, der var Aarsagen, var jeg klar over.

Løsningen paa Gaaden fulgte hurtigt derpaa, thi den 24. September modtog jeg en Skrivelse fra Fr. Nielsen.

Nu erindrer Tilhørerne fra oftnævnte Generalforsamling, at en stor Del af Fr. N.s Tale drejede sig om de anonyme Skribenter, overfor hvem han bevidnede sin dybeste Uvilje, og naive Sjæle tror vel nu, at det var et Skæld-ud-Brev, fordi en Kollega anonymt fik Lov til at anbefale ham til Medlem af den forhadte Ledelse.

Men nej. Skrivelsen ser saaledes ud:

Køge, den 24. Septbr. 1914.

Hr. Forretningsfører Jul. Schrøder!

Paa Foranledning af Artiklen i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« om »Den ny Redaktør«, beder jeg Dig vise mig den Velvilje at meddele mig, om der overhovedet bliver Tale om at foretage et saadant Valg. Endnu har der jo intet været meddelt i Fagbladet desangaaende.

Da mit Navn jo er bragt i Forbindelse med den nævnte Stilling, kunde det egenlig interessere mig at erfare, *hvorledes* Styrelsen stiller sig overfor en saadan Eventualitet som min Kandidatur. Jeg aner jo aldeles intet om, *hvem* der har begaaet den ovenfor omtalte Artikel. Og hvorledes er din Stilling? Kunde Du gaa med til at anbefale mit Valg?

Disse Spørgsmaal er Du nok saa venlig at svare mig paa, helst saa snart som mulig. Venlig Hilsen

Fr. Nielsen.

Jeg skal forbigaa, at det er første og sidste Gang Fr. Nielsen har sendt mig en »Venlig Hilsen«, men holde mig til Brevets Indhold.

Endskønt det er holdt i forsigtige Vendinger, kan enhver se, hvad Meningen er, især naar det sammenholdes med A+B.s ovennævnte Artikel og hans helt forandrede Optræden overfor sin dybeste Fjende.

Ogsaa de Kolleger, der har læst Fr. Nielsens skarpe Angreb paa mig personlig og hans stadige skarpe Kritik af Ledelsen omtrent lige forud for denne Skrivelse, vil se, at det her drejer sig om en slet og ret *Frontforandring*.

Meningen var selvfølgelig, at *Ledelsen skulde se med Velvilje paa hans Kandidatur, og jeg skulde være Mellemmanden.*

Samtidig eller nogle Dage efter indløb Artiklen »Fagets Stedbørn«. Denne Artikel skulde være en Agitationsartikel for hans Valg og intet som helst andet. Den skulde i Særdeleshed tjene til at berolige de mere moderate Elementer indenfor Forbundet.

Fr. Nielsen forklarer, at han selv har forlangt den tilbage, da den blev for gammel, og det er rigtigt. Men »Fagets Stedbørn« kom først i Bladet den 13. November, og der er intet til Hinder for, at den først har været tilbagesendt og faaet Slutningen rettet paa min Opfordring.

Tror nogen ellers, at en Artikel af Fr. Nielsen kunde have ligget hos mig i 7—8 Uger, uden at han havde gjort Vrøvl eller beklaget sig til sin Afdeling derover. Nej, saa kender man ikke Fr. Nielsen.

Aarsagen til den lange Ventetid er ganske simpelt, at den et Par Gange har været *paa Rejse* frem og tilbage mellem Køge og København.

Ja, men den Artikel er dateret Oktober vil Fr. Nielsen sige. Her hjælper Benægtelsessystemet imidlertid ikke; thi der har til at begynde med staaet: *September*.

Hr. Stecher udtalte ogsaa ved ovennævnte Sammenkomst, at Artiklen fra først af begyndte med en Sætning om, at »*Septembersolen skinnede*«. Men Septembersolen skinner som bekendt ikke i Oktober.

Er dette fastslaaet, saa vil det ogsaa ses, at det ikke alene, som Hr. Stecher erklærede, er Begyndelsen, der er rettet, men ogsaa Slutningen — netop det Stykke, der omhandler Provinstarifen, *maa have været anderledes*, da Artiklen indsendes i September.

Der staar om Provinstarifen følgende:

»Vi maa gøre det klart for den nyvalgte Forbundsstyrelse — som for Resten slet ikke er ny — at Provinsianerne hverken kan eller vil arbejde for den Løn, der bydes Størstedelen af dem.«

Men hvorledes kan Fr. Nielsen i September snakke om den *nyvalgte* Forbundsstyrelse og erklære, at den *slet ikke er ny*, naar Valget af Forbundsstyrelse først fandt Sted i Oktober, og Udfaldet af Valget først bekendtgjordes 23. Oktober.

Naa, Fr. Nielsen er jo Hittepaa-Mand, saa den klarer han vel nok. Men det er fastslaaet, at det eneste Sted i Artiklen, hvor Ledelsens Forhold til Provinstarifen omtales, ikke kan have været i Artiklen fra først af, saa bliver Spørgsmaalet, *hvad der har staaet i Stedet.*

Tager man ovennævnte Linjer bort, vil man finde, at Artiklen har et for Fr. Nielsen uvant spagfærdigt Præg, ikke et ondt Ord mod den

Ledelse, som han ellers i alle andre Artikler om Provinstarifen overfalder med Giftigheder.

— — —

Imidlertid var der sket noget, som kuldkastede Planerne om Fr. Nielsen som *Fælleskandidat.*

Et Medlem, som ikke var inde i Situationen, anbefalede Vilh. Wartenberg til Redaktør. Dette kom højst ubelejligt, man vidste fra gammel Tid, at Wartenberg havde Lyst til Bestillingen. Hvorledes skulde man nu skaffe ham af Vejen?

Fr. Nielsen havde besørget det finere Arbejde: Tilnærmelsen til Ledelsen, Forsøget paa at faa mig (ɔ: den afgaaende Redaktør, Formanden for Landets største Afdeling osv. — selvfølgelig ikke *Personen* Jul. Schrøder) til Anbefaler, uden at det dog var lykkedes at faa Løfte derom. Nu kom Wartenbergs Kandidatur som en Hund i et Spil Kegler. Udfaldet af en Valgkamp mellem W. og Fr. Nielsen kunde ikke være tvivlsomt, og A.+B. maa rykke ud igen.

Nu kunde der ikke mere være Tale om Fr. Nielsen som Fælleskandidat. Der *maatte* lægges om paa en anden Bov. I en Artikel dateret 3. Januar 1915 proklameres Fr. Nielsen derfor som Oppositionens Kandidat. Der siges i Artiklen mange gode Ord om W., men, siges der, han har ikke taget den *logiske Konsekvens* af sit Standpunkt som Oppositionsmand, »vi trænger til en Redaktør, d. v. s. en Dirigent, som har fast Grund under begge Fødder.«

Artiklen hjalp! Wartenberg trak sig tilbage.

Anonymiteternes uforsonlige Modstander, den »retlinjede« Fr. Nielsen, protesterer ikke imod, at Vennen Wartenberg spændes ud paa denne »fintkultiverede« Maade. Derimod finder man — ja, det ser ud som en Tanke — i samme Numer (dateret 4. Januar) Fr. Nielsen fare frem, helt anderledes end i »Fagets Stedbørn«, med et voldsomt Angreb paa Ledelsen. Ja, nu er han skam blevet Oppositionsmand paany!

Den 31. Januar møder Køge Lokalafdeling frem med en Protest — som ganske vist efter en Forhandling ikke kom i Bladet — fordi en Artikel fra Køge havde ventet i *10 Dage* paa Grund af Pladsmangel. Kort Tid efter kommer en Skylle i »Solidaritet«. Nu var det forbi med Elskværdigheden. Man havde sandelig faaet *fast Grund under begge Fødder*, og det har man haft siden.

— — —

Ja, saaledes er Sammenhængen med Artiklen og den moderate Slutning. Det er ved ovenstaaende dokumenteret, at der baade direkte og indirekte i Slutningen af 1914 er gjort Forsøg paa at vinde den fæle Ledelse for Fr. Nielsens Kandidatur og som Mellemmand og Anbefaler benytte det sorteste Skarn under Solen, »*Fr. Nielsens diametrale Modsætning*«, »den Herre, der afgiver *falsk Forklaring*« — alias min Ringhed.

Det er dokumenteret, at Fr. Nielsen — trods sit Had og sin dybe Afsky for anonymt Skriveri — ikke blot har ladet sig opstille, men ogsaa ladet sin Ven og Meningsfælle paa mange Omraader spænde ud af Konkurrencen, *endskønt »Den retlinjede« vidste*, hvem den anonyme Skribent var. *O, himmelske Hykleri!*

Det er dokumenteret, og enhver kan overbevise sig om, at Artiklen »Fagets Stedbørn«, til Trods for at den to Gange er skærpet, danner en Modsætning til de krasse Artikler, der ellers plejer at komme fra den »fint kultiverede« Haand.

Det er endvidere dokumenteret, at denne Artikels Slutning — netop dér, hvor den omhandler Ledelsen og Provinstarifen — er undergaaet betydelige Ændringer. Noget Fr. Nielsen hele Tiden har fortiet.

Tilbage bliver saa Spørgsmaalet, om den *oprindelig* har haft den af Carl Nielsen, Viggo Christensen og Undertegnede omtalte yderst moderate Slutning.

Her har jeg ingen Dokumenter; thi dem har Fr. Nielsen beholdt. Men der er tre Mænds Vidnesbyrd, og det skulde man synes var nok.

Thi hvad nytter det Fr. Nielsen og hans Venner, om *jeg* bliver sværtet til, hvad øjensynligt er Meningen, og at mit Vidnesbyrd bliver gjort usandsynligt. Tilbage staar to Mænd, som beklæder de mest fremtrædende Pladser indenfor vort Forbund.

De har jo slet ikke »blot deres Viden fra mig«, saaledes som man vil give det Udseende af. De har selv *set* og *læst* den paagældende Artikel og har erklæret sig villige til at beedige det.

Saa kommer endelig den eneste virkelige Modsigelse, der findes mellem os. Vi er ikke enige om, hvilken Artikel det drejer sig om, og dette har givet Fr. Nielsen Mod til at begynde og fortsætte sit Benægtelsessystem. Her maa jeg dog henvise til, at det er en temmelig gammel Historie, og Fr. Nielsen har jo præsteret en saadan Masseproduktion af Artikler, at en Fejltagelse i den Retning er let forklarlig, især naar man ikke kender Sagens Historie.

Men samtidig beviser denne »Modsigelse«, at det ikke kan være et »ondsindet Paahit«, som tre Personer har fundet paa; thi i saa Fald havde man vel nok sørget for først at blive enige om, hvilken Artikel, det skulde være.

Jeg kan da i den Henseende med rolig Samvittighed paastaa, at jeg siden 1. Januar 1916 kun yderst sjældent har talt med Redaktøren eller Forretningsføreren og aldrig om denne Sag, førend den *var* fremdraget i »Typ.-Tid.«

Iøvrigt bebrejder jeg ikke Fr. Nielsen, at han i September 1914 saa skeptisk paa Tingene, det var der mange der gjorde foruden ham. Heller ikke bebrejder jeg ham de smaa Tricks, der blev lavet ved Redaktørvalget, jeg har saamænd set dem værre før fra den Side.

Derimod bebrejder jeg ham, at han driver sit Benægtelsessystem saa vidt, at han ikke betænker sig paa at skamskænde andre Kollegers gode Navn og Rygte, blot for at redde sig ud af en Knibe, han selv har rodet sig ind i.

Denne Side af Sagen er *hæslig.*

Og dette skal være mit sidste Ord til Fr. Nielsen i denne Sag.

København, den 12. Juni 1917. JUL. SCHRØDER.

II.

Jeg havde haabet, at det var blevet ved Ordene, naar Fr. Nielsen i Nr. 22 af »Typ.-Tid.« erklærer, at »den Sag er ikke sluttet med dette Møde,« thi det staar for mig som værende i høj Grad uheldigt, ikke mindst for Fr. Nielsen, om denne Strid, hvor Paastand staar mod Paastand og hvor ingen Part kan føre *Beviser* i Marken, skulde fortsættes yderligere. Jeg skal i det følgende søge at udvikle, hvorfor.

Jeg har en Tid lang næret en ikke ringe Sympathi for Fr. Nielsen, Køge, idet min Sympathi altid vil være hos den Mand, der færdes rundt og piller ved det bestaaende System og dets Skavanker, finder de uheldige Sider frem og holder dem op til Beskuelse, for at vi kan se os arrige paa dem og stramme os op til en kraftig Viljesytring i belejligt Øjeblik for at befri os for dem. Og min Sympathi for ham blev aldeles ikke mindre, fordi saa den ene, saa den anden Kollega følte sig foranlediget til at springe til og tage et kraftigt Nap i ham, naar de syntes, han vovede sig for langt ud; det endte jo ogsaa gerne med, at de maatte nøjes med at konstatere, at han ikke var til at faa fat i, thi knap troede de at have faaet Tag i Halen paa ham, før han var smuttet væk mellem Fingrene paa dem. Som sagt, min Sympathi for Fr. Nielsen forringedes ikke af den Grund, thi jeg forstaar fuldt vel, at den Mand, der med Ildhu kaster sig ind i Dagens store Spørgsmaal og med Agitatorens Varme søger at ruske sine Kolleger op til Modstand mod at blive sejlet altfor langt bagud i den økonomiske Kappestrid, at den Mand, selv trykket af Fagets daarlige Kaar, undertiden kan skyde over Maalet i sin Argumentation, saaledes at han giver sig en Blottelse hist og her, efterlader et Angrebspunkt til Udnyttelse for dem, der ikke tænker i alle Forhold som han.

Derfor vakte det heller ingen stor Forbavselse hos mig, da den Gnidning, der opstod mellem »Typ.-Tid.«s Redaktør og Fr. Nielsen, slog ud i den Retning, alle Kollegerne kender, nemlig at Fr. Nielsen beskyldtes for paa et vist Tidspunkt at have skrevet en Artikel, hvis Tendens i Henseende til hans sædvanlige Skrivemaade var af en saa moderat Natur, at den daværende Redaktør havde følt sig foranlediget til at sende Fr. Nielsen den tilbage med Anmodning om at se lidt nøjere paa den. Men da Fr. Nielsen kategorisk benægtede dette, da begyndte jeg at blive betænkelig. Jeg var paa det rene med, at kun en af Parterne havde Ret og *vilde faa* Ret, og jeg var ogsaa paa det rene med, at Fr. Nielsen her havde stødt sig den værste Bule i Panden under sit Felttog. Thi den, der i en saadan Affære kommer sidst og vælger at stille sig paa den rene Benægtelses Standpunkt, han kommer til at staa svagest. Jeg havde stor Sympathi for Fr. Nielsen paa Grund af fælles Syn paa mangt og meget; men jeg *kender* de to Mænd, han var kommet til at staa kontra, gennem mange Aar, og jeg følte mig overbevist om, at ingen af dem vilde benytte uværdige Midler til at komme en anderledes tænkende til Livs.

Naar jeg da for mig selv skal udrede Sammenhængen i denne triste Affære, som den efter Mødet i København er blevet til, saa vil jeg tage fat paa Fr. Nielsens Hovedargument til Paavisning af, at han har Ret. Han siger: »Hvorfor i Alverden skulde jeg, der hele Tiden har skrevet radikale Artikler, pludselig slaa om og skrive en Artikel saa moderat, at jeg faar den tilbagesendt fra Redaktøren med Anmodning om at skrive den om; jeg maatte jo være Idiot, om jeg skrev paa en saadan Maade.« Skal vi ikke være enige om, at er der noget, Fr. Nielsen hader som Pesten, saa er det Moderation, og selv at blive beskyldt for at være moderat, er dog for meget af det gode. Han farer i Blækhuset og nedskriver en kategorisk Benægtelse: Det er Løgn altsammen, og hvis Redaktøren skriver nogen »Hale« til denne Artikel, hvad han vel nok gør, saa er det ogsaa Løgn, og jeg svarer ikke derpaa.

Jeg tror, at Fr. Nielsen kunde og burde have taget denne Sag paa en helt anden Maade. Saaledes som Sagen har udviklet sig, med det sørgelige Møde i København som foreløbig Slutning, anser jeg det for godtgjort, at Fr. Nielsen har Uret, og han burde da, i Stedet for at rejse denne uværdige Kampagne, som en ærlig Mand have sagt: Nuvel, det kan godt være, jeg har ændret noget i den omtalte Artikel; det er ikke umuligt, at jeg den Dag, jeg skrev den, kan være bleven overfaldet af Pessimisme paa Grund af Forholdenes slette Karakter i Almindelighed og Kollegernes bekendte Træghed i Særdeleshed og derfor har ræsonneret paa en Maade, der maaske kunde synes at harmonere mindre godt med den øjeblikkelige fagpolitiske Situation; men jeg skal sige d'Hrr., jeg er mere Agitator end Taktiker, de Ledendes Opgave er jo af mere taktisk Natur, og for deres Henstilling bøjede jeg mig, vel vidende, at den, Vorherre giver et Embede, giver han ogsaa Forstand til at røgte det.

Se, havde Fr. Nielsen taget saaledes paa Situationen, saa havde han alligevel forstaaet at mestre den. Thi det, Kollegerne Landet over forlanger af de Mænd, der vil give Tonen an i vor Kreds og lukke vore Øjne op for Tidens Skavanker, det er ikke en falsk Stolthedsfølelse, der forhindrer en Mand i at indrømme en Svaghed og paabyder ham at bruge alle Midler til at holde sit Renommé oppe, nej, Kollegerne

venter først og fremmest *Ærlighed* og *Sandhed* af dem, der vil lede os, saavist som Redelighed er den bedste Grundvold for et Tillidsforhold, og de fleste Mennesker har en fin Næse for, hvor Ærligheden slipper op og Hulheden begynder.

Naar Fr. Nielsen nu vil føre denne Sag videre, saa vil han kun kunne støtte sig til den Paastand, at hans Nej kan være ligesaa godt som de andres Ja; men deri tager han fejl. Enhver, som kender Forholdene, véd, at det er udelukket, at tre Mænd som Carl Nielsen, Viggo Christensen og Jul. Schrøder skulde rotte sig sammen for at fælde Fr. Nielsen, ovenikøbet for en saadan Bagatel, som det hele har udviklet sig af. Naar de alligevel stod paa Mødet i København og enstemmigt erklærede, at deres Fremstilling af Sagen var Sandhed, medens Fr. Nielsens Tale væsentligt bestod af: Løgn, Løgn, saa stiller han sig paa et daarligt Standpunkt, saavist som den næsten altid har Uret, der i en saadan Diskussion bruger de stærkeste Ord. Fr. Nielsen insinuerer ogsaa, at Referatet fra Mødet var farvet i hans Disfavør, medens Tilfældet netop er det modsatte, idet Referatet paa et væsentligt Punkt indeholdt en Urigtighed, som var i Fr. Nielsens Favør.

Tilsidst vil jeg sige, at de af Fr. Nielsens Venner, der fik arrangeret Mødet i København, har gjort ham en Bjørnetjeneste. Og det var et trist Syn for Tilhørerne at være Vidne til, at nogle af vore bedste Mænd staar og beskylder hinanden for Usandhed; lidet nyttede det, at en uhildet Tilskuer ret tydelig kunde se, paa hvis Side Uretten fandtes.

København, 22. Juli 1917. C. SCHNOOR.

Protest.

Paa et Møde i Kallundborg Lokalafdeling den 11. Juli vedtoges det enstemmigt at sende nedenstaaende Telegram til Forretningsudvalget, som Protest mod det Jageri, hvormed Afstemningen over Tarifen skulde foregaa, og de vildledende Oplysninger, som Forslaget indeholdt:

»Kallundborg Lokalafdeling, samlede til Møde for at drøfte det senest fremkomne ang. Tarifforslaget, udtaler sin skarpeste Misbilligelse af de desorienterende Oplysninger, som er tilstillet Medlemmerne forinden Afstemningen«.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling d. 10. Juli. Dirigent: JOHS. NIELSEN.

Første Sag paa Dagsordenen var Lovændringer, som Form. C. W. JENSEN gennemdrøftede. CORFITZ MADSEN og L. CHR. NIELSEN talte for Lærlingespørgsmaalet og den private Reservefond samt for Udmeldelsen af de samv. Fagforbund, hvortil sluttede sig CHR. CASPERSEN, som anbefalede at vælge Delegerede, der var for Udmeldelse af de samv. Fagforbund. FORMANDEN, M. P. NIELSEN og DIRIGENTEN tog de samv. Fagforbund i Forsvar. LOUIS RASMUSSEN henstillede til de Delegerede ikke at gaa med til Forslag, der har Indskrænkninger i Medlemmernes Medbestemmelsesret til Følge. CORTITZ MADSEN fandt, at der manglede Opposition paa Delegeretmøderne. I mange Lokalafdelinger var det Skik og Brug, at man valgte de gamle, rolige og besindige, som han nærmest betragtede som Nikkedukker, idet de altid gav Hovedbestyrelsens Forslag deres Tilslutning. M. P. NIELSEN mente, at Oppositionen desværre ofte viste sig som en Skal uden Kærne, saa man fristedes til at foretrække de besindige. Diskussionen endte med et skarpt Ordskifte mellem FORMANDEN og CORF. MADSEN.

Valg af Delegerede: B. MICHAELSEN foreslog Form. og Kasserer, fra anden Side foresloges L. CHR. NIELSEN og CORF. MADSEN, som valgtes med hver 13 St. — Formanden og Kassereren fik henholdsvis 11 og 8 St.

FORMANDEN nedlagde sit Mandat efter dette Resultat af Afstemningen, hvilket Skridt beklagedes af flere Medlemmer.

Regnskabet. Kassereren S. JENSEN oplæste Regnskabet, der balancerede med 418 Kr. 59 Øre, Kassebeholdningen 14 Kr. 14 Øre. — Privatkassen balancerede med 162 Kr. 45 Øre, Kassebeholdningen var 77 Kr. 85 Øre.

Valg: JOHS. NIELSEN nyvalgtes som Repræsentant i Byggeselskabet og S. JENSEN genvalgtes til Fællesbageriet. Fanebærer blev CH. CASPERSEN, Suppleant M. P. NIELSEN. — Derefter behandlede man Tarifforslaget.

Under »Eventuelt« stillede CARL MADSEN Forslag til næste Møde om Forhøjelse af Understøttelsen paa Stedet.

DIRIGENTEN oplyste, at der var ansat Møde til Torsdag Aften for at høre Resultatet af Afstemningen og modtage Instrukser, samt vælge ny Formand. — Mødet hævedes.

Ved Generalforsamlingen Torsdag Aften forelaa Afstemningsresultatet. Man vedtog foreløbig i 1 Aar at betale Arbejdsløse paa Stedet 1 Kr. om Ugen af Privatkassens Midler, samt at forhøje Kontingentet med 5 Øre, fra 15 til 20 Øre.

Til Formand valgtes N. P. JENSEN og til Bestyrelsesmedlem P. HANSEN. — Man sluttede af ved Kaffebordet.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Tirsdag den 10. Juli, hvor næsten alle Medlemmer var mødt — noget, der kun sker, naar der er Tale om Tarif.

FORMANDEN omtalte de opnaaede Fordele og opfordrede til at stemme for Tilbudet, idet han bl. a. pegede paa, at der var naaet meget i Retning af at faa fjernet Lønklasserne. — VEJLSTRUP (jun.) havde fundet en Fejl i Tabellen og mente, at det var en »Rævekage«. Resten af Diskussionen drejede sig hovedsagelig om denne famøse Fejl, som H. C. ANDERSEN forklarede som en Hastværksfejl, der ikke var tilstrækkelig Grund til at bruge som Paaskud til at stemme Nej. — FORMANDEN slog til Slut fast: Vi retter os efter, hvad Parterne har underskrevet og ikke efter den mystiske Tabel.

Angaaende Hjælpearbejderne oplyste Formanden, at der kun var indmeldt 3 Hjælpearbejdersker af de 10, der blev indtegnede for nogen Tid siden. Det var Lægeundersøgelsen og Udgiften herved, der havde afholdt de øvrige. Trykkerklubben havde foreslaaet, at Lokalkassen betalte Lægeundersøgelser, hvilket Bestyrelsen fandt blev for meget. Man vilde afvente Lovforandringen, der eventuelt afskaffede Lægeattester og saa betale de tre Undersøgelser. Dette tiltraadtes.

Børnenes Kontor bevilgedes 10 Kr.

Til Delegerede valgtes Gerdt, H. P. Pedersen, Magnus Christensen, Martin Sørensen og C. F. Christensen.

Da Formanden fik et Lys i Bajerflaske tændt for at tage fat paa Lovene, bad Forsamlingen om at blive fri til næste Gang — og saa slukkedes Lyset!

— — —

Torsdag den 12. Juli toges fat paany.

Formanden JOH. GERDT gav de Oplysninger, der var at give, og opfordrede Kollegerne til under de ny Forhold at faa saa meget ud af det som muligt.

Lovændringerne: Det var særlig Sygehjælpens Forhøjelse, man var stemt for. Den private Reservefond var der ikke Stemning for, og Mærkesystemet var der delt Mening om.

Til Slut diskuteredes om Viggo Christensens Efterfølger, som man mente, burde være en Provinsianer.

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 10. Juli. — FORMANDEN gennemgik det sidste nye Tarifforslag, der, om det end ikke vakte fuld Tilfredshed, saa dog anerkendtes som betydeligt bedre end det først forelagte. (Forbedringen reduceredes jo desværre noget).

Efter at V. FRANDSEN havde givet Beretning fra Fællesbestyrelsens Møder, oplæste KASSEREREN Regnskabet, der balancerede med 993 Kr. 20 Øre; til Hovedkassen var indsendt 432 Kr. 45 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

R. MALMSTRØM genvalgtes med Akklamation til Kasserer. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes V. FRANDSEN og S. KIRUM og til Revisor R. THUESEN. — Som Repræsentanter til Delegeretmødet valgtes K. KNUDSEN, R. MALMSTRØM, V. FRANDSEN og ALFRED ANDERSEN.

Derefter diskuteredes Ændringsforslagene til Lovene, hvorom flere Medlemmer havde Ordet.

Lokalkassens Regnskab balancerede med 605 Kr. 04 Øre. Det vedtoges at yde Bestyrelen 3 Kr. til hvert Betyrelsesmøde og endelig overlodes det Bestyrelsen at søge arrangeret en Fodtur for Afdelingens Medlemmer.

Denne Sag var til fornyet Behandling paa en ekstraordinær Generalforsamling den 12. Juli, og her bevilgedes 1 Kr. pr. Deltager i en Tur til Hvedsten Kro. K.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling Tirsdag den 10. Juli paa Marcussens Hotel. — Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen; hvorefter det reviderede Hovedkasse- og Lokalkasse-Regnskab fremlagdes med en Balance Sum paa henholdsvis 108 Kr. og 18 Kr. 30 Øre, som godkendtes.

Man gik derefter over til Drøftelse af Tarifforslaget. FORMANDEN anbefalede at stemme for Forslaget. — V. LUCAS og V. HAUSER vilde dog gøre nogle Bemærkninger om, at var Forslaget noget bedre end det forrige, saa havde det dog sine Mangler. — Man enedes dog om at stemme for Forslaget.

Derefter gennemgik FORMANDEN de forskellige Punkter af Lovændringerne til Delegeretmødet, som blev drøftet Punkt for Punkt.

Som Tillidsmand til Delegeretmødet blev FORMANDEN valgt med V. LUCAS som Suppleant.

Under Eventuelt tog man under Overvejelse om en mulig Sommerudflugt, med et eventuelt ekstra Kontingent til Lokalkassen, som dog ikke blev fastsat til noget bestemt Beløb. Et Udvalg blev dannet med A. S. Kjergaard og V. Hauser som Repræsentanter. — Hermed sluttede Mødet. A. H. M.

Nær og Fjærn.

Rejsende til Hillerød bedes i Tidsrummet fra 30. Juli til 9. Aug. henvende sig til Maskinsætter VALD. PEDERSEN, »Nordsjællands Venstreblad«.

Sommerferie. Bladene i Kallundborg har givet deres Personaler den sædvanlige Ferie. L. H.

— Samtlige typografiske Forretninger i Silkeborg giver, i Lighed med sidste Aar, en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Svendborg: Typograf N. P. Jensen, Dronningholmsvej 23.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: Brønderslev 73.25; Middelfart pr. Bl. 60.00; Odense pr. Bl. 500.00, kont. 1132.75, ialt 1632.75. 24. Juli: Esbjerg pr. Bl. 95.50.

København, den 24. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Juli: Middelfart i Stedet for April Kvartals Overskud 60.00; Odense i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 500.00; Grenaa 60.00. 24. Juli: Esbjerg i Stedet for April Kvartals Overskud 95.50.

København, den 24. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Oda Emilie Nielsen, udl. 12/7 17 hos Cato (arb. s. Sted). Paal. Flora Sørensen, udl. 18/4 08 hos H. A. Jensen (Jensen & Rønager), tidl. Medl. 1822 Edm. Christoffersens Hustru Karen Cecilie.

Aarhus, Paal. Agnes Bramstrup og Paal. Camilla Taarnborg. Horsens, Paal. Marry Cecilie Jensine Dalbye og Paal. Anna Marie Madsen. Kolding, Paal. Yelva Lander.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1440 Knud Frederiksen fra Svendborg (arbl.). 1099 Axel Strøm fra Odense (arbl.).

Aarhus, 3368 Henry B. Nielsen (arbl.) og 3896 J. Chr. Petersen (Jyllandsposten). Esbjerg, 3771 Georg Hjermind (arbl.). Nykøbing F., 4483 Rudolph Wachter (Nykøbing Dagblad).

Fratraadte.

København: 3316 Emil V. Kock til Køge i Pl. 1509 William Mammen til Aalborg i Plads.

Aalborg, 3894 M. K. Ubbesen til Viborg Militær). Horsens, 6733 M. O. Christensen til Fredericia i Pl. og 3949 J. P. Nielsen (paa Rejse). Randers, 3992 Chr. M. Møller til Aarhus (arbl.).

Udmeldte.

København: 1686 Henry Mortensen (fratraadt Faget).

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 27. Juli Kl. 8½ i Kaféen Peter Fabers Minde, St. Kannikestr. 15.

Dagsordenen vil blive bekendtgjort paa Mødet. STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag **Kl. 8** Pilealléen 16 (1 y)

T. C. C. 29. Juli: Nærum Skovløberhus. St. Hans Torv Kl. 9. (3 p)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter,

9 Aar ved Maskinen, kendt med alle Modeller, søger Plads snarest. Ledig paa Grund af Indskrænkninger. Billet mrkt. »171« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

En flink Monolinesætter, som er hjemsendt fra sin Bataillon med Kassationsbevis, søger hel eller halv Maskinsætterplads. Helst paa et Blad, hvor man kunde have Interesse af at faa indrettet en billig Reproduktionsanstalt, da Vedkommende kan tegne og reproducere. Billet mrkt. »177« modt. Ekspeditionskont.

Paa Grund af Indkaldelse kan en flink **Sætter-Trykker** faa Plads i to Maaneder fra 9. Avgust paa **Ølandenes Dagblads Bogtrykkeri**, Rudkøbing. (174)

Maskinsætter.

En perfekt Maskinsætter, som er fuldstændig kendt med Linotype og som kan montere og holde Maskinen i Orden, kan faa fast Plads i et større Avissætteri i Provinsen. Billet mrkt »180« med Lønfordring og Oplysninger tilsendes Ekspeditionskontoret.

Delvis Maskinsætter.

Øvet Linotypesætter, der tillige vil arbejde som Haandsætter, kan straks faa Plads i

Jydsk Centraltrykkeri,
(179) Aarhus.

En brugt Linotypesættemaskine

(engelsk) er billigt tilsalg mod Kontant, naar Handel kan ske hurtigt. Bill. mrk. »8021« modtager **Sylvester Hvids Bureau**, Nygade 7. (181)

Sætter-Trykker

søger Plads straks. — Arbejder nu paa 15. Aar paa Lærestedet (kun Akcidens). Billet mrkt. »182« modtager Ekspeditionskontoret.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN,
(168) Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K.

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

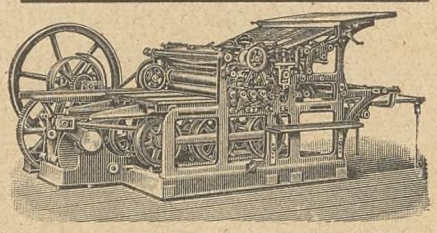

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

— Dansk Arbejde. —

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
Thingvalla Alle 28, S.

Monoline-Sætter,

duelig og paalidelig, kan faa Plads ved Bladet „**RJUKAN**", **Rjukan, Norge.**

Gode Betingelser. Fri Rejse.

Ansøgninger, ledsaget af Attester og Lønforlangende, bedes tilstillet Bladet snarest under Billet mrkt. »178«.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 — KØBENHAVN DEN 3. AVGUST 1917 — XLIV AARGANG

Al Stof vedrørende Valg af Forretningsfører bedes sendt til Forbundets Formand, VICTOR PETERSEN, Nybrogade 12, København K.

Forbundets 7de Delegeretmøde.

MANDAG den 30. Juli Kl. 10 samledes Typografernes Rigsdag i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej i København.

Formanden, VICTOR PETERSEN, bød Velkommen til de mødte Repræsentanter og udtalte: De husker Uhyggen, der prægede Kongressen i Odense for 3 Aar siden, thi Krigen var den Gang lige udbrudt. Der var dog ingen den Gang, der anede, at Krigen skulde vare til vi nu 3 Aar efter igen er samlede. Vi har haft den Lykke ikke at komme med i Krigen. Ganske vist har vi jo lidt overordentlig herhjemme, men dog har vi jo været meget heldigt stillede i Modsætning til dem, der er direkte med i Krigen. Jeg kan ikke dele den Opfattelse, at det skulde være en »stor Tid« vi oplever. Sikkert nok vil Historien optegne de store Resultater, som Krigen har været medvirkende til, fortælle om Tidens store Opfindsomhed og Snille, som dog overalt kun har været Surrogater og savnende det oprindeliges Kraft, og kulturelt set, er Menneskene blevet ringere og Profitbegæret udviklet til de afskyeligste Former. Der er kun et Lyspunkt nu, og det er, der synes at skulle komme en Masserejsning af Arbejderne, der vil forlange af Regeringerne, at Massemyrderierne nu skal holde op. Den, der lægger Øret til Jorden, vil kunne høre Skridtene, selv om den rette Takt endnu mangler. Naar Krigen en Gang slutter, bliver der meget for de organiserede Arbejdere at tage Vare paa, og ogsaa Typograferne vil der blive kaldt paa. Lad os da haabe, at Danmarks Typografer til den Tid er rede.

Man gik derefter over til Præsentationen, der foregik ved Navneopraab, og de enkelte rejste sig, naar deres Navne blev raabt op.

Til *Dirigenter* valgtes: CARL NIELSEN, København og MARTHIN PEDERSEN, Aarhus.

Til *Sekretærer* valgtes: ALB. JENSEN, Aarhus, P. HANSEN, Kbhvn., ANTON CHRISTENSEN, Kbhvn. og AXEL JUUL, Odense.

Til *Mandatudvalg* valgtes: CHRISTIANSEN, Næstved, VECHT, Kbhvn., BONDESEN, Odense, P. CHRISTIANSEN, Aarhus, JENS OVE PETERSEN, Kbhvn., CARL HANSEN, Kbhvn. og AMALIE PETERSEN, Kbhvn.

Til *Lønnings- og Diætudvalg* valgtes: JOHAN GERDT, Aalborg. MARTIN PEDERSEN, Aarhus, MAGNUS SØRENSEN, Fredericia, J. A. MATHIASSEN, Kolding, ANTON CHRISTENSEN, Kbhvn., SCHNOOR, Kbhvn., WARTENBERG, Kbhvn., ALB. MICHELSEN, Kbhvn., AMALIE PETERSEN, Kbhvn., C. O. MADSEN, Odense, K. KNUDSEN, Randers, VECHT, Kbhvn., TH. JØRGENSEN, Horsens, CHRISTIANSEN, Næstved, VIGGO CHRISTENSEN, Kbhvn.

BERNH. SCHMIDT: Paa Københavns Afdelings Vegne har jeg den Ære at byde de Delegerede et hjerteligt Velkommen.

I en Tid saa knugende haard som den, vi nu lever i, en Tid hvor den ene Dags Beregninger ganske bliver slaaet over Ende af Begivenhederne i Morgen, en Tid hvor selv den meget gode Økonom maa give op, fordi han ikke selv ved egne personlige Kræfter er i Stand til at sejle sin egen lille private Skude igennem det oprørte Hav, i en saadan Tid lærer man, hvad Samdrægtighed er.

Man maa i en saadan Tid søge Naboen, Kammeraten, og sammen med ham opløfte et Raab saa højt, at det kan høres ombord paa den store Skude, den der, naar der blot manøvreres rigtigt, er i Stand til trods det oprørte Hav at kunne holde den rigtige Kurs og ogsaa er i Stand til at kunne hjælpe den lille Skude, Arbejderhjemmene, til at holde sig oven Vande, selv om den tager en Del Vand ind over Rælingen. Hvad man foretager sig — det har man paa Følelsen — maa ske i Fællesskab med Kammeraten, Naboen, thi hans Interesser *maa* nødvendigvis være de samme som dine.

Denne Fælles-Interesse for de økonomiske Spørgsmaal, er det vort Haab, ogsaa vil brede sig til de rent faglige, saaledes at vi her for Typograferne, paa Provinsianernes og Københavnernes Vegne, kan opløfte det Raab i Fællesskab, der ved sin Styrke beviser, at vi er mange og at disse mange er enige.

Med disse Ord byder jeg dem alle velkommen med Haabet om, at vor Samvirken i de kommende tre Dage maa befæste Kammeratskabet og den gode Forstaaelse, der altid bør være mellem Provinsens og Københavns Typografer.

Derefter havde Delegeretmødets Gæster Ordet.

OSCAR RUUD, Norge: Vi maa i Norge væsentligst beskæftige os med at ride Stormen af. Selv om vi paa forskellig Maade, baade gen-

nem Organisationen og rent individuelt er blevet bedre stillet, har vi desværre alligevel endnu ikke naaet til samme Levefod som før Krigen. Tak for Indbydelsen til at overvære Deres Delegeretmøde.

WIBERG, Sverige, bragte Hilsen fra Sverige. Naar vi i de 3 nordiske Lande er skilt i hver sin Organisation, er det rart at kunne komme sammen en Gang imellem. Vi har med Interesse set, at De er naaet saa forholdsvis godt frem under Krigen. Vi skal søge i Sverige snart at komme op paa Siden af Dem. Et Lyspunkt har vi hos os, nemlig at vi har saa godt som slet ingen Arbejdsløse.

P. HEDEBOL, der mødte som indbudt fra De samv. Fagforbund, takkede for Indbydelsen og bragte en Hilsen fra Hovedorganisationen. Vi maa jo alle søge at udfylde vore Pladser, hvor vi end er sat, og vi i De samv. Fagforbund søger paa bedste Maade at fylde vore. Siden 1916 er den »store Situation«, hvor mange Lønbevægelser skulde fornyes, forløbet paa en saadan Maade, at der ingen Mislyd har været indenfor de Organisationer, der er tilsluttet D. s. F. Jeg haaber, at den næste store Situation 1918 skal blive løst lige saa godt. Det vil, naar Krigen er sluttet, have sin store Betydning, at der er nogle faa Pletter paa Verdenskortet, der har holdt sig paa de gamle Baner, og derved kan komme til at virke mæglende. Der er heldigvis Udsigt til, at vi kan blive en af disse lysende Pletter.

P. HVIDTFELDT, der ogsaa var indbudt, fik nu Ordet. Jeg hører Fortiden til indenfor Deres Organisations Arbejde, men jeg er her i Kraft af det sidste nye Led i Organisationsbestræbelserne. Lad os haabe, at de mange Led, Organisationerne efterhaanden kommer til at bestaa af, kommer til at arbejde godt sammen til Gavn for den arbejdende Stand.

P. BERENDT stillede paa egne og WARTENBERG's Vegne et Ændringsforslag til Forretningsordenen, gaaende ud paa at lade Referatet af Mødets Forhandlinger udsende i en særlig Protokol.

VIGGO CHRISTENSEN: Vi har undladt at udsende Beretning fra sidste Delegeretmøde, dels for at spare Udgiften og dels, fordi der var et meget fyldigt Referat i »Typ.-Tid.«.

WARTENBERG stillede ikke bestemt Fordring paa Beretningen, men var nærmest gaaet med til at stille Forslaget for at faa en Redegørelse angaaende Forholdet.

FORMANDEN: Skal vi ikke henvise Spørgsmaalet til Forretningsudvalget?

BERENDT: Nej, jeg fastholder mit Forslag.

FORMANDEN: Godt, saa tager vi denne Ændring med.

Den saaledes ændrede Forretningsorden vedtoges med alle St. mod 1.

CARL NIELSEN takkede paa Dirigenternes Vegne for den viste Tillid. Bad dernæst om Tilladelse til at sætte et Punkt paa Dagsordenen, der var indkommet for sent. Sagen drejer sig om Køb af Ejendom i København. — Tilladelsen gaves.

FORMANDEN aflagde derefter Beretning, hvori han omtalte Forandringerne i Hovedbestyrelsen i de forløbne 3 Aar. Noget af det første Arbejde, vi havde efter sidste Kongres, var Urafstemningen angaaende Udmeldelse af De samv. Fagforbund. Forslaget blev jo forkastet; og det lader til, at der ligesom er kommet noget mere Ro over dette Spørgsmaal. Der kommer jo en Gang imellem Tider, hvor Utilfredsheden ligesom giver sig særlig kraftige Udslag; men det vil sikkert vise sig senere, at meget af det, man har beskyldt De samv. Fagforb. for, har vist sig ikke at være rigtigt. Saaledes som Organisationerne er tømret op, er det absolut nødvendigt, at man har et centralt Sted, hvor alle Traadene løber sammen. Man hører nu ofte den modsatte Anke mod De samv. Fagforb. af, hvad man hørte før. Nu taler man ofte om, at De samv. Fagforb. arbejder for lidt; tidligere ankede man over, at De samv. Fagforb. lagde sig i Vejen for Fagenes Selvbestemmelsesret.

Den kedelige Affære fra Randers er der ingen Anledning til at omtale udførligt, da den jo i alle Enkeltheder er omtalt i Beretningen; men det bør dog fremdrages, at der sikkert ikke altid er eller har været den nødvendige Kontrol fra Revisorernes Side overfor Kassererne. — Wedege Petersen-Affæren hvirvlede meget mere Støv i Vejret, end den var værd. Vi har nu foreslaaet en Tilføjelse til Lovene, hvorved den Uoverensstemmelse, der opstod mellem Forretningsudvalget og en af de største Afdelinger, sikkert ikke oftere kan finde Sted. — Formanden omtalte derefter Fagskolen, og i denne Forbindelse Forslaget om Indførelse af en Maskinsætterskole. Det vil maaske blive det bedste at faa disse forenede; men Forholdene vil sikkert føre med sig, at vi maa betale en hel Del flere Penge for at beholde vor Indflydelse paa Fagskolen.

Internationale har ganske naturligt ikke virket særlig stærkt; Sekretæren har jo været spærret inde et Stykke Tid, men det lykkedes dog at faa ham fri igen. Der blev fra et enkelt Land gjort Forsøg paa at benytte denne Situation til at faa flyttet Sekretariatet, men det lykkedes dog ikke. I denne Sag stod de 3 nordiske Lande samlede.

De forløbne 3 Aar har været de sværeste i den Tid, jeg har siddet i Ledelsen for Typograferne. Vi maatte straks efter sidste Delegeretmøde til Forhandling med Principalerne for at planlægge Arbejdet paa at faa den truende Arbejdsløshed fordelt paa saa mange som muligt. Formanden omtalte Resultatet deraf samt af de Forhandlinger, der blev ført saavel i København som i Provinsen angaaende Dyrtidsforanstaltningerne.

Vi var ikke glad ved at gaa til Forhandling denne Gang om den ny Provinstarif, thi Forholdene tegnede sig saa mørkt som muligt paa alle Maader. Vi var i Forretningsudvalget enige om at forlange en klækkelig Lønforhøjelse, og hvis man ikke kunde faa denne gennemført, da lade det gaa »til Tops«, lige til Forligsmanden. Men Bogtrykkerne benyttede den modsatte Taktik: at byde saa lidt som muligt. Vi naaede dog et Resultat, som Forretningsudvalget fandt forsvarligt. Særlig var vi glade for Indførelsen af Regler for Behandling af faglig Strid. Provins-Kollegerne stemte dog Resultatet ned, og vi maatte saa til Forhandling igen. Bogtrykkerne var imidlertid ikke til at komme til at forhandle med, og vi udsendte derfor 1. Strejkevarsel. Der kom derefter Forhandling i Arbejdsgiverforeningen, og efter 3 Dages Arbejde lykkedes det at faa et Resultat, der blev vedtaget, til Trods for den kedelige Fejltagelse, som jeg maa give Dem en uforbeholden Undskyldning for. Der blev jo dog ved Udsendelsen af de korrigerende Telegrammer givet Kollegerne Tid til at stemme om, hvis de ikke havde opdaget Fejltagelsen selv. I 15 Aar, fra 1902, er Lønningerne i Provinserne steget ca. 70 pCt., og selv om det ikke er tilstrækkeligt til at opveje den nuværende ekstraordinære Dyrtid, saa er et dog sikkert, og det er, at havde vi ikke staaet samlede i vor Organisation, da havde vi ikke naaet nær saa vidt. De smaa, regelmæssige Fremskridt er den sikre Vej fremad, og selv om man paa anden Maade kan opnaa en klækkelig Forhøjelse ved at benytte Konjunkturerne, saa er det den Slags Operationer, der giver Bagslag, og det vil let kunne bevirke, at vi kommer ind paa den glidende Skala, hvilket sikkert ikke vilde være heldigt.

Mandatudvalget aflagde derefter Beretning med VECHT som Ordfører. Der var ialt mødt 175 Repræsentanter, hvoraf 172 stemmeberettigede. Fra Provinserne var mødt 95, fra København 57, Forbundsstyrelsen tæller 14, Forretningsudvalget 7, og Revisionen 2. Løgstør og Marstal har ikke sendt Repræsentanter. Fra Viborg var Joh. Rasmussen mødt i Stedet for Næser. Vecht benyttede Lejligheden til at gøre nogle Bemærkninger angaaende Fremgangsmaaden ved Valgene af Delegerede i København. Man havde jo afskaffet Forholdstalsvalgmaaden, men nu ser man det indført paa en anden Maade, der har ført til, at Valget er sket med 300 Stemmer af ca. 1800; imidlertid er Valgene lovlige og Mandaterne indstilles til Godkendelse.

HARALD JENSEN protesterede mod Vechts Udtalelser og BERENDT og WARTENBERG sluttede sig hertil.

AUG. PETERSEN forespørger om Mandatudvalgets Stilling til et Medlem af Hovedbestyrelsen, som i Henhold til Lovenes §. 10 ikke kan være Medlem af Ledelsen.

VECHT svarer, at da Forbundsstyrelsens Medlemmer er selvskrevne Deltagere paa Delegeretmødet, har der ikke været nogen Anledning for Udvalget til at beskæftige sig med Spørgsmaalet. Med Hensyn til Valget i København havde han fremsat sine Udtalelser, fordi han fandt det rigtigt at gøre opmærksom derpaa.

DIRIGENTEN oplyste om, at det omtalte Medlem af Forbundsstyrelsen var af Forretningsudvalgsmedlemmer opfordret til at fungere sin Tid ud.

VIGGO CHRISTENSEN: Havde man paa forrige Møde bibeholdt Forholdstalsvalgmaaden, havde man nu undgaaet i Praksis at faa den indført paa en saa ejendommelig Maade som i København og ogsaa i Svendborg.

L. CHR. NIELSEN, Svendborg, forsvarede Valget i Svendborg og udtalte sig bestemt imod Forholdstalsvalg.

Alle Mandater godkendtes.

— Man gik derefter over til at diskutere Virksomheden.

DAHMS, København, ønskede Oplysning om Arbejdsforholdene hos Skriftstøber Simmelkjær og om hvilken Arbejdskraft der benyttes ved Sætte-Støbemaskinerne.

CHR. CLAUSEN, København, ønskede nogle Oplysninger om Fagskolen og mente, at Forbundet skulde beholde sin Indflydelse paa denne Institution.

MICHAELSEN, København, kritiserede Randers-Revisorernes Virksomhed. Ankede over, at den ene Krone, der 1. Januar blev lagt til Lønnen, ikke blev lagt paa Minimallønnen. Københavnernes Dyrtidstillæg er alt for lille. Bebrejdede Ledelsen, at man ikke i Provinsen havde faaet indført Københavns Maskinsættertarif.

Man holdt nu Frokostpavse, og

Eftermiddagsmødet

begyndte Kl. 3 med MARTHIN PEDERSEN som Dirigent.

O. RASMUSSEN, København: Vi maa indføre en skarpere Revision ude i Afdelingerne; krævede Sommerferie som en særlig fremtidig Tarif-Fordring.

RUNDBERG, København: Typograferne var for 20—30 Aar siden ikke bedre stillet end nu, men hvorledes skal vi sætte Priserne paa vort Arbejde 6—7 Aar ind i Tiden under disse vanskelige Forhold? Vi maa have indført Løfte-Paragrafer, saa vi har vor Ryg fri under eventuelle Stigninger paa Livsfornødenhederne. Vi maa ogsaa have en højere Betaling for forlagt Arbejdstid.

CORFITZ MADSEN, Svendborg: Vi har i mange Aar levet under en alt for lille Løn ude i Provinsen, og Odense-Forslaget til en ny Tarif stemte vi ned fordi den haarde Nød tvang os dertil. Redaktøren af »Typ.-Tid.« maa ikke være partisk; man har lagt Mærke til, at alle Indlæggene imod Odense-Forslaget var sat med kompres Petit, medens Ledelsens Indlæg var sat med Korpus. Vi har for lidt Tid til at overveje Tarif-Forslagene, naar vi samtidig skal overveje eventuel Ar-

bejdsstandsning. Ved Valget i Svendborg er der ikke stemt efter Forslaget for eller imod De samv. Fagforbund.

ERVIG, København, vilde bede Forbundsstyrelsen arbejde hen til, at Medlemmerne blev skaanet for at medbringe Opholdsbog, naar de var paa Rejse.

LAUR. HANSEN, Kalundborg: Provinstarifen blev reddet paa den forjaskede Maade, paa hvilken den blev ført igennem. Hvis Medlemmerne havde faaet Tid til at sætte sig ind i Forslaget, var det ikke blevet vedtaget. Der maa være mere Tid næste Gang.

JUL. CHRISTENSEN, Hillerød: Vi maa have forkortet vor Arbejdstid. Vi maa ogsaa forbedre Forholdene for Lærlingene, og ligeledes se at komme bort fra det meget Overarbejde.

NILSSON, København: Trykkeriarbejdernes Løn i Provinsen er en Sulteløn, og jeg vil bede alle om, naar de nu kommer hjem, da at søge at organisere Trykkeriarbejderne.

P. CHRISTIANSEN, Aarhus: Adskillige af Provinskollegerne havde ventet mere ved den sidste Tarif, det kan man se af Afstemningen. Tusindbetalingen er for lav efter det sidste Løntillæg. En Beregningssætter, der efter den gamle Tarif tjente en Løn af Kr. 27.15, vil efter den ny Overenskomst faa 29.82, han faar altsaa ikke et Tillæg af 3 Kr. ugentlig. Vi maa ogsaa være opmærksom paa de brede Skrifter, der kommer mere og mere i Brug, og vi maa have mere Tillæg for smalle Formater. Vor Beregning burde være 47 og 50 Øre.

JULIUSSEN, Horsens: Jeg vil ogsaa tale imod det meget Overarbejde, navnlig i København. Fagmøderne, vi har haft forud for den sidste Tarif, har været til megen Gavn, lad os fremtidig holde paa dem.

Forretningsfører VIGGO CHRISTENSEN: Man bør ikke sætte Fingeren paa et enkelt Punkt i den vedtagne Tarif, thi man maa huske, at denne er et Produkt af en Forhandling, og Lønkravet var fremsat som det vigtigste paa Delegeretmødet i Odense. De Delegerede fra Provinsen var sikkert ogsaa godt kendt med de vanskelige Forhold for Tiden, navnlig Drivkraft og Papir. Tidspunktet havde maaske været godt for Principalerne til en Kamp. Det udsendte Tarifforslag indeholdt en beklagelig Fejltagelse, men Begivenhederne viste, at man var fuldt ud klar over Situationen. Tiden var ikke for Forandringer i Lærlingeskala og Arbejdstid. Arbejdere ved de omtalte Monotype-Støbemaskiner var faglærte Skriftstøbere. Revisionen fra Randers var ikke uden Ansvar, men den omtalte Sammenligning kunde den Gang dog kun foretages én Gang aarligt. Man kan ikke uden videre sammenligne Minimalpræstationen i den københavnske Maskinsættertarif og Provinserne, thi paa det sidste Omraade har man nogen Godtgørelse, der ikke kendes i København. Hvis Delegeretmødet tager Diskussionen om Wedege-Petersen-Sagen til Efterretning, kan han, som ethvert andet Medlem, rejse hvorhen han vil. Man bør afvente Begivenhedernes Gang med Hensyn til de rejsende Udlændinge. De socialdemokratiske Blade havde i Avissætterierne 1 Lærling til 5 Svende. Organisationen modarbejder det Overarbejde, hvortil det er rimeligt at antage ny Arbejdskraft. Det bliver vanskeligere at organisere de mandlige end de kvindelige Hjælpearbejdere i Provinsen, og maaske man ved Hjælp af andre Organisationer kan naa mere for de mandlige Hjælpearbejdere. Priserne paa Livsfornødenheder har tidligere været paa Højde med de nuværende, og de vil sikkert igen falde, omend ikke helt ned til de samme som før Krigen. Vi bør huske, at vor Tarif er en Minimaltarif, og kræver vort Arbejde betalt efter Evne. Provinsen er noget uheldigt stillet, da en Pladsforandring i mange Tilfælde er et Brud med alt. Mæglingsinstitutionen vil være en Mulighed for, at en Arbejder ikke uberettiget holdes nede i Løn.

E. H. RASMUSSEN, København: Det er forkasteligt, at have Mænd i Voldgiftsretten, der ikke er Fagfolk. Jeg vil foreslaa, at vi arbejder hen til, at Regeringen kommer til at godtgøre de mange Tryksager, den forlanger, at Bogtrykfaget skal indsende til Bibliotekerne.

FR. LARSEN, Odense: I Odense var vi paa den rigtige Side med Hensyn til Forstaaelsen af Tarifforslaget. Jeg vil henstille, at vi ikke mere diskuterer dette Spørgsmaal. Haaber, at 8-Timers-Dagen bliver indført til næste Tarifrevision.

N. MORTENSEN, Aarhus: Jeg mener, at vi allerede nu kan tænke paa den næste Provinstarif og søge at hæve de Lønninger, vi allerede har. Vi maa søge at faa Lønnen saa langt over Minimalen som muligt, naar vi modtager nye Pladser, det vil lette Arbejdet for Tarifkommissionen. Maskinsætterpræstations-Bestemmelsen i Provinsen bliver der meget sjældent arbejdet efter. Med Hensyn til Sommerferien paa de socialdemokratiske Blade bør Redaktions- og Trykkeripersonale være ens stillet.

NIORD OLSEN, Hobro: Det er en Fejl ved vor Tarif, at der skal betales 2 Kr. mindre i Løn de 2 første Aar for en nyudlært. Naar vi har en Læretid paa 5 Aar, maa det være nok.

CARL NIELSEN, København: Vi kan ikke begynde saa lang Tid i Forvejen at forhandle om de nye Provinstarifer. Med Hensyn til Corfitz Madsens Kritik af »Typ. Tid.« skal jeg oplyse om, at det er en Regel, at Bladet under Tarif-Bevægelse skal ledes i Overensstemmelse med Forbundsstyrelsens Standpunkt og kan derfor ikke redigeres anderledes, end det er blevet under den sidste Tarifforhandling, saa Corfitz Madsens Bebrejdelser er uberettigede. De forskellige Indlæg er sat med samme Skrift, det kan jeg bevise ved de to Numre af Bladet, jeg staar med her i Haanden.

EDV. JENSEN, Odense: Det kan være ligegyldigt, om Artiklerne i »Typ.-Tid.« staar med Korpus eller Petit, de bliver læst allesammen. Men hvorledes kan Fejlen med den misvisende Tabel være indløben? Og hvorledes kan der indenfor Forbundsstyrelsen være delte Meninger om denne Sag? Det er et bestemt Spørgsmaal, jeg retter til Forbundsstyrelsen.

H. A. HANSEN, Slagelse: Vi maa se at faa Tusindbetalingen hævet. Den bliver fjernet mere og mere fra Virkeligheden. Jeg vil bede Forbundsstyrelsen om at have sin Opmærksomhed henvendt herpaa. Vi har mange Kolleger, der har Besvær med at tjene Minimallønnen paa vor nuværende Beregning, og det bliver vanskeligere for hver ny Tarif, vi faar. Maskinsætterne maa vel heller ikke glemmes ved den kommende Tarif. Sættemaskinerne kommer mere og mere frem. De socialdemokratiske Blade bør ikke have mere end en Lærling. Vi er ikke tjent med, at der produceres saa mange Lærlinge.

JOH. LARSEN, København: Det er mig uforstaaeligt, at Trykkeriarbejderne kan klare sig med 24 à 25 Kr. ugentlig; de maa organiseres stærkere ogsaa i Provinserne, men de hører egentlig hjemme i Pakhus- og Lagerarbejdernes Fagforening, og der vil jeg anbefale dem at søge hen. Jeg vil holde paa, at Provinskollegerne arbejder hen til at faa indført 8-Timers-Dagen ved næste Tarif, og Provinstrykkerne maa arbejde hen til at faa de gode Punkter fra Københavns Tarif indført i Provins-Tarifen.

P. BERENDT, København: Med Hensyn til den omstridte Tabel skal jeg sige, at en saadan Fejl nemt kan indløbe, vi har haft et lignende Tilfælde her i København. Tekstilarbejderne er vanskeligere stillet end vi. Paa en Løn af 16 Kr. faar de 1,50 Kr. i Dyrtidstillæg, men paa 17 Kr. faar de intet, saa Provinskollegerne er ikke særlig uheldig stillet.

J. OVE PETERSEN, København: De ekstraordinære Forhold forklarede Københavnernes ekstraordinære Foranstaltninger. Overarbejdsbetalingen var ikke klar.

TH. JØRGENSEN, Horsens: Efter de faldne Udtalelser er den vedtagne Tarif god. Man henstiller stadig til Forbundsstyrelsen, men gør Medlemmerne lige saa interesserede. Arbejdet maa lægges i Afdelingerne. Intet andet Fag har naaet saa gode Forbedringer som Typograferne.

GERDT, Aalborg: Mange socialdemokratiske Blade har slet ingen Lærlinge. Det er vanskeligt at faa Lærlinge paa Grund af den lave Løn. De unge Svende bør ikke blive staaende for længe paa Lærestedet. I Tarifperioderne maa Medlemmerne selv søge Lønnen hævet. Ingen vil læse lange trykte Beretninger fra Kongressen.

THORUP, Esbjerg: Kongressen bør tage Beslutning i Wedege-Petersen-Sagen. Hele Forholdet er uholdbart.

MICHAELSEN, København: Det var en Fejl, at Forhøjelsen ikke lægges baade paa personlige og minimale Lønninger.

ALFR. CHRISTENSEN, København: Man bør støtte Provinsens Hjælpearbejdere. Der burde nedsættes et Udvalg til at samle Kravene til Tarifen.

L. CHR. NIELSEN, Svendborg: W.-P.-Sagen bør afgøres her. Han skulde været ansat i Svendborg, men Afdelingen nedlagde Protest herimod. Lad os holde fast ved den trufne Aftale og eventuelt nægte Beretningens Godkendelse.

N. NIELSEN, København: Beretningen viser et godt Arbejde, og det er heldigt, at Tarifen er af saa kort Varighed. De unge Svende har for lidt Kendskab til Tarifen, og Vejledningen kunde være mere klar.

THORUP, Esbjerg, maaske at Forslaget om W.-P.-Sagen var indsendt i god Tid.

KJERGAARD, Assens: Naar vi stemte Tarifforslaget ned, var det fordi vore Krav ikke var gennemført.

Det maa være de forskellige Partiers egen Opgave at holde deres Blade i Gang. Dampkraft vil blive bragt i Anvendelse mange Steder og Papir er sikret fra Sverrig. Enkelte Principaler havde ogsaa misforstaaet Tarifforslaget.

BONDESEN, Odense: Der var ingen Meningsforskel indenfor Hovedbestyrelsen. Man burde kalde Tarifen det forbedrede Odense-Forslag.

P. CHRISTIANSEN, Aarhus: Reglerne for faglig Strid kan blive til Gavn, naar vi staar med et godt Kammeratskab. Beregningen maa følge Fastlønsforhøjelsen.

VIGGO CHRISTENSEN: Papirarbejdet er en Industri, som vi ikke let kan faa Indflydelse paa, men vi bør ikke slippe den af Syne. Spørgsmaalet om de smaa Forretninger har Betydning under en Strejke. Selv om man kan bruge Damp, skal her dog ogsaa anvendes Brændsel, og Papirforbruget er ikke sikret W. P. skulde kun have været i Esbjerg en kort Tid, og det var Aarhus, som gav Anledning til Striden. W. P. vidste ikke noget om, at han skulde til Svendborg. Det er den uhyggeligste Sag, vi har haft med at gøre. Vi optager gamle Skruebrækkere, men her er det en Bogtrykker, som kun har haft den Fejl, at have trykt et socialdemokratisk Blad, og omend under stadigt Vrøvl maattet betale Topnotering. Tager vi Beretningen til Efterretning, staar W.-P. med samme Medlemsret som alle andre.

VICTOR PETERSEN, Kbhvn.: Jeg kender Sagen, men ikke alle de Historier, der løber rundt. W. P. skulde skaffes en Plads, og det er kedeligt, at Sagen er slaaet op til af stor Betydning, men nu maa vi have en Løsning. Forbundet burde samle alle Grene, og Hjælpearbejderne i Provinsen maatte ikke gaa fra os.

Hermed var Diskussionen afsluttet.

Forbundsstyrelsens Afgørelse af Wedege-Petersen-Sagen godkendtes med 70 Stemmer mod 41, hvorefter W.-P. har samme Rettigheder som alle øvrige Medlemmer.

Virksomheden godkendtes enstemmigt.

Af Pladshensyn maa vi vente til det følgende Numer med Referatet fra de to følgende Dages Forhandlinger.

Vi skal dog nævne, at Mødet om Tirsdagen beskæftigede sig med Forslaget om Udmeldelse af »De samvirkende Fagforbund«. Forslaget forkastedes med 99 Stemmer mod 56. Spørgsmaalet skal dog afgøres ved skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne.

Der blev endvidere givet Forbundsstyrelsen Fuldmagt til eventuelt Køb af en Ejendom i København.

Der blev nedsat et Udvalg til Udarbejdelse af et Forslag om Oprettelse af en »Privat Reservefond«. Arbejdet skal være tilendebragt inden Udgangen af 1917.

Ledelsen opfordredes til snarest at søge Lærlingene organiserede.

Forslag om Oprettelse af en Maskinsætterskole forkastedes, medens det vedtoges stadig at samarbejde med Fagskolen, ogsaa efter at den bliver flyttet over til Teknologisk Institut.

Til Forretningsfører for Provinserne indstilledes KARL SØRENSEN, Kolding og CARL NIELREN, København.

VICTOR PETERSEN indstilledes atter til Formandsstillingen og LAUR. JENSEN valgtes atter til Arbejdsanviser.

Mødet tog en bevæget Afsked med VIGGO CHRISTENSEN, og der blev overrakt ham en flot Erindringsgave, Gulduhr med Kæde og en lille Ting til hans Frue, der i saa mange Aar har maattet savne ham i Hjemmet.

Mandag var de Delegerede Gæster ved en lille Frokost med Københavnerne som Vært, og Tirsdag Aften holdt de københavnske Afdelinger en Sommerfest, hvortil de Delegerede var indbudt og hvor der herskede en fortrinlig kammeratlig Stemning.

Generalforsamlinger og Møder.

Thisted Lokalafdeling

afholdt Tirsdag den 10. Juli ordinær Generalforsamling i »Phønix«. 18 Medlemmer havde givet Møde.

FORMANDEN oplyste, at Paalæggerske E. Jensen var indmeldt i Organisationen fra 1. Juli. Hovedkassens og Lokalkassens Regnskaber godkendtes. Angaaende det nye Tarifforslag veksledes der mange Bemærkninger, som tydeligt tilkendegav, at der ikke var Tilfredshed med det foreliggende Forslag fra Medlemmernes Side, der nærmest betragtede det som et magert Resultat, der ikke i nogen videre Grad opvejede Dyrtidens Byrder, men Forslaget havde dog den gode Side, at det havde særlig taget Sigte paa de lave Lønninger, og dette er et godt Skridt frem i den rigtige Retning, og ligeledes Afskaffelsen af 3. Lønningsklasse og Oprykning af 2. i første Klasse. Afstemningen gav Resultatet at 16 stemte Ja og 2 stemte imod.

Svendehjemmet fik forhøjet Bidraget for Natlogi og Kaffe, der nu er 50 Øre, til 75 Øre. FORMANDEN sluttede Generalforsamlingen med Tak fordi saa mange var mødte. W. H. P.

P. S. Ved en senere Afstemning over Tarifforslaget, grundet paa at der i det udsendte trykte Forslag var indløbet en beklagelig Fejl, som havde til Følge, at ved Berigtigelsen var Forhøjelsen for fleres Vedkommende blevet sat 1 Kr. højere end den skulde være. Anden Afstemning gav til Resultat, at 13 stemte Ja og 5 imod; ialt 18 Stemmer afgaves.

Rønne Lokalafdeling

har holdt et Par usædvanligt stærkt besøgte Generalforsamlinger, paa hvilke Tarifspørgsmaalet var Hovedpunktet paa Dagsordenen. Paa den første Generalforsamling drøftede man Odense-Forslaget, som der viste sig at være overvejende Stemning for at stemme imod — trods Anbefaling fra vort Hovedbestyrelsesmedlem, C. M. BLOMBERG.

Paa Afdelingens ordinære Juli-Generalforsamling drøftede man Forslagene, der skal behandles paa Delegeretmøde, og valgte Formanden, ANDR. H. JENSEN, og Faktor KAMPER til Delegerede. Endelig var det nu vedtagne Tarifforslag Genstand for en længere Forhandling, hvorunder der blev talt baade anbefalende og forkastende Ord. Det om Eftermiddagen indløbne Telegram gjorde sin Virkning derved, at mange Ja-Stemmer blev forandret til Nej, idet netop de paagældende Rettelser berører mange af Rønne-Afdelingens Medlemmer. Forøvrigt fremgik det af de faldne Udtalelser, at man fandt, at Forslaget indeholdt mangen haard Nød, som man savnede Hr. C. M. BLOMBERG til at knække. Hr. Bl. var forhindret — ved en Skovtur(!) — i at være tilstede, og Savnet af ham gav Generalforsamlingen et tydeligt Udtryk ved følgende Vedtagelse:

»Idet Forsamlingen udtaler sin stærke Misbilligelse af Hovedbestyrelsesmedlem Blombergs Fraværelse ved Behandlingen af det tilsendte Tarifforslag den 11. Juli 1917, det vigtigste Møde, der i lang Tid er holdt indenfor Afdelingen, gaar man over til Dagsordenen«.

Forslaget vedtoges med 21 Stemmer, 4 stemte ikke.

— — —

Overenskomsten er nu gennemført i Rønne med Undtagelse af »Bornholms Tidende«, der paa et enkelt Punkt har gjort en ganske meningsløs Indsigelse. Sagen er overgivet til Organisationen, hvor Spørgsmaalet sikkert snart vil blive afgjort i vor Favør. N.

Kolding Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 11. Juli paa »Alhambra«. — KARL SØRENSEN redegjorde for de med Bogtrykkerne førte Tarifforhandlinger og anbefalede at stemme Ja paa de udsendte Stemmesedler. — Hertil sluttede sig Formanden (MATHIASSEN), FRED. SKOV og VALD. PETERSEN, medens JOHS. IBSEN og N. ANDERSEN talte imod Vedtagelsen af Tarifforslaget.

Ca. Halvdelen af Medlemmerne var mødte.

— — —

Aftenen efter holdt Afdelingen ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa »Alhambra«.

FORMANDEN bød Velkommen, specielt til de nye Medlemmer (de kvindelige Trykkeriarbejdere) og oplæste Telegrammet med Resultatet af Afstemningen. Meddelte, at Bestyrelsen i Dagens højtidelige Anledning havde vedtaget, at Ekstrakassen skulde »blokkes« for en Omgang. (Vild Jubel.)

MØLLER JENSEN valgtes til Dirigent.

En længere Forhandlingsprotokol oplæstes og godkendtes. Regnskaberne ligeledes. Hovedkassen viste en Balance paa 784 Kr. 55 Øre. Ekstrakassens Formue var 153 Kr. 30 Øre.

I en kort Beretning omtalte FORMANDEN blandt andet, at samtlige kvindelige Trykkeriarbejdere i Afdelingen var organiserede fra 1. Juli.

KARL SØRENSEN omtalte de Forslag, der kom til Behandling paa Delegeretmødet, og Forbundsstyrelsens Stilling til disse.

Til Delegerede valgtes FORMANDEN, VALD. PETERSEN og JOHS. IBSEN. HOLLBAUM blev Suppleant.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes CHR. JACOBSEN, JOHS. IBSEN og LE FEVRE.

FORMANDEN omtalte nogle Randbemærkninger, der var tilføjet et Cirkulære. Disse tydede paa, at der var Utilfredshed med hans Virksomhed. Dersom et Flertal af Afdelingens Medlemmer delte disse Anskuelser, stillede han sit Mandat til Raadighed.

Efter en Diskussion og Afstemning i denne Sag viste det sig, at Flertallet af Medlemmerne ikke ønskede at modtage FORMANDENS Tilbud.

Det vedtoges efter Forslag af TH. FØNSS, at Afdelingens Møder skulde refereres i »Typ.-Tid.«

Under Eventuelt omtaltes Overarbejdet paa et herværende Blad sidste Vinter. Det paastaaede Omfang af Overarbejdet blev bestridt af de paa Bladet arbejdende Kolleger. Nogle kriminelle »Times«-Cigarer spillede en Rolle i Debatten. — Da Sagen laa et halvt Aar tilbage, og Cigarerne forlængst var gaaet op i Røg, blev Sagen taget til Efterretning.

— Afdelingens Medlemmer var mødt omtrent fuldtallig. V. P.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 11. Juli ordinær Generalforsamling. Omtrent alle Medlemmer havde givet Møde. Til Dirigent valgtes BORRILD.

Formanden, WM. VILLUMSEN, oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 374 Kr. 20 Øre og for Lokalkassen med 265 Kr. 24 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

FORMANDEN gennemgik Forslagene til Delegeretmødet, og Medlemmerne knyttede forskellige Bemærkninger hertil. Til Delegerede valgtes FORMANDEN og CHR. CHRISTIANSEN.

Sluttelig drøftede man Tarifforslaget, hvorom Meningerne var stærkt delte, hvad jo ogsaa Afstemningen — 14 for, 14 imod — viste. WM.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinært kvartaarlig Generalforsamling Torsdag den 12. Juli i »Haandværkerforeningen«.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen. Til Dirigent valgtes LUDV. RASMUSSEN. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Hovedkassens Regnskab balancerede med 242 Kr. 30 Øre, Lokalkassens med 47 Kr. 33 Øre. Regnskaberne godkendtes.

FORMANDEN oplyste, at Lokalkassen ikke vedblivende kunde nøjes med et Kontingent paa 10 Øre. Der var nu blevet et Underskud paa 13 Kr. 32 Øre, foruden at der var andre Udgifter, der skulde afholdes, hvormeget de beløb sig til, kunde endnu ikke siges. — Efter en meget lang Diskussion lod man Spørgsmaalet falde, da der ikke kunde opnaas Enighed.

Som Repræsentant til Delegeretmødet valgtes MORGENSTERN med 11 St., ANDR. LARSEN fik 4 St. og blev Suppleant.

Under Eventuelt foreslog PAGH, at der skulde holdes en Sommer-

udflugt, hvilket vedtoges med 11 St., og der nedsattes et Udvalg, bestaaende af Pagh, Bertelsen og Michaelsen: Suppleant: Nis Hanssen.

Derefter sluttede DIRIGENTEN Generalforsamlingen med en Tak for god Ro og Orden. 17 af Afdelingens 20 Medlemmer havde givet Møde.

— — —

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 13. Juli i »Haandværkerforeningen«.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen, og oplyste, at Generalforsamlingen var indkaldt for at man kunde søge at komme overens om en Kontingentforhøjelse. — Til Dirigent valgtes ANDR. LARSEN.

Efter en Del Diskussion, hvorunder flere Medlemmer protesterede mod Generalforsamlingens Afholdelse, idet de mente, at den ikke var lovlig indvarslet, og et Bestyrelsesmedlem nedlagde sit Mandat, fordi han følte sig tilsidesat af Formanden, meddelte DIRIGENTEN, at Generalforsamlingen maatte betragtes som aflyst.

— — —

Paa Opfordring af 5 Medlemmer afholdtes ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 14. Juli i »Haandværkerforeningen«.

FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen, og oplyste, at han fra 5 Medlemmer havde modtaget en Opfordring til at indkalde til ekstraordinær Generalforsamling med Kontingentforhøjelse paa Dagsordenen. Til Dirigent valgtes NIS HANSSEN.

Efter en længere Diskussion vedtoges en Kontingentforhøjelse paa 10 Øre om Ugen; foreløbig for Juli Kvartal. — Da Suppleanten til Bestyrelsen nægtede at indtræde, valgtes JOH. BERTELSEN til Medlem af Bestyrelsen og ANDR. LARSEN til Suppleant, hvorefter DIRIGENTEN hævede Generalforsamlingen. L. D. C.

Køge Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 12. Juli ordinær Generalforsamling. — Efter at Regnskaberne var oplæste og godkendte, og Ændringsforslagene til Delegeretmødet var gennemgaaede, valgtes enstemmig FRED. NIELSEN til Afdelingens Repræsentant ved Delegeretmødet.

Det nys vedtagne Tarifforslag, som drøftedes, var der ingen Begejstring for, selv om det indrømmedes, at dette Forslag var betydeligt bedre end det første. Om den »beklagelige Fejltagelse«, som kostede adskillige Kolleger 1 Kr. om Ugen, faldt der mange drøje Udtalelser, idet man gik ud fra, at denne havde øvet sin Indflydelse paa Afstemningen. Den Slags Ting burde ikke finde Sted. —N.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 20. Juli. — Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

FORMANDEN omtalte en ung Trykker, som havde faaet et Par Fingre i en Maskine. Forespørgsler denne Sag vedr. havde foranlediget vedkommende Bogtrykker til i Omtale at kalde vor Afdelingsformands Indblanding i Sagen næsvis. Herimod protesterede Generalforsamlingen.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste de reviderede Regnskaber. Afdelingens Regnskab udviste: Indtægt: Ordinært Kontingent 2239.40, Tilskud fra Hovedkassen 1698.85. Udgift: Rejseunderstøttelse 103.50, Underst. paa Stedet 752.50, Sygeunderst. 1082.00, Begravelseshjælp 1500.00, Administrationstilskud 53.25, Indsendt til Hovedkassen 447.00. Balancesum 3938.25.

Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 928.80. Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 309.20. — Paa Lokalkassens Laan i Hjælpekassen (672 Kr.) var sidste Afdrag (125 Kr.) nu indbetalt.

Den samlede Omsætning i Kvartalets Løb har været 5000 Kr.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Det vedtoges at afholde Familieudflugt til »Frederikshøj« Tirsdag den 24. Juli.

MARTHIN PEDERSEN aflagde Beretning fra Fællesbestyrelsens Møder og HARTMANN fra Arbejdernes Detailforbrugsforening.

— — —

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Hjælpekassen*.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

KASSEREREN oplæste Regnskabet, som balancerede med Kr. 7428.79 — Godkendtes enst.

FORMANDEN omtalte den Vedtagelse, der skete i April 1916, at Kontingentet (3 Øre ugl. pr. Medl.) blev afskrevet som Afdrag paa Lokalkassens Laan. — Da Laanet nu var indbetalt, foreslog Styrelsen, at der atter fremtidig betales Kontingent til Hjælpekassen. Forslaget vedtoges enst.

Nær og Fjærn.

Sommerferie. Firmaet E. Bruun & Co. har givet sit Personale 1/2 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Bianco Lunos Bogtrykkeri har som sædvanlig givet sit Personale Sommerferie med Udbetaling af Lønnen. 1 Aars Ancienitet 8 Dage og 1/2 Aars 3 Dage.

— Bogtrykker L. Laursen, Nørregade 36, har givet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— A/S Blædel har tilstaaet sit Personale 3 Dages Ferie.

— Ad. Hartvig Hansens Bogtrykkeri, der kun har været i den nuværende Indehavers Eje siden Oktober sidste Aar, har tilstaaet hele Personalet 4 Dages Ferie med fuld Udbetaling.

— Firmaet Lars Andersens Stentrykkeri har givet sit Personale 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— »Frederiksborg Amts Avis« og »Nordsj. Venstreblad«, Hillerød, har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet deres Personaler 1 Uges Ferie. — Fra de øvrige Trykkerier foreligger ikke noget i den Retning.

— Bogtrykker Laur. Jensen, Sakskøbing, har — uden Opfordring — tilstaaet sit Personale en Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Lønnen.

— »Roskilde Dagblad« har tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med en Udbetaling af 35 Kr. — A/S »Roskilde Tidende« og A/S »Roskilde Avis« giver sine Personaler 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Alle Blade i Aalborg samt Burmester, P. Hansen, Mouritzen og Nørregaard, Fjerritslev, har givet hele deres Personale en Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn efter gl. Tarif. (»Social-Demokraten« dog efter gældende Løn).

— A/S »Morsø Folkeblad«, Nyk. M., har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale en Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Personalet i Poul Søndergaards Bogtrykkeri, Odense, har i Lighed med tidligere Aar erholdt 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Udgiveren af »Thisted Amtsavis« har atter i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Personalet i J. Strandbygaards Bogtr., Skjern, har som tidligere, i Aar erholdt 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— A/S »Vejle Amts Folkeblad« 1 1/2 Uge, »Vejle Socialdemokrat« 2 Uger, Papirgrosserer Charles Hindborgs Personale saavel i Posefabriken som Trykkeriet 1 Uge, Typograferne (4 Mand) 1 1/2 Uge.

— Dansk Industri Trykkeri A/S, Vesterbrogade 44 A, der startedes 1. Juni i Aar, har tilstaaet hele sit Personale en Uges Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— »Grenaa Folketidende« har i Lighed med tidligere Aar ydet hele Personalet 1 Uges Sommerferie med fuld Ugeløn. — Samtidig har nævnte Forretning givet yngste Lærling Tilsagn om et ugentlig Løntillæg paa 3 Kr., og givet ældste Lærling et Beløb til Hjælp til Tøj og lignende.

Herning Lokalafdeling havde Lørdag den 7. Juli en meget vellykket Sommerudflugt. Kl. 2,28 Eftm. samledes Deltagerne paa Herning Banegaard, for med Toget at tage til Gødstrup, hvor et veldækket Kaffebord ventede.

Da Kaffebordet — ved hvilket flere Deltagere havde Ordet — var hævet, foretoges Roture paa Gødstrup Sø. Senere samledes man til forskellige Lege, deriblandt Æggevæddeløb. Efter at have ladet de medbragte Madkurve vederfares Retfærdighed, fik man sig en lille Svingom, hvortil en af Deltagerne leverede Musik. Kl. 8,38 tog en Del med Toget hjem, medens Resten fortsatte for senere at spadsere til Herning, hvortil de naaede ved 1 1/2-Tiden.

Alt i alt en Tur, paa hvilken man morede sig ypperligt. L. D. C.

»Typografia« i Aalborg foretog Søndag den 8. Juli Fodtur til Svenstrup — en god Mil. I Spidsen for 35 »Typer« gik Musiken, en Hornblæser, en Mundharpe og en fortrinlig Fløjte, og bagude var en Okarino. Hver Mand havde en lille Pakke (Frokost) med — de større og mere værdifulde »Pakker« kom om Eftermiddagen pr. Tog.

Der startedes Kl. 9 1/2. Det var varmt, og lidt uden for Byen ligger Aalborg Aktiebryggeri, som det var uhyre vanskeligt at komme forbi. Vi kom inden for, saa og smagte — særlig det sidste, for Aalborg Øl er godt!

Der stilledes op igen, og saa naaedes et Mejeri — Skummetmælk — dog ikke saa eftertragtet som Øllet! Efter en gemytlig Tur naaedes Marschens Maal ved Middagstid. Frokosten kom frem, og da Svenstrup Kro ikke er »tørlagt«, kunde man faa rigtig Menneskeøl; nogle havde jo ogsaa kostbare »Draaber« med.

Derefter spaseredes ud i Omegnen, hvor en Typofotograf forevigede Kunstens Sønner.

Damerne blev modtaget paa Banegaarden med Musik. De blev glædeligt skuffede, idet de nemlig ikke troede, vi havde kunnet »holde os« — men der var ingen »Bøhmænd«! Saa spistes der til Middag (som »Typografia« betalte). Der var 70 Kuverter. (Kun én Mand manglede, han var saa optaget af at studere — Kirkearkitektur!

Der blev afsunget flere smukke og gode Sange, af Rob. Nielsen, naturligvis. Her en Prøve:

Vi Sortekunstens Sønner
har sagt om den Tarif, man bød:
Uha! Uha! Uha! Aa singsalia!
Hvor »flot« man os belønner,
fordi man sidst os grundig snød!
Uha! Uha! Uha! o. s. v.
1 Krone var det hele, Principalen ofred' sidst;
vi fandt jo ganske vist,
at det var noget trist.
Men I kan stole paa, vi gaar ej mer paa den Galej,
og derfor stemte 11'oo Svende: Nej!

En blev sunget af Damerne, mens Herrerne sang Omkvædet. — Senere Kaffe og Dans.

En ualmindelig vellykket »Fodtur med Damer«, som sikkert bliver gentaget. J. G.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Svendborg: Typograf N. P. Jensen, Dronningholmsvej 23,

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

25. Juli: Hjørring pr. Bl. 50.00; kont. 187.75, ialt 237.75; Faaborg pr. Bl. 35.00; kont. 30.50, ialt 65.50; Viborg 191.85. 26. Juli: Aarhus pr. Bl. 447.00; Skive 242.65. 27. Juli: Aalborg 360.00; Bogense 35.00; Lyngby 59.00. 30. Juli: Stubbekøbing 50.00.

København, den 31. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Juli: Hjørring i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 50.00; Faaborg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 35.00; Kallundborg 50.00. 26. Juli: Aarhus i Stedet for April Kvartals Overskud 447.00; Esbjerg 50.00. 31. Juli: Svendborg 100.00.

København, den 31. Juli 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Svend Aage Jeppesen, udl. 20/7 17 hos Løvgreen (arb. s. Sted). Sætterlærl. Orla Martin Christensen (Prior). Paal. Gudrun Viola Scheibelein (Jensen & Rønager), tidl. Medl.

Aarhus, Paal. Agnete Jensen. Sætter Aage Møller, udl. 27/7 17 i Reformtrykkeriet. Holstebro, Paal. Anne Martine Christensen og Hjarb. Andreas Sørensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Aalborg, 6854 Lorentz F. Jensen (arbl.) og 1509 William Mammen (C. W. Obel). Aarhus, 3992 Chr. Mortensen Møller (arbl.). Køge, 3316 E. V. Kock (Østsj. Avis). Rudkøbing, 3360 L. C. Fr. Nielsen (Ølandenes Dagblad). Silkeborg, 3945 Ejnar Rasmussen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Svendborg, 6389 L. J. C. Caspersen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6056 Lorenz Jensen (paa Rejse). 4037 Sophus Clausen (overg. til Dansk Arbejdsmandsforb.).

Aarhus, 6243 Sander Nielsen til Hobro (syg). Roskilde, 3439 Bj. Børge Bjørnbro til Ringsted i Pl. Silkeborg, 3896 J. Chr. Petersen til Aarhus i Pl. Struer, 1248 Søren A. Berg til Esbjerg (arbl.). Svendborg, 3360 L. C. Fr. Nielsen til Rudkøbing i Plads og 1440 Knud Frederiksen til Kbhvn. (arbl.).

Udslettet med Restance.

Maribo: 3846 Eduard J. M. Hansen.

Død.

København: 973, Sætter Peter Jeppesen.

T. C. C. 5. Aug.: Jægerkroen. Ved Glyptoteket Kl. 9. (31)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

En flink Monolinesætter, som er hjemsendt fra sin Bataillon med Kassationsbevis, søger hel eller halv Maskinsætterplads. Helst paa et Blad, hvor man kunde have Interesse af at faa indrettet en billig Reproduktionsanstalt, da Vedkommende kan tegne og reproducere. Billet mrkt. »177« modt. Ekspeditionskont.

Delvis Maskinsætter.

Øvet Linotypesætter, der tillige vil arbejde som Haandsætter, kan straks faa Plads i **Jydsk Centraltrykkeri**, Aarhus. (179)

Linotype-Sætter

søger Plads, helst Nordjylland, fuld maskinkyndig. Fin Reference. Billet mrkt. »183« til nærv. Blad.

Fast Stilling.

En Typograf, kendt med saavel Avis- som Akcidensarbejde, og som forøvrigt kan paatage sig alt forefaldende Arbejde, søger til 1. September eller Oktober en fast Stilling. En Plads paa Sjælland foretrækkes. Har 11 Aars Erfaring og militærfri. Staar i Øjeblikket i fast Stilling. Billet mrkt. »184« indlægges paa Bladets Kontor i Løbet af 3 Uger.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN, Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K. (168)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN, Thingvalla Alle 28, S.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 10. AVGUST 1917 XLIV AARGANG

Valget af Forretningsfører for Provinserne.

Ved Indstillingen til Forretningsførerposten for Provinserne, hvor Stemmerne samlede sig om to Mænd, Karl Sørensen, Kolding, Carl Nielsen, København, og hvor førstnævnte opnaaede langt det største Stemmetal, var Aarsagen til dette ikke, at man ansaa Karl Sørensen for bedre skikket Emne end sidstnævnte, men derimod den Omstændighed, at man med nogen Grund befrygter, at saafremt Carl Nielsen vælges til Forretningsfører, vil man muligvis om tre Aar staa i samme Situation som nu: at Forretningsføreren er opslugt af andet Arbejde indenfor Arbejderklassen og derfor maa forlade Typografernes Rækker.

Da det selvsagt er meget uheldigt at skifte Forretningsfører lige saa ofte, som Delegeretmøde afholdes, anbefaler vi undertegnede at stemme paa *Karl Sørensen*, Kolding.

Som Forretningsfører vil han sikkert blive Provinserne og Forbundet som Helhed *en lige saa god Mand*, som Carl Nielsen, han er ikke saa stærkt fremme i Partiarbejdet, at der er Sandsynlighed for, at han indenfor en kortere Aarrække vil forlade os.

Denne Omstændighed, der for os er et stort Plus for hans Kandidatur, gør, at vi undertegnede Delegerede anbefaler Provinskolleger Landet over, at stemme paa

Karl Sørensen, Kolding.

N. V. Thorup, Esbjerg. L. Eickhardt, Esbjerg. Magnus Christensen, Aalborg.
Martin Sørensen, Aalborg. Rasmus Bindslev, Silkeborg. Julius Haug, Silkeborg.
Niord Olsen, Hobro. Hagen Christensen, Grenaa.
Alfred Andersen, Randers. J. A. Mathiassen, Kolding.
A. E. Christensen, Horsens. Thomas Hansen, Hjørring. Erik Holm, Hjørring.
Vald. Petersen, Kolding. J. K. Jeppesen, Holstebro. A. S. Kjergaard, Assens.
Peder Pedersen, Nakskov. N. Olesen, Varde. J. Larsen, Ribe.
L. Kamper, Rønne. Andr. H. Jensen, Rønne. Edvard Jensen, Odense.
Johs. Christensen, Odense. N. C. Sørensen, Brønderslev. A. Vilh. Jensen, Viborg.
Alfred Linck, Odder. H. J. Petersen, Stubbekøbing. Alfr. Jensen, Korsør.
Frede Holm, Skive. M. Sørensen, Stege. H. Hansen, Thisted.
V. Frandsen, Randers. Johannes Ibsen, Kolding.

Underskrevne Provins-Medlemmer af Forbundsstyrelsen, der har bragt Carl Nielsen i Forslag som Forretningsfører, tillader os herved at gøre Kollegerne bekendt med Motiverne hertil, idet vi indtrængende anmoder Medlemmerne om at give ham deres Stemme.

Gennem Samarbejdet i Forbundsstyrelsen kender vi begge de foreslaaede Kandidater, og det er vor Overbevisning, at Carl Nielsen absolut er den bedste Mand, vi for Tiden kan faa til Forretningsfører.

Fra sin Ungdom har han været knyttet til Typografernes Organisationsarbejde. Gennem Den typografiske Forenings Styrelse, Forretningsudvalg, Forbundsstyrelse, Tarifkommissioner og Voldgiftsret er han i Løbet af den sidste Snes Aar blevet den skolede, absolut dygtige og fremragende Fagforeningsmand. Han var en af de virksomme Forhandlende i den københavnske Tarifkommission, der uden Kamp skaffede de københavnske Kolleger 8-Timers Dagen; i de sidste 15—20 Aar har han været den ledende Kraft indenfor Bogtrykfagets Voldgiftsret i København, og har der vist sine ypperlige Evner til med virkelig Autoritet at forsvare Typografernes Interesser. Han var Medlem af det Underudvalg, der skaffede de københavnske Kolleger deres Dyrtidshjælp.

Carl Nielsen er endelig helt igennem **Typografernes Mand**, idet han **udelukkende** besidder Tillidshverv indenfor Typografernes Kreds. Ved Funktionærvalgene indenfor den københavnske Afdeling har der de sidste 10—15 Aar hver Gang været rettet Opfordring til Carl Nielsen om at modtage Valg, men som Ombryder i »Social-Demokraten« har hans Løn været betydelig større end vore Funktionærers. Endnu er hans Løn en Del større, men desuagtet har hans Interesse for Organisationsarbejdet tilskyndet ham til at modtage vor Opfordring.

Vi synes, at det netop til Posten som vor Forretningsfører gælder om at faa den dygtigst mulige Mand. Deraf afhænger saa uendeligt meget for hele vor Lønbevægelse og alle vore Kaar, og vi har sandelig ikke Raad til at lade nogen som helst Mulighed i vor faglige Lønkamp forsømme paa Grund af bristende Evne.

Fra saa godt som alle Sider erkendes det da ogsaa, at Carl Nielsen af de to foreslaaede er den dygtigste og bedst skolede Mand, men da er det ogsaa en bydende Pligt for vore Interesser at tage Konsekvenserne og vælge den bedste Mand: i dette Tilfælde Carl Nielsen.

Med hans klare og hurtige Opfattelse af Sagerne, hans skolede og udviklede Forhandlingsevne, med den Respekt og Tillid, han har vist at kunne skabe sig hos de Arbejdsgivere, han har forhandlet med, vil han blive Provinstypograferne en god Forretningsfører, i hvis Hænder vi med Tillid kan lægge Arbejdet for vore Interesser, hvilket Arbejde for Tiden er forbundet med mange Vanskeligheder.

Kolleger! Vælg den bedste Mand til eders Forretningsfører! Vi anmoder eder indtrængende om at stemme paa

Carl Nielsen.

N. Mortensen, Aarhus. Th. Jørgensen, Horsens. P. Bondesen, Odense.
Ludv. Kragh, Nakskov. Blomberg, Rønne. L. Christiansen, Næstved.

Underskrevne anbefaler Kollegerne at stemme paa Carl Nielsen til Provinstypografernes Forretningsfører.

Marthin Pedersen, Aarhus. Valdemar Hansen, Aarhus. Aage Fack, Aarhus.
S. Stegger-Sørensen, Aarhus. K. C. Pedersen, Horsens. J. Juliusen, Horsens.

EMANUEL PEDERSEN, Næstved. ALFRED HANSEN, Holbæk. LAURITZ HANSEN, Kalundborg.
MAGNUS SØRENSEN, Fredericia. J. P. SØRENSEN, Vejle. H. A. HANSEN, Slagelse.
CHR. NIELSEN, Slagelse. E. HELDAGER, Slagelse. A. JUUL, Odense. ERNST JØRGENSEN, Odense.
FERDINAND POULSEN, Odense. JULIUS NIELSEN, Odense. P. WELBLUND, Odense.
EMIL PETERSEN, Silkeborg. M. BUCK, Nyborg. P. J. POULSEN, Nyborg. J. LARSEN, Nyborg.
A. C. ARNGEI, Esbjerg. VIGGO ANDERSEN, Esbjerg. ADOLF CHRISTIANSEN, Esbjerg.
EJNAR SØRENSEN, Esbjerg. J. L. ANDERSEN, Esbjerg. H. P. BERGMANN, Aarhus.
R. MALMSTRØM, Randers. O. K. JØRGENSEN, Randers. CARL ANDERSEN, Skanderborg.
CARL HANSEN, Skanderborg. RUDOLF JENSEN, Skanderborg. P. V. JENSEN, Skanderborg.
P. CHRISTIANSEN, Aarhus.

Forbundets 7de Delegeretmøde.

Formiddagsmødet den 31. Juli.

Dirigent: *Carl Nielsen.*

DIRIGENTEN meddelte, at det nedsatte Lønningsudvalg var færdig med sit Arbejde og foreslog at begynde med dette Punkt paa Dagsordenen. — Dette vedtoges.

VIGGO CHRISTENSEN skulde som Ordfører for det nedsatte Udvalg forelægge Resultatet af Arbejdet. Angaaende dette, skulde han bemærke, at man ved Forhandlingerne var naaet til en fælles Indstilling, gaaende ud paa at forhøje Lønningerne. Den i Lovene fastsatte Skala, hvorefter Funktionærerne begynder med en Løn af 45 Kr. om Ugen, stigende til 55 Kr., foreslaar man at forlade, og i Stedet at yde en fast aarlig Løn til de tre Funktionærer: Forretningsføreren, Laur. Jensen og Bernhardt Schmidt. Man var naaet til dette og de følgende Forslag ved at se, hvorledes der lønnes i Norge og Sverrig; der er Lønningerne steget betydeligt i de tre Krigsaar, men vi har ikke ment at kunne gaa saa højt, og foreslaar derfor noget mindre, der passer paa de danske Forhold. Funktionærernes Løn foreslaas sat til 3500 Kr. aarlig, plus de Tillæg, de nu oppebærer for Ekspeditionen af »Typ.-Tid.«, af Trykkerforeningen og af den københavnske Afdeling. Lønnen for »Typ.-Tid.« Redaktør foreslaas forhøjet fra 300 Kr. til 500 Kr. — Revisorerne, der hidtil har oppebaaret hver 100 Kr. for det meget betydelige Arbejde, det er at revidere Forbundets Regnskaber, faar deres Løn forhøjet til 200 Kr. for hver af de 4 Revisorer, ialt 800 Kr. Med Hensyn til Diæterne for Forbundsfunktionærerne og de Delegerede foreslaar man, at de bliver sat for Provinsianernes Vedkommende til 10 Kr. pr. Dag i Diæter og 7 Kr. i Arbejdstab, for Københavnerne 7 Kr. i Diæter og 8 Kr. i Arbejdstab, samt endelig for Kvindernes Vedkommende til 7 Kr. i Diæter og 4 Kr. i Arbejdstab. Endelig indstiller Lønningsudvalget, at der ydes Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer hver 100 Kr. ekstra som Godtgørelse for de mange Indkaldelser, der, navnlig i den senere Tid, har været nødvendige for at naa et Resultat med Provinstarifen. Der skal endvidere beregnes to Rejsedage foruden Mødedagene til de Provinsdelegerede. Alle Lønningsforslagene faar tilbagevirkende Kraft fra 1. April.

L. CHR. NIELSEN, Svendborg, kunde i det store og hele slutte sig til Lønningsudvalgets Forslag, men maatte advare imod, at man uden videre tog Sverrig og Norge til Forbillede, thi der var Leveforholdene betydeligt højere end her i Danmark. For Kvindernes Vedkommende vilde Taleren henstille, at man ydede dem det samme i Arbejdstab som Mændene.

P. BERENDT kunde ønske, at man var i Stand til i Øjeblikket at overse, hvormeget disse Forhøjelser vilde blive til om Aaret. At forhøje Funktionærernes Lønninger, saaledes at disse staar i Forhold til hvad der ydes, kunde han gaa med til paa den udtrykkelige Betingelse, at man ikke ved Siden heraf har andre lønnede Erhverv.

DIRIGENTEN oplyser, at ingen af vore Tillidsmænd har haft noget lønnet Erhverv ved Siden af deres Stilling i Forbundet.

Lønningsudvalgets Indstilling vedtoges enstemmigt med en Ændring, hvorefter der ydes de kvindelige Repræsentanter 5 Kr. daglig i Arbejdstab.

Paa Forslag af Formanden, VICTOR PETERSEN, bevilgede Delegeretmødet en Sum af indtil 500 Kr. til Køb af en Erindringsgave til VIGGO CHRISTENSEN, og det overlodes til Forbundsstyrelsen at arrangere dette.

III. Lovændringer.

DIRIGENTEN foreslaar at undlade Generaldebat og straks tage fat med at behandle de indkomne Lovændringer Punkt for Punkt. — Dette vedtoges.

§ 3. GERDT, Aalborg, fandt det rimeligt, at Trykkeriarbejderne i Provinserne kom til at betale Kontingent til Lokalkasserne, da de deltog i Valg m. m. ganske som de øvrige Medlemmer. Med Hensyn til, at Lokalafdelinger paa 15 Medlemmer skal vælge baade Kasserer og Formand, syntes Taleren, at det var et Spørgsmaal, man kunde overlade Lokalafdelingerne selv at tage Bestemmelse om.

L. CHR. NIELSEN, Svendborg, henstiller til Forsamlingen, at man undlader at tage Ordet til de Ændringer, der er tiltraadte af Forbundsstyrelsen.

CHR. NIELSEN, Slagelse, finder det rimeligt, at Trykkeriarbejderne betaler et mindre Kontingent til Lokalkasserne. Angaaende Kvitteringssystemet vilde han sige, at Dansk Typograf-Forbund snart var ene om ikke at udstede nogen Kvittering til Medlemmerne for de Beløb, de indbetaler, og han vilde gerne anbefale, at man vedtager Forslaget og indfører et Kontrolsystem.

EICKHARDT, Esbjerg: At der vælges baade Kasserer og Formand i de større Lokalafdelinger har tidligere haft Hjemmel i Lovene, og det man foreslaar er kun, at det nu fastslaas i Lovene.

LAUR. JENSEN, København, oplyser med Hensyn til Kvitteringssystemet, at man i København har haft dette Spørgsmaal under Overvejelse og ønsker at finde et System, hvorefter Medlemmerne kan faa Kvittering for deres indbetalte Bidrag. Taleren foreslaar, at man indtil videre overlader de respektive Afdelinger selv at ordne Kvitteringsspørgsmaalet, indtil man finder et System, der kan bruges over hele Landet.

VIGGO CHRISTENSEN: Naar man vil have Kontingent til Lokalkasserne af Hjælpearbejderne, staar man i Begreb med at gøre noget urigtigt; og han vilde indstille ikke at indføre Ændringer paa dette Punkt nu, men vente, til man til Efteraaret faar en Tarif for Hjælpearbejderne, saa frembyder Grundlaget sig af sig selv til at foretage en saadan Ændring.

Ændringsforslagene til § 3 forkastedes, og i Stedet vedtoges den af LAUR. JENSEN foreslaaede Udsættelse, til senere at indføre et Kvitteringssystem.

§ 7. CORFITZ MADSEN, Svendborg, stillede som Ændringsforslag, at Ordet *Pligt* ændres til *Ret.*

VALDEMAR HANSEN, Aarhus, anbefalede Corfitz Madsens Ændringsforslag.

BERENDT og CHRISTOFFERSEN, Kbhvn. og WELBLUND, Odense, hævdede man skulde beholde Ordet *Pligt.*

Derefter vedtoges med alle Stemmer mod 1:

§ 7. 2. *Stykke tilføjes:* Revisorerne har tillige Pligt til ved uanmeldt Kasseeftersyn at forvisse sig om, at Kassebeholdning og Bilag er tilstede.

§ 10. P. CHRISTIANSEN, Aarhus: Reglerne for Svendeprøvers Aflæggelse er højst forskellige i de forskellige Byer. I Aarhus er Prøven saaledes meget streng, medens man i København slet ingen har. Henstillede, at Kollegerne, der fik at gøre med Udarbejdelsen, at opstille disse Prøver, saa de ikke bliver altfor svære. Det er hos os særlig fra de bedste Trykkerier, at de nyudlærte dumper, og det er navnlig i den skære Sats, at disse unge Mennesker ikke kan klare sig.

KAMPER, Rønne, anbefalede sin Afdelings Forslag om en Landskommission, nedsat af Dansk Typ.-Forb., til Bedømmelse af samtlige Svendeprøver.

HELLBERG, Kbhvn., var ret enig med Aarhus Forslaget om at Nyudlærte, som kun har staaet 4 Aar i Lære, kan optages; men han mente, at det vilde være uheldigt helt at gaa bort fra Svendeprøver, da det var den eneste Kontrol, man havde med de daarlige Læresteder. De 5 Aars Læretid er for lang. Foreslog en Ændring, som dog ikke kom til Afstemning.

VIGGO CHRISTENSEN, Kbhvn.: Vi har en Bestemmelse, der gælder for hele Landet, om at man skal aflægge Svendeprøver for at blive Medlem af Forbundet. Den bliver af forskellige Grunde ikke hævdet i København; men i Provinsen har den sin store Mission i at piske de daarlige Læresteder til at gøre noget for en ordentlig Udlærelse af Lærlingene. Foreslaar at vi undlader at ændre ved de Bestemmelser, vi allerede har, ogsaa under Hensyn til den nye Lov, der sikkert snart kommer. Vi har ogsaa denne Ordning tarifferet, og af alle disse Grunde maa vi hellere vente med Ændringer til næste Delegeretmøde.

HELLBERG, Kbhvn., hævdede, at hans Forslag ikke kolliderede hverken med vore Love eller med en eventuel ny Lærlingelov.

P. CHRISTIANSEN, Aarhus: Det er ikke os, men Principalerne, der kræver Svendeprøver; men vi maa gøre det lettere for de unge, at komme ind i Forbundet.

VIGGO CHRISTENSEN, Kbhvn., hævdede overfor Christiansen, at det ikke var Principalerne, men derimod os, der havde krævet baade 5 Aars Læretid og Svendeprøvers Aflæggelse. Jeg foreslaar, at Lovenes § 10 forbliver uforandret, indtil man ser Resultatet af Lærlingelovens Revision.

Dette vedtoges med 70 Stemmer mod 31, hvorved de andre Forslag bortfaldt.

Derefter vedtoges:

§ 12. Tilføjelse: — forsaavidt § 35 ikke kræves bragt i Anvendelse.

§ 13. GERDT, Aalborg, hævdede, at de enkelte Krakilere, Lokalformændene havde at slaas med, burde betale en Bøde, og 1 Kr. var nærmest for lidt.

VIGGO CHRISTENSEN fraraadede Forslaget, som dog vedtoges i følgende Skikkelse:

§ 13. 1. Stk. tilføjes (efter tidligere Rettigheder): »I saadant Tilfælde betales i Bøde 1 Kr., som tilfalder Lokalkassen«.

Til § 14 var stillet følgende Forslag:

Bortfalder Sætningen »og ved Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer«.

4. Stk. ændres: Medlemmer af Dansk Typograf Forbund har Ret til at nægte at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer. Afdelingen træffer selv Afgørelsen.

Om disse Forslag udspandt sig nogen Diskussion mellem CHR. HANSEN, Ringsted, og H. A. HANSEN, Slagelse, RUNDBERG, BERENDT og DAHMS, Kbhvn.

Derefter tiltraadtes Forslaget fra Ringsted, medens Forslaget fra Slagelse forkastedes.

Følgende Forslag tiltraadtes:

§ 19. 3. Linje (efter Arbejdsanvisningskontoret): »i Provinsen til Lokalkassereren«.

Ny § mellem § 24 og 25. Medlemmer, som i Løbet af 5 sammenhængende Aar ikke har haft mindst 26 Ugers Arbejde i eller udenfor Faget, fortaber deres Medlemsret og slettes som erhvervsumulige. Sygeperioder medregnes ikke, men erstattes med et tilsvarende Antal Uger umiddelbart forud for de 5 Aar.

Saadanne slettede Medlemmer kan genoptages som ny Medlemmer, naar de atter faar Arbejde ved Faget, men de kan ikke faa Medlemsbog (Kvitteringsbog) udleveret, førend de i Løbet af et Aar har arbejdet 26 Uger ved Faget.

Naar særlige Omstændigheder taler derfor, kan Forbundsstyrelsen dispensere fra Bestemmelserne i nærværende Paragraf.

VIGGO CHRISTENSEN forelagde dette Forslag med den Motivering, at det var et Forsøg paa at befri Forbundet for de erhvervsumulige Mennesker, der ikke har andet at leve af end Understøttelsen fra vore Kasser. Mange ønskede Bestemmelserne skærpet, men dette maa fraraades for Tiden. Forslaget skal ogsaa optages i Arbejdsløshedskassens Love; fra Inspektoratets Side ønskede man Bestemmelserne skærpet i høj Grad, men frafaldt dog dette Krav, da man fra vor Side hævdede, at man ikke vilde gaa med til at skyde flere bort end højst nødvendigt.

Derefter udspandt der sig en lang Diskussion. GERDT, Aalborg, GEMYNTHE, Middelfart, PETERSEN, Helsingør, BERGMANN, Aarhus, GUNNERSEN, Rudkøbing, LAUR. JENSEN, Kbhvn., WARTENBERG, Kbhvn., og MORGENSTERN, Herning, støttede alle Forslaget.

JULIUSSEN, Horsens, ønskede at faa de 5 Aar ændret til 3, og fra Kolleger fra flere forskellige Byer stilledes Forslag om, at der, forinden Udslettelse fandt Sted, skulde foreligge i hvert Fald 1 Plads-Tilbud fra Arbejdsanvisningskontoret.

CHRISTENSEN, Frederikshavn, fandt, at der var noget uretfærdigt i at fratage danske Rejsende deres Bog, naar man stadig maatte lade norske og svenske Rejsende beholde deres Bog.

RUUD, Norge, meddelte, at man i hans Hjemland havde under Overvejelse at gaa bort fra Rejsekassesystemet og indføre en Ordning, saa unge alligevel kunde komme ud og lære noget.

Efter at VIGGO CHRISTENSEN yderligere havde motiveret Forslaget og besvaret Indvendingerne, toges de stillede Ændringsforslag tilbage, hvorefter Forbundsstyrelsens Forslag enstemmigt vedtoges.

Svendborg-Valget.

I »Typ.-Tid.«s Referat fra Delegeretmødet ser jeg mine Udtalelser om Svendborg-Valget refereret saaledes:

»Ved Valget i Svendborg er der ikke stemt efter Forslaget for eller imod »De samv. Fagforbund«.«

Dette har jeg ikke sagt, og kan ikke have sagt uden at have gjort mig skyldig i bevidst Usandhed. Mine Ord herom er saaledes:

»Ved Valget i Svendborg vilde der ikke være blevet stemt efter Forslaget for eller imod »De samv. Fagforbund«, hvis ikke den daværende Formand i sin Omtale af de forskellige Forslag netop i dette Spørgsmaal trak bestemte Linjer op.«

Svendborg, den 4. August 1917. CORFITZ MADSEN.

I Anledning af Forretningsførervalget skal jeg ikke undlade at gøre opmærksom paa, at min Indvilligelse i at lade mig opstille til Forretningsførerpladsen er sket ud fra den Forudsætning, at jeg — om jeg bliver valgt — i en Aarrække skulde kunne gøre Fyldest paa Pladsen.

Da jeg kun er i Besiddelse af Tillidshverv indenfor vort Forbund og i Typografernes Stiftelse, foreligger der absolut intet til Grund for den Antagelse, jeg hører er almindelig, at jeg hurtigt vilde glide over i andet Erhverv.

Grundet paa Aften- og Natarbejde, og paa, at jeg i min Fritid i mange Aar har været optaget af Arbejde i vort Forbund, har jeg ikke siden 1900 haft noget Tillidshverv indenfor de politiske Organisationer, saa at heller ikke dette kan blive Anledning til en Opgivelse af en eventuel Virksomhed som Forretningsfører.

København, 4. August 1917. CARL NIELSEN.

Nær og Fjærn.

Xylograf Hendriksen fylder i Morgen, den 11. August, 70 Aar. Vi havde haft til Hensigt i denne Anledning at dvæle ved det store og fortjenstfulde Arbejde, Hr. Hendriksen har udført og bringe ham Typografernes Tak derfor, men da vi er vidende om, at Hr. Hendriksen helst ønsker at der hersker Stilhed om »Dagen«, respekterer vi dette Ønske og sender kun gennem disse Linjer vor hjerteligste Lykønskning og Hilsen.

Sommerferie. Missionstrykkeriets Personale har i Lighed med tidligere Aar erholdt 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Bogtr. P. Hansen, Gasværksvej, giver i Lighed med tidligere Aar sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— »Vendsyssel Venstreblad«, »Nordjysk Dagblad« og Th. Jørgensen, Hjørring, har tilstaaet deres Personaler 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Th. Mortensen har givet 3 Dages Ferie.

— Bogtr. C. Nordlunde, Hillerød, har paa Opfordring tilstaaet sit Personale 2 Dages Ferie med Udbetaling af Løn.

— A/S. »Silkeborg Venstreblad« har tilstaaet hele sit Personale 1½ Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— »Maribo Amtstidende« (Indehaver: Martin Andersen) har atter i Aar, uden Opfordring, tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

— Struer Bogtrykkeri (M. Christensen) har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

23. Juli: Holbæk 243.65. 2. Avgust: Skanderborg pr. Bl. 50.00, kont. 50.00, ialt 100.00. 6. Avgust: Helsingør pr. Bl. 100.00, kont. 123.00, ialt 223.00.

Marstal mangler fremdeles.

København, den 7. Avgust 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Avgust: Skanderborg i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 50.00. 6. Avgust: Helsingør i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 100.00. 7. Avgust. Holbæk 150.00.

København, den 7. Avgust 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Max Chusid, udl. 1910 i Odessa (Egm. H. Petersen). Sætter Ancher Johannesen, udl. 8/8 17 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Torfinnur Kristiansson, udl. 1914 i Reykjavik (arbl.). Sætter Aage Edv. Kryger, udl. 31/7 17 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Sætter Carl Erik Arthur Strange Larsen, udl. 1/8 17 hos Chr. Larsen (arb. s. St.), kun Medl. af fagl. Afd. Paal. Marie Louise Jensen (Aage Hansen). Hjælpearb. Carl Th. Petersen (Luno). Sætterlærl. Ejner Martin Ibsen (Schultz).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4099 Henry Andersen fra Næstved (arbl.). 1949 Anton Hansen fra Udl. (arbl.). 4305 Otto Hansen fra Aalborg (arbl.). 3771 Georg Hjermind fra Esbjerg (arbl.). Hjælpearb. P. Jensen fra Kedel- og Maskinpasser Forb. (Bording).

Aalborg, 3335 Krogsgaard Jespersen (arbl.). Aarhus, 3789 Lars Jacobsen (arbl). Hobro 6243 Sander Nielsen (syg). Slagelse, 3911 A. Rasmussen (Centraltrykkeriet).

Fratraadte.

København: 1958 Jens Rud. Calberg til Næstved i Pl. 3076 Svend Emil Christensen til Udl. i Pl. 36 Kr. Gudjonsson til Reykjavik i Pl.

Aalborg, 4305 Otto Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 3458 Chr. Nielsen til Hjørring i Pl. Frederikshavn, 6854 Lorentz F. Jensen paa Rejse. Grenaa, 3478 Chr. Andersen til Fredericia i Pl. Holbæk, 3764 Niels L. Sørensen til Udl. (arbl.) og 3385 Einar Christensen til Udl. (arbl). Horsens, 3747 A. Faxedahl til Lyngby. Middelfart, 6320 Fr. Madsen og 6475 H. K. Offersen. Odder, 3789 Lars Jacobsen til Aarhus (arbl.). Odense, 625 C. S. Bahnson-Lassen paa Rejse. Slagelse, 3938 Alb. V. Mogensen til Rønne og 3796 Arn. Burhøi Olesen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg, 3911 Algreen Rasmussen til Slagelse i Pl.

Udmeldt.

København: 2432 Paal. Gerda Olsen (anden Livsstilling).

Udslettet med Restance.

Odense: 3901 Niels Chr. Nielsen.

Gutenberg-Koret.

Generalforsamling Fredag den 17. ds. Kl. 7½ i Pilealléen 18. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand samt en Revisor. 4. Eventuelle Forslag. 5. Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlede, maa være indleverede 4 Dage forinden til Formanden.

Efter Generalforsamlingen selskabelig Sammenkomst. (41)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8 Pilealléen 16 (Sukker medbringes). — Søndag den 26. Avgust: Gentofte-Tur. (1 g)

T. C. C. Lille Værløse—Søndersø. Nørrebros Runddel Kl. 9. (3 s)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Typographsætter

kan straks faa Plads ved »*Esbjerg Avis*«, Esbjerg. En maskinkyndig vil blive foretrukket. Stillingen er fast.

Henvendelse omgaaende. (188)

Ung Typograf,

Avis og Akcidens, søger Plads. Bedste Anbefaling for Hurtighed og absolut Paalidelighed. Billet mrkt. »190« modtager Ekspeditionskontoret.

At **Maskinsætterpladsen** i »Ringsted Folketidende« er besat, meddeles forskellige Ansøgere. (187)

Dygtig Sættertrykker

kan straks faa Plads ved Provinsblad i Nærheden af København. Billet mrkt. »186« med nærmere Oplysninger modt. Ekspeditionskontoret.

Yngre Faktor

søger Plads straks, helst Avistrykkeri. Godt kendt med Journalistik. Billet mrkt. »189« straks til Ekspeditionsk.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN, (168) Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K.

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Ved nærværende tillader jeg mig at henlede Deres Opmærksomhed paa et af undertegnede fremstillet Præparat som Erstatning for Petroleum til Afvaskning af Valser og Farvebord. I Missionstrykkeriet har jeg anvendt Væsken i over en Maaned, og den har fuldt ud svaret til sin Hensigt. I øvrigt tillader jeg mig at henvise til nedenstaaende Erklæring. Henvendelser sker skriftlig til undertegnede. Adr.: Læssøesgade 16 A².

Ærbødigst
HANS BROGE
Trykkerfaktor i Missionstrykkeriet.

Kobenhavn, 28. Juli 1917.
Undertegnede har i Dag prøvet et nyt Vaskemiddel til Valser, til Erstatning for Petroleum, og fundet det godt. Selv paa en Maskine, hvor Farven var fuldstændig tør, er den prøvet og har vist sig anvendelig.
VIGGO PETERSEN
Faktor, Duplex-Trykkeriet.

(185)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 — KØBENHAVN DEN 17. AVGUST 1917 — XLIV AARGANG

Stemmesedler ang. Valg af Forretningsfører er udsendt i denne Uge til samtlige Provins-Afdelinger.

Stemmesedlerne skal være afleverede til Lokalformændene saa betids, at de kan være Forbundskontoret i Hænde senest den 22. Avgust.

Valget af Forretningsfører.

I.

Vi vælger —

DET var dybt følte, smukt formede og hjærteligt tolkede Ord, der indeholdtes i den Tak, Victor Petersen bragte Viggo Christensen ved Afslutningen af Delegeretmødet, og i mangt et Øjenpar glinsede bifaldende de Taarer, som bevidnede Afskedens Vemod.

Det var *ægte* — altsammen ægte.

Og det vækker til dyb Eftertanke, naar vi staar foran Valget af Viggo Christensens Efterfølger.

Der *er* jo *mere* end netop det, at faa en Mand med en anden Frakke paa, og det var derfor ogsaa en vanskelig Opgave for de Provinsdelegerede at udpege et Par Mænd til Valg blandt Afdelingernes mange og »geografisk« set stærkt spredte Medlemmer.

Der faldt paa Delegeretmødet mange gode anbefalende Ord for saavel Karl Sørensen, Kolding, som Carl Nielsen, København, og mange forskellige Synspunkter blev gjort gældende.

Der var Lovprisning af det unge og friske, og der var det gamle Spøgelse »Københavneriet«; men der var *ogsaa* mange Røster for at lægge Roret i en *helbefaren* Mands Haand.

Ideelt set kan det ikke nægtes, at Ungdommen bør hæve Arven efter de ældre.

At Carl Nielsen ikke absolut kan indrangeres blandt de unge, véd vi; men han er en Mand i den allerbedste Alder, hvor Evner og Kræfter *er prøvet* og *Erfaring erhvervet*, — i en lang Aarrække godt skolet i Organisationsarbejdet og med et mægtigt Plus ved sit Arbejde indenfor Fagets Voldgiftsret, — kender alle de Bugtninger og Smuthuller *Forhandlingsvejene* har, men *ogsaa* alle de *Midler*, der med Held kan benyttes som *Modtræk*, — en smidig Debattør med en hurtig Opfattelsesevne og Slagfærdighed, og næppe mulig at lede paa Afveje, — *en helbefaren Mand!*

At Carl Nielsen ved sin Stilling som Redaktør af vort Fagblad har været stillet paa en Uriaspost, erkendtes paa Delegeretmødet, og erkendes sikkert i al Almindelighed blandt alle Kolleger. Thi hvilken Forretningsfører, Redaktør eller blot Afdelingsformand — selv for en mindre Afdeling — evner at være *alle tilpas?*

Vi Provinsianere *trænger til*, at Roret *atter* lægges i en helbefaren Mands Haand. I to Perioder har vi faaet paakrævede Løntillæg, uden *iøvrigt* at faa vor Tarif revideret; men en Revision af Tarifen kan ikke vedblivende udskydes, — *den* Side af Sagen maa og skal løses ved første Lejlighed, og *saa* gælder det om en endogsaa *meget fast Haand* for Styret.

Ikke bombastiske Opraab eller alenhøje Plakattyper skal være vejledende for os ved vort Valg af Forretningsfører; men *et klart Udsyn* og en rolig Overvejelse maa der til, naar vi i denne Sag skal tage vort Standpunkt.

Kærligheden til vor Organisation er for os som i »Verdens Herkules« den gamle Skolelærers Kærlighed til sin Skole og sine Børn. Vi kan dele vore Bekymringer med *ham*, og med en Omskrivning af et enkelt Ord synge som han synger:

— — men skal Maalet naas, maa *stærke* Kræfter til?
mon den rette Mand, vi finde vil?

Aarhus, den 4. Avgust 1917. P. CHRISTIANSEN.

II.

Med et anseligt Flertal har Provinsdelegerede indstillet Hovedbestyrelsesmedlem KARL SØRENSEN, Kolding, som **Nr. 1** til Forretningsførerposten.

Skønt Kortene syntes tilrettelagt for Redaktør CARL NIELSEN, København, lykkedes det altsaa — trods stærk »formaaendes« Forarbejde — alligevel at faa Provinsianeren KARL SØRENSEN ind som Nr. 1.

Vi er naturligvis taknemlige overfor de Mænd, der ikke kan tænke os velbevaret, med mindre der skaffes os en Forretningsfører ud fra de københavnske Kollegers Kreds. Det kan jo til Tider volde lidt Vanskelighed med at finde Manden frem. Men det er utænkeligt, at en Mand til den Post kun kan fostres i København.

Da Viggo Christensen lod sig opstille var det paa Betingelse af, at han blev *eneste Kandidat*.

Hertil var intet at sige, og Betingelserne blev efterkommet.

For første Gang i mange Aar foreligger der nu dobbelt Indstilling. Trods det, at Karl Sørensen havde Flertal blandt de Delegerede fra Provinsen, har simpel Beskedenhed dog ikke tilraadet Carl Nielsen at trække sig tilbage. Den Kollegialitet, der ellers til Tider plejer at gøre sig gældende blandt de udsete Favoriter i saa Tilfælde, synes Carl Nielsen altsaa denne Gang ganske at have overset.

Betragtninger over *Trods* og *Kamp* kommer herved stærkt i Forgrunden, Egenskaber, som vanskeligt kan forlenes med en Forretningsfører for Provinsen.

Vi kender Carl Nielsen fra hans Virksomhed som Redaktør af »Typ.-Tid.«, og som Dirigent ved Delegeretmøderne. Det sidste Hverv røgter han med hensynsløs Overlegenhed og Dygtighed. Den samme hensynsløse Overlegenhed har præget hans Redaktørhverv. Og her staar Meningerne om ham ikke meget delte.

Hans Kommentarer til de forskellige Indsendere har just ikke været præget af særlig Nobelhed, men derimod saa meget mere af en vis Foragt for andre Kollegers Meninger og Opfattelser, der ikke netop falder sammen med de af ham opnaaede.

I Belysning heraf peger Carl Nielsens stærke Personlighed i stik modsat Retning af den Udvikling af Fagforeningslivet, som er almindelig raadende i Provinsianernes Tankegang.

Hans Evner og Personlighed berettiger ham til noget ganske andet, hvortil han, trods varm Anbefaling, dog alligevel hidtil er bleven undervurderet.

Blandt Medlemmerne i Provinsen har Ønsket altid været en Provinsianer til Forretningsførerpladsen, og helst en, der ikke nærer store politiske Aspirationer.

KARL SØRENSEN staar med begge Ben i Provinsforholdene og forekommer som en jævn, tiltalende og dygtig Personlighed, der endvidere synes usmittet af ærgerrig Stræben.

Saa vidt mig bekendt foreligger der til Dato ikke noget, der tyder paa, at han har vist noget som helst i Retning af Paatrængenhed for at blive valgt.

Han er fremstaaet *foran* Kulisserne, og det er min Overbevisning, at vi gør rigtigt i at vælge ham.

Valget vil efter alt at dømme ikke spænde af uden Kamp, og det skyldes udelukkende Carl Nielsen, der ikke har villet følge Delegeretmødernes gamle Traditioner ved Opstilling til Forretningsfører. Men Medlemmerne kan jo med Ro se paa, at han, trods *Flertallet for* Karl Sørensen, alligevel vil prøve at overtrumfe dette.

Det glæder mig, at de Delegerede fra Aalborg har deltaget i Opstillingen af KARL SØRENSEN, og jeg henstiller til Medlemmerne, at vi lader vore Stemmer falde paa Provinsianeren **Karl Sørensen**, Kolding.

Aalborg, 8. Avgust 1917. SØRENSEN-KJELD.

III.

Hvem skal være Forretningsfører?

Svaret ligger lige for, det skal den Mand være, som er bedst egnet dertil, den Mand, som har de bedste Kvalifikationer. Hvem er i Besiddelse af disse Egenskaber, det er CARL NIELSEN, derom hersker der ikke Tvivl, og de, der tvivler, kan spørge ethvert af Forbundets Hovedbestyrelsesmedlemmer, og desuden udtalte Karl Sørensen højt og tydelig paa Delegeretmødet for Provinsrepræsentanterne, at **Carl Nielsen var den bedste Mand.** CARL NIELSEN har *aldrig* hverken *før eller nu* tragtet efter *politiske* Stillinger, ligesom han heller *ikke* nu sidder inde med nogen politisk Bestilling, men Carl Nielsen er baade først og sidst Fagforeningsmand, han er — uden at sige for meget — Dansk Typograf-Forbunds klareste Hoved, han er den Mand, der paa et Nu kan finde Kærnen i Sagen og lægge den klar for Medlemmerne; derom vidner ogsaa alle de Tillidsposter Carl Nielsen gennem Aarene har været overladt af sine Kolleger i København. Han er saaledes og har i mange Aar været deres Mand i Voldgiftsretten, hvilket er en for de københavnske Typografer meget vigtig Post at sætte en Mand paa. Vil man nu sige: »Ja, men Carl Nielsen er Københavner!« Nej, men

Carl Nielsen har et saa indgaaende Kendskab til Provinsforhold igennem sit mangeaarige Medlemsskab i Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse, at det vil være smaatskaaret at se saaledes paa Tingene. Man vil maaske atter indvende: ja, men Carl Nielsen arbejder ikke i Provinsen, det gør derimod Karl Sørensen; jeg beder da enhver Provinskollega undersøge Karl Sørensens praktiske Organisationsarbejde i sin Afdeling, og saa vil man finde, at Kollegerne i Kolding er lavt lønnede. Og jeg spørger: En Mand, der ikke selv har præget *sin Afdeling* ved at hæve Lønnen, er han den bedst egnede Mand til at hæve Kollegernes Løn Landet over og i det hele taget, kan man trygt lægge Sagerne i denne Mands Haand? Nej, den Mand, der skal i Spidsen for Provinskollegerne maa og skal have Ballast saavel paa det ene som det andet Omraade, og det har Carl Nielsen, og jeg anbefaler meget at alle Provinskollegerne saavel for Forbundets, Kammeraternes og deres egen Skyld **stemmer paa Carl Nielsen**.

Trods det, at jeg *personlig* er gode Venner med baade Carl Nielsen og Karl Sørensen har jeg dog ment, at jeg skylder mit Forbund at fremsætte min personlige Mening om de to Mænd.

Horsens, den 4. August 1917. THEODOR JØRGENSEN.

IV.

Da vi nu — efter kort Tids Forløb — atter skal vælge Forretningsfører, kunde jeg ønske at gøre et Par Bemærkninger om de to opstillede Kandidater. Hvad de to Kollegers Dygtighed angaar, da nærer jeg ingen Tvivl om, at de hver især er fuldt ud kvalificeret til Posten og ogsaa vil søge at udføre Hvervet paa bedste Maade til Gavn for Medlemmerne. Naar jeg alligevel foretrækker at stemme paa Karl Sørensen, er det af flere Aarsager. For det første tror jeg, at vi i Karl Sørensen faar en Forretningsfører med et fordomsfrit og frisindet Syn paa Fagbevægelsen i Almindelighed og paa Typografernes faglige Forhold i Særdeleshed — en Mand, der ikke har tilegnet sig Frederik den Sjettes bekendte Valgsprog: »Vi alene vide, hvad der tjener jeres alle sammens Bedste« og ej heller har annammet den »moderne« syndikalistiske Visdom. Ligeledes maa man heller ikke overse, at vi ved at vælge Karl Sørensen har nogen Udsigt til at faa Lov at beholde ham; vælger vi ham, bliver han sikkert vor Mand i en længere Aarrække. Hr. Carl Nielsen forsikrer os ganske vist, at ogsaa han har modtaget Opfordringen med den Tanke at blive hos os; men jeg tvivler alligevel stærkt om, at han kan staa for Posten som Forretningsfører for »Social-Demokraten« eller et lignende Embede, hvis Lejlighed byder sig. Saa staar vi maaske om tre Aar i samme Situation som nu, og jeg finder det meget uheldigt med altfor hyppige Forandringer paa dette Felt. Endelig kan jeg ikke indse Nødvendigheden af, at vi Provinsianere skal hente vor Forretningsfører fra København. At vi i sin Tid valgte Viggo Christensen, var ganske selvfølgeligt; men da Københavnerne ikke denne Gang har en saadan Kapacitet at byde paa, synes jeg, at vi godt kan »nøjes« med en af vore egne. Jeg lider ikke af Københavner-Forskrækkelse, men jeg er overbevist om, at hvis Kollegerne derinde skulde besætte en tilsvarende Post, vilde de ikke hente Manden herude fra Bøhlandet. Glemmes maa det jo nemlig ikke, at vor Forretningsfører mellem Aar og Dag faar adskillige Sager forelagt, som Karl Sørensen med sit mangeaarige Kendskab til Provinsforhold maa have bedre Betingelser for at kunne skønne over end en Mand, der al sin Tid har virket i København. Af ovennævnte Grunde stemmer jeg paa **Karl Sørensen** og opfordrer de Kolleger, der deler mit Synspunkt, til at gøre det samme.

Næstved, den 11. August 1917. CHR. E. JOHANSEN.

V.

Forinden der stemmes.

Et af de vigtigste Spørgsmaal paa Delegeretmødet, vel det allervigtigste for Provins-Kollegerne, var Spørgsmaalet om en ny Forretningsfører.

Provins-Kollegernes Ve og Vel og hele vort Forbunds Fremgang afhænger jo i høj Grad af, hvem der bliver sat paa denne Post; det maa være en Mand, der kan gaa i Spidsen og være Nr. 1 i alt, i Forstaaelsen og Fortolkningen af Tarifen, men først og fremmest i Forhandlingen med Principalerne, en Mand med moralsk Styrke og Viljekraft.

Min Stilling til de to Kolleger, som er opstillet til Posten, er kendt saavel fra Delegeretmødet som fra forrige Numer af »Typ.-Tid.«, men ikke desto mindre ønsker jeg dog endnu en Gang, forinden der stemmes, indtrængende at opfordre Kollegerne Landet over til at stemme paa CARL NIELSEN, fordi jeg betragter ham som den absolut dygtigste og bedste af de to, ganske bortset fra det Forspring, han har, som den skolede og fuldt uddannede Fagforeningsmand.

Det *eneste* Argument i Anbefalingen af Karl Sørensens Kandidatur var Frygten for, at Carl Nielsen for hurtigt skulde forlade os, opslugt af andet Arbejde indenfor Arbejderklassen, men dette Argument er jo grundigt slaaet ned baade af Carl Nielsen selv, men ogsaa af den Kendsgerning, at Carl Nielsen i en Aarrække kun har viet vort Forbund sine Evner og ikke sidder inde med noget som helst Hverv, hverken kommunalt, politisk eller andet udenfor Typografernes Kreds. *Denne Frygt kan altsaa ikke længere være en Hindring for at stemme paa Carl Nielsen.*

Hvis det kun var som Kontormand, Karl Sørensen, Kolding, skulde udfylde Pladsen, vilde han være udmærket, men den Side af Forretningsførerposten er den mindst væsentlige. Forretningsførerens vanskeligste og vigtigste Arbejde er Forhandlingen med Arbejdsgiverne, bl. a. om nye Overenskomster, og her maa det være en Mand, der er hurtig i Tænkningen, smidig i Forhandlingen; men jeg tvivler i høj Grad om, at Karl Sørensens Evner her slaar til.

Det blev paa Delegeretmødet fra den anden Side ogsaa fremhævet som en Fordel, at Karl Sørensen var et tildels »ubeskrevet Blad«. Hvorledes dette kan være en Fordel i dette Tilfælde, forstaar jeg ikke. Det kan dog ikke nytte at faa en Mand, om hvem man ikke véd, om han kan magte Opgaven; altfor meget staar paa Spil for os til at vi tør stemme i Blinde, men det gør man dog, naar man stemmer paa en Mand, som man selv bruger en saadan Betegnelse om.

Vi har ikke Raad til Eksperimenter. Om knapt to Aar skal vi i nye Forhandlinger med Principalerne. Forhaabentlig er Krigen til den Tid forbi, og Tiden er da antagelig moden til Løsningen af de Krav, vi denne Gang har maattet lade ligge: 8-Timers Arbejdsdagen, fyldigere og forbedrede Specialbestemmelser, Sommerferie osv., men da maa Forretningsføreren være en Mand, der kan gaa i Spidsen for os. Den Opgave, tror jeg ikke, Karl Sørensen kan magte. *Her er Carl Nielsen Manden.*

Og forunderligt har det virket paa mig og paa mange andre, at der paa Delegeretmødets Dagsorden ikke fandtes en eneste Sag, der i den Grad havde Karl Sørensens Interesse, at han fandt Anledning til at deltage i Diskussionen om den. Mærkeligt for en Mand, der bejler til Provinstypografernes fornemste Post.

For at Provinstypograferne ikke skal lide nogen Skuffelse m. H. t. vor fremtidige Forretningsfører, opfordrer jeg derfor indtrængende Kollegerne til at stemme paa **Carl Nielsen**. Vi *maa* have en Mand, som er i Stand til at føre Kampen for vore Interesser videre.

Naar jeg har fremsat ovenstaaende Bemærkninger, er det egentlig ikke med ublandet Glæde, fordi de to foreslaaede Kandidater som Kolleger staar mit Hjerte lige nær, men jeg føler det som en uafviselig Pligt overfor Provinskollegerne i denne Sag at sige min Mening, for at man ikke bagefter skal komme og sige, at vi, som dog ved Samarbejde med de to Kolleger gennem flere Aar har nogen Forudsætning for at bedømme deres Evner og Kvalifikationer, har tiet stille og ikke talt i rette Tid.

Aarhus, i August 1917. N. MORTENSEN.

VI.

Til Posten som Forretningsfører har man denne Gang Lejlighed til at vælge mellem to Kandidater. Og selvsagt har Delegeretmødet indstillet to af Organisationens dygtigste Mænd. Af de Emner er CARL NIELSEN den ældste og mest kendte gennem sine mange Tillidshverv indenfor Forbundet, i de 3 sidste Aar som Redaktør af »Typ.-Tid.«, hvor han ved sine bekendte »Haler« — altid i Ledelsens Favør — ikke har lagt Skjul paa, at han er Ledelsens Mand til Fingerspidserne. KARL SØRENSEN, der er det yngste Medlem af Forbundsstyrelsen, hvori han indtraadte for 3 Aar siden, er endnu ikke helt kendt af det store Flertal. Dog har han faaet Lejlighed til at vise sine rige Evner saa meget, at han nu af Delegeretmødet med langt det største Flertal er indstillet til Posten som Forretningsfører ved Siden af Carl Nielsen. En saadan Kariere er sjælden indenfor Forbundet, — og flere Ord om Karl Sørensen, som jeg har lært at kende gennem en lang Aarrække, vil derfor ogsaa være overflødige.

Stem paa Karl Sørensen!

Fredericia, den 13. August 1917. M. JOHNSEN.

VII.

Atter staar Provinstypograferne overfor Valget af en Forretningsfører og Valget er nu mere vanskeligt end sidst, da der jo denne Gang er dobbelt Indstilling.

Paa Kongressen indstilledes KARL SØRENSEN, Kolding, med 54 Stemmer og CARL NIELSEN, København, med 39 Stemmer. Man skulde efter dette Resultat synes, at Karl Sørensens Valg var sikret, thi alle de, der stemte, kendte begge Kandidaterne, og heri ligger en vis Garanti for, at Karl Sørensen er den rette Mand som Forretningsfører for Provinstypograferne. Karl Sørensen er Provinsianer og har kun arbejdet i Provinsen og er derfor fuldstændig inde i Provinsforhold, hvad der er en nødvendig Betingelse for at kunne blive en god Forretningsfører for Provinsen. Jeg anbefaler derfor Kolleger Landet over at stemme paa **Karl Sørensen**.

Odense, den 12. August 1917. EDV. JENSEN.

VIII.

Den Kærlighed, en hel Del Provinskolleger pludselig har fattet til Karl Sørensen, Kolding, og som har faaet dem til at stemme for K. S.s Opstilling til Forretningsfører, er rent ud sagt ufattelig. — Husk da paa, kære Kolleger, han var Deltager i de Tarifforhandlinger i Odense, som efter hans eget Referat af samme (bl. a. ved det nordjyske Fagmøde i Aalborg) maa opfattes som fuldstændigt umuligt, og husk paa, at han var med til paa det varmeste og mest indtrængende at anbefale os at stemme for det haanlige Tilbud, der blev Resultatet af disse umulige Forhandlinger, — alt dette, synes jeg, er sikre Tegn paa, at Karl Sørensen allerede den Gang tilligemed de øvrige Forhandlere fuldstændig havde opgivet Ævret med Hensyn til at skaffe os noget bedre. Det viser da ikke nogen stor Evne og udpræget Vilje til ener-

gisk at arbejde for bedre Arbejdsvilkaar for Typograferne. At han sammen med alle de øvrige Forhandlere skaffede et noget bedre Resultat efter den første Afstemning, takker jeg sandelig ikke Karl Sørensen og de øvrige Tarifforhandlere for. Æren for dette er udelukkende at tilskrive de mange Nej-Stemmer ved første Afstemning.

— Nej, ærede Kolleger, lad os vælge CARL NIELSEN ved det forestaaende Valg af Forretningsfører, derved gavner vi sikkert vor egen Sag bedst. Carl Nielsen har bidraget til Opnaaelsen af langt bedre Resultater gennem de Tarifforhandlinger, han har deltaget i, og dette tør da være en Borgen for, at han ikke opgiver Ævret ved det første det bedste Tilbud, der lægges paa hans Bord. Den Omstændighed, at Carl Nielsen er dygtig nok til at udfylde en endnu mere fremskudt Plads indenfor Arbejderbevægelsen eller Socialdemokratiet, synes jeg ikke, man behøver at være bange for; det viser da hans Dygtighed bedre end noget andet. Endnu skal jeg kun erindre om, at den Løn, Carl Nielsen, om han muligvis vælges til Forretningsfører, vil oppebære, ikke er paa Højde med den, han for Tiden har som Ombryder i »Soc.-Dem.«, saa nogen personlig Vinding, kan man være sikker paa, har *ikke* tilskyndet ham til at lade sig opstille ved Valget. Her har hans store Kærlighed til og Interesse for Typografernes Organisation været det absolut afgørende. — Derfor Kolleger! Stem paa

Carl Nielsen!

Aalborg 13. August 1917. V. GROVE VEJLSTRUP.

Anbefalingerne i sidste Numer

for Carl Nielsens Valg som Provinsens Forretningsfører er tillige tiltraadt af: ADOLPH PETERSEN, Helsingør, og O. E. RASMUSSEN, Korsør.

— — —

L. CHR. NIELSEN, Svendborg, er ved en Fejltagelse blevet forglemt blandt de Kolleger, der anbefaler Carl Nielsens Valg. Blandt Underskriverne paa samme Opraab staar Arngei, Esbjerg; skal være ARNØ, Esbjerg.

Medlemsmøde afholdes *Lørdag den 25. August Kl.* 7½ i **Rømersgade 22** (den lille Sal).

Dagsorden: 1. Forbundsstyrelsesvalget. 2. Dyrtiden. 3. Den aarlige Sammenkomst. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Nikkedukker.

I Følge Referatet fra Svendborg Lokalafdelings Generalforsamling af 10. Juli har CORFITZ MADSEN fundet sig foranlediget til at udtale sin Beklagelse af, at »i mange Lokalafdelinger var det Skik og Brug, at man valgte de gamle, rolige og besindige, som han nærmest betragtede som Nikkedukker, idet de altid gav Hovedbestyrelsens Forslag deres Tilslutning«.

Det er saamænd en køn Kop The, CORFITZ MADSEN her serverer. Han er jo Oppositionsmand om en Hals — i Tide og Utide — — altid. Og alle dem, der ikke kan følge ham paa hans vilde Veje, er altsaa »Nikkedukker«.

Det lyder noget vovet i — hans Mund. Hvem erindrer vel ikke CORFITZ MADSEN ved Odensemødet, hvorledes han til at begynde med var saa højt oppe i sine Fordringer, at han med Grund kunde været bekendt at tage Hatten af for sig selv, — for saa til Slut ved Kaffebordet at kravle saa langt ned, at selv de »gamle, rolige og besindige« studsede — et saadant Kursfald havde man jo ikke ventet fra *den* Side — — ja endog hans egne Kolleger fra Svendborg fandt sig foranlediget til at tage Afstand fra ham.

Jeg skal afholde mig fra at bruge stærke Ord, skønt der her kunde være god Anledning til at hæfte en Betegnelse paa CORFITZ MADSEN, der vilde være langt mere berettiget end det »smagfulde« Udtryk, han mener at turde paaklistre en stor Del af Provinsens Typografer.

Det vilde saavist være en let Sag for de »gamle, rolige og besindige« at staa frem ved en given Lejlighed og aflire en Agitationstale i CORFITZ MADSEN'sk Aand; men de gør det ikke — simpelthen fordi de ikke vil forsøge at foregøgle deres Kolleger Fremtidsdrømme, som de selv anser for uigennemførlige. Der vanker ganske vist ikke Klapsalver efter den Slags Taler, men de har den Fordel i det lange Løb at kunne staa deres Prøve, medens de gyldne Løfter ramler sammen som et Korthus.

Og saa *vore Ledere*, som CORFITZ MADSEN særlig har Kig paa. Ja, det er jo en gammel Historie, at saa længe man er et ganske almindeligt Medlem, kan man være et forholdsvis hæderligt Menneske, men saa snart en Kollega stilles paa en af Førerpladserne — i samme Øjeblik bliver han i CORFITZ MADSEN's og Ligesindedes Øjne misliebig. Selv den største Dygtighed, det mest intensive Arbejde for det fælles Vel — intet anerkendes af disse »hensynsløse Kritikere«. Parolen lyder: Væk med vore uduelige Ledere og lad *os* komme til, saa skal der nok blive anderledes god Gang i Støvlerne!

Ja, Gud bedre det! Med »Førere« som CORFITZ MADSEN og Konsorter var vi vel rejst! — Men heldigvis er der et tilstrækkelig stort Tal af saavel unge som gamle, rolige og besindige »Nikkedukker«, der kan bremse Taabelighederne og værne om Foreningens sunde Fremvækst.

Odense, 1. August 1917. FERD. POULSEN.

Døde.

Indeværende Uge har her i København bragt Faget to Dødsfald, der begge virker uhyggeligt og pinligt, fordi det i begge Tilfælde er ganske unge Kolleger, som mente at have et langt Liv for sig, og som haabede at høste deres Part af Livslykke. Skæbnen vilde det anderledes.

— — —

SVEND AAGE NIELSEN havde lært Typografien hos Bogtrykker P. A. Nielsen, Ravnsborggade 6, og udlærtes den 9. Juni 1916. Allerede den 24. November indkaldtes han for at aftjene sin Værnepligt, og straks efter Indkaldelsen paadrog han sig en stærk Forkølelse, der — naturligvis — af Lægen ved Kompagniet øjeblikkelig karakteriseres som Simulering. Behandlingsmaade: Jod og amerikansk Olje. Et Stykke Tid efter at Forkølelsen er brudt ud overføres han til et andet Kompagni; her beordrer Befalingsmændene ham til Lægen, og denne, der formodentlig ikke i Ordets rette Forstand er »Militær«-Læge, indskriver ham til øjeblikkelig Indlæggelse paa Hospitalet. Her konstaterer man en stærkt fremskreden Tuberkulose, der Natten mellem Mandag og Tirsdag blæste hans Livslys ud.

Han, der siden sine Drengeaar har været Sportsmand, og igennem Sporten har gjort hvad han kunde for at hærde sit Legeme, maatte kunde have klaret sig, hvis den første Militærlæge, der skulde behandle ham, ikke havde levet paa en »Misforstaaelse«.

Begravelsen finder Sted Søndag Kl. 2 fra det store Kapel paa Assistents Kirkegaard.

— — —

POUL ENGELBERT CHRISTENSEN har lært som Sætter hos O. C. Olsen og udlærte den 1. April 1916. Som Kollega var han vellidt og afholdt af hele det store Personale, der beklager han tidlige Bortgang. — Han blev et Offer for den for Tiden florerende Skarlagensfeber-Epidemi.

Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

Generalforsamlinger og Møder.

Odense Lokalafdeling

holdt Søndag den 22. Juli ordinær Generalforsamling. Dirigent: WELBLUND.

FORMANDEN aflagde Beretning over det meget bevægede Kvartals Forløb.

Kassereren, C. O. MADSEN, aflagde Regnskab for April Kvartal. Balancesum 2058 Kr. Indsendt til Hovedkassen 1632 Kr. 75 Øre. Regnskabet godkendtes. — Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 1206 Kr., godkendtes derpaa. Det samme skete med 2 Festregnskaber.

Paa Forslag af KASSEREREN vedtog man at yde en *Ekstraunderstøttelse til de Arbejdsløse* nu, da det kommunale Tilskud var standset. Afdelingens gifte Medlemmer faar herefter ekstra 6 Kr. ugl., de ugifte 4 Kr., men de, der kun har Rejseunderstøttelse, der hæves paa Stedet, faar 6 Kr. Dette Tilskud fra Ekstrakassen nedsættes i Forhold til hvad ordinær Understøttelse maatte kunne stige ved Lovændring.

Derefter foretoges en Række Valg. A. JUUL genvalgtes til Styrelsen, Suppleant EDV. JENSEN, Revisor L. LARSEN genvalgtes, Suppleant P. JENSEN. Med stor Højtidelighed blev Banneret betroet LÖFQUIST til værdig Førelse et Aar, ligesom 1. og 2. Fanebærersuppleant valgtes med Honnør. B.

Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 23. Juli i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej. Dirigent: LAUR. JENSEN, Sekretær: ANTON CHRISTENSEN. Eneste Punkt paa Dagsordenen var: Bevilling af Midler i Anledning af det forestaaende Delegeretmøde.

FORMANDEN redegjorde for, hvortil man vilde bruge de Penge, man ønskede bevilget. Nogen bestemt Sum kunde ikke angives; men Styrelsen ønskede at faa Tilladelse til at bruge de Penge, der var nødvendige.

Uden Diskussion gav Forsamlingen enstemmigt den ønskede Tilladelse, og da ingen ønskede Ordet, hævedes Generalforsamlingen. Det hele havde varet 10 Minutter.

Nær og Fjærn.

Fra Frederik Nielsen, Køge, har vi modtaget et længere Svar paa *Jul. Schrøders* Artikel i Nr. 30. Grundet paa overvældende Stofmængde beder vi Fr. Nielsen om at have Taalmodighed til et senere Nr.

Sommerferie. »Vejle Amts Avis« har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Udbetaling af Løn.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne April Kvartalsregnskaber.

14. Avgust: København pr. Bl. 7500.00, kont. 10,058.79, ialt 17,558.79.

Marstal mangler fremdeles.

København, den 14. Avgust 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Avgust: Nyborg 100.00. 9. Avgust. Ringsted 100.00. 13. Avgust: Bogense 40.00. 14. Avgust: København i Stedet for en Del af April Kvartals Overskud 7500.00; Horsens 300.00.

København, den 14. Avgust 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Ove Laur. Hansen, udl. ⅜ 17 hos Ferslew & Co. (arb. s. St.). Trykker Oskar Hugo Ewald Swedlund, udl. ⅛ 14 i Stockholm (Laursen), tidl. Medl. af svensk Forb. Paal. Vera Ragnhild Veronika Gram, udl. ⅛ 17 hos Kihl (arb. s. St.). Paal. Carla Engby Rosa Lind, udl. ⅞ 17 hos S. L. Møller (arb. s. St.). Paal. Harriet Olga Elisabeth Nielsen. udl. ⅛ 16 i Aarhus (Egm. H. Petersen). Paal. Ingeborg Andrea Olsen, udl. ⅝ 17 hos Har. Jensen (arb. s. St.). Paal. Antonine Johanne Sørensen, udl. i Slagelse (arbl.). Trykkerlærl. Edmund Paul L. Jensen (Martin).

Svendborg, Paal. Johanne Hansen, Paal. Anna Jørgensen, Paal. Anna Tannebech Petersen, Paal. Laura Rasmussen og Paal. Mary Westphalen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3401 Laur. Vilh. Andersen fra Køge (Militær). 3316 Emil V. Kock fra Køge (arbl.). 3787 Kaj Hj. Lorentzen fra Svendborg (arbl.). Norsk Nr. 5759 Andr. P. Marcher fra Udl. (arbl.). 3409 Anton Nielsen fra Helsingør (arbl.). 3796 Arn. Burhøi Olsen fra Slagelse (arbl.). 3917 Carl Otto Petersen fra Faaborg (arbl.).

Aalborg, 3638 Will. O. C. Andersen (arbl.). Assens, 3916 Hans Ludvig Jensen (arbl.). Bogense, 3788 Johs. Kaarsgaard Hansen (arbl.). Esbjerg, 1248 Søren A. Berg (arbl.). Faaborg, 3492 Bernhard Hansen (arbl.). Fredericia, 3790 Søren Sørensen (Centraltrykkeriet), 3478 Chr. A. Andersen (Dagbladet) og 3312 L. Ejner Fledelius (arbl.). Herning, 6714 Chr. Michael Hansen (arbl.). Hjørring, 3458 Christian Nielsen (Nordjysk Dagblad). Holbæk, 6161 Charles Moegreen (Jacobsen, Nykøbing Sj.). Horsens, 6105 V. Brundlund (Schur). Næstved, 1958 Jens Rud. Calberg (Sydsj. Venstreblad). Ringsted, 3439 Bj. B. Bjørnbro (Folketidende).

Fratraadte.

København: 3638 Wm. O. C. Andersen til Aalborg (arbl.). 3170 Rich. Kjeldsen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 6161 Ch. Haddon Spurgeon Moegreen til Vejle (arbl.).

Aalborg, 6990 G. Birkemose til Hjørring i Pl. Brønderslev, 3492 Bernhard Hansen til Faaborg (arbl.). Esbjerg, 3771 Georg Hjermind paa Rejse. Faaborg, 3917 Carl Otto Petersen til Kbhvn. (arbl.). Hjørring, 2569 Niels Jensen paa Rejse. Nakskov, 3409 Anker Nielsen til Helsingør (arbl.). Næstved, 3788 Joh. Kaarsgaard Hansen til Bogense (arbl.). Odense, 3935 Karl Viggo Jensen paa Rejse, 3373 Hans Edv. E. Petersen til København (Militær) og 3916 Hans Ludv. Jensen til Assens (arbl.). Randers, 6520 S. H. Christensen til København (Militær). Silkeborg, 6105 Vilh. Brundlund til Horsens i Pl. Skive, 3312 E. L. Fledelius til Fredericia (arbl.). Svendborg, 3787 Kaj Hj. Lorentzen paa Rejse.

Døde.

København: 3196 Sætter Poul Engelbert Christensen. 1014 Sætter Svend Aage Nielsen. Horsens, 6743 Lars Hvejsel.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 381 Peter Jeppesen er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20[2], i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 7. Avgust 1917.

(194) BESTYRELSEN.

Gutenberg-Koret.

Generalforsamling Fredag den 17. ds. Kl. 7½ i Pilealléen 18. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand og Kasserer samt én Revisor. 4. Eventuelle Forslag. 5. Eventuelt. (4j)

Typografernes Sangforening.

Søndag den **26. Avg:** Gentofte-Tur. (1æ)

T. C. C. Søllerød. Sct. Hans Torv Kl. 9. (3t)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Akcidenssætter,

som saadan ønskes Plads eller event. som Avis- eller Annoncesætter. Billet mrkt. »196« modtager Ekspeditionskontoret.

En Typograf

ønsker Plads hvor Maskinsætning kan læres. Tilbud og Lønfordring. Billet mrkt. »197« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker.

Gift Trykker i København, alsidig uddannet, som i ca. 4 Aar har haft Plads som Faktor, søger fast Plads. Billet mrkt. »191« modtager Ekpeditionskontoret.

Ung Typograf,

Avis og Akcidens, søger Plads. Bedste Anbefaling for Hurtighed og absolut Paalidelighed. Billet mrkt. »190« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker

kan faa Plads hos

P. Hansen, Aalborg.

Monoline-Sætter

søger Plads. Flere Aars Praksis. 1. Kl. Anbefalinger. Udlært paa Skolen i Berlin. Bill. mrkt. »193« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter,

25 Aar, militærfri, Avis- og Akcidens-, kan iøvrigt paatage sig alt forefaldende Arbejde, søger i Løbet af 3 Uger en fast Plads i større Provinsby eller i København. Gode Anbefalinger haves. Staar for Øjeblikket i fast Plads. Billet mrkt. »195« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink, ædruelig **Avissætter** antages. **Djurslands Venstreblad,**
(192) Grenaa.

Sætter-Trykker.

En flink og dygtig Sætter-Trykker, som er villig til at deltage i alt forefaldende Arbejde, kan faa Plads i en af Provinsens største Byer. Billet mrkt. »198« med Anbefaling bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret snarest.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN,
(168) Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri,** *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 24. AVGUST 1917 XLIV AARGANG

Viggo Christensen.

MED denne Uges Udgang forlader VIGGO CHRISTENSEN sin Virksomhed i »Dansk Typograf-Forbund«, efter nu i 10 Aar at have været knyttet til Forbundets ledende og administrative Arbejde, dels som Formand for Afdelingen i København i 7 Aar og dels som Forretningsfører i 3 Aar.

Til Trods for hans endnu unge Alder, ligger der bag hans tidligere Virksomhed et stærkt interesseret, rastløst og resultatrigt Arbejde, som kun de allerfærreste vilde haft Evnen til at kunne magte.

De Medlemmer, der for 10 Aar siden lagde sig i Selen for at gennemføre hans Valg som Afdelingsformand, har haft rig Lejlighed til at glæde sig over, at det lykkedes; og alle, ogsaa de, der den Gang søgte andet Steds, erkender, at Typograferne i den unge, energiske Mand fik netop *den* førende Kraft, man trængte til.

Naar Viggo Christensen da nu forlader vor Organisationsarbejde, saa vil det først og fremmest blive et stort Savn for alle dem, der til Stadighed har arbejdet sammen med ham, men det vil ogsaa fra alle Sider blive erkendt, at han helt ud har gjort Fyldest i de betroede Stillinger, Typograferne valgte ham til, og vi staar alle for al Fremtid i Taknemlighedsgæld til ham for det Pligtarbejde, han altid udførte med den største Lyst og Interesse.

VIGGO CHRISTENSEN er født i Holbæk 1880, fik som alle Fattigfolks Børn sin Undervisning i Almueskolen og maatte, ligeledes som andre Proletarunger, ved strængt Arbejde hjælpe til med Familiens Underhold. Lærte Typografien i sin Fødeby og gik efter Udlæringen straks paa »Valsen« til Udlandet; i ca. 3/4 Aar blev han dernede og gæstede alle betydelige tyske og østrigske Byer, samt Italiens navnkundigste Steder. Omkring 1902—03 skildrede han her i Bladet under Rubriken »Sydens Sol« sine Oplevelser herfra.

Ved sin Hjemkomst søgte og fik han straks Arbejde i København, og var i ca. 4 Aar beskæftiget dels hos Bording, i Citytrykkeriet og hos Weiss.

Allerede som Lærling aabenbaredes hans store Interesse for Organisationslivet og da han kom til København, kastede han sig med alt sit lyse Mod ind i det politiske Ungdomsarbejde. Efter ganske kort Tid blev han Sjælen blandt de unge Arbejdere, der gennem den bekendte »Karl Max« Klub søgte og fik den teoretiske Viden om Socialisme og al anden Socialøkonomi, den moderne Ungdom ikke bør savne. Sideordnet med denne mere videnskabelige Dyrkelse af Socialismen krævede hans naturlige, praktiske Sans mere reelt og positivt Arbejde, og som en af Medstifterne af de socialdemokratiske Ungdomsklubber kom han efterhaanden mere og mere ind i Partiagitationen. Som Leder af Ungdomsarbejdet blev han den første, der maatte lægge Ryg og Navn til den bekendte stærke antimilitaristiske Agitation, der navnlig gik ud paa at komme i direkte Rapport til den indkaldte unge Soldat; dette løb ikke af uden Politiindblanding, men Viggo Christensen undgik dog Tiltale.

23 Aar gammel begyndte han 1903 at interessere sig for Livet i sin Fagforening, og allerede Aaret efter valgtes han ind i Styrelsen og i Voldgiftsretten. Ved Gustav Clausens Fratræden, Januar 1907, valgtes han med stor Majoritet til Formand, og fra dette Øjeblik har han ofret sin Tid og sine Kræfter for Typografernes Sag i en saadan Grad, at han nu ved sin Afgang besidder alle Kollegernes Tillid og Agtelse.

Gennem det praktiske Arbejde, en Fag-Organisation al Tid byder sine Førstemænd, fik han hele sit Syn paa Arbejderbevægelsen afklaret, og stadig lige interesseret i det politiske Arbejde, blev han indenfor disse Organisationer vedblivende en stærkt benyttet Partifælle.

Det er ikke saa lige til at gøre en Fagforeningsleders Virksomhed op paa den Maade, at man kan pege paa de positive Resultater; kun faa er de enkelte store Mærkesager, der ligesom Milepælen rager højt og ses paa lang Afstand; det gaar med Fagforeningsarbejdet som med Vandreren paa Landevejen, der kun i Ny og Næ lægger Mærke til de smaa Vejsten, der ved sine Tal dog fortæller, at han kommer fremad, og stundom hænder det, at han falder i Forbavselse over umærkeligt at være naaet længere frem, end han troede.

For Viggo Christensen gælder det, at han begyndte sin Virksomhed for Typograferne kort efter Tarifen af 1906, der havde en Varighed af 8 Aar; han blev straks stærkt optaget ved en lang Række af Personalemøder, der tilsigtede at gøre denne ikke videre godt modtagne Tarif saa effektiv som mulig. Herigennem skaffede han sig et stærkt personligt Kendskab til de forskellige Personalers Medlemmer og deres Arbejdsvilkaar, og ihvertfald indirekte blev disse Møder og dette Kendskab Anledningen til, at Tarifen udnyttedes helt ud, og at de faste Lønninger rundt om bedredes en Del, idet Typograferne i højere Grad end tidligere lærte at forstaa, at Tarifens Lønsatser kun var Minimalsatser.

Forøvrigt gik hele denne Virksomhed ikke af uden Modstand fra Bogtrykkernes Side, thi de protesterede energisk imod, at de enkelte Typografer paa Arbejdspladser, hvor Lønnen var minimal, ved Pladsopsigelse søgte at faa deres Arbejde ordentlig betalt. Ved Initiativ fra »De samvirkende Fagforbund« holdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Bogtrykkerne maatte indgaa paa en Overenskomst, der gav Typograferne Ret til at forlade saadanne Arbejdspladser, hvor der efter den enkeltes Mening var et Misforhold mellem hans Arbejdsevne og Løn; det egentlige Resultat af dette Møde blev Oprettelsen af de kendte Mæglingsregler, der i mange Tilfælde har været til stor Gavn for Københavns Typografer.

Men gennem det Arbejde, der i de Aar blev gjort, samlede Viggo Christensen tillige fyldigt og godt Stof til den kommende Tarifforandring, og behandlede det saaledes, at man i 1913 kunde gaa til Forhandling med Bogtrykkerne bedre rustet end ved nogen foregaaende Tarifrevision. Set i Belysning af den Modtagelse den foregaaende Tarif — der dog indeholdt vort Princip paa Arbejdstiden — fik, var det Forslag Viggo Christensen fremlagde, som Resultat af over et halvt Aars Arbejde, godt, thi medens Tarifen af 1906 kun gennemførtes ved at give det forhandlende Udvalg Fuldmagt til at slutte, saa vedtoges Tarifen af 1. Januar 1914 ved Afstemning blandt Medlemmerne med stor Majoritet.

Hans Evne som Forhandlingsleder er ubestridt; ogsaa fra Bogtrykkernes Side erkendes dette, væsentlig fordi han i alle Forhold var en loyal Modstander, paa hvis Ord man helt ud kunde stole. Men han var tillige en bestemt Mand, og det var han ikke alene i sit Forhold overfor Bogtrykkerne, men ogsaa overfor egne Medlemmer, naar han mente de havde Uret.

Og saa var han en Kampens Mand. Typograferne har ikke siden 1876 haft nogen egentlig Strejke, men i 1908 fik vi dog baade Sympati-Lock-out og -Strejke og alle fra den Tid erindrer den unge Mand, der da stod som Bevægelsens Leder og med hvilken Ildhu han kunde begejstre os alle paa de bevægede Møder i de Dage. Og med hvilken Styrke han atter fik alt til at føje sig i de rigtige Folder, da man stod ved Afslutningen; en af de gamle, graanede Typografer sprang op paa en Stol og udbragte et Leve for ham med den Motivering, at nu havde han faaet sin Ilddaab og bestaaet sin Prøve som Organisationsleder.

En af Følgerne af denne Arbejdskonflikt, der fik et gunstigt Forløb, blev, at daværende Indenrigsminister, SIGURD BERG, tog Initiativet til Nedsættelse af et Udvalg, der skulde have som Opgave at fremsætte Forslag til Bilæggelse af faglig Strid. I dette Udvalg fik Viggo Christensen Sæde, og af dette Arbejde skylder den faste Voldgiftsret sin Tilblivelse, ligesom »Normen for Regler for faglig Strid« ogsaa fødtes ved denne Lejlighed.

Indadtil i vor Organisation kender vi alle mer eller mindre Viggo Christensens Virksomhed. Han har haft den lykkelige Evne at kunne faa Samarbejde mellem Mænd af vidt forskellige Opfattelser, og under hans Formandstid er de københavnske Typografer blevet helt og for alle Tider fast sammensluttede i en Organisation; dette var vel kommen ogsaa uden hans Medvirken og det forberedende Arbejde gjort forinden hans Virksomhed i vor Organisation tog Fart, men det betyder saa uendelig meget, at den Mand, der skal være den første i Spidsen for en ny Sammenslutning, ogsaa forstaar at lede det saaledes, at ingen af de Tilsluttede straks faar Betænkeligheder. Men ogsaa til den Side forstod Viggo Christensen at skabe Tillid, og den er bevaret gennem den Tid, der er gaaet siden.

Med en saadan Fortid i de københavnske Typografers Organisationsliv var Viggo Christensen den selvfølgelige Arvtager, da HVIDTFELDT kaldtes til andet Arbejde.

Provinstypograferne nærede selvsagt store Forhaabninger til deres ny Forretningsfører og navnlig havde man derude haabet paa, at det skulde blive ham, der i væsentlig Grad skulde have præget en ny Tarifs Udseende.

Den Tid der er gaaet siden Mødet i Odense 1914 har villet det anderledes; Arbejdet for Organisationen og dens Medlemmer kom til at foregaa paa anden Maade — der har været rigeligt for Forretningsføreren at bestille endda. Han naaede i disse tre travle Aar at komme i personlig Rapport til næsten alle Medlemmer i Provinserne, og han har derude som i København kun skaffet sig Venner ved sin Virksomhed. Ved et Utal af Møder i saa godt som alle Afdelingerne lærte han Arbejdsforholdene at kende de forskellige Steder og ved Deltagelse i Møderne forud for Tarifforhandlingerne skaffede han sig et godt Kendskab til den nuværende Provinstarifs Brist og Mangler. Nu kommer han ikke til at udnytte det fremskaffede Materiale, men det gaar ikke af den Grund tabt — til en vis Grad vil han alligevel være med, naar Revisionen skal foregaa.

— — — —

Naar nu VIGGO CHRISTENSEN forlader os for helt at hellige sig Arbejdet som Københavns Fattiges og Gamles Borgmester, er det med blandede Følelser, vi tager Afsked med ham; vi er bedrøvede over at miste en god Kammerat og dygtig Leder for vort Arbejde baade indad og udad, men vi under ham med Glæde en Stilling, der baade paa den ene og den anden Maade yder ham mere, end vort Forbund kunde. Og vi ønsker ham af Hjærtet al Held og Lykke i en Virksomhed, hans rige Evner vil bringe noget betydeligt ud af — vi véd det for sikkert, thi vi kender ham og hans Energi og Usvigelighed.

Og saa trøster vi os med, at VIGGO CHRISTENSEN i al sin Tid vil bevare gode Minder om sin Virksomhed blandt og for Danmarks Typografer.

Paa Begæring af 91 Medlemmer afholder

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

ekstra Generalforsamling

Søndag den 26. August Kl. 10 Form.

i »Folkets Hus«, Enghavevej 40 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Forslag om Laan til Indkøb af Brændsel for Medlemmerne. 2. Drøftelse af Dyrtidstillæget. STYRELSEN.

De finske Typografer

har ved en 5 Ugers Strejke gennemført en Dyrtidsordning, der giver dem et Tillæg paa de bestaaende Lønninger af 110 % straks, endvidere yderligere 15 % den 1. Oktober 1917 og andre 15 % den 1. Oktober 1918.

Den sidste Efterretning vi har haft fra vort Broderforbund i Finland var i April, hvor Organisationen deroppe havde gennemført et Dyrtidstillæg paa 40 %. Ovenstaaende Tal har vi fra »Svensk Typograftidning«, og der er derfor ingen Tvivl om deres Paalidelighed. Da man i Stockholm endnu ingen Underretning har om Enkelthederne ved hele Ordningen, nøjes »Svensk Typograf-Tidning« med den Oplysning, at *der kun er Tale om et Dyrtidstillæg*; naar atter Forholdene bliver normale, indtræder de gamle Lønninger igen.

Bladet gør opmærksom paa, at Levnedsmiddelfordyrelsen er fænomenal i Finland; at Finland med sine smaa Forraad, foruden at føde sin egen Befolkning, ogsaa skal føde ca. 700,000 russiske Soldater, har foraarsaget vældige Prisstigninger, og er den egentlige Anledning til Strejken og til at Arbejdsgiverne har maattet bøje sig.

Svensk »Politiken« (Organ for »Sverges socialdemokratiska Vänster) skriver følgende:

I Gaar aabenbarede — efter 6 Ugers Fraværelse — de første finske borgerlige Blade sig paa Redaktionen. Fraværelsen skyldes som bekendt den sejge finske Typografstrejke, som nu er endt med en glimrende Sejr for de Strejkende. Efter en saa lang Hvile er det jo forklarligt, om Aviserne tager sig lidt mærkeligt ud. Saaledes har f. Eks. »Huvudstadsbladet« for 9. August forsøgt paa 16 Sider at resumere alt det, der er foregaaet i de 6 Uger — en forskrækkelig Grød, som

sikkert ikke selv den mest forslugne Avislæser kan overkomme. Mindst en Side bruger Redaktionen til at skildre sine Vanskeligheder under Strejken. Morsomt er det at læse disse Beklagelser om de strejkende Typografers Forholdsregler for at gøre Strejken effektiv.

I sin Magtløshed forsøgte Bladet at slaa Nyhederne op i Redaktionsvinduerne. Men det gik ikke. En Strejkekommite gik ganske rolig ind paa Kontoret og tog Papirlapperne ned for Næsen af Redaktionen. Og Militsen, der nylig selv havde strejket og sejret, stillede sig paa Typografernes Side og — tænke sig! — forbød Bladet at udkomme ad Vinduesvejen. Og nu græd Red. bitre Taarer over dette højst abnorme Forhold, at Ordensmagten medvirkede til en Strejkes Effektivitet.

Med slet skjult Bitterhed skildres ogsaa, hvorledes de gode Borgere var piskede til at købe det hadede, socialistiske Regeringsorgan »Työmies«, det eneste Blad, der udkom under Strejken, hvis vigtigste Resultat var, at Typerne fik deres Lønninger fordoblede.

— — —

Svensk Typograf-Forbund har ved sin Styrelse anmodet de svenske Bogtrykkerorganisationer om Forhandling angaaende Dyrtidstillæg for sine Medlemmer; man kræver et Tillæg paa 40 %.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 2. September Kl. 10 Form.

i »Folkets Hus«, Enghaverej 40 (den store Sal).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden, derunder Beretning fra Delegeretmødet. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 1 Formand, 1 Kasserer og 4 Revisorer. 4. Forslag om Lønforhøjelse til Anton Jensen. 5. Eventuelle indsendte Forslag. STYRELSEN.

Efter Valget.

NAAR disse Linier gaar i »Typ.-Tid.«, er den ny Forretningsfører valgt, og hvad enten det bliver CARL NIELSEN eller KARL SØRENSEN, byder vi Provinsianere ham Velkommen til godt Samarbejde i kommende Aar. Inden Manden er valgt, vilde jeg gerne henvende et Par Ord til THEODOR JØRGENSEN, Horsens, der har vovet sig lovlig langt ud i sin Ivrighed efter at fortælle Medlemmerne, hvad Karl Sørensen evner.

Theodor Jørgensen beder Provinskollegerne »undersøge Karl Sørensens praktiske Organisationsarbejde i sin Afdeling«. Det vilde have været nok saa rigtig, om Theodor Jørgensen selv først havde gjort sig den Ulejlighed at undersøge dette Forhold lidt nærmere; thi her aabenbarer han ikke noget særligt Kendskab. Det er ganske rigtig, at Lønningerne i Kolding ikke er paa Højde med, hvad man kunde ønske. Men der har i de senere Aar fra Lokalstyrelsens Side været gjort et stort Arbejde paa dette Omraade, og den Mand, der har taget Initiativet dertil og været blandt de mest virksomme for at opnaa et Resultat, er netop Karl Sørensen. Og at der er opnaaet Resultater — slet ikke smaa —, kan Theodor Jørgensen faa Vished for ved at henvende sig til Lokalformanden i Kolding, der bedst er i Stand til at give statistiske Oplysninger derom. Iøvrigt er det jo først og fremmest Medlemmerne selv, der er i Stand til at hæve Lønnen; sker dette ikke, maa de i første Række selv bære Skylden derfor.

Det forundrer mig, at Theodor Jørgensen, som jeg har faaet et særdeles godt Indtryk af ved Fagmødet i Esbjerg, og som jeg iøvrigt sætter Pris paa som Forbundsstyrelsesmedlem, kan gøre sig skyldig i en saadan Uforsigtighed.

Jeg kender Karl Sørensens Forhold til sin Afdeling, hvor jeg har opholdt mig i 5 Aar, og har derfor ikke villet lade Theodor Jørgensens Ord gaa upaatalt hen.

Fredericia, 19. August 1917. M. JOHNSEN.

Forbundets 7de Delegeretmøde.

Eftermiddagsmødet Tirsdag den 31. Juli.

Dirigent: MARTHIN PEDERSEN.

§ 29. Dansk Typografforbund udmeldes af »De samv. Fagforbund«. Motivering: Vi formener, at »De samvirkende« har for stor Myndighed overfor de enkelte Forbund, saaledes at en fortsat Forbliven i »De samvirkende« kan komme til at virke hæmmende paa Gennemførelsen af Krav, som »Dansk Typograf-Forbund« kunde ønske at sætte Kraft ind paa at faa gennemførte.

1. Stk. udgaar og erstattes med: Alle Konfliktsbidrag til andre Fag udskrives af Forbundsstyrelsen, eventuelt ved Landsafstemning (jvfr. § 35).

Paragrafen udgaar. I Stedet: Dansk Typograf-Forbund udtræder af »De samv. Fagforbund«.

VIGGO CHRISTENSEN, Kbh.: Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samv. Fagforbund, som vi nu skal tale om, lader det til at vi aldrig bliver færdig med. Men jeg vil spørge d'Herrer, om Tiden ikke er inde til at lade dette Spørgsmaal ligge.

BERENDT, Kbh.: Den Udtalelse om at lade Spørgsmaalet ligge har vi hørt lige siden første Gang det kom for. Dansk Arbejdsmandsforb. har taget en meget lang Debat om dette Spørgsmaal og var ved en Afstemning om Udmeldelsen ved at faa Flertal derfor. Og jeg vil sige, at jeg ønsker ikke at tage Forslaget tilbage. Det er dermed Meningen at skrinlægge hele denne Sag, men det gaar jeg ikke med til og holder altsaa paa, at Sagen tages op til Forhandling nu.

Efter at nogle Repliker var vekslet mellem Dirigenten, Berendt og Viggo Christensen fortsattes Diskussionen.

BERENDT, Kbhvn., fik Ordet som Forslagsstiller for Afdelingerne Kalundborg, Ringsted og København. Taleren gjorde opmærksom paa, at Overenskomster for 60,000 Arbejdere udløber paa en Gang, og Arbejderne er bundet og bastet naar de staar i De samvirkende Fagforbund. Alle de Bestemmelser, vi derved er underkastet, er meget generende for os. Det er de Skriftkloge, der sidder og afgør vore Sager. Her i København kan vi tage en Afstemning hvornaar det skal være, der vil da vise sig at være Flertal for en Udmeldelse. Den Dag vi naar Afskaffelsen af det kapitalistiske Samfund kan vi køre Bunker af Love ud paa Amager og brænde dem, der vil ikke mere blive Brug for dem. Den Dag, de danske Arbejdere er med til at tage Ansvaret, nemlig den Dag, vi udmelder os af D. s. F., vil De aldrig komme til at fortryde, da bliver De medbestemmende om Deres egne Sager. (Bifald).

H. P. HANSEN, Aalborg: Det er ikke nemt at tale imod Udmeldelsen af De s. F., naar Berendt, Kbh., har talt for det, men jeg vil dog sige, at den sidste Tarif, vi fik, var ved Hjælp af De s. F.; af den og mange andre Grunde vil jeg anbefale, at vi bliver i De s. F.

VIGGO CHRISTENSEN, Kbh.: Det er ikke med Glæde, jeg atter paa dette Delegeretmøde gaar med til at behandle dette Spørgsmaal. Hele Sandheden er jo den, at vi Arbejdere er stærkere, naar vi kommer samlede i store Kolonner og er svagere, naar vi kommer i smaa Kolonner; at det modsatte skulde være Tilfældet, vil være stik imod alle Kendsgerninger. Vi vil ved dette Forslags Vedtagelse kun skade os selv. Vi har to Gange haft Brug for D. s. F., nu sidst ved Provinstarifen. En meget stor Del Regler er vi underkastede, hvad enten vi staar i eller udenfor D. s. F. Det Arbejde, vi gør i Fagbevægelsen, er Forberedelsen til et nyt og bedre Samfund. (Bifald.)

N. NIELSEN, Kbh.: Jeg tror, at vi skal lade den Sag ligge endnu i nogen Tid. Vi maa slutte os saa tæt sammen med de øvrige Arbejdere som muligt, Vi Typografer er nemlig ogsaa Arbejdere. Jeg anbefaler at stemme imod dette Forslag.

RUUD, Norge: I 1901 havde vi ogsaa Spørgsmaalet om Landsorganisationerne for i Norge. Det var et Forslag om Indmeldelse, der var paa Tale, men der var kun 3 Mand for Indmeldelsen. Ved det næste Møde, i 1905, vi havde om denne Sag, havde Forholdet fuldstændig vendt sig, da var der kun 4—5 Mand, der stemte imod Forslaget; siden har der aldrig hævet sig en Røst om Udmeldelsen af den norske Landsorganisation. Hvis vi i Norge kan motivere vore Krav, er der aldrig fra Landsorganisationens Side noget i Vejen for at kræve dem.

DAHMS, Kbh., anbefalede at blive, desto bedre staar vi rustede overfor Principalerne, og jeg vil bede de Damer og Herrer fæstne deres Opmærksomhed paa den kønne og lærerige Sætning, der staar paa Scenetæppet lige for Dem: Proletarer i alle Lande forener Eder!

CHRISTENSEN, Hillerød: Hedebol fra D. s. F. vil jeg gerne spørge om, hvor mange organiserede Arbejdere der i de sidste Aar har opnaaet en forkortet Arbejdstid.

W. MØLLER, Kbh. Tanken med Sammenslutningen har vel været, at D. s. F. skulde være en økonomisk Støtte og ikke, at andre Fag skal bestemme, hvilke Fordringer vi maa komme med. Lad os melde os ud og lad andre Fag følge efter, det vil blive til vor Gavn.

HEDEBOL, D. s. F.: Det havde ikke været min Mening at tage Ordet her, men da der nu er stillet et bestemt Spørgsmaal til mig, skal jeg ogsaa besvare det. Hvor mange Arbejdere der har opnaaet forkortet Arbejdstid i de sidste Aar, kan jeg ikke paa staaende Fod sige, men det vil man kunne se af den udsendte Beretning. Man har for Alvor misforstaaet Situationen, hvis man tror, at D. s. F. lægger de forskellige Fag Hindringer i Vejen for deres Krav. Vi har aldrig nægtet noget Fag sin Selvbestemmelsesret. M. H. t. den forkortede Arbejdstid, da er dette Spørgsmaal jo trængt stærkt tilbage paa Grund af de trange Tider, hvorunder vi nu lever, men der er dog et Fag, der er gaaet fra en 12-Timers Dag ned til en 8 Timers Dag under Krigen; dette Fag er Arbejderne i Svovlsyrefabrikerne.

JEPPESEN, Holstebro, talte imod Udmeldelsen.

P. BERENDT, Kbh.: Til Viggo Christensen skal jeg sige, at Flertallet af Medlemmerne i Københavns Afdeling er for Udmeldelsen af D. s. F. Det er min personlige Opfattelse, at vi lider meget under at være i en saadan Tvangsorganisation, som D. s. F. er. Murerne staar udenfor, og de lider ikke noget ved det, de har meget højere Løn end vi har, og jeg vil hellere være Murer end Typograf. Man kan kommandere med Arbejderne, naar man har dem samlede i de store Organisationer, men man kan ikke kommandere med Professorer. Hvem kan forstaa alle de Vognmandslæs af Tryksager og Resolutioner, der

kommer fra Statsanstalten. Det havde i mange Tilfælde været bedre, at vi havde staaet frit, og jeg vil meget anbefale Dem at stemme for det foreliggende Forslag. (Bifald).

Ved Afstemningen forkastedes Forslaget med 99 St. mod 56. Derefter blev der indleveret følgende Forslag:

Forslaget om Udmeldelsen af »De Samvirkende« ønskes udsendt til Landsafstemning.

Vilh. Wartenberg. J. O. Petersen. Ole Rasmussen. C. J. Nielsen. Chr. Hansen. Wm. Villumsen. Peder Pedersen. Laur. Hansen. Magnus Søndergaard. P. Berendt. J. P. Carl Jensen.

Dette vedtoges med 79 Stemmer.

Privat Reservefond.

P. BERENDT, København, gjorde nogle indledende Bemærkninger om Spørgsmaalets historiske Udvikling, og mindede om, at det havde været behandlet i 1910 og paa forrige Delegeretmøde. Meningen er den, at man i Tide skal søge at sikre sig under en Konflikt, saaledes at man har det nødvendige økonomiske Rygstød. Det skal ikke være saaledes, at man, naar man staar overfor en Tarifrevision, skal ængstes for økonomisk Ruin, og lade sig lede til at stemme for en Tarif af den Grund. Taleren havde udarbejdet Forslag til et saadant privat Reservefond, og anbefalede Forsamlingen at slutte sig hertil. Ved at danne dette Fond, er det naturligvis ikke Meningen, at man ønsker en Strejke, men Virkningen skal være, at man ikke frygter den, og skal der overhovedet være nogen Mening i Arbejdernes Klassekamp, maa det være saaledes indrettet, at man ser sig i Stand til at modtage en eventuel Storkamp, og for at kunne gøre det, maa der bringes et Offer. De unge Mennesker maa forstaa, at det er deres Pligt at være med til dette Offer. — Der er bleven sagt, at Iværksættelsen vil volde store Vanskeligheder, men disse Vanskeligheder maa overvindes. Saalænge det ikke paavises, at det er nødvendigt at fravige det personlige Reservefond, vil Taleren fastholde sit Forslag.

VIGGO CHRISTENSEN: Dette Forslag har en lang Forhistorie, og er i 1910 bleven forkastet i den københavnske Afdeling, fordi den Maade, hvorpaa man søgte at løse Sagen, var praktisk uigennemførlig. Ledelsen har ikke noget imod, at Medlemmerne vil paalægge sig en Udgift i den Henseende, men man har den Opfattelse, at Tidspunktet ikke er egnet til en betydelig Kontingentforhøjelse, som et saadant privat Reservefond vil kræve. Svenskerne har løst Spørgsmaalet praktisk, idet der udstedes Mærker for et vist Beløb af Kontingentet, der under Fiktion af, at det er Medlemmernes egne Penge, kan udbetales ved Dødsfald, eller naar et Medlem forlader Faget uden Udsigt til at vende tilbage igen. Skulde vore Medlemmer ønske noget lignende, er der naturligvis intet i Vejen for, at det kan lade sig gøre ogsaa her, men det kræver som sagt en betydelig Kontingentforhøjelse, og har Medlemmerne Lyst hertil under Fiktionen: »deres egne Penge«, kan Ledelsen kun være glad derved.

JUL. SCHRØDER, København, har altid set paa dette Spørgsmaal med Velvilje, han vilde dog minde om, at det oprindelig er rejst paa et Tidspunkt, hvor en hel Række af Fag blev tvunget til at tage mange af deres Krav tilbage, fordi, da der var Udsigt til Konflikt, alle mødte op med tomme Kasser. Om den private Reservefond er der sagt, at det skal være det økonomiske Rygstød, og vi véd vel, at Penge er ikke alt, vi véd ogsaa, at de er nødvendige, og vi har lært, at skal der være Tale om Kamp, vil den vare i Maaneder, men vi véd ogsaa, at naar vi møder frem med et Ekstrakontingent af 25 Øre, vil det møde stærk Modstand. Imidlertid maa Bidragene til Reservefonden forhøjes og samtidig ogsaa Understøttelserne, saa at hvis Medlemmerne under den af Viggo Christensen paaviste Fiktion kunde ønske at betale et Ekstrakontingent, vilde Talerens Betænkeligheder falde bort, thi det er netop det ved Berendts Forslag, at det vil medføre et stort Administrationstilskud. Forslagsstilleren burde energisk have undersøgt Betingelserne for, hvad Gennemførelsen af hans Forslag vilde komme til at koste, saa at man her vidste, hvad der stemmes om. Saalænge dette ikke er sket, kan det heller ikke anbefales.

WARTENBERG: Dette Forslag er et af de betydeligste som Delegeretmødet har at beskæftige sig med. Det er ikke noget nyt Spørgsmaal, og fra mange Sider ses der med Sympathi derpaa. Taleren kunde i det væsentlige tiltræde Viggo Christensens og Jul. Schrøders Stilling, og tror, at de har nogen Ret i deres Betænkeligheder, men han var ikke tilfreds med, at Forbundsstyrelsen ikke har undersøgt Sagen og stillet Forslag herom. Sagen er god, og det er jo kun Formen, der er i Vejen.

CORFITZ MADSEN, Svendborg, synes at der var afgjort Sympathi for Forslaget, og han var ikke utilbøjelig til at mene, at havde man haft et saadant Fond, vilde det have været til Gavn for os, thi man har overalt i Landet hævdet, at havde man staaet med et stærkere Rygstød, var den sidste Tarif ikke bleven vedtaget. Taleren tror, at der er overvejende Stemning for et Fond, der kan styrke os saaledes, at vi i et givet Øjeblik kan sige Nej til en daarlig Tarif, og vi har ikke Tid til at vente til næste Delegeretmøde; det gælder om at ordne Spørgsmaalet praktisk snarest muligt.

BERENDT imødegik Viggo Christensens Udtalelser og stillede Ændringsforslag om at nedsætte et Udvalg til at udarbejde Forslag til Regler for en personlig Reservefond.

VIGGO CHRISTENSEN bemærkede, at med Hensyn til Administrationen af den private Reservefond vil den blive praktisk uigennemførlig i den Form Berendt ønsker, ligesom det ogsaa vil give os en Blottelse, idet det jo ikke kan forblive en Hemmelighed, som undgaar Arbejdsgivernes Opmærksomhed, og skulde man komme i den Situation, at eventuelle Bøder ikke rammer Forbundet, saa véd de, hvor de skal henvende sig, om vi ordner os paa den Maade, som Berendt foreslaar.

Forslaget om Nedsættelse af Udvalg er det eneste rette, og Fremgangsmaaden bør være, at Udvalget arbejder videre med Spørgsmaalet og stiller Forslag til næste Delegeretmøde.

Forbundsstyrelsens Forslag forkastedes med 73 Stemmer imod 57.

Derefter vedtoges følgende af P. Berendt stillede Forslag:

»Delegeretmødet vedtager at nedsætte et Udvalg paa 8 Medlemmer (4 fra København og 4 fra Provinserne) til at udarbejde Regler for en »Privat Reservefond«. Forhandlingerne herom skal være tilendebragt inden Udgangen af 1917. Resultatet af de saaledes førte Forhandlinger udsendes derefter til Landsafstemning, og der skal gives Adgang til Drøftelse heraf saavel i Lokalafdelingerne som i Fagbladet forinden Afstemningen finder Sted.« BERENDT.

De foreslaaede Ændringer til § 35 fra Aarhus fik 15 St., fra Kallundborg 2 St. og fra Køge 26 St., medens Forbundsstyrelsens vedtoges med 56 St.

Ændringerne til § 37 om en Delegeret for hver paabegyndt 25 Medlemmer tiltraadtes.

Forslaget fra Aalborg blev taget tilbage, og Ændringerne fra Køge og Ringsted forkastedes med 64 St. mod 28.

Ændringerne til § 39, stillet af Slagelse, forkastedes med alle St. mod 29.

NIELSEN, Slagelse, anbefalede den af Slagelse stillede Ændring til § 41, da Jyderne efter den nugældende Valgmaade kan bestemme, hvem der skal være Repræsentant for de øvrige Landsdele. Ved Fagmøderne bliver man bekendt med Medlemmerne, og kommer derved bort fra Tilfældighederne. Det er ikke Meningen at tage Repræsentationen fra Bornholm.

BLOMBERG, Rønne: I 1908 blev det vedtaget, at Bornholm skulde have en Repræsentant, og mente ikke, at dette burde forandres.

NIELSEN, Slagelse: Blomberg kan jo godt vælges alligevel.

Ændringen til § 41 forkastedes og Ændringerne til §§ 57 og 61 vedtoges enstemmig.

Ændringerne til §§ 106, 107 og 108 blev taget tilbage.

Ændringen til § 112 fra Kallundborg blev taget tilbage, og Ændringen fra Forbundsstyrelsen vedtoges enstemmig.

Forbundsstyrelsens Forslag til § 116 vedtoges med alle St. mod 1, og Forslaget fra Silkeborg om en ny Paragraf vedtoges med 53 St. mod 4.

VIGGO CHRISTENSEN, København: Det vil være rigtigst her formelt at vedtage Lovene for den statsanerkendte Sygekasse i København, som vi maatte bringe i Overensstemmelse med Fordringerne fra Sygekasseinspektoratet.

Dette vedtoges enstemmigt.

Tilføjelsen til Begravelseskassens § 123, foreslaaet af Hjørring, forkastedes med 46 St. mod 25. Forslaget fra Silkeborg om en ny Paragraf vedtoges med alle St. mod 4.

Derefter vedtoges Forbundets Love enstemmig.

Mødet sluttedes.

Mødet Onsdag Formiddag.

Dirigent: CARL NIELSEN.

Forslag fra Forbundsstyrelsen om Bemyndigelse til eventuelt Køb af en Ejendom.

VICTOR PETERSEN, København: Forholdene har gjort det nødvendigt, at vi maa se os om efter andre Lokaler, og det vil være det rigtigste at købe en Ejendom, og søger derfor paa Delegeretmødet en formel Bemyndigelse hertil. Vi har tidligere haft Opmærksomheden henvendt paa en Ejendom i Frederiksborggade. Lejemaalet for de nuværende Lokaler udløber i Løbet af kort Tid, og Lejen vil da blive forhøjet, og eventuelt lægger Statsbanerne Beslag paa disse Lokaler, ligesom Boligforholdene ogsaa nødvendiggør, at Tanken udføres.

WARTENBERG, København: Vi burde have købt en Ejendom før Krigen, da den da sikkert havde været 25—50 pCt. billigere. Men, hvem agter man at raadføre sig med, da man let kan brænde sig ved et Ejendomskøb.

VICTOR PETERSEN, København: Vi stoler ikke paa Ejendomskommissionærer, og man behøver ikke at nære nogen Frygt med Hensyn til Ejendomsværdien, men Lokalerne maa passe os og ogsaa gerne blive et Aktiv. En Jurist maa selvfølgelig være medvirkende.

CLAUSEN, København, foreslog at Forbundsstyrelsen sanktionerede Købet.

VICTOR PETERSEN, København: Spørgsmaalet er kun en formel Sag, og Forbundsstyrelsen maa selvfølgelig sanktionere Købet.

BERENDT, København: Det er af rent praktiske Grunde, at Forslaget fremkommer her.

Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod 4.

Forslag om Lærlingeorganisation.

JOH. ERVIG, København: I Lærlingeforholdet maa vi nu gaa mere positivt til Værks. Vi vedtog paa sidste Delegeretmøde Organisation af Fagets Lærlinge, men denne Vedtagelse er ikke udført paa Grund af de vanskelige Forhold. Nu er Forholdene dog ikke mere saa vanskelige, og Spørgsmaalet maa nødig atter udskydes i 3 Aar. Vi maa nu

gøre det forberedende Arbejde for, hvorledes man tænker sig Organisationen. Vi kender jo alle fra vor egen Læretid de uheldige Forhold. Vi maa ikke afvente Lærlingeloven, men stille vore Krav til Mestrene. Vi bør have Lærlingeforeningerne knyttede til Lokalforeningerne. Foreningerne eksisterer allerede, der mangler blot Tilknytningen. Vi bør gøre de unge mere interesserede for Arbejderklassens Maal og Midler. Løn og Arbejdstid maa fastsættes i Lærlingekontrakterne. Soc. Ungdomsforbund interesserer sig for dette Spørgsmaal og har søgt at interessere Fagforeningerne for det. Mange unge Svende forstaar ikke deres Tarif. Lærlingeorganisation har Betydning ved Konflikt. Lærlingene er Principalernes eneste Redningsplanke. Barbererne har organiseret deres Lærlinge. Vi bør nedsætte et Udvalg til at udarbejde Love. De ældre Arbejdere vil maaske sige, skal vi nu ogsaa have Drengene med? Ja, vi skal, thi de er Fremtiden.

ERNST CHRISTIANSEN, København, foreslog følgende Ændring til Forbundsstyrelsens Forslag:

Det paalægges Forbundsstyrelsen i Forbindelse med den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe at virke for, at den kommende Revision af Lærlingeloven imødekommer nedenstaaende Krav:

Lærlingenes Uddannelsestid bør nedsættes betydeligt. Der skabes Garantier, som tilsikrer Lærlingene en virkelig Uddannelse i denne Tid.

Ensartede Regler for Svendeprøvers Aflæggelse.

Fastsættelse af en Minimalløn, der fuldt ud svarer til Lærlingens Underhold.

Arbejdstiden maa ikke overstige 8 Timer, deri indbefattet saavel teknisk som alm. Fortsættelsesundervisning. Al Undervisning foregaar i Dagtimer.

Ophævelse af Læremesterens Ret til at øve Hustugt. — Lærlingens Foreningsret anerkendes.

Offentligt, effektivt Tilsyn med Overholdelse af Lærlingeloven.

Endvidere maa man bestemt kræve, at Lærlingeloven ikke lægger Fagorganisationerne Hindringer i Vejen for at øve Indflydelse paa Lærlingenes Løn- og Arbejdsvilkaar.

VIGGO CHRISTENSEN, København: Forslaget om Lærlingeorganisationer er ikke noget nyt, men kan ikke med Held gennemføres og vil mere skade end gavne. Det er os, der har Kravet om 5 Aars Læretid.

RUUD, Norge: Naar Lærlingene i Norge er Medlem af de nødvendige Kasser, er det fordi man hævder, at Landslovene giver Ret til Organisation.

GEMYNTHE, Middelfart, var ogsaa Tilhænger af Lærlingenes Organisation, men vi maa ikke gaa for rask fremad, men samle alle de ved Faget beskæftigede. Arbejdsinspektøren kan ogsaa gøre Gavn. Vi maa passe paa, at Lærlingen ikke faar saa meget Overarbejde.

AXEL DAHL, Kbhvn.: Der er en manglende Interesse hos de unge Svende, for hvem det hele synes tilrettelagt. Vort Forslag berører ikke Rigsdagens Forslag.

L. CHR. NIELSEN, Svendborg, sluttede sig til ERVIG. Vi maa søge Indflydelse paa Lærlingenes Forhold og paa de tekniske Skoler. I Sverrig er Lønnen 8—20 Kr. i Læretiden og Lærlingene er derfor ikke saa store Udbytningsobjekter. Forholdet mellem den faglærte Arbejder er ikke saa godt, som det burde være.

BERENDT, Kbhvn.: Lærlingeskalaens Reduktion betyder større Tilgang til Faget. Var ingen Modstander af 8 Timers Dagen, men mente det rigtigst, at Arbejdstiden rettede sig efter vedk. Fags.

HARALD JENSEN, Kbhvn.: Tiden er løbet fra V. CHRISTENSEN. Lærlingene gennemfører nu deres Krav. Da vore Organisationer dannedes, ventede man ikke, til man stod paa Lovens Grund.

EICKHARDT, Esbjerg: Lærlingesagen er allerede langt fremskreden. I Esbjerg er de under Fællesorganisationen, og man har med Held anvendt baade Voldgift og Krav om Dyrtidstillæg.

P. CHRISTIANSEN, Aarhus: Man mener, at vi ikke tager os tilstrækkeligt af Lærlingene, men dette har for en Del sin Grund i vor lave Værdimaaler, der ikke levner os Tid til at tage os af dem. Vi bør have vor Opmærksomhed henvendt paa Faget Dansk i de tekniske Skoler.

ERVIG, Kbhvn.: Den nuværende Lov forbyder os ikke at gøre noget, og vedtages Loven, vil det vare 2 Aar inden vi kan udnytte den.

Derefter vedtoges det at ændre Ordet paalægger til opfordrer, hvorefter ERVIG's Forslag vedtoges.

Derefter vedtoges ERNST CHRISTIANSEN's Forslag enstemmigt.

Generalforsamlinger og Møder.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 9. Avgust. — Lokalkassen har en Kassebeholdning af 417 Kr. Til de Rejsende var medgaaet ialt ca. 44 Kr. Det sidste Fagmøde kostede kun 34 Kr. Lokalformanden havde før Jul udlaant 15 Kr. til en Kollega, som foreløbig ikke vilde betale, skønt han kunde; hvis Beløbet ikke er indbetalt inden Kvartalets Slutning, vil Vedkommendes Navn blive offentliggjort i »Typ.-Tid.«.

Af Bestyrelsen udgik Th. E. Olsen og Mathiesen. OLSEN genvalgtes med 11 St., MARTIN SØRENSEN valgtes med 10 St.; Suppleant blev CHR. SØRENSEN (»Ekspres«) med 9 St.

Lokalformanden, JOH. GERDT, aflagde Beretning fra Delegeretmødet. Hans Hovedindtryk var, at Mødet var noget mat, de vigtigste Ting enten forkastedes eller udsendtes til almindelig Afstemning, og det kunde Hovedbestyrelsen alene jo godt have gjort. Men Delegeretmøderne har alligevel deres store Betydning for dem, der deltager heri, idet de styrker Samfølelsen og Kammeratskabet blandt dem, der til daglig ofrer Tid og Kræfter rundt om i Landets Afdelinger.

H. P. PEDERSEN knyttede nogle Bemærkninger til Beretningen, og MARTIN SØRENSEN anbefalede at stemme paa Karl Sørensen, Kolding.

SØRENSEN-KJELD bragte de Delegerede en Tak for den Maade, hvorpaa de havde røgtet deres Hverv, og omtalte den korte Tid, der altid levnes Medlemmerne til at diskutere og tage Standpunkt.

Angaaende eventuel Foranstaltninger fra Arbejdernes Side i Anledning af, at Aalborg Byraad indskrænker Dyrtidsforanstaltningerne, førtes nogen Diskussion, som resulterede i, at vi skulle være i Kontakt med Hovedledelsen, *hvis* der skulde foretages noget.

BERNH. NIELSEN opfordrede indtrængende til Indmeldelse i Socialdemokr. Vælgerforening, og MARTIN SØRENSEN slog fast, at Nordjylland denne Gang atter burde have et Mandat i Hovedbestyrelsen, hvad hele Forsamlingen fandt rimeligt.

Odense Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 16. Avgust ekstraordinær Generalforsamling. — Dirigent.: P. BONDESEN.

Beretning fra Delegeretmødet aflagdes paa Lokalafdelingens Repræsentanters Vegne af EDV. JENSEN og C. O. MADSEN.

Ved Omtalen af det forestaaende Valg af Forretningsfører blev anbefalende Ord fra flere Sider udtalt for begge Kandidaterne.

Som Medlem af Forbundsstyrelsen blev P. BONDESEN genopstillet med Akklamation til forestaaende Valg af en Repræsentant for Fyn.

I Stedet for Bondesen, der ikke ønskede Genvalg som Lokalformand, valgtes Maskinsætter MAGNUS HANSEN, »Fyns Venstreblad«. B.

Medlemsmøde afholdes *Lørdag den 25. Avgust Kl. 7½* i **Rømersgade 22** (den lille Sal).

Dagsorden: 1. Forbundsstyrelsesvalget. 2. Dyrtiden. 3. Den aarlige Sammenkomst. 4. Eventuelt.

STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Velkommen Dyrtidshjælp. Personalet i Det grafiske Institut (Bogtrykker Nielsen-Kolding) blev i Fredags glædelig overrasket ved i Frokosttiden hver at faa overrakt en Konvolut med Udskrift »6 Hektoliter Koks«, indeholdende 30 Kr. Der er al Grund til at omtale dette smukke Træk, da Personalet flere Gange tidligere har modtaget lignende glædelige Overraskelser. Personalet har i Aar, som tidligere Aar, »engelsk Lørdag« i de tre Sommermaaneder.

Typografernes Sangforening. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa omstaaende Annonce angaaende Gentofte-Turen.

Sommerferie. Med ganske faa Undtagelser har Principalerne i Odense i Aar som tidligere givet Personalerne Ferie fra 4—14 Dage med fuld Udbetaling af Løn.

— Personalet i »Frederiksborg Amtstidende«s Trykkeri i København har erholdt mindst 1 Uges Ferie.

— »Nordre Birks Tidende« i Lyngby har tilstaaet Personalet 1 Uges Ferie med Udbetaling af halv Løn.

— »Lollands-Posten« (Redaktør D. Ditlevsen) har i Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Randbøll & Eicherts Personale har uden Opfordring faaet 3 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugelønnen.

— Frants Christtreu har bevilget sit Personale 3 Dages Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Charles F. Petersen giver i Lighed med de foregaaende Aar 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. Foruden fortjener det at bemærkes, at Arbejdstiden hos Ch. F. Petersen i flere Aar om Lørdagen har været 7 Timer.

Afstemningsresultat.

Ved Afstemningen over Forretningsførerstillingen blev der afgivet ialt 1191 Stemmer, deraf 19 Stemmer ikke. Paa KARL SØRENSEN faldt 642 Stemmer, og paa CARL NIELSEN 530 Stemmer. Karl Sørensen er saaledes valgt.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Torsdag den 8. Marts.

I Anledning af de forestaaende Borgerrepræsentantvalg henstillede Socialdemokratisk Forbund, at den enkelte Fagforening lod udarbejde Cirkulærer, hvis Indhold kunde have særlig Betydning for dette Fags Arbejde. Det vedtoges at udarbejde et saadant. — Paa Formandens

Forslag vedtoges det, af det paa den ord. Generalforsamling vedtagne Tilskud til Valgudgifterne i Anledning af de forestaaende Kommunevalg at yde et forholdsvis Beløb til Vælgerforeningerne i Københavns Nabokommuner. — Et gammelt Medlem, der havde opbrugt sin Understøttelse, og som stadig gik arbejdsløs, vedtoges det at yde en Hjælp. — En Dispensationssag behandledes og vedtoges. — Et Andragende om Tilskud til Anskaffelse af en Bandage kunde ikke bevilges. — En Klage over en Læge samt Anmodning om Refundering af et ved denne Læges Skødesløshed foraarsaget Udgiftsbeløb ved Antagelse af en anden Læge, behandledes og Refusion vedtoges. — Ved Forhandling mellem Formanden og et herværende Firma ang. en Bortvisning af en Arbejder, var Firmaet indgaaet paa at udbetale en Uges Løn. Bifaldtes. — Formanden meddelte, at der var tilsendt bemidlede Medlemmer af Sygekassen Meddelelse om Ændringer i Syge- og Hjælpekassens Love. Bifaldtes. — En i et Personale opstaaet Uenighed om Arbejdsfordelingen var ved Formandens Mellemkomst bragt i Orden. Tiltraadtes. — En Anmodning om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæst og godkendt.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. Avgust: Esbjerg 100.00. 21. Avgust: Middelfart 50.00.

København, den 22. Avgust 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Ernst Holger Hj. Samuelsen, udl. 18/5 12 hos Laursen (Dyva & Jeppesen), tidl. Medl. Paal. Vilna Bramm, udl. 24/12 16 hos Philipsen & Co. (Smitz). Sætterlærl. Aksel Edm. Christensen (Frederiksberg Bogtrykkeri). Sætterlærl. Aage Stuler (J. H. Schultz). 2610 Worms Hustru Charlotte Amalie.

Køge, Sætter-Trykker Niels Henry Jensen, udl. 1/8 17 hos Brødr. Larsen, Fakse.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Svensk Nr. 10155 Emil B. Svensson fra Rejse (arbl.).

Esbjerg, 3370 Will. Frandsen (Rosendahl) og 3660 A. Lyngby Pedersen (udenfor Faget). Hjørring, 6990 Georg Birkemose (Nordjysk Dagblad). Kolding, 4492 Sv. Høgsbro Behrens (arbl.). Køge, 3341 H. E. A. Majmann (Østsj. Avis). Randers, 3647 Martine Petersen Toft (arbl.). Slagelse, 3397 Rasm. V. Andersen (Militær), 6083 Lauritz F. Tobiesen (Militær) og 3787 Kaj Hj. Lorentzen (Centraltrykkeriet). Stubbekøbing, 2837 Th. V. Lund. Varde, 6068 P. Heniksen (Varde Folkeblad).

Fratraadte.

København: 1871 Viggo Ulf Holmfred til Slagelse i Pl. 3787 Kaj Hj. Lorentzen til Slagelse i Pl. 3264 Andr. P. Marcher paa Rejse.

Aalborg, 3887 Niels Kjær til København. Esbjerg, 6083 Lauritz Tobiesen til Slagelse (Militær). Køge, 3316 E. V. Koch til København (arbl.) og 3401 L. V. Andersen til København (Militær). Maribo, 2837 Thorkild Viktor Lund til Stubbekøbing i Pl. Ringsted, 3341 H. Majmann til Køge (arbl.) og 3495 G. R. Krog til Silkeborg i Pl. Slagelse, 3748 V. Nordholt til Køge i Pl. Varde, 6841 Borch til Esbjerg (arbl.).

Udmeldte.

København: 2005 Paal. Agnes Lauritzen (anden Livsstilling).

Køge, 3445 Hans P. Nielsen (fratraadt Faget).

T. C. C. Maaløv. Nørrebros Runddel Kl. 9. (3 u)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 381 Peter Jeppesen er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20[2], i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 7. Avgust 1917.

(194) BESTYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Søndag: Gentofte-Tur. Mødested: Gentofte Hotel Kl. 3. Efter en Spadseretur spises medbragt Aftensmad i Hotellets Have **Kl. 5.** — Derefter Dans og Punsch. (10)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter,

26 Aar, militærfri, selvstændig arbejdende, søger Plads, helst i København. Tilbud under Mærket »202« modtager Ekspeditionskont.

En yngre, alsidig uddannet

Typograf

(Provinsianer), fri for Militærtjeneste, søger absolut fast Plads i København. Billet med Løntilbud mrkt. »203« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

En **Sætter-Lærling** søger Plads som Forbundter til 1. November (i København). Bill. mrkt. »200« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung dygtig

Akcidenssætter,

der staar i fast Arbejde, kunde ønske at skifte Plads ca. 1. Oktober. Godt anbefalet. Billet mrkt. »204« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Trykker.

Gift Trykker i København, alsidig uddannet, som i ca. 4 Aar har haft Plads som Faktor, søger fast Plads. Billet mrkt. »191« modtager Ekpeditionskontoret.

En brugt, men god lille **Cylindertrykpresse** ønskes til Købs mod kontant. Billet mrkt. »201« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Papir med paatrykte Rammer til **Gravsange** sælges. AUG. CHRISTENSEN,
(168) Valkendorffsgade 30, Kbhvn. K.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufornikiede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: VIGGO CHRISTENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 31. AVGUST 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Udskrivning af Valg til Forbundsstyrelsen.

Til Forbundsstyrelsen skal der vælges 14 Medlemmer, deraf 3 for Jylland, 1 for Fyn, 2 for Sjælland, 1 for Lolland-Falster og 7 for København (4 for Sætternes, 2 for Trykkernes og 1 for de kvindelige Hjælpearbejderes Underafdeling).

Lokalafdelingerne i Provinserne bedes hver for sit Omraade fremkomme med Forslag om, hvilke Medlemmer man ønsker valgt. De af Afdelingerne foreslaaede Kandidaters Navne bedes tilsendt Forretningsudvalget *inden 12. September*, hvorefter Stemmesedler med Fortegnelse over de foreslaaede vil blive udsendt.

For Københavns Vedkommende skal Valget af Repræsentanter ske ved almindelig Flertalsvalg i Underafdelingerne.

Samtlige Valg skal være tilendebragte senest *Mandag den 24. September.*

Valg af Redaktør.

I Henhold til Delegeretmødets Beslutning opfordres de Afdelinger, der vil bringe Kolleger i Forslag til Redaktørposten, om at indsende Forslagene til Forretningsudvalget *senest Onsdag den 12. September.*

København, den 29. August 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 2. September Kl. 10 Form.

i »Folkets Hus«, Enghaverej 40 (den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden, derunder Beretning fra Delegeretmødet. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af Redaktør. 4. Opstilling til Valg af 1 Formand, 1 Kasserer og 4 Revisorer. 5. Forslag om Lønforhøjelse til Anton Jensen. 6. Eventuelle indsendte Forslag.

STYRELSEN.

Tak!

VED min Afgang som Tillidsmand indenfor Typografernes Kreds føler jeg en oprigtig Trang til at sige Kollegerne en hjærtelig Tak for den Tillid, de igennem Aarene i stigende Grad har vist mig.

De uendelig mange Beviser paa Sympati og Venskab, jeg i de sidste Par Maaneder har modtaget fra Kolleger i Provinserne saavel som i Hovedstaden, har ganske overvældet mig, og jeg bringer dem herved min bedste Tak derfor.

Jeg forlader mit Arbejde blandt Kollegernes Kreds med Mindet om raske og frimodige Arbejdsaar og med Tak til alle dem, der gav mig Lejlighed til at røgte en Gerning, der altid var mig kær og fyldte min Tid og mit Liv.

København, i August 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

Vor ny Forretningsfører.

KARL SØRENSEN er født 1884 i Kolding og lært Faget i samme By, i hvilken han forøvrigt stadig har haft sit Erhverv. Fra sin tidligste Ungdom interesseret navnlig i det politiske Arbejde, og har 1908—09 gennemgaaet Kursus paa Askov Højskole. Siden 1912 socialdemokratisk Byraadsmedlem, og i en Del Aar Formand for Kredsorganisationen for Vejle Amts 2. Valgkreds; tillige stærkt fremme i den socialdemokratiske Ungdomsbevægelses Organisationsarbejde. — Indenfor den faglige Organisation har Karl Sørensen siden 1911 været Medlem af Lokalafdelingens Styrelse, og var Formand for den Sammenslutning af Typografer, der havde meldt sin Tilslutning til den stedlige Fællesorganisation; denne Sammenslutning eksisterer forøvrigt ikke mere, efter at selve Lokalafdelingen er indtraadt under Fællesorganisationen. 1914 valgtes Karl Sørensen til Medlem af vor Forbundsstyrelse.

Til Trods for sin Ungdom er vor ny Forretningsfører da allerede en godt skolet Organisationsmand, og der er ingen Tvivl om, at han af al Kraft vil gøre sine Evner frugtbringende for den Organisation, hvis første Tillidsmand han nu er.

Vi ønsker ham til Lykke og Velkommen til Arbejdet.

Vi nærmer os Sandheden.

Aabent Brev til Jul. Schrøder.

Ingen bliver større, fordi han stiller sig op paa andres Ryg.

KÆRE Jul. Schrøder! Du siger, at det er med Ulyst, Du har givet Dig i Lag med Sagen mellem Carl Nielsen og mig. Og det kan jeg saa godt forstaa. Thi at skulle føre Bevis for noget, som aldrig har eksisteret, er jo næsten det samme som at skulle skabe noget af intet — en Evne, der som bekendt er forbeholdt Guderne, og til Gudeslægten hører Du vist ikke.

Den Følelse, som behersker mig nu, da jeg sætter mig hen for at gennemgaa den forfærdelige Skarndynge, Du har øst op til mig, og som kostede »Typ.-Tid.« et Ekstranumer, finder nærmest sit rette Udtryk i Ordet: Væmmelse. Jeg skal da ogsaa søge at gøre Pinen saa kort som mulig, saa meget mere, som jeg ikke tror, man laver Ekstranumer for min Skyld.

Jeg skal ikke komme ind paa nogen særlig Analysering af den lange Historie om »da Fr. Nielsen vilde være Samlingskandidat«. Det er jo en hel Roman, som sikkert har moret adskillige Kolleger, men jeg er dog overbevist om, at de fleste kun betragter den for det, den er, nemlig en hel Bunke Ingenting, der kun har det ene Formaal, at bortlede Opmærksomheden fra og dække over dit Tilbagetog og din Uoverensstemmelse med Carl Nielsen.

Jeg lader altsaa Romanstoffet ligge og holder mig til Kendsgerningerne, som forøvrigt tager hele Grundlaget bort fra Historien.

Hvor mange Ord Du end anvender, kan Du aldrig komme bort fra, at Du paa Mødet i Rømersgade stod frem og godkendte Carl Nielsens Fremstilling, som gik ud paa, at jeg havde forandret »Pas paa«-Artiklen. Ej heller kan Du benægte, at Du afviste enhver Tale om, at det var

»Fagets Stedbørn«, som jeg forelagde Dig med den Bemærkning, at *den* havde jeg forandret, men *paa min egen Foranledning.*

Dit Standpunkt paa Mødet var altsaa: Fuldt ud enig med Carl Nielsen.

Naar Du nu saa bestemt hævder, at Du ikke har været i Tvivl om, hvilken Artikel, Du har hentydet til, skal jeg henvise til følgende Erklæring fra Emil Stecher:

Naar Hr. Schrøder i sit Svar til Fr. Nielsen vil hævde, at han 1. Pinsedag udtalte til mig, at det var Artiklen »Fagets Stedbørn«, han hentydede til, da er det ikke i Overensstemmelse med Sandheden, idet Hr. Schrøder flere Gange udtalte, at han ikke kunde fastholde bestemt, hvilken Artikel det var. Men da han ikke kan erindre den af mig citerede Udtalelse, skal jeg tillade mig at citere en senere Udtalelse af Hr. Schrøder, da han mulig kan erindre den:

»Det kan ikke nytte, De vil have mig til at udtale mig om, hvilken Artikel det var eller om Enkelthederne, det kan jeg ikke, De maa erindre, det er ca. 2½ Aar siden; men at Fr. Nielsen har rettet Slutningen paa en Artikel, det kan jeg aflægge min Salighedsed paa.« Hertil replicerede jeg: »Efter Anmodning fra Redaktøren?« Dette bekræftede Hr. Schrøder.

At Hr. Schrøder foreslog at lade udnævne en Æresret, og at den Tanke paa dette Tidspunkt vandt mit Bifald, er rigtigt.

For en Fuldstændigheds Skyld gør jeg opmærksom paa, at Udtalelsen om »Septembersolen« ikke kom fra mig, men fra Hr. Wartenberg.

Køge, den 28. Juli 1917. E. STECHER.

Denne Erklæring, som tillige er godkendt af Vilh. Wartenberg, beviser altsaa, at Du 1. Pinsedag endnu ikke var enig med Dig selv om, hvilken Artikel, Du skulde holde paa. Det blev Du først, da jeg ved mit sidste Indlæg *tvang* Dig til at »finde« den private Skrivelse fra mig. Thi Datoen paa denne beviste nemlig, at Du havde talt Usandhed, naar Du paa Mødet havde sagt, at denne Skrivelse laa sammen med den forandrede Artikel. Den private Skrivelse var nemlig dateret den 24. September, men »Pas paa«-Artiklen fremkom først over 3 Maaneder senere — i Begyndelsen af Januar! Det kunde altsaa ikke rime sammen.

Her er Forklaringen paa dit Tilbagetog.

Nu vil Du rimeligvis sige, at det har mindre at betyde, *hvilken* Artikel det er. Hovedsagen er, at jeg har forandret den. Men hermed er Sagen ingenlunde klaret.

Vi maa nemlig huske paa, at Carl Nielsen har slaaet fast, *hvori Forandringen bestod.* Han skriver nemlig i »Typ.-Tid.« for 2. Marts, at jeg paa din Foranledning forandrede Artiklen, saa dens Slutning kom til at lyde: »*Pas paa dem — sæt en stærk Vagt ved Døren — I slipper ikke igennem, før I har forbedret vore Kaar osv.*«

Hvis det nu var rigtigt — hvad Du hævder — at det er »Fagets Stedbørn«, jeg har forandret, *saa skulde foranstaaende Citat jo findes i denne Artikel, men det gør det ikke.*

Her staar altsaa dit og Carl Nielsens Vidnesbyrd imod hinanden. En af Jer farer da med Usandhed. Hvem? Ja, det faa I nappes om, Jeg vover at paastaa, at det er *Jer begge to.*

Thi der er nemlig ikke et sandt Ord i Carl Nielsens Paastand om, at jeg har forandret »Pas paa«-Artiklen — det har jeg jo Dig til Vidne paa.

Og der er ikke et sandt Ord i din Paastand om, at jeg **paa din Opfordring** har forandret »Fagets Stedbørn« — det kan Carl Nielsen bevidne, eftersom den af ham paastaaede Forandring ikke findes i denne Artikel.

Jeg slaar fast som en uomstødelig Kendsgerning, at Du og Carl Nielsen nu er bunduenige ikke alene om, hvilken Artikel I skal holde paa, men ogsaa om, hvori Forandringen bestaar. Og denne Uenighed er opstaaet alene, fordi Du var uforsigtig nok til at blande den private Skrivelse ind i Historien. Trængt af mine Beviser er Du nødt til at lade Carl Nielsen i Stikken. Hvordan vilde I klare den, hvis Sagen kom for Domstolene? Tror I, at I kom ind i »Edens Have« med den Forklaring? Jeg er ikke i Tvivl om Sagens Udfald, men en saadan Afgørelse tiltaler mig nu en Gang ikke.

Det eneste, jeg kan give Dig Ret i, er din Paastand om, at jeg ogsaa har forandret Slutningen af »Fagets Stedbørn«, *men dette har jeg jo heller aldrig benægtet.* Jeg har tværtimod lige fra første Færd sagt, at *den* Artikel har jeg haft hjemme til Forandring, **men paa mit eget Forlangende.** Og Grunden hertil var ene og alene den, at *Du lod Artiklen henligge saa længe, at Tiden var løbet fra den,* idet der i dens Indledning var benyttet nogle poetiske Vendinger om September. Samtidig føjede jeg saa Ordene til om den nyvalgte Forbundsstyrelse.

Dette er den nøgne Sandhed i denne uhyggelige Affære. *Herudfra har man saa digtet Historien om min »Omvendelse«.*

I Anledning af din Insinuation om, at jeg skulde være vidende om, *hvem* der skrev de anonyme Artikler angaaende min Kandidatur til Redaktørstillingen, skal jeg indskrænke mig til at fremføre følgende Erklæring, som Forfatteren af de omtalte Artikler har sendt Køge Lokalafdeling:

»Undertegnede, der for et Par Aar siden i »Typ.-Tid.« skrev et Par Artikler under Mærket A + B, vilde gerne overfor Køge Lokalafdeling, som har taget Fr. Nielsen-Sagen i sin Haand, bevidne, at der med disse Artikler *ikke var forbundet fjerneste Antydning af Taktik eller nogen som helst Aftale med Fr. Nielsen,* saaledes som Jul. Schrøder nu saa lang Tid efter har givet det Udseende af i en længere Artikel — men at A + B.s Artikler helt og holdent stod for min egen Regning, og var Udtrykket for mit frie, personlige Ønske og min Ret til at foreslaa Hr. Nielsen til Redaktørposten.

Jul. Schrøders lange Opsats staar herved, foruden at den faar sit rette Værd, som betegnende for den Maade, hvorpaa man finder for godt og formentlig nødvendigt at regulere enkelte anderledestænkende Medlemmer af Dansk Typograf-Forbund.

Den 27. Juli 1917. Med koll. Hilsen
JUL. SAMUELSEN, Hellerup.«

Som Du vil se, har foranstaaende Kendsgerninger tyndet slemt ud blandt dine Beskyldninger imod mig. Hvad er der i Grunden tilbage af dem? Jo, der er en endnu.

Hvorfor vil Du give det Udseende af, at den »venlige Hilsen«, som jeg sendte Dig gennem mit private Brev, var Fedteri fra min Side. Du véd jo godt, at det slet ikke var første Gang, jeg havde benytttet denne Vending. Og tænker Du Dig rigtig om, saa vil Du erindre, at ogsaa *Du* har sendt *mig* en venlig Hilsen. Jeg har netop foran mig liggende et Brev fra Dig, hvor Du slutter med en »venlig Hilsen«. Er det da ogsaa Fedteri?

— — — Jeg tror nu for Resten, at det havde været det heldigste, om Carl Nielsen aldrig havde draget denne Sag frem — det havde været bedst baade for Dig og mig og især for Carl.

For dit og mit Vedkommende betyder det maaske endda ikke saa meget, thi vi skal jo ikke være Førere. Og lad os nu være ærlige: Er der noget vi to *ikke* egner os til, er det netop dette, at være Førere — jeg paa Grund af min »jammerlige Umandighed«, som Du saa nænsomt udtrykker Dig — jeg kalder det nu en meget ondartet Nervøsitet, som har skaffet mig en Sum af sjælelig Lidelse.

Og Du? Ja, jeg skal ikke her blotte dine Svagheder, men læg Haanden paa Hjærtet, Jul. Schrøder, og Du vil ogsaa finde din Achilleshæl!

Men saa er der Carl — Vennen din. Ham bliver det jo værst for. Han vil jo gerne være (Forretnings)-Fører, men jeg er bange for, at denne Affære vil bevirke, at han dumper, og den anden Karl løber med Kagen. Naa, Du faa da trøste ham med, at det i saa Fald er hans egen Skyld, og at det kun er gaaet ham som saa mange her i Verden, at han er falden i den Grav, han gravede for andre.

Fattig er denne Trøst, men lærerig.

Der er én Ting, jeg ikke ret kan forsone mig med. Hvorfor vil I med Djævlens Vold og Magt gøre mig moderat? Hvorfor kan jeg ikke faa Lov at beholde min Overbevisning? Jeg har hidtil sat en Ære i at holde min Sti ren, og saa kommer I og sætter Jeres Uhumskheder midt i den!

Mit Maal har altid været at værne om Arbejdernes Selvbestemmelsesret, om deres Frihed, fordi jeg elsker den personlige Frihed over alt andet. Jeg har efter fattig Evne vendt mig imod Magtstræbet, Prøjseriet, fra hvad Kant det end er kommet. Og naar Trætheden stundom har truet med at overvælde mig, har jeg søgt Trøst og Styrke i de bekendte Ord af *Brand:*

Sjæl, vær trofast til det sidste,
Sejrens Sejr er alt at miste,
Tabets *alt* din Vinding skabte,
evig ejes kun det tabte.

Ja, Du forstaar mig maaske ikke, men vi har dog én Gang forstaaet hinanden og været enige. Det var i 1908, da Du inde i Grundtvigs Hus talte djærve Ord mod Ledelsen om Medlemmernes Bestemmelsesret. Da vandt Du min Sympati, og jeg rejste hjem og skrev en anbefalende Artikel for dit Valg til Redaktør.

Men nu? Ja, nu er Enigheden jo hørt op. Hvem af os, der har gjort *Frontforandring,* lader vi Kollegerne afgøre.

Men vær forvisset om, at *min* Overbevisning har *aldrig* været tilfals for en Styver. Naar jeg den Gang skrev til Dig, var det fordi jeg tænkte mig Muligheden af, at Du kunde gøre Gengæld. Men jeg tog altsaa fejl.

Du foretrak at give mig Æselsparket! Tak for det.

Maa jeg saa til Slutning betro Dig, at jeg saa inderlig godt kender Aarsagen til den Aktion, der *umiddelbart før Delegeretmødet* blev rejst imod mig. Jeg vil imidlertid ikke forgribe Begivenhedernes Gang ved at nævne den nu.

Om kort Tid har vi sikkert Beviset.

Køge, den 10. August 1917. Venlig Hilsen
FR. NIELSEN.

Efter Anmodning bevidner jeg herved, at jeg efter et Møde i Forretningsudvalget blev gjort bekendt med en af Hr. Fr. Nielsen, Køge, til »Typograf-Tidende« indsendt Artikel, som indeholdt Udtalelser, der af Principalerne kunde udtydes som Svaghed og som det derfor vilde være taktisk uklogt at offentliggøre. De af Forretningsudvalgets Medlemmer, som læste Artiklen, var da ogsaa enige om at sende den tilbage til Hr. Fr. Nielsen, til eventuel Omarbejdelse.

Den 28. August 1917. VICTOR PETERSEN.

Kundgørelse.

Paa Afdelingens Generalforsamling Søndag den 26. Avgust vedtoges følgende af Afdelingsstyrelsen stillede

Forslag til Brændselslaan for Københavns Afdelings Medlemmer.

For at lette Medlemmerne Adgangen til Køb af den Ration Koks paa 6 hl. til en Pris af 30 Kr., som nu tilbydes Beboerne i København og Frederiksberg gennem Kommunerne, vedtager Generalforsamlingen den 26. Avgust:

1. at godkende de Laan, som Styrelsen allerede har ydet med dette Formaal for Øje, og
2. at yde Laan paa indtil 20 Kr. i Koksmærker til saadanne Medlemmer, som er berettiget til at faa Del i ovennævnte Rationering.

For Laanene gælder følgende Regler:

Laanene kan først ydes til de enkelte Medlemmer, naar de har faaet Meddelelse om, at der i den kommende Uge vil blive foretaget Opkrævning hos dem. De kan da henvende sig hos Inkassatoren — eller hvem der ellers maatte være valgt til at forestaa Ordningen heraf paa det paagældende Trykkeri — med Anmodning om at faa det paagældende Laan. Dog skal man overfor vedkommende Inkassator godtgøre, at man vil blive afkrævet Beløbet i den kommende Uge, og at man har købt et Antal Mærker, der i de første 5 Uger at regne fra 1. September skal være mindst 10, medens det i de følgende Uger skal udgøre et Antal, der svarer til mindst 2 Mærker pr. Uge, regnet fra 1. September.

Inkassatoren afhenter derpaa en Gang ugentlig paa Forbundskontoret det ønskede Antal Mærker for vedkommende Trykkeri, kvitterer derfor og modtager et Gældsbevis for hvert Medlem, der ønsker Mærker til Laans. Gældsbeviserne, der lyder paa Navn og Medlems-Nr., og indeholder Angivelse af det laante Antal Mærker, skal underskrives samtidig med Mærkernes Udlevering, og derefter af Inkassatoren hurtigst tilstilles Forbundskontoret.

Laanene skal afdrages med 2 Kr. om Ugen, og Indbetalingen sker samlet for hele Trykkeriet en Gang ugentlig.

Forlader et Medlem Trykkeriet, skal han til Forbundskontoret medbringe en skriftlig Meddelelse om, hvor meget han skylder for Koksmærker, og Administrationen afgør derpaa, hvorledes han skal betale Restbeløbet.

Det er en Selvfølge, at ingen kan blive delagtig i disse Laan, saalænge de staar til Restance eller har Gæld til Foreningen, hvorpaa de aftalte Afbetalingsterminer ikke er overholdte. STYRELSEN.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for April Kvartal 1917.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1917:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 44026.03	
Trykkernes do.	- 5841.74	
do. Ekstrakasse	- 1717.83	
do. Begravelseskasse	- 4241.30	
Kvindernes Privatkasse	- 812.80	
Lokalkassen	- 18316.34	
Det særlige Fond	- 2126.61	
		Kr. 77082.65
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent m. m.	Kr. 17533.22	
Tilskud fra Hovedkassen	- 2000.00	
		- 19533.22
Sygekassen: Kontingent	Kr. 10887.85	
Statstilskud for 1916	- 13721.00	
Dyrtidshjælp til Syge refunderet	- 2038.50	
Tilskud fra Hovedkassen	- 3000.00	
		- 29647.35
Hjælpekassen: Kontingent	Kr. 3408.10	
Rolfs Legat	- 52.50	
Underskud i Kvartalet	- 300.40	
		- 3761.00
Begravelseskassen		- 2851.42
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr. 3437.25	
do. - halvtbetalende —	- 587.43	
Tilskud fra Sygekassen	- 450.00	
do. - Begravelseskassen	- 200.00	
Koksafdrag	- 1929.75	
Refunderet Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 6857.50	
		- 13461.93
Sætternes Privatkasse		- 450.58
Trykkernes do.		- 592.52
do. Ekstrakasse		- 29.94
do. Begravelseskasse		- 138.54
Kvindernes Privatkasse		- 144.17
Det særlige Fond		- 363.90
Balance		Kr. 148057.22

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderst. à 1.75 (15 Medl. i 69 Dg.)	Kr. 120.75	
do. à 1.25 (50 » i 807 »)	- 1008.75	
Underst. p.St. à 2.00 (202 Mdl. i 5888 Dg.)	- 11776.00	
do. à 1.25 (21 Kv. i 624 »)	- 780.00	
do. à 1.25 (1 Mdl. i 9 »)	- 11.25	
do. à 1.00 (16 Kv. i 450 »)	- 450.00	
do. à 1.00 (3 Mdl. i 57 »)	- 57.00	
Barselshjælp à 2.00 (2 Kv. i 48 »)	- 96.00	
Omflytningsbidrag (14 Medl.)	- 220.00	
Rejsebeløb (3 Medl.)	- 19.50	
Indsendt til Hovedkassen	- 4993.97	
		Kr. 19533.22
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem til 127 Md. og 41 Kv.	Kr. 6648.00	
do. paa Hosp. til 21 Md. og 3 Kv.	- 1591.95	
	Kr. 8239.95	
Betalt Hospital	- 944.10	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	- 3252.04	
Speciallæge	- 680.59	
Vagthold etc.	- 86.77	
Barselhjælp (13 Børn)	- 195.00	
Medicin til Arbejdsløse	- 2.00	
Dyrtidshjælp til Syge	- 2982.29	
Budløn	- 50.00	
Porto	- 19.64	
Tryksager	- 19.75	
Kontingent til De samv. Sygekasser	- 171.42	
Administration	- 450.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 12553.80	
		- 29647.35
Hjælpekassen (Pengehjælp)		- 3761.00
Begravelseskassen (8 Mænd og 1 Kvinde)	Kr. 2300.00	
Medlemmers Børn (2)	- 40.00	
Administration	- 200.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 311.42	
		- 2851.42
Lokalkassen i København:		
Lønninger	Kr. 1741.00	
Porto	- 54.96	
Tryksager	- 275.00	
Kontingentopkrævning og Budløn	- 450.00	
Møder, Lokale- og Husleje	- 295.65	
Brændsel, Belysning og Rengøring	- 87.99	
Telefon og Telegram	- 130.61	
Overført til Privatkasserne	- 1033.66	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 6866.80	
Koks	- 580.00	
Dyrtidsfonden	- 300.00	
Sagførersalær	- 96.52	
Valgfonden	- 50.00	
Kont. for Styr., Bud, Bibl., og Ink. (1.—26. Uge)	- 969.80	
Kontorsager	- 39.45	
Andre Udgifter	- 32.23	
		- 13003.67
Sætternes Privatkasse		- 2304.40
Trykkernes do		- 198.81
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 0.00
Kvindernes Privatkasse		- 74.67
Det særlige Fond		- 1075.96
Beholdning den 30. Juni 1917:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 42172.21	
Trykkernes do.	- 6235.45	
do. Ekstrakasse	- 1747.77	
do. Begravelseskasse	- 4379.84	
Kvindernes Privatkasse	- 882.30	
Lokalkassen	- 18774.60	
Det særlige Fond	- 1414.55	
		- 75606.72
Balance		Kr. 148057.22

København, den 28. Juli 1917. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Dyrtidshjælpen var til Debat paa den ekstra Generalforsamling, der afholdtes i Søndags. Et Forslag om Opsigelse af den nugældende Overenskomst blev forkastet med 132 St. mod 130, medens det vedtoges enstemmigt at forlange optaget Forhandlinger med Bogtrykkerne om Revision af den bestaaende Overenskomst. Referat følger i næste Numer.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Avgust: Lyngby 50.00; Nyborg 150.00.
25. Avgust: Silkeborg 75.00.

København, den 28. Avgust 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand.

Odense: Typ. Magnus Hansen, Lahnsgade 66, 2. Sal.

Lægerne.

Dr. Eilschou-Holm er bortrejst i 4 Uger fra 30/8 17, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Frørup, Ndr. Frihavnsgade 6. Træffes 1¼—2¼.

Dr. Ruhn er bortrejst i 4 Uger fra 24/8 17, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Paulli, Margrethevej 6. Tr. 12—1.

Ny Medlemmer.

København: Hjælpearb. Adelina Gunlaugsen (Egm. H. Petersen). Paal. Eugenie Marie Johansen, udl. 18/8 17 hos Krohn (arb. s. St.). Hjælpearb. Trygve Nordahl (Ihrich).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 276 Anders Jørgen Carlsen fra Rejse (arbl.). 3025 Niels O. Engberg fra Udl. (arbl.). 1871 Viggo Ulf Holmfred fra Slagelse (arbl.). 2671 Otto Ebert Jensen fra Udl. (arbl.). 6154 Victor Jensen fra Rejse (arbl.). 3887 Niels Kjær fra Aalborg (arbl.). 3977 Carl Frost Larsen fra Aalborg (Bording). 6161 Ch. H. S. Moegreen fra Holbæk (arbl.). 445 Elof Johs. Olsen fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 3357 Frede Hansen (arbl.). Aarhus, 2549 Karl Lyhne (Jydsk Central Tr.). Esbjerg, 6841 Elias Borch (arbl.). Horsens, 3637 Chr. Worm (Bachhausen). Køge, 3748 Verner Nordholt i Pl. Silkeborg, 3495 Gudmund R. Krog (Pald).

Fratraadte.

København: 3125 Leo Gaardsøe til Amerika. 1949 Anton Hansen til Udl. i Pl. 6154 Victor Jensen til Aalborg (arbl.). 4101 Carl Chr. Jørgensen til Aarhus i Pl. 4574 Else Jensine Nielsen til Tobaksarb.-Forb.

Aalborg, 3977 C. Frost-Larsen til København. Aarhus, 3637 Chr. Worm til Horsens i Pl. Esbjerg, 6068 Poul Henriksen til Varde i Pl. Holbæk, 6161 Charles Moegreen til Kbhvn. (arbl.). Kallundborg, 6154 Victor Jensen til Kbhvn. (arbl.) og 3386 Charles Leo Petersen til Nakskov (arbl.). Nykøbing F., 296 Anders J. Carlsen paa Rejse. Skanderborg, 3660 A. P. Lyngby til Esbjerg i Pl.

Gutenberg-Koret.

Fredag den 31. Avgust: Sidste Sammenkomst i Sommersæsonen i Pilealléen 18 Kl. 7½. (4 k)

T. S. **Ordinær Generalforsamling** afholdes i **Aften Kl. 7½** pr. i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

(2 c) STYRELSEN.

T. C. C. Jægersborg—Ermelunden. Sct. Hans Torv **Kl. 10.** (3 u)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 381 Peter Jeppesen er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20², i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 7. Avgust 1917.

(194) BESTYRELSEN.

Fra Søndag den 9. September træffes Kassens Kasserer, P. NORDLUNDE, Elmegade 20², hver Søndag og Onsdag Middag Kl. 12—1½. STYRELSEN.

(211)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

En dygtig Sætter-Trykker, der kan passe en Maskine med False- & Paalægger-Apparat, kan faa en fast Plads paa et større østjysk Dagblad. Billet mrkt. »207« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Sætter,

militærfri, Avis- og Akcidens-, kan iøvrigt paatage sig alt forefaldende Arbejde, søger omkring 1. Oktober en fast Plads i større Provinsby eller København. Gode Anbefalinger haves. Staar for Tiden i fast Plads. Billet mrkt. »212« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

Afholdsmand, militærfri, søger Plads som **Avis-, Annonce- eller Akcidenssætter.** Billet mrkt. »206« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

flink og paalidelig, faar Plads i **Gjøviks Blad, Gjøvik.** *Tiltrædelse snarest.* Ansøgning med Lønforlangende samt Oplysning om tidligere Beskæftigelse indsendes snarest. (Rek.). (208)

Maskinsætter,

(Monoline) søger Plads fra Midten af Oktober. Eventuelt et Sted, hvor Sætning paa Linotype kan læres. Vedkommende staar i fast Plads. Ugift. Militærfri. Bill. mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med alt til Faget henhørende, søger en absolut fast Plads paa Sjælland. Ædruelig og militærfri. Godt anbefalet. Billet mrkt. »213« med Opgivelse af Løn bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

En yngre, militærfri Typograf søger Plads snarest som Avis-, Værk- eller Akcidenssætter. Billet mrkt. »205« til Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(Akcidens- og Avissætter), 24 Aar, søger Plads snarest. Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt, men god lille **Cylindertrykpresse** ønskes til Købs mod kontant. Billet mrkt. »201« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

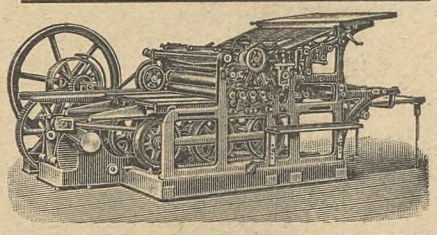

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Typ. Pudseklude

leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri,** *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 7. SEPTEMBER 1917 XLIV AARGANG

Trykkerafdelingen i København

afholder

ekstra Generalforsamling

Fredag d. 14. Septbr. Aften Kl. 7½ pr.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindeafdelingen

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Mandag den 17. September Kl. 8 Aften

i Forsamlingsbygningen, Rømersg. 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 1 Medlem til Forbundsstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Forhandlingerne om Dyrtidshjælpen.

I Tirsdags afholdtes Møde mellem Forretningsudvalgene for Bogtrykkerforeningen og for Dansk Typograf-Forbund angaaende en yderligere Dyrtidshjælp til Fagets Arbejdere. Desforuden som Repræsentanter for den københavnske Afdeling var mødt P. BERENDT, HARALD JENSEN og JOHS. LARSEN.

Under Forhandlingerne, der varede 1½ Time, fremkom fra begge Sider en Del Udtalelser om de trykkende Forhold, der for Tiden er herskende indenfor Faget, og som man fra vor Side mente nødvendiggjorde en Revision af den nuværende Dyrtidsordning.

Mødet sluttede med Nedsættelse af et Udvalg til Undersøgelse af forskellige Forhold Sagen vedrørende, samt til eventuelt at stille Forslag til en Løsning af Spørgsmaalet.

Fra vor Side valgtes BERNH. SCHMIDT, P. BERENDT og CARL NIELSEN.

Udvalget holdt sit første Møde Torsdag.

Den københ. Afdelings Generalforsamling.

DET blev BERNH. SHMIDTS overraskende Meddelelse om, at han ikke modtog Genvalg som Formand, der i Søndags gav Generalforsamlingen paa Enghavevej sit Præg.

Forhandlingerne, der ledede af J. P. CARL JENSEN, begyndte med at BERNH. SCHMIDT aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartaar, en Beretning, der viste, at der var udført et stort og frugtbringende Stykke Arbejde, og som da ogsaa uden Diskussion enstemmigt godkendtes.

Ogsaa Regnskabet, som LAUR. JENSEN oplæste, vandt enstemmig Godkendelse, hvorefter Dirigenten afbrød Forhandlingerne for at byde den nyvalgte Forretningsfører Velkommen. Forsamlingen gav sin hjerteligste Tilslutning ved at rejse sig, og KARL SØRENSEN takkede med et Par velvalgte Ord, idet han tillige udtalte Haabet om at maatte faa Lov til at udføre et Stykke Arbejde for den typografiske Stand, saaledes at det vandt ogsaa de københavnske Kollegers Tilfredshed.

Paa Forslag af WILH. WARTENBERG vedtog Generalforsamlingen med 64 Stemmer for CARL NIELSEN og 54 Stemmer for FR. NIELSEN at indstille *begge* Kandidater fra sidste Redaktørvalg.

Og saa kom Dagsordenens vigtigste Punkt. BERNH. SCHMIDT besteg Talerstolen og udtalte: »Da jeg for syv Fjerdingaar siden overtog Stillingen som Formand for Kjøbenhavns-Afdelingen, var mine Anbefalere sikre paa, at de i mig havde fundet et Menneske, der vilde gavne Organisationen. Formandspladsen er, selv under normale Forhold, ikke nogen bekvem Stilling — den har i denne abnorme Tid været det end mindre. Megen Modgang og mange Naalestik har den budt mig, og naar nu dertil kommer visse private Momenter, ser jeg mig nødsaget til at udtale, at jeg *kan* og jeg *vil* ikke mere.«

Og det hjalp ikke at BERENDT, LAUR. JENSEN, CHR. HANSEN, CARL JOHAN CHRISTENSEN, MARTIN JENSEN, Frk. CRONE, CARL NIELSEN, ALERED CHRISTENSEN, JUL. SCHRØDER og ANTON CHRISTENSEN ofrede et Par Timers Veltalenhed paa at gøre det begribeligt for BERNH. SCHMIDT, at han og Organisationen hørte sammen i det Forhold, de nu stod i til hinanden. Et hvilket som helst Offer var man villig til at bringe for at aflaste Formanden og gøre ham Stillingen lettere, alt var forgæves — selv efter at en af BERENDT stillet Resolution, der indstændigt anmodede Formanden om at blive endnu en Periode af 3 Aar, var vedtaget ved at Forsamlingen rejste sig, fastholdt BERN. SCHMIDT sin Beslutning.

Der var da ikke andet at gøre end at opstille Kandidater til Valg, og Kampen vil herefter komme til at staa mellem WARTENBERG, HARALD JENSEN og ARNOLD VECHT, idet der dog vil blive bundet Omvalg mellem de to, der opnaar de højeste Stemmetal.

BERENDT rettede en Tak til Bernh. Schmidt for hans Arbejde i de syv Fjerdingaar, og SCHMIDT besvarede det for ham udbragte Leve med et Leve for en altid enig og fasttømret Organisation, et Leve for Dansk Typograf Forbunds københavnske Afdeling.

Til Kasserer genopstilledes LAUR. JENSEN, til Revisorer: de afgaaende (ANTON ANDERSEN, CARL CHRISTOFFERSEN, ALB. MICHELSEN og ØSTERGAARD, der alle modtager Genvalg, samt de ny foreslaaede: SCHNOOR og J. P. CARL JENSEN.

Paa Afdelingsstyrelsens Vegne stillede og anbefalede BERNH. SCHMIDT et Forslag om Løntillæg til Anton Jensen, idet han henviste til de Vedtagelser om højere Løn til Forbundets Tillidsmænd og Funktionærer, som fandt Sted paa Delegeretmødet i Juli. Forslaget, der ligeledes anbefaledes af J. P. CARL JENSEN og LAUR. JENSEN, vedtoges med overvældende Majoritet. J. P.

Formandsvalget.

I.

NAAR vi nu atter efter kort Tids Forløb skal til at vælge en Formand for den københavnske Afdeling, da gælder det først om at fastslaa, hvilke Egenskaber en saadan Mand bør være i Besiddelse af. Han bør foruden at være en habil Fagmand med Kendskab til Fagets forskellige Grene tillige og navnlig være en Mand, der er vel bevandret paa Forhandlingens Omraade, en Mand, der tager redeligt og omhyggeligt paa enhver Sag, han faar med at gøre, for saa, naar han skal fremlægge den, da at kunne gøre det paa en saadan Maade, at vi andre forstaar, han har behandlet den Ting til Bunds og har taget sit Standpunkt, som han derpaa med hele Overbevisningens Varme er beredt til at forsvare og gennemføre.

Naar man ud fra dette Synspunkt skal vælge en Mand til at tiltræde Formandsposten, har vi undertegnede tilladt os at foreslaa Kollegerne at stemme paa **Harald Jensen**. Han er en Mand, der helt igennem fyldestgør de ovenfor skitserede Krav. Han har som Styrelsesmedlem haft Lejlighed til at gøre sig fortrolig med Forhandlingsarbejdet, saa vel indadtil som udadtil, og enhver, der har fulgt ham paa nærmere Hold, vil vide, at hans rolige, sikre og gennemtænkte Klarlæggelse af Sagerne absolut sikrer ham en Førsterangsplads i Spørgsmaalet om Formandsstillingen. Foruden at han er Medlem af Styrelsen, har ogsaa hans for Øjeblikket nærmeste Arbejdskammerater vidst at sætte Pris paa hans udmærkede Evner, idet han er Formand for Maskinsætterklubben. Naar dertil kommer, at han i en Aarrække har deltaget i det politiske Oplysningsarbejde, i hvilket han allerede indtager en smuk Position, vil man forstaa, at Ha-

rald Jensen netop er den Mand, vi kan bruge som vor Organisations Formand.

En Ting til bør fremhæves, naar Talen er om Harald Jensen: Han er en ung Mand med friske og dog prøvede Kræfter; han er en Mand, der kan slides paa, hvis Helbred sikkert nok skal kunne slaa til, selv paa den vanskelige Post som vor Formand, saaledes at vi ikke om kort Tid igen staar og har kørt vor Formand træt, som vi nu har gjort det to Gange i de sidste tre Aar.

Vi undertegnede anbefaler derfor indtrængende Kollegerne til Formand for Afdelingen i København at vælge

Harald Jensen.

Viggo Hansen. H. P. Mehlsen. Johs. Nielsen. H. C. R. Vilh. Hansen. A. Madsen. Karl Selck. Joh. Unger. Chr. Rasmussen. H. Hogreffe. C. Abrahamssen. O. Ludvigs. A. Kjerrumgaard.
(Bianco Luno).
C. Schnoor. Arnold Meyer. Joh. Wettersteen.
(København).
J. P. Carl Jensen. Edgar Schoug. Carstensen. John Løfberg. K. Nissen. A. Dänhardt. Otto Johansen. Kiesbye.
(Egm. H. Petersen).
C. Aug. Møller. F. T. Nielsen. Th. Dahms.
(J. H. Schultz).
Fr. Lomborg.
(Nielsen & Lydiche).
Jac. Michaelsen. D. Ryvang. C. Feldbo.
(Politiken).
Norland. Vilh. Hansen. P. Pedersen. C. V. Arleth. L. Jensen. A. Andersen. Johs. Ervig.
(Forlagstrykkeriet.)
Laur. Schiøtt. Th. Holmen. Vald. Nielsen. Westy Hansen. C. Knudsen.
(Social-Demokraten).
Viggo Rasmussen. Ulrik Hansen. Vendelboe Rasmussen. Chr. Kryger.
(Nationaltidende).
Th. Jensen. Axel Dahldorph. G. H. Jacobsen. Hj. Svalin. Chr. Aug. Petersen. Svend O. Berg. H. Stahl. Chr. Christensen.
(Bording).
P. Th. Becker. V. Hjarbo. S. Jensen. F. O. Hansen. I. F. Andersen. Orla Hansen. Paul Schnipper. Aage Wulff. Albert Jensen. Hans Simonsen. A. Eriksen. Carl Berg. Fr. Svendsen. Chr. Holm-Nielsen. Fr. Riis. A. Philipsen. J. Larsen. E. Jensen. Carl J. Hansen.

II.

Med Bernhard Schmidts desværre altfor tidlige Afgang som Afdelingsformand for København, er Kollegerne igen stillet overfor den Situation, at skulle besætte en af de allervigtigste Pladser indenfor Forbundet med en ny Mand. Besættelsen af denne Plads er af saa stor Betydning for samtlige Kolleger i København, at man ved Afstemningen bør sætte alle andre Hensyn til Side og kun lægge Vægt paa at faa den *bedste* Mand til denne ansvarsfulde og vanskelige Post. Af de tre opstillede Kandidater anser undertegnede absolut **Arnold Vecht** for at være den mest kvalificerede, og anbefaler Medlemmerne at give ham deres Stemme.

Allerede tidligere har man, naar Pladsen som Afdelingsformand skulde besættes, haft Opmærksomheden henvendt paa ARNOLD VECHT, men ikke kunnet formaa ham til at modtage Kandidaturen. Endelig er det ved dette Formandsskifte lykkedes at overvinde hans Betænkeligheder og formaa ham til at lade sig opstille.

ARNOLD VECHT er jo ikke nogen ny Mand indenfor de københavnske Kollegers Kreds. I en Aarrække har han været en ivrig Deltager i vort Foreningsliv, og bl. a. i de sidste 9 Aar haft Sæde i Forbundsstyrelsen og Medlem af den sidste Tarifkommission. En trofast Deltager har han været i Afdelingens Generalforsamlinger, og selv om han ikke hører til dem, der ved enhver Sag, stor eller lille, skal give sit Besyv med i Laget, saa har Forholdet dog altid været det, at naar VECHT tog Ordet, var han i Stand til i korte, klare, rammende Sætninger at fremdrage Sagens Kærne, at faa det vigtigste frem, *det* hvorpaa man først og fremmest skulde have Opmærksomheden henledt.

ARNOLD VECHT er en Mand i sin kraftigste Alder; vælger vi ham, er der Sandsynlighed for, at vi kan beholde ham som Formand en længere Aarrække. Han er en rolig, besindig og klarttænkende Mand; og dertil kommer, at han i Ordets bedste Forstand er en radikal Mand, en af de kritiske, der for Øjeblikket har Sæde i Forbundsstyrelsen.

Det er en saadan Mand, Afdelingen bør have som Formand, og hvis Medlemmerne vil deres eget Vel, følger de vor Opfordring og stemmer paa **Arnold Vecht.**

Carl Nielsen. Anton Christensen. Georg Andersen. Emil Olsen. Edv. Samuelsen. Wilh. Jacobsen. O. Helsted. C. E. Bynck. Edv. Nielsen. Jens Ove Petersen. P. Aug. Petersen. F. Bruun. C. V. Rantzau. Georg Nielsen. Ferd. Meier. C. Fr. Kofoed. Arnold Larsen. Johs. Petersen. Adolf Petersen. Laurits Hansen. Carl Andersen. Chr. Larsen. Carl Angelius Andersen.

III.

Undertegnede tillader sig herved at anbefale Medlemmerne at stemme paa

Vilh. Wartenberg.

Den Tillid, Medlemmerne har vist Wartenberg gennem mange Aar ved at vælge ham til Medlem af saavel Forbunds- som Lokalstyrelsen, samt ogsaa til Næstformand for Afdelingen, er jo en Borgen for, at han har været i Stand til at udrette et godt og dygtigt Arbejde til Gavn for sine Klassefæller.

Vi skal blot pege paa den energiske Maade, hvorpaa han talte og arbejdede for at gavne de daarligst stillede blandt vore Kolleger, nemlig de arbejdsløse.

At Wartenberg ogsaa indenfor de politiske Rammer har sine Medborgeres Tillid, er hans Stilling som Borgerrepræsentant jo et fuldgyldigt Bevis for.

O. V. Hansen. Alb. Edv. Hansen. Johan Buch. E. Holmfred. Jul. Bomann. Emil Sørensen. Frithiof Bjarnum. Harald Larsen. K. Lundberg. Chr. Skjerner. Aug. Wrem. Th. Arthur O. Sørensen. D. A. Jensen. Chr. Nielsen. Chr. F. V. Petersen. Karl Gustaf Bond. Schmidt. Oscar Thomas. Aage Johs. Lerø. N. C. Petersen. Hugo Olsen. C. Jensen. Aage Andersen. Hans Olsen. V. Collin. Christoffersen. Chr. Rasmussen. Emil Brandt. Alfr. Christensen. Joh. Frost. C. C. Jensen. M. Hess. Knud Larsen. Einer Lyster. Kempel Madsen. B. Mikkelsen. C. W. Nielsen. N. H. Nielsen. Joh. Poulsen. H. A. Rasmussen. Knud Rasmussen. Fr. Thillerup. Johs. A. Hansen. John F. Henriksen. Johs. Jensen. Gustav Hjerring. A. E. J. Olsen. Harry Kaaber. A. K. Ostenfeldt.

Et Par Bemærkninger i Anledning af Fr. Nielsens »aabne Brev«.

FR. NIELSENS Indlæg beviser den gamle Sandhed, at de grusomste Individer er de mest ømskindede, naar der tilføjes dem selv en Lidelse. Naa, men hvis det er ham en aandelig Tilfredsstillelse at spille den forfulgte Uskyldighed, saa for mig gerne, endskønt det, som man ved, er ham, der først har angrebet mig og fortsætter dermed, fordi jeg ikke har villet afgive en urigtig Forklaring i hans Favør.

Han kalder min Artikel for »en hel Roman«. Men det er kedeligt, at enhver, der gider, ved at undersøge de forskellige Begivenheder, Artikler og Dokumenter, der henvises til, kan overbevise sig om »Romanen«s Rigtighed, og at Fr. N. meddeler, at A.+B. er identisk med *Jul. Sam.* vil næppe rokke ved »Romanen«s Sandsynlighed.

De øvrige af hans Bemærkninger, der angaar Sagen, er nærmest en kluntet Jongleren med »Uoverensstemmelserne« mellem Carl Nielsen og mig, som jeg ikke *igen* har Lyst til at spilde Ord paa. Endvidere den endnu en Gang gentagne Usandhed, at jeg paa Mødet i Københavns Afdeling skulde have erklæret, at Rettelsen var foretaget i »Pas paa«-Artiklen. De Medlemmer, der var tilstede, kan i hvert Fald her konstatere Fr. Nielsens Uvederhæftighed.

Iøvrigt kan enhver, der endnu interesserer sig for Sagen, lægge min Artikel i Nr. 30 ved Siden af Fr. Nielsens aabne Brev, og man vil da se, at der i sidstnævnte ikke findes en eneste virkelig Imødegaaelse. Ja, han meddeler mig ikke en Gang, hvorfor der i de Blade, han paa Generalforsamlingen stak mig i Haanden, manglede *Slutningen*, som *helt igennem* var rettet.

Men nok herom. Det fremgaar af hans Artikel, at man i Køge har opdaget, at jeg har *Svagheder*. Ja, det ved Gud, jeg har! — *Mange!* Sikkert flere, end man ved af i Køge. — Hvilken af dem, der i særlig Grad er min Achilleshæl, ved jeg ganske vist ikke. Men hvis jeg — alle disse *Svagheder* til Trods — en Gang skulde faa Adgang til »Edens Have«, saa vil min Stilling i denne Sag næppe forlænge Opholdet i Skærsilden.

Det glæder mig, at Fr. Nielsen erindrer mine »djærve Ord« i Grundtvigs Hus i 1908. Disse »djærve Ord« gentog jeg forresten paa Enghavevej i 1911, og skulde det en Gang ske, at Kampen staar om de samme Principper som den Gang, da skal de »djærve Ord« atter lyde fra min Side. — Forudsat, at jeg til den Tid overhovedet beskæftiger mig med Organisationsanliggender.

Og hermed Farvel Frederik! Der findes ingen Vrede fra min Side, og jeg skal ikke forsøge at snage i *dine* Svagheder. Det eneste, jeg fremdeles bebrejder Dig er, som jeg skrev i Slutningen af min »Roman« i Nr. 30: »*. . . at han (Fr. Nielsen) driver sit Benægtelsessystem saa vidt, at han ikke betænker sig paa at skamskænde andre Kollegers gode Navn og Rygte, blot for at redde sig ud af en Knibe, han selv har rodet sig ind i*«.

Med Hensyn til de to Erklæringer skal jeg ikke ofre mange Ord paa *Jul. Samuelsen*. Jeg paapegede i min forrige Artikel den Sammenhæng, der fandtes mellem A.+B.s Artikler og Fr. Nielsens Optræden dengang. Naar nu Jul. Sam. paastaar, at der ikke fandtes »*nogen som helst Aftale*« imellem dem, saa maa den *inderlige* Sammenhæng i D'Herrers *Taktik* ved denne og andre Lejligheder altsaa skyldes en telepatisk Evne, der altid lader den ene være à jour med, hvad den anden foretager sig.

En herlig Evne at være i Besiddelse af!

— — —

Hr. Stecker indrømmer sin Forglemmelse med Hensyn til den af mig foreslaaede *Æresret*, og han tilføjer, at den paa *dette* Tidspunkt vandt hans Bifald. Desværre blev han omvendt, da han kom til Køge.

Hvor kan det nu være, Frederik!

Den af Hr. Stecker citerede Ytring er muligvis faldet i Begyndelsen af vor Sammenkomst (den varede ca. 1 Timestid), hvor jeg nægtede at give de to Herrer nogen som helst Oplysning. For det første, fordi jeg selvfølgelig ikke anerkendte D'Herrers Kompetence til at *holde Forhør* over mig. (I den Forbindelse var det, jeg foreslog en Æresret, bestaaende af *upartiske* Mænd, hvad hverken Hr. Stecker eller Wartenberg kunde siges at være). For det andet talte man i høj Grad til mine Følelser: »Fr. Nielsen var forpint og nedbøjet«, »Køge Lokalafdeling vilde ikke have ham til Lokalformand mere, hvis Anklagen var rigtig«, jeg »skulde ikke lade mig bruge til at slaa Fr. N. ned« osv.

Ja, jeg har aldrig villet Fr. Nielsen noget ondt, og havde han ladet være med i Nr. 29 at beskylde mig for falsk Forklaring samt fremsat sin Insinuation med Hensyn til det »private« Krav, havde Sagen været Slut fra min Side.

Hr. Stecker *benægter* imidlertid *ikke*, at jeg efterhaanden som Samtalen skred frem og D'Herrer blev mere og mere *nærgaaende*, erklærede, at det efter *min* Mening var »Fagets Stedbørn«, der var rettet paa min Opfordring. Hr. Stecker *kan* heller *ikke benægte*, at han flere Gange spurgte: »De mener altsaa, at det er »Fagets Stedbørn«, og endelig har Hr. Stecker *ikke vovet at benægte* den Udtalelse, jeg citerer i Nr. 30: »*Tag De den Artikel (»Fagets Stedbørn«) med til Køge og henled Fr. Nielsens Opmærksomhed paa dens Slutning*«.

Herefter har Hr. Steckers Erklæring næppe større Værdi for Fr. Nielsen.

— — —

Slutningen af Fr. Nielsens »Brev« forstaar jeg ikke. Men den angaar antagelig heller ikke mig. Venlig Hilsen

JUL. SCHRØDER.

Vi har endvidere modtaget følgende:

Undertegnede Lokalafdeling finder Anledning til at udtale følgende om denne Sag:

At dømme efter alt, hvad der er fremkommet under Diskussionen, er der kun ringe Sandsynlighed for, at Fr. Nielsen har gjort sig skyldig i den »Brøde«, han beskyldes for. Man maa jo huske paa, at det eneste »Bevis« imod ham er de tre Herrers Vidnesbyrd, men da i hvert Fald de to af disse nu er fuldstændig uenige om, hvad den paastaaede Forandring gik ud paa, kan der næppe tillægges disse Vidnesbyrd synderlig Betydning.

Hvad selve Beskyldningen angaar, da lyder det dog *for* usandsynligt — for ikke at sige komisk — at Jul. Schrøder skulde have opfordret Fr. Nielsen til at forandre en Artikel, *saa den blev et Angreb paa Ledelsen.*

For øvrigt er vi af den Opfattelse — og vi tror, at de fleste Kolleger deler den — at det er ganske forkasteligt, naar Carl Nielsen har fremdraget en saadan Sag uden at have noget som helst skriftligt Bevis for Rigtigheden af sine Paastande.

For Fr. Nielsens Vedkommende synes vi, at han kan være fuldt ud tilfreds med Sagens Forløb. Hans Modstandere har næppe kastet Glans om deres Navn ved denne Affære, som — tænk, hvilket Held — blev rejst umiddelbart før Redaktørvalget.

1. September 1917. KØGE LOKALAFDELING.

Ovenstaaende Udtalelse fra den Afdeling og de Kammerater, der har kendt min Færd gennem mange Aar, er mig nok. Der er sikkert ingen, der har bedre Betingelser for at skønne i denne Sag.

Da jeg føler, at Kollegerne nu er trætte af at beskæftige sig med denne Affære — det er jeg for Resten ogsaa —, skal jeg som afsluttende Bemærkninger fra min Side kun fremkomme med følgende i Anledning af det sidste »Sandhedsvidnes« Erklæring.

Jeg konstaterer, at mine Modstandere ikke har leveret det fjerneste Bevis for deres Paastande. Men naar nogen fremsætter en Beskyldning imod sin Næste og ikke kan bevise Rigtigheden deraf, kommer vedkommendes Handling da ikke ind under Begrebet: *Sladder?*

Den hele Aktion er kun rejst imod mig, *fordi man frygtede min Kandidatur ved Redaktør-Valget.* Og da man manglede Vaaben og Angrebsstof til at slaa mig ned med, satte man sig hen og lavede den paagældende Historie, gaaende ud fra, at deres Navne havde saa god en Klang blandt Kollegerne, at de vilde tro dem paa deres glatte Ansigter. Men de har dog vistnok forregnet sig. Autoritetstroen og Overmennesketeoriens Tid er forbi. Arbejderne har opdaget, at vi er Mennesker allesammen.

Og derfor vil Hr. Bogtrykker Victor Petersens *meget forsigtige* Erklæring, der kommer som en sidste Redningsplanke, hvortil de betrængte klynger sig, blive modtaget med et Smil. *Hans* Navn kan ikke mere imponere nogen dansk Arbejder. At de Herrer skal ty til *Principalernes* Kreds for at finde Vaaben imod *en Arbejder*, ser jo heller ikke videre flatterende ud. Jeg misunder dem ikke Hjælpen.

Forøvrigt er den Tid sikkert ikke fjern, da Danmarks Typografer er saa voksne, at de selv kan forestaa Ledelsen af deres Fagorganisationer og ikke behøver at vælge deres Formand blandt de større Bogtrykkere. Men om dette Forhold bliver der sikkert senere Lejlighed til at tale. FR. NIELSEN.

Disse to sidste Indlæg fra Køge er hinanden saa ganske lig, at man skulde tro, det ene havde været nok. Jeg skal ganske kort svare: Saa let som Køge-Afdelingen opgør Resultatet af de Kendsgerninger, der foreligger, kommer man ikke til uden en speciel god Villie til at se ensidig paa Sagen. De samstemmende Vidneudsagn om, at der fra Fr. Nielsen har foreligget en Artikel, som paa Grund af sin moderate Tendens maatte sendes tilbage til Omskrivning for Slutningens Vedkommende, kan man ikke komme udenom. Tilbage bliver Spørgmaalet om, hvilken Artikel det drejer sig om, og paa hvilket Tidspunkt den har været indsendt. Her har jeg sandsynligvis begaaet en Huskefejl, idet det stod for mig, som Artiklen indkom foran Tarifforhandlingerne i Aarhus, medens Schrøder er af den Opfattelse, at det var foran de Forhandlinger, der fandt Sted i København nogen Tid forud. Som den Jonglør han er, har Fr. Nielsen søgt at udnytte denne Uoverensstemmelse, men det maa for uhildede Læsere staa som en forholdsvis underordnet Side af Sagen, naar ellers Paastanden overfor Fr. Nielsen kan bevidnes.

Køge-Afdelingens Formening om, at Jul. Schrøder skulde have opfordret Fr. Nielsen til at forme sin Artikel som et Angreb paa Ledelsen, er jo forøvrigt et godt Bevis paa Argumentationen fra den Side. Schrøder *har* opfordret Fr. N. til at forandre sin Artikel saaledes, at den ikke kom til at fremtræde som et Udtryk for, at man indenfor vort Forbund levede i den Anskuelse, at det paa daværende Tidspunkt ikke nyttede at stille Krav til Arbejdsgiverne. Navnlig foran en Forhandling om en ny Tarif vilde dette have været meget uheldigt.

Formodningen om, at Sagen fra min Side er rejst med det forestaaende Redaktørvalg for Øje, er ganske fejlagtig. Min Beskyldning mod Fr. Nielsen fremkom her i Bladet den 2. Marts, saa det er da ikke ganske umiddelbart foran Redaktørvalget; mit Angreb paa Fr. Nielsen fremkom kun fordi jeg syntes det i for høj Grad usmagelig, at angribe Kolleger, der anbefalede at stemme Ja for Forslaget til en Tarifforlængelse, naar han selv kort forinden var af den Anskuelse, at der ikke var synderligt at opnaa ved en Forhandling med Bogtrykkerne.

Fr. Nielsens Slutningsbemærkninger om vort Forbunds Formands Erklæring her i sidste Numer, er typisk og god at faa Forstand af. Rokke ved Erklæringens Indhold *kan han ikke*, saa vælger han den for ham sædvanlige Fremgangsmaade at forsøge en Tilsmudsning og Mistænkeliggørelse overfor dem, der følgende Sandheden, staar ham imod. Det er ikke nogen Nyhed for vore Medlemmer at vort Forbunds Formand er Bogtrykker og Principal, det har han nemlig været i al den Tid han har været Formand for Forbundet, og det er først nu, da hans Bekræftelse paa hvad han har set med sine egne Øjne, gaar Fr. Nielsen imod, at denne — efter 25 Aars Forløb — finder Anledning til at angribe ham for dette Forhold, som ikke har den fjerneste Forbindelse med den foreliggende Sag. Han var tillige ogsaa Bogtrykker, da han i sin Tid som Afdelingsformand i København mægtigt bidrog til Typografernes Organisering og Lønbevægelser og han paadrog sig den Gang et Fjendskab og Forfølgelse blandt andre Bogtrykkere. I den Henseende slaar Fr. Nielsen godt Følge med Principalerne. CARL NIELSEN.

Redaktørvalget.

I Anledning af det forestaaende Valg af Redaktør til »Typograf-Tidende«, har Køge Lokalafdeling i Dag enstemmig vedtaget at opstille

Frederik Nielsen.

Den 3. September 1917. KØGE LOKALAFDELING.

Nikkedukker.

PROVINS-TYPOGRAFERNES Løn-Vilkaar har i en lang Aarrække været alt andet end misundelsesværdige og har endog i den sidste Krigsperiode været saa elendige, at selv den mest paapasselige ikke har været i Stand til at »klare hver sit«. Dette til Trods har der dog stadig været et betydeligt Flertal blandt Provins-Typograferne, der villigt har nikket Ja til det ene Tarif-Forslag daarligere end det andet, for tilsidst at blive præsenteret for Odense-Forslaget som det højeste, der kunde naas ad fredelig Vej. — Er det da at undres over, om en og anden Kollega efterhaanden er traadt frem og har kritiseret den bestaaende Ordning, talt skarpe Ord om det meningsløse i, at det typografiske Fag — til Trods for fuld Beskæftigelse — ikke har været i Stand til at byde Fagets Udøvere en saadan Løn, at det har været dem muligt at leve og eksistere som Mennesker.

— Ud fra ovenstaaende Betragtninger har i hvert Fald jeg følt mig foranlediget til at »snakke med«. At det ikke har været til alles Tilfredshed, er jeg klar over, og jeg har faaet dette yderligere bekræftet ved at se Ferd. Poulsens Artikel i Nr. 33 af »Typ.-Tid.«. — Javist sagde jeg Nikkedukker (iøvrigt var det et Citat, jeg brugte), og det staar jeg ved, saavist som der findes alt for mange, baade unge og gamle, der er mere end villige til at nikke Ja til det første det bedste, der bliver budt dem, glemmende, at Flertallets Vilje bliver den Lov, vi *alle* maa bøje os under. — Hvis Ferd. Poulsen i Stedet for tankeløst at hugge Pennen i Blækhuset vilde have brugt sin Hukommelse, vilde han ganske sikkert erindre, at jeg netop ved Fagmødet i Odense *først* rettede Kritikken mod de Kolleger, der havde stemt Ja for de foregaaende Tarifer, dernæst mod den, efter min Mening, *for* moderate Ledelse. Det er altsaa ikke *alene* vore Ledere, jeg har kritiseret. Og vil Ferd. Poulsen søge videre i sin Hukommelse, vil han sikkert erindre, at jeg nævnte 25 pCt. som det mindste Tillæg, vi burde akceptere;

at jeg ikke var for højt oppe, viste Resultatet fra andre Fagmøder Landet over, hvor man fastslog 33 pCt. som det mindste. Dette var altsaa mine »gyldne Løfter«, der forøvrigt slet ikke var Løfter, men velbegrundede Krav. At de ikke er »ramlede sammen som et Korthus«, beviser den Kendsgerning, at de lavest lønnede naaede de 25 pCt.

Ferd. Poulsens vigtigste Angrebspunkter er hermed borte; hans øvrige Udgydelser vil jeg skænke ham.

Naar Ferd. Poulsens Sind igen er kommet i Ligevægt, vil han vist give mig Ret i, at det var heldigt, at det var hans og Ledelsens Odense-Forslag, der ramlede sammen. I hvert Fald er Provins-Kollegernes Mening herom ikke Tvivl underkastet.

Svendborg, den 18. August 1917. CORFITZ MADSEN.

Hermed er Diskussionen afsluttet. RED.

Lars Hvejsel.

MED stor Forbavselse læste jeg i »Typ.-Tid.«, at Lars Hvejsel var død. Da jeg kunde ønske, at han ikke skal glide ud af Sagaen uden et Par Mindeord, vil jeg skrive et Par saadanne om ham.

Det er om Strejken paa »Midtfyns Dagblad« i Ringe for nogle Aar siden. Hvejsel var bleven antaget som Faktor i Bladets Kostald — om Forladelse — Trykkeri, men da han *den Gang* var en fin Mand, kneb det for ham at bevæge sig i dette Udhus af et Trykkeri. Saa en Morgenstund ringede han til Hovedkontoret i København, at han F . . . . . knække ham ikke vilde arbejde der mere, det var sundhedsfarligt osv., og han bad om Lov til at maatte nedlægge Arbejdet og lukke denne »Biks«. Hovedkontoret svarede selvfølgelig Nej, men Hvejsel forstod Ja og meddelte os to Svende, at nu havde vi faaet Lov at lukke Biksen, og nu skulde vi nok vise ham Bjørnbak noget andet. Vi tog med Middagstoget til Odense, men — om Forladelse — der laa Telegram om, at vi ekspres skulde rejse til Ringe og genoptage Arbejde. Efter at have smagt lidt paa det, rejste vi derned igen, men Hr. Redaktøren var i Krigshumør og optraadte som Trykker i Knæbenklæder og Manchetskjorte (med Farve paa). Han vilde ikke have os mere. Herut alle 3. Naa, ved Forhandling kom vi saadan overens, at jeg blev antaget som Faktor — Gud bedre det! — Jeg kom fra Dynen i Halmen, i Stedet for at tage med Lars Hvejsel til Tyskland; han var ligeglad med den 3 Mdr.s Karantæne, han af Forbundet blev idømt for denne »Trykkeri-Lukkebedrift«.

Efter dette Numer har jeg kun set Hvejsel et Par Gange, men han kom længere og længere ned ad Bakke. Landevejen havde faaet for meget Tag i ham til at den kunde slippe ham, og den samme, evig lovpriste Landevej vil tage endnu flere Ofre. Selv om Hvejsel ikke direkte er død paa Landevejen — det kender jeg ikke —, saa har dens Strabadser alt for meget nedbrydende Virkning paa somme — for ikke at sige alle — Menneskers Impulser.

Jeg vil slutte med et velment: Fred — Fred med hans Minde!

Nykøbing F., 19. August 1917. CHR. BORGVOLD.

Forretningsførervalget.

VI har i vore Love en Bestemmelse om, at vore øverste Tillidsmænd skal vælges ved almindelig Afstemning blandt Medlemmerne efter *dobbelt* Indstilling fra Delegeretmødet. Naar vi har en saadan Bestemmelse i vore Love, er det vel Meningen, at de helt skulde overholdes, da det jo ellers er ret unyttigt at have den der. Ud fra den Betragtning var jeg blandt de Delegerede, der absolut holdt paa dobbelt Indstilling til Forretningsførerposten, ligesom jeg selvfølgelig gik ud fra, at det var lige meget, hvem der indstilledes, saa vilde Kandidaten ikke være alle Kolleger tilpas.

Jeg er derfor saa ubeskeden at protestere mod den Vending i Sørensen-Kjelds Anbefaling for Karl Sørensen i »Typ.-Tid.«s Nr. 33, at »simpel Beskedenhed ikke tilraadede Carl Nielsen at trække sig tilbage.« For det skulde jo da ikke gerne blive Kotume, at den Kollega, der indstilledes med de færreste Stemmer, skulde tilsøles netop fordi han bøjede sig for Loven og de Delegeredes Ønsker.

Det er vel heller ikke Sørensen-Kjelds Mening, at Delegeretmødet skal vælge Forretningsføreren, hvad jo dog bliver Tilfældet, hvis der kun indstilles én Mand. Hvis Carl Nielsen f. Eks havde faaet de fleste Stemmer paa Delegeretmødet, vilde S.-K. saa fundet det naturligt, at Karl Sørensen havde trukket sig tilbage og derved foraarsaget, at S.-K. ikke havde kunnet afgive sin Stemme, hvad han jo aabenbart ikke kunde have gjort efter den Skylle, han gav Carl Nielsen. Og endelig viser Afstemningsresultatet jo da ogsaa, at Carl Nielsen har nogen Grund under Fødderne ude blandt Medlemmerne, og jeg er noget tilbøjelig til at tro, at hvis vi ikke havde haft det ulyksalige: Københavner—Provinsianer, som absolut burde være banlyst indenfor den lille Flok, som vort Lands Typografer jo dog er, saa havde Carl Nielsen faaet Flertallet af Stemmerne, og havde der været Stemmepligt, var det maaske ogsaa blevet Tilfældet.

Derfor, Sørensen-Kjeld, lad os være enige om *ikke* at kalde Delegeretmødets Beslutning om at overholde vore egne Love for *Trods* fra Carl Nielsens Side, for saa kommer vi lidt langt ud.

Slagelse, den 25. August 1917. CHR. NIELSEN.

Hermed maa Diskussionen om dette Valg være afsluttet. RED.

De Arbejdsløses Skovtur.

ONSDAG den 22. August samledes op imod halvandet Hundrede af de arbejdsløses Kolleger til den aarlige Skovtur. Paa Grund af de vanskelige Forhold kunde man ikke tage samlet af Sted, men havde ordnet det saaledes, at hver især maatte tage til Klampenborg som man bedst kunde. Ordningen viste sig at være praktisk; thi ved det fastsatte Klokkeslet — 12½ — var saa godt som alle, der havde tegnet sig for Turen, pr. Sporvogn, Tog, Cykle eller Apostlenes Heste naaet ud til Hotel »Gamle Bellevue«, hvor man med god Appetit satte sig til det festligt dækkede Bord. Maden var udmærket, og et Par i Dagens Anledning forfattede Sange af de kendte Pseudonymus'er, Rudolf Nordby og L. J., satte Humøret saa godt i Vejret, at man tilsyneladende ikke tænkte videre over det kedelige Faktum, at Festkomitéen havde været nødsaget til ikke at vise sig særlig flot med Akvavit.

Efter at være blevet forsynede med Cigarer gik man med Musik i Spidsen til Posemandens Hus, hvor der blev drukket Kaffe, og hvor hver af Deltagerne fik udbetalt Rejsepenge og Kuponer til Indkøb af et Par Genstande paa »Gamle Bellevue«, hvortil man derefter vendte tilbage. Hotellets Sal, der var bleven ryddet, medens man havde været borte, toges i Besiddelse igen, og Dansen begyndte med Liv og Lyst; men det kan ikke nægtes, at der ved Dansen var den kedelige Fejl, at der var altfor faa Damer.

Vejret var glimrende og i høj Grad medvirkende til, at alt forløb saa godt. Almindelig Tilfredshed herskede paa Turen, og da Festkomitéen, umiddelbart før der blev blæst af, som Ekstraforplejning lod servere 2 Kasser Stjerne Øl, var der kun én Mening raadende: at man havde haft en glad Dag, og at Turen i alle Maader havde været vellykket.

Hovedbestyrelsesvalget.

VED en ekstraordinær Generalforsamling i Slagelse Lokalafdeling vedtoges det til Hovedbestyrelsesvalget at opstille en Kandidat, og da den tidligere opstillede Mand ikke ønskede at lade sig opstille igen, faldt Valget ganske naturligt paa **H. A. Hansen**, som vil være de Delegerede fra sidste Delegeretmøde og Medlemmerne ude i Landet bekendt gennem de af ham paa Mødet fremsatte Udtalelser, der er Anbefaling nok.

Vi véd her i Afdelingen, at om Hansen bliver valgt, da tilføres der Forbundsledelsen en energisk og glimrende Arbejdskraft, som nok skal vide at præge Ledelsens Arbejde ved sin store Interesse for Fagets Kaar, og ikke mindst ved sine radikale Anskuelser. Derfor anbefaler vi trygt vore Medlemmer Landet over at stemme paa

H. A. Hansen.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

afholdt — paa Begæring af 91 Medlemmer — ekstraordinær Generalforsamling 26. Avgust. Dirigent: JUL. SCHRØDER. Sekretær: JOHS. ERVIG.

Til Dagsordenens Punkt 1: *Forslag om Laan til Indkøb af Brændsel for Medlemmerne* meddelte FORMANDEN, at Styrelsen i Anledning af Brændselsrationeringen havde overvejet Muligheden af gennem Laan at række Medlemmerne en hjælpende Haand til Indkøb af Brændsel. Sagen er vanskelig, da det rimeligvis vilde komme til at dreje sig om store Summer. Havde derfor indledet Forhandlinger med Arb. Fællesorganisations Brændselsforretning, der var gaaet ind paa en Ordning, som formindskede Risikoen for Afdelingen. Forelagde paa Styrelsens Vegne det i forrige Numer offentliggjorte Forslag.

M. JENSEN takkede Styrelsen for Forslagets Fremkomst. — Kassereren, LAUR. JENSEN opfordrede Restanterne fra sidste Laangivning til at betale det skyldige, og de nye Laantager til at overholde Terminerne. Lokalkassen var i Forvejen spændt haardt nok for. — JENS OVE PETERSEN opfordrede Styrelsen til at tage kraftigt fat paa de Medlemmer, der, trods stadigt Arbejde, endnu resterede med Laan fra 1916. Maaske en Offentliggørelse i »Typ.-Tid.« kunde hjælpe. — SPETZLER: Hvorledes vil man stille sig overfor de Arbejdsløse? — FORMANDEN lovede, at Styrelsen skulde tage Spørgsmaalet om de Arbejdsløse op til velvillig Overvejelse saasnart den foreslaaede Ordning var gennemført. Derefter vedtoges Forslaget enstemmigt.

Punkt 2: *Drøftelse af Dyrtidstillæget.* Som Ordfører for »de 91« fik RUNDBERG Ordet: Den 9. Avgust havde han paa Personalets Vegne tilstillet Formanden en Skrivelse, hvor det henstilledes til Styrelsen at tage Spørgsmaalet op. Skrivelsen blev ignoreret. Havde derfor, da det syntes som Styrelsen veg tilbage for nye Besværligheder, taget Initiativet til Indkaldelse af Generalforsamlingen. Misfornøjelsen med Dyrtidstillæget er nu almindelig. Refererede den sidste Dyrtidsaktion. Forholdene har nu gjort Tillæget illusorisk, idet Priserne siden da er steget med ca. 25 %. Forventede at Principalerne derfor vilde indrømme Berettigelsen af et nyt Tillæg. Siger vi ikke Overenskomsten op nu, med 1 Maaneds Varsel, til Ophør 1. Oktober, er vi bundet til den indtil 1. Januar. Opfordrede til at stemme for Overenskomstens Opsigelse.

Til dette Standpunkt sluttede sig J. P. CARL JENSEN, SONNENBORG og AAGAARD, medens N. C. HANSEN talte for, at de Arbejdsløse først og fremmest maatte hjælpes.

Paa Bogsætterklubbens Vegne forelagde P. BERENDT følgende Udtalelse, der Aftenen i Forvejen var vedtaget paa B. & A.s Møde:

»Under Verdenskrigens 3 Aar har de typografiske Arbejdere i København ialt kun erholdt ca. 160 Kr. pr. Medlem i Dyrtidstillæg. Vi fordrer derfor, at den nuværende Dyrtidsoverenskomst opsiges til Udløb 1. Oktober, og Forhandling indledes om en Revision, der bringer Dyrtidstillæget i Overensstemmelse med den stedfundne Prisstigning.«

Iøvrigt anbefalede BERENDT at bibeholde den nuværende Form for Fordelingen, men at slette Grænserne. Vi bør ikke opsige Overenskomsten, thi selv uden dette kan vi forlange Forhandlingerne sluttet til en bestemt Tid.

FORMANDEN: Rundbergs Skrivelse blev ikke ignoreret, men maatte nødvendigvis først forelægges Styrelsen. Konjunkturerne har forværret sig siden vi fik det sidste Dyrtidstillæg. Der er voksende Arbejdsløshed i Industrien, og ligesaa hos os. Men foruden Arbejdsløsheden stiger ogsaa Priserne, og Kravet om større Dyrtidstillæg er derfor forstaaeligt. Vi vinder imidlertid intet ved at opsige Overenskomsten, men skal lade Styrelsen optage Forhandling om en Revision. Stillede en Resolution i Overensstemmelse hermed.

Frk. CRONE, CARL NIELSEN, ALFR. CHRISTENSEN og MICHELSEN udtalte sig i Tilslutning hertil, hvorefter Formanden trak sin Resolution tilbage til Fordel for en af Alfr. Christensen stillet, saalydende:

»Da Dyrtiden i det Aar Dyrtidsfondet har fungeret er betydelig forværret, henstiller Generalforsamlingen d. 26. Avgust 1917 til Styrelsen af Dansk Typ.-Forbund hurtigst at søge Forhandling med Københavns Bogtrykkerforening om Forhøjelse af Dyrtidstillæget, saaledes at Indbetalingen forhøjes. Endvidere bør forlanges en Revision af Dyrtidsfonden, saaledes at Satserne for Portionerne ændres.

Resultatet af Styrelsens Henvendelse skal forelægges i Løbet af 14 Dage.«

Ved en »i Gaasegang« foretaget Afstemning vedtoges denne Udtalelse med 132 Stemmer imod 130, som faldt paa den af Bogsætterklubben foreslaaede.

Hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Nakskov Afdeling.

Den ekstraordinære Generalforsamling Lørdag den 18. August var besøgt af ca. 20 Medlemmer.

Aarsagen til den ekstraordinære Generalforsamling var forskellige vigtige Spørgsmaal, som skulde sættes under Debat; heraf var det vigtigste Punkt selvfølgelig »Valget af Forretningsfører for Provinsen«.

I Debatten herom deltog LUDV. KRAGH, RÜMICHE, Maskinsætter PETERSEN, ALBERT NIELSEN og MAGNUS JENSEN. Der var delte Meninger om, hvem der skulde stemmes paa.

Forskellige Punkter af ganske lokal Natur blev herefter diskuteret samt en Omtale af den forestaaende Afstemning om Udmeldelsen af »De samvirkende«?

Til Forbundsstyrelsesmedlem stod Valget atter, og efter en kort Diskussion valgtes KRAGH.

En heftig Debat om Syndikalisternes Synspunkter, Syndikalisternes kommunale »Spækjægere« og kommunale Dyrtidsforanstaltninger blev Afslutningen paa denne Aften, og man fik den sædvanlige »7 Kroners Omgang«. AAGE R.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 17. Avg. Kl. 7½; godt Halvdelen af Medlemmerne var mødt.

Efterat Formanden, N. P. JENSEN, havde budt Velkommen og LOUIS RASMUSSEN var valgt til Dirigent, afgav de to Delegerede, L. CHR NIELSEN og CORF. MADSEN, en fyldig og interessant Beretning fra de tre Dages Forhandlinger i København. Ligeledes anbefalede de begge at stemme paa Carl Nielsen og motiverede dette nærmere.

Valget forleden af Delegerede gav Anledning til en lang Diskussion, hvorunder C. W. JENSEN hævdede, at han fandt det selvfølgeligt som Formand at gennemgaa Forslagene og afgive sin personlige Mening derom, uden derved, som af Corf. Madsen refereret i »Typ.-Tid.«, at angive bestemte Linier; han havde netop pointeret, at Valget ikke var for eller imod De samv. — CORF. MADSEN fastslog atter heroverfor, at C. W. J. ved sin Omtale af det omstridte Punkt netop havde trukket Linierne op.

Flere Medlemmer havde Ordet til Sagen, hvorefter Beretningen toges til Efterretning med en Tak til Repræsentanterne.

Under Eventuelt behandledes en Trykkerisag. P. H.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 1. September. — Dirigent: HELDAGER.

FORMANDEN bød Velkommen og mindede afdøde Kollega N. P. Andersen. Ved Slutningsudtalelsen: »Æret være hans Minde« rejste Forsamlingen sig.

Dernæst oplæstes Forhandlingsprotokollen, der godkendtes.

FORMANDEN og H. A. HANSEN aflagde Beretning fra Delegeretmødet, og omtalte kort de vigtigste Forslag, der havde været til Forhandling. Beretningen godkendtes.

Ligeledes aflagde H. A. HANSEN Beretning fra Kontrahentmødet.

Derefter drøftedes Opstillingen af en Kandidat til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg. — R. P. JENSEN ønskede sig ikke genopstillet, og efter en kort Diskussion vedtoges det at opstille H. A. HANSEN til Valg.

Under »Eventuelt« drøftedes Redaktørvalget til »Typ.-Tid.«, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. JOHS. A. P.

Nær og Fjærn.

Stemmesedler til Formandsvalget i København bliver først udsendt efter den 15. September.

Brændselshjælp. Den gifte Del af Fjeldsøes Bogtrykkeris Personale (ialt 10) har velvilligst faaet tilstaaet 20 Kr. hver som Hjælp til Indkøb af Brændsel.

Brev henligger til H. C. Berg fra Hillerød. — Brev henligger til Victor Jensen fra »Friheds Værn«. — Brev af stor Vigtighed henligger til Aage Andersen fra Middelfart.

Typograf E. Borrild, Roskilde, mangeaarig Maskinsætter paa »Roskilde Tidende« og Formand for De samv. Fagforeninger i Roskilde og Arbejdernes Forsamlingsbygning »Fjordvilla«, er valgt til Formand for Sygekassen »Hjemmets Trøst« i Roskilde og fratræder som Følge heraf Faget 1. Oktober.

40-Aars Jubilæum. Onsdag d. 12. September har Trykker CARL V. NIELSEN arbejdet 40 Aar i H. H. Thieles Bogtrykkeri. Jubilaren er en i vide Kredse kendt og skattet Mand, og særlig de unge Trykkere, som har besøgt Fagskolen for Boghaandværk, hvor han som Lærer i 20 Aar har ledet Trykkerafdelingen, vil mindes ham, som en stille og rolig Mand, der paa en myndig, men venlig Maade ledede deres første Skridt paa Kunstens Bane. Blandt sine Arbejdsfæller er N. anset som en retlinet Personlighed, hvem man trykt kan stole paa. Jubilaren har altid været et trofast Medlem af vort Forbund, som han har været Medlem af fra han blev Svend et ½ Aar efter Trykkerforeningens Stiftelse.

Dødsfald. I Onsdags Morges afgik Bogtrykker H. MADSEN-SKOU ved Døden efter en i Sommerens Løb stadig tiltagende Hjertesygdom. Skou var født i Oktober 1870 og blev altsaa knapt 47 Aar gammel. Han var — baade blandt Kolleger og i sit altid overordentlig gæstfrie Hjems store private Bekendtskabskreds en ualmindelig afholdt Mand. Han havde udlært i Kolding og kom efter at have arbejdet en Del Aar i Provinsen og i Udlandet til København, hvor han bl. a. arbejdede i »Agrardagbladet« og, indtil han i 1905 blev Medindehaver af Bogtrykkeriet Skou & Madsen, i »Politiken«. I Fagforeningen, som han til sin Død var et trotast og interesseret Medlem af, var han Revisor for en Del Aar siden.

Mange Kolleger Landet over vil have Medfølelse med hans efterladte Hustru og voksne Datter og længe mindes Skou som et sjældent og fintfølende Menneske, en god Kammerat.

Hans Begravelse finder Sted paa Søndag Kl. 12¾ fra Sundby Kirke. J. P.

Til Fordel for Wartenbergs Valg har vi modtaget et Opraab fra Kolleger i S. L. Møllers Bogtr., som vi af Pladshensyn maa vente med til næste Numer.

Hørt paa Forbundskontoret. A. Hvordan tror Du Formandsvalget vil falde. — B. Jeg tror, at hverken Harald Jensen eller Vilh. Wartenberg kan — »slaa Vecht«!

For de mange Lykønskninger, som jeg har modtaget fra Kolleger Landet over i Anledning af Forretningsførervalget, bringer jeg herved min hjerteligste Tak. KARL SØRENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Fischer-Nielsen er bortrejst i Septbr. Maaned, i hvilken Tid hans Praksis passes af Dr. Harsløf, Kirkevej 7¹.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Marie Israeline Jørgensen, udl. 1913 hos Eichart & Andersen (Ranbøll & Eichart).

Odense, Hjælpearb. Vilhelm Andreas Hansen og Hjælpearb. Johannes Henry Larsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6039 P. Willemoes-Jørgensen fra Rejse (arbl.). 6520 Søren H. Christensen fra Randers (Militær). 6143 Karl Sørensen fra Kolding (Forbundskontoret). 3997 Carl Graabech fra Aarhus (arbl.).

Aalborg, 3787 Kaj H. Lorentzen (Aalborg Stiftstidende) og 6154 Victor Jensen (syg). Aarhus, 4101 Carl Chr. Jørgensen (Thrues Bogtr.). Nakskov, 3386 Charles Petersen (arbl.). Odense, 3935 Karl Viggo Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3100 Alfred Chr. Hansen til Dansk Arbejdsmands-Forb. 4476 Carl Aage Hansen til Nykøbing F. (arbl.). 6039 P. Willemoes-Jørgensen til Udl. 3180 Victor Petersen paa Rejse.

Brønderslev, 6039 Peter Willemoes-Jørgensen paa Rejse. Fredericia, 3790 Søren Sørensen til Kolding i Pl. Horsens, 3637 C. C. Worm til Aarhus (arbl.). Kolding, 6143 Karl Sørensen til København. Næstved, 3429 Peter Emil Petersen til Helsingør (arbl.) og 3320 Svend Aage Hygum til Aarhus (arbl.). Odder, 5019 Chr. Andersen paa Rejse. Odense, 6620 Karl Emil Fischer paa Rejse. Randers, 4965 Karen Nielsen til København (arbl.). Slagelse, 3787 Kaj Hj. Lorentzen til Aalborg i Pl.

Udmeldt.

Aarhus, 3639 Andr. Berthelsen (fratraadt Faget).

Gutenberg-Koret.

Den ugentlige Sangøvelse begynder Fredag d. 7. ds. **Kl. 8 præcis** i Café »Milano«, Bülowsvej. (41)

Typografernes Sangforening.

Meddelelse ang. Sangøvelsens Begyndelse fremkommer i næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 28. September. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1 A)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Fra Søndag den 9. September træffes Kassens Kasserer, P. NORDLUNDE, Elmegade 20², hver Søndag og Onsdag Middag Kl. 12—1½. STYRELSEN. (211)

T. C. C. Ørholm. Sct. Hans Torv Kl. 10.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Typograf,

alsidig, Anbefaling for Hurtighed og Paalidelighed, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »214« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

ønsker Pladsforandring til København. Billet mrkt. »215« modt. Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

Et ungt Menneske, som kunde ønske grundig Uddannelse, særlig i Akcidensarbejde, antages i Forbund til Oktober. Billet mrkt. »216« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidens-Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, ønsker Plads fra sidst i September. Billet mrkt. »219« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker

kan faa en let Plads ved en Special-Maskine. Der kræves ikke særlige Forkundskaber, kun Paalidelighed.

Fr. Lumbyes Bogtrykkeri,
(217) Kolding.

En Typograf,

dygtig i Akcidenssætning, og som har nogen Kendskab til Trykning, ønsker snarest en Plads, hvor han ogsaa kan faa Lejlighed til at deltage i Trykning. Billet mrkt. »218« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætterlærling søger Plads som Forbunder (i København). Billet mrkt. »220« til Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

(Monoline) søger Plads fra Midten af Oktober. Eventuelt et Sted, hvor Sætning paa Linotype kan læres. Vedkommende staar i fast Plads. Ugift. Militærfri. Bill. mrkt. »210« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

En dygtig Sætter-Trykker, der kan passe en Maskine med False- & Paalægger-Apparat, kan faa en fast Plads paa et større østjysk Dagblad. Billet mrkt. »207« indl. paa Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(Akcidens- og Avissætter), 24 Aar, søger Plads snarest. Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufornikiede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Typ. Pudseklude
leveres renvaskede i Pakker à 10 kg., fri for Hægter, Knapper og Maller, fra **Lauge Petersens Damp- og Maskinvaskeri**, *Valdemarsgade 42, Telf. V 1437.* Leverandør til de fleste Bogtrykkerier, Litografi- og Reproduktionsanstalter. Anbefalinger foreligger fra forskellige Firmaer. (98)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 . KØBENHAVN DEN 14. SEPTEMBER 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Forbundsstyrelsesvalget.

I denne Uge udsendes Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer i Provinserne. Følgende Medlemmer er indstillet:

Aalborg: Johan Gerdt. Aarhus: N. MORTENSEN. Fredericia: Magnus Sørensen. Horsens: TH. JØRGENSEN. Kolding: Vald. Petersen. Silkeborg: Rasmus Bindslev. Skive: M. A. Larsen. Varde: L. Eickhardt. Odense: P. BONDESEN. Svendborg: C. W. Jensen. Holbæk: Alfred Hansen. Næstved: L. CHRISTIANSEN. Rønne: C. M. BLOMBERG. Slagelse: H. A. Hansen. Nakskov: LUDV. KRAGH.

De fremhævede Navne er Medlemmer af den afgaaende Forbundsstyrelse.

Der skal vælges 3 Medlemmer med Bopæl i Jylland, 1 med Bopæl paa Fyn, 2 med Bopæl paa Bornholm-Sjælland og 1 Medlem med Bopæl paa Lolland-Falster.

Redaktørvalget.

Til Redaktør af »Typograf-Tidende« er efter Indstilling af Aarhus og Københavns Lokalafdelinger opstillet CARL NIELSEN, København; efter Indstilling af København og Køge: FR. NIELSEN, Køge, og efter Indstilling af Aalborg: SØRENSEN-KJELD, Aalborg.

Valg af Formand og Hovedkasserer.

Endvidere foretages Valg af Formand for Forbundet samt til Formand og Hovedkasserer for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Til Formand har det afholdte Delegeretmøde indstillet VICTOR PETERSEN og til Hovedkasserer KARL SØRENSEN.

Samtlige Valg skal være tilendebragt og Stemmesedlerne Forbundskontoret i Hænde senest *Mandag den 24. September.*

København, d. 13. September 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Dyrtidsforhandlingerne.

Der foreligger ikke noget Resultat fra de hidtil førte Forhandlinger. De Undersøgelser man fra Bogtrykkerforeningens Side har ønsket, er endnu ikke tilendebragte, men forhaabenlig vil det lykkes at blive færdig hermed saaledes, at et endelig Resultat kan foreligge i Løbet af 8 Dage.

Trykkerafdelingen i København

afholder

ekstra Generalforsamling

Fredag d. 14. Septbr. Aften Kl. 7½ pr.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Kvindeafdelingen

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Mandag den 17. September Kl. 8 Aften

i Forsamlingsbygningen, Rømersg. 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 1 Medlem til Forbundsstyrelsen. 3. Eventuelt. STYRELSEN.

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

afholder

ekstra Generalforsamling

Søndag den 16. September Kl. 11 Form.

i »Forsamlingsbygningen«, Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af 4 Medlemmer til Forbundsstyrelsen. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Formandsvalget.

I.

NAAR vi nu atter skal vælge en ny Formand for Københavns Afdelingen, er det af meget stor Vigtighed, at vi finder en Mand, som kan sætte sig i Respekt ikke blot blandt Principalerne, men ogsaa blandt Typograferne, en Mand, hvis Fortid er en Borgen for, at han i Kraft af sit Kendskab til *begge* Lejre formaar at udnytte en given Situation til Fordel for *os*.

Wartenberg er sikkert den af de 3 opstillede Kandidater, som med Henblik herpaa — er i Besiddelse af de bedste Betingelser for at kunne udfylde Pladsen. Han har den Erfaring Aarene giver, er inde i Tarifens Krinkelkroge og er en slagfærdig Debattør.

Maaske Ønsket om yngre Kræfter paa Formandsstolen burde være medbestemmende naar Valget afgøres; men med Hensyn til Arbejdsevne og Energi kan Wartenberg sikkert maale sig med hvem som helst — og vi har jo Erfaring for, at Pladsen som Formand ikke er »fast«, saa den første Valgperiode kan W. sikkert nok holde til. Naar Wartenberg ikke paa et tidligere Standpunkt er bleven Formand for Afdelingen her i Byen, er Grunden jo sikkert at søge i den lave Løn, Formanden havde; men nu, da Lønnen er steget ret betydeligt, er Wartenberg jo villig til at modtage Pladsen. Hvem arbejder vel for en Sag udelukkende af Interesse derfor?

Kolleger! Lad os vælge Wartenberg. Vi er ham alle Tak skyldig for det Arbejde, han i Aarenes Løb har gjort for de typografiske Arbejdere, og vi kan ikke vise vor Tak paa en mere værdig Maade, end ved at vælge ham med saa stort Flertal, at han selv er tilfreds.

E. R.

II.

Det er vanskelige Tider for Arbejderklassen, det økonomiske Tryk, der ved stadige Prisstigninger udøves paa os, er næsten ikke til at bære — og værre vil det blive.

Det er da nødvendigt, at vi, naar vi vælger vore Tillidsmænd, stadig har for Øje at lade Valget falde paa radikale Mænd, der vil sætte noget ind paa at højne vore Kaar. Helst Mænd, der ved tidligere Virksomhed indenfor Organisationen har bevist, at de kan gøre et Stykke Arbejde; som véd, hvad de gaar ind til, og som kender vor Bevægelse saa godt, at de aldrig vil skifte Standpunkt i større Principspørgsmaal.

En saadan Mand har vi i Wartenberg! Han er gammel i Organisationens Tjeneste; nøje inde i Forholdene paa Arbejdsstederne, kendt med Arbejdet paa Forbundskontoret (var som bekendt for nogle Aar tilbage Næstformand), og har gennem al sin Tids energiske Arbejde for Underklassen bevaret sine radikale Anskuelser.

Derfor anbefaler undertegnede paa det varmeste, at Kollegerne vælger Wartenberg til Formand.

Gundorph Sørensen. J. Samuelsen. A. Søby. Carl Hansen.
Ole Rasmussen. Laur. Andersen. H. Fisker.
A. C. Halberg. Poul Fischer.
Arthur Knudsen. Ove Leth-Rasmussen. Carl Hansen.
Th. Christoffersen. Joh. V. Nielsen. E. Hansen.
H. Ingemann-Larsen. Albert Hansen. Chr. Johannesen.
P. Petersen. Carl Nordli.
S. Henriksen..

III.

Grundtanken i de tre forskellige Opraab, der findes i Nr. 36 af »T.-T.«, er selvfølgelig at finde den bedst kvalificerede til Formandsposten; i og for sig kan de maaske alle tre være lige gode — *at se*

paa. Men naar man tænker sig om, og lader Tankerne gaa tilbage til den Tid, da Bølgerne gik højt baade paa vore Møder og vore Generalforsamlinger, da har vi ikke alene set Manden, men ogsaa hørt Helten tale af Hjertet for de arbejdsløse — for at faa deres Kaar forbedrede. Vi kender jo alle Manden, som her hentydes til og som bør vælges til vor Formand, nemlig

Hr. Vilh. Wartenberg.

At bruge mange Ord og lange Artikler for at faa HR. WARTENBERG valgt tror jeg ikke der skal til; han er en ivrig Talsmand for dem, der intet eller lidet har, en Tilhænger af Frihed og Fremskridt. Sin Prøvelsestid har han bestaaet med Glans, sin *Ildaab* har han faaet. — De utallige Tillidshverv — bl. a. som Næstformand —, som Hr. W. har været valgt ind i indenfor Organisationen borger for, at Hr. WARTENBERG aldrig har været bange for Konsekvensen, dersom der overhovedet har været noget at frygte for, for ham.

Jeg tror at tør tilføje, at det Læs af Arbejde, som Hr. Wartenberg har udført for os, har han saa at sige gjort gratis.

Hermed tillader jeg mig at anbefale Medlemmerne at stemme paa **Vilh. Wartenberg**, det kommer vi *ikke* til at fortryde.

København, den 8de September 1917. F. F. HANSEN.

IV.

Forhindret fra at være tilstede ved Generalforsamlingen den 2. ds. tillader jeg mig herigennem at sige et Par Ord i Anledning af Valget: Gennem et mangeaarigt Bekendtskab og Samarbejde med **Harald Jensen** har jeg lært at kende og sætte Pris paa hans ubetingede Evne til klart og nøgternt at bedømme en Sag og til — uden Hensyn til tilfældige Stemninger — at tage sit Standpunkt og træffe en Afgørelse. Lige langt fra bureaukratisk Konservatisme som fra løssluppen Radikalisme vil **Harald Jensen** med sit — theoretiske og praktiske — Kendskab til Arbejderklassens Maal og Midler derfor sikkert være en god Mand paa Organisationens Formandsplads.

Derfor giver jeg ham min Anbefaling og beder Kollegerne give ham deres Stemme. JOHS. ERWIG.

V.

Hr. Redaktør! Tillad mig i Anledning af den rosende Omtale og Anbefaling paa Generalforsamlingen i Søndags af ARNOLD VECHT som Formandsemne, at udtale som min Mening, og det kunde jo være at mange deler den, at det i Længden virker vammelt med al den Ros, der øses ud over en Mand, saa snart han stilles op til et eller andet, for at han kan komme til at fremtræde som et Unicum af Intelligens og Dygtighed.

Jeg tror, at vi vilde have nok saa megen Fordel af, i Stedet for at rose, at undersøge om Manden nu ogsaa er den, vi ønsker at sætte paa en saa ansvarsfuld Plads.

I »Berl. Tid.« har der siden Tarifens Vedtagelse hersket tarifstridige Forhold. F. Eks. er der ikke taget mindste Hensyn til det sidste Punktum i § 43, der fastslaar, at »fastlønnet Personale maa ikke benyttes til planmæssigt eller regelmæssigt at forringe de paa Beregning arbejdende Sætteres Fortjeneste.«

ARNOLD VECHT var selv med til Tarifforhandlingerne, og maa altsaa kende baade Paragrafen og det Formaal den tilsigtede, selv Bogtrykkerne fandt da ogsaa denne Bestemmelse rimelig.

Tarifen blev vedtaget som gældende fra *Januar 1914*, men endnu den *3. September 1917* staar der i »Berl. Tid.« en halv Snes Mand, der maa sætte alt »Gnuf«, og anstrenge sig til det yderste for at kunne holde en anstændig Løn, og samtidig se de »faste« udelukkende sætte de Annoncer, der er fordelagtige.

ARNOLD VECHT hører med til de »faste«, er *Forbundsstyrelsesmedlem* og nu stillet op som *Formandsemne*; jeg kunde derfor ønske at erfare noget om, hvad der fra Vechts Side er gjort for at faa Tarifen gennemført paa det Sted, hvor han arbejder.

Af de tre Formandsemner har Vecht min største Sympathi, men jeg kan ikke stemme paa ham, før jeg véd, at han har gjort alt hvad han formaar for at gennemføre den Tarif, han selv har været med til at udarbejde. SIGW. LUNDBERG.

Ved Redaktørens Velvilje har jeg gennemset Sigw. Lundbergs Artikel, og kan altsaa besvare den med det samme.

Redaktørens Henstilling paa Generalforsamlingen, hvor Opstillingen til Formandspladsen fandt Sted, om at føre Valgagitationen, hvis en saadan var nødvendig, i en urban Tone, lader ikke til at blive fulgt; men Sigw. Lundberg var jo heller ikke selv til Stede.

Jeg synes, efter at have gennemlæst din Artikel, at Du er gaaet for langt ud, thi om Du havde angrebet mig paa Spørgsmaal vedr. Organisationen, hvis det var berettiget, og naar saadant nu en Gang lader til at være uløseligt knyttet til et Valg, saa har jeg set den Slags før. Men, at Du vælger at angribe mig paa selve min Arbejdsplads paa et saa *løst* Grundlag.

Det er jo umuligt for mig her i »Typ.-Tid.« at redegøre for, hvordan Arbejdsforholdene i »Berl. Tid.« gennem et langt Aaremaal har udviklet sig til det, de er i Øjeblikket.

Du minder mig om Slutningen af Tarifens § 43, som Du mener, jeg kender. Du, som under samme Tarifforhandling var Bladsætternes specielle Brancherepræsentant, kender naturligvis ogsaa samme Paragrafs Begyndelse, som siger: »Al Avissats udføres enten paa fast Løn eller paa Beregning. Huset bestemmer, hvor stor en Del af Personalet, der skal arbejde paa fast Løn og hvor stor en Del paa Beregning.« Og som Bladsætternes særlige Mand deltog Du i Arbejdet gennem alle Underudvalgsmøderne, og skabte eller var med til at skabe det Arbejde, som den øvrige Tarifkommission senere blev stillet overfor. Og tror Du ikke, at det er dér, at »Hunden« ligger begravet, hvis der er en »Hund«? Thi »Kærnen« i din Artikel, om Beregningssætterne (paa en Arbejdsplads, hvor der samtidig arbejder Fastlønssættere, og hvor Fastlønssætterne endda er i stort Flertal) faar den Part i »Svinestegen«, som rettelig tilkommer dem, eller som det hedder i Tarifens officielle Sprog: om Fastlønssætterne bliver benyttet til *planmæssigt* at forringe deres Indtægt, vil i de fleste Tilfælde være en *Skønssag.*

Det er ikke rigtigt, naar Du skriver, at Beregningssætterne i »Berl. Tid.« sætter alt »Gnuffet« — hvis Du med »Gnuffet« mener forholdsvis skær Sats; thi de »faste« sætter en stor Del af det. Ligeledes er der meget af det Arbejde, som de »faste« udfører, som det ikke kunde betale sig for Beregningssætterne at udføre uden paa Timebetaling.

Maa jeg i denne Forbindelse meddele Dig, at Personalet paa min Arbejdsplads har en Værkstedsklub, og at Beregningssætternes Repræsentant indenfor sammes Klubstyrelse aldrig har rejst det af Dig nævnte Spørgsmaal; ligesom jeg paa Klubmøderne aldrig mindes, at Beregningssætterne har paaklaget samme Forhold; derimod erindrer jeg, at naar Dirigenten forespurgte Beregningssætterne om de havde noget fra deres Afdeling, de ønskede at faa frem, svarede de, at de havde ikke noget. — Synes Du ikke, at dit Angreb ligesom svinder lidt ind?

Som Svar paa Slutningen af din Artikel, om hvad der fra min Side er gjort for at faa Tarifen indført paa min Arbejdsplads, skal jeg oplyse Dig om, at jeg sammen med 2 Kolleger ved den gamle Tarifs Ophør dannede det Udvalg, som havde til Opgave at afløse den aargamle Særoverenskomst. Og at dette Udvalg betragtede det som en af sine første Opgaver, og stred for at faa de øvrige Haandsættere draget ind under de »faste«s Løn- og Arbejdsvilkaar i et og alt; det kan de nuværende Beregningssætteres daværende Repræsentanter i Forhandlingerne oplyse Dig om. — At det ikke lykkedes, var i hvert Fald ikke *vor* Skyld.

Men det forbavser mig, at Du $3^1/_2$ Aar efter Tarifens Ikrafttræden drager dette Forhold frem, og saa netop i de Dage, hvor Formandsvalget skal afgøres — et mærkeligt Sammentræf. Hvad om Du havde baaret Dig ad som et praktisk Menneske og, hvis Du ønskede Oplysninger af mig, da havde søgt en Samtale med mig paa et tidligere Tidspunkt eller førend Du skrev din Artikel.

Jeg véd ikke, om det er lykkedes mig at stille dine Tvivl tilfredsstillende, jeg, som har din største »Sympati« af de 3 Emner. Men jeg tror, at din Artikel vil forbavse det Personale, som jeg arbejder sammen med, og som kender Forholdene af Selvsyn, som den har forbavset mig.

København, i September 1917. ARNOLD VECHT.

Hovedbestyrelsesvalget.

I.

PAA en omtrent fuldtallig besøgt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 8. September i Silkeborg Lokalafdeling vedtoges det enstemmigt til forestaaende Valg til Hovedbestyrelsen at opstille Foreningens mangeaarige Formand,

Rasmus Bindslev.

Naar vi atter denne Gang møder med Bindslev som Hovedbestyrelsesemne, er det i Forvisning om, at der ved hans Valg vil blive tilført vor øverste Ledelse en værdifuld Kraft. Vi og en Mængde Kolleger Landet over kender ham som en Mand, der hurtigt finder Pointet og ikke blot danner sig en selvstændig Mening om en Sag, men ogsaa forstaar at forfægte denne Mening paa en Maade, der nødvendigvis maa vinde Respekt. Igennem 12 Aar har Bindslev deltaget i Delegeretmøderne og har herigennem vundet Indsigt i Forbundets Anliggender, saa han straks fuldt rustet kan møde til Arbejdet i Hovedbestyrelsen.

Det famøse Odense-Forslag bar tydeligt Præg af, at vi trænger til ny Kræfter i vor Ledelse, og vi kan med fuld Fortrøstning anbefale Kollegerne Landet over at stemme paa

Rasmus Bindslev, Silkeborg.

Paa Silkeborg Afd.s Vegne:

P. GAARDSTED. ROB. LARSEN. JULIUS HAUG. L. CHR. NIELSEN.

II.

Ved en Generalforsamling i Aalborg Lokalforening Søndag den 9. September vedtoges det til Hovedbestyrelsesvalget at opstille

Johan Gerdt.

Rent bortset fra, at det vilde være urimeligt, at ikke et af Hovedbestyrelsesmedlemmerne var fra Nordjylland, vil vi blot anføre, at Johan Gerdt bl. a. fra sin tidligere Virksomhed som Hovedbestyrelsesmedlem er godt kendt ud over Landet. Som Lokalformand i Aalborg har han udført et udmærket Arbejde og er godt kendt med Forholdene indenfor Faget. Vi vil derfor anbefale alle Kolleger ved Valget at stemme paa

Johan Gerdt.

AALBORG LOKALAFDELING.

III.

Stem paa H. A. Hansen, Slagelse!

Jeg ser, at Slagelse Lokalafdeling har vedtaget at opstille **H. A. Hansen** ved Forbundsstyrelsesvalget.

Den Mand giver jeg min Stemme. Og jeg gør det af følgende Grunde:

Slagelse-Afdelingen har i mange Aar hørt til de — om jeg saa maa sige — mere vaagne Afdelinger indenfor Dansk Typograf-Forbund. Husker jeg ret, var det denne Afdeling, der tog Initiativet til Afholdelsen af de bekendte Fagmøder, der gik forud for den sidste Tarif-Revision, og vi er sikkert alle enige om, at disse Møder havde stor Betydning for Fremskaffelsen af det nogenlunde slidelige Tarifforslag, der blev Resultatet af Tarifbevægelsen.

Derfor tror jeg ikke, vi vil komme til at angre det, hvis vi sætter en af de Slagelse Kolleger ind i Forbundsstyrelsen.

Jeg skal ikke rette nogen Bebrejdelse imod vore nuværende Forbundsstyrelsesmedlemmer, der sikkert alle er gode og velmenende Mænd. Det skulde da være denne ene: at de altid er saa forbandet enige. Denne Enighed kunde jo have blevet en ret dyr Historie for Provinstypograferne, hvis de havde ladet sig paavirke deraf ved Afstemningen over Tarifen. Kollegerne tog heldigvis intet Hensyn dertil ved denne Lejlighed, saa for saa vidt var Enigheden jo en uskyldig Fornøjelse. Men alligevel — mon det ikke vilde være heldigt med lidt *nyt Blod?*

Jeg tror det.

Lad os derfor stemme paa

H. A. Hansen, Slagelse.

Bornholm har jo nu i en Del Aar været favoriseret. Jeg kunde derfor tænke mig, at vi denne Gang byttede Rønne om med Slagelse.

Saa kunde Hr. Blomberg faa bedre Tid til at pleje sine — Skovture.

Køge, den 8. September 1917. FR. NIELSEN.

IV.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Fredericia Lokalafdeling Onsdag den 5. September, hvor man drøftede det forestaaende Valg af Forbundsstyrelse, vedtoges det enstemmigt at indstille

Magnus Sørensen, Fredericia.

Det synes at falde saa ganske selvfølgeligt at foreslaa Magnus Sørensen i vor Organisations Ledelse. Man har Brug for hans Evner, hvor der skal gøres et forsvarligt og solidt Stykke Arbejde, og han møder altid med god Vilje; dertil er han i lige høj Grad en baade jovial og retlinet Personlighed, man absolut maa komme til at synes om. Han er mere end almindelig en god Kammerat. I Provinsen, hvor han har arbejdet i en Mængde forskellige Byer, er han kendt af mange Kolleger, og man har altid haft Bud efter ham, naar der skulde besættes en Tillidspost. I Herning har han saaledes været Kasserer i Fællesorganisationen og Medlem af Kontrolkomiteen for »Socialdemokraten«. Her i Fredericia, hvor han har været Lokalformand siden 1908, har han i mange Aar været Medlem af socialdemokratisk Forbunds Bestyrelse, indtil han sidste Foraar blev valgt ind i Hjælpekassen, hvor man har tildelt ham Kassererhvervet. Ogsaa fra vore Delegeretmøder er han kendt; ved det sidst afholdte sad han i Lønningsudvalget. — Skønt han selv driver Erhverv, bevarer han en stadig usvækket Interesse for vort Forbund og dets Fremgang, og han vil kunne blive en god Kraft i dets Ledelse.

Stem derfor paa Magnus Sørensen!

FREDERICIA LOKALAFDELING.

V.

Ved en ekstraordinær Generalforsamling i Holbæk Lokalafdeling vedtoges det enstemmigt at opstille Lokalafdelingens Formand,

Alfred Hansen,

som Kandidat ved det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg.

Vi mener, at Kollegerne i Provinsen kan være tjent med at faa Alfred Hansen ind i Hovedbestyrelsen. Han besidder i fuldeste Maal sine Kollegers Tillid og Agtelse, og han har i en lang Aarrække helt og fuldt viet den faglige Bevægelse sine Kræfter. Stem derfor paa

Alfred Hansen, Holbæk.

JOHS. M. ANDERSEN.

VI.

Typograferne paa den jyske Vestkyst synes at være vaagnet op af en aarelang Dvale. Søvnen maa have været fast, for der skulde en Verdenskrigs Bulder til for at vække dem, og da de nu har faaet Søvnen gnikket af Øjnene, synes de pludselig at have faaet Lyst til at gøre opmærksom paa, at de er til.

Et Par Landsdelsmøder i Bramminge og Esbjerg viste saaledes, at de vestjyske Typografer var vaagne og endvidere, at den lange Søvn havde styrket dem, saa de var parate til at gaa i Kamp for deres Livsinteresser. Den enstemmige Forkastelse af Odense Forslaget ved Esbjergmødet bærer noksom Vidne herom. Man opdagede ogsaa, at Vestjyderne var gode og gemytlige Kammerater, man kunde stole paa, og som det var en Fornøjelse at arbejde sammen med. De to vellykkede Møder bevirkede da ogsaa, at man siden har staaet i Rapport til hinanden, og et Udslag heraf er det, at man er enedes om at opstille

Leopold Eickhardt,

Esbjerg, som Kandidat til Forbundstyrelsesvalget.

Det er ganske naturligt, at Vestjylland bliver repræsenteret i Hovedbestyrelsen. Jeg vil ikke sige, at Vestjylland hidtil er bleven forbigaaet af denne, men helt ind i det tredie Krigsaar har de fleste vestjyske Afdelinger haft en Minimalløn af 24 Kr., og man vil sikkert være enig med mig i, at havde Vestjylland haft en Repræsentant i Hovedbestyrelsen, vilde han sikkert have slaaet til Lyd for at faa disse abnorme Forhold rettet længe før den sidste melerede Tarif blev vedtaget, saaledes at Landsdelsmødet i Esbjerg ikke havde været nødvendig. Naa, vi kan kun være glad ved det Møde, for det kom jo dog til at præge Tarifen saaledes, at det kom til et betydeligt Tillæg til Smaabyerne, hvad der ogsaa var haard tiltrængt.

Men nu vil man blive ved at »følge med Tiden«, og derfor mener man, det var heldigt, om der kom en af de sindige, men sejge Vestjyder ind i Styrelsen, og Varde Lokalafdeling har derfor »kastet sine Øjne« paa Esbjergmanden, **Leopold Eickhardt**, der vil kunne blive Vestjylland en udmærket Repræsentant.

Jeg vil gerne have Lov til at lægge et godt Ord ind for Eickhardt.

Han hører ikke til de store Aander, der tror alt om sig selv. Han er en stilfærdig Mand, der tænker før han taler, og saa er han saa rart vokset op fra neden af og har faaet Lov til at føle, hvad Livet bringer af Med- og Modgang. Han hører til Pionererne i Arbejdet for vort Fag, og han har deltaget i Organisationsarbejdet indenfor vor politiske Bevægelse. Hans Arbejde for vor Organisation har mere end en Gang været »paaskønnet« med Arbejdsløshed. Derfor slutter de vestjyske Kollegaer nu Kreds om ham, for at faa ham valgt, fordi de kender ham som en retlinet Mand der endnu har bevaret sine Ungdomsidealer og som en Mand der ikke gaar paa Akkord med sin Overbevisning.

Og hvis det kan være en Anbefaling: Han vil aldrig underskrive et Forslag til en Tarif, hvis det ikke er hans fulde Overbevisning, at der ikke kan naas mere.

Jeg vil meget anbefale Kollegerne *at stemme paa*

Leopold Eickhardt,

Esbjerg, og samtidig opfylder man et retfærdigt Krav her fra om at blive repræsenteret i Hovedbestyrelsen.

Esbjerg, den 10. Sept. 1917. N. V. THORUP.

VII.

Nu da Valget til Forbundsstyrelsen staar for Døren har undertegnede Lokalforeninger i Vestjylland følt sig foranledet til at gøre et Arbejde for om muligt at faa en Mand valgt her ovre fra. Vestjyllands mange, smaa Afdelinger har jo aldrig været repræsenteret i Forbundsstyrelsen og mener derfor at have et berettiget Krav paa at faa en Mand valgt. Og naar Talen har været om en Repræsentant, har vi ganske naturligt kastet vore Øjne paa

L. Eickhardt,

Esbjerg. Hans Navn har en god Klang blandt Kollegerne, ikke alene i Vestjylland, men ogsaa i store Dele af det øvrige Land. I Esbjerg varetager han de organiserede Arbejderes Interesser paa forskellige Omraader. Eickhardt er saaledes Lokalformand og har paa denne Plads gjort et stort Arbejde for at hæve Lønningerne, tillige er han Formand for Arbejdernes Fællesorganisation og som Formand for Esbjerg Lejerforening, har han haft Held til ogsaa gennem denne Organisation at gavne Arbejdernes Interesser.

Alt i alt er Eickhardt en socialt interesseret Mand, der, efter sit ofte udtalte radikale Standpunkt, sikkert vil blive et udmærket Hovedbestyrelsesmedlem og derigennem en energisk Arbejder for Typografernes Interesser.

Undertegnede Lokalafdelinger opfordrer derfor indtrængende Kollegerne Landet over til at *stemme paa*

L. Eickhardt, Esbjerg.

VARDE LOKALAFDELING. RINGKØBING LOKALAFDELING.
HOLSTEBRO LOKALAFDELING. ESBJERG LOKALAFDELING.
RIBE LOKALAFDELING.

VIII.

Paa ekstraordinær Generalforsamling den 8. ds. vedtog Kolding Lokalafdeling ensstemmig at opstille

Valdemar Petersen

som Kandidat ved det forestaaende Valg til Forbundsstyrelsen.

Valdemar Petersen er en ung, evnerig og sympatetisk Mand, der nærer stor Interesse for Organisationen, og som vi — efter vort nære Kendskab til ham, ikke tager i Betænkning at give vor varmeste Anbefaling.

V. P. har lært Faget i Odense. Som ganske ung Svend kom han til Faaborg, hvor der den Gang herskede alt andet end ideelle Forhold, og det skyldes da ogsaa Valdemar Petersens intensive Arbejde og gode Hoved, at der blev oprettet Afdeling i denne By, og at der overhovedet blev gode Forhold.

I en Aarrække har han nu arbejdet i Konrad Jørgensens Bogtrykkeri i Kolding, og Afdelingens Medlemmer har i den Tid lært at skatte

ham som en god og dygtig Kollega, interesseret for Fagets Vel, og han har da ogsaa uafbrudt været Medlem af den lokale Bestyrelse, ligesom Afdelingen i sine indre Forhold ofte har gjort Brug af hans gode Evner: Grundighed i alt hvad han faar med at gøre, en nobel og retlinet Karakter, og i høj Grad i Besiddelse af Evnen til at gøre sig gældende, netop en Mand af den Slags, som vi har Brug for i vor Styrelse, hvorfor vi anbefaler Kollegerne Landet over at stemme paa:

Valdemar Petersen, Kolding.

KOLDING LOKALAFDELING.

IX.

Naar Svendborg Lokalafdeling af Dansk Typograf-Forbund denne Gang har besluttet sig til — imod Sædvane —, at opstille en særlig Kandidat som Repræsentant for Fyn i Forbundsstyrelsen, saa er det fordi vi mener, at vi har tvingende Grunde til *just nu* at bryde med gamle Traditioner paa dette Omraade.

Og det, som vi mener gør det til en bydende Pligt for os at bryde med nævnte Traditioner, er det, der skete ved den sidste (denne Sommers) Tarifbevægelse. Enhver, som har arbejdet i de mindre Byer, véd, hvor svært et Arbejde det er, at bringe Lønforholdene op i Niveau med det Arbejde der præsteres eller kan præsteres; enhver véd ligeledes hvorledes Principalerne i de mindre Byer med udpræget Stædighed hænger sig fast i Tarifens Minimal-Lønsatser uden Hensyn til hvor dygtig, flittig og paapasselig vedkommende Arbejder er. Vi skal her ikke komme ind paa en nærmere Undersøgelse af Aarsagerne til dette interessante Forhold — vi nøjes med at paapege Fakta.

Det er sikkert ikke ukendt for Flertallet af Kollegerne, at det i Almindelighed stiller sig ligesaa dyrt (eller næsten lige saa dyrt) at leve i de mindre Byer, som i de større. Men naar dette er Tilfældet — og saaledes *er* det! — saa maatte det, forekommer det os, gøre et pinligt Indtryk at se Sommerens første Tarifforslag (»Odense Forslaget«) med stor Majoritet vedtaget af Kollegerne i Odense, der for Flertallets Vedkommende selv havde Lønforhold, som vel allerede i nogen Grad svarede til det opnaaede Resultat, medens det for de mindre Byers Vedkommende langt fra svarede til det ønskede Resultat — og heller ikke viste sig at svare til det, der *kunde* opnaas, hvilket de paany optagne Tarifforhandlinger gav Beviset for.

Man vil erindre at Afstemningen over Tarifforslaget (for Fyns Stifts Vedkommende) gav følgende Resultat:

	Ja.	Nej.	St. ikke	Ialt.
Assens	—	5	—	5
Bogense	—	3	—	3
Faaborg	2	4	—	6
Marstal	—	4	—	4
Middelfart	3	8	1	12
Nyborg	—	15	—	15
Rudkøbing	1	12	1	14
Svendborg	2	31	—	33
	8	82	2	92

Man ser heraf, *at Tarifforslaget* **forkastedes i samtlige Fyns mindre Byer,** *med den knusende Majoritet af 82 Stemmer imod 8.*

I Odense vedtog Kollegerne Tarifforslaget *med 82 Stemmer imod 64*, d. v. s. Majoriteten i Odense var tilfreds med det opnaaede Resultat. (Odense-Minoriteten stillede sig i fuld Forstaaelse af Tidens Krav paa Smaabyernes Side og vi benytter Lejligheden til at sige dem Tak). Kollegernes Interesser i de mindre Byer tænkte man ikke paa. *Den store By viste sig i denne Sag ikke at være noget efterfølgelsesværdigt Eksempel.* Den fornyede Tarifforhandlings Resultater underkendte da ogsaa fuldstændigt Odense-Majoritetens snæversynede Standpunkt til Fordel for de mindre Byers mere fremsynte og mere frisindede Standpunkt.

Vi kan ikke frigøre os for den Overbevisning, at den nu afgaaende fynske Repræsentant i Forbundsstyrelsen (Bondesen) har sin drøje Del af Ansvaret for det opnaaede tarvelige Resultat i de første Tarif-Forhandlinger og i Resultatet af Stemmeafgivningen i Odense. I denne Sag har Bondesen *ikke* repræsenteret de mindre Byers Interesser og *kun daarligt*, den store Bys.

Men naar dette er Tilfældet, saa forekommer det undertegnede, at man i Kollegernes velforstaaede Interesse bør befri den hidtilværende Repræsentant for Pligten at repræsentere Fyn i Forbundsstyrelsen og i Stedet for vælge den af Svendborg Lokalafdeling *aldeles enstemmigt* foreslaaede Kandidat, nemlig

C. W. Jensen, Svendborg.

C. W. JENSEN vil fra sin ca. 15-aarige Virksomhed som Lokalformand i Assens være bekendt for en meget stor Del af Kollegerne Landet over. Ogsaa her i Byen har Jensen haft og har flere Tillidsposter saavel indenfor Lokalafdelingen som indenfor Arbejderpartiet — Tillidsposter, som alle er varetagne paa bedste Maade. Vi er overbeviste om, at Jensen vil blive en udmærket Repræsentant for de mindre Byers Interesser — og derigennem ogsaa for de større Byers Interesser.

Vi maa yderligere paapege et Forhold, der har Betydning for Kolleger: *Provinsens Trykkere savner fuldstændig Repræsentation i Forbundsstyrelsen.* Dette Savn vil blive afhjulpet, idet C. W. Jensen arbejder som Trykker paa »Sydfyns Social-Demokrat« i Svendborg (ogsaa i Assens arbejdede han som saadan). For *Hjælpearbejdernes* og *Paalæggerskernes* Vedkommende har Jensen altid været rede til at gaa i Breschen og nu er det *deres* berettigede Krav, der først skal løses.

Vi slutter med at sige: vil Kollegerne have en i enhver Retning pligtopfyldende Repræsentant, vil de have deres Interesser alsidigt og godt repræsenterede, vil de have en Repræsentant, der har et godt Indblik i Administrationsforholdene (erhvervet gennem mange Aars praktisk Arbejde), og vil de have en Repræsentant, der endnu ikke har svigtet ved noget paataget Tillidshverv, da *stem paa* **C. W. Jensen,** Svendborg, som Repræsentant for Fyn i Forbundsstyrelsen.

Med fuld Fortrøstning kan Kollegerne give C. W. Jensen deres Stemme.

Svendborg i September 1917.

Paa Svendborg Lokalforenings Vegne:

Johs. Nielsen. L. Chr. Nielsen. Corfitz Madsen. P. Hansen. Henrik Jørgensen. Søren Jensen. N. P. Jensen. Wilhelmine Jensen. C. Caspersen.

X.

Til Hovedbestyrelsesmedlem har Rønne Lokalafdeling genopstillet Typograf C. M. Blomberg, Rønne.

Blomberg har siden 1909 været Medlem af Hovedbestyrelsen og derved haft *sin* Andel i de Forbedringer, der er sket for vort Fag. Blomberg er saaledes intet »ubeskrevet Blad« i Organisationsarbejdet, saa enhver ved i Forvejen, hvorledes en Stemme paa Blomberg er anvendt. Ganske bortset fra Blombergs Erfaring og Indsigt, forventer vi, at Medlemmerne »ovre« viser os Bornholmere det sædvanlige Hensyn at overlade os en Repræsentant i Hovedbestyrelsen. Vi lever jo, som i en lille Verden for os selv herovre paa Klippeøen, men er ikke derfor mindre interesserede i Organisationslivet; tværtimod! Men derfor ønsker vi netop at komme lidt nærmere paa Livet af, hvad der sker af Interesse og Betydning for os. De Medlemmer, som vil indrømme os denne Fordel, stemmer derfor ved Valget paa

C. M. Blomberg, Rønne.

Derved viser man os et berettiget Hensyn og sikrer Hovedbestyrelsen en god Arbejdskraft.

10. September 1917. RØNNE LOKALAFDELING.

Til Redaktørvalget.

I.

I Anledning af Valget af Redaktør til »Typograf-Tidende« vedtoges det paa vor Generalforsamling enstemmigt til denne Post at opstille **Sørensen-Kjeld,** som er saa godt kendt — ikke mindst fra sine Artikler her i Bladet — at al Anbefaling er overflødig.

AALBORG LOKALAFDELING.

II.

Hr. Redaktør! Jeg beder Dig herved om at optage følgende: Da Undertegnede for snart 3 Aar siden tillod sig til Redaktørposten at foreslaa Nielsen, Køge, viste den paafølgende Stemmeopgivning, at der for Sammes Kandidatur fandtes en meget stor Minoritet. Og da Afdelingerne, foreløbig Køge og København, nu atter har foreslaaet Fr. Nielsen, vilde jeg gerne have Lov til at følge Tradition og atter anbefale ham til det forestaaende Valg.

Der har jo i den senere Tid staaet Gny om Nielsens Navn. Og det er jo muligt, at den Sag, som har staaet paa Dagsordenen, har været tiltænkt at skulle være og maaske vil blive et Moment ved Stemmeafgivningen. Jeg vil imidlertid sige og tror at kunne tale paa mange andres Vegne, at denne Sag, jo mere den er belyst, jo mere er den blevet indviklet, for til Slut at blive saa at sige uforstaaelig. Det synes som om der har ligget noget bag, for hvilket Beviserne nu formentlig vil søges forgæves. Men, hvorledes det end forholder sig: turde det ikke være en Trøst, at denne Sags Vigtighed staar i omvendt Forhold til den Opmærksomhed, man har søgt at vække, ja — at den har saa liden Betydning, at den i manges Opfattelse grænser til inderlig Ligegyldighed!

Jeg tillader mig at tro dette. Og hvorom det for en Del drejer sig, saa har man ikke i min Bevidsthed formaaet at rokke ved Fr. Nielsen, som den Mand, der egner sig til at overtage Redaktørposten. For den objektive Iagttager er det Billede blevet forstærket, som man ved at kende Fr. Nielsen ikke kan undgaa at faa af ham som Person, som Mand og Kollega. Der aander igennem hans Indlæg, saaledes som vi kender ham, der til daglig er rolig, bramfri og jævn, en Usvigelighed, en sejg og udholdende Kamp for sin Overbevisning. Hans Udholdenhed siger mig, at den Mand maa have noget paa Hjærte — noget andet og mere end Ønsket om et Mandat. Nielsens Evner som Skribent er uomtvistet. Hans socialpolitiske Opfattelse, som gaar lidt mere i Dybden end den avtoriserede, kendes og forstaas af mange. Hans Meninger danner ofte en behagelig Modsætning til visse Aandsytringer, der lægger an paa den letbevægelige. Han er netop en Mand, der aldrig har solgt sin Mening og ikke lader den binde, ligesom han er frisindet nok til ikke at ville binde andres. En Aspirant af hans Kaliber som Redaktør, turde være Typograferne værdig. Vi har desværre altfor mange indenfor vort Fag, hvis Higen kun er det ene: at ville være noget uden at eje Betingelser for at kunne give noget igen. Altfor letkøbte, altfor upersonlige og tilfældige er de Adkomster til Mandater, som i den sidste halve

Snes Aar har kendetegnet vore Valg. Det skal imidlertid ikke være til Forklejnelse af Fr. Nielsens Modkandidat, at jeg fremhæver Frederik som Person. Men han er tillige en Mand med Interesseforelse, i nærere Grad runden af den Virkelighed og de Vilkaar, hvorunder Størsteparten af Danmarks Typografer lever. Og samtidig en Mand med Idealer.

Hvad skulde der vel være i Vejen for at vælge ham?

Er der nogen af os, der har noget paa Hjærte, tolker saa Fr. Nielsen ikke vore Følelser? Og hvem der nærer Betænkelighed, vil de kunne underkende ham som den Mand, der er sig sit Ansvar bevidst — et Ansvar, som naturligvis maa følge med Redaktørstillingen?

Jeg holder paa, at Fr. Nielsen er *Manden*. Og med ham paa Redaktørposten og WARTENBERG som Københavns Afdelings Formand vil Dansk Typograf-Forbund trygt kunne gaa *en ny Tid* i Møde.

Ordrup, den 6. September 1917. JUL. SAMUELSEN.

En Æresret.

FORANLEDIGET ved Jul. Schrøders direkte Spørgsmaal til mig med Hensyn til den af ham flere Gange omtalte Æresret, skal jeg svare: Jeg er villig til naar som helst at lade Sagen mellem Carl Nielsen og mig indanke for en saadan Ret, og jeg opfordrer mine Modstandere til at foretage det videre fornødne i saa Henseende.

Køge, den 8. September 1917. FR. NIELSEN.

Efter ovenstaaende Tilkendegivelse fra Fr. Nielsen om, at han nu tiltræder det forlængst fremsatte Forslag om en Æresret, vil der antagelig intet være til Hinder for en saadan. For at fremskynde dens Etablering saa meget som muligt, vil jeg foreslaa, at den sammensættes af f. Eks. fem Medlemmer, hvoraf jeg vælger to og Fr. Nielsen to; disse fire vælger selv den femte. Ingen af os kan vælge Mænd, der i Sagen har afgivet Erklæring eller er optraadt som Vidner. Det overlades Retten selv at bestemme, hvilken Fremgangsmaade den ønsker at vælge til sit Arbejde. Fr. Nielsen bedes meddele om han tiltræder ovenstaaende, eller om han har noget andet Forslag at bringe frem.

CARL NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Næstved Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 18. Avgust. — Formanden, EM. PETERSEN, aabnede Generalforsamlingen og valgtes til Dirigent, hvorefter J. P. CHRISTENSEN og KANN gav Beretning fra det 7. ord. Delegeretmøde, suppleret af CHRISTIANSEN.

Det vedtoges at indstille Christiansen til Valg af Hovedbestyrelsen.

Efter at Forretningsføreremnet samt forskellige lokale Sager var drøftet, sluttede Generalforsamlingen. ALF. P.

Fredericia Lokalafdeling.

Onsdag den 6. September afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel »Danmark«.

Formanden, MAGNUS SØRENSEN, aabnede Mødet og bød Velkommen, valgtes til Dirigent og meddelte, at der var indvarslet til Møde i Anledning af Redaktørvalget til »Typ.-Tid.« og Udskrivning af Valg til Forbundssyrelsen.

Efter nogen Diskussion enedes man om ikke at foreslaa nogen Kandidat til Redaktørposten, men vente at se, hvem der blev opstillet fra de forskellige Afdelinger. — FORMANDEN var sikker paa, at den nuv. Redaktør, Carl Nielsen, atter vilde blive opstillet, og anbefalede Kollegerne at stemme paa ham.

Angaaende Opstillingen af Hovedbestyrelsesmedlemmer, vilde FORMANDEN foreslaa og anbefale, at man her fra Afdelingen foreslog at genvælge Theodor Jørgensen, Horsens, han havde i de 6 Aar, han havde været i Forbundsstyrelsen, vist sig at være et dygtigt og interesseret Medlem. — VALD. PETERSEN, JOHNSEN, CHR. ANDERSEN og RICH. SØRENSEN opfordrede Magnus Sørensen til at lade sig opstille som Lokalafdelingens Kandidat til Forbundsstyrelsen, og efter nogen Diskussion, indvilgede denne heri, men anbefalede dog Kollegerne, at man støttede Theodor Jørgensens Valg. M—S.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 8. September ekstraordinær Generalforsamling. — Anledningen var Afdelingens Stilling til Valg af et Hovedbestyrelsesmedlem i Stedet for Karl Sørensen, samt Besættelse af Redaktørposten; tillige var der et lokalt Valg af et Bestyrelsesmedlem, ligeledes i Stedet for Karl Sørensen.

Da Formanden var fraværende, bød Næstformanden, VALDEMAR PETERSEN, Velkommen til de ca. 25 Medlemmer, der var mødt. Til Dirigent valgtes MØLLER-JENSEN.

LE FEVRE anbefalede at indstille Valdemar Petersen som Hovedbestyrelsesmedlem. Han troede, at vi i V. P. havde en værdig Afløser af Karl Sørensen.

VALDEMAR PETERSEN bad le Fevre tage sit Forslag tilbage og foreslog i Stedet for Hansen, Slagelse.

SCHJERN anbef. stærkt, at man skulde samle sig om Vald. Petersen.

MØLLER-JENSEN vilde ogsaa foreslaa Valdemar Petersen. Selv om han ikke denne Gang bliver valgt, vilde det dog være en Maade at blive kendt paa — og saa maaske næste Gang.

RS. FØNSS anbefalede ligeledes Valdemar Petersen. Han nærer en levende Interesse for sin Stand, har virkelige debatteriske Evner, og er jo af radikal Natur. Naar dertil kommer, at han er en vindende og elskværdig Kollega, saa vil jeg anbefale alle at stemme paa ham.

Det vedtoges derpaa enstemmig, at Lokalafdelingen opstiller Valdemar Petersen.

Angaaende Valget af Redaktør var Meningerne delte med Hensyn til Carl Nielsen og Fr. Nielsen.

Til Bestyrelsesmedlem i Stedet for Karl Sørensen valgtes RS. FØNSS.

Under Eventuelt var der ikke noget særligt, naar lige undtages et Forslag fra Fønss, om at Ekstrakassen gav Kaffe til de mødte, hvilket modtoges med Jubel. — Dirigenten sluttede derpaa Mødet med den traditionelle Tak til de mødte Medlemmer.

Endnu en Times Tid fortsattes Samværet vekslende med Fortællinger og Sang. R. F.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Søndag den 9. Septbr. — Til Dirigent valgtes VALDEMAR HANSEN, til Sekretær: P. CHRISTIANSEN.

1. Beretning fra Delegeretmødet aflagdes af CHRISTIANSEN. En enkelt Forespørgsel besvaredes. — Beretningen toges til Efterretning.

2. Indstilling til Valg af Tillidsmænd til Hovedorganisationen. — Det vedtoges enstemmigt at genindstille N. MORTENSEN til Valg som Medlem af Hovedbestyrelsen, ligesom det vedtoges med alle St. mod 1 at indstille CARL NIELSEN, København, til den af ham hidtil beklædte Post som Redaktør af »Typograf-Tidende«.

3. Arbejdsforholdene. — Om dette Emne førtes en længere Diskussion, som konkluderede i, at Medlemmerne stadig bør være aarvaagne, saa ingen af de ved aarelangt møjsommeligt Arbejde indvundne Fordele reduceres. Ligeledes var man enig om at være Hjælpearbejderne til Støtte paa alle de Omraader, hvor der var Mulighed derfor.

Skønt Generalforsamlingen var besøgt af et halvt Hundrede Medlemmer, undlod man ikke at lægge Mærke til, at Morgenbladenes Personaler (paa hvis Foranledning Søndagsgeneralforsamlingerne er indført) kun var meget svagt repræsenterede.

Nær og Fjærn.

Koksbøgerne. Paa given Anledning oplyses, at Rekvisitionen af Koksbøger og Køb af Mærker ikke er det samme som at sikre sig Koks; dette kan kun ske ved at udfylde og indsende de af Kommunen nylig udsendte Skemaer. Medlemmer, som har forsømt dette, kan faa Fejlen rettet ved at henvende sig til Kokskontoret i Lønporten. STYRELSEN.

Trykkernes Møde i Mandags Aftes havde samlet henimod 250 Medlemmer i Industriforeningens store Sal. Den store Forsamling blev budt velkommen af Teknologisk Instituts Direktør Hr. GREGERSEN, hvorefter Hr. Ingeniør SELIGMANN i store Træk gav en Fremstilling af, hvorledes man laver Papir i vore Dage. Den knappe Tid umuliggjorde en udtømmende Behandling af Emnet, og man maatte nøjes med et Grundrids, paa hvilket der senere kan bygges videre, eventuelt gennem et paatænkt Kursus under Teknologisk Institut. Efter Foredraget bragte Formanden Foredragsholderen en Tak og forskellige Medlemmer stillede Spørgsmaal, som Hr. SELIGMANN besvarede.

Paa Mandag Aften Kl. 7½ præsis fortsættes i samme Lokale som sidst og Hr. Direktør SADOLIN vil da tale *om Farver*. Nogle Adgangskort vil endnu kunne faas paa Kontoret. Altsaa forventer vi ogsaa talrigt Møde paa Mandag Aften. LAUR. JENSEN.

Lokalformanden i Skive, Typograf Frede Holm, Havnevej, træffes i »Skive Folkeblad«s Trykkeri om Formiddagen fra Kl. 10—12 og i Hjemmet fra Kl. 12—2 og efter Kl. 8 Aften.

Besøg paa Trykkeriet om Eftermiddagen kan ikke finde Sted.

Blandt Wartenbergs Anbefalere i sidste Nummer findes Navnene: Schmidt, Christoffersen og Alfr. Christensen. Vi er anmodet om at gøre opmærksom paa, at de ikke maa forveksles med henholdsvis Bern. Schmidt, Revisoren Carl Christoffersen og Trykkerklubbens Formand Alfr. Christensen.

Kvindernes Opmærksomhed henledes paa de i denne Uge udsendte Spørgeskemaer til Statistik. Det er af den største Betydning at faa et saa fyldigt Materiale som muligt, og det er derfor en Pligt at indsende Besvarelser fra alle Trykkerier.

Forretningsfører Karl Sørensen og Kongen ankom Fredag Morgen til Aalborg med »Aalborghus«, ledsaget af to Torpedobaade. Det kunde da ikke godt være finere. Og der flagedes — men det var vist for Kongen! Typograferne interesserede sig dog — med Respekt at melde — mest for Karl Sørensen, som var i Virksomhed lige til han rejste syd paa samme Dags Aften.

Dødsfald. Københavns Afdeling har mistet et af sine gode Medlemmer, idet JOHAN JULIUS ALBRECHT i Lørdags er afgaaet ved Døden paa Bispebjerg Hospital, hvor han var indlagt for en Hjertelidelse. Vor afdøde Kollega, der blev 49 Aar, har i sin Tid lært i Holbæk, men kom i en tidlig Alder til København, hvor han siden har haft sin Beskæftigelse, dels hos Fr. Bagge, i Forlagstrykkeriet og hos Græbe. I de sidste Par Aar har han været plaget af den Sygdom, der nu — altfor tidlig — har revet ham bort fra en syg Hustru og 3 Børn. Albrecht var et trofast og godt Organisationsmedlem, en god Arbejdskammerat, der kun efterlod sig Venner, de Steder han færdedes. Alle vil bevare de bedste Minder om ham.

Hans Begravelse finder Sted Fredag Kl. 12½ fra Østre Kapel paa Vestre Kirkegaard.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Foreningsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. Avgust: Hobro 50.00. 30. Avgust: Helsingør 100.00. 31. Avg.: Randers 200.00. 5. Septbr.: Odense 500.00. 10. Septbr.: Faaborg 50.00.

København, den 11. Septbr. 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Niels Fr. Christensen, udl. 31/8 17 hos Bjerrings (arb. s. St.). Sætter Robert Siems, udl. 7/9 17 hos Jantzen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Ernst Joseph Ossian Westlund, udl. 1/9 17 hos Ranbøll & Eickart (arb. s. St.). Paal. Magda Vilhelmine Gede, udl. 12/12 13 hos »Mercantil« (Martin), tidl. Medl. Paal. Minna Sprøgel-Nielsen, udl. 6/9 17 hos Hans Jørgensen (arb. s. St.). Paal. Else Bertha Nielsen, udl. 5/9 17 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Sætterlærling Chr. Bernh. Th. Frost (Egm. H. Petersen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Oskar Vald. Hansen til Udl. (arbl.). 3209 Georg Jensen til Udl. (arbl.). 3930 Regnar E. Vestergaard paa Rejse. 3409 Anker Nielsen til Helsingør i Pl.

Aalborg, 1281 Jens Chr. Jørgensen (arbl.) og 6990 G. Birkemose (arbl.). Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.) og 3320 Sven Aage Hygum (arbl.). Bogense, 3762 Peter Maare (Bogense Avis). Horsens, 4460 C. A. Brundlund (Bachhausen). Kolding, 3790 Søren Sørensen (V. Schæffer). Nykøbing F., 4476 Carl Aage Hansen (arbl.). Randers, 4467 Karlo Elias Mortensen (Eksprestrykkeriet). Skive, 6294 Chr. Mortensen (Skive Folkeblad).

Fratraadte.

Aarhus, 3997 Carl Graabech til Kbhvn. (arbl.) og 561 Laur. Andr. Nielsen til Horsens i Pl. Bogense, 3851 Joh. C. Rosenbæk til Fredericia (arbl.). Kolding, 4492 Sv. Høgsbro Behrens til Udl. og 4467 Karlo E. Mortensen til Randers i Pl. Korsør, 3383 Sigfred Johs. Nielsen til Slagelse (Militær). Næstved, 3371 Holger Frederiksen til Holbæk (arbl.). Viborg, 6294 Chr. Mortensen til Skive i Pl. og 4462 Carl Anders Brundlund til Horsens i Pl.

Døde.

København: 64 Sætter Joh. Jul. Albrecht. 781 Bogtrykker Hans Madsen-Skou.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 266 Thorvald Alfred Andersen er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 4 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Typograf P. NORDLUNDE, Elmegade 20², i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 10. Septbr. 1917.
(225) BESTYRELSEN.

T. C. C. Gentofte. Sct. Hans Torv Kl. 10. (3 y)

Typografernes Sangforening.

Paa Grund af Lokalevanskeligheder kan Sangøvelsen først genoptages efter 1. Oktober. (1 B)

ANNONCER

Dygtig Typograf,

der er i Besiddelse af Kapital, og som kan lede Arbejdet i et større Akcidenstrykkeri i en Provinsby, kan eventuelt faa en varig Stilling og Part i Forretningen. Billet mrkt. »*U 852*« med Oplysning om Kvalifikationer og Formueomstændighed til **Wolffs Box**, Østergade 57 K. (222)

Ung Typograf,

alsidig, Anbefaling for Hurtighed og Paalidelighed, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »214« modt. Ekspeditionskontoret.

Forbundter.

Et ungt Menneske, som kunde ønske grundig Uddannelse, særlig i Akcidensarbejde, antages i Forbund til Oktober. Billet mrkt. »216« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf

(Akcidens- og Avissætter), 24 Aar, søger Plads snarest. Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor.

En energisk og selvstændig Faktor, som er fortrolig med alt i Blad- og Akcidenstrykkeri forekommende Arbejde, søges til 1. November i *Randers Dagblads Bogtrykkeri*. Henvendelse med Anbefalinger og Lønkrav og Oplysninger af Interesse til
(226) Bogtr. RYE, *Randers*.

Et lille Bogtrykkeri (Fyrtøj) ønskes straks til Købs pr. kontant. Billet mrkt. »228« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

p. t. Militær (gift), søger Plads i Begyndelsen af Oktober, helst i Sydjylland. Billet. mrkt. »224« modtager Ekspeditionskontoret.

2 Monoline-Sættemaskiner

er til Salg straks billigt.
(221) **Næstved Avis' Bogtrykkeri.**

Mindre Trykkeri i København

er paa Grund af Sygdom til Salg paa rimelige Vilkaar, naar Handel kan ske straks. 1000 Kr. nødvendig. Billet mrkt. »227« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

To Linotype-sættere
søkes til Norge.

Fast plads. God løn. Offerter nedlægges i dette blads expedition, merket »**Linotype-sættere 223**«.

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 21. SEPTEMBER 1917 XLIV AARGANG

Dyrtidsforhandlingerne.

Vi er desværre i den Situation at maatte meddele vore Medlemmer, at Forhandlingerne om et øget Dyrtidstillæg endnu ikke har ført til noget Resultat — ja egentlig ikke rigtig er kommet i Gang endnu. Som vi tidligere har meddelt, er det Bogtrykkerne, der har forlangt Tid til at foretage nogle Undersøgelser og Udregninger vedrørende mulige Lønstigninger paa de forskellige Trykkerier i Perioden fra Krigens Begyndelse og til nu. Vi har fra vor Side naturligvis hverken kunnet eller villet modsætte os noget saadant, da i Særdeleshed naar Bogtrykkerforeningens Formand, Hr. TRUELSEN, gentagne Gange har forsikret, at det absolut ikke var noget som helst Forsøg paa at trække Forhandlingerne i Langdrag; men Hr. Truelsen har paa Underudvalgets eneste Møde, der afholdtes Torsdagen den 6. September ganske vist ogsaa erklæret, at Undersøgelserne højst vilde vare ca. 6 Dage, og nu er denne Frist i saa høj Grad overskredet, at vi er blevne noget betænkelige.

De sidste Efterretninger vi har fra Bogtrykkerne gaar nu ud paa, at de venter at være færdige saaledes, at nyt Møde kan fastsættes til Mandag eller Tirsdag.

Vi vil haabe, at der da maa blive sat saa megen Fart paa Arbejdet, at et Resultat kan foreligge i Løbet af faa Dage. Der er tilstrækkelig Materiale til at paavise Prisernes vedvarende Stigning.

FRA forskellig Side har man rettet Henvendelse til mig i Anledning af et fra Typografernes Afdeling under »Fagoppositionens Sammenslutning« udsendt Cirkulære, hvori man anbefaler Kollegerne at stemme paa FR. NIELSEN som Redaktør og mig som Afdelingens Formand, men samtidigt opfordrer til at nedstemme Forbundets Formand, VICTOR PETERSEN, ved Nej-Stemmer, — og man har spurgt mig, om jeg ønsker at være »Syndikalisternes Kandidat«.

Hertil skal jeg sige, at jeg anser det for rigtigst, at man tillader den videst mulige Aands- og Ytringsfrihed indenfor Arbejdernes Organisationer. Dette bør være Frihedens og Menneskerettighedernes A-B-C. Det har været en af Fejlene ved Arbejdernes faglige og politiske Aktion, at man var altfor ivrig efter at smæde enhver, der paa et eller andet Punkt nærede en selvstændig Opfattelse. Disciplin og Aandsfrihed kan nemlig godt forenes. — At ogsaa Syndikalister anbefaler mit Valg, forandrer intet i mit Syn paa Fagbevægelsen.

Uden ved denne Lejlighed at komme ind paa, om det er heldigt eller uheldigt, at Typograferne har en Principal til Formand, vil jeg blot udtale, at jeg ikke finder det passende, at man faa Uger efter vort Delegeretmøde, *hvor Victor Petersens Opstilling skete uden Protest*, udsender et Cirkulære, der kun skyldes Forbundsformandens sociale Livsstilling. *Delegeretmødet* var rette Sted og Tid for en saadan Indvending.

Jeg synes ogsaa, at Typograferne skylder V. P.s mangeaarige og betydelige Arbejde for vor Organisation en noget hensynsfuldere Optræden, hvis man ønsker hans Afgang.

19. September 1917. VILH. WARTENBERG.

Forholdene i Norge.

DET hænder undertiden, at der paa Trykkerier her i Norge forestaar Lønkonflikter, hvorunder Typerne sætter sin Plads ind paa at tiltvinge sig et Par Kroners Tillæg for at lindre Trykket af den forfærdelige Dyrtid, som hersker her.

Og det hænder under disse Forhold, at *danske* Typer pludselig optræder paa Stedet — direkte fra Danmark — og uden at søge Forbindelse med vedkommende Afdelingsstyre, har engageret sig for en mindre Løn, der fuldstændig blotter deres Ukendskab til norske Forhold.

Det siger sig selv, at norske Kolleger under saadanne Omstændigheder kun har Valget mellem at opgive Lønsaktionen eller forlade Pladsen, og det siger sig selv, at den Slags Ting ikke hjælper til at bedre Forholdet, men kun kan sætte Splid og ondt Blod mellem danske og norske Kolleger.

At det vil blive bekæmpet med alle til Raadighed staaende Midler er en Selvfølge.

De Danskere, som kommer paa denne Maade, er som Regel unge Mennesker, som gennem Annoncer har følt sig fristet af en tilsyneladende god Løn, og tiltrods for, at de véd, det er utilladeligt, alligevel abonnerer paa Pladsen uden først at forhøre sig hos vedkommende Afdelingsstyre. Og først naar de kommer her, opdager de, at den Løn, de har engageret sig for, aldeles ikke staar i Forhold til den Dyrtid, man her lever under.

Dette er ikke danske Kolleger værdigt!

Landsmænd, som søger Arbejde i Norge, og som i et og alt opfylder sine kollegiale Forpligtelser, vil ikke blive ildeset af de norske Kolleger, men naar de optræder som ovenfor nævnt, ødelægger de Forholdet baade for sig selv og for dem, som har arbejdet her i Aarevis.

Derfor: Vis at Danskerne til enhver Tid sætter Kollegialiteten i Højsædet, og ikke optræder som Snyltedyr!

Bergen, den 7. September 1917. DANSKER.

Hovedbestyrelsesvalget.

I.

P. Bondesen.

PAA given Foranledning meddeles, at P. Bondesen, Odense, paa en stærkt besøgt Generalforsamling **enstemmigt** er opstillet som Kandidat til Forbundsstyrelsen af ODENSE LOKALAFDELING.

II.

Det meste af en Spalte — mindre kan ikke gøre det — bruger Medlemmer af Svendborg Lokalafdeling i sidste Numer af »Typ.-Tid.« til — efter min Mening — et noget ufint Angreb paa en stor Del af Odense Lokalafdelings Medlemmer og specielt P. Bondesen.

Igennem dette Angreb vil d'Hrr. søge at forhindre, at Bondesen genvælges til Hovedbestyrelsesmedlem, og i Stedet for Bondesen, Odense, skulde C. W. Jensen, Svendborg, vælges. Saa er der sat lidt Lokkemad ud for at fange Trykkernes Stemmer, idet det meddeles, at C. W. Jensen arbejder som Trykker paa »Sydfyns Social-Demokrat« i Svendborg.

Bondesen er *enstemmig* genopstillet af Odense Lokalafdeling, og Kollegerne Landet over kan være forvisset om, at **alle** Medlemmer af Odense Lokalafdeling giver Bondesen deres Stemmer, idet de anerkender det betydelige Arbejde, han som Medlem af Hovedbestyrelsen har gjort for Kollegerne Landet over.

Trykkernes Interesser er ikke blevet tilsidesat, da Bondesen er kendt som en Mand, der ikke sætter Skel mellem Brancherne. Jeg anbefaler derfor Kollegerne at stemme paa P. Bondesen, Odense.

Odense, den 17. September 1917. PEDER JENSEN, Trykker.

III.

Ude paa Ferierejse var jeg forhindret i at deltage i Kolding Lokalafdelings sidste Generalforsamling. Af »Typ.-Tid.«, som jeg i Dag har modtaget, ser jeg, at Afdelingen enstemmigt har vedtaget at opstille VALD. PETERSEN som Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget. Jeg tror, det er et godt Valg, Afdelingen her har truffet og vil derfor gerne med

det indgaaende Kendskab, jeg har til Vald. Petersen, meget anbefale Kollegerne Landet over at stemme paa ham. Jeg har gennem de mange Aar, jeg har været Afdelingens Formand, lært at skatte Vald. Petersen som en Ven og Kollega, hos hvem jeg gerne søgte Raad i en eller anden Situation, og hvis Mening jeg altid har sat Pris paa at høre. Han er i Besiddelse af et *klart* og *hurtigt* Omdømme. Og han forstaar at regne ud over »den lille Tabel«. Derfor, Kolleger, stem paa

Valdemar Petersen, Kolding,

saa er i med til at tilføre vor Hovedledelse en god Arbejdskraft.

p. t. Auning, 17. September 1917. J. A. MATHIASSEN.

IV.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Horsens Lokalafdeling vedtoges enstemmigt at genopstille

Theodor Jørgensen, Horsens,

til det forestaaende Hovedbestyrelsesvalg. Da man ubetinget maa anerkende Theodor Jørgensens Dygtighed i organisatorisk Henseende; hans store Indsigt og Erfaring i Forbundets Anliggender, gennem de 6 Aar, han alt har siddet i Forbundsledelsen, og man véd i ham at have en energisk og handledygtig Personlighed, anbefales alle Provinskollegerne at stemme paa Theodor Jørgensen. HORSENS LOKALAFDELING.

Atter staar Provinsianerne overfor et betydningsfuldt Valg. Denne Gang af de Mænd, der sammen med den nye Forretningsfører skal gavne Kollegernes Sag i de kommende 3 Aar. Der er opstillet en Del gode, brave Kolleger, som sikkert hver især vil gøre deres bedste, hvis de bliver valgte, og som ogsaa kan udrette et godt Stykke Arbejde i Forbundsledelsen. Vi Provinsianere har lige skiftet Forretningsfører, og vilde det derfor ikke være klogt at tage under Overvejelse, om Tidspunktet ogsaa er heldig valgt til at skifte Hovedbestyrelse. Det forekommer mig, at Tiderne er saa vanskelige, og Kravene til Organisationen saa store, at man har Brug for de bedste *prøvede* Mænd, som findes indenfor Organisationens Ramme. De kommende 3 Aar vil sikkert blive endnu vanskeligere for Organisationsledelsen, end de foregaaende, og da gælder det om, at denne ikke staar helt fremmed, men kender Forholdet indenfor Medlemmernes Kreds, og Maaden, hvorved Kravene kan føres igennem. Alle de gamle Medlemmer af Hovedbestyrelsen er genopstillet, og stemmer vi paa dem, som baade af P. Hvidtfeldt og Viggo Christensen er bleven godt skolet i Organisationen, saa tror jeg, at Provinsianerne kan se de kommende 3 Aar rolig i Møde.

Horsens, den 17. September 1917. S. CHR. JULIUSSEN.

V.

H. A. HANSEN, Slagelse: Vi maa se at faa Tusindbetalingen hævet. Den bliver fjærnet mere og mere fra Virkeligheden . . . . . Maskinsætterne maa vel heller ikke glemmes ved den kommende Tarif . . .

(Af »Typ.-Tid.«s Delegeretmøde-Referat.)

Vi skal ikke her komme ind paa H. A. HANSENS Levnedsløb fra Vuggen og til denne Dag, men kun fremholde de Udtalelser af ham, som staar overfor disse Linier. For adskillige Aar tilbage begyndte H. A. Hansen sit Arbejde for at aabne Kollegernes Øjne for det uholdbare i, at Tusindbetalingen aldrig holdt Trit med Fastlønnen, og dette Misforhold, som vi alle maa lide under, hvad enten vi staar paa Fastløn eller Beregning, kæmper H. A. Hansen den Dag i Dag for at faa rettet.

Et andet Punkt: Maskinsætterlønnen, sætter H. A. Hansen ogsaa Fingeren paa, idet han klart ser, at det Niveau, som Maskinsætterlønnen er dalet ned til, i det lange Løb vil virke ødelæggende for Faget, idet Bogtrykkerne vil se deres Fordel ved at indføre Maskine.

Kollegerne Landet over vil sikkert se, hvad det kan betyde, om der i Hovedbestyrelsen sidder en Mand, der har et vaagent Øje med disse to Forhold, og derfor **give H. A. Hansen, Slagelse, deres Stemme.** Naar dertil kommer, at H. A. Hansen evner hurtigt at sætte sig ind i ethvert Spørgsmaal Faget vedrørende og finde Kærnen deri, saa er vi forvisset om, at han med sit *radikale* Naturel, der forbyder ham at sige Ja til det første det bedste, der bydes, vil være Provinskollegerne en god Mand, hvorfor vi anbefaler at stemme paa

H. A. Hansen, Slagelse.

Paa Slagelse Afdelings Vegne:

S. ALWART. E. HELDAGER. CHR. NIELSEN.
JOHS. A. PETERSEN.

Redaktørvalget.

Nu, da Tiden igen er oprunden for vort Fagblad, da det skal have en ny Redaktør, vil jeg anmode Kollegerne om, inden de stemmer, at overveje, hvem vi bedst kan være tjent med at have til Redaktør for »Typ.-Tid.« i de næste 3 Aar. Som det vil være Kollegerne bekendt, har Køge og København indstillet Fr. Nielsen som Kandidat til det forestaaende Redaktørvalg. Derfor vil jeg bede mine ærede Kolleger Landet over, at vi giver Fr. Nielsen Oprejsning ved at vælge ham til Redaktør af vort Fagblad den 24. ds.

Køge, den 14. September 1917. N. P. HANSEN.

Forbundsstyrelsesvalget i København.

UNDERTEGNEDE Medlemmer af Sætterafdelingen tillader sig herved at anbefale Kollegerne at stemme paa Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Kandidater:

P. BERENDT (Schultz),
OLUF RASMUSSEN (Hoffensberg) og
J. C. CHRISTIANSEN (Centraltrykkeriet).

D'Hrr.s hidtidige fleraarige Organisationsarbejde turde være det bedste Bevis for deres Interesse for Forbundets Anliggender.

N. P. Andersen og C. E. Bynck (Nielsen & Lydiche).
Robert Møller (Aller). Viggo Hansen (Luno). A. Søby (S. L. Møller).
H. P. Hansen (Qvist & Co.). Axel Petersen (Forlagstr.).
Jens Ove Petersen (Schultz). Søren Christensen (Langkjær).
Th. Jensen (Bording). O. Jul. Schmidt (Industritr.).
J. P. Carl Jensen, John Löfberg, C. Carstensen, Kempel Madsen, Edgar Schoug, C. C. Jensen og John Madsen (alle Egm. H. Petersen).
J. P. Nielsen. C. Sonnenborg. J. V. Green.

Gensvar til Arnold Vecht.

EN Redegørelse af, hvordan Arbejdsforholdene i »Berl. Tid.« gennem et langt Aaremaal har udviklet sig, kunde være meget interessant, men da du finder det umuligt at fremkomme med en saadan i »Typ.-Tid.« og jeg ikke har anmodet dig om en saadan, saa kunde vi jo passende lade denne vente til en anden Lejlighed og holde os til det foreliggende Spørgsmaal: Gennemførelsen af den gældende Tarif. Jeg omtalte i min forrige Artikel den sidste Halvdel af Paragraf 43 og spurgte dig om, hvad du havde gjort for at gennemføre denne Paragraf paa dit Arbejdssted, hvor du forøvrigt var Tillidsmand paa det Tidspunkt, Tarifen blev vedtaget.

Blandt alle dine Udenomsbemærkninger fremkommer du med en Formodning om, at jeg ogsaa kender samme Paragrafs Begyndelse, og den er rigtig. Men vær overbevist om, at Principalerne nok uden vor Hjælp skal finde ud af at anvende denne paa den for dem fordelagtigste Maade, og naar vi saa er saa skikkelige, *at vi ikke en Gang prøver paa at hævde den Ret, vi har ifølge Paragrafens Slutning*, ja, saa synes jeg, at alt er saare godt — for Principalerne!

Du siger, at de »faste« ogsaa sætter »Gnuf«, og mener vel sagtens hermed, at de ikke udelukkende sætter »Svinesteg«; dette kan jeg ikke modbevise. Men det er dog alligevel saadan, at Fastlønssætterne hver har deres bestemte »Svinesteg«s-Afdeling, og det er jo ogsaa Kotume i »Berl.-Tid.«, naar der er en stor Annonce, som f. Eks. Kunstforlaget Danmarks om »Gratis Hus«, da at lade Rammen og de store Skrifter sætte af de »faste«, som ogsaa lægger Clichéer under og besørger Ombrydningen; den »skære« Sats faar Beregningssætterne at more sig med.

Det er beklageligt, at Beregningssætterne i »Berl. Tid.« ikke for længe siden har paatalt denne Fremgangsmaade. For mig er dette ligesaa uforstaaeligt som at der ved de Forhandlinger, du omtaler, at det nedsatte Udvalg havde angaaende Afløsningen af den gamle Særoverenskomst, ikke skulde være taget det fjerneste Hensyn til denne Paragraf, selv da Udvalgets Bestræbelser for »*at faa de øvrige Haandsættere draget ind under de »faste«s Løn- og Arbejdsvilkaar i et og alt*« mislykkedes.

En saadan Tilsidesættelse af Tarifen kan have farlige Konsekvenser.

Saa vidt mig bekendt har der flere Gange været Forhandlinger om at udregne en Gennemsnitspris paa Haandsatsen i »Berl. Tid.« og jeg har bragt i Erfaring, at der nu igen føres saadanne Forhandlinger. Saadanne Overenskomster kan sluttes ifølge Tarifens Paragraf 39, men skal hvile paa Tarifens Grundlag. Gennemsnitsprisen kan ikke udregnes paa Beregningssætternes Bilag alene, da de er unddraget Arbejde, som de retmæssig har Krav paa. Skal Gennemsnitsprisen være retfærdig og rigtig, maa der ogsaa tages Hensyn til den »døde« Tid og Sæsontiden. Men forhaabentlig er vor Organisation opmærksom paa dette Forhold.

Om mit »Angreb«, som du kalder det, svinder ind, er berettiget eller uberettiget, det vil jeg ganske overlade til Kollegernes Dom. Nogen Indflydelse paa Formandsvalget faar det vel næppe, da det efter Redaktørens Oplysning paa Grund af Pladsmangel har maattet vente en Uge. Men kunde dette »Angreb« bidrage til at Paragraf 43 i Tarifen blev hævdet ogsaa i »Berl. Tid.«, saa har det dog gjort nogen Nytte, selv om det først fremkommer 3½ Aar efter Tarifens Ikraftræden. Til min Undskyldning maa tjene, at det ikke er første Gang, jeg har paatalt dette Forhold, selv overfor Vecht.

København i September. SIGW. LUNDBERG.

Til Hr. Sigw. Lundbergs sidste Indlæg ønsker jeg kun at bemærke følgende, idet jeg iøvrigt henviser til mit første Svar, som Hr. Lundberg ikke har formaaet at afkræfte.

Da Du i Søndags søgte mig efter Generalforsamlingens Slutning, og fra min Side med stor Beredvillighed fik en temmelig udtømmende Fremstilling af, hvordan Arbejdsforholdene ligger i »Berl. Tid.« for Haandsætternes Vedkommende, mødte jeg Dig i Ærlighed uden at mistænke Dig i Retning af, at Du var ude for at søge »Stof« til dit næste Indlæg, som jeg tror, Du kunde have sparet; det er i hvert Fald faldet meget tyndt ud.

Hele det af Dig paatalte Forhold ligger nemlig, som jeg har paavist, i § 43, til hvis Tilblivelse Du som Bladsætternes *Brancherepræsentant* under Tarifforhandlingerne staar i saa intim Forbindelse.

Men nu har vi en Gang § 43 i Tarifen (*ogsaa* dens Begyndelse), og samtidig et Arbejdssted, hvor de 2 Tredjedele af Haandsætterne arbejder paa Fastløn, og den ene Tredjedel paa Beregning, og her er det en *Skønssag* om de fastlønnede bliver brugt til *planmæssigt* at forringe Beregningssætternes Fortjeneste. Men dine Bebrejdelser rammer ikke *mig*, thi jeg har sammen med de Kolleger, som havde med Sagen at gøre paa det Tidspunkt, da vi gled fra den gamle Tarif ind i den *ny*, gjort hvad der stod i vor Magt for at skabe éns Arbejdsforhold for alle Haandsættere i »Berl. Tid.«. Og Du kender jo meget godt de Forhold, som knytter sig dertil, og véd, at der er Ting, som jeg hverken vil eller kan skrive om i »Typ.-Tid.«.

Bemærkningen om, at Du paa et tidligere Tidspunkt har henledet bl. a. ogsaa min Opmærksomhed paa Forholdet, synes jeg, at Du er kommet for *let* til. Jeg erindrer ikke noget i den Retning. Jeg erindrer i det Hele taget ikke, at jeg har talt med Dig siden Tarifforhandlingerne, førend i Søndags, og da Tarifforhandlingerne fandt Sted, og i den nærmeste Tid derefter, var der *ingen* Beregningssættere i »Berl. Tid.«.

Nu er det ikke mere Formandsvalget, der interesserer Dig saa meget, derimod haaber Du, at Du har bidraget til, at Tariffen vil blive respekteret paa mit Arbejdssted, og samtidig indrømmer Du, at Du véd, at Beregningssætterne samme Sted for Tiden forhandler med Huset om deres Arbejdsforhold, bl. a. om en Gennemsnitspris, i hvilke Forhandlinger ogsaa de »fastlønnedes« Tillidsmand deltager. Du minder mig om Ordsproget om en Hund i et Spil Kegler. Hvis Du vilde blande Dig i Formandsvalget, burde Du have indskrænket Dig til at anbefale den Kandidat, som Du ønskede valgt.

Da det næppe fører til noget, at vi diskuterer videre om Arbejdsforholdene paa mit Arbejdssted, tilmed da Du ikke synes at ville forstaa dem, som de ligger, men stadig bevæger Dig paa samme Sted, kan jeg vist rolig lade den Sag ligge i »Typ. Tid.«; det er jo desuden umuligt for udenforstaaende at dømme uhildet, selv for Dig, som er inspireret.

Men hvis Du ikke kan finde Fred mere (og hvis Sagen ogsaa interesserer Dig *efter* at Valgene er afgjort) uden, at Du faar klaret dette Spørgsmaal, som der ikke er noget »mystisk« ved fra *min* Side, vil jeg — som jeg ogsaa nævnte for Dig i Søndags — henstille til Klubstyrelsen for »B. T.-Klubben«, at den indbyder Dig til det første Møde, som Klubben afholder, hvor Du jo saa kan faa alle de Oplysninger, som Du maatte ønske, af det Personale, hvis Arbejdsforhold, Du mener at kende bedre end det selv.

København, i September. ARNOLD VECHT.

Hr. Frederik Nielsen, Køge.

JEG er Dem meget taknemlig for Deres Anbefaling af — H. A. Hansen, Slagelse. De aner vel ikke, at ligesom hele Deres Virksomhed er af negativ Art, saaledes bliver Deres Anbefalinger det ogsaa. Naar De mener, at Enighed mellem Folk, der skal udrette noget til Gavn for andre, er af det onde, saa forstaar jeg bedre Deres Virksomhed. Jeg har nu en ganske modsat Anskuelse, ganske vist en noget gammeldags, at Enighed gør stærk. Vi er altsaa paa dette, som paa saa mange andre Omraader, uenige, og det glæder mig. At Deres Kritik over mig indskrænker sig til — »Skovturen«, viser jo, at De er en Mand med store, ophøjede Principer, som Deres Venner ønsker at skildre Dem, naar De opstilles til Valg!

Rønne, den 16. September 1917. C. M. BLOMBERG.

Angrebet paa Vecht!

HR. Redaktør! Tillad mig Plads for følgende Bemærkninger til Hr. SIGW. LUNDBERG.

Som den, der bedst kan tale med om det »Gnuf«, som Du i sidste Numer berører i din Artikel til Hr. Vecht i Anledning af Formandsvalget, skal jeg kort erklære, »at »Gnuffet« netop — saavidt gørligt — udføres af de »faste«, og at der, hvad Fordels-Arbejdet angaar, tilflyder Beregningssætterne *fuld* Andel deri. Dette kan *jeg* saare let bevise, men ønsker dog ikke at drøfte Sagens Enkeltheder i Bladet. Som Agitationsnumer er — synes det mig — Sagen for spinkel, og maa jeg, ligesom Hr. Vecht, udtale min Forbavselse over Fremsættelse af noget saa misvisende og ukorrekt. Ærb.

Berl. Tid. d. 16. Septbr. 1917. H. C. NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 8. September. — Formanden, N. P. JENSEN, bød Velkommen og rettede en vedtagen Opfordring til L. Chr. Nielsen om at lade sig opstille til Redaktørvalget. — L. CHR. NIELSEN takkede for Tilliden, men maatte paa Grund af tvingende Forhold, der nødvendiggjorte hans Forbliven i Byen, desværre beklage ikke at kunne modtage Kandidaturen, saa meget mere som hans Chancer ved et Trekantvalg ikke var helt ringe, hvilken Mening han nærmere begrundede.

Derefter gik man over til Forbundsbestyrelsesvalget. Generalforsamlingen vedtog aldeles enstemmig at opstille C. W. JENSEN, der var godt kendt af mange Kolleger Landet over for sin noble Optræden, ligesom han ved Formandshverv o. m. a. havde vist en Dygtighed, der fuldt ud kvalificerede ham. — C. W. JENSEN takkede for Valget. Højnelsen af Typografernes Kaar skulde altid være det, han af bedste Evne vilde virke for.

Under Eventuelt meddelte L. CHR. NIELSEN, at den typografiske Fagklasse begyndte sit andet Leveaar 1. Oktober, og bad Medlemmerne virke for Lærlingenes Deltagelse, saa alle kom med. P. H.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 9. Septbr. Kl. 10 Formd., hvor bl. a. behandledes Opstilling af en Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget. Uanset hvem det blev, var man enig om, at der skulde arbejdes for at faa ham valgt og at alle burde stemme. Efter nogen Diskussion opstilledes JOHAN GERDT.

Angaaende Redaktørvalget var Forsamlingen enig om, at de to foreslaaede Emner fra København ikke var heldige, bl. a. var det uheldigt, at Frederik Nielsen, hvis han vilde være sine Idealer tro, maatte redigere »Typ.-Tid.« i Øst, naar Hovedbestyrelsens Taktik gik i Vest — eller ogsaa blive »moderat«. En kort, men livlig Diskussion resulterede i, at SØRENSEN KJELD enstemmigt opstilledes som Kandidat til Redaktørposten.

Om Arbejdsforholdene udtalte FORMANDEN bl. a.: Trods Dyrtid med Hensyn til Papir og andet og Mangel paa Lys og Drivkraft, var Amtstidende og Venstrebladet gaaet over til at være Morgenblade 7 Gange ugentlig, ligesom »Stiftstidende« og senere »Nordjylland« udsendte faste Søndags-Nr. De samme Blade anbefaler stadig alle andre til at spare og indskrænke sig; det var derfor uforsvarligt i denne vanskelige Tid at gaa til en saadan Driftsforandring, der ikke var paakrævet; men den ene turde ikke lade være af Frygt for den anden. Det viste imidlertid, at det var Hykleri, naar de i Sommer »ikke kunde strække sig længere«. — Vilde de imidlertid ødelægge Arbejdernes almindelig og naturlige Fritid, burde de ogsaa betale ordentlig derfor — og her kneb det.

FORMANDEN takkede Næstformanden, H. P. Pedersen, for hans Arbejde angaaende de ny Arbejdsforhold, og denne supplerede Formandens Udtalelser med at meddele om Forretningsførerens og hans Forhandlinger med de to Blade, hvilke var endt uden Resultat.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Trykkerafdeling

afholdt den 14. September en Ekstra-Generalforsamling i Rømersgade 22² for at foretage Opstilling til Valg af Formand og 2 Medlemmer af Forbundsstyrelsen. LAUR. JENSEN erklærede sig villig til at modtage Genvalg. CARL MADSEN vilde finde det rigtigere om Hr. L. Jensen nu trak sig tilbage og gav Plads for det unge Blod. ALFR. CHRISTENSEN fandt, at Tidspunktet hertil var uheldigt valgt.

LAUR. JENSEN lyste forgæves efter Realiteter til Begrundelse af, hvorfor man ønskede en ny Formand. CARL CHRISTOFFERSEN syntes, at det var mindre passende at skifte denne Gang, idet han erindrede om, at Formanden om 1 Maaneds Tid kunde holde 25 Aars Jubilæum paa denne Post. CARL SCHMIDT troede heller ikke at Tidspunktet var heldigt; men mente at man i nær Fremtid maatte søge en Formand, som selv arbejdede ved Faget. Til disse Udtalelser sluttede JOHS. LARSEN, AKSEL FREDERIKSEN, ALB. SØRENSEN og AKSEL DAHL sig, og efter at Formanden havde erklæret sig villig til efter denne Periodes Forløb at stille sit Mandat til Raadighed for *det unge Blod*, foretog Dirigenten, Carl J. Christensen, en Afstemning. LAUR. JENSEN genopstilledes med alle Stemmer mod en.

Efter Indlæg af flere Talere opstilledes følgende til Medlemmer af Forbundsstyrelsen: ALB. SØRENSEN, JOHS. LARSEN og HANS OLSEN. Under »Eventuelt« drøftedes forskellige Forhold inden for Faget, som var af Interesse for Trykkerne, bl. a. gav LAUR. JENSEN nogle Oplysninger om Forhandlingerne angaaende Dyrtidsoverenskomsten. Omtalte de af Teknologisk Institut arrangerede Foredrag og opfordrede Medlemmerne til at hente Adgangskort. De ældre Lærlinge kunde have godt af at overvære disse Foredrag. Kort stod til Disposition.

AKSEL DAHL opfordrede Trykkernes Forbundsstyrelsesmedlemmer til at være vaagne overfor vore Provinskammeraters Forhold, og ALFR. CHRISTENSEN omtalte Papirpose-Overenskomsten, som LAUR. JENSEN lovede at ville undersøge nærmere, og foretage, hvad der kan gøres.

P. AUG. P.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Sætterafdeling

afholdt Generalforsamling i Søndags Formiddags i Rømersgade 22. — J. P. CARL JENSEN var Dirigent, JENS PANGEL Sekretær, og eneste Punkt paa Dagsordenen ud over »Eventuelt« var: Opstilling af Kandidater til Forbundsstyrelsen Følgende Kolleger opstilledes uden at nogen Afstemning fandt Sted:

De afgaaende: P. BERENDT, (Schultz), VILHELM JACOBSEN (Social-Dem.), OLUF RASMUSSEN (Hoffensberg), ARNOLD VECHT (Berl. Tid.). Og som ny foreslaaede: J. C. CHRISTIANSEN (Centraltr.), HARALD JENSEN (Forlagstr.), JUL. SCHRØDER (Soc.-Dem.), VILH. WARTENBERG (Soc.-Dem.).

Det paalagdes Styrelsen at henstille til Forretningsudvalget, at Valget saa vidt muligt udsættes til efter at Formandsvalget havde fundet Sted.

Under »Eventuelt« drøftedes Brændselsspørgsmaalet ivrigt og længe.

Nær og Fjærn.

Stemmesedler til Valg af Forbundsformand, Redaktør, Formand og Hovedkasserer for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Lokalformand, Lokalkasserer samt Revisorer er udsendt til Københavns Afdelings Medlemmer, og skal, for at være gyldig afgivet være afleveret paa Forbundskontoret senest Fredag den 21. ds.

Stemmeoptællerne indkaldes til Optælling Lørdag Aften Kl. 6 paa Forbundskontoret. STYRELSEN.

Trykkernes Begravelseskasse. Kontingent for Juli Kvartal samt Restance bedes inden denne Maaneds Udgang betalt til Hr. Anton Jensen. STYRELSEN.

Trykkernes Møde i Mandags i Industriforeningens store Sal var ligesom sidst besøgt af ca. 250 Trykkere, for hvilke Direktør SADOLIN holdt Foredrag om Bogtrykfarverne og deres særlige Sammensætning og Egenskaber. Efter Foredraget stillede en Del Medlemmer Spørgsmaal til Foredragsholderen om Tilfælde, der var forekommet i deres Praksis, og disse Spørgsmaal besvaredes af Hr. SADOLIN.

Det til den 24. ds. paa Adgangskortet averterede Foredrag **afholdes ikke**; men Tirsdag den 2. Oktober Kl. 7½ Aften fortsættes Foredragsrækken i *Rømersgades Festsal* og Hr. Kunstmaler CLOD SVENSSON vil da tale *om Reproduktion*, for ved et senere Møde at slutte af med Foredrag *om Farvetryk*. L. J.

70 Aar. Æresmedlem af Dansk Typ.-Forb., Redaktør Andersen i Ærøskøbing, fylder den 27. September 70 Aar.

Sommerferie. Bogtrykker Udbye's Personale, Vejle, har i Lighed med tidligere Aar erholdt 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn. Dermed har alle Kolleger i Vejle ogsaa i Aar erholdt Sommerferie.

Alle, som glædede mig paa min Jubilæumsdag, bedes hermed modtage min bedste Tak. C. V. NIELSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. September: Hillerød 100.00. 13. September: Grenaa 30.00. 14. September: København 8000.00. 17. September: Bogense 50.00; Middelfart 50.00.

København, den 19. Septbr. 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Robert Hugo Petersen, udl. 15/9 17 hos G. Nielsen & Co. (arbl.), overg. fra Lærlingeafdel. Paal. Mary Emilie Borch Diemar, udl. 1/7 17 hos Kruckow (arb. s. St.). Paal. Yrsa Caroline Johansen, udl. 18/9 17 hos Albert Petersen (arb. s. St.). Paal. Anna Christine Søndergaard, udl. 1898 hos Philipsen & Co. (Vilh. Hansen).

Aarhus, Paal. Anna Dupont.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6025 Gust. A. Andersen fra Udl. (Har. Jensen).

Aalborg, 3930 Regnar Vestergaard (arbl.). Fredericia, 3851 Johs. Rosenbæk (arbl.). Holbæk, 3371 Holger Frederiksen (arbl.). Kolding, 4314 Leif Langvad (Lumbye). Randers, 3842 Ejner Hansen (arbl.). Roskilde, 6895 Chr. Jul. Nielsen (Roskilde Tidende). Thisted, 6717 Niels Vald. Nielsen i Pl.

Fratraadte.

København: 4038 Holger E. G. Christensen til Udl. i Pl. 3329 A. Thor Straten til Odense i Pl.

Aalborg, 3638 Wm. Andersen til Udl. i Pl. Aarhus, 3934 Svend Davidsen til Fredericia i Pl., 3637 Chr. Worm paa Rejse og 6995 Osvald Jørgensen paa Rejse. Hjørring, 6990 Georg Birkemose til Aalborg (arbl.). Nykøbing F., 4476 Carl Aage Hansen til Nakskov i Pl. Randers, 3647 Martine Petersen Toft til Holstebro (arbl.). Ringsted, 6895 Chr. Jul. Nielsen til Roskilde i Pl. Silkeborg, 4314 Leif Langvad til Kolding i Pl. Skive, 6717 Vald. Nielsen til Thisted i Pl.

Udmeldte.

Vejle, 4936 Paal. Petrea Hansen og 4955 Paal. Ebba Petersen (begge fratr. Faget).

Udslettet.

København: 2859 Sætter Holger Peter Johs. Rudolf Jensen (forsvundet).

Udelukket af alle Kasser.

København: 6564 Sætter H. Chr. Hansen.

Typografernes Sangforening.

Den ordin. halvaarl. Generalforsamling afholdes Fredag den 28. September i »City«s Lokale. (1)

T. C. C. Kirke Værløse. Nørrebros Runddel Kl. 10. (4)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,
p. t. Militær (gift), søger Plads i Begyndelsen af Oktober, helst i Sydjylland. Billet. mrkt. »224« modtager Ekspeditionskontoret.

2 dygtige Paalæggersker
søger Plads sammen. Er i Plads for Tiden, men ønsker at gøre Forandring. Er dygtige til saavel Diegel som Hurtigpresse. Billet mrkt. »232« modt. Ekspeditionskontoret.

Dygtig
Linotype-Sætter
kan antages i fast Plads.
(231) **Fr. Lumbye**, Kolding.

Lilleput-Presse.
Brugt Lilleput-Presse, Format 52,50 cmt. × 37,00 cmt. sælges billigt.
A/S. Carl Hohlenbergs Bogtrykkeri,
(229) *Niels Juelsgade 11*[4].

2 Monoline-Sættemaskiner
er til Salg straks billigt.
(221) **Næstved Avis' Bogtrykkeri.**

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

I en Maaned er reserveret mig til Salg blandt Typograferne indtil **50 Eksemplarer** af **Allers illustrerede Konversationsleksikon med Fremmedordbog** — ialt 7 stærkt indbundne Bind med Læderryg og Læderhjørner — mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kroner maanedlig**. — **Hele Værket leveres ved første Afdrag.** Bestilles hos ANTON JENSEN, THINGVALLA ALLÉ 28, KØBENHAVN S. — Samlet Pris 39 Kroner.
NB. Med disse 50 Eksemplarer er Værket udsolgt.
(230)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 28. SEPTEMBER 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ekstra Generalforsamling

Søndag den 30. September Kl. 11 præcis

i »Hallen« Grundtvigs Hus.

Dagsorden: 1. Beretning om og Forslag til Overenskomst angaaende yderligere Dyrtidstillæg. 2. En indsendt Protest. 3. Eventuelt.

STYRELSEN.

Dyrtidsforhandlingerne.

Resultat opnaaet. Generalforsamling paa Søndag.

I Tirsdags genoptog det nedsatte Underudvalgs Medlemmer, d'Hrr. TRUELSEN, LEVISON og JESPERSEN samt BERNH. SCHMIDT, BERENDT og CARL NIELSEN, sine Forhandlinger om et forøget Dyrtidstillæg til de københavnske Afdelingers Medlemmer. Det lykkedes ikke her at tilvejebringe nogen Ordning, der tilfredsstillede vore Tillidsmænd, og efter et Par Timers Forløb enedes man om igen at samles med det større Udvalg.

Onsdag Middag Kl. 1 samledes de to Organisationers Forretningsudvalg og tillige fra vor Side d'Hrr. WARTENBERG, BERENDT, HARALD JENSEN og JOH.S LARSEN. Efter en Forhandling, der strakte sig over flere Timer, enedes man om et Forslag til en Ny-Ordning, der skal — om det vedtages af begge Organisationens Medlemmer — træde i Kraft fra 1. Oktober at regne.

Da Udformningen af Forslaget ikke er endelig, men skal foretages i de nærmest kommende Dage, er vi ikke i Stand til at bringe Forslagets Ordlyd, men det vil være endelig færdigt saaledes, at begge Organisationer kan faa det forelagt paa Generalforsamlinger nu førstkommende Søndag. Som Følge heraf indkalder den københavnske Afdeling til Generalforsamling Søndag den 30. September Kl. 11 i »Hallen«, Grundtvigs Hus.

Spørgsmaalets store Betydning staar forhaabenligt klart for alle; det maa derfor være en Pligt **for alle vore Medlemmer at give Møde**. Den Beslutning Generalforsamlingen kommer til i en saa vigtig Sag, maa ikke tages af nogle faa Hundrede Medlemmer, men skal og maa være et Udtryk for, **hvad det store Flertal mener og ønsker**.

Den trofaste Skare af Kolleger, der altid ofrer sin Fritid paa Organisationens Anliggender, maa hver paa sin Arbejdsplads agitere for, at **alle kommer med paa Søndag**.

En Pligt og en Æressag.

SØNDAG d. 26. August vedtog Generalforsamlingen i »Folkets Hus« paa Enghavevej at yde Forbundets Medlemmer i København og paa Frederiksberg et Laan paa *indtil* 20 Kr. i Koksmærker. For mange betyder dette meget, thi flere end 10 Mærker havde kun faa anskaffet sig, da Opkrævningen af Beløbet 30 Kr. begyndte. For Forbundets gode Vilje er vi — som tidligere — taknemlige.

Forslagets sidste Linje lød imidlertid — til manges Forundring — saaledes:

»Det er en Selvfølge, at ingen kan blive delagtig i disse Laan, saa længe de staar til Restance eller har Gæld til Foreningen, hvorpaa de aftalte Afbetalingsterminer ikke er overholdte.«

At Medlemmer bliver ramt af megen Sygdom og Arbejdsløshed og derfor har vanskeligt ved at overholde deres Afbetalingsterminer er forstaaeligt — *men* at Medlemmer, der har stadigt Arbejde, glemmer at betale, er absolut forkasteligt. Thi at tilbagebetale det Beløb, man har laant af sin Organisation, er ikke alene en Pligt men en Æressag.

Vi, der laaner og tilbagebetaler, forlanger, at en senere Generalforsamling maa tage Bestemmelse om, hvorledes disse Penge skal indrives, hvis disse Medlemmer stadig resterer. c—n.

Vilh. Wartenberg.

UDFALDET af Valget til Formandspladsen i den københavnske Afdeling blev, som det vel sagtens vil være de fleste Kolleger bekendt, at Vilh. Wartenberg valgtes med aldeles overvældende Majoritet — saa stor, at det aabenbart kom de fleste, ham selv med, som en stor Overraskelse. Det er jo imidlertid godt, thi intet vil være bedre for en Mands Arbejdsevne, end at han har Vished for, at han er i Kontakt med de mange han skal arbejde for, og at han helt og udelt har deres Tillid.

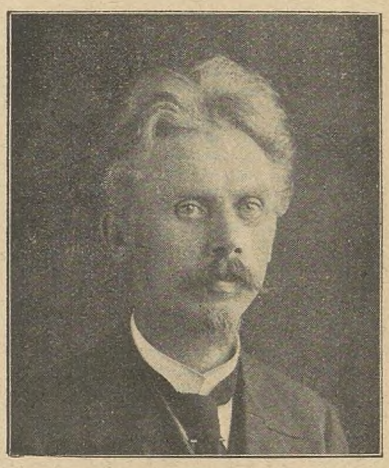

Vi behøver ikke at skildre vor ny Formand for Medlemmerne, Afstemningen viser, at de kender ham, men vi vil her nedskrive nogle faa Data, der kort fortæller om hans hidtidige Virksomhed. W. er født 1869 i Landsbyen Starup mellem Kolding og Vejle og udlærtes 1887 i »Kolding Avis«. Allerede som Lærling stærkt interesseret i Arbejdernes Organisationsliv var han Medlem af den derværende socialdemokratiske Forening; har arbejdet i en Del forskellige Provinsbyer og har været Næstformand i Aarhus Afdeling omkring 1890, og Lokalformand i Skive. 1897 kom han til København, hvor han de første 8 Aar var Faktor i »Agrardagbladet« og de sidste 12 Aar væsenligst Maskinsætter i »Socialdemokraten«. I alle 20 Aar har W. været stærk aktiv i vor faglige Bevægelse her i Byen, i mange Aar i Afdelingsstyrelsen og dens Næstformand og tillige i en Aarrække Medlem af Forbundsstyrelsen. Ingen Sager af Betydning i Afdelingen er løst, uden at W. enten paa den ene eller anden Maade har ydet sit Bidrag hertil.

Naar Medlemmerne nu har valgt ham til Afdelingens største Tillidspost, saa er det i Kraft af et aarelangt Arbejde han har udført, og ingen tvivler om, at Wartenberg i sin nye Stilling af al sin Evne vil arbejde hen til at skabe bedre og lysere Kaar for vor Organisations Medlemmer.

Vi ønsker ham Lykke og Held med paa Arbejdet.

Jubilæum.

TORSDAG den 4. Oktober er det 25 Aar siden vor Kollega ERNST JØRGENSEN ansattes ved »Fyns Tidende«, Odense, som Avissætter. Da Forretningen 1901 anskaffede Sættemaskiner, var Jørgensen selvskreven til at betjene en af disse, og efter et Kursus paa Skolen i Berlin tog han med vanlig Energi fat som Monolinesætter — de tre sidste Aar tillige skiftevis som Linotypesætter.

Jubilaren har fra sin tidligste Ungdom været et stærkt interesseret Foreningsmedlem. Hans kraftige Skikkelse, hans energiske men altid hensynsfulde Optræden bragte ham snart frem i første Række, og i Juni 1900 valgtes han til Formand og Kasserer for den herværende Afdeling. Men allerede 1902 maatte Ernst Jørgensen underkaste sig en indgribende Operation, hvis Følger tvang ham til i December 1904 at trække sig tilbage fra Formandsposten til Sorg for ham selv og til Beklagelse for Afdelingen, der meget nødig gav Afkald paa ham. Sin aldrig svigtende Interesse viste Ernst Jørgensen ved samtidig at lade sig indvælge i Styrelsen, hvorfra han først trak sig tilbage 1913.

Ernst Jørgensen hører til de Naturer, man maa lære at kende. Han er ligesom omgivet af en haard Skal; men er det først lykkedes at trænge indenfor denne, opdager man hurtigt, at den rummer en nobel, rettænkende og usvigelig Karakter. Han er et udpræget Pligtmenneske, og svigter Helbredet til Tider, da sætter han en Jærnvilje og Energi op herimod, som uvilkaarlig aftvinger hans Omgivelser en vis Respekt.

Der er ingen Tvivl om, at saavel hans Kolleger som Forretningen vil vise Ernst Jørgensen en velfortjent Opmærksomhed paa Jubilæumsdagen. P.

Forbundets 7de Delegeretmøde.

Onsdags-Eftermiddagsmødet den 1. August.

Dirigent: MARTHIN PEDERSEN.

Forslag om Oprettelse af en Maskinsætterskole.

FORMANDEN foreslog under Hensyn til de ekstraordinære Forhold, der har hersket i den forløbne Periode, at godkende følgende Udtalelse fra Forbundsstyrelsen:

»Paa Delegeretmødet i 1914 vedtoges det at paalægge Forbundsstyrelsen at undersøge Betingelserne for Oprettelse af en Maskinsætterskole.

Paa Grund af de ganske ekstraordinære Forhold, der har hersket lige siden Delegeretmødet, har det været Forbundsstyrelsen umuligt at kunne foretage nogen Undersøgelse paa et Grundlag, der havde Udsigt til at kunne holde blot en Maaned.

Under Hensyn hertil foreslaar man Delegeretmødet at tage Meddelelsen herom til Efterretning.«

Der foregaar for Tiden Forhandlinger mellem Fagskolen for Boghaandværk, Teknologisk Institut samt Mesterorganisationen om at overflytte Fagskolen til Teknologisk Institut under større Former. Foreslaar at overlade til Forbundsstyrelsen at arbejde med derpaa, saaledes at vor Indflydelse paa Skolen opretholdes, og endvidere ønskes en Udtalelse om, hvorvidt man samtidig skal arbejde paa, hvis der viser sig Betingelser derfor, at der oprettes en Maskinsætterskole i Forbindelse med Fagskolen paa Teknologisk Institut. Anbefalede nedenstaaende Tilføjelse til ovenstaaende Udtalelse:

»Under Forudsætning af, at de paabegyndte Forhandlinger ang. Fagskolen for Boghaandværks Overgang til Teknologisk Institut og de dermed i Forbindelse staaende Forhold fører til et Resultat, vedtager Delegeretmødet at støtte en eventuel Ordning i denne Retning og bemyndiger Forbundsstyrelsen til at yde økonomisk Bistand hertil.«

Der kan ikke bestemt siges noget om, hvad det vil koste; men selv om Beløbet bliver en Del større end nu, bør vi yde det, da det ikke kan være os ligegyldigt, om Mestrene faar Ene-Indflydelsen paa Fagskolen.

HARALD JENSEN, Kbhvn., hævdede, at Tiden nu var kommen til at lade Principalerne alene klare Omkostningerne ved Lærlingenes Uddannelse. En Maskinsætterskole kan ikke blive til Fordel for Faget, men kun virke med til at sænke Maskinsætternes Lønniveau.

FORMANDEN redegjorde yderligere for Forslaget han havde stillet.

CHR. CLAUSEN, Kbhvn., anbefalede saavel Formandens Forslag som den eventuelle Oprettelse af en Maskinsætterskole.

BERNH. SCHMIDT: Forholdet har hidtil været det, at det ikke har været Principalerne, der har bekostet Oplæringen af Maskinsætterne; de mere velstaaende Kolleger har bekostet deres egen Uddannelse. Vi maa gaa med til en eventuel Skole for at stille alle lige.

N. MORTENSEN, Aarhus: Som Provinsianer kan jeg ikke sympatisere med Tanken, fordi den vil give Københavnerne et Forspring. De vil kunne lære Maskinsætning samtidig med at de har Arbejde, medens Provinsianerne maa rejse ind og betale for Opholdet.

H. P. PETERSEN, Aalborg, sluttede sig til Forslaget om Fagskolen, men modsatte sig Tanken om en eventuel Maskinsætterskole.

HARALD JENSEN, Kbhvn.: En Maskinsætterskole vil bevirke forøget Arbejdsløshed blandt Maskinsætterne, og derfor hjælpe med til at sænke Maskinsætternes Løn ned til Haandsætternes lave Lønstandard. Jeg foreslaar følgende Udtalelse:

»Det paalægges Forbundsstyrelsen ikke under nogen som helst Form at medvirke til Oprettelse af en Maskinsætterskole under Fagskolen for Boghaandværk«.

SIGV. KRISTENSEN, Kbhvn., hævdede, at vi stadig skulde støtte Fagskolen; men det var umuligt at lade denne virke i samme Aand som nu, hvis den blev tilsluttet Teknologisk Institut.

VECHT, Kbhvn.: Harald Jensens Betragtninger passede den Gang, Maskinerne begyndte at trænge ind i Faget; men de passer ikke nu. Maskinsætningen er blevet et saa stort Led i Fagets Arbejde, at der ingen Anledning er til at priviligere denne Specialitet.

BERNH. SCHMIDT, Kbhvn., replicerede til Harald Jensen og paaviste, at Haandsætternes Løn laa mere over Minimallønnen, end Tilfældet var for Maskinsætternes Vedkommende.

JOHANNES LARSEN, Kbhvn.: Det vil sikkert faa stor Betydning ogsaa for Trykkerne, om Fagskolen bliver overført til Teknologisk Institut, og dette vil ikke blive nogen særlig dyr Historie.

FORMANDEN: Nogen bestemt Sum kan der som meddelt ikke nævnes, dog vil det sikkert koste mere end nu. Jeg er ikke uenig med Sigv. Kristensen, men ønsker her en Udtalelse om, hvorledes Forbundsstyrelsen skal stille sig. Man kan godt stemme for Samarbejdet om Fagskolen og dog stemme imod Maskinsætterskolen.

Derefter godkendtes Forbundsstyrelsens Udtalelse og Formandens Tilføjelse vedtoges med 57 St. mod 18.

Harald Jensens Resolution vedtoges med 32 St. mod 30.

Følgende 2 Forslag behandledes, efter Henstilling fra de Delegerede fra Kalundborg og Svendborg, under ét:

Delegeretmødet paalægger Forretningsudvalget at undersøge Muligheden for Oprettelsen af en Fond, hvoraf Medlemmerne, naar Arbejdsevnen svigter, kunne faa en fast maanedlig Understøttelse.

Motivering: Vi have tænkt os, at et saadant Fond vilde kunne gøre noget til, at ældre Medlemmer kunne faa en mere sorgfri Alderdom, idet de da ikke vilde være henvist til alene at skulde opholde Livet ved den Understøttelse som gives af Kommunen.

»Delegeretmødet opfordrer Forbundsstyrelsen til inden næste Delegeretmøde at fremskaffe statistiske Oplysninger og fremsætte Forslag om en Nødhjælpsfond for syge og trængende Medlemmer af Forbundet.«

L. CHR. NIELSEN, Svendborg: De forsk. offentlige Understøttelser afhjælper en stor Trang; men der er stadig Huller, hvor det private Initiativ maa gaa i Spidsen og vise Vej. Vedtager vi dette Forslag, er det ogsaa et Middel til at styrke Kammeratskabsfølelsen.

VIGGO CHRISTENSEN: Vi kan ikke tage disse Opgaver op; thi de ligger fuldstændig udenfor vore Organisationers Omraade og det er en ganske bundløs Opgave for os at give os i Lag med.

LAUR. HANSEN, Kalundborg: Der er dog intet forløbet ved at lade Forbundsstyrelsen undersøge Forholdet.

JACOB MICHAELSEN, Kbhvn., stillede Forslag om at overlade Undersøgelsen af disse Spørgsmaal til Udvalget angaaende »Det private Reservefond«.

Ved Afstemningen forkastedes begge Forslagene.

RASMUSSEN, Nyborg, talte for følgende Forslag:

Provins-Medlemsfortegnelsen udarbejdes trykkerivis som for Medlemmerne i København.

Forslaget forkastedes.

J. P. HANSEN, Næstved, redegjorde for følgende Forslag:

Typograf F. O. Leideckers Gæld til Dansk Typograf-Forbund *eftergives* ham fra 1. August d. A. at regne.

MAGNUS SØRENSEN, Fredericia, og WARTENBERG, Kbhvn., kunde ikke tiltræde Forslaget, der forkastedes med saa godt som alle Stemmer.

Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

VICTOR PETERSEN genopstilledes med overvejende Flertal til Formand.

Valg af Forretningsfører.

VIGGO CHRISTENSEN: Som det er Dem bekendt, træder jeg tilbage som Deres Forretningsfører; vi har paa et Møde, hvor samtlige Provinsdelegerede var til Stede, vedtaget at opstille Red. Carl Nielsen, København, og Karl Sørensen, Kolding.

P. BONDESEN, Odense: Saavidt jeg kan forstaa, er Karl Sørensen væsentlig opstillet af de socialdemokratiske Ungdomsforeninger. Jeg vil nu gerne spørge, om han agter at følge den Aand, der er raadende indenfor Ungdomsforeningerne.

EDV. JENSEN, Odense, protesterede imod, at Karl Sørensen var opstillet af Ungdomsforeningerne.

Opstilling af Redaktør udsattes til Valget af Forretningsfører var afgjort.

Valg af et Medlem til Forretningsudvalget.

P. HANSEN genvalgtes til Medlem af Forretningsudvalget med alle Stemmer mod 1.

Valg af Udvalg til den private Reservefond.

For København valgtes: CHR. CLAUSEN, VILH. WARTENBERG, LAUR. JENSEN og P. BERENDT.

For Provinserne valgtes: FORRETNINGSFØRERE, ALF. HANSEN, Holbæk, CORFITZ MADSEN, Svendborg, og P. CHRISTIANSEN, Aarhus.

Dette Udvalg skal have tilendebragt sit Arbejde inden Udgangen af indeværende Aar.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 25. September 1917.

Der forelaa Meddelelse over de forskellige Valg:

Til Formand for Forbundet er valgt VICTOR PETERSEN med 1259 St. Til Formand for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse er valgt VICTOR PETERSEN med 1227 St. Til Hovedkasserer er valgt KARL SØRENSEN med 2189 St. Der var ialt afgivet 2660 St.

Til Forbundsstyrelsen er valgt følgende:

For Jylland: N. MORTENSEN, Aarhus, med 552 St.; JOH. GERDT, Aalborg, med 516 St.; L. EICKHARDT, Esbjerg, med 465 St. Derefter havde R. Bindslev, Silkeborg, 389 St.; Th. Jørgensen, Horsens, 365 St.; Vald. Petersen, Kolding, 258 St.; M. A. Larsen, Skive, 136 St. og Magnus Sørensen, Fredericia, 128 St.

For Fyn: C. W. JENSEN, Svendborg, med 562 St. P. Bondesen, Odense, havde 344 St.

For Sjælland: H. A. HANSEN, Slagelse, med 521 St. og ALFRED HANSEN, Holbæk, med 486 St. Derefter havde L. Christiansen, Næstved, 353 St. og C. M. Blomberg, Rønne, 306 St.

For Lolland-Falster: LUDV. KRAGH, Nakskov, med 599 St.

Der er ialt afgivet 1177 St.

Til Redaktørvalget var afgivet ialt 2660 St., hvoraf 1247 St. faldt paa FR. NIELSEN, Køge, 1184 paa CARL NIELSEN, København, og 185 St. paa SØRENSEN-KJELD, Aalborg.

Det vedtoges at forelægge den nyvalgte Forbundsstyrelse Spørgsmaalet om bundet Omvalg mellem de to Kandidater, der har opnaaet det største Antal Stemmer, da ingen har opnaaet kvalificeret Majoritet, og i Forbindelse hermed det foretagne Formandsvalg, efterat en rejst Bevægelse har affødt en Opposition mod det afholdte Delegeretmødes Indstilling.

Afstemningsresultater.

Ved Optællingen af de til Forbundskontoret indleverede Stemmesedler forefandtes Dags Dato følgende Resultat:

Valg af 4 Revisorer og Revisor-Suppleanter.

Af afgivne Stemmesedler forefandtes 1643; heraf var 3 ugyldige. Paa CHR. ØSTERGAARD faldt 991 St., ALB. MICHELSEN 971 St., CARL CHRISTOFFERSEN 970 St. og paa ANTHON ANDERSEN 946 St. Revisor-Suppleanter blev C. SCHNOOR med 489 St. og J. P. CARL JENSEN med 458 St.

Valg af Afdelingskasserer.

Der forefandtes 1643 St., heraf 1619 Ja! 6 Nej! 15 »Stemmer ikke« og 3 ugyldige.

Valg af Afdelingsformand.

Af afgivne 1643 Stemmesedler var 7 ugyldige og 17 blanke. Paa VILH. WARTENBERG faldt 1004 St.; paa Harald Jensen 469 St. og paa Arn. Vecht 146 St. Vilh. Wartenberg er saaledes valgt.

Stemmesedler vedr. Valg af Formand, Redaktør samt Formand og Hovedkasserer for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse er oversendt til Forretningsudvalget.

København, den 22. September 1917.

BERNH. SCHMIDT. SØREN CHRISTENSEN. JENS PANGEL.
AXEL PETERSEN. A. SØBY. OLE RASMUSSEN.
GUNDORPH-SØRENSEN. ULRIK HANSEN.
O. WENDELBOE-RASMUSSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Randers Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 7. Septbr. paa »Jylland«.

Anledningen hertil var bl. a., at Formanden, KRISTOFFER KNUDSEN, anmodede om Tilladelse til at nedlægge sit Mandat som Formand, da hans private Hverv ikke gav ham Tid dertil. Til Formand valgtes i hans Sted P. CLAUSEN BUCH med 15 St., Holtzmann fik 11 St. — Ligeledes foretoges Valg af 2 Medlemmer til Bestyrelsen i Stedet for P. C. Buch og V. Frandsen, sidstnævnte rejser fra Byen. Valgt blev KR. KNUDSEN med 25 St. og HOLTZMANN med 12 St.

Det vedtoges enstemmigt af forhøje Kontingentet til Ekstrakassen med 5 Øre ugentlig pr. Medlem, hvorved Kassen i de nuværende vanskelige Tider ser sig i Stand til at yde sine arbejdsløse Medlemmer en Ekstraunderstøttelse paa 4 Kr. ugentlig til gifte, 2 Kr. ugentlig til ugifte og Hjælpearbejdere; dog skal de paagældende Medlemmer have betalt Kontingent til Kassen i 13 Uger for at opnaa nævnte Ekstrahjælp.

En Del Smaasager gav Anledning til nogen Debat, hvorefter den ret talrigt besøgte Generalforsamling hævedes. P. C. B.

Dansk Typograf-Forbunds københavnske Kvindeafdeling afholdt den 17. September ekstra Generalforsamling i Rømersgade 22, 1. Sal. Dagsorden: Opstilling til Valg af Formand og et Medlem til Forbundsstyrelsen. Til Dirigent valgtes Fru HEJMDORPH-PETERSEN, til Sekretær: Fru A. GRAM-PETERSEN.

Frk. CRONE kaaredes enstemmigt til Formand, Fru GRAM-PETERSEN opstilledes ligeledes enstemmigt til Forbundsstyrelsesmedlem. I Henhold til Lovene vil de dog begge gaa ud til skriftlig Afstemning.

Under Eventuelt havde Frk. CRONE, AMALIE PETERSEN, BERGENHOLZ, GRAM-PETERSEN, HOLMBECH og EMMA HARBO Ordet om forskellige Forhold paa Trykkerierne, og om at man haabede, at det nedsatte Udvalg, der forhandlede om Forhøjelse af Dyrtidstillæget, bragte noget betydelig hjem, som kunne faa os til at imødese Vinteren noget lysere i disse for os alle saa strænge Tider.

Nær og Fjærn.

Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelse er udsendt til samtlige Underafdelingers Medlemmer, og skal, for at være gyldig afleveret, være Forbundskontoret i Hænde senest Lørdag Aften Kl. 7.

Dyrtidsfonden. Telefonisk eller personlig Henvendelse til Kontoret angaaende Dyrtidsfonden bedes foretaget Mandag 9—12 Form., Fredag 3—7 Efterm. og Lørdag 3—7 Efterm. Reklamationer bedes iøvrigt saavidt muligt anført paa Foden af Ugeskemaet.

Efter Anmodning fra Grundtvigs Hus anmodes Medlemmerne om at begrænse Tobaksrygningen, da Udluftningsapparaterne er under Reparation.

Stemmetællerne bedes møde til Optælling af Stemmesedler ang. Forbundsstyrelsesvalget Lørdag Aften den 29. ds. Kl. 7½ paa Forbundskontoret.

Til Trykkerne. Husk Mødet paa Tirsdag Aften Kl. 7½ præc. i Rømersgade 22, Festsalen. Dagsorden: *Om Reproduktion.*

Jubilæum. Mandag den 1. Oktober kan vor Kollega TH. HOLMEN fejre sit 25-Aars Svendejubilæum, idet han 1. Oktober 1892 udlærte i »Svendborg Avis«.

Th. Holmen er sikkert et af de mest kendte Medlemmer indenfor Dansk Typograf-Forbund — især i København. Og utallige er de Tillidshverv han i Aarenes Løb har været betroet. Fra 1906—17 har han saaledes været Medlem af Bogtrykfagets Voldgiftsret, og i samme Tidsrum Medlem af den københavnske Afdelings Styrelse med Undtagelse af de ca. 4½ Aar, han bestred Pladsen som Arbejdsanviser. I flere Aar har han tillige været Formand for Bladsætterklubben.

Medlemmerne vil desuden erindre ham som den energiske Tillidsmand for et at de største københavnske Personaler, »Nationaltidende«.

Th. Holmen er afholdt af alle som en god Kammerat og brav Kollega, og adskillige vil sikkert paa Mandag sende ham en Hilsen i Dagens Anledning. —R.

40-Aars Svende-Jubilæum. Vor Kollega, CHR. NIELSEN, kan den 2. Oktober holde 40-Aars Svende-Jubilæum.

Jeg saa' i forrige Uge i »Typ.-Tidende« en Annonce, som efterlyste en Typograf med Kapital, der kunde blive Medejer af et Trykkeri.

Chr. Nielsen har — trods sin 40-aarige Svendevirksomhed — ikke kunnet spare sig nogen Penge-Kapital sammen (og jeg vil se den, der kan, før jeg tror det), men han har samlet sig en Kapital, som ikke ruster, og som han kan være stolt af, i den Vennekreds, der paa hans Jubilæumsdag vil hylde ham som den gode Kammerat han gennem alle de 40 Aar har været.

Det være sig Gamle eller Unge, alle har vi forstaaet, at vi i ham har en Kammerat vi kan stole paa, — alene hans »Du's-Stilling« til selv den yngste Svend belærer os om, at han er af den rette Støbning, der ikke sætter Skel mellem Kollegerne — og hans Kammerater hos S. L. Møller, hvor han har virket i omtrent al sin Levetid, bringer ham herved deres hjerteligste Lykønskning. VITUS

Dødsfald. En af Dansk Typograf-Forbunds ældre Medlemmer, Faktor F. F. SCHARNOWSKY, er den 21. ds. efter et kort Sygeleje, afgaaet ved Døden i en Alder af 67 Aar. Den Afdøde havde lært Faget i Bianco Lunos Trykkeri; som ung Svend arbejdede han nogen Tid i Ringsted, men fik i Begyndelsen af Halvfjerdserne Ansættelse i Dagbladet »Dagens Nyheder«, først som Ombryder, senere som Faktor, hvilken Stilling han i en Aarrække beklædte under skiftende Bogtrykkere, indtil Bladet i 1887 overgik til Ferslews Bladtrykkeri. I den siden da forløbne Tid var S. Faktor hos Bogtrykker Laur. Madsen, først hos denne alene og senere, da dette Trykkeri i 1900 sammensluttedes med Hr. Vald. Carlsens Forretning under Firma »Citytrykkeriet«. S., der havde tilhørt vor Organisation siden 1869, tog levende Del i Afholdsbevægelsen, en Virksomhed, der strakte sig over en Snes Aar, og i hvilken han skabte sig et kendt og anset Navn. Begravelsen, der fandt Sted i Onsdags, foregik efter den Afdødes Ønske i Stilhed.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Lægerne.

Dr. Tetens Hald er død. Hans Praksis overgaar foreløbigt til hans Kompagnon, Dr. Jørgen Møller, Vestervoldgade 6.

Ny Lokalformænd.

Marstal: Bogtrykker A. Kromann, Tvergade 9.

Randers, Typograf P. Clausen Buch, Ladegaardsgade 31[2].

Ny Medlemmer.

København: Sætter Anders Gottschalck, udl. 1/10 85 hos Backhausen (Berl. Tid.), tidl. Medl. Hjælpearb. Thorvald Emil Andersen (Egm. H. Petersen). 2735 Christensens Hustru Karen Marie. 1435 Wirths Hustru Poula Louise N. M.

Esbjerg, Sætter Lars Alexius Johs. Julius Jørgensen Svendborg, udl. 1/5 17 hos P. N. Pedersen (Holsted). Horsens, Paal. Inger Frandsen (tidl. Medl.). Odense, Sætter Kai Augustinus Jensen, udl. 1/10 17 i Thillerups Bogtrykkeri. Svendborg, Paal. Erna Hansen. Nykøbing F., Trykker Louis Borcher, udl. 1/10 17 i Loll. Falst. Stiftstidende, Sætter Chr. Edmund Olsen, udl. 8/10 17 i Loll. Falst. Folketidende.

Tiltraadte.

København: 1958 Jens Rud. Calberg fra Næstved (arbl.). 4037 Sophus Clausen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (arbl.). 2916 Hans Ludv. Jensen fra Assens (arbl.). 3326 P. Johs. Larsen fra Randers (arbl.). 4965 Karen Antoinette Nielsen fra Randers (Skou & Madsen). 2882 Joh. Chr. Weiss fra Kolding (arbl.).

Aarhus, 561 Laur. Nielsen (arbl.) og 6739 Jørgen Fischer (arbl.). Holstebro, Martine Petersen Toft (arbl.). Horsens, 561 L. A. Nielsen (Backhausen). Middelfart, 3994 Aage Andersen (arbl.). Nakskov, 4476 Carl Aage Hansen (Centraltrykkeriet). Odense, 625 Carl Bahnson Lassen (arbl.) og 3329 Carl J. A. Straten (Milo). Thisted, 2592 Niels Peter Gudum i Pl.

Fratraadte.

København: 2694 Knud Liliegreen paa Rejse.

Aarhus, 6739 Jørgen Fischer paa Rejse. Assens, 3916 Hans Ludvig Jensen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia, 6733 M. O. Christensen til Horsens (arbl.). Korsør, 3383 Sigfred Johannes Nielsen til Slagelse (Militær). Nakskov, 4358 Karl Andersen paa Rejse. Kolding, 3486 Edv. Johs. Munch til Struer (arbl.) og 2882 J. Chr. Weiss til Kbhvn. (arbl.). Randers, 3326 P. Larsen til Kbhvn. (arbl.). Thisted, 3975 Peter Jensen til Næstved i Pl.

Udmeldt.

København: Paal. 4826 Paal. Louise Johannessen (fratraadt Faget).

Døde.

København: 1095 Faktor Fr. Ferd. Scharnowsky. 930 Faktor Aug. Sigv. Hjorths Hustru Johanne Marie.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Kvartalsmøde afholdes Fredag den 5. Oktober Kl. 8½ i Kaféen, St. Kannikestræde, hvor Indbetaling finder Sted. STYR.

Typografernes Sangforening.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Aften Fredag Kl. 7½ i »City«s Lokaler (Citygade 23). Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt. (1 D)

T. C. C. Herlev. Nørrebros Runddel Kl. 10 (sidste Tur). (3 æ)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,

vant til saavel Akcidens- som Avisarbejde, søger en fast Plads. Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor søger Plads.

En dygtig Fagmand med *1ma* Referencer og Anbefalinger søger Stilling som Faktor eller Trykkeribestyrer i Provinsen i Løbet af Efteraaret. Billet mrkt. »238« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, flink Sætter

søger Plads straks ved Avis eller Akcidens. Billet mrkt. »234« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En absolut dygtig Akcidenssætter ønsker Plads (eventuelt som Annoncesætter). Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

En rask og paalidelig 23-aarig

Trykkeriarbejder.

(Provinsianer), kendt med alt forefaldende Arbejde og øvet Paalægger, søger Plads. Bliver hjemsendt fra Militærtjeneste om 14 Dage. Billet mrkt. »233« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

godt kendt med Maskinens Montage, søger Plads omkring Midten af Oktober; i Mangel heraf som Avissætter. Billet mrkt. »235« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

I en Maaned er **reserveret** mig til Salg blandt Typograferne indtil **50 Eksemplarer** af **Allers illustrerede Konversationsleksikon med Fremmedordbog** — ialt 7 stærkt indbundne Bind med Læderryg og Læderhjørner — mod efter eget Valg at betale **1 à 2 Kroner maanedlig**. — **Hele Værket leveres ved første Afdrag**. Bestilles hos ANTON JENSEN, THINGVALLA ALLÉ 28, KØBENHAVN S. — Samlet Pris 39 Kroner. — Forsendelsen af Leksikonet og den maanedlige Opkrævning sker potofrit.

NB. Med disse 50 Eksemplarer er Værket udsolgt. (230)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN — *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 5. OKTOBER 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 19. Septbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Dyrtidsoverenskomsten.

DYRTIDEN er snart af gammel Dato, forsaavidt som der siden Krigens Begyndelse har været en stadig stigende Tendens paa alle Livsfornødenhederne; mest dog naturligvis siden Nordsøblokaden tog sin Begyndelse i Februar dette Aar.

I Forhold — dog ikke passende — hertil, har vi indenfor vort Fag faaet vore Lønninger forbedrede. Oprindelig meget spredt, trykkerivis ydede Forhøjelser og Tillæg, der samlet var noget vanskelig at overse, og kun lidet betydende. De kollektive Overenskomster begyndte først i Avgust 1916, ikke mere end for godt et Aar siden; og nu har vi allerede sluttet for den tredje i Rækken. Det vidner tilstrækkeligt om, at Situationen er alvorlig, og at den tilspidses, men ogsaa om, at Organisationen magter sin Opgave.

Den første Overenskomst gav vore Medlemmer et ugenlig Tilskud paa 2 Kroner, forsaavidt deres Lønninger ikke laa over 36 Kroner, og 1 Krone til dem, hvis Lønninger var mellem 37—40 Kroner. Den ene Krone skulde dog ophæves af den tarifmæssige Krone, der skulde ydes 1. Januar 1917.

Den anden Overenskomst er den, vi lever under endnu. Bogtrykkernes Tilskud blev som bekendt 3 Kroner ugenlig pr. beskæftiget Arbejder, medens Fordelingen af disse Penge skete efter et System, hvorved man blev i Stand til at hjælpe der, hvor Trangen var størst.

Det retfærdige heri er indrømmet og godkendt af vore Generalforsamlinger, men har naturligvis sine Modstandere, der kalder Overenskomsten en Fattiglov. Vi har tidligere haft Lejlighed til at sige, at en saadan højere Arbejdsbetaling til Mænd med mange Børn ikke kan forventes anerkendt fra Organisationernes Side, uden i en Situation som denne, hvor det naturligvis er de store Familjer, der i væsenlig Grad har mærket Dyrtidens Tryk. Under normale Forhold maa der naturligvis ydes lige Løn for lige Arbejde.

Men ved den gamle Overenskomst, der nu skal afløses, klæbede der det uheldige Forhold, at der var en Gruppe af vore Medlemmer, der i Kraft af, at de var paa Lønninger, som laa over 40 Kroner, kun fik et meget ringe Tillæg, og atter andre, der overhovedet ikke fik noget Tillæg.

Vor Ledelses Bestræbelser maatte da nu, under Forhandlingerne om en ny Overenskomst, gaa ud paa først i al Almindelighed at skabe større Tillæg til alle, der har faaet, men ogsaa at drage de Medlemmer, som hidtil ikke har faaet noget Tillæg, ind under Overenskomstens Omraade.

Og dette er lykkedes. Vi henviser til Referatet fra Generalforsamlingen i Søndags, hvor BERNH. SCHMIDT gjorde Rede for de førte Forhandlinger, og skal her indsætte de underskrevne Overenskomster.

Efter flere Møders Forhandlinger blev man enige om følgende:

Imellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbunds københavnske Afdeling er i Dag truffen følgende Overenskomst:

Det Dyrtidstillæg, som hidtil er indbetalt i Henhold til Overenskomsten af 7. December 1916, forhøjes fra 3 Kr. til 5 Kr. 50 Øre pr. Uge pr. beskæftiget Arbejder, fra 1. Oktober d. A. at regne, saaledes at første Indbetaling finder Sted den 5. Oktober.

Med Hensyn til Fordelingen af den forhøjede Dyrtidshjælp vil der være at træffe særlig Overenskomst mellem Organisationerne saaledes, at den Grænse, der i Følge den hidtidige Overenskomst var gældende for Fordelingen, udvides til ogsaa at gælde Arbejderne paa de Lønninger, som hidtil ikke har modtaget Dyrtidshjælp.

De tilstedeværende Repræsentanter for de to Organisationer forpligter sig til at arbejde for at gennemføre den saaledes trufne Overenskomst overfor deres respektive Organisationer.

København, den 26. September 1917.

M. TRUELSEN. E. LEVISON.
CARL NIELSEN. BERNH. SCHMIDT. P. BERENDT.
LAUR. JENSEN. H. CRONÉ. VICTOR PETERSEN.
JOHS. LARSEN. HARALD JENSEN. VILH. WARTENBERG.
KARL SØRENSEN.

Forudsætningen for, at vore Repræsentanter gik med til Overenskomsten var imidlertid, at de opnaaede $2^1/_2$ Krones Tillæg ikke skulde portioneres ud, som de første 3 Kroner, men at de skulde fordeles saaledes, at alle arbejdende Medlemmer fik hver $2^1/_2$ Krone mere ugenlig.

Dette var der særdeles god Grund til at formode, at ogsaa Bogtrykkerne var indforstaaet med, og man var da ogsaa enige om, at Fordelingsspørgsmaalet ikke kunde volde nogen Strid, men at man ganske roligt kunde overlade Dyrtidsfondens Bestyrelse at sørge for dette.

Det viste sig imidlertid, at der indenfor Bogtrykkernes Kreds var nogen Divergens herom, men i et Møde, det forhandlende Underudvalg maatte afholde Fredag, lykkedes det dog at enes om nedenstaaende Forslag, der helt giver os den Fordelingsmaade, vi ønskede:

Underudvalget angaaende forøget Dyrtidshjælp til de typografiske Arbejdere er enigt om følgende:

Bogtrykkerne indbetaler $5^1/_2$ Kr. ugentlig pr. beskæftiget Arbejder til Dyrtidsfonden. De 3 Kr. fordeles blandt Arbejderne som fastsat ved Overenskomsten af 7. December 1916. De ved den nye Overenskomst yderligere opnaaede $2^1/_2$ Kr.s ugentlige Tillæg udbetales af Fonden ligeledes maanedsvis bagud, og skal ligeligt fordeles til alle beskæftigede Arbejdere.

København, den 28. September 1917.

M. TRUELSEN. E. LEVISON. C. JESPERSEN.
CARL NIELSEN. P. BERENDT. BERNH. SCHMIDT.

Generalforsamlingen i Søndags, der trods stærkt Regnvejr var besøgt af 1200 Medlemmer, gav med meget stort Flertal Forslagene sin Tilslutning, men undlod ikke at understrege Betydningen af, at Ledelsen til Stadighed har sin Opmærksomhed henvendt paa at skaffe Materiale til Paavisning af den eventuelle stadig stigende Forskel mellem Indtægt og Udgift.

Mandag Aften blev den ny Overenskomst godkendt paa Bogtrykkerforeningens Generalforsamling.

Den første Udbetaling med den forhøjede Understøttelse vil finde Sted Fredag den 2. November.

Bernh. E. Schmidt.

KRIGEN faar Skyld for meget af det onde, der for Tiden sker rundt om os, noget maaske med Rette og andet — men mindst — med Urette; at Krigen ogsaa er Aarsag i, at vi i den københavnske Afdeling nu atter maatte skifte Formand, er der maaske ikke mange der tror, men helt uden Forbindelse er det vist ikke. Krigen, og dens for vort Fag uheldige Følger har i hvert Fald givet vor Afdelings Leder — saaledes som Schmidt tog det — et Mer-Arbejde, der sætter sit Præg paa Dagens Virksomhed. Selv om han med tilsyneladende friskt og godt Humør tog sin Tørn, saa tror vi dog han længtes væk derfra, ogsaa fordi han i alle Maader vilde udføre sit Arbejde samvittighedsfuldt.

BERNH. SCHMIDT blev ikke nogen gammel Mand indenfor vor Organisations Ledelse; han kom, han saa og han sejrede — men han gik. Der var noget yderst viljestærkt over hans Person; stor og kraftig af ydre Støbning, saaledes ogsaa i sin Handlemaade. Under Tarifbevægelsen i December 1913 dukkede han pludselig frem, og paa en djærv, sikker og meget veltalende Maade førte han Bog- og Akcidenssætterne i Opposition mod Tarifforslaget. Det lykkedes ham ikke at faa det forkastet, men Bernh. Schmidt var i hvert Fald mellem Bogsætterne blevet en afholdt og populær Mand, hvem de alle gerne vilde gaa i Ilden for.

Schmidt, der er født 1879, har i sin Tid lært Professionen hos Georg A. Bach, hvor han udlærtes 1901, og har senere kun været beskæftiget i Bogsætterier, sidst i Forlagstrykkeriet. Kun lidt havde han deltaget i Foreningslivet, og da han var færdig med Oppositionen mod vor nuværende Tarif, har han aabenbart ikke været helt uvillig til atter at trække sig ud derfra. Hidtil havde Kammeraterne ofte brugt ham som Tillidsmand paa de forskellige Arbejdspladser, hvor han har haft sin Virksomhed, og vi véd, at han har sat Pris paa netop saadanne Hverv, hvor han, uden at blive Forgrundsfigur, dog kunde gøre et Stykke Arbejde for sine Kammerater. Men han kom for Skade til at aabenbare, at han magtede mere end at være det enkelte Personales Tillidsmand, og Typograferne skyndte sig med at give ham mere betydningsfulde Opgaver. Allerede i Marts 1914 valgtes han ind i Voldgiftsretten og en Maaned senere ind i Afdelingsstyrelsen, begge Steder med størst Stemmetal; ikke længe efter blev han Afdelingens Næstformand, og da Schrøder for endnu ikke 2 Aar siden trak sig tilbage, var Bernh. Schmidt den selvfølgelige Arvtager — og nu trækker ogsaa han sig tilbage. Vi beklager det; thi Bernh. Schmidt har vist, at han ogsaa kunde andet end opponere, han kunde ogsaa lede en Organisation og han kunde faa Medlemmerne til at følge sig. Oprindelig lidt skeptisk overfor ham har vi paa forskellig Maade ved Samarbejde i Voldgiftsret, i Forhandling med Arbejdsgiverne og ikke mindst indenfor Organisationens egne Rammer, faaet Vished for, at man i Schmidt havde en god Kammerat, loyal og hensynsfuld til alle Sider og kun besjælet af dette ene, at gavne dem, hvis Tillid han havde.

Var det oprindelig kun Bogsætterne, der i væsentlig Grad samledes om Schmidt, saa tror vi at turde sige, at man indenfor alle Brancher i Faget nu anerkendte Schmidt som en dygtig Leder af vor Afdeling. Han kom jo hurtigt i Rapport til alle Sider, og hans hurtige og bestemte Maade at kunne besvare Spørgsmaal og give Anvisninger, kunde jo ikke andet end skabe Tilhængere.

Tiden førte jo med sig, at han gennem Dyrtidsfonden yderligere kom i fortroligt Forhold til Medlemmerne og fik flere Ting at beskæftige sig med, end nogen af hans Forgængere, og alt i alt bidrog dette til, at alle kom til at synes godt om ham — og til at han gik sin Vej.

Dyrtidsfonden har haft hele hans Kærlighed, den ofrede han Mænder af Tid paa. Skal saa tillige alt det, der ordinært hviler paa Formanden, ogsaa passes — og Schmidt holdt ikke af at forsømme noget — saa er det et meget omfattende Arbejde, der kræves udført. Det gik ud over den Tid; han tidligere har kunnet ofre sine hjemlige eller andre private Interesser, og vi tror, at her ligger den væsentlige Aarsag til Schmidts alt for tidlige Afgang.

BERNHARDT SCHMIDTS Navn vil i Fremtiden være knyttet til Dyrtidsfonden. Han var med til at skabe den og han var med til at udvide den, og han var den, der ved praktisk Arbejde førte den ud i Livet. Der er ingen Tvivl om, at han ved sin Virksomhed her — som ved al sin øvrige Gerning — har bidraget til at hjælpe vort Fag opad. Det er derfor beklageligt, at vi allerede nu skal miste en god Arbejdskraft, netop nu, hvor alle Medlemmerne havde Tillid til Bernh. Schmidt.

Naar han da nu gaar tilbage til Sætterkassen igen, saa véd vi, at han ledsages med mange gode Ønsker — og med taknemlige Følelser hos dem, hvis Tillidsmand han var.

Og saa siger vi ham Tak for Arbejdet og for Samarbejdet.

Typografernes Efteraarsfest

til Fordel for Fagets Arbejdsløse vil finde Sted *Søndag den 21. Oktober Kl. 6* i Odd-Fellow-Palæet. Navnlig i Aar, hvor Arbejdsløsheden des værre er stor, medens samtidigt Dyrtidens Besværligheder maa føles særlig haardt af de mange Kolleger, der skal opholde Livet ved Underdstøttelse, bør enhver arbejdende Kollega støtte Festen ved at købe mindst én Billet.

Programmet, som Festudvalget har sammensat, byder paa god og lødig Kunst af ansete Navne.

Billetpriserne er *ikke* forhøjede. Efter Underholdningen, der varer ca. 1½ Time, bliver der Bal til Kl. 11.

Se hosstaaende Program.

— — —

I sidste Øjeblik er det lykkedes Formanden at faa Løfte fra **Frøken Ella Ungermann** om at optræde. Efter Engagementet af denne højtskattede og fremragende Kunstnerinde, er der næppe Tvivl om, at alle Billetter vil blive revet bort.

Redaktøren i Øst — Ledelsen i Vest.

ANGAAENDE Redaktørvalget var Forsamlingen enig om, at de to foreslaaede Emner ikke var heldig, bl. a. var det uheldigt, at Fr. Nielsen, hvis han vilde være sine Idealer tro, maatte redigere »Typ.-Tid.« i Øst, naar Hovedbestyrelsens Taktik gik i Vest — eller ogsaa blive »moderat«.

Saaledes staar der i Referatet af Aalborg Lokalafdelings Generalforsamling. *Hvis man tænker sig om*, er dette jo ogsaa rigtigt. Desuden siger Lovens § 52, at Bladets Ledelse *skal* under Lønbevægelser være i Overensstemmelse med Forbundsledelsens og Organisationens Beslutninger.

Personalet paa den Anstalt, hvor jeg arbejder, stemte derfor ikke paa Fr. Nielsen som Redaktør. — Jeg personlig vilde — skønt jeg er fuldstændig uenig med Fr. N. — gerne have set ham i Hovedbestyrelsen; men Frederik Nielsen som Redaktør kunde jeg ikke forsvare at stemme paa — selv om jeg kunde lide at se Fr. N. slaa Kuldbøtten som saa mange »Radikale« før ham.

Fr. Nielsen *er* imidlertid valgt. Skal Ledelsen og Redaktøren saa til at rykke til hver sin Side? Hvor skadeligt det vil blive, behøver jeg vel ikke at paapege. Har vi vor Organisation kær maa vi kræve absolut Enighed mellem disse Faktorer til enhver Tid. Tænk om »Typ.-Tid.«s Redaktør af Bogtrykkerne kunde bruges mod Ledelsen!

Var Fr. N. noget mere Praktiker og lidt mindre Teoretiker og Idealist, tror jeg ikke, han vilde have været saa uklog at tage imod et saadant Valg.

Jeg tror imidlertid, at Fr. Nielsen (den sidste Affære ude af Betragtning) i al Almindelighed er oprigtig og korrekt. Vil han nøjes med at sidde paa et Mindretal her, hvor der er en jævnbyrdig Modstander? Det vil jo altid kunne siges, at han sidder ikke paa Redaktørstolen med Flertallet i Ryggen.

Regnskab for April Kvartal 1917.

	Indtægt														Udgift																
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Reiseunder-støttelse		Underst. paa Stedet		Reservefonds-underst.		Sygeunder-støttelse		Begravelses-hjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt		Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	18	53	1217	60	»	»	»	»	»	»	100	»	1336	13	54	25	428	»	»	»	450	50	»	»	26	75	360	»	1319	50	16	63
Aarhus	»	»	2239	40	»	»	»	»	»	»	1698	85	3938	25	103	50	752	50	»	»	1082	»	1500	»	53	25	447	»	3938	25	»	»
Assens	15	»	93	»	»	»	»	»	»	»	»	»	108	»	1	75	18	»	»	»	»	»	»	»	2	»	71	25	93	»	15	»
Bogense	8	50	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	47	50	5	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	75	35	»	41	»	6	50
Brønderslev	15	»	89	»	»	»	»	»	»	»	»	»	104	»	4	25	10	»	»	»	»	»	»	»	1	50	73	25	89	»	6	»
Esbjerg	15	»	308	»	»	»	»	»	»	»	280	50	603	50	14	75	472	»	»	»	»	»	»	»	6	25	95	50	588	50	15	»
Faaborg	15	»	72	»	»	»	»	»	»	»	»	»	87	»	5	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	65	50	72	»	15	»
Fredericia	15	»	232	»	»	»	»	»	»	»	»	»	247	»	13	70	36	»	»	»	»	»	»	»	15	25	167	05	232	»	15	»
Frederikshavn	14	75	65	»	»	»	»	»	»	»	26	»	105	75	23	75	»	»	»	»	»	»	»	»	6	»	65	»	94	75	11	»
Grenaa	15	»	138	»	»	»	»	»	»	»	»	»	153	»	1	25	8	»	»	»	74	»	»	»	3	»	51	75	138	»	15	»
Haslev	9	50	44	»	»	»	»	»	»	»	»	»	53	50	4	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	44	25	9	25
Helsingør	15	»	233	»	»	»	»	»	»	»	100	»	348	»	5	25	94	»	»	»	»	»	»	»	10	75	223	»	333	»	15	»
Herning	13	30	229	»	»	»	»	»	»	»	»	»	242	30	12	50	74	»	»	»	124	»	»	»	5	»	12	»	227	50	14	80
Hillerød	15	»	287	20	»	»	»	»	»	»	»	»	302	20	6	»	52	»	»	»	99	»	100	»	7	50	22	70	287	20	15	»
Hjørring	15	»	407	»	»	»	»	»	»	»	50	»	472	»	9	25	96	»	»	»	6	»	100	»	8	»	237	75	457	»	15	«
Hobro	14	50	112	»	»	»	»	»	2	»	»	»	128	50	18	50	»	»	»	»	28	»	»	»	2	50	65	50	114	50	14	»
Holbæk	15	»	421	40	»	»	»	»	4	»	150	»	590	40	58	75	190	»	»	»	74	»	»	»	9	»	243	65	575	40	15	»
Holstebro	15	»	297	»	»	»	»	»	»	»	»	»	312	»	6	»	»	»	»	»	10	»	»	»	5	75	275	25	297	»	15	»
Horsens	15	»	596	15	»	»	»	»	»	»	200	»	811	15	49	25	426	»	»	»	126	»	»	»	13	»	181	90	796	15	15	»
Kallundborg	15	»	246	65	»	»	»	»	»	»	50	»	311	65	20	»	»	»	»	»	136	»	»	»	»	»	140	65	296	65	15	»
Kolding	15	»	769	55	»	»	»	»	»	»	»	»	784	55	5	25	82	»	»	»	50	»	»	»	14	75	617	55	769	55	15	»
Korsør	15	»	87	»	»	»	»	»	»	»	»	»	102	»	18	60	»	»	»	»	»	»	»	»	7	50	60	90	87	»	15	»
Køge	15	»	225	»	»	»	»	»	»	»	63	»	303	»	8	75	106	»	»	»	14	»	»	»	5	»	154	25	288	»	15	»
Lyngby	15	»	67	»	»	»	»	»	»	»	»	»	82	»	6	50	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	59	»	67	»	15	»
Løgstør	15	05	27	»	»	»	»	»	»	»	»	»	42	05	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	75	27	»	27	75	14	30
Maribo	15	»	139	»	»	»	»	»	»	»	»	»	154	»	1	75	124	»	»	»	»	»	»	»	2	25	11	»	139	»	15	»
Marstal	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Middelfart	14	30	132	»	»	»	»	»	»	»	74	»	220	30	32	25	46	»	»	»	56	»	»	»	12	75	60	»	207	»	13	30
Nakskov	15	»	391	»	»	»	»	»	»	»	»	»	406	»	13	70	264	»	»	»	80	»	»	»	8	»	25	30	391	»	15	»
Nyborg	8	65	173	»	»	»	»	»	»	»	»	»	181	65	27	»	68	»	»	»	31	»	»	»	10	»	31	»	167	»	14	65
Nykøbing F.	15	»	475	»	»	»	»	»	»	»	50	»	540	»	5	95	194	»	»	»	»	»	»	»	9	50	315	55	525	»	15	»
Nykøbing M.	11	70	180	»	»	»	»	»	»	»	»	»	191	70	1	50	28	»	»	»	»	»	»	»	4	50	142	70	176	70	15	»
Næstved	15	»	775	20	»	»	»	»	13	»	»	»	803	20	7	»	100	»	»	»	205	63	»	»	15	»	460	57	788	20	15	»
Odder	15	»	131	80	»	»	»	»	14	»	»	»	160	80	»	»	35	»	»	»	12	»	»	»	2	50	96	30	145	80	15	»
Odense	»	»	2058	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2058	»	45	50	182	»	»	»	152	»	»	»	45	75	1632	75	2058	»	»	»
Randers	15	»	978	20	»	»	»	»	»	»	»	»	993	20	39	»	248	»	»	»	239	»	»	»	19	75	432	45	978	20	15	»
Ribe	6	15	102	40	»	»	»	»	»	»	105	»	213	55	»	»	»	»	»	»	202	»	»	»	2	50	»	»	204	50	9	05
Ringkøbing	15	»	333	»	»	»	»	»	»	»	»	»	348	»	11	50	»	»	»	»	40	»	»	»	6	50	275	»	333	»	15	»
Ringsted	15	»	343	45	»	»	»	»	»	»	25	»	383	45	22	25	242	»	»	»	22	»	»	»	6	50	75	70	368	45	15	»
Roskilde	»	»	374	20	»	»	»	»	»	»	»	»	374	20	27	»	180	»	»	»	»	»	»	»	42	»	125	20	374	20	»	»
Rudkøbing	15	»	172	»	»	»	»	»	»	»	»	»	187	»	7	50	78	»	»	»	»	»	»	»	8	50	78	»	172	»	15	»
Rønne	15	19	462	40	»	»	»	»	»	»	»	»	477	59	35	50	138	»	»	»	112	»	»	»	10	»	167	»	462	50	15	09
Silkeborg	15	»	370	40	»	»	»	»	»	»	50	»	435	40	17	75	»	»	»	»	182	»	»	»	7	50	213	15	420	40	15	»
Skanderborg	23	»	101	»	»	»	»	»	»	»	»	»	124	»	17	25	»	»	»	»	»	»	»	»	2	25	100	»	119	50	4	50
Skive	15	»	268	»	»	»	»	»	»	»	»	»	283	»	19	85	»	»	»	»	»	»	»	»	5	50	242	65	268	»	15	»
Slagelse	15	»	545	20	»	»	»	»	»	»	»	»	560	20	12	50	66	»	»	»	101	»	«	»	»	»	365	70	545	20	15	»
Stege	15	20	70	20	»	»	»	»	»	»	»	»	85	40	»	»	»	»	»	»	7	50	»	»	»	»	64	»	71	50	13	90
Struer	9	50	70	»	»	»	»	»	»	»	60	»	139	50	1	75	74	»	»	»	46	»	»	»	1	25	»	»	123	»	16	50
Stubbekøbing	14	50	59	»	»	»	»	»	»	»	»	»	73	50	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	25	50	»	58	25	15	25
Svendborg	9	39	409	20	»	»	»	»	»	»	»	»	418	59	45	95	62	»	»	»	28	»	»	»	8	50	260	»	404	45	14	14
Thisted	12	30	256	»	»	»	»	»	»	»	»	»	268	30	1	25	14	»	»	»	34	»	»	»	9	50	200	»	258	75	9	55
Varde	15	»	156	20	»	»	»	»	»	»	»	»	171	20	7	75	12	»	»	»	»	»	»	»	3	»	133	45	156	20	15	»
Vejle	14	90	608	40	»	»	»	»	«	»	»	»	623	30	28	75	126	»	»	»	72	»	»	»	18	75	363	»	608	50	14	80
Viborg	15	»	296	»	»	»	»	»	»	»	31	10	342	10	21	50	106	»	»	»	»	»	»	»	7	75	191	85	327	10	15	»
	713	91	18972	20	»	»	»	»	33	»	3113	45	22832	56	915	25	5231	50	»	»	3895	63	1700	»	478	25	9904	72	22125	35	707	21
København	»	»	34619	09	»	»	»	»	15873	50	5000	»	55492	59	1149	»	13390	25	»	»	20143	74	2340	»	910	81	17558	79	55492	59	»	»
	713	91	53591	29	»	»	»	»	15906	50	8113	45	78325	15	2064	25	18621	75	»	»	24039	37	4040	»	1389	06	27463	51	77617	94	707	21

Mon de mange Stemmer paa Fr. N. ikke skyldes et Udslag af en »Stemning«, og ikke Resultat af Omtanke? Der har jo heller ikke været Tid til at diskutere Forholdet.

Mon Fr. Nielsens Venner ikke ogsaa har gjort ham en Bjørnetjeneste ved at anbringe ham mellem Folk, som i Hovedsagen er hans Modstandere, men som han *skal* arbejde sammen med og *skal være i Kontakt med?*

Efter hele sin Stilling vil Fr. N. være mere frit stillet ved vedblivende at være *i ærlig og aaben* Opposition; og hans Venner (og mange andre) vil vel ikke se ham som moderat?

Hvis vort Delegeretmøde havde anslaaet en Frederik Nielsensk Taktik, saa havde Sagen jo været en anden, særlig hvis de paafølgende Valg var gaaet i samme Retning. Desuden er det dog ikke givet, at en dygtig Skribent ogsaa kan blive en heldig Redaktør.

Disse Betragtninger fremsætter jeg, hvis Fr. Nielsen gaar ind paa at tage et Tag med Carl Nielsen alene, og ikke lader en Tredjemand spille sig Sejren i Hænde.

Skulde det blive Carl Nielsen, formoder jeg, at de to sidste Dukkerter har gjort ham mindre selvsikker, saa man kan føle sig mere betrygget ved at have faaet en Redaktør, der er blevet klogere af Erfaring.

TYPOGRAF.

Til Paalæggerskerne i Stentrykkerierne!

Der er indledet Forhandling med »Litografisk Principalforening« om, at Medlemmer af vort Forbund, der beskæftiges hos nævnte Forenings Medlemmer, erholder samme Tillæg til Dyrtidstillæget — 2½ Kr. pr. Uge, der udbetales med henholdsvis 10, 10 og 12½ Kr. første Fredag hver Maaned —, som ydes Forbundets øvrige Medlemmer. Bestyrelsen for »Litogr. Principalf.« anbefaler Forslaget til førstk. Generalforsamling.

STYR. FOR DEN KBH. AFD.

Generalforsamlingen i København.

HALLEN i Grundtvigs Hus var fyldt til sidste Plads, da Københavns-Afdelingens nyvalgte Formand, VILH. WARTENBERG, i Søndags Formiddag aabnede den i Anledning af Forslaget om yderligere Dyrtidshjælp indkaldte ekstra Generalforsamling.

VILH. WARTENBERG udtalte: Da det er den første Generalforsamling, jeg som Afdelingens Formand aabner, vil jeg gærne bringe denne store Forsamling min bedste Tak for det overvældende Stemmetal, hvormed de valgte mig. Det skal ikke blot være mig en personlig Æressag, men ogsaa en Samvittighedssag at gøre alt, hvad jeg evner, for at bevare Deres Tillid og gavne vor Stand. Min Opfattelse af Formandsgærningen er, at denne ikke i første Række er en Kontorarbejders, hvis Tid skal gaa med at betjene Skrivemaskine, skrive Konvolutter eller være Festarrangør. Formandens Initiativ maa ikke hæmmes af sligt, da hans Opgave først og fremmest skal være at virke for Medlemmernes Løn- og Arbejdsvilkaar. (Bifald.)

Generalforsamlingen valgte herefter JUL. SCHRØDER til Dirigent, JENS PANGEL til Sekretær. Førstnævnte lykønskede paa Forsamlingens Vegne den ny Formand og udtalte Haabet om, at han maa have Held og Kræfter til at udføre et frugtbringende Arbejde for de københavnske Typografer.

Til Dagsordenens første Punkt: Beretning om og Forslag til Overenskomst angaaende yderligere Dyrtidstillæg, fik BERNH. SCHMIDT

Ordet paa det forhandlende Udvalgs Vegne. Han var ganske sikker paa, at man i Ledelsen havde haft Ret, da man anbefalede og fik vedtaget ikke at opsige den hidtil gældende Overenskomst om Dyrtidstillæg. Paa dens Grundlag havde man paabegyndt Forhandlingerne, der var kommen i Gang den 4. Sept. og for en stor Del havde været ført i et Underudvalg. Han skildrede udførligt Gangen i de gennem tre Uger førte Forhandlinger og sluttede med paa Udvalgets og Afdelingsstyrelsens Vegne at anbefale, at man vedtog det Forslag, der forelaa, og som vil findes refereret andet Steds i nærværende Numer af »Typ.-Tid.«. — En Mængde Talere havde herefter Ordet og kritiserede undertiden ret skarpt det forelagte Forslag, der ikke paa langt nær gav Dækning for Prisstigningen paa blot de allernødvendigste Livsfornødenheder.

AAGAARD var første Opponent og bebrejdede Udvalget, at det ikke havde opnaaet i hvert Fald de 3 Kroner; at Bogtrykkerne har Raad til at yde mere end det opnaaede viser os Forholdene i Provinsen, hvor man rask væk opretter ny Morgenblade. Anbefalede at forkaste Forslaget.

P. BERENDT: Vi Typografer er kommen for sent med; Aktionen for en højere Løn skulde vi have paabegyndt allerede for to Aar siden. Denne Gang naar vi ikke videre, ligegyldigt hvem der saa sendes til Forhandling. Taleren anbefalede, at alle arbejdende ydede de Arbejdsløse et Bidrag af 10 Øre om Ugen til forøget Arbejdsløshedsunderstøttelse.

SONNENBORG: Resultatet er en Skuffelse; vi burde aldrig have vedtaget det Forslag til Dyrtidshjælp, under hvis Virkninger vi nu har sukket i tre Fjerdingaar.

MICHAELSEN havde allerede da det forrige Forslag om Dyrtidshjælp var til Behandling spaaet, at vi snart vilde komme igen. Under Henvisning til de Krav, der nu stilles fra Statens og Kommunens Tjenestemænd var det, vi havde krævet, altfor beskedent.

HELLBERG kunde ikke gaa med til, at vi skulde forkaste dette Forslag, hvis det kun skulde være for at opnaa 50 Øre mere om Ugen. Vi vil i den kommende Vinter sikkert faa en ret stor Skare af Arbejdsløse; dem maa vi paa en eller anden Maade søge at komme til Hjælp, og det bør henstilles til Ledelsen, at den i saa Henseende rejser Krav overfor Kommunen eller Staten. Taleren stillede i Tilslutning til sine Udtalelser følgende Resolution:

»Generalforsamlingen paalægger Ledelsen snarest at gøre Skridt til — dels ved egne Hjælpemidler (eventuelt Ekstrakontingent) og dels gennem Stat og Kommune — at søge tilvejebragt en forøget Hjælp til Fagets Arbejdsløse«.

JOHN MADSEN: Lad os aldrig oftere begaa den Forbrydelse mod os selv at vedtage en Tarif paa saa langt et Aaremaal. Vi bør imidlertid ikke afvise dette Forslag, men søge at naa endnu et lille Stykke frem næste Gang — og ret snart.

HARALD JENSEN: Det er let at forkaste; men ingen af dem, der har anbefalet at forkaste, har været i Stand til at vise, ad hvilke Veje vi skal gaa for at opnaa mere. Arbejdsgiverne tager ikke Hensyn til, hvad vi kræver, de spørger kun efter hvilke Magtmidler vi vil bruge. Jeg anbefaler mine Kolleger at stemme for dette Forslag. Der blev paa sidste Generalforsamling rettet en velfortjent Tak til Bernh. Schmidt i Anledning af hans Fratræden. Men vi bør ikke glemme, hvilken overordenlig Støtte han har haft fra Carl Nielsens Side. Carl Nielsen har i snart 20 Aar været Typografernes Tillidsmand og det skyldes sikkert hans behændige og haardhændede Maade at føre Forhandlingerne paa, at vi nu er naaet saa vidt. Nu da han maaske tvinges til at forlade os, var der vel Grund til at vise ham Paaskønnelse og sige ham Tak. Skulde der blive Omvalg til Redaktørposten, vil der jo blive yderligere Lejlighed dertil. (Bifald.)

RUNDBERG: Et Forslag om Lønforhøjelse til vore Tillidsmænd og Funktionærer blev for nogen Tid siden bl. a. motiveret med, at vi derved viste vore Principaler et godt Eksempel; men det lader til, at vi skal give endnu meget mere i Løntillæg før de faar Øjnene op for det gode Eksempel. Vore Tillidsmænd fortjener Tak for det Arbejde, de har udført, men Taleren maatte alligevel protestere mod Forslaget og anbefale at stemme imod det.

CARL SCHMIDT turde ikke raade til at stemme imod Forslaget.

CARL NIELSEN: Det er naturligt og forstaaeligt at et Forslag som det foreliggende ikke tilfredsstiller helt, og fortsættes Krig og Prisstigning, da er det jo heller ikke sidste Gang, vi har været til Forhandling om yderligere Dyrtidshjælp. En Sammenligning mellem den Dyrtidshjælp, der ydes af Stat og Kommune og den der ydes af Bogtrykkere holder ikke Stik. Bogtrykkerne har ikke de Veje og Midler til Dækning af Merudgiften. — Det er rimeligt, at der ogsaa tænkes paa de Arbejdsløse, og der er i saa Henseende Foranstaltninger under Overvejelse fra det Offentliges Side, hvorved Understøttelserne vil blive sat op med over 50 %. Taleren sluttede med at anbefale følgende Resolution:

»Generalforsamlingen den 30. September 1917, sammenkaldt i Anledning af nyt Forslag til Dyrtidshjælp, udtaler sin Paaskønnelse af det opnaaede Resultat, idet den vedtager at godkende Forslaget.

Generalforsamlingen udtaler dog tillige, at det saaledes opnaaede ikke nær dækker de Mer-Udgifter, Dyrtiden har paaført Forbundets Medlemmer, og kræver, at dets Ledelse stadig har sin Opmærksomhed henvendt paa at samle Materiale til Paavisning af den stadigt stigende Afstand mellem Indtægter og Udgifter.«

HENRIETTE CRONE: Det er de Arbejdsløse, der staar mit Hjærte nærmest, dem kender jeg bedst. Men man maa være klar over, at kommer vi ind i en Krise som den i 1914, da vil den fremsatte Tanke om en Tiøre til de Arbejdsløse ikke forslaa; der vil da blive Brug for et ret højt Ekstrakontingent. Det maa man overveje, inden man foregøgler de Arbejdsløse noget.

S. HENRIKSEN anbefalede at forkaste det foreliggende Forslag. Til Harald Jensen vilde han sige, at vi kunde gaa den Vej, Skræderne var gaaet.

MICHAELSEN: Vore Repræsentanter har været for spagfærdige med de Krav, de har stillet. Anbefalede Hellbergs Resolution.

WARTENBERG: De, der i denne Sag har forhandlet med Principalerne, har ikke sparet sig. En af Bogtrykkernes Repræsentanter havde under Forhandlingerne udtalt, at dersom Dyrtiden vedvarende greb om sig, da maatte vi jo komme igen. Organisationen skylder CARL NIELSEN Tak for hans Arbejde. Skønt jeg paa mange Omraader er uenig med ham, skylder jeg ham at erkende, at han altid har været os en god Mand, en uvurderlig Støtte. (Bifald).

JUL. SCHRØDER anbefalede de tilstedeværende at tage deres Del af Ansvaret og stemme for eller imod Forslaget; Tiden er ikke til at sidde med Hænderne foldede i Skødet. Han satte derefter Forslaget og den af CARL NIELSEN stillede Resolution under Afstemning. $^2/_3$ af de afgivne Stemmer var *for* at modtage Forslaget, Resten *imod*. Hellbergs Resolution vedtoges enstemmigt.

— Dagsordenens andet Punkt: En indsendt Protest, kom herefter til Behandling. Fra et herværende Trykkeris Personale forelaa en med 141 Underskrifter indsendt Protest mod den Affattelse, Stemmesedlen havde haft ved det nylig foretagne Formandsvalg til Forbundet.

BERNH. SCHMIDT indledede, idet han hævdede, at man paa Delegeretmødet havde haft Leilighed til at søge en Ændring i den ønskede Retning; dér havde man forsømt det, og nu var det for sent. Idet han i inderlige og varmtfølte Ord redegjorde for Formandens Stilling til den Organisation, hvis Interesser han snart i en Menneskealder havde kæmpet for, anbefalede han at forkaste den indsendte Protest. (Bifald.)

JOHN MADSEN protesterede mod Stemmesedlens Affattelse; det var at tage Stemmeretten fra Medlemmerne.

I Tilslutning hertil udtalte S. HENRIKSEN, J. P. CARL JENSEN og JOSEF JENSEN sig, medens BERENDT, LAUR. JENSEN, WARTENBERG, og KARL SØRENSEN sluttede sig til de af BERNH. SCHMIDT fremførte Udtalelser. Herefter toges Protesten tilbage.

Tilslut — under »Eventuelt« — opfordrede ERVIG Ledelsen til at forsøge paa at faa »Arbejdernes Fællesorganisation« til atter at træde i direkte Forbindelse med Arbejderne og skaffe dem billigt Brændsel. Men Forsamlingen var træt, Klokken var omtrent halv tre. Udenfor skinnede den lyse September Sol, og »Hallen« tømtes lidt efter lidt.

Afstemningsresultater.

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling over Valg af 4 Medlemmer til Forbundsstyrelsen for *Sætternes Underafdeling* forefandtes følgende Resultat:

Der var ialt afgivet 811 St. Deraf var 2 ugyldige. Valgt blev: P. BERENDT 653, HAR. JENSEN 518, WILH. JACOBSEN 454 og JUL. SCHRØDER 440 St. Derefter havde Oluf Rasmussen 350, J. C. Christiansen 333 og Arnold Vecht 329 St.

København, den 29. Septbr. 1917.

SØREN CHRISTENSEN. OLE RASMUSSEN. JENS PANGEL.
NIC. MØLLER. A. SØBY. AXEL PETERSEN.
GUNDORPH SØRENSEN.

Trykkerafdelingen i København.

Optællingen af Stemmesedler til Valg af Formand og 2 Medlemmer til Forbundsstyrelsen gav følgende Resultat:

Der var afgivet ialt 272 St. Til Formand genvalgtes LAUR. JENSEN med 262 Ja og 3 Nej.

Til Forbundsstyrelsen valgtes JOH.S LARSEN med 194 St. og ALB. SØRENSEN genvalgtes med 151 St. Derefter havde Hans Olsen 139 St.

København, den 29. Septbr. 1917.

CARL JENSEN. FR. JENSEN.

Kvindeafdelingen.

Ved den Dags Dato stedfundne Stemmeoptælling valgtes HENRIETTE CRONE til Formand med 269 Ja. 29 stemte Nej. 3 Stemmesedler var ugyldige og 1 blank.

Til Medlem af Forbundsstyrelsen valgtes AMALIE GRAM-PETERSEN med 283 Ja mod 16 Nej. 1 Stemmeseddel var ugyldig og 2 blanke.

København, den 29. Septbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Nær og Fjærn.

Til Trykkerne. Førstk. Søndag Formiddag Kl. 10 pr. aflægges Besøg i Eickhoffs Maskinfabrik, Vesterbrogade 97. STYRELSEN.

Brændselshjælp. Firmaet HAMBURGER & LANGE har velvilligt tilstillet de mandlige gifte af Personalet 30 Kr. og de ugifte samt Paalæggerskerne hver 15 Kr.

Sygekassen i Ny typ. Forening. Som Massagelæge er fra 1. Oktober ansat Læge M. J. Lund, Kronprinsessegade 38 [1].

STYRELSEN.

Jubilarer. Vor Odense-Kollega, OSCAR HASBØL, har den 9. Oktober været Medlem af vor Organisation i 25 Aar. Han har udlært i Hillerød og derefter arbejdet i Odense og Næstved, hvorefter han havde sin Beskæftigelse i Kristiania i et Par Aar. Atter 1901 kom han til Odense, hvor han siden da har arbejdet i »Fyns Social-Demokrat«. Igennem de mange Aar har han vundet sig en Mængde Venner blandt de Odense-Typografer.

— En anden god Odense-Kollega, JULIUS LAURITZEN, har samtidig Jubilæum, idet han den 8. Oktober 1892 udlærtes i »Assens Avis«. I mange Aar har han arbejdet paa »Fyns Tidende« i Odense og ogsaa han er en afholdt Kollega. De vil aabenbart begge paa deres Jubilæumsdage modtage mange Beviser paa, at man sætter Pris paa dem.

Dødsfald. Efter kun et halvt Aars Sygdom er vor Kollega, Trykker CHR. P. SCHMIDT i Lørdags afgaaet ved Døden (30 Aar gammel) paa Boserup Sanatorium. Chr. P. Schmidt, der var født i Grønnebæk i Sønderjylland, kom i Lære i Vejen, men udlærte 1909 i Lyngby. Han arbejdede en kort Tid i Slagelse for derfra at rejse til Tyskland, hvor han arbejdede ca. 5 Aar i Berlin. For 1½ Aarstid siden vendte han hjem og fik Beskæftigelse i Hertz's Bogtrykkeri, København, indtil Sygdommen tvang ham til at søge Indlæggelse paa et Sanatorium. Den unge, ugifte Trykkers altfor tidlige Bortgang beklages af alle hans Kolleger, thi ved sit kammeratlige Væsen og sin Omhu for Moderen i Synderjylland viste han sig som et sjældent, prægtigt Menneske. Og saaledes vil Kollegerne kun bevare de bedste og lyseste Minder om Chr. P. Schmidt.

AA.

Spørgsmaal og Svar.

Hr. Redaktør!

Vær af den Godhed igennem »Typ.-Tid.« at oplyse om følgende:

1. »Kan man lære Maskinsætning her i København?
2. Hvormeget koster det og hvorlænge varer det?
3. Erholder man Løn i Læreperioden?«

R. V. J.

Svar. Der eksisterer ikke nogen Maskinsætterskole her i Byen eller noget andet Sted her i Landet. Reglen er den, at de Firmaer, der har Sættemaskiner i Brug, rekrutterer Maskinsætterne ved at oplære Folk fra deres egne Haandsætterier. I Følge Tarifen er Læretiden 13 Uger, og Lønnen er den, han har oppebaaret som Haandsætter, dog ikke ud over Maskinsætter Minimallønnen.

RED.

Min bedste Tak og Hilsen til de mange Kolleger, som har sendt mig gode Ønsker i Anledning af Formands-Valget.

VILH. WARTENBERG.

Hjertelig Tak for de mange venlige Hilsener paa min Jubilæumsdag.

TH. HOLMEN.

Jeg beder Alle, der viste mig den store Opmærksomhed ved mit 40-Aars Jubilæum, modtage min bedste og hjerteligste Tak. En særlig Tak til Firmaet S. L. Møller og mine Arbejdskolleger.

Med koll. Hilsen

CHR. NIELSEN.

TYPOGRAFERNES EFTERAARSFEST

TIL FORDEL FOR JULEUDDELINGEN TIL DE ARBEJDSLØSE

SØNDAG DEN 21. OKTOBER 1917

KL. 6 AFTEN PRÆCIS

I ODD-FELLOW-PALÆET, BREDGADE 28

PROGRAM:

2 Musiknumre.

Orkester 20 Mand. — Dirigent: Gardens Musikdirektør Hr. VALD. NIELSEN.

Kgl. Operasanger Hr. Holger Bruusgaard:

a. BIZET: Toreadorsangen af Op. »Carmen«.
b. MOZART: Serenade af Op. »Don Juan«.

Kgl. Kapelmusikus Hr. Holger Prehn:

a. GOLTERMANN: »Andante«.
b. BEETHOVEN: »Menuet«.
c. POPPER: »Alfedans«.

Gutenberg-Koret:

a. JOH. HALVORSEN: »Ivar Hvidtfeldt«.
b. C. E. F. WEYSE: »Borgvægterens Sang« (Baryton-Solo). Solist: Hr. A. SAMUELSEN.
c. JOH. STRAUSS: »Vin, Kvinder og Sang«. Kor med Flygelakkompagnement.

Dirigent: Hr. HAASE.

Kgl. Skuespillerinde Frk. Ella Ungermann:

a. HARALD BERGSTEDT: »Hans og Else«.
b. HOLGER DRACHMANN: »Moer Bagges Fortælling« (af »Esther«).

Kgl. Operasanger Hr. Holger Bruusgaard:

a. N. V. GADE: »Knud Lavard«.
b. HEISE: »Folkesang«.

Ved Flygelet: **Fru Jutta Jerndorff.**

Flygel: *Hornung & Møller.*

Efter Aftenunderholdningen Bal til Kl. 11.

Ingen Pavser!

Musik: 20 Mands Orkester ved Gardens Musikdirektør Hr. Vald. Nielsen.

Billetter til Aftenunderholdningen faas à 1 Kr., 75 Øre og 50 Øre hos Inkassatorerne paa Trykkerierne.

Balbilletter à 75 Øre pro persona faas ved de forskellige Indgange til Balsalene.

Tekstprogrammer à 10 Øre faas ved Indgangen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C [1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. Oktober: Frederikshavn pr. Bl. 25.00, kont. 40.00, ialt 65.00.

København, den 3. Oktober 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. September: Nyborg 140.00. 3. Oktober: Frederikshavn i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 25.00.

København, den 3. Oktober 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Aage Hansen, udl. 30/9 17 i Missionstr. (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Frode Ploumann-Larsen, udl. 30/9 17 hos Hertz (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Stereotypør Hugo Wm. Plenge, udl. 26/8 06 hos Ferslew (Simmelkjær), tidl. Medl. Paal. Victoria Sofie Marie Herning, udl. hos Kruckow (Berg & Co.), tidl. Medl. Paal. Ellen Jenny Johansen, udl. 23/9 17 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Paal. Edel Johanne Riber, udl. 1/10 17 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Gudum Sofie Roager (Fr. Bagge). Paal. Bertha Christine Marie Schrei, udl. 26/9 17 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Hjælpearb. Oskar Møller Andersen (Egm. H. Petersen). Trykkerlærl. Holger Helmuth Ranghart Ganvig.

Faaborg, Sætter-Trykker Johannes Petersen, udl. 1/10 17 hos R. J. Brandt. Odense, Sætter Magnus Huulvei Hansen, udl. 1/10 17 i K. E. Petersens Bogtrykkeri. Slagelse, Sætter Hans Chr. Jensen, udl. 1/10 17 i Centraltrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 1767 Einar Christensen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Thiele). 4071 Svend A. Fielsøe Christensen fra Ringsted (arbl.). Hjælpearb. Rasmus Jensen fra Dansk Arbejdsmands-Forbund (Nielsen & Lydiche). Hjælpearb. Viggo Em. Madsen fra Malerforbundet (Nielsen & Lydiche). 3210 Poul Chr. Nielsen fra Roskilde (arbl.). 6907 Carl Qvistorff fra Aalborg (Jensen & Rønager).

Aalborg, 6754 V. Bjørnbak Jensen (arbl.). Aarhus, 3637 Chr. Worm (arbl.), 2829 H. C. Hansen (Chr. Møller) og 6995 Osvald Jørgensen (arbl.). Horsens, 6733 M. O. Christensen (arbl.). Kolding (tysk Nr. 31655), N. O. Jeppesen (arbl.). Middelfart, 6320 Fr. Madsen (Middelfart Venstreblad). Næstved, 3995 Peter Jensen i Pl. Ringsted (sv. Nr. 14552), Gerhard Levin (Folketidende). Rudkøbing, 6283 Carl Chr. Hansen (Bogtrykker). Struer, 3486 Johs. Edv. Munch (arbl.). Varde, 3851 Joh. Rosenbæk (Vestjyllands Folkebl.). Korsør, 3381 Carl Nicolai Georg Olsen (Korsør Avis).

Fratraadte.

Aalborg, 6907 Carl Qvistorff til Kbhvn Pl. og 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse.

Aarhus, 2549 Carl Lyhne til Ringkøbing i Pl. Næstved, 1958 Jens Rud. Calberg til Kbhvn. (arbl.). Ringkøbing, 4315 Jens Isager til Roskilde i Pl. Ringsted, 4071 Svend Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 6283 Carl Hansen til Rudkøbing (Bogtrykker). Roskilde, 3210 Poul Chr. Nielsen til Kbhvn. (arbl.) Silkeborg, 3804 A. Anthonsen til Aarhus (arbl.).

Udmeldte.

København: 2330 Paal. Astrid Bülow (fratr. Faget).

Herning, 6948 Faktor Asbjørn Ravn Bendixen.

Død.

København: Chr. Petersen Schmidt.

Trykkeriarbejd.s Brancheklub.

Kvartalsmøde afholdes Fredag den 5. Oktober Kl. 8½ i Kaféen, St. Kannikestræde, hvor Indbetaling finder Sted. STYR.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8: Sangøvelse i »Harmonien«. Nørrevold 23 (1. Sal). (1 E)

Husk Trykker-Klubbens

Medlemsmøde *Fredag den 12. Oktober* i »Hotel København, Vesterbrog. 13. (243)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker,

der kan præstere ethvert forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri i 1ste Klasses Udførelse, søges. Fast og vellønnet Plads.

Central-Trykkeriet,
(239) Aalborg.

En dygtig Trykker,

som selvstændig kan forestaa Trykningen af et Provins-Dagblad paa Rotationsmaskine (Frankenthaler) og lede et Akcidenstrykkeri, søges straks.

»Modersmaalet« A/S.,
(241) Haderslev.

Akcidenssætter,

31 Aar, militærfri, søger fast Plads snarest i en jydsk eller fynsk Provinsby. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, dygtig Typograf

søger Plads **straks** eller senere som Sætter-Trykker eller i Mangel deraf som Sætter ved Avis eller Akcidens. Billet mrkt. »244« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Som saadan ønskes en absolut fast Plads snarest. Ædruelig og militærfri. Godt anbefalet. Billet mrkt. »245« med Løntilbud tilsendes Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker

kan faa en ledende Stilling af vort Bogtrykkeri. Lønfordring og eventuelle Anbefalinger bedes fremsendt.

Peter Meyers Trykkerier,
(242) Svendborg.

Akcidenssætter.

En absolut dygtig Akcidenssætter ønsker Plads (eventuelt som Annoncesætter). Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter,

godt kendt med Maskinens Montage, søger Plads omkring Midten af Oktober; i Mangel heraf som Avissætter. Billet mrkt. »235« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith

St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Landbrugslotteriet

bortspiller halvaarlig **25,000 Gevinster** til

Værdi 1 Million 132,670 Kr.

Trækkes den 17. og 18. Oktober.

1/1 **Lod Kr. 1,20.** 1/2 **Lod 70 Øre.**

(240)

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 13. OKTOBER 1917 XLIV AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den stadig store Arbejdsløshed, som Krigen har bragt vort Fag, og den hærgende Dyrtid gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

FORRETNINGSUDVALGET.

Delingslinjer.

DET er indenfor vort Forbund bleven en kær Beskæftigelse for mange Medlemmer at paavise Delingslinjer — at trække op Punkter, der kan have særlig Interesse for en enkelt Branche eller en eller anden fagpolitisk Fløj indenfor det typografiske Samfund.

Fremgangsmaaden er almindeligvis: Man føler sig forsømt eller forurettet, og dette fremkalder Anklage og Mistænkeliggørelse overfor andre Brancher eller Ledelsen. Dannelse af Særgrupper eller Fordring om Særrepræsentanter er Resultatet. Og der eksisterer en Delingslinje.

Hvad der opnaas af Goder ved disse Bestræbelser er ikke iøjnefaldende. Hvad der herigennem skader vort Forbund, forekommer mig saa tydeligt, at et Ord herom næppe er spildt.

Det er trods Modsigelse statistisk bevist, at f. Eks. *Trykkerne* ikke er stedmoderligt behandlet — mindst i det saa vigtige Lønanliggende. Ikke heller kan man rettelig skønne, at *Maskin*sætterne har maattet afgive Fordele, der udnyttes af Haandsætterne.

Brancheklubber med følgende moralsk eller forbundsmæssig Udskillelse eller Særstilling er ganske upaakaldt.

En anden Skellinje, som man senere har søgt at drage, er den, der skulde ligge i *Forskelligheden mellem de større og mindre Provinsbyers* Interesse i Spørgsmaalet om Typografernes Lønkrav og Behov.

Jeg har ingen Betænkeligheder ved at kalde dette Forsøg *nedbrydende*. I Virkeligheden er Levefoden og Arbejdernes sociale Stilling ganske ens, om man bor i en større eller i en ganske lille By. Vanskeligheden ved at eksistere ordenligt er den samme. Vejen mod Forbedring er ogsaa den samme. Skønnet om, *hvorledes* det skal lykkes at faa Held af vore Bestræbelser her henimod bør være og er i Virkeligheden et — ikke flere.

I en enkelt By har man ment at turde trække en Delingslinje mellem de *bedre* og de *mindre godt lønnede Kolleger*.

Denne Maade at klassificere Kolleger og bedømme deres Opfattelse og Afstemning paa, er ikke mindre beklagelig og for mange Kammerater saarende.

At man vil paastaa, at de bedre lønnede Kolleger skulde vise Ligegyldighed overfor de uheldigere stillede Medarbejderes berettigede Krav, er en Simpelhed, hvis man ikke i hvert enkelt Tilfælde, hvor saadant menes at forekomme, kan *bevise* det.

Og Beviset bliver vanskeligt at fremføre, da den Smule Forskel, som kan fremkomme ved en Arbejders Aflønning, aldrig vil være i Stand til at give den bedre stillede Typograf Overklasse-Fornemmelser.

Man har kunnet foreslaa, at der som Forenings-Tillidsmænd fortrinsvis vælges de lavest lønnede Kammerater, idet man herigennem var sikret en Styrelse, der »af Erfaring véd, hvor Skoen trykker«. Selvfølgeligt bør en Styrelse helst være sammensat af Repræsentanter fra de forskellige Led indenfor Foreningen. Men jeg tror nu ikke, at man bedst er tjent med Mænd, der ikke selv har kunnet bringe synderligt ud af deres personlige og faglige Arbejde.

— Til Slut dette: Enhed og Fællesfølelse giver Styrke — Mistænkeliggørelse og Særinteresser giver Splittelse med følgende Svækkelse.

Meridianerne følger Jordkloden fra Pol til Pol, men de skærer ikke Jorden i Strimler. Ligeledes kan det lade sig gøre at trække teoretiske og statistiske Hjælpelinjer paalangs i vor Fagverden.

Men som Forbundsmedlemmer har vi alle vel *samme Maal*, og mod dette skal vi følges *samlet*.

Odense, 20. September 1917. P. BONDESEN.

Forbundsstyrelsesmødet d. 11. Oktober.

Paa Forbundsstyrelsens Møde i Torsdags forelaa til Behandling Spørgsmaalet om de stedfundne Valg af Formand — der har givet Anledning til Protest fra en Del københavnske Medlemmer — og til Redaktørposten. Angaaende dette sidste havde Forretningsudvalget ønsket Forbundsstyrelsens Afgørelse om, hvorvidt der skulde finde Omvalg Sted, da ingen af de Opstillede havde opnaaet absolut Majoritet.

Med Hensyn til det første Spørgsmaal vedtog Forbundsstyrelsen enstemmig følgende Udtalelse:

»Da Protesten mod Victor Petersens Valg er taget tilbage, og Forbundsstyrelsen iøvrigt maa erklære det foretagne Valg for fuldtud lovligt, opfordrer Forbundsstyrelsen enstemmigt Victor Petersen til at fortsætte sin Virksomhed.«

Angaaende Redaktørvalget vedtoges med 15 Stemmer følgende:

»Med Hensyn til Spørgsmaalet om Redaktørvalget mener Forbundsstyrelsen, at det vilde være absolut rigtigt, om der havde fundet Omvalg Sted, men da der foreligger Protest mod Omvalg fra Køge Lo-

kalafdeling, og Fr. Nielsen personlig ikke vil være med til Omvalg, vedtager Forbundsstyrelsen, at Redaktørvalget maa have sit Forblivende med det stedfundne Valg.«

En saalydende Udtalelse fik 4 Stemmer:

»Forbundsstyrelsen maa — da Delegeretmødet har udleveret Retten til Indstilling til Redaktørposten til Afdelingerne — erkende, at Fr. Nielsen er valgt, da der ikke forud er truffet Beslutning om, at absolut Majoritet skal være til Stede, naar der er flere end 2 Kandidater.«

En Forretning, der sparer paa Skillingen og lader Daleren springe.

For om muligt at forebygge, at Kolleger lader sig friste af »*gode*« Tilbud om »*fast*« Plads paa »Sydsjællands Venstreblad« i Næstved, kunde jeg ønske at fortælle, hvorledes det er gaaet mig i nævnte »radikale« Forretning:

For en Tid siden fandt jeg i »Typ. Tid.« en Annonce om Plads som Sætter-Trykker, der saa særdeles lovende ud. Jeg reflekterede og blev antaget til en *fast* Løn af 35 Kr. for Dagarbejde. Dette var efter min Mening ikke til at misforstaa, at det var uden Dyrtidstillæg, men aldrig saasnart var jeg kommet til Næstved og havde præsenteret mig for Forretningsføreren, før jeg modtog Meddelelse om, at den Løn, min Forgænger havde haft (35 + 3 Kr. i Dyrtidstillæg), skulde nedsættes til 35 Kr. ialt. Jeg protesterede, men den egenmægtige Forretningsfører erklærede kort og godt, at vilde jeg ikke arbejde for den Løn, han vilde give, kunde jeg gerne rejse igen med det samme uden at begynde. Formanden for den herværende Lokalafdeling belærte dog Hans Stormægtighed om, at man ikke saaledes kunde gøre Nar ad Typograferne, og jeg gik altsaa i Arbejde Lørdag den 22. September. Efter 2 Ugers Arbejde modtog jeg saa i Fredags — den 5. Oktober — en Opsigelse. Formandens fornyede Henvendelse til Forretningen (Faktoren) frugtede ikke. Jeg var opsagt, og vilde jeg ikke fortsætte for ialt 35 Kr. maatte jeg rejse. Det kan maaske her interessere at høre, at vedkommende Faktor indtil 1. Oktober i Aar har arbejdet som Sætter i Randers, og der været i Bestyrelsen for Typ.-Forbundet lige til sin Afrejse. Hans Optræden her betyder altsaa efter min Mening en eklatant Kovending.

Til denne Redegørelse ønsker jeg at tilføje et Par Bemærkninger, som det vil være gavnligt, at Kollegerne bliver underrettet om, specielt de, der mulig kunde tænke sig at søge Plads ved det Heilbuth'ske Næstvedorgan: Forretningen har i Tiden fra September 1916 til Dato haft 3 forskellige Faktorer. Den første tiltraadte i September i Fjor, den anden i April i Aar, og den tredje nu den 2. Oktober. Alene dette er et Bevis for, at Forretningens øverste Ledelse ikke er den behageligste at arbejde sammen med. Men hvad der endnu bedre illustrerer Forholdene paa Bladet er, at det i ovennævnte Tidsrum — altsaa ca. 1 Aar — har haft 8 forskellige Trykkere. — 1 Trykmaskine og 8 forskellige Trykkere i Løbet af et Aar — sikkert en Rekord, der er meget vanskelig at slaa! Hele det faglærte Personale bestaar af 10—11 Mand.

Derfor Kolleger, se jer nøje for inden I modtager Plads her. — Jeg vil til Underretning oplyse, at den Løn, der hidtil er betalt her (35 Kr. + 3 Kr. i Dyrtidstillæg), er lavere end for Byens andre Blade, der ialt betaler ca. 40 Kr. pr. Uge.

Hvorledes Forretningsføreren sparer, faar man et Indtryk af, naar man hører, at der fornylig her ved Bladet er ansat en 2. Redaktør (Løn ca. 4000 Kr.), en Forretningsfører (ca. 4000 Kr.) og en Faktor (ca. 2700 Kr.), ialt ca. 10,700 Kr. til Kontorpersonalet udover hvad det kostede før »Sparesystemet« begyndte at lange ud efter de Par fattige Kroner, Typograferne har over Tarifen.

Næstved, den 7. Oktober 1917. P. JENSEN.

Restancer og Kvitteringssystem.

Paa det fornylig afholdte Delegeretmøde forelaa som bekendt Forslag fra Esbjerg om at indføre et Kvitteringssystem, saaledes at hvert Medlem erholder en Kvittering for indbetalt Kontingent. Forslaget blev trukket tilbage, og i Stedet vedtoges det at henstille til de enkelte Afdelinger at indføre et Kvitteringssystem efter eget Ønske, indtil man finder et System, som kan bruges over hele Landet.

De Ubehageligheder, Lokalkasserne ofte er udsatte for, naar et Medlem bliver krævet for Kontingent, som det mener at have betalt, gør Indførelse af Kvittering til en Nødvendighed. Under hvilken Form et saadant Kvitteringssystem skal gennemføres, kan der være delte Meninger om, men Hovedsagen bør være, at samtidig med, at der faas Kvittering for hvert indbetalt Kontingent, maa tillige det lovstridige Restanceuvæsen bringes ud af Verden. Thi det er jo almindelig bekendt, at det ikke altid er de daarligst stillede Kolleger, der resterer; det beror jo nærmest paa Skødesløshed saavel fra Inkassatorens som fra Medlemmets egen Side. Ganske vist paabyder Lovene, at Restance ikke maa finde Sted, men hvilken Kasserer griber vel til det »haardhjertede« Middel, at udslette et Medlem, fordi det skylder 3—4 Ugers Kontingent; det giver tit Anledning til Bitterhed og Uvenskab, og en hel Del Ulejlighed forvolder det jo ogsaa.

Hr. Laur. Jensen, København, fremsatte i »Typ.-Tid.«s Nr. 2 for 10. Januar 1913 et Forslag angaaende Kvitteringsspørgsmaalet for Københavns Vedkommende. Med nogle Ændringer synes jeg Forslaget passer udmærket for Lokalafdelingerne i Provinserne.

Medlemmerne faar hver et Kvitteringskort, som er inddelt i smaa Felter til Kvittering for hver Uge, og Kortet gælder for et Aar. Inkassatorerne faar et lille Stempel, der kun skal indeholde Ordet »*Betalt*«. Naar nu Medlemmet betaler sit Kontingent, stempler Inkassatoren paa Kortet for den paagældende Uge. Ved Sygdom eller Arbejdsløshed i enkelte Uger gives Kortet en Paategning herom.

Kortet skulde se saaledes ud (Størrelsen omtrent som et almindeligt Brevkort):

Dansk Typograf-Forbund Aar.....

.....Afdeling

Kvitteringskort

for

.....

Tiltraadt: Fratraadt:

1	10	19	28	37	46
2	11	20	29	38	47
3	12	21	30	39	48
4	13	22	31	40	49
5	14	23	32	41	50
6	15	24	33	42	51
7	16	25	34	43	52
8	17	26	35	44	
9	18	27	36	45	

Naar Inkassatoren har afstemplet Kortet, opfører han Medlemmets Navn og det indbetalte Beløb paa en til dette Brug affattet Liste, som hver Uge afleveres til Kassereren sammen med det opkrævede Kontingent. Kassereren udfærdiger da en Liste over de Medlemmer fra hvert enkelt Trykkeri, som staar til Restance, og opfører paa denne Antal Uger og Beløb, der resteres. Denne Restanceliste ophænges paa Sætteriet, hvor de sædvanlige Opslag findes. Jeg tror nemlig, at naar Restanternes Navne saaledes hver Uge bliver opslaaet »til Skræk og Advarsel«, vil de betakke sig for denne Ære for Eftertiden, og betale Kontingentet hver Uge.

Paa den her nævnte Maade vil Medlemmet altid være sikker paa, at faa Kvittering for sit indbetalte Kontingent, idet et saadant Kvitteringskort jo nemt kan opbevares i en Skuffe eller andet Sted, saa det altid er ved Haanden, naar Inkasatoren opkræver Kontingent. Og for Inkassatorens Vedkommende vil det altid være let at overse, hvor meget det enkelte Medlem resterer.

Omkostningerne ved Anskaffelse af Kvitteringskort, Lister og det tiltrækkelige Antal Stempler bliver sikkert ikke større, end at hver Lokalafdeling kan faa Raad til at indføre dette System. (Naar der til Stemplerne anskaffes en lille Blikæske med Plads baade til Blækpude og Stempel, kan det hele nemt være i en Vestelomme.)

Ved Bortrejse fra Afdelingen afleveres Kortet til Kassereren, som er pligtig at fremlægge saadanne Kort for Revisorerne, og disses Kontrol med det indbetalte Kontingent gøres derved betydelig lettere.

Dette System medfører selvfølgelig lidt forøget Arbejde for saavel Inkassator som Kasserer, men kan det gøre noget til Restanceuvæsenets Afskaffelse, er det dog altid et Skridt henimod Lovenes Overholdelse: hver Uge at indbetale Kontingentet . . . .

De her fremsatte Tanker fremkalder vel nogen Kritik, og maaske trænger de ogsaa til Forbedringer, der bedre passer for de enkelte Afdelingers Tarv, men jeg haaber, at Tanken i det hele taget vil vinde Tilslutning.

Hjørring, den 12. August 1917. ERIK HOLM.

Hjælpearbejdertarifen i Provinserne.

I Overenskomsten om Provinstarifen, der sluttedes i Sommer, fastsattes, at Forhandlinger om Tarif for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere skulde paabegyndes forinden 1. Oktober. Der har imidlertid været forskellige Hindringer, der har udskudt dette Tidspunkt noget, men Fredag den 12. ds. afholdtes det første Møde mellem Repræsentanter for Provinsens Bladudgiverorganisation og Bogtrykkerforening paa den ene Side og vort Forbunds Forretningsudvalg og Forbundsstyrelsens Provinsmedlemmer paa den anden Side. — Om Resultatet af dette Møde kan vi forhaabenlig give Meddelelse i næste Numer.

Efteraars-Festen

til Fordel for vort Fags mange Arbejdsløse møder i Aar som sædvanlig med en udsøgt fin Assistance fra selve Stats-Kunsttemplet paa Kongens Nytorv. Saa fine Navne i Sangens og Musikens Verden som henholdsvis d'Hrr. HOLGER BRUUSGAARD og HOLGER PREHN er en Borgen for, at ogsaa andre end de egenlig kyndige paa Tonekunstens Omraade, vil faa et smukt og varigt Udbytte af Aftenen. Naar dertil kommer, at Frøken ELLA UNGERMANN, Talescenens fineste Navn paa Spindesiden, med sit dejlige, melodiøse Organ, vil give Prøver paa sin Oplæsningskunst, saa maa det siges at blive en Aften med store og fine Nydelser.

Vort Gutenberg-Kor, under Ledelse af Hr. KNUD HAASE, har aldrig nogen Sæson sunget saa smukt som i denne; i Tivoli har Koret i Sommer høstet saa megen Anerkendelse for sine Præstationer, at vi uden Tvivl atter i Aar vil have stor Glæde af at høre det.

Koncerten er i Aar for første Gang i mange Aar paa en Søndag. Mængder af Bladsættere, der aldrig kan disponere over en Lørdag Aften, vil denne Gang have Lejlighed til at kunne komme med, og alle der skal tidlig op Mandag og paa Arbejde, kan naa hjem i rette Tid, da Festen som bekendt slutter Kl. 11. —N.

Forbundets 7de Delegeretmøde.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

afholdt Møde umiddelbart efter Forbundets Delegeretmøde og valgte samme Dirigenter og Sekretærer som dette.

VIGGO CHRISTENSEN aflagde Beretning om Virksomheden i de forløbne tre Aar, og henviste til den trykte Beretning. Det havde været ret vanskelige Aar for Faget, og det vil erindres, at straks efter Krigens Udbrud krævede Bogtrykkerne Arbejdstiden nedsat og forlangte Dispensation fra Tarifen, hvis man vilde undgaa Masseafskedigelser. Vi gik med til Dispensationen, men da det hurtigt viste sig, at den blev misbrugt, foranledigede vi, at den blev taget tilbage igen. Den store Arbejdsløshed, vi har haft, i Forbindelse med Dyrtiden, førte til, at Kasserne paa forskellig Maade har søgt at komme sine arbejdsløse Medlemmer til Hjælp ved Ekstraforanstaltninger. — Angaaende Regnskabet henviste Taleren til det trykte og til Listen over Kommunetilskudene, som var omdelt, og med Hensyn til Lovændringerne, der var en Følge af, at man vilde undgaa at have Rejsehjælpen som en særlig Understøttelse, maatte der gøres opmærksom paa, at paa dette Punkt havde Arbejdsløshedsinspektoratet det afgørende Ord, og at de foreslaaede Ændringer var en Frugt af Forhandlinger med denne Institution. Ændringerne fra Nyborg og Randers kunde ikke tiltrædes alene af den Grund, at de er i Strid med Arbejdsløshedsloven, hvis Maksimum er 2 Kr. pr. Dag. Efter yderligere at have gennemgaaet og paavist de Forandringer i Lovene, som var en Følge af de forskellige Ændringer, indstilledes Beretning og Regnskab til Godkendelse.

Forsamlingen godkendte enstemmig Beretning og Regnskab.

VIGGO CHRISTENSEN: Med Hensyn til vore Love gøres der opmærksom paa, at paa dette Punkt er vi ikke suveræne, idet de Ændringer, vi ønsker at foretage, først skulde godkendes i Arbejdsløshedsinspektoratet. Ændringerne her gaar ud paa, at slippe for Rejseunderstøttelserne som særlig Understøttelse saaledes, at det for Fremtiden staar enhver frit for at vælge, om han vil have den ham tilkommende Understøttelse paa Stedet eller paa Rejse. I sidste Tilfælde bliver dog den Understøttelse, der udbetales, 25 Øre mindre pr. Dag, hvilket er det Gennemsnitsbeløb vi beregner til Overfartsbilletter etc. — De fra Nyborg og Randers indsendte Forslag kan ikke tiltrædes alene af den Grund, at de er i Strid med Arbejdsløshedsloven, hvis Maksimum er 2 Kr. pr. Dag. Derefter gennemgik Taleren det rentrykte Forslag til Vedtægt for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse i Danmark, saaledes som de vilde blive efter Indførelsen af de foreslaaede Ændringer, og gjorde opmærksom paa, at der i § 28 havde indsneget sig en Trykfejl; der staar, at der vælges 8 Repræsentanter for København, det skal kun være 7. — Derefter indstilledes de af Forbundsstyrelsen stillede Forslag til Vedtagelse, og de fra Nyborg og Randers til Forkastelse.

Hovedbestyrelsens Ændringer vedtoges enstemmig. Ligeledes vedtoges de af Arbejdsløshedsinspektoratet henstillede og af Repræsentantskabet tiltraadte Ændringer, og endelig vedtoges Lovene enstemmig og samtidig hermed følgende Beslutning:

»Delegeretmødet vedtager at bemyndige Hovedbestyrelsen til at foretage de Ændringer i Lovene, som er nødvendige for at faa dem godkendt af Arbejdsløshedsinspektoratet og eventuelt af Indenrigsministeriet. Endvidere bemyndiges Hovedbestyrelsen til at foretage saadanne Ændringer, som af de nævnte Myndigheder maatte blive henstillede, forsaavidt de er stemmende med den Aand, hvori Lovene er vedtagne.«

Forslagene fra Nyborg og Randers toges tilbage.

Kontrol og Arbejdsanvisning.

J. P. CARL JENSEN, København: Ved forrige Delegeretmøde blev det ordnet saaledes, at Laur. Jensen overtog Anvisningen med Frk. Crone som Medhjælp. Men det maa helst være en Sætter, og det er uheldigt, at vi ikke har en Sætter paa Kontoret. Det er ikke fordi, vi har noget specielt mod Frk. Crone eller Laur. Jensen, tværtimod, men vi mener, at der bør være en Sætter paa Kontoret, og jeg vil foreslaa Vilh. Jacobsen, København.

VIGGO CHRISTENSEN: Det er heldigt, at Ansvaret ligger paa en Haand, og Arbejdet med Anvisningen har aldrig gaaet lettere end i de sidste 3 Aar, og Beretningen kan ikke være finere udarbejdet end den er, tillige maa man huske paa, at den Maade, vi nu har Anvisningen paa, er billigere end hvis vi ansætter endnu en Mand. Der er taget Hensyn til alle Afdelinger inden for vort Fag, idet der er en Sætter, en Trykker og en Kvinde paa Kontoret. Da Ordningen har været saa fortræffelig, og der er udført saa udmærket et Stykke Arbejde, vil jeg foreslaa, at vi beholder den nuværende Ordning.

AMALIE GRAM-PETERSEN, København: Jeg vil meget anbefale, at vi bibeholder den nuværende Ordning. Frk. Crone er saa udmærket paa denne Plads, at vi ikke kan ønske os nogen bedre.

P. HVIDTFELDT gav nogle Oplysninger om, hvorledes Udgifterne til Anvisningen var fordelt.

OTTO JENSEN, København, anbefalede at blive ved med den nuværende Ordning.

Valg af og Opstilling af Funktionærer.

Til Arbejdsløshedskassen valgtes LAUR. JENSEN som Arbejdsanviser, VICTOR PETERSEN genopstilledes som Formand.

Til Hovedkasserer opstilledes Red. CARL NIELSEN, København, og KARL SØRENSEN, Kolding.

VIGGO CHRISTENSEN stillede følgende Resolution:

»Delegeretmødet beslutter, at Arbejdsløshedskassen udreder Halvdelen af de Delegeredes Rejseudgifter samt betaler 1 Dags Arbejdstab og Diæter. .

Endvidere bemyndiger Delegeretmødet Hovedbestyrelsen til efter Forhandling med Arbejdsløshedsinspektoratet at fastsætte, hvor stor en Del af Funktionærlønninger og Udgiften til Medhjælp, der skal udredes af Arbejdsløshedskassen.«

Hermed var Dagsordenen udtømt. Derefter udtalte

P. HVIDTFELDT: Arbejdsanvisningen skal jo nu ske gennem de offentlige Anvisningskontorer, og det er den rigtige Vej. Ved at Arbejderne faar fat paa denne Lov, har det vist sig, at den var til stor Gavn for os, men det var ikke Arbejdsgivernes Mening, at den skulde være til vor Fordel. Søg at øve Deres Indflydelse paa, hvem der kommer til at lede de offentlige Anvisningskontorer. Tak, fordi jeg har faaet Lov til at overvære Deres Delegeretmøde (Bifald).

HEDEBOL: Det har været interessante Dage. Jeg vil ønske, at de Beslutninger, De har taget i disse Dage, maa blive til Gavn og Glæde for Danmarks Typografer. Og jeg vil takke Dem for det store Flertal, der var for Forblivelsen i De samvirkende Fagforbund (Bifald).

I Anledning af Viggo Christensens Fratræden udtalte

VICTOR PETERSEN: Atter skal vi sige Farvel til en af de fortjenstfulde Mænd, som har arbejdet for Typografernes Sag. Med Viggo Christensen drog Foraaret ind i Dansk Typograf Forbund. Hvidtfeldt havde lige som mer af den danske Sommer, hvor alt modnedes og hvor Typografernes Sammenslutning fuldbyrdedes. Viggo Christensen kom til os med Ungdommens Begejstring, han kom som den unge Mand, der skulde stikke Spaden i Jorden og bearbejde den. Jeg har kun gode Minder fra de Aar, jeg har arbejdet sammen med Viggo Christensen. Jeg husker for Aar tilbage et Møde i Wodrofflund om de Arbejdsløse, hvor man hos Viggo Christensen mærkede netop den ægte og varme

Understrøm af Begejstring for de daarligst og ulykkeligst stillede i Samfundet. Jeg husker ogsaa Viggo Christensen fra den Tid, da Bølgerne her i København gik højt, hvor det galdt om at sætte Forretningsudvalget i Modsætning til københavnske Interesser, hvorledes han roligt og besindigt forfægtede sin Sag og bragte de ophidsede Gemytter til Ro. Saa kom Viggo Christensen ind i Forretningsudvalget, og nu fulgte Aar, som kun kan mindes med Glæde. Samarbejdet var ideelt — ikke saadan at forstaa, at vi var sammenspist eller de andre kun nikkede ja til hvad en af os sagde, men vi stolede paa hinanden fuldtud; der var ikke nogen Bagtanke i hvad vi foretog os. Naturligvis maatte Viggo Christensen høre, at han havde skiftet Mening. Han kunde tage sig dette let; thi ét er at se Tingene *udefra*, ét andet at træffe sin Afgørelse *indefra*. Med Naturkraftens Selvfølgelighed maa dette forandre Synspunkterne — ellers er man ikke en ansvarsfuld Stilling voxen. Hele denne Bevægelse, vi har været i sammen med Viggo Christensen, har bestyrket os i den Opfattelse, at Udviklingen indenfor Arbejderbevægelsen maa foregaa Skridt for Skridt, det faar man bedst Øje paa, naar man betragter Tingene indefra. Jeg vil herfra sige, at er der noget, der gør Tillidsmændene ondt, naar de forfægter Arbejdernes Sag, da er det det, at blive misforstaaet af deres egne, at blive dragen i Tvivl om at andre Interesser end Arbejdernes er det afgørende for de Beslutninger, man ifølge Forholdenes Natur saa at sige tvinges til at tage. Nu gaar De, Viggo Christensen; vi vil savne Dem; De havde den sjældne Egenskab, som desværre kun saa faa Mennesker er i Besiddelse af: at kunne glemme sig selv og arbejde for andre — en af de skønneste menneskelige Egenskaber. Jeg er overbevist om, at det Arbejde, De nu gaar ind til, vil De varetage med lige saa stor Interesse som hos os. Tak, Viggo Christensen, for det Arbejde, De har gjort for Danmarks Typografer. Som en ringe Anerkendelse skal jeg paa Delegeretmødets Vegne overrække Dem denne Gave. Samtidig meddeler jeg, at De naturligvis betragtes som fremtidigt Æresmedlem af Dansk Typograf-Forbund.

VIGGO CHRISTENSEN: Jeg takker hjerteligt for den venlige Tale, som Victor Petersen har holdt for mig, og for den enstemmige Tilslutning dertil fra Forsamlingen. Min Glæde var stor den Dag, da Typograferne her i København samledes under ét, da blev et 25 Aar gammelt Saar lægt, og jeg har den Følelse, at jeg ogsaa overalt i Provinsen er blevet mødt med Vejvilje og Forstaaelse. Da jeg overtog Formandsposten for den københavnske Afdeling, fik jeg en Læresætning af Hvidtfeldt, som jeg tog til Indtægt, den nemlig, at i alt hvad man foretager sig, skal man kun gøre, hvad man i sin Overbevisning finder er det rigtige, og lade være med at rette sig efter alle de mange, som kunne ønske at have Indflydelse paa Sagerne. Denne Læresætning har vist sig at være den rigtige, og naar man følger den, saa kommer man i det mindste ikke i Strid med sig selv, og er altid paa det rene med, hvad man skal og hvad man vil. Jeg siger dem alle Tak for den Æresbevisning og Velvilje, de har udvist imod mig.

Dirigenten, MARTHIN PEDERSEN, bragte derefter en Tak til Viggo Christensen fra Provinskollegerne og udbragte et Leve for ham. Dernæst takkede han Gæsterne, og bad de to Udlændinge bringe Hilsen med til Norge og Sverig. Han takkede ligeledes den københavnske Afdeling for den smukke Maade, hvorpaa de havde modtaget de Delegerede, og takkede alle disse for den rolige Maade, hvorpaa de havde deltaget i Arbejdet.

Mødet hævedes med Ønsket om Held og Lykke for de danske Typografers Fremtid og under Afsyngelsen af »Snart dages det Brødre«.

Fagskolen for Boghaandværk.

Skolen er for Øjeblikket ude af Virksomhed, da vi mangler Varme og Lys. Under disse Omstændigheder har vi besluttet at lade Hr. EMIL SELMER holde en Række Foredrag om Bogtrykkets Teknik og dennes Udvikling gennem Tiderne. Første Afdeling af disse Foredrag begynder *Søndag den 21. Oktober Kl. 9 Morgen i Kunstindustrimusæets Bibliotek, Vester Boulevard 22* (tryk paa Knappen ved venstre Side af Døren). Alle de typografiske Elever af Skolen, Sættere saavel som Trykkere, har gratis Adgang. — Foredragene fortsættes hver Søndag paa samme Sted og til samme Tid. — Eventuelt vil der ogsaa blive Foredrag en Aften om Ugen, men derom gives nærmere Besked ved Møderne.

Et Træk derude fra.

HAN lod et Øjeblik Vinkelhagen hvile mod Kassekanten og tænkte. — Det var altsaa sidste Dag. Fra i Aften var han igen indrulleret blandt de Arbejdsløse, og Nødens sorte Spøgelse stod dobbelt truende for *ham*, der en Del af Sommeren havde arbejdet i Tørve- og Mergelgrave for at skaffe det allermest nødtørftige til Konen og de 7 smaa derhjemme. Den usle Understøttelse rakte jo ingen Steder, og som Udlænding var de Sunde, *der dog i nogen Grad kunde afvende den værste Nød, lukkede for ham*. Han saa ned ad det tynde blaa Bomuldstøj, *det eneste han havde*, og de bitre Tanker trængte sig frem med fornyet Styrke. Han saa for sig hvorledes Forretningen lod sine Lærlinge arbejde over Aften efter Aften og Søndag efter Søndag for en lille lurvet Betaling. Og nu søgtes der en Lærling mere. Han fik en Afsky for sine Arbejdskammeraters Mangel paa Kollegialitet, dette, at **de** *fandt det i sin gode Orden at Forretningen ved Hjælp af sine Lærlinges Overarbejde holdt de Arbejdsløses store Antal vedlige*. Hvor var den saa højt udskregne Kammeratskabsfølelse? **Hvor var Afdelingsstyrelsen?** Ja, *den* ræsonnerede vel som saa, at da Forretningen var bleven advaret før og havde lovet Bedring, saa var *der* ikke mere at komme efter. Og dog, det var Synd at sige Forretningen lagde Skjul paa Forholdet. Men det, han ikke forstod, hørte maaske med til den lille Bys Idyl? Han sukkede dybt. Og nu. Nu. Ja, nu skulde han, Forsørgeren af den store Famile jages ud til de andre i det store Trøstesløshedens Øde — han, der havde passet sit Arbejde saa godt, han formaaede, skulde nu vige, for at en yngre, ingenlunde uheldig stillet Kollega, der var Ven og Dusbroder med Principalen, kunde komme ind. Han skulde skubbes ud af ham og for hans Skyld. Hvor var Kammeratskabet, Sammenholdet og den udskregne Kollegialitet? Bluff! Fedteri og Spytslikkeri det hele. En stor Løgn. Det var kun deres eget jammerlige Jeg, det kom an paa. Kendsgerningerne talte et ganske andet Sprog end det, der sædvanlig lød. Han greb om Vinkelhagen med et fast Tag og snappede væk igen. Men de bitre Tanker vilde ikke vige. De sad for fast hos ham. — Men er Bitterheden hos den, der staar i et saadant Forhold og i saadanne Omgivelser, egentlig uforstaaelig? SPECTATOR II.

Tuberkulosen.

JEG læste i »Typ.-Tid.« at min fhv. Lærekammerat, CHR. SCHMIDT, var afgaaet ved Døden, 30 Aar gammel.

Ja, man læser jo ofte, at nu er den og den Kollega død i en ung Alder.

Mon det ikke giver Grund til Eftertanke?

Mon ikke de fleste af disse Kolleger faar den første Spire til Sygdommen, medens de er i Lære, eller i det mindste, at den Modstandskraft, der skulde holde Sygdommen borte senere, bliver knækket.

Chr. Schmidt har mange Gange i sin Læretid haft en Arbejdsdag paa 18—20 Timer og derover, og jeg selv maatte en Gang, foran et Rigsdagsvalg, arbejde fra den ene Dags Morgen Kl. 8 til den næste Dags Aften Kl. 12 — i 40 Timer — uden at faa Hvile, ja, i Tidsrummet fra 6 Aften til 8 Morgen endog uden at faa noget at spise. Dette skal nok hjælpe til at nedbryde den Smule Modstandskraft, en ung Mand kan have, der hver Dag staar indespærret i et Bogtrykkeri.

Jeg mener, der er Grund til at raabe et: »Vagt i Gevær!« til alle de Forældre, der har deres Sønner i Lære i saavel Københavns som Provinsens *Smaa*trykkerier. Pas paa, at de ikke bliver misbrugt, thi det hævner sig senere.

København i Oktober 1917. H. CHRISTIANSEN.

Fr. Nielsen og Æresretten!

JUL. SCHRØDERS Forslag om, i Sagen mellem Fr. Nielsen og mig, at nedsætte en Æresret til eventuel Bedømmelse af den af mig mod Fr. Nielsen rejste Beskyldning, stilledes Fr. Nielsens nærmeste Venner 1. Pinsedag (26. Maj). Om Fr. Nielsen paa daværende Tidspunkt er gjort bekendt med Jul. Schrøders Forslag, er jeg uvidende om, men i »Typ.-Tid.« for den 27. Juli (Nr. 30) meddeler Jul. Schrøder, at han overfor Hr. STECHER har stillet et saadant Forslag, der endnu paa dette Tidspunkt ikke er blevet akcepteret af Fr. Nielsen. I »Typ.-Tid.« Nr. 35 erkender Hr. Stecher, at et saadant Forslag er stillet af Schrøder, og »at den Tanke paa dette Tipspunkt (26. Maj) vandt hans Bifald.« I samme Nr. (31. Avgust) har Fr. Nielsen selv et længere Indlæg i Sagen uden at han med et Ord nævner Æresretten eller sin Stilling til Forslaget om en saadan.

I Nr. 36 (7. September) spørger Jul. Schrøder, hvorfor Fr. Nielsen endnu ikke har taget Stilling til hans Forslag, og først da — *den 8. September* — omtrent 4 Maaneder efter at Forslaget om en Æresret er fremsat, og umiddelbart foran Redaktørvalget, ser Fr. Nielsen sig nødsaget til at akceptere Forslaget (se Nr. 37).

I samme Numer foreslaar jeg da, at Retten kommer til at bestaa af 5 Medlemmer, af hvilke han og jeg vælger 2, og at disse 4 vælger det 5. Medlem. I Skrivelse af 16. September gaar Fr. Nielsen ind paa mit Forslag, men stiller dog som Betingelse, at det 5. Medlem bliver en Jurist, der dog ikke maa have Forbindelse med »det socialdemokratiske Hovedkvarter«. I Svar, dateret den 19. September, bifalder jeg forsaavidt Tanken om en Jurist som det 5. Medlem, men mener, at han og jeg ganske maa overlade de af os valgte 4 Medlemmer at træffe Bestemmelse om, hvem og hvad det 5. Medlem skal være. Hvis Fr. Nielsen ikke har flere Indvendinger at gøre, beder jeg ham i samme Skrivelse om at meddele KARI SØRENSEN, hvilke 2 Medlemmer han vælger,

idet jeg gaar ud fra, at vi kan lade ham foranledige Retten konstitueret. Samtidig meddeler jeg Karl Sørensen, at jeg som mine Medlemmer har valgt d'Hrr. P. HVIDTFELDT og BERNH. SCHMIDT.

I Skrivelse, dateret 3. Oktober, meddeler Fr. Nielsen, at han har valgt vore hjemlige Syndikalisters Fører, Redaktør af »Solidaritet«, Hr. CHR. CHRISTENSEN, og samme Blads Forretningsfører, Hr. CARL IVERSEN, til at være hans Medlemmer af Æresretten.

Efter omtrent et halvt Aars Forløb kom vi endelig saa vidt.

Det vil aabenbart være vort Forbunds Medlemmer en Overraskelse, at Fr. Nielsen vælger sine Medlemmer udenfor Forbundets Rammer, men mig forbavser det egenlig ikke saa meget. Jeg har forlængst vidst hvem og hvad Fr. Nielsen var og hvem han helt sluttede sig til, og det kan da forøvrigt kun glæde mig, at han ved dette sit Valg nu bekender Kulør. Men derom kan vi tale senere.

Men Jul. Schrøders Forslag var, at der skulde nedsættes en **faglig** *Æresret* (se »Typ.-Tid.« Nr. 30), og jeg maa derfor opfordre Fr. Nielsen til at vælge sine Medlemmer i Henhold hertil, forsaavidt han overhovedet ønsker nogen Æresret nedsat til at dømme ham og mig imellem. Jeg kan ikke tænke mig, at det skulde være uoverkommeligt indenfor Kollegernes Kreds at finde to Mænd, der vil være hans Æresmedlemmer.

Forøvrigt er jeg lige ved at kende Fr. Nielsens Taktik. Han ønsker ikke Æresretten nedsat, og derfor vælger han netop de to Herrer. Han venter, at jeg vil protestere mod dette Valg, *og deri forregner han sig ikke*, thi hans Valg af Medlemmer er imod alle Forudsætninger; dernæst vil han trække sig tilbage med en flot Bravade om, at jeg foranledigede, at Æresretten ikke kom i Virksomhed.

Det skulde glæde mig, om jeg tager fejl i dette. Gør jeg det, er der kun en Vej for Fr. Nielsen at gaa, og det er, at erkende sin Fejltagelse ved Valget af sine Medlemmer og vælge andre i Overenstemmelse med det Forslag, han er gaaet ind paa — en *faglig Æresret.*

Den 9. Oktober 1917. CARL NIELSEN.

Folkeuniversitets-Foreningen

begynder sit Efteraarssemester den 22. ds. Der bliver 5 Foredragsrækker à 6 Foredrag (med Spørgetime). Foredragene holdes fra Kl. 8—10 Aften i Studiestræde 6.

Programmet ser saaledes ud:

1. »*Det danske Folks Oprindelse og første Levevilkaar*« (med Lysbilleder) af Statsgeolog, Dr. phil. V. MADSEN; d. 22. Oktober og følgende 5 Mandage.
2. »*Om Arbejdet for Udviklingen af en mellemfolkelig Retsordning*« af Overretssagfører C. C. HEILESEN; d. 23. Oktober og følgende 5 Tirsdage.
3. »*Beboede Verdener*« (med Lysbilleder) af Mag. sc. C. LUPLAU JANSEN; d. 24. Oktober og følgende 5 Onsdage.
4. »*Middelalderlige Folkeinstrumenter, som endnu er i Brug hos Nordens Folk, og deres Musik*« (med Lysbilleder, Afbildninger og Fremvisning af originale Folkeinstrumenter; musikalske Illustrationer) af Frk. HORTENSE PANUM; d. 26. Oktober og følgende 5 Fredage.
5. »*Dansk Billedhuggerkunst*«:
   a) »Thorvaldsens Museum« (med Lysbilleder) af Direktør MARIO KROHN.
   b) »Dansk Billedhuggerkunst i Tiden efter Thorvaldsen« (med Lysbilleder) af Museumsassistent LEO SWANE; d. 8. November og følgende 5 Torsdage.

Saafremt Deltagelse ønskes, indsendes skriftlig Meddelelse med Angivelse af den Foredragsrække, man ønsker at frekventere, til Forbundskontoret, senest d. 18 ds. Adgangskortene koster 1 Kr. til en Serie, men Afdelingen har et begrænset Antal, der kan udleveres uden Betaling.

STYRELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Herning Lokalafdeling

vedtog paa en ekstraordinær Generalforsamling, afholdt den 8. Septbr., at søge Samarbejde med de øvrige vestjydske Afdelinger om Opstilling af en Kandidat til Hovedbestyrelsen, idet man mente, at de smaa Afdelinger burde have en Repræsentant.

Efter nogen Diskussion vedtoges det at anbefale Opstillingen af ARNØ, Esbjerg, og LARSEN, Skive. Det overlodes til Bestyrelsen at sætte sig i Forbindelse med de respektive Afdelinger.

Ang. Redaktørvalget vedtoges det at stemme paa CARL NIELSEN som Redaktør.

Under Eventuelt aflagde FORMANDEN Beretning fra Delegeretmødet, hvorefter det vedtoges at lade Kassen betale Husleje. Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen med Tak for god Ro og Orden.

10 Medlemmer havde givet Møde. L. D. C.

Gutenberg-Koret

afholdt sin halvaarlige Generalforsamlig den 17. August. Til Dirigent valgtes KIRSCHNER.

Formanden, JENS LARSEN, aflagde Beretning og udtalte bl. a., at Koret paa en følelig Maade havde faaet Verdenskrigen at mærke, idet de 2 projekterede Karnevaller maatte aflyses paa Grund af de strænge Lukningsbestemmelser, hvilket betød et slemt Tab for Koret. Til Gengæld havde Koret en afgjort Succes ved den aarlige Koncert 1. Paaskedag, hvor Efterspørgslen efter Billetter var saa stor, at man maatte standse Billetsalget en Uge før Koncertens Afholdelse. Sanglig set var Koncerten Koret til Ære. Den 18. Juli, Korets Fødselsdag, sang Koret i Tivoli og høstede megen Anerkendelse. Engagementet strakte over 10 Aftener. Gutenberg-Koret gaar nu ind i sit 25. Aar, og man haaber at kunne fejre Jubilæet paa en for Koret værdig Maade. Efter at Formanden endnu havde givet nogle Meddelelser, sattes Beretningen under Afstemning og vedtoges enstemmigt.

Kassereren, NIC. MØLLER, gennemgik derefter Regnskabet, som trods de aflyste Karnevaller var udmærket, idet de aktive Medlemmer jo med Glæde havde betalt det Ekstrakontingent, der var paalagt dem. Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt.

Til Næstformand og Kasserer genvalgtes henholdsvis MICH. SCHMIDT og NIC. MØLLER med Akklamation. Til Revisor valgtes VIGGO ANDERSEN i Stedet for Alb. Andersen.

Under Eventuelt rettedes forskellige Spørgsmaal, som besvaredes af Formanden, hvorefter aktive og passive Medlemmer samledes om en Bolle Punsch. SCH.

Stof til Typograf-Tidendes følgende Numre sendes til Redaktør FREDERIK NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge.

Stor Brændselshjælp.

Alle Arbejdere i de Virksomheder, der sorterer under »Kirkelig Forening for indre Mission i Danmark«, og som er samlede i »Indre Missions Hus« (ca. 100 Personer), har fra Firmaet modtaget 14 hl. Koks til Gifte og 7 hl. til Ugifte.

Nær og Fjærn.

Billetter til Efteraarsfesten. Inkassatorer, som har ikke-afsatte Billetter, bedes senest **Tirsdag Aften Kl. 5—6** tilbagelevere disse til ANTON JENSEN, der da vil være til Stede paa Forbundskontoret.

Billetter, der *ikke* tilbageleveres, betragtes som solgt.

Festudvalget angaaende Efteraarsfesten erindres om Mødet paa Kontoret førstkommende Mandag Kl. 5½. FORMANDEN.

Glem ikke Billetter til Efteraarsfesten til Fordel for de Arbejdsløse. Det fortrinlige Program og Formaalet bør fylde hver Plads i Koncertpalæet.

Stemmesedler udsendes i denne Uge angaaende Forhøjelse af Kontingentet til Lokalkassen med 10 Øre pr. Uge, i Henhold til den Opfordring, der blev rettet til Styrelsen paa Generalforsamlingen forrige Søndag i »Grundtvigs Hus«.

Udvalget til Stemmeoptælling bedes møde paa Kontoret Torsdag Eftermiddag Kl. 5½.

25-Aars Jubilæum. Vor Kollega LUDVIG ARNHOLTZ har d. 13. Oktober arbejdet i 25 Aar i Centraltrykkeriet paa Kristianshavn. Jubilaren har lært i »Næstved Avis« og arbejdede paa Lærestedet 1½ Aar som Svend; saa kom Rejselysten og han valsede helt ind til København, hvor han har arbejdet paa nogle faa Trykkerier i kortere Tid, indtil han faldt til Ro paa Centraltrykkeriet. Arnholtz er en god og flittig Arbejder, der har gjort sit Fag Ære, ligesom han er en nobel og elskværdig Personlighed, der kun har skaffet sig Venner blandt de mange Kolleger, han i Aarenes Løb har arbejdet sammen med. I Organisationsarbejdet er Arnholtz meget interesseret og har altid været en stadig Gæst ved sit Fags Generalforsamlinger og Møder. Da Jubilaren endnu er en Mand i sin bedste Alder vil vi ønske, at det maa blive ham forundt at fejre endnu adskillige Jubilæer. —J.—

— Den 12. Oktober fejrede Fru JUTTA BRUUN sit 25-Aars Jubilæum som Punktererske i Carl Allers Etablissement. Jubilaren fik i Dagens Anledning overrakt Gaver fra Principal og Medarbejdere.

Dødsfald. En af vore Kolleger, PETER FRIIS THOMSEN er Lørdag den 6. Oktober afgaaet ved Døden i en Alder af 37 Aar. Thomsen udlærte i 1899 hos Mohn og arbejdede forskellige Steder, bl. a. hos Schultz og Bagge, indtil han blev angrebet af Tuberkulose, for hvilken Sygdom han blev sygemeldt første Gang d. 6. Oktober 1906. Siden da har han med smaa Afbrydelser været syg, dels af Tuberkulose og dels af Nyrebetændelse, som senere stødte til og som gjorde, at Døden maatte anses som en Befrielse. Thomsen efterlader sig Hustru og 2 Børn. Hans Begravelse sker Lørdag d. 13. Kl. 1½ fra katolsk Vestre Kirkegaard.

Navneforandring. Medlem Nr. 3653 E. S. P. H. Larsen, »Roskilde Avis«, har faaet Tilladelse til at føre Familjenavnet NEMMØE.

For al Opmærksomhed og Venlighed, der vistes mig den 4. Oktbr. fra Kolleger og Venner nær og fjern, bringer jeg min bedste Tak.

Odense, den 9. Oktbr. 1917. ERNST JØRGENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

8. Oktober: Haslev 35.00. 9. Oktober: Assens 9.50.

København, den 9. Oktober 1917.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Oktober: Lyngby 50.00; Skanderborg 75.00.

København, den 9. Oktober 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Fr. Gahms Henriksen, udl. 1/10 17 hos Hans Jensen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Simon Karl Marius Nørløw, udl. 1/10 17 hos Joh. N. Hansen (arb. s. St.). Paal. Gudrun Vilhelmine Bruun, udl. 6/10 17 hos Hertz (arb. s. St.). Paal. Astrid Vilhelmine Julie Hansen, udl. 25/9 17 hos Furø (arb. s. St.). Paal. Oda Husum, udl. 1903 hos Valentin & Lund (Nielsen & Lydiche), tidl. Medl. Paal. Alfrida Cathrine Topp, udl. 30/9 17 hos Langkjær (arb. s. St.). Hjælpearb. Anna Rigmor Frederikke Berg (Kruckow & Waldorff). Hjælpearb. Nancy Johansen (Kruckow & Waldorff). Hjælpearb. Ingeborg Nielsen (Kruckow & Waldorff). Trykkerlærl. Georg Laur. Rasmussen (Fraenkel). 374 Viggo Mortensens Hustru Bertha.

Aarhus, Sætter Hans Momme, udl. 1/10 17 hos Hestbech, og Paal. Karen Nielsen. Helsingør, Sætter Bernt Richard Hellmann, udl. 1/10 17 i Helsingør Dagblad. Kolding, Sætter-Trykker Einar Rasmussen, udl. 1/10 17 hos P. Blicher, og Paal. Kathrine Berndtsen. Randers, Sætter Søren Møller, udl. 1/10 17 C. J. Rye. Rudkøbing, Sætter Alfred Sørensen, udl. 12/10 17 i Langelands Avis. Skanderborg, Sætter Tage Thomsen, udl. 1/10 17 i Skanderborg Amts Avis. Thisted, Sætter Peter Larsen, udl. 1/11 17 i Thisted Amtsbogtrykkeri, og Sætter Christian Johannes Nielsen, udl. 1/11 17 i Thisted Amts Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: Hjælpearb. Edith Andersen fra Kv. Arb.-Forb. (Kruckow & Waldorff). 1005 H. C. C. Andreasen fra Næstved (Rasmussen & Rugh). 3385 Einar Christensen fra Udl. (arbl.). 315 Theodor Trab fra Rejse (arbl.).

Aalborg, 4358 Karl Kr. J. Andersen (P. Hansen). Aarhus, 3804 Anders Antonsen (arbl.). Assens, 3935 Karl Viggo Jensen (Assens Amts Dagblad). Hillerød, Ludv. Frederik Jensen (overflyttet fra Tobaksarbejderforb.). Horsens, 3855 A. F. M. Bønnelyche (arbl.). Kolding, 6107 Bernt Favrholdt (Højskolebladet). Korsør, 3381 Carl Nicolai Georg Olsen (Korsør Avis). Randers, 3647 Martine Petersen Toft (arbl.). Roskilde, 4315 J. M. Isager (Roskilde Tidende) og 3836 Thorv. Andersen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3933 Harald O. Christiansen til Grenaa (arbl.). 6969 Martin Andr. Larsen til Hjørring i Pl. 445 Elof Johs. Olsen til Udl.

Odense, 3935 Karl Viggo Jensen til Assens i Pl. Randers, 6820 Vald. Leth til Esbjerg i Pl. og 3527 V. Frandsen til Næstved i Pl. Roskilde, 3411 Aksel Christensen til Svendborg (arbl.), 3925 Axel Thorv. Madsen til Maribo (arbl.), 3927 Eyolf Bruno Jacobsen til Odder (arbl.) og 3866 Aksel Jørgensen til Kallundborg (arbl.). Slagelse, 3381 C. N. Georg Olsen til Korsør i Pl. og 3911 Algreen Rasmussen paa Rejse.

Udslettet med Restance.

Aarhus, 4860 Marie Jensen (forsvunden).

Død.

København, 98 Sætter Peter Friis-Thomsen.

T. S. **Foreløbig Øvelsesplan.** Gymnastik hver Søndag Formiddag Kl. 9½—10½ (Damer) og Kl. 11—12 (Herrer) i Skolen, Forchhammersvej 18.
(2 d) STYRELSEN.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8: Sangøvelse i »Harmonien«. Nørrevold 23 (1 F)

T. C. C. Generalforsamling Søndag den 21. Oktober Kl. 11 Formiddag i Nørre Central Kafé. (3 ø)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub
afholder
ekstraordinær Generalforsamling
Fredag den 19. Oktober 1917
i Caféen, St. Kannikestræde 15, Kld,
Indbetaling finder Sted. STYRELSEN.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En dygtig Akcidenstrykker,
der selvstændig kan paatage sig alt forefaldende Arbejde, kan straks faa Plads i en større Provinsby. Billet mrkt. »247« med Lønkrav og Referancer modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker,
som selvstændig kan forestaa Trykningen af et Provins-Dagblad paa Rotationsmaskine (Frankenthaler) og lede et Akcidenstrykkeri, søges straks. »**Modersmaalet**« A/S., Haderslev.
(241)

Akcidenssætter,
31 Aar, militærfri, søger fast Plads snarest i en jydsk eller fynsk Provinsby. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung, dygtig Typograf
søger Plads **straks** eller senere som Sætter-Trykker eller i Mangel deraf som Sætter ved Avis eller Akcidens. Billet mrkt. »244« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt, men god lille **Beskæremaskine,** Skærevidde 42 Ctm., er billig til Salg i **Laur. Jensens Bogtrykkeri, Sakskøbing.** (248)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København**
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181.
(14)

GENZSCH & HEYSE
Schriftgiesserei *Etablirt 1833*
FILIALE IN MÜNCHEN **HAMBURG.**
Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: CARL NIELSEN, Ingolfs Allé 35, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 19. OKTOBER 1917 XLIV AARGANG

JEG takker de 1247 Kolleger, der gav mig deres Stemme ved Redaktørvalget.

Maaske var jeg den, der blev mest overrasket over Resultatet, thi man maa jo erindre, hvilke Kræfter, der var sat i Bevægelse for at hindre mit Valg. At saa mange Kolleger trods dette alligevel viste mig deres ubetingede Tillid, skal jeg aldrig glemme.

Naar jeg nu overtager Posten som Redaktør af vort Medlemsblad, vil jeg ikke holde nogen Programtale med store Løfter. Jeg er ikke saa naiv, at jeg tror, at det gamle System rendes over Ende paa én Gang. Jeg véd saa godt, at Rom blev ikke bygget paa en Dag.

Men jeg vil stille *det* som min foreløbige Opgave, at indføre »den aabne Dørs Politik« i vort Medlemsblad — gøre det til et Organ, hvor Medlemmerne under lige Vilkaar frit kan udtale sig saaledes, at det gamle og det nye kan brydes uden kunstige Dæmninger til nogen af Siderne — altsammen naturligvis under sømmelige og urbane Former.

Og saa lader vi Tiden og Udviklingen hjælpe os at forme det nye, som *maa* komme.

Jeg beder alle gode Kræfter indenfor vort Forbund bidrage til at gøre »Typograf-Tidende« saa interessant og læseværdig som muligt. FR. NIELSEN.

Hjælpearbejdertarifen i Provinserne.

FREDAG den 12. ds. paabegyndtes Forhandlingerne mellem Principalorganisationerne i Provinsen og Dansk Typograf-Forbund om en Hjælpearbejdertarif.

Efter et Plenarmøde, hvor man drøftede Formen for en saadan Tarif, blev der nedsat et Udvalg paa 8 Mand, 4 fra hver Side. Dette Udvalg, der bestod af d'Hrr. Bogtrykkere P. HANSEN, Aalborg, P. BUSCH, Aarhus, POUL SØNDERGAARD, Odense, og Redaktør SØRENSEN, Silkeborg, og fra vor Side: N. MORTENSEN, Aarhus, H. A. HANSEN, Slagelse, Frk. H. CRONE og KARL SØRENSEN, forhandlede Fredag og Lørdag om Hjælpearbejdertarifens Enkeltheder. Sent Lørdag Eftermiddag enedes man om at nedsætte et Underudvalg og hertil valgtes: POUL SØNDERGAARD og Red. JOHS. JENSEN samt Frk. H. CRONE og KARL SØRENSEN. Dette Udvalg naaede ikke at blive færdig med sit Arbejde paa Grund af, at Principalernes Repræsentanter skulde hjem, og Forhandlingerne fortsættes derfor i et nyt Møde, som afholdes Lørdag den 20. ds. i Arbejdsgiverforeningen.

Udmeldelsen af »De Samvirkende«.

HVOR lyder det (og har alle Tider lydt) smukt og bestikkende fra Tilhængerne af »De Samv.«: Syndikalister, Splittelsesmænd, »Faneflugt« eller Udskillelse fra de andre **sammensluttede**, organiserede Arbejdere. Og saa en Gang imellem paa de passende Steder: »Proletarer i alle Lande forener Eder.«

Billedet ser imidlertid helt anderledes ud. Her er nemlig ikke længere Tale om sammensluttede, men om **sammenkoblede** Organisationer.

Man har nemlig lavet en Bygning af Jern og Cement saa solid, at der ikke findes Mage til Fængselsbygning i hele den civiliserede Verden. Bygningen adskiller sig desuden fra alle andre derved, at der kun er en eneste Udgang, og den findes oppe i Taget. Her oppe har saa saavel Arbejdsgivernes som vor Overbestyrelse placeret sig. Og ind i denne Bygning har man saa puttet alle organiserede Arbejdere.

Da man imidlertid har været klar over, at det er nogenlunde tænkende Mennesker (selv om det *kun* er Arbejdere), man har indespærret, saa har man trods Bygningens Soliditet og eneste Udgang dog ikke følt sig helt sikker. Nej! Man har anskaffet sig et godt og glimrende afrettet Kobbel af Politihunde. Disse har forskellige Navne: »Forligsinstitution«, »Fast Voldgiftsret«, »Statsarbejdsanvisning« osv. Den fornemste og mest forkælede er dog »Lockout-Forlig«.

Den roses ogsaa ved enhver Lejlighed for sin Skarpsindighed og Sporsans. Den nævnes med en vis Understrøm af Stolthed af Tilhængerne af »De Samv.«. Og hertil har man ogsaa god Grund. Thi selv om det paa Trods af den solide Indespærring skulde lykkes et Fag at bryde ud af Bygningen, saa slipper man bare hele Hunde-Koblet løs, og »Lockout-Forlig« vil snart være i Spidsen og nappe Synderen. Her nytter ingen Protest. »Lockont-Forlig« (alias fornemme Tilhængere af »De Samv.«) deklamerer med Stolthed, mens den paa god Hundemaner holder Synderen med Gabet i Benene: »Du kender vist ikke »Lockout-Forlig«. For selv om Du er sluppet ud af Bygningen, saa eksisterer dog »Lockout-Forlig« alligevel, og den skal nok holde fast.

Ja! »Lockout-Forlig« er et herligt »Dyr«. Den nævnes, som sagt, ogsaa (paa Bekostning af alle *Stats*-Dyrene) med Stolthed af Tilhængerne af »De Samv.« og roses for sin Opfindsomhed og Forudseenhed.

Intet er jo imidlertid fuldkomment her i Verden, og »Lockout-Forlig« har ogsaa sine Fejl. Det indrømmes ogsaa, omend nødtvungent, af dens Tilhængere. »Lockout-Forlig«s Fejl har jo før været omtalt. Det gaar imidlertid med Hunde, som med andre Skabninger: Fejlene blive mere iøjnefaldende med Aarene.

Jeg skal derfor tillade mig atter at fremdrage et Par Stykker.

Der er først »Formands«-Paragrafen, som jeg for nogle Aar siden ofrede en Artikel paa. Ogsaa her er sket en stærk Udvikling. Saa stærk, at selv om man fodrede »Lockout-Forlig« (ved Hjælp af »Den Faste«) med en Snes Stykker om Dagen, saa fik man dem dog ikke udryddet. »Formænd« har nemlig stor Lighed med Paddehatte: Jo flere man udrydder, des hurtigere skyder der nye frem. Naa! »Lockout-Forlig« gør dem saamænd heller ikke Fortræd. »Formænd« hører nemlig til dens bedste Venner. Det samme er dog næppe Tilfældet indenfor Arbejderkredse.

Saa har »Lockout-Forlig« en anden god Egenskab, der lyder: »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« og »De samv. Fagforbund« erkender herved hinandens Berettigelse til gensidig henholdsvis at dekretere Strejker eller Lockout osv. Et smukt Bevis paa »Lockout-Forlig«s Forudseenhed.

Arbejdsgiverne har nemlig gennem mange Aar forgæves »med alle til Raadighed staaende Midler« søgt at dæmme op for »den evige Uro« indenfor Arbejdernes Rækker. Først ved gennem »Forhandling« med »De Samv.« at faa frataget Underorganisationerne Retten til at stemme over deres Løn-Overenskomster. Ikke ganske faa Fag er jo gaaet paa »Limpinden«. Vor egen ikke at forglemme ved Hvidtfeldts berygtede § 49. Den er jo dog heldigvis atter forsvunden fra vore Love.

Det var, som sagt, ikke hidtil lykkedes Arbejdsgiverne ved »Forhandling« at naa til et tilfredsstillende »Resultat« med Hensyn til »den evige Uro«. Det ene Fag efter det andet gik jo (efter god, gammel Taktik) ud i Lønkamp, naar det andet havde ført sin til Afslutning. Og

paa den Maade støttede Arbejderne hinanden saa godt de formaaede med deres fattige økonomiske Midler.

Allerede i 1902 (paa Delegeretmødet ved Nørrevold) paapegede jeg »Lockout-Forlig«s store Forudseenhed. Naar jeg atter fremdrager dette, er det fordi »Lockout-Forlig« paa dette som paa mange andre Omraader paa Grund af sin fremrykkede Alder ikke har været bange for at »blotte sine skjulte Yndigheder.«

Nu er det jo (foruden ved Hjælp af de kendte stadige Trusler om Stor-Lockout) lykkedes Arbejdsgiverne at tvinge Overenskomster for ca. 60,000 Arbejdere til at udløbe paa samme Aar (1918). Dermed er »Bommen« saa smaat slaaet ned for »den evige Uro«. Det samme gælder naturligvis ogsaa den gensidige økonomiske Støtte. Ja! »Lockout-Forlig« er et godt gammelt »Dyr« — for Arbejdsgiverne — og den skal nok tjene dem trofast i Fremtiden. Ad Arbejderne viser den kun Tænder. Lad os derfor sparke det skabede »Dyr« bort. Og det gør vi bedst ved **Udmeldelse af »De Samv.«**.

Hertil raader jeg ogsaa af min bedste og ærligste Overbevisning alle Medlemmer af »Dansk Typograf-Forbund«.

København, den 5. Avgust 1917. P. BERENDT.

Paalæggerskerne i Stentrykkerierne.

De med Litografisk Principal-Forening førte Forhandlinger angaaende det sidste Dyrtidstillæg er resulteret i, at vore Medlemmer, der beskæftiges hos nævnte Principal-Forening, erholder samme Dyrtidstillæg (Kr. 2.50 pr. Uge udover hvad de alt faar) som i Bogtrykkerierne.

Udbetalingen sker hver Maaned. AFDELINGSSTYRELSEN.

Efter Behov.

SAA er vi efterhaanden naaet saa vidt, at selv om en Mand til en af Forbundets Tillidsposter faar det største Antal af de paa de paagældende Kolleger afgivne Stemmer, er det et *Tvivlsspørgsmaal*, hvorvidt han er valgt. Det er noget ganske nyt, man har fundet paa, og det gælder — mærkværdigt nok — kun Redaktørvalget, nærmere præciseret Personen Frederik Nielsen i Køge. Det ganske analoge Forhold ved Valget af Forbundsstyrelsesmedlemmer for Jylland tales der ikke om. Og dog skulde der i god Konsekvens af den nuværende Ledelses Stilling til Redaktørvalget være bundet *Omvalg* mellem de 6 jyske Repræsentanter, der ved Valget fik det højeste Stemmetal. Men herom er der ingen Tale; her *er* valgt. Nu siger Lovenes § 41 første Punktum jo, at **Formanden** vælges ved *almindelig Afstemning*. Om Forbundsstyrelsesmedlemmernes Valg siges der intet, men som Figura udviser, gælder tilsyneladende den samme Regel for disse Valg, uagtet der i Lovene intet er foreskrevet derom. Derimod hedder det i § 52 2. Stk., at Redaktøren vælges ved **almindelig Afstemning**. Men naar der ved Valget af Forbundsstyrelsesmedlemmer intet er, man kan være i Tvivl om, endskønt der i Lovene intet udtrykkeligt staar om kvalificeret Majoritet eller simpelt Flertal — almindelig Afstemning er vel ensbetydende hermed — hvordan kan der da være Skygge af Tvivl med Hensyn til Redaktørvalget? Her gælder det maaske om at læse mellem Linjerne. Man har jo før i Forretningsudvalget lavet »Regler«, hvor man fandt Lovene »mindre praktisk«, og er Stillingen til Redaktørvalget et Udslag heraf?

Lad os nu være her.

Paa Fr. Nielsen er der absolut faldet Flertallet af de ved Redaktørvalget afgivne Stemmer — takket være »Lækatten« i Aalborg, thi der var ingen af de andre Kandidater, der havde flere.

I Anledning af en Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 40 kun et Spørgsmaal. Indsenderen er vel klar over, at naar det i Lovene hedder, at Bladet i Lønbevægelser skal være i Overensstemmelse med *Forbundsledelsen* **og** *Organisationen*, saa dækker de 2 Ting ikke altid hinanden, som Medlemmernes Stilling til Odense-Overenskomsten viste. *Og Medlemmerne er vel Organisationen.* Hvad er da Indsenderens Mening herom? Her kunde det se ud, som om der laa en Hund begravet.

For »Typograf«s Betragtninger i det hele er vel ikke som Forbundsledelsens Afgørelse lavet »efter Behov«.

Og sluttelig et Spørgsmaal til Forbundsledelsen: Hvordan kommer i det hele det 3-kantede Valg? § 52 siger jo udtrykkeligt, at *Delegeretmødet* indstiller med *dobbelt* Indstilling.

Den 7. Oktober 1917. S. SCHULTZ.

Til Maskinsætterne!

Da Spærretimerne for Gas nu er ophævede, bortfalder samtidig de Dispensationer, der aftaltes mellem Forbundets københavnske Afdeling og »Københavns Bogtrykkerforening«, da Gasspærringen indførtes.

AFDELINGSSTYRELSEN.

Carl Nielsen og Æresretten.

CARL NIELSEN er utilfreds med de to Mænd, jeg har udpeget til Medlemmer af Æresretten. Det er naturligvis kedeligt nok, hvis dette skulde føre til, at Retten ikke blev nedsat. Men netop i denne Utilfredshed ser jeg et Bevis paa, at jeg har truffet et godt Valg.

Naar jeg ikke har valgt to Kolleger, har det sin Grund i, at jeg for det første ganske har overset Ordet *faglig*, og først blev opmærksom derpaa gennem Carl Nielsens Artikel. Og dernæst har jeg ikke *personligt* Kendskab med ret mange københavnske Kolleger — af praktiske Hensyn skulde det jo helst være Københavnere — og dem, jeg kender, har Carl N. jo forud afskaaret mig fra at henvende mig til, idet han forlanger, at ingen, som har afgivet Erklæringer i Sagen, kan faa Sæde i Retten.

Carl Nielsen maa for mig vælge, hvem *han* mener, der varetager *hans* Interesser bedst, men jeg kan ikke gaa med til, at han skal udpege dem alle fire!

Jeg fastholder derfor de to af mig udpegede Mænd.

FR. NIELSEN.

Et Skoletrykkeri paa Teknisk Skole i Odense.

LIGESOM Aarhus vil Odense nu ogsaa faa indrettet Bogtrykkeri til Undervisning af Sætter- og Trykkerlærlinge.

Det var Meningen, at dette Bogtrykkeri skulde indgaa i Skolens Undervisningsplan paa samme Maade som f. Eks. i Aarhus. Mange Vanskeligheder har denne Tanke mødt paa Grund af de uheldige Tider, men nu synes det at lysne.

Til Skolen er nu ankommen en dansk Eickhoff-Hurtigpresse, og det første Skriftmateriel vil blive stillet til Raadighed af Bogtrykkerne her i Byen.

To ideelle Lokaler har Forstander WINDINGE, der interesserer sig meget for det lille Bogtrykkeri, overladt til Brug, og man er nu i fuld Gang med at installere den første praktiske Virksomhed paa Teknisk Skole i Odense.

Ved Odense Bogtrykkerforenings for adskillige Aar siden paabegyndte Arbejde for dette Skoletrykkeri, er det lykkedes at faa en Bevilling paa 2500 Kr. opført paa Finansloven. Halvdelen af dette Statstilskud har man at raade over nu, Resten vil blive stillet til Disposition, naar Kendsgerningerne viser, at Formaalet bliver opfyldt.

Bogtrykkerforeningens Sekretær, Trykkeribestyrer WENNERVALD, der altid har vist stor Interesse for Teknisk Skole, og selv har været Lærer for de typografiske Elever, kan nu med Glæde se paa Frugten af sit aarelange Forarbejde.

Fra Typografernes Side, hvis Styrelse er repræsenteret i Skoleudvalget, er der bevilget 200 Kr. af Lokalkassens Midler til Oprettelse af Undervisningstrykkeriet.

Ogsaa fra anden Side vil der blive bragt økonomiske Ofre, da Maskiner og Skrift, navnlig for Tiden, er baade dyrt og meget vanskeligt at skaffe frem.

Foreløbig vil Undervisningen foregaa i Aftentimerne, men en Gang i Fremtiden er det Meningen at lade Skolen overgaa til at blive en Dagskole, hvortil yngre og ældre Lærlinge fra hele Fyn kan rejse for at dygtiggøre sig i deres Fag.

Paa Skoletrykkeriet er Faktor WARBERG Lærer for Sætterne, og Rotationstrykker VALENTIN CHRISTENSEN for Trykkerne.

Generalforsamlinger og Møder.

Typografernes Sangforening

afholdt Fredag den 28. September sin ordinære halvaarlige Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes JUL. ANDERSEN, som straks gav Ordet til FORMANDEN, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Vi sluttede under vanskelige Forhold Vintersæsonen som et Lys, der ganske langsomt daler ned og slukkes. Og Sommersæsonen blev heller ikke af de lyseste, idet de utaalelige Tilstande paa mangfoldige Omraader vedblev at være herskende. Taleren mindedes dog med Glæde Foreningens Paasketur, der som sædvanlig havde mødt rig Tilslutning, og var forløbet paa den smukkeste Maade. I April kunde vi hylde et af vore Æresmedlemmer, Hr. C. E. Bynck, der ved denne Lejlighed havde virket i Foreningen i 40 Aar. Der var som sædvanlig til flittige Sangere

uddelt Pokaler. Af Sommerens Udflugter fremhævede Formanden Skovturen og Gentofteturen, der begge havde haft talrigt Besøg med god Stemning. Beretningen, der sluttede med en Omtale af Foreningens indre Forhold, godkendtes enstemmigt.

Næste Punkt, Valg af Styrelsesmedlemmer, indledede af DIRIGENTEN, der i anerkendende Ord omtalte Formandens Virksomhed i Foreningen, og opfordrede ham til at modtage Genvalg. — Efter at FORMANDEN havde haft Ordet, og indvilliget i at fortsætte endnu en Valgperiode, foretoges Afstemning, ved hvilken han genvalgtes med Akklamation, hvorefter de to afgaaende Styrelsesmedlemmer og Revisorerne enstemmigt genvalgtes.

Under Eventuelt gav ALBERT AUENER forskellige Oplysninger om Virksomheden indenfor De centraliserede Sangforeninger. Programmet for den kommende Sangfest var lagt, og en Komité var i Øjeblikket beskæftiget med Bedømmelsen af det tidligere omtalte Korværk til De samlede danske Sangforeninger. — Endelig redegjorde FORMANDEN for Lokaleforholdet, idet det — ogsaa paa Grund af de raadende Tilstande — ikke var lykkedes at beholde det gamle Lokale, hvor der manglede baade Lys og Varme. Man havde imidlertid det bedste Haab om i indeværende Uge at faa Sagen bragt i Orden. — Efter nogen Diskussion var Dagsordenen udtømt, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen. L. J.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Oktober Generalforsamling paa »Landmandshotellet«.

FORMANDEN bød Velkommen og omtalte den nye Tarif, aflagde Beretning fra Delegeretmødet og oplæste derefter Regnskaberne, der viste følgende: Hovedkassens Balance var 329 Kr. 20 Øre, ordinær Kontingent 314 Kr. 20 Øre, Rejseunderstøttelse 33 Kr. 25 Øre, indsendt til Hovedkassen 274 Kr. 45 Øre. Ekstrakassen balancerede med 87 Kr. 33 Øre, Kontingent 30 Kr. 90 Øre, Rejseunderstøttelse 17 Kr., Forplejning paa Svendehjemmet 20 Kr., Kassebeholdning 1 Kr. 29 Øre, indestaaende i Ringkøbing Landbobank 23 Kr. 79 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes.

R. HANSEN havde stillet Forslag om, at Afdelingen indstillede 4 Skuemestre og 2 Suppleanter til de stedlige Aflæggelser af Svendeprøver og at der skulde søges Forhandling med Haandværkerforeningen om at faa disse antagne. — Forslagsstilleren motiverede sit Forslag. Grunden til, hvorfor det var fremkommet, var, at Haandværkerforeningen havde haft en Del Besværligheder ved at faa Skuemestre ved Svendeprøveaflæggelsen nu til November. — Efter at flere havde anbefalet følgende, valgtes: P. S. Jensen, L. Høyer, Bestyrer Olsen, S. Schultz, Alb. Schmidt og R. Hansen. De valgte skulde selv bestemme, hvem af dem, der skulde være Suppleanter.

Det vedtoges at indskrænke Forplejningen til de Rejsende til Nattelogi og Morgenkaffe, da Ekstrakassens Midler ellers ikke slog til.

Under Eventuelt drøftedes et Par lokale Spørgsmaal, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen. Halvdelen af Afdelingens Medlemmer havde givet Møde. J. A. P.

Grenaa Lokalafdeling.

Paa Grund af manglende Lokale har Afdelingen ikke dette Kvartal afholdt nogen Generalforsamling, hvorfor Regnskabet, som balancerede med 217 Kr., har cirkuleret blandt Medlemmerne. Det godkendtes enstemmigt.

Lokalkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 17.85, godkendtes ligeledes. Der var et Overskud paa Kr. 4.47. T. P.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Flere Indsendere, som har indsendt Artikler i denne Uge, maa have Taalmodighed til et følgende Numer. En Del Stof, som er gaaet i Arv fra den forrige Redaktør, *maa* i Bladet først. RED.

Bestilte Adgangskort til F. U. F.s Foredragsrækker maa afhentes paa Kontoret Fredag eller Lørdag hos Formanden.

Mød præcis Kl. 6 (og helst lidt før) til Efteraarsfesten paa Søndag i Koncertpalæet. Men husk Billetten!

Muligt tiloversblevne Billetter til Efteraarsfesten kan faas hos ANTON JENSEN paa Forbundskontoret Fredag og Lørdag Aften Kl. 5—6.

Sølvbryllup fejres paa Tirsdag af vor Kollega CHR. KNUDSEN og Hustru, Blaagaardsgade 31 A. Knudsen, der er kendt som en støt og solid Kollega, har i over 20 Aar arbejdet i København, bl. a. hos afdøde Georg A. Bach, og i de sidste 10—11 Aar i »Soc.-Dem.«. Sølvbrudgommen har lært hos Backhausen, Aarhus.

25-Aars Jubilæum fejredes Onsdag den 17. ds. af vor Kollega E. H. RASMUSSEN i »Politiken«. Jubilaren, der er godt kendt i den typografiske Stand, har hele sin Tid været en trofast Kollega, der altid har været rede til at tage et Tag med i Ledelsen, saavel i Sygekasse, Arbejdsløshedskasse som selve den faglige Del; et Arbejde, for hvilket vi herved siger Tak. For Øjeblikket er E. H. R. Kasserer for »Bladsætter-Klubben«. Ogsaa i »Pol.« har han været Tillidsmand. Vi haaber endnu i mange Aar at have Nytten og Glæden af Hr. Rasmussens Virken for og i vor Stand. Af Kollegerne saavel som af »Pol.«s Udgivere og mange andre Steder fra modtog Jubilaren forskellige smukke Erkendtlighedsbeviser.

Trykkernes Besøg paa Eickhoffs Maskinfabrik forrige Søndag havde samlet over 100 Medlemmer, der med Interesse besaa den store Virksomhed, ført rundt af de to Chefer og to tekniske Ledere, d'Hrr. TRIBLER og LUNDBERG. Efter Forevisningen serveredes Kaffe og Cigarer og Hr. EICKHOFF rettede en Tak til de Tilstedeværende og udbragte et Leve for »Den typ. Trykkerforening«, som besvaredes af LAUR. JENSEN med en Tak for udvist Gæstfrihed og Ønsket om, at det danske Arbejde i saa høj Grad som muligt maatte komme danske Arbejdere tilgode, saa meget mere, som de danske Presser fuldt ud stod paa Højde med, hvad Udlandet kunde præstere i denne Branche. Udbragte sluttelig et Leve for den gamle Fabrik, hvori nu den 3. Generation øver en gavnlig Virksomhed for vort Fag og dets tekniske Udvikling.

Det tagne Fotografi kan ses paa Forbundskontoret. Det er ikke blevet saa godt som ønskeligt var. L. J.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund

April Kvartal 1917.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1917	713.91	Rejseunderstøttelse ...	2,064.25
Ordin. Kontingent ...	53,591.29	Underst. p. St.	18,621.75
Andre Indtægter	15,906.50	Sygeunderstøttelse ...	24,039.37
Tilsk. fra Hovedkassen	8,113.45	Begravelseshjælp	4,040.00
		Andre Udgifter	1,389.06
		Inds. til Hovedkassen .	27,463.51
		Beholdn. 30. Juni 1917	707.21
	78,325.15		78,325.15

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. April 1917	948,165.69	Tilskud til Afdelingerne	8,113.45
Renter	16,153.55	Overfartsbilletter	101.50
Inds. fra Afdelingerne	27,463.51	Typograf-Tidende	2,351.28
Kommunetilsk. til B.A.	3,063.67	Administrationsbidr. til De samv. Fagforb...	791.60
Refund. Telegrammer	4.00	Tarifforhandlinger	2,016.74
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	451.96	Repræsentationsudgifter	39.60
Afdrag paa Prioritetslaan	3,250.00	Legatunderstøttelser ..	365.40
		Tilskud til Fagskolen .	100.00
		Forsk. Kontingenter ..	50.00
		Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	278.23
		Kontorartikler	55.69
		Lønninger og Honorarer	2,325.50
		Rejseudgifter og Diæter	582.10
		Porto	101.57
		Telegram og Telefon .	156.70
		Tryksager	2,307.80
		Ulykkesforsikring	154.92
		Begravelseshjælp, udredet af Hovedkassen	100.00
		Bladhold	0.82
		Bogbinder	42.00
		Forsk. Udgifter	5.29
		Nedskr. Obligationer ..	3,250.00
		Beholdn. 30. Juni 1917	975,262.19
	998,552.38		998,552.38

København, den 25. August 1917. VIGGO CHRISTENSEN.

En hjærtelig Tak til de mange, der har sendt mig gode Ønsker i Anledning af Redaktørvalget. FR. NIELSEN.

Alle, der viste mig Opmærksomhed paa min Jubilæumsdag takkes venligst. JULIUS LAURITZEN, »Fyens Tidende«.

En hjærtelig Tak til alle, som glædede mig i Anledning af Jubilæet. L. ARNHOLTZ.

For al udvist Opmærksomhed fra nær og fjern ved mit 25-Aars Jubilæum takkes hjærteligt.

Odense i Oktober 1917. OSCAR HASBØL.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Køge, Typograf N. P. Hansen, Margrethevej 10. Stege, Typograf Ivar Kessler, Møens Dagblad.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

10. Oktober: Rudkøbing intet at indsende; Svendborg 160.00. 13. Oktober: Grenaa 13.00; Roskilde 95.20. 15. Oktober: Faaborg 19.25; Holbæk intet at indsende; Odder pr. Bl. 64.90; Randers 229.00; Ringkøbing 274.45; Ringsted 67.80; Slagelse 296.30; Stege 69.00; Silkeborg pr. Bl. 158.75; Nyborg 6.00. 16. Oktober: Hillerød 32.50; Køge 133.25; Næstved 347.35. 17. Oktober: Struer pr. Bl. 35.00; Holstebro 19.15; Ribe 42.10; Rønne 100.00.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Oktober: Grenaa 40.00. 15. Oktober: Faaborg 50.00; Odder i Stedet for Juli Kvartals Overskud 64.90; Silkeborg i Stedet for Juli Kvartals Overskud 158.75; Aarhus 800.00. 17. Oktober: Struer i Stedet for Juli Kvartals Overskud 35.00; Køge 50.00; Struer 50.00.

København, den 17. Oktober 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Otto Carl Petersen, udl. 11/10 17 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Trykker Oskar Rasmussen, udl. 1/7 17 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Stereotypør Ludv. Chr. Woderup, udl. 1/12 90 hos Simmelkjær (Jantzen). Skriftstøber Carl Ole Emil Andersen, udl. hos Simmelkjær (arb. s. St.). Paal. Agnes Margrethe Bruun, udl. 1/10 17 hos Vilh. Søborg (arb. s. St.). Paal. Nancy Gudrun Elmelund, udl. 12/10 17 hos Blædel & Co. (arb. s. St.). Paal. Marie Louise Jansen (Aage Hansen), tidl. Medl. Paal. Edith Elly Ruth Larsen, udl. 12/10 17 hos Sigf. B. Svendsen (arb. s. St.). Sætterlærl. William Geltano de la Gardie Westerberg (W. J. Christensen). Sætterlærl. Knud E. V. Jensen (Aage Hansen).

Hjørring, Sætter Johannes Christensen, udl. 15/10 17 i Vendsyssel Venstreblad. Holbæk, Hjælpearb. Holger Andersen. Odense, Sætter Peter Daniel German Julius Gøtke, udl. 15/10 17 i Andels-Bogtrykkeriet. Svendborg, Sætter Bernh. Andr. Laur. Hansen, udl. 18/10 17 i Svendborg Amtstidende. Holbæk, Sætter Hans Viggo Hougaard, udl. 13/10 17 i A/S Holbæk Amts Avis, og Sætter Karl Joh. Nielsen, udl. 13/10 17 i Rasmussens Bogtrykkeri. Silkeborg, Sætter Otto Sørensen, udl. 14/10 17 i Silkeborg Social-Demokrat.

Tiltraadte.

København: 6990 Georg Birkemose fra Rejse (arbl.). 6182 Johs. Vald. Christensen fra Nakskov (arbl.). 2779 Edgar Jørgensen fra Odense (arbl.). 3911 Algreen Rasmussen fra Rejse (arbl.). Katty Svendsen fra Bogbinderforb. (Kruckow & Waldorff).

Aalborg, 2894 Jørgen H. Andersen (Aalborg Venstreblad). Aarhus, 3915 P. Søgaard Rasmussen (arbl.). Esbjerg, 6820 Vald. Leth (Esbjerg Avis) og 3849 Carl Christensen (arbl.). Grenaa, 3933 Harald Christensen (arbl.). Hjørring, 3818 P. Jacob Pedersen (arbl.). Maribo, 3925 Axel Th. Madsen (arbl.). Næstved, 3527 Valdemar Frandsen i Plads. Odder, 3927 Evolf Bruno Jacobsen (arbl.). Slagelse, 3792 N. O. Hansen (arbl.), 3814 Fr. Nørby Madsen (arbl.), 3751 O. Sørensen Wismann (Centraltrykkeriet) og 3815 O. Christian Olsen i Pl. Svendborg, 801 Axel la Cour (arbl.) og 3411 Axel. Christensen (arbl.). Thisted, 3894 Mads Chr. Ubbesen (arbl.) Vejle, 3880 Marinus Henriksen (arbl.) og 4482 Sophus Lund (arbl.).

Fratraadte.

København: 3792 Niels Oluf Hansen til Slagelse (arbl.). 1202 Einar Nicolajsen til Thorshavn (syg).

Aalborg, 6990 G. Birkemose til Kbhvn. (arbl.). Aarhus, 3469 P. Aage Andersen til Helsingør (arbl.), 3880 M. Henriksen til Vejle (arbl.), 3426 J. Chr. Jensen til Randers (arbl.), 3849 Carl Christensen til Esbjerg (arbl.), 3831 Th. Alfr. Erichsen til Odder (arbl.), 4482 A. Lund til Vejle (arbl.), 3777 Vilh. Anton Petersen til Horsens (arbl.) og 3855 A. M. F. Bønnelycke til Horsens (arbl.). Esbjerg, 2829 H. K. Hansen til Aarhus i Pl. Hobro, 6307 Peter Madsen til Maribo i Pl. Holbæk, 3649 Vilh. Hansen til Kolding (arbl.). Maribo, 3925 Aksel Th. Madsen til Nakskov i Pl. Nyborg, 6358 J. C. Nielsen til Odense (Militær). Næstved, 1005 Hans Chr. Andreassen til Kbhvn. i Pl., 3818 Jacob Petersen til Hjørring (arbl.), 801 la Cour til Svendborg (arbl.) og 705 Søren E. Chr. Petersen til Kolding i Pl. Odense, 3807 Aage Emil Nielsen til Kallundborg (arbl.), 3757 Oluf Sørensen Wismann til Slagelse og 2779 Edgar Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Roskilde, 3814 Frantz Nørby Madsen til Slagelse (arbl.), 3731 Henrik Albertsen til Marstal (arbl.), 4478 Armand Bræmer Jensen til Slagelse (Militær) og 3834 Marius Olesen til Esbjerg (arbl.). Rudkøbing, 3136 Thorvald Andersen til Roskilde (arbl.). Slagelse, 3792 N. O. Hansen til Esbjerg i Pl.

Udmeldt.

København: 1184 Faktor Georg F. Kotte og Hustru (Egm. H. Petersen).

Typografernes Sangforening.

Fredag Kl. 8: Sangøvelse i »Harmonien«, Nørrevold 23 (1 G)

T. C. C. Generalforsamling i Nørre Central Café Søndag den 21. Oktober Kl. 11. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg. 4. Eventuelt. (3 A)

Trykkeriarbejd.s Brancheklub

afholder

ekstraordinær Generalforsamling

Fredag den 19. Oktober 1917

i Caféen, St. Kannikestræde 15, Kld,

Indbetaling finder Sted. STYRELSEN.

ANNONCER

Typograph-Sætter

(10 Aars Praksis), søger Plads (eventuelt som Haandsætter). Billet mrkt. »255« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker

eller **Trykker,** der er kendt med Arbejdet i et Provins-Akcidenstrykkeri, kan faa Plads *straks.* **Ekspres-Trykkeriet.** (N. A. HANSEN.)
(250) *Boulevarden 12, Aalborg.*

Dygtig Akcidenstrykker

kan straks faa Plads. **Rud. Pallesen,** Hillerød.
(251)

Gl. Skriftmetal købes.

Opgiv Kvantum og billigste Pris i Billet mrkt. »252« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

24 Aar, velkendt med saavel Akcidens- som Avisarbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »254« bedes sendt til Ekspeditionskont.

Sætterlærling!

En flink og opvakt Dreng kan straks komme i en god Lære. Løn 4—10 Kr. Billet mrkt. »253« modtager Ekspeditionskontoret.

Monolinematricer,

nye eller gamle, købes. — Opgiv Pris. Prøver udbedes.

A/S With & Co.s Trykkeri.
Skippergt. 5.
Kristiania. (249)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181-
(14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 26. OKTOBER 1917 XLIV AARGANG

Ekstrahjælpen til Arbejdsløse.

Regler for Understøttelsen.

For den vedtagne Ekstrahjælp til Fagets arbejdsløse Medlemmer har Afdelingsstyrelsen fastsat følgende Regler:

1) Første *Indbetaling* af det forhøjede Kontingent sker fra og med 44. Uge (2. Novbr.).
2) Ekstrahjælpen bliver 30 Øre daglig til den øvrige Understøttelse.
3) Ekstrahjælpen følger den lovhjemlede Understøttelse, for Tilrejsende dog først efter 13 Ugers Ophold i Afdelingen.
4) Københavnske Medlemmer, der for en Tid arbejder eller opholder sig i Provinserne, genindtræder inden 1 Aars Forløb ved Tilbagekomsten i de ved Bortrejsen erhvervede Rettigheder.
5) *Udbetaling* af Understøttelse sker fra 1. Udbetalingsdag 1918.

Den fastsatte Ekstrahjælp (30 Øre daglig) vil forsøgsvis blive etableret. Paa Grundlag af foregaaende Aars Beregninger menes den fastsatte Ekstrahjælp at kunne afholdes gennem den vedtagne Kontingentforhøjelse, men dog kun naar der — som ovenfor fastsat — forud er skabt en Grundfond ved 2 Maaneders Indbetaling.

STYRELSEN FOR DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Hjælpearbejdertarifen.

FORHANDLINGERNE angaaende Hjælpearbejdertarifen for Provinserne fortsattes i Lørdags i Arbejdsgiverforeningens Lokaler. Trods den største Velvilje fra vor Side viste det sig umuligt at komme til noget Resultat, og efter en hel Dags Forhandling maatte Parterne ud paa Aftenen gaa fra hinanden. Forhandlingerne var bristede.

Ved elskværdig Imødekommenhed fra De samvirkende Fagforbunds Side var det lykkedes at faa fastsat et Fællesmøde med Hovedorganisationerne, og dette Møde blev berammet til Mandag Eftermiddag Kl. 2. Foruden Repræsentanter fra Bladudgiverorganisationen og Dansk Provins-Bogtrykkerforening samt Dansk Typograf-Forbund mødte som Repræsentant for Arbejdsgiverforeningen Bogtrykker LANGKJÆR og for De samvirkende Fagforbund Sekretær HEDEBOL.

Efter et kort Plenarmøde, hvor Forhandlingernes Gang blev refereret, tog Hovedorganisationernes Repræsentanter fat; men Bogtrykkerne viste stadig megen Uvilje til at gaa med til tariferede Forhold for Hjælpearbejderne i Provinserne, og først langt ud paa Aftenen lykkedes det ved energiske Anstrængelser at fremtvinge følgende Forslag:

Ved et Fællesmøde i Dag i Arbejdsgiverforeningen mellem Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund i Danmark, Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, Organisationen af Bladudgivere i Provinserne, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund enedes man om følgende Forslag til Tarif for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere i Provinserne.

Mandlige Trykkeriarbejdere.

§ 1. Den ordinære Arbejdstid er 9½ Time daglig indenfor et Tidsrum fra Kl. 6 Morgen til Kl. 8 Aften. Ved forskudt Arbejdstid er Arbejdstiden 9 Timer ved Dagarbejde og 8½ Time ved Natarbejde.

§ 2. Minimallønnen er for Trykkeriarbejdere:

Fra 18—20 Aar Kr. 20.00 ugentlig.
Fra 20—24 Aar Kr. 22.00 ugentlig.
Over 24 Aar Kr. 24.00 ugentlig.

De første 6 Maaneder ved Faget er Minimallønnen 10 pCt. lavere.

Trykkeriarbejdere er forpligtede til alt forefaldende Arbejde, som ikke er forbeholdt de teknisk uddannede Arbejdere.

Kvindelige Trykkeriarbejdere.

§ 1. For kvindelige Hjælpearbejdere er Minimallønnen 14 Kr. ugentlig for 8½ Time daglig Arbejde.

Det første Aar en Kvinde arbejder ved Faget er Lønnen

6 Kr. ugentlig de første 2 Maaneder.
7 Kr. ugentlig de næste 2 Maaneder.
9 Kr. ugentlig de næste 4 Maaneder.
11 Kr. ugentlig de sidste 4 Maaneder.

Naar en Paalæggerske ikke har fuld Beskæftigelse hele Dagen er Minimallønnen:

For 7 Timer daglig Kr. 12.00 ugentlig.
For 6 Timer daglig Kr. 10.50 ugentlig.
For 5 Timer daglig Kr. 9.00 ugentlig.
For 4 Timer daglig Kr. 7.50 ugentlig.
For 3 Timer daglig Kr. 7.00 ugentlig.

§ 2. Rengøring under Hurtigpresse og Rotationsmaskiner udføres ikke af kvindelige Trykkeriarbejdere.

§ 3. For Broncering og Bronceafstøvning betales et Tillæg af 10 Øre pr. Time. Ved Bronceafstøvning skal der udleveres Respirator til hver enkelt Arbejder.

Dyrtidstillæg.

Foruden ovenstaaende Lønninger betales følgende Dyrtidstillæg: Til mandlige Trykkeriarbejdere 2 Kr. pr. Uge, til kvindelige Trykkeriarbejdere med Lønninger paa 14 Kr. og derover Kr. 1.50 pr. Uge, og alle nu bestaaende Lønninger under 14 Kr. — Begyndelseslønninger undtagne — 1 Kr. pr. Uge.

Hvor der i Forvejen ydes Dyrtidstillæg, reguleres det efter foranstaaende, dog saaledes at der ikke finder nogen Reduktion Sted.

Ovenstaaende Tarif træder i Kraft den første Lønningsdag, efter at den er vedtagen af Organisationerne, og indgaar som et Afsnit i den bestaaende Minimaltarif for Provinserne.

København, den 22. Oktober 1917.

For de samvirkende Fagforbund i Danmark:
PEDER HEDEBOL.
For Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening:
H. LANGKJÆR.
For Organisationen af Bladudgivere i Provinserne:
f. JOH. JENSEN H. CHRISTENSEN.
For Dansk Provins-Bogtrykkerforening:
P. HANSEN.
For Dansk Typograf-Forbund:
H. A. HANSEN. KARL SØRENSEN. V. PETERSEN.
VILH. WARTENBERG. N. MORTENSEN. L. EICKHARDT.
LUDV. KRAGH. ALFRED HANSEN. H. CRONE.
C. W. JENSEN. JOHAN GERDT. FR. NIELSEN.

Som det fremgaar af Forslagets Slutningsbestemmelse, indgaar Hjælpearbejdertarifen som et Afsnit i Minimaltarifen, og det vil sige, at Minimaltarifens Fællesbestemmelser i alle Forhold ogsaa kommer til at gælde for Hjælpearbejderne, saaledes, at f. Eks. hvor Forholdene er gunstigere for Arbejderne, kan de ikke forringes.

Lauritz Jensen.

1892—1917.

NAAR LAURITZ JENSEN den 30. Oktober fejrer sit 25-Aars Jubilæum som Formand for »Den typografiske Trykkerforening« — nu »Trykkerafdelingen« — kan han med Glæde se tilbage paa sin Virksomhed i disse mange Aar. Jensen, eller Laurits — som han gerne kaldes af Kollegerne — har sikkert allerede som Lærling sat sig grundigt ind i de sociale Forhold og haft Interesse for sit Fag, thi da han som ung kom ind i Foreningen, var han en fuldkommen Agitator og slagfærdig Taler i socialradikal Retning. Jensens Begavelse er mangesidig: ikke alene er han et godt Stykke af en Journalist (og vi mindes ham som Redaktør af »Trykkertidende«, der udkom fra 1. April til 15. December 1899), men ogsaa en Del af en Digter; hvormange af os kender ikke de mangfoldige Sange under det kendte Mærke L. J. — Da Jensen traadte ind i Trykkerforeningen, var denne nærmest konservativ, ikke i politisk Retning, men paa det faglige Omraade. Han fik dog snart ved sine flammende Taler Stemningen vendt saaledes, at Foreningen nogle Aar efter uden Tab af Medlemmer blev meldt ind i »De samvirkende Fagforeninger«. Samarbejdet med »Gamle Typ.« kom der ogsaa Fart i, særlig da Victor Petersen kom ind i Styrelsen for »Typ. Forening« og Vald. Bergenholz i Sygekasserne. Da Trykkerne imidlertid ikke fuldstændig vilde gaa op i Den typ. Forening, opstod Dannelsen af Brancheafdelinger — Underafdelinger. Disse vigtige — og vi kan sige heldige — Udfald af Forhandlingerne skete under Laur. Jensens Førerskab. — Da intet andet Fag er delt i saa mange Brancher som vort, er det sikkert den heldigste Maade vort Fag er organiseret paa.

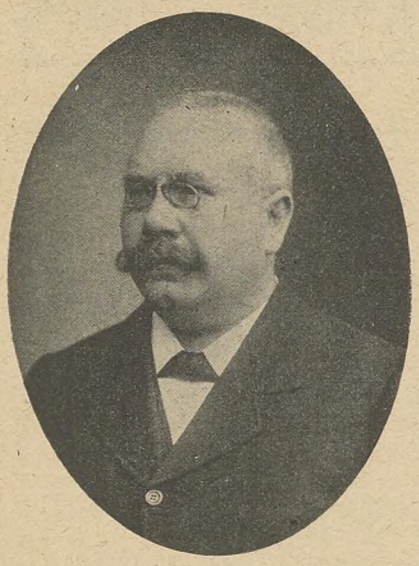

Da dette Blads Plads ikke tillader nogen særlig udførlig Redegørelse for de mange gode Gerninger, han uafbrudt henimod 30 Aar har udført — ogsaa indenfor »Gamle Typ.«s Omraade —, vil vi dog fremføre hans store Arbejde i de mange Tarifkommissioner, han har været Medlem af, ligesom han var Sekretær i Tarifkommissionen 1892.

Det er derfor intet Under, at Jensen nu beklæder en af de mest betroede Poster indenfor Forbundets københavnske Afdelinger. At være Kasserer for samtlige Underafdelinger og for Typografernes Stiftelser, er et meget stort Arbejde, og naar han alligevel faar Tid til at være Revisor i »De samv. Fagforbund«, foruden at passe Regnskabet med Kulsalget og det ikke ringe Arbejde med Indsamlingen til de Gamle og Arbejdsløse til Julen — og faar alle disse mange Tal sat paa deres rette Plads —, saa er det, fordi han har et klart Hoved og er flittig som en Bi.

Lauritz Jensen har derfor i de Aar, der er gaaet, ikke alene skabt sig Venner, men ogsaa Agtelse blandt sine Kolleger. Vi siger ham derfor Tak for Fortiden og ønsker ham til Lykke i Fremtiden, idet vi haaber (da han er i sin bedste Alder, født 25. Juli 1866), at han — Aar efter Aar — stadig maa forbedre den Rekord, han nu har sat som Formand for Trykkerafdelingen.

Kollegerne hædrer ham ved en Fest paa »Gimle« selve Jubilæumsdagen. —ST.

Ak, hvor forandret!

DET var med en vis Spænding, vi modtog »Typ.-Tid.« i Lørdags. Forbundsstyrelsen havde holdt Møde, og vi vidste, at der var truffet vigtige Beslutninger paa Mødet. Bl. a. gik der jo det Rygte, at Fr. Nielsen ikke vilde deltage i et eventuelt Omvalg. Ingen vilde dog tro, dette Rygte talte sandt; Fr. Nielsen, den store Idealist, vilde naturligvis ikke sidde som Redaktør med et Mindretal af Typografer bag sig.

Men, hvad sker!

»Typ.-Tid.« kommer. Enhver griber den med Spænding, og saa — — ja, der stod det.

Men der stod ydermere, at Forbundsstyrelsen havde fundet det rimeligt, at der fandt Omvalg Sted.

Mærk eder dette, Kolleger!

Mærk eder, at alle — ikke blot de »moderate« — nej ogsaa de »radikale« — henstiller til Fr. Nielsen, at han ved et Omvalg søger at faa et Flertal bag sig.

Men nej! Den *store* Idealist er blevet en *lille* Mand.

Hvor tidt har Fr. Nielsen ikke haanet vore gamle, veltjente Ledere, fordi de »klamrede sig til Taburetterne«. Hvor tidt har han ikke i Taler og Artikler udraabt: *Jeg* har ingen Ærgerrigheder! *Jeg* tragter ikke efter at blive Fører! *Jeg* egner mig ikke til det! Ak, ak! Hvor er de henne, alle de skønne, idealistiske Haab, alle de store — *Fraser*. Hvor ynkeligt!

— — —

Vi gaar videre i Bladet.

Naa, der er noget om »den faglige Æresret«, og vi læser det. — —

Lød der før ironiske og harmfulde Ord om den »lille« Frederik Nielsen, saa blev det nu til dyb Indignation over sammes Optræden. »Jeg kan ikke forstaa ham«, udbrød en af dem, der til daglig er en af de første foran Fr. Nielsens Triumfvogn, og der var i hele Sætteriet omtrent Enstemmighed om, at Fr. Nielsen *ikke turde* møde for en Æresret, hvor det »**kun**« var Kolleger, der skulle dømme. Dette er jo saa meget mere besynderligt, som han jo har to svorne Mænd i — f. Eks. — Berendt og Samuelsen.

Men ak! Den gamle Sandhed om Glansen, der gaar af Sankte Gertrud, er ikke blevet Løgn gennem Tiderne. — —

Vi husker alle de dejlige Sæbeballoner, vi som Børn kunde lave med Kridtpibe og Sæbevand. Fr. Nielsen har gennem Aarene fremstillet en hel Række saadanne opblæste og oppustede Sæbeballoner — men, sørgeligt nok, naar de er aller skønnest, brister de, bliver til intet. Lørdag den 13. — mærk Tallet 13 — bristede to af Fr. Nielsens skønne Sæbeballoner, og de efterlod en gabende Tomhed og en ynkelig Flovhed hos alle hans Tilhængere. — — Og disse kløede sig i Nakken: Nej, Fr. Nielsen egnede sig vist ikke til at være Fører.

Kolleger! I husker Fr. Nielsens berømte Ord: Pas paa dem! Pas paa dem! Hvor har de dog faaet ny Aktualitet. Vi formastelige, der aldrig har set andet i Fr. Nielsen end i enhver anden Kollega, kunde dog ønske at give hans Tilhængere et Raad: Vend Bøtten, saa kommer Ordene til at lyde: Pas paa ham! Pas paa ham! Husk! Glansen gaar saa let af Sankte Gertrud.

— — —

Til Slut et Spørgsmaal til vor nye Formand her i København, Vilh. Wartenberg.

Hvordan stiller De Dem egentlig til, at Deres — *Deres* — Mand, den Mand, som De har »Æren« af at have foreslaaet til Redaktør, nægter at gaa til Omvalg, at han ikke tør møde paa lige Fod med sin Modstander?

Kan De, Hr. Wartenberg, billige, at Deres højre Haand i Forretningsudvalg osv. osv. ikke har et Flertal af Medlemmerne bag sig, De, som altid — det erkender vist alle, om man end ikke altid har været enig med Dem — har »fægtet med aaben Pande«?

København, den 14. Oktober 1917.

CARL ANGELIUS ANDERSEN.

Hurra og Halleluja!

ENKELTE af de københavnske Blade — deriblandt »Social-Demokraten« — har i den sidste Tid bragt Artikler, der skal søge at understrege det »vægtige« Resultat, som er opnaaet med Hensyn til det forøgede Dyrtidstillæg, der nu er oppe paa den fænomenale Højde af

fem og en halv Krone pr. Medlem. 600,000 Kroner, skriver Bladet, ofrer de københavnske Bogtrykkere paa deres Arbejdere aarlig — og dets Læsere forkorser sig.

Endvidere fortæller Bladet, at der i Sommeren 1916 af Københavns Bogtrykkerforening var indrømmet et ugentligt Tillæg af fra **1 til 2 Kroner pr. Dag**, og at dette Tillæg blev ydet paa de bestaaende Lønninger.

Ak, blodige Ironi!

Læserne faar her at vide, at *de* i Forvejen i Folks Bevidsthed vellønnede Typografer i 1916 har faaet et Tillæg paa Ugelønnen af mindst 10 Kroner, og at der endvidere i December i Fjor er sket en Forhøjelse paa 3 Kroner, og nu endelig til Slut — som Rosinen i Pølseenden — 2½ Krone.

Dette er altsaa paa godt og vel 1 Aar en Lønstigning paa 15 à 16 Kroner. Det typografiske Fag stiger i vore Medborgeres Øjne som et storslaaet Ideal. Vort i Forvejen af Lærlinge oversvømmede Fag vil efter al Sandsynlighed nu blive Genstand for en kraftig Invasion af naive Familjefædre, der bestormer Bogtrykkerne for at faa den haabefulde Søn anbragt i denne Lære, hvor en saa glimrende Lønskala bringer Fagets Arbejdere en sand Gullasch-Indtægt — endog i en for vort Samfund ulykkelig Tid som den nuværende.

Hvad har »Social-Demokraten« ment med dette?

Er det et Forsøg paa at lukke Munden paa os og faa os til at tie foreløbig? Eller er det Bladets Mening at kæle lidt for de under Krigen saa »forpinte« Herrer Bogtrykkere? Disse kan i hvert Fald ikke undgaa andet end at føle en vis Velsignelse strømme ned over sig, naar de ser deres gode Vilje og Velgerninger blive udbasuneret saaledes.

Hvis »Social-Demokraten« ikke er bekendt med de faktiske Forhold, skal der blot her oplyses Bladet om, at der i over de tre Aar, Krigen og Dyrtiden har eksisteret, kun er ydet Typograferne et Paalæg af ca. 7 Kroner til en Minimalløn af 28 Kroner — et i Sandhed mønsterværdigt Resultat. »Social-Demokraten« kan sikkert ogsaa roligt gaa ud fra, at de 600,000 Kroner, der ofres af Bogtrykkerne, skal disse nok sørge for at tage hjem igen — maaske tre eller fire Gange fordoblet.

Som bekendt er de Herrer jo ikke saa længe om at blive enige, naar de vil lægge 20 à 30 % paa deres Arbejde, hvorimod en Daler paa Arbejdslønnen volder dem grænseløse Spekulationer og uhørte Vanskeligheder.

Kolleger! Vi bør have tarifmæssig Betaling for vort Arbejde i Lighed med andre Organisationer. Bogtrykkerne sætter os paa fast Løn! Lad os arbejde efter vor Tarif, og faa de Penge for vort Arbejde, vi har tjent, saa behøver vi sikkert ikke at tage Tiggermunkens Skikkelse paa, naar vi skal forhandle med de Herrer, og gøre Knæfald for en lumpen 2 Kroners Skyld.

Det er en Skandale, at vort Fag under denne skæbnesvangre Misère er sunket saa langt ned som Tilfældet er, saa vi nu fra enkelte Sider bliver betragtet som Arbejderstandens Proletariat.

Kolleger! Hvorfor har I slaaet til og taget mod disse Almisser. **Nød bryder alle Love!** Lad os ikke være saa villige at slaa til næste Gang, Bogtrykkerne vifter os med en Daler om Næsen. Vi maa bruge de til vor Raadighed staaende Magtmidler, skal vi reddes fra at synke ned i det bundløse.

Men desværre! Hvor bliver Sammenholdet og den oppositionelle Vilje af paa vore Generalforsamlinger? Ja, spørg ikke derom. Typograferne har mistet Forstaaelsen af deres eget Vel. Den københavnske Tarif udløber først 1920. Krigen fortsættes, Dyrtiden føles stærkere, og snart skriger den nøgne Elendighed os i Møde.

Lad os tales bedre ved næste Gang!

Men lad det ske hurtig!

København, den 14. Oktober 1917. PETER STEFFENSEN.

Inkassatorerne

bedes erindre, at fra og med den 44. Uge (altsaa fra og med Fredag den 2. Novbr.) er Kontingentet forhøjet med 10 Øre pr. Uge *i Henhold til den ved almindelig Afstemning trufne Afgørelse.* Forhøjelsen gælder *alle* Medlemmer af den faglige Afdeling og er *ensartet* for helt- og halvtbetalende Medlemmer.

Kontingentet bliver saaledes for heltbetalende Medlemmer af alle Afdelinger Kr. 1.55; for heltbetalende Medlemmer, der kun er i den faglige Afdeling, 90 Øre, og for Kvinder og mandlige Hjælpearbejdere 50 Øre pr. Uge. Kontingenterne opføres paa den hvide Liste i de samme Rubriker som for det tidligere Kontingent.

STYRELSEN FOR DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

En Opfordring til Forbundsstyrelsen.

Kallundborg Lokalafdeling afholdt Generalforsamling den 18. Oktober, hvor følgende Udtalelse vedtoges enstemmigt:

»Kallundborg Lokalafdeling, samlede til Møde den 18. Oktober, opfordrer Forbundsstyrelsen til snarest muligt at søge optaget Forhandlinger med Principalerne om at yde en ekstra Dyrtidshjælp hver Maaned eller hvert Kvartal, da Dyrtiden for hver Dag bliver mere og mere følelig.«

Paa Afdelingens Vegne:
LAUR. HANSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Assens Lokalafdeling

afholdt sin ordinære Generalforsamling den 6. Oktober paa »Marcussens Hotel«. — Formanden, A. S. KJÆRGAARD, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen, hvorefter det reviderede Hovedregnskab og Lokalkassens Regnskab fremlagdes med en Balancesum paa henholdsvis 106 Kr. og 30 Kr. 32 Øre, som godkendtes.

Under Eventuelt enedes man om at bibeholde det nuværende forhøjede Kontingent til Lokalkassen à 25 Øre ugentlig indtil videre.

Hermed var Dagsordenen udtømt og Mødet sluttet. A. H. M.

Nær og Fjærn.

Lokalformanden i Holbæk træffes fremtidig *som Regel* Smedelundsgade 8¹ eller 26 Kl. 12½—1¼ Middag og Kl. 6½—7½ Aften.

Typografernes Karneval vil — om alt ellers gaar som beregnet — blive afholdt Lørdag den 16. Februar 1918. Styrelsen har sikret sig Odd-Fellow-Palæet til den Aften, da der jo er god Udsigt til, at Lukkebestemmelserne bliver lempet mindst én Aften om Ugen.

Til Trykkerne. Festen for Lauritz Jensen afholdes paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14, *paa Tirsdag* Kl. **6** *aldeles præcis.* Der serveres Flæskesteg med Rødkaal, Smør, Ost og Øl, samt Kaffe med Cognac, og senere Punsch. *Husk Brødkort!* (75 Gr. Rugbrød og 50 Gr. Fransk-brød.)

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse anmodes Medlemmerne om at betale deres Restancer senest i Morgen Lørdag den 27. ds. (se iøvrigt omstaaende Annonce).

Efteraarsfesten i Søndags i Odd-Fellow-Palæet forløb saa vel lykket som nogensinde. Hver eneste Billet var selvfølgelig solgt, og den tætpakkede Sal nød med synlig Tilfredshed det fortrinlige Program, ikke mindst Frk. UNGERMANNS vidunderlige Kunst. Men ogsaa vort berømte »Gutenbergkor« samt d'Hrr. BRUUSGAARD og PREHN ydede hver for sig sammen med Musiken et vægtigt Bidrag til den udmærkede Aften, der desværre i Aar maatte slutte saa tidligt.

25 Aars Jubilæum. Vor Odense-Kollega HEINRICH JOHAN GUTHEIL kan den 1. Novbr. fejre 25 Aars Dagen for sin Indtræden i Organisationen. Gutheil, der er udlært paa »Skive Folkeblad«, kom efter Udlæringen straks paa Rejsen og turede rundt i forskellige Afdelinger. Arbejdede bl. a. i Aalborg, Nykøbing M., Thisted, Odense, Randers og Bogense. I 1896 kom han til Odense igen og har siden opholdt sig her, de sidste 15 Aar i Poul Søndergaards Bogtrykkeri, deraf igen 9 Aar som Monoline-Sætter.

Dødsfald. Tirsdag d. 15. ds. om Aftenen mistede Nykøbing Mors en af sine yngre Medlemmer, ALFRED NØRGAARD CHRISTENSEN. Vor Kollega, der havde lært og arbejdet som Svend paa »Morsø Folkeblad«, blev kun 22 Aar gammel. Han havde i godt et halvt Aars Tid kæmpet forgæves mod den allesteds lurende Tuberkulose. Et Sanatorieophold havde ikke den ønskede Virkning. Sygdommen syntes dog at være standset, saa vor gode Ven mente snart at kunne blive meldt rask; men en Krise medførte, at Sygdommen slog sig paa Hjernen, og efter 14 Dages Sygeleje sluktes en haabefuld ung Mands Livslampe. — Alfred Christensen var et godt og bravt Menneske, en dygtig Arbejder og en hjælpsom Kollega, og vi, der kendte ham, vil mindes ham med Tak — og med Sorg over, at han saa tidlig maatte bort, og vi ærer hans Minde!

Afstemningsresultat.

Den i Dag foretagne Stemmeoptælling over Forslaget om Forhøjelse af Kontingentet til Lokalkassen med 10 Øre pr. Uge viste, at der ialt var afgivet 918 St. Af disse stemte 880 Ja, 37 Nej og 1 blank.

Forslaget er saaledes vedtaget.

København, 18. Oktober 1917.

SØREN CHRISTENSEN. OLE RASMUSSEN. ULRIK HANSEN.
A. SØBY. TH. DAHMS. O. VENDELBOE-RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

17. Oktober: Hjørring pr. Bl. 100.00, kont. 70.00, ialt 170.00; Thisted 200,00; Varde 66.70. 18. Oktober: Korsør 61.55. 19. Oktober: Bogense 25.00. 20. Oktober: Skanderborg intet at indsende; Vejle 253.20; Nakskov 50.00. 22. Oktbr.: Aarhus 260.55; Brønderslev 70.25; Nykøbing F. pr. Bl. 100.00, kont. 81.35, ialt 181.35; Kallundborg pr. Bl. 68.55, kont. 100.00, ialt 168.55. 23. Oktober: Viborg 93.25; Nykøbing M. intet at indsende. 24. Oktober: Kolding 305.40; Helsingør pr. Bl. 150.00, kont. 11.00, ialt 161.00.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. Oktober: Hjørring i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 100.00. 19. Oktbr.: Bogense 50.00. 22. Oktober: Nykøbing F. i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 100.00; Kallundborg i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 68.55. 23. Oktober: Bogense 50.00; Nykøbing M. 200.00. 24. Oktober: Helsingør i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 150.00.

København, den 24. Oktober 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Elof Albert Magnus Burmann, udl. 11/10 17 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Sofus Peter Jørgensen, udl. 19/10 17 hos Thiele (arb. s. St.). Paal. Mathilde Eliasen, udl. 11/10 17 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Kirsten Marie Wolff, udl. 19/10 17 hos Berg & Co. (arb. s. St.). Hjælpearb. Margrethe Ibsen (Kruckow & Waldorff).

Aalborg, Trykker Anker Peter Jensen, udl. 12/10 17 hos P. Hansen. Ringsted, Sætter Søren Sørensen, udl. 1/11 17 i Ringsted Folketidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6378 Jens Kr. Bergstrøm fra Rejse (arbl.). 3649 Vilh. Hansen fra Kolding (arbl.). 3386 Ch. Leo Petersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus, 3831 Th. Erichsen (Reimann). Hillerød, 3807 Aage Emil Nielsen (A. J. Andersen). Hjørring, 6969 M. Andr. Larsen (Nordj. Dagblad). Kallundborg, 3807 Aage Emil Nielsen (arbl.) og 3866 Aksel J. P. Jørgensen (arbl.). Kolding, 3649 Vilh. Hansen (arbl.), 705 S. E. Chr. Petersen (Fr. Lumbye) og 3954 Knud Aubeck (arbl.). Maribo, 6307 Peter Madsen (Johan Dein) og 3925 Axel Th. Madsen (arbl.). Marstal, 3731 Henrik Albertsen (arbl.). Nakskov, 3925 Axel Th. Madsen (Joh. Pedersen). Nykøbing M., 3835 Martin Mar. Christensen (arbl). Odder, 3831 Thorv. Alfr. Erichsen (arbl.). Odense, 6358 Jens Carl Nielsen (arbl.), 3389 Johannes Simonsen (Militær), 3342 Søren Chr. Jensen (Militær) og 3360 L. C. Fr. V. Nielsen (Militær). Ringkøbing, 2549 Karl Lyhne (Rasmussens Bogtr.), 3823 Viggo P. Bank (arbl.) og 6212 L. Chr. Pedersen (Høyers Bogtr.). Skanderborg, 3889 N. Chr. Madsen, 3684 Andreas Chr. Bagger (Redaktør). Svendborg, 801 Axel la Cour (arbl.).

Fratraadte.

København: 3954 Knud Aubeck til Kolding i Pl.

Aalborg, 6212 Lauritz Chr. Pedersen til Ringkøbing i Pl. Bogense, 3431 Hj. Svensson til Odense i Pl. Kallundborg, 3807 Aage Emil Nielsen til Hillerød i Pl. Kolding, 3649 Vilh. Hansen paa Rejse. Nakskov, 6182 Vald. Christensen til Kbhvn. (arbl.) og 3386 Charles Petersen til Kbhvn. (arbl.). Odder, 3831 Thorv. Alfr. Erichsen til Aarhus i Pl. og 1874 Niels Peter Brandt til Svendborg i Pl. Odense, 6358 Jens Carl Nielsen til Ringsted (Militær). Rudkøbing, 3360 L. C. Fr. V. Nielsen til Odense (Militær). Silkeborg, 3684 A. C. Bagger til Skanderborg. Skive, 6994 Leonhard Sørensen til Aalborg (Militær) og 3477 Aage Sørensen til Aalborg i Pl. Svendborg, 3342 Søren Chr. Jensen til Odense (Militær), 3389 Johannes Simonsen til Odense (Militær) og 4484 Jens Alfr. Rasmussen til Odense i Pl.

Udmeldt.

Hobro, 6309 Henrik Petersen (Bogtr.).

Udslettet med Restance.

Frederikshavn (Skagen), 6552 Jens Louring.

Død.

Nykøbing M., 3943 Alfred N. Christensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer bedes indbetalt senest i Morgen Lørdag Kl. 7—9, da det ellers vil have Udslettelse til Følge.

(15 e) KASSEREREN.

Typografernes Sangforening.

Hver **Fredag** Kl. 8: Sangøvelse i »Harmonien«, Nørrevold 23. (1 H)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig Sætter,

saavel til Akcidens, Avis som Annoncer, hurtig og paalidelig, søger Plads *straks*. Billet mrkt. »257« bedes sendt til Ekspeditionskont.

Dygtig Trykker,

der er godt kendt med alt forefaldende Trykarbejde, søger Plads. Bill. mrkt. »261«, indeholdende Oplysninger om Løn, Pladsens Varighed osv., tilsendes Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En absolut dygtig Akcidenssætter søger Plads snarest (eventuelt hvor der kan læres Maskinsætning). Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »259« modt. Ekspeditionskont.

Bogtrykkerlærling.

En flink og velvoksen Dreng antages som Trykkerlærling.

Langkjærs Bogtrykkeri,
(256) *Kobmagergade 50*[3].

Flink, yngre Typograf

eller **Sætter-Trykker** søges 1. November. Mest Akcidens.

(258) **Bogtrykkeriet i Aars.**

Sætter-Trykker,

24 Aar, velkendt med saavel Akcidens- som Avisarbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »254« bedes sendt til Ekspeditionskont.

Typograph-Sætter

(10 Aars Praksis), søger Plads (eventuelt som Haandsætter). Billet mrkt. »255« modtager Ekspeditionskontoret.

Monolinematricer,

nye eller gamle, købes. — Opgiv Pris. Prøver udbedes.

A/S With & Co.s Trykkeri.
Skippergt. 5.
Kristiania. (249)

Monolinematricer,

brugte, sælges.

»Tidende«,
(260) *Nakskov.*

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

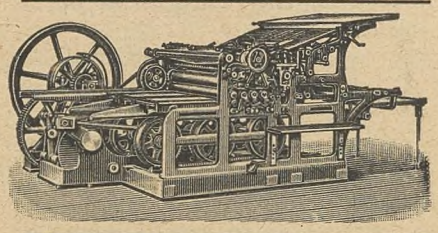

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
Dansk Arbejde.

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181-

(14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 2. NOVEMBER 1917 XLIV AARGANG

Inden Plads modtages i Horsens, maa man henvende sig til Lokalformanden, Theodor Jørgensen, Fredericiagade 2. AFDELINGSSTYRELSEN.

Hjælpearbejderne.

De fleste vil sikkert finde, at den Overenskomst, som Forbundsstyrelsen har sluttet for Hjælpearbejderne i Provinserne, langt fra er tilfredsstillende. Der er da heller ingen af Forbundsstyrelsens Medlemmer, der benægter, at det er en ussel Løn, der her bydes Hjælpearbejderne, saavel de kvindelige som de mandlige. Men naar Resultatet er saa kummerligt, er det i første Række de paagældende Arbejderes egen Skyld, *idet de i altfor høj Grad har undladt at efterkomme Opfordringen til at melde sig ind i vor Organisation.* Dette Forhold kunde Principalerne med Rette henvise til under Forhandlingerne. Ja, de var vel ikke fri for at mene, at det egentlig ikke kom os ved, hvad Løn der gaves til Folk, der ikke tilhørte vor Organisation.

Naar Forbundsstyrelsen alligevel gik ind paa at modtage dette fattige Tarifforslag, var det for i det hele taget at faa begyndt med at indføre faste Regler for disse Arbejdere, der hidtil — og det maa ikke glemmes — har arbejdet for en meget ringe Betaling.

Hvis Hjælpearbejderne skal opnaa bedre økonomiske Livsvilkaar, har de kun én Vej at gaa: *alle som én at melde sig ind i Forbundet,* saaledes at de, naar Provinstarifen om halvandet Aar skal frem til Revision, staar solidariske med Typograferne. De kan da gøre Regning paa disses fulde Støtte til Opnaaelsen af bedre Lønforhold.

Som Sagerne staar i Øjeblikket er der sikkert ikke andet at gøre end at modtage det magre Tilbud, som Tarifkommissionen — paa Grund af manglende Organisation — har underskrevet. Men selvfølgelig har man ikke dermed godkendt, at den Løn, Principalerne her byder de paagældende Arbejdere, er tilstrækkelig.

Thi den er simpelthen slet ikke til at leve af.

Det suser —

Efteraaret er over os med sine Storme. Det høres om Dagen, og det lyder ind til os i Natten. Det river og rusker i det gulbrune Løv, som kastes ned og hvirvles rundt i en fredløs Dans. Og det suser langs de mørke Gader.

Hvad fortæller denne Susen?

Den siger os, at Vinteren er i Anmarsch — Vinteren med sin Kulde og sin Nød. Men ingensinde tidligere har vi gaaet Vinteren i Møde med saa bange Anelser som i Aar, og derfor har Efteraarsstormen aldrig lydt saa uhyggelig som nu.

En af vore Ministre har udtalt, at det Aar, vi nu er inde i, vil blive et Nødens Aar. Og det er vist altfor sandt. Men hvem er det, der lider Nød? Er det os alle — hele Folket? Eller er der ikke en Del, der gaar fri og som oven i Købet lever højt, meget højt, paa de andres Bekostning?

Det er jo ingen Hemmelighed, hvad Grunden er til denne Nødstilstand. Det er jo, fordi vi for enhver Pris vil holde os udenfor Krigens Rædsler. Om dette Maal er vi alle enige. Men naar dette er Forholdet, skulde vi da ikke alle bære Fredens Byrder? Burde Fredens haarde Betingelser ikke hvile lige tungt paa alles Skuldre? Er der Spor af Mening i, at en Del af Landets Borgere skal kunne købe sig fri for disse Lidelser for Penge og overlade til den store uformuende Del at betale Fredens Pris?

Imod denne Uret, ja, denne Forbrydelse maa vi protestere. Vi forlanger i en saadan Situation lige Ret og Adgang til de Produkter, som betinger Livets Opretholdelse.

Hvad hjælper det, at man kaster en halv Snes Millioner ud af Statskassen til de saakaldte Dyrtidsforanstaltninger. Nej, det, Arbejderne maa forlange, er: *Adgang til gennem deres Arbejde at kunne leve et anstændigt, menneskeligt Liv.*

Men dette Maal naas ikke ved at sætte sig stille hen og spise de Smuler, der fra de Regerendes Side kastes ud til os, det naas ikke ved at lulle sig ind i den Tro, at alt er, som det kan og bør være, fordi Arbejderne har en Repræsentant i Kongens Raad.

Der er da ogsaa sket Ting, der tyder paa, at Arbejderne har begyndt at indse dette. Der er Tegn, der varsler om, at de nu ikke længer vil finde sig i Borgfredens ødelæggende Tilværelse.

Harmen imod Uretten har nu givet sig Udslag i en Del Demonstrationer rundt i Landet for Anvendelsen af den bekendte Paragraf 2 i Dyrtidsloven. Og der har indenfor vort Fag begyndt at hæve sig stærke Røster om højere Løn. Alt dette er sikkert kun en Begyndelse. Der vil følge mange og større Demonstrationer efter. Det er kun den første Susen, der gaar forud for Uvejret.

Det er let nok, naar man sidder lunt inden Døre og har sit paa det Tørre, at betegne disse Demonstrationer som Gadespektakler. Men for dem, der hver Dag kæmper en fortvivlet Kamp mod Sulten og Kulden, bliver det noget mere, thi de har opdaget, at det eneste man i denne forrykte Tid har Respekt for, er Magtmidlerne.

Spørgsmaalet er da: Vil man paa rette Sted lytte til denne Susen? Vil man tage Lære deraf? Eller vil man vente til Arbejderne i deres Fortvivlelse rejser sig og ryster af sig de Lænker, som Samfundet har koblet dem sammen i?

Indsamlingen til vore Arbejdsløse!

I Nr. 41 af »Typ.-Tid.« slaar Forretningsudvalget atter til Lyd for Juleindsamlingen til vore syge og arbejdsløse Kolleger.

I den Anledning vil Undertegnede meget indtrængende anmode Kollegerne Landet over om at sætte Fart i denne Indsamling, og hver især gøre hvad gøres kan, for at Indsamlingen kan give saa stort og smukt et Resultat som muligt.

Man kan indrømme, at i disse vanskelige Tider har hver især nok med at klare for sig og sine, og takket være det sidste »*magre*« Dyrtidstillæg, som sikkert for de allerfleste var en stor Skuffelse — men som desværre ikke af vore »uhyre elskværdige Principaler« kunde sættes højere op — kan det jo have sine Besværligheder med at undvære noget nævneværdigt, men vi maa finde paa Udveje, som kan klare disse Skær, for vore syge og arbejdsløse Kolleger maa og skal hjælpes.

Jeg for mit Vedkommende har, for at protestere mod den ganske uhørte Forhøjelse af Ølpriserne, herefter ogsaa paataget mig det Savn, at give Afkald paa Frokostøllet og i Stedet for ty til Vandposten; de

Penge, jeg derved sparer, vil jeg give til mine syge og arbejdsløse Kolleger, idet jeg gaar ud fra: Mine Kolleger staar mig betydeligt nærmere end en Flok Kapitalister, hvis Motto i det væsenligste lyder: Flaa og pin Arbejderklassen saa meget som muligt; derigennem værner vi vore Interesser paa »samfundsmæssig« Maade.

Til mine syge og arbejdsløse Kolleger vil jeg sige: Hold Modet oppe, vi skal nok hver især gøre vort til at skabe Jer en nogenlunde god og glad Jul.

København, den 14. Oktober 1917. ALFRED HANSEN, Trykker.

En lille Forandring til Kvitteringssystemet.

TIL det i »Typ.-Tid.«s Nr. 41 foreslaaede Kvitteringssystem bør der foretages den Ændring, at Kortene i Stedet for at gælde for et Aar kun kommer til at gælde for et Kvartal. Det skal saaledes ikke indeholde flere Felter, end der svarer til et Kvartals 13—14 Uger.

Samtlige Kvitteringskort afleveres ved Kvartalets Slutning samt ved Bortrejse til Kassereren, der fremlægger disse ved Revisionen. Revisorerne har paa denne Maade en Garanti for, at alt indbetalt Kontingent er opført i Hovedbogen, samt et Overblik over Sygdom og Arbejdsløshed i Kvartalet.

Dette System er nu indført i Hjørring Afdeling, og jeg tror, at det vil virke tilfredsstillende. Da det tillige er billigt i Længden, kan det ikke afskrække nogen Afdeling fra at forsøge det. Kortenes Størrelse kan være 1/32 Ark Karton, og fra Hansons Stempelfabrik, Ny Østergade 2, København K., kan faas Stempler à 65 Øre og Farvepuder til disse à 45 Øre.

Lokalafdelinger, der kunde ønske at prøve dette System, kan faa et Kort med paatrykte Regler tilsendt ved Henvendelse til Undertegnede.

Hjørring, den 23. Oktober 1917. ERIK HOLM.

Omvalg.

EN æret Kollega, Angelius Andersen, angriber mig i sidste Numer, fordi jeg ikke vilde gaa med til Omvalg. Jeg skal herpaa ganske kort svare følgende:

Jeg havde fundet et Omvalg naturligt, hvis man — da man kundgjorde de tre Kandidaters Navne — havde tilføjet, at der skulde være bundet Omvalg mellem de to, der fik de fleste Stemmer. Men at forlange Omvalg *efter at man har set, hvorledes Stemmerne faldt*, forekom mig — og mange andre — lidt meningsløst. Mon der var blevet Tale om Omvalg, hvis Carl Nielsen havde faaet flere Stemmer end jeg? Meningen med hele Arrangementet ved Valget var vistnok at holde en Bagdør aaben for den tidligere Redaktør — men man kan jo ogsaa være *for fiffig*.

Hvad Spørgsmaalet til Vilh. Wartenberg angaar, da kan han tage sig dette let. Det rammer ganske ved Siden af. Wartenberg har nemlig gjort, hvad han kunde, for at bevæge mig til Omvalg. Ansvaret for, at dette ikke kom i Stand, hviler udelukkende paa mig, og saa maaske paa de mange Kolleger, som fraraadede Omvalg.

Skulde mit Standpunkt i denne Sag have bevirket, at jeg har mistet noget af »Glansen«, maa jeg jo se at bære Tabet.

Den saa pludselig opdukkende Stjerne paa den typografiske Himmel — Hr. Carl Angelius Andersen — har maaske Brug for noget af den. FR. NIELSEN.

Spectator II.

DET er mig, De saa smukt aksler Deres Skind for i Stykket »Et Træk derude fra«. — Jeg har fornummet Deres Medfølelse med en arbejdsledig Kollega og finder forsaavidt, at Stykkets af Harme dirrende Linjer er al Ære og Tak værd. — De har sikkert haft til Hensigt at glæde mig med al denne Medfølelse; men jeg blev ikke glad — *jeg blev flov!*

Havde De konfereret med mig, inden De skrev, vilde jeg have indviet Dem i følgende, faktiske Forhold:

Da jeg søgte Stillingen, blev det af Principalen udtrykkelig fremholdt:

at en af hans Venner, der tidligere var udlært paa Trykkeriet, havde faaet Pladsen og skulde tiltræde om kort Tid, og

at Pladsen saaledes allerede var optaget, men

at jeg alligevel for en 14 Dages Tid, eller maaske noget mere, kunde faa Sysselsættelse som Sætter.

Dette *er* Sandheden, som jeg vilde have meddelt Dem, *hvis* De havde konfereret med *mig*.

Desuden vilde jeg maaske have betroet Dem følgende smukke Træk af vedkommende Principal:

Den anden eller tredje Dag efter min Tiltrædelse laante han mig 15 Kr. til Fragtpenge (for Møbler). En Tid efter sendte han *uanmodet* ned til mig en udrangeret, men god og varm Dress. Og da mine Støvler var yderst medtagne, lod han mig hos sin faste Skomager tage et Par nye til 22 Kr., der *ikke* blev fratrukket min sidste Ugeløn. Hans sidste Ord til mig var: »De kan betale Støvlerne senere, naar De faar bedre Anledning.«

Jeg blev først Mandag Aften (af Lokalformanden) forevist Deres Stykke i »Typ.-Tid.« — og alle her har saaledes siden Lørdag gaaet om med den Tanke, at det er mig, den fremmede, der kun delvis kender til de øvrige Forhold, De berører, som skjuler mig under Mærket Spectator II.

Ogsaa min tidligere Principal har troet dette! Forstaar De saa, Spectator II, at jeg blev flov? PEDER SKOVL.

Ekstra Dyrtidshjælp.

Aktieselskabet »Næstved Tidende« har efter Opfordring fra Personalet bevilget det et Beløb paa 1000 Kr. i Dyrtidshjælp.

Beløbet bliver at fordele med 50 Kr. til Gifte + 10 Kr. til hvert ukonfirmeret Barn samt 25 Kr. til Ugifte.

Beløbet udbetales 1. November.

— — —

Garantselskabet »Skive Folkeblad« har tilstaaet hele sit Personale et Dyrtidstillæg, bestaaende af 150 Kr. til de Gifte og 50 Kr. til de Ugifte samt Lærlingene. Desuden har Lærlingene faaet deres Løn forhøjet med 2 Kr. om Ugen.

»Social-Demokraten« og Dyrtidstillæget.

HR. PETER STEFFENSEN har i Nr. 43 faaet optaget et Indlæg, der former sig som et Angreb paa »Social-Demokraten«, fordi Bladet har fremsat Meddelelse om, at vore Medlemmer her i København i 1916 fik et Dyrtidstillæg fra 1 til 2 Kroner pr. Dag.

Jeg undrer mig over, at Hr. Steffensen ikke selv er blevet opmærksom paa, at det han koger sin Suppe paa, er en Trykfejl, thi Artiklen — der ikke er saa lang, uden at man kan faa Tid til at læse den hele — slutter med at sige:

»Det kan, naar man gør alt op, siges, at de københavnske Medlemmer af Typograf-Forbundet i Løbet af ca. 1½ Aar har opnaaet et ugenligt Dyrtidstillæg af tilsammen ca. 6 Kr. 50 Øre pr. beskæftiget Arbejder.«

Lønstigningen paa »15—16 Kroner« paa godt og vel et Aar, *er altsaa ikke »Social-Demokraten«s, men* Hr. PETER STEFFENSENS *Regnestykke.*

Jeg antager ikke, jeg behøver at fortælle Hr. Steffensen, hvorledes en Trykfejl kan opstaa.

København, den 28. Oktober 1917. CARL NIELSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 24. Oktober paa »Hejmdal«. — Dirigent: EMIL NIELSEN.

Regnskabet, der balancerede med 1111 Kr. 85 Øre, udviser følgende Indtægt: Kassebeholdning fra forrige Kvartal 15.00, ordinært Kontingent 614.95, Tilskud fra Hovedkassen 481.90. — Udgift: Rejseunderstøttelse 92.00, Understøttelse paa Stedet 212.00, Sygeunderstøttelse 119.00, Begravelseshjælp 300.00, Administrationstilskud 13.00, indsendt til Hovedkassen 360.85, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 15.00. — Ekstrakassens Regnskab balancerede med 166 Kr. 87 Øre og slutter med en Kassebeholdning af 49 Kr. 89 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Juleuddelingen. — Form., TH. JØRGENSEN, indledede Spørgsmaalet med at fremsætte Bestyrelsens Forslag, der gik ud paa, at Generalforsamlingen indsender til Forretningsudvalget Forslag om, at der af Forb. Reservefond hæves 10,000 Kr. til Brug ved Juleuddelingen, saa den sædvanlige Indsamling derved undgaas. Fremhævede, at et saadant Forslag maatte anses betimeligt under de nuværende Forhold, hvor man skulde være varsom med at belaste de arbejdende Kollegers Budget yderligere. — SONNENBORG mener, det vil tage for lang Tid, inden Forslaget kan blive vedtaget, synes man skal blive ved den gamle Ordning. — LINDBALLE: Er Arbejdsløsheden saa stor, at 10,000 Kr. er nødvendig? Tror ikke, at Medlemmerne vil undslaa sig for atter i Aar at give sit Bidrag. Henstiller, man bliver ved det gamle. — TH. JØRGENSEN: Forslaget kan sagtens naa at blive vedtaget i god Tid, da Uddelingen først finder Sted den 22.—23. Decbr. Finder det meningsløst at have en Million

liggende og ikke vil bruge noget af den i et saadant Tilfælde. Det er vore egne Penge, mener der i Aar er stor Trang, og der er 14 pCt. arbejdsløse i Afdelingen. — SONNENBORG mener stadig, man skal blive ved den gamle Ordning med frivillige Bidrag, og stiller Forslag herom.

Den foretagne Afstemning gav til Resultat, at Bestyrelsens Forslag vedtoges med 25 St., Sonnenborgs Forslag fik 2 Stemmer.

Næste Punkt paa Dagsordenen er saalydende: *Forslag fra Bestyrelsen om at stille Krav til Principalerne om et ekstra Dyrtidstillæg paa 3 Kr. pr. Arbejder pr. Uge.*

TH. JØRGENSEN motiverede nærmere Bestyrelsens Forslag, og meddelte, at der allerede var tilstillet Horsens Bogtrykkerforenings Formand en Skrivelse desangaaende, hvorpaa var indløbet et misvisende Svar. — Saafremt Forslaget vedtoges, vil der blive tilstillet Bogtrykkerne en ny Skrivelse med Anmodning om en Forhandling. Dersom Principalerne saa skulde nægte at imødekomme Andragendet om forhøjet Dyrtidshjælp, er der ikke anden Vej at gaa, **end at opsige Pladserne.** — JULIUSSEN anbefaler varmt Bestyrelsens Forslag, da Dyrtiden bliver mere og mere uudholdelig. Saafremt Forslaget føres ud i Livet, maa alle staa Last og Brast. Henstiller, at der sættes alt ind paa at gennemføre Sagen, og at der i Vinter ydes de Arbejdsløse et ekstra Tillæg. — LINDBALLE synes, at Bestyrelsens Forslag er noget krigersk. Forslaget bør gennemføres ad Forhandlingens Vej, at opsige Pladserne vil virke uheldigt. Mener, vi kommer i Strid med de bestaaende Love, og at vi vil faa Reprimande af Hovedbestyrelsen. — SONNENBORG er ikke rigtig tilfreds med den affattede Skrivelses Form. Mener, at Bestyrelsen i paakommende Tilfælde bør bestemme, hvem der først skal sige Pladserne op. — TH. JØRGENSEN: Hele Skrivelsen skal blive holdt i den mest urbane Tone. Finder Formen god.

Den foretagne Afstemning gav til Resultat, at Bestyrelsens Forslag vedtoges enstemmigt.

Under »Eventuelt« henstillede Juliussen, at der udtales en Protest mod »systematisk« Overarbejde. — Vedtoges.

Dermed sluttede Dirigenten den velbesøgte Generalforsamling.

CHR.—N.

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 8. Oktober. — Formanden, N. P. JENSEN, bød Velkommen og lykønskede med et Par velvalgte Ord C. W. Jensen til Valget til Forbundsstyrelsen. — C. W. JENSEN kvitterede og takkede hver især, der havde bidraget til hans Valg, idet han særlig adresserede en Tak til L. Chr. Nielsen og Johs. Nielsen. Gav paa en Forespørgsel en Oplysning angaaende Hjælpearbejderne.

Kassereren, S. JENSEN, aflagde derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 530.94, Kassebeholdning Kr. 11.44. Privatkassen henholdsvis med Kr. 161.15 og Kr. 63.10. Godkendtes enst.

Under Eventuelt behandledes forskelligt. — Aftenen sluttede med et lille muntert Kaffebord.

P. H.

Ringsted Lokalafdeling

afholdt Fredag den 12. Oktober sin ordinære Generalforsamling. — Formanden, CHR. HANSEN, bød Velkommen og aflagde en kort Beretning samt oplæste Regnskaberne, der godkendtes.

Derefter foretoges Valg. — FORMANDEN meddelte, at han ikke kunde modtage Genvalg; trods gentagne Opfordringer fra de tilstedeværende, fastholdt han sit Standpunkt og foreslog som sin Efterfølger C. C. MADSEN, der derefter valgtes. Til Næstformand valgtes FR. FREDERIKSEN. Til Bestyrelsesmedlem valgtes A. SØRENSEN. Til Revisorer genvalgtes MORTENSEN og POULSEN. Til Fanebærer valgtes S. P. RASMUSSEN.

Lokalkassen bevilgede 10 Kr. til Forplejningsstationen.

Til at arrangere en Fest nedsattes et Udvalg, bestaaende af Bestyrelsen samt Poulsen og Bjørnsbro.

Under Eventuelt drøftedes forskelligt Faget vedrørende.

Rønne Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 13. Oktober. — ANDR. H. JENSEN og AXEL MOGENSEN, der hidtil har fungeret henholdsvis som Formand og Kasserer for Afdelingen, ønskede sig begge fritagne for Genvalg. Man vedtog at slaa de to Poster sammen, og til at varetage Hvervet valgtes HANS NIELSEN. De to afgaaede Tillidsmænd slap dog ikke helt, idet de sammen med ARTHUR NIELSEN valgtes til Bestyrelsesmedlemmer. ALB. HANSEN og HYLANDER blev Revisorer; HOLGER IPSEN og ALB. HANSEN Kontrahenter ved »Bornholms Soc.-Dem.«. L. KAMPER Suppleant til Bestyrelsen — Forskellige Sager af lokal Natur drøftedes, inden Generalforsamlingen hævedes.

Nær og Fjærn.

For meget Stof. Lokalafdelingerne, saavel som andre, der har sendt Stof til Bladet, maa vise Resignation. Forretningsudvalget har — af økonomiske Hensyn — en sand Rædsel for at udgive Tillæg. Der er da ikke andet at gøre end at øve sig i Taalmodighedens svære Kunst.

FR. N.

Inkassatorerne erindres om den vedtagne Kontingentforhøjelse, der begynder med denne (44.) Uges Indbetaling.

Billet-Regnskabet til Efteraarsfesten skal afsluttes snarest, hvorfor Inkassatorerne bedes indbetale Beløbet for udleverede Billetter til ANTON JENSEN i denne Uge. Billetter, der er udleverede direkte fra Formanden, bedes ligeledes betalte i denne Uge.

Lokalformanden i Hjørring, Typograf Erik Holm, Toftegade 24², træffes i Hjemmet fra Kl. 12—1 og 6—7. — *Rejsende ekspederes ikke paa Trykkeriet.*

Udlaante Bøger fra Biblioteket maa tilbageleveres en af de nærmeste Dage, saafremt de paagældende Medlemmer ikke vil udsætte sig for at faa deres Navne offentliggjorte i »Typ.-Tid.«.

Som bekendt har Generalforsamlingen besluttet at ophæve Biblioteket og fordele Bøgerne til forskellige Foreninger, hvorfor Realisationen nu ikke længere maa opsættes.

Sølvbryllup. Tirsdag den 6. November fejrer Typograf P. M. DABELSTEEN og Hustru, Frederikssundsvej 96 A¹, deres Sølvbryllup. Dabelsteen har i de sidste 15 Aar arbejdet paa »Kristeligt Dagblad«, og er en meget afholdt Mand blandt Kollegerne, tillige kendt i Typografkredse for sit gode Lune og sine fortræffelige Lejlighedssange.

Til Emil Burmester ligger der Brev hos Lokalformanden i Aalborg.

Alle de, der ved udvist Venlighed mod mig paa min Jubilæumsdag har gjort denne saa uforglemmelig for mig og min Hustru, bringer jeg herved min hjærteligste Tak. LAUR. JENSEN.

Al venskabelig Henvendelse til mig i Anledning af 17. Oktbr. 1917 i glad og taknemlig Erindring. F. H. RASMUSSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C¹.

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

25. Oktober: Hobro pr. Bl. 75.00, kont. 44.85, ialt 119.85. 26. Oktober: Horsens pr. Bl. 360.85; Odense pr. Bl. 824.05. 27. Oktober: Marstal pr. Bl. 101.00; Skive pr. Bl. 86.35. 29. Oktober: Løgstør 18.00; Maribo pr. Bl. 50.00, kont. 57.75, ialt 107.75. 30. Oktbr.: Aalborg 255.00; Herning 180.00. 31. Oktober: Stubbekøbing 50.00. 31. Oktober: Esbjerg pr. Bl. 169.00, kont. 50.00, ialt 219.00.

Idag mangler Fredericia, Lyngby og Middelfart.

København, den 31. Oktober 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

Hobro i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 75.00; Rønne 100.00. 26. Oktober: Horsens i Stedet for Juli Kvartals Overskud 360.85: Odense i Stedet for Juli Kvartal 824.05. 27. Oktober: Marstal i Stedet for Juli Kvartal 101.00; Skive i Stedet for Juli Kvartal 86.35. 29. Oktober: Maribo i Stedet for en Del af Juli Kvartal 50.00. 31. Oktober: Esbjerg i Stedet for en Del af Juli Kvartal 169.00.

København, den 31. Oktober 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Henri Ch. Carl Dahlmann, udl. 1/11 17 hos Hertz (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Sætter Udo Ove Poulsen, udl. 15/10 17 hos Hammerich & Co. (arb. s. St.). Trykker Johs. Jul. Petersen, udl. 14/10 17 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Paal. Oda Marie Nielsen, udl. 24/10 17 hos Kihl (arb. s. St.).

Aalborg, Sætter Henry Grønborg Sørensen, udl. 10/10 16 i Aalborg Venstreblad. Aarhus, Sætter Erik Christiansen, udl. 1/11 17 i Aarhus Stiftsbogtrykkeri, og Stereotypør William Charles Morgan, indtr. 27/10 17 i Aarhus. Esbjerg, Sætter William Jørgensen, udl. 1/10 17 i Poulsens Bogtrykkeri. Horsens, Sætter Ejner Schøbardt Lund Christensen, udl. 1/11 17 hos N. Lorentzen. Løgstør, Sætter Jens Peter Toft, udl. 1/11 17 hos Rafaelsen, Aars. Middelfart, Sætter Hans Ubbe, udl. 1/11 17 i Middelfart Venstreblad. Odense, Hjælpearb. Rasmus Hansen, indtr. 22/10 17, Hjælpearb. Hans Peter Jensen, indtr. 28/10 17, og Trykker Oluf Emil Nielsen, udl. 26/10 17 i Mi-

los Bogtrykkeri. Ringsted, Sætter Viggo Alfred Larsen, udl. 22/10 17 i Venstres Folkeblad. Stege, Sætter Eigil Darmer Hansen, udl. 1/10 17 i Møens Dagblad. Vejle, Paal. Carla Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3957 Carl E. A. Hansen fra Viborg (Militær). 3557 Alfred Jensen fra Aarhus (Chr. Jensen). 3426 Jens Chr. Jensen fra Randers (Militær). Hjælpearb. Andreas Thomsen fra Dansk Arbejdsmands-Forb. (Fraenkel).

Aalborg, 3477 Aage Lorentzen (Ekspresstrykkeriet), 6234 M. G. C. Rasmussen (Jul. Nielsen), 6994 Leonhard Sørensen (Militær) og 3458 Chr. Nielsen (arbl.). Aarhus, 3941 Søren Sørensen (Reklametrykkeriet) og 3997 Carl Graabech (arbl.). Esbjerg, 3792 N. V. Hansen (Esbjerg Avis), 3834 Marius Olsen (Rosendahl) og 3923 Sv. Aage Pichard (Rosendal). Horsens, 3777 Vilh. Pedersen (arbl). Odense, 4484 Jens Alfr. Rasmussen (Thillerup), 3421 Hj. S. W. Svensson (Fyns Stiftstidende) og 3674 Bernh. A. L. Hansen (Militær). Randers, 6108 S. M. Herholdt (Rye). Ribe, 6421 H. P. Christensen (Ribe Bogtrykkeri). Svendborg, 1874 Niels Peter Brandt (Meyer).

Fratraadte.

København: 3997 Carl Graabech til Aarhus (arbl.). 3425 Axel Andersen til Esbjerg (arbl.).

Aalborg, 2894 Jørgen H. Andersen paa Rejse. Aarhus, 3557 Alfred Jensen til Kbhvn. (arbl.). Kolding, 3809 Chr. Jacobsen til Fredericia i Pl. Løgstør, 3999 Alfred Larsen til Kolding i Pl. Nakskov, 3925 A. Th. Madsen til Maribo (arbl.). Randers, 3426 J. Chr. Jensen til Kbhvn. (arbl.). Ringsted, 3991 Søren Sørensen til Aarhus i Pl. Svendborg, 3674 Bernh. A. L. Hansen til Odense (Militær).

Udmeldt.

Vejle, 4944 Paal. Olga Nissen.

Annuleret Udslettelse.

Frederikshavn (Skagen): 6552 Jens Louring (Restancen betalt).

Typografernes Sangforening.

Hver **Fredag** Kl. 8: Sangøvelse i »Harmonien«, Nørrevold 23. (11)

Husk Trykker-Klubbens

Medlemsmøde *Fredag den 9. November* i »Hotel København«, Vesterbrog. 13. (268)

ANNONCER

En ordentlig Trykker,

vant til alt i et Akcidenstrykkeri forefaldende Arbejde, kan faa Plads straks i

N. P. Christensens Bogtrykkeri,
(263) *Næstved.*

Maskintrykker

søger Plads, er vant til alt forefaldende Arbejde. Er kendt med Paalæggerapparater og Falsemaskiner; har for Tiden Plads paa et Akcidenstrykkeri, men kunde ønske Pladsforandring. Gode Anbefalinger haves. Billet mrkt. »262« modt. Ekspeditionskontoret.

En Linotype-Maskinsætter

(eng. System), der vil være villig til at arbejde som Haandsætter den halve Dag, kan faa en varig Plads straks. Billet mrkt. »266« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Mindre Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Gode Titelskrifter købes Billet mrkt. »8291« modt. *Nordisk Annoncebureau, København.* (264)

En paalidelig **Maskinsætter,** gift, militærfri, søger Pladsforandring straks eller senere. Kan arbejde selvstændig. Billet mrkt. »267« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter.

En absolut dygtig Akcidenssætter søger Plads snarest (eventuelt hvor der kan læres Maskinsætning). Fineste Anbefalinger haves. Billet mrkt. »259« modt. Ekspeditionskont.

Dygtig Sætter,

saavel til Akcidens, Avis som Annoncer, hurtig og paalidelig, søger Plads *straks.* Billet mrkt. »257« bedes sendt til Ekspeditionskont.

Monolinematricer,

nye eller gamle, købes. — Opgiv Pris. Prøver udbedes.

A/S With & Co.s Trykkeri.
Skippergt. 5.
Kristiania. (249)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181- (14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 9. NOVEMBER 1917 XLIV AARGANG

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Fra 1. November er Loven om overordentlig Hjælp til Arbejdsløse traadt i Virksomhed. Efter denne Lov udbetales der et Dyrtidstillæg til de vedtægtsmæssige Understøttelser af 50 pCt. til Familjeforsørgere og 30 pCt. til Ikke-Familjeforsørgere. Desuden kan der udbetales Huslejehjælp til Familjeforsørgere. For de Medlemmers Vedkommende, der er udløbet med den 1-aarige eller 3-aarige Periode, udbetales der fortsat Hjælp, for saa vidt Vedkommende ikke er faldet for Vedtægtens § 9, 4. Stk.

Paa Foranledning af Arbejdsløshedsinspektoratet skal de Arbejdsløse i store og større Afdelinger møde til Kontrol i Arbejdstiden hver anden Dag. Denne Bestemmelse træder i Kraft i Dag.

I København skal de Arbejdsløse give Møde hver Mandag, Onsdag og Fredag i Tiden fra 1—3.

København, den 8. Novbr. 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 18. November Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Formen for Ekstrahjælpen til Arbejdsløse. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 6. Eventuelt indsendte Forslag. STYRELSEN.

Bemærk. Da Salen kun er disponibel 3½ Time, bedes Medlemmerne møde **præcis** Kl. 10.

Hjælpearbejdertarifen vedtaget.

Ved den stedfundne Afstemning over Hjælpearbejdertarifen er den vedtaget med 556 Ja imod 161 Nej og 26 Stemmer ikke. Fra Principalorganisationerne er indløbet Meddelelse om, at Tarifen ogsaa er vedtaget af deres Organisationer.

Tarifen træder dermed i Kraft *Fredag den 9. November.* Den Dag udbetales for første Gang Løn og Dyrtidstillæg efter den ny Overenskomst.

Mandlige Trykkeriarbejdere, der har været beskæftiget over ½ Aar, skal have følgende *Minimalløn*: 18—20-aarige 20 Kr., 20—24-aarige 22 Kr., 24-aarige og derover 24 Kr. + 2 Kr. i Dyrtidstillæg. For de Trykkeriarbejdere, der er beskæftiget paa første Halvaar, er Minimallønnen 10 pCt. lavere.

Kvindelige Trykkeriarbejdere, der i Dag har under 14 Kr. ugentlig, rykker op paa *en Mindsteløn af 14 Kr. + 1 Kr. i Dyrtidstillæg* for saa vidt de er fuldt beskæftigede og har arbejdet i Trykkeriet i ét Aar. For de Kvinders Vedkommende, der har 14 Kr. og derover, skal der udbetales *1 Kr. 05 Øre i Dyrtidstillæg.*

For de Kvinder, der arbejder paa første Aar, skal Lønnen de 2 første Maaneder være 6 Kr. ugentlig, de næste 2 Maaneder 7 Kr., de næste 4 Maaneder 9 Kr. og de sidste 4 Maaneder 11 Kr. ugentlig. De første 12 Maaneder en Hjælpearbejderske er beskæftiget i et Trykkeri, udbetales der intet Dyrtidstillæg.

For de Kvinders Vedkommende, der ikke er fuldt beskæftigede, betales følgende Løn: For 7 Timer daglig 12 Kr. ugentlig, for 6 Timer 10 Kr. 50 Øre, for 5 Timer 9 Kr., for 4 Timer 7 Kr. 50 Øre og for 3 Timer 7 Kr. + 1 Kr. i Dyrtidstillæg til alle Satser.

Det er en Selvfølge, at de Hjælpearbejdere, som har en højere Løn eller en kortere Arbejdstid end den i Tarifen fastsatte, ikke kan fradrages noget af disse personlige Fordele.

Skulde der noget Sted vise sig Vanskeligheder ved Gennemførelsen af denne Tarif, maa Medlemmerne straks henvende sig til Lokalformanden, der indberetter Sagen til Forretningsudvalget.

København, d. 7. Novbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Udmeldelsen af »De Samvirkende«.

Under de voldsomme Stormløb mod »De samv. Fagforb.« er Medlemstallet omtrent fordoblet. 1916 har bl. a. givet en forøget Tilvækst af *18,633 Medlemmer*, og den 31. December 1916 talte »De samvirkende Fagforbund« **150,522 Medlemmer**.

Agitationen mod Forbundene har ikke været af den blideste Art. Og efter Hidsigheden at dømme var det berettiget at antage, at »De samv. Fagforb.« sang paa sidste Vers. Medlemsantallet ovenfor viser imidlertid et noget ganske modsat. Fagforbundene synes aldrig at have været saa livskraftig som i Øjeblikket.

Det er jo navnlig fra syndikalistisk Side, at Angrebene har været særlig voldsomme — til Tider gaaet over til Trommeild.

I dette Kølvand er fulgt en Del med gammel Konservatisme i Kroppen, en Slags kortsynet Lokalegoisme.

Imidlertid synes der indenfor det højere ansvarlige syndikalistiske Førerskab at spores en Vending i Retning af »De samv. Fagforb.«. Der vises herfra mere Forsigtighed, og Giftpilen viser ikke mere saa stor Tendens mod Undlivelse af »De samv. Fagforb.« som Centralorganisation, men er i den senere Tid mere diplomatisk rettet mod *Lockoutforliget.*

De danske Syndikalisters aandelige Fører har i det sidste halve Aar foretaget en bemærkelsesværdig Vending i saa Henseende, som maaske ikke endnu er opfanget af hans mange fanatiske Tilhængere, idet han bl. a. paa Møder i Jylland har gjort sig til Talsmand for en stærk Centralorganisation, hvorimod han ønsker Lockoutforliget ud af Verden.

Pointet i hans Foredrag har været, at en stærk Centralorganisation var nødvendig, og at saaledes Splittelsen af »De samv. Fagforb.« ikke var formaalstjenlig. Men Bestræbelserne skulde kun rettes mod at faa Lockoutforliget ud af Verden.

Hvem véd, om ikke Tiden har lært den danske Syndikalistfører at indse, at det alligevel er ubrødeligt Sammenhold, der skal til indenfor Arbejderklassen, og følgelig dermed kraftig Centralisation, hvis de Tusinder af Arbejderes Indsats skal faa nogen udøvende Virkning paa Overklassesystemet.

Skulde det være paa Vej dertil, hvilket som sagt meget tyder paa, at de ansvarlige Syndikalister begynder at indse, at Bevægelsen, saa-

ledes som den er ført ud i Livet, er bleven en stor Misforstaaelse, idet den er bleven et belejligt Vaaben for Overklassen, men en rindende Kilde til Splid og Rivninger indenfor Arbejderne, var det i høj Grad glædeligt.

Vel vidende, at personlig Ærgerrighed, parret med Ideer, er Drivfjederen i ethvert Fremskridt og enhver Bevægelse, er dog, naar alt kommer til alt, Arbejderklassens organisatoriske, disciplinerede Sammenhold for kostbart et Klenodie at spille Bold med.

Tilhængerne af »De samv. Fagforb.« nævner ikke med Stolthed Lockoutforliget.

For lang Tid tilbage har jeg i hvert Fald udtalt mig for Fjærnelse af dette Forlig. Men der er sikkert ikke et eneste fornuftigt Menneske, der kan blive saa desperat, at ville splitte Organisationerne for alle Vinde af den Aarsag, lige saa lidt som en Familje i Hjemmet vilde give sig i Lag med at slaa alle Møblerne i Stykker, fordi man i et betrykkende Øjeblik var bleven prakket en umoderne Thepotte paa.

Men saalænge, man fra en vis Side danner Særorganisationer indenfor Arbejderne, og baade i Tale og Skrift lægger sig paa Tværs af de bestaaende Organisationer, vanskeliggøres overhovedet saavel dette som saa meget andet.

Saaledes som det syndikalistiske Arbejde udfolder sig i Praksis, maa enhver nok saa radikal sindet Tilhænger af »De samv. Fagforb.« blive lidt varsom, for at undgaa Misforstaaelse. Men er man paa syndikalistisk Side paa Vej til at indstille Agitationen for Splittelsen af Centralorganisationen og vil vise Tendens til en mere loyal Optræden i Lokalorganisationerne, kan Kræfterne desto mere forenes til Tag for Fjærnelse af Lockoutforliget, saa meget mere som de virkelige Forhold dog maa have belært de endnu levende fanatiske Agitatorer mod »De samv. Fagforb.« om, at Fagforbundene vokser Aar for Aar.

Hr. Berendt synes ikke at have iagttaget den store Mesters praktiske Syn paa Forholdenes Udvikling, selv om han dog er rigtig paa Sporet m. H. t. Lockoutforliget. Han maa erkende, at selv om en Organisation skiller sig ud fra de øvrige, har den alligevel Lockoutforliget som en Knibtang om Livet. Men dette til Trods kommer Hr. Berendt alligevel til den vidunderlige Konklusion, at vi skal melde os ud af »De samv. Fagforb«.

Jeg foretrækker derimod, at vi bliver i »De samv. Fagforb.« sammen med de øvrige Organisationer. Dernæst, at alle udenforstaaende Organisationer melder sig ind, og saa siger vi: *Væk med Lockoutforliget!* Nu er vi her alle. SØRENSEN-KJELD.

Stedbørnene.

Som det fremgaar af Nr. 43 af »Typ.-Tid.« udbetales Ekstraunderstøttelsen til de Arbejdsløse først fra den første Udbetalingsdag 1918. Jeg er vis paa, at de fleste Medlemmer, der har læst »Typ.-Tid.«, har tænkt, om det virkelig turde være muligt, at dette kunde forholde sig rigtigt. Men det staar der jo, og saa maa det vel være rigtigt. Paa den Generalforsamling, hvor dette Forslag fremkom, blev der sagt, at naar de arbejdende Medlemmer skulde have deres Dyrtidshjælp forhøjet, var det ikke mere end rimeligt, at ogsaa de Arbejdsløse fik deres Understøttelse forhøjet, da de jo mærker Dyrtiden endnu mere end vi andre, som arbejder. Min Opfattelse af denne Sag var, at dette skulde ordnes saa hurtigt som muligt, saaledes, at de Arbejdsløse kunde faa udbetalt Ekstraunderstøttelsen første Gang, samtidig med, at de arbejdende fik udbetalt deres forhøjede Dyrtidshjælp. Stor blev derfor min Forundring, da jeg saa, at dette ikke var Tilfældet, men at de skulde vente til den første Udbetalingsdag i 1918. Hvis dette ikke er latterligt, saa véd jeg ikke, hvad man skal kalde det for.

Vi, der arbejder, forlanger vort Dyrtidstillæg forhøjet med 1 Maaneds Varsel, fordi vi ikke kan klare os mod disse Tiders vældige Prisstigninger, medens de Arbejdsløse, som har knapt 18 Kr. om Ugen, og hvoraf flere har baade Hustru og Børn at forsørge, skal vente i 3 Maaneder paa at faa deres Ekstra-Tillæg udbetalt. Dette synes jeg er Toppunktet af Smøleri. Jeg er sikker paa, at der bliver Sult og Nød i alle Hjem i den Vinter, vi gaar i Møde, men hvordan skal det blive med de Arbejdsløse, som skal vente den halve Vinter, før de faar deres fattige 2 Kr. om Ugen — 30 Øre om Dagen —, som det hele jo drejer sig om. Der skulde blot have været Tale om Løntillæg til vore »Embedsmænd«, saa skulde vi bare se, hvor hurtigt det kunde ordnes, der behøvedes saamænd ikke noget Grundfond, det blev simpelt hen taget af Kassen, saa var den Sag i Orden. Af hvilken Grund skulde det samme ikke kunde lade sig gøre overfor de Arbejdsløses Dyrtidstillæg, da Pengene jo er sikre paa at komme ind hver Uge fra den 2. Novbr., saa Foreningens Kasse kunde jo aldrig komme til at lide noget Tab ved den Historie, og særlig indviklet kunde det vel heller ikke blive. Jeg kan næsten ikke tænke mig, at vor ny Formand, Wartenberg, som ellers altid staar først i Skranken for de Arbejdsløse og de Mindstlønnede, kan have gaaet med til en saadan tilsyneladende meningsløs Ordning som denne. Jeg kan ikke tro andet, end at der maa kunne findes en anden mere praktisk og hurtig Ordning end denne, i hvert Fald saaledes, at første Udbetalingsdag kunde blive senest den 16. Novbr. Jeg vil derfor henstille til Styrelsen med Hr. Wartenberg i Spidsen at søge at faa tilvejebragt en anden Løsning i denne Sag, saa at der i hvert Fald kan blive en lille Smule Mening i Galskaben. J. BRUUN.

Den evige Sag.

I.

Fr. Nielsen og Æresretten!

At Forslaget om en *faglig* Æresret var tiltraadt af Fr. Nielsen, kan han i »Typ.-Tid.«s Numer 43 ikke komme udenom. Naar han desuagtet fastholder at ville være repræsenteret ved Mænd, der staar udenfor vort Fag og vor Organisation, véd han, at han dermed har spændt Ben for Rettens Realisation og en Domfældelse ad den Vej. Man kan mellem Linjerne i hans Artikel se hans Tilfredshed med, at han fandt Maaden, hvorpaa han undgik at blive stillet frem i den rette Belysning.

At jeg skulde have ønsket at udpege alle 4 Medlemmer til Retten, er en Paastand Fr. Nielseu kommer for let til, eller at jeg skulde have hindret ham i hans fri Valg af sine Medlemmer, er saa søgt, at jeg tvivler om, at alle de 1247 Kolleger, der har »ubetinget Tillid« til Fr. Nielsen, kan faa det til at glide ned.

At Fr. Nielsens Kendskab til de københavnske Kolleger skulde være saa begrænset, at han ikke skulde kunde finde to, han har saa megen Tillid til, at han turde sende dem som sine særlige Repræsentanter til Æresretten, forbavser vist mange, bliver næppe troet af alle og bliver af mig opfattet som et godt Bevis paa, at Fr. Nielsen har en sikker Forudfølelse af, at hans Sag er uhjælpelig.

Men naar han ikke vil bøje sig for Konsekvensen af det Forslag, han er indgaaet paa, skal han erindre sig, at der er tre gode Vidnesbyrd om, *at han i et Organisationsspørgsmaal har været paa Siden af Sandheden.*

Og det glemmes ikke.

København, den 21. Oktober 1917. CARL NIELSEN.

II.

»Æresretten«.

Det forekommer mig — og vistnok ogsaa mange andre af Forbundets Medlemmer —, at det er at drive Spillet for vidt, naar der i Sagen Carl Nielsen kontra Frederik Nielsen skal iværksættes et Retsmaskineri, der skal dømme Parterne imellem. Retten skal kaldes »Æresret«, og Meningen er vel, at den, Dommen gaar imod, skal frakendes al Ære og Ret, og udbasuneres som en ærløs Person, man ikke kan fæste Tiltro til.

Saa langt ned er vi altsaa kommet i Agitationen indenfor vort Forbund, at selv de mindste Ting, som ikke interesserer udover en vis Klike indenfor Forbundet, kan laves til en Skandalehistorie og paadømmes af en »Æresret«.

Lad os endelig være fritaget for den Slags Skaberi.

Vi styrker ikke vort indre Sammenhold ved at strides om saadanne Bagateller; langt værre bliver det, naar Resultatet deraf er Nedsættelse af en saakaldt »Æresret«. Og vil det betyde, at vi for Eftertiden indenfor vort Forbund kan risikere at blive stillet for en saadan, saa snart to Kolleger kommer uoverens om et og andet, tror jeg, vi er kommet lige lovlig langt ud i Vrøvlet.

Jeg vil anbefale d'Hrr. Red. Fr. Nielsen og Eks-Red. Carl Nielsen at slaa en tyk Streg over den Artikel-Historie og lade den gaa i Glemmebogen. De to lider ikke nogen Skade hverken paa Ære eller Samvittighed derved, og vi andre — vi gemene Medlemmer — er et Eventyr rigere.

Hjørring, den 23. Oktober 1917. ERIK HOLM.

Fra Nakskov.

I et midtsjællandsk Dagblad stod forleden en Notits om, at Redaktøren af »Socialen« i Nakskov har forsøgt at faa afskediget et Par Mand paa »Nakskov Tidende«, fordi de var Syndikalister.

Det forundrer mig ikke, og det vil ikke forundre nogen, der kender den Mand.

Et Forlydende vil endvidere vide, at hele Sagen er kulmineret i et af 800 Personer besøgt Møde, hvor bl. a. Bresemann var til Stede, og hvor Redaktørens Tilhængere valgte Hovedbestyrelsesmedlem i vort Forbund, Formand for Nakskov Lokalafdeling, Faktor Kragh, til Dirigentposten, *som han overtog.*

— Jeg og mange andre vil være taknemlig for at faa nærmere Oplysning om hele denne Sag.

Maaske vil en af vore forfulgte Kolleger i Nakskov være saa venlig at udtale sig? — Er der sket dem Uret, bør de mærke, at vi er mange, som stiller os ved deres Side, uanset hvilken Politik, de bekender sig til. BIØRNBRO.

O. C. Olsen & Co.

50-Aars Forretningsjubilæum.

DEN 11. November er det 50 Aar siden O. C. Olsen begyndte sin Forretning under meget beskedne Forhold i et Sidehus i Pilestræde. Ved Ihærdighed og Dygtighed lykkedes det imidlertid O. C. Olsen at bringe sin Forretning saa meget op, at Lokalerne snart viste sig at være for trange, og Forretningen flyttedes da til den store Hjørneejendom, Købmagergade 52, og her kom der først rigtig Fart i denne, saa den stadig maatte udvide sine Lokaler. I samme Tidsrum anlagde Firmaet en Filial i Malmø, hvor bl. a. »Skånska Aftonbladet« blev startet. I Midten af Firserne byggede Firmaet sin egen Ejendom i Linnésgade 22, hvor den nu har haft til Huse i over 30 Aar.

Det er i første Række Dagbladsvirksomheden, der har lagt Beslag paa Arbejdskraften i de mange Aar, Forretningen har bestaaet, men ved Siden heraf er der ogsaa i Bog- og Akcidenssætteriet udfoldet en betydelig Virksomhed, og herfra er der i Tidernes Løb udgaaet mange store Arbejder, bl. a. en Del Ugeblade og andre større Ting, der falder ind under Bog- og Akcidensbranchen, saaledes »Vejviseren«, der for hvert Aar, der gaar, maa udvides, og til hvis Fremstilling der fordres et meget stort Materiale.

Iblandt Københavns Typografer, særlig de lidt ældre, er O. C. Olsen en kendt Mand, bl. a. som mangeaarig Formand for »Københavns Bogtrykkerforening« og som Medlem af flere Tarifkommissioner.

Til Slut skal nævnes O. C. Olsens filantropiske Virksomhed i Lærlingeforeningen, i hvilken han har nedlagt et stort Arbejde, og hvis Formand han har været i mange Aar.

O. C. Olsen leder stadig Forretningen i Forbindelse med sin Kompagnon Hr. Trolle. F.

Bogtrykkerbladet

er meget indigneret over, at Peter Steffensen her i Bladet har skrevet én Artikel, hvis Fremkomst skyldes en Trykfejl i »Social-Demokraten«.

Jeg véd ikke, om »Social-Demokraten« har bragt en Rettelse til den uheldige Trykfejl, men hvis dette ikke er Tilfældet, er der jo intet galt i, at Fejlen nu er bleven anholdt. At det skulde være saa ovenud indlysende, at der ikke kunde være Tale om et Dyrtidstillæg af 1 à 2 Kr. pr. Dag, kan jeg ikke indrømme, *thi det var jo ikke en eneste Øre for meget*, naar man erindrer, at Prisstigningen er oppe paa de 100 pCt. Jeg tvivler da heller ikke om, at der er flere af »Social-Demokraten«s Læsere, som har faaet Trykfejlen i »den forkerte Hals« — som Bladet udtrykker sig.

Men naar Arbejdsgivernes Blad er saa fortørnet paa Peter Steffensen og »Typ.-Tid.«s Redaktør over Artiklens Fremkomst, skulde Grunden vel aldrig være at søge i den Omstændighed, at man netop fra den Side ønskede, at Trykfejlen skulde leve.

Det kniber jo med at faa Lærlinge til Faget. FR. N.

Generalforsamlinger og Møder.

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Onsdag den 17. Oktober. — Regnskabet, der balancerede med Kr. 371.00, godkendtes.

Et Par kritiserende Bemærkninger fremkom over Forhandlingsprotokollen, hvori der var indløbet en lille Fejl. Der stod under Omtalen af Valget til Forbundsstyrelsen: »Kragh blev valgt«. Der skulde staa: »Kragh *indstilledes* til Medlem af Forbundsstyrelsen«.

Derefter var der en lokal Sag under Debat, en Opsigelse fra »Nakskov Tidende«.

— — —

Efter en Opfordring af POULSEN skal jeg meddele, *at i Nakskov Afdeling er der sket dette Fænomen, at en Syndikalist, Rümiche, er Tilhænger af »De samvirkende Fagforbund«.*

I Sandhed enestaaende! AAGE ROSENBERG.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Fredag den 19. Oktober. — Til Dirigent valgtes VALDEMAR HANSEN, til Sekretær: P. CHRISTIANSEN. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Kassereren, H. P. BERGMANN, oplæste de reviderede Regnskaber. Afdelingens Regnskab udviste: Indtægt: Ord. Kont. 2316.80, Tilsk. fra Hovedkassen 447.00. Udgift: Rejseunderst. 175.50, Underst. paa Stedet 1594.50, Sygeunderst. 580.00, Begravelseshjælp 100.00, Administrationstilsk. 53 25, Indsendt til Hovedkassen 260.55. Balancesum 2763.80. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 980.32. Kassebeholdning 231.71. Regnskaberne godkendtes enst. — Til Foredragsforeningen af 1901 bevilgedes 10 Kr. og til Aftenskolen for Arbejdere 10 Kr.

Lærlingenes Forening ønskede Repræsentation ved Afdelingens Møder og Generalforsamlinger. — FORMANDEN forelagde Sagen og udtalte paa Styrelsens Vegne, at saalænge Lærlingeloven ikke var undergaaet en Revision, vilde et Samarbejde mellem Lærlingeforeningen og Afdelingen ikke kunne bringe de positive Resultater, som ønskedes. Men Afdelingens Ledelse skulde som hidtil bistaa Lærlingene paa alle de Omraader, hvor Lovgivningen ikke lagde Hindringer i Vejen. — I Diskussionen deltog AAGE MØLLER, HARALD JENSEN, J. CHR. PETERSEN og FORMANDEN. — Efter at en Resolution, stillet af Aage Møller og Harald Jensen, var taget tilbage, sluttede Generalforsamlingen sig til Styrelsens Standpunkt. — Det vedtoges enst., at Afdelingens Banner fremtidig ogsaa skal repræsentere ved Hustruers Begravelse.

Der forelaa til Diskussion Spørgsmaal om Ekstraunderstøttelse til Arbejdsløse. — FORMANDEN pointerede, at Afdelingens Kasse ikke kunde løfte denne Opgave, da der var 10 % af Medlemsantallet ledig, og han ønskede paa Styrelsens Vegne Sagen henvist til Forbundet. — J. CHR. PETERSEN mente, at Afdelingens Medlemmer ved et Ekstrakontingent af 25 Øre ugenl. kunde løse Opgaven, og han stillede Forslag om, at de ugifte Arbejdsløse, som var afskaaren fra at nyde nogen ekstra Hjælp efter Dyrtidsloven, fra førstkommende Fredag af Lokalkassen skulde udbetales 3 Kr. i Ekstraunderstøttelse.

Paa disse to forskellige Synspunkter udspandt der sig en længere Diskussion, hvorunder det fra Forslagsstillerens Side særlig fastholdtes, at hurtig Hjælp var nødvendig. — Forslaget om de 3 Kr.s Ekstraunderstøttelse vedtoges med 20 St. — Styrelsens Forslag fik 15 St.

— — —

Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpekassen. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Det reviderede Regnskab oplæstes og godkendtes. Kassebeholdn. fra forr. Kvartal 7388.69, Kongent 65.40. Tilskud til Lokalkassens Administration 45.72, Kassebeholdn. 7408.37. Balancesum 7454.09. — Til 9 Enker fordeltes 395 Kr.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Oktober ordinær Generalforsamling paa Kafé »National«. — RASM. BINDSLEV bød Velkommen og overtog Dirigenthvervet, hvorefter han forelagde Regnskaberne: Hovedkassens med en Balance af Kr. 550.25, indsendt til Hovedkassen Kr. 158.75; Lokalkassens Regnskab med en Balance af Kr. 76.20, Formue Kr. 23.26; begge Regnskaber godkendtes.

Punkt 2 ang. Brændselsforsyningen udgik, da en fremkommen indenrigsministeriel Bekendtgørelse havde forhindret Sagens Realisering.

Under Eventuelt drøftede man med forestaaende Afstemning for Øje Udmeldelsen af »De Samvirkende«; selv om Meningerne var delte, var Stemningen dog overvejende for at blive i »De samv. Fagforbund«.

ROB. —N.

Nær og Fjærn.

Lokalformanden i Kallundborg. Understøttelserne udbetales *kun* paa Formandens Bopæl, Lundevej 9². Træffes 12—1 Middag og 6—8 Aften.

25-Aars Jubilæum. Vor Kollega, CHR. JOHANSEN, kan paa Søndag den 11. ds. fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse i J. M. Elmenhoffs Bogtrykkeri i Randers. Efter 4 Aars Læretid i Hobro udlærte J. i ovennævnte Firma, og arbejdede derefter som ung Svend i Aarhus og Horsens, hvorefter han atter vendte tilbage til »Randers Amtsavis«, hvor han nu har arbejdet uafbrudt i 25 Aar. Johansen, der hører til de stille indenfor vor Organisation, er en retskaffen og god Kollega, der nyder saavel sine Kollegers som Arbejdskammeraters Agtelse. —CH.

Sølvbryllup. Mandag den 12. November kan Bogtr. P. HANSEN og Hustru fejre deres Sølvbryllup. P. H., der er Medlem af vor Organisation, har i de sidste 7 Aar været Indehaver af Bogtrykkeriet, Gasværksvej 9, København, som han har forstaaet at arbejde op til en ret omfattende Virksomhed. — P. H. har i en Aarrække arbejdet i Odense, hvor Sølvbrudeparret var kendt og afholdt i vide Kredse. C. F.

Jubilæet den 30. Oktober for Laur. Jensen formede sig paa festligste Maade. Om Formiddagen indfandt saavel Forretningsudvalget som Afdelingsstyrelsen og Bestyrelsen for Stiftelsen sig i de med Blomster og Bannere smykkede Kontorer for at gratulere og overrække smukke Erindringsgaver. Om Aftenen samledes ca. 220 Trykkere med Festens »Genstand« paa Gimle til en Fællesspisning, hvor Forbundets Formand holdt Festtalen og hvor Taler og Sange afløste hinanden. Formanden for Festudvalget, Hr. Johs. Larsen, overrakte paa 358 Bidragyderes Vegne L. J. en Opsats af Sølv samt en smukt udført Adresse, tegnet af Sætter Georg Andersen hos Schultz. Kl. 11 fulgte ca. 200 Festdeltagere Jubilaren hjem til Tonerne af »den lille Jensen«, og man skiltes under Leveraab for L. J., hans Hustru og Organisationen. Der indløb til Festen langt over 100 Telegrammer.

Dødsfald. I Lørdags begravedes et af vore gamle Medlemmer FR. THORVALD AMTOFT efter faa Dages Sygdom af Apopleksi. A. var født 1845 og blev saaledes 72 Aar. Han havde nylig ophørt med Arbejdet i »Berl. Tid.«, i hvilket Firma han i en lang Aarrække havde været en flittig og trofast Arbejder, der kun efterlod sig Venner.

Brev henligger til Emil Jeppesen (har været adresseret til Norge).

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

»G. K.« 10.00, Direktør Bergenholz 20.00, Efteraarsfesten à conto 400.00, Axelholms Pers. 1.—3. Bidr. 12.85, I. H. Schultz Pers. 1.—2. Bidr. 70.00, Langkjærs Pers. 1.—2. Bidr. 8.65, Martin Larsen 2.50, S. L. Møllers Pers. 1. Bidr. 17.00, Knudtzons Pers. 1. Bidr. 14.10, Social-Demokratens Pers. 1. Bidr. 100.00. Tilsammen 655.10. Bidrag modtages fremdeles.

København, den 7. Novbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Flyttet Lokalformand.

Lokalformanden i Grenaa, Typ. Hagen Christensen er flyttet til Storegade 56.

Kvittering for modtagne Juli Kvartalsregnskaber.

2. November: Lyngby intet at indsende. 3. November: Fredericia 94.25. 5. November: Middelfart pr. Bl. 83.45. 6. November: København pr. Bl. 6000.00, kont. 431.12, ialt 6431.12.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 6. November 1917.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

31. Oktober: Hjørring 200.00; Struer 50.00. 1. November: Hillerød 200.00. 2. November: Nykøbing M. 50.00. 3. November: Thisted 50.00. 5. November: Middelfart i Stedet for Juli Kvartals Overskud 83.45; Svendborg 150.00. 6. November: Helsingør 150.00; Vejle 200.00; København i Stedet for en Del af Juli Kvartals Overskud 6000.00.

København, den 6. November 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Carl Fr. Jensen, udl. 1/11 17 hos Teller (arb. s. St.). Sætter Kai Weile, udl. 1/10 15 hos Weile & Sønner (arb. s. St.). Trykker Holger Helmuth Ragnhart Ganvig, udl. 1/11 17 hos Rasmussen & Olsen (Harald Jensen), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Chr. Jul. Nielsen, udl. 26/10 17 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Trykker Bror Weile, udl. 1/1 15 hos Weile & Sønner (arb. s. St.). Paal. Margrethe Kirstine Gosmann, udl. 1912 i Odense (Skou & Madsen). Paal. Esther Augusta Stoltze-Hansen, udl. 2/11 17 hos Truelsen (arb. s. St.). Paal. Gunna Else Brock-Møller, udl. 19/10 17 hos Kruckow & Waldorff (arb. s. St.). Paal. Marie Elvine Nielsen, udl. 1/11 17 hos Backhausen (arb. s. St.). Paal. Norma Louise Olsen, udl. 1/11 17 hos Andreasen & Lackmann (arb. s. St.). Hjælpearb. Oskar Vilh. Olsen (Egm. H. Petersen). 393 Johan Bruuns Hustru Ragnhild Elisabeth.

Aarhus, Sætter Otto Knudsen, udl. 1/11 17 i Nationaltrykkeriet. Bogense, Sætter William Senius Berggreen, udl. 1/11 17 i Bogense Avis. Hjørring, Sætter Johannes Albinus Christensen, udl. 31/10 17 i Vendsyssel Tidende, og Sætter Ambrosius Lottrup, udl. 1/11 hos Th. Mortensen. Maribo, Sætter Holger Rasmus Rasmussen, udl. 1/11 17 hos Martin Andersen. Næstved, Trykker Frederik Lund, udl. 2/11 17 i A/S. Næstved Tidende. Ringkøbing, Sætter Carl Kirkegaard, udl. 1/11 17 hos Strandbygaard, Skjern. Silkeborg, Sætter Alfred Michaelsen, udl. 1/11 17 hos Johansen & Jørgensen. Skive, Sætter Marius Oskar Brøndum, udl. 1/11 17 hos Bøjle Hansen. Slagelse, Paal. M. Stampe Hansen, Paal. Nancy Mathilde Emilie Larsen, Paal. Ella Olin. Paal. Anna Sørensen. Viborg, Paal. Katrine Kramer, indtr. 1/11 17, og Paal. Karna Nørskov, indtr. 1/11 17.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2894 Jørgen H. Andersen fra Rejse (arbl.). 3469 Peter Aage Andersen fra Helsingør (O. C. Olsen). 3975 Peter Jensen fra Næstved (arbl.). 4023 Aage A. E. Jørgensen fra Udl. (arbl.). 2578 Jens Poulsen fra Randers (arbl.). 3923 Svend Aage Picard fra Rejse (Laursen).

Aalborg, 6689 Jens Chr. Larsen Sørensen (Militær). Esbjerg, 6373 Gudrun Nielsen (Esbjerg Avis), 3915 Thomas Chr. Pedersen (arbl.) og 3425 Axel Andersen (arbl.). Fredericia, 3809 Christian Jacobsen. Grenaa, 3486 Edv. Johs. Munck (Djursland). Hillerød, 3649 Vilh. Hansen (R. Pallesen). Hjørring, 3848 Asger E. Petersen (arbl.). Holbæk, 3866 Axel Jørgensen (Amtsavisen). Maribo, 2837 Thorkild Viktor Lund (arbl.). Nyborg, 3891 H. A. Johs. Frederiksen (arbl.). Næstved, 3747 Alf. Faxedahl i Pl. og 3734 Lilli Grønbech i Pl. Ringsted, 3495 Gudmund R. Krog (arbl.) og 3334 Asger Nielsen (arbl.). Viborg, 1667 Axel Fr. M. Lundgreen (Frederiksen).

Fratraadte.

København: 3649 Vilh. Hansen til Hillerød i Pl. 315 P. Theodor Trab til Udl.

Esbjerg, 3923 Svend Aage Richard til Holstebro. Grenaa, 3985 Thomas Chr. Pedersen til Esbjerg (paa Skole). Haslev, 3334 Asger C. G. Nielsen til Ringsted (arbl.). Hillerød, 3765 Carl Alfr. Petersen til Næstved (arbl.) og 6154 Victor Jensen til Næstved i Pl. Hjørring, 6234 M. G. C. Rasmussen til Aalborg i Pl., 3458 Christian Nielsen til Aalborg (arbl.), og 6689 Jens Chr Sørensen til Aalborg (Militær). Hobro, 6243 Sander Nielsen til Aars i Pl. Kallundborg, 3866 Aksel J. P. Jørgensen til Holbæk i Pl. Middelfart, 3994 A. Andersen til Odense i Pl. Nykøbing F., 3652 Arnold Jørgensen tli Nakskov i Pl. Næstved, 3975 Peter Jensen til København (arbl.). Randers, 2578 Jens Poulsen til København (arbl.). Ribe, 6373 Gudrun Nielsen til Esbjerg i Pl. Silkeborg, 3495 G. R. Krog til Sorø (arbl.), 3410 J. C. Schou (paa Rejse), 3455 John Hugo Jørgensen (paa Rejse). Struer, 3486, Edv. Johs. Munck til Grenaa i Pl. Stubbekøbing, 2837 Th. V. Lund til Maribo (arbl.).

Udmeldte.

Herning, 6958 Anton Larsen (Bogtrykker). Thisted, 6270 Poul Chr. Edv. Poulsen (Journalist). Vejle, 4934 Paal. Karen Larsen og 4925 Paal. Caroline Hansen (begge fratraadt Faget).

Død.

København: 917 Sætter Fr. Chr. Th. Amtoft.

Typografernes Sangforening.

Iaften og fremdeles **hver Fredag** Kl. 8 Sangøvelse i »Harmonien«, Nørrevold 23. De almindelige ugentlige Møder vil fremtidig ikke blive averterede. (1 J)

T. S. **Gymnastik** i Lokalet Forchhammersvej 18. *Damer:* Søndag Form. Kl. 9½—10½ og Onsdag Aften Kl. 7½—8½. *Herrer:* Søndag Form. Kl. 11—1 og Onsdag Aften Kl. 8½—10. Saafremt Belysningsforholdene kan ordnes. STYRELSEN. (2 e)

ANNONCER

Akcidens-Sætter-Trykker,

eventuelt Avis- eller Akcidenssætter, ønsker absolut fast Plads, helst paa Sjælland. Godt anbefalet. Billet mrkt. »270« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

(militærfri), 21 Aar, hurtig *Avis-*, *Annonce-* og *Akcidenssætter* samt har en Del *Kendskab til Linotype-Maskinen*, ønsker Plads *straks*. Anbefalinger haves. Brev mrkt. »269« modtager Ekspeditionskontoret.

En Linotype-Maskinsætter

(eng. System), der vil være villig til at arbejde som Haandsætter den halve Dag, kan faa en varig Plads straks. Billet mrkt. »266« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søges til Nytaar i et mindre Trykkeri paa Landet (Jylland). Ny Eickhof Presse. Ikke Akcidens. Billet mrkt. »268« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181, (14)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Thingvalla Alle 28, S.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 16. NOVEMBER 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

afholder

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 18. November Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Formen for Ekstrahjælpen til Arbejdsløse. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 6. Forslag fra Styrelsen om Laan (Mærker) til Koksindkøb. 7. Indsendt Forslag om Bevilling af 200 Kr. til »de konsekvente Anti-Militarister«s (Militærnægternes) Agitation. STYRELSEN.

Vort Fag, vor Løn og vore Lærlinge.

JEG har søgt at finde ud af, hvorledes det kan være, at vort forhen saa gode Fag i de senere Aar er blevet til et af de sløjeste, og er kommet til et Resultat, som jeg gærne vilde udrede for mine Kolleger.

Det almindeligste Svar, man faar ved Henvendelse til sin Principal om Lønforhøjelse er, at det er ham desværre umulig at give mere, der tjenes intet paa Trykarbejdet, og Konkurrencen er saa stor; noget om det er der jo. Jeg tror i hvert Fald, man skal lede længe omkring i Verden, inden man finder et Sted, hvor Konkurrencen med Priserne paa Bogtrykarbejdet er større end her i København, men Skylden ligger baade hos Principal og Arbejder, og maa søges i vort Forhold til og Sløseri med Lærlingespørgsmaalet.

De fleste Typografer skænker — hidtil i hvert Fald — naar de først er udlærte, ikke Lærlingene en Tanke, og er blot glade over, at de slap over de 5 Aar; om Lærlingenes lille Løn, lange Arbejdstid, ja, om de i det hele taget lærer noget, er glemt — dem om det.

Vore Principaler tænker kun paa Lærlingene som et Udbytteobjekt og som en Kilde, hvorfra de stadig kan faa rekruteret Markedet og kunstigt skabe daarlige Tider for Arbejderne, hvorfor deres stadige Feltraab er: Antag Lærlinge.

Jeg tror, de ærede Herrer Bogtrykkere er noget kortsynede, hvorfor jeg vil tillade mig muligvis at give dem et andet og bedre Syn paa denne Sag til Gavn for dem selv ikke mindst. Det er nemlig godt nok, at der stadig er ledige Folk og Lønnen derved holdes nede, grundet paa de mange Lærlinge; men da det er de smaa Bogtrykkerier, der procentvis udlærer langt de fleste Lærlinge, skabes der herved en meget skarp Konkurrence for de mellemstore og større Trykkerier, som forholdsvis ikke maa have saa mange Lærlinge; derved trykkes Priserne paa Bogtrykarbejdet ned. Her er vi ved Sagens Brændpunkt; kun gennem de mange og billige Lærlinge kan de smaa Bogtrykkerier konkurrere, derved holdes Trykpriserne nede og samtidig Arbejdslønnen.

Vi kan umulig være interesserede i Opretholdelsen af Favoriseringen af de mange smaa Fyrtøjer paa Bekostning af vor Løn. Steder, hvor der kun arbejder en Svend eller to, Steder, hvor Principalen beregner Arbejdet saa lavt, at det kun kan udføres ved, at Mester og Drenge arbejder det halve Døgn over, hvor der er lige saa mange Lærlinge som Svende, Lærlinge, som intet lærer, og som Følge deraf i mange Tilfælde ligger Fagforeningen til Byrde, naar de faar udlært.

Vi maa, Bogtrykkere som Typografer, hurtigst muligt faa Lærlingespørgsmaalet løst til Gavn for begge Parter, og jeg tror, at det bedst ordnes ved Forrykkelse af Lærlingeskalaen, Læretidens Nedsættelse til 4 Aar og Lønforhøjelse til Lærlinge: 8—12—16—20 Kr.

Da Børn nu om Tiden gaar i Skole til deres 15. Aar, finder jeg, at en 4-aarig Læretid maa være nok, da det jo er Meningen, at Drengene skal lære Faget og ikke bruges til Bygang og Kørsel; men ved en 4-aarig Læretid er det nødvendigt at forandre Lærlingeskalaen, da Faget ellers hurtigt vilde blive overfyldt, og jeg tror, at den bedste Maade var blot at forrykke den nuværende Skala saaledes:

Den gamle Skala.				Det samme gælder for Trykkere.
1—2	Sættere	1	Sætterlærling	
3—5	—	2	—	
6—9	—	3	—	
10—14	—	4	—	
15—20	—	5	—	
over 20	—	6	—	
Det nye Forslag.				
2—3	Sættere	1	Sætterlærling	
4—6	—	2	—	
7—10	—	3	—	
11—15	—	4	—	
16—21	—	5	—	
over 21	—	6	—	

Som man ser, har jeg strøget det første Tal, saa først, naar der gennemsnitlig arbejder 2 Mand om Aaret, maa der være en Lærling; for vi kan jo godt være enige om, at de Trykkerier, hvor Principalen selv alene er Svend, er et mindre godt Lærested, men et Sted, hvor Drengene bliver brugt til alt muligt, baade Dag og Nat.

I 90'erne var Gennemsnitslønnen for Typografer ca. 20 Kr. — nu er den henimod det dobbelte, men dog for lidt; Lærlingene havde den Gang samme Løn som nu (3—4—5—6—8 Kr.), saa enhver maa kunne indse, at de mellemstore og større Trykkerier umulig kan konkurrere med de smaa Trykkerier med Akcidensarbejde o. lign., Trykkerier med indtil 3—4 Mand, hvor der er ligesaa mange Lærlinge til en saa fabelagtig billig Pris. Vi maa derfor op paa en Løn for Lærlinge af 8—12—16—20 Kr.

I 90'erne var Tiderne nogenlunde, nu er de meget sløje, og jeg paastaar, det er paa Grund af, at Lønnen for Lærlinge ikke er fulgt med Svendelønnen, samt paa Grund af, at den nuværende Lærlingeskala absolut er i de smaa Trykkeriers Favør.

Hvis de her skitserede Forslag blev gennemførte, vilde Priserne stige paa Tryksagerne og derigennem Lønnen stige for Arbejderne.

København, i Juli 1917. KARL K. MADSEN.

Et Hjærtesuk.

Det Hjærtesuk som P. Bondesen i et tidligere Numer af vort Fagblad udstøder om de forskellige »Delingslinjer« — som efter hans Mening findes indenfor vort Forbund — er vist i dybeste Forstand et personligt Følelsesudbrud, som *maatte* have Luft.

At »Enhed og Fællesfølelse giver Styrke« er en selvfølgelig Sag, men lige saa givet er det, at der indenfor et Forbund som vort maa findes forskellige Anskuelser, som netop gennem Brydninger indbyrdes maa skabe det Liv og det Grundlag, som er nødvendig for overhovedet at vi kan faa Maalene klaret og skabe Impulser til Forbedringer i Fremtiden.

Jeg tror, at P. Bondesen og enkelte andre ældre Kolleger lider af Frygt for Kritik, og dog er en *sund* og *aaben* Kritik jo netop det ønskeligste af alt indenfor en Forening. Ligeledes er de besat af en underlig »Kærlighed« til Ungdommen, især den Ungdom, som er »opflasket gennem de socialdemokratiske Ungdomsforeninger.« (Her var jo ogsaa Plads for en Delingslinje.) De ønsker gerne at se Ungdommen møde fuldtallig til Foreningens Møder, men lad blot et ungt Medlem aabne Munden og forklare sin Mening om Tingene, saa tales der straks om »Systemskifte« og lignende Trusler.

At der naturnødvendig vil blive en Skellinje »mellem de større og mindre Provinsbyer« vil vist enhver Kollega indrømme, thi i de mindre Byer skal der jo for den lavere Løn præsteres akkurat det samme Arbejde som i de større Byer til den højere Løn, skønt Levefoden ikke i mindste Grad er ringere. I enkelte Tilfælde endda større. Denne Skellinje tror jeg ikke forsvinder, før Lønnen er ens overalt i Provinsens Byer; men var Odense-Forslaget ikke bleven nedstemt (P. Bondesen anbefalede det), var der heller ikke denne Gang bleven slettet noget Skel.

Bondesen skriver ligeledes, at i Odense »har man ment at turde trække en Delingslinje mellem de *bedre* og *de mindre godt lønnede Kolleger*«.

Ja, det var paa Tale under Debatten om Odense-Forslaget, og fra Bondesens og fleres Sider blev det grebet og holdt op i Lyset som et Skrækkens Tegn paa, hvor langt den »vilde« Opposition var ude.

Og saa bundede det hele i, at man *menneskelig* set forstod, at de »bedre« lønnede hellere ønskede Odense-Forslaget vedtaget end vove det uvisse. (Afstemningsresultatet gav os jo ogsaa Ret.) Vil Bondesen hæfte Betegnelsen *Simpelhed* paa sine Kolleger, som havde et andet Syn paa Odense-Forslaget end ham selv, saa værsaartig; man kan med *lige saa stor* Berettigelse vende Sagen om.

Selvfølgelig er Forskellen i Løn-Afregningen ikke større end at vi allesammen bør føle os som Arbejdere og ikke eje »Overklasse-Fornemmelser«; men det viser sig — desværre — naar vi skal til at vise vor Samhørighed i Gerning, hvormange møder saa?

— Held og Tilfældighed, maaske parret med en passende Tilpasningsevne, spiller sikkert langt den største Rolle i Hensynet til de Mænd, der kan bringe »noget ud af deres personlige og faglige Arbejde«. Det er jo kun den enkelte, som hæver sig op over Gennemsnittet.

— — —

Jeg skulde ikke have ulejliget Bondesen og vort Fagblad med disse mine faa Ord — jeg er jo en af »de unge« —, dersom hele Formen for Artiklen ikke var saa bitter og personlig, saa den *maatte* kræve Svar.

Ringe, den 15. Oktober 1917. Johs. Christensen.

50-Aars Jubilæum.

For anden Gang i Aar har Personalet i »Nationaltidende« Lejlighed til at hædre en gammel Kollega, idet vor Aftrækker, A. Kreutzberg, Søndag den 18. ds. fejrer 50-Aarsdagen for sin Ansættelse i Firmaet C. Ferslew.

Jubilaren kom som 14-aarig i Stentrykkerlære hos Firmaet C. Ferslew i St. Kongensgade, og blev efter Læretidens Ophør ansat som Aftrækker ved de Ferslew'ske Blade — der den Gang blev trykt i samme Ejendom —, men flyttede senere med Bladene til deres nuværende Ejendom, Ved Stranden 18.

Kreutzberg, der i et og alt er en hæderlig og brav Kollega — afholdt af alle, saavel Kammerater som Overordnede — varetager trods sine 64 Aar sin til Tider ingenlunde lette Bestilling til alles Tilfredshed.

Ligeledes har Kreutzberg, der med Rutine betjener saavel en lille Rotationspresse som en »Fluesmækker«, ved Trykning af Festsange og lign. gjort et stort og meget paaskønnet Arbejde for sine Kolleger.

Paa Jubilæumsdagen samles Hr. Kreutzberg med sine Kolleger i »Natt.« til en tvangfri Sammenkomst paa »Gimle«. —v.—

Ekstrahjælpen til de Arbejdsløse.

I Anledning af, at J. Bruun i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« er utilfreds med Styrelsens Beslutning om, at Uddelingen af Ekstrahjælpen til vore Arbejdsløse først skulde begynde fra Nytaar, vil jeg gærne oplyse, at denne Bestemmelse er taget efter moden Overvejelse.

For det første ønskede man, at Juleindsamlingen ikke skulde svækkes, fordi de Arbejdsløse fik et Par Kroner om Ugen i »Dyrtidshjælp«. Og dernæst er der desværre al Udsigt til, at de Arbejdsløses Stilling bliver langt tristere *efter* Jul, end for Øjeblikket. Derfor er Beslutningen ikke truffen for at skade de Arbejdsløse — hvem vilde dog gøre det? —, men for at værne os imod, at Kassen for hurtigt blev tom. Bruuns Bemærkning om, at slaar Pengene ikke til, saa kan man blot »tage af Kassen«, vidner ikke om ret megen Indsigt i Afdelingens Stilling indenfor Forbundet.

Forøvrigt er denne Sag jo paa Dagsordenen til Generalforsamlingen paa Søndag. Det viser sig nemlig, at saafremt vor Organisation yder Fagets Arbejdsløse en kontant Ekstrahjælp, *saa vil et tilsvarende Beløb blive fradraget det Statstilskud, vi ellers vil modtage* efter den nye Lov af 27. Oktober 1917.

Og selv om mange paastaar at ville ofre alt »for Fædrelandet«, saa plejer der dog at være Maade dermed, hvis det koster noget!

Derfor kan jeg berolige J. Bruun med, at der alligevel *er* en Smule »Mening i Galskaben« med Styrelsens Beslutning — selv om *han* ikke fatter det! Vilh. Wartenberg.

En interessant Skrivelse.

Den Henvendelse, Horsens-Kollegerne har sendt samtlige Bogtrykkere (ogsaa Bladene) i Horsens havde følgende Ordlyd:

Hr. Bogtrykker N. N.

I Fortsættelse af vor Skrivelse af 18. Oktbr. til Horsens Bogtrykkerforening maa vi høfligst meddele Dem, at paa Grund af de stadig stigende Priser paa Levnedsmidler, Husleje, Ildebrændsel og Klæder har samtlige Typografer paa Bog- og Stentrykkerier i Horsens vedtaget at forhøje Prisen paa Arbejdsydelse med 3 Kr. pr. Arbejder pr. Uge fra 15. November d. A. at regne. Kan denne Betaling ikke ydes, ser vi os nødsaget til at søge hen paa bedre lønnede Pladser.

Horsens, den 27. Oktober 1917. Paa samtlige Arbejderes Vegne: Theodor Jørgensen.

Forhaabenlig stiller de Herrer Principaler i Horsens sig imødekommende overfor Typografernes berettigede Krav. De maa jo huske paa, at saa godt som hver Dag bringer *sin* Prisforhøjelse paa de allernødvendigste Livsfornødenheder, saaledes at den Lønforhøjelse, vi fik i Sommer, forlængst er forsvundet som en Draabe i det store Ocean. Principalerne har da ogsaa flere Steder erkendt dette, idet de har ydet gode Dyrtidstillæg. Red.

Kvinders Lønninger i Bog- og Stentrykkerier i København.

Nedenstaaende Tabel viser Lønningerne for Kvinder i København i Henhold til Statistik, optaget i Ugen fra 8.—14. Septbr. 1917:

Bogtrykkerier: Ordinær Arbejdstid paa 8 Timer.

Antal Virksomheder	Samlet Antal Arbejdere	Kr. 15	Kr. 16	Kr. 17	Kr. 18	Kr. 19	Kr. 19½	Kr. 20	Gennemsnit Kr.
110	406	1	35	195	134	37	2	2	17.44

Desuden opgav 6 Kvinder at arbejde paa forlagt Arbejdstid med en Gennemsnitsløn paa 21 Kr., og endvidere var der beskæftiget 49 Elever med en Gennemsnitsløn paa Kr. 9.83. Den samlede Gennemsnitsløn pr. Uge for alle i Bogtrykkeri beskæftigede Kvinder er herefter Kr. 16.69.

Stentrykkerier: Ordinær Arbejdstid 8 Timer.

Antal Virksomheder	Samlet Antal Arbejdere	Kr. 15	Kr. 16	Kr. 17	Kr. 18	Kr. 19	Kr. 19½	Kr. 20	Gennemsnit Kr.
19	50	—	1	29	15	4	—	1	17.50

Desuden var der beskæftiget 17 Elever med en Gennemsnitsløn paa Kr. 11.41. Den samlede Gennemsnitsløn for alle i Stentrykkeri beskæftigede Kvinder er herefter Kr. 15.96.

Som det vil ses er Gennemsnitslønnen for udlærte Paalæggersker og Hjælpere lidt højere i Stentrykkerierne end i Bogtrykkerierne. Til Gengæld anvendes der det første Sted flere Elever end i det sidste, nemlig for hver Elev henholdsvis 3 og 8 udlærte Paalæggersker.

Generalforsamlinger og Møder.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 12. Oktober paa »du Nord«. — Formanden bød Velkommen og Carl Hansen valgtes til Ordstyrer.

Punkt 1 paa Dagsordenen var Protokollen, der oplæstes og godkendtes

Punkt 2. Regnskaberne, der fremlagdes af Formanden. I Rejseunderstøttelse er ydet 14 Kr., Understøttelse paa Stedet 174 Kr., Sygeunderstøttelse 170 Kr. Balance 455 Kr. Lokalkassens Udgift var 77 Kr. 17 Øre. Kassebeholdning 13 Kr. 46 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes.

Punkt 3. Indførelse af et Kvitteringssystem. — FORMANDEN fremlagde et Forslag fra Bestyrelsen, gaaende ud paa, at der indføres Kvartalskort, som afstemples af Inkassatorerne Uge for Uge. Forslaget vedtoges.

Punkt 4. FORMANDEN fremlagde og skitserede nærmere et Forslag fra Bestyrelsen, gaaende ud paa Oprettelse af en Syge-Hjælpekasse indenfor Lokalafdelingen. Mente, at en saadan Kasse kunde bære sig med et ugentlig Kontingent af 10 Øre, og anbefalede Kollegerne at støtte Tanken. — AMORSEN anbefalede ligeledes, medens derimod L. CHRISTENSEN og H. BJØRN nærede Betænkeligheder ved at gaa med til en saadan Hjælpekasse. Det vedtoges foreløbig at forhøje Kontingentet til Lokalkassen til 25 Øre for derigennem at faa dannet et Grundfond for Kassen, samt rette en Forespørgsel til Forretningsudvalget, om yderligere Forhøjelse af Lokal-Kontingentet var lovligt.

Under Punkt 5, Eventuelt, bevilgedes den sædvanlige »Husleje«.

Generalforsamlingen var besøgt af 17 Medlemmer. CHR. A.

Herning Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Oktober i Haandværkerforeningen. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen, og valgtes til Dirigent.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Hovedkassens Regnskab balancerede med 261 Kr. 35 Øre, og Lokalkassens med 72 Kr 43 Øre. Regnskaberne godkendtes. — Bestyrelsen foreslog forskellige Ændringer i Lokalkassens Love, hvilke vedtoges. Det overlodes til Bestyrelsen at foretage det fornødne. — Angaaende et Forhold paa et Trykkeri vedtoges det at indberette Sagen til Hovedbestyrelsen. — Et Forslag om Kontrolkort toges til Efterretning.

Til Slut vedtoges det at lade Kassen betale Husleje, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen. L. D. C.

Bladsætterklubben.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes *Søndag den 25. ds. Kl. 11½* hos BALTZER med følgende Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Lokalafdelingen i København.

Ekstrakt af Regnskab for Juli Kvartal 1917.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1917:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 42172.21	
Trykkernes do.	- 6235.45	
do. Ekstrakasse	- 1747.77	
do. Begravelseskasse	- 4379.84	
Kvindernes Privatkasse	- 882.30	
Lokalkassen	- 18774.60	
Det særlige Fond	- 1414.55	
		Kr. 75606.72
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent m. m.	Kr. 16686.24	
Tilskud fra Hovedkassen	- 9500.00	
		- 26186.24
Sygekassen: Kontingent	Kr. 10401.95	
Dyrtidshjælp til Syge refunderet	- 2719.55	
Tilskud fra Hovedkassen	- 6000.00	
		- 19121.50
Hjælpekassen: Kontingent		- 3294.70
Begravelseskassen		- 2738.80
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende Medl.	Kr. 3230.70	
do. - halvtbetalende —	- 624.89	
Tilskud fra Forbundet	- 1163.25	
do. - Sygekassen	- 450.00	
do. - Begravelseskassen	- 200.00	
Renter af Sparekassen	- 245.88	
Koksafdrag	- 552.21	
Betalt Laan	- 27.00	
Billetsalg til Sommerfesten	- 475.50	
Refunderet Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 12164.60	
		- 19134.03
Sætternes Privatkasse		- 1074.46
Trykkernes do.		- 233.12
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 58.00
Kvindernes Privatkasse		- 158.77
Det særlige Fond		- 439.80
Balance		Kr. 148046.14

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Rejseunderst. à 1.75 (7 Medl. i 65 Dg.)	Kr. 113.75	
do. à 1.25 (53 » i 1056 »)	- 1320.00	
Underst. p. St. à 2.00 (259 Mdl. i 9638 Dg.)	- 19276.00	
do. à 1.25 (27 Kv. i 960 »)	- 1200.00	
do. à 1.00 (31 Kv. i 845 »)	- 845.00	
do. à 1.00 (5 Mdl. i 130 »)	- 130.00	
Barselshjælp à 2.00 (1 Kv. i 24 »)	- 48.00	
Omflytningsbidrag (9 Medl.)	- 110.00	
Rejsebeløb (1 Medl.)	- 2.00	
Tilskud til Lokalkassen	- 1163.25	
Indsendt til Hovedkassen	- 1978.24	
		Kr. 26186.24
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem til 101 Md. og 45 Kv.	Kr. 6106.50	
do. paa Hosp. til 11 Md. og 4 Kv.	- 1208.75	
	Kr. 7315.25	
Betalt Hospital	- 920.85	
Lægehonorar og Ekstra-Læge	- 3270.68	
Speciallæge	- 901.71	
Vagthold etc.	- 67.31	
Barselhjælp (9 Børn)	- 135.00	
Medicin til Arbejdsløse	- 8.25	
Dyrtidshjælp til Syge	- 2649.07	
Administration	- 450.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 3403.38	
		- 19121.50
Hjælpekassen (Pengehjælp)	Kr. 3194.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 100.70	
		- 3294.70
Begravelseskassen (7 Mænd)	Kr. 1570.00	
Medlemmers Børn (1)	- 20.00	
Administration	- 200.00	
Indsendt til Hovedkassen	- 948.80	
		- 2738.80
Lokalkassen i København:		
Lønninger	Kr. 2610.30	
Porto	- 31.08	
Tryksager	- 311.01	
Kontingentopkrævning og Budløn	- 777.00	
Møder, Lokale- og Husleje	- 510.43	
Brændsel, Belysning og Rengøring	- 124.01	
Telefon og Telegram	- 81.46	
Overført til Privatkasserne	- 623.16	
Dyrtids- og fortsat Hjælp	- 12164.60	
Dyrtidsfonden	- 381.12	
Kontorsager	- 40.55	
Frokosten for Delegeretmødet	- 923.25	
Sommerfesten i Carlsberg-Pavillonen	- 1158.75	
De Arbejdsløses Skovtur	- 963.78	
Borups Højskole	- 100.00	
Arbejdstab	- 31.00	
Andre Udgifter	- 99.60	
		- 20931.10
Sætternes Privatkasse		- 248.37
Trykkernes do		- 233.12
do. Ekstrakasse		- 0.00
do. Begravelseskasse		- 0.00
Kvindernes Privatkasse		- 141.67
Det særlige Fond		- 803.85
Beholdning den 30. Septbr. 1917:		
Sætternes Privatkasse	Kr. 42998.30	
Trykkernes do.	- 6235.45	
do. Ekstrakasse	- 1747.77	
do. Begravelseskasse	- 4437.84	
Kvindernes Privatkasse	- 899.40	
Lokalkassen	- 16977.53	
Det særlige Fond	- 1050.50	
		- 74346.79
Balance		Kr. 148046.14

København, den 28. Oktober 1917. LAUR. JENSEN.

Nær og Fjærn.

Generalforsamlingen paa Søndag Formiddag i Rømersgade bringes i Erindring. Da Salen kun er til Disposition en begrænset Tid, bedes Medlemmerne møde **præcis** Kl. 10.

Aktionen i Horsens. De seneste Meddelelser fra Horsens gaar ud paa, at »Horsens Folkeblad« og et andet af Byens Bogtrykkerier har imødekommet Henvendelsen, idet de er gaaede ind paa, at yde Typografernе og Dyrtidstillæg paa 25 Kr. Kvartalet. Hjælpearbejderne og Lærlingene faar det halve. De øvrige Forretninger har nægtet at forhandle.

Rønne Lokalafdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling vedtaget fra nu af at udbetale til Afdelingens Arbejdsløse en ekstra Hjælp af 2 Kr. pr. Uge. Udgifterne skal dækkes ved Ekstrakontingent, 20 Øre for ugifte og 10 Øre for gifte Medlemmer pr. Uge. Tilskudet til Understøttelsen er jo ikke stort, men utvivlsomt kærkomment og haardt tiltrængt i denne Tid, hvor næsten alle har vanskeligt ved at faa Budgettet til at balancere.

Typografernes Sangforening har nu faaet Sanglokale i »Harmonien«, Nørrevold 23, hvor Møderne holdes hver Fredag Aften Kl. 8. Alle sanginteresserede Kolleger opfordres til at deltage i Sangøvelsen, der stadig foregaar under Hr. AXEL GULDBRANDSENS anerkendte Ledelse. Ved at tiltræde Foreningen i dette Efteraar, bliver der Lejlighed til fra Begyndelsen at deltage i Indøvelsen af Programmet til den paatænkte store Sangfest i København, som det baade for ældre og yngre Kolleger vil være en virkelig Fornøjelse at deltage i. Alle Oplysninger vedrørende Foreningen faas i Lokalet paa Mødeaftenerne, hvor enhver Fagfælle er velkommen.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Carl Hansen 2.00, Schultz' Pers. (3. Bidr.) 35.00, Hertz' Pers. (1.—2. Bidr.) 37.00, S. L. Møllers Pers. (2. Bidr.) 8.00, Axelholms Pers. (Ekstrabidrag) 14.00, Carl Allers Pers. (1.—2. Bidr.) 19.25, Forbundskontorets Pers. 65.00, Vilhelm Hansens Pers. (1.—2. Bidr.) 5.25, Thieles Pers. (1. Bidr.) 30.00, Oscar Johansen 5.00; tilsammen 220.50. Ialt med det tidligere indkomne 875 Kr. 60 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 14. Novbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Hjertelig Tak for al Opmærksomhed paa vor Sølvbryllupsdag.

P. M. DABELSTEEN og HUSTRU.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. November: Aarhus 1000.00; Esbjerg 100.00; Horsens 300.00; Rudkøbing 100.00.
8. November: Odder 50.00.

København, den 13. November 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Albert Hans Christensen, udl. 1/2 09 hos Jensen & Rønager (arbl.), tidl. Medl. Sætter Jørgen Rasmus Nielsen, udl. 2/11 17 hos C. C. Petersen (arb. s. St.), overg. fra Lærlingeafdel. Trykker Holger Svend Peter Jørgensen, udl. 1/11 17 hos Hoffensberg (arb. s. St.). Paal. Carla Dagmar Jørgensen, udl. hos Laursen (Fraenkel), tidl. Medlem. Paal. Miss Munck, udl. i Aarhus (Weile & Sønner), tidl. Medlem. Paal. Lilly Ane Christine Nielsen, udl. 4/11 17 hos P. Hansen (arb. s. St.). Paal. Martha Henriette Olsen, udl. 3/11 17 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Kamma Viola Petersen, udl. 4/11 17 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Paal. Emma Marie Jacobine Witzansky, udl. hos Aamodt (Hoffensberg). Hjælpearb. Richard Emil Jensen (Egm. H. Petersen). Hjælpearb. Aksel Viggo Rasmussen (S. L. Møller). 2930 Jørgensens Hustru Agnes Marie Charlotte.

Aarhus, Hjælpearb. Ejnar Brøchner og Hjælpearb. Elmer Knodt (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforbund). Esbjerg, Sætter Hans Sørensen Egholm, udl. 1/11 17 hos L. M. Tommerup, Stege. Odense, Sætter Jørgen Christian Dreyer, udl. 1/11 17 i Fyns Stiftstidende. Randers, Paal. Dorthea Fischer. Rønne, Sætter Henry Larsen Holm, udl. 1/11 17 hos P. Møller. Varde, Sætter-Trykker Folmer Hansen, udl. 1/11 17 hos Bogtrykker Petersen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 4038 Holger E. G. Christensen fra Udl. (arbl.). 3492 Bernhard Hansen fra Faaborg (arbl.).

Aarhus, 4445 Otto Poulsen (arbl.). Nakskov, 3652 A. A. Jørgensen (Centraltrykkeriet). Næstved, 3765 Carl Alf. Petersen (arbl.) og 6154 Victor Jensen i Pl. Odder, 3831 Thorv. Alfr. Eriksen (arbl.). Odense, 3994 Aage Andersen i Pl. og 3928 Marius Jensen (Hagen & Sørensen).

Fratraadte.

København: 3492 Bernhard Hansen til Faaborg (arbl.). 1430 Heinrich M. Petersen til Dansk Arbejdsmands-Forb.

Aarhus, 3557 A. Antonsen til Esbjerg (arbl.) og 4427 J. Th. Blauenfeldt til Fredericia i Pl. Hjørring, 3848 Asger E. Petersen til Viborg i Pl. Maribo, 3925 Aksel Th. Madsen til Nakskov i Pl. Nykøbing F., 4318 Louis Borcher til Næstved i Pl. Odense, 3848 Asger S. Engelbrecht Petersen til Hjørring (arbl.) og 3734 Lilli Grønbech til Næstved i Pl. Roskilde, 3836 Thorv. Andersen til Holbæk i Pl.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En Akcidenssætter

med nogen Kendskab til Trykning søger nu eller senere Plads paa et mindre Bogtrykkeri, hvor der er Lejlighed til at uddanne sig som Sætter-Trykker, for senere at blive beskæftiget som saadan. Har for Tiden Plads. Billet mrkt. »273« bedes tilsendt Ekspeditionskontoret.

Ung Avis- og Akcidens-Trykker,

der hjemsendes fra Sikringsstyrken først i December, søger Plads straks, helst i et større Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »272« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype.

Ung paalidelig Maskinsætter, gift, militærfri, søger Pladsforandring nu eller senere. Kan arbejde selvstændig. Billet mrkt. »271« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter,

vant til alt forefaldende Akcidensarbejde, søger Plads snarest. Billet mrkt. »275« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

(militærfri), 21 Aar, hurtig *Avis-*, *Annonce-* og *Akcidenssætter* samt har en Del *Kendskab til Linotype-Maskinen*, ønsker Plads *straks*. Anbefalinger haves. Brev mrkt. »269« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søges til Nytaar i et mindre Trykkeri paa Landet (Jylland). Ny Eickhof Presse. Ikke Akcidens. Billet mrkt. »268« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkere.

En yngre dygtig og paalidelig Trykker, der har Interesse for Pasning af Diegeltrykpresser, kan straks faa fast Plads.

Tillige kan en dygtig Trykker, der er perfekt i Illustrations- og Farvetryk, straks eller senere faa fast vellønnet Plads i

Egmont H. Petersens Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Et Bogtrykkeri

ønskes til Købs. God Udbetaling kan præsteres. Bill. mrkt. »274« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181, (14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 23. NOVEMBER 1917 XLIV AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 2. December Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Indsendt Forslag om Bevilling af 200 Kr. til »de konsekvente Anti-Militarister«s (Militærnægternes) Agitation.

Bemærk. Generalforsamlingen begynder præcis, da Lokalet kun er til Raadighed i 3½ Time. STYRELSEN.

Kommunens Dyrtidshjælp begynder 1. Decbr.

Som bekendt lader Københavns Kommune ogsaa i den kommende Vinter foretage Uddeling af Dyrtidsmærker til alle de, der under deres Forsorg har *hjemmeværende Børn under 14 Aar.* Betingelserne for at komme i Betragtning er, at den nuværende Indtægt *ikke overstiger* **2350 Kr.** og at Vedkommende ikke er under fast Fattigforsørgelse.

Uddelingen begynder 1. December og der udbetales for hver af de 4 Vintermaaneder Mærker til et Beløb af 4 Kr. for hvert Barn. Mærkerne maa kun anvendes til Indkøb af de vigtigste Levnedsmidler, Billetter til Folkekøkkenet og Brændsel eller til Betaling af Husleje.

Skemaerne udleveres paa Forbundskontoret til de Medlemmer, som efter de nævnte Regler kan komme i Betragtning. Naar Medlemmerne har udfyldt og underskrevet Begæringen, henvender de sig til Rodemesteren i det Distrikt, hvori de er bosat. Denne udsteder Skatteattesten. Rodemestrenes Kontorer er Tiden fra 19. November til 5. December aabne for Udstedelsen af disse Attester hver Mandag, Onsdag og Lørdag Aften fra Kl. 6½—8½.

Naar Medlemmerne har besørget dette, afleveres Skemaet paa Forbundskontoret.

Medlemmer, der bor paa **Frederiksberg**, faar Dyrtidshjælpen gennem det derværende Kommune-Kontor.

STYRELSEN FOR KBH.S AFD.

Udmeldelsen.

Som en naturlig Følge af de sidste stedfundne Valg indenfor Forbundet er Spørgsmaalet om Udmeldelsen af De Samvirkende atter blevet aktuelt. Paa det sidst afholdte Delegeretmøde kunde jo endogsaa konstateres en Fremgang for Forslaget — saa meget mere bemærkelsesværdig som der jo denne Gang slet ingen forudgaaende Agitation havde været ført. Efter disse Kendsgerninger turde Spørgsmaalets nøje Forbindelse med Tiden være fastslaaet. Det kræver sin Løsning og kræver den efter at det nu i en halv Menneskealder har staaet paa Dagsordenen.

Undertegnede har i al den Tid hørt til dem, der i Forslaget har ønsket at se noget mere og andet end en blot og bar Modesag om at staa »indenfor« eller »udenfor« Centralisationen. Det maatte og skulde efter min Mening opfattes som en anden Maade at organisere paa, *mindre* derimod hvad der i Øjeblikket kunde synes at betale sig bedst for et enkelt Fag. Saafremt Maalet blot skulde være at »isolere« os, som man fra en vis Side har fremstillet det, vilde Undertegnede næppe have interesseret sig derfor. Paa lignende Maade kan jeg nu heller ikke følge de Røster, der har udtalt Ønsket om Forbundsformandens Afgang — som om *det* var en Sag! Fortalerne for Udmeldelsen bør netop ikke ønske dem nogen anden Mand end Vict. Petersen til at byde vort Forslag Trods. Denne Mand — hans Fortjenester, og hvad man ellers kan sige om ham ufortalt — har nemlig været én af de ganske faa, der har lagt mere end almindelig Forstaaelse for Dagen, selv om man kan være i Bund og Grund uenig med ham.

Iøvrigt har den Diskussion, der i Aarenes Løb har været ført, ikke i blot nogenlunde Grad været præget af bar Objektivitet. Jeg mindes med visse Følelser, hvorledes »*Typograf-Tidende*« har været det moralske og fysiske Magtmiddel, der under mer eller mindre begavede Redaktører har været brugt til at holde anderledes tænkende i Ave. Paa dette Punkt staar vi nu overfor et Gennembrud. De stedfundne Valg kan siges at være en Mærkepæl, saavist som de valgte nærer Anskuelser, der er i afgjort Modstrid med hidtil gældende Principper indenfor Arbejderbevægelsen. En Refusering og Tilsidesættelse af andre Tanker vil, som alt forkyndt, ikke mere kunne finde Sted.

Spørgsmaalet er da: er Tiden moden til Forslaget om Udmeldelsens endelige Vedtagelse?

Adskillige mener ja. Og det er dette, der nu gyldigt skal besvares, naar Forslaget atter kommer ud til Afstemning — denne Gang efter at Kravet er stærkere end nogensinde før. Det er stærkere, forsaavidt Udviklingen har skærpet den Opfattelse, der til at begynde med kun fremsattes af nogle faa. Det er gaaet op for flere og flere, at Fagforbundene under Centralisationen paa det kollektive Omraade har vist sig kun at kunne garantere en Mindsteløn, som hverken er til at leve eller dø af, medens den periodevise Forhøjelse kun er en Bekræftelse af den Udvikling, som *er* foregaaet. Dette gælder ikke mindst for Typograferne. Man har derfor forstaaet, at Kontrahering ikke bør finde Sted paa Aaremaal, men kun med en kort Opsigelse. Og i Tilslutning hertil dæmrer Tanken om Industriforbund i Overensstemmelse med hele den fagtekniske og økonomiske Udvikling, men Industriforbund med den Bevægelighed, som ligger i Lokalorganisationer i Modsætning til den nu stivnede Centralisation.

Endvidere maa Kravet om Udmeldelse i forøget Grad opfattes som et Resultat af den Brydning, der foregaar indenfor Arbejderne, og som ytrer sig i Adskillelse i Tænkemaade og socialpolitisk Opfattelse. Centralisationen, der i lige saa høj Grad er det politiske Partis Legemliggørelse, har efterhaanden paatrykt Arbejderbevægelsen en Borgerlighed og Konservatisme og omformet den til en Række Embeder som Led i Udbytningssystemet. Men der bliver nu flere og flere af dem, som ikke kan bifalde, at vore faglige Organisationer gaar op i Samfundsidealer som den nuværende Kapitalstat. Der er navnlig de Arbejdere, for hvem Social-Demokratiet ikke staar som det sidste Led i Udviklingen, og for hvem Samfundsinteresser med dets Døgnpolitik er ét og Arbejderbevægelsen noget andet. For denne Venstrefløj staar De samvirkende Fagforbund ikke mere som noget fuldgyldigt Udtryk, snarere opfattes Udmeldelsen som en Sprængning og Nydannelse.

Meget af, hvad her kortelig er berørt, ligger i selve Tiden. Og den økonomiske Krise, som nu gennemryster Verden, vil ikke kunne lade Arbejdernes Organisationer gaa upaavirkede ud deraf. Arbejderne vil formentlig i højere Grad blive deres Stilling i Samfundet bevidst og lade deres Organisationer blive et Udtryk derfor. En ny Tro og Begejstring for deres Sag vil kunne fødes, som den før i Tiden har været det. Dette er Historien, hvortil De samvirkende Fagforbund hører, medens Maalet maa være Arbejdernes eget Værk, ligesom Interesserne til enhver Tid nok skal forene dem og vise dem Vejen.

Har man blot nogenlunde forstaaet dette, turde det være glædeligt, og et Flertal for Udmeldelsen blive Sammenhold i Brydningstider.

Oktober 1917. JUL. SAMUELSEN.

Fra Nakskov.

I Numer 45 af »Typ.-Tid.« har Hr. BJØRNBRO faaet optaget en lille Notits om, at der af »Social-Demokraten«s Redaktion skulde være gjort Forsøg paa at faa et Par Kolleger afskediget paa »Nakskov Tidende«, fordi de var Syndikalister, og at der i den Anledning skulde være afholdt et stort Møde, hvor Undertegnede var Dirigent. Det eneste sande i Historien er, at det omtalte Møde er afholdt i Nakskov, og jeg var Dirigent. Det var indvarslet af Syndikalisterne som en Demonstration mod Dyrtidsforanstaltningerne. Der var mødt en Mængde Mennesker, men der blev selvfølgelig *ikke* talt et eneste Ord om, at nogen skulde afskediges. Mødets Taler, Hr. Blikkenslager Johnsen fra København, udtalte endog, at han i meget var enig med Borgmester Bresemann i dennes Syn paa Dyrtiden. Og at Mødets Deltagere var enig med Bresemann, fremgik bl. a. klart deraf, at en Resolution, der udtalte Tillid til det socialdemokratiske Byraadsflertal, blev vedtaget enstemmig.

Hele Historien om Forfølgelse og Afskedigelse er derfor noget Vrøvl.

Nakskov, den 10. November 1917. LUDV. KRAGH.

Dyrtidshjælpen.

De allerfleste af os regner sikkert med Dyrtidshjælpen som et samlet Beløb til Husleje, da det jo desværre er umuligt at lægge noget til Side. Men naar det er saaledes, hvorfor da ikke udbetale os Pengene, saa vi har dem den 1. og ikke skal bede Husværterne vente til den 3., 4. eller 5. Fik vi dem den sidste Fredag i Maaneden og ikke som nu den første, kunde dette undgaas.

Jeg tillader mig derfor at henstille til den ærede »Kommission« at omlægge Udbetalingen som anført. Der kunde praktisk begyndes med 1. Decbr., da vi saa alligevel kunde faa for 4 Uger.

København, 19. Novbr. 1917. J. RASMUSSEN.

Vore Generalforsamlinger.

»Den trofaste Skare af Kolleger, der altid ofrer sin Fritid paa Organisationens Anliggender, maa hver paa sin Arbejdsplads agitere for, at alle kommer med paa Søndag«. Saaledes ender en Generalforsamlings Indkaldelse i »Typ.-Tid.« den 28. Septbr. Denne Opfordring er betegnende for den Tilslutning, vore Generalforsamlinger her i København har. Og dog vilde en Agitation til det her nævnte Møde ikke have været nødvendig, thi Dagsordenen »Forslag til forhøjet Dyrtidstillæg« trækker altid fuldt Hus. Men anderledes ser det ud til de ordinære Generalforsamlinger, hvor de forskellige Punkter »kun« drejer sig om Drøftelse af Organisationsanliggender, Valg af Bestyrelse osv. Her er det kun »den lille trofaste Skare«, der møder frem, til Tider ikke flere end at Mødet udmærket godt kunde afholdes i en af Kollegernes Hjem. Jeg husker saaledes en Generalforsamling, hvor 35 af Afdelingens mere end 2000 Medlemmer var til Stede i en Sal, som har Plads til ca. 1000 Personer.

Er det ikke saare naturligt, at man spørger sig selv, hvad Grunden egentlig er til denne Indifferentisme hos den overvejende Del af Medlemmerne. Vel kan der være plausible Grunde for, at et Medlem en enkelt Gang udebliver, men herunder hører dog ikke den her nævnte Masse-Udeblivelse.

Undersøger man dette Forhold ved at spørge disse Kolleger om Grunden for deres Udeblivelse, er det højst mærkelige Ting, man faar at høre, f. Eks.: »Tror Du jeg gider ødelægge min Søndag paa at gaa hen og høre paa det Vrøvl, som bliver serveret der« eller »det er jo altid den samme Klike, der behersker Mødet«, eller »jeg har min Have at passe, det er mere nødvendigt end at rende til Generalforsamling« eller »jeg er nu en Gang ingen Taler og forstaar mig saa lidt paa Forenings-Anliggender, saa jeg foretrækker at blive derfra«.

Men desto mærkeligere er det, naar en Generalforsamling har vedtaget et eller andet, da at høre de samme Kolleger, ved Frokostbordet paa Trykkeriet, give deres Mishagsytringer tilkende over Generalforsamlingens Beslutninger, idet man da faar at høre, at disse Kollegers Indsigt og Klogskab staar langt over de paa Generalforsamlingen tilstedeværende.

Jeg skal gerne indrømme, at mange Generalforsamlings-Beslutninger kunde have været bedre tjent med en anden Vedtagelse. Men falder det ikke tilbage paa de Kolleger, som altid først bagefter tager deres Standpunkt, de staar sig selv i Vejen for en Udvikling efter deres Synspunkter, idet de ved deres Udeblivelse overlader Afstemningen til Mindretal af Kolleger.

Men rent organisatorisk set er det dog ethvert Medlems Pligt at være med i Arbejdet for en Forbedring af vort Fags økonomiske Stilling, men dette opnaas kun ved at deltage i Organisationsarbejdet, at møde til Generalforsamlingerne og her enten ved sin Afstemning eller ved at klarlægge overfor Kollegerne sit Synspunkt paa den foreliggende Sag at give sit Standpunkt Vægt; derigennem gavner den enkelte ikke alene sig selv, men tillige sine Kolleger, og han har den Tilfredsstillelse selv at være et nyttigt Led i Organisationen.

Du, som mener, at der kun bliver vrøvlet paa Generalforsamlingerne, kan maaske ved din større Indsigt og Intelligens og ved personlig Deltagelse faa bragt Diskussionen ind paa Baner, som svarer til det, Du ønsker det skal være. Organisationen er nemlig ikke tjent med at gaa tabt af din Viden.

Og Du, som mener ikke at have Forstand paa Foreningsanliggender, vil ved at deltage i Møderne snart faa Lejlighed til at sætte dig ind i Sagerne og derigennem være i Stand til at afgive din Stemme efter egen begrundet Overbevisning og ikke som nu, naar en Sag gaar ud til skriftlig Afstemning, da at stemme kun med den eneste Motivering: »fordi mine Arbejdskolleger stemte saaledes«, og din Interesse for Diskussionerne vil maaske blive vakt, saaledes at Du ikke udebliver.

Og endelig Du, som mener at din Have er mere nødvendig at passe end at gaa til Generalforsamlinger, vil, ved at deltage i disse, maaske opdage, at din Indsats i Organisationsarbejdet betyder langt mere for din Have, end Du ganske overfladisk havde tænkt, idet Du ved at arbejde for en Forbedring af din økonomiske Stilling, vil kunne faa Lejlighed til at ofre langt mere paa din Have og dine andre personlige Interesser.

Hensigten med disse Linjer skulle da nærmest være en Appel til Kollegerne om ved Samdrægtighed at være med i Arbejdet for vor fælles Sag, som jo har til Maal at søge at faa tilvejebragt en for vort Fags Udøvere menneskeværdig Tilværelse. Men dette opnaas ikke ved at overlade Arbejdet til »den lille trofaste Skare«, men ved selv at tage Haand med i Hanke, thi ved fælles Kræfter er vi i Stand til at udføre et langt større Arbejde end den enkelte kan magte.

København, 26. Oktbr. 1917. OTTO RUNDBERG.

Juleindsamlingen.

Jeg saa' ham en trist Novemberdag
paa Gaden mellem de andre,
den Arbejdsløse fra vort Fag;
hans triste Lod er at vandre.
At fryse og sulte til daglig er tungt,
det tynger et Sind, der er rankt og ungt.

Hos Bogtrykker Dit og hos Bogtrykker Dat
han Gæsteroller kreered',
en »Tjans« paa en Uge fik han fat,
og atter han echappered'.
Den sidste Linje han satte ud
— og stod saa paa Gaden i Regn og Slud.

Men Du, Kollega, som har det let,
en »svimlende« Løn og Pladsen den »faste«,
Du yder din Skærv, om jeg kender Dig ret,
med Indsamlingen vil Du haste.
Vort Løsen bør være: Varme og Sul
i hver Arbejdsløs' Stue nu til Jul!

København, den 16. November 1917. OTTO ANDERSEN.

En Henstilling til Forretningsudvalget.

I Anledning af Red.s gentagne Nødraab til Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer om at have Taalmodighed med at se deres indsendte Artikler optaget i »Typ.-Tid«, skal jeg tillade mig at henstille til det ærede Forretningsudvalg at bevilge Red. Tillæg, naar det findes nødvendigt; thi hverken Red. eller Medlemmerne er tjent med, at Stoffet ophobes og tilsidst bliver uden særlig Interesse for Medlemmerne. Vi lever i en Udviklingstid, der kræver Oplysning, og den faar vi sandelig ikke ved, at Indsenderne først ofrer baade Tid og Penge paa at skrive og for at oplyse hinanden, og saa senere blive »gemt« og maaske »glemt« i Red.s Bordskuffe eller andet *godt* Sted.

Mig forekommer det ikke, at det økonomiske Hensyn kan gøres gældende længere, men saa kommer maaske *Krigen* i Vejen. Det er den »gamle Traver« — Taalmodighed —, som ogsaa tidligere Redaktører atter og atter har trukket frem, naar der har været indsendt for meget Stof.

Lad den »Traver« — ligesom Hr. Jul. Schrøders »Haler« — forsvinde fra Bladets Spalter — ellers maa Medlemmerne jo vide, at der er andre Veje at gaa, for at faa deres Ønske opfyldt.

København, den 4. November 1917. F. F. HANSEN.

Jeg giver F. F. Hansens Henstilling min bedste Anbefaling med paa Vejen. Det forekommer mig, at der var god Mening i at udgive Tillæg, naar Lokalafdelingerne har holdt deres Kvartalsgeneralforsamlinger. Det vilde derved undgaas, at Referaterne henligger baade en og to Maaneder, inden de bliver optagne. At udelade alt andet Stof til Fordel for disse Referater, der jo i mange Tilfælde er af begrænset Interesse, vilde Medlemmerne sikkert ikke synes om. FR. N.

Generalforsamlinger og Møder.

Køge Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Hotel Casino Fredag den 12. Oktober. 15 Medlemmer var mødt.

Formanden, FR. NIELSEN, bød Velkommen og udtalte sin Glæde over, at saa mange Medlemmer var mødt. — SEKRETÆREN oplæste

Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. — FORMANDEN oplæste Hovedkassens Regnskab, som balancerede med 259 Kr., og Ekstrakassens Regnskab, som balancerede med 34 Kr. 62 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Derefter kom man til det vigtigste Punkt paa Dagsordenen, nemlig Valg af ny Formand. — FR. NIELSEN meddelte, at han fra Forretningsudvalget havde modtaget Meddelelse om, at man nu havde godkendt hans Valg som Redaktør af »Typograf-Tidende«, saaledes at han skulde tiltræde denne Post straks. Nielsen anmodede derfor Medlemmerne om at fritage ham for Hvervet som Formand for Afdelingen, og opfordrede Medlemmerne til at bringe nogle Kolleger i Forslag til Formandsposten.

Efter en Del Udtalelser, og efter at forskellige Medlemmer var foreslaaet, foretoges Afstemning. Denne gav til Resultat, at N. P. HANSEN valgtes til Formand med 7 St., derefter havde V. Jensen 4 St. — HANSEN takkede for Valget og fandt samtidig Anledning til paa Medlemmernes Vegne at takke Fr. Nielsen for det Arbejde, han havde udført i de 12 Aar, han havde staaet som Formand for Køge Afdeling, og lykønskede Nielsen til Valget som Redaktør, idet han udtalte Haabet om, at Nielsen derigennem vilde være med til sammen med den nyvalgte Forbundsstyrelse at søge at skaffe Danmarks Typografer bedre Levevilkaar end de har haft i de senere Aar.

Under Eventuelt behandledes nogle Smaasager, bl. a. vedtoges det, at Sekretæren skulde indsende Referat fra Afdelingens Generalforsamlinger, naar vigtige Sager forelaa, hvorefter den alvorlige Del af Generalforsamlingen sluttede. VALD. JENSEN.

Randers Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 13. Oktober paa »Jylland«. — FORMANDEN gav forskellige Meddelelser, hvorefter KASSEREREN oplæste Kvartalsregnskabet, der enst. godkendtes. — Til Revisor valgtes FERD. PETERSEN i Stedet for S. Hansen, der rejser bort. — Ang. Juleindsamlingen vedtoges det snarest at udsende Liste, saa at der kunde gives Medlemmerne Lejlighed til at yde deres Bidrag i Rater, hvorved man haabede at opnaa det bedste Resultat. — Under Eventuelt diskuteredes forskellige Smaasager.

Ekstrakassens Regnskab, der balancerede med 663 Kr. 32 Øre, oplæstes og godkendtes enst. — Der bevilgedes et Tilskud til Haandværkssvendenes Rejse- & Sygeforening paa 15 Kr.

Under Eventuelt gav BENDIX MERKEL, som Leder af Fagklassen paa Teknisk Skole, en Del interessante Oplysninger om Arbejdet med Eleverne, der udviste megen Interesse og Flid. P. C. B.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Oktober. — Efter at CARL OLSEN var valgt til Dirigent og Protokollen var oplæst, meddelte Formanden, CHR. NIELSEN, at der til en afdød Kollegas Enke, som fraflyttede Byen, var indsamlet 43 Kr. 25 Øre. Derefter oplæstes Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 993 Kr. 30 Øre, og for Privatkassens med 218 Kr. 96 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Hjælpearbejdertarifen var sat paa Dagsordenen, men da der ikke forelaa noget Resultat af Forhandlingerne, maatte denne Sag udgaa.

Under Eventuelt paapegede FORMANDEN de fortvivlede Vilkaar, hvorunder vore arbejdsløse og rejsende Kolleger maatte friste Tilværelsen, og gik ud fra, at der paa en eller anden Maade maatte skaffes baade gifte og ugifte en forhøjet Understøttelse, hvis ikke det i Rigsdagen liggende Lovforslag hurtigst muligt gennemførtes. VIKAR.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Oktober ordinær Generalforsamling i Industriforeningen. — P. MØLLER-JENSEN valgtes til Dirigent.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden, J. A. MATHIASSEN, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med 929 Kr. 15 Øre, Ekstrakassens med 241 Kr. 65 Øre; begge Regnskaber godkendtes enst. — MATHIASSEN og VALD. PETERSEN meddelte nogle Indtryk fra Delegeretmødet og henviste iøvrigt til Referatet i »Typ.-Tid.«. — Det vedtoges i Forbindelse med »Grafia« at abonnere paa et Fagskrift, og at dette skulde fremlægges i Læsestuen, saa alle Medlemmerne havde Adgang til at se det.

FORMANDEN meddelte, at han ikke vilde modtage Genvalg. Stillingen indenfor Afdelingen var bleven saaledes, at han havde tabt Lysten til Arbejdet. Lad Oppositionen komme til og vise, hvad den kan og vil. — TH. FØNS foreslog Valdemar Petersen. — VALD. PETERSEN: Jeg nægter paa det bestemteste at modtage Valg; som de alle véd, er jeg Beregningssætter, og jeg kan og vil ikke tage den Forringelse i min Indtægt, som dette vil medføre. — FØNS og CHS. ANDERSEN mente ikke, at Vald. Petersen kunde nægte at modtage Valg. — VALD. PETERSEN fastholdt sin Beslntning; Bestillingsmænd kan nægte at modtage Valg. — Flere Kolleger opfordrede Mathiassen til at fortsætte og henstillede, at man ikke skulde tvinge Vald. Petersen til at være Formand. — MATHIASSEN fastholdt, at han ikke vilde modtage Genvalg. — Faktor KNUDSEN mente, at da Oppositionen nu havde fremtvunget en Situation som denne, maatte den tage Konsekvenserne og vælge en af deres egne, foreslog Th. Føns. — MAGNUS NIELSEN anbefalede, at man valgte Føns ved Akklamation. — FØNS protesterede. — BERNT FAUERHOLDT foreslog, at man suspenderede Generalforsamlingen i 5 Minutter, delte sig i to Grupper og hver samlede sig om en Kandidat — dette vedtoges. Ved den derefter foretagne skriftlige Afstemning valgtes THORVALD FØNS med 21 Stemmer, 20 stemte paa den afgaaende Formand og 1 St. blank. — TH. FØNS takkede for Valget. — MATHIASSEN udtalte sin Tilfredshed med Valgets Udfald. Nu kunde Afdelingen jo blive ledet i den Retning Oppositionen ønskede det.

TH. FØNS meddelte under Eventuelt, at Grafia i næste Uge vilde afholde et fagligt Diskussionsmøde, og haabede, at ældre Medlemmer vilde overvære dette.

Den nyvalgte Formands Funktionstid begynder 1. Januar 1918.

C. LE F.

Bladsætterklubben.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes *Søndag den 25. ds. Kl. 11½* hos BALTZER med følgende Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Eventuelt. STYRELSEN.

Nær og Fjærn.

Dødsfald. Atter har Døden gjort sin Høst i vore Rækker, og atter er det den frygtede Sygdom: Tuberkulosen, som har beredt Døden sit Bytte. Denne Gang er det Faktor E. M. NIELSEN, Grenaa, som i den unge Alder af 29 Aar er revet bort fra Hustru og Barn.

Med Faktor Nielsen er en god Kollega og en brav Kammerat gaaet bort. Han hørte til de stille Mennesker, men et Menneske, som indgød Agtelse og Tillid hos dem, han kom i Berøring med. Han har da ogsaa indenfor vort Forbund beklædt forskellige Tillidshverv og var sidst en Tid lang Lokalformand i Grenaa-Afdelingen. Vi, der kendte ham, vil mindes ham med Tak og med Vemod tænke paa hans altfor tidlige Bortgang.

For hans unge Hustru, som nu staar ene tilbage med sit Barn, føles Slaget selvsagt smerteligt haardt. HAGEN CHRISTENSEN.

— Søndag Morgen afgik ved Døden Sætter LUDVIG OLSEN, »Næstved Tidende«. Afdøde, der blev 61 Aar gl., blev for henved en Maaned siden angrebet af en Lungebetændelse, og denne Sygdom i Forbindelse med stærk Nervøsitet og Aareforkalkning medførte Døden.

Ludvig Olsen, som omfattede sin Organisation med Interesse, havde været Medlem af denne lige siden den blev stiftet, ligesom han jævnlig mødte til Foreningens Møder og Generalforsamlinger.

I henved 30 Aar har Ludvig Olsen arbejdet paa »Næstv. Tidende« dels som Akkord- og dels som Annoncesætter, og Afdelingen og Kollegerne i Næstved har i Afdøde mistet en gammel, afholdt Kollega.

Post festum En Kollega — J. MOHR — gør opmærksom paa, at O. C. Olsen i sin Tid som Principalernes Repræsentant i det første Tarif-Udvalg gjorde et stort Arbejde for at faa afskaffet n-Beregningen og indført Alfabet-Beregningen i Stedet, hvilket jo betød en væsenlig Fordel for Beregningssætterne. Hr. Mohr mener, at dette burde være mindet i den lille Jubilæumsartikel i vort Fagblad.

Gymnastik for Damer og Herrer. Typografernes Sportsklub, der har ført en lidt stille Tilværelse ved Sæsonens Begyndelse paa Grund af Lokaleforholdene, kan nu tage fat med sædvanlig Energi, idet det er lykkedes os at faa en Ordning, saaledes at vi kan benytte Lokalet paa Forchhammersvej 18 to Gange om Ugen. Vi opfordrer derfor enhver, der har Interesse og Lyst til Gynastik, at aflægge os et Besøg og overvære en Gymnastiktime.

Gymnastiken er, saavel for Damerne som for Herrerne, i et Par Aar blevet ledet af vor tidligere Kollega, Hr. AXEL STORM, der er en udmærket Lærer netop for den Art Gymnastik, som Typograferne har mest Nytte og Gavn af.

I T. S. ledes Gymnastiken saaledes, at enhver lige fra 15—50 Aar kan deltage. Der dyrkes udelukkende Motionsgymnastik i ½ à ¾ Time, derefter Redskabsøvelser, som det staar enhver frit at deltage i.

Kontingentet er for Damer 20 Øre og for Herrer 25 Øre (Lærlinge 15 Øre) ugentlig, Indskud 50 Øre. — Med Hensyn til Indmeldelse og Anskaffelse af Gymnastikdragt kan der træffes nærmere Aftale med Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsgade 3 4, samt i Lokalet, Forchhammersvej 18, i Øvelsestiderne (se omstaaende Annonce). VIDAR.

Brev henligger fra Faaborg til C. O. Petersen, Gutenberghus.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

J. H. Schultz' Pers. (4. Bidr.) 35.00, Langkjærs Pers. (3.—5. Bidr.) 12.80, Axelholms Pers. (4.—5. Bidr.) 8.90, Soc.-Dem.«s Pers. (2. Bidr.) 100.00, H. Meyers Pers. (1. Bidr.) 15.50, Centraltrykkeriets Pers. (1. Bidr.) 15.00, Vilh. Hansens Pers. (3.—4. Bidr.) 5.00, Rigsdagens Pers. 1. Bidr.) 25.00; tilsammen 217.20. Ialt med det tidligere indkomne 1092 Kr. 80 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 21. Novbr. 1917. LAUR. JENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. November: Bogense 50.00; Faaborg 50.00; Odder 200.00. 15. November: Esbjerg 100.00; Grenaa 300.00; Middelfart 50.00. 16. November: Nyborg 100.00. 19. November: Vejle 200.00. 20. November: Holbæk 200.00; Skanderborg 100.00.

København, den 20. November 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Fr. Holm Hjorth, udl. 8/11 17 hos Bording (arb. s. St.). Sætter Karl Jul. Tromborg, udl. 15/11 17 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Paal. Ella Marie Jensen, udl. 4/11 17 i »Ekstra« (arb. s. St.).

Aalborg, Paal. Marie Petersen, Paal. Erna Petersen, Paal. Petrea Jensen (alle overført fra Bogbinderforbundet), Stereotypist Magnus Chr. Nielsen, Paal. Else Sørensen, Paal. Elise Hansen. Aarhus, Sætter Rudolf Simonsen, udl. 1/4 17 hos Bogtrykker Simonsen, Paal. Elna Vogt. Kolding, Hjælpearb. Osvald Hadberg. Randers, Paal. Merry Pedersen. Viborg, Sætter Anthon Jensen, udl. 1/11 17 i Viborg Stifts Folkeblad.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 3814 Frantz Nørby Madsen fra Slagelse (Rom).

Aarhus, 3831 Th. Alfr. Eriksen (Reimann). Faaborg, 3819 O. E. Jensen (Alstrøm). Fredericia, 3851 Johannes Rosenbæk (arbl.). Hillerød, 3409 Anker Nielsen (A. J. Andersen). Hjørring, 6391 M. Pallesen (Vends. Venstreblad) og 3848 Asger E. Petersen (arbl.). Holbæk, 3836 Th. Andersen (Eksprestrykkeriet). Kolding, 4492 Svend Høgsbro Behrens (arbl.). Maribo, 3925 Axel Th. Madsen (arbl.). Odense, 1281 Jens Chr. Jørgensen (arbl.) og 1199 Peter Hendrik Petersen (arbl.). Roskilde, 3836 Thorv. Andersen (arbl.). Silkeborg, 3789 Lars Jacobsen (Pald). Skanderborg, Carl Pagh Jensen (Amtsavisen) og Harald Devold (Amtsavisen). Slagelse, 4469 N. P. Vilh. Andersen (Centraltrykkeriet). Vejle, 2694 Knud Liljegreen (arbl.). Viborg, 3353 Elias Poulsen (Davidsen).

Fratraadte.

København: 6980 Emil Kjeldsen til Odder i Pl.

Aalborg, 3458 Chr. Nielsen til Løgstør i Pl. Aarhus, 3590 Lars Jacobsen til Silkeborg i Pl. Helsingør, 3409 Anker Nielsen til Hillerød i Pl. Hillerød, 3966 H. C. Berg til Lyngby i Pl. Holbæk, 3836 Th. Andersen til Roskilde (arbl.). Kolding, 4492 Sv. Høgsbro Behrens til Fredericia i Pl. Odder, 3831 Thorv. Alfr. Eriksen til Aarhus i Pl. Odense, 3994 Aage Andersen til Middelfart (arbl.). Randers, 3647 Martine P. Toft til Holstebro (arbl.). Slagelse, 3814 Fr. Nørby Madsen til Kbhvn. i Pl. Struer, 3353 Elias Poulsen til Viborg i Pl. Svendborg, 3928 Marius Jensen til Odense i Pl. Thisted, 6717 Niels Vald. Nielsen til Skive (arbl.). Varde, 3851 J. Chr. Rosenbæk til Fredericia (arbl.) og 6339 Folmer Hansen til Esbjerg i Pl. Viborg, 3848 A. S. E. Petersen til Hjørring (arbl.).

Udmeldt.

Nyborg, 4946 Anna Jensen (fratr. Faget).

Død.

Grenaa, 6666 Marinus Nielsen.

T. S. Gymnastik. *Damer:* Søndag Fm. Kl. 9½—10½ og Onsdag Aften Kl. 7½—8½. *Herrer:* Søndag Fm. Kl. 11—1 og Onsdag Aften Kl. 8½—10. **Træningsholdet** bedes møde flittigt. STYRELSEN. (2 f)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

Dygtig, energisk ung Sætter-Trykker, som selvstændig kan udføre alt Arbejde i et mindre Akcidenstrykkeri i Provinsen, kan faa en god, vellønnet fast Plads 1. December. Uden gode Anbefalinger nytter det ikke at melde sig. Billet mrkt. »280« med Lønfordring bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

Typografforbundter,

som saadan søger en ung Mand, 19 Aar gl., Plads i Provinsen snarest mulig. Billet mrkt. »277« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Sætter

til et mindre Bogtrykkeri, gerne Kendskab til Trykning, kan faa stadigt Arbejde. Billet mrkt. »278« modt. Ekspeditionskontoret.

Et ungt Menneske, som har staaet 4 Aar i Lære, og som uden egen Skyld er kommet fra den tidligere Plads, ønsker at komme i Lære 1 Aar, helst i København. Gode Anbefalinger haves. Løn efter Overenskomst Billet mrkt. »281« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret snarest muligt.

Ung Avis- og Akcidens-Trykker,

der hjemsendes fra Sikringsstyrken først i December, søger Plads straks, helst i et større Provinsbogtrykkeri. Billet mrkt. »272« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Typograf

(militærfri), 21 Aar, hurtig *Avis-, Annonce-* og *Akcidenssætter* samt har en Del *Kendskab til Linotype-Maskinen*, ønsker Plads *straks*. Anbefalinger haves. Brev mrkt. »269« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugenlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenl. Opkrævn. sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
Thingvalla Allé 28, S.

(279)

Typografernes Stiftelse

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag den 9. December Kl. 10½

i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Angaaende Dagsordenen se Aarsberetningen. STYRELSEN.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 30. NOVEMBER 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne.

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 28. Novbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Dansk Typograf-Forbunds København Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mdl. og kvl. Hjælpearb.)

fortsætter den

ord. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 2. December Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22, Festsalen.

Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Indsendt Forslag om Bevilling af 200 Kr. til »de konsekvente Anti-Militarister«s (Militærnægternes) Agitation. 4. Eventuelt. STYRELSEN.

Juleuddelingen.

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Fredag den 14. Decbr.* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyse om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 14. Decbr.* til Forretningsudvalget, Gl. Kongevej 1 C[1], København B, opgive Opholdssted den 24. Decbr., ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Indkaldte (ikke Rekrutter) eller deres Familje, som maatte ønske at komme i Betragtning, maa inden de ovennævnte Frister fremsende Begæring med de ovenfor nævnte Oplysninger til Lokalformanden i den Afdeling, hvor de er tilmeldt.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Fredag den 14. Decbr. til Afdelingskontoret, Gl. Kongevej 1 C[1]. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 29. Novbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

Lokalformændene erindres om, at det ene Eksemplar af Understøttelsesblanketterne og Rejselegitimationerne for November Maaned skal indsendes umiddelbart efter Maanedens Udgang.

— — —

Da Medlem Nr. 6325, P. Th. Munck, har faaet for meget udbetalt i Understøttelse, bedes hans Bog indsendt her til Kontoret.

København, den 29. Novbr. 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Til Lokalformændene!

I denne Uge er de forskellige Tillæg til Tarifen udsendt til Afdelingerne.

De Principaler, der ikke er Medlemmer af Principalorganisationerne, maa have et Eksemplar samt en Blanket til Underskrift.

København, d. 29. Novbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Uro.

DEN Uro, der herskèr indenfor vort Fag, og som har givet sig Udslag i Horsens og paa et Par Trykkerier i København, siger os, at Levevilkaarene for vort Fags Udøvere er af den Beskaffenhed, at der fra Arbejdsgivernes Side maa vises Imødekommenhed, hvis man ønsker at bevare nogenlunde stabile Arbejdsforhold.

Det nytter jo ikke, at man vil slaa sig til Ro med en Henvisning til, at der nylig er ydet Provinstypograferne en »klækkelig« Lønforhøjelse, og Københavnerne en dito Dyrtidshjælp, naar denne Forhøjelse for længst er overfløjet af Prisstigningen paa Livsfornødenhederne.

Vi maa nemlig huske paa, at da den »klækkelige« Lønforhøjelse blev gennemført i Provinserne, havde man alt i nogen Tid ydet Dyrtidshjælp de allerfleste Steder, *og denne blev da inddraget*, hvorved Forhøjelsen i mange Tilfælde indskrænkedes til en Ubetydelighed.

Den Forbedring i Lønvilkaarene, der er ydet Typograferne — hvad enten det er i Form af Dyrtidshjælp eller som Forhøjelse af Ugelønnen, *er* for lille. Det kommer man ikke udenom. *Den andrager ikke en Gang Halvdelen af, hvad Staten yder sine Arbejdere* — en Omstændighed, der er værd at minde om, naar der henvises til den *klækkelige* Lønforbedring, vi har faaet.

Da Krigen brød ud, blev der talt og skrevet mange smukke Ord om, at nu skulde vi staa Last og Brast sammen. Men da man opdagede, at der saa godt kunde føres Krig i Evropa uden at vi skulde med, glemte man hurtig de kønne Ord, og man blev snart enige om, at lade de smaa betale Gildet. Udbytningen og Profitjageriet tog et Opsving som ingensinde før. Og Resultatet af den Samfølelse, som skulde besjæle hele Folket, var, at de ubemidlede sank dybere og dybere i Elendigheden. Den Føde, som Arbejdere med en Børneflok maa leve af, er daarligere end den, der bydes paa Fattiggaardene.

At finde os i denne Udvikling kan vi ikke, thi hvad vil Følgen blive? Den vil uvægerlig blive den, at man fra Over-

klassens Side, naar Krigen en Gang slutter, vil slaa fast som en Kendsgerning, at vi har vist, at vi i flere Aar har kunnet leve paa en Løn, der er langt ringere end forhen. *Hvorledes* vi har levet, og *hvad* vi har lidt derved, ja, derom bryder man sig ikke. I den Retning er vi jo her i Landet saa heldige at have en *Hindhede*, der med sin forbandede Lære kan berolige Overklassen med, at vi kan leve af saa godt som ingenting. At denne Mands Agitation har været til ubodelig Skade for de smaa i Samfundet, er der ingen Tvivl om. Thi vi skal huske paa, *at Kineser-Nøjsomhed giver ogsaa Kineser-Løn.*

Der bliver ikke og der bør ikke blive Ro, før vi faar noget mere Mad i vore Spisekamre og lidt flere Tørv paa Loftet.

FR. N.

Udbetalingstiden for Dyrtidshjælpen.

J. RASMUSSEN henstiller i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«, at Dyrtidshjælpen — bl. a. af Hensyn til Huslejens Forfaldstid — udbetales *sidste* Fredag i hver Maaned, altsaa én Uge tidligere.

I den Anledning skal jeg oplyse, at Direktør V. C. BERG af eget Initiativ har meddelt mig, at han finder Tanken fornuftig og praktisk og gerne vil bidrage til dens Realisation.

Da ogsaa Forbundets Repræsentanter i »Dyrtidsfonden«s Bestyrelse giver Tanken sin Tilslutning, gaar Sagen antagelig i Orden.

VILH. WARTENBERG.

Staar vor Løn i rimeligt Forhold til Prisniveauet?

FOR en Tid siden stod der her i Bladet en Opfordring fra Kallundborg Lokalafdeling til Hovedbestyrelsen om at søge vor Dyrtidshjælp forhøjet. Om Opfordringen har haft nogen Virkning, véd jeg ikke; der er i hvert Fald ikke meddelt noget herom. Det *burde* efter min Mening være unødvendigt at rette en saadan Opfordring til Hovedbestyrelsen, idet d'Hrr. selv burde tage Initiativet til en Forhandling med Principalerne om forøget Dyrtidshjælp. Naar vi valgte saa mange nye Medlemmer til Hovedbestyrelsen, var det selvfølgelig, fordi vi haabede, at de vilde gøre et større og *bedre* Arbejde, end de, der hidtil havde siddet ved Roret. Skal vi skuffes i dette Haab? Her er jo et Felt, hvor d'Hrr. straks kunde vise deres Evne og gode Vilje til at gøre noget for at forbedre Kollegernes Kaar. At det ikke er et halvt Aar siden, den ny Tarif traadte i Kraft, er ingen Undskyldning for Hovedbestyrelsen; thi hvad der opnaaedes den Gang, var saa magert i Forhold til Prisstigningen paa de *allernødvendigste* Ting, at det kun hjalp ganske lidt. Nej, der maa mere til, og Hjælpen maa komme snart. Mange Kolleger ser med Gru Vinteren i Møde, hvad Hovedbestyrelsen selvfølgelig ikke kan være uvidende om; men agter den at foretage sig noget?

Hvis vi ikke snart hører noget fra den Kant, var det saa ikke værd at tage under Overvejelse i de forskellige Afdelinger at gaa i Horsens-Kollegernes Fodspor. I den Forbindelse vil jeg gerne henstille til Medlemmerne, at de holder sig Lovene efterrettelig og *aldrig* modtager Plads forinden Henvendelse er sket til vedkommende Lokalformand. For i det hele taget at komme dette Uvæsen til Livs, bør Afdelingerne i *alle* Tilfælde indstille Vedkommende til Karantæne. Naar denne Bestemmelse saa ofte overtrædes, skyldes det i de 99 af 100 Tilfælde *Ligegyldighed.* Men det gaar ikke mere, ærede Kolleger, Tiden er ikke til at være ligegyldig; vi maa være vaagne *alle*, vi maa *gøre vor Pligt*, ogsaa mod vor Organisation; thi gennem Organisationen skal vi *kræve vor Ret*: at vort Arbejde bliver betalt med en Pris, der gør det muligt, at vi kan leve, leve uden altfor mange økonomiske Sorger og uden at stifte altfor stor Gæld.

Til Slut kun nogle Tal, tagne af Statistisk Derpartements Maanedsberetning: Priserne var i henholdsvis Juli 1914 og Oktober 1917: 4 kg Rudbrød 59—92, Sigtebrød pr. kg 24—55, Franskbrød 40—80, Havregryn 40—98, Boghvedegryn 40—120, Kartoffelmel 35—215, Sagogryn 36—187, stødt Melis 39—76, Kaffe 210—372, The 400—814, Æg pr. Snes 150—340, Sødmælk pr. l 19—35, Kartofler pr. kg 6—18, Petroleum pr. l 18—70, Koks pr. hl 125—900.

Som man ser er en Mængde Husholdningsartikler steget med *100 pCt. og derover.* Men hvor meget er *din* Løn steget, Kollega? Jeg for mit Vedkommende behøver kun at *regne med smaa Tal.*

Næstved, i November 1917. JACOB.

En hel Paladsrevolution

er i disse Dage foregaaet indenfor »Københavns Bogtrykkerforening«. Vi lever jo i en yderst bevæget Tid, hvor store Omvæltninger sker overalt i Verden. Nu er »Nyorienteringen« naaet »K. B.«. Den hidtilværende Formand, Hr. MARTIUS TRUELSEN, er gaaet af, fulgt af omtrent hele Bestyrelsen. Direktør V. C. BERG bliver Leder af »K. B.«s Kontor, hvor Redaktør MAALØE for faa Maaneder siden ansattes som Sekretær efter Dr. MACKEPRANG, der gik ret brat.

I den nye Bestyrelse træffer vi Navne som WITZANSKY (»København«), HAR. JENSEN, POUL HERTZ og — BJARNØ (i sin Tid et af vore interesserede Medlemmer). Til Formand er valgt Hr. E. LEVISON — den kendte Sportsmand —, der forøvrigt fik sin Ilddaab allerede en Time efter at være bleven valgt, idet han sammen med vor Afdelingsformand maatte ofre en Eftermiddag paa at ordne Forholdene hos Firmaet S. L. MØLLER. Ved gensidig Imødekommenhed lykkedes det her at træffe en Ordning. Lad det være et godt Varsel!

Iøvrigt haaber vi, at den betydelige Forandring, der nu er sket i hele »K. B.«s Ledelse, ogsaa for Fagets *Arbejdere* maa virke som en Forandring til det bedre, saaledes at de nye Mænd ikke glemmer det store Ansvar, Fagets Principaler har overfor deres Arbejderes Livsvilkaar. Verdenskrigen, der har vendt op og ned paa saa mange Ting, har bl. a. økonomisk distanceret Typograferne og falmet Habitus'en hos »Arbejdets Studenter«, der ikke gerne skulde ende som »Arbejdets *Lazaroner*«.

Men om flere Mænd af den afgaaede Bestyrelse for »K. B.« vil vi alligevel bevare visse gode Minder. Blandt disse bør nævnes Hr. MARTIUS TRUELSEN, der hører til de Personligheder, Faget som Helhed skylder Agtelse.

W.

Vi bør blive i »De samvirkende Fagforbund«!

ATTER er Spørgsmaalet om vort Forbunds Forbliven i »De samvirkende Fagforbund« aktuelt, for saa vidt som vi atter ved vor Stemmeafgivning skal tage Stilling hertil. Som den svorne Modstander af de danske Arbejderes Landsorganisation P. BERENDT er, drager han ud i Kampen for Udmeldelsen som en flot Nr. 1 og søger denne Gang i Særdeleshed at basere sit Angreb paa Lockout-Forliget af 1899. Næst efter Sammenligningen med Hunden, som man morer sig over, synes jeg ikke, der er ret meget Indhold i dette det første Indlæg til Fordel for en Udmeldelse af D. s. F. Der er Ord nok og gentagne Henvisninger til egne Udtalelser i tidligere Tider, men jeg synes, der i en for uhyggelig Grad mangler Argumenter. Og det er navnlig det, der skal til, naar man ud fra alvorlige og nøgterne Betragtninger skal træffe sin Afgørelse i et saa vigtigt Spørgsmaal.

Det bliver antagelig erkendt, ogsaa af de Kolleger, der er for Udmeldelsen, at Sagens Vigtighed er af en saadan Art, at den bør diskuteres med Argumenter og ikke blot med Ord og Paastande.

Herudfra skal jeg da ikke ofre mere paa P. Berendts Indlæg om Lockout-Forliget, men vil gerne henvise til en Artikel om netop denne Overenskomst, der fandtes her i Bladet den 31. December 1915.

Den var af følgende Indhold:

Mellem to store Organisationer, som »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« og »De samvirkende Fagforbund«, maa der naturnødvendigt være en Overenskomst, der fastsætter særlige Regler for et vist Samarbejde til Løsning af de Spørgsmaal, der falder ind under de nævnte Organisationers Omraade; der maa være Bestemmelser for, hvorledes man i hvert enkelt Tilfælde har at gaa frem, naar en Organisations Løn-Overenskomst udløber eller skal siges op, og en ny skal udarbejdes i Samvirksomhed med en anden Organisation.

Om dette Forhold er det jo i særlig Grad, Septemberforliget træffer Bestemmelse i sine Stykker 2, 3 og 6, ligesom det i Stykkerne 7 og 8 siger, hvorledes Orgnnisationerne i visse Tilfælde skal forholde sig efter en Konflikts Afslutning.

I ingen af disse Punkter er der Bestemmelser, som noget Sted støder mod den almene Opfattelse af, hvorledes faglig Strid opstaar og

forløber — som Følge heraf er der heller ikke noget heri, der ikke alt Aarene forud indeholdtes i de i vort Fag underskrevne Tarifer.

Det i ovennævnte Punkter væsenligste er Bestemmelsen om Strejke- eller Lockout-Varsler, der er fastsat til 14 Dage.

En saare fornuftig Bestemmelse — maaske endda mest for Arbejderne. Vi er jo i Tidernes Løb fra alle Sider mer og mer kommet ind paa den Opfattelse, at man staar sig ved at tage det, Organisationen ved Forhandling er i Stand til at opnaa, i Modsætning til det tvivlsomme, en Strejke er i Stand til at bringe.

Jeg skal ikke paa nogen Maade underkende Strejkens Betydning i Tilfælde, hvor Forskellen paa det, Arbejderne kræver, og det, Arbejdsgiverne vil give, er saa stor, at en stærk aktiv Handling kan være paa sin Plads — endog helt nødvendig.

Men Strejke er Krig — og Krigen kender vi nu alle. Den lader sine Ulykker komme over Skyldige og Uskyldige, og om dens Forløb bliver til den Svages og Forurettedes Fordel, er der ingen der véd. Selv om det sker, saa har Krigen endda kostet ham saa store Ofre, at der skal lange Tider til, for at genoprette det ødelagte.

Derfor er September-Forligets Varselsbestemmelse af Betydning, thi den giver Tid og Lejlighed til at prøve, om Uoverensstemmelserne kan bringes ud af Verden — men forhindrer ikke Strejken, om Enighed ikke kan opnaas.

Der er endvidere i September-Forligets Punkt 2 nærmere præciseret, hvad der falder ind under Begrebet Strejke eller Lockout, men dette er ikke noget, der kommer paa Kant med den Opfattelse, vi indenfor vort Fag betragter som almindelig, og som vi Aarevis har haft i vore Tarifer. Faldne Voldgiftsdomme har heller ikke kunnet ændre dette Grundsyn.

I Punkt 4 finder jeg en af de Bestemmelser, som vistnok har vakt mest Opposition indenfor Fagforeningerne: »Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet samt til at anvende den efter hans Skøn til enhver Tid passende Arbejdskraft«. Det er vel særlig denne sidste Bestemmelse, der har vakt Arbejdernes Mishag, thi den vil kunne gøre det muligt, at de kommer til at arbejde sammen med ikke organiserede Fagfæller — maaske endda med Skruebrækkere.

Flere Gange har denne Bestemmelse givet Anledning til Konflikter, der ikke alle er endt i Arbejdernes Favør; gentagne Gange har Fagforeninger maattet betale Bøde, fordi dens Medlemmer ved Arbejdsnedlæggelse har villet frigøre sig for Samarbejde med daarlige Kammerater.

I sine Virkninger er dette da en af Forligets uheldigste Bestemmelser, udnn at den dog har spillet nogen overordenlig Rolle.

Arbejdsgiveren er paa sin Side heller ikke interesseret i at skabe Uro paa sin Arbejdsplads ved at antage irregulær Arbejdskraft, og kan ikke have nogen særlig økonomisk Fordel af at beskæftige en enkelt eller nogle enkelte ikkeorganiserede Arbejdere.

Det kan uden Tvivl anses for sikkert, at der i de kommende Tider vil blive færre Konflikter med denne Bestemmelse som Aarsag, uden at Arbejdernes Opfattelse af, hvorledes daarlige Klassefæller skal behandles, er undergaaet nogen Forandring.

Med Hensyn til »Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet«, saa er denne Bestemmelse i høj Grad begrænset af flere forskellige Momenter. Først og fremmest af de tarifmæssige Hensyn; hvor der er tariferet om bestemte Forhold, vil kun saadanne Aftale- eller lovbundne Bestemmelser være de afgørende med Hensyn til »at lede og fordele Arbejdet«.

Jeg har lagt Mærke til, at de, der fører Ordet mod September-Forliget, alle Tider kun opholder sig ved Punkt 4's her nævnte Bestemmelser, men helt undlader at beskæftige sig med det følgende:

»Overfor Arbejdere, en eller flere, hvem et bestemt Arbejde mod aftalt Vederlag (Akkord) uden noget Forbehold er overdraget, og som gør deres Skyldighed, er Arbejdsgivere dog ikke berettigede til at forandre de Forhold, under hvilke saadant Arbejde udføres, til Tab for Arbejderne, uden samtidig at godtgøre dem det derved lidte økonomiske Tab.«

Med denne Slutningspasus lagt til de mange forskellige Begrænsninger, der forøvrigt kan være i hele dette Forhold, synes Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet mindre generende for Arbejderne.

Punkt 5 i Forliget lader fastlønnede Formænd og Arbejdsledere (Faktorer) have fuld Frihed til ikke at være Medlem af Fagforeningen; dog maa saadanne ikke være interesseret i Akkordoverskud.

Indenfor vort Fag er det jo ikke ukendt, at Faktorer staar udenfor Organisationen; September-Forliget tvinger dem ikke hertil, men lader dem have deres Frihed i saa Henseende.

Der har forøvrigt herom i Tidens Løb været forskellige Stridigheder, der er gaaet til Doms i den faste Voldgiftsret; det er ikke uden Interesse at følge disse Sager, thi i de fleste Tilfælde er Dommen i Organisationens Favør, og de omhandlede Personer maa atter tiltræde deres Fagforening. Det for Arbejdsgiverne i Punkt 5 svage er Bestemmelserne om, at saadanne Arbejdsledere skal være hans Tillidsmænd overfor Arbejderne; dette er »Lederen« kun sjældent, men derimod et Redskab, der skal tjene Arbejdsgivernes Interesser paa mange Maader.

Jeg vil være tilbøjelig til at mene, at denne Bestemmelse i September-Forliget har været til Gavn for Arbejderne i mangfoldige Tilfælde; thi den har gjort en Del Elementer, der mente at have Fordel ved at kline sig op af Arbejdsgiveren, overflødige.

I September-Forliget søger jeg forgæves Erstatningsbestemmelser, som de, vi har i vore Tarifer.

Forøvrigt er Forholdet det, at en Mængde Fag (ogsaa vort) i deres Overenskomster med Arbejdsgiverne har langt mere snærende og hæmmende Bestemmelser end September-Forliget, der i det væsenligste ikke indeholder vigtigere Punkter end de ovenfor fremdragne.

Vi har i vort Fag gentagne Gange haft Vanskelighed ved at beskytte Kolleger, der paa Arbejdspladsen har staaet som Kammeraternes Tillidsmænd. Andre Fags Organisationer har med September-Forliget som Basis krævet afskedigede Tillidsmænd genantagne, og den faste Voldgiftsret har givet Organisationen Medhold.

Efter vore Tarifer er en hvilken som helst Arbejdsnedlæggelse umuliggjort. September-Forliget giver os Ret til at erklære Sympatistrejke, og vi har i 1908 benyttet os af denne Ret.

En Indsender skrev for nogen Tid siden her i Bladet en Artikel, hvori han krævede September-Forliget opsagt eller — og det var maaske tilstrækkeligt — at »De samv. Fagforbund« skulde sende Arbejdsgiverne Meddelelse om, at det ikke mere blev respekteret.

Det havde overlevet sig selv.

Indsenderen var ikke ukendt med Forligets Oprindelse, vidste, det var blevet til efter en langvarig og bitter Kamp mellem to lige stærke Organisationer, hvor Anledningen var, at Arbejdsgiverne krævede en Mængde bindende og ydmygende Bestemmelser til at hindre Arbejdskonflikter.

September-Forliget, med sine for Arbejdsgiverne ikke meget fordelagtige og for Arbejderne flere gode Bestemmelser, blev Frugten af denne Kamp og dens paafølgende Forhandling.

Naar de to Organisationer ikke har forandret sig overfor hinanden i noget Forhold, kan man ikke uden videre lade den mellem dem indgaaede Overenskomst ude af Betragtning.

Man kan sige den op.

Men skal man det, maa man have noget i den, man i særlig Grad er utilfreds med, thi den anden Part vil naturligvis kræve, at en anden Overenskomst eventuelt afløser den, man opsiger.

Jeg kan, efter nu at have studeret September-Forliget, ikke finde noget i det, som jeg kunde tænke mig blive gjort meget bedre i en ny Overenskomst. Thi den anden Part vil ved en Forhandling ogsaa møde med Forslag til Forandringer, og man vil atter slutte Overenskomst om fredeligt Samarbejde, der ikke tilfredsstiller helt til nogen af Siderne.

Vi véd, hvad vi har, og vi véd, at vi under den nuværende Overenskomst har gjort stadige Fremskridt paa Lønomraadet og faaet kortere Arbejdstid, og at den paa ingen Maade har været hæmmende i vor Udvikling.

Ved en Opsigelse af September-Forliget fritages vi ikke for en Overenskomst med Arbejdsgiverne, og om den ny bliver bedre end den nuværende, tvivler jeg stærkt om.

I de snart to Aar, der er gaaet siden ovennævnte Artikel blev skrevet, er der ikke sket noget, der har givet mig et andet Syn paa Bedømmelsen af September-Forliget, end ovenstaaende.

Der er tillige et Faktum ved Bedømmelsen af dette Spørgsmaal, som man ikke kommer uden om, og det er den Omstændighed, som P. Berendt lidt taaget er inde paa, at selv om en Organisation melder sig ud af Landsorganisationen, saa løses vedkommende Organisation ikke fra sit Forhold til Lockout-Forliget. I ganske samme Omfang, som vi nu er underkastet Forligets forskellige Bestemmelser, bliver vi det ogsaa efter en Udmeldelse af D. s. F., kun at vi direkte overfor Arbejdsgiverforeningen har Ansvaret, hvor vi nu kun gennem D. s. F. kan anklages for eventuelt Brud paa Forliget.

Om dette særlige Forholds Etablering i sin Tid har været snedigt, klogt eller uklogt, skal jeg ganske lade staa ubesvaret, men det er dog værd at tage med i sine Overvejelser, naar man stemmer paa Forslaget om Udmeldelsen, at man — selv om Udmeldelsen vedtages — alligevel ikke har løst vort Forbund fra Lockout-Forligets Bestemmelser.

Jeg skal i en følgende Artikel komme ind paa andre Forhold Udmeldelsesspørgsmaalet vedrørende.

København, den 26. Oktober 1917. CARL NIELSEN.

Dyrtidstillæg i 1½ Aar = 0,00.

TIL min Forbavselse læste jeg i et af de sidste Numer af »Typ.-Tid.«, at vi Typografer har opnaaet et gennemsnitligt Dyrtidstillæg af 6½ Kr. pr. Uge. Jeg for mit Vedkommende havde imidlertid for 1½ Aar siden akkurat den samme Løn, som jeg har i dette Øjeblik + den tarifmæssige Krone 1. Januar 1917 og 1 Krone samtidig i personligt Tillæg — ialt Kr. 43.00.

Jeg hører nemlig til de ugifte. Og da jeg den 2. November første Gang modtog 10 Kr. i Dyrtidshjælp, blev jeg ikke lidt forbavset ved at læse, at Dyrtidshjælpen gennemsnitlig androg 6½ Kr. For mit Vedkommende havde den indtil 1. November alt ialt andraget — 0,00. Og *fra* 1. November ialt 2½ Kr. pr. Uge. Men ikke sandt: Har den gennemsnitlige Dyrtidshjælp virkelig andraget 6½ Kr. ugentlig —, saa maa jeg sige, at den er blevet godt fordelt. EN UGIFT.

Regnskab for Juli Kvartal 1917.

	Indtægt														Udgift																Kassebeholdn. v. Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Tilbagebetalte Laan		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Reservefondsunderst.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aalborg	16	63	1208	80	»	»	»	»	»	»	»	»	1225	43	127	»	704	»	»	»	97	50	»	»	26	75	255	»	1210	25	15	18
Aarhus	»	»	2316	80	»	»	»	»	»	»	447	»	2763	80	175	50	1594	50	»	»	580	»	100	»	53	25	260	55	2763	80	»	»
Assens	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	»	»	106	»	3	50	76	»	»	»	»	»	»	»	2	»	9	50	91	»	15	»
Bogense	6	50	39	»	»	»	»	»	»	»	90	»	135	50	1	75	108	»	»	»	»	»	»	»	»	75	25	»	135	50	»	»
Brønderslev	15	»	91	»	»	»	»	»	»	»	»	»	106	»	19	25	»	»	»	»	»	»	»	»	1	50	70	25	91	»	15	»
Esbjerg	15	»	365	»	»	»	»	»	»	»	245	50	625	50	33	25	170	»	»	»	182	»	»	»	6	25	219	»	610	50	15	»
Faaborg	15	»	51	»	»	»	»	»	»	»	85	»	151	»	3	50	112	»	»	»	»	»	»	»	1	25	19	25	136	»	15	»
Fredericia	15	»	247	»	»	»	»	»	»	»	»	»	262	»	24	50	29	»	»	»	84	»	»	»	15	25	94	25	247	»	15	»
Frederikshavn	11	»	67	»	»	»	»	»	»	»	65	»	143	»	48	75	»	»	»	»	»	»	»	»	15	»	65	»	128	75	14	25
Grenaa	15	»	112	»	»	»	»	»	»	»	90	»	217	»	»	»	4	»	»	»	182	»	»	»	3	»	13	»	202	»	15	»
Haslev	9	25	39	»	»	»	»	»	»	»	»	»	48	25	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	35	»	39	»	9	25
Helsingør	15	»	227	»	»	»	»	»	»	»	200	»	442	»	15	25	240	»	»	»	»	»	»	»	10	75	161	»	427	»	15	»
Herning	14	80	246	55	»	»	»	»	»	»	»	»	261	35	10	50	52	»	»	»	»	»	»	»	5	»	180	»	247	50	13	85
Hillerød	15	»	274	»	»	»	»	»	»	»	300	»	589	»	21	»	376	»	»	»	137	»	»	»	7	50	32	50	574	»	15	»
Hjørring	15	»	390	»	»	»	»	»	»	»	50	»	455	»	14	»	174	»	»	»	74	»	»	»	8	»	170	»	440	»	15	»
Hobro	14	»	93	20	»	»	»	»	»	»	115	50	222	70	14	»	»	»	»	»	72	»	»	»	2	50	119	85	208	35	14	35
Holbæk	15	»	432	80	»	»	»	»	»	»	150	»	597	80	74	15	484	»	»	»	20	»	»	»	9	»	»	»	587	15	10	65
Holstebro	15	»	287	40	»	»	»	»	»	»	»	»	302	40	24	50	90	»	»	»	148	»	»	»	5	75	19	15	287	40	15	»
Horsens	15	»	614	95	»	»	»	»	»	»	481	90	1111	85	92	»	212	»	»	»	119	»	300	»	13	»	360	85	1096	85	15	»
Kallundborg	15	»	269	05	»	»	»	»	2	50	50	»	336	55	45	»	»	»	»	»	98	»	»	»	10	»	168	55	321	55	15	»
Kolding	15	»	814	15	»	»	»	»	»	»	100	»	929	15	58	»	282	»	»	»	254	»	»	»	14	75	305	40	914	15	15	»
Korsør	15	»	88	»	»	»	»	»	»	»	»	»	103	»	13	95	»	»	»	»	5	»	»	»	7	50	61	55	88	»	15	»
Køge	15	»	244	»	»	»	»	»	»	»	»	»	259	»	1	75	104	»	»	»	»	»	»	»	5	»	133	25	244	»	15	»
Lyngby	15	»	77	»	»	»	»	»	»	»	50	»	142	»	12	25	126	»	»	»	»	»	»	»	1	75	»	»	140	»	2	»
Løgstør	14	30	26	»	»	»	»	»	»	»	»	»	40	30	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	75	18	»	25	75	14	55
Maribo	15	»	123	»	»	»	»	»	»	»	»	»	138	»	7	»	6	»	»	»	»	»	»	»	2	25	107	75	123	»	15	»
Marstal	2	»	101	»	»	»	»	»	9	»	55	»	167	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	156	»	158	»	9	»
Middelfart	13	30	112	»	»	»	»	»	»	»	160	»	285	30	33	55	140	»	»	»	»	»	»	»	12	75	83	45	269	75	15	55
Nakskov	15	»	356	»	»	»	»	»	»	»	»	»	371	»	52	»	96	»	»	»	150	»	»	»	8	»	50	»	356	»	15	»
Nyborg	14	65	176	80	»	»	»	»	»	»	390	»	581	45	14	45	274	»	»	»	262	»	»	»	10	»	6	»	566	45	15	»
Nykøbing F.	15	»	501	60	»	»	»	»	»	»	»	»	516	60	36	75	274	»	»	»	»	»	»	»	9	50	181	35	501	60	15	»
Nykøbing M.	15	»	169	»	»	»	»	»	»	»	20	»	204	»	9	65	»	»	»	»	182	»	»	»	4	50	»	»	196	15	7	85
Næstved	15	»	722	60	»	»	»	»	13	»	»	»	750	60	148	25	212	»	»	»	13	»	»	»	15	»	347	35	735	60	15	»
Odder	15	»	117	40	»	»	»	»	»	»	»	»	132	40	14	»	36	»	»	»	»	»	»	»	2	50	64	90	117	40	15	»
Odense	»	»	1884	80	»	»	»	»	»	»	1000	»	2884	80	45	»	1674	»	»	»	296	»	»	»	45	75	824	05	2884	80	»	»
Randers	15	»	914	»	»	»	»	»	»	»	200	»	1129	»	68	25	734	»	»	»	63	»	»	»	19	75	229	»	1114	»	15	»
Ribe	9	05	106	55	»	»	»	»	»	»	50	»	165	60	»	»	»	»	»	»	106	»	»	»	2	50	42	10	150	60	15	»
Ringkøbing	15	»	314	20	»	»	»	»	»	»	»	»	329	20	33	25	»	»	»	»	»	»	»	»	6	50	274	45	314	20	15	»
Ringsted	15	»	302	30	»	»	»	»	»	»	125	»	442	30	75	»	278	»	»	»	»	»	»	»	6	50	67	80	427	30	15	»
Roskilde	»	»	382	20	»	»	»	»	»	»	»	»	382	20	72	50	142	»	»	»	72	50	»	»	»	»	95	20	382	20	»	»
Rudkøbing	15	»	171	»	»	»	»	»	»	»	78	»	264	»	16	75	44	»	»	»	189	»	»	»	8	50	»	»	258	25	5	75
Rønne	15	09	452	»	»	»	»	»	»	»	»	»	467	09	»	»	142	»	»	»	200	»	»	»	10	»	100	»	452	»	15	09
Silkeborg	15	»	385	25	»	»	»	»	»	»	150	»	550	25	125	»	224	»	»	»	20	»	»	»	7	50	158	75	535	25	15	»
Skanderborg	4	50	78	»	»	»	»	»	»	»	125	»	207	50	17	»	184	»	»	»	»	»	»	»	2	25	»	»	203	25	4	25
Skive	15	»	250	»	»	»	»	»	»	»	»	»	265	»	20	15	138	»	»	»	»	»	»	»	5	50	86	35	250	»	15	»
Slagelse	15	»	561	80	»	»	»	»	16	50	400	»	993	30	88	50	22	»	»	»	147	»	400	»	24	50	296	30	978	30	15	»
Stege	13	90	70	20	»	»	»	»	»	»	»	»	84	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	69	»	69	»	15	10
Struer	16	50	52	»	»	»	»	»	»	»	56	»	124	50	3	50	58	»	»	»	18	»	»	»	1	25	35	»	115	75	8	75
Stubbekøbing	15	25	59	»	»	»	»	»	»	»	»	»	74	25	»	»	»	»	»	»	8	»	»	»	1	25	50	»	59	25	15	»
Svendborg	14	14	416	80	»	»	»	»	»	»	100	»	530	94	31	»	320	»	»	»	»	»	»	»	8	50	160	»	519	50	11	44
Thisted	9	55	248	20	»	»	»	»	»	»	»	»	257	75	44	75	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	200	»	244	75	13	»
Varde	15	»	146	20	»	»	»	»	»	»	»	»	161	20	17	50	52	»	»	»	7	»	»	»	3	»	66	70	146	20	15	»
Vejle	14	80	624	40	»	»	»	»	»	»	»	»	639	20	35	»	80	»	»	»	240	75	»	»	18	75	253	20	627	70	11	50
Viborg	15	»	269	»	»	»	»	»	»	»	»	»	284	»	23	»	79	»	»	»	»	»	75	»	7	75	93	25	269	»	15	»
	709	21	18779	»	»	»	»	»	41	»	5428	90	24958	11	1872	15	10137	50	»	»	4026	75	875	»	476	50	6893	85	24281	75	676	36
København	»	»	32998	69	»	»	»	»	2842	55	15500	»	51341	24	1435	75	21609	»	»	»	18462	12	1590	»	1813	25	6431	12	51341	24	»	»
	709	21	51777	69	»	»	»	»	2883	55	20928	90	76299	35	3307	90	31746	50	»	»	22488	87	2465	»	2289	75	13324	97	75622	99	676	36

Den rette Vej.

HOVEDBESTYRELSESVALGET og Redaktørvalget er overstaaet. Der er kommen nye Kræfter til, som uden Tvivl vil gøre alt, hvad der staar i deres Magt, for at gavne Typografernes fælles Bedste. Man kan saa godt forstaa, at der findes Kolleger, som er blevne skuffede over Valgenes Udfald. Især, at det er bleven en Kendsgerning, at Fr. Nielsen nu er »Typ.-Tid.«s Redaktør. Men lige forkastelig er den Maade, hvorpaa den ærede Kollega, Angelius Andersen, angriber Fr. Nielsen paa. Han kan være forvisset om, at de Kolleger, der har givet Fr. Nielsen deres Stemme, har den bedste Tro paa, at deres Tillid ikke vil blive gjort til Skamme, og at der, naar der atter skal foregaa Valg, vil være endnu flere Kolleger, der slutter sig om Fr. Nielsen.

Et helt andet Billede faar vi, naar vi læser Referatet af Horsens Lokalafdelings sidste Generalforsamling. Her træffer vi et af de dumpede Hovedbestyrelsesmedlemmer, Th. Jørgensen, som i sin Egenskab af Lokalformand viser Danmarks Typografer og de øvrige dumpede Tillidsmænd Vejen til atter at vinde Kollegernes Tillid.

Th. Jørgensen var som alle de andre Hovedbestyrelsesmedlemmer af den Mening, at der ikke kunde opnaas mere, end Odenseforslaget bød, og anbefalede Provinstypograferne at stemme for det. Forslaget blev forkastet, og der er jo ingen Tvivl om, at han og flere af de andre Hovedbestyrelsesmedlemmer af den Grund ved de derefter følgende Valg maatte bide i Græsset.

Men det skal siges til Th. Jørgensens Ros, at han som Bestyrelsesmedlem i Horsens har lagt for med et Stykke Arbejde, som vil blive paaskønnet af de fleste af Provinstypograferne.

Det Forslag, som Horsens Lokalafdelings Bestyrelse har fremlagt og faaet vedtaget ved sidste Generalforsamling, er Vejviseren for Danmarks Typografer.

Dyrtidens Tryk mærkes stadig mere og mere af den arbejdende Klasse, og der kan intet Forslag og Middel være for radikalt til at faa gennemført en Forbedring af Typografernes Kaar. Lad os derfor ikke benytte Tiden til allerede nu at begynde »Valgagitation« til næste Valg, men som Th. Jørgensen, Horsens, straks begynde et Arbejde, som kan blive til Gavn for den typografiske Stand. Det er vi alle bedst tjent med.

Nakskov, i November 1917. FR. RYHMEKE.

Et underligt Forsvar.

DEN fra Taburetten forsvundne Hr. Carl Nielsen har i »Typ-Tid.«s Nr. 44 vovet sig frem i Dagslyset og forsøger at give mig en lille Reprimande. Han kunde have sparet saavel Pen som Blæk.

At Hr. Carl Nielsen med sin Skarpsindighedssans har fundet ud af, at de i »Soc.-Dem.« omhandlede 1—2 Kr. pr. Dag skyldes en Trykfejl, betragter jeg som i sin Orden, men lad os dog huske paa, at det ikke er alle vore Medborgere, der kan finde ud af det samme. Det havde været paa sin Plads om Bladet havde bragt en korrigerende Rettelse, hvilket er Kotume indenfor Dagspressen, naar en Fejl er begaaet, og burde ikke mindst være det i et førende Hovedstadsblad, hvor Oplaget gaar op i Titusinder. Da en saadan Rettelse ikke efter nogle Dages Forløb var fremkommen i »Soc.-Dem.«, og da nævnte Artikel *i sin Helhed* har fremkaldt en ikke ringe Indignation mellem flere Kolleger, var det, jeg følte mig foranlediget til at sende »Typ.-Tid.« mit Indlæg.

Jeg forstaar derfor ikke Grunden til Hr. Carl Nielsens Forsvar for det af mig saa haardt »angrebne« Blad; hans polemiske Egenskaber kunde have været gemt til en mere passende Lejlighed, men — maaske der er et lille Ben i Udsigt.

Hr. Carl Nielsens Opfattelse af min Artikel er en komplet Misforstaaelse. Jeg har ikke paa noget Punkt givet det Udseende af, at Regne-

stykket paa de 15—16 Kr. er »Social-Demokraten«s — hvilket Hr. Carl Nielsen fremhæver i sin Artikel —, men jeg har *selvfølgelig* stillet Regnestykket op efter de Oplysninger, Bladet gav med sort paa hvidt, hvad der forekommer mig er let at finde ud af.

Hr. Carl Nielsen smider sin store Trumf paa Bordet ved at citere »Soc.-Dem.«s Slutningsbemærkning (de 6 Kr. 50 Øre). Dette bortforklarer imidlertid ikke Sagen. Ved at sætte et Ettal her foran, passer de øvrige i Artiklen givne Oplysninger forbavsende godt. Og Fejlen kan da i vore Medborgeres Øjne ligesaa godt ligge her. Det var *deres* Opfattelse mit Indlæg drejede sig om, og ikke Kollegernes.

At gøre de af os opnaaede fattige Skillinger til Genstand for en saa hædrende Omtale i et Arbejderblad, betragter de fleste sikkert som ret upassende.

Kan være Hr. Carl Nielsen har en anden Tro. Eller maaske det er en stille Harme-Udgydelse over ikke længere at kunne kontrollere »Typograf-Tidende«s Artikler.

København, den 4. November 1917. PETER STEFFENSEN.

Indsamlingen til vore Arbejdsløse.

I Anledning af Alfred Hansens Artikel i Nr. 44 af »Typ.-Tid.« føler jeg Trang til at komme med et Par Bemærkninger.

Jeg er fuldstændig enig med Hansen i, at der maa Fart i Indsamlingen; men tillige er jeg overbevist om, at enhver Kollega vil sætte en Ære i at yde sit Bidrag til samme i saa stor Udstrækning som Vedkommende Ævne strækker, uden at han derfor behøver at paalægge sig det Savn, at undvære sin Drik til Frokost, hvad enten det er Mælk eller Øl; thi hvis vi Arbejdere, for at demonstrere mod de Overpriser, som Kapitalisterne skruer Varerne op i, derfor skulde undvære dem, tror jeg snart, vi døde af Sult, uden at det gavnede Sagen synderligt. Nej, saa vil jeg henvise Hansen til Artiklen i samme Numer af »Typ.-Tid.« (Det suser), dèr forekommer det mig, bliver taget ganske anderledes paa Sagerne. Hansen skriver: »Mine Kolleger staar mig betydelig nærmere end en Flok Kapitalister, hvis Motto i det væsenligste lyder: Flaa og pin Arbejderklassen saa meget som muligt.« Ja, det er selvfølgelig rigtigt, men maa jeg spørge Hansen: hvorfor støtter De Kapitalisterne, som De skriver. Hvorfor støtter De ikke Dem selv, og Arbejderklassen i det hele taget, paa de Omraader, De kan, nemlig ved at købe Deres Brød og Øl hos vor egen Industri, selv om den virkelig ogsaa tager noget mere for Varerne.

Til Slut vil jeg anbefale Hansen, at han mælder sig ind i Brugsforeningen, *der* har Arbejderne et udmærket Vaaben mod Kapitalisterne.

København, den 2. November 1917. B. V. E. MØLLER.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt Søndag den 18. November sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1. Beretning om Virksomheden. 2. Regnskabet. 3. Formen for Ekstrahjælpen til Arbejdsløse. 4. Beretning fra Kontrahentmøderne. 5. Valg eller Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 6. Forslag fra Styrelsen om Laan (Mærker) til Kokesindkøb. 7. Indsendt Forslag om Bevilling af 200 Kr. til »de konsekvente Anti-Militarister«s (Militærnægternes Agitation).

Dirigent: J. O. PETERSEN: Sekretær: ERNST CHRISTIANSEN.

Formanden, WILH. WARTENBERG, aflagde en udførlig Beretning for Juli Kvartal og indtil Dato. Refererede en Sag fra Bladet »København« angaaende Lønforhold. I Aarevis havde dette Firma forsøgt at holde Lønningerne saa langt nede som muligt, og samtlige Afdelingsformænd havde Tiderne igennem maattet beskæftige sig hermed. Ved de nu førte Forhandlinger var der dog fremskaffet et Tilbud, der bød paa nogen Forbedring. Det var lykkedes at faa en Overenskomst med »Litografisk Principalforening« om Dyrtidstillæg. Med »Berlingske Tidende« var Aftale truffen angaaende Annoncers Beregning. Om en Afskedigelsessag var forhandlet med det Resultat, at Opsigelsen foreløbig var taget tilbage. Et Par Forsøg fra et Par Firmaer paa ulovlig Omlægning af Arbejdstiden var forhindret. Da Sundhedsregulativet overskredes nogle Steder, var dette paatalt, og Formanden opfordrede i den Forbindelse Kollegerne til *selv* at overholde Sundhedsreglerne. Ved Forhandling var opnaaet 12½ pCt. Forhøjelse i Betalingen for Telefonbogens Omsætning. Styrelsen havde givet sin Billigelse til, at der fremsendtes Ansøgning om Dispensation, saa der kan begyndes 1 Time tidligere og sluttes 1 Time før ved Natarbejde paa Helligdage. Formanden refererede en Beregningssag fra Græbes Bogtrykkeri og en Sag fra Bagge om Helligdagsbetaling til Akkordsættere. Med Bogtrykker Johan Henriksen, Hellerupvej 4, var der forsøgt Forhandling angaaende en Lærlingesag. Det havde imidlertid vist sig, at denne Forretning var ganske blottet for Ansvarsfølelse paa dette Omraade, og der burde nu tages videre fat paa denne Sag for at forhindre yderligere Lærlingeudbytning dèr. Denne Sag vil vi forfølge videre. (Bifald.) I et Blad, der udkommer 3 Gange ugentlig, havde man forsøgt at etablere Beregning, saaledes at man udelukkende lod Jernsatsen sætte paa Akkord. Dette var forhindret. — Et Personale spørger, om det er pligtig til at betjene eventuelle Kontroluhre, og hertil var svaret Nej. — Formanden omtalte udførligt Dyrtidstillæget og Arbejdet dermed og betonede, at Kollegerne naturligvis bestandig burde arbejde paa at hæve Lønnen. — Angaaende Kvitteringssystemet skulde der være et Møde med Inkassatorerne. — Af Arbejdsløse var der i Øjeblikket 38 Sættere, 12 Trykkere, 4 Stereotypører, 3 Hjælpearbejdere og 6 Kvinder, *ialt 63*. I Fjor ved samme Tid var der knap saa mange arbejdsløse, i 1915 derimod 101 og 1914 288. De forholdsvis gunstige Tider i Øjeblikket vilde dog sikkert snart forringes. Der var al Grund til at se mørkt paa Sagerne, baade for *vort* og andre Fag. Formanden paapegede, at de Folk, der blev anvist Plads, maatte tiltræde Pladsen straks. — Omtalte den nye Arbejdsløshedslov, der gav 30 % Tillæg til ugifte og 50 % til gifte samt en Huslejehjælp paa indtil 35 Kr. maanedlig til de gifte. — Form. sluttede med at udtale, at ethvert Medlem bør kende sine Love og sin Tarif samt gøre sin Pligt og kræve sin Ret. (Bifald). — SONNENBORG mente, Wartenberg saa for mørkt paa Situationen. — JØNSSON forespurgte, om der var truffet nogen Ordning med Hensyn til Typografernes Klubs-Annoncering i Fagbladet. — JUL. SAMUELSEN syntes at kunne spore en ny Aand. Henstillede, at »Typ.-Tid.« burde udvides, hvilken Opfattelse ligeledes hævdedes af OLE RASMUSSEN, der foreslog en Resolution angaaende Tillæg. — Mellem ANGELIUS ANDERSEN, P. BERENDT og BERNH. SCHMIDT vekslede nogle Bemærkninger angaaende Overarbejdet hos Schultz. — JOHS. ERVIG takkede for Styrelsens Arbejde i den paagældende Lærlingesag. Mente, Sagen burde offentlig fremdrages. — Forretningsfører CARL SØRENSEN oplyste, at Typografernes Klub drøftedes i Forretningsudvalget. »Typ.-Tid.« burde udvides, naar det var nødvendigt. — Frk. CRONE hævdede, at Aftale om Plads er bindende. — Af C. ANDERSEN, J. P. CARL JENSEN, N. C. HANSEN, HENRIKSEN, ALFR. HANSEN, RANTZAU, P. BERENDT, CARL NIELSEN, FR. NIELSEN og ERNST CHRISTIANSEN fremsattes forskellige Bemærkninger i Forbindelse med Beretningen og »Typ.-Tid.«s Udvidelse. — FORMANDEN replicerede til de forskellige. Kunde i det væsenlige slutte sig til Ernst Christiansens Udtalelser: der burde være fuld Ytringsfrihed i »Typ.-Tid.« Lærlingesagen skulde nok blive forfulgt. Kunde godt tiltræde den af O. Rasmussen foreslaaede Udtalelse.

Derefter vedtoges følgende Udtalelse: »Generalforsamlingen henstiller til Forretningsudvalget, at der, naar Stofmængden kræver det, udgives Tillæg med »Typ.-Tid.«.«

Beretningen godkendtes enstemmig.

Punkt 2. Kassereren, LAUR. JENSEN, oplæste det i »Typ.-Tid.« Nr. 46 gengivne Regnskab. Dette godkendtes.

Punkt 3. FORMANDEN foreslog i Henhold til den under Beretningen omtalte nye Arbejdsløshedslov følgende: »Beløbet anvendes som Brændselshjælp til Arbejdsløse, eventuelt paa anden uangribelig Maade til Fordel for dem, hvem Hjælpen er tiltænkt. Udbetalingen begynder i Januar«. Vedtoges enstemmigt.

Paa Grund af den fremskredne Tid udgik Punkterne 4 og 5.

Punkt 6. FORMANDEN mente, at vi burde stille os ved denne nye Rationering ligesom ved den forrige, men betonede, at Tilbagebetalingen maatte foregaa regelmæssig. Stillede følgende Forslag: »Styrelsen foreslaar, at Medlemmer, der ønsker det, kan faa et Laan paa indtil 20 Kr., der leveres i Mærker. Tilbagebetalingen skal ske med 2 Kr. ugentlig fra 1. Lønningsdag efter Mærkernes Modtagelse. Følgende Medlemmer kan dog *ikke* faa Laan: 1) de, der fra Kommunen modtager de 36 Kr. i gratis Mærker, 2) de, der har Gæld eller Kontingentrestancer til Foreningen, 3) de, der endnu ikke har betalt Mærkerne for første Levering, med mindre Aarsagen skyldes Arbejdsløshed i Betalingsperioden«. Vedtoges enstemmigt.

Punkt 7 udskødes efter en kort Debat til næste Generalforsamling.

E—N.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Oktober ordinær Generalforsamling paa Gæstgivergaarden »Sjælland«.

Formanden, P. JUHL, bød Velkommen og glædede sig over det talrige Fremmøde, idet der kun var 3 arbejdende Kolleger fraværende. (De to er forøvrigt altid fraværende.)

Til Dirigent valgtes SOPHUS POULSEN, der gav Ordet til FORMANDEN, som aflagde en kort Beretning fra Delegeretmødet, hvilken JUL. CHRISTENSEN sluttede sig til med nogle Bemærkninger.

Derefter fremlagdes Regnskaberne. Forbundsregnskabet balancerede med 589 Kr. I Understøttelse paa Stedet var udbetalt 376 Kr., i Sygeunderstøttelse 137 Kr. Lokalkasseregnskabet balancerede med 175 Kr. 38 Øre. Til 7 Rejsende var udbetalt 20 Kr. 25 Øre. I Sparekassen indestaar 120 Kr. Begge Regnskaber godkendtes enst.

Valg af Funktionærer for 1918. — Formanden, P. JUHL, og Sekretæren, JUL. CHRISTENSEN, genvalgtes med Akklamation. Til Næstformand valgtes CARL FREDERIKSEN, der træder i Funktion straks, da Maskinsætter VALD. PEDERSEN havde nedlagt sit Mandat for Resten af indeværende Aar, hvilket han motiverede med en længere, »velforberedt« Tale, hvoraf det fremgik, at han følte sig som en forfulgt Uskyldighed. Han kom imidlertid saa »højt op«, at han ikke kunde betragte sine Arbejdskammerater som Kolleger, men maatte betragte dem for Spioner o. l., hvilke velvalgte Udtryk blev honorerede med Latter. Revisorer blev JENS NIELSEN og CHR. G. LARSEN med CHR. NIELSEN som Suppleant. Som Tillidsmand for Arbejdsløshedskassen i Slotssognet valgtes TH. BOYE. Til Fanebærer valgtes OSCAR JENSEN, Reserve: CHR. NIELSEN.

Fra Bestyrelsen forelaa Forslag om Forhøjelse af Lokalkassekontingentet til 15 Øre, hvilket FORMANDEN motiverede med, at det nu-

værende Kontingent af 10 Øre ikke kan dække de løbende Udgifter, hvorfor man stadig tærer paa Kassebeholdningen. — JACOB LARSEN, VALD. PEDERSEN og CHR. G. LARSEN mente ikke, det var nødvendigt at forhøje Kontingentet, saalænge Kassebeholdningen var saa stor, hvilket Flertallet sluttede sig til ved at stemme Bestyrelsens Forslag ned.

Man drøftede derefter den aarlige Maskerade og blev enig om, at saafremt der kan faas Tilladelse til at blive ved til Kl. 1, da at afholde den.

Under Eventuelt talte VALD. PEDERSEN varmt for, at man af Ekstrakassens Midler burde hjælpe Trængende og Syge (V. P. stemte imod Forhøjelse af Kontingentet), med særlig Henblik paa en syg Kollega, som han mente befandt sig paa Nødens Rand. Efter forskellige Oplysninger fremgik det, at der absolut ikke var Nød til Stede i Øjeblikket.

Efter at SEKRETÆREN havde oplæst Forhandlingsprotokollen, sluttede DIRIGENTEN den velbesøgte Generalforsamling med en Tak til de mødte.

— — —

Efter Generalforsamlingen startedes en selskabelig Forening, der ved et Bæger døbtes »Typografernes selskabelige Klub«. — Formaalet er ved et ugenligt Kontingent at sammenspare saa meget, at der — i Lighed med Maskinsætterklubben — en Gang imellem kan afholdes en selskabelig Sammenkomst.

I Klubben kan optages *alle*, der er Medlem af Afdelingen, naar de i Forvjeen ikke er Medlem af nogen Klub indenfor Afdelingen.

Klubben vandt stor Tilslutning, og Bestyrelsen kom til at bestaa af OSCAR JENSEN (Formand), CHR. NIELSEN (Kasserer) og SOPHUS POULSEN.

Vejle Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 18. Oktober ordinær Kvartalsgeneralforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. S. SØRENSEN valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen fra sidste Generalforsamling oplæstes og godkendtes. — Derefter fremlagde FORMANDEN Forbundsregnskabet, der balancerede med 639 Kr. 20 Øre, og Privatkassens Regnskab, der balancerede med 97 Kr. 33 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

FORMANDEN motiverede saa næste Punkt paa Dagsordenen: Lokalespørgsmaalet. Det er oplyst, at der i hele Byen ikke er et passende Lokale at faa. Der er da ikke anden Udvej end at søge Lokale i Arbejdernes Forsamlingsbygning. I den Forbindelse er det imidlertid nødvendigt at indmelde Afdelingen i den stedlige Fællesorganisation, hvilket Formanden under disse Omstændigheder anbefalede. — Efter en kort Drøftelse af Sagen vedtoges Indmeldelsen med 15 Stemmer. 2 stemte ikke. — Lokalespørgsmaalet har i lange Tider været et svævende og omstridt Punkt i Afdelingens ellers saa fredelige Tilværelse. Med denne Vedtagelse menes det at være løst.

Under Eventuelt mente FORMANDEN, at der kunde maaske være Anledning til at rette en Forespørgsel til Forretningsføreren angaaende de forhøjede Understøttelser til Arbejdsløse. Opfordrede til ved Juleindsamlingen at yde klækkeligt, da Trangen i Aar er ganske overordentlig stor. — BOESEN mente ikke en Henvendelse til Forretningsføreren vilde frugte i Øjeblikket. Der er en Del Oplysninger om den ny Arbejdsløshedslov. — Efter nogen Diskussion enedes man om straks at udsende en Liste til Juleindsamling. Der kunde Medlemmerne saa tegne sig, og hvis det skønnedes, at Bidraget var for lille, kunde man maaske ved næste Møde bevilge Tilskud af Privatkassen.

— En Del af Lokalafdelingens Medlemmer har i et Par Aar staaet samlet i en Klub, der eksisterede under den populære Betegnelse: »Den lille røde«. Dette Selskab havde et lidt mere »radikalt« Præg end Afdelingens øvrige Medlemmer og stod derfor under Fællesorganisationen. Der ud over er det imidiertid ikke kommet til noget iøjnefaldende Udbrud af politisk Seperatisme, idet Klubben iøvrigt havde en fornøjelig og selskabelig Karakter. Denne Sammenslutning er nu overflødig, da hele Afdelingen, efter den ovenfor nævnte Vedtagelse, staar under Fællesorganisationen. Den blev derfor med mange pæne Ord slaaet ihjel. Men forinden havde den dog saa megen Konduite, at den realiserede sin Kassebeholdning i et fælles Kaffebord. Det er dog ikke udelukket, at den bratte Død viser sig kun at være en stakket Hvil, idet der var stærk Stemning for at søge dannet en selskabelig Klub, der saa skal varetage og udvikle sine Medlemmers Behov i Retning af et »lyst« Syn paa Livet. JOHS. S.

Odense Lokalafdeling

afholdt Torsdag den 25. Oktober ordinær Generalforsamling. — Formanden, MAGN. HANSEN, bød den ikke talrige Forsamling Velkommen og udtalte en Tak for den Tillid, der var vist ham ved hans Valg som Formand. — Til Dirigent valgtes P. BONDESEN, der udtalte Haabet om et godt Samarbejde mellem Formanden og Medlemmerne.

Derefter aflagde FORMANDEN Beretning, og omtalte herunder Forretningsfører Karl Sørensens Besøg her for at forny Overenskomsten med herv. Morgenblade.

Kassereren, O. MADSEN, aflagde Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 2884.80, inds. til Hovedkassen Kr. 824.05. Ekstrakassens Regnskab balancerede med Kr. 1152.08. Kvartalets Underskud udgør Kr. 408.32. — Til at underskrive Regnskaberne valgtes ØSTERGAARD og SPROGØE.

3. Punkt paa Dagsordenen var: Ekstrakassen og de Arbejdsløse. Forslag om Kontingentforhøjelse. — KASSEREREN forslog at forhøje Ekstrakassens Kontingent med 5 Øre ugentlig fra Nytaar, da Arbejdsløsheden har været, er og ventes at blive stor i Vinterens Løb. — P. OLSEN foreslog at lade Forslaget træde i Kraft fra 1. November. — Dette vedtoges enst.

Et Tilskud til Arb. Aftenskole blev afslaaet, hvorimod et Beløb paa 15 Kr. bevilgedes til Svendehjemmet. — Sluttelig omtalte FORMANDEN Juleuddelingen og opfordrede Kollegerne til i Aar at strenge sig ekstra an, og JUUL gav Meddelelse om Trykkeriet paa Teknisk Skole.

— — —

Efter Generalforsamlingen holdt BONDESEN et interessant og tankevækkende Foredrag om »Odense Lokalafdeling for 25 Aar siden«.

—N.

Aalborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 28. Oktober. Regnskaberne godkendtes.

Paa Forespørgsel fra Vælgerforeningen, om Typograferne ønskede at foreslaa nogen Kandidat til Ligningskommissionen, vedtoges at svare Nej — der var ingen Kollega, man vilde have saa haardt straffet.

Ang. Hjælpearbejdertarifen udspandt sig nogen Diskussion, der ikke aabenbarede udelukkende Tilfredshed. Formanden, JOH. GERDT, anbefalede Tarifen som antagelig, bl. a. vilde de fleste Kvinder faa en ret høj Forhøjelse. Den mandlige Løn vilde sikkert kun komme til at staa paa Papiret, thi det blev ikke let at faa en Mand til 24 Kr. Om Organisering af Hjælpearbejderskerne diskuteredes en Del. Man godkendte, at Bestyrelsen vilde gribe Sagen an, som de stedlige Forhold krævede det, idet man undlod bestemte Krav. FORMANDEN lovede at konferere med en kvindelig Læge om eventuel Moderation og saaledes, at Hjælpearb. kunde afbetale Lægeundersøgelsen til Lokalformanden med 25 Øre om Ugen.

Amtstidendes og Venstrebladets Overgang til Morgenblade havde forvoldt nogen Uoverensstemmelse ang. Betaling for Forlægning og Søndagsarbejde; Ordningen heraf var trukket vel meget i Langdrag, hvilket havde bevirket fuldt berettiget Misfornøjelse. Man billigede, at Bestyrelsen sammen med de paagældende Personaler brugte de nødvendige Midler til at faa Sagen til hurtig Afgørelse.

Det vedtoges at yde 100 Kr. til Juleuddelingen.

Bestyrelsen foreslog at lave en Julefest — uden at det absolut blev fastslaaet, at det skulde være med Juletræ — hvilket vedtoges; det overlodes Bestyrelsen at foretage det fornødne, alt eftersom Forholdene tillod det. (Formanden har allerede taget Salen i Enighedslund »paa Haanden« til 1. Juledag, hvilken Dag ingen gerne skulde være forhindret af Hensyn til Arbejde.)

Ang. Mødetiderne, som er henlagt til Søndag Formiddag af Hensyn til Natarbejderne, henstilledes til Bestyrelsen at holde Sommermøderne en Søgnaften (ikke Lørdag).

Efter Forslag fra et Medlem vedtoges uden Diskussion enstemmig at tiltræde Kallundborg-Resolutionen.

Middelfart Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 3. November Generalforsamling hos Restavratør Bjørn. Regnskabet balancerede med 285 Kr. 30 Øre. Der indsendes pr. Blanket til Hovedkassen 83 Kr. 45 Øre, hvorefter der bliver en Kassebeholdning paa 15 Kr. — Privatkassen begyndte Kvartalet med et Underskud af 3 Kr. 62 Øre, men var nu endt med en Kassebeholdning paa 13 Øre! — Der drøftedes Lokalafdelingens Stilling til Juleuddelingen. FR. MADSEN foreslog, at Afdelingen sluttede sig til Horsens Lokalafdelings Forslag om at bevilge 10,000 Kr. af Reservefonden til Juleuddelingen — hvilket vedtoges. M. L. ANGELBO.

Herning Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 10. November paa »Haandværkerforeningen«.

Første Punkt paa Dagsordenen var angaaende et Forhold paa Folkebladet. — FORMANDEN meddelte, at han var blevet opfordret til at tage sig af den Sag. Han havde ingen rigtig Kendskab til Sagen, men haabede, at Medlemmerne fra Folkebladet vilde give de fornødne Oplysninger. — Efter at Folkebladets Personale havde givet en fyldestgørende Forklaring angaaende Sagen, toges denne til Efterretning.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Juleuddelingen. Det vedtoges efter en længere Diskussion at støtte Forslaget fra Horsens, om at der blev taget 10,000 Kr. af Reservefonden, ligesom man enedes om at paabegynde en Indsamling til de Arbejdsløse.

Under Eventuelt meddelte FORMANDEN, at han havde modtaget en Skrivelse fra Forbundsstyrelsen angaaende Sagen hos Bogtr. A. Larsen. Han skulde paa Forbundets Vegne nedlægge Protest mod, at en Paalæggerske beskæftigedes med Sætning og Aflægning. Han havde nedlagt Protesten og havde derefter modtaget Larsens Udmeldelse.

Derefter var der en Del Diskussion om Betimeligheden af at ansøge Forretningerne om Dyrtidstillæg. Det vedtoges at stille Sagen i Bero til den ordinære Generalforsamling i Januar. Der var iøvrigt Enighed om, at det var haardt tiltrængt; men maaske Forbundsstyrelsen tog Sagen i sin Haand og indledede Forhandlinger med Principalerne.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling den 14. Novbr. med Dagsorden: 1. Ekstraunderstøttelsen til de Arbejdsløse (Forslag fra Styrelsen om at ophæve den frivillige Indsamling). 2. Skal Afdelingen afholde Juletræsfest?

Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Formanden, MARTHIN PEDERSEN, ønskede udenfor Dagsordenen at give Generalforsamlingen et Par Meddelelser.

Den frivillige Indsamling havde de 2 Uger, den har varet, tilsammen været 113 Kr. 80 Øre og Ekstraunderstøttelsen for samme Tidsrum 108 Kr. De Arbejdsløses Antal er D. D. 21 (18 Sættere, 2 Trykkere og 1 kv. Hjælpearb.).

En Mand, der ca. 3 Aar har været beskæftiget i en mindre Forretning her, havde faaet sin Opsigelse med den Motivering, at hans Arbejdskraft var Forretningen for dyr, og da det forlød, at en udenbys Kollega havde sluttet Engagement paa billigere Vilkaar, forelaa her en Omgaaelse af den fra 1. Juli indgaaede Lønoverenskomst mellem Organisationerne.

FORMANDEN kritiserede skarpt, at Medlemmer udenom Foreningen indlader sig paa bindende Aftaler om Løn- og Arbejdsforhold og saa bagefter lader Afdelingsformand eller Kasserer tilflyde Meddelelse om den forestaaende Stedforandring. Dette er stik imod Love og Regler. Indledende Forhandlinger om Engagementer kan vel finde Sted, men bindende Aftaler uden Samraad med Afdelingsledelserne maa paa det alvorligste misbilliges. Ingen maa modtage Plads eller give Tilsagn om ny Pladstiltrædelse uden først at have henvendt sig til Afdelingsledelsen.

I denne Forbindelse ønskede FORMANDEN ogsaa at paapege, at da vor Tarif er en Minimumstarif, udtrykkes heri tydeligt nok, at en Arbejder ikke er pligtig at blive staaende paa den mindste Løn, og ny Mænd paa ny Arbejdspladser bør derfor ogsaa efter kort Tids Forløb kræve den paa Arbejdsstedet gængse Løn. Dette er i alt Fald en af Vejene til at modarbejde Spekulation i billig Arbejdskraft.

FORMANDEN oplæste derefter Reglerne for Arbejdsløshedsunderstøttelse og Huslejehjælp i H. t. den ny Lov af 27. Oktober 1917.

I Diskussionen om disse Regler blev der slaaet til Lyd for, at Styrelsen til Forbundet skulde indgive Krav om, at de Rejsendes Hjælp hævedes til Lighed med den højeste Understøttelse.

FORMANDEN indrømmede, det var en smuk Tanke, men en Ændring, som den foreslaade, vilde Forbundet sikkert ikke kunne faa Ret til at foretage.

Styrelsens Forslag om at ophæve den frivillige Indsamling (som iøvrigt er i Strid med Forudsætningen for den ny Lov) vedtoges med 10 St. mod 1.

Spørgsmaalet om Afholdelse af Juletræsfest fremkaldte Diskussion om en enkelt Forandring i Arrangementet, hvorefter det med alle Stemmer mod 2 vedtoges at afholde Festen som hidtil.

Typografernes Cykleklub

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 21. Oktober i Nørre Central Café. — Til Dirigent valgtes JUUL-SØRENSEN og til Sekretær: IVAN CARSTENSEN.

Paa Grund af Formandens Bortrejse aflagde NÆSTFORMANDEN Beretning over Sommerens Ture, der maa siges at have været overmaade vellykkede. — Regnskabet godkendtes; det fremviste en Balance paa Kr. 546.70, i Betragtning af, at Karnevalsoverskudet savnedes, en fin Balance.

De ordinære Valg samt Valg af Formand foretoges. Til Formand valgtes VALD. MADSEN (nyvalgt), Næstformand: GOTFRED NIELSEN (nyvalgt), Kasserer: JOHS. UHRBRANDT (genvalgt), Styrer: P. OLSEN (genvalgt) og Revisor: MØLLER.

Efter Generalforsamlingen afholdtes det ordinære sluttede Kaffebord, hvor Stemningen var særdeles livlig. I. C.

Nær og Fjærn.

Lønforhøjelser. Efter længere Tids Forhandlinger mellem »K. B.« og vor Organisation er det endelig lykkedes at faa Lønnen hævet med 2 Kr. ugl. pr. Mand i »*København*«, hvor Personalet til Dato altid har staaet paa Minimalløn.

— Hos Firmaet S. L. MØLLER har 24 Mand i Sætteri og Trykkeri opnaaet en Lønforhøjelse paa 1 à 2 Kr. ugl. Forhandlingerne indledes for 3 Uger siden af Personalets Tillidsmænd og afsluttedes ved Organisationernes Medvirkning.

— Personalet i MARTIUS TRUELSENS Sætteri har faaet en Lønforhøjelse paa 2 Kr. pr. Mand.

Provinsbladenes Andelsselskab for Stereotypering har tilstaaet sit Personale hver 50 Kr. i Brændselshjælp.

Afdelingens Generalforsamling fortsættes paa Søndag. Men husk, at der begyndes **Kl. 10**, da Salen kun er til Raadighed i 3½ Time. Generalforsamlingen holdes ligesom sidst i Rømersgades Festsal.

Dyrtidsmærker til de Medlemmer, der har indleveret Skemaer med Begæring om Dyrtidshjælp paa Forbundskontoret, udleveres fra i Morgen (Lørdag) samme Steds.

Brændsels-Mærkerne. I Henhold til Generalforsamlingens Beslutning kan Medlemmer, der *ikke* har Gæld eller Restancer til Foreningen, faa indtil 20 Kr. som Laan (i Mærker) til Brændselsindkøb, i Lighed med den tidligere med glidende Skala. Nyt Indlæg til de gamle Koksbøger faas hos Laur. Jensen.

Rolfs Legat. En Portion af dette Legat er ledig. Ansøgninger bedes i Løbet af 8 Dage sendt til FORRETNINGSUDVALGET.

Aktieselskabet »Politiken« har tilstillet alle sine Arbejdere og sit Kontorpersonale et større Gratiale i Anledning af Dyrtiden.

Juletræsfesten afholdes som sædvanlig Nytaarsaften i Prins Wilhelms Palæ. Inkassatorerne for Syge-Hjælpekassen anmodes om at lade Medlemmerne tegne sig for Billetter paa en Liste og indsende den snarest. Der sælges *kun* Børnebilletter til Medlemmernes egne Børn.

Forening for Boghaandværk beder os anmode de Medlemmer af denne, der ikke har modtaget den sidste Publikation, om snarest at henvende sig til Foreningens Kontor, saafremt de ønsker at bevare deres Medlemsret.

40-Aars Jubilæum. Den 1. Decbr. kan et af Kallundborg Lokalafdelings Medlemmer, Hr. E. G. MELBERG, fejre 40-Aars Jubilæum som Typograf, idet han 1. Decbr. 1877 udlærte i »Vendsyssel Tidende«s Bogtrykkeri i Hjørring.

Efter at have arbejdet bl. a. i Slagelse, Korsør, Roskilde og Næstved, kom M. den 2. Januar 1898 til Kallundborg, hvor han siden uafbrudt har arbejdet paa »Kallundborg Dagblad«s Trykkeri, hvor han fremdeles staar og »negler op«.

For nogle Aar tilbage tog Melberg ivrig Del i Lokalafdelingens Styrelse og var i en længere Aarrække — i 7½ Aar — Lokalformand, hvilken Stilling han røgtede til Kollegernes fulde Tilfredshed. I de senere Aar har M. ikke taget aktiv Del i Afdelingens Styrelse, men naar der — hvad (desværre!) sjældent sker — finder et festligt Samvær Sted, svigter han aldrig. Han er ved saadanne Lejligheder rigtig i sit Es, naar han kan komme til at fortælle Æventyr fra den Gang, da han »gik paa Valsen«. LAUR. H.

Arbejderens Almanak udkommer i disse Dage. Prisen er 1 Kr. Den kan faas hos Boghandlerne, specielt anbefaler vi Medlemmerne at købe den i Bog- og Papirhandelen »Fremad« (Frederiksborggade 33), da denne Forretning som bekendt er startet og ejes af Arbejdernes faglige Foreninger.

Brev henligger til Thorvald Petersen fra Burmeister i Holstebro.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Fredag den 15. Juni.

Der forelaa en Forespørgsel fra Stereotypør-Medhjælperne i Berl. Tid. Besvaredes. — Et Tilskud til en Kollega, der i 8 Aar har ligget syg, bevilgedes. — Ved Forhandling med Ledelsen for et herværende Firma var opnaaet nogle Indrømmelser. Godkendtes. — Til K. B. var indsendt Klage over, at Beregningssætterne i Dagbladene ved Fordeling af Arbejdet menes at blive forfordelt. Bifaldtes. Ved Forhandling var det lykkedes at undgaa at yde Erstatning for en af et Par Trykkere begaaet Uefterrettelighed. Til Efterretning. — En Meddelelse fra »De samvirkende Sygekasser« forelaa. Til Efterretning. — Hjælpekorpset »Kalvebod Bastion« havde sendt Beretning og Regnskab for 1916. Til Efterretning. — Begravelsen af Typograf Marius Nielsen, der, da Paarørende ikke havde meldt sig, var foretaget paa vor Foranstaltning, havde nu givet Anledning til Spørgsmaalets Oversendelse til en Jurist, fordi en Arbejdsmand Rasmussen nu krævede Police-Beløbet udbetalt. Bifaldtes. — En Sygekassesag behandledes. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Til Udvalg ang. Arrangementet i Anledning af Delegeretmødet valgtes Johs. Larsen, Frk. Crone, Anton Christensen, Laur. Jensen og Formanden. — Det vedtoges herefter i Aar ikke at afholde nogen Skovtur. — Protokollen oplæst og godkendt.

Tirsdag den 17. Juli.

Formanden meddelte, at han i Anledning af en Afskedigelse havde forhandlet med et Firma. Bifaldtes. — En Kollega, der uden Opsigelse havde forladt sin Arbejdsplads, havde paa Forespørgsel svaret, at Aarsagen hertil var at søge hos Faktoren, der ved sin mindre beherskede Maade at optræde paa gjorde Arbejdsforholdet ganske uudholdeligt. Det vedtoges at forespørge Personalet. — K. B. havde udbedt sig Forklaring paa, at Maskinsætterne i et herværende Dagblad havde nægtet at møde paa Arbejdet til den af Firmaet forlangte Tid. Forklaringen, der var tilsendt K. B., godkendtes. — En Trykker havde i nogen Tid udført Arbejde ved en Rotationsmaskine for en Betaling, der var lavere end den i Tarifen fastsatte. Ved en Henvendelse til Firmaet havde Formanden paatalt dette, hvorefter den omtalte Trykker ikke fremtidigt vil blive benyttet til dette Arbejde. Bifaldtes. — Formanden meddelte, at det paa Sætternes Generalforsamling Søndag den 8. Juli var vedtaget at ophæve Biblioteket, og forelagde i den Anledning et Forslag til den praktiske Løsning heraf. Til Efterretning. — Nogle Sygekassesager behandledes. — Formanden forelagde Arrangementet for Festlighederne i Anledning af Delegeretmødet. Godkendtes. — Det vedtoges at afholde Ekstra-Generalforsamling Mandag den 23. Juli med Dagsorden: Bevilling af Midler i Anledning af Delegeretmødet. — Der udspandt sig herefter en længere Diskussion om Betimeligheden af Afholdelsen af et Møde for de i København valgte Delegerede, dette vedtoges. — Protokollen oplæst og godkendt.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Lokalformand.

Løgstør: S. Chr. Petersen, Elmevej.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. November: Hjørring 200.00; Næstved 300.00. 23. November: Køge 50,00. 27. November: Horsens 200.00; Kolding 300.00. 28. November: Aarhus 1000.00.

København, den 28. November 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Oda Elisabeth L. Hammer, udl. 27/2 13 hos Harder (Hoff). Paal. Carla Nielsen, udl. 10/4 16 hos Langkjær (Mohr & Co.), tidl. Medlem. Paal. Ingeborg Marie C. Sørensen, udl. 18/11 17 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Hjælpearb. Arnold Henry Petersen (O. C. Olsen). Sætterlærling Siegfried Jensen (Schultz). Trykkerlærling Aage Niels Aug. Nebelung (Citytr.).

Aalborg, Paal. Elfrida Nielsen. Brønderslev, Paal. Mathilde Madsen. Esbjerg, Anton Fich, udl. 1/1 96 hos Opffer, Nyborg (tidl. Medl.). Korsør, Paal. Dagny Kristine Petersen. Næstved, Hjælpearb. E. Winther. Odense, Paal. Karla Johansen, Paal. Emilie Madsen, Paal. Ella Nielsen og Paal. Johanne Nielsen. Randers, Paal. Alexandra Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6822 Andr. Chr. Aasted fra Aalborg (Nordisk Bogtr.). 481 Birger N. Jønsson fra Udl. (arbl.). Norsk Nr. 1333 Victor Rabe fra Rejse (O. C. Olsen). 3214 Walter Wilsky fra Rønne (O. C. Olsen).

Aalborg, 3576 Salomon Lang (Aalb. Venstreblad). Aarhus, 3664 G. Kjær (arbl.) og 4486 H. Fr. Madsen (arbl.). Holbæk, 3395 O. K. Christoffersen (Eksprestrykkeriet). Holstebro, 14 Emil Burmester i Pl. og 3647 Martine Petersen Toft (arbl.). Løgstør, 3458 Christian Nielsen (Løgstør Avis). Nykøbing F., 3652 Arnold Jørgensen (arbl.). Næstved, 4318 Louis Borcher i Pl. og 4310 Jens Chr. Schou i Pl. Odder, 6980 Emil Kjeldsen (E. Kjeldsen). Slagelse, 3381 N. C. Georg Olsen (arbl.).

Fratraadte.

Aalborg, 6822 Andr. Aasted til Kbhvn. i Pl. Aarhus, 3831 Th. Alfr. Eriksen til Odder (arbl.) og 3576 Salomon Lang til Aalborg i Pl. Horsens, 3634 Th. Wegener til Aarhus (arbl.). Korsør, 3381 Carl Nic. Georg Olsen til Slagelse (arbl.). Løgstør, 6391 Marinus Pallesen til Hjørring i Pl. Nakskov, 3652 A. A. Jørgensen til Nykøbing F. (arbl.). Næstved, 4469 Niels P. V. Andersen til Slagelse i Pl. Roskilde, 3395 Oluf Christoffersen til Holbæk i Pl.

ANNONCER

Ung Annonce- og Akcidenssætter

søger snarest varigt Arbejde. Gode Anbefalinger. Billet mrkt. »284« modtager Ekspeditionskontoret.

Uddannet
Linotype-Maskinsætter

(militærfri) søger Plads som Maskinsætter **straks**. Vil helst beskæftiges nogle Timer om Dagen ved Haandsætning. Gode Anbefalinger haves. Hurtig **Annonce-** og **Akcidenssætter**. Billet mrkt. »282« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Fast Plads er ledig til Nytaar, eventuelt før, ved Akcidensafdelingen i et større Avistrykkeri. Billet mrkt. »283« med *Kopi* af Anbefalinger modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale**, **Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

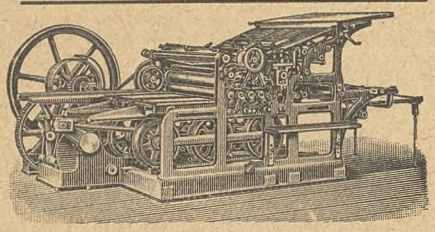

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.
— Dansk Arbejde. —

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

(279)

Typografernes Stiftelse
afholder
ordinær Generalforsamling
Søndag den 9. December Kl. 10½
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Angaaende Dagsordenen se Aarsberetningen. STYRELSEN.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 7. DECEMBER 1917 XLIV AARGANG

Fred og — Had.

NÆRMER vi os Freden? Har Krigens Gud set Blod nok for denne Gang eller formaar den store Høstmand — Døden — ikke at svinge sin Le mere paa Evropas blodige Agre?

Endnu véd vi det ikke. Vi kan kun spørge. Og naar disse Spørgsmaal rejses i disse Dage, har det sin Grund i, at der sker Ting, som tyder paa, at Trætheden har begyndt at lægge sin tunge Haand over de krigsførende Lande, og ud fra denne Træthed stiger der et Haab om snarlig Fred.

Hensigten med disse Linjer er imidlertid ikke at komme ind paa en Omtale af Krigen og dens Aarsag eller om, hvem der begyndte Slagsmaalet — derom har man jo ikke Lov at sige noget i et lille Land, hvor Nevtraliteten raader. Det vil sige: Der har jo hele Tiden været nogle enkelte, som har haft Privilegium paa at tale og skrive om disse store Spørgsmaal. Vi andre har pænt maattet sidde stille og lytte til, hvad disse Vismænd mente.

Vi har sikkert alle lagt Mærke til, at der indenfor Dagspressen — den syvende Stormagt, som man ynder at kalde den — har gjort sig to Strømninger gældende — en tyskfjendtlig og en tyskvenlig, og disse to Retninger har under hele Krigen gensidig beskyldt hinanden for at være unevtral. Den Fornøjelse var det naturligvis Synd at misunde dem, thi det var egenlig saa temmelig ligegyldigt, hvad disse Blade skrev om Krigen — de havde jo ingen som helst Indflydelse paa dens Udfald. Det trøstede Læserne sig med.

Men det har forundret mig og mange andre at se Arbejdernes Hovedorgan i disse Dage, da der synes at være et — om end ringe — Haab om, at Freden nærmer sig, rette de mest hadefulde Angreb mod det ene af de krigsførende Lande — England. Og man spørger: Hvortil dette Had nu, da man overalt raaber paa Fred?

Vistnok de allerfleste Arbejdere har levet i den Tro, at naar socialdemokratiske Blade her i Landet tilsyneladende stillede sig paa Tysklands Side, da var det kun for at afbalancere Nevtraliteten — dette og intet andet.

Nu viser det sig altsaa, at det har været Alvor. Man var og er Tilhængere af den tyske Kultur, den prøjsiske Aand, og man ønskede dennes Sejr over de frie Vestmagter.

Hensigten med Angrebene paa England kan derfor kun være den at bibringe os Arbejdere den Tro, at Englænderne er vore værste Fjender, og at vi skal vende os bort fra alt, hvad der kommer fra den Kant.

Jeg hader ikke Tyskerne — tværtimod. Jeg ønsker kun godt for det stakkels af Magthaverne mishandlede tyske *Folk*. Men jeg hader den tyske Militarisme, hvis Motto lyder: *Magt er Ret*.

Hvorledes mon det havde set ud i Evropa, hvis ikke England havde ilet Frankrig til Hjælp? Vilde vi ikke alle, ogsaa her hjemme, have faaet at føle, hvad prøjsisk Militarisme betød? Vilde denne ikke have bredt sig over det ganske Evropa og paanødt os alle en Kultur, som var os imod og hvor det var smaat bevendt med den personlige Frihed?

Hvorfor da vende sit Had imod dem, som var med til at hindre dette, imod dem, som dæmmede op imod Faren, imod dem, som stækkede det militaristiske Uhyre? Thi den Ting kan vi dog vistnok blive enige om, at hvis vi faar Fred nu, da behøver vi ikke at frygte den prøjsiske Militarisme. Den er tæmmet, og hvad der endnu mangler i dens Uskadeliggørelse, skal det tyske Folk nok selv besørge bagefter.

Lad os da være fri for disse hadefulde og ganske uberettigede Angreb paa den ene af Deltagerne i det store Opgør. Er det maaske ikke Frankrig i Forbindelse med England, vi kan takke for den politiske Frihed, vi har her i Landet? Er det ikke fra dem Frihedsideerne kom? Og var det ikke England, der — indtil Krigen tvang det dertil — havde holdt sig fri af den tvungne Værnepligt, som er Aarsagen til den store Verdensulykke?

Jeg skal ikke under de nuværende Forhold komme dybere ind paa disse Spørgsmaal. Der kommer forhaabenlig snart en Tid, hvor vi igen kan tale frit om saavel de udenlandske som de indenlandske Forhold.

Men vær forvisset om, at hvis vi danske Arbejdere stilles overfor Spørgsmaalet om tysk Kultur med sin disciplinerede blinde Lydighed og det stolte engelske Frisind, da vælger vi det sidste.

Thi vi elsker den personlige Frihed. FR. N.

Delingslinjer.

I.

I »Typ.-Tid.«s Nr. 41 har P. Bondesen, Odense, skrevet en Artikel »Delingslinjer«, hvori han advarer mod Dannelsen af Særgrupper indenfor de forskellige Brancher i Faget.

Som Trykker-Klubmedlem kunne jeg gerne have Lyst til at imødegaa P. Bondesen og forsøge at paavise det modsatte i hans Argumentation om disse Klubbers Berettigelse.

Jeg maa derfor begynde med Forskellen paa Arbejdsforholdene her og i Provinsen.

I Provinsen er Forholdene som Regel af den gode, gamle patriarkalske Art. Man faar Lov til at staa støt og roligt ved sit Arbejde, har det rigtig hyggeligt i Samvær med sin Faktor, respektive Principal, faar »Mortensgaas« og Flæskesteg til Jul, Gratiale ved passende Lejlighed, og behøver i Reglen ikke »at staa paa Hovedet« for at naa det daglige Behov.

Som Følge af disse Goder er man tilpas fornøjet med Tilværelsen, og lader sig vanskeligt paavirke af Strømninger udefra. Sker det en enkelt Gang, er man varsom med sine Fordringer (*Odense-Forslaget til Dyrtidshjælp*), for de »gode« Forhold maa bevares. Oppositionel Fagpolitik og Utilfredshed med det bestaaende kan derfor vanskeligt tænkes.

Anderledes med Forholdene her i København.

Her er »Alarmklokker«, som forkynder Arbejdstidens Begyndelse og Ende. Her har man »dertil afrettede Faktorer«, der efter bedste Evne søger at sætte Tempoet op og som ikke undser sig — blot for Ærens Skyld og uden Overarbejdsbetaling — for at arbejde flere Timer mere daglig end tarifmæssigt.

Her har man Principaler, som ikke undser sig ved at udtale, »at en Arbejder, der i en længere Aarrække for en lav Løn har lagt sine bedste Aar paa Arbejdspladsen (*trods fuldt arbejdsdygtig*), ikke kan faa højere Løn.« Han er bleven for gammel?

Principaler, som, naar det gælder 1 Krones Tillæg til sine Arbejderes Løn, straks farer i Harnisk og proklamerer »Sundholm« som sit fremtidige »Hjem«, men som ellers i andre Retninger kan have kostbare Vaner, hvis Kostbarheder just ikke tyder paa Nødvendigheden af en saadan Flytning.

Principaler, som vender det hvide ud af Øjnene, naar de ser en Arbejder tage en Skraa, og som uden Skrupler af nogen Art opsiger sine *selvstændige* Arbejdere for at faa billigere Arbejdskraft.

Disse Forhold, i Forbindelse med oppositionelle Stemninger og Følelser overfor den Maade, man tilsyneladende ser sine Interesser varetaget, gør, at man søger Trangen til Kammeratskabsfølelsen uddybet, og da Hovedorganisationen ikke er det Forum, hvor man kan komme nærmere i Kontakt med hinanden, dannes en saadan Klub uvilkaarlig.

Nytten af Branche-Klubber forekommer mig derfor indlysende, og at disse Klubber har Livsbetingelse, beviser disses stedse stigende Medlemsantal, et Bevis for, at den Form for Fagforeningspolitik har slaaet Rod, og Fremtiden skal saa vise, i hvilken Grad disse forstaar at støtte Hovedorganisationen i Kravet om Medlemmernes dyrebare Interesser.

København, den 6. November 1917. ALFRED HANSEN.

II.

Ikke havde jeg ventet, at mine i bred Almindelighed holdte Betragtninger skulde blive Genstand for en Meningsudveksling i »Typograf-Tidende«. I al Beskedenhed havde jeg til Hensigt at give Kollegerne Anledning til at tænke over det uheldige i at optrække Delingslinjer, hvor Samling er fornøden.

Men jeg maa indrømme, at skulde der en Imødegaaelse frem, maatte det være fra Johs. Christensens Side, efter at han har røbet et for mig saa smigrende Kendskab til mit Følelsesliv.

At J. C. ikke frygter Deling, viser hans Fingerpeg paa, at ogsaa Aldersforskel kan være tjenlig til Skelsætning.

Jeg og »enkelte andre ældre Kolleger« er »besat af en underlig »Kærlighed« til Ungdommen«, hvilken Følelse jeg giver Udslag i at staa som Medlem af »Socialdemokratisk Ungdomsforening« og stemme for et Tilskud til den lokale Afdeling fra vor Privatkasse. Det skal jeg vel næppe bebrejdes for.

Naar jeg ved tidligere Lejlighed har nævnt S. U. F. i Forbindelse med vigtige Afgørelser indenfor Dansk Typograf-Forbund, har det været som Peber i Næsen paa de Kolleger, der er særlig interesserede for S. U. F.

Imidlertid er det J. C., der *nu* drager denne Forenings Navn frem, hvorfor jeg vel maa sige, at min Mening om S. U. F. er, at den bør være en Elevskole indenfor vore Rækker, men ingen Generalstab.

Min Fritid, der jo ogsaa til Dels var optaget af Arbejde i vor Forenings Sager, har ikke tilladt mig synderlig Deltagelse i S. U. F.s indre Anliggender.

— I Odense Lokalafdeling maa de Unge være af frygtsom Natur, hvis de har ladet sig skræmme hen i en Krog. J. C. har dog haft gode Resultater af en lille Tur fra Ringe til Odense. Held og Tilfældighed i Forbindelse med Tilpasningsevne spillede ikke ind i dette Forløb.

Ytringsfriheden paa Odense Lokalafdelings Generalforsamlinger kan man jo drøfte paa et kommende Møde her i Byen. Det er vist den rette Plads.

Hvor meget en Foreningsmand skal lade sig byde af andre, der drager hans Hensigt og gode Vilje i Tvivl, er jo et personligt Spørgsmaal. Jeg har ingen Idealer blandt de Mænd af »Tykhudernes Slægt«, der roligt lader sig dænge til — ud fra den Betragtning, at det hører nu en Gang med til Bestillingen.

Odense, den 18. November 1917. P. BONDESEN.

I. A. Hansen.

DENNE lille Epistel er ikke, som ærede Kolleger maaske vil antage, en Hyldest til Smedenes joviale Forretningsfører, eller en Minderune over den saligt hensovende Venstrepolitiker, men derimod en lille Levnedsskildring af en aktiv og spillevende Redaktør og Bladudgiver i den gamle, sagnrige Kongegravenes By, Roskilde. For 6—7 Aar siden trillede den lille, trinde Mand som en Gøgeunge ned i vor hyggelige og fredelige Rede, efter i en Del Aar at have gjort Tjeneste hos Fru Marie Lassen oppe i den store By ved Limfjorden, og Grunden til, at han nu skal være Genstand for »hædrende« Omtale i vort Fagblad, er den, at samme Hr. Hansen ved forskellige Lejligheder har vist at nære nogle højst antikverede Anskuelser i sit Forhold til Typograferne paa hans Blad, »Roskilde Dagblad«.

Her er et Par Eksempler til Belysning af dette Forhold:

En kvindelig Kollega, der en Gang i Forsommeren havde »faaet Lov« til at hjælpe lidt til i Hr. Hansens Etablissement under en lille Travlhedsperiode paa en 14 Dages Tid, anmodede, i Henhold til den den Gang gældende Dyrtids-Aftale, ved sin Fratræden om at erholde Dyrtidstillæg for den Tid, hun havde været beskæftiget i Forretningen. Men nej, Hr. Hansens Dyrtidstillæg var, efter hvad han ved Henvendelse fra vor Side meddelte, kun tiltænkt hans »faste« Personale. Han havde nemlig et halvt Aars Tid i Førvejen ladet sin Faktor oplæse en skriftlig Proklamation for Personalet, hvori han meddelte, at han agtede at yde dette et Dyrtidstillæg af 50 Kr. pr. Kvartal til gifte og det halve til ugifte, og Hr. Redaktøren mente jo saa ved dette »glimrende« Tilbud at have modtaget Absolution for alle fremtidige Krav om Dyrtidshjælp. Selv efter at være gjort bekendt med Ordlyden af Dyrtids-Aftalen, som Hr. Hansen ikke kendte, holdt han stejlt paa sin en Gang trufne Afgørelse, selvfølgelig ikke for den Dalers Skyld, hvorom det hele Spørgsmaal drejede sig, men udelukkende for at vise sit Personale, at han ikke ønskede at modtage Belæring fra den Kant. Naa, den store Mand gik kort efter i sig selv og antog den paagældende Kollega til et Par Ugers Arbejde, hvorefter han udbetalte hende 25 Kr. i Dyrtidstillæg.

Sig saa ikke om Hr. Hansen, at han ikke er en flot Arbejdsgiver!

Nu har den lille trinde Mand imidlertid igen været paa Krigsstien. For nogen Tid siden modtog en anden kvindelig Kollega, der i godt et Par Aar har arbejdet paa Bladet, Opsigelse. Denne vakte Forbavselse og Harme blandt Personalet, dels af den Grund, at den Paagældende var en flink og paalidelig Arbejder, om hvis Arbejde Forretningen, paa Forespørgsel, erklærede, at man ikke havde noget at udsætte, og dels fordi der i Forretningen arbejdede et Par Kolleger, der var antagne senere end nævnte Kollega, og hvoraf den sidst antagne stillede sin Opsigelse til Disposition for derigennem at opnaa en retfærdig Løsning af den opstaaede Konflikt. Men ogsaa i dette Tilfælde mødtes en høflig Henstilling fra Personalet om at ordne Sagen paa den ovenfor skitserede Maade med et bestemt Afslag fra Hr. Hansens Side. Ethvert Forsøg fra Typografernes Side paa at blande sig i dette Spørgsmaal, truede Hr. Redaktøren med at indberette til sin Organisation.

Som man ser, er det det rene Enevælde, der paa denne Arbejdsplads praktiseres overfor Typograferne, og vel vidende, at man ikke med Magt kan tvinge et Menneske til at optræde som Gentleman, naar denne Egenskab ikke af Naturen er givet Vedkommende i Vuggegave, undlader vi dog ikke herved at gøre ærede Kolleger bekendt med denne »noble« Arbejdsgivers Optræden overfor sine Arbejdere.

WM.

Regnskabs-Oversigt for Dansk Typ.-Forbund

Juli Kvartal 1917.

A. Afdelingerne.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1917.	709.21	Rejseunderstøttelse . . .	3,307.90
Ordin. Kontingent . . .	51,777.69	Underst. p. St.	31,746.50
Andre Indtægter	2,883.55	Sygeunderstøttelse . . .	22,488.87
Tilsk. fra Hovedkassen	20,928.90	Begravelseshjælp	2,465.00
		Andre Udgifter	2,289.75
		Inds. til Hovedkassen .	13,324.97
		Beholdn. 30. Sept. 1917	676.36
	76,299.35		76,299.35

B. Hovedkassen.

Indtægt.		*Udgift.*	
Beholdn. 1. Juli 1917	975,262.19	Tilskud til Afdelingerne	20,928.90
Renter	2,760.32	Overfartsbilletter	139.75
Inds. fra Afdelingerne	13,324.97	Typograf-Tidende	2,060.59
Statstilskud til B. A..	35,482.36	Delegeretmødet	13,767.17
Kommunetilsk. til B.A.	468.40	Tarifforhandlinger	1,641.03
Refund. Telegrammer	2.00	Bidrag til Arbejderhøjskolen	300.00
Abonnem. og Ann. i Typ.-Tid.	70.82	Gave til Viggo Christensen	510.75
Indg. Gældsbevis fra Soc.-Dem..	15,000.00	Flytteomkostninger . . .	135.60
Indg. Stats Gældsbevis	100,000.00	Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	254.82
		Kontorartikler	67.03
		Lønninger og Honorarer	2,418.90
		Rejseudgifter og Diæter	1,171.45
		Telegram og Telefon .	226.61
		Porto	142.58
		Tryksager	554.11
		Bogbinder	212.00
		Stats-Gældsbeviser	100,000.00
		Godtgjort Renter fra 15. Sept.—25. Sept.	125.00
		Udlaant til Soc.-Dem..	15,000.00
		Beholdn. 30. Sept. 1917	982,714.77
	1,142,371.06		1,142,371.06

København, den 14. November 1917. KARL SØRENSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 2. December med følgende Dagsorden: 1. Beretning fra Kontrahentmøderne. 2. Opstilling til Valg af 3 Medlemmer til Voldgiftsretten. 3. Forslag om Bevilling af 200 Kr. til Militærnægternes Agitation. 4. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes JOHS. ERVIG. Til Sekretær O. LUNDIN.

ad 1. Formanden, VILH. WARTENBERG, aflagde Beretning fra en Række Møder siden Novbr. 1916. Af denne fremgik det, at »Social-Demokraten«, trods de vanskelige Tider, havde haft en Fremgang paa 2500 Abonnenter. Der var Landet over udbetalt Dyrtidstillæg til ialt 1065 Personer. Papirprisernes enorme Stigning havde nødvendiggjort en Forhøjelse af Annonceprisen. Paa Landskontrahentmødet i April var Bladets Stilling til Regeringens Ernæringsforanstaltninger bleven udførlig drøftet. Ligeledes var dets Stilling til Udlandets Venstresocialister, Zimmerwaldbevægelsen og ikke mindst til Karl Liebkneckt bleven stærkt kritiseret. Wartenberg havde klaget over nogle Annoncer om Salg af Jord, der som oftest stammede fra samvittighedsløse Spekulanter. Mange andre Spørgsmaal var rejst og drøftet, men Resultatet var ofte negativt, fordi et Flertal af Kontrahenter altid var parate til at forsvare de bestaaende Forhold. — RUNDBERG klagede over en Artikel om Typografernes Dyrtidstillæg. — BERENDT mente »Social-Demokraten« burde være mere aktuel. — SCHNOOR hævdede, at Tegningerne var talentløse og barnslige. — Frk. CRONE forsvarede ivrigt Bladets Stilling under Krigen. Det bør være enhver Arbejders Pligt at holde »Social-Demokraten«. — Dette understregede WARTENBERG ud fra den Betragtning, at det var det eneste Blad, som støttede Arbejderne under Lønkampe, hvilket det selvfølgelig ogsaa burde og

skulde. — Desuden deltog i Diskussionen Frk. MOURITZEN, SOPH. ANDERSEN og ERVIG, hvorefter FORMANDEN lovede at forebringe de fremsatte Henstillinger. — Beretningen toges til Efterretning.

ad 2. Da Carl Nielsen ikke ønskede at modtage Genvalg, bad FORMANDEN om Bemyndigelse til at sende ham en Tak for 15 Aars trofast Arbejde. Forsamlingen rejste sig. — Efter nogen Diskussion vedtoges det at udsende følgende Navne til skriftlig Afstemning: SCHRØDER, HELLBERG, HOLMEN, HARALD JENSEN, CARL CHRISTOFFERSEN, SCHNOOR og VIGGO HANSEN.

ad 3. WARTENBERG anbefalede varmt Forslaget i den af ham tidligere foreslaaede Skikkelse: 100 Kr. til Militærnægterne og 100 Kr. til Soc. Ungdomsforbunds antimilitaristiske Agitation. Styrelsen havde delt sig i et Mindretal paa 3 *for* og 8 *imod* Forslaget. — HARALD JENSEN forklarede udførligt, ud fra et principielt Synspunkt, Flertallets Stilling. — Der udspandt sig derefter en til Tider meget livlig Diskussion. Forslagsstilleren, HENRIKSEN, anbefalede Bevillingen. — RUNDBERG mente det laa udenfor Fagforeningens Opgave. — P. AUG. PETERSEN, N. HANSEN, H. RASMUSSEN, BERENDT, MARTIN JENSEN og J. P. CARL JENSEN talte alle, paa nær Berendt, imod Forslaget. — ERNST CHRISTIANSEN var i Principet enig med Harald Jensen, men kunde gaa med til Bevillingen, saafremt Pengene gik til Understøttelse af Militærnægteres Familje, som et Udtryk for vor Respekt for Personerne, men ikke som nogen Anerkendelse af Midlet. Efter Bemærkninger af LAURITZ HANSEN, HARALD JENSEN, JOH. LARSEN og ERVIG anbefalede FORMANDEN atter Forslaget med Tilknytning af den af Ernst Christiansen stillede Betingelse. — Derefter vedtoges Forslaget med mere end $^2/_3$ Majoritet.

Under Eventuelt fremsatte HENRIKSEN et Ønske om nye Afdelingslove. — FORMANDEN lovede, at en i mange Aar planlagt Lovrevision nu skulde blive taget op.

Generalforsamlingen hævedes Kl. ca. 2.

Kasseeftersyn.

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. Laur. Jensen, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Karl Sørensen. — Hr. Laur. Jensens Beholdning var Kr. 81,005.90, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr. 28,762.00
Sparekassen	- 49,952.25
Kassebilag	- 1,459.04
Kontant Beholdning	- 832.61
Ialt	Kr. 81,005.90

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 963,528.82, som fordeltes paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Statsgældsbeviser	Kr. 100,000.00	
I Sparekassen	- 175,585.53	
Fond til forts. Hjælp	- 10,651.48	
		Kr. 286,237.01
De øvrige Kasser:		
Obligationer	Kr. 178,832.00	
Prioriteter	- 134,750.00	
Aktier og Depositum (D. F. D. S.)	- 1,000.00	
Sparekassen	- 361,807.40	
Kassebilag	- 585.00	
Kont. Beholdning	- 317.41	
		- 677,291.81
	Ialt	Kr. 963,528.82

Samtidig foretoges Kasseeftersyn i »Typografernes Stiftelser«, hvori fandtes en Beholdning af Kr. 25,569.84, der fordeler sig saaledes:

Obligationer	Kr. 18,600.00
Sparekassen	- 6,595.81
Kassebilag	- 177.50
Kontant Beholdning	- 196.53
Ialt	Kr. 25,569.84

Alt var i Overensstemmelse med Bøgerne; Sparekassebøgerne og Obligationerne eftersete.

København, den 27. Novbr. 1917.

ANTON ANDERSEN. CARL J. CHRISTOFFERSEN.
ALB. MICHELSEN. CHR. ØSTERGAARD.

Nær og Fjærn.

Senest Mandag. Indsendt Stof af den Art, som ikke kan udskydes, maa være Redaktionen i Hænde senest om Mandagen.

Fra Fr. Ryhmeke henligger et Svar til Rosenberg om hans Stilling til De samvirkende Fagforbund. Kommer i næste Numer.

Bogtrykker P. Busch, Aarhus, har i Anledning af »Reklametrykkeriet«s 10-aarige Bestaaen betænkt sit Personale med 500 Kr.

Beretningen fra Delegeretmødet. Lauritz Hansen, Kallundborg, spørger, hvor Beretningen fra Delegeretmødet bliver af. Den er under Trykning og vil snart være paa Trapperne.

Typografernes Stiftelser afholder ordinær Generalforsamling paa Søndag Kl. 10½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Typografernes Syge-Hjælpekasses Juletræsfest afholdes Nytaarsaften Kl. 6—1 i Prins Wilhelms Palæ. Ved Børnefesten musicerer et 11-Mands Orkester under Ledelse af Hr. Stabstrompeter HJALMAR KOEFOED. — Børne-Billetter sælges kun til Hjælpekassens Medlemmers egne Børn. Voksen-Billetter sælges til enhver Kollega, der ønsker at deltage i denne fornøjelige Fest Nytaarsaften, og det anbefales at sikre sig Billet i Tide. Absolut intet Billetsalg ved Indgangen. — Se iøvrigt omstaaende Annonce.

Dødsfald. I sidste Uge afgik et af Odense Lokalafdelings Medlemmer, VICTOR PETERSEN, ved Døden i en Alder af 46 Aar. Afdøde, der al sin Tid havde arbejdet i Hagen & Sievertsens Etablissement, vil altid blive mindet som en god og brav Kollega, der kun havde skaffet sig Venner blandt Kollegerne han i Aarenes Løb har arbejdet sammen med.

Begravelsen foregik Søndag den 2. December under stor Deltagelse og Gutenberg-Banneret sænkedes over hans Grav.

Fagmærker. En Kollega spørger, hvor man køber Fagmærker og hvad de koster. Der eksisterer vist ikke Fagmærker mere. Hvis nogen skulde vide bedre Besked om dette Mærke, bedes de sende Underretning derom til Redaktionen.

Lærling Svend Aage Frederiksen fra Gladsaxe bedes snarest henvende sig paa Kontoret.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Tirsdag den 7. Avgust.

I Overensstemmelse med tidligere Vedtagelse havde Formanden sendt Bibliotekar Wulff en Tak for udført Arbejde. — En Anmodning om Optagelse behandledes. Da den Ansøgende for Tiden behandles for en formentlig kronisk Lidelse, vedtoges det kun at optage ham i faglig Afdeling. — Et Personale havde gentagne Gange klaget over den mindre hensynsfulde Behandling Principalen lod det tildele. Under en Konference havde Formanden foreholdt ham dette, hvorefter han havde lovet at ændre sin Optræden. Til Efterretning. — En i 18—20 Aar i et Firma beskæftiget Arbejder var bleven opsagt. Det henstilledes til Formanden at søge en Forhandling med Firmaet. — Et Sygekassespørgsmaal samt en Anmodning om Laan behandledes. — Ved en Skrivelse gjordes Styrelsen bekendt med et formentligt tarifstridigt Lærlingeforhold. Overlodes til Laur. Jensens Undersøgelse. — Styrelsen diskuterede Nødvendigheden af at faa omredigeret Afdelingslovene. Det besluttedes at henlægge Spørgsmaalet indtil Forbundslovene, indeholdende de paa Delegeretmødet vedtagne Ændringer, forelaa. — I Fortsættelse af tidligere Aars Praksis vedtoges det at afholde Skovtur for de Arbejdsløse. — Angaaende det paa Delegeretmødet omtalte Kortkvitteringssystem nedsattes et Udvalg, bestaaende af N. P. Andersen, Johs. Larsen, Frk. Crone og Laur. Jensen. Det udarbejdede Forslag skal forelægges den ordinære Generalforsamling i November Maaned. — Det vedtoges at afholde den ordinære Kvartals-Generalforsamling Søndag den 2. September. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Fra »De samvirkende Sygekasser« forelaa Beretning og Regnskab for Aarene 1915—16. — Protokollen oplæst og godkendt.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Provinsbl.s Stereotyperingsanst. 12.00, J. H. Schultz' Pers. (5. B.) 35.00, Hertz' Pers. (3.—4. B.) 4.50, L. A. Jørgensens Pers. 23.00, S. L. Møllers Pers. (3. B.) 13.00, Simmelkjærs Pers. (1.—2. B.) 16.25, Klubben Politiken (1. B.) 100.00, Vald. Jørgensen 5.00, Allers Pers. (3.—4. B.) 20.05, Catos Pers. 17.00, J. H. Schultz' Pers. (6. B.) 35.00, Spuhr & Siebuhrs Pers. 21.50, Hertz' Pers. (5. B.) 6.50, Frbg. Bogtr. Pers. 36.00, Axelholms Pers. (6.—7. B.) 8.90, Appels Pers. 6.00, J. A. Hansen (Prp. 22.00, Pers. 22.00) 44.00, Citytrykkeriets Pers. 40.75, S. L. Møllers Pers. 68.00, Jantzens Pers. (1. B.) 88.55, Furøs Pers. 6.45, Bærentzens Pers. (1. B.) 27.50, F. E. Bording (Prp. og Pers.) 114.75, Hildora Mouritzen 2.00, Fr. Bagges kgl. Hofbogtr.s Pers. (1. B.) 60.00, Fr. G. Knudtzons Pers. (2. B.) 13.90; tilsammen 825.60. Ialt med det tidligere indkomne 1918 Kr. 40 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 5. Decbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg modtaget:

Helsingør Lokalafdeling 37.00.

København, den 5. December 1917. KARL SØRENSEN.

For Venligheden imod mig paa Jubilæumsdagen bringer jeg herved min hjerteligste Tak. ALFRED KREUTZBERG.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. November: Grenaa 60.00; Løgstør 45.00; Rønne 100.00. 30. November: Esbjerg 100.00. 4. December: Middelfart 100.00; Nyborg 100.00.

København, den 5. December 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Sætter Laur. Peter Vilh. Jacobsen, udl. 1/1 04 hos Brdr. Jansen (arbl.), tidl. Medl. Sætter Ejnar Theodor Birkedal, udl. 1/10 16 i Ekspestr. (Militær). Paal. Clara Ragnhild Hansen, udl. 26/11 17 hos Fraenckel (arb. s. St.). Paal. Dagny H. S. Jørgensen, udl. 18/11 17 hos Ferslew & Co. (arb. s. St.). Paal. Esther Pouline Kirkeby, udl. 1/12 17 hos Valentin & Lund (arb. s. St.). Hjælpearb. Hans Einar Jensen (Egm. H. Petersen). Hjælpearb. Julius Johs. Samuelsen (Forlagstr.).

Aalborg, Paal. Berthe Pedersen. Aarhus, Paal. Elna Kejlstrup. Esbjerg, Trykker Charles Andersen, udl. 28/11 17 hos Th. Christensen. Kolding, Hjælpearb. Chr. Petersen. Odense, Paal. Elise Andersen, Paal. Olga Jensen, Paal. Dagmar Sørensen, Paal. Marie Mortensen, Paal. Anna Fischer. Paal. Betty Povlsen, Paal. Hansine Jacobsen, Paal. Jenny Eriksen, Paal. Stefana Jørgensen og Paal. Anna Larsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 6882 Holger Frederiksen Røder fra Udl. (arbl.).

Aalborg, 6130 Th. Kassow (arbl.). Assens, 3469 Thode Bruus (arbl.). Esbjerg, 6337 Folmer Hansen (Esbjerg Avis). Kallundborg, 3866 Aksel J. P. Jørgensen (Avisen). Middelfart, 3994 Aage Andersen (arbl.) og 6475 H. Knub Offersen (arbl.). Odder, 3831 Thorv. Alfred Eriksen (arbl.). Odense, 6462 Carl Emil Hansen (Steen Andersen). Thisted, 315 P. Th. Trab (arbl.).

Fratraadte.

Aarhus, 3857 Soph. W. Neess til Skanderborg i Pl. Hillerød, 3409 Anker Nielsen til Helsingør (arbl.). Hjørring, 6021 Hans Fr. Petersen til Nykøbing F. (arbl.). Holbæk, 3866 Axel Jørgensen til Kallundborg (arbl.). Odense, 3464 Thode Bruus til Assens. Ringkøbing, 3204 Harald Devold til Skanderborg i Pl. 6402 Carl Emil Hansen til Odense i Pl.

Død.

Odense, 6528 Victor Petersen.

M.-K. Maskinsætterklubben afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag den 16. December* i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. Dagsordenen er: *Stiftelsesfesten.* — Da det i Aar muligvis bliver nødvendig at gaa til en anden Form for denne, bedes alle Medlemmer møde for at træffe Beslutning. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

For at udgaa Udslettelse bedes Restancer indbetalt inden denne Maaneds Udløb. Ligeledes bedes Medlemmer, der har været indkaldt til Sikringsstyrken, venligst henvende sig til Kassereren, P. Nordlunde, Elmegade 20², der træffes hver Søndag og Onsdag Middag Kl. 12—1½. STYRELSEN. (286)

Administrationsfonden i Ny typ. Forening.

Medlemmer, som ønsker at komme i Betragtning ved den aarlige Uddeling, bedes indgive Begæring herom til Styrelsen senest den 15. December. P. HANSEN, Nansensgade 45².

Typ. Klub under Fagoppositionen.

Medlemsmøde
Tirsdag den 11. December Kl. 8
i »Afholdshjemmet«, Rantzausgade.

Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Udmeldelsen af De Samvirkende. 3. Dyrtidshjælpen. 4. Eventuelt. (287)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker
(Avis og Akcidens), ønsker fast Plads straks, eventuelt som Leder i et Akcidenstrykkeri. Militærfri og godt anbefalet. Billet mrkt. »288« med Opgivelse af Løn tilsendes Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter, 8 Aars Praksis, kendt med alle Modeller, søger Pladsforandring snarest. **Alfr. Pedersen,** (289) *Det Hoffenbergske Etabl.*

Rutineret Aftrækker
kan faa fast Plads i
(285) *Krohns Bogtrykkeri, Knippelsbrogade.*

Uddannet
Linotype-Maskinsætter
(militærfri) søger Plads som Maskinsætter **straks.** Vil helst beskæftiges nogle Timer om Dagen ved Haandsætning. Gode Anbefalinger haves. Hurtig **Annonce-** og **Akcidenssætter.** Billet mrkt. »282« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK
KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Sadolins Farver
Dansk Fabrik for Trykfarver.
A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.
HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.
Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR
SUNDHOLMSVEJ 67 (5)
SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK
ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.
For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,
St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvels hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN.

NYTAARSAFTEN
Kl. 6—1 afholder Typ. Syge-Hjælpekasse sin **Julefest** i Prins Wilhelms Palæ. **Børne-Billetter** à 25 Øre faas hos Kassereren indtil den 22. ds. og **kun** til Hjælpekassens Medlemmers egne Børn. **Voksen-Billetter** à 35 Øre faas indtil den 28. ds. hos: C. J. CHRISTOFFERSEN, Hillerødg. 139, ALB. E. HANSEN, Nansensg. 76³, JUUL SØRENSEN, Rigensg. 5³ og Kassereren, A. ANDREASEN, Vølundsg. 3⁴. — **Intet Billetsalg ved Indgangen.** Hr. Stabstrompeter **Hjalmar Koefoed** dirigerer Musiken ved det **store Bal.**
NYTAARSBAL

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 14. DECEMBER 1917 XLIV AARGANG

»De Samvirkende« kontra Syndikalister.

MIN ærede Kollega Aage Rosenberg slutter sit Referat om Nakskov Afdelings Generalforsamling efter Opfordring af Kollega Poulsen med at meddele Kollegerne Landet over, at i Nakskov er sket dette Fænomen, at jeg som Syndikalist er Tilhænger af De Samvirkende, og slutter: I Sandhed enestaaende.

Hvis A. R. havde ventet til næste Numer af »Typ.-Tid.« var kommen til Nakskov, vilde han vistnok have slaaet en Streg over den sidste Linje, idet Sørensen-Kjeld har bevist ham, hvor lidt Kendskab han har til den revolutionære Arbejderbevægelse, selv om S.-K.s Artikel er fuld af Urigtigheder. Og dette forbavser mig yderligere mere, da Rosenberg selv har været til Stede ved et af de Møder, som Sørensen-Kjeld sigter til, nemlig Redaktør Christensens Agitations-Tourné med Septemberforliget som Emne. Et Par Dage efter mødte jeg nemlig R. paa Gaden, hvor han betroede mig, at det var et udmærket Møde, og et godt Foredrag, han havde hørt.

Men tilbage til Sagen om min Stilling til »De Samvirkende«. Efter at Formanden havde redegjort for Delegeretmødets Stilling til Forslaget om Udmeldelsen og en varm Anbefaling fra hans Side, tog jeg Ordet og udtalte: »Skønt jeg paa mange Punkter er uenig med Formanden, og jeg sidste Gang stemte for Udmeldelsen, er jeg denne Gang enig med ham i at forblive i De Samvirkende, idet jeg mener, at Arbejderne kun gennem en ubrydelig Enighed kan komme af med det forbandede Septemberforlig.

Naar jeg er bleven en Tilhænger af »De Samvirkende«, saa er det ikke fordi jeg mener, at »D. S.« er en udmærket Centralorganisation i dens nuværende Skikkelse. Dette er langt fra Tilfældet, og det viser min »Anbefaling« ogsaa. Vi kan for Tiden ikke vente os store Resultater af den.

Men vi Syndikalister har jo et Formaal, nemlig at forbedre og udvikle de nuværende og forældede Fagforeninger til moderne lokale Industri- og Brancheforbund. Men selv om vi har naaet dette Maal, *behøver vi efter min Mening en stærk Centralorganisation.*

Navnet gør ikke noget til Sagen. Hovedsagen er, at denne Centralorganisation hurtigst muligt skaffer os af med Septemberforliget. Mange Tilhængere af »D. S.« kommer saa med det Svar: »Ja, saa kan vi faa noget, der er værre«. Dette beviser, at en stor Del af Tilhængerne ikke er klar over, at der er én Ting til ved »D. S.«, som er galt og som næsten er **værre** end selve Septemberforliget. Ledelsen af en Centralorganisation skal nemlig ikke være uindskrænket Hersker. De underordnede Organisationer skal selvfølgelig have **Medbestemmelsesret**.

Naar vi har opnaaet det sidste, saa tror jeg, det vil være en let Sag for »De S.« med 150,522 Medlemmer at blive af med Septemberforliget og forebygge, at der bliver paaprakket os noget, der er værre.

Saa er der endnu en Ting, som jeg, saavel som Typograf og som Syndikalist, ikke kan forsvare at være med til, nemlig den Egoisme, som knytter sig til Udmeldelsen. Sætter vi det Tilfælde, at det lykkedes os at komme ud, kunde vi for Tiden maaske høste enkelte Fordele, men — vore 146,000 Klassefæller var jo endnu bunden til de Slavelænker, som Førerne fra 1899 har faaet os knyttet til. Tænk paa, at det var dem, som fik den nu afdøde Højesteretssagfører til at redigere det skammelige Forlig saadan, at det skulde se ud, som om Arbejderne havde sejret.

Nu, da jeg har faaet oplyst, hvordan Septemberforliget er kommen til Verden, kan jeg ikke være med til, at vi Typografer skal melde os ud af »D. S.«, men anbefaler alle mine Kolleger at være med til at optage Kampen mod Septemberforliget indenfor de Organisationer, der er tilsluttede De samvirkende Fagforbund.

Og dette sker bedst ved det fælles Krav med helst alle 150,522 Stemmer: Vi vil have Medbestemmelsesret — vi vil af med Septemberforliget — vi vil have, at »De Samvirkende« bliver en Centralorganisation, en Kamporganisation, som omfatter hele den arbejdende Klasse. Saa kan vi tillidsfuldt stole paa, at den bliver til Gavn for os, og saa nærmer vi os med stærke Skridt Fællesmaalet: Arbejdernes Overtagelse af Produktionen.

Nakskov, den 10. November 1917. FR. RYHMEKE.

Dyrtiden.

Slagelse Lokalafdeling afholdt Lørdag den 8. December en talrigt besøgt Generalforsamling, hvor man enstemmigt vedtog følgende Resolution:

Til Hovedbestyrelsen!

Slagelse Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 8. December 1917, opfordrer herved Hovedbestyrelsen til *snarest og senest i Januar Maaned* at søge optaget Forhandling med Bogtrykkerne om et Dyrtidstillæg, idet man, hvis ikke dette sker, og derved opnaas et antageligt Resultat, maa benytte andre Veje og Midler til at søge at faa raadet Bod paa det stedse stigende Dyrtidstryk.

Før Afgørelsen.

ARBEJDSFORHOLDENE for det »tekniske« Personale ved de socialdemokratiske Blade har været noget forskellig paa flere Omraader. Disse Forhold har man søgt ændret eller forbedret ved Forhandling mellem Kontrolkomitéen i København og Repræsentanter for det »tekniske« Personale ved de socialdemokratiske Blade.

Ved sidst afholdte Delegeretmøde indenfor Typograf-Forbundet traadte de Delegerede, der arbejdede ved socialdemokratiske Blade, sammen til et Møde, hvor man antagelig drøftede »Forholdene« — i hvert Fald valgte man paa nævnte Møde Repræsentanter, der skulde forhandle med Kontrolkomitéen i København. Denne Forhandling har fundet Sted, og efter at være gjort bekendt med »Resultatet« af denne Forhandling, kan man kun udtale sin største Beklagelse af dette.

Overfor Spørgsmaalet fra Arbejdernes Side om ekstra Dyrtidstillæg har man fra Arbejdsgiveren (Kontrolkomitéen) svaret, at man først maatte se Regnskaberne fra alle de socialdemokratiske Blade, før der kunde være Tale om Udbetaling af ekstra Dyrtidstillæg.

Hertil er maaske ikke noget at sige; men der synes dog at være Anledning til at protestere imod, at Kontrolkomitéen stikker den ud med Regnskaberne overfor *det »tekniske« Personale* — som man saa smukt benævnes —, naar man ikke fra Kontrolkomitéen stikker den samme ud overfor en anden Gren af Arbejderne ved Pressen, naar disse anmoder om Løn — eller Dyrtidstillæg.

I denne Forbindelse skal oplyses, at Kontorpersonalet har faaet Dyrtidstillæg *to Gange 5 Kroner ugentlig* — sidste Gang fra Oktober.

Man spørger maaske: Har det »tekniske« Personale da ikke faaet Dyrtidstillæg?

Jo — men alt for lidt!

Partifælle Hauge oplyser i Rigsdagen, at Levnedsmidlerne er steget med 55 %, men Lønnen for alle Arbejdere med kun 35 %.

Lønstigningen i Anledning af Dyrtiden for Arbejderne, f. Eks. ved »Nordj. Soc.-Dem.«, har kun været fra 22—29 %.

Ved Behandling af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg i Rigsdagen blev der fra Socialdemokraterne hævdet, at de *lave* Lønninger skulde have det *største* Dyrtidstillæg.

Men indenfor den socialdemokratiske Presse praktiserer man det Princip: de *højeste* Lønninger giver man det *største* Dyrtidstillæg.

Kommentar overflødig.

Forhandlingerne angaaende ekstra Dyrtidstillæg til det »tekniske« Personale ved den socialdemokratiske Presse skal antagelig optages igen — — naar Regnskaberne foreligger.

Før Afgørelsen maa man gøre Kontrolkomitéen opmærksom paa, at hvis Arbejderne atter afvises, da har vi Midler i vor Magt, hvorved der kan fremtvinges et gunstigt Resultat.

Enighed mellem Arbejderne paa de socialdemokratiske Blade skorter det ikke paa.

Aalborg, i December 1917. J. KRØLL SCHWARTZ.

Generalforsamlinger og Møder.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 1. December 1917. Formanden, H. J. J. HANSEN, aabnede og bød Velkommen. Til Dirigent valgtes Formanden.

Pkt. 1. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden oplæste Bestyrelsesprotokollen, som toges til Efterretning. — Pkt. 2. Bidrag til Juleuddelingen. Det vedtoges at yde 30 Kr. til Juleuddelingen samt at give Bestyrelsen Myndighed til yderligere at uddele efter Skøn indtil 30 Kr. til Afdelingens Arbejdsløse. — Ved sidste Generalforsamling vedtoges det at adskille Formands- og Kassererposten, derfor stod som Pkt. 3: Valg af Formand. John Nilsson og Thorsen foresloges: ved Afstemningen fik CHR. THORSEN 13 og John Nilsson 12 St.. — Pkt. 4. Valg af Kasserer; hertil genvalgtes H. J. J. HANSEN med Akklamation. — Pkt. 5. Valg af et Bestyrelsesmedlem. John Nilsson og Vilh. Hansen afgik. Søderberg anbefalede, at Hjælpearbejderne fik en Repræsentant i Bestyrelsen. Ved Afstemningen fik JOHN NILSSON 13 og Hjælpearbejder SKOV 11. — Pkt. 6. Valg af 2 Revisorer. I Stedet for de afgaaende, Søderberg og A. Larsen, valgtes NISSEN-PEDERSEN med 13 og MARIUS PEDERSEN med 12 St. — Pkt. 7. Valg af Sekretær. HJALMAR JØRGENSEN genv. enst. — Pkt. 8. Valg af 2 Kontrahenter. VALD. NIELSEN og SØDERBERG genvalgtes. — Pkt. 9. Valg af Bannerbærer. Hjælpearbejder SØDERBERG valgtes enst. — Pkt. 10. Eventuelt. Efter at et Par mindre Sager var behandlet, takkede den afgaaede Formand Medlemmerne for den Tillid, de havde vist ham ved at genvælge ham Gang paa Gang. I Anledning af Spørgsmaalet om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund vilde han anbefale Medlemmerne at stemme for Forbliven i De samv. — Derefter sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der ved Mødets Slutning var besøgt af 26 Medlemmer. H. J.

Herning Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 1. Decbr. paa Haandværkerforeningen. — FORMANDEN aabnede Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer Velkommen. Han meddelte, at han havde modtaget en Anmodning fra Bogtrykker Ant. Larsen, om Afdelingen kunde anbefale, at han fik Dispensation fra Lærlingeskalaen. — Til Dirigent valgtes NIS-HANSSEN. — Efter en lang Diskussion vedtoges det, at Afdelingen *ikke* kunde anbefale, at Bogtrykker Larsen, der for Tiden beskæftiger 2 Typografer, 1 Forbundter og 1 Lærling, skulde have 1 Forbundter til.

Under Eventuelt meddelte Form., at han havde faaet Lokalkassens Love tilbage fra Forbundsstyrelsen i godkendt Stand. — Faktor CHRISTENSEN tilbød, at Lovene kunde blive trykt gratis paa Eksprestrykkeriet, hvilket Tilbud modtoges med Tak. — Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen. 17 Medl. havde givet Møde. L. D. C.

Roskilde Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 8. Decbr. 24 Medlemmer havde givet Møde. Dirigent: BORRILD, Sekretær: TH. LUND.

Til Formand genvalgtes enst. WM. WILLUMSEN, til Næstformand valgtes FR. BANG, til Styrelsesmedlem V. JENSEN. Revisorer: TØNNESEN og LUDVIGSEN.

Til Juleuddelingen bevilgedes 75 Kr., til De samv. Fagforeningers Juletræ 15 Kr.

Under Eventuelt indledede Formanden en Forhandling om Betimeligheden af nu at søge at opnaa et Dyrtidstillæg, enten ved en Henvendelse til Forbundsstyrelsen om at søge Forhandling med Principalorganisationerne eller ved en direkte Henvendelse til Principalerne.

LAUR. CHRISTIANSEN anbefalede førstnævnte Fremgangsmaade, og kritiserede den i »Typ.-Tid.« optagne Artikel om Red. J. A. Hansen, idet han mente, at denne Artikel var en Hindring for en direkte Forhandling med de lokale Principaler.

FORMANDEN beklagede, hvis dette skulde være Tilfældet, men mente iøvrigt at Artiklen var berettiget Retorsion overfor Redaktør Hansens overlegne Afvisning af Typografernes Henstillinger.

Paa Forslag af TØNNESEN vedtoges det at udsende et Cirkulære til samtlige Afdelinger, hvori man anmoder disse om at indgaa til Forbundsstyrelsen med en Henstilling om, saa snart ske kan, at søge Forhandling med Principalorganisationerne om Dyrtidstillæg.

Generalforsamlingen udtalte sin Beklagelse af, at den ovennævnte Artikel, grundet paa Pladsmangel i »Typ.-Tid.«, havde henligget i ca. 5 Uger. WM.

Forretningsudvalgsmøder.

Tirsdag den 29. Maj 1917.

1. Viggo Christensen meddeler, at han er indstillet som Kandidat til Borgmestervalget.
2. Forretningsføreren meddeler, at Tarifforhandlingerne efter Aftale med Principalorganisationerne paabegyndes i Odense den 2. Juni.
3. Det vedtoges at tegne for 15,000 Kr. Partialobligationer i »Social-Demokraten« af Midler fra Provinsernes Begravelseskasse.
4. Et Medlem, der har taget Arbejde ved Tørveskæring, erholdt hvilende Ret.
5. 2 Sager om Dyrtidshjælp afgøres.
6. Der tages Beslutning om, hvorvidt en kontraktbunden Faktor kan optages i Forbundet.
7. Der foreligger Meddelelse om, at et Faktorspørgsmaal i Holbæk er bragt i Orden.
8. Grenaa fremsender Krav til Tarifrevisionen.
9. Paa Grund af Driftvanskeligheder godkendes en Arbejdsordning for Maskinsætterne i København.
10. En Skrivelse fra Norsk Centralforening refereres og Svar afgives.
11. Et Medlem faar efter Indstilling fra Lokalafdelingen Kontingentfrihed i alle Kasser efter Lovenes § 26.
12. Et Medlem tilstaas 35 Kr. af Juleuddelingen.
13. Det vedtoges at tegne en Ulykkesforsikring for Forbundets Funktionærer.
14. Socialdemokratisk Forbund indbyder til Grundlovsfest.
15. Hjælpekorpset paa Kalvebod Bastion anmoder om Støtte. — Henvises til Københavns Afdeling.
16. Til det forestaaende Delegeretmøde vedtoges det at indbyde det svenske, norske og finske Typografforbund, det internationale Sekretariat samt De samvirkende Fagforbund.
17. Det reviderede Regnskab for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse for Aaret 1. April 1916—31. Marts 1917 forelaa til Underskrift.

Lørdag den 16. Juni.

1. Forbundet tilbydes en Ejendom i Frederiksborggade 52. Det vedtoges at gøre Forbundsstyrelsen bekendt med Sagen.
2. Der udsendes Opraab om Organisering af Hjælpearbejderne i Provinserne.
3. De samv. Fagforbund meddeler, at Hedebol vil deltage i Delegeretmødet.
4. Principalorganisationerne anmoder om Meddelelse angaaende Udfaldet af Afstemningen vedrørende Provinstarifen.
5. Forskellige Meddelelser gaves om Tarifbevægelsen i Provinserne.
6. Arbejderraadet fremsender Regulativ til Skriftstøberier og Stereotypier med Anmodning om Udtalelser desangaaende.
7. De indsendte Forslag til Delegeretmødet henvises til Behandling til Forbundsstyrelsesmødet.
7. Køge Afdeling ønsker at den nuværende Redaktør viger sit Sæde saa længe Polemiken mellem Fr. Nielsen og Redaktøren finder Sted. — Anses ikke for fornødent.

Tirsdag den 3. Juli.

1. Meddelelse gaves om Tarifforhandlingerne i Provinserne. De samvirkende Fagforbund afgiver andet Strejkevarsel.
2. En Uoverensstemmelse i Middelfart refereredes.
3. For Udarbejdelse af Statistiken til Beretningen betales 100 Kr.

Onsdag den 11. Juli.

Fra Bladudgiverorganisationen var indløbet Telegram om, at den udsendte Redegørelse var fejlagtig paa et enkelt Punkt. Fra forskellige Afdelinger var indløbet Forespørgsler i Anledning af samme Uoverensstemmelse. — En Berigtigelse udsendtes.

Onsdag den 25. Juli.

1. Forretningsføreren gav forskellige Meddelelser angaaende den afsluttede Tarifrevision. Tarifen var vedtaget med 946 Ja mod 489 Nej, 2 svarede »Stemmer ikke«. Fra Principalorganisationerne var meddelt, at Tarifen var tiltraadt.
2. Fra De samv. Fagforbund forelaa Skrivelse angaaende Skibsværftsarbejdernes Strejke.
3. Typografflærlingenes Organisation anmoder om paa Forbundets Regning at maatte faa Adgang til Delegeretmødet. Af Hensyn til Konsekvenserne kan man ikke indlade sig herpaa.
4. En Sag om Dyrtidstillæg refereres, men ønskes nærmere belyst forinden Afgørelse træffes.
5. Et Lærlingespørgsmaal i Ringsted er bragt i Orden.
6. Nogle Tarifspørgsmaal afgjordes.
7. Forskellige Meddelelser gaves om det forestaaende Delegeretmøde.
8. Et Medlem anmoder om Eftergivelse af Gæld. Kan ikke tiltrædes.
9. Der foreligger Regnskab for April Kvartal ang. Huset i Randers.
10. Det vedtoges at afholde Forbundsstyrelsesmøde Søndag den 29. Juli.
11. Det finske Forbund sender Afbud til Delegeretmødet, medens Rud, Norge, og Wiberg, Stockholm, giver Møde. Det vedtoges ogsaa at indbyde P. Hvidtfeldt til at overvære Delegeretmødet.
12. En Sygekassesag afgjordes.

Onsdag den 22. Avgust.

1. Der forelaa Tilbud om Køb af en Ejendom paa Halmtorvet 4.

2. Nogle Tarifsager afgjordes.

3. Odense Afdeling anmoder om Forretningsførerens Tilstedeværelse til Ordning af forskellige Bladforhold.

4. Forretningsføreren gav Meddelelse om en truffen Ordning paa Jyllandsposten.

5. I Hjørring Lokalafdeling var udbrudt en indre Strid, til hvilken der toges Standpunkt.

6. En Dispensationssag afgjordes.

7. I Følge Delegeretmødets Beslutning fastsattes Lønningerne for de fast ansatte Funktionærer paa Kontoret.

Fredag den 24. Avgust.

Til Forretningsfører for Provinserne var ved den foretagne Afstemning valgt Karl Sørensen, Kolding, med 642 St.; Carl Nielsen, København, havde erholdt 530 St. — Til Efterretning.

Nær og Fjærn.

Alt Manuskript til det i Juleugen udkommende Numer maa være Redaktionen i Hænde *senest Lørdag den 22. December.*

Stemmeoptællerne bedes møde paa Forbundskontoret i Aften Kl. 5½. FORMANDEN.

Husk, at Stemmesedlerne til Valg af Medlemmer til Voldgiftsretten skal være indleverede paa Forbundskontoret *i Aften* (Fredag) inden Kl. 5½.

Udvalget, der valgtes paa Delegeretmødet ang. den private Reservefond, har udarbejdet et Forslag, der vil blive meddelt i næste Nr.

Typografernes Efteraarsfest til Fordel for Fagets Arbejdsløse har i Aar — trods forhøjede Priser paa Musik m. m. — alligevel givet et pænt Overskud, nemlig ca. 825 Kr.

Trykkernes Begravelseskasse. Medlemmer af denne Kasse bedes inden denne Maaneds Udgang betale deres Kontingent og Restance til Hr. Anton Jensen.

Til Juletræsfesten Nytaarsaften i Prins Wilhelms Palæ Kl. 6—1 er der kun faa Billetter tilbage, og da der kun sælges et begrænset Antal, gælder det om at sikre sig i Tide. Billetter faas hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 4.

Af Gaver til Lotteriet har vi modtaget: Uden Mærke: Et Barometer; A/S F. L. Bie: En Vinkelhage m. m.; Carl Aller: 8 indb. Bøger; Steen Hasselbalchs Forlag: Uindb. Bøger; Lauritz Jensen, Aaboulevarden 12: 3 ¼-Kasser Cigarer. — Gaver af enhver Art modtages fremdeles med Tak.

Bogtrykker A. Rosenberg, Citygade, er bleven idømt en meget stor Bøde for grov Tilsidesættelse af Sundhedsregulativet, baade med Hensyn til Ventilation og Anvendelse af Lærlinge til Metalsmæltning.

Fabrikstilsynet har her statueret et Eksempel, der forhaabentlig vil virke advarende overalt, hvor Beskyttelseslovene for Arbejderne ikke respekteres.

Efteraarsfest. Søndag den 18. November afholdt Foreningen »Gutenberghus« (Selskabelig Forening for Egm. H. Petersens Personale) en Efteraarsfest i Røde Kros Vintersal, der var overfyldt af Medlemmer med Damer samt Venner og Bekendte. Foreningens Sangkor (16 Mand) fornøjede Gæsterne med nogle Sange, der tjener saavel Koret som Dirigenten, vor Kollega, Hr. H. A. RASMUSSEN, til den største Ære. Desuden opførtes en af Emil Eliasen og John Madsen forfattet Revu-Cabaret »Paa'en igen«!«, der ved sine glimrende skrevne Viser og det elegante Udstyr, og ikke mindst ved den udmærkede Udførelse af Foreningens Medlemmer og deres Paarørende, vakte stormende Bifald. Efter Aftenunderholdningen et godt besøgt Bal.

Styrelsesmøder.

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING.

Mandag den 20. Avgust.

En Forespørgsel om Opsigelsesfristen var besvaret af Formanden. Godkendtes. — Et Par Tillidsmænd havde indleveret nogle tarifmæssige Spørgsmaal, som var besvaret af Formanden. Besvarelsen tiltraadtes. — Til Arbejds- og Fabriktilsynet var afsendt en Klage over de i et herværende Bogtrykkeri herskende sundhedsfarlige Forhold. — Til et Møde i »De samvirkende Sygekasser« vedtoges det at sende Laur. Jensen. — Foranlediget af nogle faldne Opsigelser havde Formanden holdt et Personalemøde; dette resulterede i, at det paalagdes Tillidsmændene at rette en Henvendelse til Firmaet for paa denne Maade at faa rettet en formentlig Uretfærdighed. Godkendtes. — En lidt skarp Aflære i et herværende Bogtrykkeri var ved Formandens Mellemkomst bragt i Orden. Bifaldtes. — Foranlediget af den kommunale Koksrationering samt ved den udsendte Meddelelse om Udbringelsen, havde en Del Medlemmer anmodet om Laan til Indkøb af Brændsel. Det vedtoges at udarbejde et Forslag og at anbefale dette til Vedtagelse paa en til den 26. Avgust indkaldt ekstra Generalforsamling. — Ved indsendte Skrivelser kræver Medlemmerne en ekstra Generalforsamling afholdt senest Søndag den 26. Avgust. Dagsorden: »Drøftelse af Dyrtidstillæget«. Godkendes. — Et Forslag om Afholdelse af et Diskussionsmøde kunde ikke tiltrædes. — En Forespørgsel om Pladstiltrædelse for en Lærling henvises til Formandens Undersøgelse og Besvarelse. — Spørgsmaalet om Lønforhøjelse til Anton Jensen henvises til Generalforsamlingen. — Et Par Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæst og godkendt.

Onsdag den 29. Avgust.

En Skrivelse fra Kelnernes faglige Forening henvistes til Undersøgelse. — En Klage over et kollegialt Forhold videresendes til vedkommende Trykkeris Tillidsmænd. — Borups Højskole anmoder om Indbetaling af det af os tegnede Aktiebeløb. — En Skrivelse fra »Fængselshjælpen« tages til Efterretning. — En Takskrivelse fra den paa Rødovre Kirkegaard begravede tyske Kollega Robert Bowitz's Efterladte forelaa. Til Efterretning. — Det vedtages at notere som Punkt paa Dagsordenen ved den ordinære Generalforsamling »Opstilling til Valg af Redaktør«. — Et Par Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Protokollen oplæst og godkendt.

Tirsdag den 18. September.

En Kollega havde ved indlagt Billet faaet Tilbud paa Plads; ved Tiltrædelsen af denne nægtede Firmaet imidlertid at modtage ham; da man heller ikke vilde betale 2 Ugers Løn, klages der til K. B. — Formanden forelagde Resultatet af Undersøgelsen angaaende Klagen fra Kelnernes faglige Forening. Henlægges. — Som Forsøg paa igen at faa Foden ind paa en i flere Aar blokeret Arbejdsplads, bifaldt Styrelsen, at en Maskinsætter anvises Arbejde der. — I Spørgsmaalet angaaende »Betaling for Helligdage« for en paa Timebetaling arbejdende Beregningssætter var der atter udvekslet Skrivelse med K. B. Bifaldtes. — Personalet i et herværende Dagblad havde ved en Henvendelse til Firmaet motiveret Ønsket om en Forhøjelse af de i Firmaet eksisterende minimale Lønninger; Firmaet havde henvist Spørgsmaalet til K. B., som igen havde henledt vor Opmærksomhed paa Sagen. Det vedtoges at forlange en Mægling. — Til at løse Spørgsmaalet angaaende Ophævelse af Biblioteket valgtes — efter at forskellige Skrivelser og Forhandlinger var færdige — Anton Christensen og Harald Jensen. — En Anmodning om Optagelse bevilgedes. — Med Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning var truffet Overenskomst angaaende Betaling for de af os i nævnte Forretning rekvirerede og afsatte Mærker. Til Efterretning. — Formanden meddelte, at Medlem Nr. 6564 H. C. Hansen uretmæssigt havde trukket Penge af Arbejdsløshedskassen. Han udelukkes af samtlige Afdelinger. — Medlem Nr. 2859 Rudolf Jensen, der i en Maaneds Tid ikke har ladet høre fra sig, slettes af Forbundet som »forsvundet«. — Ved Forhandling med Inspektøren for Odd-Fellow-Palæet var det lykkedes at erholde *Søndagen* den 21. Oktober til Brug for vor Efteraarsfest. Tiltraadtes. — Som Medlemmer af Festkomitéen valgtes Johs. Larsen, Anton Christensen, Laur. Jensen og Frk. Crone samt endvidere Formanden som selvskrevet Medlem. — En Laanesag behandledes. — Nogle Anmodninger om hvilende Ret bevilgedes. — Efter Henstilling fra Formanden vedtoges det at yde en trængende Kollega en lille Understøttelse. — Protokollen oplæst og godkendt.

Fredag den 28. September.

Formanden (Bernh. Schmidt) bød den nyvalgte Formand Velkommen og udtalte de bedste Ønsker for hans nye Gærning. Wartenberg takkede og udtalte Haabet om, at Styrelsens Samarbejde ved gensidig Loyalitet og Tillid maatte gavne Organisationen og dens Medlemmer. — Bernh. Schmidt redegjorte for de førte Dyrtidsforhandlinger. Styrelsen sluttede sig enst. til Forslaget. — En indsendt Protest henvistes til Generalforsamlingen den 30. September. — Et Par mindre Sager afgjordes.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	45,000.00
I Sparekassebeholdning	7,256.86
Kontant	21.24

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 11. November 1917.

E. HAMMER. C. E. BYNCK.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Efteraarsfesten Rest af Overskud 126.36, Krohns Pers. (1.—6. B.) 109.25, Allers Pers. (5.—6. B.) 19.65, Kihls Pers. 40.00, Fyrtaarnet 20.85, J. H. Schultz' Pers. (7. B.) 35.00, Ill. Familieblads Pers. 20.00, Hoffensbergs Pers. 65.00, Nationalbankens Pers. 44.25, Gyldendals Sætterpers. og Faktor 145.85, Axelholms Pers. (8. B.) 4.45, Triers Pers. 47.75, S. L. Møllers Pers. (5. B.) 9.00, Hamburger & Langes Pers. 43.25, Hammerich & Co. 42.00. »N. P.« 10.00, Langkjærs Pers. (6.—8. B.) 12.90, »Soc.-Dem.«s Pers. (3. B.) 100.00, »Viggo« 25.00, Centraltrykkeriet (2. B.) 15.00, H. Meyers Pers. (2. B.) 14.25, Thieles Pers. (2. B.) 30.00, Har. Jensens Pers. (1. B.) 30.30, Nordisk Bogtr. Pers. 14.00, Egil Jensen 2.00, Vilh. Hansens Pers. (5.—6. B.) 7.00, Aamodts Pers. (1.—4. B.) 18.75, C. Th. Thomsens Pers. 25.00, Rigsdagstrykkeriet (2. B.) 25.00, S. P. og M. J. 10.00, C. C. Petersens Pers. 24.85, Aage Hansens Pers. 21.00, Thieles Pers. (3. B.) 30.00, do. F. og A. 3.00, Henningsens Pers. 10.50, Martins Pers. 15.00, P. Andr.

Andersens Pers. 40.00, Hafnia (Princ. og Pers.) 23.00, Edith Sørensen 2.00, Backhausens Pers. 13.50, C. Johansens Pers. 19.00; tilsammen Kr. 1,313.71. Ialt med det tidligere indkomne 3232 Kr. 11 Øre.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 11. Decbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Faaborg Lokalafdeling 10.00; Maribo: 10 Medl. 10.00, Lokalkassen 15.00, Red. J. P. Andersen 3.00, ialt 28.00; Nykøbing M.: Andelsselskabet Morsø Folkebl. 10.00, Forretningsfører Poulsen 2.00, Red. Martin 2.00, Red. Hauruon 2.00, Red. Kampmann 2.00, Journalist Jacobsen 2.00, Afdelingens Medl. 26.00, ialt 46.00; Rudkøbing: Lokalkassen 15.00, Medlemmer 4.50, ialt 19.50; Slagelse Lokalafdeling 150.00; Thisted Lokalafdeling 57.50; Varde Lokalafdeling 25.00. Tilsammen Kr. 336.00. Ialt med det tidligere indkomne Kr. 373.00.

København, den 12. December 1917. KARL SØRENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. December: Helsingør 150.00. 6. December: Esbjerg 100.00. 7. December: Bogense 50.00. 11. December: Hjørring 300.00; Thisted 100.00.

København, den 11. December 1917.
Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Karta Mary Metha Borlund, udl. 9/12 17 hos Ch. Petersen (arb. s. St.). Paal. Anna Marie Johanne Frederiksen, udl. 2/12 17 hos Aage Hansen (arb. s. St.). Paal. Anna Eleonora Petersen, udl 2/12 17 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Sætterlærl. August Cederlund (Bagge). 434 Grønvold-Christensens Hustru Agnes. 1999 Hansens Hustru Dora Crestine. 6413 Alfred Petersens Hustru Kathrine Emilie. 6595 Hans Rasmussens Hustru Carla Regine.

Aalborg, Paal. Eva Nielsen. Aarhus, Sætter Robert Davidsen, udl. 1/6 17 i Aarhus Amtstidende. Nakskov, Paal. Ellen Margrethe Petersen. Nyborg, Paal. Sofie Poulsen. Odense, Paal. Anna A. J. Andersen, Paal. Mathilde C. A. Frederiksen, Paal. Jenny Hansen, Paal. Hansine Knudsen, Paal. Inger Petersen og Paal. Eleonora Rasmussen. Viborg, Paal. Margrethe Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København: 2665 Robert Andreasen fra Rejse (Axelholm). 2844 Victor L. Christensen fra Udl. (Frederiksberg Bogtr.). 2673 Carl Henrik Hansen fra Rejse (arbl.). Hjælpearb. Niels H. Palm fra Tekstilarbejder-Forbundet. (Hansons Stempelfabrik).

Aalborg, 6968 Thorvald M. Petersen (arbl.) og 6832 Anders Balsberg (arbl.). Aarhus, 3634 Th. Wegner (Reimann). Bogense, 3858 Margrethe Petersen (arbl.). Hillerød, 3765 Carl Alfred Petersen (Nordsj. Venstreblad) og 3409 Anker Nielsen (Nordlunde). Nykøbing F., 6021 Hans Fr. Petersen (arbl.). Odense, 3788 Johannes Korsgaard Hansen (Milo).

Fratraadte.

København: 6832 Anders Bastberg til Aalborg (arbl.). 2769 Sophus Hansen til Løgstør i Pl. 3922 Kristian Jensen til Holbæk i Pl.

Aalborg, 6130 Th. Kassow paa Rejse og 3477 Aage Sørensen til Kbhvn. (Militær). Aarhus, 3915 P. Søgaard Rasmussen til Skanderborg i Pl. Bogense, 3788 Johs. Kaarsgaard Hansen til Odense i Pl. Faaborg, 3819 O. E. Jensen paa Rejse. Herning, 6714 Chr. Michael Hansen paa Rejse. Kallundborg, 3369 Jørg. Chr. Lehrmann-Madsen til Holbæk (Militær). Maribo, 3858 Margrethe Petersen til Bogense (arbl.). Nyborg, 4391 Laurits Hansen til Odense i Pl. Slagelse, 3397 Rasm. V. Andersen til Næstved (Militær).

M.-K. Maskinsætterklubben afholder **ekstraordinær Generalforsamling** *Søndag d. 16. Decbr. Kl. 11* i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden. Dagsordenen er: *Stiftelsesfesten.* — Da det i Aar muligvis bliver nødvendig at gaa til en anden Form for denne, bedes alle Medlemmer møde for at træffe Beslutning. STYRELSEN.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

For at udgaa Udslettelse bedes Restancer indbetalt inden denne Maaneds Udløb. Ligeledes bedes Medlemmer, der har været indkaldt til Sikringsstyrken, venligst henvende sig til Kassereren, P. Nordlunde, Elmegade 20[2], der træffes hver Søndag og Onsdag Middag Kl. 12—1½. STYRELSEN.

(286)

Administrationsfonden i Ny typ. Forening.

Medlemmer, som ønsker at komme i Betragtning ved den aarlige Uddeling, bedes indgive Begæring herom til Styrelsen senest den 15. December. P. HANSEN,
Nansensgade 45[2].

Husk Trykker-Klubbens Medlemsmøde i Aften Kl. 7½ i »Hotel København«, Vesterbrogade 13, 2. Sal, Hj. af Helgolandsgade. (290)

ANNONCER

Trykker,

vant til alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, tilbydes fast Plads. Bill. mrkt. »291« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter

antages straks.

Fr. Lumbyes Bogtrykkeri,
(292) *Kolding.*

Ung Typograf,

Afholdsmand, militærfri, søger Plads som *Avis-, Annonce- eller Akcidenssætter.* Billet mrkt. »294« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri

ønskes til Købs. Billet mrkt. »293« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —
Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 o o TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.
Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

GENZSCH & HEYSE

Schriftgiesserei

Etablirt 1833

FILIALE IN MÜNCHEN *HAMBURG.*

Römische Cursiv, Original unseres Hauses.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 21. DECEMBER 1917 XLIV AARGANG

Bogtrykfagets Dyrtidsfond.

Næste Udbetaling vil finde Sted Fredag den 28. December. Tillidsmændene bør sørge for at Indbetalingen for indeværende Uge sker pr. Omgaaende. Kun de Trykkerier, for hvilke der er indbetalt for alle 4 Uger senest Lørdag den 22. Kl. 6 Aften, vil kunne faa Dyrtidshjælp udbetalt. — Kvartals- og Ugelister for det kommende Kvartal udsendes i næste Uge. — Kvartalslisten udfyldes og benyttes som Indbetalingsliste den 28. December.

Udbetalingen for Januar finder Sted Fredag den 25.

Den private Reservefond.

MANDAG den 10. December 1917 holdt det af Delegeretmødet 1917 nedsatte Udvalg om en privat Reservefond Møde paa Forbundskontoret. Alle Medlemmer var mødte.

Forretningsfører KARL SØRENSEN bød Velkommen. Til Sekretær valgtes ALFRED HANSEN, Holbæk.

Der førtes nogen Forhandling om Udvalgets Formaal. Man var enig om, at selv om enkelte af Udvalgets Medlemmer var principielt imod Oprettelsen af den private Reservefond, var det Udvalgets Opgave i Henhold til Delegeretmødets Vedtagelse at udarbejde Regler for en saadan Fond.

Efter yderligere Forhandling vedtoges det at indstille til Afstemning blandt Forbundets Medlemmer følgende

Regler for en privat Reservefond indenfor Dansk Typograf-Forbund.

§ 1. Fondens Formaal er at sikre Medlemmerne yderligere Understøttelse under Lønkonflikter indenfor Faget. Fonden er at betragte som Supplement til Hovedreservefonden. Fonden har sit Sæde i København og staar under Forretningsudvalgets, henholdsvis Forbundsstyrelsens, Forvaltning, Administration og Ansvar.

§ 2. Det ugentlige Kontingent, som er obligatorisk for alle Forbundets Medlemmer, er 50 Øre for helt- og 25 Øre for halvtbetalende Medlemmer. Naar det indbetalte Beløb er naaet til henholdsvis 200 og 100 Kr. pr. Medlem, ophører Indbetalingen. Naar Beløbet paa Grund af Udbetaling i Konfliktstilfælde gaar ned under de nævnte Summer, paabegyndes Indbetalingen atter.

3. Under Militærtjeneste, Sygdom og Arbejdsløshed er Medlemmerne kontingentfri. Kontingentet betales da af Hovedreservefonden.

§ 4. Fondens Midler indsættes i et Pengeinstitut paa saadanne Betingelser, at de er disponible med 1 Maaneds Varsel. Renterne tilfalder Hovedreservefonden, der afholder alle Udgifter ved Administrationen af Fonden.

§ 5. Under indtrædende Konflikter udarbejder Forbundsstyrelsen Regler for Udbetalingen. Disse skal godkendes af Medlemmerne. Det samme gælder, naar Indbetaling i Henhold til § 2, sidste Punktum, efter Konflikt atter nødvendiggøres.

§ 6. Det indestaaende Beløb udbetales: *a.* ved Dødsfald, *b.* ved Fratrædelse fra Faget, dog først 1 Aar efter Fratrædelsen. Retten til Beløbet bortfalder: *a.* naar Udslettelse af Dansk Typograf-Forbund finder Sted; dog gælder dette ikke, hvis vedkommende atter optages efter de i Lovene foreskrevne Regler; *b.* naar Udmeldelse finder Sted, men vedkommende fortsat arbejder ved Faget indenfor Forbundets Omraade.

§ 7. Forandringer i nærværende Regler kan kun foretages af Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde. Forslag til Ændringer indsendes gennem de respektive Lokalafdelinger. Ændringer, der enten tilsigter en Forhøjelse af Kontingentet eller paa anden Maade i væsentlig Grad forandrer Reglerne, skal dog gennem en Landsafstemning forelægges samtlige Medlemmer til Godkendelse.

Fire af Udvalgets Medlemmer (P. Berendt, Chr. Clausen, Corfitz Madsen og Wartenberg) indstiller, at der gives Forbundets Medlemmer Adgang til at stemme om et Kontingent paa henholdsvis 30 og 15 Øre ugentlig. Udvalget er enigt om, at den eventuelle private Reservefond træder i Kraft 1. April 1918.

Mødet hævet.

KARL SØRENSEN. ALFRED HANSEN. P. BERENDT.
P. CHRISTIANSEN. GORFITZ MADSEN. CHR. CLAUSEN.
LAUR. JENSEN. VILH. WARTENBERG.

Julestemning.

NU er det Jul igen, og alle fattige Mennesker skal atter have Lov til at spise sig mætte. Saa viseligt er da Samfundet indrettet, at der én Gang om Aaret bliver sørget for, at ingen sulter. De øvrige 364 Dage leves der paa Minderne.

En fjorten Dages Tid før Jul begynder man at skabe Julestemning. Aviserne bringer lange Beretninger om Nøden i de fattige Hjem for at sætte Fart i Indsamlingerne. Og denne Stemning kulminerer saa Juleaften i den Fest, som vi alle kender, især fra vi var Børn, og som staar for os som noget lyst og godt. Det er, som om Menneskene for en kort Tid bliver bedre, som om Hjærtet bliver større og varmere, og den ellers saa fast tillukkede Pengepung aabnes, og Daleren ruller. Maaske er dette for mange kun en Slags Bod, en Art Syndsforladelse for, hvad man forbrød imod sin Næste?

Men desværre varer denne Stemning kun saa kort. Saa snart Julen er til Ende, kommer den gamle Adam frem igen. Julestemningen er forduftet som en Rus. Dagbladene bringer ikke mere de triste Skildringer om dem, som bor i Dybet. Nej, nu er alt igen, som det bør være.

Lad os imidlertid haabe, at »Julestemningen« hos vore Bladudgivere og Bogtrykkere, der jo i særlig Grad er med til at skabe denne Stemning, maa holde sig lidt længere end sædvanlig, helst helt ind i Januar Maaned, saa de vil være modtagelige for de Henstillinger, der vil blive rettet til dem, naar der nu skal indledes Forhandlinger om Dyrtidshjælp. Der er al Grund dertil. Thi Julelysene vil i Aar ikke skinne med den vanlige Glans, fordi der er Smalhans i saa mange Kollegers Hjem.

JULENISSEN.

Før Afgørelsen.

UNDER ovenstaaende Titel findes en Artikel i sidste Numer af »Typ.-Tid.« angaaende *Personalet ved den socialdemokratiske Presse*, som ikke bør staa uimodsagt.

Saafremt Artiklen skal forstaas saaledes, at bl. a. Kontorpersonalets Lønninger i København skal regnes med til de *højeste*, som Hr. J. Krøll Schwartz omtaler, og som man har givet det største Dyrtidstillæg, maa vi øjeblikkelig protestere.

Kontorpersonalets Lønninger i København er — trods Dyrtidstillæg — langt under Gennemsnitslønningerne her i Bygningen. Hvorledes Stillingen er i Provinsen, savner jeg Kendskab til, da d'Herrer og Damer derude ikke i nævneværdig Grad tilhører den Organisation, de *bør* tilhøre: Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælpere.

Men netop deres svage organisatoriske Stilling turde medføre, at vore Kolleger i Provinsen er *om muligt* daarligere lønnede end vi.

Her i København hersker der ved »Social-Demokraten« det aller bedste Forhold og den mest kammeratlige Forstaaelse mellem de tekniske Arbejderes Klub og Kontorpersonalets Klub.

Og naar Indsenderen slutter sin Artikel med de Ord: »Enighed mellem Arbejderne paa de socialdemokratiske Blade skorter det ikke paa«, saa kan jeg forsikre ham om, at det her i København betyder ikke blot Enighed indenfor »de tekniske«, men ubrødelig Enighed blandt *alle* Arbejdere ved Bladet. Vi staar her alle som Medlemmer af den samme Arbejdernes Fællesorganisation, vi er ikke Konkurrenter, men Kammerater.

Jeg vil derfor bede Hr. J. Krøll Schwartz give sin »Misfornøjelse« en tydeligere Adresse. RICHARD LUND,
Formand for
»Social-Demokraten«s Ekspeditions-Klub.

Krøll Schwartz' Kritik har sikkert ikke været rettet imod Forholdene ved »Social-Demokraten« i København, men imod de socialdemokratiske Blade i Provinsen. RED.

Generalforsamlinger og Møder.

Køge Lokalafdeling.

Paa en Generalforsamling, som afholdtes den 6. ds., vedtoges det enstemmigt at sende Principalerne en Anmodning om et ekstra Dyrtidstillæg. Disse har nu svaret afvisende, idet de hævder, at deres Organisation har forbudt dem at yde saadanne Tillæg, og at der antagelig snart vil blive indledet Forhandlinger mellem Organisationerne om denne Sag.

Afdelingen har herefter vedtaget at slutte sig til Opfordringen til Forbundsstyrelsen om at indlede Forhandlinger om et almindeligt Dyrtidstillæg med Principalorganisationerne snarest. V. J.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt den 8. December en talrig besøgt ekstraordinær Generalforsamling. — FORMANDEN bød Velkommen, og efter at H. A. HANSEN var valgt til Dirigent, oplæstes Protokollen, af hvilken det bl. a. fremgik, at det nu var lykkedes at faa alle de kvindelige Hjælpearbejdere organiseret. — Til Juleindsamlingen vedtoges det af Privatkassens Midler at yde 150 Kr., til Forplejningsstationen 25 Kr. og et lille Bidrag af 5 Kr. til Rejsendes Juleaften paa Svendehjemmet.

Foreningens Generalforsamlinger vedtoges det efter nogen Diskussion som hidtil at holde paa Jernbanehotellet. Paa Dagsordenen stod derefter Dyrtiden, og under Diskussionen herom kom det stærkt til Orde, at der snarest maatte gøres noget for at faa forhøjet Dyrtidstillæget, og man var enige om, at det maatte være Hovedbestyrelsens Pligt snarest at faa en Forhandling med Bogtrykkerne herom, og hvis ikke dette førte til noget Resultat, maatte man forsøge ad anden Vej i Afdelingerne at faa et Dyrtidstillæg. Der vedtoges til Slut en Resolution, som dækkede de fremsatte Udtalelser. — Derefter forelaa der Forslag om Oprettelse af en Hjælpe-Sygekasse indenfor Afdelingen. For dette Forslag redegjorde H. A. Hansen. Man mente med et ugentligt Kontingent af 10 Øre at kunne yde 1 Kr. om Dagen i Sygehjælp, og da der viste sig at være Stemning for Sagen, vedtoges det at overlade til Bestyrelsen at arbejde videre med Spørgsmaalet og til næste Generalforsamling at fremkomme med Forslag til Love.

Et Forslag om at dele Formands- og Kassererposten til to blev forkastet, hvorefter det vedtoges at forhøje Lønnen for denne Post til 100 Kr. aarlig.

Derefter skred man til Valg af Tillidsmænd for det kommende Aar. Til Formand og Kasserer genvalgtes enstemmigt CHR. NIELSEN, til Næstformand nyvalgtes S. V. NIELSEN og til Bestyrelsesmedlemmer nyvalgtes L. LARSEN og O. EILERTSEN og genvalgtes H. A. HANSEN. Til Revisorer genvalgtes CHR. PETERSEN og R. P. JENSEN, til Kontrahenter: HARTMANN og HELDAGER, til Fanebærer: ALB. CHRISTENSEN og til Reservefanebærer: PETERSEN.

Til Slut takkede FORMANDEN for sit Genvalg og rettede derefter en Tak til de 3 afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Alwart, Heldager og Petersen, som ikke havde ønsket Genvalg, for deres gode Arbejde i Afdelingens Tjeneste i det forløbne Aar, idet han betonede, at det vist var sjældent at finde Folk, der deltog i Arbejdet med den Energi og Interesse, som de 3 Kolleger havde udvist, og at det var beklageligt, at de allerede var kørt træt.

Assens Lokalafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling paa »Hotel Assens« Lørdag den 15. December. Formanden, A. S. KJERGAARD, aabnede Mødet med at byde Medlemmerne Velkommen. Det indvarslede Møde, som var besøgt af samtlige Medlemmer i Anledning af Henvendelse fra andre Lokalafdelinger angaaende et højt tiltrængt Dyrtidstillæg for Provinstypograferne, vedtog følgende Resolution:

»Assens Lokalafdeling, forsamlet til ekstraordinær Generalforsamling den 15. December, opfordrer herved Hovedbestyrelsen til snarest muligt at søge Forhandling med Principalorganisationen om et Ekstra-Dyrtidstillæg til Provinsens Typografer, da Levevilkaarene er steget betydeligt mere end det Løn-Tillæg, vi fik i Sommer.«

Under Eventuelt vedtoges det at give 12 Kr. af Lokalkassen til Juleuddelingen, samt at det forhøjede Kontingent à 15 Øre bibeholdes indtil videre. — Hermed sluttede Mødet. A. M.

Ringkøbing Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. December ekstraordinær Generalforsamling med følgende Dagsorden: 1) Skal Lokalafdelingen rette en Opfordring til Forbundsstyrelsen om at søge Forhandling med Principalorganisationerne for at søge at opnaa et Ekstra-Dyrtidstillæg. 2) Valg af Bestyrelse for 1918. 3) Eventuelt. — Til Dirigent valgtes R. HANSEN.

Om Punkt 1 udspandt der sig en længere Forhandling, hvorunder alle var enige om, at Dyrtiden siden sidste Tarifrevision var bleven saa trykkende, at det kneb for de allerfleste Typografer at komme igennem. Man vedtog enstemmig følgende Resolution:

»Ringkøbing Lokalafdeling, samlet til Generalforsamling den 15. December, opfordrer herved Hovedbestyrelsen til *snarest muligt* at søge optaget Forhandling med Principalorganisationerne om et Ekstra-Dyrtidstillæg, da Forholdene bliver mere og mere utaalelige med de Lønninger, vi for Tiden har.«

— Før man skred til Bestyrelsesvalg, omtalte FORMANDEN en Artikel, der havde staaet i »Typograf-Tidende«, og hvori en Anonym havde kastet Smuds paa Afdelingen og især paa Bestyrelsen. Efter at de fleste Tilstedeværende havde haft Ordet og stemplet Artiklen som . . . . og Bagvaskelse og udtalt deres Misbilligelse af, at nogen kunde udslynge saadanne Beskyldninger og ikke være sit Navn bekendt, men krybe i Skjul bag et Mærke, vedtog Generalforsamlingen enstemmig en Tak til Bestyrelsen, især til Formanden, der i denne ekstraordinære Tid havde et stort Stykke Arbejde, og man opfordrede kraftigt Bestyrelsen til at modtage Genvalg. Efter endnu en Del Diskussion genvalgtes den gamle Bestyrelse: P. S. JENSEN (Formand), CHR. E. PETERSEN (Næstformand) og JOHANNES A. PEDERSEN (Sekretær) ved, at hele Forsamlingen rejste sig. FORMANDEN takkede for Tilliden.

— Under Eventuelt vedtog man enstemmig at forhøje Formandens Løn, ved at han bliver fritaget for at svare Kontingent til Foreningen. Ligeledes vedtog man en mindre Ændring til Ekstrakassens Love. — Dermed sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med Tak til de mødte Medlemmer. JOHS. A. P.

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 16. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling, hvor følgende Resolution enstemmigt vedtoges:

»Som Følge af de stadig stigende Priser paa de mest nødvendige Livsfornødenheder, der gør saavel Løn- som Dyrtidstillæget af 7. Juli 1917 ganske illusorisk, opfordrer Odense Lokalafdeling — samlet til ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 16. Decbr. 1917 — herved paa det mest indtrængende Hovedbestyrelsen til *snarest muligt* at søge Forhandling optaget med Bogtrykkerorganisationerne for at søge et Dyrtidstillæg gennemført, som virkelig vil være i Stand til at raade Bod paa det økonomiske Tryk, Dyrtiden har paaført vort Fags Udøvere.«

Afstemningsresultat.

Ved den i Dag foretagne Optælling ved Valg af Medlemmer til Voldgiftsretten var der afgivet 863 Stemmer, deraf var 1 ugyldig.

Valgt blev JUL. SCHRØDER med 593 St., SIGV. HELLBERG med 514 St. og CARL J. CHRISTOFFERSEN med 381 St.

Derefter havde Th. Holmen 346 St., Har. Jensen 292 St., Viggo Hansen 227 St. og Carl Schnoor 132 St.

København, den 14. December 1917.

JENS PANGEL. OLE RASMUSSEN. AXEL PETERSEN.
GUNDORPH SØRENSEN, A. SØBY.

Nær og Fjærn.

Næste Numer af »Typ.-Tid.« udkommer en Dag senere end sædvanlig paa Grund af Helligdagene.

Juleaftensdag, Mandag den 24. ds., er Forbundskontorets Ekspeditionstid fra 11—1. *Ingen Kontrol af Arbejdsløse.*

Et Portræt af Viggo Christensen. Der skete paa Forbundskontoret i København forleden Dag en lille Begivenhed, som har Krav paa lidt større Interesse, end der i det paagældende Øjeblik kunde vises. Der blev slaaet et Søm i Væggen inde i Forretningsførerens Kontor, og paa Sømmet anbragt et Billede i en smuk forgyldt Ramme. Billedet, som var en Gave til Dansk Typograf Forbund fra vor, særligt i København, velkendte Kollega, Kunstmaler MARX WREM, viste et Portræt af Viggo Christensen. Marx Wrem har med lykkelig Haand og fin, næsten mesterlig Teknik fremtryllet et vellignende Billede af vor tidligere Forretningsfører, saaledes som han saa ud nu, da han forlod os efter et mangeaarigt Arbejde for sin Stands Organisation, endnu ung og med usvækket Energi parat til at tage fat paa Arbejdet i Københavns Magistrat for de fattige og gamle. Det svagt graanede Haar, den kloge, høje Pande og de hjertensgode Øjne er udført med virkelig Kunst; og af den Taknemlighedsfølelse, som vil løfte sig mod Billedet fra mangen Kollega, der gennem Tiderne faar sin Gang paa Kontoret, skal Marx Wrem altid kunne paaregne sig *sin* Andel. J. P.

Til Efterfølgelse. Firmaet Hamburger & Lange, der allerede flere Gange har stillet sig forstaaende overfor Dyrtidens Krav, overraskede sidste Fredag sit Personale med et Julegratiale af henholdsvis 35—25 og 15 Kr. til Gifte, Ugifte og Paalæggersker.

Juletræsfesten. Inkassatorerne anmodes om at tilbagelevere tiloversblevne Voksen-Billetter senest den 28. Decbr., i modsat Fald betragtes de som solgte. — Al Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes saa vidt muligt opgjort Fredag den 28. eller Lørdag den 29. Decbr. Kl. 7—9.

Af Gaver til Lotteriet har vi endvidere modtaget: Hertz' Skotøjsfabrik (ved Fru Karen Hjorth): Et Par Damestøvler; De forenede Bryggerier: 10 Kr.; L. Levison jun.: En Pakke Æskepost m. m. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

Aarhus Trykkerklub aflagde Søndag den 8. ds. et Besøg i Hammerschmidts Reproduktionsanstalt, hvis Arbejdsmetode med stor Velvillighed blev forevist Klubbens Medlemmer af Sønnerne Hammerschmidt.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Emil Møller 4.80, Berl. Tidendes Pers. 150.00, Eksprestr.s mandl. Pers. 7.00, Georg Nielsens do. 4.00, Nationaltidendes do. (alle Afdelinger) 250.00, Thinesen 2.00, J. H. Schultz' Pers. (8. B.) 35.00, Tellers do. 7.00, Fr. Bagges kgl. Hofbogtr.s do. (2. B.) 35.50, Nielsen & Lydiches Sætterpers. 108.40, Nielsen & Lydiches Trykkerpers. 52.00, L. Ihrichs Pers. 45.50, »Københavns« do. 118.00, Hartvig Hansens do. 15.00, Skou & Madsens do. 12.00, Rasmussen & Rughs do. 20.50, C. Jørgensens do. 5.00, V. Søborgs Eftflg.s do. 8.00, Axelholms do. (9. B.) 6.45, Missionstr.s do. 60.25, Fjeldsøes do. 32.00, Frbg. Amtstid.s Redaktion og Pers. 35.00, Industritrykkeriet 17.00, Jarmers Bogtr. (Prp. og Pers.) 6.00, Chr. Christensens Pers. 21.00, Dywa & Jeppesens do. 19.50, J. P. 5.00, Firmaet Rosenbergs Pers. 22.00, Gyldendals Trykkeri- og Lagerpers. 40.25, Centraltr.s Pers. (3. B.) 27.00, Jensen & Rønagers do. 25.00, Bøhms do. 8.00, Weiss' do. 26.50, Løvgrens do. 5.00, Valentin & Lunds do. 6.00, Allers do. (7.—8. B.) 20.65, Emil Kristensen (Prp. 10.00, Pers. 21.75) 31.75, Gudmundsens Pers. 8.00, Græbe (Prp. og Pers.) 62.50, Egmont H. Petersens Pers. 129.00, Grafiske Institut (Prp. og Pers.) 49.00, Simmelkjærs Pers. 25.50, Fraenkel & Co. (Prp. og Pers.) 60.50, Chr. E. Jensen 5.00, Alfred Jensen 3.00, Thieles Pers. (4. B.) 37.05, Rigsdagstr.s Pers. (3. B.) 47.10, Ugens Nyheders Trykkeripers. 5.00, Hoffs Pers. 5.35, P. Hansens do. 13.00, Truelsens do. 87.76, Roms do. 10.50, Charles F. Petersens do. 10.00, Charles F. Petersen 25.00, Bianco Lunos Pers. 104.30, C. Maylands do. 36.50, Jantzens do. 30.40, Bogtr. Jantzen 20.00, Faktor Brusen 10.00, Kr. Dagblads Pers. 81.50, Fr. G. Knudtzons do. (3. B.) 7.50, Qvist & Co.s do. 24.25; tilsammen Kr. 2191.76. Ialt med det tidligere indkomne **5423 Kr. 87 Øre**.

Bidrag modtages fremdeles.

København, den 18. Decbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Aalborg Amtstidende 20.00, Red. Holt 4.00, Red. Jordan 5.00, Red. Pedersen 4.00, Frk. Giese 1.00, Hj.arb. Kanstrup 1.00, Aalborg Stiftstidende 5.00, Forretningsfører Jørgensen 3.00, Venstrebladet 10.00, Forretningsfører Visse 2.00, Journalist Eyser 1.00, Journalist Hurup 2.00, Nordjylland 5.00, Frk. Koefoed 2.00, Redaktionssekr. Bigum 2.00, Bogtrykkerne N. A. Hansen 5.00, P. Hansen 5.00, Frk. A. K. Nielsen 3.00, V. Olufsen 3.00, C. Schølin 5.00, Faktorerne P. Christensen 5.00, Charles Jensen 1.00, Løvstrøm 2.00, Em. Schølin 2.00, Tobaksfirmaet C. W. Obel 10.00, Afdelingens Medlemmer 152.50, Lokalkassen 100.00, ialt 360.50. — Assens: Afdelingens Medlemmer 12.00, Red. Rosted 2.00, Red. Vejle 2.00, ialt 16.00. — Bogense Avis' Typografer 8.00, Red. Bro & Theill 5.00, Faktor Willemsen 1.00, Frk. A. Hansen 1.00, ialt 15.00. — Brønderslev: Vendsyssel Folkeblads Personale 12.00. — Hillerød: 14 Typografer 27.00, Maskinsætterklubben 20.00, Trykkeriarb. Ludv. Jensen 2.00, Faktor Andersen 1.00, Faktor Johs. Hansen 2.00, Bogtrykker A. J. Andersen 3.00, Bogtrykker Rud. Pallesen 2.00, X 2.00, Red. Bernild 2.00, Red. L. Hansen 2.00, Red. Terkelsen 2.00, Forretningsf. Kr. Olsen 2.00, Red.sekr. Lubecher 2.00, Red.sekr. Schou 2.00, Journ. Knud Larsen 1.00, Journ. V. Pedersen 1.00, Frk. Ebba Andersen 1.00, Frk. H. Petersen 1.00, Overretssagfører Hanson 5.00, Amtsavisen 5.00, Amtstidende 3.00, ialt 88.00. — Holbæk: Amtstidende 15.00, Amtsavisen 10.00, Venstrebladet 10.00, Bogtrykker Olsen 5.00, Faktor Sundahl 2.00, Faktor Tjalve 3.00, Afdelingens Medlemmer 59.00, ialt 104.00. — Holstebro: Holstebro Dagbl. 5.00, Bogtr. Thomsen 5.00, Socialdemokraten 10.00, Faktor L. Larsen 3.00, Overskud fra Andespil 35.00, Afdelingens Medl. 48.00, ialt 106.00. — Kallundborg: Lokalkassen 10.00, Afdelingens Medl. 46.00, Red. Lund 5.00, ialt 61.00. — Kolding: 69 Medlemmer 234.50, Bogtrykker Konrad Jørgensen 10.00, Kolding Avis 10.00, Kolding Folkeblad 5.00, Kolding Social-Demokrat 10.00, Venstrebladet 5.00, Red. Knud Hansen 2.00, Red.sekr. A. P. Thomsen 2.00, Andr. Lumbye 5.00, Bogholder L. Fuglsang 3.00, Faktor H. O. Christiansen 3.00, Bestyrer C. A. Holm 2.00, ialt 291.50. — Korsør Lokalafdeling 25.00. — Køge: Afdelingens Medl. 53.00, Red. S. Svarre 10.00, Red. E. Svarre 5.00, Red. Axelsen 5.00, Bogholder H. P. Christiansen 3.00, Red.sekr. Møller 3.00, Faktor Frantzen 3.00, ialt 82.00. — Lyngby Lokalafdeling 9.00. — Middelfart: Afdelingens Medl. 10.00, A/S Middelfart Venstreblad 5.00, ialt 15.00. — Nakskov: Vestlollands Avis 10.00, Red. Erichsen 2.00, Emil Erichsen 2.00, Bogtrykker C. Rasmussen 10.00, Bogtrykker Hansen & Jacobsen 5.00, Loll.-Falst. Social-Demokrat 5.00, Boghandler Allerup 3.00, Faktor Nielsen 2.00, 25 Medl. 50.00, ialt 89.00. — Nyborg: 8 Medl. 22.50, Faktor Frederiksen 3.00, Firmaet C. Schønemann 5.00, Red. Egebjerg 5.00, Nyborg Social-Demokrat 5.00, ialt 40.50. — Nykøbing F.: Lokalkassen 30.00, Loll.-Falst. Folketidende 15.00. Loll.-Falst. Folketidendes Redaktion og Ekspedition 10.00, Loll.-Falst. Folketidendes Pers. 19.00, A/S Centraltrykkeriet 15.00, Bogtrykker H. Vilh. Rasmussen 5.00, A/S Centraltrykkeriets Pers. 24.00, Social-Demokraten 5.00, Loll.-Falst. Stiftstidende 15.00, Red. Johs. Nielsen 5.00, Loll.-Falst. Stiftstidendes Pers. 26.00, Stiftstidende Typografers Rejsekasse 12.00, Nykøbing Dagblad 15.00, Nykøbing Dagblads Redaktion og Ekspedition 8.00, Nykøbing Dagblads Pers. 26.00, Bogtrykker Laur. Jensen, Sakskøbing 5.00, A. Müller, Sakskøbing, 2.00, ialt 237.00. — Odder Lokalafdeling 20.00, Bogtrykker E. Kjeldsen 10.00, Bogtrykker A. Grønning 4.00, ialt 34.00. — Odense: Fyns Venstreblad 20.00, Forlagsbogh. Chr. Milo 5.00, E. Milo 2.00, Redaktør M. Dreyer 10.00, C. G. I. 5.00, Bogtrykker K. E. Petersen 10.00, Arbejderpartiets Bogtr. 10.00, Andelsbogtrykkeriet 25.00, A. P. 5.00, H. Hansens Bogtrykkeri 5.00, Trykkeribestyrer Th. Vennervald 4.00, Fyns Tid.s Bogtr. 10.00, Odense Avis' Bogtr. 10.00, Faktor Alfr. Tiedje 2.00, A/S Hagen & Sivertsens Bogtr. 10.00, Bogtrykker Thillerup 5.00, Afdelingsmedlemmer 471.50, ialt 609.50. — Randers: Red. O. Elmenhoff 10.00, Faktor Chr. Petersen 5.00, Red.sekr. Thomassen 2.00, Journ. Kessler 2.00, Red. Elgaard 5.00, Frk. Nielsen 1.00, Red. Chr. Christensen 2.00, Redaktør Nøhr 2.00, Redaktionssekretær J. Christiansen 1.00, Journalist Schytte 1.00, Bogtrykker Rye 7.00, Bogtrykker N. K. Nielsen 5.00, Forretningsfører S. Hansen 5.00, Randers Bogtrykkeri 6.00, Bogtrykker Petersen, Allingaabro, 5.00, 66 Medlemmer 168.30, 2 Medlemmer i Hadsten 4.00, ialt 231.30. — Ribe: 7 Medlemmer 25.00. — Ringkøbing: Afdelingens Medlemmer 51.00, Faktor Jepsen 3.00, Bogtrykker Rasmussen 4.00, 3 Typografer i Skjern 15.00, Bogtrykker Strandbygaard, Skjern 4.00, ialt 77.00. — Ringsted: Venstres Folkeblad 5.00, Folketidende 10.00, Red. Christensen 5.00, Red. Timmermann 5.00, Red. Christiansen 5.00, Boghandler Flensborg 3.00, Red.sekr. Lundsager 2.00, Jensen 1.00. Sorø Bogtrykkeri 3.00, Bogtrykker Krog 3.00, A. Nielsen 2.00, Red. Martin 3.00, Typograferne 46.00, ialt 93.00. — Roskilde: Roskilde Dagblad 5.00, Roskilde Tidende 5.00, Roskilde Avis 5.00, Lokalafdelingen 75.00, ialt 90.00. — Silkeborg: Medlemmerne 56.50, Redaktør Sørensen 10.00, Redaktør Arnskov 5.00, Silkeborg Venstreblad 5.00, Journalisterne Tabor 3.00, Frandsen 1.00, C. Christensen 3.00, Egebjerg 1.00, Nisgaard 1.00, Bogtrykker Pald 3.00, Bogtrykker Johansen 4.00, ialt 92.50. — Skanderborg Lokalafdeling 25.00. — Svendborg: Typografer, Faktorer og Principaler 100.00. — Vejle: Papirgrosserer Hindborg 5.00, Personalet 16.00, A/S Vejle Amts Folkeblad 15.00, Personalet 23.00, Red. Schweitzer 5.00, Red.sekr. Lorentzen 3.00, Faktor Wieder 2.00, Personalet 19.00, Vejle Social-Demokrat 10.00, Red. Jacobsen 5.00, Gustav Andersen 3.00, Personalet 12.00, Bogtrykker Chr. Udbye 5.00, Personalet 10.00, Bogtrykker Chr. Høyer 5.00, Hans Høyer 3.00, J. P. Sørensen 3.00, ialt 144.00. — Aarhus: Aarhus Amtstidendes Pers. 52.25, A/S Aarhus Amtstidende 10.00, W. 2.00, Reklametrykkeriets Pers. 21.00, P. Busch 5.00, Andelstrykkeriets Pers. 11.50, S. Jensen Sort 5.00, Demokratens Pers. 75.00, Red. Harald Jensen 10.00, Red. Simonsen 5.00, Nationaltrykkeriets Pers. 5.00, Jens Chr. Nielsen 2.00, De foren. Bogtrykkeriers Pers. 26.00, A/S De foren. Bogtrykkerier 10.00, Th. Thrues Pers. 17.00, J. 3.00, Aarhus Stiftstidendes Typografer 60.00, Paal. og Hj.arb. 7.00, Red. Funch Thomsen 5.00, Hougaard Fey 2.00, A. G. Weber 2.00, Clemens-Trykkeriets Pers. 9.00, Jydsk Central-Trykkeri's Pers. 18.00, A/S Jydsk Central-Trykkeri 10.00, Jyllandspostens Pers. 62.00, H. Windeløw 10.00, Dam Christensen 3.00, N. Christensen 1.00, Chr. Rasmussen 1.00, H. Christensen 1.00, Mar. Geertsen 5.00, Holger Hansen 3.00, Magnus Frederiksen 2.00, Ludv. A. Hansen 2.00, Wilh. Nees 2.00, W. Dahlsen 2.00, Zeuners Bogtrykkeri 9.00, Chr. Møllers Bogtr.s Pers. 8.00, Chr. Møller 5.00, Poul Larsen 2.00, Fru Hornbech 1.00, J. W. Jensen 2.00, Chr. Kejlstrup 2.00, Forlagstrykkeriet 5.00, Licius Nielsen 10.00, Otto Anesen 4.00, Jydsk Papirlagers Personale 9,00, Bogtrykker Mar. Thomsen 2.00, Bog- og Stentrykker Chr. Olsen 5,00, Bogtrykker Hestbech 5.00, Bogtrykker Simonsen 2.00, Bogtrykker Møller Christensen 5.00, ialt 542.75. — Hobro: 5 Medlemmer 10.00, Bogtrykker Schrøder 2.00, Redaktør K. J. Christensen 2.00, Bogtrykker Chr. Jensen 2.00, XXX 2.00, Rudolf Nielsen 1.00, ialt 19.00. — Rønne: Bornholms Avis 10.00, Bornholms Tidende 5.00, Red. Hauge 5.00, Red. Stenbæk 2.00, N. N. 10.00, Journalist N. C. Nielsen 4.00, Red.sekr. Pedersen 2.00, Forretningsf. Fogh 2.00, Forretningsf. Dam 4.00, Frk. Nielsen 2.00, Pers. paa Bornh. Soc.-Dem. 60.00, Pers. paa Bornh. Tidende 37.00, Pers. paa Bornh. Avis 29.00, P. Møllers Pers. 5.00, Kieffers Pers. 5.00, ialt 182.00. — Stubbekøbing: Red. Føns 2.00, Medl. 4.00, ialt 6.00. — Tilsammen Kr. 3822.55. — Ialt med det tidligere indkomne Kr. 4195.55.

København, den 19. December 1917. KARL SØRENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra **5—6½**. Telefon **4331**.

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403**. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Tilskud fra Hovedkassen er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Decbr.: Faaborg 50.00; Køge 25.00; Maribo 20.00. 13. Decbr.: Esbjerg 100.00; Løgstør 25.00. 14. Decbr.: Vejle 200.00. 17. Decbr.: Svendborg 150.00. 18. Decbr.: Bogense 50.00.

København, den 18. December 1917.

Forretningsudvalget.

Ny Medlemmer.

København: Trykker Thorkild Aage Rommerdahl, udl. 29/11 17 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.).

Svendborg, Paal. Meta Hansen og Paal. Inger Pedersen-Winde. Vejle, Paal. Asta Mebus.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

København, 3817 Joh.s E. A. Birkmose fra Holbæk (O. C. Olsen). 3483 Oluf Eickhardt fra Esbjerg (Militær). 3747 Alfred Faxedahl fra Næstved (arbl.). 3479 Johs. Fenger fra Aarhus (Hans Jørgensen). 2595 Jens Hansen fra Rejse (Hans Jørgensen). 3429 Peter Emil Petersen fra Helsingør (Krohn). 3477 Aage Sørensen fra Aalborg (Militær).

Aalborg, 4303 J. A. Mathiasen (Ekspres-trykkeriet) og 3458 Chr. Nielsen (arbl.). Bogense, 3421 Hj. S. W. Svensson (arbl.). Esbjerg, 4310 Jens Chr. Schou (Centraltrykkeriet). Holbæk, 3369 J. Chr. L. Madsen (Militær). Nakskov, 3447 Ahlman Mortensen (syg). Næstved, 4461 Chr. Martin Petersen (arbl.). Odense, 4391 Laurits Hansen (Søndergaard). Randers, 3453 Nic. Vissing (arbl.). Silkeborg, 6714 Michael Hansen (Johansen & Jørgensen) og 3455 John Hugo Jørgensen (arbl.). Skanderborg, 3204 Harald Devold (Amtsavisen), 3857 Soph. Neess (Amtsavisen), Simonsen (Amtsavisen), 3915 Søgaard Rasmussen (Amtsavisen) og 3819 Ove E. Jensen (Amtsavisen). Svendborg, 12960 S. G. Hellberg (Meyer). Vejle, 2569 Niels Jensen (arbl.).

Fratraadte.

København: 3447 C. Ahlmann-Mortensen til Nakskov (arbl.). 4106 Karl Palm til Helsingborg i Pl.

Aarhus, 3664 Georg Kjær til Fredericia i Pl. og 3479 Johs. Fenger til Kbhvn. i Pl. Esbjerg, 4303 Jens Mathiesen til Aalborg i Pl. og 3483 Oluf Eickhardt til Kbhvn. (Militær). Helsingør, 3429 Peter Emil Petersen til Kbhvn. i Pl. Kolding, 3937 Fr. Nielsen til Kbhvn. (Militær) og 3340 E. Th. Hansen til Kbhvn. (Militær). Maribo, 6589 H. A. V. Christoffersen til Vordingborg (Militær). Næstved, 4310 Jens Chr. Schou og 3527 Alf. Faxedal til Kbhvn. (arbl.). Odense, 4461 Chr. Mart. Petersen til Næstved (arbl.), 3421 Hj. S. W. Svensson til Bogense (arbl.), 1199 P. H. Petersen paa Rejse, 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse og 3453 Jens Nic. Vissing til Randers (arbl.). Skanderborg, Simonsen til Aarhus. Svendborg, 3411 Axel Christensen til Haslev i Pl. Vejle, 2634 Knud Liljegreen til Kbhvn. (arbl.).

Udmeldt.

København: 4558 Anna Jelmø (fratraadt Faget).

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter.

En Sætter, som er fuldt fortrolig med engelsk Linotype (Standard-Model), kan faa en vellønnet, fast Plads i Dagblad i en sjællandsk Provinsby. Billet med Lønfordring og Kvalifikationer mrkt. »296« modt. Ekspeditionskontoret.

Yngre, dygtig Akcidenssætter

kan faa Plads paa københavnsk Bogtrykkeri. Bill. med udførlige Oplysninger mrkt. »298« til Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter,

der har staaet 4 Aar i Lære, og uden egen Skyld er ledig, ønsker at komme til at udlære i et københavnsk Bogtrykkeri. Billet mrkt. »295« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph"-Maskinsætter,

hurtig og paalidelig, dygtig Reparatør, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »297« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Sætter

kan straks faa Plads.
(299) **Skanderborg Amts Avis.**

En Maskinsætter

(Linotype, tysk), søger Plads straks, event. ogsaa som halv Maskin- og halv Haandsætter. Prima Anbefalinger, 8 Aars Praksis, gift og streng ædruelig. Billet mrkt. »301« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Maskinsætter

søger Plads, har opstillet flere Sættemaskiner her i Landet og arbejder for Tiden som Montør. Billet mrkt. »300« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

Afholdsmand, militærfri, søger Plads som *Avis-, Annonce- eller Akcidenssætter.* Billet mrkt. »294« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København
— Telefon 8062. —

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 • • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

J. G. A. Eickhoff, Københ. V.

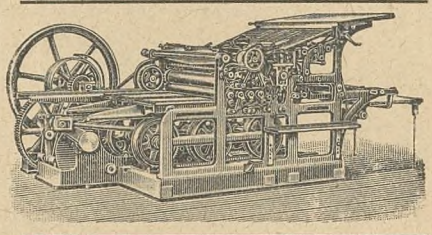

Fabrikation af Maskiner og Apparater for de grafiske Fag og Bogbinderi.

Dansk Arbejde.

Sadolins Farver

Dansk Fabrik for Trykfarver.

A/S. Sadolin & Holmblad & Co.s Eftf.

HOLMBLADSGADE 70, KØBENHAVN S.

Telefon Central 9519. (13)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker.

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (7)

WILLIAM SIMMELKIÆR

SUNDHOLMSVEJ 67 (5)

SKRIFTSTØBERI GALVANOPLASTIK

ANNONCECLICHÉER XYLOGRAFI

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse.

For Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (265)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring*, samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN, Thingvalla Allé 28, S.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.

Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 29. DECEMBER 1917 XLIV AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

De nye Love for Forbundet træder i Kraft fra 1. Januar 1918. De udsendes til Afdelingerne lige efter Nytaar.

København, d. 26. Decbr. 1917. FORRETNINGSUDVALGET.

Vilh. Wartenberg død.

EFTER at have været Formand for Københavns Afdeling i et Par Maaneder, er Wartenberg 2. Juledags Morgen afgaaet ved Døden paa Kommunehospitalet, hvor han var bleven indlagt paa Grund af Sindslidelse. — De, der kendte ham nærmere, havde allerede længe lagt Mærke til hans Nervøsitet, der blev mere udpræget efter at han var bleven valgt til Formand og havde tiltraadt Pladsen paa Forbundskontoret, hvor han med interesseret Grundighed søgte at sætte sig ind i det omfattende Administrationsarbejde, Udviklingen medfører for OrganisationensTillidsmænd. For at lette ham, blev han straks fritaget for Ledelsen af Dyrtidsfonden, der havde været varetaget af hans Forgænger, og som ogsaa naturligst hører ind under Afdelingsformandens Omraade. Da det var en forholdsvis rolig Tid og ingen store Sager i Øjeblikket satte Sindene i Bevægelse, tør det næppe antages, at det har været de dagligdags Smaating, der har ødelagt hans Nerver; nej, disse har desværre allerede længe været ødelagt af alt det Arbejde, han efterhaanden havde paataget sig indenfor det politiske og kooperative Omraade, som i ham havde en interesseret og varmtfølende Forkæmper, der kastede sig ind i Agitationsarbejdet uden at tage Hensyn til at dette oversteg hans Kræfter og ødelagde hans i Forvejen svage Nervesystem.

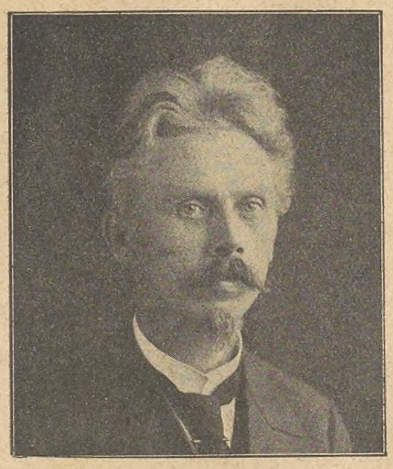

Søndag den 9. December, efter et Personalemøde, var det, at Sygdommen brød ud paa en Maade, der gjorde Styrelsens Medlemmer betænkelige, men i Haab om at det blot var et øjeblikkeligt forbigaaende Tilfælde, foretog man sig intet, og Dagen efter, da man forhandlede om Reglerne for den projekterede private Reservefond, deltog han i Debatten med sædvanlig Iver og Interesse, uden at det var mærkbart, at hans Nervesystems Sammenbrud var umiddelbart forestaaende.

Wartenberg, der blev 48¾ Aar gammel, udlærte 1887 i Kolding og kom 1897 til København, hvor han blev Faktor i »Agrardagbladet«, hvor han var i 8 Aar. I de sidste 12 Aar var han Maskinsætter i »Social-Demokraten«, hvilken Plads han forlod for at overtage Formandspladsen.

W. har alle Dage været et stærkt interesseret Organisationsmedlem, der efter bedste Evne søgte at varetage Kollegernes Interesser, hvorfor disse nu, da han er gaaet bort, vil bevare hans Minde i venlig Erindring.

Bisættelsen sker Tirsdag den 1. Januar Kl. 2 fra Krematoriet paa Bispebjærg.

Kranse frabedes.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse.

De nye Love for Arbejdsløshedskassen træder i Kraft fra 1. Januar 1918. Da Lovene ikke kan komme Afdelingerne i Hænde før efter Nytaar, optrykkes her § 7. Som Medlemmerne vil se, kan al Understøttelse i Fremtiden hæves paa Stedet; enhver kan selv bestemme om Understøttelsen skal hæves paa Rejse eller paa Stedet.

§ 7. Et Medlem er berettiget til:

1) 90 Dages Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre pr. Dag (heri indbefattet Søn- og Helligdage) efter at have svaret skyldigt Bidrag for de sidste 52 Uger og i 26 Uger (jvfr. § 8[4]) at have arbejdet ved Faget.

2) 90 Dages Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have været Medlem i 52 Uger og have arbejdet ved Faget i 52 sammenlagte Uger, hvoraf de sidste 26 Uger her i Landet, selv om der i de mellemliggende Perioder er hævet Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre (eller paa Rejse 1 Kr. 25 Øre).

3) 140 Dages Understøttelse à 2 Kr. pr. Dag (Søn- og Helligdage indbefattet) efter at have arbejdet ved Faget og bidraget i de sidste 52 Uger uden mellem Ugebidragene at have nydt Understøttelse à 1 Kr. 50 Øre (eller paa Rejse 1 Kr. 25 Øre).

4) Naar et Medlem har betalt 200 Ugebidrag uden i disse at have nydt Understøtttelse, er det berettiget til 2 Kr. pr. Dag i 160 Dage aarlig.

De Medlemmer, som har erhvervet Ret til Understøttelse, kan ogsaa hæve denne paa Rejse med følgende Udbetaling pr. Dag: for 1) 1 Kr. 25 Øre, for 2), 3) og 4) 1 Kr. 75 Øre pr. Dag, for alle Satsers Vedkommende + Overfartspenge eller Billet, dog saaledes, at det samlede Beløb ikke overstiger henholdsvis 90, 140 og 160 Dages Understøttelse à 2 Kr. i et løbende Aar.

Hjælpearbejdere erholder i Understøttelse paa Stedet 1 Kr. pr. Dag efter at have arbejdet ved Faget og bidraget i de sidste 52 Uger og 1 Kr. 25 Øre pr. Dag efter 200 Ugebidrag uden mellem disse at have oppebaaret Arbejdsløshedsunderstøttelse. I begge Tilfælde ydes Understøttelsen i 140 Dage aarlig.

København, den 26. Decbr. 1917. HOVEDBESTYRELSEN.

Mod Militarismen.

DEN Vedtagelse af en Bevilling til Militærnægterne, som fandt Sted forleden Søndag paa Generalforsamlingen i København, var noget udenfor det almindelige og et Pust af den Aand, der engang var mere herskende indenfor Arbejderne og mere almindelig end nu. Vil det militære Spørgsmaal da mulig i Fremtiden blive en Sag, der i højere Grad end hidtil vil beskæftige Arbejderne og deres faglige Organisationer? Saaledes kan der spørges og vel med Rette, naar Sagen ses paa Baggrund af vor sørgelige Tid. Thi lige saa vel som Krigen for Arbejderne staar som værende af økonomisk Oprindelse, saa ligger den Tanke nær, at Spørgsmaalet vil søge at bane sig Vej gennem de økonomiske og faglige

Organisationer — imod det Samfund, som fører sine Børn og navnlig Arbejderne ud i dette blodige Vanvid. Det vil gøre det saa meget mere, som Social-Demokratiets Svigten af dets Program ved dets Samtykke til Militærbevillinger klart aftegner sig og maalt med Partiets egen moralske Alen er blevet et Forræderi uden Lige. Den Skuffelse, der har afløst Arbejdernes politiske Optimisme, maa nødvendigvis komme til Udbrud og føre til Former, der, hvad Antimilitarismen angaar, forhaabentlig vil blive af mere Virkelighed end alle Fortidens utallige Resolutioner og fede Fraser. Thi saaledes har Social-Demokratiets antimilitære Propaganda afsløret sig. Og med Sorg maa vi nu være Vidne til, at Partiet gennem dets Presse i det militære Spørgsmaal er ifærd med at indpode en Moral, der mere end noget andet tilhører det bestaaende Samfund.

En saadan ny Form for Antimilitarisme er Militærnægtelse. Den har vist sig at være af Kød og Blod og af en Alvor, der aftvinger Respekt. Man har taget sig paa at diskutere Militærnægtelsens Formaalstjenlighed. Jeg skal ikke nærmere gaa ind paa dette; kun skal der her mindes om, at det ikke er dette alene: ikke at ville være Soldat, men ikke at ville være det af dybe, sociale Grunde. Og denne Form for Antimilitarisme *eksisterer*! Den eksisterer og er i sin individuelle Stræben et Ideal, der, i sin Forbindelse med Tiden og Virkeligheden, er større end noget andet. Maa det være mig tilladt ogsaa at tro, saa vil jeg tro, at Militærnægtelsen er et Sædekorn, hvoraf der vil komme Udløbere, som Arbejderne i en ikke fjærn Fremtid med Stolthed og Glæde vil pege paa og hæge om.

Det er dette, Typograferne i København har givet Udtryk ved en Bevilling til Militærnægterne. Og med den Modstand, der var mod Bevillingen, kan man ikke sige, at den bares oppe af nogen Stemning. Det er den haarde Virkelighed, der har givet sig Udtryk og samtidig vist, hvor Typografernes Hjerne og Hjerte var henne.

Mon der da ikke rundt om i Lokalforeningerne i Provinsen ogsaa skulde findes Sympati for Støtte? Tænk over det til Januar-Generalforsamlingerne! J. SA.

Før Afgørelsen.

EFTER at have læst Hr. R. Lunds Opsats, faar man det Indtryk, at den er skrevet paa Bestilling — der *skulde* skrives *noget* mod min Artikel, den maatte ikke staa uimodsagt, og saa trækker Hr. Lund i Bjørneskindet.

Jeg har jo ikke med et Ord berørt Forholdene paa »Soc.-Dem.« i København. Der er vist ingen, der tvivler om den gode Forstaaelse mellem dem, som passerer samme Trappegang i »Bygningen« — selv om Forholdet vel ogsaa dèr er saadant, at Kontorpersonalet har faaet et betydeligt højere Dyrtidstillæg end »det tekniske Personale«.

At Hr. Lund og andre maaske hører til det lavere lønnede Kontorpersonale, gør jo intet til Forbedring af Forholdet.

— — —

Naar en Skomager eller anden Haandværker er saa heldig at være ansat paa et socialdemokratisk Kontor, saa gives der dem et Dyrtidstillæg af 10 Kr. om Ugen. — — Men en Typograf ved samme Bladforetagende giver man kun 3 Kr. i Dyrtidstillæg om Ugen.

Det maa Hr. Lund da kunne forstaa er uretfærdigt — ellers er han meget tungnem.

Iøvrigt forsøger Hr. Lund ikke med et Ord at rokke ved min Artikel — af den simple Grund, at hvad jeg har skrevet er sandt.

Aalborg, i December 1917. J. KRØLL SCHWARTZ.

Hvad bliver det til?

TIDEN gaar . . . . Vi har endnu ikke hørt noget fra vor ærede Forbundsstyrelse. Agter d'Hrr. at foretage sig noget for at hjælpe os over de vanskelige Tider? Der begynder jo at blive Røre i de forskellige Afdelinger, og det har ikke manglet paa Opfordringer til Forbundsstyrelsen i den sidste Tid, saa nu staar det vel snart d'Hrr. klart, at Provinstypograferne *kan* ikke klare sig Vinteren over uden økonomisk Støtte. Og derfor maa der gøres noget. Jeg mener, at den rigtige Vej vil være, at Forbundsstyrelsen søger en Forhandling med Principal-Organisationerne, og derved skaffer os en forøget Dyrtidshjælp.

At rette Opfordringer til Forbundsstyrelsen er jo let nok; men naar Afgørelsen skal træffes, bør vi vise, at vi staar i samlet Flok bag vort Krav, at vi er der alle. Thi jo mere samlet vi staar og jo større Interesse vi viser for Sagen, desto større Vægt faar vort Krav. Og vi *kræver* at faa vort Arbejde betalt, saa vi kan leve uden at skulle bede om Hjælp hos Hjælpekassen eller andre »Kasser«, der dog ikke er beregnede paa *arbejdende* Fagarbejdere. Og for at undgaa dette, *maa* og *skal* vi have højere Løn; thi nu kniber det. Ikke alene forværrer Tiderne sig fra Dag til Dag, men vor Reservebeholdning er brugt (hvis nogen har haft en), Kreditten er opbrugt og vort Tøj er luvslidt, og med den Løn, vi har i Øjeblikket, er det ganske umuligt at anskaffe nyt.

Kolleger! Hvis vi ikke *snart* hører noget fra Forbundsstyrelsen, lad os da begynde det nye Aar med selv at tage Sagen i vor Haand. Lad os vise, hvis de Mænd, vi har sat paa de vigtigste Poster, ikke *kan* gøre noget for os, at der staar en saa fast Vilje bag vort Krav, at vi selv kan gennemføre det. *Men vi maa være med alle.* Sker det, da kan vi ønske hverandre et *godt* Nytaar!

Næstved, i December 1917. JACOB.

Forretningsudvalget *har* henvendt sig til de respektive Organisationer med Anmodning om, at der i Januar Maaned optages Forhandlinger angaaende et ekstra Dyrtidstillæg til de ved Bogtrykfaget beskæftigede Arbejdere i Provinserne. RED.

De »faste Pladser« paa »Nordjyllands Dagblad«, Hjørring.

FOR ca. et Aar siden blev der gennem en Kollega skrevet til mig, om jeg vilde have en god, fast Plads i Hjørring. Der blev med ovennævnte og Faktoren samt undertegnede vekslet nogle Breve, resulterende i, at jeg opgav min faste Plads for at tiltræde den — saa bestemt lovede — faste Plads i Hjørring. Der er nu knap gaaet et Aar, og i Forretningen er sket Forandringer, som medfører Opsigelser; men at Loddet skulde falde paa mig, der stod som fast antaget, havde sikkert ingen ventet. Nu skete det, og jeg udbad mig en Grund. Faktoren forklarede da følgende: »Vi skal af med en Mand, og De er ugift.« »Men havde jeg nu været gift?« »Ja, saa havde det været et Spørgsmaal.« »Tages der da ikke Hensyn til Kvalifikationer?« »Nej, det har jeg ikke taget i Betragtning; jeg har ikke noget at udsætte paa Deres Arbejde, det er tilfredsstillende; der er kun den Grund, at de andre er gifte.« Den Form for min Opsigelse faldt mig noget for Brystet, og jeg henvendte mig derfor til Redaktøren og forhørte, hvorledes det forholdt sig med min Opsigelse, og forklarede da, paa hvilke Betingelser jeg var taget herop, og lod tilsidst en Ytring falde om, at Forretningen gerne maatte sætte mig paa Beregning. Redaktøren svarede, at han intet kendte til det; det var Faktoren, der ordnede det; men hvis det forholdt sig saaledes, skulde han nok tale med Faktoren derom. Da dette var sket, overfusede Faktoren mig med Uartigheder, som jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa her.

Altsaa saaledes og ikke anderledes behandles man efter knap et Aars Forløb, naar man staar som en af de først antagne i »fast Plads« paa »Nordjyllands Dagblad«. Kolleger, giv Agt! Kan vi være tjent med at have en saadan Mand i vor Forening og som Tillidsmand paa Trykkeriet?

Hjørring, den 1. December 1917. C. HANSEN.

Rig eller fattig!

VORE Arbejdsløse halvsulter, og værre bliver det efter al Sandsynlighed. Vore arbejdende Kolleger kan kun lige faa det til at rende rundt, saa der er ikke meget at tage fra til Hjælp. Men saa har vi jo vore rige Kasser at tage af. Nogen Lønkamp af Betydning har vi jo ikke været ude i, saa der maa jo være Masser af Penge! Vor Ledelse og Regnskabet siger jo rigtignok noget andet. Hvor kan det være? Det skulde vel ikke ligge i en noget ufornuftig Administration?

For Eksempel: *Er* det nødvendigt ved Afholdelsen af Delegeretmødet, at der skal være 175 Delegerede? Jeg mener, at 50 udvalgte Mænd kunde have gjort et langt større og bedre Arbejde, netop da der kun er tre Dage til Raadighed. Efter min Beregning kostede Mødet i Aar med et rundt Tal 17,000 Kr. De 12,000 kunde have været sparede; det var Penge, som kunde have gjort umaadelig megen Gavn andet Steds.

Var det da saa meget vigtige Sager, der stod paa Dagsordenen, at de var den Sum værd? Ja, nogle var der jo, saasom Udmeldelsen, Kvitteringssystemet og et Par enkelte Punkter til. Men blev de ikke ynkelig syltede hen. Der var ganske simpelt ikke Tid. 50 Mand derimod vilde have haft bedre Tid. Undskyld, jeg havde nær glemt Lønforhøjelsen til vore tre øverste Ledere som et af de vigtigste Punkter;

men det blev heller ikke syltet hen. Det faldt mig og flere lidt for Brystet, at der skulde drages Sammenligning med de svenske og norske Fagledere for at faa Lønnen hævet saa meget som muligt. At Lønnen og Levefoden er mindst en halv Gang højere der end her, blev ikke bemærket. Selvfølgelig er det ikke for meget i disse Tider; men naar Gennemsnitslønnen her i Danmark er under det halve af, hvad vore Ledere faar, saa avler det uvilkaarlig ondt Blod.

En Ting ønsker jeg: At mine Kolleger Landet over ikke vil lade sig forskrække af flere Røster. Men meld jer ind i de forskellige Klubber, det være sig Maskinsætter-, Haandsætter- eller Trykkerklubber o. s. v.; kun der kan vi faa uddannet de rette Mænd, som kan og vil gøre et Stykke Arbejde. Saa skal det nok vise sig, at 50 Mand er nok til Delegeretmødet, og vor Moderorganisation vil ingen Skade lide — tværtimod.

At Trykkerne brugte 2000 Kr. af deres Privatkasse til at feste for Laur. Jensen, finder jeg ogsaa lidt malplaceret i en saa haard Tid som den nuværende. 25-Aars-Jubilæum som Fagforeningsleder er ganske vist sjældent. Sætterne skifter rigtignok lidt for ofte; men hellere det end en Formand i 25 Aar; det beviser kun, at Trykkerne ikke har haft Gnist af Interesse for deres Forening.

København, den 10. November 1917. KARL K. MADSEN.

Generalforsamlinger og Møder.

Aarhus Lokalafdelng

afholdt Generalforsamling Fredag den 14. Decbr. 1917. — Til Dirigent valgtes N. MORTENSEN, til Sekretær P. CHRISTIANSEN.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Ekstraunderstøttelsen til de Rejsende for Aaret 1918 fastsattes som hidtil — Rejsende uden Understøttelse 4 Kr. 50 Øre, med Understøttelse 1 Kr. 50 Øre. — Styrelsens Gratiale for 1918 fastsattes til 75 Kr. Kassererens Løn for 1918 fastsattes som hidtil med 200 Kr.

Til Kasserer genvalgtes H. P. BERGMANN, til Styrelsen P. CHRISTIANSEN og O. GULDBRANDSEN (Suppleant Holger Hansen), til Revisor S. STEGGER SØRENSEN (Suppleant Chr. Lehmann).

FORMANDEN gav forskellige Meddelelser og oplæste Skrivelser fra Randers og Roskilde Afd. samt omtalte udførligt »Aktionen« i Horsens, der paa en særlig bombastisk Maade var »slaaet op« i »Typ.-Tid.« og for udenforstaaende ikke kunde undgaa Skær af personlig Rehabilitering, men paa den anden Side var af en saadan Art, at Forhandling ad Velvillighedens Vej vilde besværliggøres i en ikke ringe Grad.

Dernæst omtalte Formanden den Virksomhed, »Fagoppositionen« i den sidste Tid havde udfoldet i Aarhus. — Trods det, at den socialdemokratiske Byraads- og Hjælpekassegruppe havde gjort sit yderste for at mildne Nøden for de mange Arbejdsløse, udfoldedes der af nævnte Opposition i Forbindelse med en Del af Byens 3300 Arbejdsløse dog særlige Bestræbelser for at sprænge den hidtil bestaaende Samvirksomhed blandt Fagene, ved at der for de Arbejdsløse (som tilhører alle Fag) forsøgtes oprettet en særlig Styrelse udenfor den anerkendte Fagorganisations Rammer.

Vor Afdelings Styrelse havde indgaaende drøftet dette Spørgsmaal, og Formanden oplæste en Resolution til Generalforsamlingens Diskussion og Beslutning.

Resolutionen, som indeholdt en anerkendende Udtalelse om forannævnte Gruppers Virksomhed og en Appel til at værne om de hidtil bestaaende Rammer for Arbejdernes Fællesvirksomhed, vedtoges enstemmigt.

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 60 Medlemmer.

Kolding Lokalafdeling

afholdt Fredag den 14. ds. en talrigt besøgt ektraordinær Generalforsamling i Anledning af Dyrtiden og vedtog følgende Resolution:

»Kolding Lokalafdeling, samlet til en ekstraordinær Generalforsamling, vedtager med Henblik paa den stadige Stigning af Priserne paa alle Livsfornødenheder at opfordre Forbundsstyrelsen til *straks* at optage en Forhandling med Principalerne om et forøget Dyrtidstillæg til alle Provinsens Typografer.« C. LE F.

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 15. Decbr. ekstraordinær Generalforsamling. Formanden, EM. PETERSEN, bød velkommen, hvorefter L. CHRISTIANSEN valgtes til Dirigent.

Der var stillet Forslag om at adskille Formands- og Kassererposten, hvilket dog forkastedes med overvældende Majoritet.

Valg: Den hidtil fungerende Formand, Em. Petersen, og øvrige Bestyrelse ønskede ikke Genvalg. Til Formand valgtes enstemmigt CHR. JENSEN PETERSEN, til Næstformand KANN, og som øvrige Bestyrelsesmedlemmer valgtes TH. SØRENSEN, HOLGER ANDERSEN, CHR. JENSEN og O. LARSEN. Til Revisorer genvalgtes med Akklamation J. P. CHRISTENSEN og DIDERICHSEN. Som Repræsentanter til Fællesorganisationerne genvalgtes L. CHRISTIANSEN og den ny Formand, JENSEN PETERSEN. Fanebærer SIGURD CHRISTENSEN. Reservefanebærer MØLLER MADSEN. Fanejunkere GILLING, LAUR. LARSEN, SØLBERG og S. THOMSEN. — L. CHRISTIANSEN, JOHANSEN og J. P. CHRISTENSEN takkede den afgaaende Formand. Der udtaltes bl. a., at alt havde altid været i den bedste Orden under Em. Petersens Funktionstid som Formand. Forsamlingen gav sin Tilslutning ved at rejse sig.

Kvitteringssystemet: Det vedtoges at indføre dobbelt Listesystem.

Under Eventuelt blev af MØLLER MADSEN stillet en Resolution, som efter en Diskussion enstemmigt blev vedtaget i denne Form: »Generalforsamlingen opfordrer Forretningsudvalget til at bevilge Tillæg til »Typ.-Tid.«, saa ofte Stoffet gør det nødvendigt.«

Efter en Diskussion vedtoges følgende af LAUR. CHRISTIANSEN stillede Resolution: »Generalforsamlingen i Næstved Afdeling den 15. Decbr. 1917 opfordrer indtrængende Forbundsstyrelsen til snarest muligt at søge en Forhandling med Principalorganisationerne og anmode om et yderligere Dyrtidstillæg, da det tariferede Tllæg, der opnaaedes i Juli, allerede er overfløjet af Prisstigningen paa Livsfornødenheder.«

Angaaende nogle Opsigelser paa Venstrebladet blev det af TH. SØRENSEN foreslaaet, at Personalet paa Bladet og den gamle Bestyrelse skulde samles paa et Møde for at træffe en Afgørelse i nævnte Sag; dette vedtoges.

Efter at forskellige Sager var drøftede, sluttede Dirigenten den af 35 Medlemmer besøgte Generalforsamling. ALF. P.

Maskinsætterklubben

afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 16. Decbr. 1917. Dagsorden: Stiftelsesfesten. — FORMANDEN omtalte de vanskelige Forhold, Dyrtiden havde skabt, og henstillede til Forsamlingens Afgørelse, om man skulde arrangere en Frokost i Lighed med tidligere Aar eller muligvis finde andre Former for Stiftelsesfestens Afholdelse. Efter nogen Diskussion vedtoges det enstemmigt, at Festen afholdes i samme Form som tidligere i Forbindelse med den ordinære Generalforsamling 20. Januar 1918, samt at Kassen til dette Formaal yder et Tilskud af 3 Kr. pr. Deltager. F. T. N.

Nær og Fjærn.

Forretningsudvalget har anmodet Bladudgiverorganisationen i Provinserne samt Dansk Provins-Bogtrykkerforening om en Forhandling i Januar Maaned angaaende ekstra Dyrtidstillæg.

Til Juletræsfesten Nytaarsaften i Prins Wilhelms Palæ er **alt udsolgt!**

Ekstra Dyrtidshjælp. Personalet i H. Meyers Bogtrykkeri blev i Fredags overrakt hver en Konvolut, indeholdende 20 Kr., med Ønsket om en glædelig Jul. Saavel mandlige som kvindelige og Lærlinge fik den samme kærkomne Hjælp.

I Ringkøbing Lokalafdelings Referat i Nr. 51 er Revisorvalget ved en Forglemmelse blevet udeladt. Som Revisorer genvalgtes R. HANSEN og N. C. CHRISTENSEN. I Slutningen af Referatet staar: »Ligeledes vedtog man en mindre Ændring til Ekstrakassens Love«. Der skulde staa: »en mindre **Tilføjelse** til Ekstrakassens Love«.

Afgudsdyrkelse. Hr. J. P., som i sidste Numer af »Typ.-Tid.« fortæller om sine Indtryk af Viggo Christensens Billede, anmodes om — hvis han oftere skulde falde i Staver foran et eller andet Maleri — da at sende sine Følelsesudbrud til Redaktøren og ikke direkte til Sætteriet. Viggo Christensens gode Evner og Dygtighed er der ingen, der underkender, men Borgmesteren for tredje Afdeling har dog sikkert trukket lidt paa Smilebaandet, da han læste J. P.s Hyldest til hans Kontrafej. Den havde passet nok saa godt i en Nekrolog. RED.

Dyrtidsfonden. I et Møde den 21. Decbr. behandlede Dyrtidsfondens Bestyrelse forskellige Forhold og vedtog bl. a. fremtidig at gennemføre — saa vidt mulig — at Udbetalingerne finder Sted den sidste Lønningsdag i Maaneden. Man enedes om at indstille til de kontraherende Foreninger at *dele* Udgifterne til Administrationen i første Halvaar 1917. Udgifterne var ialt Kr. 1011.20, Renteindtægten Kr. 265.31, hver Forening skulde altsaa betale Kr. 372.95.

Som Formand for Fondens Bestyrelse valgtes Direktør Berg.

Et smukt Træk! »Det grafiske Institut« (Bogtrykker Nielsen-Kolding) har atter vist en fin Opmærksomhed imod sit Personale, idet samtlige Arbejdere Juleaften fik overrakt en Konvolut, hvori et Kort med Ønsket om en glædelig Jul og et Pengebeløb (20 Kr. til Gifte, 10 Kr. til Ugifte og 5 Kr. til Lærlinge), hvilket fortjener at blive omtalt, saa meget mere som samme Principal for nogle Maaneder siden betænkte sine gifte Arbejdere med 30 Kr. hver til Anskaffelse af 6 Hekt. Koks, og flere Gange tidligere har vist sit Personale Opmærksomhed.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Soc.-Dem.s Pers. og Red.-Medl. af Typ.-Forb., ialt betalt 362 Kr. 50 Øre, 4. Bidr. 62.50, B. Nielsens Pers. 8.00, Extrabidrag fra Bording 3.00, Jensen & Rønagers Pers. (2. B.) 6.00, M. P. Madsen, Drubins Farvefabrik 50.00, Klubben »Politiken« (2. B.) 100,00, Hohlenbergs Pers. 6.00, Christreus Pers. 32.50, Frelsens Hærs Pers. 5.00, Nationaltr. Pers. 17,00, O. C. Olsens & Co.s Pers. 260.00, Birchs Pers. 5.00, Hoffs Pers. 2.00, Ferslew & Co.s Pers. 25.00, J. H. Schultzs Pers. (9. B.) 35.40, Valentin & Lunds Pers. 5.00, Weile & Sonnes Pers. 7.00, Hertz' Pers. (6. B.) 14.00, P. Hansens Pers. (2. B.)

2.00, Kristensen & Mikkelsens Pers. 10.00, L. Laursens Pers. 30.00 Bogtr. Hartvig Hansen 20.00, Vilhelm Hansens Pers. (7.—9. B.) 10.00, Aamodts Pers. (5.—9. B.) 17.75, P. A. Nielsen (Princ. og P.) 9.00, H. Meyers Pers. (3. B.) 11.25, Centraltr. Pers. Rest 1.50, Harald Jensens Pers. 27.15, Langkjærs Pers. (9.—10. B.) 8.60; tilsammen Kr. 790.65. Ialt med det tidligere indkomne **6214 Kr. 52 Øre.**

København, den 26. Decbr. 1917. LAUR. JENSEN.

Til Juleuddelingen har jeg endvidere modtaget:

Grenaa Lokalafdeling 30.00; Herning: Red. Bendixen 5.00, Red. J. Bilde 2.00, Red. J. M. Frederiksen 2.00, Bogtr. Ant. Larsen 3.00, Herning Avis' Pers. 16.00, Herning Folkeblads Pers. 16.50, Ant. Larsens Pers. 3.00, ialt 47.50; Næstved Lokalafdeling 285 90; Skive Lokalafdeling 31.00; Viborg: Folkebladets Pers. 12.00, Faktor Pallesen 2.00, Red. Bertelsen 2.00, Backhausens Pers. 6.00, F. V. Backhausen 5.00, Bogtrykker Møller 2.00, Typ. Møller 2.00, Frederiksens Pers. 10.00, Bogtr. N. Christensen 5.00, Typ. Rasmussen 2.00, Typ. Rost 2.00, Stiftstidendes Pers. 8.00, Red. Ovesen 5.00, Faktor Gottschalk 2.00, Ekstrakassen 25.00, ialt 90.00; Ærøskøbing: Red. F. H. Andersen 4.00; Aalborg: 2 Medlemmer i Dronninglund 4 Kr. — Tilsammen Kr. 491.00. — Ialt med det tidligere indkomne **Kr. 4686.55.**

København, den 24. December 1917. KARL SØRENSEN.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

GL. KONGEVEJ 1 C[1].

Kontorerne er aabne for Ind- og Udbetalinger fra 1—3 samt Fredag og Lørdag Aften fra 5—6½. Telefon **4331.**

Anvisningskontoret: Telefon **4331**, før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem *Vester* **7403.** Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

Foreningsmeddelelser.

Ny Speciallæge.

I Stedet for Dr. P. TETENS HALD, der er afgaaet ved Døden, er fra 1. Januar 1918 som *Speciallæge i Øre-, Næse- og Halssygdomme* ansat *Dr. med.* **S. H. Mygind**, *Frederiksborggade 33. Konsultation: Hverdage Kl. 3—4.* — Henvendelse *kun* efter Henvisning fra Kredslægerne. FORRETNINGSUDVALGET.

Ny Lokalformand.

Stege: Frederik Jørgensen, Stege Mark pr. Stege.

Ny Medlemmer.

København: Paal. Dagmar Olsen (L. A. Jørgensen), tidl. Medl.

Herning, Sætter Niels Carl Andersen, udl. 15/10 17 hos Anton Larsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedk. Lokalafdel.

Tiltraadte.

Haslev, 3411 Aksel Christensen (Torkildsen) Holbæk, 3922, Chr. Jensen (Amtsavisen). Struer, 3353, Elias Poulsen (arbl.).

Fratraadte.

København: 6990 Georg Birkemose paa Rejse. 3914 S. Riisgaard-Mortensen til Aarhus (arbl.). 3373 Hans Edv. E. Petersen til Odense (arbl.). 3214 Walther Wilsky til Rønne (arbl.).

Aalborg, 6234 M. G. C. Rasmussen til Odense (arbl.). 4303 Jens Mathiasen til Esbjerg (arbl.). Holbæk, 3395 O. K. Christoffersen til Roskilde (arbl.) og 3369 J. Chr. L. Madsen til Svendborg (arbl.). Skive, 3681 P. M. Weyl til Struer (syg).

Udmeldt.

København: 2056 Margrethe Petersen (fratraadt Faget).

M.-K. **Ordin. Generalforsamling** og **Stiftelsesfest** afholdes *Søndag den 20. Januar 1918 Kl. 10* i »**Harmonien**«, Nørrevold 23. *Dagsorden:* 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand og 1 Bestyrelsesmedlem. 5. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen *Stiftelsesfest med Fællesspisning:* Steg, Smør og Ost, Øl, Kaffe. (De nødvendige Kort medbringes.) For Fællesspisningen opkræves 1 Kr. pr. Deltager. Meddelelse om Deltagelse sendes til Formanden, Harald Jensen, Tycho Brahes Allé 33, *senest Tirsdag den 15. Januar.*

Nye Medlemmer kan optages ved Henvendelse til Kassereren, W. Møller, Godsbanegade 25[3]. — Medlemmer, som har Sange eller andre morsomme Paafund til Stiftelsesfesten, bedes sende disse til STYRELSEN.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

To brugte Monoline-Sættemaskiner

— med tilhørende Elektromotorer — er usædvanlig billig til Salg. Maskinerne kan indtil videre ses i Gang paa

»**Aarhus Amtstidende.**«

„Typograph"-Maskinsætter,

hurtig og paalidelig, dygtig Reparatør, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »297« modtager Ekspeditionskontoret.

Korrekturlæser.

En Typograf, der kan paatage sig omhyggelig Korrekturlæsning, kan faa fast Stilling i et stort Bogtrykkeri. Billet mrkt. »Korrektør 302« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København

— Telefon 8062. —

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (11)

PARITZ GOTTSCHALCK

KONGENS NYTORV 8 • • TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith,

St. Kongensgade 45 II. (6)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Sønd. 10—11.

Sygekassens Priskurant. — Telf. 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. og 10½—12 Søndag. Telefon 8181. (14)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Gl. Kongevej 1 C, 1. S., Kbhvn. B.
Abonnement gennem Postkontorerne: 1 Kr. pr. Kv. Annoncer: 25 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medl. 15 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København